Bundel van de Politieke Avond van 26 mei 2021

Agenda bijlagen

- Agenda 26 mei 2021
- Stemmingen 26 mei 2021
- Getekende besluitenlijst PA 26 mei 2021

1 18.45 uur - 19.30 uur: Rondvraag en mededelingen
2 19.30 uur - 19.45 uur: Pauze
3 19.45 uur - 23.15 uur: Besluitvormende vergadering
3.1 Opening en mededelingen
3.2 Vaststellen van de agenda en spreektijdverdeling
3.3 Vaststellen van de concept-besluitenlijst van de vergadering van 14 april 2021
- Getekend raadsbesluit
- Raadsvoorstel "Vaststellen van de concept-besluitenlijst van de vergadering van 14 april 2021"
- Besluitenlijst van 14 april 2021

3.4 Ingekomen stukken en ter inzage gelegde stukken voor de gemeenteraad
- Getekend raadsbesluit
- Raadsvoorstel "Vaststellen van de lijst van ingekomen stukken voor de raadsvergadering van 26 mei 2021"
- Lijst van Ingekomen stukken (26 april tot en met 19 mei 2021)

4 Onderwerpen direct ter besluitvorming
4.1 Vaststellen: Zienswijze concept-meerjarenbegroting MGR Sociaal Domein Centraal Gelderland 2022 - 2025
- Dossier 2705 voorblad
- Getekend raadsbesluit
- Raadskameradvies t.b.v. de besluitvormende behandeling op 26-05-2021
- Raadsvoorstel "Zienswijze MGR concept-meerjarenbegroting 2022-2025"
- Bijlage 1 - Zienswijzebrief 2021
- Bijlage 2 - Meerjarenbegroting 2022-2025
- Bijlage 3 - Aanbiedingsbrief MGR
- Bijlage 4 - Publieksjaarverslag 2020
- Bijlage 5 - Jaarverslag en jaarrekening 2020

4.2 Vaststellen: Jaarrekening 2020 en begroting 2022 Park Lingezegen
- Dossier 2750 voorblad
- Getekend raadsbesluit
- Raadskameradvies t.b.v. de besluitvormende behandeling op 26-05-2021
- Raadsvoorstel "Jaarrekening 2020 en begroting 2022 Park Lingezegen"
- Bijlage 1 - (concept) Zienswijzebrief
- Bijlage 2 - Jaarrekening 2020 park Lingezegen
- Bijlage 3 - Begroting 2022 park Lingezegen
- Bijlage 4 - Aanbiedingsmail jaarrekening 2020 en begroting 2022, 31 maart 2021
- Bijlage 5 - Link naar Gemeenschappelijke regeling 2020 te lezen op de site Gemeenschappelijke Regelingen

4.3 Vaststellen: Intern controleplan 2021
- Dossier 2722 voorblad
- Getekend raadsbesluit
- Raadskameradvies t.b.v. de besluitvormende behandeling op 26-05-2021

Raadsvoorstel "Intern Controleplan 2021"

Bijlage - Intern Controleplan 2021

5 Onderwerpen welke voor debat en besluitvorming worden voorgedragen

5.1 Debatverzoek "Wijziging bestemming bouwkavel A in Fluvium Zuid"

Debatverzoek "Wijziging bestemming bouwkavel A in Fluvium Zuid" van de fracties VVD en Arnhem Centraal

Agenderingsverzoek "Wijziging bestemming bouwkavel A in Fluvium Zuid" van de fractie VVD

Brief STAB aan college "Mogelijk bestemmingswijziging bedrijfskavel Westervoortsedijk" d.d. 15-09-20

Raadsbrief "Besluit tot het voorbereiden van de ontwikkeling van een moskee in Fluvium Zuid" d.d. 16-06-2020

Raadsbrief "Reserveringsovereenkomst Moskee Fluvium Zuid en start bestemmingsplanprocedure" d.d. 19-01-2021

TOV Arnhem - Reactie op Agenderingsverzoek d.d. 05-02-21

Brief OKA inzake " Geen herbestemming van schaarse bedrijfsgrond" d.d. 28-09-2020

Persbericht Raad van Kerken inzake Moskee Westervoortsedijk Arnhem d.d. 28-10-2020

Inlichtingenverzoek van de SP fractie over ontwikkeling moskee Fluvium-Zuid d.d. 28-02-2021

Bijlage bij het inlichtingenverzoek: Bezwaarschrift tegen Wob-besluit 13-01-2021 (incl. bijlagen) 4149-6437-8922

Schriftelijke inbreng dhr. T. Iniguez

Schriftelijke inbreng dhr. S. Hansen

Schriftelijke inbreng dhr. J. Donkerbroek

Schriftelijke inbreng dhr. C. van Essen

Schriftelijke inbreng dhr. B. van Meer

Schriftelijke inbreng Islamitische Unie

Schriftelijke inbreng Turks Platform Arnhem (TPA)

Schriftelijke inbreng Burak Ozyurek (PT Arnhem / We prep)

Schriftelijke inbreng dhr. H. Geçol (UID Nederland afd. Arnhem)

Schriftelijke inbreng dhr. G. Aydemir (Türkiyem Moskee)

Schriftelijke inbreng Garage Bilal

Schriftelijke inbreng dhr. F. Bovenlander (Van Wijnen Arnhem)

Schriftelijke inbreng I. Gunay (Turks Cultureel en Educatief Centrum Hoca Ahmed Yesevi)

Schriftelijke inbreng Islamitische culturele centrum Bosniak Arnhem

Schriftelijke inbreng M. El Haddad

Schriftelijke inbreng Vereniging Bektasli

Schriftelijke inbreng Bouwbedrijf Alptekin

Schriftelijke inbreng dhr. J. van Schaik

Lijst deelnemers rondetafelgesprek

WOB verzoek Fluvium Zuid

Behandelresultaat 3 maart 2021

Beantwoording brief aan StAB

Beantwoording brief aan OKA

Inspraakreactie Islamitische Unie Arnhem - Wij zijn niet tegen een moskee maar niet hier d.d. 10-05-2021

Raadsbrief met beantwoording Verzoek om inlichtingen artikel 169_ derde lid van de Gemeentewet over Ontwikkeling moskee in Fluvium Zuid van fractie SP

Beantwoording Inlichtingenverzoek van de SP fractie over ontwikkeling moskee Fluvium

Verworpen motie "Behoud bestemming bedrijven" (21M80) van de fractie VVD

Verworpen motie "Geen minaretten in Arnhem" (21M77) van de fractie PVV

Verworpen motie "Bibob Islamitische Unie" (21M78) van de fractie PVV

Verworpen motie "Geen medewerking verlenen aan ongewenste buitenlandse financiering van gebedshuizen" (21M79g) van de fractie SP

5.2 Vaststellen: Begrotingswijziging en wijziging verordening afvalstoffenheffing ten gevolge van stoppen met Diftar

Dossier 2715 voorblad

Getekend raadsbesluit

Raadskameradvies t.b.v. de besluitvormende behandeling op 26-05-2021

Ingetrokken amendement "Heldere communicatie" (21A23) van de fractie PvdA

Verworpen amendement "Afvalpasjes als toegangssleutel" (21A24) van de fractie GroenLinks

Verworpen amendement "Geen verdere afvalbelasting 2020 - Huishoudens niet laten opdraaien voor wanbeleid Stadsbestuur" (21A26) van de fractie SP

Verworpen amendement "Geen tijd te verliezen" (21A27) van de fractie CDA

Verworpen motie "Nascheiding zo snel als mogelijk invoeren" (21M33) van de fracties SP en Arnhemse Ouderen Partij

Verworpen motie "Onderzoek naar diftardrama" (21M34) van de fracties SP en Arnhemse Ouderen Partij

Verworpen motie "Halvering afvalbelasting huishoudens - Laat bedrijfsleven andere helft betalen" (21M73) van de fractie SP

Aangenomen motie "100 kilo #hoedan" (21M75) van de fractie Partij voor de Dieren

Aangenomen motie "Monitoren effecten afvalbeleid" (21M76) van de fractie Partij voor de Dieren

Ingetrokken motie "Onderzoek eerlijker afvalstoffenheffing" (21M74) van de fracties Arnhemse Ouderen Partij en Arnhem Centraal

Raadsvoorstel "Begrotingswijziging en wijziging verordening afvalstoffenheffing ten gevolge van stoppen met Diftar"

Bijlage 1 - Begrotingswijziging

Bijlage 2 - Wijziging van de Verordening op de heffing en de invordering van afvalstoffenheffing 2021

Bijlage 3 - Verordening op de heffing en de invordering van afvalstoffenheffing 2021-1

Getekend raadsbesluit - "Stoppen met betalen per afvalzak, containers van het slot, en zorgen dat er weer een normale afvalzak in past"

Beantwoording Art. 44-vragen inzake Cijfers afval en consequenties naar de toekomst

Raadsbrief - Informeren over vervolgtraject na raadsbesluit 'Stoppen met het betalen per afvalzak (DIFTAR)', d.d. 06-04-2021

Schriftelijke inspraakreactie van dhr. Schreur, stichting Groene Vos

Schriftelijke inspraakreactie van mw.T. Chabot

Schriftelijke inspraakreactie van dhr. I. van der Deen

Behandelresultaat 12 mei 2021, informatieve & meningsvormende (1) behandeling

Memo van wethouder Roelofs "Informatie over besluitvormingstraject Diftar", d.d. 18-05-2021

5.3 Vaststellen: "Nota's reserves en voorzieningen en investeren, waarderen en afschrijven" in samenhang met vaststellen: "Wijziging verordening beleid en beheer"

Dit onderwerp is niet behandeld tijdens de Politieke Avond van 26 mei jl. en zal in een volgende vergadering aan de orde komen.

Raadskameradvies t.b.v. de besluitvormende behandeling op 26-05-2021

amendement "Bestedingsplannen bestemmingsreserves" (21A19) van de fractie D66

motie "Kappen en dunnen bomen in begroting" (21M56) van de fracties D66 en Partij voor de Dieren

Memo van wethouder Paping inzake "Aanvullende informatie raadsvoorstel", d.d. 09-04-2021

Raadsvoorstel "Vaststellen nota's reserves en voorzieningen en investeren, waarderen en afschrijven"

Bijlage 1 - Nota reserves en voorzieningen gemeente Arnhem

Bijlage 2 - Nota investeren, waarderen en afschrijven gemeente Arnhem

Raadsvoorstel "Wijziging verordening financieel beleid en beheer"

Bijlage - Geconsolideerde versie van de verordening financieel beleid en beheer

5.4 Vaststelling bestemmingsplan Whemedreef

Dit onderwerp is niet behandeld tijdens de Politieke Avond van 26 mei jl. en zal in een volgende vergadering aan de orde komen.

Dossier 2509 voorblad

Raadskameradvies t.b.v. de besluitvormende behandeling op 26-05-2021

Schriftelijke bijdrage van Wijkplatform Malburgen Oost, Immerloo en 't Duifje

Schriftelijke bijdrage van Overleggroep Malburgen Oost-Zuid

amendement "Passende hoogte aan de Whemedreef" (21A25) van de fractie PvdA

motie "Nieuw plan Whemedreef" (21M55) van de fracties GroenLinks, D66, ChristenUnie, Partij voor de Dieren, CDA en PVV

Raadsvoorstel "Vaststelling bestemmingsplan Whemedreef"

Bijlage 1a - Vast te stellen bestemmingsplan 'Whemedreef' - tekst

Bijlage 1b - Plankaart bestemmingsplan Whemedreef

Aanvullende Bijlage 1c - Bijlagen bestemmingsplan Whemedreef

Aanvullende Bijlage 2 - Akoestisch onderzoek

Aanvullende Bijlage 3 - Onderzoek stikstofdepositie

Aanvullende Bijlage 4 - Onderzoek luchtkwaliteit

Aanvullende Bijlage 5 - Ontheffing flora en faunawet

Aanvullende Bijlage 6 - Flora en faunaonderzoek

Aanvullende Bijlage 7 - Archeologisch onderzoek bijlage

Aanvullende Bijlage 8 - Verkennend bodemonderzoek

Aanvullende Bijlage 9 - Duurzaamheid natuurinclusiviteit en klimaat

Bijlage 2 - Overzicht participatietraject

Bijlage 3 - Brief Volkshuisvesting financiële onderbouwing d.d. 14-9-2020

Bijlage 4a - Zienswijzenrapport geanonimiseerd

Bijlage 4b - Gebundelde zienswijzen geanonimiseerd

Schriftelijke bijdrage dhr. W. Hendriks

Schriftelijke bijdrage dhr. S. Hamer & dhr. W. Klein Nienhuis

Schriftelijke bijdrage Koopmans Projecten b.v.

Schriftelijke bijdrage Ter Heide van Volkshuisvesting

Schriftelijke bijdrage Gemis aan klimaatbestendige- en biodiverse randvoorwaarden vaststelling bestemmingsplan Whemedreef

Schriftelijke bijdrage van mw. F. Dekkers

Behandelresultaat 24 maart 2021, informatieve & meningsvormende (1) behandeling

2e Schriftelijke bijdrage, dhr. W. Hendriks d.d. 02-04-2021

Aanvullende technische informatie: Notitie residuele berekening Malburg - De Wheme d.d. 06-04-2021

Bijlage 1 - Residuele berekening

Bijlage 2 - Parkeerexploitatie

Bijlage 3 - Quickscan prijzen en bk

Verslag overleg bewonersgroep Malburgen oost-zuid, Volkshuisvesting, Koopmans en bewoner dhr. Hendriks n.a.v. toezegging portefeuillehouder d.d. 14 april 2021

Agenda Politieke Avond
26 mei 2021

Raadzaal
18.45 uur - 19.30 uur Rondvraag en Mededelingen
Pauze: 15 minuten
Raadzaal
19.45 uur - 23.15 uur Besluitvormende vergadering

3	**Besluitvormende vergadering**
3.1	Opening en mededelingen
3.2	Vaststellen van de agenda en spreektijdverdeling
3.3	Vaststellen van de concept-besluitenlijst van de vergadering van 14 april 2021
3.4	Ingekomen stukken en ter inzage gelegde stukken voor de gemeenteraad
4	**Onderwerpen direct ter besluitvorming**
4.1	Vaststellen: Zienswijze concept-meerjarenbegroting MGR Sociaal Domein Centraal Gelderland 2022 - 2025
4.2	Vaststellen: Jaarrekening 2020 en begroting 2022 Park Lingezegen
4.3	Vaststellen: Intern controleplan 2021
5	**Onderwerpen welke voor debat en besluitvorming worden voorgedragen**
5.1	Debatverzoek "Wijziging bestemming bouwkavel A in Fluvium Zuid"
5.2	Vaststellen: Begrotingswijziging en wijziging verordening afvalstoffenheffing ten gevolge van stoppen met Diftar
5.3	Vaststellen: "Nota's reserves en voorzieningen en investeren, waarderen en afschrijven" in samenhang met vaststellen: "Wijziging verordening beleid en beheer"
5.4	Vaststelling bestemmingsplan Whemedreef

Voor 5

Tegen 32

Amendement "Geen verdere afvalbelasting 2020 - Huishoudens niet laten opdraaien voor wanbeleid Stadsbestuur" (21A26)

GROENLINKS	0	7
Coenders		
Prinsen		
Navis		
Dayioğlu		
Gemici		
Simonis		
van der Loo		

VVD Arnhem	0	6
Combée		
Pape		
Kalthoff		
Maref		
Loos		
Eppich		

D66	0	4
Andeweg		
Loor		
Venhoek		
van Ommen		
van Iperen		

PvdA	0	3
Greving		
Bouma		
de Vries		
Visser		

Arnhemse Ouderen Partij	0	1
Wiggers		

CDA Arnhem	0	2
van Dillen		
Hutten		

Arnhem Centraal	0	3
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

SP	3	0
Elfrink		
Çetintaş		
Dobbe		

ChristenUnie	0	2
Becker		
Nede		

DENK / Verenigd Arnhem	0	2
Aydemir		
Dilekçi		

Partij voor de Dieren Gemeenteraadsfractie Arnhem	0	2
de Groot		
Eliëns		

Partij voor de Vrijheid	2	0
Verheij		
Henzen		

Totaal 37

Voor 16

Tegen 21

Amendement "Afvalpasjes als toegangssleutel" (21A24)

GROENLINKS	7	0
Coenders		
Prinsen		
Navis		
Dayioğlu		
Gemici		
Simonis		
van der Loo		

Arnhemse Ouderen Partij	0	1
Wiggers		

ChristenUnie	0	2
Becker		
Nede		

VVD Arnhem	0	6
Combée		
Pape		
Kalthoff		
Maref		
Loos		
Eppich		

CDA Arnhem	2	0
van Dillen		
Hutten		

DENK / Verenigd Arnhem	2	0
Aydemir		
Dilekçi		

D66	0	4
Andeweg		
Loor		
Venhoek		
van Ommen		
van Iperen		

Arnhem Centraal	0	3
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

Partij voor de Dieren Gemeenteraadsfractie Arnhem	2	0
de Groot		
Eliëns		

PvdA	3	0
Greving		
Bouma		
de Vries		
Visser		

SP	0	3
Elfrink		
Çetintaş		
Dobbe		

PARTIJ VOOR DE VRIJHEID	0	2
Verheij		
Henzen		

Totaal 37

Voor 8

Tegen 29

Amendement "Geen tijd te verliezen" (21A27)

GROENLINKS	0	7
Coenders		
Prinsen		
Navis		
Dayioğlu		
Gemici		
Simonis		
van der Loo		

Arnhemse Ouderen Partij	0	1
Wiggers		

ChristenUnie	0	2
Becker		
Nede		

VVD Arnhem	0	6
Combée		
Pape		
Kalthoff		
Maref		
Loos		
Eppich		

CDA Arnhem	2	0
van Dillen		
Hutten		

DENK / Verenigd Arnhem	0	2
Aydemir		
Dilekçi		

D66	4	0
Andeweg		
Loor		
Venhoek		
van Ommen		
van Iperen		

Arnhem Centraal	0	3
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

Partij voor de Dieren Gemeenteraadsfractie Arnhem	0	2
de Groot		
Eliëns		

PvdA	0	3
Greving		
Bouma		
de Vries		
Visser		

SP	0	3
Elfrink		
Çetintaş		
Dobbe		

PARTIJ VOOR DE VRIJHEID	2	0
Verheij		
Henzen		

Totaal 37

Voor 6

Tegen 31

Motie "Nascheiding zo snel als mogelijk invoeren" (21M33)

GROENLINKS	0	7
Coenders		
Prinsen		
Navis		
Dayioğlu		
Gemici		
Simonis		
van der Loo		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
Wiggers		

ChristenUnie	0	2
Becker		
Nede		

VVD Arnhem	0	6
Combée		
Pape		
Kalthoff		
Maref		
Loos		
Eppich		

CDA Arnhem	0	2
van Dillen		
Hutten		

DENK / Verenigd Arnhem	0	2
Aydemir		
Dilekçi		

D66	0	4
Andeweg		
Loor		
Venhoek		
van Ommen		
van Iperen		

Arnhem Centraal	0	3
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

Partij voor de Dieren Gemeenteraadsfractie Arnhem	0	2
de Groot		
Eliëns		

PvdA	0	3
Greving		
Bouma		
de Vries		
Visser		

SP	3	0
Elfrink		
Çetintaş		
Dobbe		

PARTIJ VOOR DE VRIJHEID	2	0
Verheij		
Henzen		

Totaal 37

Voor 6

Tegen 31

Motie "Onderzoek naar diftardrama" (21M34)

GROENLINKS	0	7
Coenders		
Prinsen		
Navis		
Dayioğlu		
Gemici		
Simonis		
van der Loo		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
Wiggers		

ChristenUnie	0	2
Becker		
Nede		

VVD Arnhem	0	6
Combée		
Pape		
Kalthoff		
Maref		
Loos		
Eppich		

CDA Arnhem	0	2
van Dillen		
Hutten		

DENK / Verenigd Arnhem	0	2
Aydemir		
Dilekçi		

D66	0	4
Andeweg		
Loor		
Venhoek		
van Ommen		
van Iperen		

Arnhem Centraal	0	3
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

Partij voor de Dieren Gemeentelijke afdeling Arnhem	0	2
de Groot		
Eliëns		

PvdA	0	3
Greving		
Bouma		
de Vries		
Visser		

SP	3	0
Elfrink		
Çetintaş		
Dobbe		

Partij voor de Vrijheid	2	0
Verheij		
Henzen		

Totaal 37

Voor	**3**
Tegen	**34**

Motie "Halvering afvalbelasting huishoudens - Laat bedrijfsleven andere helft betalen" (21M73)

GROENLINKS	0	7
Coenders		
Prinsen		
Navis		
Dayioğlu		
Gemici		
Simonis		
van der Loo		

VVD Arnhem	0	6
Combée		
Pape		
Kalthoff		
Maref		
Loos		
Eppich		

D66	0	4
Andeweg		
Loor		
Venhoek		
van Ommen		
van Iperen		

PvdA	0	3
Greving		
Bouma		
de Vries		
Visser		

Arnhemse Ouderen Partij	0	1
Wiggers		

CDA Arnhem	0	2
van Dillen		
Hutten		

Arnhem Centraal	0	3
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

SP	3	0
Elfrink		
Çetintaş		
Dobbe		

ChristenUnie	0	2
Becker		
Nede		

DENK / Verenigd Arnhem	0	2
Aydemir		
Dilekçi		

Partij voor de Dieren Gemeenteraadsfractie Arnhem	0	2
de Groot		
Eliëns		

Partij voor de Vrijheid	0	2
Verheij		
Henzen		

Totaal	**37**

Voor 22

Tegen 15

Motie "100 kilo #hoedan" (21M75)

GROENLINKS	7	0
Coenders		
Prinsen		
Navis		
Dayioğlu		
Gemici		
Simonis		
van der Loo		

Arnhemse Ouderen Partij	0	1
Wiggers		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Nede		

VVD Arnhem	0	6
Combée		
Pape		
Kalthoff		
Maref		
Loos		
Eppich		

CDA Arnhem	2	0
van Dillen		
Hutten		

DENK / Verenigd Arnhem	2	0
Aydemir		
Dilekçi		

D66	4	0
Andeweg		
Loor		
Venhoek		
van Ommen		
van Iperen		

Arnhem Centraal	0	3
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

Partij voor de Dieren Gemeenteraadsfractie Arnhem	2	0
de Groot		
Eliëns		

PvdA	3	0
Greving		
Bouma		
de Vries		
Visser		

SP	0	3
Elfrink		
Çetintaş		
Dobbe		

Partij voor de Vrijheid	0	2
Verheij		
Henzen		

Totaal 37

Voor 26

Tegen 11

Motie "Monitoren effecten afvalbeleid" (21M76)

GROENLINKS	7	0
Coenders		
Prinsen		
Navis		
Dayioğlu		
Gemici		
Simonis		
van der Loo		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
Wiggers		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Nede		

VVD Arnhem	0	6
Combée		
Pape		
Kalthoff		
Maref		
Loos		
Eppich		

CDA Arnhem	2	0
van Dillen		
Hutten		

DENK / Verenigd Arnhem	2	0
Aydemir		
Dilekçi		

D66	4	0
Andeweg		
Loor		
Venhoek		
van Ommen		
van Iperen		

Arnhem Centraal	0	3
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

Partij voor de Dieren Gemeenteraadsfractie Arnhem	2	0
de Groot		
Eliëns		

PvdA	3	0
Greving		
Bouma		
de Vries		
Visser		

SP	3	0
Elfrink		
Çetintaş		
Dobbe		

Partij voor de Vrijheid	0	2
Verheij		
Henzen		

Totaal 37

Voor 25

Tegen 12

Raadsvoorstel "Begrotingswijziging en wijziging verordening afvalstoffenheffing ten gevolge van stoppen met Diftar"

GROENLINKS	0	7
Coenders		
Prinsen		
Navis		
Dayioğlu		
Gemici		
Simonis		
van der Loo		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
Wiggers		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Nede		

VVD Arnhem	6	0
Combée		
Pape		
Kalthoff		
Maref		
Loos		
Eppich		

CDA Arnhem	2	0
van Dillen		
Hutten		

DENK / Verenigd Arnhem	2	0
Aydemir		
Dilekçi		

D66	4	0
Andeweg		
Loor		
Venhoek		
van Ommen		
van Iperen		

Arnhem Centraal	3	0
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

Partij voor de Dieren Gemeentelijke Afdeling Arnhem	0	2
de Groot		
Eliëns		

PvdA	3	0
Greving		
Bouma		
de Vries		
Visser		

SP	0	3
Elfrink		
Çetintaş		
Dobbe		

PARTIJ VOOR DE VRIJHEID	2	0
Verheij		
Henzen		

Totaal 37

Voor	**8**	*Motie "Behoud bestemming bedrijven" (21M80)*
Tegen	**29**	

GROENLINKS 0 7

- Coenders
- Prinsen
- Navis
- Dayioğlu
- Gemici
- Simonis
- van der Loo

VVD Arnhem 6 0

- Combée
- Pape
- Kalthoff
- Maref
- Loos
- Eppich

D66 0 4

- Andeweg
- Loor
- Venhoek
- van Ommen
- van Iperen

PvdA 0

- Greving
- Bouma
- de Vries
- Visser

Arnhemse Ouderen Partij 0 1

- Wiggers

CDA 0 2

- van Dillen
- Hutten

Arnhem Centraal 0 3

- van der Laak
- Manders
- Kraaijenbrink

SP 0

- Elfrink
- Çetintaş
- Dobbe

ChristenUnie 0 2

- Becker
- Nede

DENK | **Verenigd Arnhem** 0 2

- Aydemir
- Dilekçi

Partij voor de Dieren 0 2

- de Groot
- Eliëns

Partij voor de Vrijheid 2

- Verheij
- Henzen

Totaal	**37**

Voor 2

Tegen 35

Motie "Geen minaretten in Arnhem" (21M77)

GROENLINKS	0	7
Coenders		
Prinsen		
Navis		
Dayioğlu		
Gemici		
Simonis		
van der Loo		

VVD Arnhem	0	6
Combée		
Pape		
Kalthoff		
Maref		
Loos		
Eppich		

D66	0	4
Andeweg		
Loor		
Venhoek		
van Ommen		
van Iperen		

PvdA	0	3
Greving		
Bouma		
de Vries		
Visser		

Arnhemse Ouderen Partij	0	1
Wiggers		

CDA Arnhem	0	2
van Dillen		
Hutten		

Arnhem Centraal	0	3
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

SP	0	3
Elfrink		
Çetintaş		
Dobbe		

ChristenUnie	0	2
Becker		
Nede		

DENK / Verenigd Arnhem	0	2
Aydemir		
Dilekçi		

Partij voor de Dieren Gemeenteraadsfractie Arnhem	0	2
de Groot		
Eliëns		

Partij voor de Vrijheid	2	0
Verheij		
Henzen		

Totaal 37

Voor 2

Tegen 35

Motie "Bibob Islamitische Unie" (21M78)

GROENLINKS	0	7
Coenders		
Prinsen		
Navis		
Dayioğlu		
Gemici		
Simonis		
van der Loo		

VVD Arnhem	0	6
Combée		
Pape		
Kalthoff		
Maref		
Loos		
Eppich		

D66	0	4
Andeweg		
Loor		
Venhoek		
van Ommen		
van Iperen		

PvdA	0	3
Greving		
Bouma		
de Vries		
Visser		

Arnhemse Ouderen Partij	0	1
Wiggers		

CDA Arnhem	0	2
van Dillen		
Hutten		

Arnhem Centraal	0	3
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

SP	0	3
Elfrink		
Çetintaş		
Dobbe		

ChristenUnie	0	2
Becker		
Nede		

DENK / Verenigd Arnhem	0	2
Aydemir		
Dilekçi		

Partij voor de Dieren Gemeentelijke Afdeling Arnhem	0	2
de Groot		
Eliëns		

PARTIJ VOOR DE VRIJHEID	2	0
Verheij		
Henzen		

Totaal 37

Voor	**6**
Tegen	**31**

Motie "Geen medewerking verlenen aan ongewenste buitenlandse financiering van gebedshuizen" (21M79g)

GROENLINKS	0	7
Coenders		
Prinsen		
Navis		
Dayioğlu		
Gemici		
Simonis		
van der Loo		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
Wiggers		

ChristenUnie	0	2
Becker		
Nede		

VVD Arnhem	0	6
Combée		
Pape		
Kalthoff		
Maref		
Loos		
Eppich		

CDA Arnhem	0	2
van Dillen		
Hutten		

DENK / Verenigd Arnhem	0	2
Aydemir		
Dilekçi		

D66	0	4
Andeweg		
Loor		
Venhoek		
van Ommen		
van Iperen		

Arnhem Centraal	0	3
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

Partij voor de Dieren Gemeenteraadsfractie Arnhem	0	2
de Groot		
Eliëns		

PvdA	0	3
Greving		
Bouma		
de Vries		
Visser		

SP	3	0
Elfrink		
Çetintaş		
Dobbe		

PARTIJ VOOR DE VRIJHEID	2	0
Verheij		
Henzen		

Totaal	**37**

GEMEENTE Arnhem

BESLUITENLIJST VAN DE VERGADERING VAN DE
RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM OP WOENSDAG 26 MEI 2021

De voorzitter: de heer Marcouch

De raadsgriffier: de heer Kersten

Aanwezig de leden:de heer Aydemir (DENK Verenigd Arnhem), de heer Becker (ChristenUnie), de heer Çetintaş (SP), de heer Coenders (GroenLinks), de heer Combée (VVD), de heer Dayioğlu (GroenLinks), de heer Dilekçi (DENK Verenigd Arnhem), mevrouw van Dillen (CDA), mevrouw Dobbe (SP), de heer Elfrink (SP), de heer Eliëns (Partij voor de Dieren), mevrouw Eppich (VVD), mevrouw Gemici (GroenLinks), de heer Greving (PvdA), de heer De Groot (Partij voor de Dieren), de heer Henzen (PVV) , de heer Hutten (CDA), de heer Van Iperen (D66), mevrouw Kalthoff (VVD), de heer Kraaijenbrink (Arnhem Centraal), de heer Van der Laak (Arnhem Centraal), de heer Van der Loo (GroenLinks), de heer Loor (D66), de heer Loos (VVD), mevrouw Manders (Arnhem Centraal), de heer Maref (VVD), mevrouw Navis (GroenLinks), mevrouw Nede (ChristenUnie), mevrouw Van Ommen (D66),mevrouw Pape (VVD), de heer Prinsen (GroenLinks), mevrouw Simonis (GroenLinks), de heer Venhoek (D66), de heer Verheij (PVV), de heer Visser (PvdA), mevrouw De Vries (PvdA), de heer Wiggers (Arnhemse Ouderen Partij)

Afwezig: mevrouw Andeweg (D66), de heer Bouma (PvdA)

Begintijd vergadering : 19.45 uur
Eindtijd vergadering : 23.30 uur

BESLUITEN:
Agendapunt:

3.3 Vaststellen van de concept-besluitenlijst van de vergadering van 14 april 2021	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
3.4 Ingekomen stukken en ter inzage gelegde stukken voor de gemeenteraad	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
4.1 Vaststellen: Zienswijze concept-meerjarenbegroting MGR Sociaal Domein Centraal Gelderland 2022 - 2025	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
4.2 Vaststellen: Jaarrekening 2020 en begroting 2022 Park Lingezegen	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
4.3 Vaststellen: Intern controleplan 2021	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
5.1 Debatverzoek "Wijziging bestemming bouwkavel A in Fluvium Zuid"	De motie "Behoud bestemming bedrijven" (21M80) van de fractie VVD is met 8 stemmen voor en 29 stemmen tegen verworpen. De motie "Geen minaretten in Arnhem" (21M77) van de fractie PVV is met 2 stemmen voor en 35 stemmen tegen verworpen. De motie "Bibob Islamitische Unie" (21M78) van de fractie PVV is met 2 stemmen voor en 35 stemmen tegen verworpen. De motie "Geen medewerking verlenen aan ongewenste buitenlandse financiering van gebedshuizen" (21M79g) is met 6 stemmen voor en 31 stemmen tegen verworpen.
5.2 Vaststellen: Begrotingswijziging en wijziging verordening afvalstoffenheffing ten gevolge van stoppen met Diftar	Het amendement "Geen verdere afvalbelasting 2020 - Huishoudens niet laten opdraaien voor wanbeleid Stadsbestuur" (21A26) van de fractie SP is met 5 stemmen voor en 31 stemmen tegen verworpen. Het amendement "Afvalpasjes als toegangssleutel" (21A24) van de fractie GroenLinks is met 16 stemmen voor en 21 stemmen tegen verworpen. Het amendement "Geen tijd te verliezen" (21A27) van de fractie CDA is met 8 stemmen voor en 29 stemmen tegen verworpen. De motie "Nascheiding zo snel als mogelijk invoeren" (21M33) van de fracties SP en Arnhemse Ouderen Partij is met 6 stemmen voor en 31 stemmen tegen verworpen.

GEMEENTE Arnhem

De motie "Onderzoek naar diftardrama" (21M34) van de fracties SP en Arnhemse Ouderen Partij is met 6 stemmen voor en 31 stemmen tegen verworpen.

De motie "Halvering afvalbelasting huishoudens - Laat bedrijfsleven andere helft betalen" (21M73) van de fractie SP is met 3 stemmen voor en 34 stemmen tegen verworpen.

De motie "100 kilo #hoedan" (21M75) van de fractie Partij voor de Dieren is met 22 stemmen voor en 15 stemmen tegen aangenomen.

De motie "Monitoren effecten afvalbeleid" (21M76) van de fractie Partij voor de Dieren is met 26 stemmen voor en 11 stemmen tegen aangenomen.

Het voorstel is met 25 stemmen voor en 12 stemmen tegen aangenomen.

De raadsgriffier,

Jozef Kersten

De voorzitter,

Ahmed Marcouch

Zaaknummer: 575066

Besluit van	**26 mei 2021**
Zaaknummer	**575066**

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van de Agendacommissie van 20 mei 2021, Griffie nummer: 575066

besluit:

De concept-besluitenlijst van de raadsvergadering van 14 april 2021 vast te stellen.

De griffier,

De voorzitter,

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer **575066**

ONDERWERP: Vaststellen van de concept-besluitenlijst van de vergadering van 14 april 2021

Voorstel

De Agendacommissie stelt u voor de concept-besluitenlijst van de raadsvergadering van 14 april 2021 vast te stellen.

Bijlage

- concept-besluitenlijst van de raadsvergadering van 14 april 2021

GEMEENTE Arnhem

Besluit van	**26 mei 2021**
Zaaknummer	**575066**

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van de Agendacommissie van 20 mei 2021, Griffie nummer: 575066

besluit:

De concept-besluitenlijst van de raadsvergadering van 14 april 2021 vast te stellen.

De griffier, De voorzitter,

GEMEENTE Arnhem

BESLUITENLIJST VAN DE VERGADERING VAN DE
RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM OP WOENSDAG 14 APRIL 2021

De voorzitter: de heer Marcouch

De raadsgriffier: de heer Kersten

Aanwezig de leden: mevrouw Andeweg (D66), de heer Aydemir (DENK Verenigd Arnhem), de heer Becker (ChristenUnie), de heer Bouma (PvdA), de heer Çetintaş (SP), de heer Coenders (GroenLinks), de heer Combée (VVD), de heer Dayioğlu (GroenLinks), de heer Dilekçi (DENK Verenigd Arnhem), mevrouw van Dillen (CDA), mevrouw Dobbe (SP), de heer Elfrink (SP), de heer Eliëns (Partij voor de Dieren), mevrouw Eppich (VVD), mevrouw Gemici (GroenLinks), de heer Greving (PvdA), de heer De Groot (Partij voor de Dieren), de heer Henzen (PVV) , de de heer Hutten (CDA), de heer Van Iperen (D66), de heer Kraaijenbrink (Arnhem Centraal), de heer Van der Laak (Arnhem Centraal), de heer Loor (D66), de heer Loos (VVD), mevrouw Manders (Arnhem Centraal), de heer Maref (VVD), mevrouw Navis (GroenLinks), mevrouw Nede (ChristenUnie), mevrouw Van Ommen (D66),mevrouw Pape (VVD), de heer Prinsen (GroenLinks), mevrouw Simonis (GroenLinks), de heer Venhoek (D66), de heer Verheij (PVV), de heer Visser (PvdA), mevrouw De Vries (PvdA), de heer Wiggers (Arnhemse Ouderen Partij)

Afwezig: mevrouw Kalthoff (VVD), de heer Çetintaş (SP) (aanwezig vanaf 21.10 uur), de heer Van der Loo (GroenLinks)

De heer Van der Loo volgt de vergadering in quarantaine en is aanwezig bij het laatste deel (stemmingen) van de vergaderling dat op digitale wijze plaatsvindt.

Begintijd vergadering : 19.30 uur
Eindtijd vergadering : 23.30 uur

BESLUITEN:
Agendapunt:

5.2 Stemmen over het interpellatieverzoek "Ondersteunen gedupeerde gezinnen van de toeslagenaffaire" van de leden Elfrink, Dobbe en Çetintaş	Het verzoek is met algemene stemmen toegelaten.
5.5 Vaststellen van de concept-besluitenlijst van de vergadering van 15 maart 2021	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
5.6 Ingekomen stukken en ter inzage gelegde stukken voor de gemeenteraad	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
6.1 Vaststellen: Verzamelbesluit-1 2021	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
7.1 Interpellatieverzoek "Ondersteunen gedupeerde gezinnen van de toeslagenaffaire" van de leden Elfrink, Dobbe en Çetintaş	De motie "Ondersteuning in één dag van gedupeerde ouders van de toeslagenaffaire" (21M42) van de fractie SP is met 6 stemmen voor en 32 stemmen tegen verworpen. De motie "Neem de onterechte schulden richting de Belastingdienst over zodat gedupeerde ouders verder kunnen" (21M43) van de fractie SP is met 6 stemmen voor en 32 stemmen tegen verworpen. De motie "Gedupeerden direct informeren over bevriezing en voorgenomen kwijtschelding van hun schulden bij de gemeente" (21M44) van de fractie SP is met algemene stemmen aangenomen.
7.2 Vaststellen: Ruimtelijke raamwerken velden 3 Noord en 23 Schuytgraaf	Het amendement "Duurzaam materiaalgebruik" (21A08) van de fractie D66 is met 33 stemmen voor en 5 stemmen tegen aangenomen. De motie "Divers bouwen in veld 3 Noord" (21M29) van de fractie D66 is met 34 stemmen voor en 4 stemmen tegern aangenomen. Het voorstel is met 36 stemmen voor en 2 stemmen tegen aangenomen.

GEMEENTE Arnhem

7.3 Vaststellen: Herijking welzijnsopdracht 2020

Het amendement "Verlies meiden niet uit het oog" (21A09) van de fracties GroenLinks, ChristenUnie en VVD is met 36 stemmen voor en 2 stemmen tegen aangenomen.

Het amendement "Geef betrokken burgers en TLO een plek in groepsgerichte inzet" (21A10) van de fracties ChristenUnie, D66 en Arnhem Centraal is met 29 stemmen voor en 9 stemmen tegen aangenomen.

Het amendement "Investeren in maatschappelijke verbinding" (21A11) van de fractie ChristenUnie is met 22 stemmen voor en 16 stemmen tegen aangenomen.

Het amendement "Beslispunten wijzigen: kennisnemen en uitwerken" (21A12) van de fracties D66 en Arnhem Centraal is met 25 stemmen voor en 13 stemmen tegen aangenomen.

Het amendement "Gevolgen corona meenemen" (21A13) van de fractie D66 is met algemene stemmen aangenomen.

De motie "Behoud welzijnswerk in Coronatijd" (21M31) van de fracties CDA, PvdA, D66 en ChristenUnie is met 36 stemmen voor en 2 stemmen tegen aangenomen.

De motie "Locatie voor jongeren in Schuytgraaf reserveren" (21M32) van de fracties PvdA, DENK Verenigd Arnhem en ChristenUnie is met 36 stemmen voor en 2 stemmen tegen aangenomen.

De motie "Behoefte aan ontmoeting een plek geven" (21M40) van de fractie D66 is met algemene stemmen aangenomen.

Het voorstel is met 28 stemmen voor en 10 stemmen tegen aangenomen.

De raadsgriffier,

Jozef Kersten

De voorzitter,

Ahmed Marcouch

Zaaknummer: 564470

GEMEENTE Arnhem

Besluit van	26 mei 2021
Zaaknummer	575066

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van de Agendacommissie, d.d. 20 mei 2021, zaaknummer: 575066

besluit:

De "Lijst van ingekomen Stukken" van 26 april 2021 tot en met 19 mei 2021 vast te stellen.

De griffier,

De voorzitter,

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer **575066**

ONDERWERP: Vaststellen van de lijst van ingekomen stukken voor de raadsvergadering van 26 mei 2021

Voorstel

De Agendacommissie stelt u voor de "Lijst van Ingekomen Stukken" van 26 april 2021 tot en met 19 mei 2021 vast te stellen.

Als raadslid kunt u de ingekomen stukken inzien via het Bestuurlijk Informatiesysteem (iBabs).

Bijlage

- Lijst van Ingekomen stukken (26 april 2021 tot en met 19 mei 2021)

GEMEENTE Arnhem

Besluit van	26 mei 2021
Zaaknummer	575066

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van de Agendacommissie, d.d. 20 mei 2021, zaaknummer: 575066

besluit:

De "Lijst van ingekomen Stukken" van 26 april 2021 tot en met 19 mei 2021 vast te stellen.

De griffier, De voorzitter,

Lijst van Ingekomen stukken (26 april 2021 tot en met 19 mei 2021)			
Datum	**Afzender**	**Titel**	**Advies**
26-04-2021	Bureau Objectief	Landelijk onderzoek naar de naleving van de leeftijdsgrens bij alcohol- en tabaksverkoop 2020	Voor kennisgeving aannemen
26-04-2021	Stichting Nederlandse Haarden- en Kachelbranche	Rapport basis voor beleid houtstook en luchtkwaliteit	Voor kennisgeving aannemen
26-04-2021	Gelders Energieakkoord	Handreiking maatschappelijke tender	Voor kennisgeving aannemen
26-04-2021	BurgerServiceLab	Uitnodigingsbrief aan politiek Gemeente Arnhem	Voor kennisgeving aannemen
03-05-2021	Groen Arnhem	Groen Arnhem onderdeel van Natuurcentrum Arnhem	Voor kennisgeving aannemen
03-05-2021	Stichting Kruispunt	Jaarverslag 2020	Voor kennisgeving aannemen
03-05-2021	H. van Dam	Afvalstoffenheffing	Betrekken bij de behandeling op de Politieke Avond
03-05-2021	Nederlandse Vereniging voor Raadsleden	Ambassadeur agressie, intimidatie en bedreiging	Voor kennisgeving aannemen
03-05-2021	VGGM	Jaarverslag 2020	Voor kennisgeving aannemen

Lijst van Ingekomen stukken (26 april 2021 tot en met 19 mei 2021)			
Datum	**Afzender**	**Titel**	**Advies**
03-05-2021	Energie Samen Gelderland	Behandeling Regionale Energiestrategie en lokaal eigendom/zeggenschap grootschalige duurzame opwekking van energie	Betrekken bij de behandeling op de Politieke Avond
06-05-2021	Regio Arnhem-Nijmegen	Aanvullende informatie jaarrekening&jaarverslag 2020 The Economie Board	Voor kennisgeving aannemen
11-05-2021	K. Vossen	Perspectiefnota 2022-2025	Voor kennisgeving aannemen
11-05-2021	Stichting Arnhemse Bedrijventerrreinen	Input StAB over Omgevingsvisie	Voor kennisgeving aannemen
11-05-2021	M. Frencken	Veilig gevoel houden in Het Dorp?	Voor kennisgeving aannemen
17-05-2021	Arnhemse Uitdaging	Jaarboek Arnhemse Uitdaging 2020	Voor kennisgeving aannemen
17-05-2021	M. Ooijevaar	Totaalplan spoor	Voor kennisgeving aannemen
17-05-2021	R. Piekhaar	Bomenkap onderlangs	In handen stellen van het college van B&W ter afdoening, verzoek kopie antwoordbrief/mail aan raad
17-05-2021	Coffeeshopbond	Dringende oproep aandacht banken-problematiek cannabis-sector	Voor kennisgeving aannemen

Lijst van Ingekomen stukken (26 april 2021 tot en met 19 mei 2021)			
Datum	**Afzender**	**Titel**	**Advies**
18-05-2021	Wijkplatform Elderveld	Verzoek aandacht voor de bouwaanvraag Stoeterij (Elderhofseweg nr 28) en de verkeerssituatie	Kopie van aan college en/of burgemeester gerichte mail/brief, voor kennisgeving aannemen
19-05-2021	Auditcommissie	Reactie auditcommissie op intern controleplan 2021	Voor kennisgeving aannemen
19-05-2021	Auditcommissie	Reactie auditcommissie op jaarstukken 2020	Voor kennisgeving aannemen

Politieke Avond

Dossiernummer	2705
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	26 mei 2021
Agendapunt	4.1
Omschrijving	Vaststellen: Zienswijze concept-meerjarenbegroting MGR Sociaal Domein Centraal Gelderland 2022 - 2025

Geagendeerd	Vergaderdatum
Politieke Avond	26 mei 2021

GEMEENTE Arnhem

Besluit van 26 mei 2021

Zaaknummer 561522

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 20 april 2021, nummer: 561522;

gelet op artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen en artikel 27 van de Modulair Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland;

besluit:

1. In te stemmen met de bijgevoegde zienswijzebrief over de concept-meerjarenbegroting 2022-2025 van de MGR Sociaal Domein Centraal Gelderland.

De griffier, De voorzitter,

Zienswijze concept-meerjarenbegroting MGR Sociaal Domein Centraal Gelderland 2022 - 2025

Voor de gemeenteraadsvergadering d.d.:	26 mei 2021
Zaaknummer:	561522
Portefeuillehouders:	Paping

Resultaat van bespreking:

Aan de gemeenteraad, 21 mei 2020

Het college heeft het raadsvoorstel 'Zienswijze MGR concept-meerjarenbegroting 2022-2025' aangeboden aan de raad. De raad is hierover via twee informatiebijeenkomsten (op 10 en 18 mei) nader geïnformeerd. De zienswijze is niet inhoudelijk en er worden geen inhoudelijke punten gemaakt. De wijziging van het uitvoeringsprogramma 2021 en de begroting 2021 betreffen geen nieuw beleid, maar zijn vooral een actualisatie. Verder is de begroting sluitend. Afgelopen jaren is de zienswijze direct ter besluitvormend behandeld.

Het Dagelijks Bestuur van de Agendacommissie heeft daarom besloten dit voorstel direct, dat wil zeggen zonder voorafgaande raadskamerbespreking, toe te voegen aan de agenda van de besluitvormende vergadering.

De raadsadviseur, De voorzitter,

W. Lammers C.J.M. Kalthoff

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 561522

Onderwerp: Zienswijze MGR concept-meerjarenbegroting 2022-2025

Voorstel

1. In te stemmen met de bijgevoegde zienswijzebrief over de concept-meerjarenbegroting 2022-2025 aan de MGR Sociaal Domein Centraal Gelderland.

Inleiding

Vanaf de start in 2017 neemt de gemeente Arnhem deel aan de Modulair Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland (MGR). De MGR vervult als beheer- en uitvoerings-organisatie voor elf gemeenten taken op het gebied van inkoop sociaal domein, onderwijszaken, werkgeversdienstverlening en werkgeverschap voor inwoners met een indicatie in het kader van de Wet Sociale Werkvoorziening (SW).
De MGR heeft tijdig haar concept-meerjarenbegroting 2022-2025 ingediend. Conform de bepalingen in de gemeenschappelijke regeling wordt de gemeenteraad om een zienswijze gevraagd. Hierbij kunt u de informatie over de reeds behaalde resultaten uit het Jaarverslag 2020 betrekken. Op 24 juni 2021 zal het Algemeen Bestuur van de MGR het document definitief vaststellen.

Beoogd effect

Met dit voorstel wordt voorzien in de verplichting uit de Wet gemeenschappelijke regelingen om de raad de gelegenheid te bieden om een zienswijze in te dienen over de ontwerp-meerjarenbegroting 2022-2025, die tevens de begrotingswijziging 2021, de aanpassingen in het uitvoeringsprogramma 2021 en het uitvoeringsprogramma 2022 bevat.

Argumenten

1.1 Ondanks de COVID 19-crisis heeft de MGR goede resultaten geboekt met een lagere gemeentelijke bijdrage dan begroot

Ondanks de coronacrisis heeft de module inkoop de nieuwe contractering voor de inkoop van zorg gerealiseerd evenals het ondersteunen en communiceren met aanbieders over de continuering van zorg tijdens de pandemie. Er was extra aandacht voor het monitoren van de kwaliteit en de rechtmatigheid bij het beheer van de contracten.
De module onderwijszaken (het RBL) kreeg tijdens de COVID 19-crisis minder verzuimmeldingen te verwerken dan voorgaand jaar, waarbij werd geconstateerd dat de problematiek van jeugdigen zwaarder was. Door de schoolsluitingen moesten de werkzaamheden van het RBL worden

Arnhem GEMEENTE

aangepast. De RBL-consulenten staan de scholen bij om te monitoren of leerlingen aangehaakt blijven op het (online) onderwijs om schoolverzuim en -uitval te voorkomen. Verder zijn het RBL en het Werkgeversservicepunt (WSP) meer samen gaan werken op het schakelpunt waarmee de overgang van jeugdigen van school naar werk wordt bevorderd.
De COVID 19-crisis heeft grote gevolgen voor ondernemers. Vanuit de module WSP is daardoor in 2020 tijd besteed aan werkgevers inzake de inzet van steunmaatregelen, waarbij nauw met het UWV en gemeenten werd opgetrokken. Er werden verbindingen gelegd tussen werkgevers met een personeelstekort en een -overschot. Door de kanteling van de arbeidsmarkt en de extra werkzaamheden is het aantal plaatsingen (934) echter ten opzichte van 2019 wat achtergebleven, en behaalde slechts 76,6% van de reguliere taakstelling.
Met Scalabor werd door de module WgSW contact onderhouden om te zien op welke wijze de SW-medewerkers veilig konden blijven werken. Dit is gezien de omstandigheden goed verlopen. Deze module realiseerde lagere kosten mede doordat meer SW-medewerkers uitstroomden dan begroot.
In 2020 werden de latente rechten en verplichtingen na de liquidatie van Presikhaaf Bedrijven aan de MGR overgedragen.
De module beheer zorgde voor een goede inrichting van de uitvoeringsorganisatie zelf. Door een aantal aanpassingen zijn de MGR-medewerkers grotendeels thuis en digitaal gaan werken. Ook het bestuurlijk proces met aandacht voor informatievoorziening aan raadsleden is digitaal gegaan.

1.2 Enkele ontwikkelingen geven aanleiding om het uitvoeringsprogramma 2021 en de bijbehorende begroting te wijzigen

De coronacrisis en enkele andere ontwikkelingen in 2020 en 2021 leiden tot een paar aanpassingen in het uitvoeringsprogramma 2021 en de begroting 2021 zoals die in juni 2020 is vastgesteld. De gemeente Lingewaard neemt per 1-1-2021 deel aan de submodule leerplicht/onderwijszaken. Voor de module WSP zijn, zoals ieder najaar, de concrete kengetallen voor 2021 vastgesteld. Deze zijn gebaseerd op kennis over de laatste ontwikkelingen in de arbeidsmarkt en de herijkte WSP-opdracht.

1.3 Het Uitvoeringsprogramma 2022 past bij de inhoudelijke kaders

De MGR zet in 2022 de werkzaamheden zoals die in de afgelopen jaren zijn ingezet en afgesproken voort. Daarbij is geen sprake van nieuw beleid. Er wordt tot ons genoegen in samenwerking met de gemeenten voortdurend toegewerkt naar meer integraliteit, netwerksamenwerking en ketenoptimalisatie in het sociaal domein.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Gemeenten staan garant voor een eventueel tekort bij de MGR

De MGR is een gemeenschappelijke regeling. Dit betekent dat de deelnemende gemeenten garant staan voor een eventueel financieel tekort bij de MGR en in dat geval moeten bijbetalen. Het risico voor een financieel tekort ligt dus bij de deelnemende gemeenten. Over de afgelopen drie boekjaren is echter telkens sprake geweest van een positief saldo. Daarnaast zijn er bij alle modules (kleine) reserves ingesteld waarmee onverwachte tegenvallers in de bedrijfsvoering, zoals kosten voor vervanging bij langdurige ziekte, kunnen worden opgevangen.

Participatie

De MGR heeft de conceptbegroting opgesteld in samenspraak met alle deelnemende gemeenten. Daarover is zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau overeenstemming.

Financiën

1.1 Jaarrekening 2020
Alle modules hebben hun werkzaamheden binnen de begroting uitgevoerd. In de jaarrekening valt vooral de module WgSW op. Hier is in 2020 sprake van lagere kosten door een hogere uitstroom van SW-medewerkers en lagere loonkosten dan begroot. Ook de voorziening voor boventalligen is benedenwaarts bijgesteld.
Daarnaast is incidenteel sprake geweest van lagere kosten omdat enkele activiteiten door de coronacrisis niet zijn uitgevoerd of uitgesteld. Dit leidt al met al tot een teruggave aan de gemeenten, waarvan Arnhem volgens onderstaand overzicht € 1.276.593 ontvangt, hetgeen in Turap-1 zal worden verwerkt.

Overzicht bijdrage Gemeente Arnhem *Euro x 1*	**2020 Realisatie**	2020 Gewijzigde Begroting	*Verschil*	*Verschil%*
Inkoop	**548.339**	571.849	-23.510	-4%
Onderwijs	**880.896**	909.500	-28.604	-3%
WSP	**611.600**	611.600	-	0%
WgSW	**28.707.021**	29.931.500	-1.224.479	-4%
Beheer	**111.200**	111.200	-	0%
Totaal	**30.859.056**	**32.135.649**	**-1.276.593**	**-4%**

1.2. Begrotingswijziging 2021
De begrotingswijziging wordt vooral ingegeven door de structureel lagere lasten van de SW-dienstverbanden en de aangepaste gemeentelijke bijdrage die gebaseerd is op het aantal arbeidsjaren van Arnhemmers met een SW-dienstverband op 31-10-2020. De extra bijdrage als gevolg van de toetreding van de gemeente Lingewaard bij de module onderwijs leidt tot een synergie-effect en daarmee een lagere bijdrage voor de andere deelnemende gemeenten.
De begrotingswijziging leidt tot ruim 1 miljoen lagere gemeentelijke bijdrage in 2021 dan vorig jaar was begroot. Hierbij dient te worden opgemerkt dat de daling van de gemeentelijke WgSW-bijdrage niet per definitie inhoudt dat dit eenzelfde voordeel oplevert voor de gemeentelijke begroting. De rijksvergoeding voor WSW zal namelijk nog worden aangepast op basis van de realisatie in 2020. Zodra de rijksbijdrage is bijgesteld (meicirculaire 2021) kan worden berekend wat het effect is op de lopende gemeente-begroting, waarin al rekening is gehouden met de verwachte afbouw van de WSW.

Deze MGR-kosten zijn allen gedekt door middelen die daarvoor binnen de programma's in de Arnhemse meerjarenbegroting 2021-2024 zijn gereserveerd. De wijziging met betrekking tot de WgSW-bijdrage zal in de financiële tussenrapportage (Turap) worden meegenomen.

1.3. Meerjarenbegroting 2022-2025
In aansluiting op het uitvoeringsprogramma 2022, dat geen nieuw beleid of andere wijzigingen met een betekenisvolle financiële impact bevat, is een meerjarenbegroting opgesteld gebaseerd op de prognose 2021. Conform afspraak zijn indexeringen gehanteerd gebaseerd op de septembercirculaire 2020. Het verwachte SW-uitstroompercentage is 6% in 2021, 5% voor 2022 en 6% voor de jaren 2023-2025.

Overzicht bijdrage Gemeente Arnhem *Euro x 1*	2020 Realisatie	2021 Primaire Begroting	**2021 Gewijzigde Begroting**	**2022 Primaire Begroting**	2023 Meerjaren raming	2024 Meerjaren raming	2025 Meerjaren raming
Inkoop	548.339	567.861	**567.861**	**579.326**	579.326	579.326	579.326
Onderwijs	880.896	906.100	**871.200**	**877.500**	877.500	877.500	877.500
WSP	611.600	639.600	**639.600**	**653.300**	653.300	653.300	653.300
WgSW	28.707.021	29.268.700	**28.281.000**	**27.344.600**	25.703.900	24.161.700	22.712.000
Beheer	111.200	129.800	**129.800**	**132.600**	132.600	132.600	132.600
Totaal	**30.859.056**	**31.512.061**	**30.489.461**	**29.587.326**	**27.946.626**	**26.404.426**	**24.954.726**

Uitvoering

De zienswijze van de Arnhemse gemeenteraad dient voor 7 juni naar het DB van de MGR te worden gezonden. Het DB biedt de concept-meerjarenbegroting 2022-2025 samen met de gebundelde raadszienswijzen van alle deelnemende gemeenten aan het Algemeen Bestuur (AB) aan. Het AB, waarin de gemeente Arnhem bestuurlijk is vertegenwoordigd, stelt deze documenten vervolgens op 24 juni 2021 definitief vast.

Communicatie

Niet van toepassing.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Zienswijzebrief 2021
- Meerjarenbegroting 2022-2025
- Aanbiedingsbrief MGR
- Publieksjaarverslag 2020
- Jaarverslag en jaarrekening 2020

RAADSVOORSTEL

Besluit van	
Zaaknummer	561522

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 20 april 2021, nummer: 561522;

gelet op artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen en artikel 27 van de Modulair Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland;

besluit:

1. In te stemmen met de bijgevoegde zienswijzebrief over de concept-meerjarenbegroting 2022-2025 van de MGR Sociaal Domein Centraal Gelderland.

De griffier, De voorzitter,

Arnhem GEMEENTE

GEMEENTE Arnhem

Datum :
Zaaknummer : 561522
Contactpersoon : Yvonne Hazelaar
Telefoonnummer : 026 3774827

Dagelijks Bestuur MGR Sociaal Domein
Centraal Gelderland
T.a.v. H. Wiselius
Postbus 2100
6802 CC Arnhem

Onderwerp: Zienswijze gemeenteraad op Meerjarenbegroting MGR 2022-2025

Geachte mevrouw Wiselius,

Onze gemeenteraad heeft in zijn vergadering van *datum* XXXXX 2021 de jaarstukken van de MGR Sociaal Domein Regio Centraal Gelderland aan de orde gehad. In uw brief d.d. 25 maart 2021 heeft u de raad gevraagd een zienswijze uit te brengen over de Meerjarenbegroting 2022-2025, die tevens een wijziging van het uitvoeringsprogramma en de begroting voor 2021 alsmede het uitvoeringsprogramma 2022 bevat.

Wij geven onderstaand de raadszienswijze weer.

De gemeenteraad is positief gestemd over de resultaten die de MGR ondanks de moeilijke COVID 19-omstandigheden heeft behaald. Het streven naar een goede kwaliteit van zorg (Wmo en jeugd) en tegelijkertijd het efficiënt invullen van de modules zien wij terug in de stukken. Geconstateerd wordt dat de MGR zich sinds de oprichting in 2017 heeft ontwikkeld naar een stabiele uitvoeringsorganisatie en betrouwbare samenwerkingspartner.

De aanleiding van de wijziging van het uitvoeringsprogramma 2021 en de begroting 2021 betreft geen nieuw beleid, maar vooral een actualisatie op basis van recente gegevens en de toetreding van de gemeente Lingewaard bij de submodule leerplicht. De raad heeft hierbij geen opmerkingen.

De MGR zet in 2022 de werkzaamheden zoals die in de afgelopen jaren zijn ingezet en afgesproken voort. Het verheugt de raad dat de MGR daarbij een sluitende meerjarenbegroting heeft aangeleverd, waaruit kostenbewustzijn en efficiëntie spreekt. Zoals uw accountant al aangaf zijn de financiële stukken van goede kwaliteit en is de risicobeheersing op orde.
Wij hechten bij de uitvoering van de werkzaamheden aan een goede samenwerking met de gemeenten waarin voortdurend wordt toegewerkt naar meer integraliteit, netwerksamenwerking en ketenoptimalisatie in het sociaal domein. Wij vragen u om alert te blijven op ontwikkelingen en opgaven die hieraan een verdere bijdrage kunnen leveren. Hoewel de gevolgen van COVID-19 in het afgelopen jaar voor uw organisatie beperkt zijn gebleven en de verwachting is dat hetzelfde voor 2021 geldt zal in de loop van 2021 duidelijk worden of er mede ten gevolge van de coronacrisis aanpassingen voor 2022 in het uitvoeringsprogramma en begroting nodig zijn. Mocht dit laatste zich voordoen dan vragen wij u ons tijdig te betrekken en te informeren.

Alles overziend heeft de Arnhemse gemeenteraad een positieve zienswijze op de Meerjarenbegroting 2022-2025.

Hoogachtend,
Het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,

de loco-secretaris, de burgemeester,

P.J. Altena A. Marcouch

MEERJARENBEGROTING 2022 - 2025

- Primaire begroting 2022
- *Inclusief Uitvoeringsprogramma 2022*
- Meerjarenraming 2023 – 2025
- Begrotingswijziging 2021
- *Aanpassingen Uitvoeringsprogramma 2021*

Concept 25 maart 2021

Deelnemende gemeenten

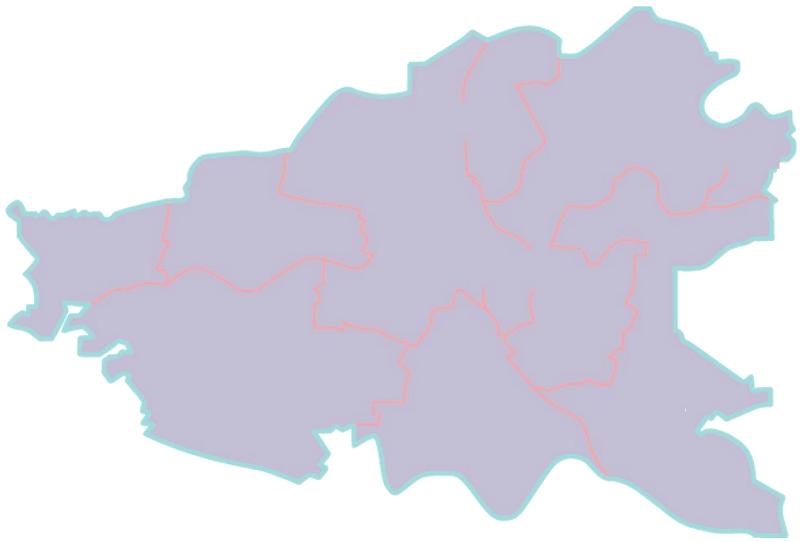

2

Deelnemende gemeenten per module	Module Beheer	Module inkoop	Module Onderwijs	Module WSP	Module WgSW
Arnhem	✓	✓	✓	✓	✓
Doesburg	✓	✓		✓	✓
Duiven	✓	✓	✓	✓	✓
Lingewaard	✓	✓	✓	✓	✓
Overbetuwe	✓	✓	✓	✓	✓
Renkum	✓	✓	✓		
Rheden	✓	✓	✓	✓	✓
Rozendaal	✓	✓	✓	✓	✓
Wageningen	✓	✓			
Westervoort	✓	✓	✓	✓	✓
Zevenaar	✓	✓	✓	✓	✓

Voorwoord

Het bestuur van de MGR is blij het uitvoeringsprogramma 2022 en de begroting 2021-2025 van de MGR sociaal domein centraal Gelderland (MGR SDCG) in deze vorm aan u voor te kunnen leggen. Door het uitvoeringsprogramma te integreren in het begrotingsdocument hopen we de leesbaarheid te vergroten. Hierdoor ontstaat een transparant overzicht met wat de MGR beoogt door de uitvoering van taken voor uw gemeente en welke inhoudelijke, bestuurlijke en financiële bijdrage uw gemeente hieraan levert.

De afgelopen jaren heeft de MGR laten zien dat ze dynamisch inspeelt op de veranderende omgeving. Het jaar 2020 heeft zich gekenmerkt door veranderingen door de Covid-19 pandemie. Ook in 2021 zien we deze veranderingen. Dit heeft effecten voor alle inwoners, scholieren, werkzoekenden, ondernemers, scholen en zorgaanbieders. In overleg met gemeenten is het afgelopen jaar de werkwijze zo nodig aangepast en zijn andere prioriteiten gesteld in het werk. Dat geldt deels ook voor 2021. Daarover informeren we u in dit document.

Hoe dit in 2022 zal zijn kunnen we nu nog onvoldoende inschatten. We geven hier aan wat we kunnen voorzien en wat we beogen te bereiken in 2022 en hoe we dat denken te bereiken.
We blijven de ontwikkelingen volgen en hierop inspelen en zullen zo nodig in 2021 en 2022 aanpassingen doorvoeren in overleg met gemeenten. Zolang we daarmee binnen de begroting blijven, zullen we u hierover in de bijeenkomsten met raadsleden en/of digitale nieuwsbrieven informeren.

Johannes Goossen
Voorzitter MGR

We hopen dat u dit herkent en u op deze wijze goed geïnformeerd bent en zien uw eventuele zienswijze graag tegemoet.

Johannes Goossen
Voorzitter MGR

MGR sociaal domein centraal Gelderland

De gemeenten Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Wageningen, Westervoort en Zevenaar werken samen in het sociaal domein binnen een modulaire gemeenschappelijke regeling.

De MGR is in april 2017 gestart met de eerste module - de regionale inkoop van zorg. Vanaf 2018 zijn de modules Onderwijszaken en WSP* bij de MGR ondergebracht. Vanaf 1 januari 2019 is de module Werkgeverschap SW toegevoegd aan de MGR. Daarmee bestaat de MGR uit vier samenwerkingsmodules. De MGR maakt het mogelijk dat iedere gemeente zelf besluit aan welke modules en submodules wordt deelgenomen. Daarmee is de dienstverlening vanuit de MGR ondersteunend en faciliterend aan de uitvoering van het totale beleid in het sociaal domein.

Door op meer gebieden binnen het sociaal domein samen te werken is de toegevoegde waarde van de MGR richting gemeenten groter. De regie blijft liggen bij de opdrachtgevers; de gemeenten die samen opdrachtgever zijn en samenwerken in de betreffende module.

De MGR heeft één algemeen bestuur (AB), één dagelijks bestuur (DB) en één financiële cyclus. Het AB heeft de nadrukkelijke taak te zorgen voor samenwerking en afstemming tussen de MGR en de gemeenten en tussen de verschillende samenwerkingsmodules. Het DB heeft de taak de MGR te vertegenwoordigen ten aanzien van de taken die in de regeling zijn ondergebracht.

De governance van de MGR is erop gericht de bestuurlijke druk te beperken en de focus van de bestuurlijke aandacht zoveel mogelijk te richten op de kwaliteit en efficiency van de dienstverlening vanuit de modules. Per module kent de MGR een bestuurscommissie bestaande uit de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten. Zij adviseren het bestuur over de kaders, weergegeven in het (meerjarige) uitvoeringsplan en het (jaarlijkse) uitvoeringsprogramma en begroting en het jaarverslag van de betreffende module.

De governance van de MGR ziet er schematisch zo uit.

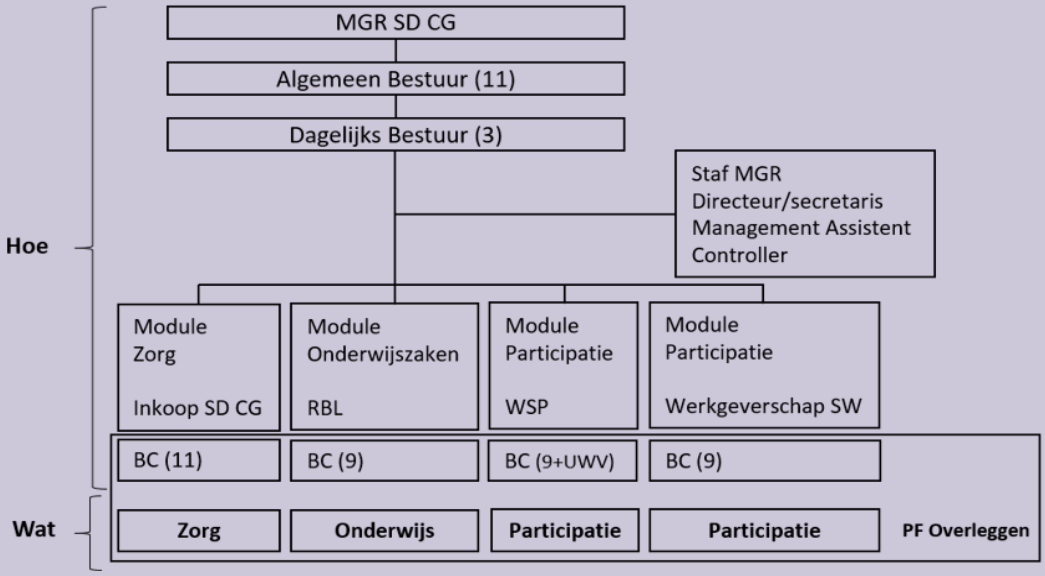

*Voor de samenwerkingsmodule WSP is het UWV een samenwerkingspartner. Er ligt een gemeenschappelijke opdracht vanuit de 9 participerende gemeenten en het UWV dat wordt uitgevoerd door een team van MGR en UWV medewerkers.

Inkoop sociaal domein
Centraal Gelderland

Module Inkoop sociaal domein Centraal Gelderland

Inkoop SDCG zorgt voor de inkoop en contractering van maatwerkvoorzieningen binnen de WMO en Jeugdzorg ten behoeve van de elf gemeenten in de regio. Naast de feitelijke inkoop is ook de monitoring van de contractering een belangrijke taak. Inkoop SDCG heeft daarnaast een taak als het gaat om kwaliteit en rechtmatigheid.

Het team van de module Inkoop regelt de inkoop, het contractmanagement en het contractbeheer van maatwerkvoorzieningen en specialistische zorg Jeugd, Wmo, beschermd wonen en activerend werk. De module Inkoop is van en voor de aangesloten gemeenten. Alle 11 gemeenten zijn bij de inkoop aangesloten en elke gemeente kan kiezen aan welke submodule wel en niet wordt deelgenomen. In nauw overleg met de gemeenten wordt bepaald wat de module Inkoop doet en op welke wijze zij de basistaken uitvoert. Lokaal wordt beleid gemaakt op het sociaal domein.

Meer informatie leest u op www.inkoopsdcg.nl

RBL
Midden-Gelre

Module Regionaal Bureau Leerlingzaken Midden-Gelre

Het Regionaal Bureau Leerlingzaken is dé gids voor jeugdigen van 5 tot 23 jaar in het recht op leren en ontwikkelen. Met de jeugdigen én met betrokkenen uit hun leven komen we tot een perspectief voor een passende plek in de samenleving door het recht op leren en ontwikkelen te bewaken.

Voor de gemeenten Arnhem, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort en Zevenaar voert het RBL alle wettelijke taken uit. Voor het primair- en voortgezet onderwijs worden de leerplichttaken en kwalificatieplichttaken uit gemeentelijke bijdragen gefinancierd. De kwalificatieplichttaken op het mbo en RMC-taken worden bekostigd uit rijksmiddelen.

Taken
De wettelijke taken van het RBL zijn:
a. Toezien op de naleving van de leerplicht voor jeugdigen van 5 tot 16 jaar.
b. Toezien op de naleving van de kwalificatieplicht voor jeugdigen van 16 en 17 jaar.
c. Uitvoering geven aan de regionale meld-, en coördinatiefunctie* (RMC) voor jeugdigen van 18 tot 23 jaar.

Daarnaast participeert het RBL in het regionaal VSV programma: verzuim 18+ en Team Overstap. Binnen Team Overstap levert het RBL de coördinator, programmaleider en ambassadeur van de Sluitende Keten en is het RBL opdrachtnemer van het Schakelpunt onderwijs-werk.

Het RBL voert ook preventieve taken uit. Dit betreft de inzet bij beginnend verzuim en het geven van voorlichting en advies aan scholen en netwerkpartners. Ten slotte biedt het RBL loopbaanadvies aan jongeren tot 27 jaar in de gemeente Arnhem die een uitkering ontvangen en de scholingsplicht opgelegd hebben gekregen. Dit is een aparte opdracht van de gemeente Arnhem aan het RBL.

Meer informatie leest u op www.rblmidden-gelre.nl

** Verzuimmeldingen en uitschrijvingen registreren en in behandeling nemen van jongeren van 18 tot 23 jaar.*

Werkgevers Servicepunt Midden-Gelderland

Het Werkgeversservicepunt is een samenwerkingsverband tussen de MGR en UWV waarin medewerkers op integrale wijze uitvoering geven aan de opdracht van het WSP. Deze opdracht is vastgelegd in de DVO's (gemeenten/MGR) c.q. de samenwerkingsovereenkomst (UWV/MGR) en wordt jaarlijks geconcretiseerd in het uitvoeringsprogramma met de daarbij behorende prestatie-indicatoren.

WerkgeversServicepunt Midden-Gelderland is het publieke aanspreekpunt voor werkgevers met arbeidsmarkt- en personele vraagstukken. WSP adviseert werkgevers en faciliteert hen bij het passend maken van vacatures en/of taakpakketten voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Hiermee bereiken we dat steeds meer werkgevers in onze arbeidsmarktregio inclusief werken en dat ook uitstralen.

De focus ligt op:
- ondersteuning van werkgevers bij arbeidsgerelateerde vraagstukken met daarbij de nadruk op de (inclusieve) personeelsvraag;
- de opdracht van UWV en gemeenten om zoveel mogelijk werkgevers te helpen bij het invullen van hun vacatures;
- de opdracht van UWV en gemeenten om zoveel mogelijk mensen (met een afstand tot de arbeidsmarkt) te plaatsen op betaald werk en daarmee
- het plaatsen van werkzoekenden/uitkeringsgerechtigden uit de bestanden van gemeenten en UWV om daarmee uitstroom uit de uitkering te bevorderen c.q. schadelast te beperken.

De integraliteit van het WSP borgt dat in de uitvoering geen onderscheid wordt gemaakt in doelgroepen. Uitgangspunt is dat de voor de werkgever best passende kandidaat geselecteerd en geplaatst wordt.

Meer informatie leest u op www.wsp-mg.nl

Module Werkgeverschap SW (WgSW)

De module werkgeverschap SW is de module van de MGR die belast is met het formeel werkgeverschap voor de ruim 1900 SW-medewerkers. Negen gemeenten* nemen deel aan de module Werkgeverschap SW van de MGR SDCG. Daarvoor heeft de MGR een dienstverleningsovereenkomst (DVO) met Scalabor gesloten.

De taken:
- Werkgeversrol invullen conform afspraken vastgelegd in DVO gemeenten MGR module WgSW, waaronder salarisbetaling, HR en arbotaken t.b.v. de SW medewerkers.
- Monitoring van de afspraken die gemaakt zijn namens gemeenten met Scalabor
- Voorbereiding van en uitvoering geven aan besluitvorming van gemeenten over de uitvoering van de werkgeversrol.

* Arnhem, Rheden, Zevenaar, Duiven, Westervoort, Rozendaal, Doesburg, Lingewaard en Overbetuwe

Inhoudsopgave

Voorwoord 3
Inleiding 9
Leeswijzer 9
DEEL 1 HOOFDLIJNEN VAN BELEID 10
1 Bestuurlijke hoofdlijnen van beleid 10
1.1 Overkoepelende gezamenlijke uitganspunten 10
2 Ontwikkelingen in het financiële kader 11
2.1 De nominale ontwikkelingen 11
2.2 De gehanteerde uitgangspunten voor de begrotingsramingen 11
2.3 De impact van nieuw beleid 12
DEEL 2 DE BELEIDSBEGROTING 13
3 Het programmaplan 13
3.1 Uitvoeringsprogramma 2022 13
3.2 Het overzicht van de kosten van overhead 33
3.3 Het bedrag voor onvoorzien. 34
3.4 Het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen 34
3.5 De beleidsindicatoren bestuur en organisatie 35
4 De paragrafen 36
4.1 Lokale heffingen 36
4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 36
4.3 Onderhoud Kapitaalgoederen 38
4.4 Financiering 38
4.5 Bedrijfsvoering 39
4.6 Verbonden partijen 39
4.7 Grondbeleid 39
DEEL 3 DE FINANCIËLE BEGROTING 40
5 Het overzicht van baten en lasten en de toelichting 40
5.1 Het overzicht baten en lasten 40
5.2 De toelichting op het overzicht van baten en lasten 41
5.3 De uiteenzetting van de financiële positie 43
5.4 Financiële gevolgen van het bestaande en nieuw beleid 43
5.5 De geprognotiseerde eindbalans 2021 en 2022 44
5.6 De ontwikkeling van het EMU saldo 44
5.7 Het overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld 45
DEEL 4 DE MEERJARENRAMING 46
6 De meerjarenraming 2023-2025 46
6.1 De geprognotiseerde balans 46

6.2 De uiteenzetting van de financiële positie 46
6.3 De baten en lasten van het bestaande en nieuwe beleid 46
BIJLAGE BIJDRAGEN PER GEMEENTE 49

Inleiding

In de begroting wordt uiteengezet wat de doelstelling is van de MGR en op welke wijze deze doelstellingen in 2022 in de vier modules van de MGR worden gerealiseerd gevolgd door de totale begroting van de betreffende module. U vindt ook enkele accentverschillen of wijzigingen in de werkwijze in het uitvoeringsprogramma 2021.

Dit vormt de basis voor de totale begroting van de MGR, zoals terug te vinden is in deel 2 van dit document. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen de kosten van de programma's die door de modules worden uitgevoerd en de overhead kosten en overige kosten.
In de begroting is ook een wijziging van de begroting 2021 opgenomen. Deze wijziging leidt tot een verlaging van de bijdrage van de gemeenten.

Het uitvoeringsprogramma is gebaseerd op het uitvoeringsplan 2020-2023. Hiermee is een meerjarige basis geformuleerd voor de doelen en werkzaamheden van de MGR. Daarnaast wordt aangesloten bij de meerjarenafspraken zoals beschreven in de dienstverleningsovereenkomsten met de gemeenten. De begroting is opgesteld conform de richtlijnen van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). In deze financiële planning zijn drie onderdelen samengevoegd: de gewijzigde begroting 2021, de primaire begroting 2022 en de meerjarenraming 2023-2025.

Vanaf dit jaar voegen we het uitvoeringsprogramma en de begroting samen in een document omdat ze samenhangen en gelijktijdig naar de raden gaan voor zienswijze. We nemen ook de wijzigingen op die we in 2021 willen doorvoeren in het uitvoeringsprogramma 2021 en in de gewijzigde begroting. Dit voegen we ook toe in dit document omdat de toelichting op de wijzigingen voor 2021 en de toelichting op de begrotingsperiode 2022-2025 vrijwel identiek zijn.

Leeswijzer

Deel 1 zijn de algemene uitgangspunten van het beleid en van de vier modules van de MGR voor 2022. Deel 2 is de beleidsbegroting met de focus op het uitvoeringsprogramma van de vier modules en de beheerorganisatie. Daarbij worden ook wat accenten of wijzigingen genoemd die in 2021 doorgevoerd wordt. Ook is er een overzicht van de overheadkosten. In de bijlage staat de verdeling van de bijdragen van de deelnemende gemeenten over de modules en de MGR beheerorganisatie.

In de kaderbrief horend bij dit uitvoeringsprogramma en begroting vindt u een samenvatting van de beoogde resultaten, activiteiten en benodigde financiële en personele middelen.
Het vaststellen van het gewijzigde uitvoeringsprogramma 2021, het uitvoeringsprogramma 2022, de gewijzigde begroting 2021 en de meerjarenbegroting 2022-2025 gebeurt op basis van aparte besluiten.

DEEL 1 HOOFDLIJNEN VAN BELEID

1 Bestuurlijke hoofdlijnen van beleid

1.1 Overkoepelende gezamenlijke uitganspunten

De MGR is een regionaal samenwerkingsverband in het sociaal domein. Door meerdere modules onder de MGR te brengen willen gemeenten een samenhangende en integrale aanpak realiseren waardoor kruisbestuiving ontstaat.

Deze uitgangspunten, doelstelling en manier van werken sluit aan bij de missie en visie van de MGR zoals hieronder verwoord.

'Wij staan voor een krachtige en samenhangende aanpak van lokale en regionale vraagstukken in het sociaal domein'

Wie we zijn

De MGR sociaal domein Centraal Gelderland is een regionaal samenwerkingsverband, dat staat voor een krachtige en samenhangende aanpak van lokale en regionale opgaven binnen het sociaal domein.

Wat we willen bereiken

Wij staan voor passende ondersteuning bij onderwijs, participatie en zorg die voor alle inwoners in onze regio toegankelijk moet zijn. Iedereen hoort erbij.

Door een integrale benadering kunnen gemeenten effectief en efficiënt samenwerken en elkaar versterken. Wij verbeteren, innoveren en ontwikkelen samen met onze partners. Wij laten ons inspireren door lokale, regionale en landelijke ontwikkelingen binnen het sociaal domein.

Dit vinden wij belangrijke waarden in onze bedrijfscultuur

Professionaliteit – Dynamisch - Toewijding

Hierin blinken wij uit

Betrokken – Signalerend – Verbindend – Dienstverlenend – Transparant - Daadkracht

Wijziging uitvoeringsprogramma en begroting 2021

De voornaamste aanleiding voor wijziging van het uitvoeringsprogramma 2021 is dat er accenten worden verlegd in verband met Covid-19 en/of aanpassingen die worden doorgevoerd in de werkwijze omdat gemeenten andere prioriteiten stellen met betrekking tot de uitvoering door de module.
We zien allerlei signalen in de samenleving die in de loop van 2021 om extra inzet van de MGR kunnen vragen. Daarvoor kunnen we nu echter nog geen reële inschatting maken. Als het nodig is lopende het jaar aanpassingen te doen, omdat er bijvoorbeeld meer beroep wordt gedaan op de inzet van het RBL voor jeugdigen die in de afgelopen periode in de knel zijn gekomen of extra inzet gevraagd wordt van het WSP in het kader van ontwikkelingen in de arbeidsmarkt of meer taken regionaal worden belegd bij inkoop, wordt met bestuurders bepaald hoe hiermee wordt omgegaan en wat dit eventueel voor budgettaire gevolgen zal hebben.

Bij het WSP is geconstateerd dat het beter is eind van het jaar de prestatie-indicatoren en taakstelling te bepalen voor het volgende jaar, afgestemd op de ontwikkeling van de arbeidsmarkt. Dit leidt tot een concretisering van het uitvoeringsprogramma 2021. We vinden het belangrijk om de raden hierover in deze fase te informeren.

De volgende structurele (externe) factoren zijn de aanleiding voor de begrotingswijziging 2021:

- Nieuw beleid: toetreding gemeente Lingewaard tot de submodule leerplicht.
- Structureel lagere lasten voor SW dienstverbanden en aangepaste bijdrage per gemeente op basis van aantal arbeidsjaren per 31/10/2020

2 Ontwikkelingen in het financiële kader

2.1 De nominale ontwikkelingen

De MGR kenmerkt zich in 2022 door een organisatie met een vast MT, vaste medewerkers en beperkte omvang van inhuur.

De bedrijfsvoering staat en de financiële huishouding is in control. Ontwikkelingen op het terrein van informatiebeveiliging, zoals de invoering van de BIO voor gemeenten en archiefwerkzaamheden voor de modules worden ondersteund. Dit leidt tot meer taken voor de MGR die in 2021 zijn opgepakt en waarvan de kosten verwerkt zijn in deze meerjarenbegroting.

De module Onderwijszaken had voor 2021 een bezuinigingsopdracht opgelegd gekregen die in de begroting 2021 is verwerkt en doorwerkt in de meerjarenbegroting. Bij de gewijzigde begroting is deze 0-lijn gehandhaafd.

2.2 De gehanteerde uitgangspunten voor de begrotingsramingen

Tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur d.d. 10 december 2020 zijn de kaders voor de begrotingswijziging 2021 en begroting 2022 vastgesteld. De begroting 2022 wordt berekend op basis van de prognose 2021 en de onderstaande kaders voor bestaand beleid:

1) Op basis van septembercirculaire 2020 zijn de volgende indexeringen van toepassing voor de komende jaren:

	2021	**2022**	**2023-2025**
Loonvoet (CAO + inschaling)	3,25%	1,5%	geen
Index Materieel Overheidsconsumptie	1.5%	1,5%	geen

   Voor 2023 en verder wordt er in de meerjarenraming zonder indexatie gerekend.
2) Personeelskosten:
   - De personeelskosten zijn geraamd op basis van de inschaling van de benodigde bezetting en de verwachte kosten van de flexibele schil.
   - De loonkostenstijging voor 2021 wijkt af van de september-circulaire omdat de impact van pensioenkostenstijging in januari 2020 reeds bekend is. De CAO stijgingen voor 2021 nog niet bekend. Hier bij is uitgegaan van gemiddeld 1% stijging ten opzicht van het loonniveau van januari 2021 (Daarin zijn de verhogingen van juli en oktober 2020 reeds verwerkt; beide 1%). Voor de CAO SW is gerekend met 1% stijging vanaf juli (ten opzicht van loonniveau januari 2021).
   - Aanpassingen van de integrale mobiliteitsregeling vanaf 2021 omdat een vaste vergoeding fiscaal niet langer is toegestaan.
3) Het verwachte uitstroompercentage SW op basis van pensionering, langdurige ziekte, ondergrens etc. is 6% in 2021 en 5% in 2022 en 6% voor de jaren 2023-2025.
4) Nieuwe contracten voor externe dienstverlening, zoals huurcontracten WSP & RBL, P&O, F&A en ICT.

2.3 De impact van nieuw beleid

Lasten en baten **Euro x 1.000**	*Realisatie 2020*	*Primaire Begroting 2021*	*Gewijzigde begroting 2021*	*Begroting 2022*	*Verschil 2021*	*Verschil 2022*
Lasten per module						
Inkoop	1.436	1.571	**1.571**	**1.595**	*0*	*24*
Onderwijs	2.606	2.717	**2.845**	**2.862**	*128*	*17*
WSP	1.707	1.623	**1.834**	**1.629**	*211*	*-205*
WgSW	60.789	57.728	**56.036**	**54.170**	*-1.692*	*-1.866*
Beheer	307	378	**378**	**384**	*0*	*6*
Lasten (incl. overhead)	**66.845**	**64.017**	**62.664**	**60.640**	*-1.353*	*-2.030*
Baten						
Gemeentelijke bijdrage	59.931	61.261	**59.409**	**57.682**	*-1.852*	*-1.727*
Buitengemeenten (SW)	1.493	1.414	**1.445**	**1.416**	*31*	*-29*
Regionale bijdrage (RMC	1.078	1.086	**1.086**	**1.102**	*0*	*16*
Overige baten	4.410	244	**676**	**402**	*432*	*-274*
Baten	**66.913**	**64.004**	**62.615**	**60.602**	*-1.389*	*-2.013*
Resultaat	**68**	**-13**	**-49**	**-39**	**-36**	**11**
Onttrekking aan reserve	63	13	**49**	**39**		
Dotatie aan reserve	-131					
Eindresultaat	**0**	**0**	**0**	**0**		

Nieuw beleid 2021

De deelname van de gemeente Lingewaard aan de *submodule leerplicht* tot extra bijdrage van gemeente Lingewaard (€ 146.000) en genereert daardoor een synergie-effect van € 48.000 voor de andere deelnemende gemeenten.

Overige ontwikkelingen 2021:

1. De *module Onderwijs* heeft extra incidentele baten van € 31.000 (als dekking voor incidentele kosten voor extra opdrachten).
2. De *module WSP* voert extra activiteiten uit voor het regionale programma: deze zijn als incidentele lasten en baten (€ 211.000 vanuit regionale middelen) opgenomen in de begroting 2021.
3. Bij de *module WgSW* zijn de kosten structureel lager door lagere loonsom per medewerker dan eerder begroot en extra uitstroom (6% in plaats van 5%).

Nieuw Beleid 2022

In de begroting van 2022 zijn er geen effecten van nieuw beleid meegenomen (en vervallen incidentele opdrachten WSP en Onderwijs).

DEEL 2 DE BELEIDSBEGROTING

De beleidsbegroting bestaat uit het programmaplan en de verplichte paragrafen volgens het Besluit Begroting & Verantwoording (BBV).

3 Het programmaplan

Het programmaplan bestaat voornamelijk uit een overzicht van de te realiseren programma's (Uitvoeringsprogramma) en een overzicht van de kosten van de overhead. Voor de MGR komt een programma overeen met de activiteiten van een module.
Ook de baten en lasten per specifiek programma zoals de directe personeels- en uitvoeringskosten van de module worden toegelicht in het uitvoeringsprogramma per module.
De overhead kosten per module en de algemene overhead (beheer) worden toelicht in de paragraaf 3.2: Het overzicht van de kosten van de overhead.

3.1 Uitvoeringsprogramma 2022

Het uitvoeringsprogramma wordt per module toegelicht. Dit uitvoeringsprogramma is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

a. De belangrijkste ontwikkelingen die betrekking hebben op de uitvoering van de dienstverlening: met welke ontwikkelingen houden we rekening?
b. de doelstelling, in het bijzonder de beoogde maatschappelijke effecten, ten minste toegelicht aan de hand van de bij ministeriële regeling vast te stellen beleidsindicatoren: wat willen we bereiken?
c. de wijze waarop ernaar gestreefd zal worden die effecten te bereiken, en de betrokkenheid hierbij van verbonden partijen: wat gaan we daarvoor doen?
d. de raming van baten en lasten: wat gaat het kosten?

3.1.1 Module Inkoop zorg

a. Met welke ontwikkelingen houden we rekening?

Landelijk zijn er veel discussies die betrekking hebben op het sociaal domein. Voorbeelden zijn de ontwikkeling van de kosten van jeugdzorg, de wachtlijsten, rechtmatigheid en fraude en de gevolgen van de corona-pandemie.
Inkoop anticipeert hierop door deze onderwerpen mee te nemen in de contractmonitoring met aanbieders, de periodieke rapportages en bv inkoopjournaals die maandelijks naar de gemeenten verstuurd worden. Daarnaast speelt inkoop SDCG een rol bij het regionaal oppakken van onderwerpen die betrekking hebben op het sociaal domein door te faciliteren en inkoop- en contractinhoudelijke input te leveren. Ook houdt inkoop SDCG (landelijke) ontwikkelingen op het gebied van zorg- en zorginkoop bij en kan van daar uit gemeenten adviseren.

b. Wat willen we bereiken?

Doelstelling en maatschappelijk effect

Het doel is en blijft kwalitatief goede en passende zorg aan inwoners die dat nodig hebben. Aanbieders die een contract hebben zijn getoetst op de inkoopvoorwaarden. De inkoopvoorwaarden richten zich op wat de regio beschikbaar wil hebben aan zorg voor haar inwoners en onder welke voorwaarden. Daarnaast zijn de inkoopvoorwaarden gericht op integriteit, kwaliteit, rechtmatigheid en zorgcontinuïteit van de aanbieders. De voorwaarden staan beschreven in de inkoopdocumenten die te raadplegen zijn op de website van inkoop SDCG.

De regionale uitvoering leidt tot grotere inkoopkracht, gezamenlijke focus op de kwaliteit en rechtmatigheid van de zorg en keuzevrijheid voor inwoners. Daarbij treedt efficiencywinst op door minder administratieve lasten voor aanbieders en gemeenten. Door op deze manier samen te werken wordt er gezamenlijk ontwikkeld en geleerd. Het doel is uiteindelijk tot betere passende en doelmatige zorg te komen.

Kengetallen

- Jaarlijks wordt bij 30% van de zorgaanbieders WMO een Quick scan kwaliteit uitgevoerd.
- Er zijn drie trimesterrapportages opgeleverd waarin opgenomen is informatie over wachtlijsten in de jeugdzorg, resultaten van de SROI verplichting, Outcome-gegevens, analyses op basis van data uit ZorgLokaal, trends en ontwikkelingen vanuit de trimestergesprekken.
- Maandelijks wordt een bestuurlijk inkoopjournaal uitgegeven en een inkoopjournaal voor lokale teams en backoffices.
- Jaarrekeningen van 2020 worden in de regionale monitor opgenomen en getoetst op signalen op het gebied van rechtmatigheid en zorg continuïteit.

c. Wat gaan we daarvoor doen?

Accentverschuiving uitvoeringsprogramma 2021

In 2021 zal de nadruk liggen op de contract*monitoring*.
In 2021 gaan we gezien de ervaringen met de inkoop in 2020 en wensen van gemeenten een aantal accenten leggen in onze werkwijze:

- Vanaf de contractering van 2020 wordt het *contractmanagement* anders ingericht. Nadruk wordt gelegd op het nakomen van contractafspraken en het toetsen op kwaliteit en het toetsen op aspecten van rechtmatigheid. Voorbeelden zijn de Quick scans WMO kwaliteit en de jaarrekeningenanalyse.
- Op aangeven van de gemeenten zal inkoop SDCG meer inzetten op *communicatie*. Dit gaat over communicatie met gemeenten zoals:
  1. een inkoopjournaal voor backoffices en lokale teams
  2. informatie over ontwikkelingen op het gebied van kwaliteit en rechtmatigheid op de website.
  3. Het aanpassen van de trimesterrapportages op basis van bestuurlijke wensen.

  Daarnaast zal ook geïnvesteerd worden in de communicatie via de website en social media.
- Stappen zullen gezet worden om de te komen tot bruikbare *data* en de analyses daarvan die onder andere gebruikt zullen worden in de trimestergesprekken en voor de trimesterrapportages.
- Inkoop SDCG verkent met de gemeenten welke *bedrijfsvoerende taken* die in de contractering zijn opgenomen regionaal kunnen worden belegd in plaats van lokaal. Een voorbeeld daarvan is het opvragen van de jaarlijkse productieverantwoordingen en accountantsverklaringen van zorgaanbieders. Doel is om te komen tot minder administratieve lasten voor gemeenten en aanbieders.
- Inkoop SDCG ondersteunt regionale of lokale contracteringsinitiatieven al dan niet in pilotvorm.

In 2021 zal duidelijk worden wat er nodig is om de taken ten behoeve van contractmanagement, data-analyses, bedrijfsvoering en communicatie op te pakken en wat dat betekent voor de begroting 2022. Wanneer gemeenten ervoor kiezen om (een deel van) deze taken in 2022 structureel te borgen moet de begroting daarop aangepast worden.
Daarnaast wil inkoop SDCG signalen afgeven over twee onderwerpen:

- Omdat inkoop SDCG en de gemeenten strikter omgaan met de contractering en contractvoorwaarden is de kans dat inkoop SDCG gedagvaard wordt ook groter. In 2020 hebben we dit in de resultaten 2020 onder kunnen brengen. Voor 2021 gaat inkoop SDCG er van uit dat de daarmee samenhangende kosten aan de gemeenten kunnen worden doorbelast wanneer de bestemmingsreserve daarvoor onvoldoende ruimte biedt.
- Sinds juni 2020 is een relatiemanager afwezig door ziekte. Gezien de druk op de werkzaamheden heeft Inkoop SDCG het voornemen vervanging in te zetten en gaat daarvoor de bestemmingsreserve inzetten.

Reguliere werkzaamheden in 2022

In 2022 zal ook de nadruk liggen op de contractmonitoring. Voor Beschermd Wonen zal een nieuwe contractering worden uitgezet. Daarnaast kunnen ook lokale en andere contracteringswensen volgen.

Nieuw beleid

In overleg met gemeenten wordt op grond van ervaringen in 2021 *voor wat betreft contractmonitoring, data-analyses, communicatie en bedrijfsvoerende taken van de gemeenten* bepaald of en zo ja welke taken de module inkoop in 2022 regionaal gaat oppakken. Een van de redenen hiervoor is dat deze bedrijfsvoerende en monitoringstaken tot een efficiëntie slag voor gemeenten en aanbieders kan leiden. Op basis van de analyse in 2021 en wensen van gemeenten wordt bepaald wat dit betekent voor de begroting 2022. Daarmee is in deze begroting geen rekening gehouden.

d. Wat gaat het kosten?

Personele bezetting 2022

De totale formatie bestaat uit 12,8 fte, te weten 10,8 fte binnen het programma en 2,0 fte overhead.

Begroting module – programmakosten en overhead

		A	B	C	B-A	C-B
Lasten en baten Programma Inkoop	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Gewijzigde begroting 2021	Primaire begroting 2022	*Verschil 2021*	*Verschil 2022-2021*
Euro x 1.000						
Personeelskosten	945	977	**973**	**993**	*-4*	*20*
Uitvoeringskosten	167	284	**276**	**280**	*-8*	*4*
Programmalasten	**1.112**	**1.261**	**1.249**	**1.273**	*-12*	*24*
Deelnemende gemeenten	1.485	1.571	**1.571**	**1.595**	-	*24*
Overige baten	0,2	-	**-**	**-**	-	-
Baten	**1.486**	**1.571**	**1.571**	**1.595**	-	*24*
Saldo	**374**	**310**	**322**	**321**	*12*	*-0*
Onttrekking aan reserve						
Dotatie aan reserve	-50					
Resultaat Programma Inkoop	**324**	**310**	**322**	**321**	*12*	*-0*
Overheadlasten	*324*	*310*	*322*	*321*	*12*	*-0*
Eindresultaat module	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*

Toelichting

1. In 2021 is er een verschuiving van € 12.000 tussen overhead en programmalasten. De gemeentelijke bijdrage blijft ongewijzigd met € 1.571.000.
2. De impact van indexatie in 2022 is € 24.000 (1,5%).

3.1.2 Module Onderwijszaken – Regionaal Bureau Leerlingzaken

a. Met welke ontwikkelingen houden we rekening?

De Covid-19 pandemie duurt ook in 2021 nog voort. Dit heeft onze visie op het recht op onderwijs en ontwikkeling en onze aanpak vanuit maatschappelijke zorg in plaats van handhaven versterkt. De schoolsluiting van eind 2020 en begin 2021 zal ook nu weer een impact hebben op de jeugdigen in de regio Midden-Gelderland en op de dienstverlening van het RBL. Daarnaast houdt het RBL er rekening mee dat in 2021 en 2022 ook de langetermijneffecten van de pandemie zichtbaar zullen worden. Deze langetermijneffecten denken we vooral te gaan zien op het mbo, waar jeugdigen sinds maart 2020 al geen volledig fysiek onderwijs meer hebben gevolgd en waar een groot tekort aan stageplaatsen is. Vanuit het ministerie zijn middelen beschikbaar gesteld om te investeren in de aanpak van jeugdwerkloosheid, ook vanuit RMC. Wij houden nauw contact met onze jeugdigen en onze netwerkpartners om in onze dienstverlening op een zo goed mogelijke manier aan te sluiten bij de vraag van de jeugdigen op dat moment. We denken mee over wat we kunnen betekenen voor de jeugdigen in de overgang van onderwijs naar arbeid of van thuis naar arbeid.
We zien ook steeds meer jeugdigen waarbij sprake is van (verzwaarde) persoonlijke problemen. Dit signaal komt landelijk ook terug. Op dit moment zijn eenzaamheid en depressie een zorgelijk thema. Vanuit onze rol in vroegsignalering bespreken we deze signalen met de gemeentes en onze netwerkpartners.

b. Wat willen we bereiken?

Doelstelling en maatschappelijk effect

Met de uitvoering van (wettelijke) taken heeft het RBL de ambitie om zoveel mogelijk jeugdigen op school te houden en te krijgen met als uiteindelijke doel het behalen van een startkwalificatie[1]. Deze startkwalificatie geeft hen een betere uitgangspositie op de arbeidsmarkt. Wanneer deelname aan onderwijs (tijdelijk) niet mogelijk is, dan gidst het RBL de jeugdige in een passende route richting zorg of arbeid. Samenwerking met netwerkpartners zoals onderwijs, gemeenten en zorg is hierin onmisbaar. Alles wat het RBL doet, heeft als doel om het recht op leren en ontwikkelen voor onze jeugdigen te bewaken.

Ook heeft het RBL een rol in **vroegsignalering**. Schoolverzuim is vaak een eerste symptoom van problemen. Wanneer school tijdig meldt, kan het RBL in een vroeg stadium handelen. Verzuim is vrijwel nooit hét probleem, maar vormt het topje van de ijsberg als het gaat om uitdagingen waar de jeugdige mee worstelt. Het RBL ondersteunt de jeugdige vervolgens in het vinden van de juiste ondersteuning, bijvoorbeeld via een sociaal team.

Kengetallen

Het RBL legt inhoudelijk verantwoording af en duidt de resultaten op verschillende momenten gedurende het jaar met o.a. een halfjaarlijkse monitor in februari en het jaarverslag, de artikel 25 rapportage (leerplicht) en de RMC effectrapportage in het najaar. Ook wordt er jaarlijks na het verschijnen van de (voorlopige) vsv-cijfers een regionale kwantitatieve vsv analyse gemaakt.

[1] Een startkwalificatie is een diploma op ten minste mbo-2, havo of vwo niveau. Op de 18e verjaardag vervalt de kwalificatieplicht.

Beleidsindicatoren taakveld Onderwijs[2]

Beleidsindicatoren	Landelijk gemiddelde (2018-2019)	Schooljaar 2018-2019	Schooljaar 2019-2020	Prognose schooljaar 2020-2021[3]	Prognose schooljaar 2021-2022[4]
Absoluut verzuim (per 1000 leerplichtigen)	1,8	1,4	2,5	2,5	2,5
Absoluut verzuim (aantal leerplichtigen)		71	127	127	127
Relatief verzuim (per 1.000 leerplichtigen)	26	29	27	27	30
Relatief verzuim (aantal leerplichtigen)		1.461	1.359	1.417	1.717
VSV percentage regio Arnhem (12-23 jaar)	2,0%	2,03%	Prognose was: 2,09% maart 2021 bekend	2,03%	2,09%

Toelichting

- Absoluut verzuim: Het resultaat in schooljaar 2019-2020 lag hoger (2,5) dan de prognose (2,2). Verklaringen voor de stijging van het aantal jeugdigen met absoluut verzuim zijn:
  1) Een intensivering van de werkwijze met als doel sneller zicht op administratieve fouten en daarmee sneller zicht op jeugdigen die echt geen schoolinschrijving hebben. Op deze manier kunnen we deze groep sneller en beter begeleiden en weer zo snel mogelijk deel laten nemen aan het onderwijs. Elke zomer worden duizenden jeugdigen uit- en ingeschreven op een school. Tussen deze uit- en inschrijvingen zit vaak een aantal weken, waardoor het moeilijk is om jeugdigen te achterhalen die daadwerkelijk risico lopen om geen schoolinschrijving te hebben.
  2) Door betere interne toetsing van de aanvragen voor vrijstellingen op basis van artikel 15 van de Leerplichtwet is het aantal toewijzingen sterk afgenomen, met als gevolg dat het aantal jeugdigen met absoluut verzuim toe is genomen. De afname van het aantal vrijstellingen en de toename van absoluut verzuim betekent echter niet dat deze jeugdigen thuis op de bank zitten. Deze werkwijze zorgt er juist voor dat we meer maatwerkoplossingen kunnen bieden aan jeugdigen en de jeugdigen beter in beeld houden. Wij geloven dat dit hen op lange termijn een beter perspectief biedt dan een vrijstelling of proces-verbaal op korte termijn.
  Door deze twee veranderingen in onze werkwijze verwachten we boven het landelijk gemiddelde te blijven. De prognose van 2020-2021 stellen we daarom naar boven bij (van 2,2 naar 2,5), gelijk aan het schooljaar 2019- 2020.
- Relatief verzuim: Na een aantal jaren een stijging zag het RBL in 2019-2020 een afname van het aantal meldingen van leerplichtige jeugdigen met relatief verzuim. Dit was te wijten aan de (gedeeltelijke) schoolsluiting vanaf maart 2020. In het begin lag de focus van de scholen op het inrichten van het onderwijs op afstand en was het nog onduidelijk wanneer en welk verzuim zij bij het RBL moesten melden. In schooljaar 2020-2021 verwachten we dat door de (gedeeltelijke) schoolsluiting aan het begin van 2021 de lijn van het vorige schooljaar doorzet. We hebben daarom de prognose van 2020-2021 bijgesteld van 36 naar 27, gelijk aan het schooljaar 2019-2020.

[2] In de regeling 'beleidsindicatoren gemeenten' zijn drie beleidsindicatoren vastgesteld die door gemeenten in de programmaverantwoording opgenomen moeten worden: absoluut verzuim, relatief verzuim en het vsv percentage. De cijfers zijn gebaseerd op de artikel 25 rapportage en de definitieve vsv cijfers van november 2019 van het ministerie OCW.
[3] Inclusief Renkum (ca. 52.470 leerplichtigen)
[4] Volledige RMC / leerplicht regio (ca. 57.220 leerplichtigen)

In schooljaar 2021-2022 gaan we ervan uit dat het onderwijs weer terug kan naar volledig fysiek onderwijs. Hierdoor verwachten we dat het aantal meldingen weer stijgt, zoals de trend van de jaren vóór de Covid-19 pandemie. We verwachten dan ook meer zicht te hebben op de langetermijneffecten van de Covid-19 pandemie.

- Vsv-percentage: het langetermijneffect van de Covid-19 pandemie verwachten we niet eerder dan in 2021-2022 terug te zien in het vsv-percentage. In schooljaar 2020-2021 verwachten we vanwege verschillende redenen nog geen grote verandering in cijfers. Door de (gedeeltelijke) schoolsluiting zien we namelijk al een vertraging in de uitschrijvingen. Scholen proberen de leerlingen binnen te houden en de leerlingen zelf kiezen op dit moment ook niet voor het verlaten van school of de opleiding, onder andere omdat het oriënteren op een andere opleiding lastiger is en er minder mogelijkheden zijn op de arbeidsmarkt. De prognose voor 2020-2021 hebben we daarom bijgesteld van 2,09% naar 2,03%, gelijk aan het schooljaar 2018-2019.
  In schooljaar 2021-2022 verwachten we echter weer een toename van het aantal uitschrijvingen. Door het onderwijs op afstand hebben leerlingen minder binding met hun school, wat een bewezen risicofactor is voor voortijdig schoolverlaten. Leerlingen zullen zich ook weer meer gaan heroriënteren op een opleiding. Daarnaast verwachten we (een uitgesteld) effect op het vsv-percentage als de arbeidsmarkt weer aantrekt.

c. Wat gaan we daarvoor doen?

Accentverschuivingen uitvoeringsprogramma 2021

In 2021 zullen er ten opzichte van het uitvoeringsprogramma van 2021 een aantal accentverschuivingen zien in de dienstverlening van het RBL:

- In 2021 is er nog steeds sprake van de Covid-19 pandemie die invloed heeft op de dienstverlening van het RBL. In 2021 zal er dus, net als in 2020, ingezet worden op inzet vanuit zorg en het bewaken van het recht op leren en ontwikkelen, structurele informatie richting scholen over de (gewijzigde) dienstverlening van het RBL en het meedenken met scholen en andere netwerkpartners.
- Het ministerie heeft in het 3e steunpakket i.v.m. de Covid-19 pandemie, middelen vrijgemaakt voor de aanpak jeugdwerkloosheid. Voor RMC zijn dit incidentele middelen, in te zetten in de periode van 2021-2024. Samen met de gemeenten, die hier ook budget voor hebben gekregen, wordt er gekeken naar welke ondersteuning ingezet kan worden om jeugdigen goed te laten landen op de arbeidsmarkt.
- Het nieuwe regionale vsv-programma is in 2021 gestart. Vorig jaar was nog niet duidelijk welke rol het RBL hierin zou spelen. In 2021 zal het RBL de taken rondom verzuim 18+ blijven uitvoeren. Ook is het RBL actief in Team Overstap. Hier levert het RBL de coördinator, de programmaleider en een ambassadeur in de Sluitende Keten en is het RBL opdrachtnemer van het Schakelpunt onderwijs-werk.
- De gemeente Lingewaard treedt vanaf januari 2021 toe tot de submodule leerplicht binnen het RBL. De voorbereidingen hierdoor zijn in het najaar van 2020 getroffen. Met de deelname van Lingewaard kan het RBL voor alle negen gemeenten binnen de regio de schoolloopbaan van jeugdigen van 5 tot 23 jaar monitoren. De toetreding van Lingewaard zorgt voor een begrotingswijziging voor 2021. Daarmee wordt de bijdrage van andere gemeenten voor de overheadskosten iets lager

Reguliere werkzaamheden in 2022

Het RBL Midden-Gelre volgt de schoolloopbaan van 71.000 jeugdigen van 5 tot 23 jaar totdat zij een startkwalificatie hebben behaald. Wanneer de schoolgang van een jeugdige door verzuim of (dreigend) schooluitval gevaar loopt, begeleiden de consulenten van het RBL de jeugdige terug naar school of naar een andere passende route in zorg of arbeid. Het RBL voert taken uit op het gebied van leerplicht, kwalificatieplicht, voortijdig schoolverlaten, opdrachten vanuit het regionale vsv programma, preventie taken en een extra opdracht voor de gemeente Arnhem.

Accenten in 2022

Voor 2022 liggen de accenten in het werk van het RBL op de volgende gebieden:

1. *Thuiszitters: meer gezamenlijk optrekken en versterken van het netwerk:* ***nog meer samen doen***
   Versterken van de samenwerking met de regionale netwerkpartners en aansluiten bij lokaal beleid m.b.t. de thuiszittersproblematiek.
2. *Jeugdigen beter kunnen begeleiden naar een passende plek op de arbeidsmarkt*
   - Het RBL biedt eerstelijnsbegeleiding aan jeugdigen die op zoek zijn naar werk.
   - Het RBL kent de partijen in de regio die ondersteuning bieden aan jeugdigen op de werkvloer en draagt jeugdigen aan hen over wanneer die ondersteuning nodig is.
   - Het RBL werkt nauw samen met het Werkgeversservicepunt Midden-Gelderland en de afdelingen Werk en Inkomen van de gemeenten.
3. *Doorontwikkeling data-analyse*
   Het RBL heeft continu de focus op het verbeteren van de kwaliteit van dienstverlening. Hiervoor hebben we meer inzicht in processen en data nodig. Na de update van ons leerlingregistratie-systeem CAREL in 2021, willen we in 2022 onze data-analyse doorontwikkelen. Opties hiervoor moeten we nog verkennen.
4. *Klanttevredenheidonderzoek*
   Speerpunten n.a.v. het klanttevredenheidsonderzoek (najaar 2021)

d. Wat gaat het kosten?

Personele bezetting 2022

De totale formatie bestaat uit 30,4 fte en is als volgt verdeeld over de onderdelen van het programma en de overhead.

Begroting module – programmakosten en overhead

Programma's	**Fte**
Leerplicht en kwalificatieplicht po en vo	13,1
Kwalificatieplicht MBO	4,8
RMC / VSV programma	9,7
Loopbaanadvies Arnhem	
Consulent	0,2
Overhead	
Management en beleid	2,6
Totaal	**30,4**

Begroting module – programmakosten en overhead

		A	B	C	B-A	C-B
Lasten en baten	Realisatie	Primaire	Gewijzigde	Primaire	*Verschil*	*Verschil*
Programma Onderwijs		begroting	begroting	begroting	*2021*	*2022-2021*
	2020	2021	2021	2022		
Euro x 1.000						
Personeelskosten	1.933	1.998	**2.144**	**2.164**	*146*	*19*
Uitvoeringskosten	26	32	**32**	**33**	*0*	*0*
Programmalasten	**1.958**	**2.030**	**2.177**	**2.197**	*147*	*20*
Deelnemende gemeenten	1.536	1.607	**1.704**	**1.717**	*97*	*13*
Regionale bijdrage	1.078	1.086	**1.086**	**1.102**	-	*16*
Overige baten	42	25	**56**	**43**	*31*	*-12*
Baten	**2.656**	**2.717**	**2.845**	***2.862***	*128*	*17*
Saldo	**698**	**687**	**668**	**666**	*-19*	*-2*
Onttrekking aan reserve					-	-
Dotatie aan reserve	-50				-	-
Resultaat Programma Onderwijs	**648**	**687**	**668**	**666**	*-19*	*-2*
Overheadlasten	*648*	*687*	*668*	*666*	*-19*	*-2*
Eindresultaat	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*

Toelichting

1. 2021: De deelname van de gemeente Lingewaard leidt voor de submodule leerplicht tot extra bijdrage van gemeente Lingewaard (€ 146.000) en daardoor een synergie-effect van € 48.000 voor de andere deelnemende gemeenten. De verdeling van de totale gemeentelijke bijdrage is daarom opnieuw berekend op basis van het leerlingenaantal en het Vsv-cijfer van de afgelopen drie schooljaren.
2. 2021: De module Onderwijs heeft extra incidentele baten van € 31.000 (als dekking voor incidentele kosten voor extra opdrachten).
3. 2021: Voor het overige wordt de nullijn van de primaire begroting aangehouden.
4. 2022: Geen aanpassingen naast indexaties (1,5%). De incidentele kosten in 2021 (zoals begroot) voor het klanttevredenheidsonderzoek vervallen in 2022.

3.1.3 Module Werkgeversservicepunt

a. Met welke ontwikkelingen houden we rekening?

Het jaar 2020 is voor het WSP een dynamisch jaar geweest, waarin zich drie situaties hebben voorgedaan die een belangrijk effect hebben op de uitvoering van het programma voor 2021 en 2022:

1. sinds maart 2020 heerst met Covid-19 een pandemie die wereldwijd heeft geleid tot een kanteling van de economie en het daarbij behorende arbeidsmarktperspectief;
2. binnen onze arbeidsmarkt is het besluit genomen tot een herijking van de opdracht van het WSP. Hiervoor is in september door de Bestuurscommissie het Herijkingsdocument vastgesteld met de daarbij behorende integrale opdracht tot uitvoering door het WSP;
3. in juli 2020 is het wijzigingsbesluit SUWI gepubliceerd in de Staatscourant. Dit besluit treedt per januari 2021 in werking. Het besluit is gericht op het organiseren van integrale werkgeversservicepunten voor iedere arbeidsmarktregio. Uitgangspunten daarbij zijn: één website en emailadres, één telefoonnummer waarmee werkgevers toegang krijgen tot de werkgeversdienstverlening en het borgen van continuïteit in het contact met de werkgever.

Ad. 2 Herijking opdracht WSP

Op verzoek van de Bestuurscommissie WSP heeft het WSP met haar ketenpartners de opdracht van het WSP geëvalueerd en herijkt.

De belangrijkste conclusies van de herijking zijn:

a. Het WSP is en blijft integraal georganiseerd en werkt op basis van één opdracht die door de Bestuurscommissie wordt opgesteld. Met deze integrale benadering van de werkgeversdienstverlening loopt onze arbeidsmarktregio voorop in de uitvoering van het Besluit SUWI dat per 1 januari 2021 in werking is getreden.
b. Hoewel het WSP de regie voert over de werkgeverscontacten en ambassadeur is voor het vergroten van het netwerk van inclusieve werkgevers, hebben ook gemeenten en UWV c.q. klantmanagers en andere disciplines vanuit deze organisaties, contacten met werkgevers. Goede communicatie over en registratie van werkgeverscontacten moet borgen dat de werkgever ervaart dat hij voor de behartiging van zijn belangen één publiek aanspreekpunt heeft c.q. dat wordt voorkomen dat werkgevers vanuit meerdere publieke organisaties worden benaderd (met dezelfde vraag/hetzelfde aanbod).
c. De primaire focus van het WSP ligt op werkgeversdienstverlening, maar met een goede verbinding met de werkzoekendendienstverlening en met aandacht voor werkzoekenden wanneer dat voor het matchingsproces van toegevoegde waarde is. Werkgevers- en werkzoekendendienstverlening moeten in balans zijn en zijn gericht op een optimaal resultaat voor alle doelgroepen.
d. Ontsluiting van klantprofielen is essentieel voor goede match tussen vraag en aanbod.

Ad 3 Gewijzigd Besluit SUWI

Het WSP Midden-Gelderland in haar huidige vorm, bestaat sinds 2018. Vanaf dat jaar is het WSP een module binnen de Gemeenschappelijke Modulaire Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland en zijn voor de bestuurlijke verantwoordelijkheid en de uitvoering van de taken afspraken vastgelegd; respectievelijk in de formele Regeling[5] en de Dienstverleningsovereenkomsten en de Samenwerkingsovereenkomst MGR/UWV. Daarmee functioneert het WSP Midden-Gelderland grotendeels conform het gewijzigde Besluit SUWI en is al in een behoorlijke mate invulling gegeven aan de gewenste integraliteit en uniformiteit die in het besluit SUWI wordt verwacht.
De implementatie van de regelgeving uit het gewijzigde Besluit SUWI blijft beperkt tot een aantal aandachtsgebieden die in 2021 en 2022 tot verdere uitwerking en werkafspraken leiden.

[5] Zie hiervoor: Regeling MGR

b. Wat willen we bereiken?

Doelstelling en maatschappelijk effect

WerkgeversServicepunt Midden-Gelderland is het publieke aanspreekpunt voor werkgevers met arbeidsmarkt- en personele vraagstukken. Daarbij richten we ons als strategische partner/adviseur met name op het inclusief werkgeven. Werkgevers worden geadviseerd en gefaciliteerd bij het vervullen van vacatures, waarbij de focus ligt op het vinden van passend werk voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. De inzet en dienstverlening van het WSP is gericht op het bereiken van een meer inclusieve arbeidsmarkt door het vergroten van het netwerk van inclusieve werkgevers. Bij deze werkgevers worden structureel meer mogelijkheden gerealiseerd worden voor mensen met een grote afstand tot werk. Hiermee wordt een grotere participatie van deze mensen in de samenleving bereikt.
Dit betekent uitstroom van werkzoekenden van gemeenten en UWV, waardoor de lasten worden beperkt.

Kengetallen

Evalueren van de dienstverlening kan alleen als de hiervoor te behalen prestaties goed met elkaar zijn vastgesteld. In de Bestuurscommissie van december 2020 zijn hiervoor prestatie-indicatoren bepaald op de volgende thema's:

a. *Vacaturevervulling***.** De prestaties op deze KPI zijn afhankelijk van het aantal werkfitte werkzoekenden dat door ketenpartners wordt aangemerkt en (in Sonar) wordt geregistreerd/beschikbaar gesteld.
b) Vervullingsquote ofwel het aantal vervulde vacatures ten opzichte van het totaal aantal geregistreerde vacatures.
c) *Passend werkaanbod* (PAWA), waarbij het doel is langdurig werklozen (zo succesvol mogelijk) voor te stellen bij werkgevers met werkaanbod. Plaatsing vanuit PAWA heeft primair effect op het verminderen van WW-uitkeringsgerechtigden. Daarnaast werkt het preventief op de instroom in de bijstand bij gemeenten.
d) *Werkgeverstevredenheid* waarbij er vooralsnog gebruik gemaakt wordt van de meetmethodieken van UWV, maar er idealiter aansluiting gevonden wordt bij een nog te ontwikkelen landelijke meetmethode.

Voor 2021 zijn de KPI's als volgt vastgesteld:

- Werkgeverstevredenheid: minimaal een 7,5
- Vervullingsquote: 40 % van de geregistreerde vacatures door het WSP worden ook daadwerkelijk vervuld.
- Vacaturevervulling: 785 plaatsingen
  - **Alleen geslaagde** plaatsingen
  - Aantal per ketenpartner wordt gebaseerd op historische gegevens en aantal werkfitte kandidaten dat beschikbaar is voor directe bemiddeling door WSP.
- PAWA: passend werkaanbod (UWV taakstelling): voor 2021 staat deze op 108.

Voor 2022 worden deze eind 2021 opgesteld door de bestuurscommissie en vastgesteld door het AB, zodat ze aansluiten op de mogelijkheden van kandidaten en de arbeidsmarkt.

Naast deze prestatie-indicatoren is een aantal kengetallen gedefinieerd:

- Groei van het *netwerk (inclusieve) werkgevers* en de zichtbaarheid van het WSP in de arbeidsmarktregio. Hiervoor wordt nauw samengewerkt de contactpersoon voor ondernemers bij de diverse gemeentelijke afdelingen Economische Zaken.
- De *contactmomenten met werkgevers* en het effect dat deze contacten hebben op (inclusieve) werkgeversdienstverlening.
- Het aantal *geslaagde proefplaatsingen*[6]**.**

[6] Tot 2021 werden alle proefplaatsingen meegeteld als plaatsing. Vanaf 2021 betreft dit alleen geslaagde proefplaatsingen.

Op basis van de ervaringen van 2021 kunnen in het najaar mogelijk ook voor deze kengetallen prestatieafspraken voor 2022 en verder vastgesteld worden.

c. Wat gaan we daarvoor doen?

Accentverschuiving uitvoeringsprogramma 2021

In 2021 werken we de speerpunten uit het addendum bij het Uitvoeringsprogramma 2021, waaronder de implementatie van het Besluit SUWI uit. Deze speerpunten betreffen:

1. Implementatie van de regelgeving uit het *gewijzigde Besluit SUWI* naar zowel de werkwijze van het WSP als van de partners in de arbeidsmarktregio Midden-Gelderland.
2. Verdere ontwikkeling van specifieke *prestatie-indicatoren en kengetallen* ter ondersteuning van overkoepelende doelstellingen op uitkeringsniveau en de daartoe noodzakelijke randvoorwaarden.
3. Doorontwikkelen van het *proces van matching en bemiddeling* tot een proces dat zowel voor het WSP als voor haar ketenpartners uniform, werkbaar en resultaatgericht is.
4. Transparant maken en *beschikbaar stellen van klantprofielen* van bemiddelbare werkzoekenden door middel van een uniform werkproces en systeem[7].
5. Ontwikkelen van een *regiobrede rapportage* waarmee informatie over de resultaten van het WSP en ten behoeve van de sturing op de opdracht van het WSP en de samenwerking in de arbeidsmarktregio beschikbaar komen voor de bestuurscommissie, de gemeenten en UWV. Dit levert vanaf medio 2021 een basis voor het verder concretiseren van de KPI's voor 2022.
6. Het uitwerken van een *dienstverleningsmodel* waarin zowel de wettelijke taken als aanvullende afspraken, met de daarbij behorende randvoorwaarden, verwerkt zijn.
7. Het *verstevigen van de positie van het WSP* in de regio door gerichte marketing en het structureren van de activiteiten met een arbeidsmarktbewerkingsplan.

Het WSP blijft in 2021 en 2022 als regionaal georganiseerde organisatie, samenwerken in de regio en met haar ketenpartners en zal bij blijven dragen aan regionale programma's, zoals deze onder meer in het kader van de Strategische Uitvoeringsagenda en met regionale en provinciale middelen worden uitgewerkt. Voor 2021 is dit in ieder geval:

- WSP Midden Gelderland Werkt Door
- Vouchers voor ondersteuning van werkgevers bij het aannemen van personeel
- Betrokkenheid bij de ontwikkeling en inzet van brancheontwikkelarrangementen en leerwerktrajecten
- Mede uitvoering geven aan de HARRIE-trainingen voor inclusieve werkgevers.

Daar waar dit leidt tot specifieke opdrachten voor het WSP, worden deze vooraf met de Bestuurscommissie afgestemd, zodat zowel geborgd is dat de capaciteit van het WSP ingezet wordt conform de uitgangspunten in DVO's en Samenwerkingsovereenkomst als dat geborgd is dat er voldoende financiële middelen voor beschikbaar zijn.

In dat kader is de rol die het WSP vervult binnen RBL/Schakelpunt in de Bestuurscommissie aan de orde geweest. Bij de inzet voor het Schakelpunt ligt de focus voor het WSP primair op studenten waar bemiddeling/uitstroom naar werk aan de orde is.

Reguliere werkzaamheden in 2022

a. *Plaatsing* als expliciete opdracht aan WSP. Deze is in zowel de DVO's als de Samenwerkingsovereenkomst MGR/UWV opgenomen. Daarbij is in het Besluit SUWI het organiseren van nazorg expliciet benoemd. Daarmee wordt bedoeld dat met de werkgever afspraken worden gemaakt over goede terugkoppeling aan het werkgeversservicepunt. Daarvoor is geregeld dat de

[7] Begin 2021 is een werkproces vastgesteld voor het vullen van klantprofielen en het matchen van werkzoekenden op vacatures. Daarbij is de insteek dat voor het beschikbaar stellen van klantprofielen het systeem Sonar (van UWV) gebruikt wordt. Een impactanalyse zal in het eerste/tweede kwartaal 2021 duidelijk maken of dit voor alle ketenpartners realistisch is dan wel dat hier andere afspraken over gemaakt moeten worden.

werkgever een vast aanspreekpunt heeft waarmee contactmomenten worden afgesproken. Dit "aanspreekpunt" c.q. de accountmanager van WSP is tevens de schakel met de klantmanager van de gemeenten en UWV. Met name deze nazorg, ook in relatie tot de nazorg die vanuit de werk-zoekendendienstverlening richting de kandidaat georganiseerd wordt, vraagt om een werkproces dat met alle stakeholders is afgestemd.

b. *Advies door WSP over de inzet van specifieke instrumenten en voorzieningen*. Uitgangspunt daarbij is dat er, in afstemming met gemeenten, duidelijke, uniforme afspraken zijn over voorzieningen en in te zetten instrumenten voor de gehele arbeidsmarktregio zodat voor werkgevers (en uit-voerenden) een werkproces beschikbaar is met uniforme afspraken en documenten. Faciliteren, adviseren en zo kort mogelijke lijnen zijn daarbij een belangrijk doel. De werkgever moet bij het aannemen van werkzoekenden zo min mogelijk (administratieve) ballast ondervinden.

c. *Advies door WSP over de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt.* WSP maakt hiervoor gebruik van de (door en met UWV) verzamelde arbeidsmarktinformatie, vertaalt dit naar (individuele) werkgevers en adviseert daarover.

d. *Evaluatie* van de ontwikkeling van WSP en de behaalde resultaten. Ieder kwartaal worden in de vergadering van de Bestuurscommissie de ontwikkelingen en resultaten van WSP besproken. In de halfjaarrapportage en het jaarverslag van de MGR worden ook de financiële resultaten vastge-legd.

Accenten in 2022

Wanneer de coronapandemie in de loop van 2021 onder controle komt, verwachten we dat het bedrijfsleven langzaamaan weer op gang zal komen. Veel ondernemers zullen echter ook in 2022 nog bezig zijn met de herstart van hun werkzaamheden. De inschatting is dat de vraag naar personeel blijft groeien waarbij we verwachten dat er ook weer ruimte zal komen voor kandidaten met een grotere begeleidingsgraad (bijvoorbeeld vanuit het doelgroepregister). WSP ondersteunt werkgevers bij het vinden van kandidaten voor hun vacatures en zal ook in 2022 adviseren over maatregelen die hen helpen om de bedrijfsvoering op orde te krijgen.

- Verduurzamen en uitbouwen van een warm netwerk aan werkgevers waar we kandidaten/werkzoekenden kunnen voorstellen, ook als de vacature van/werkplek bij die werkgever niet gelijk passend is. Met name voor kandidaten vanuit het doelgroepregister/de banenafspraak is het van belang dat we met inzet van de methodiek functiecreatie werkplekken beter op de persoon passend kunnen maken. Hiervoor zullen we ook gebruikmaken van het *Bedrijfsadvies Inclusieve Arbeidsmarktanalyse* dat met inzet van UWV voor werkgevers beschikbaar is. Met deze analyse wordt het bedrijfsproces van de ondernemer onder de loep genomen en worden, onder meer, adviezen gegeven waarmee de werkgever meer inclusief kan werken.
- Uitbouwen van strategische rol van accountmanagers bij werkgevers waardoor meer ruimte ontstaat voor advisering op de langere termijn in kader van strategische personeelsplanning. Zo speel je niet alleen in op de directe/actuele vraag van de werkgever, maar adviseert ook over (scholings)trajecten die zijn personeelsvraag voor de langere termijn kunnen oplossen.
- Daarmee zal WSP steeds intensiever samen gaan werken in **de keten van leren en werken**. Naast het Leerwerkloket en re-integratie-/arbeidsontwikkelbedrijven zullen ook andere leerwerktrajecten betrokken worden.
- Op basis van transparante klantprofielen van gemeenten en UWV kunnen we marktbewerkingsplannen nog beter relateren aan de ontwikkeling in de branches en de analyse van de klantprofielen. De basis daarvoor is contact met brancheorganisaties, een goed inzicht in kansberoepen en ontwikkelmogelijkheden voor werkzoekenden.

d. Wat gaat het kosten?

Personele bezetting 2022

Het team is samengesteld uit medewerkers van UWV en van de MGR.

De formatie van de MGR bestaat uit 16,7 fte, te weten 14 fte binnen het programma en 2,7 fte overhead.
Daarnaast levert het UWV levert 13,8 fte, waarvan 0,95 fte overhead voor de werkgeversdienstverlening.

Begroting module – programmakosten en overhead

		A	B	C	B-A	C-B
Lasten en baten Programma WSP	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Gewijzigde begroting 2021	Primaire begroting 2022	*Verschil 2021*	*Verschil 2022-2021*
Euro x 1.000						
Personeelskosten	1.162	1.108	**1.213**	**1.092**	*105*	*-121*
Uitvoeringskosten	25	9	**116**	**9**	*107*	*-107*
Programmalasten	**1.187**	**1.117**	**1.329**	**1.101**	*212*	*-227*
Deelnemende gemeenten	1.534	1.580	**1.580**	**1.604**	-	*24*
Overige baten	135	30	**241**	**12**	*212*	*-229*
Baten	**1.669**	**1.610**	**1.822**	**1.616**	*212*	*-205*
Saldo	**482**	**493**	**493**	**515**	*0*	*22*
Onttrekking aan reserve	37	**13**	**13**	**13**	*-0*	*-0*
Dotatie aan reserve					-	-
Resultaat Programma WSP	**519**	**506**	**506**	**528**	*0*	*22*
Overheadlasten	*519*	*506*	*506*	*528*	*-0*	*22*
Resultaat	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*

Toelichting

1. 2021: De module WSP voert extra activiteiten uit voor het regionale programma: deze zijn als incidentele lasten en baten (€ 212.000 vanuit regionale middelen) opgenomen in de begroting 2021. Dit betreft inzetten van transitievouchers, activiteiten in het kader van WSP Midden-Gelderland-Werkt-Door, organiseren van HARRIE-trainingen en het initiatief professionalisering dienstverlening
2. De ICT afschrijvingskosten komen ten laste van de bestemmingsreserve WSP (2020-2023).

3.1.4 Module Werkgeverschap SW (WgSW)

a. Met welke ontwikkelingen houden we rekening?

Vanaf 31-12-2022 zijn de deelnemende gemeenten vrij om een andere invulling te geven aan de invulling van het materieel werkgeverschap dat tot die datum is belegd bij Scalabor. In beginsel is voorzien in voortzetting van de rol van Scalabor ook na deze datum, tenzij gemeenten anders besluiten. De voorbereiding op deze besluitvorming is in 2020 reeds gestart met een onderzoek onder de gemeenten naar de vraag hoe zij aankijken tegen de huidige wijze waarop het SW-werkgeverschap is ingericht. Gemeenten hebben aangegeven dat ze tevreden zijn over de wijze waarop Scalabor en de MGR de werkzaamheden voor de SW-medewerkers uitvoeren. Daarmee hebben ze aangegeven dat ze hier na de contractperiode die loopt tot 31-12-2022 mee willen doorgaan, mits dat kan onder de huidige condities. Scalabor heeft in het onderzoek aangegeven dat zij na 2023 financiële tekorten verwachten omdat de SW-populatie steeds verder terugloopt en Scalabor in haar exploitatie voor een heel groot deel afhankelijk is van de inkomsten van de SW-medewerkers. In 2021 moet duidelijk worden welke mogelijkheden worden gevonden om het werkgeverschap ook na 2022 voort te kunnen zetten.

De uitkomst van deze besluitvorming is bepalend voor de vervolgstappen die in 2022 worden gezet. Continuering van de huidige afspraken is uiteraard het meest eenvoudig maar eventuele aanpassing van de huidige afspraken of intrekking van het aanwijsbesluit door 1 of meerdere gemeenten kan gevolgen hebben voor zowel het SW-personeel (2000 medewerkers) als de betrokken organisaties (Scalabor B.V. en MGR). Voor 1-1-2022 dient een eventueel besluit tot intrekking van het aanwijsbesluit aan Scalabor reeds genomen te zijn (i.v.m. opzegtermijnen). Eind 2021 moet dus bekend zijn wat de individuele gemeente gaan doen en is bekend welk mogelijk effect dit heeft op de module WgSW.

De module Werkgeverschap SW zal deze besluitvorming voorbereiden en vervolgens in 2021 en 2022 over gaan tot voorbereiding van de uitvoering van dit besluit.

Naast en in relatie tot deze ontwikkelingen voor de SW-populatie is in het onderzoek dat in 2020 is uitgevoerd ook gekeken naar de samenhang met de uitvoering van nieuw beschut en de banenafspraak. Gezien nieuwe wet- en regelgeving vraagt dit ook keuzes van gemeenten die wellicht regionaal ondersteuning behoeven.

b. Wat willen we bereiken?

Doelstelling en maatschappelijk effect

Het doel van de module werkgeverschap SW is dat het formeel werkgeverschap voor bijna 2000 SW-ers van de negen deelnemende gemeenten goed geborgd is en aansluit op het aanwijzingsbesluit van deze gemeenten.
Door afspraken met Scalabor te maken zijn het werk en de HR, arbo en medezeggenschapstaken voor alle SW-medewerkers goed geborgd.

Kengetallen

In de DVO zijn afspraken gemaakt met Scalabor die worden gemonitord. De volgende afspraken liggen vast:

- Scalabor garandeert de realisatie van minimaal 85% actuele individuele ontwikkelplannen per jaar.
- Jaarlijks wordt er een medewerkersbelevingsonderzoek uitgevoerd.
- Scalabor stuurt actief op het ziekteverzuim van de Wsw-medewerkers en reduceert het ziekteverzuim tot minimaal 1% onder het landelijke gemiddelde
- Scalabor realiseert een toename van het aantal gedetacheerde Wsw-medewerkers van minimaal 5% per jaar, uitgaande van het totaal aantal medewerkers die geïndiceerd zijn.
- Scalabor realiseert doorstroom op de werkladder van minimaal 5 % per jaar doordat Wsw-medewerkers in trajectvorm de mogelijkheid geboden wordt om zich te blijven ontwikkelen.

c. Wat gaan we daarvoor doen?

Reguliere werkzaamheden in 2022

- invulling geven aan de werkgeversrol, te weten formele kwesties als in- en uitdiensttreding van personeel, aanstellingen en ontslag.
- de betaling en financiering van de loonkosten en werkgeverslasten. Deze kosten worden door de deelnemende gemeenten betaald. De module WgSW draagt er zorg voor dat dit bedrag vooraf goed wordt begroot en geïnd bij de deelnemende gemeenten en dat de betalingen aan SW medewerkers goed verloopt.
- toezien op de naleving van de afspraken die zijn gemaakt in de DVO met Scalabor, waaronder afspraken over de ontwikkeling op de arbeidsmarkt van de mensen werkzaam bij Scalabor.
- De afronding van werkzaamheden die over zijn gedragen van Presikhaaf Bedrijven. De van werk naar werk trajecten van de boventalligen worden in 2021 afgerond. Vanaf 2022 is daarom alleen nog sprake van enkele bovenwettelijke betalingen verricht worden die uit de beschikbare voorziening bekostigd kunnen worden.
- Overige (latente) rechten en verplichtingen die zijn overgedragen vanuit Presikhaaf Bedrijven. De latente rechten en verplichtingen kunnen ook nog tot eventuele betalingen leiden. Daarna kan de hiervoor bestemde voorziening ook afgebouwd worden.

Accenten in 2022

2022 staat in het teken van de voorbereiding van de uitvoering van het besluit van gemeenten over de uitvoering vanaf 2022.

d. Wat gaat het kosten?

Personele bezetting 2022

De personele bezetting van de module WgSW kan worden onderverdeeld naar 3 hoofdgroepen:

- Bezetting t.b.v. uitvoering van de taken van de module zelf = 0,8 fte
- SW groep (inclusief begeleid werken naar verwachting in totaal 1580 fte)
- Groep boventalligen vervalt in 2022. Eind 2021 zijn alle arbeidsovereenkomsten beëindigd. Vanaf 2022 kunnen nog boven- en na-wettelijke uitbetalingen worden gedaan.

Begroting module – programmakosten en overhead

		A	B	C	B-A	C-B
Lasten en baten Programma WgSW	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Gewijzigde begroting 2021	Primaire begroting 2022	*Verschil 2021*	*Verschil 2022-2021*
Euro x 1.000						
Personeelskosten SW	55.531	55.502	**53.739**	**51.826**	*-1.763*	*-1.913*
Uitvoeringskosten	5.079	2.043	**2.117**	**2.163**	*74*	*46*
Programmalasten	**60.610**	**57.545**	**55.856**	**53.989**	*-1.689*	*-1.866*
Deelnemende gemeenten	55.047	56.125	**54.176**	**52.382**	*-1.949*	*-1.794*
Bijdrage buitengemeenten	1.493	1.414	**1.445**	**1.416**	*31*	*-29*
Overige baten	4.222	189	**379**	**347**	*190*	*-32*
Baten	**60.763**	**57.728**	**55.999**	**54.144**	*-1.729*	*-1.855*
Saldo	**153**	**183**	**144**	**155**	*-39*	*11*
Onttrekking aan reserve	26		**37**	**26**	*37*	*-11*
Dotatie aan reserve					-	-
Resultaat Programma WgSW	**179**	**183**	**180**	**181**	*-3*	*0*
Overheadlasten	*179*	*183*	*180*	*181*	*-3*	*0*
Resultaat	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*

Toelichting

1. In 2021 vervallen de eenmalige baten en lasten voor het opnemen van de voorzieningen voor m.b.t. Presikhaaf Bedrijven (3.470k). Dit is in 2020 ook gecompenseerd door de betaling van hetzelfde bedrag door Presikhaaf bedrijven bij de overdracht (Overige baten en uitvoeringskosten). Alle kosten voor de boventalligen vallen ten laste van de voorziening. De hoogte van de voorziening wordt ieder jaar opnieuw vastgesteld. Een eventuele vrijval vanuit de voorziening komt ten bate van het resultaat.
2. Ontwikkeling van de personeelskosten wordt hieronder apart toegelicht.
3. Uitvoeringskosten stijgen een verwachte stijging in het aantal nieuwe contracten in begeleid werken. Dit wordt gecompenseerd door lagere personeelskosten en is daarmee kostenneutraal.
4. 2021: Overige baten stijgen ten opzichte van de primaire begroting 2021 doordat de MGR door Scalabor wordt gecompenseerd voor salariscomponenten zoals overwerk, extra reiskosten en uitbetaling vakantiedagen.

Verschillenanalyse Personeelskosten SW *Euro x 1.000*	*2020 Realisatie*	2021 *Primaire Begroting*	**2021 *Gewijzigde Begroting***	**2022 *Primaire begroting***	*Verschil vs. Begroting*	*%Verschil vs. begroting*	*Verschil vs. 2020*	*%Verschil vs. 2020*	*Verschil 2022*	*%Verschil vs. 2022*
Salarissen	*55.061*	55.032	**53.258**	**51.354**	-1.774	-3,2%			-1.904	-3,6%
Transitievergoeding	*93*	82	**82**	**78**	-	0,0%			-4	-5,0%
LIV	*-754*	-662	**-680**	**-646**	-19	2,8%			34	-5,0%
Reiskosten	*748*	690	**713**	**688**	23	3,4%			-25	-3,6%
Overige personeelskosten	*384*	360	**366**	**353**	6	1,7%			-13	-3,6%
Totaal Personeelskosten SW	*55.531*	**55.502**	53.739	51.826	**-1.763**	**-3,2%**			**-1.913**	**-3,6%**
Indicatoren										
Dienstverbanden SW (Fte)	*1.717*	1.651	**1.614**	**1.533**	-37	-2,2%	-103	-6,0%	-81	-5,0%
Personeelkosten/Fte	*32.338*	33.612	**33.292**	**33.797**	-320	-1,0%	954	3,0%	505	1,5%
CAO stijging	*2,8%*	2,9%	**2,9%**	**1,5%**				2,9%		1,5%
Sociale lasten/Fte	*4.630*		**4.764**	**4.836**			**134**	2,9%	71	1,5%

In bovenstaande tabel komen de belangrijkste uitgangspunten naar voren:

1. 2021: Daling van € 1,8 miljoen in salariskosten ten opzichte van begroting (-3,2%). Dit wordt veroorzaakt door 2,2% minder dienstverbanden en 1% lagere personeelskosten per fte. De verwachte uitstroom door pensionering, langdurig ziekte etc. is 6% ten opzichte van 2020. De personeelskosten stijgen met 3,0%. De verwachting is dat het loonniveau van januari vanaf juli 2021 met 1% CAO stijging zal worden verhoogd.
2. 2022: door de verhoging van de pensioenleeftijd vanaf 1 januari 2022 met drie maanden is de verwachte uitstroom in 2022 5% (81 fte). De verwachte CAO stijging is 1,5%. Daarmee is de netto daling van de salarissen 3,6% ten opzicht van 2021 (impact: 1,9 miljoen).
3. Lagere bijdrage LIV door nieuwe tarieven (ook als gevolg pensioen akkoord), uitstroom en stijging van de loonkosten boven het drempelbedrag.
4. De stijging in de reiskosten ten opzichte van de begroting wordt gecompenseerd door extra baten (Scalabor).

3.1.5 MGR beheerorganisatie

a. Met welke ontwikkelingen houden we rekening

Voor de MGR in het algemeen houden we bij het uitvoeringsprogramma/programmaplan rekening met:

- *Covid-19*

Covid-19 vraagt van de MGR als werkgever een andere invulling van haar verantwoordelijkheid voor medewerkers om gezond en veilig te kunnen werken en fysiek en mentaal fit te blijven. We sluiten daarbij zoveel mogelijk aan op landelijke afspraken en ondersteuning en sorteren voor op de situatie dat er weer meer vanaf kantoor gewerkt kan worden.

- *Financiële druk gemeenten*

Naast lean en mean en kostenbewust ons werk doen, denken we met gemeenten mee welke rol de MGR kan spelen in de efficiënte uitvoering in het sociaal domein. Gemeenten zijn daar leidend in de opdrachten die in dit kader aan de MGR worden gegeven.

- *Wijzigingen Wet Gemeenschappelijke Regeling*

De MGR zal de wijzigingen in de Wet Gemeenschappelijke Regeling die voorzien is in 2021 doorvoeren.

- *Wijziging BBV of andere regelgeving*

We verwachten in 2021 regelgeving waarin het Dagelijks Bestuur het orgaan wordt om een rechtmatigheidsverklaring af te geven. Dit is in 2020 al voorbereid.

- *Overige wet- en regelgeving:*

We blijven regelgeving over transparantie van informatievoorziening, privacy, informatieveiligheid en archiefverplichtingen nadrukkelijk volgen om hier adequaat op te kunnen reageren in afstemming met deelnemende gemeenten.

- *Gemeenteraadsverkiezingen*

We bereiden ons in 2021 voor op de verkiezingen in 2022, zodat we colleges en raadsleden tijdig informeren over de MGR.

b. Wat willen we bereiken?

De MGR beheerorganisatie is verantwoordelijk voor de bestuurlijke inbedding en randvoorwaarden voor de modules, zodat zij hun werk kunnen doen. Daarbij beogen we:

- het faciliteren van het bestuurlijke proces en het verminderen van de bestuurlijke druk voor bestuurders en de afstemming met de 11 gemeenten.
- het faciliteren van de modules om hun werk op een goede manier uit te kunnen voeren. Daarvoor is er passend HR-beleid zodat medewerkers hun talenten kunnen benutten en zich verder ontwikkelen en zich houden aan de gedragswijzer op het vlak van privacy beleid en informatie(veiligheid)beleid. De bedrijfsvoering is gericht op een goede interne financiële beheersing en controle. Dit laatste is mede nodig omdat het Dagelijks Bestuur vanaf 2021 verantwoordelijk is voor de rechtmatigheidsverklaring van uitgaven.
- het versterken van de integraliteit van de werkzaamheden en het bereiken van synergie binnen de MGR en **kruisbestuiving tussen de modules en de deelnemende gemeenten** zodat de toegevoegde waarde van de MGR verder toeneemt.

c. Wat gaan we daarvoor doen?

De MGR beheerorganisatie blijft ‘lean & mean’ in haar samenstelling. De focus ligt op het organiseren van het bestuurlijke proces en adequate bedrijfsvoering waarmee de werkzaamheden van de modules gefaciliteerd worden. Hiermee wordt integraliteit en synergie gerealiseerd.

Integraliteit en kruisbestuiving

De MGR als geheel biedt gemeenten in de regio centraal Gelderland de mogelijkheid om samen te werken op diverse terreinen in het sociaal domein. Dit biedt hen de mogelijkheid hun eigen doelstellingen beter te realiseren.

- De MGR denkt met gemeenten mee of nieuwe activiteiten binnen modules, van nieuwe modules of door activiteiten over de modules heen kunnen leiden tot kwalitatief betere dienstverlening tegen lagere kosten.
- Het MT stimuleert de kruisbestuiving tussen de modules en zoekt in samenwerking met medewerkers en deelnemende gemeenten naar meerwaarde over de grenzen van de modules heen, zodat de toegevoegde waarde van de MGR als geheel verder toeneemt.
- In onze modules wordt data analyse steeds belangrijker. Gemeenten willen graag duiding van ontwikkelingen in het sociaal domein. Wij kunnen daarbij een informerende en signalerende rol hebben en bekijken de ontwikkelingen zo integraal mogelijk.

Bestuurlijk
- We bekijken wat de wijzigingen van de Wet gemeenschappelijke Regeling voor de MGR betekent en zullen tijdig benodigde wijzigingen bestuurlijk voorleggen.
- In het voorjaar van 2022 maken we een overdrachtsdossier ten behoeve van nieuwe colleges en bereiden ons voor op de nieuwe samenstelling van algemeen bestuur, dagelijks bestuur en bestuurscommissies en bereiden een informatiebijeenkomst voor raadsleden voor.

Verantwoording afleggen en communicatie
- In 2021 onderzoeken we wat de wijziging van de Wet Gemeenschappelijke Regeling voor kaders biedt aan de MGR om de informatievoorziening en betrokkenheid en sturing van colleges en raden verder te vergroten.
- We betrekken raden aan de voorkant bij de planvorming via raadsbijeenkomsten, een kaderbrief voor 1 april bij de aangeleverde stukken en digitale nieuwsbrieven.
- Modules gaan incidenteel op bezoek bij raden om in gesprek te gaan en hen actief te informeren.

HR-zaken
- In 2021 gaat MGR verder met het project talent- en opgavegericht werken Time4Talent waardoor dit in 2022 een vaste manier van werken is geworden en een plek heeft in de ontwikkelcyclus van de MGR. Daarmee blijven medewerkers zich professionaliseren en dynamisch meebewegen met de uitdagingen in het sociaal domein en kunnen ze hun talenten hiervoor inzetten en verder ontwikkelen.

Bedrijfsvoering
De MGR benut kennis en expertise van deelnemende gemeenten en GR-en op het terrein van ICT, HR en financiële dienstverlening. Daarnaast heeft zij een basisbezetting om de bedrijfsvoering adequaat uit te voeren. Ook de MGR heeft te maken met wet- en regelgeving en vraagstukken op terrein van privacy, informatieveiligheid, digitale toegankelijkheid en archivering. In overleg met de deelnemende gemeenten en GR-en wordt gekeken wat de MGR zelf minimaal in huis moet hebben aan expertise. Vanaf 2022 zal er naast expertise op privacy en informatieveiligheid, informatiebeleid en archivering ook expertise en uitvoeringsuren moeten zijn op vlak van DIV in verband met de gemandateerde taken. Het onderzoek hiernaar wordt in 2021 uitgevoerd. Op basis daarvan worden in 2021 afspraken gemaakt met de deelnemende gemeenten in de DVO. We nemen in de begroting voor 2022 een inschatting mee wat dit betekent qua formatie en evt. extra externe inhuur.

d. Wat gaat het kosten?

Personele bezetting
De bezetting bij de MGR beheer bestaat uit 3,1 fte. Daarin zit een extra 0,5 formatie voor werkzaamheden op het terrein van DIV en uitvoering archiefwerkzaamheden.

		A	B	C	B-A	C-B
Lasten en baten Beheer(overhead)	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Gewijzigde begroting 2021	Primaire begroting 2022	*Verschil 2021*	*Verschil 2022-2021*
Euro x 1.000						
Beheer	296	346	**346**	**352**	*0*	*6*
Onvoorzien	12	32	**32**	**32**	-	*0*
Overheadlasten	**307**	**378**	**378**	**384**	*0*	*6*
Deelnemende gemeenten	329	378	**378**	**384**	-	*6*
Overige baten	10	-	**-**	**-**	-	-
Baten	**339**	***378***	**378**	***384***	-	*6*
Saldo	**31**	**0**	**0**	**0**	*0*	*0*
Onttrekking aan reserve					-	-
Dotatie aan reserve	-31				-	-
Resultaat Beheer(overhead)	**0**	**0**	**0**	**0**	*0*	*0*

Toelichting

1. 2022: De begroting 2022 is in lijn met begroting 2021.

3.2 Het overzicht van de kosten van overhead

Conform de uitgangspunten is de MGR 'lean en mean' ingericht. De meeste ondersteunende functies worden afgenomen bij externe dienstverleners.

Het gaat om de volgende ondersteunende taken bij 1Stroom.[8]:

- Financiële administratie;
- Salaris- en personeelsadministratie;
- Een deel van de P&O advisering;

We hebben onderzocht hoe we de P&O advisering voor de medewerkers van de MGR en de advisering aan de manager werkgeverschap SW het beste kunnen organiseren. We blijven dit via 1 stroom doen en bouwen de externe inhuur voor de SW expertise in 2021 af.

Andere ondersteunende taken op het terrein van ICT worden afgenomen door de RID (Inkoop, WSP, WG SW en beheer) of De Connectie (Onderwijszaken).

De MGR kent een Privacy Officer met ondersteunende taken op het brede terrein van privacy, informatiebeleid en archief en informatiebeveiliging voor de MGR en haar modules. Vanaf begin 2021 gaan we met gemeenten bepalen welke rol de MGR kan spelen in de archiefwerkzaamheden voor de modules en wat dit voor extra werk oplevert. We gaan in 2022 bepalen of deze taken door één functionaris kunnen worden uitgevoerd of op andere wijze georganiseerd moet worden. Het totale pakket aan werkzaamheden op terrein van privacy, informatiebeheer, informatieveiligheid en archiefwerkzaamheden leidt tot een uitbreiding van de benodigde formatie. Dit is in de begroting van 2022 verwerkt. De Functionaris Gegevens bescherming is ingehuurd via de gemeente Arnhem.
Op het terrein van CISO vindt ondersteuning plaats via de RID. Andere expertise op deze terreinen wordt zo nodig ingehuurd.

De MGR wil zelf als werkgever invulling blijven geven aan de banenafspraak. De invulling hiervan wordt gezamenlijk opgepakt en met name gericht op module overstijgende werkzaamheden.

Huisvesting en duurzaamheid
De MGR is met haar vier modules gehuisvest op 3 locaties, te weten:

- Gemeentehuis Westervoort – Modules inkoop, WgSw en beheer – in 2020 energielabel D met verwarming via stadsverwarming, ledverlichting, stroom via Groene Stroomfabriek, mede afkomstig van zonnepanelen dat gemeentehuis en bibliotheek.
- Stadskantoor Arnhem – module onderwijszaken – in 2020 energielabel A. Daarbij wordt gebruik gemaakt van een warmtepomp die kan koelen en verwarmen. Voor verwarmen in koude periodes is de warmtepomp aangesloten op het warmtenet. Ook daar wordt groene stroom van de Groene stroomfabriek gebruikt.
- Bedrijfsverzamelgebouw Gelderse Poort – module WSP – Het pand heeft energielabel A, is goed geïsoleerd en heeft goede klimaatbeheersing.

Op de locaties is sprake van gescheiden afvalverwerking voor papier en overige. De mate van scheiden verschilt per locatie.

Er wordt door medewerkers gebruik gemaakt van elektrische fietsen voor dienstreizen. Met mobiliteitsregeling wordt fietsen en gebruik OV gestimuleerd, o.a. via gebruik businesscard voor OV, leenauto en leenfietsen. Dat geldt ook voor de IKB regeling met uitruil voor de fiets. Het bedrag voor de uitruil van de fiets is per 2021 verhoogd.

Op het gebied van duurzame inzetbaarheid van medewerkers wordt ingezet op het inzetten van de eigen talenten en vergroten van ontwikkelmogelijkheden, verlagen van werkdruk, opnemen van

[8] 1Stroom is een gemeenschappelijke regeling waarin de ambtelijke organisaties van de gemeente Westervoort en de gemeente Duiven zijn gefuseerd.

verlof, inzet preventiemedewerkers, aandacht voor goede werkhouding ter verhoging van het werkplezier en beperken van verzuim. We gaan ook kijken naar de situatie na Covid-19 kijken als het gaat om de balans tussen op kantoor werken en thuiswerken om te zien wat bijdraagt aan de duurzame inzetbaarheid van medewerkers.

De overheadkosten worden in de onderstaande tabel zowel per kostengroep als per module gepresenteerd. Het bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting

De overheadkosten worden in de onderstaande tabel zowel per kostengroep als per module gepresenteerd.

Overhead **Euro x 1.000**	Realisatie 2020	Primaire Begroting 2021	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	*Verschil 2021*	*Verschil 2022*
Personeelskosten	973	1.060	**1.049**	**1.050**	*-11*	*1*
Huisvestingskosten	221	239	**216**	**220**	*-23*	*3*
ICT kosten	241	253	**209**	**211**	*-44*	*2*
P&O & FA kosten	327	319	**329**	**364**	*10*	*34*
Overige kosten	216	193	**251**	**236**	*58*	*-15*
Overhead	**1.977**	**2.064**	**2.054**	**2.080**	*-10*	*26*
Inkoop	324	310	**322**	**321**	*12*	*0*
Onderwijs	648	687	**668**	**666**	*-19*	*-2*
WSP	519	506	**506**	**528**	*0*	*22*
WgSW	179	183	**180**	**181**	*-3*	*0*
Beheer	307	378	**378**	**384**	*0*	*6*
Totaal	**1.977**	**2.064**	**2.054**	**2.080**	*-10*	*26*

Toelichting

1. De totale overheadkosten zijn in lijn met begroting. In 2022 is stijging zeer beperkt met 0,5%.
2. 2021: Er zijn wel wat verschuivingen tussen kostensoorten met lagere huisvestingskosten (huur stadskantoor) en de correctie van de facilitaire kosten als overige kosten in plaats van ICT kosten. Daarnaast zijn extra incidentele projecten die naar verwachting binnen begroting kunnen worden uitgevoerd.
3. De ICT kosten voor de module Inkoop zijn hoger door extra licentiekosten en de huisvestingskosten voor de module Onderwijs zijn lager.

3.3 Het bedrag voor onvoorzien.

Er is een bedrag opgenomen van € 32.000 voor onvoorziene uitgaven in de overhead (module Beheer).

3.4 Het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen

n.v.t. voor de MGR.

3.5 De beleidsindicatoren bestuur en organisatie

De beleidsindicatoren voor bestuur en organisatie geven een beeld van de ontwikkeling van de formatie en de verhouding tussen vaste bezetting en externe inhuur. De ontwikkeling van de kengetallen over meer jaren geeft een goed inzicht in verbetering van de structuur van de organisatie. Het aantal SW dienstverbanden is in onderstaande tabel niet opgenomen. Deze zijn apart benoemd bij de module WgSW.

Formatie & indicatoren Bestuur en organisatie		2020 Realisatie	2021 Primaire Begroting	**2021 Gewijzigde Begroting**	**2022 Begroting**
1. Formatie (fte) (formatieplan)	Beheer	2,1	3,1	**3,1**	**3,1**
	Inkoop	12,8	12,8	**12,8**	**12,8**
	Onderwijs	30,1	29,2	**30,3**	**30,3**
	WSP	17,9	16,9	**16,9**	**16,2**
	WgSW	1,2	1,2	**1,2**	**1,2**
Totale formatie		**64,1**	**63,2**	**64,3**	**63,6**
2. Bezette formatie (fte vast)	Beheer	2,3	2,1	**2,1**	**2,1**
	Inkoop	11,4	10,6	**11,9**	**11,9**
	Onderwijs	27,4	26,5	**28,6**	**28,6**
	WSP	17,1	16,7	**16,7**	**16,1**
	WgSW	0,3	0,2	**0,2**	**0,2**
Totaal bezette formatie		**58,5**	**56,0**	**59,5**	**58,8**
3. Indicatoren	Externe inhuur %	11%	9%	**9%**	**7%**
	Overhead %	*3%*	*3%*	***3%***	***3%***
	Appartaatskosten per inwoner	*€ 13,34*	*€ 13,96*	***€ 14,57***	***€ 14,23***
	Formatie Fte per 1.000 inwoners	*0,14*	*0,14*	***0,14***	***0,14***
	Bezette vaste formatie fte per 1.000 inwoners	*0,13*	*0,12*	***0,13***	***0,13***

De aanpassingen in de formatie van WSP zijn gelieerd aan de extra opdrachten. In 2021 en 2022 daalt de externe inhuur respectievelijk tot 9% en 7% van de totale loonsom. Dit leidt tot een geplande stabiele organisatie met een werkbare flexibele schil.

4 De paragrafen

Deze verplichten onderdelen van de begroting zijn voor de MGR niet allemaal van toepassing.

4.1 Lokale heffingen

Dit is voor de MGR niet van toepassing.

4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover MGR beschikt om niet begrote kosten te dekken en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre de MGR in staat is om financiële en budgettaire tegenvallers op te vangen.

a. Beschikbare weerstandscapaciteit

De MGR beschikt niet over algemene reserves die kunnen worden ingezet ter dekking van risico's.

In 2019 is er voor de module WgSW een specifieke bestemmingsreserve opgenomen voor het opvangen van negatieve fluctuaties in de personeelslasten van SW dienstverbanden. Voor de overige modules is er een mogelijkheid om een beperkte bestemmingsreserve op te bouwen bij een positief resultaat van maximaal € 50.000. In totaal zijn er eind 2020 5 bestemmingsreserves met in totaal € 724.000 (zie paragraaf 5.4). De bestemmingsreserves mogen alleen voor de specifieke module worden ingezet. De module beheer beschikt over een begrotingspost voor onvoorziene uitgaven van € 32.000. Dit is slechts 0,05% van de totale begroting.

Voor de MGR is een 'open einde' systematiek afgesproken. In de regeling is opgenomen dat in de jaarrekening de kosten per module na aftrek van de inkomsten, worden verdeeld over de deelnemende gemeenten volgens de in de regeling vastgestelde kostenverdeelsleutel. Alle resterende risico's vallen daarmee ten laste van de deelnemende gemeenten.

b. Inventarisatie van de risico's

Als onderdeel van het risicomanagement zijn de volgende belangrijkste risico's geïnventariseerd en beheersmaatregelen vastgesteld:

	Risico	Kans	Reputatie/ maatsch. Impact	Financiële impact	Beheersmaatregelen
1	Incident/hack ICT beveiliging/ AVG / ICT systeem niet beschikbaar	Laag	Hoog	200k of 20k per dag	DVO's RID De Liemers & De Connectie; Informatiebeveiliging beleid en beveiligde mobiele telefoons.
2	Loonkosten stijging SW > Begroting	40%		600k (1%)	Bestemmingsreserve & additionele rijksbijdrage voor gemeenten op basis van LPO
3	Onrechtmatigheid of fraude	Laag	Hoog	<50k	Intern controle plan; betalingen door 4 mensen goedgekeurd.
4	Specifieke uitvoeringsrisico's bij modules leiden er toe dat maatschappelijke doelstellingen niet worden gehaald.	Medium	Medium/ Hoog	Indirect	Planning & control cyclus: actualiseren van uitvoerings-programma, periodiek overleg ambtelijke & bestuurlijke overleggen en prestatie-verantwoording. Inzet op kwaliteit en motivatie van medewerkers.
5	Uittreden van gemeenten bij submodule, module of MGR, waardoor deel van financiering wegvalt. Organisatie heeft hoge vaste kosten in de vorm van vaste dienstverbanden en heeft lage flexibiliteit bij veranderende opdrachten.	Laag		500k (10% structuur)	Goede lange termijnplanning. Bescherming in regeling waarbij reorganisatiekosten bij uittreders worden gelegd.
6	Geen passend personeel met expertise kunnen vinden voor het uitvoeren van de opdrachten	Medium	medium	50k	1. Een betrouwbare, zorgvuldige en interessante werkgever zijn waar mensen graag willen werken. 2. Goede contacten onderhouden met bureaus om snel mensen in te kunnen huren. Kosten worden dan wel hoger.

c. het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's

In de Planning & Control cyclus wordt er aan het Dagelijks Bestuur op kwartaalbasis gerapporteerd m.b.t. de gerealiseerde en geprognotiseerde uitgaven tot jaareinde. De bestuurscommissies van de modules krijgen twee keer per jaar een financiële rapportage. Het algemeen bestuur krijgt 2 keer per jaar een geconsolideerde financiële rapportage met adviezen van de bestuurscommissie en het DB hoe er bij eventuele overschrijdingen gehandeld kan worden.

De bovengenoemde beheersmaatregelen in samenhang met de bestemmingsreserves voor de grootste risico's (loonkosten SW en overschrijdingen modules) leidt tot een beheerste situatie.

d. Kengetallen

Met de bestemmingsreserves is er een beperkt eigen vermogen. Dit is beperkt ten opzichte van de totale baten. De voorfinanciering door gemeenten leidt tot een negatieve schuldquote. Er zijn geen externe leningen.

	Financiële kengetallen *Euro x 1.000*	2020 Realisatie	**2021 Gewijzigde Begroting**	**2022 Begroting**
A	Eigen vermogen	724	674	636
B	Balanstotaal	8.012	4.562	3.932
	Netto schuldquote	-4,1%	-3,0%	-2,2%
	Solvabiliteitsratio (A/B)	0,09	0,15	0,16
	Structurele exploitatieruimte			

e. De beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

De solvabiliteitsratio is goed door het toegenomen eigen vermogen en stijgt door het stapsgewijs verlagen van het balanstotaal: terugbetaling van 2,5 miljoen positief saldo 2020.

De structurele exploitatieruimte blijft daarmee op nul staan doordat er geen sprake is vrij besteedbare middelen vanuit algemene reserves. Structurele lasten en baten zijn meerjarig in evenwicht. Er wordt immers jaarlijks afgerekend zoals hierboven is aangegeven. Er is dus sprake van een stabiele ontwikkeling zonder opbouw van structurele exploitatieruimte bij de MGR.

Er is nadrukkelijk niet gekozen om een algemene reserve aan te houden. De weerstandscapaciteit, gevormd door de module specifieke bestemmingsreserves. Hiermee kan een groot deel van de risico's in eerste instantie worden opgevangen. Het weerstandsvermogen daarmee is op korte termijn redelijk in balans. Daarnaast wordt er sterk ingezet op de beheersmaatregelen inclusief de tijdige rapportage in de P&C-cyclus.

4.3 Onderhoud Kapitaalgoederen

Dit is voor de MGR niet van toepasing.

4.4 Financiering

De financiering van de activiteiten van de MGR gebeurt door voorfinanciering op kwartaalbasis door de deelnemende gemeenten gebaseerd de begroting. De financiering van de verloning van de SW medewerkers gebeurt maandelijks voor de 15e kalendermaand. De verlegde BTW wordt per halfjaar achteraf verrekend. Op basis van deze begrotingscijfers met gezonde solvabiliteit is er geen externe financiering voor werkkapitaal nodig.

Omzetbelasting

De MGR kan de btw op de kosten van de beheersorganisatie en de modules doorschuiven naar de deelnemende gemeenten, zodat deze btw door de deelnemende gemeenten kan worden gecompenseerd. Dit betekent dat de begroting van de MGR voor de beheerstaken en de respectievelijke modules exclusief btw wordt opgesteld. Na afloop van het jaar wordt een opgave van de btw aan iedere deelnemer verstrekt. Gemeenten kunnen de verschuldigde btw bij het btw-compensatiefonds declareren. Alleen de administratieve activiteiten met betrekking tot de verloning van SW dienstverbanden is BTW plichtig. Dit wordt apart doorbelast.

Vennootschapsbelasting

Het kabinet heeft eind 2014 wetgeving vastgesteld, die erop is gericht dat overheidsbedrijven, die economische activiteiten uitoefenen, op dezelfde wijze als private bedrijven aan vennootschapsbelasting zullen worden onderworpen. Deze wetswijziging is per 1 januari 2016 in werking getreden. Aangezien de MGR geen winstoogmerk heeft en in de GR is bepaald dat positieve rekeningresultaten aan de deelnemers worden terugbetaald is MGR geen vennootschapsbelasting verschuldigd.

4.5 Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering betreft de sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen om het voorgenomen beleid en de daarmee samenhangende doelstellingen van de MGR te realiseren.

In 2020 is de financiële administratie en die interne controle zodanig ingericht dat het Dagelijks Bestuur vanaf 2021 de rechtmatigheidstoets kan uitvoeren. Het is nog niet duidelijk wanneer de wetgeving hiervoor afgerond is.

De planning & control cyclus start met de begroting en uitvoeringsprogramma waarin de afspraken over het te voeren beleid per module worden vastgelegd. Aan de partners wordt per module gerapporteerd. De rapportages worden halfjaarlijks opgesteld. Het jaar wordt afgesloten met de jaarrekening waarin verantwoording, per module, wordt afgelegd over het afgesloten jaar.

De administratieve organisatie is zodanig opgesteld dat de dagelijkse gang van zaken erop ingericht is dat de financiële verordening, de controleverordening en het mandaat van de treasury nageleefd worden. Daarbij moet er opgemerkt worden dat MGR de financiële en personeelsadministratie uitbesteed heeft een externe dienstverlener: 1Stroom. De salarisadministratie voor de verloning van de SW dienstverbanden en de administratie van SW gerelateerde betaling is bij Scalabor belegd.

4.6 Verbonden partijen

De MGR heeft geen verbonden partijen.

4.7 Grondbeleid

Dit is voor de MGR niet van toepassing.

DEEL 3 DE FINANCIËLE BEGROTING

5 Het overzicht van baten en lasten en de toelichting

In het overzicht van baten en lasten worden de verschillende onderdelen van het programmaplan (hoofdstuk 3) samengevoegd.

5.1 Het overzicht baten en lasten

De baten van de programma's zijn bestemd voor de dekking van de directe programmakosten en de overheadkosten van de module. Hierdoor ontstaat er in eerste instantie een positief saldo voor de programma's. De dekking voor MGR beheer leidt tot directe baten voor de overheadstructuur.

Overzicht baten en lasten			2020	2021	**2021**	**2022**
			Realisatie	Primaire	**Gewijzigde**	**Primaire**
Programma		*Euro x 1.000*		Begroting	**Begroting**	**Begroting**
Inkoop		Lasten	1.112	1.261	**1.249**	**1.273**
		Baten	1.486	1.571	**1.571**	**1.595**
		Saldo	374	310	**322**	**321**
		Dotatie bestemmingsreserve	-50	-	**-**	**-**
		Resultaat programma Inkoop	**324**	**310**	**322**	**321**
Onderwijs		Lasten	1.958	2.030	**2.177**	**2.197**
		Baten	2.656	2.717	**2.845**	**2.862**
		Saldo	698	687	**668**	**666**
		Dotatie bestemmingsreserve	-50	-	**-**	**-**
		Resultaat programma Onderwijs	**648**	**687**	**668**	**666**
WSP		Lasten	1.187	1.117	**1.328**	**1.101**
		Baten	1.669	1.610	**1.822**	**1.616**
		Saldo	482	493	**493**	**515**
		Onttrekking bestemmingsreserve	37	13	**13**	**13**
		Resultaat programma WSP	**520**	**506**	**506**	**528**
WgSW		Lasten	60.610	57.545	**55.856**	**53.989**
		Baten	60.763	57.728	**55.999**	**54.144**
		Saldo	153	183	**144**	**155**
		Onttrekking bestemmingsreserve	26	-	**37**	**26**
		Resultaat programma WgSW	**179**	**183**	**180**	**181**
	A	**Resultaat Programma's**	**1.670**	**1.686**	**1.676**	**1.696**
Overhead		Lasten	1.977	2.064	**2.054**	**2.080**
		Baten	339	378	**378**	**384**
		Saldo	-1.639	-1.686	**-1.676**	**-1.696**
		Dotatie bestemmingsreserve	-31	-	**-**	**-**
	B	**Resultaat Overhead**	**-1.670**	**-1.686**	**-1.676**	**-1.696**
Eindresultaat		**A + B**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal		**Lasten**	**66.845**	**64.017**	**62.664**	**60.640**
		Baten	**66.913**	**64.004**	**62.615**	**60.602**
		Saldo	**68**	**-13**	**-49**	**-39**
		Dotatie bestemmingsreserve	**-131**	**-**	**-**	**-**
		Onttrekking bestemmingsreserve	**63**	**13**	**49**	**39**
Eindresultaat			**0**	**0**	**0**	**0**

5.2 De toelichting op het overzicht van baten en lasten

De belangrijkste afwijkingen in de ontwikkelingen in de baten en lasten door nieuw beleid wordt hier toegelicht. De uitgangspunten van de ramingen voor bestaand beleid zijn reeds toegelicht in paragraaf 2.2. Per programma zijn de cijfers toegelicht in hoofdstuk 3. De impact van incidentele baten en lasten wordt in een aparte tabel aan het einde van deze paragraaf toegelicht.

			A	B	C	D		
Overzicht baten en lasten			2020	2021	**2021**	**2022**	*Verschil*	*Verschil*
			Realisatie	Primaire	**Gewijzigde**	**Primaire**	*C-B*	*D-C*
Programma		*Euro x 1.000*		Begroting	**Begroting**	**Begroting**		
Inkoop		Lasten	1.112	1.261	**1.249**	**1.273**	*-12*	*24*
		Baten	1.486	1.571	**1.571**	**1.595**	*-*	*24*
		Saldo	374	310	**322**	**321**	*12*	*-0*
		Dotatie bestemmingsreserve	-50	-	**-**	**-**	*-*	*-*
		Resultaat programma Inkoop	**324**	**310**	**322**	**321**	*12*	*-0*
Onderwijs		Lasten	1.958	2.030	**2.177**	**2.197**	*147*	*20*
		Baten	2.656	2.717	**2.845**	**2.862**	*128*	*17*
		Saldo	698	687	**668**	**666**	*-19*	*-2*
		Dotatie bestemmingsreserve	-50	-	**-**	**-**	*-*	*-*
		Resultaat programma Onderwijs	**648**	**687**	**668**	**666**	*-19*	*-2*
WSP		Lasten	1.187	1.117	**1.328**	**1.101**	*211*	*-227*
		Baten	1.669	1.610	**1.822**	**1.616**	*212*	*-205*
		Saldo	482	493	**493**	**515**	*0*	*22*
		Onttrekking bestemmingsreserve	37	13	**13**	**13**	*-0*	*0*
		Resultaat programma WSP	**520**	**506**	**506**	**528**	*-0*	*22*
WgSW		Lasten	60.610	57.545	**55.856**	**53.989**	*-1.689*	*-1.866*
		Baten	60.763	57.728	**55.999**	**54.144**	*-1.729*	*-1.855*
		Saldo	153	183	**144**	**155**	*-39*	*11*
		Onttrekking bestemmingsreserve	26	-	**37**	**26**	*37*	*-11*
		Resultaat programma WgSW	**179**	**183**	**180**	**181**	*-3*	*0*
	A	**Resultaat Programma's**	**1.670**	**1.686**	**1.676**	**1.696**	***-10***	***20***
Overhead		Lasten	1.977	2.064	**2.054**	**2.080**	*-10*	*26*
		Baten	339	378	**378**	**384**	*-*	*6*
		Saldo	-1.639	-1.686	**-1.676**	**-1.696**	*10*	*-20*
		Dotatie bestemmingsreserve	-31	-	**-**	**-**	*-*	*-*
	B	**Resultaat Overhead**	**-1.670**	**-1.686**	**-1.676**	**-1.696**	*10*	*-20*
Eindresultaat		**A + B**	**0**	**0**	**0**	**0**	*0*	*0*

Toelichting

1. Inkoop: geen begrotingswijziging in 2021, beperkte verschuiving met lagere programmalasten en hogere overheadlasten (ICT).
2. Onderwijs: De deelname van de gemeente Lingewaard leidt voor de *submodule leerplicht* tot extra bijdrage van gemeente Lingewaard(€ 146.000) en daardoor een synergie-effect van € 48.000 voor de andere deelnemende gemeenten.
3. WSP voert extra activiteiten uit voor het regionale programma: deze zijn als incidentele lasten en baten (€ 212.000 vanuit regionale middelen) opgenomen in de begroting 2021. Voor 2022 zijn geen extra activiteiten opgenomen.
4. WgSW: de lasten zijn € 1,7 miljoen lager dan de primaire begroting 2021. In 2022 dalen de lasten met € 1,9 miljoen als gevolg van 5% uitstroom en 1,5% loonkostenstijging.
5. Voor zowel 2021 als 2022 zijn de baten en lasten in evenwicht.

Het overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten

Incidentele Lasten en Baten			2020 Realisatie	2021 Primaire Begroting	**2021 Gewijzigde Begroting**	**2022 Primaire Begroting**
Programma		*Euro x 1.000*				
Inkoop		Lasten	-110	-	-	-
		Baten	0	-	-	-
		Saldo	110	-	-	-
		Dotatie bestemmingsreserve	-50	-	-	-
		Resultaat programma Inkoop	**60**	-	-	-
Onderwijs		Lasten	-69	-	**68**	**43**
		Baten	42	-	**68**	**43**
		Saldo	110	-	-	-
		Dotatie bestemmingsreserve	-50	-	-	-
		Resultaat programma Onderwijs	**60**	-	-	-
WSP		Lasten	135	-	**254**	**25**
		Baten	135	30	**241**	**12**
		Saldo	0	30	**-13**	**-13**
		Onttrekking bestemmingsreserve	37	13	**13**	**13**
		Resultaat programma WSP	**37**	**43**	-	-
WgSW		Lasten	2.974	-	-	-
		Baten	3.813	-	**-37**	**-26**
		Saldo	839	-	**-37**	**-26**
		Onttrekking bestemmingsreserve	26		**37**	**26**
		Resultaat programma WgSW	**865**	-	-	-
	A	**Resultaat Programma's**	**1.023**	**43**	-	-
Overhead		Lasten	35	32	**32**	**32**
		Baten	41	32	**32**	**32**
		Saldo	6	-	-	-
		Dotatie bestemmingsreserve	-31	-	-	-
	B	**Resultaat Overhead**	-26	-	-	-
Eindresultaat		**A + B**	**997**	**43**	-	-
Totaal		**Lasten**	**2.966**	**32**	**354**	**100**
		Baten	**4.032**	**62**	**304**	**62**
		Saldo	**1.065**	**30**	**-49**	**-39**
		Dotatie bestemmingsreserve	**-131**	-	-	-
		Onttrekking bestemmingsreserve	**63**	**13**	**49**	**39**
Saldo na bestemmingsreserves			**997**	**43**	-	-

Toelichting

- In 2020 hebben de incidentele effecten geleid tot € 1 miljoen voordelig resultaat. Voor 2021 en 2022 zijn de incidentele lasten en baten in evenwicht en zijn gerelateerd aan extra activiteiten met extra dekking (WSP & Onderwijs) alsmede de geplande onttrekkingen aan de bestemmingsreserve WSP en WgSW.
- De post onvoorziene incidentele lasten € 32.000 en de gerelateerde baten is opgenomen onder overhead.

5.3 De uiteenzetting van de financiële positie

De jaarlijkse lasten bestaan grotendeels uit personeelskosten. Deze zijn relatief stabiel, met een incidentele stijging in 2021 voor extra opdrachten. De kosten van de SW dienstverbanden neemt stapsgewijs af. Er zijn beperkte bestemmingsreserves voor het opvangen van risico's zoals toegelicht in paragraaf 4.2. De voorzieningen voor boventalligen wordt afgebouwd totdat de voormalig medewerkers van Presikhaaf Bedrijven de pensioengerechtigde leeftijd bereiken. De waardering van niet opgenomen vakantiedagen en niet uitbetaald vakantiegeld SW dienstverbanden is niet op de balans opgenomen. Deze posten nemen af met de afname van het aantal SW dienstverbanden.

5.4 Financiële gevolgen van het bestaande en nieuw beleid

In het volgende overzicht is een raming van de financiële gevolgen van het bestaande en nieuw beleid opgenomen.

Ontwikkeling financiële positie		Omschrijving *Euro x 1.000*	2020 Realisatie	2021 Primaire Begroting	**2021 Gewijzigde begroting**	**2022 Primaire Begroting**
Jaarlijkse lasten	A1	Loonsom (vast)	4.408	4.539	**4.793**	**4.876**
	A2	Externe inhuur	590	474	**525**	**381**
	A3	SW dienstverbanden	55.531	55.502	**53.739**	**51.826**
Eindstand per balansdatum	B	Investeringen ICT	51	0	**0**	**0**
	C	Externe financiering		0	**0**	**0**
	D1	Bestemmingreserve WgSW	555	581	**518**	**492**
	D2	Bestemmingsreserve WSP	38	5	**25**	**12**
	D3	Bestemmingreserve Inkoop	50		**50**	**50**
	D4	Bestemmingsreserve Onderwijs	50		**50**	**50**
	D5	Bestemmingreserve Beheer	31		**31**	**31**
	E1	Voorziening boventalligen	1.852	1.785	**1.110**	**700**
	E2	Voorziening latente verplichtingen PHB	203		**103**	**0**
	F1	Niet opgenomen vakantiedagen ambtelijk	150	133	**150**	**150**
	F2	Niet opgenomen vakantiedagen SW dienstverbanden	4.400	3.975	**4.260**	**4.108**
	F3	Niet uitbetaald vakantiegeld SW dienstverbanden	2.100	2.054	**2.033**	**1.961**

Toelichting

A. De jaarlijks terugkerende arbeidskosten kunnen worden verdeeld in de loonsom voor vaste dienstverbanden, externe inhuur en de loonkosten voor SW dienstverbanden. Er is een duidelijke verschuiving naar meer vaste dienstverbanden in 2021.
B. Na de ICT investeringen in 2020 voor de WSP module, zijn er geen nieuwe investeringen (€ 25.000) gepland.
C. Er is geen behoefte aan externe financiering doordat er wordt gewerkt met voorschotfacturen aan gemeente. Ook is er vanaf 2020 een financiële buffer met de opgebouwde bestemmingsreserves en de overgenomen voorziening Presikhaaf Bedrijven.
D. Er zijn geen onttrekkingen voorzien aan de bestemmingsreserve WgSW. Dit gebeurt als de personeelskosten SW hoger uitvallen dan begroot.
E. Ieder jaar wordt de individuele verplichtingen voor de boventalligen opnieuw vastgesteld. Doordat de maximale verplichting is opgenomen in de overdracht van de voorziening van Presikhaaf naar MGR, kan er door individuele ontwikkelingen met boventalligen, een positief saldo ontstaan dat ten bate komt aan de module WgSW.
F. De beoogde ontwikkeling verplichting op balansdatum voor niet opgenomen vakantiedagen en niet uitbetaald vakantiegeld laat een langzame daling zien door het gecombineerde effect van de uitstroom SW dienstverbanden en de begrote salarisstijgingen in 2002 en 2021. De uitbetaalde vakantiedagen bij uitdiensttreding worden deels vergoed door Scalabor die verantwoordelijk is voor de tijdig afbouw van dit saldo.

5.5 De geprognotiseerde eindbalans 2021 en 2022

Het balanstotaal is in 2020 gestegen tot € 8 miljoen door het incidentele positieve resultaat van € 2,5 miljoen dat in 2021 wordt gecrediteerd aan gemeenten. Ook zijn de twee voorzieningen voor latente verplichtingen van Presikhaaf bedrijven overgedragen aan de MGR.

ACTIVA (Euro x1.000)	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	PASSIVA	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022
Vaste activa	**39**	**27**	**14**	**Vaste passiva**	**2.779**	**1.888**	**1.335**
Materiële vaste activa				*Eigen vermogen*			
Investeringen met een economisch nut	**39**	**27**	**14**	Bestemmingsreserves	724	674	636
Vlottende activa	**7.973**	**4.535**	**3.919**				
Uitzettingen (looptijd<1 jaar)				**Totaal eigen vermogen**	**724**	**674**	**636**
Vorderingen op openbare lichamen	911	900	900	*Voorzieningen*	2.055	1.213	700
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	5.134	2.385	1.819	*Vaste schulden*	-	-	-
Overige vorderingen	551	100	100	**Vlottende passiva**	**5.233**	**2.674**	**2.597**
Totaal uitzettingen	**6.596**	**3.385**	**2.819**	*Netto-vlottende schulden (looptijd <1 jaar)*			
Liquide middelen (kas- en banksaldi)	-	-	-	**Overige schulden**	**3.283**	**842**	**842**
Overlopende activa				*Overlopende passiva*			
Nog te ontvangen bijdragen van overige Nederlandse overheidslichamen	1.241	1.050	1.000	Voorschotten van overige Nederlandse overheidslichamen	70	12	-
Overige overlopende activa	136	100	100	Overige Overlopende passiva	1.880	1.820	1.755
Totaal overlopende activa	**1.377**	**1.150**	**1.100**	**Totaal Overlopende passiva**	**1.950**	**1.833**	**1.755**
Totaal Activa	**8.012**	**4.562**	**3.932**	**Totaal Passiva**	**8.012**	**4.562**	**3.932**

5.6 De ontwikkeling van het EMU saldo

Het EMU-saldo of vorderingensaldo is het financieringssaldo waarin het exploitatie resultaat wordt gecorrigeerd voor baten en lasten die geen financiële uitgaven of inkomsten zijn.

	Berekening EMU-saldo Omschrijving *Euro x 1.000*	2020 Realisatie	2021 Primaire Begroting	**2021 Gewijzigde begroting**	**2022 Primaire Begroting**
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	68	-13	**-49**	**-39**
2	Mutatie (im)materiële vaste activa	39	-13	**-13**	**-13**
3	Mutatie voorzieningen (dotatie - onttrekkingen)	2.055	-757	**-842**	**-510**
4	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)				
5	Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa				
Berekend EMU-saldo		**2.163**	**-783**	**-904**	**-562**

5.7 Het overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld

Conform de BBV worden de baten en lasten verdeeld over de taakvelden. Voor de baten is dit grotendeels in lijn met de verdeling per module (Onderwijs, WgSW en WSP). De lasten zijn verdeeld tussen programmataakvelden en overhead taakvelden zoals opgenomen in het programmaplan (hoofdstuk 3). Voor de modules beheer en Inkoop zijn zowel de baten als de lasten onder overhead geclassificeerd.

Overzicht Taakvelden			**2020**	**2021**	**2021**	**2022**
		Taakveld	**Realisatie**	**Primaire Begroting**	**Gewijzigde begroting**	**Primaire Begroting**
Euro x 1.000						
Lasten	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.958	2.030	**2.177**	**2.197**
	6.4	Begeleide participatie	60.610	57.545	**55.856**	**53.989**
	6.5	Arbeidsparticipatie	1.187	1.117	**1.328**	**1.101**
	0.4	Overhead	3.078	3.293	**3.272**	**3.321**
	0.8	Overige baten en lasten	12	32	**32**	**32**
	0.10	Mutaties reserves	131	0	**0**	**0**
Totaal Lasten			**66.976**	**64.017**	**62.664**	**60.640**
Baten	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.656	2.717	**2.845**	**2.862**
	6.4	Begeleide participatie	60.763	57.728	**55.999**	**54.144**
	6.5	Arbeidsparticipatie	1.669	1.610	**1.822**	**1.616**
	0.4	Overhead	1.793	1.917	**1.917**	**1.946**
	0.8	Overige baten en lasten	31	32	**32**	**32**
	0.10	Mutaties reserves	63	13	**49**	**39**
Totaal Baten			**66.976**	**64.017**	**62.664**	**60.640**

Een korte toelichting voor de administratieve verwerking:

"Bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen moeten als directe lasten op de taakvelden worden geboekt. De bijdragen worden aan de lastenkant bij gemeenten en batenkant bij gemeenschappelijke regelingen verwerkt zonder afsplitsing van de overhead naar het taakveld Overhead. Aan de lastenkant bij de gemeenschappelijke regelingen vindt de afsplitsing van de overhead op het taakveld Overhead wel plaats."

"Wanneer de gemeenschappelijke regeling overheadtaken van de gemeente uitvoert, dan wordt de bijdrage voor deze gemeentelijke overheadtaken aan de lastenkant bij gemeenten en batenkant bij gemeenschappelijke regelingen wel op het taakveld Overhead begroot en verantwoord."

DEEL 4 DE MEERJARENRAMING

De meerjarenraming bevat voor de drie jaren volgend op het begrotingsjaar een geprognosticeerde begin- en eindbalans en een raming van de financiële gevolgen, waaronder de baten en de lasten van het bestaande en het nieuwe beleid dat in de programma's is opgenomen.

6 De meerjarenraming 2023-2025

6.1 De geprognotiseerde balans

De geprognotiseerde balans laat een geleidelijke daling zien als gevolg van een daling in de voorziening (boventalligen). De impact van het teruglopen van het SW personeelsbestand komt terug in lagere overlopende activa en overlopende passiva.

ACTIVA (Euro x1.000)	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	PASSIVA	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025
Vaste activa	**14**	**1**	-	-	**Vaste passiva**	**1.335**	**1.016**	**841**	**698**
Materiële vaste activa					*Eigen vermogen*				
Investeringen met een economisch nut	**14**	**1**	-	-	Bestemmingsreserves	636	594	566	540
Vlottende activa	**3.919**	**3.507**	**3.233**	**2.997**					
Uitzettingen (looptijd<1 jaar)					**Totaal eigen vermogen**	**636**	**594**	**566**	**540**
Vorderingen op openbare lichamen	900	900	900	900	*Voorzieningen*	700	422	275	157
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	1.819	1.507	1.333	1.197	*Vaste schulden*	-	-	-	-
Overige vorderingen	100	100	100	100	**Vlottende passiva**	**2.597**	**2.491**	**2.392**	**2.299**
Totaal uitzettingen	**2.819**	**2.507**	**2.333**	**2.197**	*Netto-vlottende schulden (looptijd <1 jaar)*				
Liquide middelen (kas- en banksaldi)	-	-	-	-	**Overige schulden**	**842**	**842**	**842**	**842**
Overlopende activa					*Overlopende passiva*				
Nog te ontvangen bijdragen van overige Nederlandse overheidslichamen	1.000	900	800	700	Voorschotten van overige Nederlandse overheidslichamen	-	-	-	-
Overige overlopende activa	100	100	100	100	Overige Overlopende passiva	1.755	1.650	1.551	1.458
Totaal overlopende activa	**1.100**	**1.000**	**900**	**800**	**Totaal Overlopende passiva**	**1.755**	**1.650**	**1.551**	**1.458**
Totaal Activa	**3.932**	**3.508**	**3.233**	**2.997**	**Totaal Passiva**	**3.932**	**3.508**	**3.233**	**2.997**

6.2 De uiteenzetting van de financiële positie

De begrote baten en lasten vanaf 2023 zijn zonder indexatie berekend. De financiële positie wijzigt wel door minder SW dienstverbanden en afname van de voorziening boventalligen en niet uit de balans blijkende verplichtingen zoals niet opgenomen vakantie dagen en niet uitbetaald vakantiegeld van SW medewerkers. Er is geen externe financieringsbehoefte en er zijn geen investeringen gepland.

Ontwikkeling financiële positie		Omschrijving *Euro x 1.000*	**2022 Primaire Begroting**	**2023 Meerjaren raming**	**2024 Meerjaren raming**	**2025 Meerjaren raming**
Jaarlijkse lasten	A1	Loonsom (vast)	**4.876**	4.876	4.876	4.876
	A2	Externe inhuur	**381**	381	381	381
	A3	SW dienstverbanden	**51.826**	48.717	45.794	43.046
Eindstand per balansdatum	B	Investeringen ICT	**0**	0	0	0
	C	Externe financiering	**0**	0	0	0
	D1	Bestemmingreserve WgSW	**492**	463	435	409
	D2	Bestemmingsreserve WSP	**12**	0	0	0
	D3	Bestemmingreserve Inkoop	**50**	50	50	50
	D4	Bestemmingsreserve Onderwijs	**50**	50	50	50
	D5	Bestemmingreserve Beheer	**31**	31	31	31
	E1	Voorziening boventalligen	**700**	422	275	157
	E2	Voorziening latente verplichtingen PHB	**0**	0	0	0
	F1	Niet opgenomen vakantiedagen ambtelijk	**150**	150	150	150
	F2	Niet opgenomen vakantiedagen SW dienstverbanden	**4.108**	3.861	3.630	3.412
	F3	Niet uitbetaald vakantiegeld SW dienstverbanden	**1.961**	1.843	1.732	1.628

6.3 De baten en lasten van het bestaande en nieuwe beleid

In de module WgSW dalen de totale lasten met € 3,2 miljoen in 2023, met € 3,0 miljoen in 2024 en met € 2,9 miljoen in 2025.

Overzicht baten en lasten			**2022**	2023	2024	2025
			Primaire	Meerjaren	Meerjaren	Meerjaren
Programma		*Euro x 1.000*	**Begroting**	raming	raming	raming
Inkoop		Lasten	**1.273**	1.273	1.273	1.273
		Baten	**1.595**	1.595	1.595	1.595
		Saldo	**321**	321	321	321
		Dotatie bestemmingsreserve	**-**	-	-	-
		Resultaat programma Inkoop	**321**	**321**	**321**	**321**
Onderwijs		Lasten	**2.197**	2.197	2.197	2.197
		Baten	**2.862**	2.862	2.862	2.862
		Saldo	**666**	666	666	666
		Dotatie bestemmingsreserve	**-**	-	-	-
		Resultaat programma Onderwijs	**666**	**666**	**666**	**666**
WSP		Lasten	**1.101**	1.101	1.101	1.101
		Baten	**1.616**	1.629	1.629	1.629
		Saldo	**515**	528	528	528
		Onttrekking bestemmingsreserve	**13**	-	-	-
		Resultaat programma WSP	**528**	**528**	**528**	**528**
WgSW		Lasten	**53.989**	50.750	47.705	44.843
		Baten	**54.144**	50.931	47.886	45.023
		Saldo	**155**	181	181	181
		Onttrekking bestemmingsreserve	**26**			
		Resultaat programma WgSW	**181**	**181**	**181**	**181**
	A	**Resultaat Programma's**	**1.696**	**1.696**	**1.696**	**1.696**
Overhead		Lasten	**2.080**	2.080	2.080	2.080
		Baten	**384**	384	384	384
		Saldo	**-1.696**	-1.696	-1.696	-1.696
		Dotatie bestemmingsreserve	**-**	-	-	-
	B	**Resultaat Overhead**	**-1.696**	**-1.696**	**-1.696**	**-1.696**
Eindresultaat		**A + B**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal		**Lasten**	**60.640**	**57.401**	**54.356**	**51.494**
		Baten	**60.602**	**57.401**	**54.356**	**51.494**
		Saldo	**-39**	**-**	**-**	**-**
		Dotatie bestemmingsreserve	**-**	**-**	**-**	**-**
		Onttrekking bestemmingsreserve	**39**	**-**	**-**	**-**
Eindresultaat			**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting

De belangrijkste uitgangspunten voor de meerjarenraming zijn:

a. Er is geen indexatie in de meerjarenraming meegenomen zodat de ontwikkeling in lasten enkel de verwachte wijzigingen in de hoeveelheid mensen en middelen weergeeft.
b. De jaarlijkse verlaging van het aantal SW dienstverbanden (6% per jaar) leidt tot lagere salariskosten en tot lagere uitvoeringskosten voor de Module WgSW. Bij de andere modules zijn er geen wijzigingen in de bezetting opgenomen.
c. Er zijn geen incidentele baten en lasten geraamd voor deze periode.
d. Er wordt in principe jaarlijks afgerekend met de deelnemende gemeenten. Hierdoor is er geen sprake van structurele toevoegingen of onttrekkingen aan de reserves.

De geprognotiseerde meerjaren ontwikkeling van het EMU-saldo is als volgt:

	Berekening EMU-saldo Omschrijving *Euro x 1.000*	**2022 Primaire Begroting**	**2023 Meerjaren raming**	**2024 Meerjaren raming**	**2025 Meerjaren raming**
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	**-39**	-30	-28	-26
2	Mutatie (im)materiële vaste activa	**-13**	-13	-1	0
3	Mutatie voorzieningen (dotatie - onttrekkingen)	**-510**	-278	-147	-117
4	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)				
5	Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa				
Berekend EMU-saldo		**-562**	**-320**	**-176**	**-143**

BIJLAGE BIJDRAGEN PER GEMEENTE

Module Inkoop

Het verdeelmodel is vanaf 2021 aangepast op basis van deelname aan zorgvormen.

Gemeentelijke bijdrage Programma Inkoop *Euro x 1*	*2020 Realisatie*	2021 Primaire Begroting	**2021 Gewijzigde begroting**	*Verschil 2021*	***2022 Primaire begroting***	*Verschil 2022*
Deelnemende gemeenten						
Gemeente Arnhem	*548.339*	567.861	567.861	-	579.326	*11.465*
Gemeente Doesburg	*34.584*	39.748	39.748	-	39.773	*25*
Gemeente Duiven	*89.517*	90.321	90.321	-	90.216	*-105*
Gemeente Lingewaard	*124.997*	131.714	131.714	-	132.996	*1.282*
Gemeente Overbetuwe	*144.562*	149.989	149.989	-	152.182	*2.193*
Gemeente Renkum	*110.518*	111.608	111.608	-	112.812	*1.204*
Gemeente Rheden	*118.023*	155.599	155.599	-	157.127	*1.528*
Gemeente Rozendaal	*4.084*	5.897	5.897	-	6.117	*220*
Gemeente Wageningen	*105.476*	109.923	109.923	-	113.211	*3.288*
Gemeente Westervoort	*52.816*	53.283	53.283	-	53.753	*470*
Gemeente Zevenaar	*152.403*	155.057	155.057	-	157.087	*2.030*
Totaal Deelnemende gemeenten	***1.485.319***	**1.571.000**	**1.571.000**	-	**1.594.600**	*23.600*

Module Onderwijs

Gemeentelijke bijdrage Programma Onderwijs *Euro x 1*	*2020 Realisatie*	**2021 Primaire Begroting**	**2021 Gewijzigde begroting**	*Verschil 2021*	**2022 Primaire begroting**	*Verschil 2022*
Deelnemende gemeenten		*Nieuwe verdeling*	*+Lingewaard*			
Gemeente Arnhem	*731.396*	756.600	721.700	*-34.900*	728.000	*6.300*
Gemeente Doesburg	-		-	-	-	-
Gemeente Duiven	*84.014*	80.000	83.400	*3.400*	84.100	*700*
Gemeente Lingewaard	-	-	145.700	*145.700*	147.000	*1.300*
Gemeente Overbetuwe	*146.087*	171.700	167.400	*-4.300*	168.800	*1.400*
Gemeente Renkum	*83.004*	102.400	91.100	*-11.300*	91.900	*800*
Gemeente Rheden	*135.982*	154.500	150.500	*-4.000*	151.800	*1.300*
Gemeente Rozendaal	*2.406*	3.900	4.900	*1.000*	4.900	-
Gemeente Wageningen	-	-	-	-	-	-
Gemeente Westervoort	*63.227*	52.200	54.900	*2.700*	55.400	*500*
Gemeente Zevenaar	*140.601*	135.800	134.800	*-1.000*	136.000	*1.200*
Totaal Leerplicht	***1.386.717***	**1.457.100**	**1.554.400**	*97.300*	**1.567.800**	*13.400*
VSV Gemeente Arnhem	*149.500*	149.500	149.500	-	149.500	-
Totaal Deelnemende gemeenten	***1.536.217***	**1.606.600**	**1.703.900**	*97.300*	**1.717.300**	*13.400*
Regionale bijdrage				-		-
RMC Kwalificatieplicht	*382.000*	382.000	382.000	-	*387.800*	*5.800*
RMC VSV	*324.236*	332.500	332.500	-	*337.600*	*5.100*
Programma Schakelpunt	*180.000*	191.000	191.000	-	*193.900*	*2.900*
Programma Sluitende Keten	*32.000*	20.000	20.000	-	*20.300*	*300*
Programma Verzuim 18+	*160.000*	160.000	160.000	-	*162.400*	*2.400*
Totaal regionale bijdrage	***1.078.236***	**1.085.500**	**1.085.500**	-	***1.102.000***	*16.500*

De gemeentelijke bijdrage voor de deelnemende gemeenten aan de submodule leerplicht daalt in 2021 door toetreding van gemeente Lingewaard. De verdeling is berekend op basis van de leerlingenaantallen en Vsv-cijfers van de afgelopen drie jaar.

Module WSP

Gemeentelijke bijdrage Programma WSP *Euro x 1*	*2020 Realisatie*	2021 Primaire Begroting	**2021 Gewijzigde begroting**	*Verschil 2021*	**2022 Primaire begroting**	*Verschil 2022*
Deelnemende gemeenten						
Gemeente Arnhem	*611.600*	639.600	639.600	-	653.300	*13.700*
Gemeente Doesburg	*44.600*	44.800	44.800	-	44.800	-
Gemeente Duiven	*100.200*	101.700	101.700	-	101.700	-
Gemeente Lingewaard	*182.700*	186.600	186.600	-	188.600	*2.000*
Gemeente Overbetuwe	*187.100*	190.900	190.900	-	193.900	*3.000*
Gemeente Renkum				-	-	-
Gemeente Rheden	*171.300*	175.300	175.300	-	177.100	*1.800*
Gemeente Rozendaal	*6.200*	6.600	6.600	-	6.900	*300*
Gemeente Wageningen				-	-	-
Gemeente Westervoort	*59.200*	60.000	60.000	-	60.600	*600*
Gemeente Zevenaar	*171.000*	174.700	174.700	-	177.100	*2.400*
Totaal Deelnemende gemeenten	***1.533.900***	**1.580.200**	**1.580.200**	-	**1.604.000**	*23.800*

Module WgSW

De verdeling van de gemeentelijke bijdrage is conform de regeling aangepast voor de gewijzigde begroting op basis van het aantal arbeidsjaren per gemeente op 30/10/2020. Voor 2021 wordt gerekend met dezelfde verdeling op basis van een gelijkmatige uitstroom van 6% voor alle gemeenten. De bijdrage van medewerkers woonachtig in buitengemeenten verloopt via gemeente Arnhem.

Gemeentelijke bijdrage Programma WgSW *Euro x 1*	*2020 Realisatie*	2021 Primaire Begroting	**2021 Gewijzigde begroting**	*Verschil 2021*	**2022 Primaire begroting**	*Verschil 2022*
Deelnemende gemeenten						
Gemeente Arnhem	*28.707.021*	29.268.700	28.281.000	*-987.700*	27.344.600	*-936.400*
Gemeente Doesburg	*1.796.569*	1.832.600	1.785.600	*-47.000*	1.726.500	*-59.100*
Gemeente Duiven	*1.834.836*	1.870.200	1.921.100	*50.900*	1.857.500	*-63.600*
Gemeente Lingewaard	*4.637.011*	4.727.200	4.525.700	*-201.500*	4.375.800	*-149.900*
Gemeente Overbetuwe	*3.945.987*	4.022.400	3.808.400	*-214.000*	3.682.200	*-126.200*
Gemeente Renkum			-	-	-	-
Gemeente Rheden	*6.521.816*	6.650.700	6.434.500	*-216.200*	6.221.400	*-213.100*
Gemeente Rozendaal	*49.969*	50.100	52.300	*2.200*	50.600	*-1.700*
Gemeente Wageningen			-	-	-	-
Gemeente Westervoort	*2.558.182*	2.609.500	2.570.700	*-38.800*	2.485.600	*-85.100*
Gemeente Zevenaar	*4.995.711*	5.093.700	4.796.600	*-297.100*	4.637.800	*-158.800*
Totaal Deelnemende gemeenten	***55.047.102***	**56.125.100**	**54.175.900**	*-1.949.200*	**52.382.000**	*-1.793.900*
Buitengemeenten	*-1.493.448*	1.414.000	1.444.600	*30.600*	1.415.700	*-28.900*

Module Beheer

Gemeentelijke bijdrage Beheer *Euro x 1*	*2020 Realisatie*	2021 Primaire Begroting	**2021 Gewijzigde begroting**	*Verschil 2021*	**2022 Primaire begroting**	*Verschil 2022*
Deelnemende gemeenten						
Gemeente Arnhem	*111.200*	129.800	129.800	-	132.600	*2.800*
Gemeente Doesburg	*8.100*	9.100	9.100	-	9.100	-
Gemeente Duiven	*18.200*	20.700	20.700	-	20.600	*-100*
Gemeente Lingewaard	*33.200*	37.900	37.900	-	38.300	*400*
Gemeente Overbetuwe	*34.000*	38.800	38.800	-	39.400	*600*
Gemeente Renkum	*22.400*	25.500	25.500	-	25.800	*300*
Gemeente Rheden	*31.100*	35.600	35.600	-	36.000	*400*
Gemeente Rozendaal	*1.100*	1.300	1.300	-	1.400	*100*
Gemeente Wageningen	*27.500*	31.600	31.600	-	32.600	*1.000*
Gemeente Westervoort	*10.800*	12.200	12.200	-	12.300	*100*
Gemeente Zevenaar	*31.100*	35.500	35.500	-	35.900	*400*
Totaal deelnemende gemeenten	***328.700***	**378.000**	**378.000**	-	**384.000**	*6.000*

Meerjarenraming 2022-2024

In de meerjarenraming is geen indexatie meegenomen. Daarom blijven de gemeentelijke bijdragen gelijk aan die van 2022. Voor de module is WgSW is er een reductie van 6% per jaar geraamd (zonder indexatie).

MGR sociaal domein centraal Gelderland (MGR SDCG)
Postbus 2100
6802 CC ARNHEM

Tel. (026) 7029 777

Raad van de gemeente Arnhem

Datum : 25 maart 2021
Onderwerp : Aanbiedingsbrief bij de financiële jaarstukken en Kaderbrief met verzoek om indienen raadszienswijze

Geachte heer, mevrouw,

De MGR sociaal domein centraal Gelderland vervult sinds april 2017 diensten voor 11 gemeenten. Dat doen we op het terrein van inkoop zorg, leerplicht en voortijdig schooluitval, werkgeversdienstverlening en werkgeverschap voor inwoners met een SW indicatie in de deelnemende gemeenten. Uw gemeente neemt aan deze gemeenschappelijke regeling deel. Daarom bieden wij u net zoals voorgaande jaren het jaarverslag 2020, de concept-begrotingswijziging 2021 en de concept-meerjarenbegroting 2022-2025 met het uitvoeringsprogramma 2022 aan. Tevens is op verzoek van een aantal gemeenten een Kaderbrief opgesteld.

Informatiebijeenkomst
Wij verwachten u met deze kaderbrief inzicht te hebben gegeven in de stukken die voor liggen. Daarnaast willen wij u graag uitnodigen een informatiebijeenkomst voor u als raadslid op: **maandag 10 mei of dinsdag 18 mei**. We bepalen later of deze bijeenkomsten fysiek gehouden kunnen worden of digitaal worden gehouden.
Via de griffies ontvangt u verdere informatie, waarbij we ontwikkelingen van het Coronavirus betrekken.

Zienswijzen
Alvorens het Algemeen Bestuur op 24 juni de financiële stukken vaststelt vernemen wij graag **uiterlijk 7 juni** uw zienswijze op de concept-begrotingswijziging 2021 en de concept-meerjarenbegroting 2022-2025, waarin het uitvoeringsprogramma 2022 is opgenomen.

Met vriendelijke groet,
Namens het Dagelijks Bestuur

J. Goossen
Voorzitter
MGR Beheer Sociaal Domein Centraal Gelderland

Bijlage:
- Samenvatting jaarverslag 2020
- Kaderbrief
- Overzicht bijdrage van uw gemeente voor 2020, 2021 en 2022 aan de MGR
- Jaarverslag en jaarrekening 2020 met controleverklaring
- Publieksjaarverslag
- Concept begrotingswijziging 2021, uitvoeringsprogramma/programmaplan 2022 en concept meerjarenbegroting 2022-2025 MGR

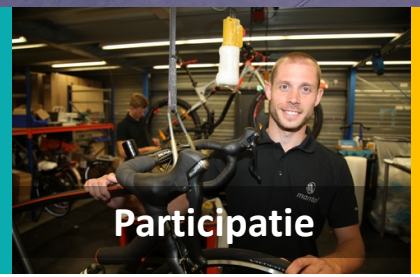

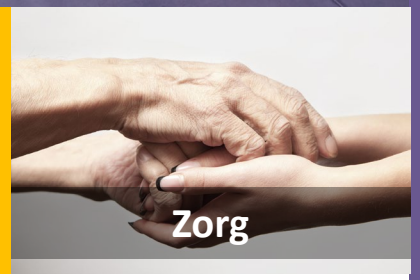

‘Wij staan voor een krachtige en samenhangende aanpak van lokale en regionale vraagstukken in het sociaal domein’

MGR
sociaal domein centraal Gelderland

JAARBEELD 2020

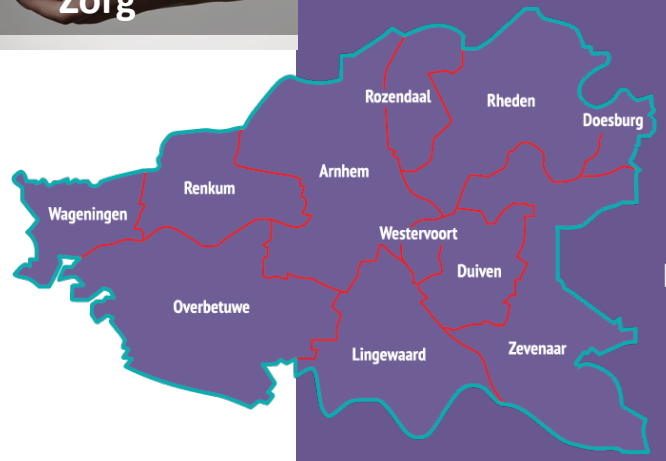

Regio Centraal Gelderland

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord 2

MGR Beheer 3

Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL) 5

Werkgevers ServicePunt 8

Werkgeverschap SW 11

Inkoop sociaal domein 13

Voorwoord

‘Samen voor krachtige en samenhangende aanpak’

Met dit jaarbeeld over 2020 van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling sociaal domein centraal Gelderland (MGR SD CG) willen wij u inzicht geven in deze samenwerking van 11 gemeenten in de regio.

De MGR sociaal domein zal voor velen van u geen bekende organisatie zijn. In de MGR werken 11 gemeenten samen in modules die allemaal een eigen taakgebied hebben en samenwerken waar mogelijk. Iedere gemeente kan kiezen bij welke module zij aansluit:

- 11 gemeenten werken samen op het terrein van inkoop van zorg;
- 9 gemeenten werken samen binnen de module Onderwijszaken (RBL);
- 9 gemeenten werken samen op het terrein van het Werkgeversservicepunt (WSP) en het Werkgeverschap van medewerkers die werkzaam zijn via de sociale werkvoorziening.

Het jaar 2020 kenmerkt zich door de effecten van Covid-19. Dit heeft voor iedereen in de regio gevolgen gehad. Dat geldt voor onze rol richting zorgaanbieders, werkgevers, jeugdigen met een leer- of kwalificatieplicht en medewerkers met een SW-dienstverband. Onze medewerkers konden snel, flexibel en adequaat schakelen en hebben vanuit huis maar als dat nodig was ook op locatie hun werk voortgezet.

In 2020 heeft de MGR goede resultaten geboekt en de modules zijn allemaal binnen begroting gebleven. Omdat ons resultaat positief uitvalt, kan een deel van de gemeentelijk bijdrage worden teruggegeven aan de deelnemende gemeenten.

In dit jaarbeeld geven we graag meer inzicht in onze dienstverlening op het gebied van onderwijs, zorg en werk. Samen. Voor elkaar.

Johannes Goossen
Voorzitter Dagelijks Bestuur

MGR Beheer

Kengegevens 2020

Lasten
€ 0,3 milj.

Gemeentelijke bijdrage
€ 0,3 milj.

Formatie
2,3 fte

- 11 samenwerkende gemeenten
- 467.000 inwoners Centraal Gelderland
- 21. 656 geregistreerde werkzoekenden
- 80.000 jongeren (0-18 jaar) Centraal Gelderland
- 67.900 jeugdigen (4-23 jaar) Midden Gelre (RBL)
- 4.000 vacatures (start 2020)-2.700 vacatures (eind 2020)

‘Door onze integrale benadering kunnen gemeenten effectief en efficiënt samenwerken en elkaar versterken’

De Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) sociaal domein centraal Gelderland bestaat sinds april 2017. In de MGR werken 11 gemeenten in Centraal Gelderland samen in het sociaal domein. De MGR SDCG bestaat vanaf 2019 uit vier modules met daarboven een kleine beheerorganisatie.

De MGR heeft in 2020 met haar vier modules ingespeeld op de ontwikkelingen die de Covid-19 pandemie met zich meebracht voor de inwoners, de gemeenten en onze samenwerkingspartners. Er is direct gekeken hoe we vanuit huis het werk konden blijven doen. Per module is gekeken wat er mogelijk is om de opdracht, wellicht in aangepaste vorm, uit te voeren.

Integraal
Wij streven naar een integrale benadering bij de uitvoering van opdrachten door de verschillende modules. De integrale benadering geeft toegevoegde waarde aan het werk voor inwoners en de gemeenten.

Samen, voor elkaar
Belangrijk uitgangspunt in onze visie is dat alle inwoners mee kunnen doen. Dat is zeker niet altijd een vanzelfsprekendheid. Door ouderdom, een beperking, de omstandigheden waarin je opgroeit of als je gezondheid je beperkt, gaat meedoen niet altijd vanzelf. De lokale en regionale vraagstukken in het sociaal domein zijn groot. Dat kun je alleen samen doen. Daar dragen we graag aan bij.

Jaarbeeld 2020
Verderop in dit jaarbeeld 2020 kunt u in het kort informatie terugvinden over de verschillende modules, de verbinding onderling en verbindingen binnen het sociaal domein. Bij iedere module starten we met enkele kengetallen over 2020. Deze hebben betrekking op de inkomsten en uitgaven, hoeveel medewerkers bij de module werkzaam zijn en module specifieke zaken.

Meer informatie over onze organisatie kunt u terugvinden op www.mgrsdcg.nl

Hermien Wiselius
Algemeen directeur

Visie en strategie
In 2020 is de overall missie en visie van de MGR als basis voor onze meer integrale benadering en kruisbestuiving tussen de modules vastgelegd. Hiermee kunnen we de impact vergroten en een relevante bijdrage leveren aan lokale en regionale vraagstukken in het sociaal domein.

Wie wij zijn en wat wij doen
(klik op de afbeelding voor meer informatie)

Voorbeelden van integrale benadering:
- Samenwerking RBL en WSP bij de overgang van onderwijs naar de arbeidsmarkt (Schakelpunt Onderwijs-Werk)
- Inkoop Zorg en WSP als het gaat over de invulling van SROI verplichting van zorgaanbieders
- Inkoop Zorg en RBL als het gaat om achtergronden nieuwe inkoop en signalen over zorgaanbieders en afstemming met sociale wijkteams/lokale toegang
- WSP en WgSW als het gaat over onderzoek en samenhang van initiatieven voor een inclusieve arbeidsmarkt
- WSP, WgSW en Inkoop als het gaat om inzicht bij de inkoop van arbeidsmatige dagbesteding en participatie

Voor het recht op leren en ontwikkelen

RBL
Midden-Gelre

Kengegevens 2020

Lasten
€ 2,6 milj.

Gemeentelijke bijdrage
€ 1,5 milj.

Formatie
30,1 fte

Jeugdigen zonder school
52% herplaatst op school

Jeugdigen op school
90% hervat schoolgang na verzuim

“Met alles wat we doen, bewaken we het recht op leren en ontwikkelen”

Wat een bijzonder schooljaar hebben we achter de rug! Ook het huidige schooljaar is allerminst gewoon. Ondanks de impact van de Covid-19 crisis, hebben we in het afgelopen jaar mooie resultaten bereikt waar wij, als regionaal bureau leerlingzaken, trots op zijn. Zo is 78% van alle 22-jarigen in onze regio dit jaar in het bezit van een startkwalificatie en weten scholen ons steeds beter te vinden.

De consulenten van *het Schakelpunt* begeleidden meer jeugdigen die de overstap maakten naar arbeid. Daarnaast is het ons gelukt om het aantal vrijstellingen voor het volgen van ander onderwijs te laten afnemen. Vanuit onze gedachte dat iedere jeugdige recht heeft op leren en ontwikkelen, kijken we kritischer naar de vrijstellingen en leveren we maatwerk zodat jeugdigen een voor hen passend traject kunnen volgen. We hebben deze jeugdigen nu beter in beeld. We monitoren ze en begeleiden ze waar nodig.

Toetreding Renkum
Ook zijn we erg blij dat gemeente Renkum in april toetrad tot het RBL voor het uitvoeren van de gemeentelijke leerplichttaken. Dit versterkt onze werkwijze in de regio van een doorlopende lijn tussen leerplicht en RMC.

Flexibel
En toen kwam halverwege het schooljaar de Covid-19 crisis. De impact van de schoolsluiting was groot op jeugdigen, scholen en op ons werk. De ondersteuningsbehoefte veranderde en daar speelden we flexibel op in. De jeugdigen die niet deelnamen aan onderwijs op afstand benaderden we nog meer vanuit maatschappelijke zorg in plaats van handhaving op verzuim. Als het nodig was, deden we een deurbezoek met als doel om de jeugdige en/of ouders weer in contact te brengen met school.

In onze dienstverlening bleek dat voor de meest kwetsbare jeugdigen alleen digitaal contact te weinig was. Om deze jeugdigen in beeld te houden, nodigden we ze al snel weer uit voor een gesprek en deden we deurbezoeken. Het was en is een bijzondere tijd. Ons hele team beweegt flexibel en creatief mee met de dynamiek en zet door om met alles wat ze doet het recht op leren en ontwikkelen te bewaken.

Inge Hoogland
Manager RBL Midden-Gelre

“Problemen worden niet opgelost als je ze probeert te vermijden”

Als de motivatie ontbreekt, school niet als leuk wordt ervaren en het thuis ook niet op rolletjes loopt, kunnen jeugdigen in een negatieve spiraal terecht komen. De schoolsluiting in het voorjaar van 2020 kon er voor zorgen dat de verbinding met school en het contact met docenten nog meer verloren ging. Het overkwam Ronald. Toch kwam hij, met eigen inzicht én met behulp van trajectbegeleider Femke en RBL consulent Voortijdig Schoolverlaten (vsv) Laura, gemotiveerd uit die negatieve spiraal.

Ronald is een negentienjarige student Bedrijfsadministratie aan het Graafschap College in Doetinchem. Hij heeft een passie voor economie en financiën. Zijn huidige opleiding ziet Ronald echter als noodzakelijk opstapje naar het hbo. “Bedrijfsadministratie is niet helemaal mijn ding. Het gaat alleen maar over facturen boeken en journaalposten. Geef mij maar moeilijke economische sommen, daar heb ik meer plezier in”.

Motivatie
Het ging in de afgelopen periode niet goed op school met Ronald. “Ik was niet gemotiveerd om aan school te werken en liep vaak achter op de lesstof. School was niet leuk en thuis liep ook niet alles op rolletjes. Door de uitbraak van Covid-19 gingen de scholen dicht. Dit vond ik in het begin fijn. Lekker thuis. Weg van al mijn problemen. Dat pakte echter niet goed uit. Ik werd lakser en kropte mijn problemen op. Hierdoor raakte ik steeds verder in de put”.

Laura legt in een filmpje kort uit hoe dit vanuit het RBL is opgepakt. Het interview kun je ook hier teruglezen in het jaarverslag van het RBL.

Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS)
De consulenten van het RBL werken volgens de Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS). Om schoolverzuim adequaat te kunnen aanpakken, is een goede verzuimaanpak door en op scholen erg belangrijk. Zij signaleren verzuim en zijn verplicht dit bij het RBL te melden.

In het schooljaar 2019-2020 is van 2.415 (3,8%) van de 63.576 schoolgaande jeugdigen (5 tot 23 jaar) in de regio verzuim gemeld bij het RBL. In het schooljaar 2018-2019 was dit 4%. Van de gemelde jeugdigen is 62% nog leer- of kwalificatieplichtig. 83% van het verzuim werd voor 16 maart 2020 gemeld. In het schooljaar 2018-2019 was dit voor 16 maart 2019 68%. Dit laat zien dat ook in schooljaar 2019-2020 (tot aan de schoolsluiting) de groei in het aantal meldingen doorzette. Na de schoolsluiting nam deze groei af.

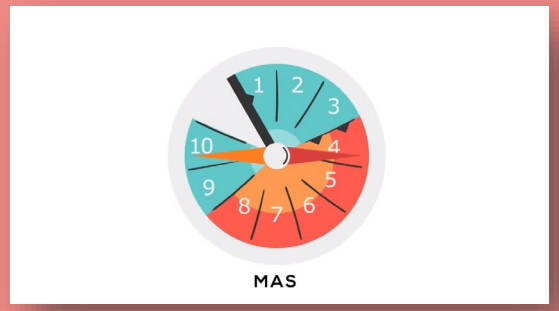

(klik op de afbeelding om de video te bekijken)

Na ieder schooljaar brengt het RBL verslag uit over het gevoerde beleid, statistieken en relevante informatie over acties van het RBL en haar stakeholders in de regio Midden-Gelre. U kunt dit jaarverslag terugvinden op de website van het RBL. Klik hier voor het jaarverslag.

Samenwerking zorgt voor een betere verbinding tussen school en werk

Zorgen voor een zachte landing als jeugdigen de overstap maken naar de arbeidsmarkt. Het Schakelpunt onderwijs-werk focust zich op jeugdigen die van mbo entree en mbo niveau 2 overstappen naar werk. Het Schakelpunt wordt ingezet om de jeugdigen van school naar werk te begeleiden en te voorkomen dat zij tussen wal en schip raken. Samenwerking met verschillende partijen zorgt voor een betere transitie van school en werk. De focus ligt hierbij op samen doen wat nodig is.

Maartje van der Ven is consulent arbeid bij het RBL: “Wij zien dat sommige jeugdigen iemand nodig hebben die ze bij de hand neemt om de overstap van school naar werk goed te maken. Soms hebben jeugdigen wat extra ondersteuning nodig om kans te maken op de arbeidsmarkt. Extra ondersteuning die wij niet kunnen bieden. Dan matchen wij de jeugdige, in overleg met de gemeente, met een partij zoals VLOWW”.

Breder kijken

Tijs Abeling is arbeidsondersteuner en coach bij VLOWW: “Wij worden ingeschakeld wanneer de afstand tot de arbeidsmarkt écht groot is. Wij richten ons op problemen in de privésfeer die het vinden van werk beïnvloeden. Daarbij kijken wij naar alle leefgebieden waarmee de jeugdigen te maken krijgen. Van het niet op orde hebben van administratie tot zaken als verslaving. Daardoor kunnen we veel breder kijken en dat is vooral bij deze doelgroep van belang.”

Werkfit

Zo ook in het geval van Job. Job kwam via het studentoverleg op school in beeld bij het Schakelpunt. Tijdens het overleg en in de gesprekken daarna met Job bleek dat hij onvoldoende werkfit is en dat hij ondersteuning nodig heeft om de overstap te maken naar de arbeidsmarkt. Klik hier voor het volledige artikel in het jaarverslag 2020 van het RBL.

Maartje geeft toelichting in een korte video. Klik daarvoor op onderstaande foto.

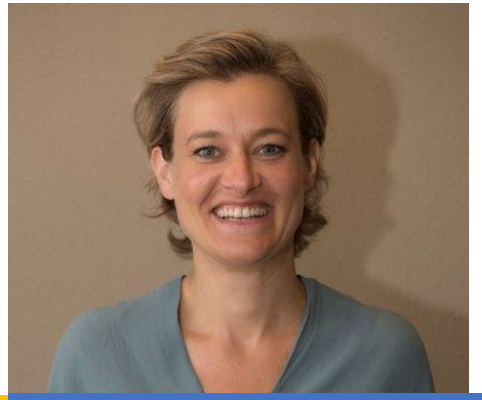

Het servicepunt waar werkgevers en werkzoekenden elkaar vinden

Werkgevers Servicepunt Midden-Gelderland

Kengegevens 2020

Lasten €1,7 milj.

Gemeentelijke bijdrage €1,5 milj.

Formatie 33 fte (18,2 fte MGR en 14,8 fte UWV)

7,4 Werkgevers-tevredenheid (t.o.v. 7,1 in 2019)

4.975 werkgeverscontacten met 1.155 werkgevers

Gerealiseerde plaatsingen 934

Samen werken we aan een arbeidsmarkt waarin iedereen mee kan doen!

Het WerkgeversServicepunt is een organisatie waarin medewerkers van UWV en van de MGR gezamenlijk uitvoering geven aan de dienstverlening van het WSP richting werkgevers. Ondernemers kunnen bij ons terecht met vragen over de arbeidsmarkt en kosteloos gebruik maken van al onze kennis over de regionale arbeidsmarkt.

Na een optimistische start in 2020 zagen we vanaf de maand maart de arbeidsmarkt volledig veranderen. Van een tekort aan arbeidskrachten naar overschotten zoals in de horeca, evenementenbranche en culturele sector. Van tijdelijke coronabanen bij de GGD en bedrijven als supermarkten en pakketbezorgers die een omzet draaien als nooit tevoren.

Perspectief

Met dit (beeld)verslag kijken we terug over onze inzet in 2020 en alle initiatieven die zijn ontstaan om werkgevers te ondersteunen en werkzoekenden perspectief te bieden. Maar we kijken ook naar de toekomst. Op dit moment is het perspectief nog niet helder. Wanneer gaat de samenleving weer ‘open’? Wat betekent dit voor onze werkgevers? Worden mensen massaal ontslagen, vallen er bedrijven om of kunnen de steunmaatregelen dit voorkomen?

Uitdagingen

Wendbaar zijn, flexibel meebewegen en kijken waar kansen liggen. Dat is wat nodig is en blijft. Niet alleen voor onze werkgevers in de regio, maar ook voor ons als WSP. Daarbij is de uitdaging ook over de coronacrisis heen te kijken. Als we kijken naar de uitdagingen van de toekomst, dan zien we een grote behoefte aan personeel in onder meer de zorg, het groen, de bouw, industrie en techniek en de ICT.

Kansrijk

We zien dat de combinatie van leren en werken steeds belangrijker wordt. Niet alleen voor mensen die al langere tijd in een uitkeringssituatie hebben gezeten maar ook voor mensen die de overstap van de ene naar de andere sector willen maken. Met partners als het LeerWerkLoket, onderwijsinstellingen, het arbeidsontwikkelbedrijf als ook opleiders uit de markt kijken we daarbij naar kansrijke leerwerktrajecten.

Brug

Het is de kunst hoe we banen voor de toekomst blijven creëren. Het samenbrengen van vraag en aanbod op onze arbeidsmarkt is de kerntaak van het WSP. Maar dit doen we niet alleen. Wij hebben de contacten met werkgevers, onze partners als gemeenten en UWV met de werkzoekenden. Het samenspel van werkgevers en werkzoekenden is van essentieel belang. Als WSP slaan we de brug, zodat we banen krijgen waarin iedereen kan meedoen!

Angèle Welting en Annuska Sip
MT Werkgevers ServicePunt

Maatwerk en nieuwe expertise: digitale events en ontmoetingen

Begin 2020 stond een aantal grote events gepland, gericht op de fysieke ontmoeting tussen werkgevers en werkzoekenden, zoals de ‘Dag van de 1000 Voorbeelden’, het ‘Machtingsevent met Vitesse Betrokken’, de ‘Dag van de Zorg’ en de ‘Inspiratiedag Perspectief op Werk’. Door corona zijn deze grotendeels doorgeschoven naar het najaar 2020.

De inzichten rondom de coronamaatregelen en fysieke ontmoetingen hebben ons uitgedaagd om in te zetten op digitale ontmoetingen. Daarom hebben we in 2020 kansen benut om de contacten met de werkgevers, werkzoekenden en ketenpartners digitaal tot stand te brengen. Dit heeft gevraagd om maatwerk en nieuwe expertise. We hebben digitale ontmoetingen georganiseerd via o.a. Teams, Whatsapp en Zoom.

Digitale ontmoetingen in 2020

- Webinar ‘De veranderende arbeidsmarkt vraagt om actuele expertise’ (8 sept 2020)
- Online Event ‘Dag van de 1000 Voorbeelden’ (29 okt 2020)
- Online Kennissessie ‘Werken en Leren in de Zorg’ (15 dec 2020)

WSP Midden Gelderland Werkt Door

Afgelopen jaar is de arbeidsmarkt gekanteld door de coronacrisis. Veel werkgevers in onze regio staan voor fundamentele uitdagingen en vrezen voor hun voortbestaan. Terwijl andere werkgevers juist behoefte hebben aan extra personeel. Dit alles vraagt om een gerichte actie van belangrijke arbeidsmarkt- en onderwijspartners in de regio Midden-Gelderland.

Advies werkgevers
Werkgeversservicepunt Midden-Gelderland heeft in aansluiting op het landelijk project NLWerktDoor een adviesteam ingericht: Werkgeversservicepunt Midden Gelderland Werkt Door (WSP MGWD). WSP MGWD benadert werkgevers over de sectoren en branches heen en legt de verbinding tussen werkgevers waar een overschot aan personeel is (of dreigt) met werkgevers waar juist nu tekorten ontstaan. Het heeft tot doel werkgevers met elkaar te verbinden die (tijdelijke) overcapaciteit hebben met werkgevers die ondercapaciteit hebben, om zo te voorkomen dat werknemers een uitkering moeten aanvragen tijdens de coronacrisis.

Verbinding tussen werkgevers
Mooie voorbeelden van de gemaakte verbindingen in de afgelopen periode zijn o.a. horecamedewerkers die zijn gaan werken bij een grote pakketbezorger in de regio of verbonden zijn aan de vacatures voor bron- en contactonderzoekers bij de GGD. WSP MGWD is een samenwerking tussen Werkgeversservicepunt Midden-Gelderland, UWV, Scalabor, VNO-NCW en Randstad.

(klik op de afbeelding om de video te bekijken)

Kijk voor meer informatie op:
www.wspmgwerktdoor.nl

Samen voor een Baan Inclusief Werkgeversnetwerk

Het nieuwe inclusief werkgeversnetwerk Samen voor een Baan is in oktober 2020 officieel gelanceerd. Met het werkgeversnetwerk is een platform gecreëerd van ondernemers die inclusief (willen) ondernemen en elkaar willen ontmoeten, inspireren en motiveren.

Vanuit het netwerk worden activiteiten georganiseerd, zoals de ‘Dag van de 1000 Voorbeelden’, de verkiezing ‘Beste Inclusief Ondernemer van het Jaar’ en een jaarlijks Magazine Inclusief.

Netwerk
Er zullen ook andere (online) activiteiten worden georganiseerd waarmee in de regio Midden Gelderland inclusief werkgeverschap wordt gestimuleerd en gefaciliteerd.

Het netwerk is een initiatief van Werkgevers-servicepunt Midden-Gelderland, Scalabor, stichting Inclusief Midden Gelderland en UWV.

Samen met vertegenwoordigers van ondernemers(netwerken), overheid en onderwijs/kennisinstellingen wordt er invulling gegeven aan een jaarprogramma dat past bij de visie van het netwerk en de actualiteit van de arbeidsmarkt in de regio.

Kijk voor meer informatie op:
www.samenvooreenbaan.nl

Voor het formeel werkgeverschap
SW-medewerkers

Werkgeverschap SW

Kengegevens 2020

Aantal SW-medewerkers: 1.989

Uitstroom SW: 6,8% (t.o.v. 6% begroot)

Lasten: € 60,8 milj.

Gemeentelijke bijdrage: € 55 milj.

Formatie: 0,7 fte

Uitvoering werkgeverschap SW-medewerkers

Op 1 januari 2018 zijn alle bedrijfsactiviteiten van de voormalige werkvoorziening Presikhaaf Bedrijven overgedragen aan Scalabor BV. Vanaf dat moment is Scalabor de uitvoerend werkgever voor ruim 2000 mensen in de regio Midden-Gelderland met een SW-indicatie. In november 2020 is besloten om, na instemming van de negen gemeenten, Presikhaaf Bedrijven op te heffen en het voormalige SW-bedrijf te liquideren.

De arbeidsovereenkomsten in het kader van de Wet sociale werkvoorziening zijn ondergebracht bij de MGR. De module Werkgeverschap SW (WgSW) is verantwoordelijk voor de uitvoering van het formele werkgeverschap voor SW-medewerkers.

Begeleiding
Vanuit de module WgSW is het afgelopen jaar invulling gegeven aan de werkgeversrol en het toezicht op de naleving van de afspraken die zijn gemaakt in de dienst-verleningsovereenkomst (DVO) met Scalabor. Hierin staan afspraken over de begeleiding en ontwikkeling van SW-medewerkers.

In- en uitstroom
Jaarlijks neemt de groep SW-medewerkers in dienst bij de MGR af doordat er wel mensen uitstromen en niet of nauwelijks nieuwe mensen instromen. In 2020 zijn 149 mensen uitgestroomd waardoor het aantal mensen werkzaam met een SW indicatie voor onze regio uitkwam onder de 2000. Meer hierover leest u in het onderzoek **'Met het oog op de toekomst'**.

Impact Covid-19
In 2020 heeft de Covid-19 pandemie veel aandacht gevraagd in de zorg voor het personeel. In het jaarbeeld over 2020 kunt u zien hoe hiermee vanuit Scalabor is omgegaan. Klik hier voor het jaarbeeld 2020 van Scalabor.

Door lagere uitvoerings- en personeelskosten, heeft de module WgSW financieel goede resultaten geboekt.

Tevredenheid

7,4

Over 2020 is een medewerkers belevingsonderzoek uitgevoerd. De medewerkerstevredenheid scoorde een 7,4 (op een schaal van 10).

Ziekteverzuim

15,9%

Het ziekteverzuim van SW-medewerkers is gestegen van 14,6% in 2019 naar 15,9% in 2020. De stijging werd mede veroorzaakt door medewerkers met een kwetsbare gezondheid die zich uit voorzorg ziekmeldden.

Uitstroom

149

Jaarlijks neemt de groep SW medewerkers in dienst bij de MGR af doordat er wel mensen uitstromen en niet of nauwelijks nieuwe mensen instromen. In 2020 zijn 149 mensen uitgestroomd. Het grootste deel van de mensen stroomt uit als gevolg van pensionering of door gezondheidsproblemen. Helaas zijn er in 2020 ook 10 medewerkers ons ontvallen door overlijden.

Uitvoering Wsw na 2022

Sinds 2018 voert Scalabor BV de werkgeverstaken uit voor zo'n 2000 mensen in de regio Midden-Gelderland met een SW-indicatie. Bij aanvang hebben de gemeenten en Scalabor afgesproken dat zij dit voor minimaal 5 jaar zullen doen.

Hoewel de datum van 31 december 2022 nog ver voor ons ligt, is het belangrijk om te weten voor welke keuzes de gemeenten staan als het gaat om de toekomst van werk voor mensen die ondersteuning nodig hebben op de arbeidsmarkt. Om die reden is een verkennend onderzoek uitgevoerd bij de negen deelnemende gemeenten.

De indicatie voor de Sociale werkvoorziening is deels vervangen door de indicatie beschut-werk die onderdeel is van de Participatiewet.

Omdat er zowel lokaal, regionaal als landelijk allerlei ontwikkelingen zijn, is bij onze analyse ook gekeken naar de middellange en lange termijn gevolgen voor de huidige groep SW-medewerkers en andere groepen in de Participatiewet. Klik hier voor het volledige rapport.

Het rapport geeft geen uitsluitsel over definitieve keuzes. Het onderzoek is bedoeld om input te geven voor de beantwoording op de vraag of de partijen besluiten of zij het contract willen voortzetten.

De film 'Met een koel hoofd en een warm hart' gaat over 90 jaar ontwikkeling in arbeidsparticipatie van mensen met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt.

(klik op de afbeelding om de film te bekijken)

Inkoop van zorgvormen Wmo & Jeugd

Inkoop sociaal domein

Centraal Gelderland

Kengegevens 2020

- Nieuwe inkoop - Contractering juli 2020 - juli 2024 gerealiseerd
- Start kwaliteits- en rechtmatigheidstoetsing
- Coördineren en communiceren regionale Covid-19 afspraken Zorg

Lasten

€1,4 milj.

Gemeentelijke bijdrage

€1,5 milj.

Formatie

12,8 fte

Onze opdracht: zorgen voor kwalitatief goede en betaalbare zorg

Binnen het sociaal domein in de regio Centraal Gelderland werken de gemeenten Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Wageningen, Westervoort en Zevenaar sinds 2017 samen aan het inkopen van zorg (Wmo en Jeugdhulp) voor haar inwoners.

De uitvoering van deze samenwerking is ondergebracht binnen de module Inkoop sociaal domein, onderdeel van de MGR. Samen streven we naar kwalitatief goede en betaalbare zorg en in regionale samenwerking lukt dat beter dan iedere gemeente afzonderlijk.

Inkoop 2020
In 2019 is door ons een nieuwe inkoopronde georganiseerd. Tot 3 februari 2020 konden aanbieders zich inschrijven om zorg en/of ondersteuning te kunnen bieden binnen de regio Centraal Gelderland. Na inschrijving zijn alle aanbieders uitgebreid getoetst op alle (kwaliteits)eisen en voorwaarden en met elke aanbieders is een verificatiegesprek gevoerd.

Iedereen hoort erbij
Het uitgangspunt van de regio Centraal Gelderland is dat iedereen erbij hoort en waar mogelijk meedoet. De samenwerkende gemeenten willen de zelfredzaamheid van inwoners stimuleren en zorg of ondersteuning alleen inzetten waar dat nodig is. Aan zorgaanbieders vragen we een vanzelfsprekende soberheid na te streven. Zo houden we samen de zorg betaalbaar en toegankelijk voor iedereen. Aanbieders die dit onderschrijven, zich hebben ingeschreven en aan alle (kwaliteits)eisen en voorwaarden voldoen, zijn gecontracteerd om via de deelnemende gemeenten opdrachten uit te voeren.

Samenhang
Samen voor elkaar, geldt ook voor andere vormen van samenwerking. Samen met de andere modules van de MGR verbinden wij ons werk met onderwijs en participatie. De modules werken vanuit hun eigen kracht en realiseren waar mogelijk een samenhang in de aanpak van lokale en regionale vraagstukken. Met de module RBL is bijvoorbeeld afstemming over jeugdzorg en met module WSP zijn samenwerkings-afspraken over de uitwerking van SROI.

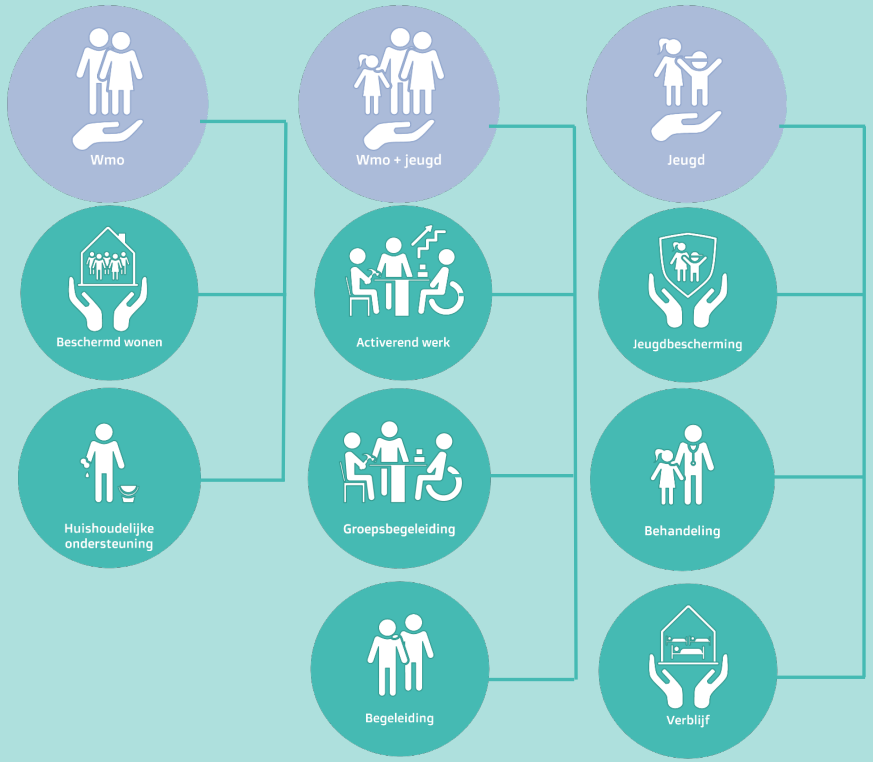

In 2020 konden aanbieders zich inschrijven voor het leveren van zorg en ondersteuning in de regio Centraal Gelderland. Zo'n 400 aanbieders hebben hier gebruik van gemaakt en zijn getoetst. Meer informatie? ***Klik op de animatie hiernaast.***

JAARVERSLAG 2020

Modulaire Gemeenschappelijke Regeling
Sociaal Domein Centraal Gelderland

25 maart 2021

Inkoop van zorgvormen WMO & Jeugd

- Nieuwe inkoop – Contractering juli 2020 – juli 2024 gerealiseerd
- Start kwaliteits- en rechtmatigheidstoetsing
- Coördineren en communiceren regionale Covid-19 afspraken Zorg

Lasten: € 1,4 milj.

Gemeentelijke bijdrage: € 1,5 milj.

Formatie: 12,8 fte

Inkoop sociaal domein

Het servicepunt waar werkgevers en werknemers elkaar vinden

4.975 werkgeverscontacten met 1.155 werkgevers

Gerealiseerde plaatsingen: 934

Lasten: € 1,7 milj.

Gemeentelijke bijdrage: € 1,5 milj.

Formatie: 33 fte (18,2 fte MGR en 14,8 fte UWV)

Werkgeversservicepunt

MGR

11 samenwerkende gemeenten

467.000 inwoners Centraal Gelderland

80.000 jongeren (0–18 jaar) Centraal Gelderland

67.900 jeugdigen (4–23 jaar) Midden Gelre (RBL)

4.000 vacatures (start 2020) – 2.700 vacatures (eind 2020)

21.656 geregistreerde werkzoekenden

Regionaal Bureau Leerlingzaken

Jeugdigen zonder school: 52% herplaatst op school

Lasten: € 2,6 milj.

Verzuim: 2.415 Jeugdigen met verzuim

Gemeentelijke bijdrage: € 1,5 milj.

Formatie: 30,1 fte

Voor het recht op leren en ontwikkelen (leerplicht en RMC)

Werkgeverschap SW-medewerkers

Aantal SW-medewerkers: 1.989

Lasten: € 60,8 milj.

Uitstroom SW: 6,8% (t.o.v. 6% begroot)

Gemeentelijke bijdrage: € 55 milj.

Formatie: 0,7 fte

Voor het formeel werkgeverschap SW-medewerkers

'Wij staan voor een krachtige en samenhangende aanpak van lokale en regionale vraagstukken in het sociaal domein'

MGR Beheer

Lasten: € 0,3 milj.

Gemeentelijke bijdrage: € 0,3 milj.

Formatie: 2,3 fte

Deelnemende gemeenten

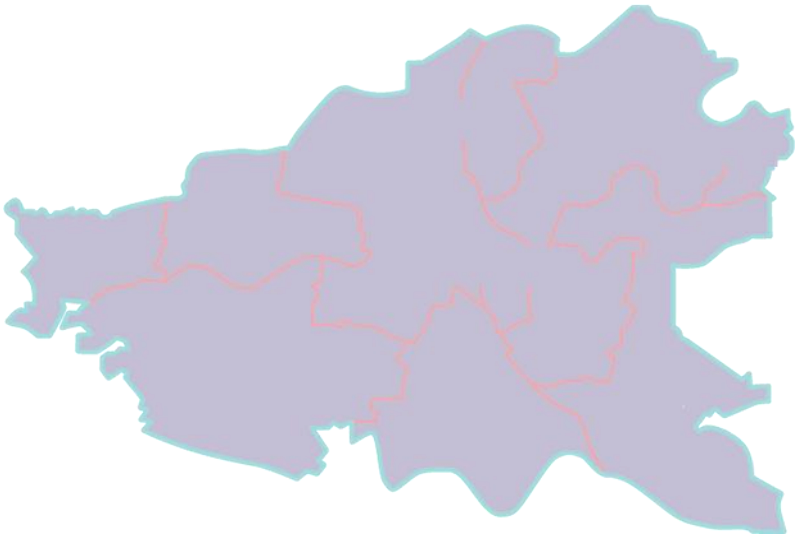

Deelnemende gemeenten per module	Module Beheer	Module inkoop	Module Onderwijs	Module WSP	Module WgSW
Arnhem	✓	✓	✓	✓	✓
Doesburg	✓	✓		✓	✓
Duiven	✓	✓	✓	✓	✓
Lingewaard*	✓	✓	✓	✓	✓
Overbetuwe	✓	✓	✓	✓	✓
Renkum	✓	✓	✓		
Rheden	✓	✓	✓	✓	✓
Rozendaal	✓	✓	✓	✓	✓
Wageningen	✓	✓			
Westervoort	✓	✓	✓	✓	✓
Zevenaar	✓	✓	✓	✓	✓

** Gemeente Lingewaard neemt in 2020 nog niet deel aan de submodule Leerplicht*

INHOUD

	Resultaten in beeld	**2**
0	**Voorwoord**	**5**
1	**Inleiding en inzicht per module**	**6**
1.1	Inleiding op jaarverslag en jaarrekening	
1.2	Impact Covid-19	
1.3	Totaal overzicht baten en lasten	
1.4	Overzicht baten en lasten per module en afrekening	
2	**Jaarverslag**	**15**
2.1	Inleiding	
2.2.	Programmaverantwoording	
2.2.1	Programma module Inkoop	
2.2.2	Programma module Onderwijszaken	
2.2.3	Programma module Werkgeversservicepunt	
2.2.4	Programma module Werkgeverschap SW	
2.2.5	Programma MGR beheer, overhead en onvoorzien	
2.2.6	Beleidsindicatoren bestuur en organisatie	
2.3	Paragrafen	
2.3.1	Inleiding	
2.3.2	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	
2.3.3	Financiering	
2.3.4	Bedrijfsvoering	
3	**Jaarrekening**	**41**
3.1	Overzicht baten en lasten	
3.2	Overzicht incidentele baten en lasten	
3.3	Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid	
3.4	Balans	
3.5	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	
3.6	Toelichting op de balans	
3.7	Gebeurtenissen na balansdatum	
3.8	Wet Normering Topinkomens	
Bijlage 1	**Overzicht baten en lasten per taakveld**	**52**
Bijlage 2	**Overzicht zorgvormen module inkoop**	**53**

Voorwoord

Hierbij bieden we u het Jaarverslag en de Jaarrekening 2020 aan van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling sociaal domein centraal Gelderland (MGR SD CG).

'Wij staan voor een krachtige en samenhangende aanpak van lokale en regionale vraagstukken in het sociaal domein'

Wie we zijn

De MGR sociaal domein Centraal Gelderland is een regionaal samenwerkingsverband, dat staat voor een krachtige en samenhangende aanpak van lokale en regionale opgaven binnen het sociaal domein.

Wat we willen bereiken

Wij staan voor passende ondersteuning bij onderwijs, participatie en zorg die voor alle inwoners in onze regio toegankelijk moet zijn. Iedereen hoort erbij.

Door een integrale benadering kunnen gemeenten effectief en efficiënt samenwerken en elkaar versterken. Wij verbeteren, innoveren en ontwikkelen samen met onze partners. Wij laten ons inspireren door lokale, regionale en landelijke ontwikkelingen binnen het sociaal domein.

Vanuit de MGR werken 11 gemeenten samen op het terrein van inkoop van zorg, 9 gemeenten werken samen binnen de module Onderwijszaken (RBL) en 9 gemeenten werken samen op het terrein van het Werkgeversservicepunt (WSP) en het Werkgeverschap van SW medewerkers.

Het jaar 2020 kenmerkt zich door de effecten van Covid-19. Dit heeft voor iedereen in de regio gevolgen gehad. Dat geldt voor verzoeken vanuit gemeente om in te spelen op de directe gevolgen van Covid-19 bij jeugdigen, zorgaanbieders en werkgevers en het geldt zeker ook voor de medewerkers van de MGR die snel hebben geschakeld en vooral vanuit huis hun werk hebben voortgezet.

Het Dagelijks Bestuur heeft veel waardering voor de manier waarop de MGR is omgegaan met de nieuwe situatie en constateert dat er vanuit de vier modules met enige aanpassingen in de uitvoering wegens Covid-19 in 2020 goede resultaten zijn geboekt en de modules allemaal binnen begroting zijn gebleven. Dit leidt tot een teruggave aan gemeenten.

We nodigen u graag uit kennis te nemen van de resultaten in 2020. Daarnaast wijzen we u op de publieksversie van het jaarverslag van de MGR dat inzicht biedt in de toegevoegde waarde voor uw gemeente en uw inwoners.

Aldus opgesteld in de vergadering van het Dagelijks Bestuur van de MGR sociaal domein centraal Gelderland op 15 maart 2021,

De voorzitter, De secretaris,

J. Goossen H.H. Wiselius

1 Inleiding en inzicht per module

1.1 Inleiding op jaarverslag en jaarrekening

In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in de totale baten en lasten van de verschillende modules. Dit betreft zowel de programma lasten als de overhead lasten. De totale lasten vormen de basis voor het vaststellen van de definitieve bijdrage van de deelnemende gemeenten per module.

De bedragen in de tabellen staan uitgedrukt in duizend euro tenzij anders vermeld. Door afrondingsverschillen kan een optelling maximaal duizend euro afwijken. Ook in de tekstuele toelichting worden bedragen afgerond op duizend euro.

1.2 Impact Covid-19

Ook voor de MGR heeft de Covid-19 pandemie grote gevolgen gehad voor de uitvoering van de werkzaamheden door de medewerkers. De uitvoering van het werk is gewijzigd doordat in overleg met gemeenten is ingespeeld op de nieuwe vraagstukken en dit grotendeels vanuit huis is uitgevoerd. In algemene zin kan geconcludeerd worden dat de manier van werken in alle modules snel is aangepast aan de digitale mogelijkheden en flexibel ingespeeld is op de ontstane situatie. Daarmee zijn vrijwel alle beoogde resultaten toch behaald. De bestuurlijke afstemming over eventuele aanpassingen is soepel verlopen.

- Met extra inzet van alle partijen is het gelukt de inkoop van zorg tijdig af te ronden, zodat deze per 1 juli 2020 kon worden ingevoerd. Hier is heel snel geacteerd door de module Inkoop en zijn bestuurders en zorgaanbieder hier goed in meegenomen. Ook is een faciliterende rol vervult bij de afspraken en communicatie over de continuering van de zorg.
- Tijdens de (gedeeltelijke) schoolsluiting heeft het RBL scholen ondersteund in het (weer) in beeld krijgen van de jeugdigen door contact te leggen met ouders en/of jeugdigen. Zo nodig gingen de consulenten van het RBL op deurbezoek. Verzuimmeldingen kregen een andere functie. Consulenten werden door scholen en andere netwerkpartners meer om advies gevraagd op het gebied van schoolverzuim en schooluitval. We zien bij de jeugdigen dat er steeds meer sprake is van (verzwaarde) persoonlijke problemen.
- Covid-19 heeft een grote impact gehad op alle ondernemers. Voor WSP betekende dit dat de vragen van werkgevers, zich voornamelijk richtten op advies over de inzet van steunmaat-regelen. De accountmanagers van het WSP hebben hier, ook in samenwerking met de input van UWV, veel aandacht aan besteed. Van gemeenten en UWV werd veel extra inspanning gevraagd op het uitvoeren van de steunmaatregelen. Aan het WSP is zowel door UWV als door gemeenten extra ondersteuning gevraagd en geleverd op de werkzoekendendienstverlening om hiermee de continuïteit te borgen. Onder de vlag van het WSP is het adviesteam Midden Gelderland Werkt Door opgezet ter ondersteuning van werkgevers in de arbeidsmarktregio. Daarmee is de verbinding tussen werkgevers met een tekort aan personeel en werkgevers met een personeelsoverschot tot stand gebracht. Door extra werkzaamheden richting werkgevers en kanteling van de arbeidsmarkt, is het aantal plaatsingen wat achter- gebleven ten opzichte van 2019.
- Bij de module WgSW is contact onderhouden met Scalabor om te zien op welke wijze de SW-medewerkers veilig konden blijven werken omdat dit voor hen extra belangrijk is. Dit is gezien de omstandigheden goed verlopen.
- Het bestuurlijk proces is met aanpassingen zorgvuldig verlopen, veelal op digitale wijze. Dat geldt ook voor de informatievoorziening aan raadsleden.
- De cruciale bedrijfsprocessen zijn vanuit huis goed uitgevoerd en hebben niet tot problemen geleid. Wel is een enkel project, zoals het inrichten van het DMS systeem ten behoeve van de archivering wat vertraagd.
- Er is subsidie aangevraagd en ontvangen van het A en O fonds gemeenten om extra activiteiten te kunnen ondersteunen voor de medewerkers die zoveel mogelijk vanuit huis werkten.

De financiële impact voor de MGR is beperkt doordat enerzijds de inkomsten stabiel zijn en anderzijds zijn de incidentele extra kosten relatief beperkt. Sommige reguliere uitgaven zijn juist door Covid-19 dit jaar niet gemaakt, zoals kosten van bijeenkomsten met werkgevers of zorgaanbieders. Ook zijn er minder opleidingen gevolgd. In totaal is er door Covid-19 incidenteel € 84.000 minder uitgegeven (impact voor alle modules). Deze incidentele besparing zijn zichtbaar in de incidentele effecten per module. De verwachting is dat dit in de volgende jaar slechts beperkt zal leiden tot extra kosten, zodat het grotendeels een éénmalige besparing oplevert in dit boekjaar.

De lange termijneffecten van Covid-19 worden in verschillende werkgebieden van de MGR verwacht, zoals bij de module WSP en bij de module Onderwijszaken-het RBL. Bij de module WSP zijn er extra programma's opgestart waarvoor extra financiering wordt ontvangen in 2021. In overleg met ketenpartners zullen werkzaamheden worden gericht op die doelgroepen die extra ondersteuning nodig hebben. De toekomstige financiële effecten liggen minder op het terrein van de financiering van de huidige activiteiten, maar op het terrein van de financiering van de extra activiteiten die als gevolg van de Covid-19 crisis noodzakelijk zijn. Hierover blijven we in gesprek met de opdrachtgevers.

1.3 Totaal overzicht baten en lasten

De baten en lasten worden vergeleken met de gewijzigde begroting 2020, die is vastgesteld in juli 2020 door het algemeen bestuur. In die begroting is uitgegaan van een nullijn voor de modules Inkoop, WSP en Beheer. Daarnaast is er een incidentele opdracht voor de module WgSW als het gaat om de boventalligen en zijn er additionele opdrachten voor de module Inkoop (kwaliteitstoezicht) en de module Onderwijszaken (Leerplicht gemeente Renkum). Deze opdrachten zijn voor alle modules gerealiseerd binnen de begroting.

De MGR heeft naast de gemeentelijke bijdrage van deelnemende gemeenten ook extra inkomsten, zoals de vergoeding voor SW dienstverbanden uit een gemeente buiten de MGR regio. De module onderwijs ontvangt regionale bijdragen vanuit het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC). Daarnaast zijn er overige baten voor extra activiteiten en incidentele inkomsten.

De gemeentelijke en regionale baten worden op basis van begroting gefactureerd. Samen met de gerealiseerde lasten lasten en overige baten leidt dit tot een voorlopige realisatie voor bestemming. Dit resultaat wordt na de verwerking van de mutaties van de bestemmingsreserves gecrediteerd aan gemeenten. Hiermee is de realisatie na bestemming weer in evenwicht. Het positieve resultaat met lagere lasten en lagere gemeenlijke bijdrage komt dan tot uitdrukking in de verschillenanalyse.

Voor de module WgSW is in 2019 een bestemmingsreserve gevormd voor het opvangen van fluctuaties in de personeelskosten door externe ontwikkelingen. De omvang is maximaal 1% van de personeelskosten. Voor alle modules is er vanaf dit jaar een beperkte bestemmingsreserve ingericht van maximaal € 50.000 voor het opvangen van onvoorziene kosten in de bedrijfsvoering en onvoorziene personeelskosten voor het uitvoeren van de reguliere taken van de module. De bestemmingsreserve wordt alleen gevormd en gevuld, uit een batig saldo in een bepaald jaar in een bepaalde module.

Er is een positief resultaat vóór bestemming van **€ 2.565.000** door de hogere baten en lagere lasten**.** Dit wordt in de kolom *Realisatie na bestemming* als volgt verdeeld:

A. € 2.466.000 lagere gemeentelijke bijdrage;
B. € 56.000 lagere RMC bijdrage;
C. € 68.000 netto toevoeging aan bestemmingsreserves (zie toelichting per module in de volgende paragrafen).

Lasten en baten **Euro x 1.000**	*Realisatie voor bestemming*	*Realisatie na bestemming*	*Gewijzigde Begroting*	*Verschil*
Lasten per module				
Inkoop	1.436	1.436	1.549	*-113*
Onderwijs	2.606	2.606	2.766	*-160*
WSP	1.707	1.707	1.681	*26*
WgSW	60.789	60.789	62.508	*-1.719*
Beheer	307	307	329	*-21*
Lasten (incl. overhead)	**66.845**	**66.845**	**68.833**	***-1.988***
Baten				
Gemeentelijke bijdrage	62.372	59.931	62.397	*-2.466*
Regionale bijdrage (RMC)	1.134	1.078	1.134	*-56*
Buitengemeenten (SW)	1.493	1.493	1.444	*49*
Overige baten	4.410	4.410	3.800	*610*
Baten	**69.410**	**66.913**	**68.776**	***-1.863***
Resultaat	**2.565**	**68**	**-57**	***125***
Onttrekking aan reserve		63	57	*6*
Dotatie aan reserve		-131	0	*-131*
Eindresultaat	**2.565**	**0**	**0**	**0**

Toelichting

- De reguliere lasten zijn voor alle modules binnen de begroting gerealiseerd.
- De lagere kosten van de module WgSW (€ 1.719.000) hebben de meeste impact op de lagere totale lasten (€ 1.988.000).
- De module WSP heeft € 45.000 extra baten ontvangen voor het uitvoeren van extra activiteiten die niet zijn opgenomen in de begroting.
- De overige baten zijn € 610.000 hoger dan begroot en de SW rijksbijdrage van buitengemeenten is € 49.000 hoger dan begroot.

1.4 Overzicht baten en lasten per module en afrekening

In de volgende paragrafen wordt de realisatie van de lasten en baten per module vergeleken met de gewijzigde begroting. De inhoudelijke resultaten van de modules en de afwijkingen van de programmalasten worden in hoofdstuk twee toegelicht.

1.4.1 Module Inkoop

Er is een positief resultaat voor bestemming van € 114.000 doordat de reguliere lasten van de module inkoop binnen de begroting blijven. Bij de realisatie na bestemming wordt de gemeentelijke bijdrage met € 64.000 verlaagd en wordt er € 50.000 toegevoegd aan de nieuwe bestemmings-reserve van de module Inkoop.

Lasten en baten Module Inkoop	*Realisatie voor bestemming*	*Realisatie na bestemming*	*Gewijzigde Begroting*	*Verschil*
Euro x 1.000				
Programma	1.112	1.112	1.247	*-135*
Overhead	324	324	302	*22*
Lasten	**1.436**	**1.436**	**1.549**	***-113***
Deelnemende gemeenten	1.549	1.485	1.549	*-64*
Overige baten	0,2	0,2	-	*0,2*
Baten	**1.549**	**1.486**	***1.549***	***-63***
Resultaat	**114**	**50**	**-**	***50***
Onttrekking aan reserve				-
Dotatie aan reserve		-50		*-50*
Eindresultaat	**114**	**-**	**-**	**-**

Toelichting

- De programmakosten zijn lager door minder inhuur van externe partijen voor het uitvoeren van kwaliteitstoeten (€ 125.000) en door 2% lagere personeelskosten (€ 23.000).
- De overheadkosten zijn € 22.000 hoger door hogere licentiekosten en de aanschaf van mobiele telefoons.

De gemeentelijke bijdrage is 4% lager dan begroot.

Gemeentelijke bijdrage Module Inkoop	*Realisatie*	*Gewijzigde Begroting*	*Verschil*
Gemeente Arnhem	548.339	571.849	*-23.510*
Gemeente Doesburg	34.584	36.067	*-1.483*
Gemeente Duiven	89.517	93.355	*-3.838*
Gemeente Lingewaard	124.997	130.356	*-5.359*
Gemeente Overbetuwe	144.562	150.760	*-6.198*
Gemeente Renkum	110.518	115.256	*-4.738*
Gemeente Rheden	118.023	123.083	*-5.060*
Gemeente Rozendaal	4.084	4.259	*-175*
Gemeente Wageningen	105.476	109.998	*-4.522*
Gemeente Westervoort	52.816	55.080	*-2.264*
Gemeente Zevenaar	152.403	158.937	*-6.534*
Totaal gemeenten	**1.485.319**	**1.549.000**	***-63.681***

1.4.2 Module Onderwijszaken

Er is een positief resultaat voor bestemming van € 159.000: de lasten van de module onderwijszaken zijn binnen de begroting gerealiseerd. Daarmee is de bezuinigingsopdracht voor 2021 een jaar eerder gerealiseerd. Wel moet er worden gezorgd dat de incidenteel lagere personeelskosten ook structureel lager blijven. Bij de realisatie na bestemming wordt er € 50.000 toegevoegd aan de nieuwe bestemmingsreserve van de module Onderwijszaken en de gemeentelijke bijdrage aan de submodule leerplicht wordt met € 54.000 verlaagd. De kosten voor regionale taken zijn € 56.000 lager dan begroot. Deze worden gefinancierd uit regionale RMC middelen.

Lasten en baten Module Onderwijs	*Realisatie voor bestemming*	*Realisatie na bestemming*	*Gewijzigde Begroting*	*Verschil*
Euro x 1.000				
Programma	1.958	1.958	2.068	*-110*
Overhead	648	648	698	*-50*
Lasten	**2.606**	**2.606**	**2.766**	***-160***
Deelnemende gemeenten	1.589	1.536	1.590	*-54*
Regionale bijdrage	1.134	1.078	1.134	*-56*
Overige baten	42	42	41	*0*
Baten	**2.765**	**2.656**	***2.766***	***-110***
Resultaat	**159**	**50**	**-**	***50***
Onttrekking aan reserve				-
Dotatie aan reserve		-50		*-50*
Eindresultaat	**159**	**-**	**-**	**-**

Toelichting

- De programmakosten zijn lager door UWV ontvangsten (€ 54.000), lagere externe inhuur van personeel (€ 29.000) en lagere opleidingskosten (€ 22.000).
- De overheadkosten zijn lager door structureel lagere huisvestingskosten (€ 14.000) en door lagere personeel-gerelateerde uitgaven (€ 31.000).

De gemeentelijk bijdrage voor Leerplicht is 4% lager.

Gemeentelijke bijdrage Module Onderwijs	*Realisatie 2020*	*Gewijzigde Begroting*	*Verschil*
Gemeente Arnhem	731.396	760.000	*-28.604*
Gemeente Doesburg	-		-
Gemeente Duiven	84.014	87.300	*-3.286*
Gemeente Lingewaard	-		-
Gemeente Overbetuwe	146.087	151.800	*-5.713*
Gemeente Renkum	83.004	86.250	*-3.246*
Gemeente Rheden	135.982	141.300	*-5.318*
Gemeente Rozendaal	2.406	2.500	*-94*
Gemeente Wageningen	-	-	-
Gemeente Westervoort	63.227	65.700	*-2.473*
Gemeente Zevenaar	140.601	146.100	*-5.499*
Totaal Leerplicht	**1.386.717**	**1.440.950**	***-54.233***
VSV Gemeente Arnhem	149.500	149.500	-
Totaal gemeenten	**1.536.217**	**1.590.450**	***-54.233***

1.4.3 Module WSP

Het resultaat voor bestemming is beter dan begroot. De totale lasten van de module WSP zijn € 26.000 hoger dan begroot. Hier staan € 45.000 aan extra inkomsten tegenover: de onttrekking aan de reserve is daarmee € 20.000 lager dan begroot.

Lasten en baten Module WSP	*Realisatie voor bestemming*	*Realisatie na bestemming*	*Gewijzigde Begroting*	*Verschil*
Euro x 1.000				
Programma	1.187	1.187	1.141	*46*
Overhead	519	519	540	*-21*
Lasten	**1.707**	**1.707**	**1.681**	***26***
Deelnemende gemeenten	1.534	1.534	1.534	-
Overige baten	135	135	90	*45*
Baten	**1.669**	**1.669**	***1.624***	***45***
Resultaat	**-37**	**-37**	**-57**	***20***
Onttrekking aan reserve		37	*57*	*-20*
Dotatie aan reserve				-
Eindresultaat	**-37**	**-**	**-**	**-**

Toelichting

- De programmakosten zijn € 46.000 hoger door extra inzet van personeel op het project Schakelpunt en het project WSP Midden-Gelderland werkt door (€ 37.000) en hogere communicatiekosten voor deze projecten (€ 8.000). Voor beide projecten is er extra financiering ontvangen (€ 45.000).
- De ICT investering en verhuizing is gerealiseerd voor € 42.000. Dit is € 15.000 lager dan de begroting van € 57.000.
- De overige overheadkosten vallen incidenteel ook lager uit dan begroot. Daarom is de onttrekking aan de bestemmingsreserve € 37.000 in plaats van € 57.000.
- Het saldo van de bestemmingsreserve WSP was eind 2019 € 75.000. Het resterende bedrag van de bestemmingsreserve is eind 2020 € 38.000.

De gemeentelijke bijdrage voor 2020 blijft ongewijzigd.

Gemeentelijke bijdrage Module WSP	*Realisatie 2020*	*Gewijzigde Begroting*	*Verschil*
Gemeente Arnhem	611.600	611.600	-
Gemeente Doesburg	44.600	44.600	-
Gemeente Duiven	100.200	100.200	-
Gemeente Lingewaard	182.700	182.700	-
Gemeente Overbetuwe	187.100	187.100	-
Gemeente Rheden	171.300	171.300	-
Gemeente Rozendaal	6.200	6.200	-
Gemeente Westervoort	59.200	59.200	-
Gemeente Zevenaar	171.000	171.000	-
Totaal gemeenten	**1.533.900**	**1.533.900**	**-**

1.4.4 Module WgSW

Het resultaat voor bestemming is € 2,3 miljoen positief. De lasten van de module WgSW zijn € 1.719.000 lager dan begroot. De bijdrage van buitengemeenten en overige baten zijn respectievelijk € 49.000 en € 554.000 hoger dan begroot. De bestemmingsreserve wordt met € 26.000 verlaagd naar € 555.000 zodat het saldo weer gelijk is aan 1% van de personeelskosten. De gemeentelijke bijdrage wordt in de realisatie na bestemming verlaagd tot 55 miljoen.

Lasten en baten Module WgSW	*Realisatie voor bestemming*	*Realisatie na bestemming*	*Gewijzigde Begroting*	*Verschil*
Euro x 1.000				
Programma	60.610	60.610	62.321	*-1.711*
Overhead	179	179	187	*-8*
Lasten	**60.789**	**60.789**	**62.508**	***-1.719***
Deelnemende gemeenten	57.372	55.047	57.395	*-2.348*
Bijdrage buitengemeenten	1.493	1.493	1.444	*49*
Overige baten	4.222	4.222	3.669	*554*
Baten	**63.087**	**60.763**	***62.508***	***-1.745***
Resultaat	**2.298**	**-26**	**-0**	***-26***
Onttrekking aan reserve		26	*0*	*26*
Dotatie aan reserve				-
Eindresultaat	**2.298**	**-**	**-**	**-**

Toelichting

- De programmalasten zijn € 1.711 lager dan begroot omdat er gemiddeld 1,2% minder fte's in dienst zijn (impact € 625.000) en door lagere gemiddelde loonsom per medewerker door lagere sociale lasten (impact € 700.000). De details van de loonkostenontwikkeling worden toegelicht in paragraaf 2.2.4.
- Incidentele overige baten: ter voorbereiding op de liquidatie van de Presikhaaf bedrijven (GR Werkvoorziening Midden-Gelderland) zijn de dienstverbanden van 14 boventalligen per 1 januari 2020 overgegaan naar de MGR. Hiervoor heeft de MGR € 3,5 miljoen ontvangen van Presikhaaf bedrijven. Daarnaast bestaan de overige baten uit het overnemen van de latente verplichtingen van Presikhaaf Bedrijven na liquidatie eind november (€ 250.000) en de doorbelasting van enkele looncomponenten aan Scalabor.
- De voorzieningen die van Presikhaaf Bedrijven zijn overgenomen lopen eenmalig via de baten en lasten. In 2020 zijn er enkele boventalligen uit dienst gegaan. Hierdoor is het totale geactualiseerde bedrag voor beide voorzieningen € 730.000 lager dan het bedrag dat is ontvangen van Presikhaaf Bedrijven (lagere programmakosten). Dit is onderdeel van de € 2.348.000 die in mindering wordt gebracht op de gemeentelijke bijdrage.

De gemeentelijk bijdrage is 4% lager dan begroot.

Gemeentelijke bijdrage Module WgSW	*Realisatie 2020*	*Gewijzigde Begroting*	*Verschil*
Gemeente Arnhem	28.707.021	29.931.500	*-1.224.479*
Gemeente Doesburg	1.796.569	1.873.200	*-76.631*
Gemeente Duiven	1.834.836	1.913.100	*-78.264*
Gemeente Lingewaard	4.637.011	4.834.800	*-197.789*
Gemeente Overbetuwe	3.945.987	4.114.300	*-168.313*
Gemeente Rheden	6.521.816	6.800.000	*-278.184*
Gemeente Rozendaal	49.969	52.100	*-2.131*
Gemeente Westervoort	2.558.182	2.667.300	*-109.118*
Gemeente Zevenaar	4.995.711	5.208.800	*-213.089*
Totaal gemeenten	**55.047.102**	**57.395.100**	***-2.347.998***

1.4.5 Module Beheer & Onvoorzien

De reguliere kosten voor de module beheer blijven binnen de begroting. Bij onvoorzien is de realisatie lager dan begroot. De toevoeging aan de bestemmingsreserve bedraagt € 31.000.

Lasten en baten Module Beheer	*Realisatie voor bestemming*	*Realisatie na bestemming*	*Gewijzigde Begroting*	*Verschil*
Euro x 1.000				
Programma	-	-	-	-
Overhead	307	307	329	*-21*
Lasten	**307**	**307**	**329**	**-21**
Deelnemende gemeenten	329	329	329	-
Overige baten	10	10	-	*10*
Baten	**339**	**339**	***329***	***10***
Resultaat	**31**	**31**	**-**	***31***
Onttrekking aan reserve			-	-
Dotatie aan reserve		-31		*-31*
Eindresultaat	**31**	**-**	**-**	**-**

Toelichting

- De MGR is in 2020 gestart met online opleidingsprogramma MGR Academy en online vitaliseringsprogramma. Hiervoor is € 10.000 subsidie ontvangen. Dit is gelijk aan de kosten van deze programma's.
- Binnen de begroting van beheer is € 31.000 opgenomen voor onvoorziene uitgaven. In 2020 zijn de onvoorziene lasten slechts € 12.000.
- De reguliere overheadkosten zijn € 2.000 lager dan begroot.

De gemeentelijke bijdrage voor 2020 blijft ongewijzigd.

Gemeentelijke bijdrage Module Beheer	*Realisatie*	*Gewijzigde Begroting*	*Verschil*
Gemeente Arnhem	111.200	111.200	-
Gemeente Doesburg	8.100	8.100	-
Gemeente Duiven	18.200	18.200	-
Gemeente Lingewaard	33.200	33.200	-
Gemeente Overbetuwe	34.000	34.000	-
Gemeente Renkum	22.400	22.400	-
Gemeente Rheden	31.100	31.100	-
Gemeente Rozendaal	1.100	1.100	-
Gemeente Wageningen	27.500	27.500	-
Gemeente Westervoort	10.800	10.800	-
Gemeente Zevenaar	31.100	31.100	-
Totaal gemeenten	**328.700**	**328.700**	**-**

1.4.6 Samenvatting gemeentelijke bijdragen

In onderstaande tabel zijn de totaal bedragen per module opgenomen. De verschillen tussen de ontvangen voorschotbedragen van gemeenten en de definitieve bijdrage worden gecrediteerd en zijn als overige schulden op de balans opgenomen.

Gemeentelijke bijdrage Alle modules	*Realisatie*	*Gewijzigde Begroting*	*Verschil*	*Reeds gefactureerd*	*Te crediteren*
Gemeente Arnhem	30.859.056	32.135.649	*-1.276.593*	32.123.388	*-1.264.332*
Gemeente Doesburg	1.883.853	1.961.967	*-78.114*	1.961.201	*-77.348*
Gemeente Duiven	2.126.767	2.212.155	*-85.388*	2.211.369	*-84.602*
Gemeente Lingewaard	4.977.908	5.181.056	*-203.148*	5.179.069	*-201.161*
Gemeente Overbetuwe	4.457.736	4.637.960	*-180.224*	4.636.275	*-178.539*
Gemeente Renkum	215.922	223.906	*-7.984*	222.604	*-6.682*
Gemeente Rheden	6.978.221	7.266.783	*-288.562*	7.264.002	*-285.781*
Gemeente Rozendaal	63.759	66.159	*-2.400*	66.136	*-2.377*
Gemeente Wageningen	132.976	137.498	*-4.522*	137.498	*-4.522*
Gemeente Westervoort	2.744.225	2.858.080	*-113.855*	2.856.992	*-112.767*
Gemeente Zevenaar	5.490.815	5.715.937	*-225.122*	5.713.810	*-222.995*
Totaal gemeenten	**59.931.238**	**62.397.150**	***-2.465.912***	**62.372.344**	***-2.441.106***
Inkoop	1.485.319	1.549.000	*-63.681*	1.549.000	*-63.681*
Onderwijs	1.536.217	1.590.450	*-54.233*	1.589.148	*-52.931*
WSP	1.533.900	1.533.900	-	1.533.900	-
WgSW	55.047.102	57.395.100	*-2.347.998*	57.371.596	*-2.324.494*
Beheer	328.700	328.700	-	328.700	-
Totaal modules	**59.931.238**	**62.397.150**	***-2.465.912***	**62.372.344**	***-2.441.106***

2 Jaarverslag

2.1 Inleiding

De MGR kent een Algemeen Bestuur (AB) en een Dagelijks Bestuur (DB). Het Dagelijks Bestuur en de voorzitter wordt uit het Algemeen Bestuur gekozen. Daarnaast kennen de vier modules een Bestuurscommissie.

Samenstelling Algemeen Bestuur MGR op balansdatum

AB-lid	Plaatsvervangend AB-lid	Gemeente
Ronald Paping	Geen vaste plaatsvervanger	Arnhem
Birgit van Veldhuizen	Loes van der Meijs	Doesburg
Johannes Goossen	Ineke Knuiman	Duiven
Helga Witjes	Aart Slob	Lingewaard
Brigitte Faber – de Lange	Rob Engels	Overbetuwe
Marinka Mulder	Leonie Rolink	Renkum
Marieke Albricht	Anton Logemann	Rozendaal
Dorus Klomberg	Ronald Haverkamp	Rheden
Leo Bosland	Maud Hulshof	Wageningen
Rob Raaijman	Geen vaste plaatsvervanger	Westervoort
Nanne van Dellen	Hans Winters	Zevenaar

Samenstelling Dagelijks Bestuur MGR op balansdatum

Dagelijks Bestuur	Functie	Gemeente
Johannes Goossen	Voorzitter	Duiven
Ronald Paping	Plaatsvervangend voorzitter	Arnhem
Dorus Klomberg	Lid	Rheden
Hermien Wiselius	Ambtelijk secretaris /Directeur	

Samenstelling Bestuurscommissies modules MGR op balansdatum

Gemeente	Inkoop	Onderwijszaken (RBL)	WSP en WgSW
Arnhem	Roeland van der Zee	Hans de Vroome	Martien Louwers
Doesburg	Peter Bollen	-	Arthur Boone
Duiven	Ineke Knuiman	Ineke Knuiman	Ineke Knuiman
Lingewaard	Aart Slob	Helga Witjes	Aart Slob
Overbetuwe	Rob Engels	Rob Engels	Dimitri Horsthuis-Tangelder
Renkum	Marinka Mulder	Marinka Mulder	-
Rozendaal	Anton Logemann	Anton Logemann	Anton Logemann
Rheden	Marc Budel	Ronald Haverkamp	Ronald Haverkamp
Wageningen	Leo Bosland	-	-
Westervoort	Hans Breunissen	Rob Raaijman	Rob Raaijman
Zevenaar	Hans Winters	Nanne van Dellen	Belinda Elfrink
Regiosecretaris	Margareth van Diermen	Nannette Zwiers	Kees Bouwhof
Manager module	Janny Kuijpers	Inge Hoogland	Angele Welting - WSP Werner van der Linden - WgSW

2.2 Programmaverantwoording

In deze programmaverantwoording worden per module de volgende onderwerpen toegelicht:

a. de mate waarin de doelstellingen zijn gerealiseerd: wat hebben we bereikt?
b. de wijze waarop getracht is de beoogde maatschappelijke effecten te bereiken: wat hebben we gedaan?
c. de gerealiseerde baten en lasten: wat heeft het gekost?

Als onderdeel van de paragraaf Beheer wordt ook de ontwikkeling van de overheadlasten verklaard. Deze niet gemaakte uitgaven worden benoemd als incidentele negatieve lasten bij de incidentele lasten en baten. Om de ontwikkeling van de onderliggende structurele kosten per programma goed in beeld te brengen is deze analyse toegevoegd.

2.2.1 Programma module Inkoop

Het jaar 2020 heeft vooral in het teken gestaan van de contractering van zorgvormen die in juli 2020 is in gegaan. De zorgvormen zijn onderverdeeld in[1]:

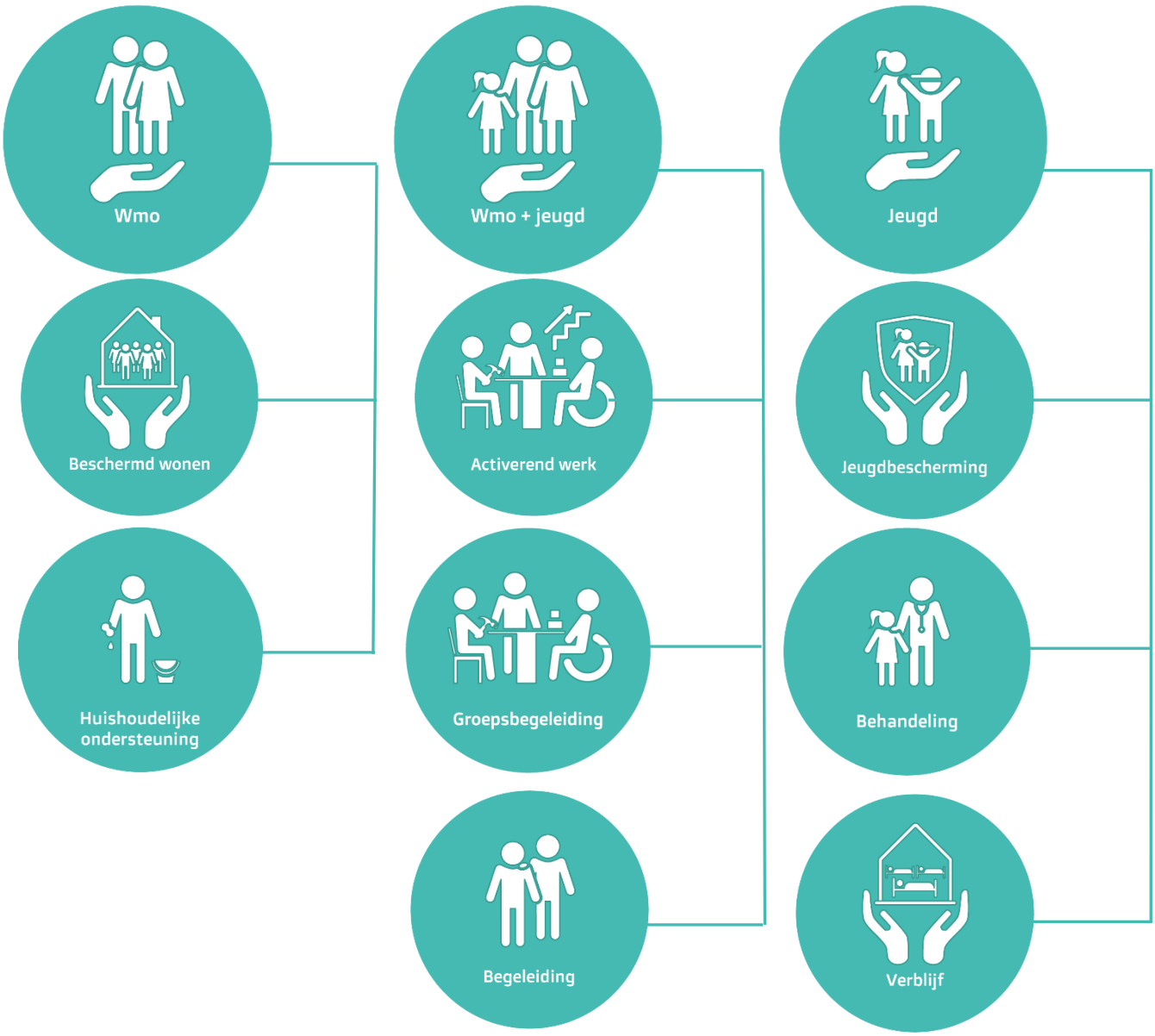

[1] Voor een inzicht welke zorgvormen vallen onder deze hoofdindeling verwijzen wij u naar het overzicht op bijlage 2

Covid-19 heeft een grote invloed op gehad op het proces van de contractering. Met de gemeenten was afgesproken dat er in de eerste helft van 2020 met alle ingeschreven aanbieders een verificatie-gesprek gehouden zou worden. Deze gesprekken zijn 3 dagen live gevoerd. Daarna volgde de Coronamaatregelen van maart 2020. Vanwege de urgentie van deze inkoopprocedure is meteen de overstap gemaakt naar digitale verificatiegesprekken via Teams.
Naast het coronaproof voortzetten en afronden van de contracteringsprocedure heeft inkoop SDCG ook de coördinerende rol op zich genomen in de regionale Corona-werkgroep. Inkoop SDCG zorgde voor de planning, agendering, voortgang en communicatie met de aanbieders over de regionale Corona- maatregelen. De maatregelen betroffen vooral de continuïteit van financiering en de regeling meerkosten Covid-19.
Een twintigtal aanbieders heeft inkoop SDCG niet vóór 1 juli kunnen contracteren. Dit is de On Hold-procedure geworden. Aanbieders zijn later dan 1 juli gecontracteerd of afgewezen.
Inkoop SDCG is drie maal gedagvaard door zorgaanbieders naar aanleiding van een afwijzing. Twee kort geding zittingen zijn in 2020 gevoerd, de derde volgt in het voorjaar 2021. Zowel bij het eerste als tweede kort geding is de primaire eis van de aanbieder afgewezen. Bij het eerste kort geding is ook de secundaire eis volledig afgewezen voor het tweede kort geding is de secundaire eis afgewezen maar moet inkoop SDCG wel aanvullend onderzoek doen.

Wat hebben we bereikt?

- Per 1 juli 2020 zijn nieuwe zorgcontracten bij 11 gemeenten ingegaan voor periode juli 2020 t/m juni 2024. De gecontracteerde aanbieders zijn getoetst op de (kwaliteits)eisen die in de contractering zijn opgenomen en die samen met de gemeenten zijn vastgesteld. Hiermee wordt is een passend zorg- aanbod voor inwoners gegarandeerd.
- Alle aanbieders zijn getoetst op de inschrijving, kwaliteitseisen en hebben een verificatiegesprek gehad. De jaarrekening van een groot aantal aanbieders is getoetst en in de verificatie meegenomen.
- Op 1 juli zijn op *alle* zorgvormen voor *alle* gemeenten totaal zo'n 400 aanbieders gecontracteerd, ongeveer 70 aanbieders zijn niet gecontracteerd (de vorige contractering: 900 aanbieders).

Na de contractering is inkoop SDCG gestart met het verder uitwerken van artikelen uit de contractering.

1. *Uitwerking proces tussentijdse openstellingen*
   In de contractering staat dat tussentijdse openstellingen kunnen worden uitgevoerd op aangeven van en ten behoeve van één of meerdere gemeenten en één of meerdere zorgvormen of producten. De uitwerking van het proces "tussentijdse openstellingen" is ingericht en ook op verzoek van gemeenten Lingewaard, Overbetuwe, Doesburg en Zevenaar uitgevoerd. Het proces staat beschreven op de website van inkoop SDCG.
2. *Uitwerking proces onderaannemers*.
   Onderaannemers zijn bij toetreding aangemeld. Na toetreding moet inkoop SDCG toestemming geven voor het inzetten van nieuwe onderaannemers. Daarnaast kunnen gemeenten aangeven of zij nieuwe onderaannemers voor zorgvormen en producten accepteren. Het proces "onderaannemers" is uitgewerkt , gecommuniceerd en geplaatst op de website.
3. *Aanpassen producten*
   In de contractering is aangegeven dat producten/ tarieven kunnen worden aangepast. In het najaar 2020 is een aangepast product Huishoudelijke Ondersteuning voor Zevenaar en Doesburg regionaal gecontracteerd.
4. *Kwaliteitstoetsing*
   Vanaf 1 juli is het proactieve kwaliteitstoezicht bij 70 WMO-aanbieders uitgevoerd. Deze Quick scans monitoren de kwaliteitseisen op hoofdlijnen. Hiervoor is het instrument van de Quick scans ontworpen. Deze scans worden uitgevoerd door de VGGM. Op basis van de uitkomst kan

een verdiepend onderzoek door de VGGM worden ingezet of kan een gesprek volgen over de bevindingen. De resultaten van de Quick scans worden meegenomen in de trimesterrapportages die 3x per jaar worden opgeleverd door inkoop SDCG. De eerste resultaten van de eerste Quick scans zijn nog in bewerking.

Wat hebben we gedaan?

Van januari tot juli 2020 stond de inkoopprocedure centraal.
Op 3 februari 2020 is de inschrijving gesloten. Daarna zijn de volgende taken uitgevoerd:

1. Toetsing van de inschrijving: is de inschrijving correct en compleet?
2. Opvragen diploma's en VOG. Bij deze stap was een standaardprocedure bestaande uit de opvraag van enkele diploma's en VOG. Voor een aantal aanbieders is een grotere of volledige uitvraag gedaan van diploma's en VOG soms aangevuld met arbeidsovereenkomsten en dienstroosters.
3. Inplannen en voeren van verificatiegesprekken.
4. Beoordelen van inschrijver: toelaten of afwijzen.
5. Juridische toets voor de af te wijzen aanbieders.
6. Aanbieder heeft kwalificatiebrief of afwijzingsbrief gekregen.

Van juli tot en met december 2020 stond de afronding van de contractering centraal en de doorontwikkeling van de nieuwe contractering.

1. Aanbieders On Hold- proces werd gevolgd voor aanbieders die niet vóór 1 juli gecontracteerd konden worden. Eind december stonden nog twee aanbieders op deze lijst.
2. Eerste nadere uitwerkingen van de contractering zijn gemaakt: proces tussentijdse openstellingen en regeling onderaannemers.
3. Quick scans in het kader van proactief toezicht is uitgevoerd bij 70 WMO-aanbieders.
4. Vanwege de verdere decentralisaties is de looptijd van contractering voor Beschermd Wonen tot 1 januari 2022, met een mogelijkheid tot verlenging. Er is een stuurgroep en werkgroep actief om de decentralisatie van Beschermd Wonen regionaal te regelen. Inkoop SDCG heeft zitting in de werkgroep en stuurgroep en door inkoop worden de marktverkenningen met aanbieders georganiseerd.
5. Zo'n 30 klachten over de afwijzingen van aanbieders zijn afgehandeld. Daarnaast is inkoop SDCG 3x gedagvaard, in 2020 zijn 2 kort gedingen gevoerd en gewonnen. Eén kort geding volgt in februari 2021.
6. Met het WSP is contact geweest over de uitvoering van de SROI-opdracht. Daarnaast is een voorlichting geweest bij RBL over de nieuwe inkoop en wat dat betekent voor de jeugdzorg.
7. Er zijn 10 rechtmatigheidsonderzoeken geweest en twee kwaliteitstoezichten op basis van signalen.

Wat heeft het gekost?

De programmalasten bedragen € 1.112.000 en zijn daarmee € 135.000 lager dan begroot. Dit heeft in de realisatie geleid tot € 64.000 lagere gemeentelijke bijdrage en € 72.000 hoger saldo voor de dekking van de hogere overheadlasten (€ 22.000) en de storting van € 50.000 in de bestemmingsreserve Inkoop.

Lasten en baten Programma Inkoop	*Realisatie 2020*	*Gewijzigde Begroting*	*Verschil*	*Realisatie incidenteel*	*Begroting incidenteel*
Euro x 1.000					
Personeelskosten	945	968	*-23*	-4	
Uitvoeringskosten	167	279	*-112*	-105	
Programmalasten	**1.112**	**1.247**	***-135***	***-110***	
Deelnemende gemeenten	1.485	1.549	*-64*		
Overige baten	0,2	-	*0,2*	*0,2*	
Baten	**1.486**	***1.549***	***-63***	***0,2***	
Saldo	**374**	**302**	***72***	**110**	
Onttrekking aan reserve			-		
Dotatie aan reserve	-50		*-50*	*-50*	
Resultaat Programma Inkoop	**324**	**302**	***22***	***60***	
Overheadlasten	324	302	*22*	*7*	
Eindresultaat	-	-	-	**53**	

Toelichting

- De personeelskosten zijn 2% lager dan begroot (- € 23.000). De reiskosten zijn in 2020 incidenteel € 4.000 lager. De resterende besparing van € 19.000 heeft een structureel effect, mede doordat de extra-inhuur voor de begeleiding van proces nieuwe inkoop dit jaar is afgerond.
- De uitvoeringskosten zijn € 112.000 lager dan begroot. Hiervan is € 105.000 incidentele besparing veroorzaakt door:
    - lagere advieskosten voor het uitvoeren van kwaliteitstoeten (- € 125.000). Deze activiteit is pas geïntensiveerd na het afronden van de nieuwe inkoop. Daardoor zijn deze kosten incidenteel lager en leidt dit niet tot structurele ruimte in de begroting.
    - De advocaatkosten voor de verdediging in processen n.a.v. de contratering nieuwe inkoop bedragen € 30.000.
    - Overige incidentele besparing op externe bijeenkomsten en ICT-ontwikkelkosten (totale impact -€ 10.000)
- *De overheadkosten zijn € 22.000 hoger door hogere licentiekosten Microsoft en de aanschaf van mobiele telefoons (€ 7.000). De ICT kosten zijn daarmee structureel €15.000 hoger.*
- Conclusie: de besparing op de programmakosten van € 135.000 is grotendeels incidenteel (-€ 110.000). Van de resterende structurele besparing van € 25.000 is €15.000 nodig voor de dekking van de structureel hogere overheadlasten.

2.2.2. Programma module Onderwijszaken

Het Regionaal Bureau Leerlingzaken is dé gids voor jeugdigen van 5 tot 23 jaar in het recht op leren en ontwikkelen. Met de jeugdigen én met betrokkenen uit hun leven komen we tot een perspectief voor een passende plek in de samenleving door het recht op leren en ontwikkelen te bewaken.

Het RBL Midden-Gelre is belast met de uitvoering van wettelijke taken op het gebied van leerplicht en voortijdig schoolverlaten en beoogt daarmee schoolverzuim en schooluitval onder jeugdigen terug te dringen en waar mogelijk te voorkomen. De ambitie van het RBL is om zoveel mogelijk jeugdigen een startkwalificatie[2] te laten behalen. Jeugdigen die verzuimen of (dreigen) uit te vallen, begeleidt het RBL terug naar school of naar een andere passende route in zorg of arbeid. Samenwerking met netwerkpartners in o.a. onderwijs, gemeenten en zorg is hierin onmisbaar. Alles wat het RBL doet, heeft als doel om het recht op leren en ontwikkelen voor onze jeugdigen te bewaken.

Voor de gemeenten Arnhem, Duiven, Overbetuwe, Renkum (na 1 april 2020), Rheden, Rozendaal, Westervoort en Zevenaar voert het RBL alle wettelijke taken uit. De gemeente Lingewaard[3] participeert in 2020 in de kwalificatieplichttaken op het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) en in RMC. Voor het primair- en voortgezet onderwijs worden de leerplichttaken en kwalificatieplichttaken uit gemeentelijke bijdragen gefinancierd. De kwalificatieplichttaken op het mbo en RMC-taken worden bekostigd uit rijksmiddelen.

3.1. Wat hebben we bereikt?

Het RBL legt inhoudelijk verantwoording af en duidt de resultaten op verschillende momenten gedurende het jaar met o.a. een halfjaarlijkse monitor in februari en het jaarverslag, de artikel 25 rapportage (leerplicht) en de RMC effectrapportage in het najaar. Ook wordt er jaarlijks na het verschijnen van de (voorlopige) vsv-cijfers een regionale kwantitatieve vsv analyse gemaakt.
Het jaarverslag van het RBL over schooljaar 2019-2020 is door het algemeen bestuur van de MGR vastgesteld en ter informatie aangeboden aan de deelnemende gemeenteraden. Gemeenten ontvangen ook een cijfermatige verantwoording per gemeente. Het jaarverslag voor het schooljaar 2019-2020 is te vinden op de website van het RBL.

Externe ontwikkelingen

In 2020 had het RBL te maken met verschillende externe ontwikkelingen die invloed hadden op de dienstverlening. Zo trad op 1 april 2020 de gemeente Renkum toe tot de module leerplicht. Verder stond 2020 vooral in het teken van de Covid-19 pandemie die veel impact had op de maatschappij, de jeugdigen in de regio Midden-Gelderland en op de dienstverlening van het RBL.

[2] Een startkwalificatie is een diploma op ten minste mbo-2, havo of vwo niveau. Op de 18e verjaardag vervalt de kwalificatieplicht.

[3] Vanaf 2021 voert het RBL ook voor gemeente Lingewaard alle wettelijke taken uit.

Beleidsindicatoren taakveld Onderwijs [4]

Doelgroepen & Resultaten	Schooljaar 2018-2019	Schooljaar 2019-2020	Landelijk gemiddelde (2018-2019)
Jeugdigenpopulatie (4 tot 23 jaar)	78.200	78.347	
Leerlingenpopulatie (4 tot 23 jaar)	61.900	63.435	
Leerplichtige leerlingen[5] (5 tot 18 jaar)	50.128	49.873	
Beleidsindicatoren			
Absoluut verzuim *(per 1000 leerplichtigen)*	1,4	2,5	1,8
Absoluut verzuim *(aantal leerplichtigen)*	71	127	
Relatief verzuim *(per 1.000 leerplichtigen)*	29	27	26
Relatief verzuim *(aantal leerplichtigen)*	1.461	1.359	
VSV percentage regio Arnhem *(12-23 jaar)*	2,03 %	Prognose was: 2,09%[6]	2,0 %

Toelichting

- In de jeugdigenpopulatie zijn de jeugdigen van de gemeente Renkum en Lingewaard nog niet meegenomen, omdat zij in schooljaar 2019-2020 nog niet of deels deelnamen aan de leerplichtmodule van het RBL.
- Voor de stijging van het aantal jeugdigen met absoluut verzuim zijn twee verklaringen:
  1) In schooljaar 2019-2020 startten we met een zomeractie rondom leerplichtige leerlingen met absoluut verzuim. Deze actie is nodig, omdat elk jaar duizenden jeugdigen uit- en ingeschreven worden op school. Tussen de uit- en inschrijving zit vaak een aantal weken, waardoor jeugdigen die echt risico lopen om zonder school te zitten moeilijk opvallen. Doel van deze intensievere aanpak is om sneller zicht te hebben op administratieve fouten en daarmee sneller zicht op de jeugdigen die echt geen schoolinschrijving hebben.
  2) Door betere interne toetsing van de aanvragen voor vrijstellingen artikel 15 van de Leerplichtwet is het aantal toewijzingen sterk afgenomen, met als gevolg dat het aantal jeugdigen met absoluut verzuim toe is genomen (zie hieronder bij 'uitgelicht' voor een uitgebreidere toelichting).
- We zien dat in schooljaar 2019-2020 het aantal meldingen van leerplichtige leerlingen met relatief verzuim licht is gedaald. Wel scoren we nog net boven het landelijk gemiddelde. De afname is te wijten aan de schoolsluiting vanwege de Covid-19 pandemie in maart 2020. De verwachting is dat dit landelijk terug te zien is en dat het landelijk gemiddelde dus ook iets zal dalen. We verwachten dat dit een tijdelijk effect is. Tot maart 2020 zagen wij wel een toename van het aantal meldingen ten opzichte van het schooljaar daarvoor. Net na de schoolsluiting in maart 2020 lag de focus van de scholen op het inrichten van het onderwijs op afstand en was het voor ongeveer 3 weken onduidelijk wanneer en welk verzuim zij bij het RBL moesten melden, daarna namen de meldingen weer toe. Scholen en andere samenwerkingspartners hebben we sinds de eerste schoolsluiting steeds op de hoogte gehouden van landelijke richtlijnen en aanpassingen in onze werkwijze.

[4] In de regeling 'beleidsindicatoren gemeenten' zijn drie beleidsindicatoren vastgesteld die door gemeenten in de programmaverantwoording opgenomen moeten worden: absoluut verzuim, relatief verzuim en het vsv percentage. De cijfers zijn gebaseerd op de artikel 25 rapportage en de definitieve vsv cijfers van november 2019 van het ministerie OCW

[5] De gegevens van de gemeente Renkum zijn hier niet in meegenomen

[6] Dit wordt in maart 2021 bekend

- Het vsv-percentage is voor de subregio Arnhem licht gedaald, namelijk van 2,09% in 2017-2018 naar 2,03% in 2018-2019. Dit is een trendbreuk na een aantal jaar een stijging en de landelijk stijging die doorzet. We zagen een daling op mbo niveau 2,3 en 4. Op mbo entree (niveau 1) zagen we regionaal een lichte stijging.

Toelichting infografic

De aanpak voor jeugdigen die niet op school zitten verschilt voor leer- of kwalificatieplichtige en niet leerplichtige jeugdigen. Dit wordt toegelicht in het jaarverslag van het RBL. Van de jeugdigen van 5 tot 18 jaar zit bijna de helft (49%) bij de start van het schooljaar 2020-2021 weer op school. Van de jeugdigen van 18 jaar en ouder zien we dat bij de start van het schooljaar 53% weer een opleiding volgt of hun startkwalificatie heeft behaald. Dit is in totaal 52% van de jeugdigen van 5 tot 23 jaar. In het schooljaar 2019-2020 is van 3,8% van schoolgaande jeugdigen van 5 tot 23 jaar verzuim gemeld bij het RBL. Dit waren 2.415 jeugdigen, waarvan 62% leer- of kwalificatieplichtig.

Wat hebben we gedaan?

De taken

De wettelijke taken van het RBL zijn:

a. Toezien op de naleving van de leerplicht voor jeugdigen van 5 tot 16 jaar.
b. Toezien op de naleving van de kwalificatieplicht voor jeugdigen van 16 en 17 jaar.
c. Uitvoering geven aan de regionale meld-, en coördinatiefunctie[7] (RMC) voor jeugdigen van 18 tot 23 jaar.

Daarnaast voert het RBL taken uit in het kader van het regionaal VSV programma: verzuim 18+, Schakelpunt (aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt voor jeugdigen die uitstromen van mbo entree en niveau 2) en participeert het RBL in de Sluitende keten (overstap vmbo-mbo) en Start & GO MBO. Het RBL voert ook preventieve taken uit. Dit betreft de inzet bij beginnend verzuim en het geven van voorlichting en advies aan scholen en netwerkpartners. Ten slotte biedt het RBL loopbaanadvies aan jongeren tot 27 jaar in de gemeente Arnhem die een uitkering ontvangen en de scholingsplicht opgelegd hebben gekregen. Dit is een aparte opdracht van de gemeente Arnhem aan het RBL.

Uitgelicht

- De Covid-19 pandemie had een groot effect op de dienstverlening van het RBL, vooral toen er sprake was van de (gedeeltelijke) schoolsluiting. In de tijd van de schoolsluiting is er veel contact geweest met de verschillende scholen en hebben wij hen regelmatig geïnformeerd over wat wij voor hen konden betekenen. Dit heeft in schooljaar 2019-2020 onze visie op het recht op onderwijs en ontwikkeling en onze aanpak vanuit maatschappelijke zorg in plaats van handhaven versterkt. We ondersteunden scholen in het (weer) in beeld krijgen van de jeugdigen door contact te leggen met ouders en/of jeugdigen. Om in contact te komen, gingen de consulenten van het RBL ook op deurbezoek. Daarnaast heeft het RBL scholen continu op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen rondom leerplicht en RMC, waardoor de samenwerking steeds goed op elkaar afgestemd kon worden. Ook merkten we dat scholen en andere netwerkpartners het RBL meer weten te vinden om advies te vragen op het gebied van schoolverzuim en schooluitval en zien we bij de jeugdigen dat er steeds meer sprake is van (verzwaarde) persoonlijke problemen.
  Onze verwachting was dat na de zomer er veel meldingen zouden komen vanuit het mbo, omdat we landelijk en regionaal meerdere signalen ontvingen dat deze groep jeugdigen het zwaar had en heeft. Extra meldingen zagen we echter in het eerste deel van het schooljaar niet terug, wel is er goed contact tussen de consulenten en de mbo scholen in de regio.

[7] Verzuimmeldingen en uitschrijvingen registreren en in behandeling nemen van jongeren van 18 tot 23 jaar.

- In 2020 zette het RBL in op het beter intern toetsen van aanvragen voor vrijstellingen voor "ander onderwijs" (artikel 15 Leerplichtwet). Ouders van kwalificatieplichtige jeugdigen die geen regulier onderwijs volgen kunnen deze aanvragen. De expertisegroep vrijstellingen van het RBL denkt met leerplichtconsulenten mee over deze aanvragen en besluit samen met de betrokken consulent wat de beste oplossing is voor de jeugdige en of die oplossing aan de voorwaarden van een vrijstelling voldoet. Door deze aanpak daalde het aantal toewijzingen van 43 in schooljaar 2018-2019 naar 9 in schooljaar 2019-2020. Het aantal leerplichtige vsv'ers (absoluut verzuim) nam daardoor wel toe.
  De afname van het aantal toewijzingen en de toename van leerplichtige vsv'ers betekent echter niet dat deze jeugdigen thuis op de bank zitten. Deze werkwijze zorgt er juist voor dat we meer maatwerkoplossingen kunnen bieden aan jeugdigen en de jeugdigen beter in beeld houden. Wij geloven dat dit hen op lange termijn een beter perspectief biedt dan een vrijstelling of proces-verbaal op korte termijn.
- In 2019 formuleerde het RBL een nieuwe missie en visie. In 2020 werd een start gemaakt met het formuleren van kernwaarden, -kwaliteiten, ambities, doelen en doestellingen. In 2021 gaat het RBL hier mee verder. De uitkomsten hiervan gebruikt het RBL onder andere voor het uitstippelen van het beleid en dienstverlening voor de komende jaren en om zich beter te profileren in de regio Midden-Gelderland.
- Er is steeds meer aandacht voor de overgang van onderwijs naar arbeid, zo ook bij het RBL. In 2020 werden de consulenten van het RBL getraind door de consulenten van het Schakelpunt onderwijs-werk, met als doel dat zij de arbeidsmarkt en de ondersteuningsmogelijkheden die daar zijn beter leerden kennen. Consulenten van het RBL weten hierdoor beter welke andere partijen ze moeten betrekken wanneer er een vraag is rondom arbeid. We onderzoeken nader welke rol het RBL zelf kan spelen in de eerstelijns begeleiding van jeugdigen naar een werkplek.
- De consulenten van het RBL zijn, vanwege hun contacten met de sociale wijkteams bij het inzetten van zorg, in september 2020 door de module Inkoop geïnformeerd over de nieuwe inkoop van jeugdhulp.

Wat heeft het gekost?

De programmalasten bedragen € 1.958.000 en zijn daarmee € 110.000 lager dan begroot. Dit heeft in de realisatie geleid tot € 54.000 lagere gemeentelijke bijdrage en € 56.000 lagere regionale bijdrage. Het saldo voor de dekking van overheadkosten is gelijk gebleven. Dit betekent dat de toevoeging van € 50.000 in de bestemmingsreserve Onderwijs komt uit de besparingen op overheadkosten.

Lasten en baten Programma Onderwijs	*Realisatie 2020*	*Gewijzigde Begroting*	*Verschil*	*Realisatie incidenteel*	*Begroting incidenteel*
Euro x 1.000					
Personeelskosten	1.933	2.037	*-104*	-63	17
Uitvoeringskosten	26	31	*-5*	-5	
Programmalasten	**1.958**	**2.068**	***-110***	**-69**	**17**
Deelnemende gemeenten	1.536	1.590	*-54*		
Regionale bijdrage	1.078	1.134	*-56*		
Overige baten	42	41	*0*	*42*	17
Baten	**2.656**	***2.766***	***-110***	**42**	**17**
Saldo	**698**	**698**	**-**	**110**	**-**
Onttrekking aan reserve			-		
Dotatie aan reserve	-50		*-50*	*-50*	
Resultaat Programma Onderwijs	**648**	**698**	***-50***	***60***	
Overheadlasten	648	698	*-50*	*-16*	
Resultaat	**0**	-	**0**	**76**	-

Toelichting

- De personeelskosten zijn incidenteel lager door UWV ontvangsten (€ 54.000), lagere externe inhuur van personeel (€ 29.000) en lagere opleidingskosten (€ 22.000). De incidentele kosten voor het personeel voor het uitvoeren van de extra opdrachten bedraagt (€ 42.000); in de begroting is uitgegaan van één extra opdracht van € 17.000.
- De overheadkosten zijn lager door structureel lagere huisvestingskosten (€ 14.000) en door lagere personeel-gerelateerde uitgaven (€ 31.000). Van deze besparing is € 16.000 incidenteel.
- Conclusie: de besparing van € 110.000 op programmalasten is incidenteel. De besparing op de overheadlasten is grotendeels structureel: € 34.000.

2.2.3 Programma module WerkgeversServicepunt

Het WerkgeversServicepunt is een integrale organisatie waarin medewerkers van UWV en van de MGR gezamenlijk uitvoering geven aan de taakstelling van het WSP. Deze taakstelling in de vorm van basisdienstverlening is vastgelegd in de DVO's (gemeenten/MGR) c.q. de samenwerkingsovereenkomst (UWV/MGR).

Het jaar 2020 is voor het WerkgeversServicepunt een dynamisch jaar geweest, waarin met name drie situaties effect hebben op zowel de werkzaamheden in 2020 als op de daarop volgende jaren.

1. sinds maart 2020 heerst met Covid-19 een pandemie die wereldwijd heeft geleid tot een kanteling van de economie en het daarbij behorende arbeidsmarktperspectief;
2. binnen onze arbeidsmarkt is het besluit genomen tot een herijking van de opdracht van het WSP. Hiervoor is in september door de Bestuurscommissie het Herijkingsdocument vastgesteld met de daarbij behorende integrale opdracht tot uitvoering door het WSP;
3. in juli 2020 is het wijzigingsbesluit SUWI gepubliceerd in de Staatscourant. Dit besluit treedt per januari 2021 in werking. Het besluit is gericht op het organiseren van integrale werkgeversservicepunten voor iedere arbeidsmarktregio[8].

Op basis van deze ontwikkelingen is in de Bestuurscommissie van december 2020 een addendum aan het Uitvoeringsprogramma 2021 toegevoegd. De uitkomsten van de herijking en de inhoud van het addendum zijn bij de accentverschuivingen in het uitvoeringsprogramma 2021 en het uitvoeringsprogramma 2022 als onderdeel van de meerjarenbegroting opgenomen.
De herijking helpt bij het implementeren van de kaders die vanuit de nieuwe SUWI-wetgeving per januari 2021 van kracht zijn.

Wat hebben we bereikt?

Realisatie plaatsingen

De plaatsingsdoelstelling is sinds 2018 gelijk gehouden op het plaatsen van 1.156 personen. De Covid-19 pandemie heeft veel impact gehad op de plaatsingsmogelijkheden. In 2020 zijn in totaal 934 plaatsingen gerealiseerd. Dit is inclusief proefplaatsingen. Percentueel is hiermee op gemeenteniveau 76,6% van de reguliere taakstelling en 78,8% van de taakstelling op de banenafspraak gerealiseerd. Voor het UWV ligt deze realisatie op 83,9%.

Plaatsingen worden gedefinieerd als "alle geplaatste kandidaten op vacatures van het WSP inclusief proefplaatsingen (in het kader van de banenafspraak)". Plaatsing van niet uitkeringsgerechtigden (NUG) wordt vooral gerealiseerd vanuit de contacten met schoolverlaters VSO/Pro (voortgezet speciaal onderwijs/praktijkonderwijs). Voor deze jongeren wordt getracht te borgen dat zij zoveel als mogelijk vanuit de leersituatie naadloos door kunnen naar een werksituatie. Dit gebeurt vaak via eindstages.

Per uitkeringsvorm geeft 2020 het volgende beeld:

Aantal plaatsingen per uitkeringsvorm	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Doelstelling 2020	Realisatie 2020	Verschil
Niet uitkeringsgerechtigden	100	225		97	97
Participatiewet	373	369	380	194	**-186**
Banenafspraak	440	268	256	259	**3**
Werkloosheidswet	365	298	496	359	**-137**
WAO/WIA/Wajong	21	24	24	25	**1**
Totaal	**1.299**	**1.184**	**1.156**	**934**	**-222**

8 Eén website en emailadres en één telefoonnummer waarmee werkgevers toegang krijgen tot de werkgeversdienstverlening en het borgen van continuïteit in het contact met de werkgever.

Werkgeversbenadering

Vanwege alle coronamaatregelen en de daarmee gepaard gaande lockdowns, heeft een groot aantal werkgevers problemen gehad met het behouden van de werkgelegenheid. Vanuit het WSP zijn deze werkgevers ondersteund met adviezen over zowel de mogelijkheden om werknemers (tijdelijk) elders te plaatsen (via WSP Midden Gelderland Werkt Door) als ook over alle ondersteunende financiële mogelijkheden waar werkgevers gebruik van kunnen maken (NOW, TOZO, TGLS, enz.).
Ook vraagt het om met werkgevers meer strategisch te kijken naar hun personeelsplanning op de langere termijn. Dit vertaalt zich ook in onderstaande tabel, waarin met name het aantal contacten in het kader van *strategisch partnerschap*, zeker ten opzichte van de contacten in het kader van acquisitie en regulier relatiebeheer, hoog is.

Type contacten	Aantal contacten
Acquisitie	337
Strategische partnerschap	2.258
Werving, selectie, nazorg	1.779
Relatiebeheer	571
Informatie en advies	30
Totaal	**4.975**

In totaal zijn over 2020 1.155 werkgevers door accountmanagers van het WSP bezocht. In de tabel zijn deze onderverdeeld naar bedrijfsgrootte.

Bedrijfsgrootte	Aantal werkgevers bezocht
Groot: > 100 werknemers	71
Middel: 10-99 werknemers	321
Klein: <10 werknemers	763
Totaal	**1.155**

Wat hebben we gedaan?

Werkgeversadvisering

Werkgeversadvisering is een van de belangrijkste taken van de accountmanagers van het WSP. De accountmanager heeft richting de werkgever de rol van strategisch adviseur en faciliteert vanuit die rol breed over alle arbeidsmarktvraagstukken waar een werkgever mee van doen kan krijgen.
In het verslagjaar heeft Corona een grote impact gehad op alle ondernemers. Inherent hieraan is dat de vragen van werkgevers, zeker tijdens de eerste lockdown in maart 2020, zich voornamelijk richtten op advies over de inzet van steunmaatregelen. De accountmanagers van het WSP hebben hier, ook in samenwerking met de input van UWV, veel aandacht aan besteed.

Ondersteuning gemeenten en UWV

Door de lockdowns en de effecten daarvan op de bedrijfsvoering van ondernemers, werd van gemeenten en UWV veel extra inspanning gevraagd op het uitvoeren van de steunmaatregelen, vooral TOZO en NOW. Aan het WSP is zowel door UWV als door gemeenten extra ondersteuning gevraagd en geleverd op de werkzoekendendienstverlening om hiermee de continuïteit te borgen.

WSP Midden Gelderland Werkt Door

Ter ondersteuning van werkgevers in de arbeidsmarktregio Midden-Gelderland is, in navolging van NL Werkt Door, onder de vlag van het WSP het adviesteam Midden Gelderland Werkt Door opgezet. MGWD is een publiek-/private samenwerking waarbij Randstad vanuit de private sector expertise en coördinatie heeft ingebracht. Daarnaast is in het adviesteam expertise vanuit het WSP, Scalabor en VNO-NCW gebundeld. Vanuit dit project is de verbinding tussen werkgevers met een tekort aan personeel met werkgevers met een personeelsoverschot tot stand gebracht. Het project is gefinancierd vanuit middelen van Perspectief op Werk.

Evenementen / ontmoetingen

In het kader van de Strategische Uitvoeringsagenda is in intentie breed ingezet op het organiseren van ontmoetingen tussen werkzoekenden en werkgevers. Uiteraard hebben ook hier de coronamaatregelen zijn effect gehad. Veel fysieke ontmoetingen/evenementen hebben geen doorgang kunnen vinden. In de loop van het verslagjaar zijn steeds meer digitale instrumenten ontwikkeld (bijvoorbeeld Webinars), om werkgevers en werknemers virtueel te informeren en met elkaar kennis te kunnen laten maken. We verwachten deze ontwikkelingen vanaf 2021 volop te kunnen gaan benutten.
Naast het (beperkt) organiseren van banenmarkten en *meet & greet*-evenementen, is de werkapp, die ontwikkeld is door RSD De Liemers, tot een regionaal instrument voor werkzoekenden doorontwikkeld.
Ook in 2020 zijn HARRIE-trainingen verzorgd (deels digitaal), waarmee steeds meer inclusieve werkgevers uit ons netwerk nu de beschikking hebben over eigen interne jobcoaches: HARRIES.

Inzet WSP voor het Schakelpunt/RBL

In 2019 is een pilot opgezet om proefondervindelijk te ervaren in hoeverre het WSP, via het Schakelpunt, met een actieve inzet mee kan werken aan het realiseren van een sluitend vangnet voor jongeren die zich bevinden op het snijvlak van onderwijs, arbeidsmarkt en (jeugd)zorg. Het gaat om jongeren (mbo-entree/mbo-2) die door hun problematiek extra kwetsbaar zijn en die vaak geen netwerk hebben om een goede start te maken op de arbeidsmarkt. De pilot was in eerste instantie opgezet voor de duur van het schooljaar 2019 - 2020. Aangezien de opstart van de pilot meer tijd vroeg, is besloten deze door te laten lopen tot eind 2020.
Uiteindelijk zijn in totaal 67 leerlingen tijdens de pilotperiode onder de aandacht van het WSP gebracht. Daarvan zijn 31 personen geheel of gedeeltelijk aan het werk gegaan en is voor zes personen traject richting werk uitgezet (bijvoorbeeld BBL/BOL of een werkfittraject).
Uit de evaluaties komt naar voren dat het continueren van de inzet van het WSP, ook voor 2021, waardevol is voor zowel de scholen als de studenten. Hierbij ligt de focus voor het WSP primair op studenten waar bemiddeling/uitstroom naar werk aan de orde is.

Huisvesting

Huisvesting van het integrale WSP met medewerkers van UWV en MGR is een verantwoordelijkheid van de MGR. In 2019 is gezocht naar een nieuwe locatie voor het WSP. Diverse opties zijn verkend en uiteindelijk is door het dagelijks bestuur ingestemd met het huurvoorstel voor een eigen ruimte in Arnhem op bedrijventerrein Gelderse Poort. In februari 2020 heeft de verhuizing naar deze nieuwe locatie plaatsgevonden. Helaas heeft het WSP door de lockdowns nog niet goed van haar nieuwe stek gebruik kunnen maken.

Wat heeft het gekost?

De programmalasten bedragen € 1.187.000 en zijn daarmee € 46.000 hoger dan begroot. Hiertegenover staat € 45.000 aan extra overige baten. Het Saldo voor de dekking van overheadkosten is nagenoeg gelijk gebleven. De lagere overheadkosten leiden tot lagere onttrekking aan de bestemmingsreserve WSP: € 37.000 in plaats van € 57.000 die was begroot.

Lasten en baten Programma WSP	*Realisatie 2020*	*Gewijzigde Begroting*	*Verschil*	*Realisatie incidenteel*	*Begroting incidenteel*
Euro x 1.000					
Personeelskosten	1.162	1.132	*30*	127	*60*
Uitvoeringskosten	25	9	*16*	8	
Programmalasten	**1.187**	**1.141**	***46***	***135***	***60***
Deelnemende gemeenten	1.534	1.534	-	-	
Overige baten	135	90	*45*	*135*	*90*
Baten	**1.669**	***1.624***	***45***	***135***	***90***
Saldo	**482**	**483**	***-1***	**0**	**30**
Onttrekking aan reserve	37	57	*-20*	*37*	*57*
Dotatie aan reserve			-	-	
Resultaat Programma WSP	**519**	**540**	***-21***	***37***	***87***
Overheadlasten	519	540	*-21*	*37*	*44*
Resultaat	-	-	-	**0**	**43**

Toelichting

- De personeelskosten zijn *€ 30.000 hoger doordat er extra inzet is geweest voor het project WSP Midden-Gelderland werkt door!, naast de geplande incidentele inzet voor het programma Schakelpunt (€ 69.000). Al deze extra kosten hebben geleid tot extra overige baten: het saldo van de incidentele lasten en baten is op programmaniveau weer in evenwicht.*
- De uitvoeringskosten zijn hoger door extra communicatiekosten (€ 8.000) en incidentele extra inzet voor het project *WSP Midden-Gelderland werkt door!* (€ 8.000).
- *De kosten van de verhuizing en de ICT projectkosten vallen ten laste van de overhead. Deze incidentele kosten bedragen € 42.000 zijn daarmee lager dan begroot (€ 57.000). De overige overheadkosten vallen incidenteel € 5.000 lager uit dan begroot.*
- *<u>Conclusie</u>: Het saldo van de lasten en baten is structureel in evenwicht. Extra incidentele activiteiten worden apart gefinancierd en er resteert € 38.000 in de bestemmingsreserve WSP ten behoeve van afschrijvingskosten ICT.*

2.2.4 Programma module Werkgeverschap SW

De module werkgeverschap SW is de module van de MGR die sinds 1-1-2019 belast is met het formeel werkgeverschap voor de nu nog ruim 1.850 SW medewerkers. Negen gemeenten[9] nemen deel aan de module Werkgeverschap SW van de MGR SDCG. Daarvoor heeft de MGR een dienstverleningsovereenkomst (DVO) met Scalabor gesloten welke in ieder geval nog doorloopt tot 31-12-2022.

Wat hebben we bereikt?

- Uitvoering gegeven aan de werkgeversrol voor ruim 2000 SW medewerkers.
- Toezicht op de DVO afspraken gemaakt met Scalabor BV over de dienstverlening, de begeleiding van SW medewerkers en de groep "begeleid werken". Specifiek betrof het onder andere de volgende KPI's: ontwikkeling medewerkers, medewerkers-tevredenheid en ziekteverzuim van SW medewerkers.
- Conform de CAO Sociale Werkvoorziening heeft de werkgever de verplichting om voor iedere medewerker een actueel ontwikkelplan op te stellen (IOP) met uitsluiting van langdurig zieken. Deze taak is belegd bij Scalabor. Afgesproken is dat Scalabor garandeert dat minimaal 85% van de mensen een actueel ontwikkelplan heeft. Actueel wil zeggen dat het plan niet ouder is dan 12 maanden. Op 30 juni 2020 was dit percentage nog 88% maar in de tweede helft van dit jaar is dat percentage sterk gedaald naar 61% op 31-12-2020. De oorzaak hiervan ligt in het feit dat er veel minder contact is geweest tussen werkbegeleiders en medewerkers en de focus is gericht op het aan het werk houden van de medewerkers. Veel werk viel weg waardoor er elders werk gevonden moest worden om mensen aan de slag te houden.
- Ook in 2020 is een medewerkersbelevingsonderzoek uitgevoerd (conform DVO afspraak). De medewerkerstevredenheid kwam uit op een 7,4 op een schaal van 10 in 2020 (was in 2019 een 7,0).
- Het ziekteverzuim van SW medewerkers is in 2020 gestegen van 14,6% in 2019 naar 15,96% in 2020. Opvallend is dat in de maand maart (start Covid-19 pandemie in Nederland) het ziekteverzuimpercentage extreem hoog lag (20,91%). De verklaring daarvoor is dat in die maand veel mensen die uit voorzorg thuisbleven zich ziekmelden. Na maart zijn er afspraken gemaakt dat mensen met een kwetsbare gezondheid geoorloofd thuis mochten blijven en werd deze vorm van geoorloofde afwezigheid niet meer gemeld als ziekteverzuim. Landelijk zijn op dit moment alleen SW-ziekteverzuimcijfers bekend over het eerste halfjaar 2020. Dit cijfer lag voor alle SW-bedrijven in Nederland op 16,1%.
- Per 1-1-2020 zijn 14 boventalligen van Presikhaaf Bedrijven overgedragen naar de Module WgSW van de MGR. In 2020 zijn opnieuw 6 medewerkers uitgestroomd. 4 medewerkers bereikten de pensioengerechtigde leeftijd en 2 medewerkers hebben elders werk gevonden, waardoor er eind 2020 nog 8 boventallige medewerkers resteren van de oorspronkelijke groep van 41. 2021 is het laatste jaar van het van Werk naar Werk traject voor deze medewerkers. De uitstroom naar werk van 2 medewerkers heeft een positief effect gehad op de voorziening, geld dat terugvloeit naar de gemeenten door een lagere gemeentelijke bijdrage.
-

Overzicht SW Medewerkers	*Realisatie 2020*	*Gewijzigde Begroting*	*Realisatie 2019*	*Verschil% Begroting*	*Verschil% 2019*	*Verschil vs. 2019*	*Verschil vs. begroting*
SW mensen(gem)	2.059	2.076	2.209	*-0,8%*	*-6,8%*	*-150*	*-18*
Mensen eindstand	1.989	2.005	2.133	*-0,8%*	*-6,8%*	*-144*	*-16*
SW AJ (gem)	1.845	1.854	1.972	*-0,5%*	*-6,4%*	*-127*	*-9*
SW AJ Eindstand (31/12)	1.789	1.791	1.905	*-0,1%*	*-6,1%*	*-116*	*-2*
SW Dienstverbanden fte	1.717	1.738	1.849	*-1,2%*	*-7,1%*	*-132*	*-21*
SW Begeleid werken fte	40	41	41	*-0,4%*	*-0,4%*	*-0*	*-0*
Totaal SW fte	**1.758**	**1.779**	**1.890**	***-1,2%***	***-7,0%***	***-132***	***-21***

[9] Arnhem, Rheden, Zevenaar, Duiven, Westervoort, Rozendaal, Doesburg, Lingewaard en Overbetuwe

Wat hebben we gedaan?

We hebben het afgelopen jaar invulling gegeven aan de werkgeversrol en het toezicht op de naleving van de afspraken die zijn gemaakt in de DVO met Scalabor.

In 2020 heeft ook voor Scalabor de Covid-19 pandemie veel aandacht gevraagd in de zorg voor het personeel. Ook de SW-medewerkers in dienst van de MGR bleven niet gevrijwaard van de Covid-19 uitbraak maar gelukkig is er tot op heden nog niemand bezweken aan de gevolgen van Covid-19. Een aantal afdelingen moest tijdelijk worden gesloten en ook onderdelen als Intratuin Presikhaaf moest vanwege de lockdown tijdelijk worden gesloten. Dit heeft uiteraard ook effect gehad op de bedrijfsvoering, maar geen financiële gevolgen voor de deelnemende gemeenten binnen de MGR module WgSW.

In- en uitstroom SW medewerkers

Jaarlijks neemt de groep SW medewerkers in dienst bij de MGR af doordat er wel mensen uitstromen en niet of nauwelijks nieuwe mensen instromen. In 2020 zijn 149 mensen uitgestroomd waardoor het aantal mensen werkzaam met een SW indicatie voor onze regio uitkwam onder de 2000. Het grootste deel van de mensen stroomt uit als gevolg van pensionering (in 2020 73 mensen of 65 fte). Maar ook “gezondheidsproblemen” zijn een belangrijke reden voor uitstroom. In 2020 zijn 47 mensen uitgestroomd omdat ze langer dan 2 jaar ziek waren. Helaas zijn er in 2020 ook 10 medewerkers ons ontvallen door overlijden. Onderstaand een overzicht van de aantallen mensen die in 2020 uit dienst zijn gegaan. Dat is meer dan begroot (6,8% i.p.v. de begrote 6%).

Reden	**Aantal**
(Vervroegd) Pensioen	73
Ontslag op eigen verzoek	7
Overige redenen	1
Overlijden	10
Overplaatsing naar ander SW-bedrijf	1
Reguliere arbeid	5
Twee jaar ziek	47
Wederzijds goedvinden	5
Eindtotaal	**149**

Liquidatie Presikhaaf Bedrijven (Werkvoorziening Midden-Gelderland)

In 2020 is de liquidatie van Presikhaaf Bedrijven formeel afgerond evenals het opheffen van een tweetal stichtingen verbonden aan Presikhaaf Bedrijven (Stichting Motivaktie en Stichting Personeel Presikhaaf). Een aantal rechten en verplichtingen en contracten is overgeheveld naar de MGR module WgSW (waaronder de huurafspraken met Presikhaaf Schoolmeubelen). Bij de overdracht is dmv een activa-passiva overeenkomst ook een voorziening overgedragen voor een bedrag van € 250.000.

Onderzoek uitvoering SW na 2022 in Midden-Gelderland

In de tweede helft van 2020 is door de module WgSW een onderzoek uitgevoerd onder de deelnemende gemeenten aan de module, naar de bereidheid om ook na 2022 de uitvoering van de SW te beleggen bij Scalabor. Het huidige contract loopt af op 31-12-2022 en kan stilzwijgend worden verlengd. In het onderzoek zijn de resultaten tot dusver geëvalueerd en is geconstateerd dat de gemeenten bereid zijn om onder de huidige condities de uitvoering van de SW te continueren bij Scalabor.

Restitutie transitievergoedingen

Door gewijzigde wetgeving is het mogelijk om uitbetaalde transitievergoedingen voor mensen die na 2 jaar ziek uit dienst zijn gegaan, terug te vorderen bij het UWV. In overleg met Scalabor zijn hierover

werkafspraken gemaakt. Er zijn vergoedingen teruggevorderd voor de uitbetaalde transitie-vergoedingen bij de MGR over de jaren 2019 (in totaal voor 40 personen waarbij voor 33 mensen inmiddels geld is terugontvangen) en 2020 (voor 53 mensen en tot dusver 21 terugontvangen).

Wat heeft het gekost?

De totale programmakosten vallen € 1.711.000 lager uit dan begroot. Dit komt door € 1.249.000 lagere personeelskosten SW en € 462.000 lagere uitvoeringskosten. De verlaging van de personeelskosten is voornamelijk structureel. De analyse van de personeelskosten SW is gezien de omvang opgenomen in een aparte tabel. De incidentele baten en lasten resulteren in positief saldo van € 839.000. Ook door hogere structurele baten is de bijdrage van deelnemende gemeente is daardoor in totaal € 2.348.000 lager dan begroot.

Lasten en baten Programma WgSW	*Realisatie 2020*	*Gewijzigde Begroting*	*Verschil*	*Realisatie incidenteel*	*Begroting incidenteel*
Euro x 1.000					
Personeelskosten SW	55.531	56.780	*-1.249*	-25	
Loonkostensubsidie BW	*492*	*504*	*-12*		
DVO Scalabor	*1.585*	*1.547*	*38*		
Voorziening Boventalligen PHB	*2.749*	*3.479*	*-730*	*2.749*	*3.479*
Voorziening Verplichtingen PHB	*250*	*0*	*250*	*250*	
Overige kosten	*3*	*11*	*-8*		
Uitvoeringskosten	5.079	5.541	*-462*	2.999	3.479
Programmalasten	**60.610**	**62.321**	***-1.711***	**2.974**	**3.479**
Deelnemende gemeenten	55.047	57.395	*-2.348*		
Bijdrage buitengemeenten	1.493	1.444	*49*		
Overname Boventalligen PHB	*3.479*	*3.479*	*-*	*3.479*	*3.479*
Overname Verplichtingen PHB	*250*	*-*	*250*	*250*	
Doorbelasting Scalabor 2020	*239*	*-*	*239*	*-*	
Overige baten	*254*	*190*	*65*	84	
Overige baten	4.222	3.669	*554*	3.813	3.479
Baten	**60.763**	**62.508**	***-1.745***	**3.813**	**3.479**
Saldo	**153**	**187**	***-34***	**839**	**-**
Onttrekking aan reserve	26	-	*26*	*26*	-
Dotatie aan reserve			-	-	
Resultaat Programma WgSW	**179**	**187**	***-8***	***865***	**-**
Overheadlasten	179	187	*-8*	-3	
Resultaat	-	-	-	868	-

Toelichting

- Conclusie: De structurele impact is € 1,5 miljoen lagere gemeentelijk bijdrage. Dit zal ook leiden tot een lagere rijksbijdrage SW voor gemeenten.
- De overdrachten van voorzieningen van Presikhaaf komen zowel in de uitvoeringskosten en de overige baten terug. De voorziening Boventalligen PHB is met € 730.000 naar beneden bijgesteld nadat enkele mensen in het van werk-naar-werk traject eerder zijn uitgestroomd. Dit incidenteel voordeel loopt direct terug naar de gemeenten door de lagere bijdrage.
- Voor de extra kosten voor de voorziening overname latente rechten en verplichtingen heeft Presikhaaf Bedrijven € 250.000 betaald aan de MGR (opgenomen in de overige baten). Dit is dus kosten neutraal. Een eventueel saldo op deze voorziening wordt op basis van de verdeelsleutel die is vastgesteld bij de liquidatie van Presikhaaf Bedrijven terugbetaald aan de gemeenten.
- Overige baten: De extra werk-gerelateerde kosten, zoals overuren en reiskosten naar andere locaties, worden apart aan Scalabor gefactureerd en komen terug als ‘overige baten’.
- Conclusie: Het voordeel van € 2,3 miljoen ten opzichte van de begroting is € 0,8 miljoen incidenteel en € 1,5 miljoen structureel lagere kosten.

Personeelskosten

De totale personeelskosten zijn 2,2% lager dan begroot (-€ 1.249.000,-) en 4,9% lager dan in 2019 die voor een belangrijk deel het gevolg zijn van een hogere uitstroom uit de SW (1,2%) en lagere sociale lasten (-1,1%). De CAO stijging ten opzichte van 2019 is 2,8%; dit is 0,2% lager dan begroot. Dit zijn niet beïnvloedbare externe factoren.

Verschillenanalyse Personeelskosten SW *Euro x 1.000*	**2020** ***Realisatie***	2020 *Begroting*	***2019*** **Realisatie**	*Verschil vs. Begroting*	*%Verschil vs. begroting*	*Verschil vs. 2019*	*%Verschil vs. 2019*
Salarissen	**55.061**	56.296	**58.145**	-1.235	-2,2%	-3.084	-5,3%
Transitievergoeding	**93**	84	**94**	9	0,0%	-1	-1,0%
LIV	**-754**	-676	**-933**	-78	-0,1%	179	-19,2%
Reiskosten	**748**	705	**728**	43	0,1%	20	2,7%
Overige personeelskosten	**384**	372	**335**	12	0,0%	48	14,5%
Totaal Personeelskosten SW	**55.531**	**56.780**	**58.369**	**-1.249**	**-2,2%**	**-2.838**	**-4,9%**
Indicatoren							
Dienstverbanden SW (Fte)	**1.717**	1.738	1.849	-21	**-1,2%**	-132	-7,1%
Personeelkosten/Fte	**32.338**	32.667	31.566	-329	**-1,0%**	772	2,4%
CAO stijging	**2,8%**	3,0%	**2,5%**		**-0,2%**		
Sociale lasten/Fte	**4.630**	**4.977**	4.832	**-347**	-7,0%	-202	-4,2%

De overige verschillen kunnen als volgt worden toegelicht:

- De kosten van transitievergoeding € 93.000, betreft de kosten van de transitievergoeding die niet door UWV worden vergoed. (±6-8%) Dit is in lijn met de begroting.
- De belastingkorting m.b.t. Lage Inkomen Voordeel (LIV) is lager € 179.000 dan vorig jaar door aangepaste regelgeving en lagere korting. Dit wordt ruimschoots gecompenseerd door lagere sociale lasten.
- De reiskosten worden gedeeltelijk doorbelast aan Scalabor. In 2019 werd nog een bedrag van € 144.000 aan reiskosten voor extern gedetacheerden op deze kostenpost in mindering gebracht. Nu is dit expliciet zichtbaar in de baten. Netto is er dan geen stijging van € 20.000, maar een daling van € 124.000 (15%) ten opzichte van 2019.

2.2.5 Programma MGR beheer en overhead

Impact van Covid-19

De MGR heeft in 2020 met haar vier modules ingespeeld op de ontwikkelingen die corona met zich meebracht voor de inwoners, de gemeenten en onze samenwerkingspartners. Er is direct gekeken hoe de werkprocessen doorgang konden krijgen vanuit huis en hoe medewerkers gezond thuis konden werken. Daarbij is aandacht geweest voor de randvoorwaarden van het thuiswerken, zoals ICT voorzieningen enerzijds en de fysieke en mentale gezondheid anderzijds. Per module is gekeken wat er mogelijk is om de opdracht, wellicht in aangepaste vorm, uit te voeren. Met de managers, preventiemedewerkers en OR is regelmatig afstemming geweest om te zien wat er voor de medewerkers nodig en mogelijk is. Medewerkers hebben samen met ketenpartners dynamisch in kunnen spelen op deze situatie. De uitdagingen waren per module heel verschillend. Door dit met elkaar te bespreken zijn we tot passende oplossingen en aanpak gekomen.

Regionale uitdagingen

Het jaar 2020 stond ook in het teken van grote uitdagingen voor gemeenten, enerzijds door Covid-19, anderzijds door financiële uitdagingen in het sociaal domein. Als regionaal samenwerkings-verband in het sociaal domein heeft de MGR actief meegedacht en een signalerende, adviserende en faciliterende rol gespeeld voor gesprekken in de regio over continuïteit in de zorg, vragen over rechtmatigheid, nieuwe regionale taken op het terrein van inburgering en beschermd wonen en uitdagingen in de arbeidsmarkt en aansluiting van het onderwijs bij de arbeidsmarkt. We realiseren ons dat de regio ervoor gekozen heeft om haar expertise op onderdelen in het sociaal domein te bundelen bij de MGR die breder ingezet kan worden en leveren daarbij graag onze bijdrage.

Communicatie bestuurders en gemeenteraden

Vanaf medio maart is er vooral digitaal vergaderd door het dagelijks bestuur, algemeen bestuur en bestuurscommissies. Er is een vervolg gegeven aan de actieve communicatie met de raden van de 11 deelnemende gemeenten om hen te informeren over ontwikkelingen bij de MGR via vier digitale raadsinformatiebijeenkomsten, twee in mei en twee in december 2020. Daarmee hebben we iedereen de mogelijkheid gegeven om goed geïnformeerd te zijn over de ontwikkelingen in coronatijd bij de uitvoering van onze opdrachten.

Wat hebben we bereikt?

- De MGR heeft het afgelopen jaar laten zien een stabiele uitvoeringsorganisatie te zijn voor gemeenten en ketenpartners die staat voor continuïteit van kwalitatief goede dienstverlening binnen afgesproken opdrachten en budgetten en die dynamisch inspeelt op wat onverwachte situaties van ons vragen. Daarmee dragen we bij aan toegankelijkheid van passende ondersteuning bij onderwijs, participatie en zorg voor alle inwoners in onze regio.
- De uitvoering van de opdrachten is gebaseerd op zorgvuldige besluitvorming en transparante inhoudelijke en financiële verantwoording aan bestuurders en gemeenteraden.
- De MGR staat voor een krachtige en samenhangende aanpak van lokale en regionale vraagstukken in het sociaal domein. We zorgen voor een actieve verbinding tussen MGR en deelnemende gemeenten en zetten onze expertise in bij nieuwe vraagstukken in onderwijs, participatie en zorg, zoals bij beschermd wonen, inburgering, nieuw beschut en de mogelijkheden voor het inzetten van SROI door gemeenten en andere GR-en in de regio.
- Een meer integrale benadering bij de uitvoering van opdrachten van de verschillende modules, waardoor er meer toegevoegde waarde en kruisbestuiving ontstaat bij het werk voor inwoners en gemeenten: Denk daarbij aan: ,
  - RBL en WSP bij overgang onderwijs naar arbeidsmarkt (Schakelpunt)
  - Inkoop zorg en WSP als het gaat over de SROI verplichting van zorgaanbieders

- Inkoop zorg en RBL als het gaat om achtergronden nieuwe inkoop en signalen over zorgaanbieders en afstemming sociale wijkteams;
- WSP en WgSW als het gaat over onderzoek en samenhang interventies onderkant van de arbeidsmarkt;
- WSP, WgSW en Inkoop als het gaat om inzicht in inkoop arbeidsmatige dagbesteding en participatie.

➢ Een organisatie waar medewerkers gezond kunnen (thuis)werken met aandacht voor de fysieke en mentale gezondheid en medewerkers zich verder kunnen ontwikkelen in het talent- en opgavegericht werken.

➢ Stabilisatie van het ziekverzuim voor de hele MGR voor heel 2020 5,22% (was 5,44% in 2019 en 9,92% in 2018)

Wat hebben we gedaan?

Visie en strategie

In 2020 is de overall missie en visie van de MGR als basis voor onze meer integrale benadering en kruisbestuiving tussen de modules vastgelegd. Dit versterkt het gesprek over de impact en bijdrage die je als module van de MGR en als MGR als geheel wilt en kunt leveren aan de lokale en regionale vraagstukken in het sociaal domein. Je wilt als MGR blijven aansluiten bij de verwachtingen, wensen, opdrachten en keuzes die gemeenten hierin maken. Binnen de modules leidt dit tot module specifieke missies en visies.

Bestuurlijke besluitvorming en verantwoording afleggen

De zorgvuldige bestuurlijke besluitvorming via bestuurscommissies in het dagelijks bestuur en algemeen bestuur, mede gebaseerd op zienswijzen van gemeenteraden levert het draagvlak voor ons dagelijks werk. Daarom zorgen we voor tijdige informatievoorziening, goede advisering en transparantie bij het afleggen van inhoudelijke en financiële verantwoording.

Gezond (thuis)werken

Deze Covid-19 pandemie heeft veel gevraagd van iedereen, ook van de medewerkers van de MGR. Zij hebben dynamisch ingespeeld op de ontstane situatie door vanuit huis het werk voort te zetten met grote betrokkenheid, professionaliteit en toewijding. Achter de schermen is er door managers, preventiemedewerkers, communicatie en directie volop inzet op goede ict ondersteuning en aandacht, digitale programma's en informatie en adviezen voor de fysieke en mentale gezondheid van de medewerkers. Daarbij telkens inspelend op wat er nu kan en nodig is. In verbinding blijven met elkaar en op afstand met elkaar, gemeenten, ketenpartners en met alle partijen in het werkveld samenwerken is een uitdaging voor ons allemaal.

Talent- en opgavegericht werken: Time4Talent

In 2020 hebben we ons bewust gericht op het in ontwikkeling blijven als professional. We hebben onze HR visie op talent- en opgavegericht werken uitgewerkt tot een ontwikkelcyclus gebaseerd op ontwikkeling en inzetten van de talenten van iedere medewerker ten behoeve van de opgaves van het team en de organisatie als geheel. De OR is daar actief bij betrokken geweest. Om dit goed te implementeren is een project Time4Talent gestart. We hebben ervaren dat deze positief waarderende manier van werken gebaseerd op talenten motiverend en stimulerend werkt en ook in digitale vorm veel positieve energie brengt. Alle medewerkers van de MGR gaan hier in 2021 verder in hun eigen modules mee aan de slag.
Daarnaast hebben we gekeken wat er digitaal mogelijk is toen fysieke bijeenkomsten, trainingen en opleidingen geen optie meer waren. Daarvoor is in de zomer van 2020 een digitale MGR academie ingericht. Daarnaast hebben medewerkers digitaal opleidingen gevolgd om bij te blijven in hun vakgebied en zich te blijven ontwikkelen.

Professionele bedrijfsvoering

De rol van de integrale bedrijfsvoering is enerzijds faciliterend aan het werk van de medewerkers in de modules en anderzijds draagvlak voor de bestuurlijke verantwoordelijkheid.
Daarbij zijn er in 2020 nieuwe uitdagingen geweest op het vlak van invoering WNRA, rechtmatigheidstoetsing, privacy, informatiebeheer, informatieveiligheid, archivering, en toegankelijkheid van de informatie. Dit heeft geleid tot:

- Invoering van WNRA en personeelshandboek digitaal beschikbaar;
- Voorbereiden rechtmatigheidstoetsing door dagelijks bestuur op basis van intern controleplan ter voorbereiding van mogelijke invoering in 2021;
- Betrouwbare partner informatietoegankelijkheid: Ontwikkelen gedragswijzer privacy, informatieveiligheid en integriteit, waaronder betere databescherming door mobiele telefoons van de MGR;
- Nieuwe afspraken en DVO's van Arnhem, Connectie, RID en 1 stroom 2020 en 2021 t.b.v. inhuur van diensten.
- Voldoen aan wetgeving: Inrichten archiefsysteem en start gesprekken met gemeenten over archiveren gemandateerde taken.
- Verbetering zichtbaarheid en communicatie: Check digitale toegankelijkheid van onze websites en voorbereiden benodigde aanpassingen in 2021.
- Bijeenkomst integriteit en afleggen eed en belofte nieuwe medewerkers;
- Kennismaking vertrouwenspersoon;
- Gezamenlijke aanbesteding uitzendkrachten/payrolling;

Wat heeft het gekost?

De overheadlasten bedragen € 307.000 en zijn daarmee € 21.000 lager dan begroot. Door de incidentele baten heeft dit geleid tot een positief saldo van € 31.000 die wordt toegevoegd aan de nieuwe bestemmingsreserve Beheer. De begroting van de module beheer bestaat uit de kosten van de beheerorganisatie en een post onvoorzien. De onvoorziene kosten zijn per definitie incidenteel.

Lasten en baten Beheer(overhead)	*Realisatie 2020*	*Gewijzigde Begroting*	*Verschil*	*Realisatie incidenteel*	*Begroting incidenteel*
Euro x 1.000					
Beheer	296	298	*-2*	*-2*	
Onvoorzien	12	31	*-19*	*12*	*31*
Overheadlasten	**307**	**329**	***-21***	***10***	***31***
Deelnemende gemeenten	329	329	-	*31*	*31*
Overige baten	10	-	*10*	*10*	
Saldo	**31**	**-**	***31***	**31**	**-**
Onttrekking aan reserve		-	-	-	-
Dotatie aan reserve	-31		*-31*	*-31*	
Resultaat Beheer(overhead)	-	-	**-**	-	-

Toelichting

- De reguliere kosten van de module Beheer zijn conform begroting.
- De onvoorziene lasten zijn met € 12.000 lager dan begroot (€ 31.000). Ook is er extra dekking ontvangen voor deze kosten in de vorm van de subsidie voor opleidingskosten.
- Conclusie: incidentele impact verklaart het verschil en structurele lasten en baten zijn in balans.

Overzicht Overheadlasten

De overheadlasten (€ 1.977.000) zijn € 78.000 lager dan begroot. Doordat de incidentele kosten € 40.000 lager zijn dan begroot is er structureel ruimte voor € 38.000 verlaging. De verschillen per module zijn reeds in hoofdstuk 1 en in de programmaverantwoording van hoofdstuk 2 besproken.

Overzicht Overhead *Euro x 1.000*	Classificatie	*Realisatie 2020*	*Gewijzigde Begroting*	*Verschil*	*Realisatie incidenteel*	*Begroting incidenteel*
Kosten	Personeelskosten	**973**	1.014	*-41*	-16	
Groep	Huisvestingskosten	**221**	237	*-16*	-2	
	ICT kosten	**241**	299	*-58*	42	29
	P&O & FA kosten	**327**	304	*23*	-	
	Overige kosten	**216**	202	*15*	11	46
Totaal Overheadlasten		**1.977**	**2.056**	***-78***	**35**	**75**
Module	Inkoop	**324**	302	*22*	7	
	Onderwijs	**648**	698	*-50*	-16	
	WSP	**519**	540	*-21*	37	44
	WgSW	**179**	187	*-8*	-3	
	Beheer	**307**	329	*-21*	10	31
Totaal Overhead lasten		**1.977**	**2.056**	***-78***	**35**	**75**

Toelichting

- De personeelskosten zijn € 41.000 lager dan begroot waarvan € 16.000 incidenteel.
- De huisvestingskosten in het stadkantoor in Arnhem zijn lager met het nieuwe huurcontract.
- De kosten voor facilitaire dienstverlening (€ 73.000) die eerder onder ICT kosten werden geboekt, zijn nu correct opgenomen in de overige kosten.
- De implementatie van het programma Time4Talent leidt tot hogere P&O kosten (€ 23.000) in 2020 en 2021.
- De onderliggende kosten (zonder impact verschuiving facilitaire dienstverlening) zijn € 58.000 lager. Dit is voornamelijk door lagere incidentele kosten en incidenteel lagere kosten.
- Conclusie: lagere structurele kosten voor Onderwijs en hogere kosten (€ 34.000) voor Inkoop (€ 14.000).
- Conclusie lagere personeelskosten, huisvestingslasten en ICT-kosten (door verschuiving).

2.2.6 Beleidsindicatoren bestuur en organisatie

Op basis van de nieuwe BBV worden de effecten van beleid toegelicht met behulp van een vaste set beleidsindicatoren.

Formatie & indicatoren Bestuur en organisatie		**2020 Realisatie**	2020 Gewijzigde Begroting	2019 Realisatie	**2021 Primaire Begroting**
Formatie (fte) (formatieplan)	Beheer	**2,1**	2,1	1,8	3,1
	Inkoop	**12,8**	12,8	11,8	12,8
	Onderwijs	**30,1**	30,1	28,6	29,2
	WSP	**17,9**	17,9	18,0	16,9
	WgSW	**1,2**	1,2	1,2	1,2
Totale formatie		**64,1**	**64,1**	**61,4**	**63,2**
Bezette formatie (fte vast)	Beheer	**2,3**	2,1	1,3	2,1
	Inkoop	**11,4**	10,6	9,8	10,6
	Onderwijs	**27,4**	26,5	27,0	26,5
	WSP	**17,1**	17,7	13,1	16,7
	WgSW	**0,3**	0,2	-	0,2
Totaal bezette formatie		**58,5**	**57,0**	**51,2**	**56,0**
Indicatoren	Externe inhuur %	**11%**	10%	18%	9%
	Overhead %	***3%***	*3%*	*5%*	*3%*
	Appartaatskosten per inwoner	***€ 13,34***	*€ 14,18*	*€ 15,94*	*€ 13,96*
	Formatie Fte per 1.000 inwoners	***0,14***	*0,14*	*0,13*	*0,14*
	Bezette vaste formatie fte per 1.000 inwoners	***0,13***	*0,12*	*0,11*	*0,12*

Vanaf 2020 zijn er conform begroting meer medewerkers in dienst van de MGR gekomen en is minder sprake van inhuur. Incidenteel worden vacatures ingevuld door externe inhuur. Daarnaast is voor tijdelijke opdrachten sprake van inhuur. De SW dienstverbanden en de resterende dienstverbanden van de boventalligen (in dienst tot 31/12/2021) zijn niet opgenomen.

2.3 Paragrafen

In de paragrafen wordt ingegaan op het beleid met betrekking tot de beheersmatige aspecten van de organisatie.

2.3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Weerstandsvermogen

De MGR wordt gefinancierd door deelnemende gemeenten en kent geen algemene reserve.
Tot de aanwezige weerstandscapaciteit van de MGR kunnen slechts twee posten worden gerekend:

- Bestemmingsreserves
- Post onvoorzien

De Bestemmingsreserve WgSW is in 2019 gevormd, specifiek voor het risico van externe factoren die de personeelskosten SW beïnvloeden (reserve is max 1% van de personeelskosten). Voor de overige modules zijn er beperkte bestemmingsreserves ingericht (max. € 50.000, afhankelijk van begrotingsoverschot voorgaande jaren).
Bij de post 'onvoorzien' is een bedrag van € 31.000 begroot voor het jaar 2019.

Financiële kengetallen *Euro x 1.000*	2020 Realisatie	**2020** **Gewijzigde Begroting**	2019 Realisatie
netto schuldquote	-0,04	-0,05	-0,01
solvabiliteitsratio (A/B)	0,09	0,52	0,16
structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%

De netto schuldquote blijft negatief doordat de schulden lager zijn dan de vlottende activa.
Door de bestemmingsreserves is een beperkt eigen vermogen ontstaan hetgeen terugkomt in de solvabiliteitsratio. Deze is lager dan 2019 door een toename van het balanstotaal met de voorziening boventalligen en het positieve resultaat over 2020 (eindafrekening naar gemeenten). De structurele exploitatieruimte is nul doordat structurele lasten en baten in evenwicht zijn.

Vennootschapsbelasting

Binnen de MGR is er geen sprake van een winststreven en derhalve valt de MGR niet onder VPB-plicht.

Inventarisatie risico's

De in de begroting genoemde risico’s over 2020 zijn zonder optreden van deze risico’s afgerond.
Ten behoeve van de MGR is de 'open einde' systematiek van toepassing waarbij bij een tekort de deelnemende gemeenten bij moeten betalen en bij een overschot geld terug krijgen. De uitgewerkte risico’s zijn dus vrijwel direct ook risico’s voor de bij de deelnemende gemeenten.
Als onderdeel van het risicomanagement is er een risico-inventarisatie gemaakt. De belangrijkste risico’s met de meeste impact worden hieronder genoemd met de genomen beheersmaatregelen.

	Risico	Kans	Reputatie/ maatsch. Impact	Financiële impact	Beheersmaatregelen
1	Incident/hack ICT beveiliging/ AVG / ICT systeem niet beschikbaar	Laag	Hoog	200k en 20k per dag	DVO's RID De Liemers & De Connectie; Informatiebeveiliging beleid en beveiligde mobiele telefoons.
2	Loonkosten stijging SW > Begroting	40%		600k (1%)	Bestemmingsreserve & additionele rijksbijdrage voor gemeenten op basis van LPO
3	Onrechtmatigheid of fraude	Laag	Hoog	<50k	Intern controle plan; betalingen door 4 mensen goedgekeurd.
4	Specifieke uitvoeringsrisico's modules leiden er toe dat maatschappelijke doelstellingen niet worden gehaald.	Medium	Medium/ Hoog	Indirect	Planning & control cyclus: actualiseren van uitvoerings-programma, periodiek overleg ambtelijke & bestuurlijke overleggen en prestatie-verantwoording. Inzet op kwaliteit en motivatie van medewerkers.
5	Wegvallen van deel financiering van gemeenten, door uitreden van een of meer modules.	Laag		500k (10% structuur)	Goede lange termijnplanning. Bescherming in regeling waarbij reorganisatiekosten bij uittreders worden gelegd.
6	Geen passend personeel met expertise kunnen vinden voor het uitvoeren van de opdrachten	Medium	medium	50k	1. Een betrouwbare, zorgvuldige en interessante werkgever zijn waar mensen graag willen werken. 2. Goede contacten onderhouden met bureaus om snel mensen in te kunnen huren. Kosten worden dan wel hoger.

2.3.2 Financiering

Het financieringsvraagstuk van de MGR is van een beperkte omvang. De gemeenten betalen voorschotnota's, zodat de financieringsrisico's om die reden slechts beperkt zijn tot het tijdig ontvangen van deze bedragen.

Rentelasten

Dit is niet van toepassing.

Renteresultaat en toerekening

Er is geen resultaat op rente. Daarmee is de rente ook niet toegerekend aan de modules/ taakvelden.

Renterisicobeheer

Algemene uitgangspunten met betrekking tot het renterisicobeheer zijn:

- geen overschrijding van de renterisiconorm conform de Wet Fido;
- nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning;

- de rente typische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie.

Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de wet Fido een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop de organisatie haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt 8,2% van het begrotingstotaal aan lasten voor bestemming, dus met uitzondering van de stortingen in de reserves. De kasgeldlimiet bedraagt derhalve € 5,6 miljoen. Het werkkapitaal is positief met voorfinanciering van de gemeentelijke bijdrage, dus is er geen behoefte aan externe financiering.

De liquide middelen betreft het rekening-courant tegoed bij de BNG. De huidige financiële positie geeft geen aanleiding om op de korte termijn maatregelen voor te stellen.

Schatkistbankieren

Vanaf het 3e kwartaal wordt het saldo dagelijks afgeroomd door de BNG naar 's Rijks schatkist.

Overzicht benutting Drempelbedrag schatkistbankieren					
Euro x 1.000	***Drempel-bedrag***	*Kwartaal 1*	*Kwartaal 2*	*Kwartaal 3*	*Kwartaal 4*
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten	**513**				
's Rijks schatkist aangehouden middelen		106	91	0	1
Ruimte onder het drempelbedrag		408	422	513	513
Overschrijding van het drempelbedrag		-	-	-	-

Renterisiconorm

Het renterisico op de lange financiering wordt wettelijk begrensd door de renterisico-norm.
De MGR heeft geen schulden aangetrokken of geldleningen uitgezet.

Relatiebeheer

Het betalingsverkeer is geconcentreerd bij de Bank Nederlandse Gemeenten.

2.3.3 Bedrijfsvoering

Waar staat de MGR voor?

De MGR is een samenwerkingsverband dat is ingesteld ter gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers binnen het sociaal domein. De MGR voert een transparant financieel beleid.

Doelen en taken

De MGR heeft tot doel de gezamenlijke sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van de basistaken (GR art. 6a, 1a) en de taken uit de samenwerkingsmodules (GR art. 6a, 1b). Over het uitvoeren van taken sluit de deelnemer per module en voor zover van toepassing per sub module een afzonderlijke dienstverleningsovereenkomst af met het samenwerkingsverband.

Personeel en integriteit

De medewerkers van de MGR hebben een aanstelling bij de MGR. Naast medewerkers met een aanstelling worden medewerkers ingehuurd. Dit is van toepassing op medewerkers die bij de MGR starten en voor taken waarvoor geen vaste formatie is en/of medewerkers waarvoor een specifieke deskundigheid is vereist. Het aantal medewerkers in vaste dienst is conform planning toegenomen. Het aantal medewerkers dat wordt ingehuurd is afgenomen. Er is in 2020 een gedragswijzer privacy, informatieveiligheid en integriteit ontwikkeld en met de OR afgestemd en opgenomen in het personeelshandboek en in Q1 in 2021 per module met medewerkers besproken.

Op 2 juli 2020 is een fysieke bijeenkomst geweest in de raadszaal in Westervoort over integriteit en is de eed of belofte afgelegd door nieuwe medewerkers in aanwezigheid van de voorzitter van de MGR.

Dienstverleningsovereenkomsten

In 2020 was er een dienstverleningsovereenkomst met de RID voor de ICT-diensten en ten behoeve van de module Onderwijszaken met de Connectie ten behoeve van ICT en archief en de gemeente Arnhem wat betreft juridische dienstverlening. Er is een DVO met 1 stroom over de personele en financiële dienstverlening. Er zijn huurovereenkomsten met de gemeente Arnhem en Westervoort en een particuliere verhuurder in Arnhem-Zuid.

Rapporteren

Aan de partners wordt per programma gerapporteerd. Het is een overzicht van de geleverde prestaties. De rapportages worden halfjaarlijks opgesteld.

ICT

De MGR beheer, de module Inkoop, de module WSP en de module WgSW hebben in 2020 gebruik gemaakt van de ICT-omgeving (hardware en software) van RID De Liemers. Daarbij is de aangeschafte hardware eigendom van de MGR. Eind 2020 zijn er voor alle medewerkers telefoons van de zaak aangeschaft. Voor de module onderwijszaken is de ICT in 2020 geleverd door de Connectie. Zij leveren vanaf eind december 2020 ook de telefoons van de zaak in bruikleen voor de medewerkers van het RBL. Die hardware is eigendom van de Connectie.

Duurzaamheid

De MGR huurt in 2020 kantoorruimte bij de gemeenten Westervoort en Arnhem en bij de Rabobank in Arnhem Zuid. Op de locatie Westervoort is sprake van dubbele beglazing en ledverlichting. Verwarming vindt plaats door stadsverwarming en stroom wordt geleverd door De Groene Stroomfabriek en is mede afkomstig van de zonnepanelen op het dak van het gemeentehuis en bibliotheek. Het gebouw heeft energielabel D.
RBL is in het nieuwbouw deel van het stadskantoor in Arnhem gevestigd. Dit deel heeft een energielabel A. Daarbij wordt gebruik gemaakt van een warmtepomp die kan koelen en verwarmen. Voor verwarmen in koude periodes is de warmtepomp aangesloten op het warmtenet. Ook daar wordt groene stroom van de Groene stroomfabriek gebruikt. Verder is er sprake van gescheiden afvalverwerking voor papier en overige. De mate van scheiden verschilt per locatie.
Door Covid-19 is beduidend minder gebruik gemaakt van de kantoorruimten.

Er zijn drie elektrische fietsen beschikbaar zodat medewerkers die met openbaar vervoer komen naar hun afspraken kunnen gaan. Ook kan via een OV businesscard gebruik gemaakt worden van OV, leenauto en OV fietsen. Via de mobiliteitsregeling wordt gebruik van openbaar vervoer en fietsen naar het werk ook gestimuleerd. Door Covid-19 en dringende advies om vanuit huis te werken is er in 2020 beduidend minder gereisd.

De MGR zet in op duurzame inzetbaarheid van medewerkers, waaronder vergroten van ontwikkelmogelijkheden, verlagen van werkdruk, opnemen van verlof, inzet preventiemedewerkers, aandacht voor goede werkhouding ter verhoging van het werkplezier en verlaging van het ziekteverzuim. In 2020 stond een groot deel van het jaar in het teken van corona en gezond en veilig thuis of vanuit huis werken. Daarbij is veel aandacht geweest voor arbothema's zodat mensen mentaal en fysiek gezond hun werk konden doen. Het verzuim is iets lager dan het verzuim in 2020.

3 Jaarrekening

Inleiding

In dit hoofdstuk worden de baten en lasten van de MGR op verschillende manieren gepresenteerd en toegelicht. De balans en de mutaties van de balansposten ten opzichte van 2019 worden toegelicht. Het hoofdstuk wordt afgesloten met de controle met betrekking tot de Wet Normering Topinkomens.

3.1 Overzicht baten en lasten

Overzicht baten en lasten			**2020 Realisatie**	2020 Gewijzigde Begroting	2020 Primaire Begroting	2019 Realisatie
Programma		*Euro x 1.000*				
Inkoop		Lasten	1.112	1.247	976	1.022
		Baten	1.486	1.549	1.299	1.313
		Saldo	374	302	323	291
		Dotatie bestemmingsreserve	-50	0	0	0
		Resultaat programma Inkoop	**324**	**302**	**323**	**291**
Onderwijs		Lasten	1.958	2.068	1.988	1.891
		Baten	2.656	2.766	2.666	2.550
		Saldo	698	698	679	659
		Dotatie bestemmingsreserve	-50	0	0	0
		Resultaat programma Onderwijs	**648**	**698**	**679**	**659**
WSP		Lasten	1.187	1.141	1.063	1.085
		Baten	1.669	1.624	1.534	1.637
		Saldo	482	483	471	552
		Dotatie bestemmingsreserve	0	0	0	-75
		Onttrekking bestemmingsreserve	37	57	0	0
		Resultaat programma WSP	**519**	**540**	**471**	**477**
WgSW		Lasten	60.610	62.321	58.644	59.030
		Baten	60.763	62.508	60.314	61.252
		Saldo	153	187	1.671	2.222
		Dotatie bestemmingsreserve	0	0	0	-581
		Onttrekking bestemmingsreserve	26	0	0	0
		Resultaat programma WgSW	**179**	**187**	**1.671**	**1.641**
	A	**Resultaat Programma's**	**1.670**	**1.727**	**3.143**	**3.067**
Overhead		Lasten	1.977	2.056	3.472	3.389
		Baten	339	329	329	322
		Saldo	-1.639	-1.727	-3.143	-3.067
		Dotatie bestemmingsreserve	-31	0	0	0
	B	**Resultaat Overhead**	**-1.670**	**-1.727**	**-3.143**	**-3.067**
Eindresultaat		**A + B**	**-**	**-**	**-**	**-**
Totaal		**Lasten**	**66.845**	**68.833**	**66.142**	**66.417**
		Baten	**66.913**	**68.776**	**66.142**	**67.073**
		Saldo	**68**	**-57**	**-**	**656**
		Dotatie bestemmingsreserve	**-131**	**-**	**-**	**-656**
		Onttrekking bestemmingsreserve	**63**	**57**	**-**	**-**
Eindresultaat			**-**	**-**	**-**	**-**

Toelichting
De totale lasten voor bestemming zijn 2,0 miljoen lager dan begroot. De totale baten zijn € 1,9 miljoen lager dan begroot door het verlagen van de gemeentelijke bijdrage met € 2,5 miljoen en hogere incidentele baten. Er wordt netto € 57.000 toegevoegd aan de reserves. In de programmaverantwoording zijn alle onderdelen reeds toegelicht.

3.2 Overzicht incidentele baten en lasten

Onderstaande tabel geeft per programma inzicht in de incidentele effecten. In totaal leiden deze incidentele baten en lasten tot een incidenteel voordeel van € 1 miljoen: de onderliggende structurele verlaging van de gemeentelijke bijdrage is € 1,5 miljoen (voornamelijk WgSW)

Incidentele impact			*Totale Lasten en Baten*			*Incidentele Lasten en Baten*		
Programma		*Euro x 1.000*	Realisatie 2020	Gewijzigde Begroting	*Verschil*	Realisatie	Gewijzigde Begroting	Verschil
Inkoop		Lasten	**1.112**	1.247	*-135*	**-110**	-	-110
		Baten	**1.486**	1.549	*-63*	**0**	-	0
		Saldo	**374**	302	*72*	**110**	-	110
		Dotatie bestemmingsreserve	-50		*-50*	-50	-	-50
		Resultaat programma Inkoop	**324**	**302**	**22**	**60**	**-**	**60**
Onderwijs		Lasten	**1.958**	2.068	*-110*	**-69**	17	-86
		Baten	**2.656**	2.766	*-110*	**42**	17	25
		Saldo	**698**	698	*-0*	**110**	-	110
		Dotatie bestemmingsreserve	-50		*-50*	-50	-	-50
		Resultaat programma Onderwijs	**648**	**698**	**-50**	**60**	**-**	**60**
WSP		Lasten	**1.187**	1.141	*46*	**135**	60	75
		Baten	**1.669**	1.624	*45*	**135**	90	45
		Saldo	**482**	**483**	*-1*	**0**	30	-30
		Dotatie bestemmingsreserve						
		Onttrekking bestemmingsreserve	37	57	*-20*	37	57	-20
		Resultaat programma WSP	**520**	**540**	**-20**	**37**	**87**	**-50**
WgSW		Lasten	**60.610**	62.321	*-1.711*	**2.974**	3.479	-505
		Baten	**60.763**	62.508	*-1.745*	**3.813**	3.479	334
		Saldo	**153**	**187**	*-34*	**839**	-	839
		Onttrekking bestemmingsreserve	**26**		*26*	**26**		26
		Resultaat programma WgSW	**179**	**187**	**-8**	**865**	**-**	**865**
	A	**Resultaat Programma's**	**1.670**	**1.727**	**-57**	**1.023**	**87**	**936**
Overhead		Lasten	**1.977**	2.056	*-78*	**35**	75	-40
		Baten	**339**	329	*10*	**41**	31	10
		Saldo	**-1.639**	**-1.727**	*88*	**6**	-44	50
		Dotatie bestemmingsreserve	-31		*-31*	-31	0	-31
	B	**Resultaat Overhead**	**-1.670**	**-1.727**	**57**	**-26**	**-44**	**18**
Eindresultaat		**A + B**	**0**	**0**	**0**	**997**	**43**	**954**
Subtotaal		**Lasten**	**66.845**	**68.833**	**-1.988**	**2.966**	**3.631**	**-665**
		Baten	**66.913**	**68.776**	**-1.863**	**4.032**	**3.617**	**414**
		Saldo	**68**	**-57**	**125**	**1.065**	**-14**	**1.079**
		Dotatie bestemmingsreserve	**-131**	**-**	**-131**	**-131**	**-**	**-131**
		Onttrekking bestemmingsreserve	**63**	**57**	**6**	**63**	**57**	**6**
Saldo na bestemmingsreserves			**-**	**-**	**-**	**997**	**43**	**954**

Toelichting

Structurele lasten die in 2020 lager zijn uitgevallen door incidentele meevallers zijn als negatieve incidentele lasten in het overzicht opgenomen. In de programmaverantwoording zijn alle onderdelen reeds toegelicht. De belangrijkste incidentele bedragen en meevallers zijn:

- Inkoop: € 125.000 Lagere advieskosten voor het uitvoeren van kwaliteitstoeten.
- Onderwijs: € 54.000 UWV ontvangsten
  € 51.000 Lagere externe inhuur van personeel en lagere opleidingskosten.
  € 42.000 Lasten & baten voor het uitvoeren van extra opdrachten.
- WSP: € 39.000 Externe inzet voor WSP Midden-Gelderland werkt door!
  € 69.000 Personele inzet Programma Schakelpunt
- WgSW: € 3.479.000 Overdracht voorziening boventalligen van Presikhaaf bedrijven
  € 250.000 Overdracht voorziening latente verplichtingen Presikhaaf Bedrijven (beide zowel als uitvoeringskosten en als overige baten)
  € 730.000 Vrijval voorziening boventalligen
  € 55.000 Extra ontvangst UWV compensatie transitievergoeding 2019
- Overhead € 42.000 ICT en verhuiskosten WSP

De conclusies per module zijn hieronder samengevat:

- **Inkoop**: de besparing op de programmakosten van € 135.000 is grotendeels incidenteel (-€ 110.000). Van de resterende structurele besparing van € 25.000 is €15.000 nodig voor de dekking van de structureel hogere overheadlasten.
- **Onderwijs**: de besparing van € 110.000 op programmalasten is incidenteel. De besparing op de overheadlasten is grotendeels structureel: € 34.000.
- **WSP**: Het saldo van de lasten en baten is structureel in evenwicht. Extra incidentele activiteiten worden apart gefinancierd en er resteert € 38.000 in de bestemmingsreserve WSP.
- **WgSW**: Het voordeel van € 2,3 miljoen ten opzichte van de begroting is € 0,8 miljoen incidenteel en € 1,5 miljoen structureel lagere kosten. Dit zal ook leiden tot een lagere rijksbijdrage SW voor gemeenten
- **Overhead**: lagere structurele kosten voor Onderwijs en hogere kosten (€ 34.000) voor Inkoop (€ 14.000). Dit wordt veroorzaakt door lagere personeelskosten, huisvestingslasten en ICT-kosten (door verschuiving).

3.3 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

De afwijkingen in de lasten ten opzichte van de begroting kunnen als volgt worden verklaard:

Overzicht Lasten		**2020**	2020	*Verschil*
	Classificatie	**Realisatie**	Gewijzigde	*vs. gew.*
Euro x 1.000			Begroting	*Begroting*
3	WSP	**1.187**	1.141	*46*

Toelichting
Categorie 1 - Compensatie door direct gerelateerde opbrengsten:

- De programmalasten van de module WSP zijn hoger dan begroot door extra kosten voor extra activiteiten voor het programma WSP Midden-Gelderland werkt door! Deze kosten zijn gefinancierd vanuit programma Perspectief-op-Werk.

De programmalasten van de overige modules en de overheadlasten zijn binnen begroting gerealiseerd.

3.4 Balans

ACTIVA (Euro x1.000)	31-12-2020	31-12-2019	PASSIVA	31-12-2020	31-12-2019
Vaste activa	**39**	-	**Vaste passiva**	**2.779**	**656**
Materiële vaste activa			*Eigen vermogen*		
Investeringen met een economisch nut	**39**		Bestemmingsreserves	724	656
Vlottende activa	**7.973**	**4.062**	Resultaat baten & lasten 2020	-	
Uitzettingen (looptijd<1 jaar)			**Totaal eigen vermogen**	**724**	**656**
Vorderingen op openbare lichamen	911	707	*Voorzieningen*	2.055	-
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	5.134	1.599	*Vaste schulden*	-	-
Overige vorderingen	551	253	**Vlottende passiva**	**5.233**	**3.406**
Totaal uitzettingen	**6.596**	**2.559**	*Netto-vlottende schulden (looptijd <1 jaar)*		
Liquide middelen (kas- en banksaldi)	**-**	**-**	**Overige schulden**	**3.283**	**924**
Overlopende activa			*Overlopende passiva*		
Nog te ontvangen bedragen van overige Nederlandse overheidslichamen	1.241	1.463	Voorschotten van overige Nederlandse overheidslichamen	70	72
Overige overlopende activa	136	41	Overige Overlopende passiva	1.880	2.411
Totaal overlopende activa	**1.377**	**1.504**	**Totaal Overlopende passiva**	**1.950**	**2.483**
Totaal Activa	**8.012**	**4.062**	**Totaal Passiva**	**8.012**	**4.062**

Borgstellingen / garantstellingen: nihil

Het balans totaal is met € 4,0 miljoen toegenomen. Voornamelijk door de voorzieningen van € 2,1 miljoen) en een hoger resultaat ten opzichte de begroting dan in 2019. Dit leidt tot hogere terugbetaling aan de gemeenten (€ 2,1 miljoen) dat is opgenomen als een overige schuld op de balans.

De opbouw en de mutaties van de balansposten worden in paragraaf 3.7 toegelicht.

3.5 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding
De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat is bepaald op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, zijn de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden verantwoord slechts op voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Met verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar wordt rekening gehouden als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Balans

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs.
Afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar.
Een actief dat buiten gebruik wordt gesteld, wordt op het moment van buitengebruikstelling voor de resterende boekwaarde afgeschreven.

Afschrijvingsbeleid
De materiële vaste activa met economisch nut worden lineair afgeschreven in:

a. 25 jaar : voorzieningen aan terreinen;
b. 40 jaar: gebouwen;
c. 15 jaar: machines, apparaten en installaties;
d. 15 jaar: inventarissen
e. 7 jaar: vervoermiddelen;
f. 4 jaar : ICT-investeringen
g. 10 jaar: overige activa
h. Niet: gronden.

Activa met economisch nut en een verkrijgingprijs van minder dan € 25.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Deze laatst genoemden worden altijd geactiveerd. De afschrijvingstermijn voor ICT investeringen is teruggebracht van 5 naar 4 jaar. Dit sluit beter aan bij de gebruiksduur van notebooks. De financiële verordening wordt aangepast samen met andere wijzigingen m.b.t. de rechtmatigheidsverklaring. In het jaar waarin het kapitaalgoed gereed komt/verworven wordt en vanaf het moment dat het door de MGR in gebruik kan worden genomen, wordt begonnen met afschrijven.
Bij het afschrijven wordt er geen rekening gehouden met een eventuele restwaarde.

Vorderingen en overlopende activa
De vorderingen waarderen we tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid hebben we een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statistisch bepaald op basis van de gemaakte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten
Deze activa nemen we tegen nominale waarde op.

Vlottende passiva
De vlottende passiva waarderen we tegen de nominale waarde.

3.6 Toelichting op de balans

Vaste activa

De ICT investering in 2020 bedraagt € 51.000.

Vaste activa	ICT	Totaal
Euro x 1.000	Investeringen	
Boekwaarde per 31 december 2019	**0**	**0**
Investeringen 2020	51	51
Afschrijvingen	-12	-12
Boekwaarde per 31 december 2020	**39**	**39**

De notebooks worden in 4 jaar afgeschreven vanaf februari 2020.

Uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar

De vorderingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Uitzettingen			**2020**	**2019**
Euro x 1.000		Debiteur	31-12-2020	31-12-2019
Vorderingen	1	Arnhem	467	118
Openbare	2	Doesburg	22	18
lichamen	3	Duiven	33	7
	4	Lingewaard	63	30
	5	Overbetuwe	64	129
	6	Renkum	32	29
	7	Rheden	85	41
	8	Rozendaal	1	2
	9	Wageningen	8	5
	10	Westervoort	33	245
	11	Zevenaar	73	37
Totaal Deelnemende gemeenten			**881**	**662**
		Neder-Betuwe	30	46
Totaal vorderingen openbare lichamen			**911**	**707**
Uitzettingen in 's Rijks schatkist			**5.134**	**-**
Overige		UWV Werkbedrijf MG	-	35
Vorderingen		MBO Rijn IJssel	-	14
		Scalabor	542	177
		EMCO Groep	-	26
		Overige debiteuren	9	1
Totaal overige vorderingen			**551**	**253**
Totaal uitzettingen			**6.596**	**960**

Toelichting

- De openstaande vorderingen bij gemeenten hebben voornamelijk betrekking op doorbelasting van de BTW-lasten. Voor de activiteiten waar de koepelvrijstelling van toepassing is wordt de BTW doorgeschoven naar gemeenten. Gemeenten kunnen deze BTW verhalen in het BTW compensatiefonds.
- De vordering op Scalabor betreft de doorbelasting van werk-gerelateerde looncomponenten voor de jaren 2019 en 2020.
- Er is geen sprake van dubieuze debiteuren of betwiste facturen.
- De liquide middelen op de rekening-courant van de BNG worden dagelijks verrekend met de rekening-courant in ’s Rijks schatkist. Daarom worden er geen liquide middelen aangehouden.

Overlopende activa

De post overlopende activa wordt onderscheiden in:

Overlopende activa			2020	2019
Euro x 1.000		Omschrijving	31-12-2020	31-12-2019
Nog te ontvangen				
bijdragen	<2019	UWV TV Presikhaaf Bedrijven	58	
overige overheid	2019	UWV compensatie transitievergoeding	77	530
	2020	UWV compensatie transitievergoeding	370	
		Belastingvoordeel (LIV)	736	933
Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid			**1.241**	**1.463**
Overige		Vooruitbetaalde bedragen	92	16
Overlopende		Loonvoorschotten	3	2
Activa		Fietsplan	40	23
Totaal overige overlopende activa			**136**	**41**
Totaal overlopende activa			**1.377**	**1.504**

Toelichting

- Door nieuwe wetgeving wordt betaalde transitievergoeding bij uitdiensttreding na 104 weken ziekte grotendeels gecompenseerd door het UWV. De MGR heeft de vordering op het UWV van Presikhaaf overgenomen voor 50 dossiers. Op balansdatum resteren er nog 11 dossiers; voor de dossiers zonder UWV beschikking is 83% van vordering opgenomen op de balans.
- De laatste 6 dossiers van medewerkers uit 2019 waarvoor transitievergoeding is aangevraagd zijn na balansdatum afgerond. Dit bedraagt € 77.000. Voor de totale groep uit 2019 is van de betaalde transitievergoeding bij uit dienst na 104 weken ziekte 92% ontvangen.
- Voor het jaar 2020 resteren er 32 dossiers. Hiervoor is 92% van de betaalde transitievergoeding opgenomen op de balans (€ 370.000)
- Het te ontvangen belastingvoordeel voor lage inkomens (LIV) is lager dan in 2019 door gewijzigde regelgeving: er is minder voordeel voor de laagste lonen tot 110% van het WML.
- Vooruitbetaalde bedragen: dit jaar zijn meer facturen vooruit ontvangen voor de licentiekosten van software m.b.t. volgende boekjaar. (Totaal bedrag € 72.000). Voor het huurcontract voor het kantoor van het WSP is € 20.000 vooruitbetaald (incl. huur januari).

Verloop eigen vermogen

De MGR heeft geen algemene reserve. Wel zijn er dit jaar twee module-specifieke bestemmingsreserves vastgesteld.

Bestemmingsreserves		Module	Module	Module	Module	Module	Totaal
Euro x 1.000		Inkoop	Onderwijs	WgSW	WSP	Beheer	
Boekwaarde per 31 december 2019		**0**	**0**	**581**	**75**	**0**	**656**
Onttrekkingen 2020		0	0	-26	-37	0	-63
Dotaties 2020		50	50	0	0	31	131
Totaal mutaties		50	50	-26	-37	31	68
Boekwaarde per 31 december 2020		**50**	**50**	**555**	**38**	**31**	**724**

Deze bestemmingsreserves hebben het volgende doel:

1. WgSW: Opvangen van onvoorziene kosten voor SW dienstverbanden
2. Overige modules: Opvangen van onvoorziene kosten in de bedrijfsvoering en onvoorziene personeelskosten voor het uitvoeren van de reguliere taken van de module.

Voorzieningen

De voorzieningen kennen het volgende verloop:

Voorzieningen *Euro x 1.000*	Boventalligen Presikhaaf Bedrijven	Latente verplichtingen PHB	Totaal
Boekwaarde per 31 december 2019	**0**	**0**	**0**
Dotaties 2020	3.479	250	3.729
Onttrekkingen 2020	-897	-47	-944
Vrijval	-730		-730
Boekwaarde per 31 december 2020	**1.852**	**203**	**2.055**

Per 1 januari 2020 is er een voorzieningen gevormd met betrekking tot het overnemen van 14 boventallige medewerkers van Presikhaaf Bedrijven. Doordat bij enkele mensen het dienstverband is beëindigd is er sprake van een vrijval van € 730.000. Per balansdatum resteren er nog 8 boventalligen.

Daarnaast is bij de liquidatie van Presikhaaf Bedrijven eind november 2020 een voorziening overgedragen aan de MGR voor latente rechten en verplichtingen. De eventuele toekomstige overschotten of tekorten op deze voorziening worden verrekend met de voormalige deelnemers aan de GR Presikhaaf Bedrijven volgens een vastgestelde verdeelsleutel (conform liquidatieplan Presikhaaf Bedrijven).

Netto vlottende schulden met een looptijd korter dan één jaar

De overige schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Overige schulden			2020	2019
Euro x 1.000		Crediteur	31-12-2020	31-12-2019
Overige schulden	1	Arnhem	1.320	250
aan deelnemende	2	Doesburg	77	16
Gemeenten	3	Duiven	85	17
(eindafrekening)	4	Lingewaard	201	43
	5	Overbetuwe	179	36
	6	Renkum	7	0
	7	Rheden	286	57
	8	Rozendaal	2	0
	9	Wageningen	5	1
	10	Westervoort	113	22
	11	Zevenaar	223	44
	Totaal deelnemende gemeenten		2.497	487
		Crediteuren	75	218
		Nog te betalen	582	212
		BTW	128	7
Totaal overige schulden			**3.283**	**924**

Toelichting

De creditering van de gemeentelijke bijdrage is opgenomen in de overige schulden. Onder de nog te betalen bedrage is een stijging van het aantal facturen ontvangen na balansdatum die betrekking hebben op 2020 (in totaal € 371.000).

Overlopende passiva

De post overlopende passiva wordt onderscheiden in:

Overlopende passiva		**2020**	**2019**
Euro x 1.000	Rubriek	31-12-2020	31-12-2019
Vooruitontvangen bedragen	Loonkostensubsidie		
	Presikhaaf Bedrijven	42	72
	Voorschot Perspectief op Werk	28	
Totaal vooruitontvangen bedragen		**70**	**72**
Overige overlopende Passiva	Netto salarissen	5	19
	Afdrachten Pensioenen	-	459
	Afdrachten OGV	0	0
	Afdrachten Loonbelasting	1.874	1.932
Totaal overige overlopende passiva		**1.880**	**2.411**
Totaal overlopende passiva		**1.950**	**2.483**

Niet in de balans opgenomen rechten/verplichtingen

De niet uit de balans blijkende verplichtingen zijn:

- € 150.000 voor 450 niet opgenomen vakantiedagen ambtelijke dienstverbanden
- € 4,4 miljoen voor 34.000 niet opgenomen vakantiedagen SW dienstverbanden
- € 2,1 miljoen voor 7 maanden recht op uitbetaling vakantiegeld over 2020

3.7 Gebeurtenissen na balansdatum

De situatie van Covid-19 duurt voort in 2021. Er is nog geen zicht wanneer de maatregelen en het vaccinatieplan zal leiden tot meer mogelijkheden voor jeugdigen richting school of werk, werkzoekenden richting werkgevers en zorgvragen richting zorgaanbieders. Alle signalen wijzen erop dat de consequenties voor inwoners in onze regio groot zijn en tot nieuwe vragen en uitdagingen zullen leiden, ook voor de MGR. We realiseren ons dat 2021 en ook 2022 veel impact zal hebben op het werk voor de MGR. We verwachten niet dat dit grote financiële gevolgen met zich mee zal brengen.

3.8 Wet Normering Topinkomens

Per 1 januari 2013 is de Wet Normering Topinkomens (WNT) ingegaan. De MGR is opgericht per 1-4-2017. De MGR heeft vanaf 2018 medewerkers in dienst. De gegevens van de directeur/secretaris staan hieronder weergegeven.

Bezoldiging topfunctionarissen

De WNT is van toepassing MGR Sociaal Domein Centraal Gelderland. Het voor MGR Sociaal Domein Centraal Gelderland toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 201.000 op basis van de categorie algemeen.

Gegevens WNT H. Wiselius **bedragen x € 1**	**2020**	**2019**
Functiegegevens	Directeur	Directeur
Aanvang en einde functievervulling	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,78	0,78
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 72.005	€ 70.368
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 12.908	€ 12.119
Subtotaal	**€ 84.913**	**€ 82.487**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	**€ 156.780**	**€ 151.320**
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging		**€ 82.487**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Topfunctionarissen met zonder bezoldiging

NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
Johannes Goossen	VOORZITTER DB EN AB
Ronald Paping	LID DB EN AB
Dorus Klomberg	LID DB EN AB
Marieke Albricht	LID AB
Leo Bosland	LID AB (gestart in 2020)
Lara de Brito	LID AB (beëindigd in 2020)
Nanne van Dellen	LID AB
Brigitte Faber-de Lange	LID AB
Theo Kampschreur	LID AB (beëindigd in 2020)
Marinka Mulder	LID AB
Rob Raaijman	LID AB (gestart in 2020)
Birgit van Veldhuizen	LID AB
Helga Witjes	LID AB

Bovengenoemde bestuurders zijn lid van het AB op basis van een wethouderschap in een deelnemende gemeente. Zij ontvangen geen bezoldiging van de MGR Sociaal Domein Centraal Gelderland.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2020 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Bijlage 1 Overzicht van de baten en lasten per taakveld

In dit overzicht worden de lasten en baten ingedeeld per taakveld conform BBV.

Overzicht Taakvelden		Taakveld	**2020 Realisatie**	2020 Gewijzigde Begroting	*Verschil vs. Gew. Begroting*
Euro x 1.000					
Lasten	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	**1.958**	2.068	*-110*
	6.4	Begeleide participatie	**60.610**	62.321	*-1.711*
	6.5	Arbeidsparticipatie	**1.187**	1.141	*46*
	0.4	Overhead	**3.078**	3.272	*-194*
	0.8	Overige baten en lasten	**12**	31	*-19*
	0.10	Mutaties reserves	**131**	0	*131*
Totaal Lasten			**66.976**	**68.833**	***-1.857***
Baten	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	**2.656**	2.766	*-110*
	6.4	Begeleide participatie	**60.763**	62.508	*-1.745*
	6.5	Arbeidsparticipatie	**1.669**	1.624	*45*
	0.4	Overhead	**1.793**	1.847	*-53*
	0.8	Overige baten en lasten	**31**	31	*0*
	0.10	Mutaties reserves	**63**	57	*6*
Totaal Baten			**66.976**	**68.833**	***-1.857***

Toelichting

- De modules vallen grotendeels gelijk aan de taakvelden.
- Inkoop en beheer zijn hier geconsolideerd als overhead, samen met de overheadlasten van de overige modules.
- De dotaties aan de bestemmingsreserves komen hier als lasten terug en onttrekkingen als baten.

De cijfermatige analyse is niet anders dan eerder vermeld.

Bijlage 2 Overzicht zorgvormen module inkoop

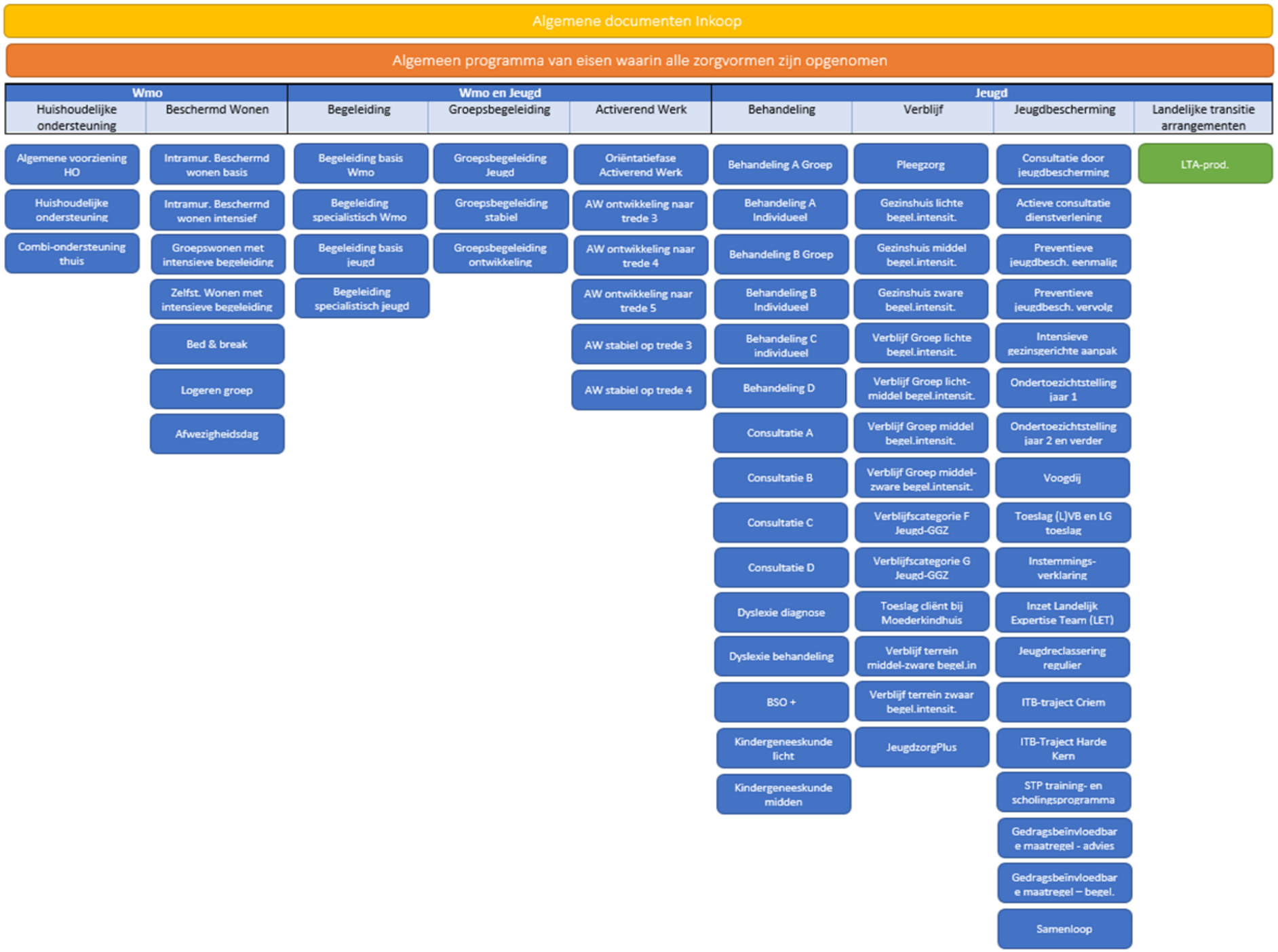

Politieke Avond

Dossiernummer	2750
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	26 mei 2021
Agendapunt	4.2
Omschrijving	Vaststellen: Jaarrekening 2020 en begroting 2022 Park Lingezegen

Geagendeerd	Vergaderdatum
Politieke Avond	26 mei 2021

GEMEENTE Arnhem

Besluit van 26 mei 2021

Zaaknummer 569678

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 11 mei 2021, nummer: 569678;

gelet op artikel 35 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen en artikel 18 en 19 van de Gemeenschappelijke Regeling park Lingezegen;

besluit:

1. Het Dagelijks Bestuur van Park Lingezegen met bijgevoegde zienswijzebrief mee te delen dat ingestemd kan worden met de (concept) jaarrekening 2020 en (concept) begroting 2022 van Park Lingezegen.

De griffier, De voorzitter,

Jaarrekening 2020 en begroting 2022 Park Lingezegen

Voor de gemeenteraadsvergadering d.d.:	26 mei 2021
Zaaknummer:	569678
Portefeuillehouders:	Paping

Resultaat van bespreking:

Aan de gemeenteraad, 21 mei 2020

Het college heeft het raadsvoorstel "Jaarrekening 2020 en begroting 2022 Park Lingezegen" aangeboden aan de raad. Het college stelt voor het DB van Park Lingezegen in een zienswijze mee te delen dat de raad kennis heeft genomen van de jaarrekening 2020 en begroting 2022 en daarmee kan instemmen. De zienswijze en het bijbehorende raadsvoorstel is beleidsluw van aard. Er is geen aanleiding om een inhoudelijke opmerking te maken. Zowel de jaarrekening als de begroting zijn conform eerder gemaakte afspraken.

Het Dagelijks Bestuur van de Agendacommissie heeft daarom besloten dit voorstel direct, dat wil zeggen zonder voorafgaande raadskamerbespreking, toe te voegen aan de agenda van de besluitvormende vergadering.

De raadsadviseur, De voorzitter,

W. Lammers C.J.M. Kalthoff

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 569678

Onderwerp: Jaarrekening 2020 en begroting 2022 Park Lingezegen

Voorstel

1. Het Dagelijks Bestuur van Park Lingezegen met bijgevoegde zienswijzebrief mee te delen dat ingestemd kan worden met de (concept) jaarrekening 2020 en (concept) begroting 2022 van Park Lingezegen.

Inleiding

Jaarlijks wordt door het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Park Lingezegen aan de raden van de vier betrokken gemeenten, waaronder Arnhem, de mogelijkheid geboden om een zienswijze in te dienen met betrekking tot de jaarrekening en begroting van het park.

Huidige stand van zaken
De basisuitrusting van park Lingezegen is klaar. Het park komt hierdoor in de beheerfase terecht. De transitie van projectorganisatie naar beheerorganisatie is nagenoeg afgerond.
De nieuw gerealiseerde natte natuurgebieden komen tot leven en vele planten-, vogel- en andere diersoorten hebben het park gevonden als leefgebied. Delen van de weides worden extensief begraasd door het vee (oude cultuurrassen) van natuurcentrum Arnhem.
Door de ruime opzet van het park, een uitstekende infrastructuur met wandel- en fietspaden is er veel ruimte mensen te ontvangen. Inwoners van de aangrenzende Arnhemse wijken Schuytgraaf, De Laar en Rijkerswoerd maken dankbaar gebruik van het park. Het park wordt veel meer gebruikt, dit geldt voor alle deelgebieden.
In 2020 is de fietsbrug over de spoorlijn Arnhem-Nijmegen afgerond, hierdoor is de historische Walnotenlaan weer verbonden en is de laatste schakel in de infrastructuur gerealiseerd.
Doordat er in 2020 geen evenementen konden worden georganiseerd is van deze gelegenheid gebruik gemaakt de grasmat op het evenemententerrein te herprofileren en te herstellen. In de zomer van 2021 vindt de expositie plaats van een tijdelijk kunstwerk The Colorfield Performance waar 500 kunstenaars aan meewerken.
De parkorganisatie stelt in 2021 een visie 'doorontwikkeling' op. Thema's zoals natuur, recreatie, erfgoed, voedsel, landbouw, kunst en evenementen krijgen hierin een plek.

Beoogd effect

De raad te informeren over de (concept) jaarrekening 2020 en de (concept) begroting 2022 van de Gemeenschappelijke Regeling Park Lingezegen en te vragen een zienswijze te geven op deze stukken, zodat de raad zijn controlerende rol adequaat kan uitoefenen en tijdig bij kan sturen.

Arnhem GEMEENTE

Argumenten

1.1 Zowel de (concept) jaarrekening 2020 als de (concept) begroting 2022 geven geen aanleiding tot het maken van op- en aanmerkingen en zijn beide conform eerder gemaakte afspraken

Zoals wordt toegelicht in de financiële paragraaf wijkt het jaarresultaat 2020 af ten opzichte van de begroting 2020. De resultaten blijven echter binnen de door het park gemaakte meerjarenprognoses. Uit de toelichting in de financiële paragraaf blijkt dat de begroting voor 2022 en verdere jaren per jaar een stabiel tekort laat zien, te financieren vanuit het beheerfonds. De bijdrage aan het beheerfonds past binnen het bedrag dat de gemeente Arnhem in de begroting heeft staan. Het aantal jaren dat resteert om zonder extra bijdragen van de deelnemende gemeenten vooruit te kunnen, is ruim boven de minimale norm die daarvoor bij de oprichting van het Park Lingezegen is bepaald; zijnde 20 jaar.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Termijn beheerfonds

Het bedrag dat in het beheerfonds zit, is tezamen met de jaarlijkse bijdragen van de deelnemende gemeentes nog ruim voldoende om 20 jaar vooruit te kunnen. Het risico bestaat dat bijvoorbeeld door hogere beheerkosten het saldo onvoldoende zal zijn om aan deze afgesproken norm te blijven voldoen. Dat zou mogelijk tot een hogere bijdrage van de deelnemende gemeenten kunnen leiden.

Participatie

Bij het tot stand komen van deze stukken zijn de vier deelnemende gemeenten betrokken. Bij de doorontwikkeling en het beheer van park Lingezegen worden inwoners van de deelnemende gemeenten, lokale ondernemers en bezoekers van het park betrokken.

Financiën

Jaarrekening 2020
Door de verkoop in 2020 van de (in 2019 van de provincie overgenomen) gronden aan de gemeente Overbetuwe (€0,6 miljoen) is meer binnengekomen dan begroot op de post inkomsten.
Tevens werden in het jaar 2020 de laatste investeringen in m.n. deel De Park afgerond. Deze investeringen leidden tot een overschrijding van de begroting met €1,1 miljoen. Dit investeringsbedrag stond echter nog gereserveerd en leidt per saldo over de jaren heen niet tot een afwijking.
Daarnaast waren de operationele kosten circa 2 ton hoger dan verwacht (o.a. door juridische kosten, planschade, hogere kosten SBB).
In totaal was het jaarresultaat €767.000, = negatief. Dit komt ten laste van de reserve.
Hoewel er afwijkingen in het jaarresultaat zijn ten opzichte van de begroting, blijven ze binnen de door het park gemaakte meerjarenprognoses.

Begroting 2022
Dit is het tweede volledige beheerjaar in de geschiedenis van de GR Park Lingezegen.

De begroting voor 2022 en verdere jaren laat een stabiel tekort zien van circa €200.000 per jaar, te financieren vanuit het hiervoor opgerichte beheerfonds.
In 2022 en verdere jaren wordt uitgegaan van een indexering van de beheerbijdrage. Deze wordt verhoogd van €244.000, = naar €255.000, = in 2022. Deze verhoging past binnen het bedrag dat de gemeente Arnhem in de begroting heeft staan.
Het algemeen bestuur heeft in 2020 besloten om €1 miljoen uit het beheerfonds te reserveren voor vervangingen parkmeubilair en onvoorzien. Daardoor komt het aantal jaren dat resteert om zonder extra bijdragen van de deelnemende gemeenten vooruit te kunnen uit op ruim 20 jaren, wat overeenkomt met de norm die daarvoor bij de oprichting van het Park Lingezegen is bepaald.

Uitvoering

De brief wordt verzonden aan het Dagelijks Bestuur van Park Lingezegen.

Communicatie

Niet van toepassing

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad
- (concept) Zienswijzebrief
- Jaarrekening 2020 park Lingezegen
- Begroting 2022 park Lingezegen
- Aanbiedingsmail jaarrekening 2020 en begroting 2022, 31 maart 2021
- Gemeenschappelijke regeling 2020 te lezen op de site Gemeenschappelijke Regelingen
- https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2021-12747.html

RAADSVOORSTEL

Besluit van	
Zaaknummer	569678

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 11 mei 2021, nummer: 569678;

gelet op artikel 35 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen en artikel 18 en 19 van de Gemeenschappelijke Regeling park Lingezegen;

besluit:

1. Het Dagelijks Bestuur van Park Lingezegen met bijgevoegde zienswijzebrief mee te delen dat ingestemd kan worden met de (concept) jaarrekening 2020 en (concept) begroting 2022 van Park Lingezegen.

De griffier, De voorzitter,

Gemeente Arnhem

GEMEENTE Arnhem

Park Lingezegen
Het Dagelijks Bestuur
De Park 10
6661 NW Elst

Datum : PM
Uw kenmerk : mail 31 maart 2021
Zaaknummer : 569678
Contactpersoon : Marcel Wenker
Telefoonnummer : 026 3772185

Onderwerp: Zienswijze concept jaarrekening 2020 en concept begroting 2022 GR Park Lingezegen

Geacht bestuur,

Naar aanleiding van uw e-mail van 31 maart 2021, delen wij u mee dat uw (concept)jaarrekening 2020 en (concept) begroting 2022 behandeld zijn in de raadsvergadering van …… 2021.

De raad heeft kennisgenomen van de hiervoor aangegeven stukken en kan instemmen met de (concept) jaarrekening 2020 en de (concept) begroting 2022.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
De loco-secretaris, de burgemeester,

Park Lingezegen

Jaarstukken 2020

17 februari 2020

Inhoudsopgave

1 Jaarverslag 3
2 Programmaverantwoording 5
2.1 Programma 5
2.2 Uitgangspunten van het beleid ten aanzien van de algemene dekkingsmiddelen 6
2.3 Aanwending van de post onvoorzien 6
2.4 Paragrafen 7
2.4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 7
2.4.2 Financiering 7
2.4.3 Bedrijfsvoering 8
2.4.4 Verbonden partijen 8
2.4.5 Grondbeleid 8
2.4.6 Rechtmatigheid 8
2.4.7 BTW 8
3 Jaarrekening 10
3.1 Algemeen 10
3.2 Balans Park Lingezegen 12
3.3 Toelichting op de balans 13
3.3.1 Toelichting algemeen 13
3.3.2 Toelichting op de activa 13
3.3.3 Toelichting op de passiva 15
3.4 Overzicht van baten en lasten 2020 Park Lingezegen 16
3.4.1 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 16
3.5 Overige gegevens 19

1 Jaarverslag

De gemeenschappelijke regeling Park Lingezegen is opgericht om Park Lingezegen te realiseren en te beheren. In een bestuursovereenkomst hebben verschillende deelnemende partijen besloten tot de oprichting van een gemeenschappelijke regeling om besluitvorming en uitvoering voor het park bij één partij te beleggen. De gemeenschappelijke regeling werkt onder mandaat van de deelnemende partijen en is operationeel sinds 1 december 2010.

De realisatie van Park Lingezegen is vastgelegd in de bestuursovereenkomst d.d. juli 2008. In het uitvoeringsprogramma Park Lingezegen zijn de uit te voeren projecten beschreven. In 2020 zijn de laatste activiteiten voor de inrichting van Park Lingezegen afgerond. Met de oplevering van de brug over het spoor en de daaraan gekoppelde activiteiten bij de notenlaan is de beheerfase aangebroken. Voor die beheerfase is een beheerfonds beschikbaar. Dat beheerfonds wordt gebruikt om de kosten van het beheer langjarig (minimaal 20 jaar) te dekken. De parkorganisatie heeft zich in 2020 ontwikkeld naar een organisatie met de focus op beheer en op het optimaal gebruik van Park Lingezegen door relevante partijen in het gebied aan elkaar te verbinden.

De parkorganisatie functioneert nog altijd als een zelfstandig openbaar lichaam. De dagelijkse operationele aansturing wordt verzorgd door de Parkdirecteur. De uiteindelijke verantwoordelijkheid voor het openbaar lichaam ligt bij het Dagelijks Bestuur en bij het Algemeen Bestuur. De partners die samenwerken in het openbaar lichaam zijn: gemeente Lingewaard, gemeente Overbetuwe, gemeente Nijmegen en gemeente Arnhem.

Het park is opgedeeld in vijf deelgebieden die elk een eigen karakter hebben.

Programma verantwoording 2020

2 Programmaverantwoording

2.1 Programma

Belangrijkste doelstellingen en activiteiten
De belangrijkste doelstelling van het programma is het beheer van Park Lingezegen. Voor het afgelopen begrotingsjaar waren de belangrijkste doelstellingen en activiteiten:

Doelstelling	Activiteit	Raming 2020 (x € 1)	Realisatie 2020 (x € 1)
Inrichting De Park	Uitvoering projecten	€ -	€ 542.932
Inrichting Waterrijk	Uitvoering projecten	€ -	€ 61.650
Inrichting Landbouwland/De Woerdt	Uitvoering projecten	€ -	€ 127.564
Algemeen	Uitvoering projecten	€ -	€ 350.809
Subtotaal:		*€ -*	*€ 1.082.955*
Grondverwerving	Aankoop van grond	€ -	€ -
Planontwikkeling	Opstellen van de plannen en voorbereidend onderzoek	€ -	€ 110.071
Organisatie	Projectmanagement en ondersteuning	€ 544.089	€ 529.366
Beheerkosten	Beheer van ingerichte gebieden	€ 604.852	€ 694.995
Subtotaal:		*€ 1.148.940*	*€ 1.334.431*
Totaal:		**€ 1.148.940**	**€ 2.417.386**

Bereikt
In 2020 is de uitvoering van de realisatie van Park Lingezegen afgerond. De Park, Landbouwland en het Waterrijk zijn nu volledig afgerond. In 2020 zijn als sluitstuk van De Park de brug over het spoor en daaraan gekoppelde werkzaamheden bij de notenlaan gerealiseerd. In de realisatie is te zien dat in 2020 de raming uitging van een park dat al in 2019 was afgerond. De realisatie zit echter op bijna € 1,1 miljoen. De bulk van deze activiteiten wordt gevormd door de eerdergenoemde afronding van de werkzaamheden in De Park. Daarnaast is een bedrag van ruim € 0,35 miljoen uitgegeven aan doorontwikkeling en bijna € 0,13 miljoen aan de laatste werkzaamheden bij de Noordrand Bemmel. Het gaat hier dus vooral om een verschuiving van activiteiten die eigenlijk in eerdere jaren zouden worden uitgevoerd.

Hieronder staat per doelstelling een korte verklaring.

Uitgevoerde activiteiten:

<u>Inrichting De Park</u>
De Park is met het opleveren van de brug over het spoor en de daaraan gekoppelde werkzaamheden aan de notenlaan volledig afgerond.

<u>Inrichting Waterrijk</u>
De bedragen die zijn verantwoord onder inrichting Waterrijk hebben te maken met de contractuele afspraken die zijn gemaakt rondom de oplevering van Waterrijk. Deze kosten hangen samen met de afspraak die is gemaakt met de partij die Waterrijk heeft opgeleverd om ook zorg te dragen voor het goed aanslaan van bijvoorbeeld het aangeplante riet.

<u>Inrichting Landbouwland /De Woerdt</u>
Dit betreft de activiteiten die zijn uitgevoerd voor de Noordrand Bemmel.

Algemeen
Onder algemeen zijn de kosten verantwoord die zijn uitgegeven voor de doorontwikkeling van Park Lingezegen. Daarbij gaat het om aanvullende wensen van het bestuur die zorgen voor een completer en mooier Park Lingezegen.

Grondverwerving
In 2020 is geen aanvullende grond verworven. De parkorganisatie heeft nu alleen nog gronden beschikbaar voor verkoop ter aanvulling van het beheerfonds wanneer dat nodig is.

Planontwikkeling
Onder planontwikkeling vallen in 2020 vooral kosten die te maken hebben advies en met het voorbereiden van plannen gekoppeld aan de doorontwikkeling van het park.

Organisatie
In 2020 is de uitvoeringsorganisatie volledig afgebouwd. De organisatie is nu gefocust op het beheer van Park Lingezegen. Met de transitie naar een beheerorganisatie is personeel in dienst getreden bij de parkorganisatie.

Toelichting
In de realisatie is een overschrijding te zien ten opzichte van de begroting. Dit is met name veroorzaakt door een gewijzigde timing van activiteiten en het nog niet kunnen invullen van de wensen rondom doorontwikkeling. In de begroting voor 2020 (opgesteld in februari 2019) was al uitgegaan van een situatie met nagenoeg alleen beheer.

2.2 Uitgangspunten van het beleid ten aanzien van de algemene dekkingsmiddelen

De baten liggen hoger dan opgenomen in de begroting. De voornaamste oorzaak voor de hogere opbrengsten ligt in een bijdrage van Rijkswaterstaat aan de inrichting van de Noordrand Bemmel, diverse gronden die worden verpacht en een verkoop van grond aan de gemeente Overbetuwe.

Algemene dekkingsmiddelen	Raming 2020 (x € 1)	Realisatie 2020 (x € 1)
Saldo van de financieringsfunctie	€ -	€ -
Overige algemene dekkingsmiddelen	€ 960.000	€ 1.650.654
Totaal:	**€ 960.000**	**€ 1.650.654**

2.3 Aanwending van de post onvoorzien

In 2020 was geen post onvoorzien opgenomen. In 2020 waren bovendien geen onvoorziene uitgaven.

Onvoorzien	Raming 2020 (x € 1)	Realisatie 2020 (x € 1)
Park Lingezegen	€ -	€ -
Totaal:	**€ -**	**€ -**

2.4 Paragrafen

2.4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De parkorganisatie vormt alleen reserves die vrij aanwendbaar zijn. De parkorganisatie kent geen formeel weerstandsvermogen, aangezien de begroting over de totale looptijd van het project sluitend en taakstellend is. Eventuele tegenvallers leiden over de volledige looptijd van het project daarom tot het maken van keuzes om de tegenvallers te kunnen opvangen binnen de begroting.

Risico's worden opgevangen in de exploitatie wanneer ze de post onvoorzien overschrijden. Nu de inrichtingsfase is afgerond is de kans op grote tegenvallers aanzienlijk afgenomen. De komende beheerfase is een fase van leren hoe de realiteit zich verhoudt ten opzichte van de oorspronkelijke normen en aannames. De komende jaren ontstaat daardoor een steeds beter gevoel bij hoe de beschikbare reserves zich verhouden tot de doelstelling voor het langjarig beheer. De eerste ervaringen ondersteunen het beeld dat het huidige beheerfonds voldoende is om het beheer conform doelstellingen langjarig te kunnen waarborgen.

Het vermogen van de parkorganisatie was aan het begin van 2020, na het besluit van het algemeen bestuur het resultaat van 2019 te onttrekken aan de algemene reserves, € 5.176.012. De algemene reserves van de parkorganisatie worden afgebouwd gedurende de realisatie van het park. Afname van de algemene reserves loopt zo parallel met afname van de risico's. Na goedkeuring van de jaarrekening stellen wij voor het resultaat over 2020 (-/- € 766.732) ten laste te brengen van het eigen vermogen. Hiermee komen de algemene reserves uit op € 4.409.281.

Het risicoprofiel van de parkorganisatie is met de oplevering van de laatste projecten aanzienlijk afgenomen. Binnenkort wordt een nieuwe risicoinventarisatie gemaakt op de beheerfase. Daar zitten naar verwachting geen grote risico's meer in.

In het kader van het BBV berekent de parkorganisatie jaarlijks een aantal kengetallen. Deze kengetallen geven inzicht in de financiële positie en exploitatieruimte van de parkorganisatie. De kengetallen laten een negatieve structurele exploitatieruimte zien. Dat is in overeenstemming met de opzet van de parkorganisatie waarbij een structureel jaarlijks tekort wordt gefinancierd vanuit een beschikbaar beheerfonds dat voorziet in minimaal 20 jaar onderhoud.

Kengetallen BBV	2020		2019
	begroot	realiteit	realiteit
netto schuldquote	nvt	-267%	-444%
netto schuldquote gecorrigeerd voor leningen	nvt	-267%	-444%
Solvabiliteitsratio	nvt	95%	89%
Structurele exploitatieruimte	-20%	-19%	-13%

2.4.2 Financiering

De financiering van de parkorganisatie gebeurt volledig door de deelnemers aan de parkorganisatie. De deelnemende gemeenten storten jaarlijks een beheerbijdrage. Deze beheerbijdrage wordt jaarlijks aangevuld met een onttrekking uit het de vrije reserves om zo de kosten voor het beheer langjarig te dekken. De parkorganisatie heeft een treasurystatuut opgesteld, in overeenstemming met haar verordeningen en de relevante wet- en regelgeving. In het treasurystatuut is onder andere opgenomen dat het de parkorganisatie niet is toegestaan langlopende financiering aan te trekken.

2.4.3 Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering van de parkorganisatie is volledig operationeel. Sinds 2020 is dat in de opzet van een beheerorganisatie. De structuur van de parkorganisatie is:

Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur
Het algemeen bestuur en dagelijks bestuur zijn na het uittreden van de Provincie samengevoegd en bestaat uit de vier leden vanuit de deelnemende partijen aan de parkorganisatie. Het algemeen bestuur en dagelijks bestuur zijn uiteindelijk verantwoordelijk voor het beleid van de parkorganisatie. In 2020 heeft vier keer een algemeen bestuur/dagelijks bestuur vergadering plaatsgevonden.

Operationele organisatie
De operationele aansturing van de parkorganisatie is de verantwoordelijkheid van de (door het algemeen bestuur aangestelde) parkdirecteur. Hij heeft een team beschikbaar dat bestaat uit eigen personeel en ingehuurde medewerkers op de aandachtsgebieden beheer, juridisch, financieel, communicatie en ondersteuning. De parkorganisatie heeft de eerste vaste medewerkers in dienst genomen in 2020. De verantwoordelijkheid voor de uiteindelijke besluitvoering ligt bij het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur van de parkorganisatie. ICT is volledig uitbesteed.

2.4.4 Verbonden partijen

De Parkorganisatie kent geen verbonden partijen.

2.4.5 Grondbeleid

De parkorganisatie is opgericht voor het realiseren en beheren van Park Lingezegen. Realisatie van het park is afgerond. Het grondbeleid van het park is gericht op het verwerven van de basisuitrusting en het inrichten van de basisuitrusting. Naast de basisuitrusting bestaat ook nog een streefbeeld. Het streefbeeld is echter geen onderdeel van dit project. Grond die wordt aangekocht en niet bij de basisuitrusting hoort wordt in principe geruild tegen grond die wel tot de basisuitrusting hoort, of wordt verkocht.

2.4.6 Rechtmatigheid

De parkorganisatie heeft geen herziene begroting gemaakt, maar werkt vanuit een oorspronkelijke begroting. De realisatie wijkt af van de begroting. Per afwijking is een verklaring gegeven. In 2020 zijn door de controller van de parkorganisatie interne audits uitgevoerd op gevolgde procedures. De audits hebben geen onrechtmatigheden opgeleverd.

2.4.7 BTW

Vanaf 2020 ziet de belastingdienst de parkorganisatie als een organisatie die onder een “normaal” btw-regime valt. De BTW voor de afronding van de projecten voor de brug over het spoor valt nog onder het oude regime van btw-transparantie. In 2020 is daarom alleen die BTW via de transparantiemethode doorgegeven aan de deelnemende partijen. De overige baten en lasten zijn via de reguliere btw-aangiften verrekend.

Jaarrekening
2020

3 Jaarrekening

3.1 Algemeen

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
De volgende grondslagen, waarop de waardering van de activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd, zijn bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de financiële overzichten. De jaarrekening is opgesteld volgens de voorschriften van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (hierna: BBV).

Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Voorraden
De parkorganisatie heeft geen waarde toegekend aan de gronden die zij bezit. Deze gronden zijn verworven en volledig afgewaardeerd.

Vorderingen en overlopende activa
De vorderingen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen de nominale waarde

Liquide middelen
De liquide middelen zijn tegen nominale waarde opgenomen in de balans.

Gerealiseerd resultaat
Het gerealiseerde resultaat is het resterende resultaat na reeds bestemde mutaties in de reserves. Het gerealiseerde resultaat wordt ter besluitvorming voorgelegd aan het algemeen bestuur.

Vlottende passiva
De vlottende passiva zijn tegen nominale waarde opgenomen in balans.

Borg- en garantstellingen
Buiten de balanstelling wordt - voor zover van toepassing - het bedrag genoemd waarvoor er borg- of garantstellingen zijn afgegeven.

Verordeningen
Het openbaar lichaam heeft verordeningen opgesteld conform artikel 216, 217 en 217a van de Provinciewet. Deze verordeningen organiseren het financiële beleid van de parkorganisatie. Het algemeen bestuur heeft Keystone Accountants B.V. opdracht gegeven de controle van de jaarrekening te verzorgen.

Normenkader en controletolerantie

Naast de verschillende wet- en regelgeving wordt het normenkader gevormd door de verschillende verordeningen, het treasury-statuut en de door de parkorganisatie ingerichte (financiële) processen met bijbehorende procedures en werkinstructies. De verordeningen die relevant zijn werden vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur op 1 december 2010. Het normenkader wordt gevormd door:

Programma/ product	Specifieke activiteit	Wetgeving extern	Regelgeving intern
Algemeen bestuur en ondersteunende processen	Samenwerking	- Grondwet - Burgelijk wetboek - Algemene wet bestuursrecht - Wet gemeenschappelijke regelingen	- Bestuursovereenkomst - Regeling voorschriften mandatering bevoegdheden van het dagelijks bestuur en de voorzitter (Regeling mandatering)
	Algemeen financieel middelenbeheer	- Burgerlijk wetboek - Provinciewet - Besluit begroting en verantwoording - Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten - Besluit BTW compensatiefonds - Wet gemeenschappelijke regelingen	- Verordening 216 - Verordening 217/217a - Regeling mandatering
	Treasury	- Wet financiering decentrale overheden - Regeling Uitzettingen en derivaten decentrale overheden	- Treasury-statuut
	Arbeidsvoorwaarden en Personeelsbeleid	- Ambtenarenwet - Fiscale wetgeving - Sociale verzekeringswetgeving - Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector - cao Gemeentelijke organisaties	- Overige personeelsregelingen - Detacheringsovereenkomsten
	Inkopen en contractbeheer	- Europese aanbestedingsrichtlijnen	- Regeling inkopen en aanbesteding - Regeling mandatering

Voor de controletolerantie wordt aangesloten bij de maximale goedkeuring- en rapportagetoleranties, zoals die wettelijk in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) zijn vastgesteld, te weten 1% van de lasten voor fouten en voor onzekerheden in de controle 3% van de lasten. Deze toleranties gelden zowel voor de getrouwheid als voor de rechtmatigheid.

3.2 Balans Park Lingezegen

ACTIVA		**31-12-2020** (x € 1.000)		**31-12-2019** (x € 1.000)
Vlottende activa				
Uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer				
- vorderingen op openbare lichamen				
Uitzettingen met een rentetypische looptijd kleiner dan één jaar				
- vorderingen op openbare lichamen	388		3.467	
- overige vorderingen	2		12	
- Rekening courant verhouding met het Rijk	4.209		2.052	
Liquide middelen				
- bank- en girosaldi	46		299	
Totaal vlottende activa		*4.645*		*5.830*
Totaal activa:		**4.645**		**5.830**

PASSIVA		**31-12-2020** (x € 1.000)		**31-12-2019** (x € 1.000)
Vaste Passiva				
Eigen vermogen				
- Algemene Reserve	5.176		12.268	
- Gerealiseerd resultaat	-767		-7.092	
Totaal vaste passiva:		*4.409*		*5.176*
Vlottende Passiva				
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd kleiner dan één jaar				
- overige schulden	155		579	
Overlopende passiva				
- verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	81		75	
Totaal vlottende passiva		*236*		*654*
Totaal Passiva:		**4.645**		**5.830**

	31-12-2020 (x € 1.000)	**31-12-2019** (x € 1.000)
Garantstellingen	-	-
Gewaarborgde geldleningen	-	-

3.3 Toelichting op de balans

3.3.1 Toelichting algemeen

De parkorganisatie heeft een eenvoudige balans. Daarbij beschikt de parkorganisatie over middelen die worden gebruikt om het park te onderhouden. De activa bestaan uit vorderingen en middelen in de schatkist. Aan de passiva zijde van de balans heeft de parkorganisatie alleen eigen vermogen en kortlopende schulden (crediteuren, nog te ontvangen inkoopfacturen en te betalen bedragen). De belangrijkste posten zijn hierna toegelicht.

3.3.2 Toelichting op de activa

Vlottende Activa (x € 1.000)

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar:

	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Vorderingen op openbare lichamen	388	3.467
Overige vorderingen	2	12
Rekening Courant verhouding met het Rijk	4.209	2.052
Totaal:	**4.599**	**5.531**

De vorderingen op openbare lichamen bestaan uit een post BTW (€ 57.620) die nog op basis van het oude BTW regime aan de deelnemende partijen wordt gefactureerd en door de deelnemers worden meegenomen in hun BTW aangifte. Het gaat hier om de laatste posten die via de transparantiemethode worden doorbelast. Het overige bedrag bestaat voornamelijk uit de beheerbijdrage die nog is te voldoen door Arnhem (€ 240.000) en de vordering op de fiscus voor terug te ontvangen BTW (€ 77.907) op basis van het nieuwe BTW regime.

Liquide middelen:

	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Bank- en girosaldi	46	299
Totaal:	**46**	**299**

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de parkorganisatie en zijn voor het grootste deel ondergebracht op een aan schatkistbankieren gekoppelde bankrekening.

De parkorganisatie maakt gebruik van schatkistbankieren. De overtollige middelen boven een drempelbedrag (voor de parkorganisatie € 250.000) moeten onder schatkistbankieren worden aangehouden in een aan de schatkist gekoppelde rekening. Uit het verloopoverzicht van de middelen blijkt dat de parkorganisatie voldoet aan die vereiste.

		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**250**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**150**	**140**	**202**	**181**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	100	110	48	69
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	1.149			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	1.149			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	250			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	13.608	12.707	18.608	16.656
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	150	140	202	181

3.3.3 Toelichting op de passiva

Vaste Passiva (x € 1.000)

Eigen vermogen:

	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Algemene reserve	5.176	12.268
Resultaat na bestemming	-767	-7.092
Totaal:	**4.409**	**5.176**

Het resultaat wordt, na besluit van het algemeen bestuur, in mindering gebracht op de algemene reserve.

Vlottende Passiva

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd kleiner dan één jaar

	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Schulden aan openbare lichamen	85	15
Crediteuren	15	564
Nog te ontvangen facturen	81	75
Overige schulden	55	-
Totaal:	**236**	**654**

Overlopende passiva
De overlopende passiva bestaat uit crediteuren, nog te ontvangen facturen en een post van in 2020 opgebouwde schulden die in 2021 tot uitbetaling komen.

Langlopende financiële verplichtingen
De parkorganisatie heeft geen langlopende financiële verplichtingen.

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen
Niet uit de balans blijkende verplichtingen
Er is geen sprake van gebeurtenissen na balansdatum met een materiële impact op de jaarrekening.

Op het moment van het opmaken van de jaarrekening is een discussie gaande met Staatsbosbeheer over de eindafrekening voor de periode tot en met 2020. De afrekening ligt namelijk fors boven het door de parkorganisatie goedgekeurde en bevestigde bedrag. De aanvullende rekening van rond de € 80.000 wordt door de parkorganisatie dan ook niet zondermeer geaccepteerd.

Niet uit de balans blijkende rechten
Door Park Lingezegen is het onderhoud voor 15 jaar (2018 t/m 2032) van 9 ha rietmoeras inclusief moerasbos in het deelgebied Waterrijk-oost voor € 45.000 afgekocht bij Waterschap Rivierenland.

3.4 Overzicht van baten en lasten 2020 Park Lingezegen

	Raming begrotingsjaar Bedragen X € 1.000,--			Realisatie begrotingsjaar Bedragen X € 1.000,--		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma's:						
Park Lingezegen	-	1.149	-1.149	-	2.417	-2.417
Subtotaal programma's	-	1.149	-1.149	-	2.417	-2.417
Algemene dekkingsmiddelen:						
Saldo Financieringsfuntie	-	-	-	-	-	-
Overige algemene dekkingsmiddelen	960	-	960	1.651	-	1.651
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	960	-	960	1.651	-	1.651
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten	960	1.149	-189	1.651	2.417	-767
mutaties reserves	-	-	-	-	-	-
Gerealiseeerd resultaat	960	1.149	-189	1.651	2.417	-767

De begroting heeft niet dezelfde indeling als dit overzicht van baten en lasten. De afwijking wordt veroorzaakt doordat de inrichting van de basisuitrusting Park Lingezegen een projectbegroting is.

3.4.1 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Belangrijkste verschillen tussen de raming en de realisatie:
De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de raming worden veroorzaakt door verschuiving van activiteiten over jaargrenzen. Inschattingen voor de verdeling van de middelen over de jaren worden vanuit de opzet van de gemeenschappelijke regeling ruim elf maanden voorafgaand aan een realisatiejaar in een begroting opgenomen. De kans op een afwijkende realisatie is daardoor groter. De opzet van het openbaar lichaam is zo dat het openbaar lichaam zonder tussenkomst van de deelnemende partijen zelfstandig in staat is financieel te sturen. De belangrijkste verschillen tussen realisatie en de laatste prognose in dit overzicht van baten en lasten zijn:

LASTEN PROGRAMMA LINGEZEGEN
Grondverwerving
In 2020 is geen grond verworven.

Inrichting
De kosten voor inrichting zijn € 1.082.955 hoger dan begroot. Dat heeft te maken met verschuiving van werkzaamheden van eerdere jaren naar 2020.

Beheer
De kosten voor beheer vallen hoger uit dan begroot. De voornaamste reden hiervoor is een hoger dan verwachte afrekening voor Staatsbosbeheer (nog los van het dispuut dat is opgenomen onder de niet uit de balans blijkende verplichtingen).

Analyse begrotingsrechtmatigheid
In dit overzicht van baten en lasten is sprake van begrotingsrechtmatigheid. In de realisatie van de uitgaven hebben we een onderschrijding ten opzichte van de oorspronkelijke begroting en de laatste prognose.

De parkorganisatie werkt met een taakstellende begroting op het programma Park Lingezegen. Binnen het programma zijn de middelen vrij te verdelen over jaargrenzen, categorieën en deelgebieden. Uitvoering van activiteiten of verwerving van gronden vindt steeds plaats binnen het mandaat van de Parkdirecteur of op basis van besluiten van het dagelijks en/of van het algemeen bestuur.

Apparaatskosten OL
De centrale organisatie nu volledig ingericht als beheerorganisatie. Een aantal functionarissen staat sinds 2020 ook op de “payroll” van de parkorganisatie. In de loop van 2021 komen daar meer functionarissen bij.

DEKKINGSMIDDELEN PROGRAMMA LINGEZEGEN
Ingebrachte middelen
De ingebrachte middelen bestaan uit de beheerbijdragen van de verschillende deelnemers in de gemeenschappelijke regeling.

Grondverkopen
In 2020 is een perceel grond verkocht aan de gemeente Overbetuwe.

Overige opbrengsten
De overige opbrengsten bestaan uit vergoedingen die de parkorganisatie heeft ontvangen van Rijkswaterstaat, het restauratiefonds en uit pachtopbrengsten.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)
Voor de parkdirecteur is de WNT norm voor 2020 € 201.000.

De topfunctionarissen die werkzaam zijn voor de parkorganisatie zijn:
Leden van het algemeen bestuur:
- De heer M. Gremmen (waterschap Rivierenland) – waarnemend voorzitter tot 30-6-2020
- Mevrouw H. Tiemens (gemeente Nijmegen) voorzitter vanaf 01-07-2020
- De heer W. Hol (gemeente Overbetuwe)
- De heer T. Janssen (gemeente Lingewaard)
- De heer R. Paping (gemeente Arnhem)

Leden van het dagelijks bestuur:
- De heer M. Gremmen (waterschap Rivierenland) – waarnemend voorzitter tot 30-6-2020
- Mevrouw H. Tiemens (gemeente Nijmegen) voorzitter vanaf 01-07-2020
- De heer W. Hol (gemeente Overbetuwe)
- De heer T. Janssen (gemeente Lingewaard)
- De heer R. Paping (gemeente Arnhem)

De directeur van de parkorganisatie
De heer S.C. van Rijswijk is de huidige directeur van de parkorganisatie. Daarmee wordt hij aangemerkt als topfunctionaris. In 2020 is getoetst of zijn vergoeding voldoet aan de WNT.

Topfunctionarissen

bedragen x € 1		S.C. van Rijswijk
Functiegegevens		Parkdirecteur
Aanvang en einde functievervulling in 2020		01/01 - 31/12
Deeltijdfactor in fte		0,76
Gewezen topfunctionaris?		Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?		Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	100.989
Beloningen betaalbaar op termijn	€	-
Subtotaal	*€*	*100.989*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	152.760
-/- Onverschuldigd betaald bedrag		n.v.t.
Totale bezoldiging	**€**	**152.760**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		n.v.t.
Gegevens 2019		
Aanvang en einde functievervulling in 2019		01/04 - 31/12
Deeltijdfactor 2019 in fte		0,58
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	63.581
Beloningen betaalbaar op termijn	€	-
Totale bezoldiging 2019	**€**	**63.581**

De heer Van Rijswijk is vanaf 1 juli 2020 in loondienst bij de parkorganisatie.

3.5 Overige gegevens

Openbaar Lichaam Park Lingezegen

Begroting 2022

24 maart 2021

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3
2. Algemeen 4
3. Begroting 5
4. Toelichting bij de begroting 7
   Inkomsten 7
   Uitgaven 8
   DEKKING TEKORT 9
   BEHEERFONDS 9
5. Paragrafen 10
   a. Weerstandsvermogen 10
   b. Financiering 10
   c. Bedrijfsvoering 10
   d. Verbonden partijen 11
Bijlage 1: Risico plot en beheersmaatregelen 13

1. Inleiding

De Gemeenschappelijke Regeling Park Lingezegen is opgericht om Park Lingezegen te realiseren en te beheren. In een bestuursovereenkomst hebben de verschillende partijen besloten tot de oprichting van een Gemeenschappelijke Regeling zodat besluitvorming en uitvoering voor het park bij één partij komt te liggen. De Gemeenschappelijke Regeling werkt onder mandaat van de deelnemende partijen. Voor een juiste planning van middelen en verantwoording over de verstrekte middelen heeft de Gemeenschappelijke Regeling besloten een begroting op te stellen.

Dit document bevat de begroting, een meerjarenperspectief, een toelichting op de begroting en een uitwerking van een aantal essentiële paragrafen op financieel beleid. De begroting past in het financieel beheer zoals beoogd door de Gemeenschappelijke Regeling. Deze begroting is gericht op beheer. Naast het beheer is voor 2022 nog een deel aan activiteiten voorzien die te maken hebben met de doorontwikkeling van Park Lingezegen.

2. Algemeen

Park Lingezegen beschikt over de beheerbijdragen die jaarlijks door de Deelnemers worden uitgekeerd aan het Park en over een beheerfonds, gevormd aan het einde van de looptijd van de inrichting. Met enkel de beheerbijdragen van de Deelnemers, ontstaat er een tekort op de lopende exploitatie. Vanuit het beheerfonds wordt het tekort op de lopende exploitatie van beheervergoedingen en beheeruitgaven langjarig gedekt. Vanaf 2020 is de parkorganisatie volledig een beheerorganisatie, die de coördinatie en een deel van de uitvoering van het beheer in Park Lingezegen op zich neemt.

Deze begroting is opgesteld voor 2022 en sluit per saldo voor 2022. Om de begroting te laten sluiten wordt een bedrag van € 201.000,00 onttrokken aan het beheerfonds, waarop vanaf 2019 een beroep wordt gedaan. In het meerjarenperspectief zijn de gevolgen daarvan zichtbaar. Het beheerfonds is volgens de laatste berekeningen voldoende om (rekening houdend met indexering en na het besluit kEur 1.000 beschikbaar te houden voor eventuele tegenvallers en vervangingen) vanaf 2021 ruim 20 jaar vooruit te kunnen.

3. Begroting

Begroting Park Lingezegen

INKOMSTEN		Begroting
Onderdeel:	**Onderwerp:**	**2022**
Subsidies		€ -
Opbrengsten Pacht		€ 13.000
Overige opbrengsten		€ -
Bijdragen beheer deelnemers		€ 1.021.073
Onttrekking beheerfonds		€ 201.000
Grondverkopen		€ -
Totaal inkomsten		**€ 1.235.073**

UITGAVEN		Begroting
BEHEER	Contracten	€ 340.622
	Algemeen beheer	€ 120.178
	Personeelskosten	€ 154.400
DOORONTWIKKELING	Realisatie projecten	€ 61.000
	Personeelskosten	€ 58.440
NETWERK EN EVENTS	Activeren Netwerk	€ 50.000
	Uitvoeren events	€ 20.000
	Personeelskosten	€ 30.456
COMMUNICATIE	Mediauitingen	€ 37.500
	Overige uitgaven communicatie	€ 11.000
	Personeelskosten	€ 71.580
ORGANISATIE	Kantoor en ICT	€ 62.770
	Personeelskosten	€ 217.931
	Overige kosten	€ -
Totaal Uitgaven		**€ 1.235.877**
Totaal Generaal:		***€ (804)***

Financiële kengetallen BBV:

Kengetallen BBV				
	2022	**2023**	**2024**	**2025**
netto schuldquote	nvt	nvt	nvt	nvt
netto schuldquote gecorrigeerd voor leningen	nvt	nvt	nvt	nvt
Solvabiliteitsratio	nvt	nvt	nvt	nvt
Structurele exploitatieruimte	-20%	-20%	-20%	-19%

4. Toelichting bij de begroting

De begrote kosten zijn zo goed mogelijk ingeschat op basis van contracten en afspraken die zijn gemaakt met verschillende beherende partijen. Voor de parkorganisatie zelf is in de begroting een gedetailleerd overzicht van de verwachte bezetting gemaakt. In de begroting zijn voor het meerjarenperspectief zowel de kosten als de opbrengsten geïndexeerd met 3%.

Inkomsten

Subsidies
Voor 2022 zijn geen subsidies in de begroting opgenomen.

Opbrengsten Pacht
De Parkorganisatie verpacht een deel van de gronden binnen de parkgrenzen. De opbrengsten daarvan worden voor 2022 geschat op ongeveer € 13.000,--

Overige opbrengsten
Voor 2022 zijn geen overige opbrengsten voorzien.

Bijdragen beheer deelnemers
De deelnemende partijen in de Gemeenschappelijke Regeling dragen jaarlijks een bedrag bij voor het uitvoeren van het beheer. Dat bedrag is voor 2022 iets meer dan € 255.000 per deelnemer.

Onttrekking beheerfonds
Bij de overgang van realisatie naar beheer is een beheerfonds geactiveerd om het jaarlijks verschil tussen beheerkosten en opbrengsten te dekken. Het beheerfonds heeft als doelstelling dit verschil voor minimaal 20 jaar op te kunnen vangen. Voor 2022 is een onttrekking van € 201.000 voorzien.

Grondverkopen
De Parkorganisatie verwacht geen gronden te verkopen in 2022.

Uitgaven

Beheer

Onder het beheer zijn de uitgaven die direct gekoppeld zijn aan het fysieke beheer van Park Lingezegen opgenomen. Met verschillende partijen worden contracten gesloten voor het uitvoeren van het beheer. De verwachting is dat in 2022 € 340.622 wordt uitgegeven aan dergelijke beheercontracten. Daarnaast is € 120.178 voorzien aan algemene uitgaven als het vervangen van parkmeubilair en andere kosten die niet direct te koppelen zijn aan specifieke delen van het park. Onder de personeelskosten zijn de beheerder van het park en de BOA verantwoord voor een totaal van € 154.400.

Doorontwikkeling

In de begroting van 2022 is een post van € 58.440 aan personeelskosten voorzien, nodig voor het coördineren van de activiteiten op het gebied van doorontwikkeling. Daarnaast is de inschatting dat de parkorganisatie € 61.000 besteedt overige kosten om de gewenste doorontwikkeling te kunnen realiseren.

Netwerk en Events

Netwerk en events is gericht op het “levend” krijgen van Park Lingezegen. Daarvoor wordt intensief contact onderhouden met belanghebbenden in de omgeving van Park Lingezegen. Ook wordt initiatief genomen om het gebruik van Park Lingezegen te optimaliseren. De parkorganisatie heeft een post van € 50.000 voorzien voor gebiedsmakelaar die op verschillende thema’s actief zijn met het bouwen van netwerken. Verder wordt uitgegaan van € 20.000 voor het organiseren van bijeenkomsten en events. De personeelskosten van € 30.456 zijn de kosten die samenhangen met het coördineren van deze activiteiten.

Communicatie

Communicatie omvat alle uitgaven die betrekking hebben op website, sociale media, aankondigingen in de media en de productie van promotiemateriaal. De totale kosten voor communicatie zijn ingeschat op € 48.500. De parkorganisatie heeft iemand in dienst die verantwoordelijk is voor de communicatie. De personeelskosten die daarmee gemoeid zijn bedragen naar verwachting € 71.580

Organisatie

Onder organisatie zijn alle algemene kosten voor de parkorganisatie verantwoord. Hieronder vallen de parkdirecteur met ondersteunende staf (secretarieel, administratief en juridisch) voor in totaal € 217.931. Huisvesting en ICT zijn ingeschat op € 62.770.

DEKKING TEKORT

De begroting sluit voor de jaren 2022 t/m 2025. Aan het eind van 2025 is volgens de laatste meerjarenprognose nog een bedrag van k€ 4.169 over. Naast dat bedrag beschikt de parkorganisatie op dat moment nog over grond die voor een geraamd bedrag van k€ 1.188 te verkopen is. Bij de eventuele verkoop van de grond wordt het geraamde bedrag toegevoegd en worden de totale middelen die beschikbaar zijn k€ 5.357. Deze middelen zijn bestemd voor het beheerfonds.

Schematisch ziet het verloop van de beschikbare middelen er als volgt uit:

	Jaar	Saldo (* € 1.000)
Startsaldo eind van vorig jaar	2020	4.409
Toe/afname lopen jaar:	2021	601
Toe/afname 1e begrotingsjaar	2022	-201
Toe/afname 2e begrotingsjaar	2023	-207
Toe/afname 3e begrotingsjaar	2024	-213
Toe/afname 4e begrotingsjaar	2025	-220
Toe/afname 5e begrotingsjaar	2026	4.169

BEHEERFONDS

Bij de oprichting van de Gemeenschappelijke Regeling is afgesproken het beheer langdurig te financieren. De dekking voor het beheer moet komen uit een beheerfonds. Het beheerfonds wordt gevormd door een gecreëerd overschot aan het einde van de looptijd van het project. Voor het beheerfonds storten de verschillende deelnemers aan de Gemeenschappelijke Regeling bovendien jaarlijks een bijdrage aan de parkorganisatie. De stand van het beheerfonds aan het einde van de meerjaren prognose is kEur 5.357. In 2021 heeft het Algemeen Bestuur besloten een bedrag van kEur 1.000 binnen dat beheerfonds beschikbaar te maken voor het opvangen eventuele tegenvallers of voor het kunnen vervangen van parkmeubilair de komende 20 jaar.

Met het beheerfonds is op basis van de huidige gegevens en na reserveren van kEur 1.000 voor tegenvallers en vervanging voldoende aan middelen beschikbaar om (rekening houdend met indexering) vanaf 2021 20 jaar vooruit te kunnen. Dat is in lijn met de oorspronkelijke doelstelling bij de oprichting van de Gemeenschappelijke Regeling.

5. Paragrafen

a. Weerstandsvermogen

Definitie:
Onder weerstandsvermogen wordt verstaan “het vermogen om niet-structurele risico’s op te vangen teneinde de taken te kunnen voortzetten”.

Weerstandscapaciteit:
Hiermee worden de middelen bedoeld die kunnen worden aangewend om financiële tegenvallers (risico’s) op te vangen. Deze capaciteit is van belang om, ingeval één of meerdere risico’s zich voordoen, toch het voorgenomen programma tot uitvoering te brengen.
De weerstandscapaciteit kan zowel de exploitatie als het vermogen betreffen. In de exploitatiesfeer is te denken aan een raming voor onvoorziene uitgaven. In de vermogenssfeer gaat het om de (vrij aanwendbare) reserves.

De Parkorganisatie heeft een vrij aanwendbaar Eigen Vermogen. Een risico dat leidt tot een tegenvaller moet primair worden opgevangen via de exploitatie. In de begroting is voor het ondervangen van potentiële risico’s een post meegenomen als onvoorzien. De ontwikkeling van de weerstandscapaciteit van de parkorganisatie is als volgt:

	Jaar	Saldo (* € 1.000)
Startsaldo	2020	4.409
Saldo na lopende jaar	2021	5.555
Saldo na begrotingsjaar	2022	5.354
Saldo na begrotingsjaar + 1	2023	5.147
Saldo na begrotingsjaar + 2	2024	4.934
Saldo na begrotingsjaar + 3	2025	4.714

Het grootste risico voor de begroting zijn stijgende kosten in lijn met de GWW index die onvoldoende kunnen worden doorbelast naar de deelnemende gemeenten. Omdat een verschil bestaat tussen de uitgaven en de inkomsten per jaar kan het tekort jaarlijks toenemen. Voor dit risico zijn geen aanvullende maatregelen nodig, aangezien het huidige beheerfonds de oorspronkelijke doelstelling van 20 jaar beheer afdekt.

b. Financiering

De financiering van de uitgaven van de gemeenschappelijke regeling vindt plaats vanuit een beheerfonds en de jaarlijkse beheerbijdragen van de Deelnemers.

c. Bedrijfsvoering

De parkorganisatie is een beheerorganisatie die zorgt voor het afsluiten van contracten, het coördineren van activiteiten en voor het betrekken van de belanghebbenden bij de ontwikkeling van Park Lingezegen.

Bestuur
De dagelijkse bedrijfsvoering wordt uitgevoerd onder aansturing van een parkdirecteur die verantwoording aflegt aan een bestuur. Het bestuur bestaat uit een dagelijks bestuur en een algemeen bestuur, opgebouwd uit functionarissen van de deelnemende gemeenten.

Personeel
De gemeenschappelijke regeling heeft een mandaat gekregen om mensen in dienst te nemen. Dat betekent dat per 2020 verschillende functionarissen in loondienst zijn bij de parkorganisatie.

Planning en Control
Voor de gemeenschappelijke regeling wordt ter ondersteuning van de bedrijfsvoering gebruik gemaakt van een volledige planning en control cyclus. De Administratieve organisatie wordt inclusief controlemaatregelen beschreven en voor de juiste inrichting wordt gebruik gemaakt van de verordeningen 216 en 217 zoals die ook voor provincies (en als artikelen 212 en 213 ook voor gemeenten) gelden, inclusief een treasury statuut.

Financiële administratie
Het openbaar lichaam voert een financiële administratie die in staat is gedetailleerde rapportages op te leveren over voortgang van de uitgaven afgezet tegen de begroting.

d. Verbonden partijen

Het Openbaar Lichaam heeft geen bestuurlijke of financiële belangen in een andere rechtspersoon.

Vaststelling van de begroting 2022

Aldus besloten in de openbare vergadering van het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Park Lingezegen, gehouden op ?? juni 2021

Het algemeen bestuur voornoemd,

De voorzitter: De parkdirecteur:

H. Tiemen S.C. van Rijswijk

Bijlage 1: Risico plot en beheersmaatregelen

Kans van optreden:

Hoog	Afspraken BO niet nagekomen	Beheer leidt niet tot beoogde natuurbeheertypes	
	Deel subsidie vanuit provincie niet uitgekeerd (max 600k)		
Middel	Onverwachte bodemverontreiniging	Bestuurlijke discussie over besteding overschot	
	Kosten voor het fysieke beheer vallen hoger uit dan geraamd		
	Kosten sociaal beheer vallen hoger uit dan geraamd		
	Niet (volledig) ontvangen van subsidie op OCE		
Laag	Verkoop van grond (AM Wonen) brengt minder op dan ingeschat.		
	Onverwachte waardevolle archeologische vondsten; ook kans		
	Aantrekking nieuwe (ongewenste) flora en fauna		
	Uitvoeringskosten (inrichting) vallen hoger uit		
	Restrisico op explosieven in het park		
	Grip op het beheer en beeld van het park gaat verloren		
	Laag	Middel	Hoog

Gevolgschade:

Nr	Risico	Actie/ Beheersmaatregel
58	Beheer leidt niet tot beoogde natuurbeheertypes	- duidelijkheid over eigenaarschap en beheer; - onderhoudsplan opstellen; - jaarlijkse beheerrapportages opstellen

Van: Karin van den Berg [mailto:k.berg@parklingezegen.nl]
Verzonden: woensdag 31 maart 2021 9:00
Aan:
Onderwerp: Concept Jaarrekening 2020 en Begroting 2022

E-mail in opdracht van Sven van Rijswijk

Goedemorgen,

Als bijlage bij deze e-mail de concept Jaarrekening 2020 en de Begroting 2022 ter inzage. Eventuele zienswijzen dienen voor maandag 7 juni bij ons te worden aangeleverd.
De stukken worden in de periode van dinsdag 6 april tot en met dinsdag 18 mei voor iedereen ter inzage gelegd aan de balie van jullie organisatie en via onze website.
Willen jullie er zorg voor dragen dat de balie hiermee bekend is?
De publicatie van de stukken vindt aanstaande zaterdag 3 april plaats in de plaatselijke krant/huis aan huis bladen.

Termijnen:

3 april	Publicatie ter inzage legging
6 april tot 18 mei	Stukken worden officieel toegestuurd aan raad en college, AB en DB en PS en GS
7 juni	Uiterste aanleverdatum zienswijze Raden, AB en PS

Een ieder mag inzien, maar men mag geen reactie geven op de stukken (dit kan/mag alleen de raad, AB en PS doen).

Zouden jullie deze mail willen doorsturen binnen jullie organisatie? Alvast bedankt.

Met vriendelijke groet,
Namens Sven van Rijswijk

Karin van den Berg

Office Manager Park Lingezegen

www.parklingezegen.nl
Volg ons ook op:

https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2021-12747.html

Politieke Avond

Dossiernummer	2722
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	26 mei 2021
Agendapunt	4.3
Omschrijving	Vaststellen: Intern controleplan 2021

Geagendeerd	Vergaderdatum
Politieke Avond	26 mei 2021

GEMEENTE Arnhem

Besluit van 26 mei 2021

Zaaknummer 564500

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 20 april 2021, Cluster Bedrijfsvoering nummer: 564500;

gelezen het intern controleplan 2021;

gelet op artikel 192 van de Gemeentewet;

besluit:

1. Het normenkader rechtmatigheidsverantwoording 2021 vast te stellen.
2. De verantwoordingsgrens voor fouten respectievelijk onzekerheden te bepalen op 1% respectievelijk 3%, waarbij de verantwoordingsgrens wordt berekend over het totaal van de gerealiseerde lasten (inclusief toevoegingen aan de reserves) in het verslagjaar.
3. Te bepalen dat in de paragraaf bedrijfsvoering van het jaarverslag de volgende onderwerpen worden opgenomen:
   a. een toelichting op de oorzaken van de geconstateerde rechtmatigheidsafwijkingen en in gang gezette verbeteracties;
   b. indien van toepassing: een toelichting indien er een groot verschil zit tussen de door de gemeente geconstateerde rechtmatigheidsafwijkingen en die van de accountant;
   c. de algemene kwaliteit van de interne beheersing met optioneel ook de verbijzonderde leer- en verbeterpunten.

De griffier, De voorzitter,

Intern Controleplan 2021

Voor de gemeenteraadsvergadering d.d.:	26 mei 2021
Zaaknummer:	564500
Portefeuillehouders:	Paping

Resultaat van bespreking:

Aan de gemeenteraad, 21 mei 2020

Het college heeft het raadsvoorstel "Intern Controleplan 2021" aangeboden aan de raad.

Dit voorstel is in de vergadering van de Auditcommissie van 10 mei 2021 besproken: "De commissie is blij met de voortvarendheid waarmee dit voorstel tot stand is gekomen. Aangezien het voorstel geen verruiming of substantiële wijziging van bestaand beleid bevat,maar wel anticipeert op ontwikkelingen die voor de financiële controle over 2021 van belang zijn,kunnen we de raad van harte aanbevelen ook met voortvarendheid een besluit over dit stuk te nemen."

Het Dagelijks Bestuur van de Agendacommissie heeft daarom besloten dit voorstel direct, dat wil zeggen zonder voorafgaande raadskamerbespreking, toe te voegen aan de agenda van de besluitvormende vergadering.

De griffier, De voorzitter,

J. Kersten C.J.M. Kalthoff

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 564500

Onderwerp: Intern controleplan 2021

Voorstel

1. Kennis te nemen van het Intern controleplan 2021.
2. Kennis te nemen van het standaardmodel voor de rechtmatigheidsverantwoording die als bijlage bij het intern controleplan is opgenomen.
3. Het bij het intern controleplan als bijlage opgenomen normenkader 2021 vast te stellen.
4. De verantwoordingsgrens zoals genoemd in hoofdstuk 1.3 ad 3 van het intern controleplan vast te stellen.
5. Vast te stellen dat dat de elementen zoals genoemd in hoofdstuk 1.3 ad 4 van het intern controleplan door het college in de bedrijfsvoeringsparagraaf over de rechtmatigheid opgenomen moeten worden.

Inleiding

Het college draagt op grond van art. 212/213 van de Gemeentewet zorg voor de interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van (financiële) beheershandelingen. Om hier invulling aan te geven wordt jaarlijks een Intern Controleplan (IC plan) opgesteld en vastgesteld door het college. Vanaf 2021 moet het college (naar alle waarschijnlijkheid) een rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de jaarstukken. De gemeenteraad moet hiervoor normen en kaders meegeven.

Beoogd effect

De benodigde kaders vaststellen en meegeven aan het college die van belang zijn bij het afleggen van de rechtmatigheidsverantwoording over 2021 door het college.

Argumenten

1.1 Standaardmodel rechtmatigheidsverantwoording

Alle gemeenten moeten (naar alle waarschijnlijkheid) vanaf 2021 een rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de jaarstukken. Voor deze rechtmatigheidsverantwoording is een standaard model gepubliceerd. Dit model is opgenomen in het intern controleplan in bijlage 2.

Arnhem GEMEENTE

1.2 Normenkader

Jaarlijks stelt de raad het normenkader voor het boekjaar vast. In eerdere jaren werd dit gedaan bij het vaststellen van de begroting (omstreeks november van het boekjaar). Gezien de interne controle gedurende het hele jaar plaats vindt, is het van belang om vroeg in het jaar de normen vast te stellen.

Indien gedurende het jaar de normen wijzigen, zullen de wijzigingen opnieuw door de raad worden vastgesteld.

1.3 Verantwoordingsgrens

De rechtmatigheidsverantwoording hanteert een verantwoordingsgrens, omdat alleen van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. De verantwoordingsgrens is een door de raad vastgesteld bedrag, waarvoor geldt dat het college uitsluitend afwijkingen (fouten en onduidelijkheden) boven deze grens moet opnemen in de rechtmatigheidsverantwoording.
Het college stelt voor aan de raad om dit percentage op 1% voor fouten en 3% voor onzekerheden vast te stellen. Dat betekent dat het college alleen de afwijkingen (fouten en onduidelijkheden) boven deze grens rapporteert in de rechtmatigheidsverantwoording. Bovengenoemde percentages zijn gelijk aan de reeds eerder door de raad vastgestelde percentages voor de controle van de externe accountant.

1.5 Elementen in paragraaf bedrijfsvoering

Het is aan de raad om aan het college mee te geven wat over de rechtmatigheid in de paragraaf bedrijfsvoering van het jaarverslag opgenomen moet worden, als aanvulling op de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. De kern daarbij is conform BBV kadernota rechtmatigheid: beheersing, rapportage en maatregelen.

Het college stelt voor de volgende onderwerpen op te nemen in de paragraaf bedrijfsvoering:

a. een toelichting op de oorzaken van de geconstateerde rechtmatigheidsafwijkingen en in gang gezette verbeteracties;
b. indien van toepassing: een toelichting indien er een groot verschil zit tussen de door de gemeente geconstateerde rechtmatigheidsafwijkingen en die van de accountant;
c. de algemene kwaliteit van de interne beheersing met optioneel ook de verbijzonderde leer- en verbeterpunten.

Kanttekeningen en risico's

Niet van toepassing

Financiën

Dit besluit heeft geen financiële gevolgen.

Uitvoering

Het intern controleplan is vastgesteld door het college en behandeld in de auditcommissie.

Communicatie

Het controleplan wordt gecommuniceerd met de externe accountant.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Intern Controleplan 2021

RAADSVOORSTEL

Besluit van

Zaaknummer 564500

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 20 april 2021, Cluster Bedrijfsvoering nummer: 564500;

gelezen het intern controleplan 2021;

gelet op artikel 192 van de Gemeentewet;

besluit:

1. Het normenkader rechtmatigheidsverantwoording 2021 vast te stellen.
2. De verantwoordingsgrens voor fouten respectievelijk onzekerheden te bepalen op 1% respectievelijk 3%, waarbij de verantwoordingsgrens wordt berekend over het totaal van de gerealiseerde lasten (inclusief toevoegingen aan de reserves) in het verslagjaar.
3. Te bepalen dat in de paragraaf bedrijfsvoering van het jaarverslag de volgende onderwerpen worden opgenomen:
   a. een toelichting op de oorzaken van de geconstateerde rechtmatigheidsafwijkingen en in gang gezette verbeteracties;
   b. indien van toepassing: een toelichting indien er een groot verschil zit tussen de door de gemeente geconstateerde rechtmatigheidsafwijkingen en die van de accountant;
   c. de algemene kwaliteit van de interne beheersing met optioneel ook de verbijzonderde leer- en verbeterpunten.

De griffier, De voorzitter,

GEMEENTE Arnhem

Gemeente Arnhem

Plan interne controle 2021

CONCEPT

1. Inleiding en door de raad te nemen besluiten 3
1.1 Aanleiding en indeling Interne Controleplan....3
1.2 Ontwikkelingen....3
1.3 Door de raad te nemen besluiten....4
2. Aanpak interne controle....7
2.1 Inleiding....7
2.2 Tooling....7
2.3 Deelverantwoording....7
2.4 Significante posten en processen....7
2.5 Risicoanalyse en controleaanpak per controlegebied....8
2.7 Rapportage....10
BIJLAGE 1 - Technische bijlagen controleplan....11
1.1 Belang interne controle....11
1.2 Wat is "in control" zijn?....11
1.3 Onderscheid interne controle en interne beheersing....12
1.4 Samenhang interne controle en externe (accountantscontrole)....13
1.5 Rol en verantwoordelijkheden interne controle binnen de organisatie....14
1.6 Processen organisatie....15
1.7 IT-omgeving organisatie....16
1.8 Methode van uitvoering en vastlegging procescontroles....17
1.9 Archief relevante ontwikkelingen in relatie tot de gestelde eisen aan de interne controle 20
BIJLAGE 2 - Model rechtmatigheidsverantwoording....21
BIJLAGE 3 - Normenkader 2021....22

1. Inleiding en door de raad te nemen besluiten

1.1 Aanleiding en indeling Interne Controleplan

Aanleiding

Het college draagt zorg voor de interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de beheershandelingen door de gemeente Arnhem. Dit is in overeenstemming met de regelgeving ad. art. 212/213 van de Gemeentewet en de door de raad vastgestelde financiële verordening (artikel 8 'Interne controle') en controleverordening, welke laatste nadere aanwijzingen geeft aan de externe accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole.

Om hier door het college invulling aan te geven wordt jaarlijks het Interne Controleplan (hierna 'controleplan') bijgesteld en vastgesteld. Het controleplan geeft aan hoe de interne controle binnen de gemeente Arnhem georganiseerd is en dat de controle op procesniveau uitgevoerd moet worden.

De externe accountant vraagt in zijn rapportage door middel van de zogenaamde 'boardletter' ook aandacht voor verbetering van de interne beheersing en rechtmatigheid op procesniveau. De aanbevelingen uit de meest actuele boardletter 2020 worden ook in dit controleplan meegenomen, vanuit ook de eerdere brief die over dit onderwerp naar de auditcommissie is gestuurd.

Indeling

In de indeling van dit controleplan hieronder wordt onderscheid gemaakt tussen enerzijds de actualiteiten en bijstellingen en anderzijds de meer reguliere, technische onderwerpen. Deze laatste zijn omwille van de leesbaarheid voornamelijk in de technische bijlagen opgenomen.

1.2 Ontwikkelingen

Een aantal ontwikkelingen binnen en buiten de gemeente heeft invloed op de door het college van B&W en management gewenste doorontwikkeling van de interne controle. Hier is met een eerdere brief van het college aan de raad reeds aandacht aan besteed. De belangrijkste ontwikkeling is dat een wettelijke grondslag is gegeven aan de wens om met de uitvoering van interne controle een beoordeling te geven over het 'in control' zijn van de gemeentelijke organisatie. Deze beoordeling gebeurt in 2021 voor de eerste keer in de vorm van de zogeheten 'Rechtmatigheidsverantwoording', waarvoor het college van B&W per 1 januari 2021 zelf verantwoordelijk wordt. De wetswijziging is nog wel in afwachting van de behandeling door de Tweede Kamer, waardoor een slag om de arm gehouden moet worden voor wat betreft de ingangsdatum van deze rechtmatigheidsverantwoording. De externe accountant betrekt vervolgens de rechtmatigheidsverantwoording van het college bij het oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening.

Om een rechtmatigheidsverantwoording te kunnen afgeven moet de procesbeheersing goed op orde zijn en met behulp van interne controle moet aangetoond worden dat de rechtmatigheid op orde is. Het college moet kunnen vertrouwen op een kwalitatief goede interne controle op basis waarvan een gefundeerd oordeel kan worden gegeven en een rechtmatigheidsverantwoording kan worden afgeven. Dit vereist een professionele interne controle aanpak, vastlegging en een gestructureerde rapportage waarbij het college meegenomen wordt in de uitkomsten van de interne controle.

De rechtmatigheidsverantwoording wordt opgenomen in de jaarrekening. Deze verantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van de taken en omvat het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium bij de desbetreffende financiële beheershandelingen en transacties. Naast deze rechtmatigheidsverantwoording neemt het college in de bedrijfsvoeringsparagraaf van het jaarverslag een

toelichting op over de financiële rechtmatigheid. Dit betekent dat in 2022 tijdens het vaststellen van de jaarstukken over 2021 verantwoording wordt afgelegd door het college over het handelen in 2021. Dit controleplan 2021 voorziet in de verschillende acties die worden ondernomen om de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarstukken 2021 op te nemen.

Los van de rechtmatigheidsverantwoording die het college afgeeft over de gemeentelijke jaarrekening, dient het dagelijks bestuur van gemeenschappelijke regelingen ook een rechtmatigheidsverantwoording af te leggen over de cijfers van de betreffende gemeenschappelijke regeling. Een aantal portefeuillehouders is lid van het dagelijks bestuur van een gemeenschappelijke regeling van de gemeente Arnhem. In de begroting is weergegeven om welke gemeenschappelijke regelingen het gaat. Dit controleplan gaat niet verder in op de Rechtmatigheidsverantwoording aangaande deze organisaties. Het is aan te raden dat de betreffende portefeuillehouders zich vanuit de rol van bestuurder laten informeren door de gemeenschappelijke regelingen over de stappen die aldaar gezet worden gezet om te komen tot de vereiste rechtmatigheidsverantwoording. Uiteraard kunnen de business controllers, indien nodig, de portefeuillehouders hierin adviseren / ondersteunen.

Tot slot is de coronacrisis een belangrijke ontwikkeling voor de organisatie, de processen en de financiële stromen met alle onzekerheden die daarbij horen. In dit controleplan wordt hierop verder ingegaan.

In bijlage 1.9 zijn voor de volledigheid de eerdere maar nog steeds actuele ontwikkelingen opgenomen die zich doorvertalen in de toenemende eisen die aan de interne beheersing binnen de gemeente worden gesteld.

1.3 Door de raad te nemen besluiten

Voor de raad zijn de volgende vier onderdelen van dit controleplan van belang in het kader van de nieuwe rechtmatigheidsverantwoording en de BBV Notitie Rechtmatigheidsverantwoording daarover. Deze vier onderdelen hebben als doel om de kaderstellende- en controlerende rol van de gemeenteraad op het gebied van de rechtmatigheid te versterken. Het gaat om de volgende vier elementen, waarbij 1. en 2. door de raad via kennisname worden bevestigd en waarbij 3. en 4. door de raad worden vastgesteld:

1. Het kennis nemen van het standaardmodel voor de rechtmatigheidsverantwoording als bijlage model rechtmatigheidsverantwoording bij dit controleplan;
2. Het vaststellen van het normenkader als bijlage normenkader 2021 bij dit controleplan;
3. Het vaststellen van de verantwoordingsgrens op 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves ;
4. Het vaststellen van de volgende elementen die door het college in de bedrijfsvoeringsparagraaf over de rechtmatigheid moeten worden opgenomen:
    a. een toelichting op de oorzaken van de geconstateerde rechtmatigheidsafwijkingen en in gang gezette verbeteracties;
    b. indien van toepassing: een toelichting indien er een groot verschil zit tussen de door de gemeente geconstateerde rechtmatigheidsafwijkingen en die van de accountant;
    c. de algemene kwaliteit van de interne beheersing met optioneel ook de verbijzonderde leer- en verbeterpunten.

Ad 1.

De commissie BBV heeft een standaardtekst opgesteld voor de rechtmatigheidsverantwoording, die straks een onderdeel vormt van de jaarrekening. In deze standaardtekst wordt gesproken over afwijkingen. Onder afwijkingen worden fouten en onduidelijkheden verstaan. Fouten zijn posten die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen. Onduidelijkheden zijn posten, waarbij voor het college een onduidelijkheid bestaat over de rechtmatigheid. Deze onduidelijkheden staan niet gelijk aan de onzekerheden in de controle van de accountant. Het college voert immers geen accountantscontrole uit, maar krijgt vanuit interne toetsingen en monitoring informatie over onduidelijkheden, die twijfels oproepen over de rechtmatigheid. Het gaat hierbij

dus niet om het ontbreken van (controle-)informatie, maar om (mogelijk tegenstrijdige) interpretaties van feiten en juridische normen. Uiteenlopende oordelen over de rechtmatigheid en de daarmee verband houdende lasten, kunnen weergegeven worden als onduidelijkheden. Het is de rol van het college om onduidelijkheden zoveel mogelijk te voorkomen. Waar deze (onverhoopt) voorkomen, moet het college ze binnen een redelijke termijn verhelderen.

Ad 2.

Voor een goede uitvoering van de rechtmatigheidscontrole is het belangrijk dat de geldende regelgeving duidelijk vastligt. Het college is primair verantwoordelijk voor de naleving van de wet- en regelgeving en moet dus permanent inzicht hebben in de van toepassing zijnde relevante wet- en regelgeving.

Het college dient het normenkader conform de kadernota rechtmatigheid van het BBV jaarlijks voorafgaand aan de start van de jaarrekeningcontrole naar de raad te sturen. Het normenkader werd tot en met 2020 vastgesteld als bijlage in de begroting. Met ingang van 2021 wordt het normenkader opgenomen in dit controleplan. Argument hiervoor is dat het controleplan gaat over het huidige controlejaar en daarmee een betere plek is voor het normenkader dan de begroting die gaat over het nieuwe jaar.

Ad 3.

De rechtmatigheidsverantwoording hanteert een verantwoordingsgrens, omdat alleen van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. De verantwoordingsgrens is een door de raad vastgesteld bedrag, waarvoor geldt dat het college uitsluitend afwijkingen (fouten en onduidelijkheden) boven deze grens moet opnemen in de rechtmatigheidsverantwoording. De verantwoordingsgrens moet conform de BBV kadernota rechtmatigheid vallen binnen de bandbreedte van 0% tot 3% van de totale lasten van de gemeente, inclusief de dotaties aan de reserves.

Als de afwijkingen conform de gekozen grens getrouw zijn weergegeven, heeft dit geen invloed op de strekking van de controleverklaring door de externe accountant. In de controleverklaring van de accountant wordt straks geen afzonderlijk oordeel meer gegeven over het aspect van de rechtmatigheid. Het college zal immers de rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de jaarrekening. De accountant zal uitsluitend toetsen of de jaarrekening getrouw is, maar toetst daarbij dus ook of de rechtmatigheidsverantwoording dat is.

Het college stelt voor aan de raad om dit percentage op 1% vast te stellen. Dat betekent dat het college alleen de afwijkingen (fouten en onduidelijkheden) boven deze grens rapporteert in de rechtmatigheidsverantwoording. De verantwoordingsgrens moet conform de BBV kadernota rechtmatigheid vallen binnen de bandbreedte van 0% tot 3% van de totale lasten van de gemeente, inclusief de dotaties aan de reserves.

De accountant controleert conform de controleverordening met 1% voor fouten en 3% voor onzekerheden. Met de rechtmatigheidsverantwoording door het college vallen alle afwijkingen onder één gekozen grens, die gezien kan worden als een mix tussen fouten en onzekerheden. De accountant blijft qua getrouwheid toetsen met 1% tolerantie voor fouten. Wanneer de raad de tolerantie op 1% zet, wijkt deze niet af van de tolerantie van de accountant. Wanneer de raad de tolerantie lager dan 1% zet, betekent dit naar verhouding veel extra werk in relatie tot de extra zekerheid die daarvoor wordt verkregen. Om deze reden van de optimale kosten/baten-afweging is in de controleverordening ook niet aan de accountant gevraagd om met minder dan 1% tolerantie de controle te doen. Dat sluit ook aan bij het landelijke beeld binnen de publieke sector, alsook de standaard aanpak die de accountantskantoren zelf hanteren in de private sector

Ad 4.

Het is aan de raad om aan het college mee te geven wat over de rechtmatigheid in de paragraaf bedrijfsvoering van het jaarverslag opgenomen moet worden, als aanvulling op de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. De kern daarbij is conform BBV kadernota rechtmatigheid: beheersing, rapportage en maatregelen. De genoemde onderwerpen a. - c. van het bovenstaande voorstel sluiten hierbij goed aan.

Ad a.

Het college rapporteert de feitelijk geconstateerde afwijkingen in de rechtmatigheidsverantwoording, als onderdeel van de jaarrekening. Een inhoudelijke toelichting op deze afwijkingen is niet opgenomen in het standaardmodel van de rechtmatigheidsverantwoording. Het is logisch dat het college dit doet in de bedrijfsvoeringsparagraaf met daarbij ook aandacht voor de verbeteracties.

Ad b.

De paragraaf bedrijfsvoering is onderdeel van het jaarverslag en niet van de jaarrekening. De accountant toetst deze dan ook anders dan de rechtmatigheidsverantwoording. De werkzaamheden van de accountant zijn er op gericht dat deze paragraaf verenigbaar is met de jaarrekening en alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist. Als er een groot verschil zit tussen de afwijkingen die de accountant zelf constateert ten opzichte van die door de gemeente zijn geconstateerd, mag deze informatie niet worden onthouden aan de gemeenteraad en dient het college dit ook in de paragraaf Bedrijfsvoering aan te geven. De accountant kan deze constatering ook vermelden in het accountantsverslag. Het accountantsverslag is de rapportage van de accountant aan de raad over de accountantscontrole van de jaarrekening.

Ad c.

Aanvullend op de uitbreiding van de paragraaf Bedrijfsvoering met bovenstaande rechtmatigheidsinformatie, biedt deze paragraaf ook een prima gelegenheid om een ‘eigen verhaal’ aan de raad te vertellen over de kwaliteit van de interne beheersing en de leer- en verbeterpunten. Dat met als doel om als basis te dienen voor het gesprek dat raad en college over rechtmatigheid kunnen hebben. Het zou een gemiste kans zijn als bij de rechtmatigheidsverantwoording het beeld ontstaat, dat de verantwoording afgelegd wordt aan de accountant. Dat is namelijk nadrukkelijk niet de bedoeling van de rechtmatigheidsverantwoording.

2. Aanpak interne controle

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk behandelen wij de controleaanpak die erop is gericht te komen tot een rechtmatigheidsverantwoording door het college, alsmede om opvolging te geven aan de procesaanbevelingen van de externe accountant . We gaan achtereenvolgens in op de tooling (2.2), de deelverantwoordingen (2.3), de significante posten en processen (2.4), de risicoanalyse en controleaanpak per proces (2.5) en de planning (2.6) en rapportage (2.7).

2.2 Tooling

De tool Naris wordt door de gemeente gebruikt voor het risicomanagement. Met ingang van 2021 is een extra module van Naris in gebruik genomen voor de uitvoering van de verbijzonderde interne controle. Het voordeel van deze nieuwe tooling is dat de interne controle meer dan voorheen gestructureerd en beter gedocumenteerd kan worden uitgevoerd, om uiteindelijk het college de rechtmatigheidsverantwoording te kunnen laten opstellen.

2.3 Deelverantwoording

Voordat het college de gemeentebrede rechtmatigheidsverantwoording kan afgeven, moet er vanuit de lijn een basis liggen door middel van IC-rapportages cq rechtmatigheidsverantwoordingen over de onderliggende processen. De afdelingshoofden zijn aangewezen om een rechtmatigheidsverantwoording af te geven voor hun team c.q. proces.

Naast de afdelingshoofden zijn team- en procescoördinatoren (hierna 'procescoördinatoren") aangewezen voor het oppakken van verbeterpunten, die naar voren komen vanuit de gemeentelijke interne controle en de externe controle door de accountant. Zij hebben hierin een stimulerende rol richting de afdelingshoofden. De procescoördinatoren worden daarbij ondersteund door de 2e en 3e lijn. Voor uitleg van het zogenaamde 'three lines of defense model' wordt verwezen naar bijage 1.5. De procescoördinator rapporteert periodiek over de voortgang van de verbeterpunten, indien van toepassing. De interne audit functie (3e lijn) toetst vanuit een onpartijdige en deskundige rol deze voortgang, alsmede de door de afdelingshoofden afgegeven rechtmatigheidsverantwoording. Hiermee wordt een lerende organisatie gecreëerd.

Bovengenoemde aanpak wordt in Naris verwerkt in de controleplannen. Per proces worden de risico's en beheersmaatregelen in beeld gebracht die in de 1e lijn aanwezig zijn. Periodiek worden de beheersmaatregelen getoetst door middel van de beoordeling van de opzet, het bestaan en de werking van de beheersmaatregelen. Dit begint met een jaarlijks gesprek van de 2e en/of 3e lijn met het afdelingshoofd, de procescoördinator en de medewerkers in het proces (functionarissen die verantwoordelijk zijn voor de 1e lijn). In dit gesprek worden de risico's en beheersmaatregelen doorgenomen en geactualiseerd. Tegelijkertijd worden de bevindingen en aanbevelingen uit voorgaande interne controles doorgesproken. Vervolgens vindt door de 2e en/of 3e een lijncontrole plaats door voor één transactie de opzet, bestaan en werking van de beheersmaatregelen te toetsen. Afsluitend worden voor de hele populatie aan transacties de uitgevoerde beheersmaatregelen getoetst via steekproeven / IT controles en data-analyse. Niet alleen controles uitvoeren en rapporteren wat er niet goed gaat, maar ook de procescoördinatoren helpen om de procesbeheersing (inclusief IT) te verbeteren.

2.4 Significante posten en processen

Wij toetsen jaarlijks de kwaliteit van de opzet, de invoering (het bestaan), en de werking van de belangrijkste interne controlemaatregelen voor alle significante (materiele) financiële bedrijfsprocessen. Een bedrijfsproces is in dit verband een afgebakend geheel van eenduidige maatregelen van administratieve organisatie en interne controle.

Op basis van de financiele gegevens zijn voor 2021 onderstaande controlegebieden onderkend, met ook de aanbevelingen uit de actuele boardletter van de accountant, waar van toepassing:

Controlegebieden IC	Actuele boardletter 2020
Baten	
Algemene uitkering	
Belastingopbrengsten	
Huren	
Uitkeringen Rijk	
Subsidieontvangsten	
Parkeeropbrengsten	
Grondverkopen	
Overige opbrengsten	
Lasten	
Lonen en salarissen	
Inkopen	Rechtmatigheid EU aanbestedingen
Treasury	
Grondaankopen	
Sociaal domein (Zorg in natura en PGB)	Controles en kosten
Sociale uitkeringen	Tozo-regeling, impact COVID-19
Subsidieverstrekkingen en gelden derden	Beheersing uitbestede processen
Overige controlegebieden	
Financiele administratie	Conversie financieel pakket, inrichting, functiescheiding memoriaalboekingen, sturing op balansposten en tweedelijns controle, vennootschapsbelasting
Waardering grondexploitatie	Vastleggingen grondexploitatie
Investeringen / MVA	
IT omgeving	IT-beheersomgeving en cybersecurity

2.5 Risicoanalyse en controleaanpak per controlegebied

Voor bovenstaande controlegebieden wordt per gebied een controleplan in Naris opgesteld. Basis van dit controleplan is de risicoanalyse. Daarbij wordt het inherent risico op onjuistheden en onrechtmatigheden ingeschat. Het inherente risico wil zeggen: de gevoeligheid van een bewering voor een afwijking die afzonderlijk of samen met andere afwijkingen van materieel belang kan zijn, in de veronderstelling dat er geen interne beheersingsmaatregelen zijn met betrekking tot deze bewering. Deze gevoeligheid wordt bepaald door onder andere de volgende factoren:

- complexiteit van de regelgeving;
- aantal en aard transacties;
- automatiseringsomgeving;
- bevindingen van voorgaand jaar;
- eventuele andere overwegingen (bijv. wijzigingen in wet en regelgeving, politieke focus).

Belangrijkste uitgangspunten van onze controleaanpak zijn:

- We zetten in op het in control krijgen van de automatiseringsomgeving (general controls en application controls van relevante applicaties);
- Uitgebreide vastlegging;
- Werking application controls vastleggen middels print screens;
- Aantonen betrouwbaarheid lijstwerk;

- Duidelijke aansluiting tussen de controlestukken en de financiële administratie.
- Werkzaamheden ten behoeve van het vaststellen van de opzet, bestaan en werking van beheersmaatregelen
- Gegevensgerichte werkzaamheden, waaronder steekproeven

Van de processen is het de vraag welk doel ze hebben en in hoeverre de beheersingsmaatregelen de risico's in het proces afdichten. Hierbij worden niet alleen financiële risico's genoemd, maar ook operationele risico's, waardoor de organisatiedoelstellingen mogelijk niet gerealiseerd (kunnen) worden. Overigens vindt risicoanalyse voortdurend plaats, omdat alle bevindingen aanleiding kunnen zijn om de controle-aanpak bij te stellen.

Op basis van de risicoanalyse worden achtereenvolgens zogeheten systeem-/organisatiegerichte en gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd.

De fase van systeem-/organisatiegerichte werkzaamheden is erop gericht vast te stellen of de belangrijke beheersmaatregelen in de processen en systemen inderdaad werken zoals beschreven (beoordeling opzet, bestaan en werking van de beheersmaatregelen in de processen). In deze fase komen ook de verschillen aan het licht tussen hoe de organisatie denkt dat een proces verloopt en hoe het feitelijk verloopt.

De fase van gegevensgerichte werkzaamheden is onder andere erop gericht die processen of activiteiten te controleren, die geen procesbeschrijving hebben of waarvan het efficiënter is om direct naar de transacties te kijken in plaats van naar het hele proces. Een voorbeeld hiervan is het aangaan van langlopende leningen. Daarnaast worden ook op alle andere processen die zijn genoemd in hoofdstuk 2.4 (ook degene waar systeemgerichte werkzaamheden zijn uitgevoerd) gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd. Deze dienen om extra zekerheid te verkrijgen over of de beheersmaatregelen het gewenste effect hebben gehad of om extra controlezekerheid te verkrijgen in de situatie dat uit procesgerichte werkzaamheden tekortkomingen zijn gebleken. De werkzaamheden worden verspreid over het jaar uitgevoerd, zodat er, bij gebleken aandachtspunten, voldoende tijd is om bij te sturen. Omdat er wel een voldoende omvangrijke massa dient te zijn om te controleren, zullen de deelwaarnemingen overwegend in het 2e deel van het jaar uitgevoerd worden. Voor de te hanteren controletoleranties verwijzen wij naar het controleverordening.
Meer informatie over de uitvoering van deze werkzaamheden is opgenomen in bijlage 1.8.

De Planning & Control cyclus van gemeente Arnhem is leidend voor de uitvoering van de werkzaamheden. De planning voor de uitvoering van de IC in 2021 is als volgt:

Stap	Werkzaamheden	Tijdspad
1.	Actualisatie interne controleplan 2021 in overleg met de concerncontroller	Januari - mei 2021
2.	Overleg met accountant (afstemmen en controleplan, aanpak en ophalen aandachtspunten vanuit accountant)	Januari - mei 2021
3.	Opstellen intern controleplan per controlegebied	Januari - juni 2021
4.	Coachingstraject met betrekking tot IT omgeving en opstellen intern controleplan IT omgeving	Januari - augustus 2021
5.	Verbijzonderde interne controle opzet, bestaan en werking relevante beheersmaatregelen	Juli - augustus 2021
6.	Uitvoeren gegevensgerichte werkzaamheden voorcontrole	Juli - augustus 2021
7.	Bespreken uitkomsten verbijzonderde interne controle en controleaanpak per controlegebied met concerncontroller en MT inclusief rapportage	November 2021
8.	Rapportage interne controle eerste half jaar	Augustus - september 2021
9.	Actieve rol in de interim-controle van de accountant. Wij nemen de accountant mee in de uitkomsten van de IC en "begeleiden" de accountant bij de interim-controle zodat een efficiënte interim-controle door de accountant kan worden uitgevoerd	September 2021
10.	Evaluatie controleaanpak per controlegebied	Oktober 2021
11.	Werksessie met proceseigenaren om opvolging aanbevelingen door te spreken en concreet te maken inclusief tijdspad en afspraken. Op deze	Oktober - december 2021

	manier geven we concrete invulling aan de opvolging van de aanbevelingen en nemen we de proceseigenaren goed mee.	
12.	Meewerken aan reactie op boardletter	Oktober - december 2021
13.	Uitvoeren gegevensgerichte werkzaamheden voorcontrole (juli tm oktober) maanden)	November - december 2021
14.	Voorafgaand aan de jaarrekeningcontrole accountant vindt een afstemmingsmoment plaats om de eventueel aanvullende IC-werkzaamheden met de accountant af te stemmen.	Februari 2022
15.	Uitvoeren gegevensgerichte werkzaamheden (november en december)	Februari-maart 2022
16.	Evaluatie gegevensgerichte controlewerkzaamheden	Februari-maart 2022
17.	Afsluitende IC rapportage naar controllers (inclusief bespreking) en daarna naar het MT	maart - april 2022
18	Rapportage interne controle gehele jaar, input voor rechtmatigheidsverantwoording	April 2022
19.	Opstellen intern controleplan 2022, gebaseerd op de bevindingen uit de interne controle 2021 en rekening houdend met de rechtmatigheidsverantwoording 2022	Juni 2022

2.7 Rapportage

Van de periodieke controles wordt verslag gedaan aan het management zodat deze tijdig op hoogte is van de kwaliteit van de uitvoering en eventueel tijdig kan bijsturen. De frequentie waarin wordt gerapporteerd is afgestemd op de behoefte van het management en bestuur om op de hoogte blijven van de kwaliteit van de uitvoering. De interne controles en de rapportages daarover zullen worden ingepast in de reguliere planning & control cyclus van de gemeente Arnhem.

De planning is als volgt:

- augustus / september 2021: rapportage over de uitkomst van de interne controles wat betreft de processen.
- April 2022: rapportage over de uitkomst van de interne controles over de werkzaamheden in het hele voorgaande jaar.

De 2 rapportages betreffen beknopte managementrapportages die wordt vastgesteld in het MT en ter informatie wordt aangeboden aan het college. De inhoud van de rapportages is als volgt:

De eerste rapportage heeft de volgende inhoud:

- Stand van zaken IC
- Per proces een tussentijds oordeel over de interne beheersing.
- Samenvatting bevindingen
- Overzicht geconstateerde fouten en onrechtmatigheden
- Acties n.a.v. de bevindingen in de processen in de eerste rapportage
- Voorstel actie MT en/ of college n.a.v. geconstateerde tekortkomingen.

De tweede rapportage heeft de volgende inhoud:

- Conclusies per proces
- Per proces een eindoordeel over de interne beheersing.
- Samenvatting bevindingen (inclusief bevindingen n.a.v. managementletter accountant en acties die hierop zijn geformuleerd.
- Overzicht geconstateerde fouten en onrechtmatigheden
- Acties in het nieuwe jaar n.a.v. de bevindingen.
- Vertaling van de bevindingen uit de interne controle naar de rechtmatigheidsverantwoording

BIJLAGE 1 - Technische bijlagen controleplan

1.1 Belang interne controle

Een goed opgezette interne controle is een belangrijke pijler voor de gemeente in het kader van planning en control. Enerzijds voor het controleren en signaleren van tekortkomingen in de uitvoering van de taken. Anderzijds voor het bijsturen en het afleggen van verantwoording over de uitgevoerde taken. Met een toereikend controleplan kan de uitvoering van taken met structuur en efficiency worden gedaan.
Het primaire doel van interne controle is om een beeld te krijgen van de kwaliteit van de bedrijfsvoering. Interne controle is een middel om de kwaliteit van de bedrijfsvoering (continu) te verbeteren en tijdig bij te kunnen sturen in processen. Bij de interne controle wordt zichtbaar vastgesteld dat processen beheerst worden, zoals dat met de inrichting van de administratieve organisatie beoogd was. Ook wordt met de uitkomsten van interne controle aangetoond dat (wel of niet) aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan.

1.2 Wat is "in control" zijn?

Een organisatie is 'In Control' als een organisatie zodanig is ingericht dat de *juiste* discussie op het juiste *moment* op het juiste *niveau* wordt gevoerd zodat (indien nodig) bijgestuurd kan worden om zo de doelstellingen te realiseren. 'In Control' wil dus zeggen dat de organisatie zo is ingericht dat goed bestuur mogelijk is. Dit betekent ook een adequate, tijdige en actuele informatieverstrekking vanuit de werkprocessen.

De controleomgeving is de basisvoorwaarde voor een goed functionerende organisatie die "in control" is. De aspecten ‘soft controls’, cultuur, houding en gedrag zijn hierin belangrijk.

De BBV notitie rechtmatigheid spreekt over drie ambitie- cq. volwassenheidsniveau's van "in control" zijn, met als meest verregaande vorm het afgeven van een zogeheten “In Control Statement” (ICS) over het gehele functioneren van de organisatie. Dit gaat verder dan de rechtmatigheidsverantwoording en zegt ook iets over het functioneren van de interne bedrijfsvoering en betrouwbaarheid van (risicomanagement)processen en IT-systemen.

De gemeente Arnhem zet met dit controleplan in op niveau 2, waarbij zowel het college als de raad de mogelijkheden hebben om andere thema's/processen toe te voegen aan de rechtmatigheidsverantwoording. Het voordeel hiervan is dat de raad aanvullend geïnformeerd kan worden over belangrijke aandachtspunten binnen de bedrijfsvoering van de gemeente, die een plek krijgen in de paragraaf Bedrijfsvoering. Uiteraard zal dit wel tot extra controle-inspanningen (middelen en formatie) leiden binnen de gemeente.

1.3 Onderscheid interne controle en interne beheersing

Het in beeld brengen van de procesrisico's en de beheersingsmaatregelen zijn de basis voor een effectieve en efficiënte uitvoering van de (verbijzonderde) interne controle.

Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen interne beheersing en interne controle. Een korte uitleg:

<u>Interne beheersing</u>
De basis van de interne controle is een goede administratieve organisatie en daarin ingebouwde interne beheersing. Elke proceseigenaar binnen onze gemeente heeft inzicht nodig in "wat kan er fout gaan in mijn proces" en "welke maatregel heb ik getroffen om te voorkomen dat deze fout wordt gemaakt". Deze interne beheersing in de 1e lijn moet geborgd zijn in het werkproces. Dit betekent niet dat alle afdelingen jaarlijks controles op basis van een steekproef moeten uitvoeren. In het werkproces moeten de beheersmaatregelen zijn ingeregeld. De uitvoering van de beheersmaatregel dient zichtbaar vastgelegd te worden. Naast interne beheersing in de 1e lijn is er ook interne beheersing in de 2e lijn. Dat betreft de interne beheersing die uitgevoerd wordt door de financiële adviseurs/controllers en concernadministratie. Deze interne beheersing richt zich met name op het toetsen van de financiële uitkomsten van de processen en voert werkzaamheden uit om de volledigheid van de opbrengstenverantwoording en juistheid van de kostenweergave vast te stellen.

<u>Interne controle</u>
Naast de interne beheersing is de interne controle (IC) te onderkennen. De interne controle heeft als doel om vast te stellen dat processen beheerst worden, maar ook om tekortkomingen in de procesbeheersing en de uitvoering tijdig te onderkennen. Zodat ook tijdig actie kan worden ondernomen om correcties door te voeren. De informatie uit de interne controles en de inbedding van de interne controlemaatregelen in de organisatie helpen om de kwaliteit van de bedrijfsvoering te verbeteren.
De IC richt zich voornamelijk op de zogenaamde getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van (financiële) beheershandelingen. Dit betekent dat de IC vooral gericht is op vaststellen van:

- het juist gebruik van gedelegeerde bevoegdheden;
- het opvolgen van de wet- en regelgeving, gemeentelijke verordeningen, voorschriften, instructies, procedures;
- betrouwbaarheid (juistheid, volledigheid, tijdigheid) en rechtmatigheid van transacties en de daarbij behorende gegevensverwerking;
- betrouwbaarheid (juistheid, volledigheid, tijdigheid) en rechtmatigheid van informatievoorziening en verantwoordingrapportages;

- te waarborgen dat wij onze processen beheersen en financiële risico's voldoende zijn afgedekt door adequate beheersmaatregelen;
- te waarborgen dat de interne beheersmaatregelen werken;
- aanbevelingen te kunnen geven voor het verbeteren van de kwaliteit van de processen;
- de externe accountantscontrole voor te bereiden c.q. te ondersteunen.

De interne controle richt zich daarbij (ook) op:

- Zowel de 1e lijn als 2e lijn van interne controle. Zie bijlage 1.5 voor meer informatie over deze lijnen van controle.
- IT-controle. Enerzijds is hierbij de focus gericht op de algemene IT-beheersmaatregelen en beheersmaatregelen in de afzonderlijke applicaties. Anderzijds op Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA). Zie bijlage 1.7 voor meer informatie over de IT organisatie.

Het primaire doel is het verbeteren van de kwaliteit van de bedrijfsvoering; de informatie uit de interne controles en de inbedding van de interne controlemaatregelen in de organisatie helpen om de kwaliteit van de bedrijfsvoering te verbeteren.

Het secundaire doel is een maximale aansluiting te realiseren tussen de werkzaamheden van de externe accountant en de verbijzonderde interne controle zodat de accountant optimaal gebruik kan maken van de werkzaamheden van de verbijzonderde interne controle functie.

1.4 Samenhang interne controle en externe (accountantscontrole)

De externe (accountants) controle is sinds boekjaar 2015 belegd bij Deloitte Accountants B.V..

Een doelstelling van gemeente Arnhem is een maximale aansluiting te realiseren tussen de uitgevoerde interne controlewerkzaamheden en de door de accountant te verrichten (externe) werkzaamheden. Daarom is het belangrijk om onze accountant als adviseur te betrekken bij de aanpak van de IC en de uitvoering van de IC, waarbij het college wel de eigen verantwoordelijkheid blijft houden.

Volgens de Nadere voorschriften controle en overige Standaarden (ook wel NV COS genoemd) toetst de accountant jaarlijks de kwaliteit van de opzet, de invoering (het bestaan), en de werking van de belangrijkste interne controlemaatregelen voor alle significante financiële bedrijfsprocessen. De bedrijfsprocessen zijn in paragraaf 2.4 van dit plan nader uitgewerkt.

De mate waarin de accountant gebruikmaakt van de werkzaamheden van de IC in het kader van de verbijzonderde interne controle is afhankelijk van:

- de mate waarin de organisatorische positie en relevante beleidslijnen en procedures van de interne auditfunctie de objectiviteit van de interne auditors ondersteunen;
- het competentieniveau van de interne auditfunctie; en
- of de interne auditfunctie een systematische en gedisciplineerde benadering hanteert, inclusief kwaliteitsbeheersing (w.o. reviewfunctie).

Het is aan de accountant om een keus te maken in het gebruik van de interne audit functie (IAF). Normaal gesproken zijn 3 varianten mogelijk in het gebruikmaken van de werkzaamheden van de IAF door de accountant:

1. Steunen op de IAF conform Standaard 610 (NV COS);
2. Deels gebruik maken van de werkzaamheden van de interne controle en IAF, door de IC als verlengstuk te gebruiken (voorbereiden, organiseren, verzamelen);
3. Niet steunen op de werkzaamheden van de IC.

De controle van de accountant vindt grotendeels plaats op basis van variant 3. Gezien de huidige normen die accountants hanteren bij het steunen op de interne controle functie is variant 2 de ambitie.

1.5 Rol en verantwoordelijkheden interne controle binnen de organisatie

Rol en verantwoordelijkheden van de raad in het kader van interne controle
De gemeenteraad is als hoogste orgaan binnen de gemeente kaderstellend en controlerend. De opdrachtverstrekking aan de accountant vindt plaats door de raad. De raad stelt in het controleprotocol het normenkader en de goedkeurings- en rapportagetoleranties vast.
De accountant controleert de jaarrekening en verstrekt een verklaring waarin hij een oordeel geeft over het getrouwe beeld en de rechtmatigheid. De accountant is verantwoordelijk voor een degelijke en begrijpelijke onderbouwing van zijn oordeel in het verslag van bevindingen. De accountant rapporteert zijn constateringen aan raad.

De raad heeft bij het vaststellen van de jaarrekening de mogelijkheid om met betrekking tot bepaalde onrechtmatigheden een indemniteitsprocedure te starten. Indien onrechtmatigheden voortkomen uit eigen regelgeving heeft de raad de bevoegdheid om bij voldoende uitleg deze onrechtmatige handelingen achteraf te sanctioneren. Indien de regel goed is maar de naleving onvoldoende dan is de raad verantwoordelijk om het college op te dragen maatregelen te nemen die een adequate naleving verzekeren.

Rol en verantwoordelijkheden van het college en ambtelijke organisatie in het kader van interne controle

Het college is als bestuur primair verantwoordelijk voor het “in control” zijn van de organisatie. Het college is verantwoordelijk voor de getrouwheid en de rechtmatigheid van de uitvoering van het financiële en niet-financiële beheer. Het college moet zodanige maatregelen treffen dat de getrouwheid en rechtmatigheid van de complete uitvoering gewaarborgd is. Een onderdeel hiervan is het laten opstellen van het normenkader en toetsingskader. Het college legt verantwoording af aan de raad over de uitvoering van de werkzaamheden / werkprocessen en adequate vastlegging hiervan. Het college geeft een schriftelijke bevestiging af aan de accountant waarin het college verklaart de juiste en volledige informatie te verstrekken en de zaken benoemt die in het kader van de getrouwheid en rechtmatigheid van belang kunnen zijn.

De ambtelijke organisatie is verantwoordelijk voor de diverse processen en is het “werkapparaat” van het college. De ambtelijke organisatie is verantwoordelijk voor een goede bedrijfsvoering.

Voor een adequate uitvoering van de interne controle moet worden voldaan aan enkele randvoorwaarden:

- onafhankelijke positie van de interne controle functie;
- geen belemmeringen opgelegd door het bestuur of management;
- vaktechnische bekwaamheid van de interne controleur (uitvoering getrouwheids- en rechtmatigheidswerkzaamheden);
- (inhoudelijke) deskundigheid van de interne controleurs met betrekking tot het object van onderzoek;
- zorgvuldigheid: planning, begeleiding, beoordeling en vastlegging.

Onderstaand plaatje met de zogeheten drie lijnen van interne controle geeft invulling aan deze randvoorwaarden.

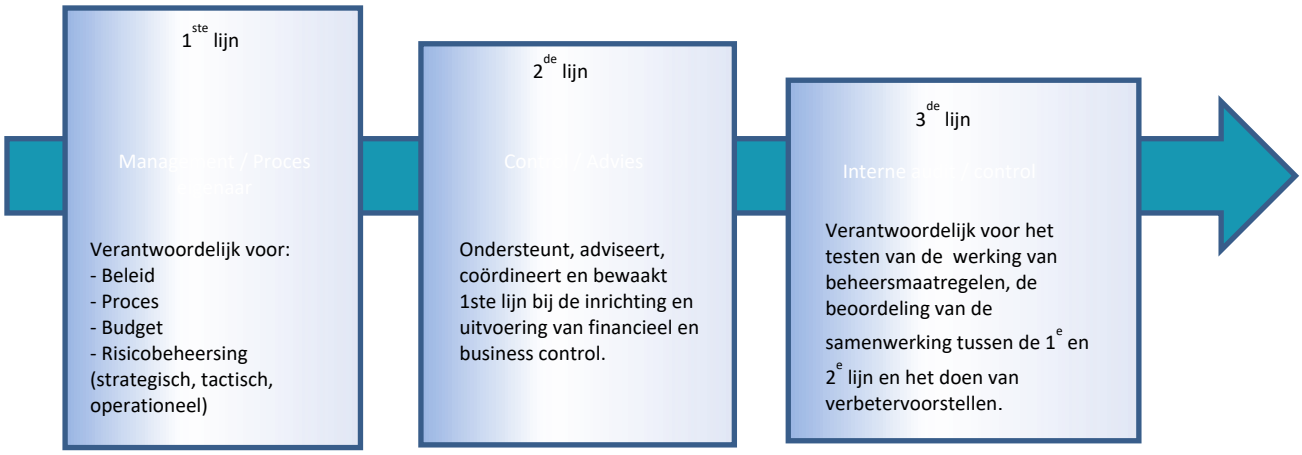

De 1e lijnfuncties vormen de basis zijn voor een goede interne beheersing. De afdelingshoofden (veelal teammanager of programmamanager) zijn eigenaar van de interne beheersing van hun processen maar ook goede en zichtbare interne beheersingsmaatregelen in hun processen. Zij worden hierbij ondersteund door de 2e en 3e lijn. In de 2e lijn hebben de business controller en gegevensmanager van de business domeinen op de afdeling Financien en Control (F&C) een belangrijke spil- en aanjaagfunctie naar het management. De verbijzonderde interne controle (VIC) functie (3e lijn) van het concern domein op de afdeling F&C heeft met name een toetsende en adviserende rol naar de 1e en 2e lijn. Deze VIC functie is primair belegd bij het team concern financiën waar de interne audit functie deel vanuit maakt en die onder de concerncontroller functioneert. De vaktechnische bekwaamheid, de deskundigheid en zorgvuldigheid geborgd, met name ook doordat meerdere RA's functioneren op het controleteam die veel ervaring hebben met zowel externe als interne controle bij gemeenten.

1.6 Processen organisatie

Een proces is een reeks samenhangende activiteiten gericht op het realiseren van een bepaald doel, bijvoorbeeld het verstrekken van WMO voorzieningen of het verstrekken van een subsidie. De basis voor een goede procesbeheersing is een goede procesinrichting. De procesinrichting moet goed afgestemd zijn op het beleid en het normenkader. De proceseigenaar is primair verantwoordelijk voor de procesinrichting en de procesbeheersing.

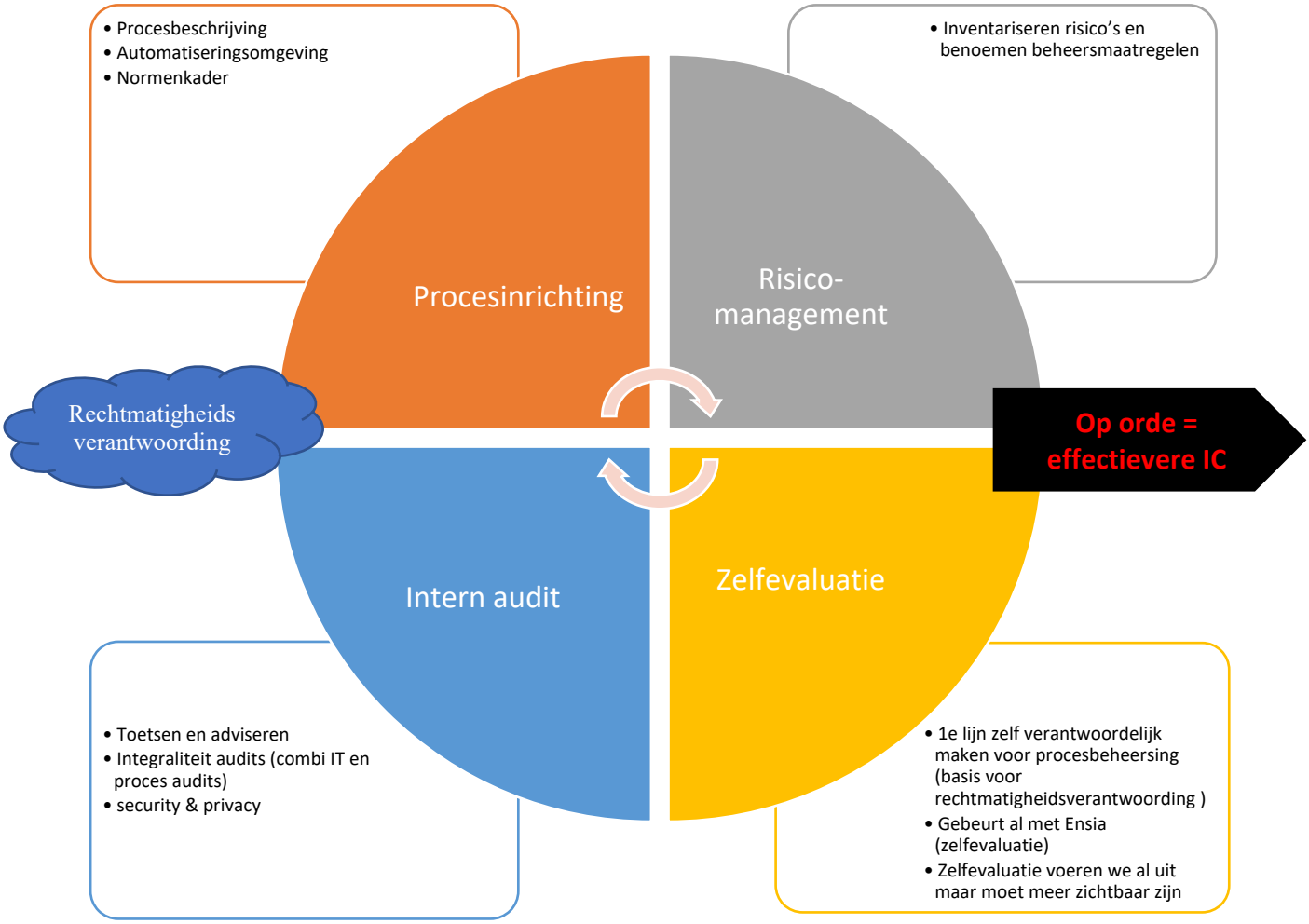

De cyclus van de procesinrichting, risicoanalyse, zelfevaluatie en interne audit wordt al grotendeels toegepast in de interne controle aanpak van gemeente Arnhem. Aandachtspunt hierin betreffen de procesbeschrijvingen en zelfevaluatie, deze zijn niet altijd actueel en/of voldoende gedocumenteerd. Met de nieuwe controletool Naris die we met ingang van 2021 gaan gebruiken, gaat deze formele tekortkomingen meer worden afgedwongen.

1.7 IT-omgeving organisatie

De IT-omgeving is het fundament voor de meeste werkprocessen binnen een organisatie. Door de toegenomen digitalisering en automatisering, de informatiebeveiliging, privacy is een goede beheersing van de automatiseringsomgeving een must.

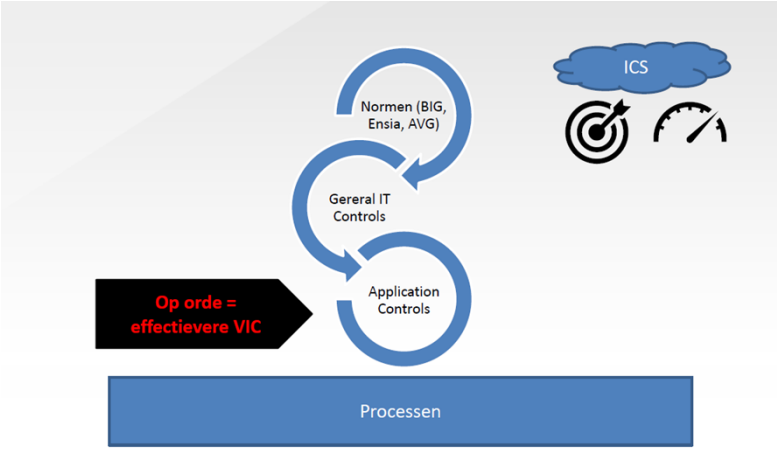

Binnen de gemeente is in het kader van het ENSIA (eenduidige normatiek single information auditprogramma) een CISO (chief information security officer) aangewezen en in het kader van de AVG (algemene verordening gegevensbescherming) een FG (functionaris gegevensbescherming) aangewezen die verantwoordelijk zijn voor de informatiebeveiliging en de gegevensbescherming. De basis voor de informatiebeveiliging ligt in de BIO (baseline informatiebeveiliging overheid). Een belangrijk onderdeel van de BIO is de logische toegangsbeveiliging van de automatiseringsomgeving en de applicaties.

In het kader van de jaarrekeningcontrole voert de accountant een IT-audit uit. Deze IT-audit is met name gericht op de applicaties en processen die zijn gerelateerd aan de jaarrekening. Door de toenemende digitalisering van veel processen zijn goed werkende IT controls een voorwaarde voor het in control zijn. Accountants steunen niet meer op processen op het moment dat hiaten aanwezig zijn in de zogeheten IT controls. Dat betreft enerzijds de 'general IT controls' (logische toegangsbeveiliging, wijzigingsbeheer en de continuiteit van de gegevensverwerking) en anderzijds de 'application controls' (denk bijvoorbeeld aan de digitale autorisatie van een inkoopfactuur). Reparatie achteraf door extra steekproeven en deelwaarnemingen doordat de geautomatiseerde procesbeheersing niet op orde is, moet dan zoveel mogelijk worden voorkomen. De energie wordt in de 'voorkant' van een proces gestoken om zo de procesbeheersing goed op orde te krijgen. Hierbij hebben wij nauw contact met De Connectie, die in 2020 zijn gestart met het verkrijgen van de zogenaamde ISAE 3402 certificering. ISAE 3402 is een internationale standaard die door de nationale beroepsorganisaties wordt gehanteerd. Deze standaard geeft aan in hoeverre De Connectie voldoet aan bepaalde eisen in de opzet, het bestaan en de werking van de interne controles in financiële werkprocessen. Dit leidt tot een efficiënt en effectief controleproces bij zowel De Connectie, als bij ons als klantorganisatie.

1.8 Methode van uitvoering en vastlegging procescontroles

Jaarlijks wordt gestart met de actualisering van de significante posten en processen en de risicoanalyse. Vervolgens gaan we per proces de opzet, het bestaan en (waar nodig) de werking toetsen. Met de interne controle kijken we naar de *opzet* (*hoe staat het op papier*), *het bestaan* (*wat is er werkelijk*) en de *werking* (*toetsing*) van de beheersingmaatregelen op procesniveau. De uitvoering van een interne controle op een bedrijfsproces zal plaatsvinden in vier verschillende fases, namelijk:

Fase 1: Het in kaart brengen van het bedrijfsproces (opzet)

In deze fase wordt het bedrijfsproces in kaart gebracht door een (beknopte) procesbeschrijving en risicoanalyse op te stellen of te actualiseren. De procesbeschrijvingen worden gebruikt voor het beschrijven van de verrichten activiteiten c.q. handelingen, de daarbij betrokken (verantwoordelijke) functionarissen en de in- en uitgaande informatiestromen van het bedrijfsproces. We streven erna om de processen niet te gedetailleerd te beschrijven. Wel zal de essentie van de processen worden vastgelegd.

Fase 2. Risicoanalyse en controle opzet

Risico-inschatting is het (continue) proces waarin de organisatie zich bezig houdt met het identificeren en analyseren van risico's (zowel interne als externe risico's).

In deze fase worden aan de belangrijkste functionarissen van het proces gevraagd worden aan te geven wat de belangrijkste risico's binnen proces zijn en hun visie op de deze risico's. Aan de hand hiervan zal de in de risicoanalyse onderkende risico's beschreven worden en deze gekoppeld worden aan de interne beheersingsmaatregelen die deze risico's moeten ondervangen.

Fase 3: Lijncontrole en testwerkzaamheden (bestaan en de werking of vaststellen dat externe partij dit heeft uitgevoerd (bijvoorbeeld De Connectie))

Door middel van een lijncontrole wordt het gehele proces doorgelopen aan de hand van de lijncontrole en eventueel aanvullende testwerkzaamheden. Het doel van de lijncontrole is vast te stellen of de procesbeschrijvingen juist zijn en dat de in de eerste fase geïdentificeerde controle maatregelen daadwerkelijk bestaan. Eventueel worden aanvullend op de lijncontrole testwerkzaamheden uitgevoerd op de belangrijkste interne beheersingsmaatregelen. Voor de uitvoering en vastlegging van de lijncontrole en testwerkzaamheden zal o.a. gebruik worden werklijsten.

Door het uitvoeren van testwerkzaamheden kan een oordeel worden gegeven over de werking van deze interne beheersingsmaatregelen. Binnen procesgericht controleren onderkennen we de volgende strategieën:

- Systeemgerichte controle: **testen van beheersmaatregelen**, op basis van analyse van het proces (opzet en bestaan) wordt bepaald in hoeverre er beheersmaatregelen bestaan binnen het proces waarop gesteund kan worden. Indien er effectieve beheersmaatregelen bestaan binnen het proces, kan gekozen worden voor controle van de werking van beheersmaatregelen
- Gegevensgerichte werkzaamheden worden uitgevoerd om afwijkingen van materieel belang op beweringniveau (richting) te ontdekken en omvatten detailcontroles van transactiestromen, posten in het financiële overzicht en onderdelen van de toelichting bij het financiële overzicht, alsmede gegevensgerichte cijferanalyse. Gegevensgerichte werkzaamheden worden uitgevoerd om in te kunnen spelen op het ingeschatte risico van een afwijking van materieel belang. Deze methode wordt gevolgd indien blijkt dat niet gesteund kan worden op beheersingsmaatregelen.

De doelstelling van het uitvoeren van systeemgerichte werkzaamheden is beoordelen of een interne beheersingsmaatregel effectief heeft gewerkt. Het doel van een gegevensgerichte detailcontrole is om afwijkingen van materieel belang op beweringniveau te ontdekken.

Omvang deelwaarneming

Voor een systeemgerichte controle is de mate (aantal) waarin een interne beheersingsmaatregel wordt uitgevoerd bepalend voor het aantal testen dat uitgevoerd zal worden. Voor een transactiegerichte test is de mate van optreden van de procesgang bepalend voor het aantal deelwaarnemingen. Hierbij speelt de omvang (in euro's) binnen een proces een rol, eveneens als de mate waarin beheersmaatregelen aanwezig zijn en of sprake is van een normaal of significant risico.

Een globale richtlijn hiervoor wordt in tabel 1. weer gegeven.

*Tabel 1: Richtlijn voor hoeveelheid testwerkzaamheden

Soort proces (mate van optreden)	Aantal waarnemingen Testen beheersmaatregel
Dagelijkse proces.	25
Wekelijks proces	8
Maandelijks proces	2
Kwartaal	1
Jaarlijks proces	1

Indien bij het toetsten fouten worden ontdekt, dient de omvang van de deelwaarneming te worden verhoogd afhankelijk van de aard van de geconstateerde afwijking. Indien bij de aanvullende deelwaarnemingen weer

fouten worden geconstateerd dan wordt er uitgegaan van een niet/onvoldoende functionerende interne controle (*zie verder fase 4 voor evaluatie).*

Bij detailcontroles (gegevensgerichte controle) wordt waar mogelijk gebruikt gemaakt van key-items, waarbij de grootste transacties als key item geselecteerd zal worden (om zo veel mogelijk zekerheid te verkrijgen over de verantwoorde bedragen). De toereikendheid van de aantallen voor de gegevensgerichte controle moeten in overleg met de accountant bepaald worden.

De belangrijkste methoden voor het trekken van steekproeven zijn aselecte trekking, systematische trekking en willekeurige trekking. De steekproeven zullen overwegend aselect getrokken worden, waarbij tendentie in de selectie vermeden dient te worden. Hierbij dient rekening gehouden te worden met voldoende spreiding van de waarnemingen over het jaar heen.

Fase 4: Evaluatie en vastlegging

In de laatste fase van de uitgevoerde interne controle vindt de evaluatie van de interne beheersingsmaatregelen binnen het proces plaats en wordt een rapportage gevuld. In dit document worden onder meer eventueel gebleken tekortkomingen als bevindingen opgenomen.

Geconstateerde financiële fouten kunnen in drie categorieën worden ingedeeld:

- Structurele fouten; dit zijn fouten waarvan de oorzaak bekend is, zodat de financiële gevolgen zijn door te rekenen en te herstellen. Als die analyse van de gevolgen van de gevonden foutoorzaak voldoende fouten boven tafel haalt, is extrapolatie niet meer nodig.
- Incidentele fouten; van deze fouten is de oorzaak niet bekend, zodat de accountant er rekening mee moet houden dat zij zich in de gehele massa kunnen voordoen. Aanvullende werkzaamheden zijn daarom nodig.
- Unieke fouten; deze fouten zijn van dien aard dat ze verder niet in de massa voorkomen. In feite zijn het fouten die zich eenmalig voordoen. Aangetoond moet worden dat de oorzaak van de fout zodanig van aard is dat deze ook daadwerkelijk verder niet meer voorkomt. Extrapolatie is niet nodig.

Er wordt altijd uitgezocht hoe de fout is ontstaan. Dit kan bijvoorbeeld door het uitvoeren van een aanvullende steekproef of het inkaderen van de massa waarin de fout kan plaatsvinden.

Als de fout is ontstaan in het boekjaar waarover verantwoording wordt afgelegd dan kan deze vaak worden hersteld. Als de fout wordt geconstateerd in een volgend boekjaar, dan moet na het herstellen van de fout alsnog worden meegenomen in de foutenevaluatie.

Geconstateerde onrechtmatigheden kunnen vaak worden hersteld door de gemeenteraad of het college. De volgende methodes zijn beschikbaar:

- De gemeenteraad is bevoegd om een voorwaarde buitenwerking te stellen. Deze voorwaarde heeft dan geen interne en externe werking en leidt dan niet tot een rechtmatigheidsfout.
- De gemeenteraad is bevoegd om een werkwijze goed te keuren. Bijvoorbeeld als subsidieaanvragen niet tijdig zijn ingediend maar toch zijn behandeld kan de gemeenteraad besluiten dat dit rechtmatig is. Deze procedure heet de indemniteitsprocedure.
- Op basis van een hardheidsclausule kan het college bevoegd zijn om per geval een onrechtmatigheid goed te keuren. Het college kan dit enkel voor specifieke gevallen en mag niet een gehele massa goedkeuren, dit recht is voorbehouden aan de raad.

In digitale dossiers zijn de onderliggen stukken beschikbaar waardoor de accountant de uitvoering van onze werkzaamheden kan toetsen (bijvoorbeeld: beschikkingen, facturen, printscreens, etc).

1.9 Archief relevante ontwikkelingen in relatie tot de gestelde eisen aan de interne controle

Naast de actuele ontwikkelingen voor 2021 (zie paragraaf 1.2) zijn hieronder de eerdere ontwikkelingen opgenomen, die nog steeds actueel zijn en zich doorvertalen in toenemende eisen die aan de interne beheersing binnen de gemeente worden gesteld:

- Door de AFM worden flink hogere eisen gesteld aan de rol en de werkzaamheden van de accountant. Ook voor gemeenten heeft dit een forse (financiële) impact. Deze eisen vertalen zich ook door naar de eisen die aan de interne beheersing binnen de gemeente worden gesteld.
- De horizontale verantwoordingsplicht van het college naar de raad als gevolg van de Wet revitalisering generiek toezicht 2012 legt een zekere druk op de kwaliteitsverbetering van de organisatie in het algemeen en de interne beheersing in het bijzonder.
- Vanuit beheersingsoptiek is er sprake van een complexere en veranderende omgeving door ontwikkelingen als de decentralisaties, toename digitalisering en meer samenwerkingsverbanden.
- Steeds meer auditverplichtingen (inclusief zelfevaluaties) op verschillende terreinen binnen de gemeente. Bijvoorbeeld op het gebied van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) per 1 januari 2020 (de doorontwikkeling van de BIG), de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA), maar ook binnen het sociaal domein voor bijvoorbeeld prestatielevering door zorgaanbieders.
- Steeds meer processen worden verder gedigitaliseerd en bevatten application controls (bijvoorbeeld functiescheiding bij digitale factuurafhandeling) waarbij goed werkende General IT Controls (logische toegangsbeveiliging, change management en continuïteit) een basisvoorwaarde zijn voor goed werkende application controls. Dit vraagt in toenemende mate inspanningen op deze IT onderwerpen bij het aantonen van de rechtmatigheid en getrouwheid van de jaarrekening.

BIJLAGE 2 - Model rechtmatigheidsverantwoording

Hieronder staat het model dat wordt opgenomen in de jaarrekening. Dit model met ook de extra toelichting is hier te vinden.

Model van de rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders[1]

In deze rechtmatigheidsverantwoording geeft het College van burgemeester en wethouders aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met door de gemeenteraad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Deze verantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van de taken en omvat het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium bij de desbetreffende financiële beheershandelingen en transacties. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op XX XXX 202X vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de gemeenteraad bepaald en bedraagt x% (maximaal 3) van de totale lasten inclusief mutaties in de reserves en is daarmee vastgesteld op € x.

Conclusie

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties (niet) rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.
De geconstateerde afwijkingen betreffen[2]:

-

In de paragraaf Bedrijfsvoering heeft het college beschreven welke actie zij onderneemt om de afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

1 In deze tekst wordt gesproken over college van burgemeester en wethouders, maar deze geldt ook voor gedeputeerde staten van de provincie en het (dagelijks) bestuur van gemeenschappelijke regelingen. Daar waar gemeente staat, dient ook provincie of gemeenschappelijke regeling gelezen te worden
2 De afwijkingen (fouten en/of onduidelijkheden als gedefinieerd in de Kadernota Rechtmatigheid) worden alleen vermeld indien de door de gemeenteraad gestelde verantwoordingsgrens voor rechtmatigheid is overschreden.

BIJLAGE 3 - Normenkader 2021

Het normenkader (voor de rechtmatigheidscontrole) betreft de inventarisatie van relevante regelgeving, waaruit financiële beheerhandelingen kunnen voortvloeien die bij niet-naleving kunnen leiden tot een onrechtmatigheid. Jaarlijks wordt het normenkader geactualiseerd. Het betreft een dynamisch document aangezien er gedurende het jaar wijzigingen kunnen optreden in de geldende regelgeving. Onderstaand is het geactualiseerde normenkader opgenomen dat door de raad samen met dit controleplan kan worden vastgesteld voor de rechtmatigheidscontrole:

Proces	Programma	Externe wet- en regelgeving
Gemeentefonds (Financiën)	S00-S12	Circulaires gemeentefonds
Treasury (Financiën)	S00-S12	Wet financiering decentrale overheden (Fido) Besluit leningvoorwaarden decentrale overheden (Bldo) Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden (Ufdo) Regeling schatkistbankieren decentrale overheden Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo)
Investeringen (Financiën)	S00-S12	Burgerlijk Wetboek Gemeentewet (artikel 212) Algemene wet bestuursrecht Besluit begroting en Verantwoording
Jaarrekening (Financiën)	S00-S12	Besluit Begroting en Verantwoording Wet Normering Topinkomens Kadernota rechtmatigheid BADO (Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden) Wet markt en overheid Regeling beleidsindicatoren gemeenten Regeling vaststelling wijze waarop kengetallen worden vastgesteld en opgenomen in begroting en jaarverslag provincies en gemeenten Regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden
Relatiebeheer	S00-S12	Geen specifieke wet- en regelgeving
Verplichtingen administratie (Financiën)	S00-S12	
Begroting (MJPB) en budgetbeheer	S00-S12	Besluit Begroting en Verantwoording
Aanbestedingen (Financiën)	S00-S12	Aanbestedingsreglement Werken Europese aanbestedingsregels en -richtlijnen Aanbestedingswet en -besluit
Fiscaal, pensioen, personeel	S00-S12	Fiscale Wet- en regelgeving Wet op het BTW compensatiefonds Wet inkomstenbelasting 2001 Wet op de loonbelasting 1964 Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen Pensioenwetgeving (gericht op een juiste, volledige en tijdige inhouding en afdracht van pensioenpremies Pensioenreglement ABP Wet Normering Topinkomens Wet financiering sociale verzekeringen CAR/UWO Algemene Verordening Gegevensbescherming Wet minimumloon Wetboek burgerlijke rechtsvordering

Proces	Programma	Externe wet- en regelgeving
Verhuur accommodaties (o.a. sport, cultuur etc)	S00-S12	Gemeentewet (art. 160 lid 1 sub e en art. 171) Burgerlijk Wetboek deel 7, titel 4 (Huur) Algemene wet bestuursrecht
Subsidies	S00-S12	Algemene wet bestuursrecht (Awb) Wet Dwangsom en Beroep bij niet tijdig beslissen (2009)
Verhuur vastgoed	S00-S12	Burgerlijk Wetboek (deel 6 en 7) Gemeentewet (artikel 160 lid 1sub e en artikel 170) Leegstandswet Uitvoeringswet huurprijzen woonruimte Besluit huurprijzen woonruimte
Opbrengsten parkeergelden	S00-S12	
WMO / Jeugd (Zorg)	S00-S12	Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015 Burgerlijk Wetboek Boek 1 Algemene wet bestuursrecht (Awb) Wet langdurige zorg Zorgverzekeringswet Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 Wet op de Jeugdzorg, jeugdhulp bij gemeenten Jeugdwet Met bijbehorende regelingen en besluiten
Participatiewet	S00-S12	Participatiewet (Pw) IOAW IOAZ BUIG SUWI Algemene wet bestuursrecht (Awb) AOW Wet taaleis participatiewet Wijzigingswet participatiewet TOZO TONK Met bijbehorende regelingen en besluiten
Belastingen - Riool	S00-S12	Gemeentewet (artikel 229) Wet Dwangsom en Beroep bij niet tijdig beslissen (2009)
Belastingen - afval	S00-S12	Gemeentewet (artikel 229) Wet Dwangsom en Beroep bij niet tijdig beslissen (2009)
Bouwleges, lokale heffingen (ODRA)	S00-S12	Gemeentewet (art. 229) Algemene termijnenwet
Aankoop gronden, Grex	S00-S12	Burgerlijk Wetboek Wet Voorkeursrecht Gemeenten Onteigeningswet Wet Ruimtelijke Ordening Gemeentewet Wet Inrichting Landelijk Gebied BTW Compensatiefonds Besluit Begroting en Verantwoording
Belastingen	S00-S12	Gemeentewet Wet WOZ Algemene wet bestuursrecht Algemene wet inzake rijksbelastingen Invorderingswet 1990 Algemene termijnenwet Kostenwet Wet Dwangsom en Beroep bij niet tijdig beslissen (2009) Besluit Begroting en Verantwoording;

Proces	Programma	Externe wet- en regelgeving
		Faillissementswet.
Waardebepaling woningen (WOZ proces)	S00-S12	Wet WOZ Hoofdstuk III artikel 16 t/m Art 29;
Belastingen – OZB (Financiën)	S00-S12	Gemeentewet (artikel 220). Gemeentelijke bevoegdheid tot het heffen van OZB
SiSa		Regeling informatieverstrekking SiSa Financiële verhoudingswet

Debatverzoek: Wijziging bestemming bouwkavel A in Fluvium Zuid

Na het rondetafelgesprek van 3 maart 2021 inzake ‘Wijziging bestemming bouwkavel A in Fluvium Zuid’ gaan wij graag met de gemeenteraad en het college in debat over dit voornemen.

Op 16 juni heeft het college de raad middels een raadsbrief geïnformeerd over het voornemen de bestemming van bouwkavels A in Fluvium te wijzigen van bestemming “bedrijven” naar bestemming “maatschappelijke doeleinden”. Daaropvolgend ontvingen wij vanuit verschillende hoeken bezwaren tegen dit voornemen, vooral omdat Arnhem een grote schaarste kent als het gaat om bouwkavels met bestemming “bedrijven”. Op 3 maart hebben wij uitgebreid met verschillende partijen gesproken over de voor- en nadelen van deze eventuele bestemmingswijziging. Deze bijeenkomst heeft bij de VVD fractie geleid tot vragen die wij hebben aan het college en de behoefte om deze voorgenomen bestemmingswijziging in de gemeenteraad te bespreken.

Daarom verzoeken wij een debat te agenderen waarin de vraag centraal staat of een meerderheid van de raad het voornemen voor een bestemmingswijziging verstandig vindt.

Namens de raadsleden:
Steffenie Pape
René Kraaijenbrink
Leendert Combée
Guus van der Laak
Karin Kalthoff
Rebin Maref
Menno Loos
Nicky Eppich

Arnhem, 27 november 2020

Betreft: Agenderingsverzoek ‘Wijziging bestemming bouwkavel A in Fluvium Zuid’

Geachte voorzitter,

In reactie op de raadsbrief van 16 juni jl. waarin het college aangeeft de bestemming van het bouwkavel A in Fluvium Zuid wil wijzigen/verruimen van ‘bedrijven’ naar ‘maatschappelijke doeleinden’, ontvangen wij op 16 september een brief van StAB (mede namens OKA).

In deze brief geven zij o.a. aan verbaasd te zijn over het voornemen om dit bouwkavel te wijzigen/verruimen naar de bestemming ‘maatschappelijke doeleinden’ daar er in Arnhem een schaarste is aan bouwkavels met de bestemming ‘bedrijven’.

De VVD fractie heeft, naast de brief van StAB, van meerdere belanghebbenden vernomen dat er nogal wat onduidelijkheid en verschil van inzicht bestaat over het voornemen een bestemmingsplanprocedure te starten.

Daarom verzoeken wij om een rondetafelgesprek te agenderen waar de verschillende belanghebbenden zoals de Islamitische Unie, omwonenden, omliggende bedrijven en de projectleider met de gemeenteraad en elkaar in gesprek kunnen.

Wij willen u vragen het rondetafelgesprek te agenderen voordat de bestemmingsplanwijziging in de gemeenteraad wordt geagendeerd zodat we een goed gewogen besluit kunnen nemen.

Met vriendelijke groet,

VVD Arnhem

Bas van Es

Bijlage:

-Raadbrief ‘*Besluit tot het voorbereiden van de ontwikkeling van een moskee in Fluvium Zuid’*
-Brief StAB 15 september jl.

STICHTING ARNHEMSE BEDRIJVENTERREINEN
StAB

College van B&W Arnhem
Postbus 9029
6800 EL ARNHEM

Datum 15 september 2020
Onderwerp mogelijk bestemmingswijziging bedrijfskavel Westervoortsedijk
Ons kenmerk 20021

Geacht college,

Zoals u wel bekend zet Stichting Arnhemse Bedrijventerreinen zich in voor de verbetering van de kwaliteit van de open Arnhemse bedrijventerreinen en behartigt zij het collectief belang van die bedrijventerreinen.

In juli werd ons via berichtgeving in de krant bekend dat uw college in gesprek is met de Islamitische Unie over de vestiging van een moskee op de braakliggende kavel met bedrijfsbestemming aan de Westervoortsedijk op bedrijventerrein RijnPark. Naar wij hebben begrepen heeft uw college inmiddels besloten om over te gaan tot een reserveringsovereenkomst. Dit betekent dat uw college voor deze kavel een wijziging van bedrijfsbestemming naar maatschappelijk in overweging neemt.

StAB wordt gewoonlijk bij voornemens tot bestemmingswijziging vooraf informeel om advies gevraagd. Echter, deze wat ons betreft ongewenste ontwikkeling, is aanleiding om u al eerder onze bezwaren kenbaar te maken en een negatief advies af te geven.

Door de gemeente Arnhem wordt al jaren geventileerd dat er sprake is van schaarste aan bouwkavels met bestemming bedrijfsterrein. Dit wordt ook onderstreept door uw economische agenda. Het is dan ook onlogisch en ongewenst om voor deze locatie een bestemmingswijziging te overwegen. Bovendien is de afgelopen weken helder geworden dat er voldoende bedrijfsmatige belangstelling voor de kavel is. Dit in tegenstelling tot de signalen die uw gemeente afgeeft dat er geen interesse voor zou zijn. Logisch, want de kavel heeft nooit openbaar in de verkoop gestaan. In lijn daarmee menen wij dan ook dat het ongepast is dat er met een maatschappelijke partij al vergaande overeenkomsten worden gesloten.

Specifiek op de bedoelde invulling van de maatschappelijke functie (een moskee), komt daarbij dat met name in dit gebied sprake is van ernstige parkeerproblemen. Dit is een tweede argument voor StAB om de komst van een maatschappelijke functie van deze aard af te wijzen. In gesprekken met de ambtelijk projectmanagers is ons duidelijk gemaakt dat met de geplande invoering van betaald parkeren én het voldoen aan de parkeernorm bij nieuwbouw, dit geen probleem zal gaan geven. Ook het feit dat het alleen tijdens feestdagen en op vrijdagmiddag tot overlast zou kunnen leiden zorgt voor een bagatelliserende houding, die lijnrecht tegenover onze praktijkervaring staat.

POSTADRES
VLAMOVEN 34
6826 TN ARNHEM

T (026) 351 82 45
E INFO@STAB-ARNHEM.NL
I WWW.STAB-ARNHEM.NL

IBAN NL77INGB0654113963
KVK 09128571
BTW NL810567416B01

STICHTINGARNHEMSEBEDRIJVENTERREINEN
STAB_ARNHEM
STAB ARNHEM

Last but not least worden de bedrijven rondom deze locatie door de oprukkende woningbouw al jaren geconfronteerd met afnemende mogelijkheden voor hun bedrijfsvoering. Een bestemmingswijziging naar maatschappelijk leidt opnieuw tot onrust als gevolg van afwijkende ontwikkelingen en naar alle waarschijnlijkheid opnieuw juridische procedures. Dit terwijl het een realistisch scenario is om ter plaatse een bedrijfsfunctie te realiseren die aansluit bij de overgang van wonen naar werken.

Uiteraard begrijpen wij de opgave waar uw college voor staat om een geschikte locatie voor de moskee te vinden. Wij zijn er echter van overtuigd dat er elders in de stad goede, bestaande panden voorhanden zijn, die tot moskee getransformeerd kunnen worden. Een logische keuze in het licht van uw duurzaamheidsbeleid.

Mede namens OKA, als belangenbehartiger van de bedrijven in dat gebied, vragen wij u dan ook deze locatie te behouden als bedrijfsbestemming en niet over te gaan tot het aan de raad voorleggen van een bestemmingswijziging.

Met vriendelijke groet,
Stichting Arnhemse Bedrijventerreinen

N.A. Bruil, voorzitter

c.c.: Inge Willems, gemeente Arnhem
Jan van Dellen, wethouder gemeente Arnhem
Hans Robert van der Doe, bestuur OKA

POSTADRES
VLAMOVEN 34
6826 TN ARNHEM

T (026) 351 82 45
E INFO@STAB-ARNHEM.NL
I WWW.STAB-ARNHEM.NL

IBAN NL77INGB0654113963
KVK 09128571
BTW NL810567416B01

STICHTINGARNHEMSEBEDRIJVENTERREINEN
STAB_ARNHEM
STAB ARNHEM

Aan de gemeenteraad

Datum	: 16 juni 2020
Zaaknummer	: 478772
Contactpersoon	: Harriet Wansink
Telefoonnummer	: 026 3774081

Onderwerp: Besluit tot het voorbereiden van de ontwikkeling van een moskee in Fluvium Zuid

Geachte voorzitter en leden,

Wij stellen u voor kennis te nemen van ons besluit om de ontwikkeling van een moskee in Fluvium Zuid voor te bereiden door middel van het opstellen van een reserveringsovereenkomst met de stichting NMOG.

Inleiding
Fluvium Zuid valt binnen het grotere ontwikkelgebied Nieuwe Kade Kwartier (voorheen Centrum-Oost) wat loopt vanaf het Cobercoterrein, Rijnwijk, Mozaïek tot en met het Transformatorplein, Gashouderskwartier en Fluvium Zuid. Delen van het gebied zijn al gerealiseerd, andere delen zijn nu in voorbereiding. Het Nieuwe Kade Kwartier wordt een gebied met hoofdzakelijk woningen maar ook andere functies hebben er een plaats. Fluvium Zuid grenst aan het Gashouderskwartier waar binnenkort gestart wordt met de bouw van woningen.

De Islamitische Unie is al jaren op zoek naar een geschiktere locatie voor de Ayasofya moskee. Hun huidige vestiging aan de Sonsbeeksingel voldoet niet meer aan de eisen van de organisatie: te krap, onvoldoende parkeerplaatsen en geen uitstraling. De Unie heeft verschillende locaties in Arnhem onderzocht, telkens met een negatief resultaat. Uiteindelijk is de locatie op Fluvium Zuid gevonden en het bestuur van de Unie wil zich daar heel graag, liefst op korte termijn, vestigen. De Islamitische Unie is van plan hun huidige pand aan de Sonsbeeksingel te verkopen.

Geschikte locatie in Fluvium Zuid
Fluvium Zuid vormt de overgang tussen het bestaande Industrieterrein aan de Westervoortsedijk en het nog te ontwikkelen woongebied Fluvium Midden.

Er zijn 3 nog te ontwikkelen kavels in Fluvium Zuid. Op de kop van het gebied (kavel C) is een kantoor gepland, kavel B is een bedrijfskavel. Kavel A is de beoogde locatie voor de moskee.

Datum : 16 juni 2020
Zaaknummer : 478772

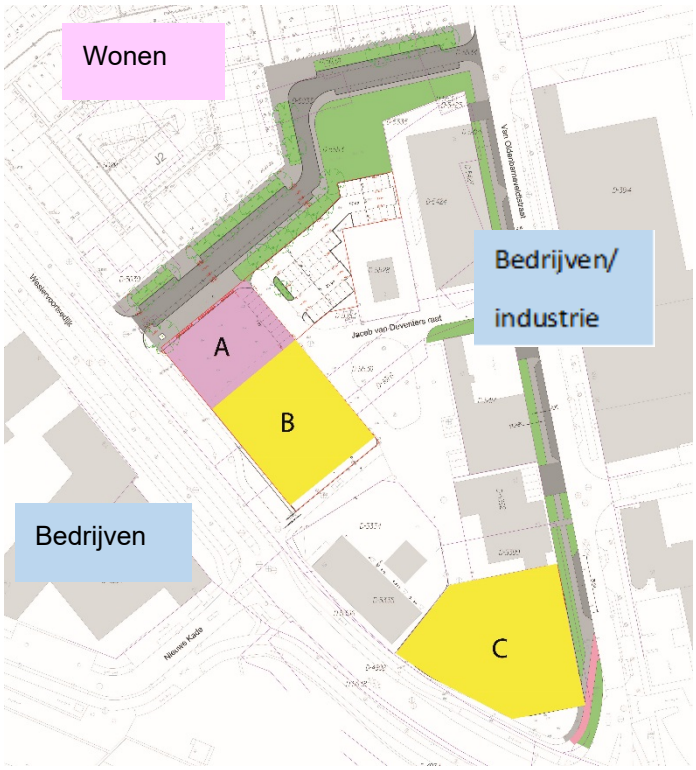

Kavel A is geschikt voor de ontwikkeling van de moskee: er is voldoende ruimte voor het beoogde programma en de benodigde parkeerplaatsen.

De plannen

De Islamitische Unie heeft haar plannen in grote lijnen uitgewerkt. De nieuw te bouwen moskee krijgt niet alleen gebedsruimtes, er zullen ook ruimtes komen voor vergaderen en ontmoeten. Het aantal bezoekers voor de nieuwe moskee wordt geschat op 300 tot 350 op een reguliere gebedsdag (vrijdag). Op speciale dagen kan dat oplopen tot 450 tot 500. De Islamitische Unie wil ook graag een minaret (slanke toren) bouwen. Op het eigen terrein worden parkeerplaatsen aangelegd en komen er ook fietsenrekken. De voorgestelde ontsluiting van het parkeerterrein is vanaf de Van Oldenbarneveldtstraat.

Principeverzoek

De Islamitische Unie heeft per brief van 29 augustus 2019 een principeverzoek ingediend bij de gemeente voor de ontwikkeling van een moskee op kavel A in Fluvium Zuid. De Islamitische Unie heeft concreet gevraagd of de kavel mag worden aangekocht en of er medewerking kan worden verleend aan het wijzigen van de bestemming. De Islamitische Unie heeft de Stichting Nederlandse Moskeeënbouw- en Ondersteunings Gemeenschap (NMOG) voorgedragen als financier en toekomstig eigenaar van de moskee. De NMOG wordt daarmee contractspartner voor de gemeente. De NMOG heeft meerdere moskeeën in Nederland ontwikkeld en in eigendom. De Islamitische Unie wordt de gebruiker en exploitant van de toekomstige moskee. Vooraf aan het sluiten van een eventuele overeenkomst, heeft de gemeente de financiering voor de grondtransactie onderzocht. Deze is akkoord bevonden en daarmee kan de reserveringsovereenkomst verder worden uitgewerkt. De reserveringsovereenkomst zal vooraf aan de ondertekening, in B&W worden vastgesteld.

Om een moskee te kunnen realiseren zal de bestemming moeten worden verruimd naar maatschappelijke doeleinden. De gemeente is bereid hiervoor een bestemmingsplanprocedure op te

starten waarbij de kosten voor deze wijziging voor rekening komt van de stichting NMOG. De planologische procedure start direct na ondertekening van de reserveringsovereenkomst.

Communicatie
Voor het communicatieproces is een communicatieplan opgesteld. Bij instemming van het college zal direct na het college besluit gestart worden met het informeren van de direct belanghebbenden zoals de omwonenden en de omliggende bedrijven. Er wordt een omgevingsmanager ingezet die de mogelijke vragen vanuit de wijk kan opvangen en beantwoorden. Het communicatieproces wordt in nauw overleg met de Islamitische Unie vormgegeven.

Hoogachtend
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

Aan de gemeenteraad

Datum	: 19 januari 2021
Zaaknummer	: 541961
Contactpersoon	: Harriet Wansink
Telefoonnummer	: 026 3774081

Onderwerp: Reserveringsovereenkomst Moskee Fluvium Zuid en start bestemmingsplanprocedure

Geachte voorzitter en leden,

Wij stellen u voor kennis te nemen van het besluit van het college om:
1. Een reserveringsovereenkomst voor kavel A op Fluvium Zuid aan te gaan met de stichting NMOG.
2. De bestemmingsplanprocedure op te starten voor de vestiging van een moskee op kavel A.

Inleiding
De Islamitische Unie heeft op 29 augustus 2019 een principeverzoek ingediend bij de gemeente voor de ontwikkeling van een moskee op kavel A in Fluvium Zuid. De Islamitische Unie heeft gevraagd of de kavel mag worden aangekocht en of er medewerking kan worden verleend aan het wijzigen van de bestemming. De Stichting Nederlandse Moskeeënbouw- en Ondersteunings Gemeenschap (NMOG) is de aspirant-koper van de kavel en toekomstig eigenaar van de moskee. De Islamitische Unie wordt de gebruiker en exploitant van de toekomstige moskee en zal het pand aan de Sonsbeeksingel gaan verlaten.
Op 16 juni 2020 heeft B&W ingestemd met het voorbereiden van de ontwikkeling van een moskee in Fluvium Zuid door het opstellen van een reserveringsovereenkomst. De raad en de belanghebbenden zijn hierover geïnformeerd.

Reserveringsovereenkomst
Inmiddels is de reserveringsovereenkomst voor kavel A in Fluvium Zuid getekend door de stichting NMOG en gereed voor ondertekening door de gemeente. Een reserveringsovereenkomst geeft de aspirant-koper de exclusiviteit de bouwkavel te kopen. Gedurende de afgesproken reserveringstermijn spannen partijen zich in de planologische procedure te doorlopen om de maatschappelijke bestemming op kavel A te verkrijgen. In de reserveringsovereenkomst zijn o.a. afspraken gemaakt over de duur van de reservering, de kavelgrootte en bijbehorende grondprijs en het gebruik. Tevens zijn er procesafspraken gemaakt over de communicatie met de omgeving. Na een onherroepelijk bestemmingsplan zullen partijen een koopovereenkomst sluiten.

Wijziging bestemming
De huidige bestemming op kavel A is 'bedrijven'. Voor de ontwikkeling van een moskee zal deze moeten worden gewijzigd naar 'maatschappelijke doeleinden'. Dit kan worden gerealiseerd met een bestemmingsplanprocedure. Hiervoor heeft de Islamitische Unie een principe verzoek ingediend op 29 augustus 2019. Zodra de reserveringsovereenkomst getekend is en de reserveringsvergoeding is betaald, zal gestart worden met de onderzoeken en het opstellen van een ontwerp bestemmingsplan.

Bezwaren
Een aantal bedrijven in de omgeving en de organisaties StAB en OKA, heeft bij de gemeente aangegeven dat zij bezwaar hebben tegen het wijzigen van de functie van 'Bedrijventerrein' naar 'Maatschappelijk' met name vanwege de beperkte beschikbaarheid van bedrijfskavels in Arnhem. Zowel mondeling als schriftelijk heeft de verantwoordelijk wethouder aan hen toegelicht dit standpunt te begrijpen vanuit puur het economisch belang, maar dat in de integrale afweging in dit geval het maatschappelijk belang voorrang heeft gekregen. Daarnaast is toegelicht dat de gemeente in het kader van de herziening van het Regionaal Programma Werklocaties, regionale afspraken aan het maken is over hoe om te gaan met de toenemende vraag naar bedrijfskavels.
Een aantal bewoners heeft aangegeven zich zorgen te maken over met name de mogelijke geluidsoverlast van de oproepen tot gebed. In een Teams-meeting met de buurt, de voorzitter van de moskee en de gemeente zijn vragen en zorgen van omwonenden beantwoord en besproken en is aangegeven welke zaken wanneer aan de orde komen in het proces. Ten aanzien van het geluid is aangegeven dat er een akoestisch onderzoek zal worden gedaan bij de voorbereiding van het bestemmingsplan waarbij zal moeten worden onderbouwd of de geluidbelasting van de moskee aanvaardbaar is en er dus sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

Communicatie
De direct belanghebbenden zijn inmiddels geïnformeerd, waaronder de omwonenden, kopers van woningen in het Gashouderskwartier, de omliggende bedrijven/eigenaren, Stichting Westervoortsedijk, StAB, OKA en de leden van de Ayasofia moskee.
Mogelijk zal opnieuw een omgevingsmanager worden ingezet die de eventuele vragen vanuit de wijk kan opvangen en beantwoorden. De communicatie zal samen met de Islamitische Unie worden vormgegeven en uitgevoerd.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

R.J.M. van Wuijtswinkel A. Marcouch

griffie

Van: info@tov-arnhem.nl
Verzonden: vrijdag 5 februari 2021 16:57
Aan: griffie; Raadsleden Arnhem; Fractievolgers Arnhem
Onderwerp: Agenderingsverzoek "Wijziging bestemming bouwkavel A in Fluvium Zuid"

Geachte Gemeenteraadsleden,

Met veel vreugde hebben wij vernomen dat de Arnhemse Ayasofya Moskee, na een jarenlange zoektocht voor een geschikte plek, het voornemen heeft om een nieuwbouw moskee te realiseren op bouwkavel A in Fluvium Zuid te Arnhem. Wij weten dat de nieuw te bouwen moskee zich niet louter zal focussen op religieuze activiteiten maar zich ook breed zal inzetten op activiteiten met een culturele en sociale grondslag en tevens zal fungeren als een plek tot samenkomen ten behoeve van welzijnswerk. Al deze waardevolle activiteiten zullen worden ontplooid binnen dit nieuw te bouwen multifunctioneel complex. Kortom een moskee met een brede maatschappelijke functie in het belang van de wijk, haar burgers en ondernemers.

De Turkse ondernemersvereniging Arnhem is gevestigd in het gebied en maakt deel uit van de grote Arnhemse familie van prominente ondernemerscollectieven. Wij zien een meerwaarde in de realisatie van een dergelijk complex in dit gebied voor de gehele Arnhemse samenleving, waar ook onze leden en achterban deel van uitmaken. In dit kader willen wij benadrukken geen bezwaar te hebben met de realisatie van deze moskee en multifunctioneel complex als ontmoetingsplek voor alle Arnhemmers en juichen dit initiatief derhalve dan ook alleen maar toe.

Hoogachtend,

Het bestuur van TOV Arnhem

TOV Arnhem
Broekstraat 32
6828 PZ Arnhem
http://www.tov-arnhem.nl/
info@tov-arnhem.nl

Gemeente Arnhem
t.a.v. gemeenteraad

Arnhem, 28 september 2020

Geen herbestemming van schaarse bedrijfsgrond.

OKA en StAB zijn tegen de herbestemming van een bedrijfsterrein t.b.v. de bouw van een moskee op Rijnpark aan de Westervoortsedijk in Arnhem.
De bouw zou moeten plaatsvinden op een bouwkavel met een oppervlakte van 2.300 m² dat de bestemming heeft van bedrijfsterrein. De grond is bedoeld voor de bouw van een bedrijfspand.

In Arnhem is een tekort aan bouwkavels -de economische agenda geeft dit ook expliciet aan- met deze bestemming zodat het volstrekt onbegrijpelijk is deze schaarse grond een andere bestemming te geven. De bouw van een moskee op deze locatie past ook niet binnen de duurzaamheidsgedachte van de gemeente.

Werklocaties als Rijnpark liggen aan de rand van woonlocaties en dat is juist gewenst omdat daardoor de reisafstand woon-werk (5 dagen in de week) minder is. Bovendien is het veel duurzamer een bestaand gebouw -een kantoor bijvoorbeeld- te transformeren. Arnhem heeft laten zien dat dit mogelijk is.

Wanneer het college haar plannen doorzet, maakt zij haar eigen economische- en duurzaamheidsbeleid ongeloofwaardig.

Namens het bestuur,

Toni Iniguez Najdanovski
Voorzitter Ondernemers Kontakt Arnhem

O K A
ONDERNEMERS KONTAKT ARNHEM

Ondernemers Kontakt Arnhem - Ondernemerscentrum Vlamoven, Vlamoven 34 - 6826 TN ARNHEM
T 026 303 34 40 - **E** info@oka.nl - **I** www.oka.nl - IBAN NL84RABO0385080492 - Kvk 09150884

Partner van
STICHTING ARNHEMSE BEDRIJVENTERREINEN
StAB

Van: **Johannes Kon** < >
Date: wo 28 okt. 2020 18:36
Subject: Moskee Westervoortsedijk Arnhem
To: FMBox-DG discussie <discussie@gelderlander.nl>
Cc: Johannes Kon <

PERSBERICHT

****

De Raad van Kerken Arnhem heeft - mede gelezen de opvattingen van enige ondernemers aan de Westervoortsedijk - besloten zich hartgrondig op te werpen vóór een adequaat religieus onderkomen voor een moskeeorganisatie, die al jaren in een bouwvallig pand aan de Sonsbeeksingel huist (Aya Sofia).

Het lijkt ons zeer wenselijk, dat er na 20 jaar inspanningen van de kant van deze specifieke moskeeorganisatie een oplossing komt voor dit evidente probleem en ja, juist op deze plaats met al zijn vele mogelijkheden !

Wij kiezen hierbij nadrukkelijk geen partij voor een bepaalde richting, zoals wij dat ook niet zullen doen voor de zeer diverse christelijke geloofsstromingen in de stad met al hun eigen huisvestingsproblemen.

Drs A.J. (Johannes) Kon,

Voorzitter Raad van Kerken Arnhem

******

Van: G Elfrink (SP), lid van de SP-fractie in de gemeenteraad van Arnhem

Aan: College van B&W

Betreft: verzoek om inlichtingen conform artikel 169-3 gemeentewet

Onderwerp: ontwikkeling moskee in Fluvium-Zuid

Arnhem, 28 februari 2021

Geachte voorzitter,

De vrijheid van godsdienst; de scheiding tussen kerk en staat; het in gelijke gevallen, gelijk behandelen van elk geloof; openbaarheid van bestuur; en goede ruimtelijke ordening zijn waarden waaraan de leden van de SP-fractie groot belang hechten.

De gemeenteraad van Arnhem ontving op 19 januari 2021 een raadsbrief over het besluit van het college om in Fluvium-Zuid een bestemmingsplanprocedure te starten en een reserveringsovereenkomst te sluiten, die de vestiging van een moskee mogelijk moet maken op het aanwezige bedrijventerrein. (1

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van het op 16 oktober 2020 namens de Stichting Westervoortsedijk ingediende WOB-verzoek 'moskee Fluvium-Zuid'; de op 18 november 2020 verstuurde ingebrekestelling vanwege het uitblijven van een tijdige reactie; de op 3 december door uw college verstuurde (gedeeltelijke) afwijzing van het verzoek; en het ingediende bezwaarschrift van 13 januari jl. (2

De leden van de SP-fractie hebben voor het uitoefenen van hun controlerende taak dringend behoefte aan nadere inlichtingen van het college met name, maar niet uitsluitend, om te kunnen beoordelen in hoeverre er recht gedaan is, en wordt, aan de hierboven genoemde waarden.

Hierbij verzoek ik het college mij de volgende inlichtingen te verstrekken;

subverzoek 1:

alle rapporten, verslagen, agenda's, besluitenlijsten, afsprakenlijsten, nota's, notities, memo's, mails, sms, apps, en overige documenten, die de betrekking hebben op het gehele bestuurlijke proces dat heeft geresulteerd in het collegebesluit van 16 juni 2020 en het daaropvolgende besluit van 19 januari 2021; (3 (4

subverzoek 2:

alle correspondentie tussen de gemeente Arnhem en de Islamitische Unie; alle correspondentie tussen de gemeente en (externe) adviseurs van de Islamitische Unie; alle correspondentie tussen de gemeente en aan de Islamitische Unie gelieerde organisaties van 1/1/2018 tot heden;

subverzoek 3:

alle correspondentie over de afhandeling van het wob-verzoek van Stichting Westervoortsedijk; inclusief interne ambtelijke correspondentie en correspondentie tussen ambtenaren en bestuurders en tussen bestuurders onderling;

subverzoek 4:

al het ingewonnen interne en externe (juridisch) advies omtrent de afhandeling van het WOB-verzoek van de stichting Westervoortsedijk;

subverzoek 5:

de reden waarom het WOB-verzoek van de Stichting Westervoortsedijk, het besluit van het college op dit verzoek en de reeds verstrekte informatie niet staan weergegeven op https://wob.arnhem.nl/pages/wobpublicaties, aangezien de gemeente Arnhem daar alle WOB-verzoeken met besluit en bijlage(n), die na 1 april 2020 zijn binnengekomen publiceert en deze gepubliceerd dienen te worden vanaf het moment dat het besluit genomen is;

subverzoek 6:

a. de periode (datums) waarin de gemeente de betreffende kavel te koop / te huur heeft aangeboden op vastgoedplein.nl, aangezien de gemeente gewoon is daar haar kavels aan te bieden; en de bijbehorende de verkoop-/ verhuurinformatie en voorwaarden;

b. het besluit om de kavel van vastgoedplein.nl te verwijderen inclusief alle onderliggende documenten en (interne) correspondentie;

c. het besluit om de kavel niet op vastgoedplein.nl te plaatsen inclusief alle onderliggende documenten en (interne) correspondentie;

d. het aantal belangstellenden dat zich de afgelopen 5 jaar voor de betreffende kavel heeft gemeld, inclusief moment van het eerste contact (maand en jaar);

e. alle correspondentie tussen de gemeente en de belangstellenden (concurrentiegevoelige informatie kan worden weggelakt);

subverzoek 7;

a. de kennis die de gemeente draagt over (de herkomst van) de financiering van respectievelijk de reserveringsovereenkomst, de daaraan verbonden grondaankoop, de daaraan verbonden bouwexploitatie; en al datgeen de gemeente heeft gedaan en gaat doen om die kennis te verwerven;

b. de garanties die de gemeente vereist ten aanzien van de bovengenoemde financieringen en hoe zich dat verhoudt tot wat gewoonlijk vereist wordt door de gemeente;

c. of er sprake is van (in het vooruitzicht gestelde) buitenlandse financiering;

d. de inspanningen die de gemeente pleegt om buitenlandse of (anderszins) ongewenste financiering te voorkomen;

e. of er bankgaranties in het vooruitzicht zijn gesteld of afgegeven, of dit buitenlandse bankgaranties betreft en in hoeverre de gemeente buitenlandse bankgaranties weigert.

Voor het gehele verzoek geldt; indien informatie op grond van artikel 10 en 11 van de Wet Openbaarheid Bestuur niet verstrekt kan worden, dan wens ik deze informatie onder geheimhouding te kunnen inzien.

Ik wens de informatie uiterlijk dinsdag 16 maart a.s. te ontvangen, dan wel in te zien. Als niet alle informatie direct verzameld kan worden, wens ik vooruitlopend op de rest, verstrekking van, dan wel inzage in, de informatie die al wel verzameld is.

Ik doe hierbij een beroep op artikel 169 lid 3 van de Gemeentewet.

Bij voorbaat dank.

Hoogachtend,

G. E. Elfrink

Namens de SP-fractie in de gemeenteraad van Arnhem

1)https://online.ibabs.eu/ibabsapi/publicdownload.aspx?site=Arnhem&id=ea71082a-713c-4d82-9498-3c33d8dcac58
2)zie bijlage
3)https://online.ibabs.eu/ibabsapi/publicdownload.aspx?site=Arnhem&id=5fef162e-bc50-4fe0-b230-ecef208bf133
4)https://online.ibabs.eu/ibabsapi/publicdownload.aspx?site=Arnhem&id=2cc70f2d-68ef-48c8-b2fc-d071037c46f6

Dirkzwager
legal & tax

Postbus 111
6800 AC Arnhem
Velperweg 1
6824 BZ Arnhem
T +31 (0)88 2424 100
F +31 (0)88 2424 111
www.dirkzwager.nl

AANTEKENEN
Het college van burgemeester
en wethouders van Arnhem
Postbus 9029
6800 EL ARNHEM

Tevens per fax: 026 – 377 48 30

Datum	13 januari 2021
Van	mr. J. Keur, advocaat sectie Overheid & Vastgoed
Inzake	Wob-verzoek moskee Fluvium Zuid
Uw referentie	**zaaknummer 517653**
Telefoonnummer	(026) 353 84 45
E-mailadres	keur@dirkzwager.nl

– BEZWAARSCHRIFT –

Geachte college,

In bovengenoemde zaak is namens cliënte, de Stichting Westervoortsedijk (hierna: "de Stichting"), op 16 oktober 2020 een Wob-verzoek ingediend (**bijlage 1**). Vanwege het uitblijven van een tijdig besluit op dit verzoek is op 18 november 2020 een ingebrekestelling verstuurd (**bijlage 2**). In reactie daarop is op 3 december 2020 het besluit op het Wob-verzoek ontvangen (hierna: "het Wob-besluit"; **bijlage 3**). In dit besluit is uitvoering gegeven aan de uitgestelde verstrekking uit artikel 6 lid 5 van de Wob. Op 17 december 2020 zijn per e-mail de documenten toegestuurd die ingevolge het Wob-besluit openbaar zijn gemaakt (**bijlage 4**).

Bezwaar
De Stichting kan zich niet verenigen met het Wob-besluit. Om die reden wordt hierbij – dus tijdig – bezwaar gemaakt tegen dit besluit. De Stichting voert de volgende bezwaargronden aan:

1. de reserveringsovereenkomst en planschaderisicoanalyse zijn onterecht geweigerd
2. voor het onleesbaar maken van persoonsgegevens in de geïnventariseerde documenten ontbreekt een deugdelijke motivering;
3. het documentonderzoek is onzorgvuldig uitgevoerd en nader onderzoek is dus vereist; en
4. gegevens zijn weggelakt/onleesbaar gemaakt zonder wettelijke grondslag.

Dirkzwager legal & tax is de handelsnaam van Dirkzwager N.V., statutair gevestigd te Arnhem en ingeschreven in het handelsregister onder nr. 09155757. Alle werkzaamheden worden verricht krachtens een overeenkomst van opdracht gesloten met Dirkzwager N.V. Daarop zijn de aan de ommezijde vermelde algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer een beperking van aansprakelijkheid is opgenomen.

1. Onterechte weigering reserveringsovereenkomst en planschaderisicoanalyse

1.1. In het Wob-verzoek is verzocht om openbaarmaking van alle documenten die betrekking hebben op het gehele bestuurlijke proces dat heeft geresulteerd in het collegebesluit van 16 juni 2020 omtrent de ontwikkeling van een moskee in Fluvium Zuid. Verder is in het verzoek uitdrukkelijk gevraagd om alle overeenkomsten, inclusief concepten. Hierbij zijn de reserveringsovereenkomst met de stichting NMOG en de planschaderisicoanalyse expliciet genoemd.

1.1. Het Wob-besluit stelt dat in totaal tien documenten zijn aangetroffen, evenals een Bibob-dossier. Deze zijn opgenomen op de inventarislijst bij het besluit. Op deze lijst staan onder meer de documenten "*1.1 Concept reserveringsovereenkomst*" en "*3.1 Concept Planschade risicoanalyse*". De openbaarmaking van deze twee documenten is integraal geweigerd met een beroep artikel 10 lid 2 sub g van de Wob.

(i) Verzoek om controle en bevestiging

1.2. Gelet op de tekst van het Wob-besluit en de inventarislijst begrijpt de Stichting dat er uitsluitend één concept-reserveringsovereenkomst en één concept-planschaderisicoanalyse bestaan. Van beide documenten zouden dus geen andere conceptversies noch definitieve versies bestaan. Immers, deze documenten zouden anders op de inventarislijst geplaatst moeten zijn nu zij evident onder de reikwijdte van het Wob-verzoek vallen.

1.3. De Stichting verzoekt uw college met een beroep op het zorgvuldigheidsbeginsel te controleren en te bevestigen dat er enkel één concept-reserveringsovereenkomst en één concept-planschaderisicoanalyse bestaan. De reden voor dit verzoek is dat het documentonderzoek volgens de Stichting onzorgvuldig is uitgevoerd, waarover meer in paragraaf 3 van dit bezwaarschrift. Daarnaast staat in het ontvangen document "*5.5 Memo Fluvium-zuid t.b.v. BW 19 maart 2019*" dat de planning voor de definitieve reserveringsovereenkomst zomer 2019 is.

1.4. Mocht nader onderzoek uitwijzen dat er toch andere versies van de reserveringsovereenkomst en de planschaderisicoanalyse bestaan, dan behoren deze aan de inventarislijst te worden toegevoegd.

(ii) Onterechte toepassing artikel 10 lid 2 sub g Wob

1.5. Volgens de Stichting zijn de documenten "*1.1 Concept reserveringsovereenkomst*" en "*3.1 Concept Planschade risicoanalyse*" ten onrechte integraal geweigerd met een beroep op artikel 10 lid 2 sub g van de Wob. De Stichting licht dit standpunt toe.

1.6. De relatieve uitzonderingsgrond in artikel 10 lid 2 sub g van de Wob ziet op het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden. De Afdeling bestuursrechtspraak heeft uitgemaakt dat artikel 10 lid 2 sub g van de Wob de meest algemene uitzonderingsgrond is. Het is de 'restgrond' die kan worden toegepast als door het verstrekken van informatie andere belangen dan de belangen genoemd in artikel 10 lid 2 sub a tot en met f van de Wob, te zeer worden geschaad.[1]

1.7. In het Wob-besluit is het beroep op artikel 10 lid 2 sub g van de Wob als volgt onderbouwd (pagina 3):

- over de concept-reserveringsovereenkomst: "*De conceptovereenkomst bevat nog niet definitieve standpunten en betreft een ruwe versie van de uiteindelijke overeenkomst en de daarbij behorende toelichting. Voor dit document geldt in het bijzonder dat door openbaarmaking daarvan de vrije meningsvorming en het kunnen waarborgen dat betrokkenen in alle vrijheid en in vertrouwelijke sfeer hun gedachten en opvattingen kunnen uiten in het gedrang komt. Openbaarmaking van deze informatie kan ook in de toekomst het besluitvormingsproces en het overleg frustreren. De benadeling bestaat uit het toebrengen van schade aan het onderhandelingsproces.*"
- over de concept-planschaderisicoanalyse: "*Voor de planschade risicoanalyse geldt dat ze is opgesteld door de verzoeker van dit initiatief om inzage te krijgen in het risico dat hij loopt als risicodrager bij deze ontwikkeling. Deze gegevens zijn in vertrouwelijkheid aan ons overgelegd. Openbaarmaking van deze gegevens in deze fase van het traject zal de positie van initiatiefnemer kunnen schaden.*"

1.8. Bovenstaande onderbouwing is naar het oordeel van de Stichting te algemeen en te vaag/hypothetisch van aard, zeker voor een *integrale* weigering van beide documenten.

1.9. Artikel 3 lid 5 van de Wob bepaalt dat een verzoek om informatie moet worden ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11 van de Wob. Het bestuursorgaan dient de inhoud van de geïnventariseerde documenten zorgvuldig te beoordelen in het licht

[1] Vgl. ABRvS 24 oktober 2018, ECLI:NL:RVS:2018:3459, r.o. 5.2.

van de artikelen 10 en 11 van de Wob, waarbij de verschillende onderdelen van een document moeten worden beoordeeld. Een "algemene check" is ontoereikend. Waar het gaat om de relatieve uitzonderingsgronden uit artikel 10 lid 2 van de Wob moet het bestuursorgaan bovendien een concrete belangenafweging maken, waarbij het uitgangspunt van de Wob – openbaarheid is regel – zwaar weegt.[2]

1.10. Ten eerste constateert de Stichting dat het college slechts een algemene onderbouwing geeft van het beroep op artikel 10 lid 2 sub g van de Wob. Het Wob-besluit geeft geen blijk van een zorgvuldige beoordeling op documentniveau, waarbij de verschillende onderdelen kritisch zijn bezien. Het Wob-besluit motiveert immers niet waarom een *integrale* weigering van beide documenten noodzakelijk is en niet kan worden volstaan met het weglakken/onleesbaar maken van bepaalde gegevens in beide documenten.

1.11. Ten tweede benadrukt de Stichting dat uit de rechtspraak van de Afdeling volgt dat de lat voor een geslaagd beroep op artikel 10 lid 2 sub g Wob hoog ligt. De gestelde benadeling of schade moet concreet en onevenredig zijn.

1.12. De Stichting ziet niet in hoe openbaarmaking van de concept-reserveringsovereenkomst het toekomstige besluitvormingsproces en het overleg zou kunnen schaden. Laat staan *onevenredig* zou kunnen schaden. Enige vorm van concretisering van deze veronderstelde schade ontbreekt.[3] Verder stelt het Wob-besluit dat de benadeling bestaat uit het toebrengen van schade aan het onderhandelingsproces. Ook deze algemene stelling overtuigt niet. De inhoud van de reserveringsovereenkomst is immers bij beide partijen, de gemeente en de Islamitische Unie, bekend. En ook hier wordt deze veronderstelde benadeling/schade niet geconcretiseerd en ontbreekt een motivering dat de benadeling onevenredig zou zijn.

1.13. Verder ziet de Stichting ook niet in hoe openbaarmaking van de concept-planschaderisicoanalyse de positie van de initiatiefnemer, de Islamitische Unie, zou kunnen schaden. De "wederpartij", de gemeente, is immers al op de hoogte van de inhoud. Verder is onvoldoende onderbouwd dat deze veronderstelde schade zou kwalificeren als *onevenredige* benadeling. Dat het document vertrouwelijk zou zijn verstrekt, doet hieraan niet af.[4] Dit ontslaat het college immers niet van zijn wettelijke plichten, zoals de publiekrechtelijke plichten voortvloeiend uit de Wob.

---

[2] Zie bijv. ABRvS 16 februari 2011, ECLI:NL:RVS:2011:BP4706, r.o. 2.5.1; ABRvS 15 juli 2015, ECLI:NL:RVS:2015:2263, r.o. 7.2; ABRvS 23 maart 2016, ECLI:NL:RVS:2016:788, r.o. 3.2.
[3] Vgl. ABRvS 24 oktober 2018, ECLI:NL:RVS:2018:3459, r.o. 5.4.
[4] *Idem*.

1.14. Kortom, de Stichting is van oordeel dat het college de openbaarmaking van beide documenten ten onrechte integraal heeft geweigerd.

2. Ontbrekende deugdelijke motivering voor onleesbaar maken persoonsgegevens

2.1. Verder vermeldt het Wob-besluit dat in alle geïnventariseerde documenten diverse persoonsgegevens onleesbaar zijn gemaakt (zie pagina 2 van het besluit):

> *"Voor alle documenten geldt dat overeenkomstig artikel 10, tweede lid onder e, van de Wob diverse persoonsgegevens onleesbaar zijn gemaakt omdat wij het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer groter achten dan het belang van openbaarmaking van deze gegevens."*

2.2. Deze geciteerde passage vormt geen deugdelijke motivering van het beroep op artikel 10 lid 2 sub e van de Wob. In wezen wordt enkel de aanhef van artikel 10 lid 2 aangehaald. De vraag *waarom* uw college het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer groter acht, wordt niet beantwoord. Daarbij wordt niet verduidelijkt om welke persoonsgegevens in welke documenten het gaat. Uw college spreekt slechts in algemene zin over *"alle documenten"* en *"diverse persoonsgegevens"*. In het Wob-verzoek is aangegeven dat het verzoek niet is gericht op het verkrijgen van namen van ambtenaren.

2.3. De relatieve uitzonderingsgrond van artikel 10 lid 2 sub e van de Wob vereist echter dat het college een *belangenafweging* maakt. Het college moet concreet motiveren *waarom* het belang van openbaarmaking van de persoonsgegevens in kwestie niet opweegt tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer. Hierbij moet het uitgangspunt van de Wob – openbaarheid is regel – zwaar wegen.[5]

2.4. Bij deze belangenafweging geldt als uitgangspunt dat het college een duidelijke scheiding moet maken tussen gegevens die binnen de persoonlijke levenssfeer vallen en gegevens die daar buiten vallen.[6] Daarbij heeft volgens vaste rechtspraak het beroepsmatig/beroepshalve functioneren van burgers in beginsel géén betrekking op de persoonlijke levenssfeer.[7] In dat kader komt aan (overheids)medewerkers die vanwege hun functie in de openbaarheid treden, geen bescherming toe van de persoonlijke levenssfeer. Een rechtspersoon kent in het geheel geen persoonlijke levenssfeer.

---

[5] Vgl. ABRvS 23 maart 2016, ECLI:NL:RVS:2016:788, r.o. 3.2.
[6] Vgl. ABRvS 8 mei 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1479, r.o. 4.5.
[7] Zie bijv. ABRvS 17 juli 2002, ECLI:NL:RVS:2002:AE5445, r.o. 2.4; ABRvS 25 juli 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BX2593, r.o. 2.4.1; ABRvS 21 juni 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1665, r.o. 9.2.2; ABRvS 8 mei 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1479, r.o. 4.5; ABRvS 26 juni 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1985, r.o. 2 en 4.1.

2.5. In dat kader benadrukt de Stichting dat in de twee (!) ontvangen e-mails, documenten *"5.3 mail programma moskee"* en *"5.4 mail aan moskee dec 2018"*, alle informatie in de aanhef van de e-mails weggelakt is. Ook de informatie na het @-teken, waardoor onduidelijk is welke organisaties bij het e-mailverkeer zijn betrokken.[8] Dit geldt in het bijzonder voor document *"5.3 mail programma moskee"*.

2.6. Kortom, het Wob-besluit getuigt niet van een deugdelijke motivering op documentniveau voor wat betreft het beroep op artikel 10 lid 2 sub e van de Wob.

3. Documentonderzoek onzorgvuldig uitgevoerd: nader onderzoek vereist

3.1. In het Wob-verzoek staat dat de Stichting in het bijzonder onder meer vraagt om alle documenten die betrekking hebben op:

> *"4. (rechts)personen die zich bij het college de afgelopen vijffjaren hebben gemeld als (potentieel) geïnteresseerde partij voor de aankoop en/of ontwikkeling van (onder meer) het kadastrale perceel aangeduid als 'kavel A'."*

3.2. In het Wob-besluit is deze passage overgenomen. Het besluit stelt echter dat er ter zake geen documenten (meer) bestaan (zie pagina 2 van het besluit en de inventarislijst).

3.3. Deze stelling is aantoonbaar onjuist. De Stichting bezit een brief van uw gemeente aan Triaveste Projectontwikkeling en Vastgoedbeheer (hierna: "Triaveste") van 13 oktober 2020 (**bijlage 5**). De eerste zin van deze brief luidt:

> *"Op 30 september 2020 heeft u het college een brief gestuurd waarin u aangeeft interesse te hebben in kavel A Fluvium Zuid. Het college dankt u voor uw interesse."*

3.4. Het is glashelder dat de brief van 13 oktober 2020, evenals de brief van 30 september 2020 die daarin wordt genoemd, onder de reikwijdte van het Wob-verzoek van 16 oktober 2020 vallen. Bovendien: de gemeentelijke contactpersoon/behandelaar genoemd in de aanhef van de brief van 13 oktober 2020, is óók genoemd in de aanhef van het Wob-besluit.

3.5. Dit bewijst dat het documentonderzoek op basis van het Wob-verzoek onzorgvuldig is uitgevoerd. De inventarislijst is onvolledig. Hiermee staat vast dat het Wob-besluit onzorgvuldig is voorbereid en niet deugdelijk is gemotiveerd.

---

[8] Vgl. ABRvS 5 juni 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1822, r.o. 4.3.

3.6. Aanvullend wijst de Stichting erop dat de ontvangen documenten vragen oproepen of/de indruk wekken dat er meer documenten zijn. Ter illustratie noemt de Stichting het volgende:

(1) Document *"2.3 Ruimtelijke verkenning"* bevat enkele passages op basis waarvan de Stichting vermoedt dat er nog meer documenten zijn die ten onrechte niet op de inventarislijst staan:
- pagina 3: *"Ter aanvulling hierop heeft de gemeente verzocht een schets op te laten stellen met nadere informatie inzake het programma van eisen voor het gemeenschapscentrum."*
  - ➢ hoe heeft de gemeente dit verzocht, per brief en/of e-mail?
- pagina 4: *"De kavel, die de gemeente Arnhem aan de Islamitische Unie in overweging heeft gegeven om een Islamitisch gemeenschapscentrum te realiseren, bevindt zich in het overgangsgebied 'Fluvium Zuid'."*
  - ➢ hoe heeft de gemeente de kavel in overweging gegeven, per brief en/of e-mail?
- pagina 7: *"Aan de hand van het programma van eisen van de Islamitische Unie en met de eisen van de gemeente in gedachten zijn twee mogelijke varianten met oppervlakten en bouwlagen opgesteld."*
  - ➢ heeft de gemeente in een brief een aparte lijst met eigen eisen aan de Islamitische Unie gestuurd?

(2) Over document *"5.1 Rondvraagmemo alternatieve locatie IU 26-2-2018"*:
- dit memo lijkt niet compleet: pagina 2 is blanco terwijl de nummering onder aan de brief wel doorloopt;
- in het memo staat dat er een gesprek heeft plaatsgevonden op 5 februari 2018 tussen wethouder Geert Ritsema van de gemeente (opsteller memo) en de Islamitische Unie.
  - ➢ is hier een gesprekverslag van opgemaakt? NB In het Wob-verzoek is ook uitdrukkelijk gevraagd om gespreksverslagen.
- Verder staat in dit memo de volgende zin: *"De mogelijkheden en mogelijke belemmeringen voor deze locatie moeten nog nader onderzocht worden."*
  - ➢ het memo dateert uit 2018: heeft de gemeente inmiddels wellicht zelf onderzoek naar mogelijke belemmeringen uitgevoerd? NB De Stichting begrijpt dat de planschaderisicoanalyse is opgesteld door de Islamitische Unie.

(3) Over documenten *"5.3 mail programma moskee"* en *"5.4 mail aan moskee dec 2018"*:
- qua zakelijke correspondentie zijn slechts twee e-mails verstrekt/openbaar gemaakt.

- het Wob-verzoek heeft betrekking op een groot ruimtelijk initiatief, waarbij het bestuurlijk proces al meerdere jaren loopt. Het is daarom zeer aannemelijk dat er (veel) meer communicatie tussen de verschillende betrokken partijen, waaronder de gemeente, heeft plaatsgevonden. Per brief, per e-mail of anderszins. In dat kader heeft de Stichting in haar Wob-verzoek ook expliciet verzocht om alle zakelijke correspondentie en gewezen op de Afdelingsrechtspraak over betrokkenheid van externe adviseurs in verband met artikel 11 van de Wob.

3.7. Op basis van het voorgaande is het college dan ook gehouden nader onderzoek uit te voeren. Hierbij benadrukt de Stichting dat dit onderzoek niet beperkt moet worden tot punt 4 uit het Wob-verzoek zoals hierboven geciteerd (zie paragraaf 2.1). Dit nadere onderzoek moet geschieden op basis van de bewoordingen van het volledige Wob-verzoek.

3.8. In dit verband benadrukt de Stichting dat volgens vaste rechtspraak het bestuursorgaan een serieuze zoekslag moet maken om alle documenten die onder de reikwijdte van een Wob-verzoek vallen te inventariseren. De Afdeling vereist daarbij een goede motivering van het bestuursorgaan op welke wijze de zoekslag is gemaakt/het onderzoek is gedaan.[9] Het college dient daarom in een nieuw besluit een inzichtelijke motivering op te nemen van de wijze waarop naar documenten is gezocht. Het nieuwe besluit moet voldoende duidelijk maken welke documenten wel en welke documenten niet openbaar zijn gemaakt.

3.9. In dat kader wijst de Stichting nogmaals op de doorzend- en inspanningsverplichting zoals vermeld in het Wob-verzoek. Uit het Wob-besluit blijkt namelijk niet of en zo ja, hoe het college hier uitvoering aan heeft gegeven. Mogelijk dat aanvullende documenten bijvoorbeeld ook berusten onder de burgemeester als gemeentelijk bestuursorgaan.

4. Gegevens weggelakt/onleesbaar gemaakt zonder wettelijke grondslag

4.1. Zoals gezegd vermeldt het Wob-besluit dat uitsluitend ten aanzien van twee documenten openbaarmaking is geweigerd met beroep op artikel 10 lid 2 sub g van de Wob. Daarnaast zijn in alle documenten diverse persoonsgegevens onleesbaar gemaakt met een beroep op artikel 10 lid 2 sub e van de Wob.

4.2. Na bestudering van de ontvangen documenten concludeert de Stichting dat deze stelling van

[9] Zie bijv. ABRvS 13 mei 2020, ECLI:NL:RVS:2020:1228, r.o. 7.1 en 12.2.

het college onjuist is. Ter illustratie wijst de Stichting op het ontvangen document "*5.4 mail aan moskee dec 2018*". In dat document zijn bepaalde gegevens (geldbedragen) weggelakt. De weigering om gegevens openbaar te maken is echter alleen toegestaan op grond van een uitzonderingsgrond of beperking uit de artikelen 10 en 11 van de Wob. In het Wob-besluit is het weglakken van deze gegevens niet gemotiveerd.

4.3. Ook om deze reden is het Wob-besluit onzorgvuldig voorbereid en niet deugdelijk gemotiveerd.

5. Procedurele slotopmerking

5.1. Voor de volledigheid merkt de Stichting nog op dat volgens vaste rechtspraak tijdens de bezwaarfase geen grondenstelsel geldt. De bezwaarmaker mag zowel tijdens als na de bezwaarhoorzitting nieuwe gronden aanvoeren en bestaande gronden van andere argumenten en nieuwe bewijsmiddelen voorzien.[10]

6. Conclusie

6.1. Gelet op het voorgaande concludeert de Stichting dat het Wob-besluit in strijd met de artikelen 3:2 en 3:46 van de Awb onzorgvuldig is voorbereid en niet op een deugdelijke motivering berust. Daar voegt de Stichting aan toe dat het college gehouden is om aanvullend onderzoek te doen, zowel in het digitale als papieren archief, op basis van de bewoordingen van het Wob-verzoek.

REDEN WAAROM:

De Stichting u verzoekt om overeenkomstig de inhoud van dit bezwaarschrift:

I. het bezwaar gegrond te verklaren;
II. het Wob-besluit van 3 december 2020 (zaaknummer 517653) te herroepen;
III. in plaats van het herroepen besluit een nieuw besluit te nemen, inhoudende dat alsnog worden verstrekt:
    a. de documenten "*1.1 Concept reserveringsovereenkomst*" en "*3.1 Concept Planschade risicoanalyse*" en
    b. alle overige documenten die onder de reikwijdte van het Wob-verzoek van

[10] Zie bijv. ABRvS 12 juni 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1894, *AB* 2019/411, r.o. 9.1 en CRvB 21 augustus 2019, ECLI:NL:CRVB:2019:2783, *AB* 2019/470, r.o. 4.3.

16 oktober 2020 vallen op basis van een nader uit te voeren onderzoek dat goed moet worden gemotiveerd;

en

IV. het verzoek om proceskostenvergoeding – dat hierbij wordt gedaan – toe te wijzen ex artikel 7:15 van de Awb.

Ik zie uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,
Dirkzwager N.V.

s/a

mr. J. Keur

Bijlagen:

1. Wob-verzoek d.d. 16 oktober 2020;
2. Ingebrekestelling wegens uitblijven Wob-besluit d.d. 18 november 2020;
3. Besluit op Wob-verzoek d.d. 3 december 2020;
4. E-mail gemeente Arnhem – Dirkzwager d.d. 17 december 2020 – toezending Wob-stukken (exclusief Wob-stukken zelf);
5. Brief van gemeente Arnhem aan Triaveste Projectontwikkeling en Vastgoedbeheer d.d. 13 oktober 2020 – reactie op verzoekschrift van 30 september 2020.

BIJLAGE 1

Dirkzwager
legal & tax

Postbus 111
6800 AC Arnhem
Velperweg 1
6824 BZ Arnhem
T +31 (0)88 2424 100
F +31 (0)88 2424 111
www.dirkzwager.nl

AANTEKENEN
Het college van burgemeester
en wethouders van Arnhem
Postbus 9029
6800 EL ARNHEM

Tevens per fax: 026 – 377 48 30

Datum	16 oktober 2020
Van	mr. J. Keur, advocaat sectie Overheid & Vastgoed
Inzake	Wob-verzoek moskee Fluvium Zuid
Telefoonnummer	(026) 353 84 45
E-mailadres	keur@dirkzwager.nl

Geacht college,

Namens cliënte, de Stichting Westervoortsedijk, gevestigd aan de Westervoortsedijk 95 A te (6827 AW) Arnhem (hierna: "de Stichting"), voor wie ik als raadsman en gemachtigde optreed, wordt hierbij een verzoek op grond van artikel 3 van de Wet openbaarheid van bestuur ("Wob") ingediend.

Bestuurlijke aangelegenheid
Allereerst wordt voor de volledigheid opgemerkt dat het begrip 'bestuurlijke aangelegenheid' als bedoeld in artikel 3 van de Wob ruim moet worden opgevat. Het gaat om een aangelegenheid die verband houdt met de beleidsvorming, beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering van een bestuursorgaan. Het begrip 'bestuurlijk' omvat het openbaar bestuur in al zijn facetten en betreft niet alleen het externe optreden van het bestuur, maar ook de interne organisatie.[1] Dit begrip is niet beperkt tot activiteiten die uitsluitend door de overheid kunnen worden uitgeoefend.[2] Ook het privaatrechtelijk handelen/optreden van overheden zoals het sluiten van overeenkomsten met derden is aan te merken als een bestuurlijke aangelegenheid.[3]

---

[1] Zie bijv. ABRvS 14 augustus 2002, ECLI:NL:RVS:2002:AE6469, r.o. 2.3.3; ABRvS 20 januari 2010, ECLI:NL:RVS:2010:BK9880, r.o. 2.4.2; ABRvS 8 juli 2015, ECLI:NL:RVS:2015:2118, r.o. 5.1; ABRvS 13 november 2019, ECLI:NL:RVS:2019:3831, r.o. 5.1; ABRvS 19 januari 2020, ECLI:NL:RVS:2020:265, r.o. 7. Zie ook *Kamerstukken II* 1986/87, 19 859, nr. 3, p. 25 (MvT Wob).
[2] ABRvS 13 november 2019, ECLI:NL:RVS:2019:3831, r.o. 5.2.
[3] Zie bijv. ARRvS 14 september 1988, ECLI:NL:RVS:1988:AH2427, *KG* 1988, 421; ABRvS ECLI:NL:RVS:2007:BB4735, r.o. 2.4.1; Rb. Noord-Holland 11 november 2013, ECLI:NL:RBNHO:2013:13788, r.o. 3.

Dirkzwager legal & tax is een handelsnaam van Dirkzwager N.V., statutair gevestigd te Arnhem en ingeschreven in het handelsregister onder nr. 09155757. Alle werkzaamheden worden verricht krachtens een overeenkomst van opdracht gesloten met Dirkzwager N.V. Daarop zijn haar algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer een beperking van aansprakelijkheid is opgenomen. U kunt deze algemene voorwaarden nalezen (tekst) op en downloaden (PDF) van onze website op www.dirkzwager.nl/algemene-voorwaarden.

Concreet heeft dit Wob-verzoek betrekking op de volgende bestuurlijke aangelegenheid. Bij brief van 16 juni 2020 (**bijlage 1**) heeft uw college de gemeenteraad geïnformeerd over uw besluit om de ontwikkeling van een moskee in Fluvium Zuid voor te bereiden door middel van het opstellen van een reserveringsovereenkomst met de stichting NMOG. Over deze ontwikkeling is ook een collegenota van 16 juni 2020 digitaal gepubliceerd (**bijlage 2**). In de brief van 16 juni 2020 staat vermeld dat de Islamitische Unie op 29 augustus 2019 een principeverzoek heeft ingediend voor de ontwikkeling van een moskee op kavel A in Fluvium Zuid. Deze beoogde locatie 'kavel A' is aangeduid op een kaartje in de brief van 16 juni 2020. Een gedetailleerde, situatietekening is bijgevoegd (**bijlage 3**). De locatie 'kavel A' correspondeert met het kadastrale perceel Arnhem, sectie D, nummer 5763.

Het verzoek

Met een beroep op artikel 3 van de Wob verzoek ik u om openbaarmaking van alle documenten die betrekking hebben op het gehele bestuurlijke proces dat heeft geresulteerd in het voornoemde collegebesluit van 16 juni 2020. De Stichting doet dit verzoek om eenieder inzicht te verschaffen in het bestuurlijke besluitvormingsproces ter zake.

Gewenste documenten

Onder voornoemde documenten moet in ieder geval, maar niet uitsluitend, worden verstaan:

- overeenkomsten, inclusief concepten;
- gespreksverslagen, inclusief concepten;
- onderzoeksrapporten, inclusief concepten; en
- zakelijke correspondentie, bijvoorbeeld per brief, e-mail, sms of WhatsApp.[4]

In het bijzonder vraagt de Stichting om alle documenten die betrekking hebben op:

1. voornoemde reserveringsovereenkomst met de stichting NMOG;
2. het principeverzoek van de Islamitische Unie van 29 augustus 2019;
3. een uitgevoerde planschaderisicoanalyse; en
4. alle (rechts)personen die zich bij het college de afgelopen vijf jaren hebben gemeld als (potentieel) geïnteresseerde partij voor de aankoop en/of ontwikkeling van (onder meer) het kadastrale perceel aangeduid als 'kavel A'.

Hierbij wordt opgemerkt dat dit Wob-verzoek uitdrukkelijk niet is beperkt tot de bovengenoemde vier aspecten van de bestuurlijke aangelegenheid. Deze vier aspecten worden genoemd ten behoeve

[4] Zie hierbij de uitspraak ABRvS 20 maart 2019, ECLI:NL:RVS:2019:899, waarin de Afdeling heeft geoordeeld dat alle zakelijke berichtgeving, zo ook sms- en WhatsApp-berichten, onder de reikwijdte van de Wob vallen.

van eventuele prioritering aan uw zijde bij de tijdige afhandeling van dit verzoek. Verder is dit Wob-verzoek niet gericht op de verkrijgen van namen van ambtenaren. Deze persoonsgegevens kunnen worden weggelakt, waardoor de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen wordt beschermd.

Betrokkenheid externe adviseur(s)
In het kader van het bestuurlijke proces dat heeft geresulteerd in het voornoemde collegebesluit van 16 juni 2020, is contact geweest tussen de gemeente en de Islamitische Unie als indiener van het principeverzoek. Mogelijk is hierbij ook contact geweest tussen de gemeente en/of een of meerdere externe adviseurs van de Islamitische Unie.

In dit verband wordt gewezen op de nieuwe lijn in de rechtspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State ('de Afdeling') omtrent de toepassing van artikel 11 van de Wob. De Afdeling heeft geoordeeld dat aan een beraad het interne karakter ontvalt, indien daarbij een externe is betrokken die een eigen belang behartigt dat als zodanig bij het beraad een rol speelt. De externe adviseert in dat geval niet, of niet uitsluitend, in het belang van het bestuursorgaan dat hem om advies vraagt, maar zijn inbreng wordt (mede) ingegeven door een eigen belang bij de uitkomst van het beraad. Documenten van externe derden, zoals bedoeld in de geschiedenis van de totstandkoming van artikel 11 van de Wob, die zijn opgesteld met het oog op intern beraad, kunnen naar het oordeel van de Afdeling slechts onder intern beraad vallen in het geval dat de externe derde geen ander belang heeft dan het bestuursorgaan vanuit de eigen ervaring en deskundigheid een opvatting te geven over een bestuurlijke aangelegenheid.[5]

Kortom, de openbaarheid van (delen van) documenten mag niet worden beperkt op grond van artikel 11 van de Wob indien externe derden (mede) een eigen belang hebben bij de advisering van bestuursorganen. In dat geval is geen sprake van intern beraad als bedoeld in artikel 11 van de Wob.

Gelet op het vorenstaande verzoekt de Stichting derhalve ook om documenten die zijn gewisseld tussen de gemeente en/of een of meerdere externe adviseurs van de Islamitische Unie.

Doorzendplicht
Voor de volledigheid wordt verder gewezen op de doorzendplicht uit artikel 4 van de Wob voor het geval de gevraagde documenten bij een ander bestuursorgaan berusten, dan wel dat u weet dat bij een ander bestuursorgaan andere documenten berusten die eveneens onder de reikwijdte van dit Wob-verzoek vallen. Op het college rust een inspanningsverplichting om te achterhalen onder welk

[5] Vgl. ABRvS 20 december 2017, ECLI:NL:RVS:2017:3497; ABRvS 24 oktober 2018, ECLI:NL:RVS:2018:3459; ABRvS 13 februari 2019, ECLI:NL:RVS:2019:400; ABRvS 27 februari 2019, ECLI:NL:RVS:2019:605.

bestuursorgaan nog documenten berusten.[6] In dat kader wordt concreet de mogelijkheid genoemd dat (rechts)personen zich niet alleen bij het college, maar ook bij de burgemeester hebben gemeld als (potentieel) geïnteresseerde partij voor de aankoop en/of ontwikkeling van het perceel 'kavel A'.

Beslistermijnen en milieu-informatie en wijze van verstrekking

Ik verzoek u om met inachtneming van de beslistermijnen uit artikel 6 van de Wob uw besluit én een afschrift van de gevraagde documenten zo spoedig mogelijk digitaal toe te zenden (artikel 7 lid 1 sub a en lid 2 van de Wob).

Hierbij wordt voor de goede orde benadrukt dat voor de gevraagde documenten die milieu-informatie in de zin van artikel 1 sub g van de Wob bevatten niet de reguliere beslistermijn van vier weken geldt, maar de verkorte beslistermijn van twee weken waarbij verdaging slechts onder strikte voorwaarden is toegestaan (artikel 6 lid 1 jo. lid 6 sub a en b van de Wob). Het begrip "milieu-informatie" heeft bovendien een ruime betekenis.[7] Ook geldt in geval van milieu-informatie de opschortingsgrond uit het artikel 6 lid 3 van de Wob niet (artikel 6 lid 6 sub c van de Wob).

Met vriendelijke groet,
Dirkzwager N.V.

i.o.

mr. J. Keur

Bijlagen:

1. Brief van college aan gemeenteraad d.d. 16 juni 2020 – ontwikkeling moskee in Fluvium Zuid;
2. Collegenota d.d. 16 juni 2020 – ontwikkeling moskee in Fluvium Zuid;
3. Gedetailleerde situatietekening beoogde locatie moskee aan Westervoortsedijk.

---

[6] ABRvS 20 april 2016, ECLI:NL:RVS:2016:1029.

[7] Gegevens die van invloed (kunnen) zijn op het milieu, m.a.w. gegevens die verband houden met het milieu, kwalificeren als 'milieu-informatie', met 'emissies in het milieu' als bijzondere subcategorie; zie *Kamerstukken II* 2002/03, 28 835, nr. 3, p. 22-23. Zie bijv. ook ABRvS 4 november 2009, ECLI:NL:RVS:2009:BK1977 (data van aan- of aflevering van vee en aantallen kwalificeren als milieu-informatie); ABRvS 19 augustus 2015, ECLI:NL:RVS:2015:2641 (dwangsombesluit, voornemenbrief en zienswijze bevatten milieu-informatie); ABRvS 2 augustus 2017, ECLI:NL:RVS:2017:2086 (boetebesluit en -rapport kwalificeren als milieu-informatie); ABRvS 16 augustus 2017, ECLI:NL:RVS:2017:2211 (begrip 'emissies in het milieu').

BIJLAGE 1

Aan de gemeenteraad

Datum	: 16 juni 2020
Zaaknummer	: 478772
Contactpersoon	: Harriet Wansink
Telefoonnummer	: 026 3774081

Onderwerp: Besluit tot het voorbereiden van de ontwikkeling van een moskee in Fluvium Zuid

Geachte voorzitter en leden,

Wij stellen u voor kennis te nemen van ons besluit om de ontwikkeling van een moskee in Fluvium Zuid voor te bereiden door middel van het opstellen van een reserveringsovereenkomst met de stichting NMOG.

Inleiding
Fluvium Zuid valt binnen het grotere ontwikkelgebied Nieuwe Kade Kwartier (voorheen Centrum-Oost) wat loopt vanaf het Cobercoterrein, Rijnwijk, Mozaïek tot en met het Transformatorplein, Gashouderskwartier en Fluvium Zuid. Delen van het gebied zijn al gerealiseerd, andere delen zijn nu in voorbereiding. Het Nieuwe Kade Kwartier wordt een gebied met hoofdzakelijk woningen maar ook andere functies hebben er een plaats. Fluvium Zuid grenst aan het Gashouderskwartier waar binnenkort gestart wordt met de bouw van woningen.

De Islamitische Unie is al jaren op zoek naar een geschiktere locatie voor de Ayasofya moskee. Hun huidige vestiging aan de Sonsbeeksingel voldoet niet meer aan de eisen van de organisatie: te krap, onvoldoende parkeerplaatsen en geen uitstraling. De Unie heeft verschillende locaties in Arnhem onderzocht, telkens met een negatief resultaat. Uiteindelijk is de locatie op Fluvium Zuid gevonden en het bestuur van de Unie wil zich daar heel graag, liefst op korte termijn, vestigen. De Islamitische Unie is van plan hun huidige pand aan de Sonsbeeksingel te verkopen.

Geschikte locatie in Fluvium Zuid
Fluvium Zuid vormt de overgang tussen het bestaande Industrieterrein aan de Westervoortsedijk en het nog te ontwikkelen woongebied Fluvium Midden.

Er zijn 3 nog te ontwikkelen kavels in Fluvium Zuid. Op de kop van het gebied (kavel C) is een kantoor gepland, kavel B is een bedrijfskavel. Kavel A is de beoogde locatie voor de moskee.

Datum : 16 juni 2020
Zaaknummer : 478772

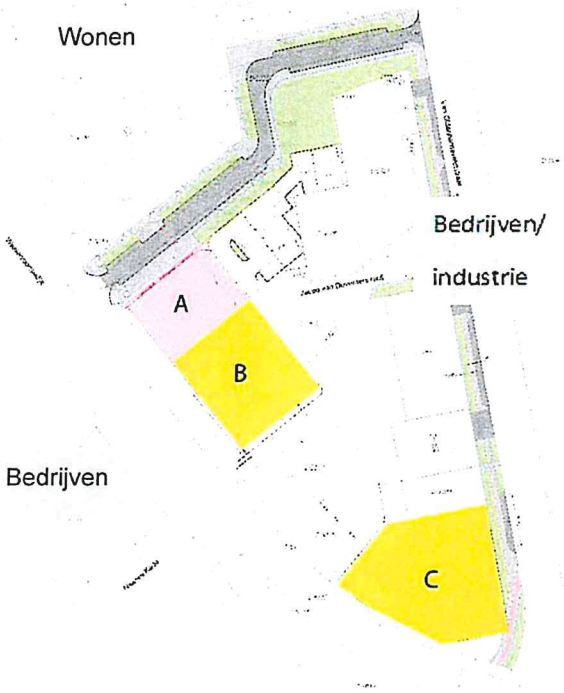

Kavel A is geschikt voor de ontwikkeling van de moskee: er is voldoende ruimte voor het beoogde programma en de benodigde parkeerplaatsen.

De plannen
De Islamitische Unie heeft haar plannen in grote lijnen uitgewerkt. De nieuw te bouwen moskee krijgt niet alleen gebedsruimtes, er zullen ook ruimtes komen voor vergaderen en ontmoeten. Het aantal bezoekers voor de nieuwe moskee wordt geschat op 300 tot 350 op een reguliere gebedsdag (vrijdag). Op speciale dagen kan dat oplopen tot 450 tot 500. De Islamitische Unie wil ook graag een minaret (slanke toren) bouwen. Op het eigen terrein worden parkeerplaatsen aangelegd en komen er ook fietsenrekken. De voorgestelde ontsluiting van het parkeerterrein is vanaf de Van Oldenbarneveldtstraat.

Principeverzoek
De Islamitische Unie heeft per brief van 29 augustus 2019 een principeverzoek ingediend bij de gemeente voor de ontwikkeling van een moskee op kavel A in Fluvium Zuid. De Islamitische Unie heeft concreet gevraagd of de kavel mag worden aangekocht en of er medewerking kan worden verleend aan het wijzigen van de bestemming. De Islamitische Unie heeft de Stichting Nederlandse Moskeeënbouw- en Ondersteunings Gemeenschap (NMOG) voorgedragen als financier en toekomstig eigenaar van de moskee. De NMOG wordt daarmee contractspartner voor de gemeente. De NMOG heeft meerdere moskeeën in Nederland ontwikkeld en in eigendom. De Islamitische Unie wordt de gebruiker en exploitant van de toekomstige moskee. Vooraf aan het sluiten van een eventuele overeenkomst, heeft de gemeente de financiering voor de grondtransactie onderzocht. Deze is akkoord bevonden en daarmee kan de reserveringsovereenkomst verder worden uitgewerkt. De reserveringsovereenkomst zal vooraf aan de ondertekening, in B&W worden vastgesteld.

Om een moskee te kunnen realiseren zal de bestemming moeten worden verruimd naar maatschappelijke doeleinden. De gemeente is bereid hiervoor een bestemmingsplanprocedure op te

starten waarbij de kosten voor deze wijziging voor rekening komt van de stichting NMOG. De planologische procedure start direct na ondertekening van de reserveringsovereenkomst.

Communicatie

Voor het communicatieproces is een communicatieplan opgesteld. Bij instemming van het college zal direct na het college besluit gestart worden met het informeren van de direct belanghebbenden zoals de omwonenden en de omliggende bedrijven. Er wordt een omgevingsmanager ingezet die de mogelijke vragen vanuit de wijk kan opvangen en beantwoorden. Het communicatieproces wordt in nauw overleg met de Islamitische Unie vormgegeven.

Hoogachtend
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

BIJLAGE 2

COLLEGENOTA

Aan burgemeester en wethouders

Zaaknummer	478772	Portefeuillehouder(s)	Cathelijne Bouwkamp
Programmamanager	Yvonne van der Graaf		
Ambtenaar	Harriet Wansink	Vertrouwelijk	Embargo tot 17 juni 12:00
Telefoonnummer	026 - 377 4081	Datum in college	16 juni 2020
		Datum fataal	16 juni 2020

Onderwerp: Voorbereiding mogelijke ontwikkeling moskee in Fluvium Zuid

Voorstel

1. De ontwikkeling van een moskee in Fluvium Zuid voor te bereiden door middel van het opstellen van een reserveringsovereenkomst met de stichting NMOG.
2. De raad hierover te informeren met bijgevoegde brief.

Inleiding

De Islamitische Unie is al jaren op zoek naar een geschiktere locatie voor de Ayasofya moskee. In overleg met de Islamitische Unie zijn er verschillende verkenningen geweest van potentiële locaties binnen de gemeente. Dit waren onder meer braakliggende terreinen in eigendom van de gemeente of te transformeren panden. Ook vestiging op bestaande bedrijventerreinen is in overweging genomen. Door een combinatie van ruimtelijke mogelijkheden en beperkingen, het programma van eisen voor de functie en gunstige ligging, is uit deze verkenningen slechts één locatie als geschikt naar voren gekomen.

Per brief van 29 augustus 2019 heeft de Islamitische Unie een principeverzoek ingediend bij de gemeente voor de ontwikkeling van een moskee op kavel A in Fluvium Zuid. De Islamitische Unie heeft concreet gevraagd of de kavel mag worden aangekocht en of er medewerking kan worden verleend aan het wijzigen van de bestemming. De Islamitische Unie heeft de Stichting Nederlandse Moskeeënbouw- en Ondersteunings Gemeenschap (NMOG) voorgedragen als financier en toekomstig eigenaar van de moskee. De NMOG wordt daarmee contractspartner voor de gemeente. De NMOG heeft meerdere moskeeën in Nederland ontwikkeld en in eigendom. De Islamitische Unie wordt de gebruiker en exploitant van de toekomstige moskee en zal het pand aan de Sonsbeeksingel gaan verlaten. Vooraf aan het sluiten van een eventuele overeenkomst, heeft de gemeente de financiering voor de grondtransactie onderzocht. Deze is akkoord bevonden en daarmee kan de reserveringsovereenkomst verder worden uitgewerkt.

GEMEENTE Arnhem

Beoogd effect

Faciliteren van de beoogde verhuizing van de huidige Ayasofya moskee aan de Sonsbeeksingel naar de nieuwe locatie in Fluvium.

Argumenten

1.1 Voorbereidingen voor het opstellen van een reserveringsovereenkomst zijn klaar

De Islamitische Unie, de stichting NMOG en de gemeente hebben in de afgelopen periode verkend of een ontwikkeling van de moskee op de beoogde locatie goed in te passen is en of ook aan de voorwaarden kon worden voldaan. De uitkomst van deze verkenning is positief en daarom willen partijen overgaan tot het sluiten van een reserveringsovereenkomst.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Bestemmingsplan wijziging noodzakelijk

De huidige bestemming van de kavel is 'Bedrijven'. Ten behoeve van de ontwikkeling van een moskee zal de bestemming moeten worden verruimd naar 'Maatschappelijke doeleinden/Bedrijven'. Deze procedure zal worden opgestart na ondertekening van de reserveringsovereenkomst.

Financiën

Fluvium Zuid valt binnen de gemeentelijke grondexploitatie voor Fluvium. De transformatie van een bedrijfskavel naar maatschappelijke doeleinden heeft geen effect op de grondopbrengsten (m^2-prijs is nagenoeg gelijk).
Bij het aangaan van een reserveringsovereenkomst zal de stichting NMOG een reserveringsvergoeding moeten betalen. Alle kosten voor het wijzigen van de bestemming, komen voor rekening van de stichting NMOG.

Uitvoering

Naar verwachting zal de reserveringsovereenkomst met de stichting NMOG in augustus worden ondertekend, na besluitvorming van college, waarna direct gestart zal worden met de planologische procedure.

Communicatie

Voor het communicatieproces is een communicatieplan opgesteld. Bij instemming van het college zal direct na het college besluit worden gestart met het informeren van de direct belanghebbenden zoals de omwonenden en de omliggende bedrijven. Er wordt een omgevingsmanager ingezet die de mogelijke vragen vanuit de wijk kan opvangen en beantwoorden. Het communicatieproces wordt in nauw overleg met de Islamitische Unie vormgegeven.

Arnhem GEMEENTE

Bijlagen

Stukken voor college
– raadsbrief

Stukken voor gemeenteraad
– raadsbrief

GEMEENTE Arnhem

BIJLAGE 3

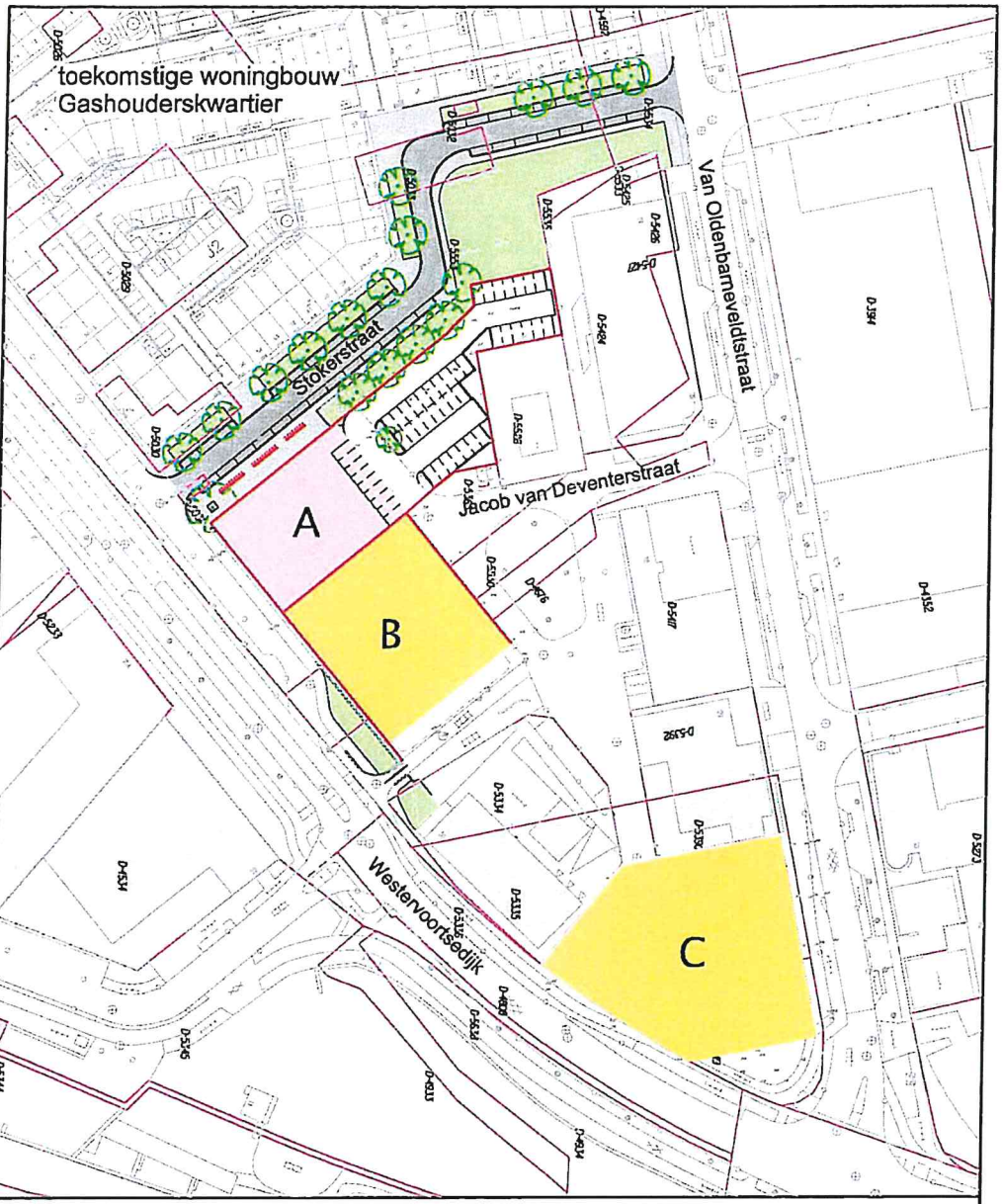

GEMEENTE Arnhem

Eusebiusbuitensingel 53
Postbus 9200
6800 HA ARNHEM

www.arnhem.nl
gemeente@arnhem.nl
0900 - 1809

Project:	Project:				
Fluvium Zuid	Ontwikkeling Fluvium Zuid				
Getekend:	**Schaal:**	**Documentcode:**	**Tekeningnummer:**	**Blad:**	**Aantal:**
SaalBe	1:1250	2019-SI-00144.dgn	1002	01	01

BIJLAGE 2

Dirkzwager
legal & tax

Postbus 111
6800 AC Arnhem
Velperweg 1
6824 BZ Arnhem
T +31 (0)88 2424 100
F +31 (0)88 2424 111
www.dirkzwager.nl

AANTEKENEN
Het college van burgemeester
en wethouders van Arnhem
Postbus 9029
6800 EL ARNHEM

Tevens per fax: 026 – 377 48 30

Datum	18 november 2020
Van	mr. J. Keur, advocaat sectie Overheid & Vastgoed
Inzake	Wob-verzoek moskee Fluvium Zuid
Telefoonnummer	(026) 353 84 45
E-mailadres	keur@dirkzwager.nl

– INGEBREKESTELLING EN VERZOEK OM WOB-BESLUIT –

Geacht college,

In bovengenoemde zaak is namens cliënte, de Stichting Westervoortsedijk, op 16 oktober 2020 een Wob-verzoek ingediend, zowel per fax als per aangetekende post. De fax is op dezelfde dag afgeleverd, het aangetekende poststuk is op 19 oktober 2020 in ontvangst genomen (**bijlage 1**).

Tot op heden is geen besluit op het ingediende Wob-verzoek ontvangen, noch een brief waarin de beslistermijn tijdig is verdaagd.

Het voorgaande betekent dat de wettelijke beslistermijn van vier weken uit artikel 6 lid 1 van de Wob is verlopen. Om die reden stelt HOGM u hierbij in gebreke wegens het niet tijdig nemen van een besluit op het Wob-verzoek (artikel 6 lid 1 van de Wob jo. artikel 15a lid 2 van de Wob jo. artikel 6:12 lid 2 van de Awb).

Ik verzoek u dringend om binnen twee weken na dagtekening van deze brief te beslissen op het ingediende Wob-verzoek. Zoals ook gevraagd in het Wob-verzoek verzoek ik u nogmaals om het besluit en een afschrift van de gevraagde documenten digitaal toe te zenden (artikel 7 lid 1 sub a en

Dirkzwager legal & tax is de handelsnaam van Dirkzwager N.V., statutair gevestigd te Arnhem en ingeschreven in het handelsregister onder nr. 09155757. Alle werkzaamheden worden verricht krachtens een overeenkomst van opdracht gesloten met Dirkzwager N.V. Daarop zijn de aan de ommezijde vermelde algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer een beperking van aansprakelijkheid is opgenomen.

lid 2 van de Wob).

Met vriendelijke groet,
Dirkzwager N.V.

i.o.
mr. J. Keur

Bijlagen:

1. Afleverbewijzen fax op 16 oktober 2020 en aangetekend poststuk op 19 oktober 2020.

BIJLAGE 1

Charlotte van Lierop-Teunissen (Dirkzwager)

Van: MAILBOX/Dirkzwager-5@fax.BeeSmart.nl
Verzonden: vrijdag 16 oktober 2020 16:08
Aan: Fax Overheid & Vastgoed advocatuur Arnhem (Dirkzwager)
Onderwerp: Fax afleverrapport - fax Verzonden: naar: 0263774830 op: 16-10-2020 16:08

Status Information

Status: Verzonden - 16-10-2020 16:08
To: FAX/0263774830
From: EMAIL/faxadvvastgoedan@dirkzwager.nl
Subject: Wob-verzoek incl. bijlagen - Stichting Westervoortsedijk / gemeenteArnhem (5067257)
Details: Pages sent: 14 Sent duration: 693 second(s)

PostNL
Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

Postbus 111, 6800 AC Arnhem

AANTEKENEN
Het college van burgemeester
en wethouders van Arnhem
Postbus 9029
6800 EL ARNHEM

Dave Vermeulen (Dirkzwager)

Van: Charlotte van Lierop-Teunissen (Dirkzwager)
Verzonden: vrijdag 16 oktober 2020 15:29
Aan: Facilitaire Dienst (Dirkzwager)
Onderwerp: vandaag ajb aangeteken

AANTEKENEN
Het college van burgemeester
en wethouders van Arnhem
Postbus 9029
6800 EL ARNHEM

Gegevens geadresseerde
Naam
Straat en huisnummer
Postcode 6800 EL Plaats Arnhem
Land
Verzenddatum Referentienummer
Uw barcodenummer. Volg uw poststuk op www.tracktrace.nl
3SRRC14527089

Tevens per fax: 026 – 377 48 30

Datum 16 oktober 2020
Van mr. J. Keur, advocaat sectie Overheid & Vastgoed
Inzake Wob-verzoek moskee Fluvium Zuid
Telefoonnummer (026) 353 84 45

3SRRC14527089

Zending is bezorgd

Bezorgd op 19 oktober 7:42

Hier is je pakket

POSTBUS 9029
6800EL ARNHEM
Nederland

De reis van je pakket

Volg het stap voor stap

19 oktober 7:42
Zending is bezorgd
Bezorgd op 19 oktober 7:42

19 oktober 7:30
Bezorger is onderweg

17 oktober 0:09
Zending is gesorteerd

+ Toon alles

Gegevens van je pakket

Zoals afzender, bezorgadres, grootte en gewicht.

Handtekening

Bezorgadres
POSTBUS 9029
6800EL ARNHEM
Nederland

Afzender
Onbekend

Track & trace code
3SRRC14527089

BIJLAGE 3

GEMEENTE Arnhem

VERZONDEN 03 DEC. 2020

Datum : 3 december 2020
Contactpersoon : H. Wansink
Telefoonnummer 026 - 377 4081
zaaknr 517653

De heer mr. J. Keur, Dirkzwager legal & tax
namens Stichting Westervoortsedijk
Postbus 111
6800 AC ARNHEM

Onderwerp: besluit Wob-verzoek

Geachte heer Keur,

Op 19 oktober 2020 hebben wij uw verzoek, namens de Stichting Westervoortsedijk (hierna: de stichting), in het kader van de wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) ontvangen. U vraagt om:

"Openbaarmaking van alle documenten die betrekking hebben op het gehele bestuurlijke proces dat heeft geresulteerd in het collegebesluit van 16 juni 2020, inzake de voorbereiding van de ontwikkeling van een moskee in Fluvium Zuid door middel van het opstellen van een reserveringsovereenkomst met de stichting NMOG."

De stichting doet dit verzoek om een ieder inzicht te verschaffen in het bestuurlijke besluitvormingsproces ter zake. In het bijzonder, maar niet uitsluitend, vraagt de stichting om alle documenten die betrekking hebben op:

1. voornoemde reserveringsovereenkomst met de stichting NMOG;
2. het principeverzoek van de Islamitische Unie van 29 augustus 2019;
3. een uitgevoerde planschaderisicoanalyse; en
4. alle (rechts)personen die zich bij het college de afgelopen vijf jaren hebben gemeld als (potentieel) geïnteresseerde partij voor de aankoop en/of ontwikkeling van (onder meer) het kadastrale perceel aangeduid als 'kavel A'.

Wettelijk kader
Op grond van artikel 3, eerste lid van de Wob kan een ieder een verzoek om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid richten tot het bestuursorgaan. Artikel 3, vijfde lid van de Wob bepaalt dat een verzoek om informatie wordt ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11 van deze wet. Het verstrekken van informatie blijft achterwege voor zover één of meerdere van de in artikel 10, eerste lid van de Wob genoemde uitzonderingsgronden zich voordoet. Het verstrekken van informatie kan achterwege blijven voor zover de in artikel 10, tweede lid en/of artikel 11 van de Wob genoemde uitzonderingsgronden zich voordoet.

Inventarisatie documenten
Op basis van uw verzoek zijn in totaal 10 documenten aangetroffen. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarislijst, die als bijlage bij dit besluit is gevoegd. In dit besluit wordt verwezen naar de corresponderende nummers uit de inventarislijst, zodat per document duidelijk is wat is besloten.

Derde belanghebbende / zienswijzen
De stichting NMOG is als derde belanghebbende op de hoogte gesteld van uw verzoek en heeft hier mondeling op gereageerd. Deze reacties vormen voor ons een aanleiding om gelet op het bepaalde in artikel 6, vijfde lid Wob, niet eerder dan *twee weken* nadat dit besluit aan u is bekendgemaakt over te gaan tot de daadwerkelijke verstrekking van de gevraagde informatie.

Besluit
Wij hebben besloten (deels) aan uw verzoek tegemoet te komen en de informatie waarom u heeft verzocht - opgenomen in de bijlage - openbaar te maken.

Wij hebben besloten een deel van de door u gevraagde informatie - opgenomen in de documenten met de nummers 1.1, 3.1 en 6.1 niet openbaar te maken. Voor de motivering verwijzen wij naar het onderdeel Overwegingen van dit besluit.

Verdere door u gevraagde documenten bestaan niet (meer). Wij kunnen deze dan ook niet openbaar maken.

Ten overvloede wijzen wij u er op dat ook veel zaken aangaande deze bestuurlijke aangelegenheid reeds op onze website www.arnhem.nl zijn terug te vinden. Deze stukken zijn niet nogmaals in dit besluit opgenomen.

Overwegingen
In de derde kolom van de bijlage geven wij bij de hierboven genoemde documenten de wettelijke grondslag aan waarom wij een deel van de informatie niet openbaar maken. Per weigeringsgrond treft u hieronder onze motivering aan.

Voor alle documenten geldt dat overeenkomstig artikel 10, tweede lid onder e, van de Wob diverse persoonsgegevens onleesbaar zijn gemaakt omdat wij het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer groter achten dan het belang van openbaarmaking van deze gegevens.

Overeenkomstig artikel 10, tweede lid onder g, van de Wob, wordt de openbaarmaking van de concept reserveringsovereenkomst (document 1.1) én de planschade risicoanalyse (document 3.1) geweigerd. De conceptovereenkomst bevat nog niet definitieve standpunten en betreft een ruwe versie van de uiteindelijke overeenkomst en de daarbij behorende toelichting. Voor dit document geldt in het bijzonder dat door openbaarmaking daarvan de vrije meningsvorming en het kunnen waarborgen dat betrokkenen in alle vrijheid en in vertrouwelijke sfeer hun gedachten en opvattingen kunnen uiten in het gedrang komt. Openbaarmaking van deze informatie kan ook in de toekomst het besluitvormingsproces en het overleg frustreren. De benadeling bestaat uit het toebrengen van schade aan het onderhandelingsproces.

Voor de planschade risicoanalyse geldt dat ze is opgesteld door de verzoeker van dit initiatief om inzage te krijgen in het risico dat hij loopt als risicodrager bij deze ontwikkeling. Deze gegevens zijn in vertrouwelijkheid aan ons overgelegd. Openbaarmaking van deze gegevens in deze fase van het traject zal de positie van initiatiefnemer kunnen schaden.

Voor het Bibob dossier geldt dat uit de strekking van artikel 28, eerste lid, van de Wet bibob volgt dat de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene stringent wordt beschermd. Daarbij past niet dat stukken die in het kader van de procedure op grond van de Wet bibob ter beschikking zijn gesteld aan de burgemeester vervolgens op verzoek van een derde, in het kader van een beroep op de Wob, openbaar worden gemaakt.

Wijze van openbaarmaking
De documenten die openbaar gemaakt kunnen worden, zullen digitaal, per mail of via een transfer-link, aan u worden verstrekt.

Bezwaar en voorlopige voorziening
Bent u van mening dat u niet alles heeft ontvangen? Neemt u dan eerst contact met ons op voordat u bezwaar maakt.

Als u het niet eens bent met bovengenoemd besluit kunt u op grond van de Algemene wet bestuursrecht binnen zes weken na datum van deze brief een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift kunt u zenden aan het college van burgemeester en wethouders van Arnhem, Postbus 9029, 6800 EL Arnhem.

Daarnaast kunt u op grond van de Algemene wet bestuursrecht bij de voorzieningenrechter van de Rechtbank Gelderland, sector bestuursrecht (postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek om voorlopige voorziening indienen.

Daarvoor is noodzakelijk dat u al een bezwaarschrift heeft ingediend en moet er sprake zijn van een spoedeisend belang. Voor een verzoek om voorlopige voorziening bent u griffierecht verschuldigd. Over de hoogte hiervan kan de griffie van de rechtbank u zo nodig informeren.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. U kunt contact opnemen met Harriet Wansink bij voorkeur per mail: harriet.wansink@arnhem.nl indien u een nadere toelichting wenst op deze brief.

Hoogachtend,
Het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
namens het college,

Yvonne van der Graaf
Clustermanager Gebiedsrealisatie en Vastgoed

Bijlage:
- inventarislijst

Inventarislijst Wobverzoek,

De lijst is ingedeeld op basis van de door u aangegeven prioritering

1. voornoemde reserveringsovereenkomst met de stichting NMOG;		
1. 1	Concept reserveringsovereenkomst	Artikel 10, tweede lid onder g, van de Wob
2. het principeverzoek van de Islamitische Unie van 29 augustus 2019;		
2.1	190902.Brief Islamitische Unie-principeverzoek-1 en 2	
2.2	Onderbouwing principeverzoek	
2.3	Ruimtelijke verkenning	
2.4	20190930 Ontv.bev. aan Islamitische Unie	
3. een uitgevoerde planschaderisicoanalyse		
3.1	Concept Planschade risicoanalyse	Artikel 10, tweede lid onder g, van de Wob
4. alle (rechts)personen die zich bij het college de afgelopen vijf jaren hebben gemeld als (potentieel) geïnteresseerde partij voor de aankoop en/of ontwikkeling van (onder meer) het kadastrale perceel aangeduid als 'kavel A'.		
-		Geen stukken
5. overige stukken met betrekking op het bestuurlijke proces		
5.1	Rondvraagmemo alternatieve locatie IU 26-2-2018	
5.2	Uitgaande brief college-1 en 2	
5.3	mail programma moskee	
5.4	mail aan moskee dec 2018	
5.5	Memo Fluvium-zuid t.b.v. BW 19 maart 2019	
5.6	20191017 rondvraagmemo bibop moskee	
6. Bibob		
6.1	Bibob dossier	Artikel 28 Wet Bibob

BIJLAGE 4

Charlotte van Lierop-Teunissen (Dirkzwager)

Van: Marion Jeurissen <Marion.Jeurissen@arnhem.nl>
Verzonden: donderdag 17 december 2020 12:35
Aan: Jelmer Keur (Dirkzwager)
Onderwerp: Wob-verzoek moskee Fluvium Zuid
Bijlagen: 2.1 190902.Brief Islamitische Unie-principeverzoek-1.pdf; 2.1 190902.Brief Islamitische Unie-principeverzoek-2.pdf; 2.2 Onderbouwing principeverzoek.pdf; 2.3 Ruimtelijke verkenning.pdf; 2.4 20190930 Ontv.bev. aan Islamitische Unie.pdf; 5.1 Rondvraagmemo alternatieve locatie IU 26-2-2018.pdf; 5.2 uitgaande brief college-1.pdf; 5.2 uitgaande brief college-2.pdf; 5.3 mail programma moskee.pdf; 5.4 mail aan moskee dec 2018.pdf; 5.5 Memo Fluvium-zuid t.b.v. BW 19 maart 2019.pdf; 5.6 20191017 rondvraagmemo bibop moskee.pdf

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Dirkzwager legal & taks
De heer mr. J. Keur
Postbus 111
6800 AC ARNHEM

Onderwerp: Wob-verzoek moskee Fluvium Zuid namens de Stichting Westervoortsedijk

Geachte heer Keur,

Namens mevrouw Wansink, projectmanager Fluvium Zuid, ontvangt u hierbij conform het aan u toegezonden besluit Wob-verzoek d.d. 3 december 2020 met zaaknummer 517653, de stukken zoals vermeld in de inventarislijst behorende bij het besluit. Op uw verzoek sturen wij u deze digitaal toe.

Mocht u nog vragen hebben naar aanleiding van de geleverde stukken, kunt u contact opnemen met mevrouw Wansink (026-3774081), bij voorkeur per e-mail harriet.wansink@arnhem.nl.

Met vriendelijke groet,

GEMEENTE Arnhem

Eusebiusbuitensingel 53
6828 HZ Arnhem
Postbus 9200
6800 HA Arnhem

M.J.G. (Marion) Jeurissen
Projectsecretaris
Cluster Project- en Interimmanagement

Bereikbaar op:
ma-di-do hele dag
wo-vr ochtend

telefoon
(+31)(0)26-377 3757
06-31102185

e-mail
marion.jeurissen@arnhem.nl

internet
www.arnhem.nl

BIJLAGE 5

GEMEENTE
Arnhem

Triaveste Projectontwikkeling en
Vastgoedbeheer
T.a.v. de heer S. Hansen
Industrieweg Oost 21
6662 NE ELST

Datum : 13 oktober 2020
Uw kenmerk : Uw verzoekschrift d.d. 30 september 2020

Zaaknummer : 514603
Contactpersoon : H. Wansink/S. Giesen
Telefoonnummer : 026 3774081

Onderwerp: Uw verzoekschrift d.d. 30 september 2020

Geachte heer S. Hansen,

Op 30 september 2020 heeft u het college een brief gestuurd waarin u aangeeft interesse te hebben in kavel A Fluvium Zuid. Het college dankt u voor uw interesse.

Inmiddels is het college met een andere partij in gesprek omtrent de realisatie van een Moskee op dit kavel. Het college maakt met deze partij afspraken omtrent de reservering van dit kavel.

U refereert in uw brief aan het feit dat dit kavel niet op het Vastgoedplein heeft gestaan en dat u daarom niet eerder uw interesse kenbaar kon maken. Het is juist dat dit kavel niet eerder op het Vastgoedplein heeft gestaan. Voor dit kavel waren lange tijd parkeerplekken voorzien. Inmiddels is voor dit parkeerprobleem een oplossing gevonden.

Daarnaast is het college samen met het bestuur van de moskee, al langer op zoek naar een alternatieve locatie. Het college heeft weloverwogen besloten de komst van een moskee op dit kavel nader te verkennen wat nu resulteert in het maken van afspraken over de reservering van dit kavel.

Graag wijst het college u erop dat er aan de Westervoortsedijk/van Oldebarneveldtstraat nog een bedrijfskavel te koop staat. Voor nadere gegevens wijst het college u naar het vastgoedplein van de gemeente Arnhem (www.vastgoedplein.nl). Inmiddels hebben er zich voor dit kavel meerdere geïnteresseerden gemeld.

Helaas kan het college niet met u verder in gesprek omtrent de verkoop van kavel A Fluvium Zuid. Desondanks vertrouwen we erop u naar behoren geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,
Het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
namens het college,

mw. E.W.M. van der Graaf
clustermanager Vastgoed en Gebiedsrealisatie

Stadskantoor - Eusebiusbuitensingel 53 • Postbus 9029 • 6800 EL Arnhem
Telefoon 0800-1809 • Fax 026-3774830 • www.arnhem.nl

Van: Toni Iniguez - Antonio Shining Places
Verzonden: maandag 1 maart 2021
Onderwerp: RE: Rondetafelgesprek Fluvium Zuid

Geachte heer Lammers,

Hierbij breng ik u zoals gevraagd op de hoogte van onze (OKA) inbreng.

Er is in Arnhem weinig ruimte beschikbaar voor nieuwe werklocaties. Dit is zo ook verwoord in het rapport aangaande de economische visie van Arnhem, opgesteld door Buck Consultants International in 2020.

Arnhem heeft een tekort aan bouwkavels en betreffende kavel is voor zover ons bekend niet (of onvoldoende) openbaar aangeboden. Hierom is het voor ons volstrekt onbegrijpelijk als deze schaarse grond een andere bestemming krijgt dan waar het nu voor bedoeld is. Hiermee is ondernemend Arnhem niet geholpen.

Met stip willen wij benadrukken dat het ons niet te doen is, zoals eerder eenzijdig opgetekend door de Gelderlander, om het feit dat zich hier een moskee wil vestigen. Vanuit de Islamitische Unie Ayasofya bezien snappen wij dat dit voor hen een perfecte locatie is.

OKA vind de keuzes ofwel de handelwijze vanuit de gemeente haaks staan op hetgeen in de economische agenda/visie 2020-2025 van de stad Arnhem staat. Ons inziens past de bouw van een moskee op deze locatie simpelweg ook niet binnen de duurzaamheidsgedachte van de gemeente. Een bestemmingsplan wijzigen om hier de Ayasofya moskee te kunnen realiseren terwijl er echt andere alternatieven te vinden zijn, vinden wij hierom onacceptabel. Hiernaast heeft Arnhem al een lastige opgave gezien de andere ruimtelijke claims zoals groen en woningbouw die bestaande bedrijventerreinen en kantorenlocaties nog meer dreigen te verdringen.

Voor de gemeenschap achter de Islamitische Unie Ayasofya hopen wij dat er na een zoektocht van 20 jaar, binnen afzienbare tijd eindelijk een andere passendere oplossing zal worden gevonden. Dit uiteraard zonder dat het ten koste gaat van de schaarse ruimte waarmee ondernemend Arnhem reeds te kampen heeft.

Toni Iniguez Najdanovski
Voorzitter Ondernemers Kontakt Arnhem

Met vriendelijke groet,

Toni Iñiguez Najdanovski

Van: Sander Hansen
Verzonden: maandag 1 maart 2021
Onderwerp: FW: Rondetafelgesprek Fluvium Zuid

Geachte heer Lammers,

Graag zou ik ook nog aanschuiven bij het rondetafelgesprek komende woensdag inzake Fluvium Zuid. Ik ben aldaar eigenaar van de kantoorgebouwen en bedrijfsruimten gelegen aan de Nieuwe Kade 16 en 17. Tevens heb ik enige tijd geleden een verzoek verzonden tot aankoop van het bouwkavel A waarop de Moskee is gepland ter ontwikkeling daarvan binnen de huidige bestemming, zie daarvoor de bijlage.

Op dit verzoekschrift is een afwijzing ontvangen (zie bijlage). De belangen om een dergelijke locatie voor bedrijvigheid beschikbaar te houden zijn in mijn optiek groter dan een omzetting naar een maatschappelijke functie.
Rekening houdend met de belangen van alle betrokken partijen zou ik graag de mogelijkheid tot verkoop van dit bouwkavel onder de huidige bestemming goed onder de aandacht willen brengen en hiervoor is de korte pitch van max. 2 minuten voor mij ruim voldoende.

Verneem graag uw bericht.

Met vriendelijke groet,

Sander Hansen

TRIAVESTA | Projectontwikkeling & Vastgoed Beheer

Industrieweg Oost 21
6662 NE Elst

College van Burgemeesters en Wethouders
Gemeente Arnhem
Postbus 9029
6800 EL ARNHEM

TRIAVESTA
PROJECTONTWIKKELING & VASTGOED BEHEER

Betreft: verzoekschrift tot aankoop van bouwkavel Moskee gashouderskwartier.

Elst, 30 september 2020

Geacht College van Burgemeesters en Wethouders,

Onlangs vernam ik via Omroep Gelderland (bericht van 28 september) dat de gemeente voornemens is mee te werken aan de vestiging van een Moskee ter plaatse van een voor bedrijfsdoeleinden bestemd bouwkavel aan de Westervoortsedijk.

Het desbetreffende kavel heb ik al enige tijd in het vizier maar tot op heden nog niet te koop gezien op uw website www.vastgoedplein.nl alwaar de door de gemeente Arnhem in verkoop gebrachte bouwkavels voor bedrijven veelal worden aangeboden. Het lijkt er overigens ook op dat zoals in de media wordt aangegeven het kavel nimmer op enige wijze openbaar te koop is aangeboden binnen de nu geldende bestemming.

Triavesta is in de nabijheid van dit kavel ook eigenaar van twee grote kantoorgebouwen aan de Nieuwe Kade 16 en 17 welke bestaan uit 700 m2 winkel / showroom en 1200 m2 kantoorruimte. Daarnaast is er nog veel ander bezit in de regio. Wij zijn daarmee lokaal geworteld en volgen de ontwikkelingen in het gebied daarom ook nauwgezet.

Op grond van concrete vragen van kopers en huurders zijn wij op zoek naar geschikte bedrijfskavels voor hoge kwaliteit ontwikkeling van commercieel vastgoed. Het gaat dan om werkplaatsen, magazijnen en specialistische detailhandel (winkels) voor het MKB. Niet dus zomaar een standaard bedrijfshal op een industrieterrein maar juist dicht tegen of nabij de bebouwde kom. Onderhavige locatie voldoet daarmee precies aan onze zoekvraag.

Wij (her)ontwikkelen op dit moment een dergelijk plan midden de bebouwde kom van het centrum van Tiel. Hier maken oude vervallen bedrijfsruimten plaats voor nieuwbouw in buitengewoon passende “Pakhuis stijl” met fraaie gemetselde gevels en veel detaillering.

Industrieweg Oost 21| 6662 NE Elst | tel. 026-3020027
info@triavesta.nl | www.triavesta.nl
BTWnr. NL8510.24.205.B01 | K.v.K. nr. 53802721

Hieronder een korte impressie van de uitstraling van het in Tiel te realiseren plan:

Bedrijfsruimte en specialistische detailhandel in "pakhuis stijl" in pleinligging.

Authentieke jaren 20 en 30 metselwerk details in Art Deco en Jugendstil stijl.

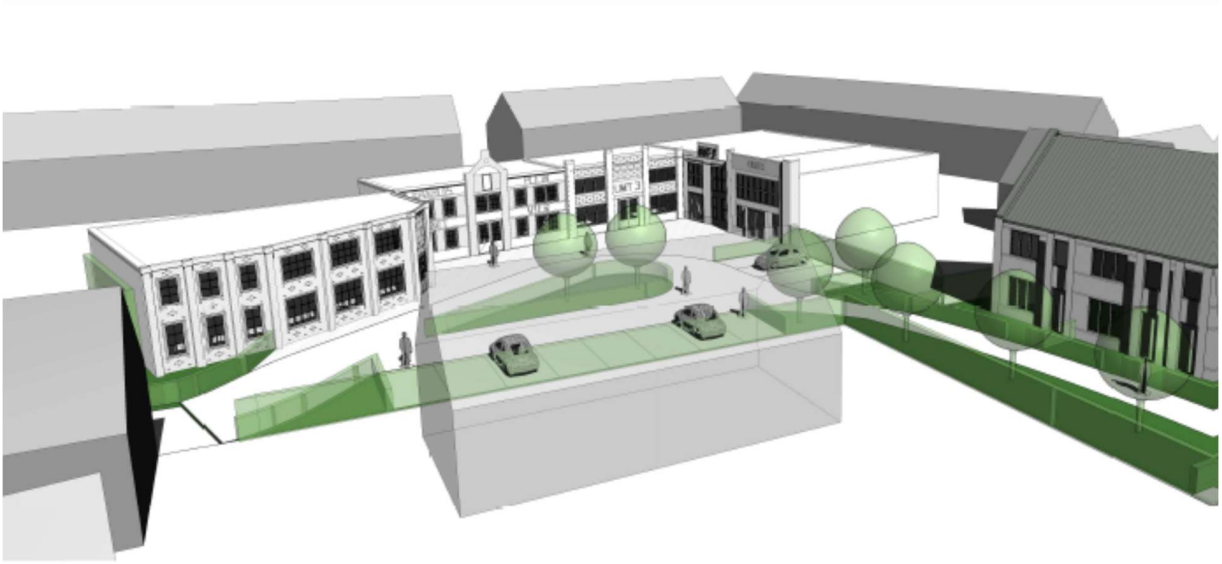

Door deze uitstraling is er meer vloeiende overgang tussen de bedrijvigheid en de aangrenzende woningen.

Ook de voorgenomen bouwlocatie voor de moskee welke prachtig ligt in het Gashouderskwartier kan zeer goed binnen zijn huidige bestemming en gebruiksmogelijkheden een eenheid gaan vormen met de aanwezige historie van die locatie.

Triavesta kan en wil met behoud van het historische karakter van de locatie de bedrijfsgebouwen ontwikkelen in de stijl en functie die past binnen het gebied maar vooral ook aansluiting zoekt bij de bijzondere geschiedenis van de gasfabriek.

Een plan van deze omvang ontwikkelen wij in eigen beheer zonder externe financieringen en/of voorbehouden. De bouw realiseren wij in samenspraak met een lokale aannemer. Ik ben op de hoogte van uw nota grondprijzen voor de waardering van de bouwgrond. Deze prijzen zijn marktconform en aanvaardbaar voorzover het bouwvlak in redelijke verhouding tot de kadastrale oppervlakte staat.

Graag treed ik nader in overleg met de betrokken beleidsmedewerker, ambtenaar en/of wethouder. Wij zouden in geval van een mogelijkheid tot aankoop de bouwlocatie (Het betreft het perceel sectie D, nr. 5760 ged). snel willen verwerven en starten met de ontwikkeling.

In verband met mijn belang ten aanzien van een voorspoedige afwikkeling van dit verzoekschrift heb ik tevens een afschrift hiervan per e-mail verzonden aan de betrokken wethouder Vastgoed en Grondzaken, dhr. R van der Zee (roeland.van.der.zee@arnhem.nl)

Hoogachtend en vriendelijke groet,

Sander Hansen
Triavesta | Projectontwikkeling & Vastgoed Beheer

s.hansen@triavesta.nl

GEMEENTE
Arnhem

Triaveste Projectontwikkeling en
Vastgoedbeheer
T.a.v. de heer S. Hansen
Industrieweg Oost 21
6662 NE ELST

Datum : 13 oktober 2020
Uw kenmerk : Uw verzoekschrift d.d. 30 september 2020

Zaaknummer : 514603
Contactpersoon : H. Wansink/S. Giesen
Telefoonnummer : 026 3774081

Onderwerp: Uw verzoekschrift d.d. 30 september 2020

Geachte heer S. Hansen,

Op 30 september 2020 heeft u het college een brief gestuurd waarin u aangeeft interesse te hebben in kavel A Fluvium Zuid. Het college dankt u voor uw interesse.

Inmiddels is het college met een andere partij in gesprek omtrent de realisatie van een Moskee op dit kavel. Het college maakt met deze partij afspraken omtrent de reservering van dit kavel.

U refereert in uw brief aan het feit dat dit kavel niet op het Vastgoedplein heeft gestaan en dat u daarom niet eerder uw interesse kenbaar kon maken. Het is juist dat dit kavel niet eerder op het Vastgoedplein heeft gestaan. Voor dit kavel waren lange tijd parkeerplekken voorzien. Inmiddels is voor dit parkeerprobleem een oplossing gevonden.

Daarnaast is het college samen met het bestuur van de moskee, al langer op zoek naar een alternatieve locatie. Het college heeft weloverwogen besloten de komst van een moskee op dit kavel nader te verkennen wat nu resulteert in het maken van afspraken over de reservering van dit kavel.

Graag wijst het college u erop dat er aan de Westervoortsedijk/van Oldebarneveldtstraat nog een bedrijfskavel te koop staat. Voor nadere gegevens wijst het college u naar het vastgoedplein van de gemeente Arnhem (www.vastgoedplein.nl). Inmiddels hebben er zich voor dit kavel meerdere geïnteresseerden gemeld.

Helaas kan het college niet met u verder in gesprek omtrent de verkoop van kavel A Fluvium Zuid. Desondanks vertrouwen we erop u naar behoren geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,
Het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
namens het college,

mw. E.W.M. van der Graaf
clustermanager Vastgoed en Gebiedsrealisatie

Stadskantoor - Eusebiusbuitensingel 53 • Postbus 9029 • 6800 EL Arnhem
Telefoon 0800-1809 • Fax 026-3774830 • www.arnhem.nl

Industrieel design

In 2014 hebben mijn vrouw en ik een nieuwbouwwoning in aanbouw aangekocht in Het Nieuwe Kadekwartier, grenzend aan het Gashouderskwartier/Fluviumterrein. Onze woningen hebben een industrieel design, passend bij het vroegere bedrijventerrein met onder andere de gasfabriek en daarbij aansluitend bij de al bestaande bedrijvigheid aan en om de Westervoortsedijk. De intentie was toentertijd al om het hele gebied in deze stijl op te bouwen. BPD adverteert op dit moment voor het Gashouderskwartier met de slogan: “Waar industriële historie toekomst krijgt”. Ook de plannen voor Cobercoterrein aan de Rijn, waarin zowel de melkfabriek als de schoorsteen van Coberco/Friesland Campina behouden blijven, behouden daarmee hun industriële stijl. Ik zie dan ook zo niet hoe een moskeegebouw met minaret in dit geheel zal passen, tenzij deze ook een industrieel design krijgen uiteraard. Ik zie dan ook uit naar de tekeningen.

Parkeer- en geluidsoverlast

Diverse buurtbewoners hebben al richting de gemeente aangegeven zich zorgen te maken over het parkeer- en geluidsoverlast. De parkeerdruk in onze wijk is door het betaald parkeren op dit moment nog beperkt. Deze zal wanneer de woningen op Fluvium eindelijk eens gerealiseerd worden, sowieso al verder toenemen. De praktijk leert helaas dat veel mensen 2 auto’s bezitten en daarmee niet voldoende hebben aan de ene parkeerplaats die bij hun woning geleverd wordt. Wanneer er tussen de 300 en 500 mensen naar de moskee komen, waarvan ongetwijfeld een flink aantal met de auto, zal de parkeerdruk in de omgeving verder oplopen. Daar komt bij dat er enkele honderden meters verderop, op de hoek Broekstraat en Van Oldenbarneveltstraat al een gebedshuis staat, waarmee de buurt zijn bijdrage op dit maatschappelijk vlak al levert.

Verder is het geluidsniveau van heikel punt. Als buurtbewoner wil je daarvan geen overlast ervaren, noch daar eindeloze discussies over hoeven voeren. Dat gaat ten koste van woongenot, de leefbaarheid van de wijk en daarmee ook van toekomstige verkoopbaarheid en de waarde van onze woningen. Even googlen leert dat overlast van gebedshuizen niet ver weg is, onder andere Utrecht en Venlo zijn hier voorbeelden van. Dit lijkt mij dan ook geen goede weg om in te slaan.

Rol gemeente Arnhem

De gemeente kiest voor een locatie waar door eindeloze procedures over geluidsoverlast nog altijd geen woningen staan. Hierdoor zijn er geen direct omwonenden, die zich dan ook niet kunnen uitspreken over het voornemen. De gemeente lijkt een slaatje te willen slaan uit deze impasse om zo een voor hen langlopend dossier af te ronden. Alleen al de schijn hiervan, doet mijns inziens ernstige afbreuk aan het vertrouwen in de overheid. De betrouwbaarheid die, zoals iedereen helaas weet, toch al erg onder druk staat. Als gemeente moet u dat niet willen.

Dank u wel!

Van: "Essen van, CWGH
Datum: 2 maart 2021
Onderwerp: RE: Rondetafelgesprek Fluvium Zuid

De korte pitch luidde als volgt:

BPD is gebiedsontwkkelaar van Nieuwe Kadekwartier, waaronder Cobercokwartier, Gashouderskwartier(Fluvium) en Havenmeesterskwartier (Rijnwijk) vallen.
Onze aandacht en vragen gaan in deze met name uit naar de parkeerintensiteit rond de Moskee op de gebedsdagen en de belasting daarvan op de bewoners in het naastgelegen Gashouderskwartier.
Daarnaast hebben wij in dit gebied, waarin Nieuwe Kadekwartier gelegen is, te maken met een intensieve beoordeling van de beeldkwaliteit door het kwaliteitsteam, waarbij het industriële verleden terug dient te komen in de architectuur van de gebouwen.
Graag zien wij dat het ontwerp van de Moskee aansluit op de beeldkwaliteit en identiteit van dit gebied.

Het zou fijn zijn als bovenstaande kan worden meegegeven bij de afwegingen van het College en de Raad en de partijen die betrokken zijn bij de ontwikkeling van de Moskee.

Met vriendelijke groet,

Chrétien van Essen
Projectdirecteur NKK

bpd
bouwfonds property development

BPD Ontwikkeling BV
Regio Noord-Oost & Midden
De Brand 30, 3823 LK Amersfoort
Postbus 1, 3800 AA Amersfoort

Van: Bart van Meer (Dirkzwager)
Verzonden: dinsdag 2 maart 2021
Onderwerp: Rondetafelgesprek Fluvium Zuid (5067257)

Geachte heer Lammers,

Zoals reeds aangegeven zal ik woensdag, 3 maart a.s. namens de Stichting Westervoortsedijk deelnemen aan het rondetafelgesprek. Deze stichting heeft de navolgende doelomschrijving: "*het verbeteren, behouden en bewaken van een goede ruimtelijke ordening in het gebied aan en rondom de Westervoortsedijk, in het bijzonder maar niet uitsluitend met betrekking tot het behouden van voldoende vestigingslocaties voor bedrijven en het bewerkstelligen van een goed vestigingsklimaat voor bedrijven, het voeren van juridische procedures in dat kader en dat van een goede ruimtelijke ordening en voorts het verrichten van al hetgeen daarmede in de meest ruime zin verband houdt of daarvoor bevorderlijk kan zijn".*

Hieronder breng ik namens de stichting een aantal onderwerpen in die van belang kunnen zijn voor de discussie van woensdagavond.

1. De economische agenda zal op korte termijn worden vastgesteld. De economische agenda heeft dan een looptijd tot en met 2023 en heeft als belangrijk aandachtspunt dat er voldoende bedrijventerreinen beschikbaar moeten zijn voor bedrijven. Door de bestemming te wijzigen om een moskee mogelijk te maken op Fluvium kavel a, handelt de gemeente in strijd met haar eigen uitgangspunten.

2. Bijzondere aandacht verdient dat het terrein niet te koop heeft gestaan op vastgoedplein.nl. De reden is gissen, maar het kan zijn dat dit is ingegeven omdat blijkens informatie die ingewonnen is op grond van de Wob-procedure reeds in februari 2018 er overleg was tussen de gemeente en de Islamitische Unie. Dit is des te prangender nu er voor kavel A- na bekend worden dat dit perceel verkocht zou worden aan de Islamitische Unie - zich twee ondernemers gemeld hebben die interesse hebben om het perceel te kopen tegen marktconforme prijs.

3. Er wordt thans voorgespiegeld dat het zou gaan om een moskee. Echter de functie die Islamitische Unie daarin wenst is beduidend ruimer, te weten gebedsruimte, wasmachine, algemene ontmoetingsruimte, vrouwenverenigingen, jongerenverenigingen, leslokalen, keukens, bibliotheek, bestuurskamer/kantoor, kapper, winkel voor hallalproducten en overige voorzieningen, zoals berging, toiletten, entree, lift et cetera. Zij stelt dat wordt uitgegaan van maximaal 350 bezoekers en dat op een aantal feestdagen dit kan oplopen tot 500 bezoekers. Ook wordt er door de Islamitische Unie gesproken over bazaars die meerdere malen per jaar worden georganiseerd waarbij er meer dan de genoemde 500 bezoekers komen. Ten onrechte dan ook wordt uitgegaan van een parkeernorm van 0,15 resulterende in 53 parkeerplaatsen. Dat is een parkeernorm voor een kerk. Hier hebben we echter te maken met een veelvoud van activiteiten en het is derhalve gerechtvaardigd om aan te nemen dat de parkeernorm niet juist is en dat er onvoldoende parkeerruimte zal zijn. Tevens is het een gerechtvaardigde verwachting dat er verkeersdruk zal ontstaan, in ieder geval op de vrijdagmiddagen en andere feestdagen.

4. Door Islamitische Unie wordt gezegd dat zij bijna 20 jaar aan het zoeken is naar een alternatieve ruimte. Los van de vraag of dit zo is, het is niet aan de gemeente om zorg te dragen voor een ruimte voor een kerkgenootschap. De eenvoudige vraag die gesteld zou

kunnen worden aan Islamitische Unie is of zij een makelaar heeft ingeschakeld die voor haar onderzoek heeft gedaan. Daarvan blijkt niets. Om een voorbeeld te noemen. Er ligt op dit moment een conceptvisie Merwedeterrein d.d. mei 2020. In deze conceptvisie is aangegeven dat er een groot gedeelte van dit terrein als maatschappelijk kan worden bestemd, samen met woondoeleinden. Dit zou zonder meer een geschikte optie kunnen zijn en daarmee wordt in ieder geval betwist dat er geen andere optie is dan kavel A. Naar verluidt zou Islamitische Unie dit terrein ongeschikt achten omdat zij dan te dichter in de buurt zou komen bij een andere moskee. Dit is geen afdoende tegenargument. Het is heel gebruikelijk dat gebedshuizen dicht bij elkaar in de buurt staan. Overigens bevindt zich op een steenworpafstand van kavel A moskee Al Fath aan de Van Oldenbarneveldtstraat 85 te Arnhem.

5. Er is door de stichting een Wob-procedure gestart die zelfs geleid heeft tot een in gebreke stelling, omdat de gemeente niet tijdig reageerde. De gemeente heeft een aantal stukken afgegeven maar lang niet alle stukken. Zo is de reserveringsovereenkomst, die door partijen ondertekend is en waarvan melding is gemaakt in de gezamenlijke brief d.d. 22 januari 2021 van de gemeente en de Islamitische Unie, niet afgegeven. Inmiddels is het bezwaarschrift tegen het Wob-besluit ingediend en daar heeft de gemeente de maximale termijn voor uitgetrokken.

6. Een bijzonder aandachtspunt is hoe deze moskee gefinancierd moet worden. Zijn er wel voldoende financiële middelen. In de eerdergenoemde brief d.d. 22 januari 2021 van de gemeente en de Islamitische Unie is aangegeven dat de Stichting Nederlandse moskeeënbouw en Ondersteuning Gemeenschap (NMOG) de toekomstige eigenaar zal zijn en de Islamitische Unie de beheerder en gebruiker. In eerdere interne stukken van de gemeente wordt ervan uitgegaan dat de Islamitische Unie bij de gemeente heeft aangegeven dat een buitenlandse organisatie ENUG, gevestigd te Keulen de toekomstige eigenaar van de grond zal zijn. Het is niet duidelijk wie de eigendom zal verkrijgen en hoe de financiering zal lopen.

7. Er wordt geen melding gemaakt over de prijs die betaald wordt. Dit zal in ieder geval een marktconforme prijs moeten zijn zodanig dat er geen sprake kan zijn van illegale staatssteun. Is er een taxatierapport, en van welk bedrag gaat de gemeente uit.

Met deze opsomming beoogt de stichting zeker niet een limitatieve lijst van onderwerpen aan te geven. Het is slechts een eerste opsomming die zeker nog naderhand aangevuld zal worden.

Met vriendelijke groet,

Bart van Meer

Dirkzwager legal & tax
Bart van Meer, advocaat
Velperweg 1, 6824 BZ ARNHEM
Postbus 111, 6800 AC ARNHEM

Dirkzwager legal & tax
Bart van Meer,
Velperweg 1, 6824 BZ ARNHEM, The Netherlands
P.O. Box 111, 6800 AC ARNHEM, The Netherlands

Twintig jaar zoektocht

naar een nieuwbouw islamitische gemeenschapscentrum Arnhem

Februari 2021

ISLAMITISCHE UNIE
AYASOFYA ARNHEM

Voorwoord

Deze informatiefolder geeft in vogelvlucht weer welke stappen de Islamitische Unie en de gemeente tussen 2001-2021 hebben genomen ten behoeve van de mogelijke verhuizing van de islamitische gemeenschapscentrum aan de sonsbeeksingel 110 te Arnhem.

Wie zijn wij?

Islamitische Unie, bekend als de Ayasofya moskee Arnhem, gesticht in 1985, is een religieus, - sociaal, - maatschappelijk organisatie. Wij zijn gericht op de integratie, emancipatie, participatie en prestatie van onze leden in de Nederlandse samenleving.

Wij doen dat vanuit een op de islam geïnspireerde maatschappelijke verantwoordelijkheid, die op verschillende terreinen tot uitdrukking komt. Bij al het handelen staat het actieve burgerschap van de leden in de Nederlandse samenleving centraal. Wij staan kritisch-democratisch en open voor iedereen. Wij streven de dialoog na met alle stromingen binnen en buiten de moslimgemeenschap in Nederland.

Waarom nieuwbouw?

Het huidige pand aan de sonsbeeksingel 110 voldoet al een ruime tijd niet aan de behoefte van de bezoekers van de Islamitische Unie. De gebedsruimte is te klein, de klaslokalen voor weekendonderwijs en huiswerkbegeleiding voldoen niet aan de gestelde eisen voor licht en ventilatie. Voorts heeft het huidig pand geen enkel parkeerplaats en straalt niet uit als een islamitisch gemeenschapscentrum.

Twintig jaar zoektocht in vogelvlucht

naar een nieuwbouw islamitische gemeenschapscentrum Arnhem

Eind 2001	De Islamitische Unie geeft aan de wens te hebben voor nieuwbouw van een islamitisch gemeenschapscentrum.
2002	na verschillende gesprekken met onder anderen gemeenteambtenaar Chris Zevenhoven en stedenbouwkundige Peter Koelewijn, is de islamitische unie gevraagd om met een ontwerp te komen voor de locatie hommelseweg/agnietenstraat op de plaats van het Pebremgebouw.
2003	Islamitische unie vraagt vijf verschillende architecten een ontwerp te tekenen voor een islamitisch gemeenschapscentrum op het Pebremgebouw.
2004	De beste ontwerp wordt voorgelegd aan Chris Zevenhoven en de heer ***Sander Van Bodegraven***, toenmalige wethouder. Het ontwerp wordt door hen positief ontvangen
	Er wordt een informatieavond georganiseerd voor de buurtbewoners op de voormalige St. Anna school. Enkele buurtbewoners zijn vel tegen de komst van de moskee. Na deze bijeenkomst wordt de islamitische unie op de hoogte gebracht dat het Pebremgebouw een monumentale waarde zou hebben en om deze reden een moskee daar niet past.
2005	Via de inventarisatie van ruimtevragers en ruimtebieders in de wijken Klarendal en een brede consultatie van wijkorganen heeft het College het terrein van de St. Jansschool aan de Rosendaalsestraat aangewezen voor de verhuizing van de islamitische unie.
	24 november 2005 deelt het College in een brief, die huis-aan-huis in Klarendal is verspreid, mee dat de huidige locatie van de moskee aan de Sonsbeeksingel en de locatie van de St Jansschool aan de Rosendaalseweg zijn aangewezen als geschikte locaties voor een nieuw te bouwen moskee.
2006-2007	Er vinden meerdere besprekingen met de wethouder, ***Barth van Eeten***. Verschillende onderzoeken worden uitgevoerd door de islamitische unie en de gemeente ter voorbereiding van overdracht en realisatie van nieuwbouw
2008	16 december organiseert de gemeente samen met de islamitische unie een informatieavond voor de buurtbewoners in het KAB gebouw
2009	Er wordt een Nota van Randvoorwaarden Islamitisch Religieus Gemeenschapscentrum aan de Rosendaalsestraat geschreven
2010	De raad beslist met 19 tegen en 18 voor. De plannen voor Rosendaalsestraat vervallen
	De Islamitische Unie en de gemeente onderzoeken naar een andere locatie. Het HKA terrein en de grond aan de Hemonylaan wordt besproken
2012	Na enkele gesprekken laat de wethouder ***Margreet van Gastel*** een QuickScan uitvoeren voor de Hemonylaan. Er wordt toegezegd dat indien er geen woon-zorgcomplex komt de islamitische unie haar plannen hier kan verwezenlijken
2013	De 3gasthuizen die op de locatie Hemonylaan een woon-zorgcomplex zou bouwen geeft aan de plannen te schrappen. Voorts bevestigd de 3gasthuizen aan de islamitische unie de grond te willen verkopen mist de gemeente hiermee instemt
	Stilte
2014	De gemeente beslist woningbouw te realiseren in tegenstelling tot de eerder gemaakte afspraken. Islamitische unie dient bezwaar in bij de wethouders en burgemeester
2015	Burgemeester Kaiser belooft de islamitische unie een nieuwe zoektocht te starten en geeft aan dat een moskee met een minaret in Arnhem mogelijk gemaakt zal worden
2018	Gemeente stelt de islamitische unie voor om te onderzoeken of de kavel aan de westervoordedijk een geschikt locatie is.
2021	Na verschillende onderzoeken is met de gemeente een reserveringsovereenkomt ondertekend ten behoeve van de realisatie van een islamitisch gemeenschapscentrum aan de westervoordsedijk.

December

2003

Religieuze bijval moskee

ARNHEM - Een 'echte' moskee met minaret en koepels heeft Arnhem nog niet. De gebedshuizen van de moslims in de Gelderse hoofdstad zijn tot nu toe altijd ondergebracht in oude panden. Maar daar komt wellicht verandering in. Voorgangers van verschillende geloofsgemeenschappen geven hun mening.

De moskee annex groentezaak Aya Sofia aan de Sonsbeeksingel is momenteel het gebedshuis voor de moslims in Arnhem. Daar gaat misschien verandering in komen. (foto: Marion Keijzer)

De Stichting Islamitische Unie is voornemens een nieuwe moskee te bouwen. Ze heeft momenteel een Turkse moskee aan de Sonsbeeksingel genaamd Aya Sofya. Het toekomstige gebedshuis moet komen in Klarendal, St. Marten of de Geitenkamp. De voorkeur gaat naar deze wijken uit, omdat er de meeste bezoekers van de huidige moskee wonen.

„Als christenen een kerk mogen bouwen, dan mogen moslims een moskee bouwen", zo reageert predikant M. Vrijhof van de christelijk gereformeerde Kruiskerk. „Het is aan de mensen zelf hoe ze uiting willen geven aan hun geloof. Ik hoop alleen dat ze de moskee bouwen vanuit religieuze motieven en niet vanuit politieke beweegredenen. Maar ik ga uit van het eerste."

De kosten voor de bouw komen geheel voor de rekening van de islamitische gemeenschap. Sinds de scheiding van kerk en staat moeten de eerstgenoemden de eigen boontjes doppen. Middels donaties en de bijdragen van de leden van de moskee kan geld worden opgehaald. De bouwkosten gaan waarschijnlijk in de miljoenen lopen.

Die scheiding van religie en politiek houdt bovendien in dat de gemeente Arnhem zich niet teveel mag bemoeien met het gebeuren. Aan de andere kant vraagt de vrijheid van godsdienst om een overheid die gelovigen faciliteiten biedt om van hun grondwettelijke recht gebruik te maken.

De gemeente is dan ook bereid de Islamitische Unie een handje te helpen en denkt mee over een geschikte locatie. Bovendien wordt momenteel gebakkeleid over de gewilde minaret. Over of die er komt en hoe hoog die wordt, moet nog een compromis worden gesloten.

- Lees verder op pagina 7 -

Arnhemse Koerier 24-12-2003

24. dec. 2003.

'Het is van belang dat de moskee zichtbaar is'

- Vervolg van voorpagina -

Vrijhof vindt dat de minaret erbij kan. „Het gaat om de intentie. Wil je een opzichtig, groot gebouw, of wil je een bij je geloof passend gebouw? Ik denk dat ze dat laatste willen. Dus wat mij betreft is zo'n minaret geen punt. Wij hebben ook bellen bij onze kerk die we af en toe laten kletteren. Maar niet te vaak en te lang, want we willen de mensen geen overlast bezorgen."

De roep om het nieuwe gebedshuis vloeit voort uit het toenemende aantal moskeebezoekers. Tijdens het vrijdaggebed bezoeken wekelijks meer dan tweehonderd moslims 'Aya Sofya'. Daarnaast wil de gemeenschap graag een moskee die ook de uitstraling heeft van een moskee. Het moet een gebouw gaan worden dat voor een ieder herkenbaar is.

Pastor H.G. Surmund van de rooms-katholieke kerk De Wijngaard vindt die zichtbaarheid belangrijk. „Een pluriforme samenleving kan alleen bestaan als er voortdurend een ontmoeting en uitwisseling kan plaatsvinden. Daarom is het goed als de moskee zichtbaar wordt gemaakt. Nu weten alleen ingewijden waar de moskee is."

De voorganger heeft er alle begrip voor dat de moslims een nieuw geloofshuis willen. „Als een gemeenschap groeit en een grotere betekenis krijgt dan is dat toch logisch. De moslims spelen een belangrijke rol op godsdienstvlak. En dus leveren ze een prominente bijdrage aan onze samenleving. Zij zijn er ook en doen ook mee."

Net zoals de christelijke, protestantse en gereformeerde kerken, bestaat de gemeenschap van gelovige moslims niet uit een homogene groep. Er zijn verschillende etniciteiten, waaronder de Turkse en de Marokkaanse, en verscheidene stromingen. Onder de moslims heerst dus ook verdeling en één moskee is niet genoeg om een ieder in onder te brengen.

„Misschien dat er op den duur dus nog andere moskeeën bijkomen", aldus rabijn S. Evers van de Joodse gemeenschap te Arnhem. „Ik zou ook niet weten waarom niet. De moslims hebben eveneens de behoefte en het recht om in een normaal gebouw te zitten. Van die spookverhalen dat moskeeën broedplaatsen zijn van terroristen moeten we niet uitgaan."

Een beslissing over de minaret zal nog wel wat voeten in de aarde hebben, gezien de discussie in Rotterdam. Hier is geen minaret toegestaan.

September 2004

bij zo'n moeilijk besluit'

De gebedsgebouwen in Arnhem leveren deze dagen veel stof tot praten op. Gisteravond werd in de Willibrordusdkerk in de wijk Plantenburg gesproken over de sluiting van vijf katholieke kerken. Een paar kilometer verderop discussieerden in Sint Marten bezorgde buurtbewoners over de bouw van een moskee.

Bahoeddin Budak spreekt. De buurtbewoners luisteren aandachtig.

Emotie en rumoer over 'mosknee'

Door EELKO WESTER

ARNHEM • „Ik wil maar een ding weten: kan ik vanavond stemmen of ik tegen een moskee ben?". „Nee. Dan ga ik weer."

Zo nog is de eerste buurtbewoner die in afgekomen op de bijzondere vergadering van het wijkplatform Sint Marten en Sonsbeek/Kwartier Zuid. Bijna honderd omwonenden zijn aanwezig in de hal van de Sint Arnuschool op het HKA-terrein aan de Rosendaalseweg. Ze zijn bezorgd. En dat alleszins door een pamflet dat in de maanden ervoor bij diverse bewoners stekken in de brievenbus is gestopt. De strekking van het A-viertje, waarop met grote letters 'moskee' staat: komt allen naar de vergadering van het platform, want daar wordt besloten of op het HKA-terrein een moskee wordt gebouwd.

De brief is niet ondertekend. De meeste aanwezigen vermoeden dat het wijkplatform de brief heeft gestuurd. Maar de voorzitter weet zijn handen direct in onschuld: „Deze stemmingmakerij de brief is absoluut niet van ons."

Van wie dan wel, blijft onbeantwoord. Zoals er in eerste instantie de vele vragen onbeantwoord blijven. Dat verontrust een chauffeur van de Sint Arnuschool op het HKA-terrein aan de Rosendaalseweg. Ze zijn bezorgd. En dat alleszins door een pamflet dat in de maanden ervoor bij diverse bewoners stekken in de brievenbus is gestopt. De strekking van het A-viertje, waarop met grote letters 'moskee' staat: komt allen naar de vergadering van het platform, want daar wordt besloten of op het HKA-terrein een moskee komt en een eventuele moskee komt en een eventuele plek is er ook nog niet. De gemeente heeft alleen het verzoek gekregen van de Islamitische Unie of het mogelijk is een moskee te bouwen in Sint Marten of Klarendal. „En dat zijn we nu aan het onderzoeken", laat hij weten.

De gemeente heeft vijf tot tien locaties in Klarendal en Sint Marten op het oog, maar neigt over de namen. Alleen het HKA-terrein is naar buiten gekomen. „Maar het is nog allerminst zeker dat hier een moskee komt", haast De Bonde zich te zeggen.

De stemming wordt er niet echt beter van. Aan Bahoeddin Budak, voorzitter van de Islamitische Unie in Arnhem, vervolgens de schier onmogelijke klus uit te leggen waarom hij een moskee in de wijk wil neerzetten.

„Ik woon nu dertig jaar in Nederland", begint Budak zijn betoog. „Maar ik vraag me af of ik hier nog dertig jaar mag wonen."

Rumoer stijgt op vanuit de volgepakte hal. Dan wordt het stil. Voor het eerst. Aderlaten kunnen de bewoners bijna een kwartier lang naar het betoog van de voorman van de Arnhemse moskeeën. Op vriendelijke toon vertelt hij de aanwezigen dat dit ook zijn wijk is. „Alleen ben ik geen christen, maar moslim. Ik wil ook een herkenbaar gebouw om mijn geloof te beleiden en geen zaal achter een grensgewinkel. Daar heb ik recht op." Zijn boodschap komt over. Maar nog lang niet bij alle aanwezigen is de koudwatervrees verdwenen.

Begin december volgt er een echte informatieavond. „Met een echte uitnodiging", beloofd De Bonde.

December 2009

eken

Kijk voor het laatste regionale nieuws ook op: www.gelderlander.nl

arnhem & omstreken | 27

MOSKEE IN KLARENDAL

Op de plaats aan de Rosendaalsestraat in Klarendal waar de Sint Jansschool staat, moet een moskee komen voor de 250 islamitische gezinnen in de wijk. Maar er is veel tegenstand.

'We gaan natuurlijk geen twee à drie miljoen euro investeren in een plan waar we niet volledig achter staan'

'De plannen zoals ze er nu uitzien, zijn het gevolg van een democratisch proces. Ik zal'n proces is nooit iedereen tevreden'

De minaret is geen onderwerp van discussie

Oostpool schrapt 'Godot'

Poging tot overval op zaak aan Steenstraat

eken

Kijk voor het laatste regionale nieuws ook op: www.gelderlander.nl

arnhem & omstreken | 23

MOSKEE

De afwezigheid van een raadslid en het niet stemmen van een ander raadslid kostten de Islamitische Unie gisteravond haar moskee. En alle tegenstemmen, natuurlijk.

Bloedstollend debat in hoffelijke sfeer

'Het is ook echt niet zo dat de meeste Klarendallers tegen een moskee als zodanig zijn. Het moet alleen een kleinere moskee zijn'

'Wij pleiten voor een onderzoek naar de betrouwbaarheid van Milli Görüs en dat heeft helemaal niets met racisme te maken'

Moskee

Soms lagere kortingen op bijstand

Zoektocht naar wapen levert nog niets op

Geen onvertogen woord en ook geen massale drukte bij de raadsvergadering over de mogelijke bouw van een moskee in Klarendal. Iedereen houdt zich in de plooi.

door Piet Verhoeven

Een man met een V op zijn overhemd is helemaal in de minderheid aan deze bijzondere raadsvergadering bij de deur. Anden zijn er ook wel bevlagd geweest, maar zonder „We verwachten veel bezoekers, dus hebben we ook veel beveiligers aangetrokken", zegt een woordvoerder van de gemeente Arnhem. Maar die grote belangstelling, die zijn er niet. Als de burgemeester is bezoeker uiteindelijk opgetreden waar het rapportenmagazijn van Pathé naar zal blijken op de avond dat de gemeente de club haar schuld van elf miljoen liet schrijven. Maar nu, dit en een man of tien. Want voor de meeste mensen is bromen in de zaaltrui, een deur openlaten, plek genoeg.

De Turken zitten aan de ene kant van de raadszaal, de Hollanders aan de andere. Er is alvorst en de meningen zijn bekend: tegenover elkaar. Maar er valt geen onvertogen woord. Waar is bijvoorbeeld het agressieve verzet dat veel Klarendal? Waar zijn de vijandige spandoeken? Bij enige vergaderingen in Klik en Klaal zijn vrijdag en zaterdag een reactionaire opstanding de raad buitengaats, maar vergeleken is daar geen spoor van. Hoeften de zijn fanatiek bezwaarmakende Bewonersgroep Klarendalbewoners en Klarendal in Actie deze dag te drukken bezoeken welkom weg! „Daar is geen sprake van", zegt Tahsin uz Zaman. Hij is de bestuurslid van de Islamitische Unie Arnhem, die moskee wil realiseren. „Het is ook echt niet zo dat de meeste Klarendallers tegen een moskee als zodanig zijn. Maar het moet wel een kleinere zijn voor een beperkt aantal personen. Er zijn heus veel Wilders-sympathisanten in de buurt, maar als die moskee klein kan blijven, is hij uiteindelijk tegen."

Dan begint het spel in de raad. Iedereen weet hoe negen en half uur na het andere argument komt op tafel. De meeste partijen uiten voor gelijkwaardigheid. De Onafhankelijke stelt daarna voor aan het gas, kent per jaar vermeerdering te geven voor extra bezoekers, toch verbaasd Barth van Eeten zich. Dat suggereert de Islamitische Unie te verplichten meer parkeerplekken aan te leggen. De SVD wil de woorden van de Sint Jozefschool, die plaats maakt voor de moskee, te behouden. De SP sterk weer een Rotterdamse redeneersek te doen naar Milli Görüs, de moskeeorganisatie van de Islamitische Unie, die volgens de SP evangelisch extremistisch is. „Een die heeft zoiets van: ze zijn de hele zaak aan het verzieken", zegt SP-lieder Gerrie Elfrink. Maar het Partij-raadslid die zijn partij ondanks de rechtsstaat vergaand.

Inderdaad, in de zaal weet Aan het islamitisch verdonken op het moskeegang van de Partij. Die grote fractie haalt niet op de meerderheid voor de drongelhanden. Woordvoerder Marion Blom stak weer nog een hele serie vragen, dien vraagpartijleider Stadt Kleden een schaving. Zowel zij als het Stadsbelang als het Turkse Kamp dienen de meeting volgende restaurant lang. Als iedereen uitgaand, verstelt Blom dat de hele PvdA-fractie min-dan-zwart voor de buurt van de moskee. Toch blijkt dit niet genoeg. Malika Achekar (GroenLinks) is er zuur om PvdA-er Dick Tiechelaar sterke vierde zinnetje bij te laten gebied ontmoeting goed heeft en dus belangdringende is. Gedaan gaat op van Hofstadse kant. Voorzitter Bakaddik Radiek van het raadsdebat laat geen kansje. „We zoeken een derde plek."

Achekar was opvallend afwezig.

Foto's tijdens de unieke gemeenteraadsvergadering: voorzitter Bakaddik Radiek van de Islamitische Unie Arnhem stemt tegen de sloop van de Sint Jozefschool, maar de meerderheid van de raad is voor. Foto Marina Popova

Dinsdag 29 januari 2010 De Gelderlander

Januari 2010

21 | de Gelderlander

Dinsdag 26 januari 2010 AR 801

arnhem

www.gelderlander.nl

NATUUR

Veldmuis bepaalt succes kerkuil

28

24 'Wij kijken te veel naar de tegenstellingen'

27 Bruggenbouwer met principes

ARNHEM Gemeenteraad wijst islamitisch gebedscentrum in Klarendal af

Moskee is van de baan

- Meerderheid gemeenteraad wijst moskee in Klarendal af met krappe meerderheid.
- Argwaan rond parkeeroverlast geeft de doorslag.
- Voorzitter Islamitische Unie blijft zoeken naar geschikte plek in Arnhemse wijk.

door Harry van der Ploeg

ARNHEM – De gemeenteraad van Arnhem wijst de komst van een moskee aan de Rosendaalsestraat in de Arnhemse wijk Klarendal af. Met een krappe meerderheid van 19 stemmen tegen en 18 voor verwierpen de volksvertegenwoordigers vannacht het pakket van randvoorwaarden waarmee burgemeester en wethouders groen licht wilden geven voor het islamitisch gebedscentrum. „Als de raad in meerderheid tegen is, is het over", liet wethouder Barth van Eeten kort voor de stemming weten.

Van Eeten deed nog een dringend beroep op de gemeenteraad om zich niet te laten leiden door het idee dat de moskee hoe dan ook parkeeroverlast zal veroorzaken en dat er op die parkeerdruk nauwelijks valt te handhaven. „Ga niet uit van wantrouwen, wij vinden dat de mensen van de Islamitische Unie hebben aangetoond dat ze recht hebben op uw vertrouwen. Nu lijkt het er sterk op alsof we van tevoren met zekerheid kunnen zeggen dat het een zooitje wordt. Dat is niet terecht."

De stemverhoudingen sloegen door nadat D66 zich in het tegenkamp had geschaard omdat Van Eeten weigerde een hoger aantal parkeerplaatsen te hanteren voor de moskee dan bij andere centra met veel bezoekers. „De gemeenteraad heeft die norm vastgesteld, er is geen reden om bij de moskee een andere te hanteren." Tijdens een laatste schorsing van twintig minuten bleek al snel dat de PvdA-fractie verdeeld was. „We stemmen met een zo groot mogelijke meerderheid voor", meldde raadslid Marion Blom geheimzinnig voor de stemming. Toen was al duidelijk dat PvdA-raadslid Paul Stein zou tegenstemmen. Fractiegenoot Dick Tiemens verschoonde zich van stemming omdat hij een woning in het gebied rondom de beoogde moskeeplek heeft. Sociaal-democratisch raadslid Malika Achekar was opvallend afwezig.

2.688.000 kilo zout al gestrooid

ARNHEM – De gemeentes Arnhem, Renkum en Rheden hebben deze winter tezamen al 2.688.000 kilo zout op de gemeentelijke wegen gestrooid. Gezien de weersvoorspellingen wordt vrijwel zeker nog deze maand de 3 miljoen gehaald. In Arnhem is naast 1.908 ton aan zout ook 35.000 liter pekelwater op de weg gebracht.

Ook zijn er in de gemeente 1.100 zakken zout van 25 kilogram en 6.000 zakken van 5 kilo verspreid. Deze zijn voornamelijk opgehaald door particulieren bij de afvalbrengstations. Er zijn 230 zoutcontainers verspreid.

21 de Gelderlander
Woensdag 27 januari 2010 AR-801

arnhem

www.gelderlander.nl

SPORT
Rafael Nadal geveld door oude knieblessure
31

26 Personeel AkzoNobel staakt voor sociaal plan
27 Fel verzet tegen 'brute aanslag' op pui Noack

MOSKEE Islamitische Unie gaat op zoek naar andere plek voor gebedshuis in Klarendal

Optimisme bij islamieten

- Islamitische Unie ervaart afwijzing moskeeplan niet negatief. „De raad is tegen de plek, niet tegen de moskee."
- Unie zoekt nu andere plek voor moskee in Klarendal.
- Inzameling geld begint pas als bouwplan concreet is.

door **Piet Venhuizen**

ARNHEM – De Islamitische Unie is niet uit het veld geslagen door de weigering van de gemeenteraad in te stemmen met het bouwplan voor een moskee op het terrein van de Sint Jansschool aan de Rosendaalsestraat. Dat zegt voorzitter Bahaeddin Budak. „De raad is alleen tegen deze plek, niet tegen een moskee als zodanig."
De raad verwees de plannen voor de moskee vooral naar de prullenbak uit vrees voor parkeeroverlast. Budak zei meteen na de vergadering dat de Unie opnieuw op zoek gaat naar een geschikte plek in Klarendal voor de moskee. Dinsdagmiddag toont hij zich optimistisch. „Alleen de SP en Zuid Centraal zijn echt tegen de bouw van een moskee, zo heb ik het begrepen. De andere partijen niet. Die vinden alleen de Rosendaalsestraat niet geschikt. Het is dan zaak een andere plek te vinden. De behoefte is nog net zo groot als voor de vergadering van maandagavond."
Budak zegt het verzet uit de buurt tegen de moskee niet als pijnlijk te ervaren. „Zo zie ik dat niet, ik zie dit puur technisch. Deze plek is ongeschikt, zegt de raad. Dan schaar ik mij achter deze conclusie en gaan we op zoek naar een alternatieve plek in de wijk. Want onze leden wonen in Klarendal, dus daar moet de moskee komen te staan. Dat is duidelijk voor ons."
De Islamitische Unie heeft nog geen cent voor de bouw van de moskee in huis. „We gaan pas inzamelen onder onze leden als het bouwplan concreet is. Geld komt er ook uit de verkoop van ons huidige gebouw aan de Sonsbeeksingel. Dat we geld krijgen van onze moederorganisatie Milli Görüs, zoals de SP suggereert, is klinkklare onzin. We moeten de moskee helemaal zelf bij elkaar sparen."

Zie ook pagina 23:
Achekar zat maandag in het vliegtuig

Robot bij operatie in Rijnstate

door **Berrie van Helden**

ARNHEM – Patiënten die een prostaatoperatie ondergaan in Ziekenhuis Rijnstate in Arnhem worden met ingang van deze week geopereerd door urologen die gebruik maken van een robot. De eerste ingreep waarbij de robotchirurgie in Arnhem werd toegepast, had zaterdag plaats. Uroloog Carl Wijburg, die de ingreep uitvoerde, schat in dat de komende weken telkens twee patiënten met behulp van de Intuitie Da Vinci SI-robot worden geopereerd. De robot vertaalt de bewegingen van de uroloog, die

dG REGIO ALGEMEEN SPORT VIDEO FUN

Arnhem krijgt voor het eerst in de geschiedenis een moskee met minaret

Juni 2020

ARNHEM - Voor het eerst in de geschiedenis krijgt Arnhem waarschijnlijk een moskee met een minaret. De Ayasofya-moskee wil vanuit de wijk Klarendal verhuizen naar een nieuwe locatie aan de Westervoortsedijk, aan de rand van de nieuwe woonwijk Nieuwe Kade Kwartier.

John Bruinsma 17-06-20, 12:00 **Laatste update:** 14:09 **Bron:** De Gelderlander

29 0 REACTIES

Het gemeentebestuur wil meewerken aan een oplossing voor de al jaren in ruimtenood verkerende moskee, door op die plek een stuk grond te verkopen. Na de zomer verwacht de gemeente de eerste stap te zetten, met het sluiten van een reserveringsovereenkomst met de financier van de nieuwe moskee.

November

2020

dg.nl ✉ e-mail: redactie.arnhem@gelderlander.nl ☎ Telefoon: 088-0150472 ✱ woensdag 4 november 2020

dG Arnhem & Veluwezoom

Bezwaren van bedrijfsleven tegen locatie Westervoortsedijk 'gezocht'

Raad van Kerken neemt het op voor Aya Sofia-moskee

De Aya Sofia-moskee moet kunnen verhuizen naar de Westervoortsedijk. Dat pleitbord komt van de Raad van Kerken in Arnhem.

John Brahama
Arnhem

Rozendaals ruimste raadsvergadering ooit

Hardlopen tot de laatste snik

Robin Kinderjan: 'Ga maar kerstpakketten ingakken' ▸ Pit

'Traumaheli' voor meesje

Kalkstorting op Ginkelse Heide

▸ Pit

Aan de leden van de gemeenteraad van Arnhem

Arnhem, 10 maart 2021

Geachte raadsleden,

Ons is ter ore gekomen dat er weerstand bestaat vanuit de hoek van enkele ondernemers, welke het handhaven van de vigerende bestemming van een hogere orde vinden dan onze gezamenlijke grondrechtelijke vrijheden, nl. de vrijheid van godsdienst en de vrijheid van vergadering, inzake de bouwplannen van de Arnhemse Aya Sofya moskee op bouwkavel A in Fluvium Zuid.

Het is uitermate jammer om te mogen vernemen dat deze weerstand tegen de nieuwbouwplannen van de Aya Sofya moskee gepaard is gegaan met diverse vergaande uitspraken in schriftelijke en in mondelinge vorm vanuit de vertegenwoordigers van Stichting Arnhemse Bedrijventerreinen (StAB), Ondernemers Kontakt Arnhem (OKA) en de Stichting Westervoortsedijk. Wij betreuren deze uitlatingen ten zeerste en vinden dergelijke verklaringen ongepast.

Het moge duidelijk zijn dat onze stad rijk is aan diverse religieuze gemeenschappen, wij zijn een stad waarin al het bijzondere zich mag manifesteren. Daar hoort dus ook een waardige huisvesting van een geloofsgemeenschap bij. Het is dan ook uitermate ongelukkig dat betreffende vertegenwoordigers van bovengenoemde ondernemerscollectieven zich het recht eigenen om te mogen bepalen waar, wanneer, hoe en in welke vorm een geloofsgemeenschap mag opereren.

Ondergetekenden verzoeken uw raad vriendelijk, inzake deze al decennialang durende kwestie, een positieve houding aan te nemen en rekenen op uw rechtvaardig handelen tijdens het debat.

Met vriendelijke groeten,

İbrahim Günay	**voorzitter TPA (Turks Platform Arnhem)**
Galip Aydemir	**Türkiyem Moskee (ISN, Islamitische Stichting Nederland)**
Bahaeddin Budak	**Ayasofya Moskee (NIF, Nederlandse Islamitische Federatie)**
Mustafa Akpınar	**Stichting Islamitisch Centrum Arnhem-Zuid**
Harun Yurt	**Turkse ondernemersvereniging Arnhem (TOV Arnhem)**
İbrahim Günay	**Turks Cultureel en Educatief Centrum ‘Hoca Ahmed Yesevi’ (TFN, Turkse Federatie Nederland)**
Hakan Geçol	**UID Arnhem (Union of International Democrats Netherlands)**
Atilla Taşdemir	**Vereniging Bektaşlı**

Verzonden: zaterdag 13 maart 2021

Onderwerp: Betreft: Nieuwbouw moskee Rijnpark

Geachte heer/mevrouw,

Met enige teleurstelling lazen wij het bericht van 3 maart in De Gelderlander waarin wordt aangegeven dat ondernemers ontevreden zouden zijn met de plannen die als doel hebben de totstandkoming van een nieuwbouw moskee op het bedrijventerrein aan de Westervoortse Dijk in Arnhem.
Wij herkennen ons niet in deze ontevredenheid en stellen ons dan ook positief op ten aanzien van dit initiatief. Voor wat betreft de beoogde locatie ten behoeve van de bouw van een nieuwbouwmoskee zouden wij als onderneming willen opmerken dat de gekozen plek uitermate geschikt is voor de realisatie van een islamitisch gemeenschapscentrum.

Hierbij willen wij benadrukken dat wij in deze het voorgenomen beleid van de gemeente van harte steunen.

Wij zijn er van bewust dat er altijd keuzes gemaakt moeten worden waarbij soms een bestemming voor maatschappelijk gewijzigd wordt naar bedrijf en andersom. Het moge overduidelijk zijn dat het maatschappelijk belang in dit geval zwaarder weegt.

Hoogachtend,

Burak Ozyurek
PT Arnhem / We prep

Verzonden: donderdag 11 maart 2021
Onderwerp: Reactie UID bouwplannen aya sofya moskee

Beste leden van de gemeenteraad,

Met teleurstelling hebben wij kennisgenomen van het artikel in De Gelderlander van 3 maart jl. waarin wordt vermeld dat er weerstand is vanuit een bepaalde groep ondernemers voor een nieuwbouw moskee aan de Westervoortsedijk.

De komst van de eerste nieuwbouwmoskee binnen onze gemeentegrenzen is op artistiek vlak een unicum welke qua esthetische kwaliteiten uitdagend zal zijn, passende binnen de diverse bouwstijlen van de directe omgeving. Het architectonisch aspect voor dit nieuwbouwproject zal een onderdeel zijn die, mede door inbreng vanuit de stad, in coöperatieve vorm gestalte zal gaan krijgen. Wij zijn van mening dat deze moskee onze stad zal verrijken en een aanwinst zal zijn voor het aangezicht van Arnhem.

Echter zijn wij wel gekwetst door de denigrerende opmerkingen van de ondernemersverenigingen en belangenorganisaties die aanwezig waren tijdens het rondetafelgesprek waarin vanuit deze clubs werd gestuurd om in bestaande bebouwing een moskee te vestigen en dat nieuwbouw, ook niet op een andere locatie, een optie zou zijn. Ook hier blijkt weer dat er geen respect en begrip wordt getoond voor de behoefte die leeft binnen de moslimgemeenschap, nl. de realisatie van een volwaardige huisvesting ten behoeve van gelovigen welke als architectonische parel herkenbaar en zichtbaar mag zijn in onze stad.

In deze moeilijke tijden van de pandemie waarin juist moskeeën hun deuren hebben geopend voor daklozen, voedselbank initiatieven en hulp bieden aangaande maatschappelijke kwesties zoals vereenzaming en een veilige leefomgeving in de diverse wijken, komt dit signaal hard aan bij ons.

Het maatschappelijk belang weegt vanuit ons optiek inzake deze kwestie veel zwaarder. Wij ondersteunen derhalve de intentie van de gemeente voor een wijziging in het bestemmingsplan om zo tegemoet te komen aan de wens van meer dan 10.000 Arnhemse moslims.

Hoogachtend,

Hakan Geçol
Voorzitter UID Nederland afd. Arnhem

Arnhem, 11 maart 2021

Geachte raadsleden en collegeleden,

Met vol verbazing hebben wij moeten lezen dat er weerstand wordt geboden door een bepaalde groep ondernemers tegen de plannen van een nieuwbouwmoskee aan de Westervoortsedijk in Arnhem. Dit bleek ook het geval te zijn tijdens de rondetafelgesprekken in de Arnhemse gemeenteraad over dit onderwerp. Als bestuur van de Türkiyem moskee zijn wij teleurgesteld in de negatieve houding van enkele organisaties inzake de komst van de eerste Arnhemse nieuwbouwmoskee.

Wij maken ons, als grootste moskeeorganisatie van Arnhem, ook zorgen om het feit dat bepaalde ondernemerscollectieven in Arnhem zich oneerbiedig hebben geuit ten aanzien van de legitieme bouwwensen van de Arnhemse moslimgemeenschap. De Türkiyem moskee heeft 800 leden en een groot deel is als ondernemer actief in de stad of in de regio. Ook voor hen is het schokkend om te vernemen hoe enkele ondernemers zich positioneren aangaande de plannen voor de beoogde nieuwbouwmoskee.

Arnhem is een multiculturele stad met een rijke geschiedenis, een stad waar wij als gemeenschap trots deel van uitmaken. De moskeeën in Arnhem zijn een onlosmakelijk onderdeel van onze stad en vervullen een sociaal-maatschappelijke functie voor alle Arnhemmers. Juist in tijden waarin de beperkingen van de pandemie duidelijk voelbaar zijn in stad, hebben de diverse Arnhemse moskeeën hun deuren geopend voor hulpbehoevenden en daklozen.

Graag zouden wij willen benadrukken dat het maatschappelijk belang van een nieuwbouwmoskee aan de Westervoortsedijk groot is en zwaarder zou moeten wegen in uw overwegingen. Derhalve steunen wij hierin het voornemen van het college van B&W.

Wij wensen u veel wijsheid toe in uw werkzaamheden en vragen u in uw besluitvormingsproces het principe van godsdienstvrijheid in acht te nemen.

Namens het bestuur van de Türkiyem Moskee

Galip Aydemir
voorzitter

Verzonden: zaterdag 13 maart 2021
Onderwerp: Bouw project Moskee Arnhem

Geachte Gemeenteraad,

Met enige teleurstelling lazen wij het bericht van 3 maart jl. in De Gelderlander waarin wordt aangegeven dat ondernemers ontevreden zouden zijn met de plannen die als doel hebben de totstandkoming van een nieuwbouw moskee op het bedrijventerrein aan de Westervoortse Dijk in Arnhem. Wij herkennen ons niet in deze ontevredenheid en stellen ons dan ook positief op ten aanzien van dit initiatief.

Voor wat betreft de beoogde locatie ten behoeve van de bouw van een nieuwbouwmoskee zouden wij als onderneming willen opmerken dat de gekozen plek uitermate geschikt is voor de realisatie van een islamitisch gemeenschapscentrum. Hierbij willen wij benadrukken dat wij in deze het voorgenomen beleid van de gemeente van harte steunen. Wij zijn er van bewust dat er altijd keuzes gemaakt moeten worden waarbij soms een bestemming voor maatschappelijk gewijzigd wordt naar bedrijf en andersom. Het moge overduidelijk zijn dat het maatschappelijk belang in dit geval zwaarder weegt.

Hoogachtend,

Garage Bilal
Nieuwekade 9
6827 Aa Arnhem

Van: Bovenlander, Fabian
Verzonden: maandag 15 maart 2021 10:59
Onderwerp: Mogelijke bouw Moskee Westervoordsedijk

Beste Raadsleden van de Gemeente Arnhem,

Vandaag heb ik, zoals het een goede buur betaamd, kennis gemaakt met de (mogelijk) toekomstige bewoners van de nieuwe te bouwen Moskee aan de Westervoordsedijk. Als onderneming in het gebied houden wij uiteraard alles wat er in het gebied gebeurd goed in de gaten. U als Gemeente informeert de bewoners hier overigens goed over. Voorzitter van de Islamitische Unie, de heer Bahaeddin Budak, heeft mij geïnformeerd over de zoektocht naar een nieuwe locatie in Arnhem. Daarbij vertelde hij mij dat men hier ruim 20 jaar mee bezig is en dat er steeds redenen zijn om de mogelijkheid tot het bouwen van een nieuwe moskee af te wenden. Als weldenkende inwoner van onze mooie stad én ondernemer vind ik dit erg ingewikkeld en schaam ik mij haast (terwijl ik er niet eens iets aan kan doen). Het is te danken aan de doorzettingskracht van mensen als meneer Budak dat er nog steeds gepoogd wordt om een goede locatie te vinden voor het bouwen van een nieuw gebedshuis.

Bij deze wil ik dan ook laten blijken dat wij, in tegenstelling tot een aantal ondernemers in het gebied, onze nieuwe buren graag welkom heten en vraag u als Raad dit ook te doen.

Met vriendelijke groet,
Fabian Bovenlander

VAN WIJNEN

Van:
Verzonden: woensdag 17 maart 2021 15:30
Aan: griffie <griffie@arnhem.nl>; Raadsleden Arnhem <raadsleden@arnhem.nl>; Fractievolgers Arnhem <fractievolgers@arnhem.nl>
Onderwerp: reactie Haykem betreffende bouwplannen Aya Sofya Moskee

Beste raadsleden, griffie,

Hierbij stuur ik u de reactie van Turks cultureel en educatief centrum ' Hoca Ahmet Yesevi'.

Met vriendelijke groet,

İ. Günay
Voorzitter

aan de gemeenteraad van Arnhem

Arnhem, 17 maart 2021

Beste raadsleden,

Met veel interesse hebben wij de zitting van het rondetafelgesprek, aangaande de bouwplannen van de Arnhemse Aya Sofya moskee op bouwkavel A in Fluvium Zuid, gevolgd. Wij zijn echter wel geschrokken door de negatieve houding van enkele belangenorganisaties ten aanzien van de voorgenomen plannen. De weerstand van de aanwezige insprekers kunnen wij niet plaatsen en zijn derhalve ook onthutst door de inbreng van de verschillende vertegenwoordigers van de presente ondernemersverenigingen. Wij zouden willen opmerken dat dhr. van der Doe (StAB) een hele ongelukkige openingszin heeft gebruikt in zijn betoog, nl.; *"Er zijn ook landen waar niet eens over de bouw van kerken gesproken kan worden en hier kan dat wel"*. Dit was zeer ongepast en absoluut niet relevant voor het gesprek. Alsof de islamitische gemeenschap in Arnhem verantwoordelijk gesteld kan worden voor de beperkte godsdienstvrijheid in bepaalde landen en ze daarom eigenlijk genoegen zou moeten nemen met hetgeen wat ze al hebben. Alsof het eerder als een gunst is verstrekt.

Door dit gevoel van morele verhevenheid op die avond te ventileren bevestigde de inspreker van der Doe als het ware zijn onwil. Dit werd gevolgd door mitsen en maren van anderen; *"het gaat ons niet om de moskee, maar om de schaarse bedrijfsruimte"*, *"wij gunnen van harte de bouw van een nieuwe moskee, maar niet daar"*. Dhr. van der Doe zou als geen ander moeten weten dat van uitstel afstel komt. Vervolgens heeft men het volgende ingebracht; *"nieuwbouw is niet voordehand liggend"*, *"eerst kijken naar bestaande gebouwen*. Dit is weer het ultieme voorbeeld van hoe stereotyperend gekeken wordt naar een moskee. De mogelijkheid voor nieuwbouw, wat overal in ons land inmiddels de gewoonste praktijk is, wordt niet eens als optie beschouwd. Deze insinuaties vinden wij derhalve ook denigrerend en vertonen alle schijn van vooringenomenheid.

Alle argumenten die het voor ondernemers aantrekkelijk maken om zich op deze locatie te willen vestigen gelden in principe ook voor de moskee. De nabij gelegen en geplande woonfuncties, de centrale ligging en de goede bereikbaarheid van de kavel maken dat dit een uitermate geschikte locatie is voor een nieuw te bouwen moskee. Het wordt nu, na 20 jaar zoeken, eindelijk tijd om als stad een geschikte plek beschikbaar te stellen voor de bouw van een nieuwbouwmoskee. Vele gemeenten in Gelderland zijn ons voorgegaan. Het zou de Gelderse hoofdstad sieren hier een constructieve houding in te nemen en vaart te maken. Een stad met een grote moslimpopulatie verdient een waardig gebedshuis welke ook gezien mag worden. Dit past ook bij Arnhem als stad die vaak in de prijzen is gevallen met mooie architectuur.

Hoogachtend,

Ibrahim Günay

Turks Cultureel en Educatief Centrum 'Hoca Ahmed Yesevi'

Van: Džemat Bošnjak Arnhem
Verzonden: dinsdag 16 maart 2021 18:52
Aan: griffie <griffie@arnhem.nl>; Fractievolgers Arnhem <fractievolgers@arnhem.nl>
Onderwerp: Steun nieuwbouw moskee

Geachte,

Met enige teleurstelling lazen wij in De Gelderlander het bericht van 3 maart jl. waarin wordt aangegeven dat ondernemers ontevreden zouden zijn met de plannen die als doel hebben de totstandkoming van een nieuwbouw moskee op het bedrijventerrein aan de Westervoortse Dijk in Arnhem. Wij herkennen ons niet in deze ontevredenheid en stellen ons dan ook positief op ten aanzien van dit initiatief.

Voor wat betreft de beoogde locatie ten behoeve van de bouw van een nieuwbouw moskee zouden wij als onderneming willen opmerken dat de gekozen plek uitermate geschikt is voor de realisatie van een islamitisch gemeenschapscentrum. Hierbij willen wij benadrukken dat wij in deze het voorgenomen beleid van de gemeente van harte steunen. Wij zijn er van bewust dat er altijd keuzes gemaakt moeten worden waarbij soms een bestemming voor maatschappelijk gewijzigd wordt naar bedrijf en andersom. Het moge overduidelijk dat het maatschappelijk belang in dit geval zwaarder weegt.

Hoogachtend,

Namens bestuur

Islamitische culturele centrum Bosniak Arnhem

--
Islamski kulturni centar "Bošnjak" Arnhem
Sperwerstraat 57, 6823 DK Arnhem

Van: M. El Haddad
Verzonden: dinsdag 16 maart 2021 15:30
Aan: griffie <griffie@arnhem.nl>; Fractievolgers Arnhem <fractievolgers@arnhem.nl>
Onderwerp: Steun bouw moskee aan de Westervoortsedijk

Beste fractievolgers,

Met enige teleurstelling lees ik het bericht van 3 maart jl. in De Gelderlander, waarin wordt aangegeven dat ondernemers ontevreden zouden zijn met de plannen die als doel hebben de totstandkoming van een nieuwbouw moskee op het bedrijventerrein aan de Westervoortsedijk in Arnhem. Ik herken mij niet in deze ontevredenheid en stel mij dan ook positief op ten aanzien van dit initiatief.

Hierbij wil ik benadrukken dat ik in deze het voorgenomen beleid van de gemeente van harte steun. Ik ben er van bewust dat er altijd keuzes gemaakt moeten worden waarbij soms een bestemming voor maatschappelijk gewijzigd wordt naar bedrijf en andersom. Het moge overduidelijk zijn dat het maatschappelijk belang in dit geval zwaarder weegt.

Met vriendelijke groet,

M. El Haddad

Van: voorzitter@bektasli.nl
Verzonden: woensdag 17 maart 2021 16:21
Aan: Raadsleden Arnhem <raadsleden@arnhem.nl>
Onderwerp: Bouwplan Aya Sofya Moskee

Geachte,

Na aanleiding van de ronde tafel gesprek treft u in de bijlage onze brief over de bouwplan voor Aya Sofya Moskee.

Met vriendelijke groet,

A. Tasdemir
Voorzitter Vereniging Bektasli

Arnhem, 17 maart 2021

Beste leden van de gemeenteraad,

Met teleurstelling hebben wij kennisgenomen dat er weerstand is vanuit een bepaalde groep ondernemers voor een nieuwbouw moskee aan de Westervoortsedijk.

In deze pandemie tijd, waarin juist de moskeeën hun deuren hebben geopend voor voedselbank, daklozen, hulp bieden voor eenzaamheid en een veilige leefomgeving in de diverse wijken, komt dit hard bij ons aan.

De functie van ons moskee is om bij te dragen aan de participatiesamenleving. Wij willen de verantwoordelijkheid nemen in onze maatschappelijke rol voor zowel onze leden en niet-leden.

Wij hebben onze deuren altijd wagenwijd open voor iedereen die zich betrokken voelt in de multiculturele samenleving die wij hebben in dit prachtige Nederland.

Met vriendelijke groet,

A. Tasdemir
Voorzitter Vereniging Bektasli

Van: A. Alptekin
Verzonden: maandag 15 maart 2021 20:46
Aan: griffie <griffie@arnhem.nl>
CC: Fractievolgers Arnhem <fractievolgers@arnhem.nl>
Onderwerp: Moskee

geachte heer mevrouw,

Na aanleiding van de bericht op 3 maart 2021 in de Gelderlander willen wij graag als ondernemers de volgende mededelen. Ik las dat de ondernemers ontevreden zijn over het plannen van de nieuwbouw moskee op het bedrijventerrein aan de Westervoortsedijk in Arnhem zouden zijn.
Daartegen zijn wij juist heel tevreden wij kijken er heel positief naar dat hier een moskee op de beoogde locatie komt.

Dit betekend ook voor ons als ondernemers dat deze plek zeer geschikt is voor het bouwen van de nieuwbouw moskee. En voor onze islamitische gemeenschapscentrum. Het moge overduidelijk zijn dat het maatschappelijk belangen in dit geval zwaarder weegt.

Hierbij willen wij benadrukken dat wij in deze het voorgenomen beleid van de gemeente van harte steunen.

Met vriendelijke groet,
Bouwbedrijf Alptekin

Van: Jeroen van Schaik
Verzonden: donderdag 18 maart 2021
Onderwerp: bouw Moskee Westervoortsedijk

Geachte raadsleden.

Ik heb gehoord van de plannen voor de bouw van een nieuwe en als zodanig herkenbare Moskee aan de Westervoortsedijk. In de Gelderlander las ik dat daar gevestigde ondernemers tegen de komst van de moskee zouden zijn met daarbij een argumentatie van Dhr Bruil, de voorzitter van de stichting Arnhemse Bedrijventerreinen. Als ondernemer voel ik me aangesproken vooral omdat ik een andere mening ben toegedaan. Ik ben daarom de huidige moskee aan de Sonsbeeksingel gaan bezoeken. Het was overigens mijn eerste bezoek aan een moskee. Ik heb een heel prettige kennismaking gehad met de imam Dhr Budak en ook heb ik een uitermate positief beeld van deze moskee gekregen. Gezien de huidige ruimte is het volstrekt helder dat er snel een nieuwe moskee moet komen. Daarbij denk ik dat de bouw van de moskee aan de Westervoortsedijk een zeer positieve aanvulling is juist ook t.a.v. de leefbaarheid van dit terrein. Het o.a. genoemde probleem van parkeeroverlast zie ik zeker in het geval van een moskee niet ontstaan. Vandaar dat ik namens ons bedrijf en onze medewerkers wil laten weten dat wij het een goede zaak vinden dat de moskee in onze buurt gevestigd wordt, dat het naar ons idee een positieve werking heeft op de leefbaarheid van de wijk en dat een markant gebouw alleen maar een verrijking van het bedrijventerrein is.

met vriendelijke groet,

Jeroen van Schaik
operationeel directeur
Yes & You B.V.

Overzicht deelnemers rondetafelgesprek Fluvium-Zuid

1	B. Winters	Namens de Stichting Westervoorstedijk
2	B. Van Meer	Namens de Stichting Westervoorstedijk
3	B. Budak	Islamitische Unie
4	L. Mooi	
5	C. van Essen	BPD Ontwikkeling BV
6	T. Iniguez	Voorzitter van OKA
7	H.R. van der Doe	Voorzitter van StAB
8	J. Donkerbroek	Bewoner van het Nieuwe Kadekwartier
9	A.J. Kon	Raad van Kerken Arnhem
10	M. Westdijk	Bewoner van het Nieuwe Kadekwartier
11	R. Barends	Arnhems Platform voor Levensbeschouwingen
12	S. Hansen	Triavesta

WOB verzoek Fluvium Zuid

Tijdens het rondetafelgesprek kwam een WOB-verzoek ter sprake die de Stichting Westervoortsedijk heeft ingediend ten aanzien van alle documenten die betrekking hebben op het gehele bestuurlijke proces dat heeft geresulteerd in het collegebesluit van 16 juni 2020 ten aanzien van Fluvium Zuid.

Zie hier:
1. Het WOB-verzoek: https://geo1.arnhem.nl/hyperlink/images/wob/517653_verzoek.pdf
2. Het besluit: https://geo1.arnhem.nl/hyperlink/images/wob/517653_besluit.pdf
3. Alle beschikbaar gestelde documenten:
https://geo1.arnhem.nl/hyperlink/images/wob/517653_bijlagen.pdf

BEHANDELRESULTAAT

Agenderingsverzoek, rondetafelgesprek - 03-03-2021

Agenderingsverzoek "Wijziging bestemming bouwkavel A in Fluvium Zuid"

Initiatiefnemer	VVD
Zaaknummer:	
Portefeuillehouder:	C. Bouwkamp

Resultaat van bespreking:

Aanwezig
De raadsleden/fractievolgers Prinsen (GL), Pape (VVD), Andeweg (D66), Greving (PvdA), Kraaijenbrink (AC), De Groot (PvdD), Elfrink (SP) Van Dillen (CDA), Zijlstra (CU), Usta (Denk VA) en Tujeehut (AOP).
De fractie van de PVV was niet bij de beraadslagingen aanwezig.

Bespreking
Aan het rondetafelgesprek hebben elf insprekers deelgenomen. Tijdens het gesprek hebben de insprekers zich voorgesteld en de belangrijkste boodschap aan de raad meegegeven. Vervolgens zijn vragen gesteld door de aanwezige fractievertegenwoordigers.

Conclusie
De voorzitter heeft aan het einde van de beraadslaging aan de initiatiefnemer gevraagd of er in een vervolg voorzien is. Mevrouw Pape van de VVD heeft aangegeven dat zij met haar fractie zal bespreken over een vervolgagendering.
.

De raadsadviseur,

W. Lammers

De voorzitter,

M. Simonis

GEMEENTE
Arnhem

VERZONDEN 19 OKT. 2020

StAB
T.a.v. de heer N.A. Bruil
Vlamoven 34
6826 TN ARNHEM

Datum :
Uw kenmerk : 20021
Zaaknummer : 507086
Contactpersoon : Harriet Wansink
Telefoonnummer : 026 3774081

Onderwerp: mogelijke bestemmingswijziging bedrijfskavel Westervoortsedijk

Geachte heer Bruil,

Graag reageer ik namens het college op uw brief van 15 september jl. betreffende de mogelijke bestemmingswijziging van een bedrijfskavel aan de Westervoortsedijk.

Het college heeft begrip voor uw reactie bezien vanuit uw positie als belangenbehartiger van Arnhemse bedrijven in dit gebied. Geredeneerd enkel vanuit het belang van bedrijvigheid in Arnhem, is het transformeren van een bedrijfskavel naar een andere functie, niet wenselijk. Het college heeft dit belang ook zeker meegewogen. Er zijn altijd meerdere belangen en het college tracht hierin een zo'n zorgvuldig mogelijke afweging te maken.

De Islamitische Unie is al jaren op zoek naar een andere huisvesting van de Ayasofia moskee. Er zijn vele locaties afgewogen maar een geschikte locatie, laat staan een met de juiste bestemming, bleek niet eenvoudig te vinden. Na een langdurige verkenning kwam slechts 1 locatie als geschikt naar voren: kavel A in Fluvium Zuid.
Fluvium Zuid maakt deel uit van Rijnpark waar, vanuit StAB in de Visie Rijnpark 2.0, wordt gepleit voor het toestaan van bepaalde vormen van verkleuring. Zo zijn er inmiddels enkele kavels en panden omgevormd naar andere functies zoals leisure en sport. Ook is de functie van kantoor mogelijk vanuit het vigerende bestemmingsplan. Daarnaast staat in de visie omschreven dat Rijnpark, als bedrijvenpark een overgangsgebied is van wonen naar bedrijventerreinen als Het Broek en IPKW, waar zwaardere milieu categorieën zijn toegestaan. Een dergelijk gemengd gebied past goed naast het in ontwikkeling zijnde woongebied. Dit heeft het college van burgemeester en wethouders ook als schriftelijk reactie teruggegeven op de Visie Rijnpark 2.0 middels de brief van 20 juni 2017. Het college is van mening dat verkleuring tot op zekere hoogte past in dit gebied. Een maatschappelijke functie, zoals een moskee, ziet het college als een positieve toevoeging aan een woonwijk en als een goede overgang van wonen naar werken.

Overigens moet voor het wijzigen van de functie nog een ruimtelijk planologische procedure worden doorlopen waarin Islamitische Unie zal moeten onderbouwen dat zij meerdere locaties hebben verkend en dat dit de enige meest passende locatie voor hen is.

In deze planologische procedure hebben belanghebbenden de mogelijkheid om bezwaar in te dienen. Daarna wordt pas formeel besloten of de bestemming gewijzigd mag worden.

Het college is ermee bekend dat de vraag naar bedrijfskavels de laatste paar jaar toeneemt en dat de beschikbare kavels in Arnhem beperkt zijn. De gemeente heeft regionale afspraken hoe om te gaan met de toenemende vraag naar bedrijfskavels. Dit wordt vastgelegd in het Regionaal Programma Werklocaties, welke momenteel wordt herzien. Zeker voor Arnhem is dit van belang gezien de toenemende mate van verstedelijking die plaats vindt en de druk op functies als wonen, werken en voorzieningen verder toeneemt.

U geeft aan dat u via berichtgeving in de krant op de hoogte bent gebracht over de mogelijke vestiging van een moskee aan de Westervoortsedijk. Alhoewel het tegenwoordig lastig is de social media voor te zijn, heeft de gemeente er toch alles aan gedaan om de direct belanghebbenden als eerste en rechtstreeks te informeren. Op 17 juni om 10:00 uur, de dag na dat B&W haar besluit had genomen, is voordat het persbericht uitging, een mail gestuurd naar StAB. Daarnaast is op 27 augustus 2019 met een afvaardiging van StAB gesproken over ontwikkelingen in Fluvium Zuid en over welke kavels er nog beschikbaar waren. In deze gesprekken is ook in vertrouwen gemeld dat er een geïnteresseerde partij was die een maatschappelijke functie wilde ontwikkelen op kavel A. Er kon toen echter nog niet gezegd worden wat voor maatschappelijke voorziening het precies betrof. Pas na het college-besluit van 16 juni jl. kon de projectmanager u hiervan formeel op de hoogte brengen.

Verder geeft u in uw brief aan dat "er in dit gebied sprake is van een ernstig parkeerprobleem en dat dit een reden is om een maatschappelijke functie van deze aard af te wijzen". Het college wil zeker niets bagatelliseren. Parkeren is overal in de stad een onderwerp waar we heel kritisch naar kijken. In dit gebied moeten we constateren dat de huidige situatie niet te vergelijken is met de toekomstige. In de huidige situatie ligt het gebied precies aan de rand van het vergunninghouders gebied en dusdanig dicht bij de binnenstad dat er veel mensen parkeren die niet ter plaatse hoeven te zijn. Dit probleem zal worden opgelost door het hele gebied tot en met de Van Oldebarneveldstraat, vergunninghoudersparkeren gecombineerd met betaald parkeren in te voeren. Daarnaast klopt het dat bij alle nieuwbouw voldoende parkeerplaatsen zullen worden gemaakt, conform de geldende parkeernorm. Dus ook bij de moskee zullen conform de parkeernorm voldoende parkeerplaatsen moeten zijn. Het aantal parkeerplaatsen dat moet worden aangelegd, is gebaseerd op de te verwachten piek op de vrijdagmiddag. Mochten er toch meer moskeebezoekers met de auto komen, dan zullen zij net als andere bezoekers aan de wijk, gebruik moeten maken van de betaalde parkeervoorzieningen. Over het algemeen remt dit het gebruik van de auto aanzienlijk.

Mocht er sprake zijn van "foutparkeren" (bijvoorbeeld op de stoep), hebben we als uiterste mogelijkheid ons handhavingsinstrument om in te zetten om eventuele overlast te reguleren. Los van het instrumentarium, hebben wij de Islamitische Unie gevraagd om dit soort punten met de buren (omwonenden en omliggende bedrijven) in goed overleg op te lossen. Zij zullen in een vroeg stadium, waarschijnlijk direct na de ondertekening van de Reserveringsovereenkomst, contact met u opnemen. Wij vertrouwen erop dat u open staat voor een gesprek met uw mogelijk toekomstige buren.

Ten aanzien van het parkeren nog een aanvullend punt. U weet dat wij ten aanzien van kavel B met een partij bezig zijn, om te kijken of zij een parkeervoorziening kunnen maken. Deze voorziening is bedoeld voor het eigen wagenpark van de initiatiefnemer maar ook voor derden. Wellicht biedt dat in de toekomst perspectief voor de bedrijven die dicht bij Fluvium Zuid gevestigd zijn.
De gemeente heeft in het gesprek met u op 14 september jl., toegezegd om ten aanzien van het invoeren van het vergunninghouders parkeren, nog een keer apart met u in gesprek te gaan en dan de gemeentelijke mobiliteitsspecialisten mee te nemen.

Samenvattend begrijpt het college uw standpunt en zal dit ook in de planologische procedure dat komen gaat, meenemen. Het college heeft echter in haar eerste afweging van belangen nu geconcludeerd dat een wijziging van de bestemming verantwoord is en goed voor de stad.

Ik hoop u hiermee voldoende antwoord te hebben gegeven op uw vragen.

Hoogachtend,
Het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
namens het college,

Yvonne van der Graaf
Clustermanager Gebiedsrealisatie en Vastgoed

Gemeente Arnhem
t.a.v. College B&W

Arnhem, 28 september 2020

Geen herbestemming van schaarse bedrijfsgrond.

OKA en StAB zijn tegen de herbestemming van een bedrijfsterrein t.b.v. de bouw van een moskee op Rijnpark aan de Westervoortsedijk in Arnhem.
De bouw zou moeten plaatsvinden op een bouwkavel met een oppervlakte van 2.300 m² dat de bestemming heeft van bedrijfsterrein. De grond is bedoeld voor de bouw van een bedrijfspand.

In Arnhem is een tekort aan bouwkavels -de economische agenda geeft dit ook expliciet aan- met deze bestemming zodat het volstrekt onbegrijpelijk is deze schaarse grond een andere bestemming te geven. De bouw van een moskee op deze locatie past ook niet binnen de duurzaamheidsgedachte van de gemeente.

Werklocaties als Rijnpark liggen aan de rand van woonlocaties en dat is juist gewenst omdat daardoor de reisafstand woon-werk (5 dagen in de week) minder is. Bovendien is het veel duurzamer een bestaand gebouw -een kantoor bijvoorbeeld- te transformeren. Arnhem heeft laten zien dat dit mogelijk is.

Wanneer het college haar plannen doorzet, maakt zij haar eigen economische- en duurzaamheidsbeleid ongeloofwaardig.

Namens het bestuur,

Toni Iniguez Najdanovski
Voorzitter Ondernemers Kontakt Arnhem

O K A
ONDERNEMERS KONTAKT ARNHEM

Ondernemers Kontakt Arnhem - Ondernemerscentrum Vlamoven, Vlamoven 34 - 6826 TN ARNHEM
T 026 303 34 40 - **E** info@oka.nl - **I** www.oka.nl - IBAN NL84RABO0385080492 - Kvk 09150884

Partner van
STICHTING ARNHEMSE BEDRIJVENTERREINEN
StAB

Datum: 10-5-2021

Onderwerp: nieuwbouw moskee

Geachte raadsleden,

Al ruim 20 jaar zijn wij op zoek naar een geschikte locatie voor de (nieuw)bouw van onze islamitische gemeenschapscentrum. Telkens horen wij daarover:

> “Wij zijn niet tegen een moskee, maar niet hier.”

In die afgelopen 20 jaar hebben wij in samenspraak met meerdere partijen - waaronder de gemeente Arnhem - diverse panden en gebieden onderzocht en vervolgens een verzoek tot (ver)bouw ingediend.

Een aantal hiervan zal ik met u delen:

- Het PEBREM-gebouw op de hoek Hommelseweg / Agnietenstraat zou nl. monumentale waarde hebben.

  “Wij zijn niet tegen een moskee, maar niet hier.”

- De plek van de Sint Jansschool aan de Rosendaalseweg was te krap en het gebouw zou een grote betekenis hebben voor de buurtbewoners.

  “Wij zijn niet tegen een moskee, maar niet hier.”

- Het terrein aan de Hemonylaan was bedoeld voor een zorgcomplex. Nadat bekend werd, dat de "Drie Gasthuizen" haar plannen er niet kon realiseren, waren wij de eerste partij die een verzoek indiende om de kavel te kopen. De gemeente Arnhem beloofde ons stellig om op dit terrein onze plannen te doen realiseren, indien geen andere partij er een woon-/ zorg-complex zou willen of kunnen realiseren.

  "Drie Gasthuizen" gaf schriftelijk aan, de kavel aan ons te willen verkopen, omdat er geen andere partij was die een zorgcomplex alhier willde bouwen. Ondanks deze 'belofte' heeft de gemeente Arnhem uiteindelijk de bestemming "maatschappelijk" gewijzigd in "wonen".

  “Wij zijn niet tegen een moskee, maar niet hier.”

- Ook het "HKA-terrein" aan de Hommelseweg zou niet geschikt zijn behalve voor woningen.

  “Wij zijn niet tegen een moskee, maar niet hier.”

Sonsbeeksingel 110, 6822 BJ Arnhem
info@arnhemayasofya.nl
Tel: 026-4433694

IBAN: NL02 INGB 0008473710
RSIN-nummer: 807942789
KvK-nummer: 41049220

- Wij hebben ook nog een verzoek ingediend om een leegstaand pand aan de Simon Stevinweg (industrieterrein) te transformeren tot een gemeenschapscentrum. Dat kon helaas ook niet.

  "Wij zijn niet tegen een moskee, maar niet hier."

Wanneer komt de tijd dat we wel mogen horen 'wij zijn niet tegen een moskee en die mag hier?

Welke zijn de argumenten van het front "Wij zijn niet tegen een moskee, maar niet hier" voor de beoogde locatie Westervoortsdijk?

- Het zou een grote zonde zijn als een beoogde bedrijfskavel getransformeerd wordt naar bestemming "maatschappelijk" volgens de woordvoerder van de bedrijven en advocaat van Dirkzwager Legal & Tax. Geachte raadsleden bent u op de hoogte dat het mooie, prachtige pand van Dirkzwager aan de Velperweg op de plek van de voormalige Turkiyem moskee is gebouwd? Geen zonde om "maatschappelijk" te wijzigen in "bedrijf"; andersom dus kennelijk wel?
- Voorts stelt Stichting Arnhemse Bedrijventerreinen (Stab) nota bene in haar toekomstvisie 2.0 van december 2016 zelf voor het Bedrijventerrein Rijn Park, met name het gebied waar de beoogde kavel voor de islamitische gemeenschapscentrum ook onderdeel ervan is, te verkleuren en nieuwe gebruiksfuncties aan toe te kennen zoals sport- en recreatievoorzieningen. Het mag duidelijk zijn dat sport – en recreatievoorzieningen ook vallen onder bestemming maatschappelijk. Dat Stab nu tegen een mogelijke bestemingsplanwijziging is strookt niet met haar eigen toekomstvisie.
- Tevens heeft OK, die ook aangeeft tegen de komst van de moskee te zijn, eerder geen bezwaar gemaakt op de verkleuringsvisie van Stab. Om nu aan te geven dat het een principekwestie is dat een bedrijventerrein niet gewijzigd mag worden tot maatschappelijk is in ieder geval voor deze kavel niet billijk.
- Een tweede reden die wordt genoemd is de mogelijke parkeeroverlast volgens woordvoerder/ directeur van Kuiper Bouwbedrijf. Kuiper Bouwbedrijf heeft aan de Sonsbeeksingel op een plek met bestemming "wonen" een mooi gebouw geplaatst voor horeca en hotel. Hoeveel parkeerplaatsen? Drie, alleen maar drie.

Zoals eerder aangegeven zijn wij al 20 jaar op zoek naar een geschikte locatie en blijven wij van mening dat deze kavel (Westervoortsedijk) uitermate geschikt is voor realisatie van een islamitisch gemeenschapscentrum om de volgende redenen;

- Voor deze kavel hoeven wij geen pand (met monumentale status) af te breken;
- Voor deze kavel hoeven wij geen gebouw af te breken waaraan buurtbewoners zich mogelijk verbonden voelen
- Voor deze kavel hoeven wij geen bomen om te hakken
- Voor deze kavel leveren wij voldoende parkeerplaatsen op eigen terrein volgens de regels van de gemeente
- Voor deze kavel leveren wij aan de Sonsbeeksingel, 1200 m2 in Klarendal in ten behoeve van bedrijfs/woondoeleinden

- Deze kavel is goed bereikbaar, het is op loopafstand van de wijken Nieuwe Kadekwartier en het Arnhemse broek. Zeer goed bereikbaar met de fiets en openbaar vervoer.

Wij willen heel graag in goed overleg met de buurt, bewoners en bedrijven, ons islamitisch gemeenschapscentrum bouwen. Niet alleen voor ons maar ook voor de stad.

Ook met u, geachte raadsleden, praten wij graag verder om onze plannen toe te lichten en uw vragen te beantwoorden.

Geachte raadsleden,

Luister:

* naar jullie hart;

* naar jullie gevoel voor rechtvaardigheid;

* naar jullie medemenselijkheid;

* naar jullie gevoel voor gelijkheid;

* naar jullie streven naar vrijheid van geloofsbeleving.

Geef ons na 20 jaar de mogelijkheid om op de Westervoortsedijk een duurzaam en groen islamitisch gemeenschapscentrum te bouwen.

Breek alle muren weg en zeg voluit:

“Wij willen een moskee, hier!”

Bahaeddin Budak

Voorzitter Islamitische Unie Arnhem

GEMEENTE Arnhem

Aan de leden van de raad

Datum	: 20 april 2021
Zaaknummer	: 561939
Contactpersoon	: Harriet Wansink
Telefoonnummer	: 026 3774081

Onderwerp: Verzoek om inlichtingen artikel 169-3 gemeentewet over Ontwikkeling moskee in Fluvium Zuid van fractie SP

Geachte voorzitter en leden,

Het raadslid G. Elfrink heeft ons namens de fractie SP bij brief, ingekomen 28 februari 2021, schriftelijk verzocht om inlichtingen over de ontwikkeling van de moskee in Fluvium Zuid, op grond van artikel 169, derde lid, van de Gemeentewet. Het verzoek is als bijlage toegevoegd aan deze brief.

Hieronder is per vraag aangegeven hoe aan het verzoek wordt voldaan dan wel zijn gestelde vragen beantwoord.

1. *Alle rapporten, verslagen, agenda's, besluitenlijsten, afsprakenlijsten, nota's, notities, memo's, mails, sms, apps, en overige documenten, die de betrekking hebben op het gehele bestuurlijke proces dat heeft geresulteerd in het collegebesluit van 16 juni 2020 en het daaropvolgende besluit van 19 januari 2021*;

Reeds geopenbaard
De opgevraagde stukken komen grotendeels overeen met de stukken die in het kader van een verzoek van de Stichting Westervoortsedijk op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) reeds zijn geopenbaard.

Deze geopenbaarde stukken zijn genummerd en voorzien van een inventarislijst. Uw raad heeft via de griffie reeds deze stukken verstrekt gekregen. De griffie heeft deze stukken via iBabs Online gepubliceerd op internet.

Bij verstrekking op grond van de Wet openbaarheid van bestuur zijn overeenkomstig artikel 10, tweede lid onder e, van de Wob diverse persoonsgegevens onleesbaar gemaakt.

Interne emailconversaties (Bijlage X3)

Het college verstrekt voorts de interne emailconversaties tussen ambtenaren onderling en tussen ambtenaren en bestuurders, inclusief bijlagen, die zien op (het voorbereidingsproces van) de uiteindelijke reserveringsovereenkomst. Ook hierbij zijn op grond van artikel 10, tweede lid onder e, van de Wob diverse persoonsgegevens onleesbaar zijn gemaakt. Er is geen sms of WhatsApp verkeer op dit dossier.

Onder geheimhouding: Reserveringsovereenkomst (Bijlage X4)
In de (concept)reserveringsovereenkomst(en), een email die ziet op deze overeenkomsten passages en (concept)planschade risicoanalyse(s), weggelakt omdat deze de economische en financiële belangen van de gemeente en/of de contractspartner raken en derhalve op grond van artikel 10, tweede lid onder b Wob niet geopenbaard kunnen worden.

In het kader van de inlichtingenplicht van het college ex artikel 169, derde lid van de Gemeentewet kan het college uw raad deze weggelakte informatie wel verstrekken, maar onder geheimhouding voor onbepaalde tijd vanwege voornoemde de economische en financiële belangen van de gemeente en/of de contractspartner

2. *Alle correspondentie tussen de gemeente Arnhem en de Islamitische Unie; alle correspondentie tussen de gemeente en (externe) adviseurs van de Islamitische Unie; alle correspondentie tussen de gemeente en aan de Islamitische Unie gelieerde organisaties van 1/1/2018 tot heden;*

   Deze stukken vindt u terug in de reeds openbaar gemaakte stukken op iBabs Online. Het gaat om de documenten met de nummers: 2.1/2.4 (verzoek), 5.58, 5.59 (brieven) en de documenten 5.62/5.101 (e-mails)

3. *Alle correspondentie over de afhandeling van het Wob-verzoek van Stichting Westervoortsedijk; inclusief interne ambtelijke correspondentie en correspondentie tussen ambtenaren en bestuurders en tussen bestuurders onderling;*

   Deze stukken vindt u in de reeds openbaar gemaakte stukken op iBabs Online onder de nummers 5.58 (brief) en 5.67 en 5.68 (e-mails) voor wat betreft contact tussen ambtenaren en de stichting en in bij bijlage X2 vindt u de interne stukken.

4. *Al het ingewonnen interne en externe (juridisch) advies omtrent de afhandeling van het Wob-verzoek van de stichting Westervoortsedijk;*

   De in bijlage X2 verstrekte stukken zien op de interne (juridische) advisering. Er is geen extern advies ingewonnen.

5. *De reden waarom het WOB-verzoek van de Stichting Westervoortsedijk, het besluit van het college op dit verzoek en de reeds verstrekte informatie niet staan weergegeven op https://wob.arnhem.nl/pages/wobpublicaties, aangezien de gemeente Arnhem daar alle WOB-verzoeken met besluit en bijlage(n), die na 1 april 2020 zijn binnengekomen publiceert en deze gepubliceerd dienen te worden vanaf het moment dat het besluit genomen is;*

   Dit betreft een (procedurele) technische oorzaak. De stukken waren niet in de juiste format aangeleverd, waardoor plaatsing op de website vertraging op liep.

   Voor wat betreft stukken die lopende een bezwaarprocedure tegen een besluit op grond van de Wob worden openbaargemaakt geldt dat deze stukken normaliter pas na het afronden van de bezwaarprocedure samen met de formele beslissing op bezwaar op de website www.wob.arnhem.nl worden geplaatst. Hoewel de bezwaarprocedure nog niet is afgerond, zijn naar aanleiding van een verzoek via de griffie deze stukken inmiddels aan uw raad verstrekt.

6. *a. de periode (datums) waarin de gemeente de betreffende kavel te koop / te huur heeft aangeboden op vastgoedplein.nl, aangezien de gemeente gewoon is daar haar kavels aan te bieden; en de bijbehorende de verkoop-/ verhuurinformatie en voorwaarden;*
   b. het besluit om de kavel van vastgoedplein.nl te verwijderen inclusief alle onderliggende documenten en (interne) correspondentie;
   c. het besluit om de kavel niet op vastgoedplein.nl te plaatsen inclusief alle onderliggende documenten en (interne) correspondentie;
   d. het aantal belangstellenden dat zich de afgelopen 5 jaar voor de betreffende kavel heeft gemeld, inclusief moment van het eerste contact (maand en jaar);
   e. alle correspondentie tussen de gemeente en de belangstellenden (concurrentiegevoelige informatie kan worden weggelakt);

   a. Kavel A en B hebben niet op het Vastgoedplein te koop gestaan omdat de kavels niet beschikbaar waren. Kavel A was in gebruik voor opslag van materialen en grond t.b.v. de ontwikkeling van Fluvium-Noord en -Midden. Daarnaast zou deze kavel tijdelijk gebruikt gaan worden voor de opvang van parkeerplaatsen zodra kavel B (waar nu tijdelijke de parkeerplaatsen zijn), ontwikkeld zou worden. Over kavel B liepen al langjarige gesprekken met een geïnteresseerde dus ook kavel B was niet beschikbaar en werd niet te koop gezet. Alleen kavel C was beschikbaar en is daarom op Vastgoedplein gezet.
   b. Kavel A heeft niet op het Vastgoedplein gestaan en kon dus ook niet worden verwijderd.
   c. Er is geen formeel besluit nodig om een kavel wel of niet op het Vastgoedplein te plaatsen. Omdat de kavel niet beschikbaar was (zie antwoord a), is het niet aan de orde geweest om de kavel op Vastgoedplein te plaatsen.

d. In de afgelopen 5 jaar hebben zich voor zover bekend slechts 2 bedrijven gemeld met interesse voor kavel A. Een belangstellende heeft zich gemeld per brief van 30 september 2020 en een belangstellende heeft eind augustus/begin september 2020 telefonisch gemeld. Dit was in beide gevallen na het besluit van B&W (16 juni 2020) om de ontwikkeling van een moskee op kavel A voor te bereiden.
e. Zie brief van 30 september 2020 (iBabs Online nummer 5.60).

7. *a. de kennis die de gemeente draagt over (de herkomst van) de financiering van respectievelijk de reserveringsovereenkomst, de daaraan verbonden grondaankoop, de daaraan verbonden bouwexploitatie; en al datgeen de gemeente heeft gedaan en gaat doen om die kennis te verwerven;*
b. de garanties die de gemeente vereist ten aanzien van de bovengenoemde financieringen en hoe zich dat verhoudt tot wat gewoonlijk vereist wordt door de gemeente;
c. of er sprake is van (in het vooruitzicht gestelde) buitenlandse financiering;
d. de inspanningen die de gemeente pleegt om buitenlandse of (anderszins) ongewenste financiering te voorkomen;
e. of er bankgaranties in het vooruitzicht zijn gesteld of afgegeven, of dit buitenlandse bankgaranties betreft en in hoeverre de gemeente buitenlandse bankgaranties weigert.

a. Het college heeft onderzoek gedaan naar de financiering door middel van een eigen Bibob onderzoek waarbij het Regionaal Informatie- en Expertise Centrum (RIEC) ons heeft ondersteund. In de beantwoording van de art 44 vragen van de PVV d.d. 29 september 2020, bent u hierover geïnformeerd.
b. Indien de financiering rechtmatig is, is er voor het college geen reden om extra eisen of garanties te stellen.
c. t/m e. Voor het college is het van belang de rechtmatig van de financiering te onderzoeken. Uit het uitgevoerde Bibob onderzoek op de financiering zijn geen onrechtmatigheden in de financiering gebleken.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de loco-secretaris, de burgemeester,

P.J. Altena A. Marcouch

Bijlagen:

Openbaar:
- Brief van fractie SP d.d. 28 februari 2021 over Verzoek om inlichtingen conform artikel 169-3 gemeentewet
- Bijlage X2 (Interne correspondentie inzake afhandeling Wob verzoek)
- Bijlage X3 (Interne emailconversaties)

Onder geheimhouding ter inzage bij de griffie
- Bijlage X4 ((Concept)reserveringsovereenkomsten)

Beantwoording Inlichtingenverzoek van de SP fractie over ontwikkeling moskee Fluvium-Zuid

De stukken van het college zijn te vinden in het raadsdossier, te vinden via onderstaande link:

iBabs Online

Gemeenteraad Arnhem VERWORPEN

Bijeen op	26 mei 2021
Ter bespreking van	Debat Wijziging bestemming bouwkavel A in Fluvium Zuid
Motie van	Steffenie Pape - VVD
Titel motie	Behoud bestemming bedrijven
Nummer Zaaknummer	**21M80**

De Raad, gehoord de beraadslaging,

Omdat we weten dat:

- de vraag naar bouwlocaties voor bedrijven in Arnhem groot is;
- Arnhem een aantrekkelijke stad wil zijn voor bestaande en nieuwe bedrijven;
- er voldoende leuke, weinig overlastgevende bedrijven zijn die zich hier willen vestigen.

Omdat we vinden dat:

- we ervoor moeten zorgen dat courante bedrijventerreinen in eerste instantie als bedrijventerrein moeten worden ingevuld.

Verzoekt het college:

- de bestaande bestemming van bouwkavel A in Fluvium “bedrijven” niet te wijzigen

en gaat over tot de orde van de dag

Steffenie Pape - VVD

Voor	**8**	*Motie "Behoud bestemming bedrijven" (21M80)*
Tegen	**29**	

GROENLINKS 0 7

- Coenders
- Prinsen
- Navis
- Dayioğlu
- Gemici
- Simonis
- van der Loo

VVD Arnhem 6 0

- Combée
- Pape
- Kalthoff
- Maref
- Loos
- Eppich

D66 0 4

- Andeweg
- Loor
- Venhoek
- van Ommen
- van Iperen

PvdA 0

- Greving
- Bouma
- de Vries
- Visser

Arnhemse Ouderen Partij 0 1

- Wiggers

CDA 0 2

- van Dillen
- Hutten

Arnhem Centraal 0 3

- van der Laak
- Manders
- Kraaijenbrink

SP 0

- Elfrink
- Çetintaş
- Dobbe

ChristenUnie 0 2

- Becker
- Nede

DENK | **Verenigd Arnhem** 0 2

- Aydemir
- Dilekçi

Partij voor de Dieren 0 2

- de Groot
- Eliëns

Partij voor de Vrijheid 2

- Verheij
- Henzen

Totaal	**37**

Gemeenteraad Arnhem

VERWORPEN

Bij elkaar op	26 mei 2021
Bij de bespreking van	Wijziging bestemming bouwkavel A in Fluvium Zuid
Motie van	Coen Verheij - PVV
Titel van de motie	Geen minaretten in Arnhem
Nummer Zaaknummer	**21M77**

We weten dat

- onderwerping en overheersing van de niet-islamitische omgeving symbolisch uitgedrukt worden middels de minaretten.
- minaretten in praktische zin gebruikt worden om de oproep tot het gebed, de Azaan, te doen en dat deze oproep over een groot gebied hoorbaar zal zijn.

We vinden dat

- Arnhem noch praktisch noch symbolisch overheerst zou mogen worden door de islam.
- De azaan niet thuishoort in Arnhem en dat deze niet over onze straten zou moeten schallen.

Daarom verzoekt de gemeenteraad het college om

- Te verklaren dat zij de bouw van minaretten binnen haar gemeentegrenzen onwenselijk acht.
- Bestemmingsplannen niet te wijzigen om bouw- en of omgevingsvergunningen voor het bouwen van minaretten mogelijk te maken.
- Te voorkomen dat met het eventuele wijzigen van het bestemmingsplan van bouwkavel A in Fluvium Zuid een minaret mogelijk wordt gemaakt.

Coen Verheij – PVV

Voor 2

Tegen 35

Motie "Geen minaretten in Arnhem" (21M77)

GROENLINKS	0	7
Coenders		
Prinsen		
Navis		
Dayioğlu		
Gemici		
Simonis		
van der Loo		

Arnhemse Ouderen Partij	0	1
Wiggers		

ChristenUnie	0	2
Becker		
Nede		

VVD Arnhem	0	6
Combée		
Pape		
Kalthoff		
Maref		
Loos		
Eppich		

CDA Arnhem	0	2
van Dillen		
Hutten		

DENK / Verenigd Arnhem	0	2
Aydemir		
Dilekçi		

D66	0	4
Andeweg		
Loor		
Venhoek		
van Ommen		
van Iperen		

Arnhem Centraal	0	3
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

Partij voor de Dieren Gemeenteraadsfractie Arnhem	0	2
de Groot		
Eliëns		

PvdA	0	3
Greving		
Bouma		
de Vries		
Visser		

SP	0	3
Elfrink		
Çetintaş		
Dobbe		

PARTIJ VOOR DE VRIJHEID	2	0
Verheij		
Henzen		

Totaal 37

Gemeenteraad Arnhem

VERWORPEN

Bij elkaar op	26 mei 2021
Bij de bespreking van	Wijziging bestemming bouwkavel A in Fluvium Zuid
Motie van	Coen Verheij - PVV
Titel van de motie	Bibob Islamitische Unie
Nummer Zaaknummer	**21M78**

We weten dat

- De financiering van de bouw van de moskee tenminste voor een deel uit het buitenland komt (EMUG).
- De Islamitische Unie de nieuwe moskee zal huren van de stichting NMOG, die aangestuurd wordt door de EMUG uit Keulen.

We vinden dat

- Het college de wet Bibob ten volle moet gebruiken om zich ervan te verzekeren dat er niet een risico is dat crimineel verkregen vermogen wordt geïnvesteerd en/ of er een risico is dat strafbare feiten worden gepleegd

Daarom verzoekt de gemeenteraad het college om

- Een adviesaanvraag in te dienen bij het Landelijk Bureau Bibob om de stichting Nederlandse Moskeeenbouw- en OndersteuningsGemeenschap (NMOG) te screenen en daarbij mee te geven dat tenminste de Islamitisch Unie en de EMUG (Europäische Moscheebau- und Unterstützungsgemeinschaft) als relevante zakelijke relaties moeten worden gezien.

Coen Verheij – PVV

Voor 2

Tegen 35

Motie "Bibob Islamitische Unie" (21M78)

GROENLINKS	0	7
Coenders		
Prinsen		
Navis		
Dayioğlu		
Gemici		
Simonis		
van der Loo		

VVD Arnhem	0	6
Combée		
Pape		
Kalthoff		
Maref		
Loos		
Eppich		

D66	0	4
Andeweg		
Loor		
Venhoek		
van Ommen		
van Iperen		

PvdA	0	3
Greving		
Bouma		
de Vries		
Visser		

Arnhemse Ouderen Partij	0	1
Wiggers		

CDA Arnhem	0	2
van Dillen		
Hutten		

Arnhem Centraal	0	3
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

SP	0	3
Elfrink		
Çetintaş		
Dobbe		

ChristenUnie	0	2
Becker		
Nede		

DENK / Verenigd Arnhem	0	2
Aydemir		
Dilekçi		

Partij voor de Dieren Gemeentelijke Afdeling Arnhem	0	2
de Groot		
Eliëns		

PARTIJ VOOR DE VRIJHEID	2	0
Verheij		
Henzen		

Totaal 37

Motie

VERWORPEN

Geen medewerking verlenen aan ongewenste buitenlandse financiering van gebedshuizen (21M79g)

De raad gehoord de beraadslagingen, bijeen op 26 mei, ter bespreking van het debatverzoek "Wijziging bestemming bouwkavel A in Fluvium Zuid"

Gezien het onderzoeksrapport van de parlementaire ondervragingscommissie Ongewenste beïnvloeding uit onvrije landen (POCOB) "(On)zichtbare invloed",

gezien het risico van ongewenste beïnvloeding
die mee kan komen met buitenlandse financiering,

Gezien het belang van transparantie om deze ongewenste financiering uit te kunnen sluiten,

Overwegende dat de gemeente niet verplicht kan worden tot privaatrechtelijke transacties met religieuze organisatie als deze organisaties of de wijze waarop deze gefinancierd worden als ongewenst moeten worden beschouwd,

Het voor het draagvlak van het grootste belang is om ongewenste financiering uit te kunnen sluiten.

Draagt het college op,

Het uitsluiten van ongewenste buitenlandse financiering van religieuze organisaties als voorwaarde te stellen voor het aangaan van privaatrechtelijke overeenkomsten met dergelijke organisaties

en gaat over tot de orde van de dag.

Elfrink, Dobbe, Cetintas (SP)
Wiggers (Arnhemse Ouderen Partij)

Zaaknummer:

Voor	**6**
Tegen	**31**

Motie "Geen medewerking verlenen aan ongewenste buitenlandse financiering van gebedshuizen" (21M79g)

GROENLINKS	0	7
Coenders		
Prinsen		
Navis		
Dayioğlu		
Gemici		
Simonis		
van der Loo		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
Wiggers		

ChristenUnie	0	2
Becker		
Nede		

VVD Arnhem	0	6
Combée		
Pape		
Kalthoff		
Maref		
Loos		
Eppich		

CDA Arnhem	0	2
van Dillen		
Hutten		

DENK / Verenigd Arnhem	0	2
Aydemir		
Dilekçi		

D66	0	4
Andeweg		
Loor		
Venhoek		
van Ommen		
van Iperen		

Arnhem Centraal	0	3
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

Partij voor de Dieren Gemeenteraadsfractie Arnhem	0	2
de Groot		
Eliëns		

PvdA	0	3
Greving		
Bouma		
de Vries		
Visser		

SP	3	0
Elfrink		
Çetintaş		
Dobbe		

PARTIJ VOOR DE VRIJHEID	2	0
Verheij		
Henzen		

Totaal	**37**

Politieke Avond

Dossiernummer	2715
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	26 mei 2021
Agendapunt	5.2
Omschrijving	Vaststellen: Begrotingswijziging en wijziging verordening afvalstoffenheffing ten gevolge van stoppen met Diftar

Geagendeerd	Vergaderdatum
Politieke Avond	12 mei 2021
Politieke Avond	19 mei 2021
Politieke Avond	**26 mei 2021**

GEMEENTE Arnhem

Besluit van 26 mei 2021

Zaaknummer 566741

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 20 april 2021, nummer: 566741.

gelet op artikel 147 van de Gemeentewet;

besluit:

1. In te stemmen met de voorgestelde wijze waarop het raadsbesluit van 31 maart 2021: 'Te stoppen met het betalen per afvalzak (DIFTAR), de ondergrondse containers van het slot te halen en te zorgen dat er weer een normale (60liter) afvalzak in past', wordt uitgevoerd.
2. Als gevolg van het besluit om te stoppen met DIFTAR bijgaande begrotingswijziging op de MJPB 2021-2024 (Begroting 2021) vast te stellen.
3. De wijziging van de Verordening afvalstoffenheffing 2021 en de Verordening afvalstoffenheffing 2021-1 vast te stellen conform bijgevoegd concept.

De griffier, De voorzitter,

Bijlagen:
- Begrotingswijziging
- Wijziging van de Verordening op de heffing en de invordering van afvalstoffenheffing 2021
- Verordening op de heffing en de invordering van afvalstoffenheffing 2021-1

Nr. 2021-
Onderwerp Begrotingswijziging inzake stoppen met DIFTAR
I / S S
Raad d.d. 26-5-2021
Zaaknr. 566741

bedragen x € 1.000	**Exploitatiebegroting**	Begroting	Meerjarenraming		
		2021	2022	2023	2024
	Lasten				
Programma S12 Wonen en leefomgeving	Meerkosten verbranden restafval	800			
	Hogere inzamelkosten restafval	240			
	Lagere kosten inzameling en verwerking grofvuil	-120			
	Voorbereiding- en communicatiekosten inclusief extra aanslag de	250			
	Vergroten trommels OC's	175			
		1.345	0	0	0
	Baten				
Programma S12 Wonen en leefomgeving	Lagere opbrengsten herbruikbare afvalstromen	-120			
	Dekking uit afvalstoffenheffing	1.465			
		1.345	0	0	0
	Exploitatieresultaat	**0**	**0**	**0**	**0**
	Mutaties reserves				
	Toevoegingen	0	0	0	0
	Onttrekkingen	0	0	0	0
		0	0	0	0
	Totaal Resultaat	0	0	0	0

GEMEENTE Arnhem

Zaaknummer: 566741

GEMEENTE Arnhem

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 20 april 2021, zaaknummer 566741;

gelet op artikel 15.33 van de Wet Milieubeheer;

besluit:

vast te stellen de volgende verordening tot wijziging van de

VERORDENING OP DE HEFFING EN DE INVORDERING VAN AFVALSTOFFENHEFFING 2021

Artikel I Wijziging Verordening op de heffing en de invordering van afvalstoffenheffing 2021

A. Artikel 5 wordt wordt vervangen en komt als volgt te luiden:
'Artikel 5. Belastingtijdvak
Het belastingtijdvak loopt van 1 januari 2021 tot en met 31 mei 2021.'

B. Artikel 7 wordt als volgt gewijzigd:
- in de leden 1 tot en met 5 wordt het woord 'belastingjaar' vervangen door: belastingtijdvak;
- in de leden 2 en 3 wordt het woord 'twaalfde' vervangen door: vijfde.

C. In artikel 9, eerste lid, wordt 'artikel 5' vervangen door: artikel 6.

D. In artikel 10 wordt als volgt gewijzigd:
- in lid 2 wordt het bedrag '€ 36,80' vervangen door: € 15,35;
- in lid 2 wordt het woord 'belastingjaar' vervangen door: belastingtijdvak.

E. Onderdeel 1.1 van de tarieventabel wordt vervangen en komt als volgt te luiden:
'1.1 De belasting bedraagt per perceel per belastingtijdvak € 67,75.'

F. In onderdeel 2.1 van hoofdstuk 2 van de tarieventabel en in onderdeel 2.2 van hoofdstuk 4 van de tarieventabel wordt het woord 'belastingjaar' vervangen door: belastingtijdvak.

Artikel II Inwerkingtreding en citeertitel

1. Dit besluit wordt aangehaald als: Eerste wijziging Verordening afvalstoffenheffing 2021.
2. Dit besluit treedt in werking op de eerste dag na die van de bekendmaking en werkt terug tot en met 1 januari 2021.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 26 mei 2021.

De griffier,

De voorzitter,

Zaaknummer: 566741

GEMEENTE Arnhem

Toelichting op de wijzigingsverordening

Bestaande tekst	*Nieuwe tekst*
VERORDENING AFVALSTOFFENHEFFING 2021	
Artikel 5. Belastingjaar *Het belastingjaar is gelijk aan het kalenderjaar*	**Artikel 5. Belastingtijdvak** **Het belastingtijdvak loopt van 1 januari 2021 tot en met 31 mei 2021.**
Artikel 7. Ontstaan van de belastingschuld en heffing naar tijdsgelang 1. De belasting bedoeld in hoofdstuk 1 van de tarieventabel is verschuldigd bij het begin van het *belastingjaar* of, zo dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht. 2. Indien de belastingplicht als bedoeld in het vorige lid in de loop van het *belastingjaar* aanvangt, is de belasting verschuldigd voor zoveel *twaalfde* gedeelten van de voor dat *belastingjaar* verschuldigde belasting als er in dat *belastingjaar,* na de aanvang van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven. 3. Indien de belastingplicht in de loop van het *belastingjaar* eindigt, bestaat aanspraak op ontheffing voor zoveel *twaalfde* gedeelten van de voor dat *belastingjaar* verschuldigde belasting als er in dat *belastingjaar*, na het einde van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven. 4. Het tweede en het derde lid zijn niet van toepassing indien de belastingplichtige binnen de gemeente verhuist en aldaar een ander perceel in gebruik neemt. 5. De belasting bedoeld in hoofdstuk 1 van de tarieventabel is verschuldigd aan het begin van het *belastingjaar*. De belasting bedoeld in hoofdstuk 2 van de tarieventabel is verschuldigd aan het einde van het *belastingjaar*. 6. De belasting bedoeld in hoofdstuk 3 en 4 van de tarieventabel is verschuldigd bij aanvang van de dienstverlening.	Artikel 7. Ontstaan van de belastingschuld en heffing naar tijdsgelang 1. De belasting bedoeld in hoofdstuk 1 van de tarieventabel is verschuldigd bij het begin van het **belastingtijdvak** of, zo dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht. 2. Indien de belastingplicht als bedoeld in het vorige lid in de loop van het **belastingtijdvak** aanvangt, is de belasting verschuldigd voor zoveel **vijfde** gedeelten van de voor dat **belastingtijdvak** verschuldigde belasting als er in dat **belastingtijdvak**, na de aanvang van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven. 3. Indien de belastingplicht in de loop van het **belastingtijdvak** eindigt, bestaat aanspraak op ontheffing voor zoveel **vijfde** gedeelten van de voor dat **belastingtijdvak** verschuldigde belasting als er in dat **belastingtijdvak**, na het einde van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven. 4. Het tweede en het derde lid zijn niet van toepassing indien de belastingplichtige binnen de gemeente verhuist en aldaar een ander perceel in gebruik neemt. 5. De belasting bedoeld in hoofdstuk 1 van de tarieventabel is verschuldigd aan het begin van het **belastingtijdvak**. De belasting bedoeld in hoofdstuk 2 van de tarieventabel is verschuldigd aan het einde van het **belastingtijdvak**. 6. De belasting bedoeld in hoofdstuk 3 en 4 van de tarieventabel is verschuldigd bij aanvang van de dienstverlening.
Artikel 9. Termijnen van betaling bij heffing bij wege van mondelinge dan wel schriftelijke kennisgeving 1. De belasting moet worden betaald indien de kennisgeving als bedoeld in *artikel 5*, tweede lid:	Artikel 9. Termijnen van betaling bij heffing bij wege van mondelinge dan wel schriftelijke kennisgeving 1. De belasting moet worden betaald indien de kennisgeving als bedoeld in **artikel 6**, tweede lid:

a. mondeling wordt gedaan, op het moment van het doen van de kennisgeving; b. schriftelijk wordt gedaan, op het moment van uitreiking van de kennisgeving, dan wel in het geval van toezending daarvan, binnen acht dagen na de dagtekening van de kennisgeving. 2. De Algemene Termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.	a. mondeling wordt gedaan, op het moment van het doen van de kennisgeving; b. schriftelijk wordt gedaan, op het moment van uitreiking van de kennisgeving, dan wel in het geval van toezending daarvan, binnen acht dagen na de dagtekening van de kennisgeving. 2. De Algemene Termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.
Artikel 10. Kwijtschelding 1. Voor de belasting die volgt uit hoofdstuk 1 van de tarieventabel kan kwijtschelding worden verleend. 2. Voor de belasting die volgt uit hoofdstuk 2 van de tarieventabel kan kwijtschelding worden verleend tot een maximum van *€ 36,80* per lid van het huishouden voor het *belastingjaar*. Om het aantal leden van een huishouden te bepalen geldt de inschrijving in de Basisregistratie personen (Brp) op het moment van ontstaan van de belastingschuld. 3. Voor de kwijtschelding als bedoeld in het tweede lid is het aantal leden per huishouden gemaximeerd op 5.	Artikel 10. Kwijtschelding 1. Voor de belasting die volgt uit hoofdstuk 1 van de tarieventabel kan kwijtschelding worden verleend. 2. Voor de belasting die volgt uit hoofdstuk 2 van de tarieventabel kan kwijtschelding worden verleend tot een maximum van **€ 15,35** per lid van het huishouden voor het **belastingtijdvak**. Om het aantal leden van een huishouden te bepalen geldt de inschrijving in de Basisregistratie personen (Brp) op het moment van ontstaan van de belastingschuld. 3. Voor de kwijtschelding als bedoeld in het tweede lid is het aantal leden per huishouden gemaximeerd op 5.

TARIEVENTABEL

HOOFDSTUK 1 MAATSTAVEN EN TARIEVEN AFVALSTOFFENHEFFING VAST TARIEF *1.1 De belasting bedraagt per perceel per belastingjaar € 162,60*	HOOFDSTUK 1 MAATSTAVEN EN TARIEVEN AFVALSTOFFENHEFFING VAST TARIEF **1.1 De belasting bedraagt per perceel per belastingtijdvak € 67,75**
HOOFDSTUK 2 MAATSTAVEN EN TARIEVEN AFVALSTOFFENHEFFING VARIABELE DEEL 2.1 Onverminderd het bepaalde in hoofdstuk 1.1 wordt een variabele belasting geheven voor het achterlaten van huishoudelijke afvalstoffen op een daartoe van gemeentewege ter beschikking gestelde plaats, gebaseerd op het aantal aanbiedingen in het *belastingjaar* of, indien de belastingplicht later aanvangt, bij aanvang van de belastingplicht.	HOOFDSTUK 2 MAATSTAVEN EN TARIEVEN AFVALSTOFFENHEFFING VARIABELE DEEL 2.1 Onverminderd het bepaalde in hoofdstuk 1.1 wordt een variabele belasting geheven voor het achterlaten van huishoudelijke afvalstoffen op een daartoe van gemeentewege ter beschikking gestelde plaats, gebaseerd op het aantal aanbiedingen in het **belastingtijdvak** of, indien de belastingplicht later aanvangt, bij aanvang van de belastingplicht.
HOOFDSTUK 4 MAATSTAVEN EN OVERIGE TARIEVEN AFVALSTOFFENHEFFING 2.2 Voor het door de gemeente aan huis laten ophalen van:	HOOFDSTUK 4 MAATSTAVEN EN OVERIGE TARIEVEN AFVALSTOFFENHEFFING 2.2 Voor het door de gemeente aan huis laten ophalen van:

GEMEENTE Arnhem

grofvuil, maximaal 1 m3 per keer Bij huishoudens die kwijtschelding ontvangen voor de afvalstoffenheffing wordt grofvuil maximaal twee keer per *belastingjaar* per huishouden gratis aan huis opgehaald.	€ 36,50

grofvuil, maximaal 1 m3 per keer Bij huishoudens die kwijtschelding ontvangen voor de afvalstoffenheffing wordt grofvuil maximaal twee keer per **belastingtijdvak** per huishouden gratis aan huis opgehaald.	€ 36,50

Zaaknummer: 566741

GEMEENTE Arnhem

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 20 april 2021, Bedrijfsvoering, nummer 566741;

Gelet op artikel 229, eerste lid, aanhef en de onderdelen a en b van de Gemeentewet en artikel 15.33 van de Wet Milieubeheer;

Besluit:

vast te stellen de

VERORDENING OP DE HEFFING EN DE INVORDERING VAN AFVALSTOFFENHEFFING 2021-1

Artikel 1. Definities
Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder 'gebruik maken': gebruik maken in de zin van artikel 15.33 Wet milieubeheer.

Artikel 2. Aard van de belasting en belastbaar feit
1. Onder de naam 'afvalstoffenheffing' wordt een directe belasting geheven als bedoeld in artikel 15.33 van de Wet milieubeheer.
2. De afvalstoffenheffing als bedoeld in deze verordening en de daarbij behorende tarieventabel wordt naar afzonderlijke grondslagen geheven ter zake van het gebruik van een perceel ten aanzien waarvan krachtens artikel 10.21 en 10.22 van de Wet milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt.

Artikel 3. Belastingplicht
1. De belasting wordt geheven van degene die in de gemeente naar de omstandigheden beoordeeld al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruik maakt van een perceel ten aanzien waarvan ingevolge artikelen 10.21 en 10.22 van de Wet milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt en van degene die huishoudelijke afvalstoffen aanbiedt.
2. Voor de toepassing van het eerste lid wordt:
   a. gebruikmaken van een perceel door de leden van een huishouden aangemerkt als gebruikmaken door het door de in artikel 231, tweede lid, onderdeel b, van de Gemeentewet bedoelde gemeenteambtenaar aangewezen lid van dat huishouden;
   b. gebruikmaken door degene aan wie een deel van een perceel in gebruik is gegeven, aangemerkt als gebruikmaken door degene die dat deel in gebruik heeft gegeven, met dien verstande dat degene die het deel in gebruik heeft gegeven, bevoegd is de heffing als zodanig te verhalen op degene aan wie dat deel in gebruik is gegeven;
   c. het ter beschikking stellen van een perceel voor volgtijdig gebruik aangemerkt als gebruikmaken door degene die dat perceel ter beschikking heeft gesteld, met dien verstande dat degene die het perceel ter beschikking heeft gesteld, bevoegd is de heffing als zodanig te verhalen op degene aan wie het perceel ter beschikking is gesteld.

Artikel 4. Maatstaf van heffing en belastingtarief
De belasting wordt geheven naar de maatstaven en de tarieven opgenomen in de bij deze verordening behorende tarieventabel.

Artikel 5. Belastingtijdvak
Het belastingtijdvak loopt van 1 juni 2021 tot en met 31 december 2021.

Artikel 6. Wijze van heffing
1. De belasting als bedoeld in hoofdstuk 1 van de bij deze verordening behorende tarieventabel wordt bij wege van aanslag geheven.
2. De belasting als bedoeld in hoofdstuk 2 van de bij deze verordening behorende tarieventabel wordt bij wege van een mondelinge dan wel een gedagtekende schriftelijke kennisgeving, daaronder begrepen een stempelafdruk, zegel, nota of andere schriftuur, geheven. Het gevorderde bedrag

Zaaknummer: 566741

GEMEENTE Arnhem

TARIEVENTABEL behorende bij de 'Verordening afvalstoffenheffing 2021-1' van 26 mei 2021

ALGEMEEN
De bedragen in deze tabel zijn inclusief omzetbelasting indien deze verschuldigd is.

HOOFDSTUK 1 MAATSTAVEN EN TARIEVEN AFVALSTOFFENHEFFING

1.1 De belasting bedraagt per belastingtijdvak per perceel:
a indien dat perceel wordt gebruikt door één persoon: € 131,95
b indien dat perceel wordt gebruikt door meer dan één persoon: € 176,40

1.2 Voor de berekening van de belasting overeenkomstig het bepaalde in onderdeel 1.1 gelden de omstandigheden aan het begin van het belastingtijdvak of, zo dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht.

1.3 Indien in de loop van het belastingtijdvak zodanige wijzigingen optreden dat voor de belastingplichtige aanspraak ontstaat op toepassing van het tarief voor het gebruik van een perceel door één persoon, wordt op schriftelijke aanvraag van de belastingplichtige bij de berekening van de belasting hiermee rekening gehouden.

HOOFDSTUK 2 MAATSTAVEN EN OVERIGE TARIEVEN AFVALSTOFFENHEFFING

2.1 Voor het aan de door de gemeente ingestelde Afvalbrengstations aanbieden, van:

1.	witgoed, bruingoed, (klein) metaal, textiel (in gesloten zakken), papier/ karton, luiers, flesglas, schoon vlakglas, spiegelglas, klein chemisch afval, herbruikbaar huisraad, afgedankte electrische en electronische apparaten (compleet)	€ 0,00
2.	puin en grond, voor meer dan 0,5 m³, per ¼ m³ per keer:	
	a. schoon puin	€ 5,25
	b. grond	€ 15,75
3.	verontreinigd/vuil puin, voor meer dan 1,5 m³, per ¼ m³ per keer	€ 15,75
4.	hout-, bouw- en sloopafval, voor meer dan 1,5 m³, per ¼ m³ per keer	€ 5,25
5.	hout-huishoudelijk, voor meer dan 1,5 m³, per ¼ m³ per keer	€ 15,75
6.	bielzen	
	a. voor meer dan 2 stuks, per stuk	€ 8,50
	b. geïmpregneerd hout, voor meer dan 0,5 m³, per ¼ m³ per keer	€ 15,75
7.	grofvuil (brandbaar), voor meer dan 1,5 m³, per ¼ m³ per keer	€ 15,75
8.	Isolatiemateriaal, voor meer dan 0,5 m³ per zak/doos	€ 1,58
9.	autobanden van personenauto's, per stuk:	
	a. zonder velg	€ 0,00
	b. met velg (eerste 2 stuks gratis)	€ 2,10
	c. overige banden (vrachtwagen-, traktorbanden e.d.)	€ 53,00
10.	asbest onbeperkt, in daarvoor bestemde verpakkingmaterialen	€ 0,00
	(meldingsformulier van gemeente nodig, tel. 0900 1809)	
11.	vloerbedekking, voor meer dan 1,5 m³, per ¼ m³ per keer	€ 5,25
12.	dakbedekking mix, voor meer dan 0,5 m³, per ¼ m³ per keer	€ 63,25

13.	dakgrind, voor meer dan 0,5 m^3, per ¼ m^3 per keer	€ 37,00
14.	Gips/gasbeton, voor meer dan 0,5 m^3, per ¼ m^3 per keer	€ 37,00

2.2 Voor het door de gemeente aan huis laten ophalen van:
grofvuil, maximaal 1 m^3 per keer: € 36,50
Bij huishoudens die kwijtschelding ontvangen voor de afvalstoffenheffing wordt grofvuil maximaal twee keer per belastingtijdvak per huishouden gratis aan huis opgehaald.

2.3 Voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor een afvalpas € 10,50

wordt mondeling, dan wel door toezending of uitreiking van de schriftelijke kennisgeving aan de belastingschuldige bekendgemaakt.

Artikel 7. Ontstaan van de belastingschuld en heffing naar tijdsgelang

1. De belasting als bedoeld in hoofdstuk 1 van de bij deze verordening behorende tarieventabel is verschuldigd bij het begin van het belastingtijdvak of, zo dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht.
2. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingtijdvak aanvangt, is de belasting verschuldigd voor zoveel zevende gedeelten van de voor dat belastingtijdvak verschuldigde belasting als er in dat belastingtijdvak, na de aanvang van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.
3. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingtijdvak eindigt, bestaat aanspraak op ontheffing voor zoveel zevende gedeelten van de voor dat belastingtijdvak verschuldigde belasting als er in dat belastingtijdvak, na het einde van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.
4. Het tweede en het derde lid zijn niet van toepassing indien de belastingplichtige binnen de gemeente verhuist en aldaar van een ander perceel gebruik maakt.
5. De belasting als bedoeld in hoofdstuk 2 van de bij deze verordening behorende tarieventabel is verschuldigd bij de aanvang van de dienstverlening.

Artikel 8. Termijnen van betaling bij heffing bij wege van aanslag

1. De aanslagen moeten worden betaald uiterlijk op de laatste dag van de maand volgend op die waarin de dagtekening van het aanslagbiljet is gesteld.
2. In afwijking van het eerste lid kunnen de aanslagen in acht gelijke termijnen worden betaald, indien aan het navolgende wordt voldaan:
   a. het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen afvalstoffenheffing of andere belastingen/heffingen moet niet meer zijn dan € 5.000,00;
   b. de verschuldigde bedragen moeten door middel van automatische betalingsincasso van de betaalrekening van de belastingschuldige kunnen worden afgeschreven.

   De eerste termijn vervalt dan op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en elk van de volgende termijnen telkens een maand later.
3. De Algemene Termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 9. Termijnen van betaling bij heffing bij wege van mondelinge dan wel schriftelijke kennisgeving

1. De belasting moet worden betaald indien de kennisgeving als bedoeld in artikel 6, tweede lid:
   a. mondeling wordt gedaan, op het moment van het doen van de kennisgeving;
   b. schriftelijk wordt gedaan, op het moment van uitreiking van de kennisgeving, dan wel in het geval van toezending daarvan, binnen acht dagen na de dagtekening van de kennisgeving.
2. De Algemene Termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 10. Kwijtschelding

Voor de belasting die volgt uit hoofdstuk 1 van de tarieventabel kan kwijtschelding worden verleend.

Artikel 11. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van de eerste dag na die van de bekendmaking.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 juni 2021.
3. Deze verordening kan worden aangehaald als 'Verordening afvalstoffenheffing 2021-1'.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 26 mei 2021.

De griffier,

De voorzitter,

Begrotingswijziging en wijziging verordening afvalstoffenheffing ten gevolge van stoppen met Diftar

Voor de gemeenteraadsvergadering d.d.:	26 mei 2021
Zaaknummer:	566741
Portefeuillehouders:	Roelofs

Resultaat van bespreking:

Aan de gemeenteraad, 19 mei 2020

Aanwezig:
de raadsleden/fractievolgers: Manders (AC), Maref (VVD), Steenvoort (D66), Coenders (GL), Bouma (PvdA), De Groot (Partij voor de Dieren), Van Dillen (CDA), Elfrink (SP), Becker (ChristenUnie). Henzen (PPV), Wiggers (AOP) en Aydemir (Denk/Verenigd Arnhem).

Verloop
De eeste termijn van de M1 behandeling is afgerond.
In de eerste termijn hebben diverse fracties moties en amendementen aangekondigd. Voorts heeft een groot aantal fracties aangegeven dat besluitvorming over dit voorstel op 26 mei dient plaats te vinden in verband met de beoogde ingangsdatum van 1 juni. Een minderheid van woordvoerders meent dat uitstel van besluitvorming opportuun is, om daarmee de raadskamer in de gelegenheid te stellen een M2 bespreking van alle aangekondige moties en amendementen te houden.

Conclusie
De voorzitter concludeert dat het voorstel - op basis van een meerderheid van de woordvoerders van de fracties - naar de besluitvormende vergadering van 26 mei dient te worden doorgeleid.

De griffier, De voorzitter,

J. Kersten C.J.M. Kalthoff

Gemeenteraad Arnhem

INGETROKKEN

Bijeen op	26 mei 2021
Ter bespreking	Vaststellen: Begrotingswijziging en wijziging verordening afvalstoffenheffing ten gevolge van stoppen met Diftar
Amendement van het lid	Vincent Bouma - PvdA
Titel amendement	Heldere communicatie
Nummer Zaaknummer	**21A23** 566741

Onderstaande raadsleden stellen het volgende amendement voor:

Aan het dictum een 4de punt toe te voegen;
4. Deze wijzigingen worden verwerkt in één aanslagbiljet met duidelijke toelichting waarmee er één moment van verrekening plaatsvindt. Dit aanslagbiljet wordt zo spoedig mogelijk verstuurd.

Toelichting:

Rondom diftar is de laatste jaren door de Arnhemse raad zo veel gewijzigd dat inwoners het spoor langzaam bijster zijn. Door het besluit van de raad om met diftar te stoppen moeten een drietal financiële handelingen uitgevoerd worden:

1. Het terugbetalen van 7 maanden (1-6 tot en met 31-12) vast tarief afvalstoffenheffing onder Diftar.
2. Het betalen van de stortingen restafval van de eerste 5 maanden
3. Het betalen van de afvalstoffenheffing (zonder Diftar) over de periode 1-6 tot en met 31-12.

Voor deze drie stappen worden drie aparte aanslagbiljetten verstuurd. De PvdA vindt dit onwenselijk. Om dit te voorkomen stellen wij voor dit in één aanslagbiljet te verrekenen. In dit aanslagbiljet staat dus het bedrag voor de betalen stortingen restafval over de eerste 5 maanden, de aanslag afvalstoffenheffing over de laatste 7 maanden (zonder Diftar) minus de teruggave van het deel vaste tarief afvalstoffenheffing over de eerste 5 maanden. Hieruit volgt een totaalbedrag dat nog betaald moet worden via deze aanslag.

Een belangrijke reden is dat veel Arnhemmers gespreid betalen. Als de overgang naar een nieuw tarief vanaf 1 juni via drie aanslagbiljetten loopt gaan de maandelijkse betalingen door elkaar lopen. Naast dat dit zeer onduidelijk is zorgt dit er mogelijk ook voor dat mensen in financiële problemen komen.

De PvdA is ook van mening dat dit aanslagbiljet zo snel mogelijk verstuurd moet worden, aangezien mensen die gespreid betalen anders nog lang door betalen naast de straks weer op te leggen aanslag voor 2022 (gespreid betalen gaat over 10 maanden).
Vincent Bouma - PvdA

INGETROKKEN

Gemeenteraad Arnhem

VERWORPEN

Bijeen op	26 mei 2021
Ter bespreking van	Begrotingswijziging en wijziging verordening afvalstoffenheffing ten gevolge van stoppen met Diftar
Amendement van het lid	Mark Coenders - GroenLinks
Titel Amendement	Afvalpasjes als toegangssleutel
Nummer Zaaknummer	**21A24** 566741

De raadsleden stellen de volgende toevoeging voor:

Aan beslispunt 1 toe te voegen: “De afvalpas als toegangssleutel te blijven gebruiken om ondergrondse containers voor restafval te openen, zonder registratie van gebruik.”

De belangrijkste redenen voor het blijven gebruiken van de afvalpas voor de ondergrondse containers is het beperken van het afval van inwoners van andere gemeenten en bedrijfsafval. Dat het effect van afvalvermindering door het weren van bedrijfsafval en afval uit omliggende gemeenten ook daadwerkelijk aan de orde is, heeft de periode dat de containers geopend waren geleerd: de hoeveelheid aangeboden restafval steeg in die maanden met 4%. Daarnaast is er door het aantal pasaanbiedingen per ondergrondse container te registreren inzicht in de vullingsgraad en snelheid van vol raken van de ondergrondse containers. Deze informatie kan door de inzamelaar worden gebruikt voor het opzetten van een inzamelsysteem op (vol)melding. We maken bij het handhaven van de afvalpas als toegangssleutel gebruik van de incognito-module: er vindt geen registratie van pasnummers op de cardreaders. Ten slotte draagt het op slot houden van de containers bij aan de veiligheid: het verkleint het risico op het in de container vallen van kinderen.

Mark Coenders - GroenLinks

Voor 16

Tegen 21

Amendement "Afvalpasjes als toegangssleutel" (21A24)

GROENLINKS	7	0
Coenders		
Prinsen		
Navis		
Dayioğlu		
Gemici		
Simonis		
van der Loo		

Arnhemse Ouderen Partij	0	1
Wiggers		

ChristenUnie	0	2
Becker		
Nede		

VVD Arnhem	0	6
Combée		
Pape		
Kalthoff		
Maref		
Loos		
Eppich		

CDA Arnhem	2	0
van Dillen		
Hutten		

DENK / Verenigd Arnhem	2	0
Aydemir		
Dilekçi		

D66	0	4
Andeweg		
Loor		
Venhoek		
van Ommen		
van Iperen		

Arnhem Centraal	0	3
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

Partij voor de Dieren Gemeenteraadsfractie Arnhem	2	0
de Groot		
Eliëns		

PvdA	3	0
Greving		
Bouma		
de Vries		
Visser		

SP	0	3
Elfrink		
Çetintaş		
Dobbe		

PARTIJ VOOR DE VRIJHEID	0	2
Verheij		
Henzen		

Totaal 37

Amendement

VERWORPEN

Geen verdere afvalbelasting 2020
Huishoudens niet laten opdraaien voor wanbeleid Stadsbestuur (21A26)

De raad gehoord de beraadslagingen, bijeen op 26 mei, ter bespreking van het agendapunt "Vaststellen: Begrotingswijziging en wijziging verordening afvalstoffenheffing ten gevolge van stoppen met Diftar"

Ondergetekenden stellen het volgende amendement voor.

De in het raadsvoorstel opgenomen beslispunten 1 t/m 3 worden in het geheel geschrapt en vervangen door de volgende beslispunten:

1. Zo snel als mogelijk doch uiterlijk 1 juni a.s. 'Te stoppen met het betalen per afvalzak (DIFTAR), de ondergrondse containers van het slot te halen en te zorgen dat er weer een normale (60 liter) afvalzak in past.'

2. De afvalbelasting 2020 te beperken tot het reeds opgelegde vaste deel. Het variabele deel niet in rekening te brengen en voor 2020 geen verdere afvalbelasting op te leggen. Dit te dekken uit het budget voor de facelift van de Blauwe Golven.

Toelichting: dit is rechtvaardig. Het stadsbestuur beloofde diftar alleen in te voeren bij voldoende draagvlak. Het stadsbestuur heeft die belofte gebroken en er was een referendum nodig om de diftar-ellende een halt toe te roepen. Diftar leverde niet alleen een forse vervuiling van buurten en ingezameld plastic op, door uit politiek wensdenken allerlei kosten buiten beschouwing te laten heeft het stadsbestuur er ook een financiële puinhoop van gemaakt. Het stadsbestuur heeft daarmee een wanprestatie geleverd maar wil huishoudens nu laten opdraaien voor haar falen. Door in 2020 verder geen belasting meer op te leggen of verrekeningen te laten plaatsvinden, worden uitvoeringskosten bespaard. Ook kunnen per direct de containers van het slot.

Elfrink, Dobbe, Cetintas (SP)
Nico Wiggers - Arnhemse Ouderen Partij

Zaaknummer: 566741

Voor 5

Tegen 32

Amendement "Geen verdere afvalbelasting 2020 - Huishoudens niet laten opdraaien voor wanbeleid Stadsbestuur" (21A26)

GROENLINKS	0	7
Coenders		
Prinsen		
Navis		
Dayioğlu		
Gemici		
Simonis		
van der Loo		

VVD Arnhem	0	6
Combée		
Pape		
Kalthoff		
Maref		
Loos		
Eppich		

D66	0	4
Andeweg		
Loor		
Venhoek		
van Ommen		
van Iperen		

PvdA	0	3
Greving		
Bouma		
de Vries		
Visser		

Arnhemse Ouderen Partij	0	1
Wiggers		

CDA Arnhem	0	2
van Dillen		
Hutten		

Arnhem Centraal	0	3
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

SP	3	0
Elfrink		
Çetintaş		
Dobbe		

ChristenUnie	0	2
Becker		
Nede		

DENK / Verenigd Arnhem	0	2
Aydemir		
Dilekçi		

Partij voor de Dieren Gemeenteraadsfractie Arnhem	0	2
de Groot		
Eliëns		

Partij voor de Vrijheid	2	0
Verheij		
Henzen		

Totaal 37

Gemeenteraad Arnhem

VERWORPEN

Bijeen op	26 mei 2021
Ter bespreking van	Begrotingswijziging en wijziging verordening afvalstoffenheffing ten gevolge van stoppen met Diftar
Amendement van het lid	Klaartje van Dillen - CDA
Titel Amendement	Geen tijd te verliezen
Nummer Zaaknummer	**21A27** 566741

De ondergetekende stelt het volgende amendement voor:

Aan het ontwerp-besluit een dictum toe te voegen, luidende:

- Het college van burgmeester en wethouders op te dragen nog voor het zomerreces 2021 alternatieve plannen te presenteren, waaronder de afweging of nascheiding van PBD-afval een gewenst alternatief kan zijn voor Arnhem

Toelichting:

Met dit amendement versnellen we het aanleveren van een plan van aanpak - en daarmee alternatieven die bijdragen aan bewustwording en afvalscheiding. Dit draagt bij aan zowel duurzaamheidsopgaven als ook afval(kosten)besparing.

Klaartje van Dillen - CDA

Voor 8

Tegen 29

Amendement "Geen tijd te verliezen" (21A27)

GROENLINKS	0	7
Coenders		
Prinsen		
Navis		
Dayioğlu		
Gemici		
Simonis		
van der Loo		

Arnhemse Ouderen Partij	0	1
Wiggers		

ChristenUnie	0	2
Becker		
Nede		

VVD Arnhem	0	6
Combée		
Pape		
Kalthoff		
Maref		
Loos		
Eppich		

CDA Arnhem	2	0
van Dillen		
Hutten		

DENK / Verenigd Arnhem	0	2
Aydemir		
Dilekçi		

D66	4	0
Andeweg		
Loor		
Venhoek		
van Ommen		
van Iperen		

Arnhem Centraal	0	3
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

Partij voor de Dieren Gemeenteraadsfractie Arnhem	0	2
de Groot		
Eliëns		

PvdA	0	3
Greving		
Bouma		
de Vries		
Visser		

SP	0	3
Elfrink		
Çetintaş		
Dobbe		

PARTIJ VOOR DE VRIJHEID	2	0
Verheij		
Henzen		

Totaal 37

Motie

VERWORPEN

Nascheiding zo snel als mogelijk invoeren (21M33)

De raad gehoord de beraadslagingen, bijeen op 26 mei, ter bespreking van het agendapunt "Vaststellen: Begrotingswijziging en wijziging verordening afvalstoffenheffing ten gevolge van stoppen met Diftar"

constaterende dat de Arnhemse kiezer heeft afgerekend met diftar,

overwegende dat nascheiding van afval goedkoper is en beter voor het milieu en bovendien veel gemakkelijker voor de inwoners,

draagt het college op,

zo snel als mogelijk aan te sturen op de nascheiding van afval in Arnhem, de raad daar waar nodig van voorstellen te voorzien en de raad elk kwartaal over de voortgang daarvan te rapporteren

en gaat over tot de orde van de dag.

Elfrink, Dobbe, Cetintas (SP)
Nico Wiggers - Arnhemse Ouderen Partij

Zaaknummer: 566741

Voor 6

Tegen 31

Motie "Nascheiding zo snel als mogelijk invoeren" (21M33)

GROENLINKS	0	7
Coenders		
Prinsen		
Navis		
Dayioğlu		
Gemici		
Simonis		
van der Loo		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
Wiggers		

ChristenUnie	0	2
Becker		
Nede		

VVD Arnhem	0	6
Combée		
Pape		
Kalthoff		
Maref		
Loos		
Eppich		

CDA Arnhem	0	2
van Dillen		
Hutten		

DENK / Verenigd Arnhem	0	2
Aydemir		
Dilekçi		

D66	0	4
Andeweg		
Loor		
Venhoek		
van Ommen		
van Iperen		

Arnhem Centraal	0	3
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

Partij voor de Dieren Gemeenteraadsfractie Arnhem	0	2
de Groot		
Eliëns		

PvdA	0	3
Greving		
Bouma		
de Vries		
Visser		

SP	3	0
Elfrink		
Çetintaş		
Dobbe		

PARTIJ VOOR DE VRIJHEID	2	0
Verheij		
Henzen		

Totaal 37

Motie

VERWORPEN

Onderzoek naar diftardrama (21M34)

De raad gehoord de beraadslagingen, bijeen op 26 mei, ter bespreking van het agendapunt "Vaststellen: Begrotingswijziging en wijziging verordening afvalstoffenheffing ten gevolge van stoppen met Diftar"

constaterende dat,

de Arnhemse kiezer heeft afgerekend met diftar;

de raad besloot tot het uitstellen van diftar voor onbepaalde tijd en daarbij ook besloot dat diftar pas mocht worden ingevoerd als er voldoende draagvlak voor bestond;

de wethouder draagvlak als extreem belangrijk heeft betiteld;

diftar daarna alsnog is ingevoerd door besluitvorming van college en raad;

het referendum heeft aangetoond dat dit draagvlak er niet is;
overwegende dat,

de invoering van diftar grote sommen geld heeft gekost;

het effect van diftar bovenmatig negatief heeft uitgepakt voor de volkswijken;

dat dit niet had mogen gebeuren;

besluit,

een extern onderzoek te laten instellen naar bovengenoemde besluitvorming en de oorzaken en gevolgen daarvan; dit onderzoek te laten voorbereiden en begeleiden door een commissie bestaande uit vier leden van de raad met een evenredige vertegenwoordiging van coalitie en oppositie en voorstanders en tegenstanders van de invoering van diftar

en gaat over tot de orde van de dag.

Elfrink, Dobbe, Cetintas (SP)
Nico Wiggers - Arnhemse Ouderen Partij

VERWORPEN

Zaaknummer: 566741

Voor 6

Tegen 31

Motie "Onderzoek naar diftardrama" (21M34)

GROENLINKS	0	7
Coenders		
Prinsen		
Navis		
Dayioğlu		
Gemici		
Simonis		
van der Loo		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
Wiggers		

ChristenUnie	0	2
Becker		
Nede		

VVD Arnhem	0	6
Combée		
Pape		
Kalthoff		
Maref		
Loos		
Eppich		

CDA Arnhem	0	2
van Dillen		
Hutten		

DENK / Verenigd Arnhem	0	2
Aydemir		
Dilekçi		

D66	0	4
Andeweg		
Loor		
Venhoek		
van Ommen		
van Iperen		

Arnhem Centraal	0	3
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

Partij voor de Dieren Gemeentelijke afdeling Arnhem	0	2
de Groot		
Eliëns		

PvdA	0	3
Greving		
Bouma		
de Vries		
Visser		

SP	3	0
Elfrink		
Çetintaş		
Dobbe		

Partij voor de Vrijheid	2	0
Verheij		
Henzen		

Totaal 37

Motie

VERWORPEN

Halvering afvalbelasting huishoudens
Laat bedrijfsleven andere helft betalen (21M73)

De raad gehoord de beraadslagingen, bijeen op 26 mei, ter bespreking van het agendapunt "Vaststellen: Begrotingswijziging en wijziging verordening afvalstoffenheffing ten gevolge van stoppen met Diftar"

overwegende dat,

het bedrijfsleven verdient aan het produceren en gebruiken van verpakkingsmaterialen;

dat het bedrijfsleven verdient aan de inzameling en verwerking van afval en restmateriaal;

dat het bedrijfsleven verdient aan de handel in afval en restmateriaal;

en dat daarbij door Arnhemmers keurig ingezameld plastic op grote schaal in de derde wereld in de natuur terechtkomt;

overwegende dat,
huishoudens niet de vervuilers zijn, maar het bedrijfsleven;

spreekt uit dat,
het onrechtvaardig is huishoudens aan te merken als vervuilers en daarmee het bedrijfsleven buiten beschouwing te laten,

draagt het college op,

bij de volgende begroting minimaal de helft van de kosten die gepaard gaan met de inzameling en verwerking van het huishoudelijk afval te dekken middels een verhoging van de opbrengst van het eigenarendeel van de OZB-niet-woningen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Elfrink, Dobbe, Cetintas (SP)
Nico Wiggers - Arnhemse Ouderen Partij

Zaaknummer: 566741

Toelichting
De afvalstoffenbelasting voor huishoudens wordt verminderd.
De kosten voor de inzameling van afval zijn toegenomen de afgelopen jaren toegenomen omdat bedrijven daarvoor hogere kosten in rekening brengen. Het bedrijfsleven verdient niet alleen aan de inzameling, maar ook aan de verwerking van afval. Daarnaast handelen bedrijven in afval en wordt er door bedrijven in ontwikkelingslanden afval in de natuur gedumpt, terwijl Arnhemmers betaald hebben om dit keurig te laten verwerken.

Arnhemmers zijn afhankelijk van bedrijven voor het doen van dagelijkse boodschappen. Bedrijven gebruiken bij de verkoop van deze producten allerhande verpakkingsmateriaal om hun winstmarge te vergroten. Onterecht worden mensen, de consument, als vervuiler aangemerkt, terwijl deze dat nauwelijks kan beïnvloeden.

Wij kiezen ervoor om het bedrijfsleven mee te laten betalen voor deze kosten. Het liefst zouden wij rechtstreeks de bedrijven die verdienen aan vervuiling belasten, maar dat staat de landelijke wetgever ons niet toe. Daarom belasten wij de eigenaren van bedrijfsvastgoed in zijn algemeenheid. Dit vinden wij niet ideaal, maar wel een stuk rechtvaardiger dan het huidige systeem. Minimaal de helft van de afvalstoffenheffing wordt geïncorporeerd in het eigenarendeel van de OZB nietwoningen. Vastgoedmagnaten gaan daardoor meer betalen. Huishoudens minder.

Zie verder de tegenbegroting van SP 2020-2023

https://arnhem.sp.nl/sites/arnhem.sp.nl/files/attachments/tegenbegroting_sp_arnhem_2020-2023.pdf

21M73/p.2

VERWORPEN

Voor	**3**
Tegen	**34**

Motie "Halvering afvalbelasting huishoudens - Laat bedrijfsleven andere helft betalen" (21M73)

GROENLINKS	0	7
Coenders		
Prinsen		
Navis		
Dayioğlu		
Gemici		
Simonis		
van der Loo		

VVD Arnhem	0	6
Combée		
Pape		
Kalthoff		
Maref		
Loos		
Eppich		

D66	0	4
Andeweg		
Loor		
Venhoek		
van Ommen		
van Iperen		

PvdA	0	3
Greving		
Bouma		
de Vries		
Visser		

Arnhemse Ouderen Partij	0	1
Wiggers		

CDA Arnhem	0	2
van Dillen		
Hutten		

Arnhem Centraal	0	3
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

SP	3	0
Elfrink		
Çetintaş		
Dobbe		

ChristenUnie	0	2
Becker		
Nede		

DENK / Verenigd Arnhem	0	2
Aydemir		
Dilekçi		

Partij voor de Dieren Gemeenteraadsfractie Arnhem	0	2
de Groot		
Eliëns		

Partij voor de Vrijheid	0	2
Verheij		
Henzen		

Totaal	**37**

Gemeenteraad Arnhem AANGENOMEN

Bijeen op	26 mei 2021
Ter bespreking van	Begrotingswijziging en wijziging verordening afvalstoffenheffing ten gevolge van stoppen met Diftar
Motie van	Leo de Groot – Partij voor de Dieren
Titel motie	100 kilo #hoedan
Nummer Zaaknummer	**21M75** 566741

Door stoppen met Diftar is het bereiken van het algemene beleidsdoel, de hoeveelheid restafval per Arnhemmer te reduceren tot de landelijke norm van 100 kilo per persoon per jaar geheel buiten beeld.

We weten dat:

- Door stoppen met Diftar er nu geen beleid is om te komen tot afvalreductie
- De opgave nog altijd is, van meer dan 200 kilo, de landelijke norm van 100 kilo restafval per persoon te bereiken

We vinden dat:

- Die opgave onverminderd urgent is; de landelijke norm is immers al een jaar van kracht.

We roepen het college daarom op:

- De raad zo snel mogelijk een voorstel te doen hoe het doel van 100 kilo restafval per persoon per per jaar gehaald gaat worden.

En gaat over tot de orde van de dag.

Leo de Groot

Voor 22

Tegen 15

Motie "100 kilo #hoedan" (21M75)

GROENLINKS	7	0
Coenders		
Prinsen		
Navis		
Dayioğlu		
Gemici		
Simonis		
van der Loo		

Arnhemse Ouderen Partij	0	1
Wiggers		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Nede		

VVD Arnhem	0	6
Combée		
Pape		
Kalthoff		
Maref		
Loos		
Eppich		

CDA Arnhem	2	0
van Dillen		
Hutten		

DENK / Verenigd Arnhem	2	0
Aydemir		
Dilekçi		

D66	4	0
Andeweg		
Loor		
Venhoek		
van Ommen		
van Iperen		

Arnhem Centraal	0	3
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

Partij voor de Dieren Gemeenteraadsfractie Arnhem	2	0
de Groot		
Eliëns		

PvdA	3	0
Greving		
Bouma		
de Vries		
Visser		

SP	0	3
Elfrink		
Çetintaş		
Dobbe		

Partij voor de Vrijheid	0	2
Verheij		
Henzen		

Totaal 37

Gemeenteraad Arnhem

AANGENOMEN

Bijeen op	26 mei 2021
Ter bespreking van	Begrotingswijziging en wijziging verordening afvalstoffenheffing ten gevolge van stoppen met Diftar
Motie van	Leo de Groot – Partij voor de Dieren
Titel motie	Monitoren effecten afvalbeleid
Nummer Zaaknummer	**21M76** 566741

Invoeren en een jaar later al weer afschaffen van Diftar heeft tot gevolg dat de effecten van het gevoerde afvalbeleid zeer lastig te beoordelen is geworden. Met deze motie willen we bereiken dat de Raad zo goed als mogelijk op de hoogte blijft van aanbod en verwerking van de afvalstromen.

We weten dat:

- Diftar amper een jaar zal hebben gefunctioneerd als het per 1-6-2021 wordt stopgezet, waarvan de laatste 3,5 maanden, sinds het referendum op 17 maart, praktisch vleugellam;
- Gedurende de looptijd van Diftar de raad op de hoogte is gehouden van de ontwikkeling van afvalstromen met een kwartaalbericht;

We vinden dat:

- Door uitvoering van het referendum, en te stoppen met diftar, het afvalbeleid zwalkt.
- Dit het lastig maakt om te zien wat werkt, wat kosteneffectief is voor Arnhemmers, en of het doel van reductie tot 100 kilo afval per inwoner dichterbij komt;
- Goede monitoring van de trends in aangeboden afvalfractie, afgekeurde PMD, kosten en handhaving bijplaatsingen, kosten voor de burger enz enz. van groot belang is om het afvalbeleid opnieuw vorm te kunnen geven;

We roepen het college daarom op:

- De kwartaalberichten over afval zoals die in het afgelopen jaar zijn opgesteld, te completeren met het tweede kwartaal 2021, en vervolgens verder voort te zetten;
- De berichten waar mogelijk en met terugwerkende kracht uit te breiden met relevante informatie op het gebied van kosten en handhaving;

En gaan over tot de orde van de dag.

Leo de Groot - Partij voor de Dieren

Voor 26

Tegen 11

Motie "Monitoren effecten afvalbeleid" (21M76)

GROENLINKS	7	0
Coenders		
Prinsen		
Navis		
Dayioğlu		
Gemici		
Simonis		
van der Loo		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
Wiggers		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Nede		

VVD Arnhem	0	6
Combée		
Pape		
Kalthoff		
Maref		
Loos		
Eppich		

CDA Arnhem	2	0
van Dillen		
Hutten		

DENK / Verenigd Arnhem	2	0
Aydemir		
Dilekçi		

D66	4	0
Andeweg		
Loor		
Venhoek		
van Ommen		
van Iperen		

Arnhem Centraal	0	3
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

Partij voor de Dieren Gemeenteraadsfractie Arnhem	2	0
de Groot		
Eliëns		

PvdA	3	0
Greving		
Bouma		
de Vries		
Visser		

SP	3	0
Elfrink		
Çetintaş		
Dobbe		

Partij voor de Vrijheid	0	2
Verheij		
Henzen		

Totaal 37

Gemeenteraad Arnhem

INGETROKKEN

Bijeen op	26 mei 2021
Ter bespreking van	Begrotingswijziging en wijziging verordening afvalstoffenheffing ten gevolge van stoppen met Diftar
Motie van	Nico Wiggers - Arnhemse Ouderen Partij Lea Manders – Arnhem Centraal
Titel motie	Onderzoek eerlijker afvalstoffenheffing
Nummer Zaaknummer	**21M74** 566741

Onderstaand raadsleden stellen de raad voor om het college te verzoeken te onderzoeken of tot een eerlijkere verdeling kan worden gekomen van de afvalstoffenheffing.

We weten dat;
- Arnhemmers in meerderheid hebben gekozen voor het afschaffen van betalen per zak restafval;
- aan de verwijdering en verwerking van (rest)afval kosten zijn verbonden;
- de productie van restafval een gevolg is van consumptie van een individu;
- het invoeren van een nieuw stelstel voor afvalstoffenheffing bezwaarlijk binnen twee weken kan worden gerealiseerd;

We vinden dat;
- voor de verwijdering en verwerking Arnhemmers moeten betalen;
- het systeem van Diftar in Arnhem vooralsnog niet werkt;
- de kosten voor verwijdering van afvalstoffen eerlijker over Arnhemmers moet worden verdeeld;

Verzoekt het college;
- te onderzoeken of per 1.1.2022 een basistarief per huishouden met een toeslag per persoon kan worden ingevoerd, dan wel naast een tarief voor één- en meerpersoonhuishoudens ook een tarief kan worden gehanteerd voor tweepersoonshuishoudens.

en gaat over tot de orde van de dag

Nico Wiggers - Arnhemse Ouderen Partij
Lea Manders - Arnhem Centraal

Toelichting
Wij als gemeente weten precies hoeveel mensen op één adres staan ingeschreven.
Het betekent dat een alleenstaande voor één persoon wordt aangeslagen, maar daarna is er geen differentiatie. Ook twee personen in één huishouden moeten evenveel betalen dan (grote) gezinnen die meer afval aanbieden.

De kosten van inzameling bestaan uit twee hoofdcomponenten: voorrijden en de hoeveelheid.
Het is blijkens advisering van de ambtelijke organisatie niet zo, dat een huishouden bestaande uit vier personen viermaal zoveel afval produceert dan een eenpersoonshuishouding.
Alle aanleiding om te onderzoeken of kan worden uitgegaan van een basistarief en een toeslag per persoon. De hoogte van de toeslag is afhankelijk van het aantal personen per huishouden. Een eenpersoonshuishouden betaalt dan bijvoorbeeld een toeslag van 100, een tweede persoon een toeslag van 70, een derde een toeslag van 60 etc. etc.
Indien zulks bezwaarlijk kan worden ingevoerd, te onderzoeken of naast het tarief voor één- en voor meerpersoonshuishoudens ook een tarief mogelijk is voor tweepersoonshuishoudens.

INGETROKKEN

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 566741

Onderwerp: Begrotingswijziging en wijziging verordening afvalstoffenheffing ten gevolge van stoppen met Diftar

Voorstel

1. In te stemmen met de voorgestelde wijze waarop het raadsbesluit van 31 maart 2021: 'Te stoppen met het betalen per afvalzak (DIFTAR), de ondergrondse containers van het slot te halen en te zorgen dat er weer een normale (60 liter) afvalzak in past', wordt uitgevoerd.
2. Als gevolg van het besluit om te stoppen met DIFTAR bijgaande begrotingswijziging op de MJPB 2021-2024 (Begroting 2021) vast te stellen.
3. De wijziging van de Verordening afvalstoffenheffing 2021 en de Verordening afvalstoffenheffing 2021-1 vast te stellen conform bijgevoegd concept.

Inleiding

In maart 2021 is tegelijkertijd met de Tweede Kamerverkiezingen in Arnhem een referendum gehouden over het afvalbeleid. Aan de inwoners is de vraag voorgelegd of er gestopt moest worden met het systeem van betalen per afvalzak (DIFTAR). Een kleine meerderheid van de inwoners stemde hiermee in, de raad heeft dit voorgenomen besluit op 31 maart 2021 bekrachtigd.
In de raadsinformatiebrief van 6 april 2021 hebben wij u geïnformeerd over het vervolgtraject na het raadsbesluit. Hierin hebben we aangegeven om zo spoedig mogelijk uitvoering te willen geven aan de uitwerking van dit besluit. Bij besluitvorming over voorliggend voorstel in mei, resulteert dit per 1 juni 2021 in de gevraagde wijziging van het systeem.
Om het DIFTAR-systeem tussentijds te wijzigen dient een begrotingswijziging te worden vastgesteld waarin rekening is gehouden met de financiële consequenties van het stoppen met DIFTAR.
Daarnaast dient de huidige verordening afvalstoffenheffing te worden gewijzigd, zodat DIFTAR wordt beëindigd per 1 juni 2021. En om per 1 juni 2021 de afvalstoffenheffing op een andere manier uit te voeren, is het nodig dat voor 1 juni een nieuwe belastingverordening voor de rest van het jaar is vastgesteld en gepubliceerd.
Als bijlagen bij dit raadsvoorstel vindt u de voorgestelde begrotingswijziging, de wijziging van de huidige verordening en de nieuwe verordening afvalstoffenheffing.

Beoogd effect

Met dit besluit respecteren we de uitslag van het referendum en voeren het raadsbesluit van 31 maart 2021 uit. De MJPB 2021-2024 wordt zodanig aangepast dat deze gebaseerd is op het stoppen met DIFTAR per 1 juni 2021. De nieuwe verordening afvalstoffenheffing is op 1 juni 2021 rechtsgeldig en leidt tot de belastingopbrengsten uit de begroting na wijziging.

Gemeente Arnhem

Argumenten

1.1 Stoppen met betalen per afvalzak.

De huidige systematiek en wijze van heffen is vastgelegd in de 'Verordening op de heffing en de invordering van afvalstoffenheffing 2021' die op 12 november 2020 is vastgesteld. Hierin is vastgelegd dat de afvalstoffenheffing in 2021 bestaat uit een vast en een variabel deel. Het vaste deel is een belasting per perceel per belastingjaar, daarbovenop wordt een variabel tarief van € 0,80 gerekend voor het aanbieden van een 30-liter restafvalzak.
De huidige 'DIFTAR'-verordening wordt gehanteerd voor de periode januari tot en met mei. Vanaf juni tot en met december wordt de heffing, net als in het verleden, gebaseerd op vaste tarieven. Er wordt uitsluitend een onderscheid gemaakt naar één- en meerpersoonshuishoudens.

Om de hoogte van de nieuwe vaste tarieven te bepalen is een hernieuwde analyse gemaakt van de effecten die gaan optreden door het wegvallen van de financiële prikkel die ten grondslag ligt aan DIFTAR. De belangrijkste effecten waar we rekening mee houden:

- Het scheidingsgedrag van inwoners zal terugvallen naar het niveau van voor DIFTAR. Dit betekent meer restafval in te zamelen en te verwerken, minder herbruikbare fractie. Het scheidingspercentage zal dalen.
- De verwerkingskosten voor te verbranden restafval nemen toe.
- Naar verwachting zal de omvang van verkeerd aangeboden en bij de containers geplaatst afval gaan afnemen. Dit zal leiden tot een daling van de inzamelkosten voor deze afvalstroom.
- Er zijn incidentele kosten die gemaakt worden om het huidige systeem tussentijds te wijzigen:
    - de voorbereidings-, communicatie en uitvoeringskosten van de extra belastingaanslag vanwege de afrekening van de eerste 5 maanden DIFTAR en de op te leggen (vaste) heffing vanaf 1 juni;
    - de kosten om de inwerptrommels weer te vergroten naar 60-liter.

Deze effecten zijn vertaald in de begrotingswijziging die in de paragraaf financiën wordt toegelicht.

1.2 De ondergrondse containers van het slot halen.

De ondergrondse containers zijn in de afgelopen jaren voorzien van toegangscontrolesystemen en een slot dat met de afvalpas geopend kan worden. Om de containers 'van het slot te halen' en zonder pas toegankelijk te maken dient de elektronische vergrendeling handmatig ontkoppeld te worden. Dit kan binnen 1 week na wijziging van het betaalsysteem worden uitgevoerd.

De afvalpas (niet meer) gebruiken om de containers te openen is in de referendumvraag onlosmakelijk verbonden aan het stoppen met DIFTAR. Deze vraag wordt daarom in dit voorstel niet opnieuw ter discussie gesteld. Er waren echter ook andere argumenten voor het afsluiten van de ondergrondse containers en het gebruik van een afvalpas en die deels ook financiële consequenties hebben:

- Het weren van bedrijfsafval en afval uit omliggende gemeenten;

- Door het aantal pasaanbiedingen per ondergrondse container te registreren is er inzicht in de vullingsgraad en snelheid van vol raken van de ondergrondse containers. Deze informatie kan door de inzamelaar worden gebruikt voor het opzetten van een inzamelsysteem op (vol)melding.
- Verkleinen van het risico op het in de container vallen van kinderen.

1.3 Aanpassen van de trommels naar 60-liter.

Een van de uitvoeringsbesluiten van DIFTAR was om de trommelgrootte te verkleinen naar 30-liter. Hiermee konden kleinere afvalzakken afrekenbaar gemaakt worden. In het referendum is het terugdraaien van dit onderdeel expliciet benoemd. Uiteraard is ook bij het stoppen met DIFTAR de reden voor de verkleining vervallen.
Met het terugbrengen van de trommels naar de oorspronkelijke inhoud kan direct na het stoppen met DIFTAR per 1 juni begonnen worden. De doorlooptijd voor het uitvoeren van de werkzaamheden aan de trommels wordt ingeschat op 2 maanden.

2.1 Door de begroting aan te passen wordt het mogelijk om bij vaststelling van de belastingverordening uit te gaan van stoppen met DIFTAR per 1 juni 2021.

De afvalstoffenheffing mag niet meer dan 100% kostendekkend zijn. Vanwege deze wettelijke toets dient de begroting op gelijke uitgangspunten gebaseerd te zijn als de belastingverordening.

2.2 Informeren over de financiële gevolgen van het stoppen met DIFTAR per 1-6-2021 en de belastingverordening hierop in te richten.

De gevolgen voor de begroting en afvalstoffenheffing zijn vermeld in de financiële paragraaf van dit voorstel.

3.1 De Gemeentewet schrijft de belastingverordening voor als onmisbaar instrument om belasting te innen

Conform art. 216 Gemeentewet dienen de belastingverordeningen door de gemeenteraad te worden vastgesteld, voordat overgegaan kan worden tot belastingheffing.

3.2 De verordening moet voor de gewenste datum van ingang zijn vastgesteld

De verordening dient voor de datum van ingang (1 juni 2021) te worden vastgesteld en gepubliceerd om de belastingopbrengst te waarborgen.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Behouden en stimuleren scheidingsgedrag, consequenties voor de inwoners

De prijsprikkel die we met DIFTAR hebben beoogd te geven, heeft in praktijk op dat vlak goed gewerkt. DIFTAR heeft geleid tot een betere scheiding van herbruikbare afvalstromen en een sterke afname van de hoeveelheid te verbranden restafval in de afgelopen 8 maanden. Een groot deel van

onze inwoners is bewuster met afval scheiden en het voorkomen van afval aan de slag gegaan. Ook na het stoppen van de prijsprikkel per 1 juni willen we dit gedrag uiteraard graag behouden en verder stimuleren. Hiervoor zullen nieuwe plannen en impulsen noodzakelijk zijn. We willen in ieder geval de service en mogelijkheden tot goede afvalscheiding op een goed niveau houden en daar waar nodig uitbreiden.
Komend najaar, bij het starten van de nieuwe begrotingscyclus, willen we u deze alternatieve plannen presenteren. Eén van de onderdelen die hierin zeker aan bod zal komen is de afweging of nascheiding van PBD-afval een gewenst alternatief kan zijn voor Arnhem.
Vanaf 1 juli 2021 wordt aanvullend wel een extra service voor het inleveren van klein grofvuil in het leven geroepen.
Met de introductie van deze 'milieukar' willen we ook een van de pijnpunten van DIFTAR aanpakken en de omvang van bijgeplaatst afval bij de containers terugdringen.

Alle uitgangspunten ten aanzien van de kwijtschelding voor minima en de vrijstellingsregeling voor medisch afval blijven de resterende DIFTAR-periode van kracht. Het aantal tariefzakken dat geldt binnen deze regelingen wordt gebaseerd op de periode van 5 maanden en bedraagt daarmee 5/12 van het jaartotaal.
Na het stoppen met DIFTAR vervalt de noodzaak en stopt de financiële compensatieregeling voor medisch afval. De kwijtschelding voor minima wordt vanaf juni, net als voorheen, gebaseerd op volledige kwijtschelding van het vaste tarief.

1.2 De afwikkeling van de DIFTAR-heffingen wordt zo spoedig mogelijk in 2021 uitgevoerd.

Omdat er in 2021 veel gaat veranderen ten aanzien van de heffingssystematiek en daarmee de hoogte van de afvalstoffenheffing voor de inwoners, vraagt dit om zorgvuldige en heldere communicatie. Uitgangspunt hierbij is dat we in 2021 zo spoedig mogelijk de financiële balans voor de inwoners gaan opmaken en heffingen en verrekeningen gaan uitvoeren. Dit zal resulteren in een extra aanslagoplegging die we dit najaar zullen uitvoeren:

- Voor de periode januari tot en met mei 2021 geldt de DIFTAR-systematiek waarbij de heffing uit een vast en variabel deel bestaat. Het vaste deel van de DIFTAR-heffing, al opgelegd in februari 2021, was gebaseerd op geheel 2021 en wordt voor 7/12-deel terugbetaald.
- De variabele heffing gebaseerd op het aantal aangeboden zakken, wordt opgemaakt voor deze periode en toegerekend.
- Voor de periode juni tot en met december 2021 komt hiervoor de nieuwe (hogere) vaste afvalstoffenheffing in de plaats.

1.3 Gevolgen voor reinigingsrecht

Het afschaffen van pasgebruik voor het aanbieden van restafval op de ondergrondse containers heeft ook gevolgen voor de uitvoering en het te verwachten aantal deelnemende bedrijven aan reinigingsrecht. Met de invoering van reinigingsrecht in de binnenstad van Arnhem op 1 januari 2020, hebben we ondernemers de mogelijkheid geboden om tegen betaling gebruik te maken van de ondergrondse containers voor het aanbieden van hun bedrijfsafval. De ondernemers betalen hiervoor een tarief dat is gebaseerd op de werkelijke kosten die de gemeente maakt voor inzameling en verwerking.

Voor het aanbieden van hun bedrijfsafval hebben deelnemers een aparte bedrijfsafvalpas ontvangen. In de binnenstad zijn aparte inworpvoorzieningen voor het aanbieden van 60-liter zakken van deze bedrijven gerealiseerd.
Doordat de containers voor de huishoudens in de binnenstad na het raadsbesluit ook worden aangepast naar 60-liter en straks weer zonder pas toegankelijk worden, is de scheiding van beide afvalstromen (huishoudelijk en bedrijven) in praktijk niet meer realistisch. Het handhaven van afgesloten containers voor reinigingsrecht en open containers voor huishoudens op dezelfde locatie zal geen werkbare optie zijn.
We willen de overeenkomsten reinigingsrecht met ondernemers in de binnenstad wel blijven behouden. Ondernemers kunnen in de huidige uitvoering blijven kiezen voor twee prijsstaffels, afhankelijk van een inschatting vooraf van het aantal aan te bieden zakken. Mede door de corona-crisis is het aantal deelnemers in het afgelopen jaar lager dan geraamd, op dit moment maken er 68 ondernemers gebruik van reinigingsrecht.
Met het herstellen van de bedrijvigheid na corona zal nader onderzocht worden hoe de situatie op het gebied van afvalinzameling in de binnenstad verder kan worden geoptimaliseerd. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een inventarisatie van de ondernemingen op het hebben van een afvalinzamelcontract, of bij een particuliere inzamelaar, of door middel van een overeenkomst reinigingsrecht met de gemeente.

2.1 *De begrotingswijziging dient vastgesteld te zijn voordat de belastingverordening kan worden vastgesteld.*

Om de afvalstoffenheffing te kunnen heffen en innen is het nodig dat voor 1 juni 2021 de belastingverordening is vastgesteld en gepubliceerd. De laatste besluitvormende vergadering van de raad voor 1 juni is gepland op 26 mei 2021. Uiterlijk tijdens deze vergadering dient de belastingverordening te worden vastgesteld, waarbij de belastingverordening dient aan te sluiten op de voor die tijd gewijzigde begroting voor 2021.
Bij het niet realiseren van deze termijnen, schuift de datum van stoppen met DIFTAR op met minimaal één maand.

Participatie

Niet van toepassing.

Financiën

De afschaffing van DIFTAR per 1-6-2021 als gevolg van het raadsbesluit 'Stoppen met het betalen per afvalzak (DIFTAR); de containers van het slot te halen; te zorgen dat er weer een normale afvalzak in past.', heeft diverse financiële consequenties die hieronder in beeld gebracht zijn.

Lasten
Structureel:
- Meerkosten verbranden restafval. Door het wegvallen van de prijsprikkel en het weer openzetten van de containers verwachten we op basis van eerdere ervaring een sterke toename van de hoeveelheid te verbranden restafval. De stijging van de verwerkingskosten wordt ingeschat op € 800k.

- De inzamelkosten voor restafval zullen met € 240k toenemen door de stijging van de in te zamelen hoeveelheid.
- De kosten voor het inzamelen en verwerken van grofvuil zullen naar verwachting dalen met € 120k door een afname van de hoeveelheid bij de containers geplaatst afval.

Incidenteel:

- De kosten voor uitvoeren van de extra aanslagoplegging waarin het DIFTAR-deel wordt verrekend, de nieuwe vaste aanslag wordt opgelegd en het voorbereidings- en communicatietraject dat hierop wordt ingezet, bedragen eenmalig € 250k.
- De werkzaamheden inzake het vergroten van de trommels van de ondergrondse containers zodat er weer een normale afvalzak van 60 liter in past, worden ingeschat op € 175k.

Baten

Structureel:

Als gevolg van de afschaffing van DIFTAR is het de verwachting dat de afvalscheiding minder nauwkeurig gaat plaatsvinden. Dit heeft de volgende gevolgen voor de baten die de gemeente op de verschillende afvalstromen (oudpapier, textiel, PBD) ontvangt:

- Lagere inkomsten herbruikbare afvalstromen ad. € 120k.

Bovenstaande effecten in de baten en lasten, inclusief de geplande inzet van de milieukar, bedragen in totaal € 1,465 mln en zullen conform het coalitieakkoord doorberekend worden in de afvalstoffenheffing en leiden tot de volgende begrotingswijziging:

bedragen x € 1.000	**Exploitatiebegroting**	Begroting	Meerjarenraming		
		2021	2022	2023	2024
	Lasten				
Programma S12 Wonen en leefomgeving	Meerkosten verbranden restafval	800			
	Hogere inzamelkosten restafval	240			
	Lagere kosten inzameling en verwerking grofvuil	-120			
	Voorbereiding- en communicatiekosten inclusief extra aanslag	250			
	Vergroten trommels OC's	175			
		1.345	0	0	0
	Baten				
Programma S12 Wonen en leefomgeving	Lagere opbrengsten herbruikbare afvalstromen	-120			
	Dekking uit afvalstoffenheffing	1.465			
		1.345	0	0	0
	Exploitatieresultaat	**0**	**0**	**0**	**0**
	Mutaties reserves				
	Toevoegingen	0	0	0	0
	Onttrekkingen	0	0	0	0
		0	0	0	0
	Totaal Resultaat	0	0	0	0

De structurele doorwerking van de jaren 2022-2024 zal verwerkt worden in de Begroting 2022 waarbij tevens de eerste ervaringen van het nieuwe regime worden meegenomen.

Overige financiële effecten

De hieronder gemelde overige financiële effecten, worden niet verrekend in de afvalstoffenheffing omdat deze kosten geen betrekking hebben op de periode van de heffing.

Het afschaffen van DIFTAR heeft naast hiervoor genoemde effecten ook nog gevolgen voor de reeds gedane specifieke DIFTAR-investeringen. Doordat de trommelverkleiningen en toegangscontrolesystemen van de ondergrondse containers niet meer nodig zijn, dienen deze activa in financieel technische zin in één keer afschreven te worden. Dit zal in 2021 leiden tot een eenmalige afschrijvingslast van € 1,2 mln. Deze lasten zullen worden meegenomen in Turap-2 en de jaarrekening 2021.

Tot slot is al eerder gemeld dat in de periode dat DIFTAR van toepassing is (januari-mei 2021) de inkomsten lager zijn dan begroot door minder aanbod van betaalde zakken (variabele inkomsten). De voorlopige inschatting van dit financiële effect bedraagt voor deze periode € 625k.

Afvalstoffenheffing

De hiervoor beschreven effecten als gevolg van het stoppen met DIFTAR leiden tot een aanpassing van de afvalstoffenheffing:

Berekening kostendekkenheid t.b.v. Afvalstoffenheffing	
Bedragen x € 1.000	*jun-dec 2021*
Kosten Taakveld(en),incl. (omslag) rente	13.295
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	-1.600
Netto kosten taakvelden	**11.695**
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. (omslag)rente	376
BTW	1.926
Totale kosten	**13.997**
Opbrengst heffingen	11.705
Dekkingspercentage	84%

De afvalstoffenheffing bedraagt:

- januari t/m mei 2021:	Vast tarief per huishouden	€ 67,75
	Per 30-liter-zak restafval	€ 0,80
- juni t/m december 2021:	Eénpersoonshuishoudens	€ 131,95
	Meerpersoonshuishoudens	€ 176,40

Arnhem GEMEENTE

Ontwikkeling afvalstoffenheffing gemiddeld per huishouden:

Lasten 2020	: € 242
Lasten jan-dec 2021 (oud)	: € 241 (gebaseerd op gehele jaar DIFTAR)
Lasten jan-mei 2021	: € 100 (DIFTAR periode)
Lasten jun-dec 2021	: € 159 (niet-DIFTAR periode)
Lasten jan-dec 2021 (nieuw)	: € 259 (gebaseerd op gedeeltelijk DIFTAR)

De gemiddelde lastenstijging ten gevolge van het afschaffen van DIFTAR bedraagt 13%, over de maanden juni tot en met december, Over het gehele jaar 2021 bedraagt de stijging 8%..

Uitvoering

Na vaststelling worden de (wijzigings)verordeningen gepubliceerd.
Na besluitvorming gaan wij over tot uitvoering van de gevraagde besluiten. De operationele aanpassingen aan de containers worden voorbereid en zo spoedig mogelijk na 1 juni uitgevoerd.
De tussentijdse DIFTAR-aanslag wordt in samenwerking met de Connectie voorbereid.

Communicatie

De besluiten worden gepubliceerd.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Begrotingswijziging
- Wijziging van de Verordening op de heffing en de invordering van afvalstoffenheffing 2021
- Verordening op de heffing en de invordering van afvalstoffenheffing 2021-1

RAADSVOORSTEL

Besluit van	
Zaaknummer	566741

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 20 april 2021, nummer: 566741.

gelet op artikel 147 van de Gemeentewet;

besluit:

1. In te stemmen met de voorgestelde wijze waarop het raadsbesluit van 31 maart 2021: 'Te stoppen met het betalen per afvalzak (DIFTAR), de ondergrondse containers van het slot te halen en te zorgen dat er weer een normale (60liter) afvalzak in past', wordt uitgevoerd.
2. Als gevolg van het besluit om te stoppen met DIFTAR bijgaande begrotingswijziging op de MJPB 2021-2024 (Begroting 2021) vast te stellen.
3. De wijziging van de Verordening afvalstoffenheffing 2021 en de Verordening afvalstoffenheffing 2021-1 vast te stellen conform bijgevoegd concept.

De griffier, De voorzitter,

Bijlagen:
- Begrotingswijziging
- Wijziging van de Verordening op de heffing en de invordering van afvalstoffenheffing 2021
- Verordening op de heffing en de invordering van afvalstoffenheffing 2021-1

GEMEENTE Arnhem

Nr.	2021-	
Onderwerp	Begrotingswijziging inzake stoppen met DIFTAR	
I / S	S	
Raad d.d.		26-5-2021
Zaaknr.		566741

bedragen x € 1.000	**Exploitatiebegroting**	Begroting 2021	Meerjarenraming 2022	2023	2024
	Lasten				
Programma S12	Meerkosten verbranden restafval	800			
Wonen en leefomgeving	Hogere inzamelkosten restafval	240			
	Lagere kosten inzameling en verwerking grofvuil	-120			
	Voorbereiding- en communicatiekosten inclusief extra aanslag de	250			
	Vergroten trommels OC's	175			
		1.345	0	0	0
	Baten				
Programma S12	Lagere opbrengsten herbruikbare afvalstromen	-120			
Wonen en leefomgeving					
	Dekking uit afvalstoffenheffing	1.465			
		1.345	0	0	0
	Exploitatieresultaat	**0**	**0**	**0**	**0**
	Mutaties reserves				
	Toevoegingen	0	0	0	0
	Onttrekkingen	0	0	0	0
		0	0	0	0
	Totaal Resultaat	0	0	0	0

Zaaknummer: 566741

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 20 april 2021, zaaknummer 566741;

gelet op artikel 15.33 van de Wet Milieubeheer;

besluit:

vast te stellen de volgende verordening tot wijziging van de

VERORDENING OP DE HEFFING EN DE INVORDERING VAN AFVALSTOFFENHEFFING 2021

Artikel I Wijziging Verordening op de heffing en de invordering van afvalstoffenheffing 2021

A. Artikel 5 wordt wordt vervangen en komt als volgt te luiden:
'Artikel 5. Belastingtijdvak
Het belastingtijdvak loopt van 1 januari 2021 tot en met 31 mei 2021.'

B. Artikel 7 wordt als volgt gewijzigd:
- in de leden 1 tot en met 5 wordt het woord 'belastingjaar' vervangen door: belastingtijdvak;
- in de leden 2 en 3 wordt het woord 'twaalfde' vervangen door: vijfde.

C. In artikel 9, eerste lid, wordt 'artikel 5' vervangen door: artikel 6.

D. In artikel 10 wordt als volgt gewijzigd:
- in lid 2 wordt het bedrag '€ 36,80' vervangen door: € 15,35;
- in lid 2 wordt het woord 'belastingjaar' vervangen door: belastingtijdvak.

E. Onderdeel 1.1 van de tarieventabel wordt vervangen en komt als volgt te luiden:
‘1.1 De belasting bedraagt per perceel per belastingtijdvak € 67,75.'

F. In onderdeel 2.1 van hoofdstuk 2 van de tarieventabel en in onderdeel 2.2 van hoofdstuk 4 van de tarieventabel wordt het woord ‘belastingjaar’ vervangen door: belastingtijdvak.

Artikel II Inwerkingtreding en citeertitel

1. Dit besluit wordt aangehaald als: Eerste wijziging Verordening afvalstoffenheffing 2021.
2. Dit besluit treedt in werking op de eerste dag na die van de bekendmaking en werkt terug tot en met 1 januari 2021.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 26 mei 2021.

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer: 566741

Toelichting op de wijzigingsverordening

Bestaande tekst	*Nieuwe tekst*
VERORDENING AFVALSTOFFENHEFFING 2021	
Artikel 5. Belastingjaar *Het belastingjaar is gelijk aan het kalenderjaar*	**Artikel 5. Belastingtijdvak** **Het belastingtijdvak loopt van 1 januari 2021 tot en met 31 mei 2021.**
Artikel 7. Ontstaan van de belastingschuld en heffing naar tijdsgelang 1. De belasting bedoeld in hoofdstuk 1 van de tarieventabel is verschuldigd bij het begin van het *belastingjaar* of, zo dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht. 2. Indien de belastingplicht als bedoeld in het vorige lid in de loop van het *belastingjaar* aanvangt, is de belasting verschuldigd voor zoveel *twaalfde* gedeelten van de voor dat *belastingjaar* verschuldigde belasting als er in dat *belastingjaar,* na de aanvang van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven. 3. Indien de belastingplicht in de loop van het *belastingjaar* eindigt, bestaat aanspraak op ontheffing voor zoveel *twaalfde* gedeelten van de voor dat *belastingjaar* verschuldigde belasting als er in dat *belastingjaar*, na het einde van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven. 4. Het tweede en het derde lid zijn niet van toepassing indien de belastingplichtige binnen de gemeente verhuist en aldaar een ander perceel in gebruik neemt. 5. De belasting bedoeld in hoofdstuk 1 van de tarieventabel is verschuldigd aan het begin van het *belastingjaar*. De belasting bedoeld in hoofdstuk 2 van de tarieventabel is verschuldigd aan het einde van het *belastingjaar*. 6. De belasting bedoeld in hoofdstuk 3 en 4 van de tarieventabel is verschuldigd bij aanvang van de dienstverlening.	Artikel 7. Ontstaan van de belastingschuld en heffing naar tijdsgelang 1. De belasting bedoeld in hoofdstuk 1 van de tarieventabel is verschuldigd bij het begin van het **belastingtijdvak** of, zo dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht. 2. Indien de belastingplicht als bedoeld in het vorige lid in de loop van het **belastingtijdvak** aanvangt, is de belasting verschuldigd voor zoveel **vijfde** gedeelten van de voor dat **belastingtijdvak** verschuldigde belasting als er in dat **belastingtijdvak**, na de aanvang van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven. 3. Indien de belastingplicht in de loop van het **belastingtijdvak** eindigt, bestaat aanspraak op ontheffing voor zoveel **vijfde** gedeelten van de voor dat **belastingtijdvak** verschuldigde belasting als er in dat **belastingtijdvak**, na het einde van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven. 4. Het tweede en het derde lid zijn niet van toepassing indien de belastingplichtige binnen de gemeente verhuist en aldaar een ander perceel in gebruik neemt. 5. De belasting bedoeld in hoofdstuk 1 van de tarieventabel is verschuldigd aan het begin van het **belastingtijdvak**. De belasting bedoeld in hoofdstuk 2 van de tarieventabel is verschuldigd aan het einde van het **belastingtijdvak**. 6. De belasting bedoeld in hoofdstuk 3 en 4 van de tarieventabel is verschuldigd bij aanvang van de dienstverlening.
Artikel 9. Termijnen van betaling bij heffing bij wege van mondelinge dan wel schriftelijke kennisgeving 1. De belasting moet worden betaald indien de kennisgeving als bedoeld in *artikel 5*, tweede lid:	Artikel 9. Termijnen van betaling bij heffing bij wege van mondelinge dan wel schriftelijke kennisgeving 1. De belasting moet worden betaald indien de kennisgeving als bedoeld in **artikel 6**, tweede lid:

a. mondeling wordt gedaan, op het moment van het doen van de kennisgeving; b. schriftelijk wordt gedaan, op het moment van uitreiking van de kennisgeving, dan wel in het geval van toezending daarvan, binnen acht dagen na de dagtekening van de kennisgeving. 2. De Algemene Termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.	a. mondeling wordt gedaan, op het moment van het doen van de kennisgeving; b. schriftelijk wordt gedaan, op het moment van uitreiking van de kennisgeving, dan wel in het geval van toezending daarvan, binnen acht dagen na de dagtekening van de kennisgeving. 2. De Algemene Termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.
Artikel 10. Kwijtschelding 1. Voor de belasting die volgt uit hoofdstuk 1 van de tarieventabel kan kwijtschelding worden verleend. 2. Voor de belasting die volgt uit hoofdstuk 2 van de tarieventabel kan kwijtschelding worden verleend tot een maximum van *€ 36,80* per lid van het huishouden voor het *belastingjaar*. Om het aantal leden van een huishouden te bepalen geldt de inschrijving in de Basisregistratie personen (Brp) op het moment van ontstaan van de belastingschuld. 3. Voor de kwijtschelding als bedoeld in het tweede lid is het aantal leden per huishouden gemaximeerd op 5.	Artikel 10. Kwijtschelding 1. Voor de belasting die volgt uit hoofdstuk 1 van de tarieventabel kan kwijtschelding worden verleend. 2. Voor de belasting die volgt uit hoofdstuk 2 van de tarieventabel kan kwijtschelding worden verleend tot een maximum van **€ 15,35** per lid van het huishouden voor het **belastingtijdvak**. Om het aantal leden van een huishouden te bepalen geldt de inschrijving in de Basisregistratie personen (Brp) op het moment van ontstaan van de belastingschuld. 3. Voor de kwijtschelding als bedoeld in het tweede lid is het aantal leden per huishouden gemaximeerd op 5.

TARIEVENTABEL

HOOFDSTUK 1 MAATSTAVEN EN TARIEVEN AFVALSTOFFENHEFFING VAST TARIEF *1.1 De belasting bedraagt per perceel per belastingjaar € 162,60*	HOOFDSTUK 1 MAATSTAVEN EN TARIEVEN AFVALSTOFFENHEFFING VAST TARIEF **1.1 De belasting bedraagt per perceel per belastingtijdvak € 67,75**
HOOFDSTUK 2 MAATSTAVEN EN TARIEVEN AFVALSTOFFENHEFFING VARIABELE DEEL 2.1 Onverminderd het bepaalde in hoofdstuk 1.1 wordt een variabele belasting geheven voor het achterlaten van huishoudelijke afvalstoffen op een daartoe van gemeentewege ter beschikking gestelde plaats, gebaseerd op het aantal aanbiedingen in het *belastingjaar* of, indien de belastingplicht later aanvangt, bij aanvang van de belastingplicht.	HOOFDSTUK 2 MAATSTAVEN EN TARIEVEN AFVALSTOFFENHEFFING VARIABELE DEEL 2.1 Onverminderd het bepaalde in hoofdstuk 1.1 wordt een variabele belasting geheven voor het achterlaten van huishoudelijke afvalstoffen op een daartoe van gemeentewege ter beschikking gestelde plaats, gebaseerd op het aantal aanbiedingen in het **belastingtijdvak** of, indien de belastingplicht later aanvangt, bij aanvang van de belastingplicht.
HOOFDSTUK 4 MAATSTAVEN EN OVERIGE TARIEVEN AFVALSTOFFENHEFFING 2.2 Voor het door de gemeente aan huis laten ophalen van:	HOOFDSTUK 4 MAATSTAVEN EN OVERIGE TARIEVEN AFVALSTOFFENHEFFING 2.2 Voor het door de gemeente aan huis laten ophalen van:

grofvuil, maximaal 1 m3 per keer € 36,50 Bij huishoudens die kwijtschelding ontvangen voor de afvalstoffenheffing wordt grofvuil maximaal twee keer per *belastingjaar* per huishouden gratis aan huis opgehaald.	grofvuil, maximaal 1 m3 per keer € 36,50 Bij huishoudens die kwijtschelding ontvangen voor de afvalstoffenheffing wordt grofvuil maximaal twee keer per **belastingtijdvak** per huishouden gratis aan huis opgehaald.

Zaaknummer: 566741

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 20 april 2021, Bedrijfsvoering, nummer 566741;

Gelet op artikel 229, eerste lid, aanhef en de onderdelen a en b van de Gemeentewet en artikel 15.33 van de Wet Milieubeheer;

Besluit:

vast te stellen de

VERORDENING OP DE HEFFING EN DE INVORDERING VAN AFVALSTOFFENHEFFING 2021-1

Artikel 1. Definities
Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder ‘gebruik maken’: gebruik maken in de zin van artikel 15.33 Wet milieubeheer.

Artikel 2. Aard van de belasting en belastbaar feit
1. Onder de naam 'afvalstoffenheffing' wordt een directe belasting geheven als bedoeld in artikel 15.33 van de Wet milieubeheer.
2. De afvalstoffenheffing als bedoeld in deze verordening en de daarbij behorende tarieventabel wordt naar afzonderlijke grondslagen geheven ter zake van het gebruik van een perceel ten aanzien waarvan krachtens artikel 10.21 en 10.22 van de Wet milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt.

Artikel 3. Belastingplicht
1. De belasting wordt geheven van degene die in de gemeente naar de omstandigheden beoordeeld al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruik maakt van een perceel ten aanzien waarvan ingevolge artikelen 10.21 en 10.22 van de Wet milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt en van degene die huishoudelijke afvalstoffen aanbiedt.
2. Voor de toepassing van het eerste lid wordt:
    a. gebruikmaken van een perceel door de leden van een huishouden aangemerkt als gebruikmaken door het door de in artikel 231, tweede lid, onderdeel b, van de Gemeentewet bedoelde gemeenteambtenaar aangewezen lid van dat huishouden;
    b. gebruikmaken door degene aan wie een deel van een perceel in gebruik is gegeven, aangemerkt als gebruikmaken door degene die dat deel in gebruik heeft gegeven, met dien verstande dat degene die het deel in gebruik heeft gegeven, bevoegd is de heffing als zodanig te verhalen op degene aan wie dat deel in gebruik is gegeven;
    c. het ter beschikking stellen van een perceel voor volgtijdig gebruik aangemerkt als gebruikmaken door degene die dat perceel ter beschikking heeft gesteld, met dien verstande dat degene die het perceel ter beschikking heeft gesteld, bevoegd is de heffing als zodanig te verhalen op degene aan wie het perceel ter beschikking is gesteld.

Artikel 4. Maatstaf van heffing en belastingtarief
De belasting wordt geheven naar de maatstaven en de tarieven opgenomen in de bij deze verordening behorende tarieventabel.

Artikel 5. Belastingtijdvak
Het belastingtijdvak loopt van 1 juni 2021 tot en met 31 december 2021.

Artikel 6. Wijze van heffing
1. De belasting als bedoeld in hoofdstuk 1 van de bij deze verordening behorende tarieventabel wordt bij wege van aanslag geheven.
2. De belasting als bedoeld in hoofdstuk 2 van de bij deze verordening behorende tarieventabel wordt bij wege van een mondelinge dan wel een gedagtekende schriftelijke kennisgeving, daaronder begrepen een stempelafdruk, zegel, nota of andere schriftuur, geheven. Het gevorderde bedrag

wordt mondeling, dan wel door toezending of uitreiking van de schriftelijke kennisgeving aan de belastingschuldige bekendgemaakt.

Artikel 7. Ontstaan van de belastingschuld en heffing naar tijdsgelang

1. De belasting als bedoeld in hoofdstuk 1 van de bij deze verordening behorende tarieventabel is verschuldigd bij het begin van het belastingtijdvak of, zo dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht.
2. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingtijdvak aanvangt, is de belasting verschuldigd voor zoveel zevende gedeelten van de voor dat belastingtijdvak verschuldigde belasting als er in dat belastingtijdvak, na de aanvang van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.
3. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingtijdvak eindigt, bestaat aanspraak op ontheffing voor zoveel zevende gedeelten van de voor dat belastingtijdvak verschuldigde belasting als er in dat belastingtijdvak, na het einde van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.
4. Het tweede en het derde lid zijn niet van toepassing indien de belastingplichtige binnen de gemeente verhuist en aldaar van een ander perceel gebruik maakt.
5. De belasting als bedoeld in hoofdstuk 2 van de bij deze verordening behorende tarieventabel is verschuldigd bij de aanvang van de dienstverlening.

Artikel 8. Termijnen van betaling bij heffing bij wege van aanslag

1. De aanslagen moeten worden betaald uiterlijk op de laatste dag van de maand volgend op die waarin de dagtekening van het aanslagbiljet is gesteld.
2. In afwijking van het eerste lid kunnen de aanslagen in acht gelijke termijnen worden betaald, indien aan het navolgende wordt voldaan:
   a. het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen afvalstoffenheffing of andere belastingen/heffingen moet niet meer zijn dan € 5.000,00;
   b. de verschuldigde bedragen moeten door middel van automatische betalingsincasso van de betaalrekening van de belastingschuldige kunnen worden afgeschreven.

   De eerste termijn vervalt dan op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en elk van de volgende termijnen telkens een maand later.
3. De Algemene Termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 9. Termijnen van betaling bij heffing bij wege van mondelinge dan wel schriftelijke kennisgeving

1. De belasting moet worden betaald indien de kennisgeving als bedoeld in artikel 6, tweede lid:
   a. mondeling wordt gedaan, op het moment van het doen van de kennisgeving;
   b. schriftelijk wordt gedaan, op het moment van uitreiking van de kennisgeving, dan wel in het geval van toezending daarvan, binnen acht dagen na de dagtekening van de kennisgeving.
2. De Algemene Termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 10. Kwijtschelding

Voor de belasting die volgt uit hoofdstuk 1 van de tarieventabel kan kwijtschelding worden verleend.

Artikel 11. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van de eerste dag na die van de bekendmaking.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 juni 2021.
3. Deze verordening kan worden aangehaald als 'Verordening afvalstoffenheffing 2021-1'.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 26 mei 2021.

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer: 566741

TARIEVENTABEL behorende bij de 'Verordening afvalstoffenheffing 2021-1' van 26 mei 2021

ALGEMEEN
De bedragen in deze tabel zijn inclusief omzetbelasting indien deze verschuldigd is.

HOOFDSTUK 1 MAATSTAVEN EN TARIEVEN AFVALSTOFFENHEFFING

1.1 De belasting bedraagt per belastingtijdvak per perceel:
a indien dat perceel wordt gebruikt door één persoon: € 131,95
b indien dat perceel wordt gebruikt door meer dan één persoon: € 176,40

1.2 Voor de berekening van de belasting overeenkomstig het bepaalde in onderdeel 1.1 gelden de omstandigheden aan het begin van het belastingtijdvak of, zo dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht.

1.3 Indien in de loop van het belastingtijdvak zodanige wijzigingen optreden dat voor de belastingplichtige aanspraak ontstaat op toepassing van het tarief voor het gebruik van een perceel door één persoon, wordt op schriftelijke aanvraag van de belastingplichtige bij de berekening van de belasting hiermee rekening gehouden.

HOOFDSTUK 2 MAATSTAVEN EN OVERIGE TARIEVEN AFVALSTOFFENHEFFING

2.1 Voor het aan de door de gemeente ingestelde Afvalbrengstations aanbieden, van:

1.	witgoed, bruingoed, (klein) metaal, textiel (in gesloten zakken), papier/ karton, luiers, flesglas, schoon vlakglas, spiegelglas, klein chemisch afval, herbruikbaar huisraad, afgedankte electrische en electronische apparaten (compleet)	€ 0,00
2.	puin en grond, voor meer dan 0,5 m^3, per ¼ m^3 per keer:	
	a. schoon puin	€ 5,25
	b. grond	€ 15,75
3.	verontreinigd/vuil puin, voor meer dan 1,5 m^3, per ¼ m^3 per keer	€ 15,75
4.	hout-, bouw- en sloopafval, voor meer dan 1,5 m^3, per ¼ m^3 per keer	€ 5,25
5.	hout-huishoudelijk, voor meer dan 1,5 m^3, per ¼ m^3 per keer	€ 15,75
6.	bielzen	
	a. voor meer dan 2 stuks, per stuk	€ 8,50
	b. geïmpregneerd hout, voor meer dan 0,5 m^3, per ¼ m^3 per keer	€ 15,75
7.	grofvuil (brandbaar), voor meer dan 1,5 m^3, per ¼ m^3 per keer	€ 15,75
8.	Isolatiemateriaal, voor meer dan 0,5 m^3 per zak/doos	€ 1,58
9.	autobanden van personenauto's, per stuk:	
	a. zonder velg	€ 0,00
	b. met velg (eerste 2 stuks gratis)	€ 2,10
	c. overige banden (vrachtwagen-, traktorbanden e.d.)	€ 53,00
10.	asbest onbeperkt, in daarvoor bestemde verpakkingmaterialen	€ 0,00
	(meldingsformulier van gemeente nodig, tel. 0900 1809)	
11.	vloerbedekking, voor meer dan 1,5 m^3, per ¼ m^3 per keer	€ 5,25
12.	dakbedekking mix, voor meer dan 0,5 m^3, per ¼ m^3 per keer	€ 63,25

13.	dakgrind, voor meer dan 0,5 m^3, per ¼ m^3 per keer	€ 37,00
14.	Gips/gasbeton, voor meer dan 0,5 m^3, per ¼ m^3 per keer	€ 37,00

2.2 Voor het door de gemeente aan huis laten ophalen van:
grofvuil, maximaal 1 m^3 per keer: € 36,50
Bij huishoudens die kwijtschelding ontvangen voor de afvalstoffenheffing wordt grofvuil maximaal twee keer per belastingtijdvak per huishouden gratis aan huis opgehaald.

2.3 Voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor een afvalpas € 10,50

GEMEENTE Arnhem

Besluit van	31 maart 2021
Zaaknummer	508725

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het initiatiefvoorstel van de fractie SP van de leden Elfrink, Dobbe en Cetintas van 18 augustus 2020;

gelet op artikel artikel 12 van de Referendumverordening voor de gemeente Arnhem 2015;

gezien het proces verbaal Proces-verbaal van het centraal stembureau voor het referendum over het afvalbeleid van 17 maart 2021;

besluit:

Te stoppen met het betalen per afvalzak (diftar), de ondergrondse containers van het slot te halen en te zorgen dat er weer een normale (60liter) afvalzak in past.

De griffier,

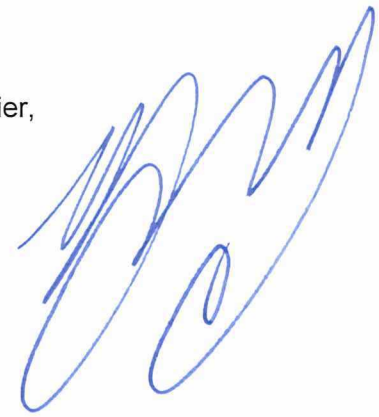

De voorzitter,

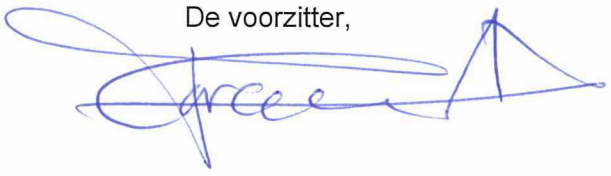

Aan de leden van de raad

Datum	: 11 mei 2021
Zaaknummer	: 570463
Contactpersoon	: Clemens Berntsen
Telefoonnummer	: 026 3775020

Onderwerp: Schriftelijke vragen art. 44 Rvo van Arnhem Centraal over 'Cijfers afval en consequenties naar de toekomst'

Geachte voorzitter en leden,

Het raadslid Lea Manders van de fractie van Arnhem Centraal heeft ons op 28 april 2021 vragen gesteld op grond van artikel 44 van het Reglement van Orde voor de Politieke Avond van de gemeente Arnhem 2018: 'Cijfers afval en consequenties naar de toekomst'. De vragen zijn als bijlage toegevoegd aan deze brief.

Ter beantwoording van deze vragen delen wij u het volgende mee.

1. *Er is steeds aangegeven dat diftar goedkoper zou zijn voor de inwoner. Dit klopte voor de goede afvalscheider voor het laatste halfjaar van 2020 en de eerste helft van 2021. Hoeveel extra kosten zijn gemaakt in deze periode en leidde alle kosten bij elkaar opgeteld inderdaad tot een goedkopere afvalinzameling. Graag ontvangen wij hiervan de cijfers.*

   Eén van de uitgangspunten van Diftar is dat een inwoner zelf invloed heeft op zijn of haar afvalkosten. Door minder restafval aan te bieden kunnen de variabele kosten omlaag gebracht worden. Hoe de kosten jaarlijks uitpakken is bij DIFTAR dus afhankelijk van het aanbiedgedrag van een huishouden. Voor een goede afvalscheider zullen de kosten lager liggen in vergelijking met een vaste heffing, bied je meer restafval aan, dan zullen de kosten hoger uitkomen. Om deze reden kunnen we vergelijkingen op kostenniveau voor huishoudens alleen op gemiddelde kosten per huishouden baseren.
   In het antwoord op vraag 2 gaan we nader in op de financiële analyse, hieronder geven we een toelichting op de situatie in 2020 die vertaald is in de financiële effecten onder 2.

   Naast de effecten ten gevolge van de invoering van DIFTAR in 2020 hebben we in 2020 en doorlopend in 2021, te maken gehad met de corona-pandemie die ook grote effecten heeft op het aanbieden van huishoudelijk afval. Inwoners werken meer thuis waardoor er meer huishoudelijk afval ontstond. Bovendien grepen veel van hen de lockdown aan om hun huis eens op te ruimen, wat zorgde voor flink meer grof huishoudelijk afval.

Deze trend, die landelijk zichtbaar was, zorgde ook in Arnhem in 2020 voor een aantal effecten die meegenomen dienen te worden in de (financiële) analyse van de resultaten van DIFTAR.

Zo was er direct na de eerste lockdown in maart 2020 sprake van een sterke stijging van het aantal bijplaatsingen bij ondergrondse containers. In de maanden april tot en met juli zijn hiervoor extra ophaaldiensten ingericht. Van deze service is ruim 15.000 keer gebruik gemaakt door Arnhemmers. De hoeveelheid aan huis ingezameld grof huishoudelijk afval, inclusief het inzamelen van bijplaatsingen bij de ondergrondse containers is in 2020 bijna verdubbeld ten opzichte van 2019: 3.500 ton in 2020, 1.800 in 2019. Ook werd er 19% meer grofhuishoudelijk afval naar de afvalbrengstations gebracht.
In totaal steeg de hoeveelheid te verbranden grof huishoudelijk afval in 2020 met 45%.

Om een goede analyse te kunnen maken van de financiële effecten van Diftar zou je deze strikt willen scheiden van de effecten van de coronacrisis. Zoals hierboven aangegeven is dit op gebied van grofhuishoudelijk afval, de grootste extra kostenpost, moeilijk te maken. Welk deel van de sterke toename van de hoeveelheid bijplaatsingen bij ondergrondse containers zou ook aan de orde zijn geweest zonder corona en kunnen worden toegeschreven aan Diftar?
In het antwoord op vraag 2 wordt een inschatting gemaakt van het effect dat aan corona of aan DIFTAR zou kunnen worden toegeschreven, maar uiteraard blijft een dergelijke verdeelsleutel een aanname.
Naast de toename van de hoeveelheid grofhuishoudelijk afval zien we in Arnhem in 2020 een afname van de hoeveelheid (fijn) restafval. Deze afname was verwacht en begroot door het invoeren van DIFTAR en het beter scheiden van herbruikbare fracties. In andere gemeenten werd geconstateerd dat door corona ook de hoeveelheid fijn restafval toenam in 2020.
Naar verwachting zou de daling van de hoeveelheid fijn restafval in Arnhem nog iets groter zijn geweest zonder corona. Ook dit effect kan niet hard bepaald worden, maar dient wel meegenomen te worden in de beoordeling van de cijfers.
In totaal nam de totale hoeveelheid ingezameld afval in Arnhem in 2020 toe met 4,5 %. In andere stedelijke gemeenten was deze stijging aanzienlijk groter: bijvoorbeeld Amsterdam plus 9%, Rotterdam plus 8 %.

In tabel 1 worden deze effecten op de ingezamelde hoeveelheden samengevat.

Tabel 1: Ingezamelde hoeveelheden afval in 2020

Afvalstromen	**2020 (ton)**	**2019 (ton)**	**Effect**
Herbruikbare fracties (recycling)	44.484	38.233	+ 16%
Te verbranden afvalstromen:			
- fijn huishoudelijk afval	27.325	32.522	- 16%
- grof huishoudelijk gebracht naar ABS	4.313	3.632	+ 19%
- grof huishoudelijk gehaald/incl. bijplaatsingen	3.574	1.806	+ 98%
Totaal	**79.696**	**76.193**	**+ 4,5%**

2. *In 2020 waren de verwachte totale kosten op 21,3 miljoen geraamd, maar deze kwamen op 4,1 miljoen hoger uit (incl. BTW) door service en beheer, tegenvallers m.b.t. papier ophalen en mindere inkomsten vanwege dumping. Welke kosten hiervan zijn incidenteel geweest en welke kosten zullen structureel de lasten verhogen, voor zover dat nu te ramen is?*

In het jaarverslag 2020 zijn op pagina 159 de financiële gevolgen van de coronacrisis en de overige effecten beschreven. Hier gaat het om de financiële afwijkingen ten opzichte van het kader, dit zijn de kosten voor het product afval exclusief BTW en overhead.
Op pagina 164 wordt de berekening van de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing toegelicht. In het totaal van de toe te rekenen kosten zijn ook de kostenposten BTW, overhead en aan de heffing toe te rekenen kosten van andere taakvelden opgenomen om inzicht te geven in het dekkingspercentage dat wettelijk niet boven de 100% mag uitkomen.

Zoals te zien in de tabel op pagina 164 daalt het dekkingspercentage van 82% begroot naar 68% gerealiseerd in 2020. De daling van het dekkingspercentage heeft te maken met hogere kosten op het product afvalbeheer en lagere opbrengsten van de afvalstoffenheffing.
Beide onderdelen worden hieronder toegelicht.

Afwijking op kosten.
Zoals in het antwoord op vraag 1 geschetst heeft corona een belangrijk effect gehad op de resultaten voor 2020. In onderstaand overzicht worden de effecten verzameld en toegelicht.

Tabel 2: Toelichting afwijking product Afvalbeheer[1]

Verklaring afwijking Afvalbeheer	**Jaarrekening**	**Verschil**
Bedragen (x 1.000.000)	**2020**	
Coronakosten 2020:		
- extra halen en verwerken grof huishoudelijk afval/dumpingen	0,70	
- extra verwerkingskosten GHA en herbruikbare stromen via ABS	0,85	
- extra kosten daginzameling oudpapier	0,13	
- extra kosten klantenservice/KCC	0,09	
totaal corona:	**1,8**	
al in het kader verwerkt na Turap-2	-0,6	
resterend aandeel corona in tekort Afval 2020		1,2
Overige oorzaken:		
oudpapier lagere marktprijs		0,3
Diftar eenmalig: pasverificatie en communicatie		0,2
Totaal financiele afwijking		1,7

[1] Deze tabel verklaart de ook in het jaarverslag 2020 toegelichte afwijking op het product Afvalbeheer (1,7). Bij de berekening van de kostendekkendheid (tabel jaarverslag pagina 164) wordt daarnaast ook rekening gehouden met:
- de afwijking van 0,6 die na Turap-2 in het kader werd verwerkt (0,6)
- volgens regelgeving ten aanzien van de berekening kostendekkendheid toe te rekenen fictieve kosten BTW (0,6)
- overige afwijkingen (inclusief overheadkosten en kosten andere taakvelden) (0,4)

De totale afwijking bedraagt 1,7 miljoen. Het coronadeel van 1,2 hierin kan als incidenteel worden beschouwd. Ook de extra DIFTAR-invoeringskosten zijn incidenteel, deze zijn in de aanloop naar invoering DIFTAR per 1 juli gemaakt.
De achterblijvende inkomsten door een lagere oud papierprijs worden als structureel ingeschat.

Afwijking op opbrengsten
De inkomsten 2020 zijn € 783.000 lager uitgevallen dan begroot. Hoofdoorzaak is dat er minder (betaald) afval met de afvalpas via de inwerptrommel van de ondergrondse containers is aangeboden. De inkomsten op het variabele deel van de afvalstoffenheffing bleven daardoor lager dan begroot.
Dit tekort op de opbrengsten kan als incidenteel worden beschouwd. Bij het continueren van DIFTAR zou dit tot aanpassing van de heffing hebben geleid: een hogere prijs per afvalzak of een verhoging van de vaste heffing.

3. *Het aandeel afvalstoffenheffing van de huishoudens ligt kennelijk nu op ongeveer 68%, waar op 82% was gerekend. Hoeveel zou elk huishouden moeten betalen indien we echt een kostendekkend afvalstoffenheffing zouden heffen?*

Zoals in het antwoord op 2 toegelicht mag het dekkingspercentage in geen geval boven de 100% terecht komen. De tarieven en daarmee de te verwachten opbrengst afvalstoffenheffing, worden bij de vaststelling van de begroting bepaald op basis van de begrote kosten en opbrengsten. In 2020 waren deze opbrengsten voor een deel variabel: het aantal tariefzakken dat door een huishouden wordt aangeboden en daarmee gebaseerd op een inschatting van het aanbiedgedrag vooraf.
Voor 2020: begrote totale kosten: 21,3 miljoen, begrote opbrengsten afvalstoffenheffing 17,5 miljoen, dekkingspercentage 82%, gemiddelde kosten per huishouden begroot op: € 242.
In de jaarrekening zijn de gerealiseerde kosten en opbrengsten vermeld: totale kosten 24,7 miljoen, opbrengsten 16,7 miljoen, resulterend dekkingspercentage 68%, gemiddelde kosten per huishouden lagen op € 231. De gemiddelde lasten per huishouden zijn lager uitgekomen doordat er minder tariefzakken zijn aangeboden dan begroot.
Indien de gerealiseerde kosten op basis van het begrote dekkingspercentage van 82% zouden worden doorgerekend, dan zou het gemiddeld tarief per huishouden € 280 bedragen.

4. *De resterende tekorten worden op andere wijze gefinancierd of aangevuld. Hoe?*

De kosten die niet gedekt worden door de opbrengsten uit de afvalstoffenheffing worden gedekt uit de algemene middelen.

- minder opbrengsten uit de heffing (0,8)
Opgeteld komt de totale afwijking op de berekening van de kostendekkendheid uit op een bedrag van 4,1 miljoen (inclusief BTW).

5. *Welke meerkosten zijn er nog te verwachten nu diftar van de baan is en hoe gaan die kosten verrekend worden?*

   In het raadsvoorstel 'Begrotingswijziging en wijziging verordening afvalstoffenheffing ten gevolge van stoppen met Diftar' dat inmiddels aan u is aangeboden, zijn de financiële consequenties van dit besluit gespecificeerd.

   De hoofdlijnen:

   1. Stijging van de kosten van product Afvalbeheer in 2021:
      - Stijging structurele lasten: € 0,92 miljoen.
      - Structureel lagere opbrengsten herbruikbare afvalstromen: € 0,12 miljoen
      - Incidentele lasten stoppen met Diftar: € 0,42 miljoen

   Het voorstel is dat deze kosten conform het coalitieakkoord door te berekenen in de afvalstoffenheffing vanaf 1 juni 2021.

   2. Eenmalige afschrijvingslast voor trommelverkleining en toegangscontrole: € 1,2 miljoen. Deze lasten zullen worden meegenomen in Turap-2 en de jaarrekening 2021.

   3. Lagere opbrengsten variabele heffing in de Diftar-periode januari tot en met mei 2021: € 0,6 miljoen. In Turap-1-2021 gemeld als te verwachten nadelig resultaat.

6. *Is de nieuwe vastgestelde vaste afvalstoffenheffing voor de tweede helft van 2021 kostendekkend? Zo nee, hoe groot is het gat, voor zover dat nu te voorzien is? Waaruit wordt een eventueel tekort aangevuld?*

   In het boven genoemde raadsvoorstel wordt het dekkingspercentage nader toegelicht.
   Het dekkingspercentage voor de tweede helft van 2021 komt uit op 84%. De extra kosten ten gevolge van het stoppen met Diftar, zoals gespecificeerd in vraag 5 onder punt 1, worden daarbij doorgerekend in de heffing.

7. *Is nu al te voorzien dat de afvalstoffenheffing gaat stijgen in 2022? Zo ja, in welke mate is de verwachting?*

   Nee dat is nog niet te voorzien. In de voorbereiding van de meerjarige begroting vanaf 2022 (dit najaar), worden consequenties van eventuele beleidswijzigingen op afvalgebied meerjarig geraamd. Er is op dat moment meer inzicht in de effecten van het afschaffen van DIFTAR op de afvalhoeveelheden, deze zullen leiden tot aanpassing op de huidige meerjarige ramingen die zijn gebaseerd op DIFTAR. Ook is er op dat moment meer inzicht in de haalbaarheid en de te verwachten effecten van mogelijk alternatieve beleidskeuzes.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de loco-secretaris, de burgemeester,

P.J. Altena A. Marcouch

Bijlagen:
- Ingekomen brief AC met artikel 44 vragen

GEMEENTE Arnhem

Aan de gemeenteraad

Datum : 6 april 2021
Zaaknummer : 508725
Contactpersoon : Clemens Berntsen
Telefoonnummer : 026 3775020

Onderwerp: Informeren over vervolgtraject na raadsbesluit 'Stoppen met het betalen per afvalzak (DIFTAR)'

Geachte voorzitter en leden,

Wij stellen u voor kennis te nemen van onze reactie op het raadsbesluit 'Stoppen met het betalen per afvalzak (DIFTAR); de containers van het slot te halen; te zorgen dat er weer een normale afvalzak in past.'
In dit raadsbesluit wordt een drietal aanpassingen gevraagd op het huidige afvalbeleid die vergaande consequenties hebben, zowel op het terrein van uitvoering als op de wijze van aanbieden en verrekenen voor de inwoners.
Uiteraard willen wij de uitvoering van uw besluit met de grootste spoed ter hand nemen, waarbij we rekening hebben te houden met een aantal procedurele en operationele stappen die zorgvuldig doorlopen dienen te worden.
In deze brief willen we u informeren over het proces en over de timing van uitvoering.

Het raadsbesluit heeft betrekking op drie onderdelen:
1. te stoppen met het betalen per afvalzak (DIFTAR);
2. de ondergrondse containers van het slot te halen;
3. te zorgen dat er weer een normale (60-liter) afvalzak in past.

Ad 1. Wat is er nodig om te stoppen met het betalen per afvalzak?
De huidige systematiek en wijze van heffen is vastgelegd in de 'Verordening op de heffing en de invordering van afvalstoffenheffing 2021' die op 12 november 2020 is vastgesteld. Hierin is vastgelegd dat de afvalstoffenheffing in 2021 bestaat uit een vast en een variabel deel. Het vaste deel is een belasting per perceel per belastingjaar, daarbovenop wordt een variabel tarief van € 0,80 gerekend voor het aanbieden van een 30-liter restafvalzak.
Deze verordening is van kracht totdat deze wordt vervangen door een nieuwe verordening.
Conform het raadsbesluit dient de huidige 'DIFTAR'-verordening te worden vervangen door een nieuwe verordening die wordt gebaseerd op vaste tarieven, waarbij net als in het verleden uitsluitend gedifferentieerd wordt naar één- en meerpersoonshuishoudens.
Om de hoogte van de nieuwe vaste tarieven te bepalen dient de begroting op basis van de nieuwe uitgangspunten gewijzigd te worden. Deze begrotingswijziging dient voorafgaand aan de wijziging van de verordening te worden vastgesteld. Dit kan in dezelfde vergadering gebeuren.

Na vaststelling van de nieuwe verordening in de raad is enkele dagen nodig om de verordening te publiceren, vervolgens is deze vanaf de 1e van de volgende maand van kracht.
Gezien de urgentie om het raadsbesluit zo snel mogelijk uit te voeren en de heffingssystematiek aan te passen en de zorgvuldige voorbereiding en doorrekening naar nieuwe tarieven, stellen wij voor om de heffingstructuur per 1 juni 2021 te wijzigen. Daarbij dient dus te worden gekoerst op besluitvorming in de (laatste) raadsvergadering van mei.

Consequenties
Dit betekent dat tot deze datum het huidige systeem van kracht blijft, de containers nog met pas toegankelijk zullen zijn en er verrekening van de variabele tarieven tot en met mei 2021 gaat plaatsvinden. We realiseren ons dat het zorgvuldig en duidelijk communiceren richting inwoners over de consequenties van het genomen besluit een randvoorwaarde zal zijn om dit ook in de resterende maanden goed te laten verlopen.

In een extra aanslagoplegging die vanaf september wordt uitgevoerd, gaan we de financiële consequenties voor de inwoners als volgt verrekenen:
- Voor de periode januari tot en met mei 2021 geldt de diftar-systematiek waarbij de heffing uit een vast en variabel deel bestaat. Het vaste deel van de diftarheffing, opgelegd in februari 2021, was gebaseerd op geheel 2021 en wordt deels gerestitueerd, de variabele heffing gebaseerd op het aantal aangeboden zakken, wordt opgemaakt voor deze periode en toegerekend.
- Voor de periode juni tot en met december 2021 komt hiervoor de nieuwe (hogere) vaste afvalstoffenheffing in de plaats.

Ook ten aanzien van de uitleg van deze heffingssystematiek zal een duidelijk informatietraject noodzakelijk zijn.

Ad 2: Wanneer kunnen de containers van het slot gehaald worden?
Zoals boven geschetst kan de heffingssystematiek pas gewijzigd worden na wijzigen van de verordening. Uiteraard kunnen de containers wel eerder open gezet worden en kan afval in dat geval zonder pas worden aangeboden. Dit heeft als consequentie dat in de tussenliggende periode, totdat de verordening en heffingsystematiek zijn gewijzigd, er geen variabele inkomsten van tariefzakken meer zullen binnenkomen. Financiële consequentie: gederfde inkomsten € 475.000 per maand.

Wij stellen daarom voor om pas vanaf de datum dat de nieuwe heffingsytematiek wordt ingevoerd (1 juni) de containers van het slot te halen.

Ad 3: Wanneer kunnen de trommels worden aangepast?
Ook het uitvoeren van dit onderdeel hangt samen met het tijdstip waarop gestopt wordt met de inning van het variabel tarief. Bij het stoppen per 1 juni kan vanaf die datum begonnen worden met het terugbrengen van de trommels naar de oorspronkelijke inhoud. De doorlooptijd voor het uitvoeren van de werkzaamheden aan de trommels wordt ingeschat op 2 maanden.

Vervolgstappen

Het raadsvoorstel voor het aanpassen van de verordening op de heffing en de invordering van afvalstoffenheffing wordt zo spoedig mogelijk aan u voorgelegd.
Ten aanzien van de begrotingswijziging zullen de consequenties van het stoppen met DIFTAR op de hoogte van de afvalstoffenheffing inzichtelijk worden gemaakt. We baseren ons daarbij op de directe financiële consequenties van het genomen besluit voor het begrotingsjaar 2021.

In de voorbereiding van de meerjarige begroting vanaf 2022 (dit najaar), worden consequenties van eventuele beleidswijzigingen op afvalgebied meerjarig geraamd. Er is op dat moment meer inzicht in de effecten van het afschaffen van DIFTAR op de afvalhoeveelheden, deze zullen leiden tot aanpassing op de huidige meerjarig ramingen die zijn gebaseerd op DIFTAR. Ook is er op dat moment meer inzicht in de haalbaarheid en de te verwachten effecten van mogelijk alternatieve beleidskeuzes ten aanzien van bijvoorbeeld het nascheiding van PBD.
Ook het alternatief om in de toekomst mogelijk wel gebruik te blijven maken van de afvalpassen om de containers te openen zou ons inziens een bespreekpunt met de raad kunnen zijn. Met het gebruik van de afvalpas kan het opnieuw toenemen van afvaltoerisme uit omliggende gemeenten en het aanbieden van illegaal bedrijfsafval beperkt worden. We realiseren ons dat ook deze maatregel een zeer zorgvuldig communicatietraject vraagt om aan de inwoners duidelijk te maken dat het gebruik van de afvalpas in de toekomst los staat van DIFTAR.

Beoogd tijdpad:
- Informeren van de raad over het vervolgtraject na besluit in deze raadsbrief: 6 april 2021;
- Doorrekening financiële effecten, opstellen begrotingswijziging: week 14 en 15;
- Vaststelling concepten besluiten begrotingswijziging en verordening op de heffing in college: 20 april;
- Agendering begrotingswijziging en verordening: raadsvergaderingen 12, 19 en 26 mei;
- Uitvoeren operationele werkzaamheden: vergroten trommels, openzetten containers: vanaf 1 juni;
- Afronden DIFTAR-heffingen en opleggen vaste heffing 2021: najaar 2021;
- Uitwerken alternatieve beleidskeuze, opstellen meerjarenbegroting 2022-2024: augustus - oktober 2021;
- Vaststellen MJPB 2022-2024, afvalstoffenheffing 2022: november 2021.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de loco-secretaris, de burgemeester,

P.J. Altena A. Marcouch

Het Arnhemse gemeentebestuur blameert zich zelf met zwalkend afvalbeleid

Een nieuw huis bouwen is ingewikkeld. Dat vergt zorgvuldige voorbereiding, vernuft en veel tijd. Na de bouw moet het huis goed ingericht en onderhouden worden. Datzelfde pas gebouwde huis dat nog niet eens is ingericht, weer afbreken is zeer eenvoudig. Je hoeft maar een bulldozer van de firma Elfrink in te huren en de klus is in een oogwenk geklaard.
Zo gaat het in Arnhem ook met diftar.

De Arnhemse politiek heeft zich met het diftardossier geblameerd. Diftar is ten onder gegaan door gebrek aan ruggengraat en kortzichtigheid van verschillende actoren in het Arnhemse bestuur. De SP heeft zich met haar voorman Elfrink met leugens en halve waarheden naar een nipte overwinning gevochten.
Hij heeft zich tevens bezondigd aan volksverlakkerij door de burger niet voor te houden dat de vaste afvalstoffenheffing bij afschaffing van diftar weer fors zal oplopen. Om van de kosten van het weer omgooien van het afvalinzamelingssysteem en de daarbij behorende kapitaalvernietiging van meer dan € 1 miljoen nog maar te zwijgen.

Elfrink praat mensen die afval scheiden lastig vinden of die zien dat er ineens zakken afval naast de containers staan, naar de mond en selecteert daarbij de argumenten die in zijn kraam te pas komen. Feiten en resultaten van wetenschappelijk onderzoek worden voor het gemak genegeerd. Kortzichtigheid, inspelen op emoties en populistisch gedrag zijn troef. “Een JA-stem is beter voor de portemonnee”, aldus de SP-campagnefolder. Hoe de gemeente uiteindelijk de ambitie moet waar maken om in 2050 een circulaire economie te bereiken, wordt niet gesproken.

Resultaten
Een half jaar diftar in 2020 liet al bemoedigende resultaten zien. De landelijke norm vanuit het programma VANG was 100 kg restafval per persoon per jaar in 2020. In Arnhem was dit in 2018 nog 221 kg en in 2019 205 kg. Sinds invoering van diftar halverwege 2020 ging de hoeveelheid restafval, omgerekend naar jaarbasis, snel verder omlaag naar 122 kg.
Door afschaffing van diftar rekent de gemeente er al mee dat de hoeveelheid restafval vanaf 2021 weer een stijgende lijn zal vertonen. Alleen al in 2021 zullen Arnhemse huishoudens daardoor tot € 70 meer moeten betalen voor hun afvalstoffenheffing en dat bedrag zal de komende jaren ongetwijfeld verder oplopen.

In Gelderland dreigt Arnhem hiermee het smerigste jongetje van de klas te worden met het meeste restafval per persoon per jaar. Apeldoorn en Nijmegen doen het veel beter. Arnhem vormt inmiddels een eiland te midden van alle omringende gemeenten die diftar hebben ingevoerd. Afvaltoerisme, dumpen van afval in de “gratis” Arnhemse ondergrondse containers, ligt op de loer.

Hoe is het zover gekomen?
Laten we eerst even teruggaan naar maart 2017, toen de finale besluitvorming over invoering van diftar in de gemeenteraad plaats vond. Vanaf ca 2012 gingen daarover al discussies aan vooraf. In 2015 werd omgekeerd inzamelen ingevoerd waarbij afvalfracties zoveel mogelijk huis aan huis werden ingezameld en restafval moest worden weggebracht naar een ondergrondse container.

Uiteindelijk werd na jaren van voorbereiding en langdurig soebatten het raadsvoorstel tot invoering van diftar op 27 maart 2017 aangenomen met 25 stemmen voor en 14 tegen. De fracties van GroenLinks, SP, D66, CDA en ChristenUnie stemden vóór.

Op 1 juli 2020 werd diftar daadwerkelijk ingevoerd na wat oponthoud door gedoe over de afvalpasjes. Een mijlpaal op weg naar een circulaire economie in 2050 waarbij afval als zodanig nauwelijks meer bestaat maar grondstof is voor een nieuw productieproces.
Nou vergt omgekeerd inzamelen gecombineerd met diftar veel van mensen die niet dagelijks met milieu en duurzaamheid bezig zijn. Veel mensen die gewend waren alles maar in de kliko te gooien, slagen er niet in om van de een op de andere dag de afvalfracties zorgvuldig te scheiden en de hoeveelheid restafval zo klein mogelijk te maken. Het gaat hierbij om niet minder dan een cultuurverandering waar tijd voor nodig is. Het is een transitie van leren en vallen en opstaan waarbij veel goede voorlichting, educatie, begeleiding en facilitering door de gemeente en anderen nodig is.
De gemeente moet deze transitie in gang zetten met een duidelijke ambitie op de lange termijn. Vervolgens moet zij helder en consistent beleid ontwikkelen en uitvoeren om deze ambitie waar te maken. Zo krijg je geleidelijk aan draagvlak bij de bevolking. Draagvlak realiseer je niet met een handomdraai, daar gaat tijd overheen.
Die ambitie was helder: een circulaire economie in 2050 in een afvalloze gemeente waarin afval grondstof is. Praktijkervaringen in andere gemeenten leren dat omgekeerd inzamelen en diftar uitstekende beleidsinstrumenten zijn om de burger te stimuleren tot afvalpreventie en afvalscheiding.

Verbijstering
En wat zien we tot verbijstering van menigeen als diftar in 2020 nog niet eens is ingevoerd? De SP dient moties en amendementen in om af te zien van diftar en later om diftar weer af te schaffen. Deze voorstellen worden in de raad allemaal verworpen.
Diftar is op 1 juli 2020 nog maar nauwelijks ingevoerd of de SP begint, als een klein kind dat in de raad z'n zin niet kan krijgen en blijkbaar vergeten dat zij in 2017 unaniem vóór diftar heeft gestemd, in augustus/september 2020 al met een handtekeningenactie om diftar weer af te schaffen.

Tot twee keer toe slaagt de SP er conform de referendumverordening in voldoende handtekeningen te ronselen om de raad voor het blok te zetten een referendum uit te schrijven. Daarbij had de raad naar aanleiding van de evaluatie van de onverkwikkelijke gang van zaken bij het Meinerswijkreferendum in 2015, verzuimd de referendumverordening aan te passen. Onder meer om te voorkomen dat de Arnhemse burger niet zou worden opgezadeld met een onbehoorlijke referendumvraag (zie hierna).

Wij waren verbijsterd dat de gemeenteraad, koud na invoering van diftar, de vraag aan de Arnhemse burger durfde voor te leggen of hij misschien weer van diftar af wilde. Het hoofdargument van het JA-kamp was dat diftar inclusief sluiting van de ondergrondse containers vervuiling veroorzaakt bij die afvalcontainers. Nog afgezien van het feit dat dit slechts bij maximaal 15% van het aantal containers het geval was, was dit voor de SP c.s. een mooie gelegenheid om in te spelen op de onderbuikgevoelens van die bewoners die toch al weinig vertrouwen hebben in de gemeentelijke overheid. De SP had er beter aan gedaan de bewoners aan te sporen zich te gedragen volgens het uitgestippelde beleid in het belang van

hun portemonnee en van het uiteindelijke doel, een circulaire economie.
Alleen al door het stellen van de referendumvraag werd twijfel en verwarring gezaaid over nut en noodzaak van het nieuwe afvalbeleid. Bij een transitie naar een circulaire economie is consistent beleid noodzakelijk waarbij de burger bij de hand wordt genomen en wordt gefaciliteerd en begeleid om het doel, een afvalloze gemeente, te bereiken.

De gebrekkige referendumvraag
Dan komen we bij de formulering van de referendumvraag die van geen kant deugt, onbehoorlijk is en wellicht zelfs onrechtmatig is.

De referendumvraag luidde uiteindelijk:
"Steunt u het voorgenomen raadsbesluit te stoppen met het betalen per afvalzak (diftar), de ondergrondse containers van het slot te halen en te zorgen dat er weer een normale (60 liter) afvalzak in past?"

Dit is een verwarrende, onjuiste, drieledige, suggestieve en misleidende vraag die zonder toelichting ons inziens niet aan de kiezer zou mogen worden voorgelegd.

Er zijn vijf redenen waarom deze vraag niet deugt.

1. Als je tegen bent, stem je voor en als je voor bent, dan stem je tegen.
Diftar was nog maar ruim een half jaar geleden ingevoerd. Mensen hebben nog in hun hoofd zitten dat de vraag betrekking heeft op het nieuwe diftarsysteem. Tot in de rij voor het stemlokaal was er discussie over de vraag of je voor diftar moest stemmen of tegen. Als je voor bent, dan stem je tegen (= nee) en als je tegen bent dan stem je voor (= ja).
Waar hebben we deze hilarische verwarring eerder gezien? Juist, op het roemruchte landelijke CDA-congres in 2010 in de Arnhemse Rijnhal, toen het CDA voor de vraag en voor aap stond of zij met de PVV een regering wilde vormen.

2. De referendumvraag suggereert dat er een 'voorgenomen besluit' van de gemeenteraad is waaruit blijkt dat de gemeente weer van diftar af wil. Volgens de referendumverordening Arnhem 2015 moet er een 'voorgenomen raadsbesluit' zijn dat vervolgens aan de kiezer kan worden voorgelegd. Uit navraag bij de griffie en gemeenteraadsleden trokken wij de conclusie dat er helemaal geen voorgenomen besluit of conceptbesluit van de raad was om diftar af te schaffen. Het enige dat de raad heeft besloten is dat het initiatief van de SP mocht worden voorgelegd aan de kiezers. Wij vragen ons af of deze werkwijze de juridische toets der kritiek kan doorstaan. Met de kennis van nu hebben wij er spijt van dat we deze vraag niet via een kort geding door de rechter hebben laten beslissen.
Door de vraagstelling werden kiezers in ieder geval op het verkeerde been gezet, toen zij zagen dat de gemeente ruim een half jaar na invoering kennelijk al weer voornemens was diftar af te schaffen.

3. De referendumvraag is niet één vraag, maar bestaat uit drie zeer verschillende vragen en is daarom dus ongeschikt om aan de kiezer voor te leggen. De bron hiervan ligt uiteraard bij de SP als initiatiefnemer, maar de raad is met deze drieledige vraag wel akkoord gegaan als referendumvraag.

Wij kregen veel reacties van kiezers die wel de 'normale' zak terug wilden, maar niet diftar wilden afschaffen. Er zijn ook kiezers die van diftar af wilden, maar wel de container op slot wilden houden. En zo waren er meer ja/nee combinaties denkbaar waarop de kiezer verschillend had willen antwoorden. Maar de kiezer kon in het stemlokaal uitsluitend JA of NEE kiezen voor de gecombineerde drieledige vraag.

4. Het onderdeel 'wilt u stoppen met het betalen per afvalzak' is suggestief en zonder nadere toelichting misleidend. Veel kiezers juichten het direct toe om te stoppen met betalen per afvalzak, tenzij ze over de juiste en volledige informatie zouden beschikken. Als betalen per afvalzak weer wordt afgeschaft, wordt de vaste afvalstoffenheffing die iedereen jaarlijks moet betalen, weer verdubbeld. In de toekomst zal deze heffing alleen maar verder stijgen onder meer door de jaarlijks toenemende tarieven die de rijksoverheid de gemeente in rekening brengt voor verbranding van restafval en door de weer fors toenemende hoeveelheid restafval. Deze informatie is noodzakelijk wil de kiezer een goede keus kunnen maken.

5. Het onderdeel 'wilt u dat de ondergrondse containers weer van het slot gaan' is eveneens suggestief en zonder nadere toelichting misleidend. De kiezer denkt: 'ha, lekker makkelijk, dan hoef ik die afvalpas ook niet meer te bewaren en te gebruiken'. Maar de kiezer hoort daarbij ook te weten dat met een open ondergrondse container het afvaltoerisme weer toeneemt: bouwvakkers, schilders en anderen zullen hun bedrijfsafval weer in de containers dumpen. Ook inwoners van omliggende gemeenten, die allemaal het diftarsysteem hanteren, zullen weer oneigenlijk gebruik kunnen maken van de ondergrondse containers om zich zo van hun afval te ontdoen. Een en ander zal leiden tot een toename van de hoeveelheid restafval die uiteindelijk voor rekening komt van de inwoners van Arnhem die jaarlijks hun afvalstoffenheffing moeten betalen.

Samenvattend, vanwege een gebrek aan toelichtende informatie bij de referendumvraag en de suggestieve en drieledige formulering van die vraag werd de kiezer niet in staat gesteld een weloverwogen stem uit te brengen. Dit heeft menige kiezer zeer geïrriteerd.
De stemhulp bij het referendum afvalbeleid van Kieskompas was volstrekt onvoldoende om genoemde gebreken op te vangen. Diverse vragen waren bovendien onduidelijk.

Verzuim noodzakelijke informatie te verstrekken over consequenties referendumvraag
De raad en het college hebben in verschillende opzichten nagelaten de kiezer te informeren over de consequenties van een JA-meerderheid voor de referendumvraag.

1 Bij de behandeling van de begroting 2021 diende Arnhem Centraal de volgende motie in
" Indien diftar na het referendum blijvend is:

- *op plekken waar twee of meer containers staan ervoor te zorgen dat er één is met een opening van 60 liter;*
- *in alle wijken, bijvoorbeeld bij winkelcentra, er mogelijkheden komen om een 60 literzak weg te gooien."*

Deze motie is op 11 november 2020 met 26 tegen 11 stemmen aangenomen door GroenLinks, D66, VVD, PvdA en Arnhem Centraal.

De gemeenteraad en het college hebben verzuimd de kern van deze motie onder de

aandacht te brengen van de kiezer. Dit is zeer kwalijk, omdat wij tijdens onze campagne hebben gemerkt dat de 30-liter opening voor veel Arnhemmers een groot struikelblok was om akkoord te gaan met het bestaande afvalbeleid. Juist de kleine opening van de containers heeft, zoals ook de genoemde motie al aangaf, bij veel mensen ergernis gewekt.
We zijn ervan overtuigd dat, wanneer de bereidheid om weer 60-liter openingen te maken, duidelijk was gecommuniceerd met de kiezers, dat dan de meerderheid van de kiezers NEE zou hebben gestemd als antwoord op de referendumvraag. Het scheelde op de 80.902 uitgebrachte stemmen immers slechts 2696 stemmen.

2 In de Arnhemse Koerier van 7 maart (10 dagen voor de stemming over het referendum) stond een paginagroot artikel over de al maar stijgende afvalstoffenheffingen in den lande. Op verschillende plaatsen in dit artikel werd Arnhem nadrukkelijk genoemd als gemeente waar de afvalstoffenheffing ook in 2021 weer zou stijgen. Dit terwijl iedere Arnhemmer in februari in de brief over de gemeentelijke heffingsaanslagen heeft kunnen zien dat de afvalstoffenheffing juist sterk verlaagd was. Reacties van lezers waren: “Zie je wel, de gemeente roept wel dat we met diftar goedkoper uit zijn, maar we worden met een hogere heffing weer om de tuin geleid”.
Dit artikel bevatte dus volstrekt misleidende informatie die om een correctie schreeuwde. Waarom heeft het college niets gedaan, door bijv. een correctie te plaatsen op de gemeentepagina van de laatste editie voor de stemming op 17 maart?

3 Het college en de raad hebben verzuimd om tegenover het “wilt u stoppen met betalen per afvalzak (diftar)?” de consequenties daarvan feitelijk onder de aandacht van de burger te brengen. Waarom is de burger niet geïnformeerd dat stoppen met diftar impliceert dat de vaste afvalstoffenheffing fors zal oplopen, mede gezien de stijgende verbrandingstarieven die de rijksoverheid de gemeente in rekening brengt?

Kortom, het college van B en W heeft zich van geen kant ingezet om het bestaande afvalbeleid met verve te verdedigen. Het geroeptoeter van de SP c.s. kon zo onbestreden blijven. Het college heeft door niets te doen gefaald en zich als een mak lam naar de slachtbank laten leiden.

En wat de raadsfracties betreft: waar waren de fracties van D66, CDA en ChristenUnie in de campagne? Deze fracties die alle drie in 2017 vóór diftar hebben gestemd, hebben publiekelijk niets van zich laten horen.

Plan van Aanpak “Op weg naar een circulair Arnhem”
De gemeenteraad behandelt momenteel het Plan van aanpak “Op weg naar een circulair Arnhem”. Dat is best een aardig beleidsstuk dat in ieder geval aangeeft welke stappen Arnhem van 2020 (!) tot 2023 wil zetten in de richting van een circulaire economie in 2050. Een van de onderdelen gaat over de ambitie van de gemeente ten aanzien van huishoudelijk afval. De gemeente onderschrijft de landelijke VANG-doelstellingen van een afvalloze gemeente in 2050 waarin afval grondstof is.
Waar de tussendoelstelling van VANG in 2020 op 100 kg restafval per persoon per jaar lag, kan worden vastgesteld dat Arnhem dit met 122 kg niet heeft gehaald, hoewel zij vergeleken met 2018 goed op weg was. Door afschaffing van diftar zal de hoeveelheid restafval alleen maar verder gaan stijgen.

De grote vraag is nu hoe Arnhem de ambitie en de VANG-doelstellingen denkt te halen. We gaan het toch niet meemaken dat – zoals boze tongen beweren – dit onderdeel dan maar uit het Plan van Aanpak zal worden geschrapt.

Hoe nu verder?

- In de eerste plaats verdient het aanbeveling, gezien het genoemde besluitvormingsdebacle uitmondend in het afvalreferendum, een breed onafhankelijk onderzoek in te (laten) stellen naar hoe deze besluitvorming heeft kunnen plaatsvinden en vooral naar hoe dit in de toekomst kan worden voorkomen. Daarbij dient ook in kaart te worden gebracht welke kosten het referendum en de afschaffing van diftar met zich mee hebben gebracht.
  Het is in dit verband een gotspe dat uitgerekend de SP en de AOP een motie hebben ingediend om te laten onderzoeken wat de kosten van het 'diftardrama' zijn geweest. Het door ons bepleite onderzoek zou daarmee worden verengd tot invoering en afschaffing van diftar.
- Gegeven de doelstellingen voor een circulaire economie die ook door de gemeente worden omarmd, moet preventie (voorkomen dat afval ontstaat) en hergebruik en recycling van afval hoog in het vaandel blijven staan. De voorzieningen daarvoor moeten overeind blijven en waar nodig worden uitgebreid.
- Het verdient aanbeveling ook de afvalpas overeind te houden waarmee afvaltoerisme en illegale dump kunnen worden voorkomen.
- Ook verdient het aanbeveling het principe 'de vervuiler betaalt' overeind te houden en asogedrag door afval illegaal te dumpen niet te belonen.
- Is de gemeente zoals zo veel andere gemeenten lid van de NVRD, de in Arnhem gevestigde Nederlandse Vereniging van Reinigingsdirecteuren? De NVRD heeft de nodige expertise om gemeenten behulpzaam te zijn bij het realiseren van schone, afvalvrije en circulaire gemeenten. Zie www.nvrd.nl.
- Nascheiding van PBD-afval is wat ons betreft geen optie. Het is zeer onwaarschijnlijk dat je met de huidige technieken dezelfde recyclingsresultaten kunt halen als met scheiding aan de bron. De beste scheiders zitten thuis.
  En als PBD-afval via nascheiding al behoorlijk kan worden gerecycled, dan dreigen de overige fracties (zoals papier, textiel, gft) flink vervuild te raken en zal het bewustzijn van de burger om te zorgen voor minder afval en voor hergebruik/recycling verminderen.
  Op 26 mei 2007 werd op initiatief van De Groene Vos de allereerste container in Nederland voor gescheiden inzameling van plastic afval (en blik) geplaatst op het Arnhemse Graaf Ottoplein. Deze container werd in gebruik gesteld door de toenmalige minister van Milieu, Jacqueline Cramer. De scheidingsfaciliteiten werden in de loop van de volgende jaren door de gemeente uitgebreid.
  Het zou weer een flinke stap terug zijn in het traject naar een circulaire economie als PBD weer bij het restafval mag worden gegooid. Ook dan treedt er weer kapitaalvernietiging op.

12 mei 2021
Jan Schreur
Voorzitter Stichting De Groene Vos

Inspreken beter afval inzamelen en scheiden
woensdag 12 mei 2021

Geachte raadsleden, wethouder en voorzitter,

Wat fijn dat ik hier voor u mag inspreken. Ik ben Tinka Chabot, Duurzaamste Hovenier 2019 en behoorlijk betrokken burger van Arnhem

Vanavond heeft u het over de beste wijze van afval inzamelen, bij mij specifiek over de toegang tot het afvalbrengstation.

Ik heb iets meegenomen en als het goed is, heeft u thuis ook zo'n exemplaar. Ta, da, u herkent het vast wel….een afvalpas. Mijn nummer is 9 piep piep piep 60 (het moet wel een beetje privé blijven tenslotte) en dat nummer correspondeert met een adres. Die combinatie is bij de gemeente bekend. Dat adres betaalt jaarlijks een afvalstoffenheffing van nu nog € 162,60 per jaar. Heel fijn ook dat je als burger, met zo'n pasje, 6 keer per jaar naar het afvalbrengstation mag om daar je HUISHOUDELIJK afval te storten en op de millimeter te scheiden. Een beter sorteerstation voor de burger is er niet te vinden. Er staan veel verschillende soorten containers, waarin papier bij papier komt, karton bij karton, hard plastic bij hard plastic, metaal bij metaal enz enz. Een ultiem sorteersysteem.

Tot zover het jubel- en juich-verhaal. Per 1 juli 2020 mochten busjes met een logo, meestal van kleine hardwerkende ondernemers zoals ik, ineens het afvalbrengstation niet meer op. Daar sta je dan met je goede gedrag. Ook ondernemers zijn burgers en hebben af en toe grof huishoudelijk afval. Maar als ondernemer met een busje ben je ineens géén burger meer. Je mag het afvalbrengstation NIET op.

De regelgeving is al een paar keer veranderd: personenwagens met logo eerst niet, nu weer wel. Je mocht je auto afplakken, nu niet meer. Je moest eerst een formulier met stempel aanvragen, waardoor je drie dagen moest wachten, nu kan dat digitaal, wat veel tijd scheelt. Maar waarom die extra handeling? Ik heb al zo'n superhandig, geregistreerd pasje. Waarom moet dat ook nog eens gekoppeld worden aan mijn kenteken?

Ik heb al diverse brieven geschreven aan de toenmalige wethouder en de desbetreffende ambtenaar, maar de reactie is steeds hetzelfde. Dit doen we om bedrijfsafval te weren. Maar ik kom met huishoudelijk afval!

En hoe zit dat dan met bedrijfsbusjes zonder logo? Die mogen storten met hun eigen pasje, met het pasjes van de buren, met het pasje van de klant of van vrienden en bekenden. Hen wordt geen strobreed in de weg gelegd. En het kost hen niets, niet eens extra moeite.

De gemeente durft mij te adviseren om een container te huren à raison van € 120,-, een auto zonder logo te huren à raison van € 45,-per dagdeel, terwijl ik al een handige bus heb, of zelfs een bakfiets te huren. Kom daar met een bank of koelkast de helling van het afvalbrengstation maar eens mee op. En nee, het inkomen van ondernemers komt niet als manna uit de lucht vallen. Dat idee lijkt op het gemeentehuis te leven, maar is een misvatting.

Mijn man heeft laatst met een kruiwagen (zonder logo) onze bus (met logo), BUITEN het terrein, leeggehaald en mocht, na heel veel soebatten, (want ja, het kwam uit een busje MET logo) uiteindelijk toch het afvalbrengstation op. Ondertussen stond een busje zonder logo overduidelijk bedrijfsafval te

storten. Jammer dat we van die dubbele standaard geen filmpje hebben gemaakt. Kan-niet-waar-zijn-waardig.

Op 11 november 2020 is door de gemeenteraad een motie aangenomen, waarbij iedereen, echt iedereen, weer toegang zou krijgen tot het afvalbrengstation. Waarom geldt dat nog steeds niet voor ondernemers met een logo op hun busje?

Een van de doelstellingen van de gemeente is: ik citeer uit het Raadsvoorstel: de omvang van het bijgeplaatste afval bij de containers terug te dringen. Dat wil ik ook.

Ik heb nog veel vragen over de manier waarop.

Hoe wilt u dit bereiken als u bepaalde inwoners van Arnhem benadeeld door bureaucratische regelgeving? En is het niet een vorm van discriminatie om één groep op basis van een logo op een bus toegang te belemmeren en dubbel te registreren? Ook wij betalen gewoon afvalstoffenheffing en hebben een afvalpas.

U wilt een inclusieve en participatie-samenleving, maar belemmert mij en vele anderen om ook nog eens voor mensen zonder auto te rijden en hun afvalpas te gebruiken. Zij moeten voor het laten ophalen € 36,50 per kuub betalen.

Het systeem wat u nu hanteert is gebaseerd op wantrouwen: alle ondernemers met een logo op hun busje storten volgens u illegaal. Maar hoe zit het met de ondernemers zonder logo? Worden die meer vertrouwd dan ondernemers met een logo?

En hoe vindt u het dat de werknemers van het afvalbrengstation iedere keer de discussie aan moeten gaan met een

ondernemer met logo op zijn/haar bus, die niet op de hoogte is van de regeltjes? Gunt u hen deze dagelijkse domper op hun werkplezier? Want zij worden er op aangekeken, niet u.

En is het niet juist zo dat het afvalbrengstation de ultieme plek is om te recyclen? En is het niet zo dat de gemeente voor een aantal afvalstromen geld krijgt, bv. groenafval, glas, metaal, plastic en papier. Daar zou je dan toch juist zoveel mogelijk van in willen zamelen, toch? En dan vooral schoon en netjes gesorteerd m.b.v. de medewerkers van het afvalbrengstation.

Nagenoeg iedereen is voorstander van het recyclen van afval. De gemeente heeft de taak dat zodanig te regelen dat dat zo simpel mogelijk is voor ALLE burgers. Dus ook voor mensen die klein behuisd zijn, geen auto bezitten, een uitkering hebben en dus ook voor de zelfstandige ondernemers, met of zonder logo op hun bus. Perverse prikkels, ambtenaren die als een grammofoonplaat hun riedel doen zonder te luisteren, zelfprijzingen van raadsleden op social media en wensdenken kunnen daarbij gemist worden als kiespijn. Het is tijd om u in te zetten voor een systeem wat géén onderscheid maakt en de hoeveelheid troep op straat minimaliseert

Nog wat (gratis) tips van een voorheen fervent afvalscheider (sorry, maar mijn verfblikken belanden nu in het restafval, want ik ga daar echt geen container voor huren).

- Maak het de burgers zo makkelijk mogelijk:
- Haal PMD op in doorzichtige plastic zakken en zorg dat aan iedere lantaarnpaal haken hangen om de zakken op te hangen. Dan waaien ze bij storm niet over de weg.
- Laat verenigingen weer het oudpapier ophalen. Mensen steunen graag goede doelen, dus zijn ze bereid om meer papier aan de weg te zetten. Maar verkoop het a.u.b. positief.
- Plaats meer prullenbakken naast bankjes, op drukke plekken en zorg dat ze groot genoeg zijn om pizzadozen te bergen en zorg ook dat ratten en vogels er niet bij kunnen (uitdaging)
- Zorg dat de kraakwagen weer iedere maand gratis langskomt. In kleine appartementjes en zonder auto is het niet eerlijk als je iedere keer € 36,50 moet betalen om je grof huishoudelijk afval op te halen. Je geeft ook andere burgers de kans om er nog iets bruikbaars uit te halen.
- Haal die stinkende en straatbeeldontsierende containers weg en ga terug naar de afvalzakken één keer per week. De containers stinken. Ik heb klanten die ’s zomers niet meer in hun tuin kunnen zitten vanwege de stank van de restafvalcontainers.
- En… laatste tip: plaats de gft-containers niet in de brandende zon, als je ze zo nodig wilt hebben, zorg voor een grotere inwerpopening en reinig ze vaak, heel vaak. Het zijn vieze stinkbakken.

Dank voor uw aandacht en veel wijsheid toegewenst.

Voorzitter, raadsleden en overige aanwezigen hier of thuis achter de buis,

Het verbaast ons dat de gemeente Arnhem opnieuw een referendum heeft georganiseerd waarbij het zo mis gegaan is met het verstrekken van correcte informatie aan de kiezer.
Net als bij het referendum Stadsblokken-Meinerswijk liet de gemeente ook nu toe dat er onjuiste en onduidelijke informatie is verspreid.

Helaas hebben wij, de NEE stemmers, het referendum nipt verloren. Tijdens het rondbrengen van onze informatieve folders kwamen we veel mensen tegen die één van de drie vragen wel JA wilden antwoorden, maar de andere twee met NEE. Bijvoorbeeld: wel voor een grotere opening, maar ook voor Diftar en het op slot houden van de containers. Tot die grotere opening was in een motie door de raad al besloten.
De uitslag van het referendum laat dus niet zien in hoeverre Arnhemmers het echt met alle drie punten eens of oneens waren.
Over die drie-in-één-vraag is door de aanvrager van het referendum vast goed nagedacht. Maar het is verbazingwekkend dat de raad akkoord is gegaan met deze misleidende vraag.

Waarom hebben de mensen die voor het JA stemmen pleitten niet duidelijk gemaakt dat de kosten na een JA stem, ook voor de minima, fors omhoog zouden gaan.
Zelfs een oud-ambtenaar, met een eigen nieuwssite, gaf aan JA te stemmen, omdat de sterkste schouders dan de zwaarste lasten zouden gaan dragen. Een lovenswaardig uitgangspunt.
Maar ook hij vermelde niet dat dan de veel minder sterke schouders dan de zijne ook weer fors meer moesten gaan betalen.

In het JA-kamp circuleerden tal van halve en hele onwaarheden:
Diftar zou achterhaald en in veel gemeenten op z'n retour zijn.
Maar Diftar wordt inmiddels in bijna de helft van Nederland toegepast, zo ook in gemeenten rond Arnhem. In Apeldoorn loopt het uitstekend.
Diftar-gemeenten hebben gemiddeld genomen een afvalstoffenheffing die €72,- lager is, inclusief alle kosten.
De scheidingsresultaten in Diftar-gemeenten zijn veel beter, zelfs beter dan in gemeenten die nascheiding toepassen.

Wat ons ontzettend heeft verbaasd in de periode voor het referendum is:
- Dat de gemeente niet veel duidelijker van zich heeft laten horen over de hogere prijs die een JA stem zou kosten
- Dat de gemeente onjuiste informatie die is verspreid over Diftar niet heeft gecorrigeerd
- Dat de gemeente een voordeel van Diftar, namelijk dat de vervuiler betaalt, onvoldoende heeft belicht

Tijdens de flyer actie in de Schuytgraaf kwam er een man op mij aflopen terwijl hij naar mij wees. Hij was boos en zei:
'*Uitstekend dat jullie dit doen, wij hadden het er net over tijdens de lunch. Als die Elfrink van de SP in plaats van dit referendum aan te vragen zou zeggen: "Hé mafkezen, ruim je rotzooi eens op en maak er voor anderen niet zo'n puinhoop van" dan had dat iedereen veel rommel bespaard.'*

Naar de toekomst kijkend twee punten:
1. Wat ons betreft moet het principe de vervuiler betaalt op de een of andere manier terugkomen in het nieuwe beleid
2. Preventie en hergebruik moeten wat ons betreft vanuit goed vooroudersschap bovenaan komen te staan

Tot slot hopen wij, nu de referendumverordening wat het college betreft op de schop gaat, dat de evaluatie van het referendum in 2017 ook wordt verwerkt.

BEHANDELRESULTAAT

INFORMATIEVE BEHANDELING 12 MEI 2021

GEMEENTE Arnhem

Begrotingswijziging en wijziging verordeningen afvalstoffenheffing t.g.v. stoppen met DIFTAR

Documentnummer:	
Zaaknummer:	
Portefeuillehouder:	Dhr. Roelofs

Resultaat van bespreking:

Aanwezig: de raadsleden/fractievolgers Henzen (PVV), Elfrink (SP), Manders (AC), Maref (VVD), Van Dillen (CDA), Venhoek (D66), Coenders (GL), Bouma (PvdA), Becker(ChristenUnie), De Groot (Partij voor de Dieren), Wiggers (AOP) en Aydemir (Denk/VA).

Verloop
Tijdens deze informatieve behandeling hebben ingesproken: de heer Van der Deen namens Milieu defensie, de heer Schreur namens de Groene Vos en mevrouw Chabot op persoonlijke titel.
(Hun bijdragen zijn toegevoegd aan de vergaderstukken.)

Toezegging
Wethouder Roelofs zegt toe de raad te informeren over de (financiële) consequenties wanneer er in mei geen besluit wordt genomen over dit raadsvoorstel.

Conclusie
De voorzitter bedankt de insprekers voor hun inbreng. In verband met de tijd is de Meningsvorming-1 behandeling doorgeschoven naar de Politieke Avond van 19 mei.

De raadsadviseur,

E.J.S. Dirksen

De voorzitter,

K. K. Kalthoff

Memo

Datum : Dinsdag 18 mei 2021

Aan : De gemeenteraad

Van : Bob Roelofs

Betreft : informatie over besluitvormingstraject Diftar

In de informatieve en meningsvormende sessie van de 'Begrotingswijziging en wijziging verordening afvalstoffenheffing ten gevolge van stoppen met DIFTAR" op 12 mei jl., is door wethouder Roelofs de toezegging gedaan om inzicht te geven in de consequenties van eventueel uitstel van besluitvorming op dit onderwerp.

Het voorliggende raadsvoorstel is gericht op het doorvoeren van de systeemwijziging: het stoppen met DIFTAR, met ingang van 1 juni 2021. Hiertoe dient een begrotingswijziging en een wijziging op de Verordening op de afvalstoffenheffing te worden vastgesteld.
Het college heeft met deze voorstellen gehoor gegeven aan de wens om zo snel mogelijk de uitkomst van het referendum en het besluit van de gemeenteraad van 31 maart 2021 uit te voeren.

Wat zou uitstel van besluitvorming technisch betekenen voor het huidige raadsvoorstel?
De wijziging van de verordening afvalstoffenheffing kan op elke 1e van de maand ingaan. Zou de nu voorgenomen besluitvorming op 26 mei 2021 niet kunnen plaatsvinden, dan dient de ingangsdatum verschoven te worden naar de eerstvolgende wenselijke en besluitvormingstechnisch haalbare maand. De onderliggende begrotingswijziging en verordeningen dienen in dat geval opnieuw opgesteld te worden en voorgelegd te worden aan de raad. De financiële consequenties dienen opnieuw berekend te worden, de begrotingswijziging en resulterende tarieven voor de nieuwe verordening.
Het huidige voorstel dient te worden ingetrokken, een nieuw raadsvoorstel moet worden ingebracht.

De eerstvolgende besluitvormende raadsvergadering is op 16 juni, deze dient gehaald te worden om invoering per 1 juli te realiseren. Mocht ook dit niet haalbaar blijken dan zijn er de besluitvormende vergaderingen op 7 juli of 21 juli waarna invoering per 1 augustus 2021 mogelijk is.

Financiële consequenties van uitstel besluitvorming.
Elke maand uitstel van besluitvorming betekent een maand langer DIFTAR.
Hanteren we het uitgangspunt dat de huidige inzamelresultaten en scheidingsresultaten behouden blijven bij het in stand houden van DIFTAR, dan levert het volgende effect op (einde DIFTAR 1 juli):

- De baten- en lasteneffecten die doorgerekend worden in de afvalstoffenheffing zoals geschetst in het raadsvoorstel, treden later op: lagere stijging verwerkingskosten restafval, lagere stijging inzamelkosten, hogere kosten op het inzamelen en verwerken van grofvuil en lagere inkomsten op herbruikbare afvalstromen.
  De bovenstaande effecten in de baten en lasten, inclusief de geplande inzet van de milieukar: bedragen € 1,315 mln (in het voorliggende raadsvoorstel € 1,465 mln) en zullen conform het coalitieakkoord doorberekend worden in de afvalstoffenheffing.

Tot slot is al eerder gemeld dat in de periode dat DIFTAR van toepassing is de inkomsten lager zijn dan begroot door minder aanbod van betaalde zakken (variabele inkomsten). De voorlopige inschatting van dit financiële effect bedraagt voor deze periode (jan-juni) € 750k (was € 625k).

Communicatie richting inwoners

In de gemeentelijke communicatielijn is steeds het voorbehoud van besluitvorming door de raad op 26 mei gemaakt voor het effectueren van het stoppen met DIFTAR per 1 juni. In de beeldvorming in de stad is deze datum inmiddels het uitgangspunt geworden.
In de communicatie is het uitgangspunt geweest om zo spoedig mogelijk de uitkomst van het referendum te respecteren en dit technisch mogelijk te maken. Het uitstellen van deze datum zal opnieuw leiden tot onduidelijkheid voor inwoners. Of dit consequenties heeft op het aanbied- en scheidingsgedrag van inwoners, valt nu niet te voorzien.

Vaststellen: "Nota's reserves en voorzieningen en investeren, waarderen en afschrijven" in samenhang met vaststellen: "Wijziging verordening beleid en beheer"

Voor de gemeenteraadsvergadering d.d.:	14 april 2021
Zaaknummer:	552055 / 552057
Portefeuillehouder:	R. Paping

Raadskameradvies:

Aan de gemeenteraad, 31 maart 2021

Aanwezig: De raadsleden/fractievolgers Coenders (GL), Pape (VVD), Loor (D66), Bouma (PvdA), Spruijt (AC), De Groot (PvdD) en van Dillen (CDA).
Ambtenaren: van den Munckhof en Bouwman

Verloop: De geactualiseerde nota's reserves en voorzieningen en investeren, waarderen en afschrijven zijn in samenhang met het raadsvoorstel "Wijziging verordening beleid en beheer" behandeld.
De fractie van D66 overweegt een motie in te dienen en een amendement m.b.t. Bestemmingsreserve klimaatfonds. De fractie van het CDA overweegt een motie in te dienen.

Toezeggingen:
- De wethouder zegt toe bij de M1 behandeling dat voordat besluitvorming over de nota's reserves en voorzieningen en investeren, waarderen en afschrijven plaatsvindt, de raad geïnformeerd wordt over het effect (administratieve lasten) van de ophoging van de activeringsgrens van EUR 10K naar EUR 25K.
- De wethouder zegt toe bij de M1 behandeling dat voordat besluitvorming over de nota's reserves en voorzieningen en investeren, waarderen en afschrijven plaatsvindt, de raad inzicht krijgt in de bestedingsplannen van de bestaande bestemmingsreserves met een dekkingsfunctie. In voorkomende gevallen wordt ook toegelicht waarom er (nog) geen bestedingsplan voor een reserve is.
- De wethouder zegt toe bij de M1 behandeling van het onderwerp dat in / bij de begroting de bestedingsplannen van de bestemmingsreserves met een dekkingsfunctie inzichtelijk worden gemaakt.

Conclusie:
De voorzitter concludeert de raadskamer de M1 behandeling is afgerond en dat het voorstel kan worden doorgeleid naar de besluitvormende vergadering, met mogelijk 1 amendement en 2 moties.

De griffier, De voorzitter,

K. Vons R. Maref

Gemeenteraad Arnhem

Bij elkaar op	26 mei 2021
Bij de bespreking van	Vaststellen: "Nota's reserves en voorzieningen en investeren, waarderen en afschrijven" in samenhang met vaststellen: "Wijziging verordening beleid en beheer"
Wijzigingsvoorstel van	Mattijs Loor - D66
Titel van het wijzigingsvoorstel	Bestedingsplannen bestemmingsreserves
Nummer Zaaknummer	**21A19** 552055

De volgende raadsleden stellen de volgende veranderingen voor:

I
Aan lid 4 van artikel 14 van de verordening betreft de te verlenen informatie bij het instellingsvoorstel voor een bestemmingsreserve

“4. Het aantal bestemmingsreserves wordt zo veel mogelijk beperkt. Hiertoe dient voor bestemmingsreserves bij het instellingsvoorstel informatie te worden verstrekt over:
- doel van de reserve;
- motief voor de instelling;
- voeding ervan;
- maximale hoogte (alleen voor bestemmingsreserves met een egalisatiefunctie);
- maximale duur (alleen voor bestemmingsreserves met een dekkingsfunctie);
- bestedingsraming voor de komende jaren (alleen voor bestemmingsreserves met een dekkingsfunctie).”

Toe te voegen:

“Indien onttrekkingen het gevolg zijn van nog door het college nader uit te werken projecten, kan de raad bij instelling van bestemmingsreserves besluiten dat voor onttrekkingen conform de vastgestelde bestedingsraming maar boven een bepaalde drempel, een expliciet raadsbesluit vereist is.
Voor enkele bestemmingsreserves kan als gevolg van het doel van de reserve, een uitzonderingspositie gelden waar het gaat om de bestedingsraming, de maximale hoogte of de maximale duur. De raad dient in die gevallen bij instelling van die reserve expliciet te besluiten dat aan deze randvoorwaarden niet wordt voldaan.”

II
Aan het raadsbesluit aan het slot van onderdeel II. Inwerkingtreding toe te voegen:

Voor bestemmingsreserves waarvan de raad nog geen besluit heeft genomen dat voldoet aan de eisen van het nieuwe lid 4 van artikel 14, wordt uiterlijk bij de begroting 2022 een voorstel voor een dergelijk besluit aan de raad aangeboden. Tot besluitvorming daarover heeft plaatsgevonden, zijn onttrekkingen uit deze reserves bij expliciet raadsbesluit of op basis van eerdere raadsbesluiten mogelijk.

Toelichting:

Met actualisatie van de nota's sluit het Arnhemse beleid aan bij de vigerende wetgeving en terminologie opgenomen in het BBV en wordt tegemoetgekomen aan gewijzigde bestuurlijke en ambtelijke wensen.

Met het in werking treden van de nota reserves en voorzieningen wordt voor bestemmingsreserves met een dekkingsfunctie een actueel bestedingsplan verplicht. Voor het grootste deel van de 31 bestemmingsreserves met een dekkingsfunctie zijn de meerjarige dotaties en onttrekkingen (voor zover van toepassing) in kaart gebracht en in de begroting opgenomen. Deze begrote dotaties en onttrekkingen vormen samen met het vastgestelde doel het bestedingsplan.

Voor 6 reserves is nog geen (volledig) bestedingsplan dat in de begroting verwerkt kan worden. Het gaat om de reserves voor onderzoek door de Rekenkamer, Raad, Fractie-ondersteuning, werkinvesteringsfonds, duurzaam Arnhem (Klimaatfonds) en omgevingslawaai. Bij de laatste drie reserves wordt volgens de memo van de wethouder (9 april 2021) gewerkt aan een bestedingsplan zodat ook voor deze reserves zo spoedig mogelijk bestedingsvoorstellen aan de raad kunnen worden voorgelegd. Wij zouden graag zien dat voor deze drie reserves een bestedingsplan wordt opgesteld zoals in deze verordening beoogd. Dat gaat dan bijvoorbeeld over de begrote dotaties en onttrekkingen en de uitgaven per doelstelling.

Het zou kunnen dat bepaalde bestemmingsreserves een uitzondering zijn op deze regel, bijvoorbeeld het klimaatfonds. Het is voor de raad in dat geval noodzakelijk om te weten dat het om een uitzonderingspositie gaat. Ook kan de informatie die verstrekt dient te worden ten behoeve van het instellingsvoorstel in dat geval afwijken van de in de verordening beschreven criteria. Door in de verordening expliciet te verwijzen naar deze uitzonderingspositie, weet de raad waarop zij moet sturen en is transparant dat deze mogelijkheid bestaat. Dat geldt ook voor de mogelijkheid van een maximum omvang van onttrekkingen zonder apart raadsbesluit.

Mattijs Loor - D66

Gemeenteraad Arnhem

Bij elkaar op	26 mei 2021
Bij de bespreking van	Vaststellen: "Nota's reserves en voorzieningen en investeren, waarderen en afschrijven" in samenhang met vaststellen: "Wijziging verordening beleid en beheer"
Motie van	Mattijs Loor - D66 Leo de Groot - Partij voor de Dieren
Titel van de motie	Kappen en dunnen bomen in begroting
Nummer Zaaknummer	**21M56** 552055

Onderstaande raadsleden stellen de raad voor om in de vergadering van 12 mei 2021 het college op te roepen om vanaf de volgende begroting (2022) afboekingen als het gevolg van het kappen of dunnen van bomen expliciet en herkenbaar op te nemen in de begroting.

Sommige nieuwe bomen krijgen met het voorliggende raadsvoorstel een waarde als ‘investering met een maatschappelijk nut’ die 50 jaar mee zou gaan. Ze staan dus 50 jaar lang op de balans van de gemeente. Dat betekent dat het kappen van bomen ook begrotingstechnisch leidt tot vernietiging van een investering. Door dit voorstel aan te nemen, wordt een te verwachten vernietiging van kapitaal door het kappen van bomen ook zichtbaar in de gemeentebegroting.

Omdat we weten dat:

- Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) stelt dat investeringen met een maatschappelijk nut geactiveerd dienen te worden.
- Groenvoorziening steeds vaker wordt gezien als een investering met maatschappelijk nut in plaats van een kostenpost.
- Het college in het Bomenplan Arnhem (maart 2020) stelt dat beheer en onderhoud van groen van belang is. Beheersmaatregelen daarbij zijn onder andere snoeien, opkronen, dunnen, het verbeteren van de groeiplaats en het geven van water. Het college stelt in datzelfde plan daarnaast dat het soms noodzakelijk om een boom te kappen.
- Met het vaststellen van de Nota investeren, waarderen en afschrijven, nieuwe investeringen in bomen worden geactiveerd. De bijbehorende afschrijftermijn is daarbij 50 jaar.

Omdat we vinden dat:

- Bomen van grote maatschappelijke waarde zijn en investeren daarin van belang is.
- Het activeren van bomen een goede ontwikkeling is vanwege de spreiding in kosten over meerdere jaren (activering) en de waarde van groen in onze stad.

- Het van belang is dat de raad volledig wordt geïnformeerd over de gevolgen deze nieuwe activering (van groen) voor toekomstige uitgaven.
- Met het zien van bomen als investering, het rapporteren daarover in de paragraaf ‘Onderhoud kapitaalgoederen’ gepast is.

Daarom roept de gemeenteraad het college op om:

1. Indien het kappen of dunnen van bomen of bosgebieden zal leiden tot vernietiging van op de balans opgenomen investeringen in bomen, dit expliciet te benoemen in de begroting of op te nemen in een raadsvoorstel[1].
2. De raad direct te informeren wanneer als gevolg van kappen of dunnen afboekingen noodzakelijk zijn, die niet in de begroting voor het betreffende jaar of een raadsvoorstel zijn opgenomen.
3. Jaarlijks in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen van de begroting toe te lichten wat geplande projecten (inclusief regulier beheer) zijn voor ontwikkeling van het kroonoppervlak in Arnhem en te verantwoorden over de resultaten van deze projecten in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen in het jaarverslag.

Mattijs Loor - D66
Leo de Groot - Partij voor de Dieren

[1] Bijvoorbeeld wanneer een ruimtelijk project leidt tot kappen van bomen die zijn geactiveerd op de balans. Dit kan bij de begroting uiteraard voor de totale omvang aan te kappen geactiveerde bomen in een jaar in één keer.

Memo

Datum : 9 april 2021

Aan : De leden van de gemeenteraad

Van : Wethouder Ronald Paping

Betreft : Aanvullende informatie raadsvoorstel Vaststellen nota's reserves en voorzieningen en investeren, waarderen en afschrijven

---

Tijdens de meningsvormende behandeling (M1) van het raadsvoorstel "Vaststellen nota's reserves en voorzieningen en investeren, waarderen en afschrijven" op 24 maart jl. heb ik u toegezegd de raad aanvullend te informeren over:

1. Het effect (administratieve lasten) van de verhoging van de activeringsgrens

Met het in werking treden van de nota investeren, waarderen en afschrijven wordt het minimumbedrag voor activeren verhoogd van € 10.000,- naar € 25.000,-. Dit heeft een administratieve lastenverlichting tot gevolg. Voor activa met een relatief kleine waarde hoeft dan geen (uitgebreide, jarenlange) activaregistratie meer te worden bijgehouden. Met het verhogen van de activeringsgrens zullen er per jaar ongeveer 25 investeringen minder geactiveerd gaan worden. Dit aantal lijkt beperkt, echter over meerdere jaren gezien is de administratieve lastenverlichting zeker merkbaar.

Het hanteren van een hogere activeringsgrens heeft als gevolg dat de exploitatie van een specifiek boekjaar relatief zwaar kan worden belast, terwijl het nut (de baten) van de investering zich over meerdere jaren uitspreiden. Hoe hoger de activeringsgrens, des te zwaarder deze onevenwichtigheid kan zijn. Met het hanteren van een activeringsgrens van € 25.000,- wordt tegemoetgekomen aan beide aspecten (administratieve lastenverlichting en het toerekenen van de investeringslasten aan de jaren waarin de investering tot baten leidt).

Ter vergelijking zijn in onderstaande tabel de activeringsgrenzen van een aantal andere gemeenten opgenomen[1]. De gegevens in de tabel maken duidelijk dat er een diversiteit bestaat aan gehanteerde activeringsgrenzen. Er is geen wettelijk bepaalde norm (anders dan dat het niet zo mag zijn dat activa met een materiële omvang buiten de balans worden gehouden). Het bepalen van de activeringsgrens is voorbehouden aan de raad van de gemeente.

Gemeente	**Activeringsgrens**	**Omvang lasten 2019 (excl. mutaties reserves)** (Arnhem: € 730 mln.)
Nijmegen	€ 5.000,-	€ 810 mln.
Apeldoorn	€ 20.000,-	€ 580 mln.
Zaanstad	€ 35.000,-	€ 490 mln.
Haarlem	€ 100.000,-	€ 570 mln.
Rotterdam	€ 100.000,-	€ 3.520 mln.

[1] Gebaseerd op openbaar beschikbare informatie.

2. Bestedingsplannen bestaande bestemmingsreserves

Met het in werking treden van de nota reserves en voorzieningen wordt voor bestemmingsreserves met een dekkingsfunctie een actueel bestedingsplan verplicht.

Voor het grootste deel van de 31 bestemmingsreserves met een dekkingsfunctie zijn de meerjarige dotaties en onttrekkingen (voor zover van toepassing) in kaart gebracht en in de begroting opgenomen. Deze begrote dotaties en onttrekkingen vormen samen met het vastgestelde doel het bestedingsplan. Voor 6 reserves is nog geen (volledig) bestedingsplan dat in de begroting verwerkt kan worden. Het gaat om de volgende reserves:

- Onderzoek Rekenkamer
- Raad
- Fractie-ondersteuning
- Werk investeringsfonds
- Duurzaam Arnhem (Klimaatfonds)
- Omgevingslawaai

Bij de laatste drie reserves wordt gewerkt aan een bestedingsplan zodat ook voor deze reserves zo spoedig mogelijk bestedingsvoorstellen aan de raad kunnen worden voorgelegd.

3. Bestedingsplannen beschikbaar bij de begroting

Ik heb aan u toegezegd dat de doelen en bestedingsplannen (indien in lijn met de nota van toepassing) van de bestemmingsreserves bij de begroting inzichtelijk worden gemaakt. De exacte vorm wordt nog uitgewerkt. Concreet wordt de suggestie van het lid Bouma om dit met een internetbijlage inzichtelijk te maken onderzocht.

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 552055

Onderwerp: Vaststellen nota's reserves en voorzieningen en investeren, waarderen en afschrijven

Voorstel

1. De nota reserves en voorzieningen gemeente Arnhem vast te stellen.
2. De nota investeren, waarderen en afschrijven gemeente Arnhem vast te stellen.

Inleiding

In de vast te stellen nota's worden de gestelde kaders in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de financiële verordening verder uitgewerkt en Arnhem-specifiek gemaakt. De huidige, vigerende nota's dateren uit 2005 (nota reserves en voorzieningen) en 2011 (nota investeren, waarderen en afschrijven).

Met actualisatie van de nota's sluit het Arnhemse beleid aan bij de vigerende wetgeving en terminologie opgenomen in het BBV en wordt tegemoet gekomen aan gewijzigde bestuurlijke en ambtelijke wensen. Het in de voorliggende nota reserves en voorzieningen opgenomen beoordelings- en beheerkader voor bestemmingsreserves sluit aan bij de reeds ingezette 'doorlichting' van de bestemmingsreserves. De omvang van zowel het aantal bestemmingsreserves als van de bedragen in de bestemmingsreserves vragen om heldere spelregels. Met deze spelregels kan worden voorkomen dat bestemmingsreserves onterecht langdurig in stand gehouden worden, terwijl bestemmingsreserves in beginsel een tijdelijk karakter hebben (BBV).
Tevens is uitgangspunt geweest de nota's in een meer toegankelijke vorm op te stellen. Dit draagt bij aan de kwaliteit van onze financiële administratie.

De wijzigingen t.o.v. het huidige beleid betreffen:

<u>Nota investeren, waarderen en afschrijven</u>
- Het minimumbedrag voor activeren wordt verhoogd van EUR 10K naar EUR 25K (verlichting administratieve belasting).
- Investeringen in bomen worden geactiveerd in plaats van ten laste van de lopende exploitatie gebracht (conform het BBV dat stelt dat ook investeringen met een maatschappelijk nut geactiveerd dienen te worden).
- Voorbereidingskosten worden volledig geactiveerd en niet meer tot een maximum van 10% van het investeringsbudget (conform het BBV dat stelt dat voorbereidingskosten geactiveerd dienen te worden).
- Doorlopende investeringsbudgetten worden voortaan meegenomen in de nota budgetoverheveling en worden dus niet meer als vanzelfsprekend overgeheveld (dit geldt niet voor budgetten waarvoor specifieke afspraken gelden voor verrekening met bestemmingsreserves).

Arnhem GEMEENTE

Nota reserves en voorzieningen
We gaan toe naar twee 'soorten' bestemmingsreserves; een bestemmingsreserve heeft voortaan een egalisatie- of dekkingsfunctie. Voor beide soorten bestemmingsreserves gelden (deels) andere afspraken; deze afspraken zijn in de geactualiseerde nota vastgelegd.

Voor de overige spelregels die in de voorliggende nota's zijn opgenomen geldt dat deze geen wijzigingen in beleid betreffen.

Beoogd effect

Een geactualiseerd beleidskader voor de gemeente Arnhem vast te stellen met betrekking tot reserves en voorzieningen en investeren, waarderen en afschrijven.

Argumenten

1.1 Met actualisatie van de nota's sluit het Arnhemse beleid aan bij de vigerende wetgeving en terminologie, opgenomen in het BBV en wordt tegemoet gekomen aan gewijzigde bestuurlijke en ambtelijke wensen.

1.2 De omvang van zowel het aantal bestemmingsreserves als van de bedragen in de bestemmingsreserves vragen om heldere spelregels, die in de voorliggende nota reserves en voorzieningen zijn opgenomen.

1.3 De geactualiseerde nota's zijn in een meer toegankelijke vorm opgesteld. Dit draagt bij aan de kwaliteit van onze financiële administratie.

Kanttekeningen en risico's

Niet van toepassing

Financiën

Voor de nota reserves en voorzieningen geldt dat er aan de wijzigingen op zichzelf geen financiële gevolgen verbonden zijn.

Voor de wijzigingen in de nota investeren, waarderen en afschrijven geldt dat:
- Met het volledig activeren van voorbereidingskosten en het activeren van bomen (beide wijzigingen om te voldoen aan de vigerende wetgeving) de lasten in de exploitatie naar achteren schuiven; de als gevolg van de stijgende investeringsbudgetten toenemende kapitaallasten zijn pas in latere jaren zichtbaar.
- Met het verhogen van het minimumbedrag voor activeren (een 'Arnhemse keuze') de lasten in de exploitatie juist naar voren worden gehaald.

Het effect van de twee eerstgenoemde wijzigingen weegt zwaarder dan het verhogen van het minimumbedrag voor activeren, waardoor de wijzigingen op de kortere termijn per saldo financiële ruimte opleveren. Op de langere termijn is het financiële effect van de wijzigingen neutraal.
Bij actualisatie van het MIP (onderdeel perspectiefnota) worden de exacte effecten meegenomen.

Conform het BBV worden de voorgestelde wijzigingen prospectief verwerkt, wat inhoudt dat de wijzigingen gaan gelden voor alle nieuwe gevallen. Concreet betekent dit bijvoorbeeld dat bomen die de afgelopen jaren in de exploitatie terecht zijn gekomen, na het van kracht worden van de voorgestelde wijziging niet alsnog geactiveerd worden.

Uitvoering

Voorgesteld wordt om aan het besluit tot vaststellen van de nota's terugwerkende kracht te verbinden tot en met 1 januari 2021. De beleidswijzigingen lopen dan gelijk op met de begroting en jaarstukken. Voor het cluster gebiedsrealisatie & vastgoed geldt dat de verhoging van het minimumbedrag voor activeren gehanteerd zal worden per 1 januari 2022. Dit in verband met het doorvoeren van deze wijziging in het beheersysteem Planon (de gegevens voor 2021 zijn reeds ingevoerd en het is erg arbeidsintensief om deze gegevens te wijzigen).

Communicatie

Na vaststelling van de nota's zullen deze breed gedeeld worden binnen de ambtelijke organisatie en met de accountant op de daarvoor gebruikelijke wijze worden gedeeld, opdat naleving en toetsing van het gemeentelijke financiële beleid en beheer aan de nota's kan plaatsvinden.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Raadsbesluit
- Nota reserves en voorzieningen gemeente Arnhem
- Nota investeren, waarderen en afschrijven gemeente Arnhem

RAADSVOORSTEL

Besluit van	
Zaaknummer	552055

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 2 maart 2021, nummer: 552055;

B E S L U I T:

1. De nota reserves en voorzieningen gemeente Arnhem vast te stellen.
2. De nota investeren, waarderen en afschrijven gemeente Arnhem vast te stellen.

De griffier, De voorzitter,

Gemeente Arnhem

NOTA reserves en voorzieningen

Gemeente Arnhem

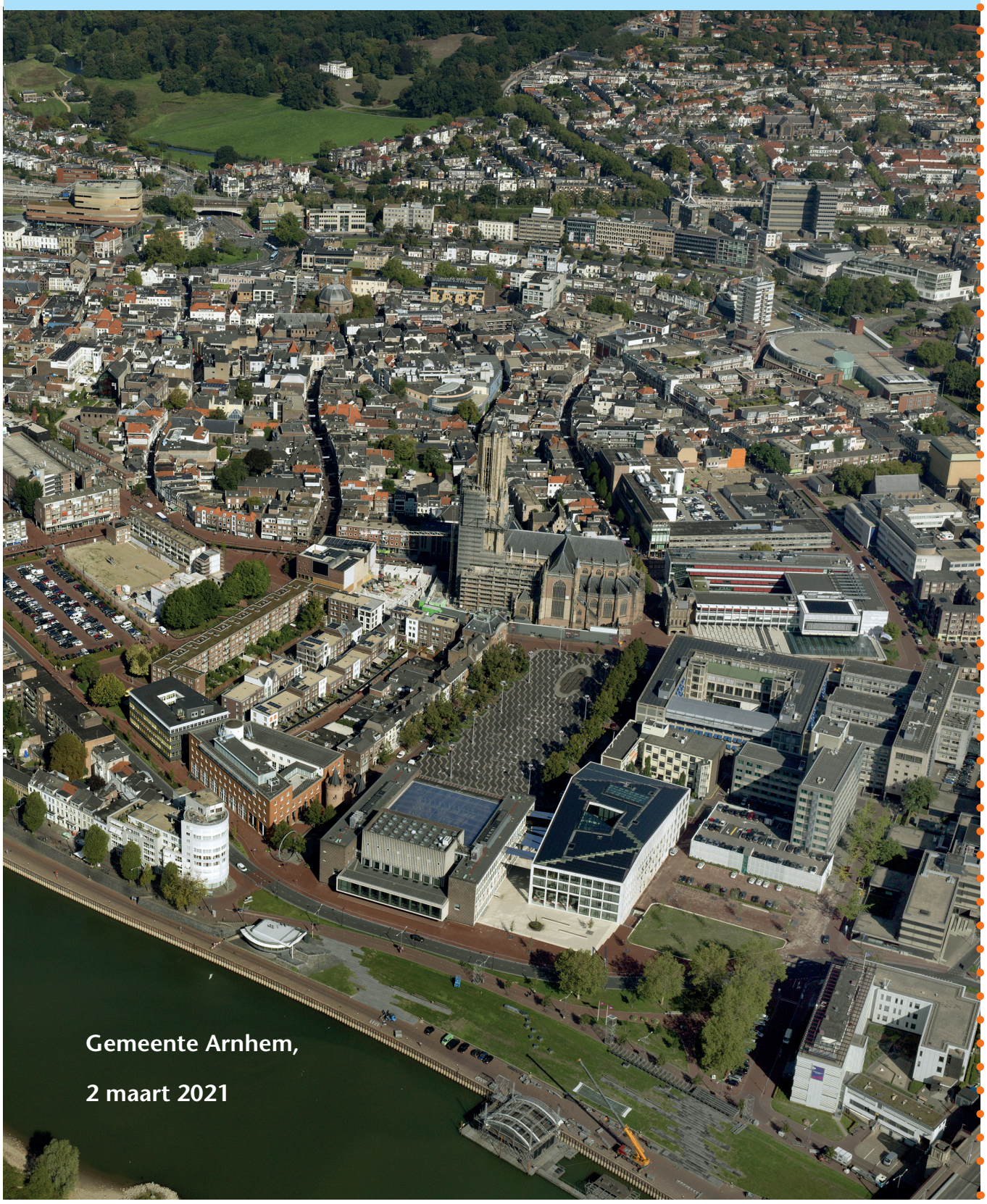

Gemeente Arnhem,

2 maart 2021

GEMEENTE Arnhem

Inhoudsopgave

1. Inleiding **3**

2. Reserves **4**
2.1 Algemene reserve en weerstandscapaciteit 4
2.2 Soorten bestemmingsreserves 4
2.3 Minimumbedrag en looptijd 4
2.4 Beoordelingskader voor het instellen van nieuwe bestemmingsreserves 5
2.5 Beheerprocedure bestemmingsreserves 5

3. Voorzieningen **6**
3.1 Soorten voorzieningen 6
3.2 Voorziening voor (risico op) verplichtingen en verliezen 6
3.3 Kostenegalisatievoorziening 6

4. Ingangsdatum, geldigheidsduur en citeertitel **7**

Bijlage: Relevante artikelen uit het BBV 8

1. Inleiding

In deze nota worden de gestelde kaders in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de Verordening Financieel beleid en beheer Gemeente Arnhem 2018 (hierna: financiële verordening) verder uitgewerkt. Waar het BBV algemene kaders stelt, betreffen de financiële verordening en deze nota de in Arnhem gemaakte keuzes.
Om te komen tot een eenduidige financiële verslaggeving is in het accounting manual vastgelegd wat de gemaakte keuzes concreet betekenen voor de inrichting en uitvoering van de financiële administratie. Het accounting manual wordt gebruikt door de medewerkers binnen de afdeling Financiën en Control; het betreft een 'levend document', waarin door het jaar heen (proces)afspraken worden vastgelegd.

In onderstaand schema zijn de genoemde verhoudingen weergegeven.

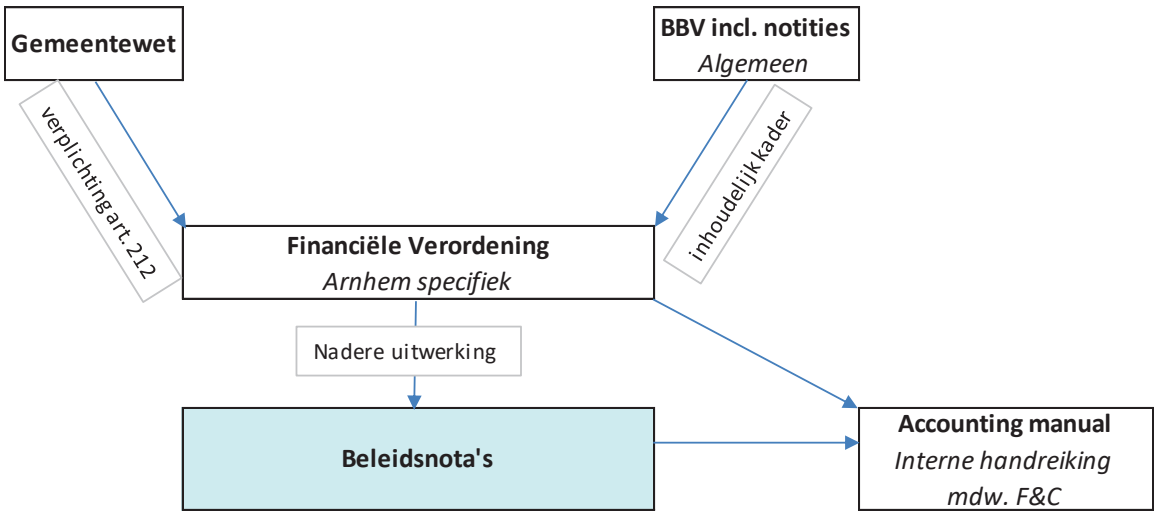

Voor het vormen van (bestemmings)reserves laat het BBV veel ruimte aan de gemeenten. Vastgelegd is dat door de raad aan een bestemmingsreserve een bepaalde bestemming gegeven moet worden (art. 43), maar verder is er een grote mate van beleidsvrijheid. Het BBV heeft met betrekking tot voorzieningen voornamelijk een verplichtend karakter (art. 44). Dit betekent dat er een voorziening gevormd moet worden als de genoemde reden zich voordoet. Enkel voor de kostenegalisatievoorziening is er de keuze om deze wel of niet op te nemen.

In deze nota zijn enkel Arnhem specifieke beleidskeuzes opgenomen. Voor aspecten waar het BBV een werkwijze verplicht voorschrijft wordt verwezen naar het BBV (inclusief notities van de commissie BBV). Voor punten die in deze nota niet benoemd worden betekent dit dat het BBV direct gevolgd wordt.

2. Reserves

2.1 Algemene reserve en weerstandscapaciteit

Dit hoofdstuk beschrijft het beleidskader voor de omgang met de bestemmingsreserves. Voor het beleid van de algemene reserve en een aantal andere (bestemmings-)reserves die onderdeel uitmaken van de buffers voor risico's/weerstandscapaciteit wordt verwezen naar de nota risicomanagement en weerstandsvermogen[1] .
De onderdelen van de risicobuffer hebben een ander karakter dan de bestemmingsreserves in de huidige nota en de daarvoor opgenomen spelregels in de onderdelen 2.2 t/m 2.5. Ditzelfde geldt voor de bestemmingsreserve Solvabiliteit waarvan de spelregels zijn vastgelegd in de financiële verordening.

2.2 Soorten bestemmingsreserves

Het is aan de raad om de instelling, looptijd en voorwaarden rondom de besteding van een bestemmingsreserve te bepalen. Het beleid inzake bestemmingsreserves, waaronder de gehanteerde functies, kan dan ook per gemeente verschillen.

Bij de gemeente Arnhem onderscheiden we bestemmingsreserves met onderstaande functies:

a. Dekkingsfunctie:	Voor het dekken van uitgaven met een specifiek doel of het dekken van kapitaallasten. Het saldo van een bestemmingsreserve met een dekkingsfunctie tendeert naar nul; de omvang van de reserve neemt gedurende de looptijd steeds verder af.
b. Egalisatiefunctie:	Voor het gelijkmatig verdelen van baten en lasten over de jaren heen. Overschotten en tekorten van bij het instellen van de reserve specifiek benoemde activiteiten worden ten gunste of ten laste van de reserve gebracht, zodat ongewenste schommelingen in het resultaat en in tarieven richting derden kunnen worden voorkomen. Voor een bestemmingsreserve met een egalisatiefunctie geldt dat er bij het instellen ervan een maximale omvang wordt bepaald.

2.3 Minimumbedrag en looptijd

1.	Voor bestemmingsreserves met een dekkingsfunctie geldt dat er geen reserve wordt ingesteld met een omvang die kleiner is dan € 100.000,-. Indien de omvang van een bestaande dekkingsreserve daalt onder € 25.000,-, dan wordt de bestemmingsreserve opgeheven en wordt het saldo aan het einde van het boekjaar toegevoegd aan de algemene reserve.
2.	Lid 1 geldt niet voor bestemmingsreserves die zijn ingesteld om kapitaallasten te dekken.
3.	Na het verstrijken van de bij het instellen van de reserve bepaalde maximale looptijd wordt de bestemmingsreserve opgeheven en wordt het saldo aan het einde van het opheffingsjaar toegevoegd aan de algemene reserve. Indien de raad de looptijd wenst te verlengen, dan dient het besluit hiertoe vóór het einde van het opheffingsjaar genomen te zijn.

[1] Nota Risicomanagement en weerstandsvermogen van 12 mei 2020, zaaknummer 466760 - vastgesteld in de raad van 16 september 2020

2.4 Beoordelingskader voor het instellen van nieuwe bestemmingsreserves

Een nieuwe bestemmingsreserve kan door de raad pas worden ingesteld als deze voldoet aan onderstaande kaders.

Een nieuwe bestemmingsreserve kan door de raad pas worden ingesteld als deze voldoet aan:

1. De bestemmingsreserve heeft één van onderstaande functies:
   a. Dekkingsfunctie
   b. Egalisatiefunctie
2. De bestemmingsreserve heeft een actuele doelstelling; én
3. De bestemmingsreserve is niet bedoeld om structurele lasten te dekken; én
4. De bestemmingsreserve kent geen samenloop met een risico dat wordt meegewogen bij het bepalen van het weerstandsvermogen.

Aanvullend op de leden 1 t/m 4 geldt voor bestemmingsreserves met een dekkingsfunctie:

5. Bij het instellen van de bestemmingsreserve wordt een maximale looptijd bepaald; én
6. Er is een bestedingsplan, waarbij het saldo van de bestemmingsreserve tendeert naar nul.

Aanvullend op de leden 1 t/m 4 geldt voor bestemmingsreserves met een egalisatiefunctie:

7. Bij het instellen van de bestemmingsreserve wordt vastgesteld van welke specifieke activiteit overschotten en tekorten ten gunste of ten laste van de bestemmingsreserve komen; én
8. Bij het instellen van de bestemmingsreserve wordt bepaald wat de maximale omvang van de bestemmingsreserve mag zijn.
9. De maximale looptijd van een bestemmingsreserve met een egalisatiefunctie kan niet bij het instellen van de bestemmingsreserve worden bepaald. Jaarlijks zal bij het opmaken van de begroting worden bezien of de mate waarin fluctuaties in het uitgavenpatroon zich voordoen, het aanhouden van een egalisatiereserve rechtvaardigt.

2.5 Beheerprocedure bestemmingsreserves

De omvang van zowel het aantal bestemmingsreserves als van de bedragen in de bestemmingsreserves vragen om een specifieke beheerprocedure. Uitgangspunt hierbij is dat bestemmingsreserves in beginsel een tijdelijke aard hebben en dat structurele beleidskeuzes niet via bestemmingsreserves, maar via afwegingen bij de begroting en/of jaarrekening worden gemaakt.

1. Jaarlijks, ten behoeve van de begroting (jaar t+1), wordt het bestedingsplan van de bestemmingsreserve met een dekkingsfunctie geactualiseerd op basis van de voorlopige realisatie van toevoegingen en onttrekkingen in het lopende boekjaar (jaar t) en op basis van de uitkomsten van de jaarrekening van het voorgaande jaar (jaar t-1). Het overschot in de bestemmingsreserve ten opzichte van het bestedingsplan valt vrij ten gunste van de exploitatie;
2. Jaarlijks, ten behoeve van de begroting (jaar t+1), wordt getoetst of er bestemmingsreserves zijn die op grond van de maximale instellingsduur dienen vrij te vallen;
3. Jaarlijks, ten behoeve van de begroting (jaar t+1), worden doelstelling/beschrijving van de bestemmingsreserves gecontroleerd op actualiteit, opgenomen in de begroting en door de raad bevestigd door vaststelling van de begroting;
4. Gerealiseerde onttrekkingen en toevoegingen hoeven (in het kader van rechtmatigheid) niet meer ter besluitvorming aan de raad te worden voorgelegd indien:
   - deze in lijn zijn met het door de raad goedgekeurde bestedingsplan.
   - deze het gevolg zijn van de egalisatiefunctie van de bestemmingsreserve.
   - deze het gevolg zijn van een exploitatiesaldo waarvan uit de doelstelling/beschrijving van de reserve blijkt dat deze met de reserve verrekend moet worden (anders dan uit hoofde van een egalisatiefunctie).
5. Alle aanpassingen in onttrekkingen en toevoegingen niet bedoeld onder lid 4 worden bij de eerstvolgende begrotingswijziging aan de raad ter besluitvorming aangeboden (uiterlijk 31 december van het betreffende verslagjaar).

3. Voorzieningen

3.1 Soorten voorzieningen

Dit hoofdstuk heeft betrekking op voorzieningen die zijn opgenomen aan de passiefzijde van de balans en behoren tot het vreemd vermogen. Voorzieningen ter waardecorrectie op activa vallen hier niet onder, zoals voorzieningen wegens oninbaarheid en voorzieningen voor verliezen op grondexploitaties.

In de financiële verordening (art. 13) is vastgelegd dat voorzieningen voor oninbaarheid worden bepaald op basis van het historische percentage van oninbaarheid; in de accounting manual wordt aan deze werkwijze meer specifiek invulling gegeven. Voor het beleid inzake voorzieningen voor verliezen op grondexploitaties wordt verwezen naar het BBV[2]. Bij een voorzienbaar tekort dient er een voorziening getroffen te worden.

3.2 Voorziening voor (risico op) verplichtingen en verliezen

Het BBV (art. 44) vereist dat een voorziening wordt gevormd voor (het risico op) verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is, maar wel redelijkerwijs te schatten. Er is ruimte om hierbij een (redelijk) minimumbedrag te hanteren.

Voor het instellen van een voorziening voor een (risico op) een verplichting of verlies geldt een ondergrens van € 25.000,-

3.3 Kostenegalisatievoorziening

Het BBV (art. 44) laat de keuze om een voorziening te vormen voor de egalisatie van kosten. Veelal wordt hiermee de egalisatievoorziening voor groot onderhoud bedoeld.
Op moment van het vaststellen van deze nota wordt er bij de gemeente Arnhem geen voorziening voor groot onderhoud gehanteerd. Indien er in de toekomst reden is om deze alsnog in te stellen, dan is dat toegestaan.

[2] Notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019) van de commissie BBV

4. Ingangsdatum, geldigheidsduur en citeertitel

Deze nota wordt aangehaald als de “nota reserves en voorzieningen gemeente Arnhem” en treedt in werking per 1 januari 2021.

Deze nota vervangt na vaststelling ervan de “nota Doorlichting reserves en voorzieningen” uit 2005.

Verder zal de nota ten minste eenmaal in de vier jaar op toepasbaarheid en actualiteit worden geëvalueerd en zo nodig aangepast (volgende actualisatie in 2024). Indien wet- en regelgeving of de omstandigheid dit vereist zal aanpassing uiteraard eerder plaatsvinden.

Bijlage

Relevante artikelen uit het BBV

Artikel 42 BBV

1. Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

2. Het in het eerste lid bedoelde resultaat wordt afzonderlijk opgenomen als onderdeel van het eigen vermogen.

Artikel 43 BBV

1. In de balans worden de reserves onderscheiden naar:
   a. de algemene reserve;
   b. de bestemmingsreserves.

2. Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan provinciale staten respectievelijk de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven.

Artikel 44

1. Voorzieningen worden gevormd wegens:
   a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
   b. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
   c. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;
   d. de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.

2. Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b.

3. Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

NOTA investeren, waarderen en afschrijven

Gemeente Arnhem

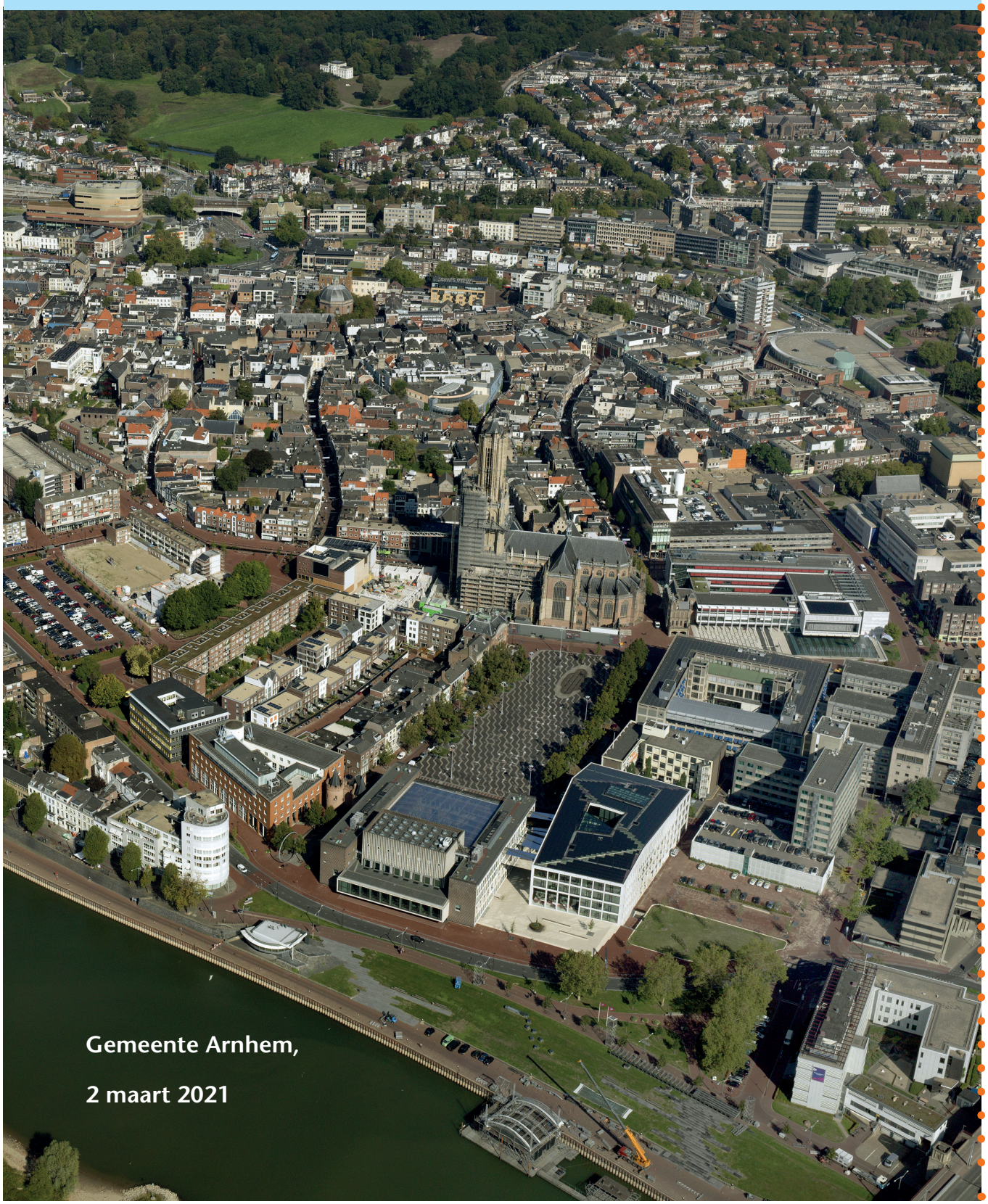

Gemeente Arnhem,

2 maart 2021

GEMEENTE Arnhem

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3

2. Investeren 4
2.1 Investeringsbudgetten 4
2.1.1 Toekennen investeringsbudgetten 4
2.1.2 Budgetoverheveling 4
2.2 Minimumbedrag voor activeren 5
2.3 Specifieke kosten 5
2.3.1 Onderzoeks- en voorbereidingskosten 5
2.3.2 Bijdragen aan activa in eigendom van derden 5
2.3.3 Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio 5
2.3.4 Overheadkosten 5
2.3.5 Kosten van groot onderhoud 6
2.4 Kapitaallasten 6

3. Waarderen 7
3.1 Bijkomende kosten 7
3.2 Indirecte kosten en rentekosten 7

4. Afschrijven 8
4.1 Componentenbenadering en afschrijvingstermijnen 8
4.2 Restwaarde 8
4.3 Moment van eerste afschrijving 8
4.4 Afschrijvingsmethodiek 8

5. Ingangsdatum, geldigheidsduur en citeertitel 9

Bijlage 1: Afschrijvingstabel 10
Bijlage 2: Relevante artikelen uit het BBV 11

1. Inleiding

In deze nota worden de gestelde kaders in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de Verordening Financieel beleid en beheer Gemeente Arnhem 2018 (hierna: financiële verordening) verder uitgewerkt. Waar het BBV algemene kaders stelt, betreffen de financiële verordening en deze nota de in Arnhem gemaakte keuzes.

Om te komen tot een eenduidige financiële verslaggeving is in het accounting manual vastgelegd wat de gemaakte keuzes concreet betekenen voor de inrichting en uitvoering van de financiële administratie. Het accounting manual wordt gebruikt door de medewerkers binnen de afdeling Financiën en Control; het betreft een 'levend document', waarin door het jaar heen (proces)afspraken worden vastgelegd.

In onderstaand schema zijn de genoemde verhoudingen weergegeven.

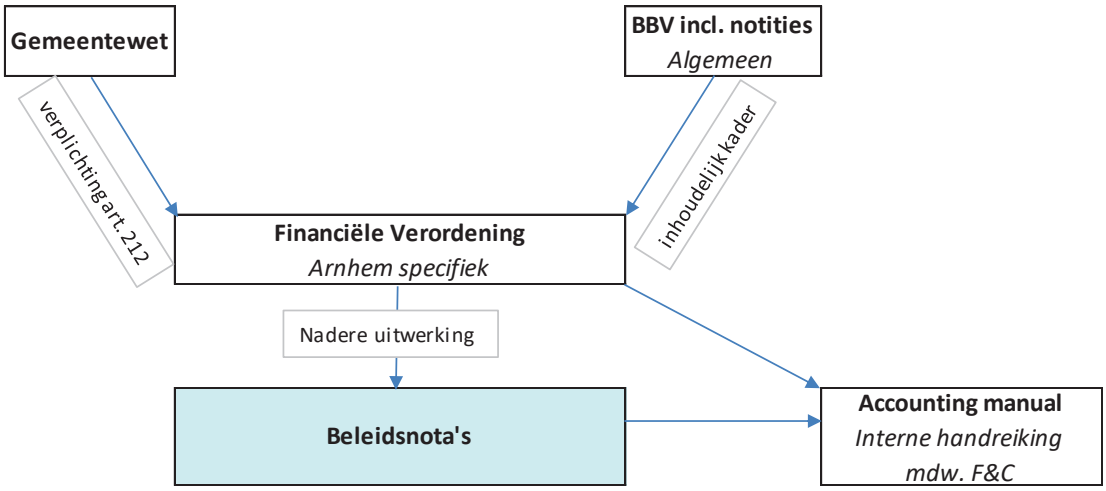

Investeringen binnen de grondexploitatie worden vanwege het specifieke karakter ervan in deze nota niet behandeld; hiervoor wordt verwezen naar de notitie grondbeleid van de commissie BBV [1] .

In deze nota zijn enkel Arnhem specifieke beleidskeuzes opgenomen. Voor aspecten waar het BBV een werkwijze verplicht voorschrijft wordt verwezen naar het BBV (inclusief notities van de commissie BBV). Voor punten die in deze nota niet benoemd worden betekent dit dat het BBV direct gevolgd wordt.

[1] Notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019) van de commissie BBV

2. Investeren

2.1 Investeringsbudgetten

2.1.1 Toekennen investeringsbudgetten

De raad autoriseert met het vaststellen van de begroting de investeringsbudgetten die zijn opgenomen in het Meerjaren InvesteringsPlan (MIP); een niet in de begroting opgenomen investeringsbudget moet met een afzonderlijk raadsvoorstel bij de raad worden aangevraagd (art. 5 financiële verordening). Het budget is het maximumbedrag, dat de raad voor een investering autoriseert en door het college daarvoor besteed mag worden.
De hoogte van een investeringsbudget is gebaseerd op het reële kostenniveau bij de aanvraag van het het budget.

2.1.2 Budgetoverheveling

- Bij doorschuiven van een investeringsbudget naar het volgende begrotingsjaar wordt geen indexering toegepast.
- Anders dan naar aanleiding van een expliciete beslissing van de raad worden restanten van investeringsbudgetten niet ondergebracht bij andere budgetten.
- Voor doorlopende investeringsbudgetten geldt:
  - Bij onderuitputting van een aan een jaar toegekend budget valt het niet bestede bedrag vrij ten gunste van de exploitatie, tenzij:
    - De raad hierover expliciet anders beslist.
    - Er specifieke afspraken gelden voor verrekening met bestemmingsreserves.
- Voor projectbudgetten geldt:
  - Tot het moment dat het project wordt afgerond (doorlooptijd) en binnen het totaal vastgestelde investeringsbudget worden niet bestede budgetten overgeheveld naar het volgende begrotingsjaar.
  - Wanneer er in de eerste twee jaar na toekenning van het investeringsbudget (t en t+1) nog geen enkele uitgave is gedaan, dan vallen de in de begroting opgenomen budgetten voor kapitaallasten vrij ten gunste van de algemene reserve. Voor overheveling van dit budget naar jaar t+2 en verder dient de raad expliciet te beslissen bij vaststellen van de nieuwe begroting.
  - Restantbudgetten na uitvoering van een investeringsproject vallen vrij ten gunste van de algemene middelen.

2.2 Minimumbedrag voor activeren

- Alleen investeringen met een levensduur van minimaal drie jaar en een omvang van minimaal € 25.000,- (na evt. aftrek van bijdragen van derden) worden geactiveerd. Uitzondering hierop vormen investeringen in gronden en terreinen, welke altijd worden geactiveerd.
- Indien door gebruik van de componentenbenadering (zie § 4.1) een zelfstandig component niet meer voldoet aan de activeringscriteria, dan dient de component niet te worden afgesplitst, maar onderdeel te blijven vormen van het hoofdcomponent en als zodanig te worden geactiveerd.
- Identieke activa met een verkrijgingsprijs lager dan € 25.000,- per stuk (bijvoorbeeld een vervangingsinvestering van een aantal laptops) worden geclusterd tot één investeringsbedrag en eveneens geactiveerd. Dit geldt ook indien deze activa binnen een boekjaar op verschillende momenten worden aangeschaft. Uitzondering op deze regel geldt voor identieke activa die per pand geregistreerd worden; deze activa worden niet geclusterd en hiermee niet geactiveerd indien de verkrijgingsprijs lager dan € 25.000,- is.

2.3 Specifieke kosten

2.3.1 Onderzoeks- en voorbereidingskosten

Kosten voor onderzoek en ontwikkeling worden niet geactiveerd (art. 12 financiële verordening). Onder kosten van onderzoek en ontwikkeling verstaan we onderzoekskosten die niet vallen binnen een projectopdracht. Voorbereidingskosten zijn rechtstreeks toe te rekenen aan het actief en worden als onderdeel van de vervaardigingsprijs geactiveerd.

- Kosten voor onderzoek en ontwikkeling worden niet geactiveerd, maar komen ten laste van de exploitatie.
- Voor grote, eenmalige investeringsprojecten stelt de raad een afzonderlijk budget vast voor de voorbereidingsfase; kosten gemaakt in de voorbereidingsfase worden geactiveerd.
- Bij annulering van een investeringsproject worden de reeds geactiveerde voorbereidingskosten alsnog direct ten laste van de exploitatie gebracht in de periode waarin het besluit tot annulering wordt genomen. De bijbehorende begrote kapitaallasten vallen vrij ten gunste van de exploitatie.

2.3.2 Bijdragen aan activa in eigendom van derden

- Aanvullend op de in het BBV (art. 61) gestelde voorwaarden, worden bijdragen van de Gemeente Arnhem in activa in eigendom van derden alleen geactiveerd indien de bijdrage minimaal € 250.000,- is.

2.3.3 Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio

- Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio worden niet geactiveerd en komen direct ten laste van de exploitatie.

2.3.4 Overheadkosten

- Kosten van overhead worden toegerekend aan het investeringsbedrag met behulp van een opslag overhead op de bestede uren (zie ook § 3.2).

2.3.5 Kosten van groot onderhoud

Materiële vaste activa worden geactiveerd volgens de componentenbenadering (zie ook § 4.1).
Er is bij het toepassen van deze methode geen sprake van groot onderhoud van het materieel vast actief als geheel, maar van vervangingsinvesteringen van de betreffende componenten. Gezien de mate van verfijning waarmee de componentenbenadering binnen de Gemeente Arnhem wordt toegepast wordt er geen voorziening voor groot onderhoud nodig geacht. Het vormen van een voorziening (voor groot onderhoud binnen de componenten) is wel toegestaan en besloten kan worden om deze in de toekomst alsnog in te stellen.

Groot onderhoud (niet zijnde levensduurverlengend onderhoud) van de afzonderlijke componenten (bijvoorbeeld schilderwerk van het pand) komt, indien er geen voorziening voor groot onderhoud wordt gehanteerd, ten laste van de exploitatie en wordt uit het budget voor groot onderhoud gedekt, dan wel via de resultaatbestemming uit de hiervoor aanwezige bestemmingsreserves.

- Er wordt op het moment van het vaststellen van deze nota geen voorziening voor groot onderhoud gehanteerd. Mocht er in de toekomst reden zijn om deze alsnog in te stellen, dan is dat toegestaan.
- Groot onderhoud (niet zijnde levensduurverlengend onderhoud) komt, indien er geen voorziening voor groot onderhoud is ingesteld, ten laste van de exploitatie. Voor groot onderhoud aan investeringen geldt dat deze lasten van groot onderhoud uit het budget voor groot onderhoud worden gedekt, dan wel via de resultaatbestemming worden gedekt uit hiervoor aanwezige bestemmingsreserves.

2.4 Kapitaallasten

- Als daartoe door de raad besloten wordt kunnen afschrijvings- en rentelasten gedekt worden via de bestemmingsreserve kapitaallasten.
  - Bij het toekennen van het investeringsbudget wordt aan deze reserve een dotatie gedaan gelijk aan het bedrag van de investeringsbijdrage;
  - Tevens wordt over de boekwaarde van de reserve per 1 januari jaarlijks omslagrente / rekenrente berekend, die aan de exploitatie wordt toegevoegd;
  - Het bedrag van de onttrekking aan deze reserve is evenredig aan het bedrag van de afschrijvingen van het activum waarvoor de reserve is ingesteld.
- Indien de kapitaallasten lager zijn dan begroot (onderuitputting) zal het bedrag van deze onderuitputting vrijvallen ten gunste van de exploitatie. Uitzondering hierop vormt onderuitputting van kapitaallasten voor investeringen in onderwijshuisvesting en parkeren; deze wordt toegevoegd aan de betreffende bestemmingsreserves.
- Indien de kapitaallasten hoger zijn dan begroot (overuitputting) zal het bedrag van deze overuitputting ten laste van de exploitatie worden gebracht. Uitzondering hierop vormt overuitputting van kapitaallasten voor investeringen in onderwijshuisvesting en parkeren; deze wordt aan de betreffende bestemmingsreserves onttrokken.

3. Waarderen

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs (art. 63.1 BBV).

3.1 Bijkomende kosten

Onderdeel van de verkrijgingsprijs betreffen de bijkomende kosten (art. 63.2 BBV). Dit zijn kosten die, naast de inkoopprijs, rechtstreeks aan de in gebruikname van het actief zijn toe te wijzen en voor deze ingebruikname ook noodzakelijk zijn.

- Bijkomende kosten worden toegerekend aan de actiefcomponent met het hoogste investeringsbedrag.

3.2 Indirecte kosten en rentekosten

Het BBV biedt de mogelijkheid om indirecte kosten en rente tot het tijdstip van ingebruikname op te nemen in de vervaardigingsprijs (art. 63.3). Bij de gemeente Arnhem passen we beide mogelijkheden toe.

- Indirecte kosten worden doorbelast naar het actief met behulp van een opslag overhead op de directe uren.
- Rentekosten tot aan de ingebruikname van het actief worden opgenomen in het investeringsbedrag.

4. Afschrijven

4.1 Componentenbenadering en afschrijvingstermijnen

Binnen de gemeente Arnhem zijn voor materiële vaste activa afschrijvingstermijnen vastgesteld die zijn gebaseerd op de economische levensduur. Voor activeren en afschrijven wordt de componentenbenadering gehanteerd, wat inhoudt dat verschillende samenstellende delen van het materieel vast actief afzonderlijk worden geactiveerd en de verschillende delen worden afgeschreven op basis van de bij die componenten horende afschrijvingstermijn. De onderscheiden componenten met bijbehorende afschrijvingstermijn zijn opgenomen in de bijlage bij deze nota.

- Voor activeren en afschrijven wordt de componentenbenadering toegepast.
- Voor de onder de immateriële vaste activa gepresenteerde bijdragen aan activa in eigendom van derden geldt dat deze worden afgeschreven op basis van de afschrijvingstermijn van het onderliggend materieel vast actief.
- Voor een aangekocht, reeds gebruikt materieel vast actief, wordt de afschrijvingstermijn gecorrigeerd voor de reeds verstreken gebruiksduur van het betreffende materieel vast actief.
- De afschrijvingstabel kan afzonderlijk aan de raad ter vaststelling aangeboden worden indien aanpassing nodig is.

4.2 Restwaarde

- De restwaarde van geactiveerde activa is nul. Geactiveerde investeringen worden volledig afgeschreven. Uitzondering hierop vormen investeringen in parkeergarages; hierbij wordt wel een restwaarde gehanteerd.

De mogelijkheid wordt opengehouden om in de toekomst voor specifieke activa wel met een restwaarde te werken; het BBV biedt hiervoor de ruimte.

4.3 Moment van eerste afschrijving

- Op een investering wordt afgeschreven met ingang van 1 januari van het boekjaar volgend op het jaar waarin het actief gereed komt / verworven wordt.

4.4 Afschrijvingsmethodiek

- Voor alle categorieën activa wordt de lineaire afschrijvingsmethode gehanteerd.

5. Ingangsdatum, geldigheidsduur en citeertitel

Deze nota wordt aangehaald als de “nota investeren, waarderen en afschrijven gemeente Arnhem” en treedt in werking per 1 januari 2021.

Deze nota vervangt na vaststelling ervan de “Nota waardering en afschrijving vaste activa Gemeente Arnhem” uit 2011.

Verder zal de nota ten minste eenmaal in de vier jaar op toepasbaarheid en actualiteit worden geëvalueerd en zo nodig aangepast (volgende actualisatie in 2024). Indien wet- en regelgeving of de omstandigheid dit vereist zal aanpassing uiteraard eerder plaatsvinden.

Bijlage 1 Afschrijvingstabel

De gehanteerde afschrijvingstermijnen in jaren zijn in onderstaande tabel opgenomen.

Activacategorie	Afschrijvingstermijn in jaren
Gronden en terreinen	
Grond	0
Bedrijfsgebouwen en woonruimten	
Parkeergarages	50
Permanente gebouwen & Verbouwingen, renovaties en restauraties[2]	40
Installaties, leidingen en voorzieningen	20
Semi – permanente gebouwen	20
Dak en/of dakbedekking	15
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	
Bruggen en viaducten (verkeerstechnische kunstwerken)	75
Lage Kade	60
Bomen	50
Rioleringen	40
Verkeersinfrastructuur	30
Openbare verlichting: kabels	25
Bouwkundige voorzieningen	20
Herinrichting wijken (niet meer in gebruik vanaf 01.01.2011)	20
Kunstgrasvelden – onderlaag	20
Verkeersvoorzieningen & Verkeersregelingen	20
Openbare verlichting: masten & LED-armaturen	15
Sport grasvelden	15
Beschoeiingen & Voorzieningen in bossen en parken / hekwerk	10
Kunstgrasvelden – bovenlaag	10
Openbare verlichting: LED-behuizingen	10
Parkeermaatregelen	10
Vervoersmiddelen	
Tractoren - landbouwvoertuigen	10
Fietsen en scooters	5
Personenauto's	5
Vrachtauto's	5
Machines, apparaten en installaties	
Zonnepanelen	25
Machines en installaties (niet vast aan/in gebouwen)	10
Parkeerapparatuur	10
Telecommunicatie voorzieningen & Glasvezelbekabeling	10
Datacommunicatie voorzieningen & Hard- en software	5
Gereedschappen	5
Machines, apparaten en installaties	
Ondergronds afvaltransportsysteem	30
Inrichting van gebouwen en inventaris	15
(ondergrondse) Afvalcontainers	10
Invalidentoiletten	10
Speelvoorziening	10

[2] Voor een beperkte categorie oudere schoolgebouwen wordt een afwijkende (langere) afschrijvingstermijn gebruikt. Dit betreft schoolgebouwen die eind jaren '70 zijn overgegaan van het Rijk naar de gemeente; destijds zijn de afschrijvingstermijnen die het Rijk hanteerde overgenomen.

Bijlage 2 Relevante artikelen uit het BBV

Artikel 59 BBV
1. Alle investeringen worden geactiveerd.
2. In afwijking van het eerste lid worden kunstvoorwerpen met een cultuur-historische waarde niet geactiveerd.

Artikel 60 BBV
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief kunnen worden geactiveerd indien:
a. het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen;
b. de technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien vaststaat;
c. het actief in de toekomst economisch of maatschappelijk nut zal genereren en;
d. de uitgaven die aan het actief zijn toe te rekenen betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Artikel 61 BBV
Bijdragen aan activa in eigendom van derden kunnen worden geactiveerd, indien:
a. er sprake is van een investering door een derde;
b. de investering bijdraagt aan de publieke taak;
c. de derde zich heeft verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen en;
d. de bijdrage kan worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de provincie onderscheidenlijk gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Artikel 62 BBV
1. Alle vaste activa worden voor het bedrag van de investering geactiveerd.
2. In afwijking van het eerste lid worden de bijdragen van derden die in directe relatie staan met het actief op de waardering daarvan in mindering gebracht.
3. In afwijking van het eerste lid moeten de voorzieningen, bedoeld in artikel 44, eerste lid, onder d, in mindering gebracht worden op de investeringen, bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.

Artikel 63 BBV
1. Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.
2. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten.
3. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze rente is geactiveerd.
4. Voor in erfpacht uitgegeven gronden geldt de uitgifteprijs van eerste uitgifte als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde.
5. Van activa waarvan de bestemming verandert, wordt de actuele waarde van de nieuwe bestemming in de toelichting op de balans opgenomen.
6. In afwijking van het eerste lid is waardering tegen actuele waarde toegestaan voor de activa van de Nazorgfondsen bedoeld in artikel 15.47 van de Wet milieubeheer.
7. Passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, met uitzondering van voorzieningen die tegen contante waarde zijn gewaardeerd.
8. Eventuele voorzieningen wegens oninbaarheid worden met de boekwaarde van leningen en vorderingen verrekend.

Artikel 64 BBV

1. De afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar.
2. Slechts om gegronde redenen mogen de afschrijvingen geschieden op andere grondslagen dan die welke in het voorafgaande begrotingsjaar zijn toegepast. De reden van de verandering wordt in de toelichting op de balans uiteengezet. Tevens wordt inzicht gegeven in haar betekenis voor de financiële positie en voor de baten en de lasten aan de hand van aangepaste cijfers voor het begrotingsjaar of voor het voorafgaande begrotingsjaar.
3. Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur.
4. In afwijking van het derde lid is de afschrijvingsduur voor de immateriële vaste activa, bedoeld in artikel 34 onder a, maximaal gelijk aan de looptijd van de lening.
5. In afwijking van het derde lid is de afschrijvingsduur voor de immateriële vaste activa, bedoeld in artikel 34 onder b, ten hoogste vijf jaar.
6. Voor bijdragen aan de activa in eigendom van derden, bedoeld in artikel 34, onderdeel c, is de afschrijvingsduur maximaal gelijk aan die van de activa waarvoor de bijdrage aan derden wordt verstrekt.

Artikel 65 BBV

1. Naar verwachting duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.
2. Voorraden en deelnemingen worden tegen de marktwaarde gewaardeerd indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.
3. Een actief dat buiten gebruik wordt gesteld wordt afgewaardeerd op het moment van buitengebruikstelling, indien de restwaarde lager is dan de boekwaarde.

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 552057

Onderwerp: Wijziging verordening financieel beleid en beheer

Voorstel

1. De verordening financieel beleid en beheer conform bijgaand voorstel te wijzigen.

Inleiding

De verordening financieel beleid en beheer dateert van 2018. In maart 2020 heeft de raad ingestemd met een eerste wijziging van de verordening (zaaknummer 425489).
De huidige, tweede wijziging van de verordening is nodig om de verordening aan te laten sluiten bij de tegelijkertijd ter vaststelling voorliggende geactualiseerde nota's reserves en voorzieningen en investeren, waarderen en afschrijven.
De verordening sluit door deze wijziging tevens beter aan bij de terminologie zoals die in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) gehanteerd wordt.
Het merendeel van de voorgestelde wijzigingen in de verordening betreft technische wijzigingen. Uitzondering hierop vormt artikel 14a, lid 5 (na wijziging lid 4). Dit artikel ziet toe op het opheffen van bestemmingsreserves. Conform het uitgangspunt het aantal reserves zoveel mogelijk te beperken (artikel 14, lid 4 verordening) is in de tevens ter vaststelling voorliggende nota reserves en voorzieningen een geactualiseerd beoordelings- en beheerkader voor bestemmingsreserves opgenomen. Artikel 14a, lid 5 (na wijziging lid 4) uit de verordening dient met deze kaders in lijn te worden gebracht.

Beoogd effect

Het aanpassen van de verordening financieel beleid en beheer aan de geactualiseerde nota's reserves en voorzieningen en investeren, waarderen en afschrijven. Daarnaast het laten aansluiten van de verordening bij de terminologie gebruikt in het BBV.

Argumenten

1.1 Wijziging van de verordening is noodzakelijk om de verordening aan te laten sluiten bij de geactualiseerde nota's reserves en voorzieningen en investeren, waarderen en afschrijven.

1.2 Met de wijziging van de verordening sluit deze tevens beter aan bij de terminologie zoals die in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) gehanteerd wordt.

Arnhem GEMEENTE

Kanttekeningen en risico's

Niet van toepassing

Financiën

Aan dit raadsvoorstel zijn op zichzelf geen financiële gevolgen verbonden.

Uitvoering

Voorgesteld wordt om aan de wijzigingen in de verordening terugwerkende kracht te verbinden tot en met 1 januari 2021, omdat ook voor het besluit tot vaststellen van de eerder genoemde geactualiseerde nota's reserves en voorzieningen en investeren, waarderen en afschrijven geldt dat dit terugwerkende kracht heeft tot en met 1 januari 2021.

Communicatie

Na vaststelling van het wijzigingsbesluit zal dit worden bekendgemaakt binnen de ambtelijke organisatie en met de accountant op de daarvoor gebruikelijke wijze worden gedeeld, opdat naleving en toetsing van het gemeentelijke financiële beleid en beheer aan de verordening kan plaatsvinden.

Binnen twee weken na vaststelling door de raad wordt het wijzigingsbesluit (en de geconsolideerde versie van de verordening) door het college aan Gedeputeerde Staten verzonden. Tevens wordt het besluit bekendgemaakt in het digitale gemeenteblad en opgenomen in de wettenbank (beide op overheid.nl).

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Raadsbesluit
- Geconsolideerde versie van de verordening financieel beleid en beheer

RAADSVOORSTEL

Besluit van	
Zaaknummer	552057

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

Overwegende dat
- wijziging van de verordening noodzakelijk is om de verordening aan te laten sluiten bij de geactualiseerde nota's reserves en voorzieningen en investeren, waarderen en afschrijven;
- met de wijziging van de verordening deze tevens beter aansluit bij de terminologie zoals die in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) gehanteerd wordt;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 2 maart 2021, nummer: 552057;

gelet op artikel 212 van de Gemeentewet;

B E S L U I T:

I. Wijzigingen

De verordening financieel beleid en beheer als volgt te wijzigen:

Was (artikel 1, begrippen q en r):
q. gebonden reserve: een reserve ter dekking van structurele lasten in de begroting (bijvoorbeeld kapitaallasten) of ter dekking van een specifiek risico;
r. ongebonden reserve: een reserve die ingesteld is om als buffer te dienen voor schommelingen in budgetten of projecten en waaraan een specifiek beleidsdoel ten grondslag ligt.

Wordt (artikel 1, begrippen q en r):
q. algemene reserve: een permanente reserve die dient als buffer voor het opvangen van exploitatietekorten en onvoorziene risico’s, of voor het uitvoeren van beleid.
r. bestemmingsreserve: een reserve met een tijdelijk karakter, waar de raad een specifiek doel aan heeft verbonden.

Was (artikel 12, lid 2 en 5):
2. Onder activa met een meerjarig maatschappelijk nut, zoals genoemd in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden verstaan:
- bruggen en viaducten
- verkeersinfrastructuur, -voorzieningen en - regelingen
- parkeermaatregelen
- openbare verlichting
- lage kade
- invalidetoiletten
- inrichting openbare ruimte

5. De materiële vaste activa met economisch nut en de investeringen in de openbare ruimte worden afgeschreven rekening houdend met actuele regelgeving en overigens overeenkomstig de normen gangbaar in het maatschappelijke verkeer.

Wordt (artikel 12, lid 2 en 5):
Lid 2 en 5 van artikel 12 komen te vervallen. Het onderscheid tussen activa met een economisch nut en activa een maatschappelijk nut in de openbare ruimte is conform het BBV enkel nog van belang voor de presentatie op de balans. Voor het activerings- en afschrijvingsbeleid geldt dat beide categorieën activa hetzelfde dienen te worden behandeld. Dit gebeurt in de Arnhemse praktijk ook al; het onderscheid benoemen in de verordening schept onduidelijkheid.
Bij het komen te vervallen van lid 2 en lid 5 wordt de nummering van artikel 12 gecorrigeerd.

Was (artikel 14, lid 1, 2 en 4):
1. Met inachtneming van de voorschriften in het Besluit verantwoording en begroting provincies en gemeenten worden reserves door de raad gedefinieerd.
2. Reserves worden ingesteld bij expliciet raadsbesluit. Lopend het jaar kunnen worden ingesteld:
a. bestemmingsreserves;
b. egalisatiereserves die dienen om tariefschommelingen op te vangen.
In de begroting en de jaarstukken dient te worden verwezen naar het desbetreffende raadsbesluit.
4. Het aantal reserves wordt zo veel mogelijk beperkt. Hiertoe dient voor reserves bij het instellingsvoorstel informatie te worden verstrekt over:
- doel van de reserve;
- motief voor de instelling;
- voeding ervan;
- maximale hoogte;
- maximale duur;
- bestedingsraming voor de komende jaren.

Wordt (artikel 14, lid 1, 2 en 4):
1. Bestemmingsreserves worden, met inachtneming van de voorschriften in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten en met inachtneming van het beoordelingskader voor het instellen van nieuwe bestemmingsreserves in de nota reserves en voorzieningen, bij expliciet raadsbesluit ingesteld.
2. Bestemmingsreserves kunnen lopende het jaar worden ingesteld. In de begroting en de jaarstukken dient te worden verwezen naar het desbetreffende raadsbesluit.
4. Het aantal bestemmingsreserves wordt zo veel mogelijk beperkt. Hiertoe dient voor bestemmingsreserves bij het instellingsvoorstel informatie te worden verstrekt over:
- doel van de reserve;
- motief voor de instelling;
- voeding ervan;
- maximale hoogte (alleen voor bestemmingsreserves met een egalisatiefunctie);
- maximale duur (alleen voor bestemmingsreserves met een dekkingsfunctie);
- bestedingsraming voor de komende jaren (alleen voor bestemmingsreserves met een dekkingsfunctie).

Was (artikel 14a, lid 2, 5 en 6):
2. Om ongewenste schommelingen op te vangen in budgetten waarvan de uitputting overwegend door derden wordt beïnvloed kunnen egalisatiereserves worden gevormd. (Egalisatie)reserves kunnen nooit negatief zijn.
5. Het opheffen van een ongebonden reserve (egalisatie, projecten en overig) is alleen mogelijk als het achterliggende beleidsdoel komt te vervallen of is gerealiseerd. Opheffen van een gebonden reserves is alleen mogelijk als tegenover dit tekort structurele dekking wordt aangewezen.
6. Vrijval van een bestemmingsreserve (door vervallen achterliggend beleidsdoel) komt ten gunste aan de algemene reserve. Indien een nieuwe bestemmingsreserve gewenst is, kan het college aan de raad voorstellen deze in te stellen met inachtneming van het gestelde in artikel 14.

Wordt (artikel 14a, lid 2, 5 en 6):
Lid 2 van artikel 14a komt te vervallen. Een egalisatiefunctie is een van de functies die door de raad aan een bestemmingsreserve kan worden toegekend. In de eerdergenoemde nota reserves en voorzieningen wordt aan de functies van bestemmingsreserves verder invulling gegeven.

Bij het komen te vervallen van lid 2 wordt de nummering van artikel 14a gecorrigeerd, waardoor de aangepaste leden 5 en 6 worden:
4. Een bestemmingsreserve wordt opgeheven:
a. indien het achterliggende beleidsdoel is komen te vervallen of is gerealiseerd;
b. na het verstrijken van de bij het instellen van de reserve bepaalde maximale looptijd, tenzij de raad vóór het einde van het opheffingsjaar besluit om de looptijd te verlengen;
c. indien de omvang daalt onder het vastgestelde minimumbedrag.
5. Vrijval van een bestemmingsreserve komt ten gunste aan de algemene reserve. Indien een nieuwe bestemmingsreserve gewenst is, kan het college aan de raad voorstellen deze in te stellen met inachtneming van het gestelde in artikel 14.

II. Inwerkingtreding
Dit besluit treedt in werking op de dag na die van bekendmaking en heeft terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2021.

III. Citeertitel
Dit besluit wordt aangehaald als: Tweede wijzigingsbesluit verordening financieel beleid en beheer.

De griffier, De voorzitter,

Geconsolideerde versie van de verordening financieel beleid en beheer

Bijlage bij raadsvoorstel wijziging verordening financieel beleid en beheer

Zaaknummer: 552057

Na wijziging van de verordening financieel beleid en beheer zijn de gewijzigde artikelen als volgt:

Artikel 1. Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:
a. cluster: iedere organisatorische eenheid binnen de gemeentelijke organisatie die als zodanig een eigen rechtstreekse verantwoordelijkheid aan de directie heeft;

b. administratie: het systematisch verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van informatie ten behoeve van het besturen, het functioneren en het beheersen van (onderdelen van) de organisatie van de gemeente Arnhem en ten behoeve van de verantwoording die daarover moet worden afgelegd;

c. financiële administratie: het onderdeel van de administratie dat omvat het systematisch maken en verwerken van aantekeningen betreffende de financiële gegevens van (onderdelen van) de organisatie van de gemeente Arnhem, teneinde te komen tot een goed inzicht in:
• de financieel-economische positie;
• het financiële beheer;
• de uitvoering van de begroting;
• het afwikkelen van vorderingen en schulden;
• alsmede tot het afleggen van rekening en verantwoording daarover;

d. administratieve organisatie: het stelsel van organisatorische maatregelen gericht op het tot stand brengen en het in stand houden van de goede werking van de bestuurlijke en ambtelijke informatieverzorging ten behoeve van de verantwoordelijke leiding;

e. jaarcyclus: proces van financiële kaderstelling, (meerjaren)begroting, tussentijdse rapportage en jaarverslag en jaarrekening;

f. programma: samenhangend geheel van activiteiten;

g. financieel beheer: het uitoefenen van bestuur over en toezicht op het beheer van middelen en het uitoefenen van rechten van de gemeente Arnhem;

h. rechtmatigheid: het in overeenstemming zijn met geldende wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, raadsbesluiten en collegebesluiten;

i. doelmatigheid: het realiseren van bepaalde prestaties met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen;

j. doeltreffendheid: de mate waarin de beoogde maatschappelijke effecten van het beleid ook daadwerkelijk worden behaald;

k. inkomsten: totaal van de baten voor toevoegingen en onttrekkingen van reserves;

l. netto schuldquote: bruto schuld minus de omvang van de geldelijke bezittingen op 31 december van het begrotingsjaar maal 100%. Onder bruto schuld wordt verstaan het totaal van vaste schulden, netto vlottende schuld en overlopende passiva. Onder geldelijke bezittingen wordt verstaan het totaal van financiële activa, uitzettingen korter dan 1 jaar, liquide middelen en overlopende activa;

m. solvabiliteitsratio: het eigen vermogen gedeeld door het balanstotaal (maal 100%);

n. weerstandsfactor:De beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door de gewenste weerstandscapaciteit bij een zekerheidsperecentage van 90%

o. onbenutte belastingcapaciteit onroerende zaakbelasting: verschil tussen de opbrengst onroerende zaakbelasting bij de tarieven die minimaal nodig zijn voor toegang tot de procedure van artikel 12 van de Financiële-verhoudingswet en de (geraamde) opbrengst onroerende zaakbelasting;

p. budgethouder: ambtelijk verantwoordelijke voor zowel de besteding van de middelen (budget) als het realiseren van de opdracht binnen het budget;

q. algemene reserve: een permanente reserve die dient als buffer voor het opvangen van exploitatietekorten en onvoorziene risico’s, of voor het uitvoeren van beleid;

r. bestemmingsreserve: een reserve met een tijdelijk karakter, waar de raad een specifiek doel aan heeft verbonden.

Artikel 12. Waardering & afschrijving vaste activa

1. Ten behoeve van een consistente gemeentebrede toepassing actualiseert het college periodiek het waarderings- en afschrijvingsbeleid en stelt richtlijnen op voor de duur van de afschrijving per categorie zoals terreinen, gebouwen, bedrijfsmiddelen, enzovoorts. De raad wordt over het actuele beleid geïnformeerd.

2. Kosten voor onderzoek en ontwikkeling worden niet geactiveerd, maar direct ten laste van het resultaat gebracht.

3. Kosten voor het afsluiten van geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.

Artikel 14. Reserves

1. Bestemmingsreserves worden, met inachtneming van de voorschriften in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten en met inachtneming van het beoordelingskader voor het instellen van nieuwe bestemmingsreserves in de nota reserves en voorzieningen, bij expliciet raadsbesluit ingesteld.

2. Bestemmingsreserves kunnen lopende het jaar worden ingesteld. In de begroting en de jaarstukken dient te worden verwezen naar het desbetreffende raadsbesluit.

3. Structurele uitgaven worden gedekt door middel van structurele dekkingsbronnen. Incidentele uitgaven worden gedekt door incidentele dekkingsbronnen (zoals reserves) of structurele dekkingsbronnen.

4. Het aantal bestemmingsreserves wordt zo veel mogelijk beperkt. Hiertoe dient voor bestemmingsreserves bij het instellingsvoorstel informatie te worden verstrekt over:
- doel van de reserve;
- motief voor de instelling;
- voeding ervan;
- maximale hoogte (alleen voor bestemmingsreserves met een egalisatiefunctie);
- maximale duur (alleen voor bestemmingsreserves met een dekkingsfunctie);
- bestedingsraming voor de komende jaren (alleen voor bestemmingsreserves met een dekkingsfunctie).

5. Over reserves wordt in principe geen rente vergoed. Hierop kan een uitzondering worden gemaakt voor reserves, die gevoed zijn door bijdragen voor investeringen.
Aan investeringsbijdragen die de boekwaarde van de bijbehorende investeringen overstijgen wordt geen rente toegerekend.

6. Reserves worden jaarlijks geactualiseerd en getoetst door de raad.

7. Het college rapporteert zowel in de begroting als in de jaarstukken over de stand van zaken ten aanzien van de reserves.

Artikel 14a. Beleid reserves

1. Resultaten worden verrekend met de algemene reserve of met bestemmingsreserves.

2. Dotaties aan en onttrekkingen uit reserves (bestemmingsreserve en algemene reserve) worden vastgesteld door de raad.

3. De stand van de algemene reserve en de afzonderlijke bestemmingsreserves mag niet negatief zijn.

4. Een bestemmingsreserve wordt opgeheven:
a. indien het achterliggende beleidsdoel is komen te vervallen of is gerealiseerd;
b. na het verstrijken van de bij het instellen van de reserve bepaalde maximale looptijd, tenzij de raad vóór het einde van het opheffingsjaar besluit om de looptijd te verlengen;
c. indien de omvang daalt onder het vastgestelde minimumbedrag.

5. Vrijval van een bestemmingsreserve komt ten gunste aan de algemene reserve. Indien een nieuwe bestemmingsreserve gewenst is, kan het college aan de raad voorstellen deze in te stellen met inachtneming van het gestelde in artikel 14.

Politieke Avond

Dossiernummer 2509

Vertrouwelijk Nee

Vergaderdatum 26 mei 2021

Agendapunt 5.4

Omschrijving Vaststelling bestemmingsplan Whemedreef

Geagendeerd	Vergaderdatum
Politieke Avond	24 maart 2021
Politieke Avond	7 april 2021
Politieke Avond	14 april 2021
Politieke Avond	**26 mei 2021**
Politieke Avond	16 juni 2021

Vaststelling bestemmingsplan Whemedreef

Zaaknummer:	532961
Portefeuillehouder:	R. Paping

Resultaat van bespreking:

Aanwezig
De raadsleden/fractievolgers Kraaijenbrinck (AC), Visser (PvdA), Maref (VVD), De Groot (PvdD), Henzen (PVV), Prinsen (GL), Van Ommen (D66), Van Dillen (CDA), Becker (ChristenUnie) en Van Plateringen (AOP).
De fractie van de SP was niet bij de beraadslaging aanwezig.

Bespreking
De beraadslaging bestond uit een deel informerend (waarin technische vragen zijn gesteld over de aangeleverde aanvullende informatie) en een meningsvormend.

Conclusie
Aan het einde van de bespreking heeft de voorzitter geconcludeerd dat de informatieve en meningsvormende behandeling zijn afgerond en dat het voorstel kan worden doorgeleid naar de besluitvormende vergadering.

De raadsadviseur,

W. Lammers

De voorzitter,

N. Wiggers

Wijkplatform Malburgen Oost, Immerloo en 't Duifje

Arnhem, 24 mei 2021

Geachte leden van de gemeenteraad van Arnhem,

Als bewonersleden van het Wijkplatform Malburgen Oost, Immerloo en Het Duifje zijn wij ronduit verbijsterd en verontrust over uw opstelling inzake het bestemmingsplan Whemedreef waarbij een aanzienlijk deel van de gemeenteraad een motie heeft opgesteld die het huidige voorstel van het college voor laagbouw teniet zal doen.

De planontwikkeling rond de Whemedreef is volgens de Malburgse Manier tot stand gekomen waarbij bewonersleden van de overleggroep Malburgen Oost-Zuid samen met vertegenwoordigers vanuit de corporatie Volkshuisvesting Arnhem en vertegenwoordigers namens het college van burgemeester en wethouders van Arnhem waaronder de projectleider en de stedenbouwkundige van de gemeente Arnhem in drie-eenheid samen gewerkt hebben aan de planvorming voor dit gebied.
In deze drie-eenheid is ook gekozen voor de huidige bouwcombinatie waaronder de projectontwikkelaar met architect en landschapsarchitectenbureau en hun bijbehorende plan en uitwerking.

Op aandringen vanuit de bewonersleden van de overleggroep is zelfs nog een verbeterslag op dit plan uitgevoerd door de bouwcombinatie met instemming vanuit Volkshuisvesting Arnhem en de gemeente om nog een extra bouwlaag aan de eengezinswoningen toe te voegen zodat hier koop in het hogere segment mogelijk wordt gemaakt en extra grote woningen worden gecreëerd die bijvoorbeeld gebruikt kunnen worden voor woonwerkwoningen met een praktijk aan huis die in dit deel van de wijk nog niet aanwezig zijn.
De ontwikkellocatie en situering aan de waterplas maakt het een unieke plek in dit wijkdeel dat bij uitstek geschikt is om koopwoningen in het hoge segment te realiseren.
Hiermee streven we naar een meer gemêleerde bewonerssamenstelling dat in dit wijkdeel met het op een na hoogste percentage sociale huurwoningen van Arnhem uitermate belangrijk is.

Als Wijkplatform Malburgen Oost, Immerloo en Het Duifje staan we dan ook achter de keuze van het plan dat gezamenlijk met ontwikkelaars, bewoners en gemeente in de Overleggroep Malburgen Oost-Zuid tot stand is gekomen en waar het college ook haar goedkeuring aan heeft gegeven.

Na de ontstane ophef over uw opstelling in de gemeenteraad, pers en vooral ook in dit wijkdeel van Malburgen zijn meerdere wijkbewoners in diverse delen van de wijk rondgegaan.
Er is onder meer langsgegaan bij bewoners wonend in de nieuwbouw Eimerseiland, het woonwagenkamp, delen van de Fluitekruidstraat, delen van zijstraten van de Whemedreef en de hoogbouw Gelderseplein om hun mening te horen over het voorgestelde plan voor laagbouw of het vigerende bestemmingsplan met woontorens. Dit zijn ettelijke honderden adressen die bezocht zijn.
Wat wij tot nu toe vernomen hebben is dat van de wijkbewoners die thuis waren verreweg het overgrote deel (meer dan 95%) voor het huidige plan is met laagbouwwoningen dat door het college van burgemeester en wethouders naar u zijnde de gemeenteraad van Arnhem is gestuurd.

Wij willen als wijkplatform benadrukken dat negatieve signalen over het huidige collegeplan ons nooit bereikt hebben en wij -bij ons weten- ook niet benaderd zijn over eventuele tegenstand van dit plan.

Wij willen u eraan herinneren dat wij als wijkplatform niet tegen hoogbouw zijn gelet op ons initiatief om hoogbouw mogelijk te maken op het Olympusterrein waar wij bij u over hebben ingesproken dat wij dit graag zouden zien uitgevoerd.

Bij dit plan worden reeds 200 extra woningen aan dit wijkdeel toegevoegd die nergens eerder in woningbouwafspraken vermeld waren, dus als Malburgen Oost-Zuid voldoen we reeds in ruime mate aan de woningbouwvraag voor de stad als zodanig. In dit plan komen al sociale huur, midden huur en betaalbare koop.

Wij willen daarom ook vasthouden aan het nieuwe bestemmingsplan voor de Whemedreef dat tot stand is gekomen door samenwerking met de bouwcombinatie, bewoners, gemeente en Volkshuisvesting. Een plan waar het overgrote deel van de omgeving achter staat.

Wij doen hierbij het zwaarwegende advies en verzoeken u met klem dat u ervoor zorgt dat deze motie 21M55 -deze werd ondersteund door zeer veel fracties in de commissievergadering van 14 april 2021 - in zijn geheel wordt ingetrokken en dat u voor het raadsvoorstel gaat stemmen, waarbij laagbouw voor het hoge koopsegment mogelijk wordt gemaakt.

Met hartelijke groet,

Bewonersleden wijkplatform Malburgen Oost, Immerloo en Het Duifje

Uitslag enquête plangebied Whemedreef (Arnhem, 26 mei 2021)

Geel zijn de bevraagde gezinnen (427 woningen)

Oranje is het gebied waar gebouwd gaat worden

Straat naam	Huis-nummers	Aantal woningen	Niet thuis of onbewoond	Wij willen hoogbouw (torentjes)	Wij willen laagbouw (de kijkers)	Geen Mening	Controle Controle totalen
Fluitekruidstraat	2 t/m 62	26	3	0	22	1	26
Lathyruspad	50 t/m 64	8	0	0	7	1	8
Immerlooplein	1 t/m 7	7	0	0	7	0	7
Orionsingel	73 t/m 137	27	3	1	23	0	27
Eimersland	1 t/m 97	67	6	1	60	0	67
Zwanebloemlaan	29 t/m 83	28	3	0	25	0	28
Zwanebloemlaan	48 t/m 92	20	3	0	17	0	20
Watermuntstraat	51 t/m 77	14	0	0	14	0	14
Slangenwortelstraat	52 t/m 78	14	0	0	11	3	14
Slangenwortelstraat	53 t/m 75	12	1	0	10	1	12
Biezenlaan	43 t/m 67	13	3	0	9	1	13
Biezenlaan	52 t/m74	12	2	0	8	2	12
Krabbescheerhof	11 t/m 19	5	1	0	3	1	5
Waterlelielaan	50 t/m 64	8	3	0	5	0	8
Waterlelielaan	75 t/m 109	18	4	0	14	0	18
Keurvorstlaan	34 t/m 72	20	5	0	15	0	20
Keurvorstlaan	65 t/m 103	20	3	0	17	0	20
Gelderseplein	241 t/m 455	108	19	0	88	1	108
	Totalen	**427**	**59**	**2**	**355**	**11**	**427**
	in %	**100,00**	**13,82**	**0,47**	**83,14**	**2,58**	**100,00**

Overzicht in %	%
Laagbouw	83,14
Torens	0,47
Geen mening	2,58
Afwezig	13,82
Totaal	100,00

Alle BEZWAREN die bij de gemeente zijn binnengekomen tegen het plan "De Kijkers" ZIJN INGETROKKEN.
Wethouder Paping is hiervan schriftelijk in kennis gesteld.
Malburgen is het onderling eens. Steun ons!!

Bewoners van Malburgen uit het betrokken wijkdeel zijn nu dus nagenoeg UNANIEM tegen het oude bestemmings-plan met hoogbouw. De bewoners willen het nieuwe plan "De Kijkers" met de daarbij behorende bestemmingsplanwijziging, uitgevoerd zien.
(zie ook de brief v/h wijkplatform aan de Raad/ College)

Arnhem, 26 mei 2021

Geachte leden van de gemeenteraad,

*Steun de bewoners van Malburgen.

*Wij zijn z.g.a. unaniem tegen het oude plan Whemedreef.

*Alle bezwaren uit de wijk zijn ingetrokken.
Consensus is bereikt!!

*De weg ligt open voor een nieuw bestemmingsplan.

*Zorg dat het bouwplan "De Kijkers" wordt uitgevoerd.

*Dit is de wens van heel veel bewoners uit Malburgen.

*Indien door u gewenst, bevragen we nog meer mensen.

*Indien nodig voeren we nog meer actie.

*De intekenlijsten liggen veilig opgeborgen en kunnen op verzoek aan de burgemeester worden overhandigd.

Met vriendelijke en strijdbare groet,

Overleggroep Malburgen Oost-Zuid

Gemeenteraad Arnhem

Bijeen op	26 mei 2021
Ter bespreking van	Bestemmingsplan Whemedreef
Amendement van	Giovanni Visser - PvdA
Titel Amendement	Passende hoogte aan de Whemedreef
Nummer Zaaknummer	**21A25** 532961

De ondergetekende(n) stel(t)(len) het volgende amendement voor:

1. De verbeelding NL.IMRO.0202.974-0301 te wijzigen door de maximum bouwhoogte in het woonblok aan te passen naar 10 meter, zoals verbeeld in de geamendeerde verbeelding in bijlage 1.
2. Waar relevant de toelichting en bijlagen overeenkomstig te wijzigen

Toelichting

In NL.IMRO.0202.974-0301 bij het bestemmingsplan Whemedreef is voor een tweetal blokken met woningen een bouwhoogte van maximaal 13 meter vastgelegd, zodat bij deze blokken woningen met maximaal vier verdiepingen kunnen worden gerealiseerd. Naar aanleiding van gesprekken in de wijk en de wens van bewoners wordt de mogelijkheid voor een vierde bouwlaag geschrapt voor het meest zuidelijk gelegen blok met woningen. Een aantal bewoners had bezwaren ten aanzien van een vierde bouwlaag bij dit blok en door de bouwhoogte te wijzigen wordt het draagvlak in de wijk vergroot. Dit amendement regelt daarom voor dit blok een maximale bouwhoogte van 10 meter, zodat maximaal drie verdiepingen gerealiseerd kunnen worden. Uit navraag is gebleken dat ontwikkelende partijen Volkshuisvesting en Koopmans geen bezwaar hebben tegen deze wijziging.

Giovanni Visser - PvdA

Bijlage 1

Geamendeerde verbeelding NL.IMRO.0202.974-0301

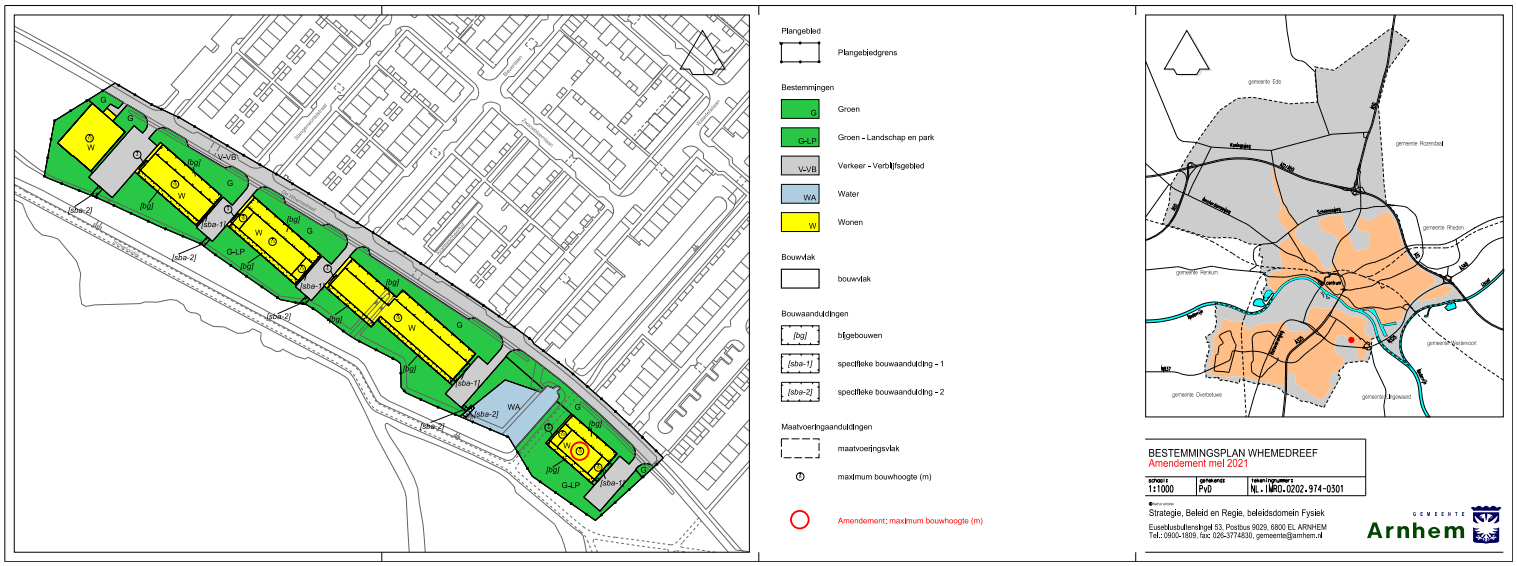

Gemeenteraad Arnhem

Bij elkaar op	
Bij de bespreking van	Vaststelling bestemmingsplan Whemedreef
Motie van	Cyriel Prinsen, GroenLinks Susan van Ommen, D66 Daniël Becker, ChristenUnie Leo de Groot, Partij voor de Dieren Klaartje van Dillen, CDA Peter Henzen, PVV
Titel van de motie	Nieuw plan Whemedreef
Nummer Zaaknummer	21M55

Onderstaande raadsleden stellen de raad voor om in de vergadering van 26 mei 2021 een besluit te nemen over een nieuw plan voor woningbouw aan de Whemedreef.

De aanleiding is de onvrede in de raad over de voorgestelde bestemmingsplanwijziging voor de Whemedreef.

In deze motie geven we aan hoe we een haalbaar plan voor ons zien.
Door dit voorstel aan te nemen, geven we het college en de ontwikkelaars kaders mee voor een alternatief plan voor woningbouw aan de Whemedreef, dat wel genoeg draagvlak heeft.

We weten dat

- Een meerderheid van de raadskamer op 14 april 2021 uitgesproken heeft de voorgestelde bestemmingsplanwijziging voor de Whemedreef niet te steunen;
- Dit plan (de wijziging) 60 woningen minder mogelijk maakt dan het geldende bestemmingsplan;
- In dit plan (de wijziging) 8500 vierkante meter minder bestemming groen is opgenomen dan in het geldende bestemmingsplan;
- Dit plan (de wijziging) is voorgesteld omdat het geldende bestemmingsplan moeilijker uitvoerbaar is en minder verdienmogelijkheden voor ontwikkelaars biedt;
- Uit de onderbouwing blijkt dat een haalbaar plan (grotendeels) binnen de geldende regels van bestemmingsplan ‘Malburgen - De Wheme’ mogelijk is.

We vinden dat

- De voorgestelde bestemmingsplanwijziging teveel afwijkt van de oorspronkelijke plannen;
- Het halveren van de hoeveelheid woningen in de huidige wooncrisis niet acceptabel is;
- De aantasting van het groen in het nieuwe plan onwenselijk is;
- Het basisidee van verschillende torens in het groen een goed uitgangspunt is;
- Het geldende bestemmingsplan beter aansluit bij de gewenste ontwikkelingen op deze locatie.

Daarom vraagt de gemeenteraad aan het college om

1. In overleg met ontwikkelaars een alternatief plan te ontwikkelen voor de Whemedreef, dat voldoet aan de volgende uitgangspunten:

    a. Het basisidee van appartementengebouwen in het groen;
    b. Met doorlopende zichtlijnen vanuit aanliggende straten naar het water;
    c. Het bouwplan past binnen de kaders van het geldende bestemmingsplan ‘Malburgen - De Wheme’, eventueel in combinatie met al toegestane afwijkingsmogelijkheden;
    d. Het plan bevat zoveel mogelijk woningen;
    e. Parkeerplaatsen bevinden zich in of onder bouwvolumes, eventueel met uitzondering van het ‘bezoekersdeel’ van de parkeerbehoefte, en van parkeerplaatsen voor de bewoners van sociale huurwoningen;
    f. Voor zover het parkeren niet in of onder de bouwvolumes wordt opgelost, worden parkeerplaatsen zorgvuldig ingepast in het terrein, met minimale aantasting van het geplande park en waarbij het parkeren de doorzichten vanuit de wijk naar het water niet blokkeert;
    g. Eventueel verlies van groen wordt gecompenseerd volgens de nu geldende groencompensatieregels;

2. Direct omwonenden actief bij de planvorming te betrekken;
3. De raad voor het zomerreces van 2021 te informeren over de hoofdlijnen van dit plan.

Raadsleden

Cyriel Prinsen, GroenLinks
Susan van Ommen, D66
Daniël Becker, ChristenUnie
Leo de Groot, Partij voor de Dieren
Klaartje van Dillen, CDA
Peter Henzen, PVV

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 532961

Onderwerp: Vaststelling bestemmingsplan Whemedreef

Voorstel

1. In de naar aanleiding van het ontwerpbestemmingsplan 'Whemedreef' ingediende zienswijzen geen redenen te vinden die leiden tot vaststelling van dit bestemmingsplan in gewijzigde vorm ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan zoals dit op grond van artikel 3.8 Wet ruimtelijke ordening ter inzage heeft gelegen.
2. Het bestemmingsplan 'Whemedreef', zoals vervat in verbeelding NL.IMRO.0202.974-0301.gml met bijbehorende regels en toelichting, gewijzigd vast te stellen met twee ambtshalve aanpassingen.
3. Geen exploitatieplan vast te stellen als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening.

Inleiding

Woningbouwcorporatie Volkshuisvesting is voornemens om de herontwikkeling van het gebied De Wheme in Arnhem Zuid af te ronden met de realisatie van het woningbouwproject Whemedreef aan de noordelijke oever van de Whemeplas.

Deze ontwikkellocatie is gelegen in het plangebied van het geldende bestemmingsplan 'Malburgen - De Wheme'. Het huidige bestemmingsplan uit 2011 laat hier 7 appartementsgebouwen toe. Oorspronkelijk waren koopappartementen met een ondergrondse parkeergarage gepland. Op dit moment is een gebouwde parkeergarage op deze locatie exploitatietechnisch niet meer haalbaar. Parkeren zou in dat geval op het bestaande maaiveld plaats moeten vinden waardoor het beeld van het groen aangetast zou worden.
Volkshuisvesting heeft samen met gemeente en omwonenden een alternatief woonprogramma opgesteld op basis van de woningbouwbehoefte. De gewenste invulling past niet in het geldend bestemmingsplan. Daarom moet een nieuw bestemmingsplan worden opgesteld.
Het nieuwe plan bestaat uit vijf blokken met grondgebonden woningen (totaal 39 woningen) en één gebouw van vier lagen met 21 sociale huurappartementen met parkeren op maaiveld.

Het bestemmingsplan 'Whemedreef' heeft in ontwerp ter inzage gelegen van 2 oktober tot en met 12 november 2020. Gedurende deze periode zijn 5 zienswijzen ingediend, waarvan één namens 24 anderen. In de als bijlage bijgevoegde zienswijzennota zijn de zienswijzen samengevat. Hierbij is gemotiveerd aangegeven waarom de zienswijzen geen aanleiding geven tot gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan.

Arnhem GEMEENTE

Afbeelding 1: Ligging van het plangebied.

Beoogd effect

Het planologisch mogelijk maken van de bouw van 21 sociale huurappartementen en 39 grondgebonden woningen langs de Whemedreef.

Argumenten

1.1 *De ingediende zienswijzen geven geen aanleiding om het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen.*
In het zienswijzenrapport (bijlage 4a bij dit raadsvoorstel) zijn de zienswijzen samengevat en beantwoord. Wij zijn van mening dat er een goed afgewogen plan is ontwikkeld dat zoveel als mogelijk rekening houdt met de locatie en de belangen van de omgeving en omwonenden.
In de zienswijzen hebben wij dan ook geen aanleiding gevonden om uw raad voor te stellen het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen.

2.1 *Het plan draagt bij aan het op korte termijn voorzien in de woningbehoefte.*
Op basis van het door u vastgestelde Plan van Aanpak Woningbouw heeft Arnhem momenteel behoefte aan zowel grondgebonden koopwoningen als aan sociale huurappartementen. Deze laatste vormen 35% van het beoogde totale aantal woningen. De woningen dragen bij aan een gevarieerd woningaanbod in Malburgen. Naast de meerwaarde voor de wijkidentiteit van Malburgen, biedt de ontwikkeling tevens een aantrekkelijk en levendig woonmilieu voor midden- en hogere inkomens. Snelle woningbouw op deze locatie draagt bij aan het verkleinen van de woningnood in Arnhem.

2.2 De beoogde ontwikkeling is in lijn met Ontwikkelingsplan Malburgen

Het Ontwikkelingsplan Malburgen uit 1998 en de Nota Bouwstenen Malburgen uit 2002 merken het gebied Whemedreef aan als een "nader uit te werken" woongebied. Op basis van deze plannen zijn in 2002 in de Samenwerkingsovereenkomst tussen woningcorporatie Volkshuisvesting en gemeente afspraken gemaakt over grootschalige herontwikkeling van de wijk.
Vervolgens heeft de gemeenteraad in 2011 het bestemmingsplan Malburgen - De Wheme vastgesteld waarin het gebied rechtstreeks is bestemd ten behoeve van de bouw van 7 luxe appartementsgebouwen met ondergronds parkeren. Bij de uitwerking van de plannen heeft Volkshuisvesting geconstateerd dat deze ontwikkeling financieel niet haalbaar is (zie bijlage 3).
In 2016 is daarom het proces om tot nieuwe stedenbouwkundige uitgangspunten te komen opgestart, passend binnen het Ontwikkelingsplan Malburgen en de Nota Bouwstenen. Na consultatie van de buurt is door Volkshuisvesting in 2017 een tender uitgeschreven. De firma Koopmans heeft de tender gewonnen.

2.3 De in het plan opgenomen groene inrichting sluit aan op de omringende groenstructuren en krijgt een kwalitatieve verbetering.

Het nu voorliggende plan past binnen de Nota Bouwstenen en kent een openbare groenstructuur rondom de percelen, aansluitend op De Wheme en de groenstructuur langs de Zeegsingel. Door bebouwing van het gebied wordt de bestaande oppervlakte groen verkleind. Echter, door een groene omzoming op te nemen in het stedenbouwkundig plan, wordt gedeeltelijk kwantitatief en kwalitatief gecompenseerd. Er is gekozen voor een natuurlijke inrichting van kruidenrijk grasland met 36 bomen en een oeverzone met riet, elzen en wilgen. Zo sluit het groen in de woonbuurt zoveel mogelijk aan op het oeverlandschap. De bestaande natuurlijke biotopen worden op deze wijze vergroot. Dat verhoogt de biodiversiteit. De diverse boomsoorten zijn gekozen in overleg met bewoners. Als erfafscheidingen en langs de trottoirs aan de voorzijde van de beoogde woningen worden hagen aangeplant. Deze hebben een belangrijke functie voor vogels en kleine zoogdieren. Natuurinclusief bouwen wordt eveneens meegenomen in het ontwerp.
Het gebied is van groot belang voor amfibieën en voor vleermuizen. Er is een vliegroute van vleermuizen westelijk van het appartementenblok. Om het leefgebied voor vleermuizen en andere dieren te beschermen, worden de lichtmasten van de parkeerkoffers naar de waterzijde afgeschermd. Tevens worden nestkasten en vleermuiskasten in de bebouwing geïntegreerd.
Het plan draagt dan ook bij aan de toegankelijkheid van het landschap en versterking van de ecologische kwaliteit. Deze kwalitatieve herinrichting past zowel binnen het kader van de Nota Bouwstenen, als de groencompensatieregels 2017.

2.4 De beoogde ontwikkeling draagt bij aan de stedenbouwkundige afronding van Malburgen.

Uitgangspunt bij het plan is het versterken van de relatie van het bestaande woongebied met De Wheme. De gehele zone van de nieuwe ontwikkeling vormt een schakel tussen de bestaande buurt ten noorden van de Whemedreef en de landschappelijke, grootse ruimte van De Wheme. Bovendien is ze een schakel tussen de Zeegsingelzone en het oostelijke deel van Malburgen. De opgave is het verbeteren van die belangrijke relaties voor Malburgen en dat te combineren met een fraai, landschappelijk woonmilieu.

Afbeelding 2: Stedenbouwkundig plan Whemedreef (uit De Kijkers, landschappelijk wonen in De Wheme, Steden- bouwkundig Plan, 11 juni 2020.

Het programma bestaat uit 39 grondgebonden koopwoningen en 21 sociale huurappartementen. De grondgebonden woningen zijn eengezinswoningen met een groot vloeroppervlak. Realisering van deze woningen levert een bijdrage aan het versterken van de gemêleerdheid van de wijk.
De appartementen vormen ruimtelijk een beëindiging van de bebouwingsstrip. Op de begane grond zijn drie woningen geprojecteerd om de sociale veiligheid van de langzaamverkeersroute te verbeteren. Op verzoek van de overleggroep is het appartementengebouw zo gepositioneerd dat dit bijdraagt aan de sociale veiligheid van Jeugdplein De Hobbit.

2.5 *Er zijn langlopende afspraken met Volkshuisvesting.*
De gesprekken met Volkshuisvesting en de buurt over deze locatie met als resultaat dit nieuwe plan, lopen al sinds 2016. In 2017 is in de stuurgroep Malburgen bekrachtigd door te gaan met deze nieuwe ontwikkeling. Daardoor is er in dit geval sprake van bestaande contractuele verplichtingen en langlopende afspraken. Deze afspraken liggen vast in de Samenwerkingsovereenkomst tussen Volkshuisvesting en gemeente uit 2002. Inmiddels heeft Volkshuisvesting de Koop- en Realisatieovereenkomst getekend en is Volkshuisvesting het contract aangegaan met Koopmans, de ontwikkelaar/bouwer.

2.6 *Ambtshalve aanpassing van het bestemmingsplan is nodig omdat de grens van het grondwater-beschermingsgebied is gewijzigd.*
Gebleken is dat de grens van het grondwaterbeschermingsgebied door de provincie is gewijzigd. Uit de plankaart van de provinciale Omgevingsverordening blijkt dat de grens van dit gebied van de Whemedreef is teruggelegd naar de noordelijke rand van de Whemeplas. Daardoor valt het gehele plangebied buiten het grondwaterbeschermingsgebied. Aanvullende gemeentelijke beschermings-regelingen zijn daarom niet nodig.
Wij stellen voor om het bestemmingsplan op dit punt aan te passen.

2.7 *Ambtshalve aanpassing van de toelichting is nodig vanwege nieuw vastgesteld beleid Fiets*
De 'Accentnota Fiets, Fietsambitie 2019-2024' (vastgesteld in januari 2020) bevat de Arnhemse fietsambitie voor de periode 2019-2024, met een doorkijk naar 2030. In de toelichting van het bestemmingsplan werd nog verwezen naar het oude fietsbeleid.
Wij stellen voor de toelichting bij het bestemmingsplan op dit punt aan te passen.

3.1 *Exploitatieplan is niet noodzakelijk.`*
In het kader van de ontwikkeling heeft de gemeente met initiatiefnemer woningbouwcorporatie Volkshuisvesting een koop-/realisatieovereenkomst gesloten. Hierin is opgenomen dat de plankosten (voor de voorbereiding) van het bestemmingsplan voor rekening komen van de initiatiefnemer, evenals eventuele te verhalen planschade.
Met het sluiten van deze overeenkomst wordt voldaan aan de wettelijke verplichting voor het verhalen van de gemeentelijke kosten die gemoeid zijn met deze ontwikkeling.
Het kostenverhaal voor de gemeente is dan ook voldoende verzekerd. Dit brengt met zich mee dat vaststelling van een exploitatieplan achterwege kan blijven.

Het risico op planschade is gering aangezien het geldende bestemmingsplan ter plaatse reeds woonbebouwing toelaat. De bouw- en gebruiksmogelijkheden van het onderhavige plan zijn vergelijkbaar met het geldende bestemmingsplan.

Kanttekeningen en risico's

1.1 *Er is niet aan de zienswijzen tegemoet gekomen.*
De ingediende zienswijzen geven geen aanleiding om u voor te stellen het bestemmingsplan te wijzigen.
Dit kan in de vervolgprocedure leiden tot beroep tegen het vastgestelde bestemmingsplan.

2.1 *De gemeente heeft juridische verplichtingen aan Volkshuisvesting.*
De gemeente en Volkshuisvesting zijn in dit planproces in een dermate ver stadium dat Volkshuisvesting er gerechtvaardigd op mag vertrouwen dat deze samenwerking doorgaat en wij dit bestemmingsplan aan u voorleggen ter besluitvorming over vaststelling.

Financiën

Zie onder argument 3.1

Uitvoering

Na vaststelling wordt het vastgestelde bestemmingsplan zes weken ter inzage gelegd. Daarna kan eventueel een beroepsprocedure bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State volgen.

Participatie

Volkshuisvesting is sinds 2017 over deze ontwikkeling in gesprek met de buurt, vertegenwoordigd door de overleggroep Malburgen oost-zuid, zie hiervoor bijlage 2. Overige bewoners zijn door Volkshuisvesting via een inloopavond en de wijkkrant/wijk-website op de hoogte gehouden.
De overleggroep is enthousiast over dit plan. De wensen van de groep zijn zoveel mogelijk in het plan verwerkt. Zo is op verzoek van de overleggroep het westelijk gelegen appartementengebouw zo gepositioneerd dat dit bijdraagt aan de sociale veiligheid van Jeugdplein De Hobbit.

Communicatie

De indieners van een zienswijze worden door middel van een brief op de hoogte gesteld van het voornemen tot besluitvorming over vaststelling. De griffie zal hen hierbij informeren over de behandeling van het bestemmingsplan in de raadscommissie en hen uitnodigen deze behandeling bij te wonen. Na de vaststelling zullen de indieners van een zienswijze wederom een brief ontvangen om hen hierover te informeren.
De terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan heeft plaatsgevonden in de Staatscourant, in het digitaal gemeenteblad en in de Arnhemse Koerier.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- 1a: Vast te stellen bestemmingsplan 'Whemedreef' - tekst
- 1b: Plankaart bestemmingsplan Whemedreef
- 1c: Bijlagen bestemmingsplan Whemedreef
- Bijlage 2: Overzicht participatietraject
- Bijlage 3: Brief Volkshuisvesting financiële onderbouwing d.d. 14-9-2020
- Bijlage 4a: Zienswijzenrapport geanonimiseerd
- Bijlage 4b: Gebundelde zienswijzen geanonimiseerd

Ter inzage stukken voor gemeenteraad

- Bijlage 5a: Zienswijzenrapport niet-geanonimiseerd **vertrouwelijk**
- Bijlage 5b: Gebundelde zienswijzen niet-geanonimiseerd **vertrouwelijk**

RAADSVOORSTEL

Besluit van	
Zaaknummer	532961

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 januari 2021, nummer 532961 ;
overwegende dat:

a. het bestemmingsplan gewijzigd wordt vastgesteld anders dan naar aanleiding van een zienswijze van het Rijk of Gedeputeerde Staten, waardoor het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan op grond van Artikel 3.8, lid 4, van de Wet ruimtelijke ordening zes weken na de vaststelling bekendgemaakt moet worden;
b. het Rijk en Gedeputeerde Staten op voorhand instemmen met het eerder bekend maken van het besluit wanneer daarbij geen nationale of provinciale belangen aan de orde zijn;
c. het bestemmingsplan en de wijzigingen geen betrekking hebben op nationale of provinciale belangen;
d. het bestemmingsplan 'Whemedreef' bouwplannen toelaat zoals bedoeld in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening;
e. het kostenverhaal samenhangende met deze bouwplannen op basis van een overeenkomst over grondexploitatie ex afdeling 6.4 Wro anderszins verzekerd is;
f. het bepalen van tijdvak of fasering zoals bedoeld in artikel 6.13, lid 1, onder c.4e en c.5e niet noodzakelijk is;
g. het stellen van eisen, regels of een uitwerking van regels als bedoeld in artikel 6.13, lid 2, onder b, c of d niet noodzakelijk is.

Gelet op de artikelen 3.8 en 6.12, lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening

besluit:

1. In de naar aanleiding van het ontwerpbestemmingsplan 'Whemedreef' ingediende zienswijzen geen redenen te vinden die leiden tot vaststelling van dit bestemmingsplan in gewijzigde vorm ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan, zoals dit op grond van artikel 3.8 Wet ruimtelijke ordening ter inzage heeft gelegen.
2. Het bestemmingsplan 'Whemedreef', zoals vervat in verbeelding NL.IMRO.0202.974-0301.gml met bijbehorende regels en toelichting gewijzigd vast te stellen waarbij de volgende wijzigingen zijn opgenomen ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan zoals dat ter inzage heeft gelegen:

   Verbeelding:
   Op de verbeelding wordt de gebiedsaanduiding "Milieuzone - grondwaterbeschermingsgebied' geschrapt.

GEMEENTE Arnhem

Regels:
- Artikel 8 'Algemene aanduidingsregels' wordt geschrapt.
- De artikelen 9 tot en met 15 worden vernummerd naar 8 tot en met 14.

Toelichting
- In de toelichting wordt verwezen naar 'Accentnota Fiets, Fietsambitie 2019-2024'.

3. Geen exploitatieplan vast te stellen als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening.

De griffier, De voorzitter,

Whemedreef

Cluster
Strategie, Beleid en Regie, Gemeente Arnhem

Bestemmingsplan

Vastgesteld Plan

GEMEENTE Arnhem

Colofon

Plan:	Whemedreef
Gemeente:	Arnhem
Plannummer:	974
IMRO-identificatie:	NL.IMRO.0202.974-0201
Huidige status:	vastgesteld
Plantype:	bestemmingsplan
Datum:	21-1-2021

Whemedreef

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding **5**
1.1 Aanleiding 5
1.2 Situering en begrenzing plangebied 5
1.3 Opzet bestemmingsplan 6
1.4 Geldende plannen 6
1.5 Leeswijzer 7

Hoofdstuk 2 Beschrijving bestaande situatie **9**
2.1 Inleiding 9
2.2 Ruimtelijke en functionele structuur 9
2.3 Verkeer en parkeren 9
2.4 Groenstructuur 10
2.5 Water 10

Hoofdstuk 3 Ruimtelijke- en programmatische aspecten van de ontwikkelingen **11**
3.1 Inleiding 11
3.2 Ruimtelijke opzet en structuur 11
3.2.1 Beleidsuitgangspunten 11
3.2.2 Ruimtelijk plan 13
3.3 Programma 15
3.3.1 Beleidsuitgangspunten Wonen 15
3.4 Verkeers- en mobiliteitsaspecten 16
3.4.1 Beleidsuitgangspunten 16
3.4.2 Toetsing aan verkeers- en mobiliteitsbeleid 17
3.5 Welstandsaspecten 17
3.5.1 Welstandsnota 2015 17
3.6 Ladder voor duurzame verstedelijking 18

Hoofdstuk 4 Milieu- en omgevingsaspecten **21**
4.1 Inleiding 21
4.2 Geluid 21
4.2.1 Algemeen 21
4.2.2 Situatie plangebied 21
4.3 Luchtkwaliteit 22
4.3.1 Algemeen 22
4.3.2 Situatie plangebied 23
4.4 Hinder 23
4.4.1 Algemeen 23
4.4.2 Situatie plangebied 23
4.5 Externe veiligheid 24
4.5.1 Algemeen 24

4.5.2 Situatie plangebied 24
4.6 Groen en ecologie 24
4.6.1 Algemeen 24
4.6.2 Situatie plangebied 26
4.7 Water 28
4.7.1 Algemeen 28
4.7.2 Situatie plangebied 29
4.8 Bodem 30
4.8.1 Algemeen 30
4.8.2 Situatie plangebied 30
4.9 Cultuurhistorie & archeologie 30
4.9.1 Algemeen 30
4.9.2 Situatie plangebied 32
4.10 Energie en duurzaam bouwen 33
4.10.1 Algemeen 33
4.10.2 Duurzaamheidsaspecten Whemedreef 34
4.11 Stadsklimaat 35
4.11.1 Algemeen 35
4.11.2 Situatie plangebied 35
4.12 M.e.r.-besluit 35
4.12.1 Algemeen 35
4.12.2 Situatie plangebied 37

Hoofdstuk 5 Planbeschrijving en -verantwoording 39
5.1 Inleiding 39
5.2 Opzet van de regels 39
5.2.1 Inleidende regels 39
5.2.2 Bestemmingsregels 39
5.2.3 Algemene regels 40
5.2.4 Overgangs- en slotbepalingen 40
5.3 Verantwoording van de regels 40
5.3.1 Algemeen 40
5.3.2 Afzonderlijke bestemmingen 41
5.3.3 Groen 41
5.3.4 Groen - Landschap en Park 41
5.3.5 Verkeer-verblijfsgebied 41
5.3.6 Water 42
5.3.7 Wonen 42
5.4 Handhaving 42
5.5 Exploitatie 43

Hoofdstuk 6 Procedure 45
6.1 Vooroverleg 45
6.2 Terinzagelegging (ontwerp-bestemmingsplan) 45

Hoofdstuk 1 Inleidende regels 47
Artikel 1 Begrippen 47
Artikel 2 Wijze van meten 50

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels 51
Artikel 3 Groen 51
Artikel 4 Groen - Landschap en park 51
Artikel 5 Verkeer - Verblijfsgebied 52
Artikel 6 Water 53
Artikel 7 Wonen 53

Hoofdstuk 3 Algemene regels 55
Artikel 8 Algemene afwijkingsregels 55
Artikel 9 Algemene bouwregels 55
Artikel 10 Algemene gebruiksregels 56
Artikel 11 Anti-dubbeltelregel 56
Artikel 12 Overige regels 56

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels 59
Artikel 13 Overgangsrecht 59
Artikel 14 Slotregel 59

Bijlage 1 Stedenbouwkundig plan

Bijlage 2 Akoestisch onderzoek

Bijlage 3 Onderzoek stikstofdepositie

Bijlage 4 Onderzoek luchtkwaliteit

Bijlage 5 Ontheffing flora- en faunawet

Bijlage 6 Flora- en faunaonderzoek

Bijlage 7 Archeologisch onderzoek + bijlage

Bijlage 8 Verkennend bodemonderzoek

Bijlage 9 Duurzaamheid, natuurinclusiviteit en klimaat

Bijlage 10 Overzicht buuroverleg

Toelichting

bij het bestemmingsplan

'Whemedreef'

(plannummer: NL.IMRO.0202.974-0201)

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Woningbouwcorporatie Volkshuisvesting is voornemens om de herontwikkeling van het gebied De Wheme in Arnhem Zuid af te ronden met de realisatie van het woningbouwproject Whemedreef aan de noordelijke oever van de Whemeplas.
Deze ontwikkellocatie is gelegen in het plangebied van het geldende bestemmingsplan 'Malburgen - De Wheme'. Het bestemmingsplan laat hier 7 appartementsgebouwen toe. Oorspronkelijk waren koopappartementen met een ondergrondse parkeergarage gepland. Deze ontwikkeling is financieel niet haalbaar gebleken. Volkshuisvesting heeft een alternatief woonprogramma opgesteld op basis van de woningbouwbehoefte. De gewenste invulling past niet in het geldend bestemmingsplan. Daarom moet een nieuw bestemmingsplan worden opgesteld.

De nu gekozen invulling past niet in het geldend bestemmingsplan. Daarom moet een nieuw bestemmingsplan worden opgesteld.

Het plan bestaat nu uit vijf rijen met grondgebonden woningen (totaal 39 woningen) en één gebouw van vier lagen met 21 sociale huurappartementen.

1.2 Situering en begrenzing plangebied

Het plangebied ligt aan de noordzijde van de Whemeplas en wordt begrensd door De Whemedreef in het noorden en de Immerloodijk in het zuiden

De begrenzing is op de verbeelding (plankaart) weergegeven en indicatief aangegeven in figuur 1.

Afbeelding 1.1 Begrenzing plangebied

1.3 Opzet bestemmingsplan

Een bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding (plankaart) en regels en gaat vergezeld van een toelichting. Op de kaart zijn de bestemmingen door middel van kleuren en tekens aangegeven. De regels bevatten de materiële inhoud van de bestemmingen. Deze bestemmingsplanonderdelen vormen tezamen het juridische toetsingskader voor ruimtelijke en functionele ontwikkelingen in het plangebied. De toelichting bevat met name de aan het plan ten grondslag liggende gedachten.

Dit plan is conform de Wro vormgegeven volgens de SVBP (Standaard voor vergelijkbare Bestemmingsplannen) 2012. De SVBP geeft voorschriften over inrichting van de kaart (kleuren en tekens, zowel digitaal als analoog) en de opbouw van de regels.

Diverse facetbelangen zijn door andere regelgeving gewaarborgd, bijvoorbeeld de Wabo, de Wet milieubeheer en de Huisvestingswet. Het is niet nodig dat het bestemmingsplan dezelfde waarborgen nogmaals schept.

1.4 Geldende plannen

Het bestemmingsplan Whemedreef is een algehele herziening van het bestemmingsplan De Wheme, vastgesteld op 30 mei 2011, voor zover van toepassing op dit plangebied.

Afbeelding 1.2 Geldend bestemmingsplan

1.5 Leeswijzer

Na deze inleiding wordt in hoofdstuk 2 de bestaande situatie in het plangebied beschreven. Hoofdstuk 3 omvat de ruimtelijke- en programmatische aspecten van de ontwikkelingen. In hoofdstuk 4 komen de relevante milieu- en omgevingsaspecten aan de orde.
In de hoofdstukken 5 en 6 wordt achtereenvolgens ingegaan op de juridische aspecten en de procedure.

Hoofdstuk 2 Beschrijving bestaande situatie

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt eerst ingegaan op de huidige ruimtelijke en functionele structuur in en om het plangebied. Vervolgens wordt ingegaan op de aspecten verkeer en parkeren, groenstructuur en tot slot water.

2.2 Ruimtelijke en functionele structuur

De ruimtelijke structuur in de omgeving van het plangebied wordt gevormd door de hier aanwezige Whemedreef, die aan de noordzijde wordt begrensd door de bebouwing van Malburgen Oost- zuid. Aan de zuidzijde bevindt zich de Whemeplas, die van het plangebied wordt afgescheiden door een dijklichaam.
De functionele structuur in het plangebied en de omgeving van het plangebied worden gekenmerkt door het wonen met de daarbijbehorende openbare groen- en watervoorzieningen en ontsluitingswegen.
Het plangebied kenmerkt zich door een oost-west gerichtheid.
Ten noorden van het plangebied ligt de bebouwing van Malburgen Noord Oost- zuid en ten zuiden ligt de Whemeplas.

Afbeelding 2.1 :Luchtfoto huidige situatie in plangebied

2.3 Verkeer en parkeren

Het plangebied wordt via noordzijde, via de wijk Immerloo, ontsloten op de hoofdstructuur, de Huissensestraat. Deze ontsluiting loopt via de bestaande woonstraten, de Waterleliestraat of de Lisdoddelaan naar de Huissensestraat. De Huissensestraat is een gebiedsontsluitingsweg (50 km/h), op deze route loopt een hoogwaardige openbaar-vervoerroute. De Huissensestraat vormt met de Koppelstraat, de Sint Laurentiuslaan, het Sint Gangulphusplein en de Zeegsingel de belangrijkste ontsluiting van Malburgen-Oost richting de Nijmeegseweg, de Burgemeester Matsersingel, de Ir. Molsweg, de Pleijroute (N325) en de rest van Arnhem.

De Whemedreef ligt tegen het watergebied De Wheme en ligt in een 30km/u zone. Richting het oosten en westen loopt de Whemedreef voor het autoverkeer dood, maar is wel toegankelijk per fiets en te voet

in de richting van de Zeegsingel en de Eimersingel-Oost.

Parkeren
De bewoners van het plangebied parkeren in de openbare parkeervoorzieningen. Deze parkeerplekken liggen in de woonstraat de Whemedreef of op aangrenzende parkeerterreinen. Bij de ruimtelijke ontwikkeling wordt gebruik gemaakt van de Arnhemse parkeernormen waarnaar wordt verwezen in de planregels

2.4 Groenstructuur

Het plangebied was en is onbebouwd en had van oorsprong een groene inrichting van kruiden en struiken. In de huidige situatie zijn er geen bomen en struiken aanwezig. Dit sluit aan op het groengebied De Wheme en de landschappelijke en ecologische zone langs de Zeegsingel.

2.5 Water

De ontwikkeling van het plan De Whemedreef vindt plaats in de voormalige uiterwaarden van de Rijn waar na de inpoldering van de Stadswaarden ruimte ontstond voor de bouw van o.a. Malburgen. De Rijn heeft in de eeuwen daarvoor veel verschillende materialen in de uiterwaarden afgezet; van zware klei en veen tot grof zand en grind. De bodemopbouw is dan ook zeer divers en heeft geen goede aaneengesloten bodemlagen.
De locatie Whemedreef ligt tegen een oude ontgronding aan. Na stopzetting van de ontgronding bleef onder meer de plas De Wheme over. Deze plas staat via het grondwater in verbinding met het watersysteem van de Rijn. Die relatie is goed te zien bij forse stijging of daling van de waterstanden op de rivier. De verandering in waterstanden is snel en goed terug te zien in de waterstanden van de plas. Maar ook het omliggend stedelijk gebied heeft daarmee te maken.
Het maaiveld loopt af vanaf de straat de Whemedreef (10,7 m.+N.A.P.) naar de watergang op 9,2 m.+N.A.P.

Oppervlaktewater
Langs de zuidwestelijke rand ligt een watergang van het waterschap Rivierenland dat onderdeel uitmaakt van het watersysteem van Arnhem-Zuid. Het waterschap hanteert een streefpeil van 9,2 m.+N.A.P.

Grondwater
De grondwaterstroming is op regionale schaal globaal zuid-zuidwestelijk gericht; dat wil zeggen van de Veluwe richting de Linge. Op het niveau van het plangebied zal de grondwaterstroming in grote lijnen hetzelfde zijn. De diepte van het freatisch grondwater ligt ongeveer tussen de 8,1 en 8,6 m. + N.A.P. met, als gevolg van de waterstanden op de rivier, uitschieters naar 7,7 en 9,2 m.+N.A.P. In de ondergrond van Malburgen ontbreken dikke aaneengesloten kleilagen die zorgen voor afscheiding van de verschillende watervoerende bodemlagen. Daardoor kunnen diepere grondwaterlagen soms zorgen voor een groter probleem dan de bovenste laag grondwater. Ook in dit geval. Het diepere grondwater, het 2^{e} watervoerende pakket, kan zelf een hoogte bereiken van 9,8 m.+N.A.P. Voor de ontwikkeling moet hier dan ook rekening gehouden worden. In extremis kan de grondwaterstand in Malburgen nog veel hoger worden. Bij de hoogwaters in de jaren 90 zijn waterstanden in Malburgen gemeten van 11 m.+N.A.P. Dit zijn echter extremen.
De woningbouwlocatie zelf ligt in de Boringsvrije zone en een Koude-Warmteopslagvrije zone. Dat betekent dat vanuit de Provinciale Omgevingsverordening voorwaarden worden gesteld aan ontwikkelingen.

Riolering
De ontwikkellocatie zelf is een nog niet eerder ontwikkeld en is daarmee ook niet aangesloten op een rioolsysteem. In de straat de Whemedreef ligt alleen een vuilwaterriool. Hemelwater vanuit de vorige ontwikkeling, ten noorden van deze staat, stroomt oppervlakkig af naar de groenstrook die straks ontwikkelt gaat worden. Daarnaast liggen er nog een paar doorsteken van het hemelwaterstelsel van de oude bebouwing. Deze moeten ingepast, dan wel aangepast worden.

Hoofdstuk 3 Ruimtelijke- en programmatische aspecten van de ontwikkelingen

3.1 Inleiding

In de voorgaande hoofdstukken is ingegaan op de bestaande situatie. Dit hoofdstuk beschrijft de ruimtelijke opzet voor de ontwikkeling en hoe deze programmatisch wordt vormgegeven.

3.2 Ruimtelijke opzet en structuur

3.2.1 Beleidsuitgangspunten

3.2.1.1 Provincie

De provinciale Omgevingsvisie Gaaf Gelderland 2018 gaat over het beleid van de provincie voor de fysieke leefomgeving en geeft richting op de strategische hoofdlijnen van het beleid op het vlak van ruimte, natuur, water, milieu en verkeer en vervoer.
De provincie Gelderland legt in de omgevingsvisie de focus op een duurzaam, verbonden en een economisch krachtig Gelderland. Daarin wordt geïnvesteerd, waardoor meerwaarde ontstaat. Dit gebeurt door zeven met elkaar samenhangende ambities na te streven voor een schoon, gezond, veilig en welvarend Gelderland.
Daarnaast wordt de provinciale Omgevingsverordening Gelderland als instrument ingezet om de doorwerking van het provinciaal beleid uit de Omgevingsvisie af te dwingen. De werking van de verordening beperkt zich tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen.

Toetsing van het initiatief aan de omgevingsvisie
De in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling voorziet in de bouw van 39 grondgebonden woningen en één woongebouw met 21 appartementen. Met deze ontwikkeling wordt aangesloten op de actuele vraag vanuit de markt en wordt bijgedragen aan het realiseren van voldoende woningen in Arnhem. Zoals in de volgende paragrafen wordt aangegeven, is de ontwikkeling passend in de regionale woningbouw afspraken. Hiermee wordt geconcludeerd dat het initiatief in overeenstemming is met de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland.

Toetsing van het initiatief aan de Omgevingsverordening
Dit bestemmingsplan voorziet in een binnenstedelijke ontwikkeling waarbij woningen worden gerealiseerd. Daarnaast is het plangebied gelegen in een grondwaterbeschermingsgebied en een intrekgebied (grondwaterwinning). Met name de artikelen 2.2 en 2.37 en 2.38 zijn in dit kader van belang. Hierna wordt het initiatief per artikel getoetst.

Artikel 2.2: Instructieregel bestemmingsplan doorwerking regionale woonagenda
Een bestemmingsplan maakt nieuwe woningen alleen mogelijk als die ontwikkeling past binnen een door Gedeputeerde Staten vastgestelde regionale woonagenda.

De ontwikkeling 'Whemedreef' voldoet aan meerdere van de kwalitatieve toetsingscriteria uit de subregionale Woonagenda Arnhem e.o. 2017-2027. Ook qua aantal woningen past de ontwikkeling binnen subregionale afspraken.

Toetsing aan de subregionale woonagenda
De behoefte
Het plan speelt in op geconstateerde mismatches. Woningen in het duurdere en middensegment vormen een aanvulling op het bestaande aanbod, dat veelal bestaat uit sociale huurwoningen. Er is een behoefte aan verschillende typologieën grondgebonden woningen die bijdragen aan een gevarieerd woningaanbod in Malburgen.

Versterken verzorgingsstructuur, bijdrage aan gevarieerde wijkopbouw
De ontwikkeling past binnen het ontwikkelingsplan Malburgen uit 1998. Eén van de doelen van de

ontwikkeling het bijdragen een gevarieerdere wijkopbouw.

Inbreiding gaat voor uitbreiding
Het betreft een ontwikkeling binnen het bestaand stedelijk gebied.

Artikel 2.37 Instructieregel bestemmingsplan Grondwaterbeschermingsgebied
Een bestemmingsplan maakt voor gronden binnen een Grondwaterbeschermingsgebied geen bestemming mogelijk die een groter risico kan vormen voor de kwaliteit van het grondwater dan de vigerende bestemming, tenzij in de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangetoond dat een groter risico niet kan worden voorkomen en compensatie van het mogelijk grotere risico wordt verankerd in hetzelfde of een ander, gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan.
In het geldende bestemmingsplan is voor de locatie in kwestie eveneens een woonbestemming voorzien, waarbij maximaal 120 woningen kunnen worden gerealiseerd. De onderhavige ontwikkeling maakt maximaal 60 woningen mogelijk. Gelet hierop vormt het onderhavig plan geen groter risico voor de kwaliteit van het grondwater dan de geldende bestemming.
Er wordt dus voldaan aan het bepaalde in artikel 2.37.

Artikel 2.38: Instructieregel bestemmingsplan Intrekgebied
Een bestemmingsplan voor gronden binnen een Intrekgebied maakt de winning van fossiele energie niet mogelijk.
Dit bestemmingsplan voorziet niet in de planologische kaders om binnen het plangebied fossiele energie te winnen. Voldaan wordt aan het bepaalde in artikel 2.38

3.2.1.2 Gemeente

De gemeentelijke Structuurvisie Arnhem 2020-2040 bevat de kaders voor het beoordelen en entameren van ruimtelijke initiatieven en plannen in de stad.
De structuurvisie benoemt de belangrijkste principes voor het ruimtelijk ontwikkelingsperspectief van de stad en geeft een uitwerking van dit perspectief zowel naar een aantal thema's als naar gebieden in de stad, de zogenaamde 'koersgebieden'.

Thema: Wonen
Nederland krijgt in de toekomst te maken met twee belangrijke demografische ontwikkelingen die met elkaar samenhangen: vergrijzing en bevolkingskrimp. De regionale verschillen in bevolkingsopbouw zullen binnen Nederland groter worden.
In Arnhem is voor de komende periode nog groei voorzien. De feitelijke realisatie van nieuwbouwwoningen in de komende jaren hangt af van de afzetkansen op de markt. Vanaf 2030 is de verwachting dat de groei zal afvlakken en mogelijk zal omslaan naar een daling van de bevolking in Arnhem. Nieuwbouwprogramma's zullen dan vooral bestaan uit vervangende nieuwbouw.

De woningbouwontwikkeling in het plangebied maakt onderdeel uit van het thema "Woonlandschappen - Malburgen Oost en West" en wordt expliciet genoemd als een te ontwikkelen woonbuurt. Dit bestemmingsplan voorziet in de stedenbouwkundige invulling van dit gebied.
De ontwikkeling is daarmee in overeenstemming met de structuurvisie

Koersgebied: Woonlandschappen
Het plangebied van dit bestemmingsplan maakt deel uit van het koersgebied "Woonlandschappen" en dan specifiek in het gebied "Malburgen Oost en West, de tuinstad opnieuw uitgevonden". In dit gebied staat het afmaken van de in gang gezette herstructurering voorop. Een overige belangrijke ontwikkeling is voltooien van woonbuurten rondom de Immerlooplas (project de Wheme) en het beter beleefbaar maken van de plas en (omringend) landschap. De locatie Whemedreef maakt hier onderdeel van uit.

3.2.1.3 Ontwikkelingsplan Malburgen

De basis voor de herontwikkeling van Malburgen zijn de door de gemeenteraad vastgestelde Ontwikkelingsplan Malburgen (uit 1998) en de Nota Bouwstenen (uit 2000). In het Ontwikkelingsplan Malburgen werd de toekomstvisie voor de wijk Malburgen geschetst en deze is verder uitgewerkt in de Nota Bouwstenen. Zij vormen nu nog de basis van de ontwikkeling van het gebied Whemedreef.
Het Ontwikkelingsplan Malburgen werd en wordt ingezet op het doorbreken van de destijds eenzijdig opgebouwde bevolkingssamenstelling. Het streven is gericht op een naar inkomen meer evenwichtige bevolkingssamenstelling. Woningbouwprogrammering wordt als middel ingezet om de aanvullende inkomensgroepen (midden en hogere inkomens) te verleiden om te komen wonen in de wijk Malburgen. Naast het toevoegen van koopwoningen kan ook het toevoegen van huurwoningen met een huurprijs (ruim) boven de huurliberalisatiegrens tot het gewenste resultaat leiden.

Toetsing van het initiatief aan het Ontwikkelingsplan Malburgen en de Nota Bouwstenen
Met de voorgenomen ontwikkeling, zoals verwoord en verbeeld in dir hoofdstuk is rekening gehouden met hetgeen is opgenomen in het ontwikkelingsplan en de nota. Geconcludeerd wordt dat dit bestemmingsplan in overeenstemming is met het Ontwikkelingsplan Malburgen en de Nota Bouwstenen.

3.2.2 Ruimtelijk plan

Uitgangspunt bij het plan is de het versterken van de relatie van het bestaande woongebied met de Wheme. De gehele zone tussen de bestaande weg, de Whemedreef, en de nieuwe ontwikkeling vormt een schakel tussen de bestaande buurt en de landschappelijke, grootse ruimte van De Wheme. Bovendien is ze een schakel tussen de Zeegsingelzone het oostelijke deel van Malburgen. De opgave is het verbeteren van die belangrijke relaties voor Malburgen en dat te combineren met een fraai, landschappelijk woonmilieu.

Landschap
De Whemedreef is een prachtige, traag buigende lijn die als structuurdager fungeert voor dit deel van Malburgen. De gehele nieuwbouwstrook vormt in de toekomst een onlosmakelijk onderdeel van De Wheme, met zijn ruige riet, spontane wilgen en elzen groei en zijn heerlijk weidse vergezichten over het water.
In de groenzone aan de Whemedreef bevindt zich een bodempassage. Het beeld is dat van een bermachtige begroeiing met hierin losse bomen. De Whemedreef krijgt geen laanbeplanting. De noord-zuid richting is een belangrijker element.

Die sfeer en die zichten wordt zover mogelijk de aangrenzende woonbuurt ingehaald, tot over de Whemedreef. De zichtlijnen die vanuit de straten haaks op de plas staan, blijven intact. Dit gebeurt door hier de straten van de buurt als het ware door te zetten. Ze worden beëindigd met een vlonder, een openbare plek waar het water te zien en te bereiken is. Zo is en blijft het water, de tussengelegen watergang en verderop De Wheme, zichtbaar en goed bereikbaar vanuit de bestaande buurt. Het doortrekken van de straat (met dezelfde verhardingsmaterialen) en de vlonder zijn samen een garantie dat het ook echt open blijft. Zonder deze middelen zou het waarschijnlijk snel dichtgroeien met riet, wilgen en elzen.
Het profiel is zo landschappelijk mogelijk ingericht onder andere door het symmetrisch te maken: aan de noordzijde van de weg liggen langsparkeervakken en driehoekige grasvelden tussen het orthogonale patroon van de straten en de Whemedreef. Dit herhaalt zich aan de zuidzijde. Samen geeft dit een rustig vanzelfsprekend profiel.

Op inrichtingsniveau zal het ruige oeverlandschap zover mogelijk naar de bestaande woonbuurt worden gehaald. Ingezet wordt op riet (waar mogelijk) en op een 'lookalike' ervan waar het minder drassig is: een relatief laagblijvende Miscanthus (olifantengras, sierriet). Beide zijn zodenvormend en ogen weelderig en landschappelijk. Verder worden elzen en wilgen toegepast als losgestrooide bomen en bij het parkeren aan de Whemedreef.
Aan de oostzijde van het plangebied blijft een gedeelte onbebouwd. Hier wordt de grond afgegraven waardoor het water de woonbuurt bereikt. De vrijkomende grond wordt gebruikt voor het ophogen van de kavels (aansluiting op straatniveau van de driehoekige ruimtes en extra goed zicht vanuit de woning).

Stedenbouwkundig plan

De grondgebonden woningen worden gerealiseerd in korte rijen, alsmede een appartementenblok, die in hetzelfde orthogonale patroon staan als de bestaande woningen. Daarmee zijn ze onderdeel van de bestaande wijk en zorgen ze ervoor dat de Whemedreef een gevarieerde, verspringende zuidwand krijgt, met extra aandacht voor de kopwoningen. De bestaande driehoekige restruimte bestaande uit grasveldjes aan de noordzijde van de Whemedreef krijgen door de verkavelingsopzet een contravorm aan de zuidzijde van de weg. Ook hiermee vindt verweving met de bestaande omgeving plaats. Deze repeterende driehoekige ruimtes aan weerszijden van de weg worden het best ingericht met kruidenrijk grasland. Zo komt de 'prettige ruigte' van De Wheme verder de buurt binnen, vindt aansluiting plaats met de heringerichte Singelzone in het westen en zijn de grasvelden ecologisch gezien veel waardevoller.
Geheel aan de westzijde van de nieuwbouwstrook komt een vierlaags, alzijdig appartementenblok. Dit is, afhankelijk van het standpunt, het begin of het einde van de nieuwbouwlocatie; de blikvanger van de nieuwbouw. Het staat relatief los, en vrij in de (vooral landschappelijke) ruimte.
De Immerloodijk is een prachtige, vrij in het water gelegen, dijk met een openbaar pad erop. Het zicht vanaf de Immerloodijk naar de woningen dient zo landschappelijk mogelijk te worden en blijven. Om verrommeling door particulieren te voorkomen zijn diverse middelen ingezet: er komt geen achterpad, er komen meeontworpen bergingskasten en korte schuttingen, er worden hagen geplant tussen de percelen, er komt een afscheiding (schapenhek) als erfafscheiding tussen de waterschapszone en de tuinen. En als laatste: een 2m zone van het Waterschap met een plasberm waar vanzelf riet zal groeien. Verder wordt deze zijde in het bestemmingsplan als 'Groen - Landschap en Park bestemd, waardoor er geen sprake is van erf en dus vergunningsvrije bouwwerken zoals schuttingen en stallingen niet zijn toegelaten.

Het stedenbouwkundig plan is opgenomen als Bijlage 1 bij deze toelichting.

Figuur 4.1
Stedenbouwkundig plan Whemedreef (uit De Kijkers, landschappelijk wonen in de Wheme, Stedenbouwkundig Plan, 11 juni 2020

3.3 Programma

Het programma bestaat uit 39 koopwoningen en 21 sociale huurappartementen De appartementen vormen ruimtelijk een beëindiging van de bebouwingsstrip. Op de begane grond zijn drie woningen geprojecteerd om de sociale veiligheid van de langzaamverkeersroute te verbeteren. Het betreft een alzijdig georiënteerd gebouw waardoor er op deze wijze geen blinde gevels ontstaan.
De eengezinsbebouwing bestaat uit riante woningen met een groot vloeroppervlak. Realisering van deze woningen levert een bijdrage aan het versterken van de gemêleerdheid van de wijk.
Binnen het gebied zijn naast de eengezinswoningen in drie lagen ook nog eens twee blokken in vier lagen geprojecteerd. De hoeken worden hier geaccentueerd door drielaagse bebouwing, waardoor een interessant en afwisselden gevelbeeld kan ontstaan
Indien nodig kunnen de vierlaagsblokken echter ook drielaags worden gerealiseerd.

3.3.1 Beleidsuitgangspunten Wonen

De Arnhemse Woonprincipes 2025 (de Arnhemse woonvisie, vastgesteld in 2015) zijn met brede participatie uit de stad tot stand gekomen. Deze Woonprincipes vormen tezamen de actualisering van de Woonvisie 2015 en de strategische koers die er voor moet zorgen dat Arnhem ook in de toekomst een woonstad blijft waar het voor iedereen aantrekkelijk is om te wonen, te leren, te werken en te leven. Bij het opstellen van de Woonprincipes is rekening gehouden met wet- en regelgeving en beleidskaders van andere overheden.

Met instrumenten als het Volkshuisvestelijk kader, de Uitvoeringsagenda en het Procesplan (langer) Zelfstandig wonen, stuurt de gemeente in het woonprogramma op een kwalitatieve en gedifferentieerde woningvoorraad dat nu en in de toekomst kan voldoen aan de vraag en behoefte van alle woningzoekenden. Het fundament voor het Wonen in Arnhem ligt in de bestaande woningvoorraad, de transformatiemogelijkheden van gebouwen, en een aanvullende nieuwbouwopgave. Hiermee kan meer aanbod gecreëerd worden aan levensloopgeschikte woningen en woonvormen in verschillende prijsklassen, in koop en huur. Daarbij streven we met een gezonde mix aan diverse bevolkings-en inkomensgroepen naar prettige, veilige en toegankelijke woon-en leefomgevingen in wijken en buurten.

De onderstaande vier pijlers vormen de hoofddoelen van de Woonprincipes:

1. Duurzaam betaalbaar; hierbij zorgen we dat er voor elk inkomen voldoende passende sociale en betaalbare woningen beschikbaar zijn. Daarbij sturen we niet alleen op aantallen, maar streven we ook naar een goede prijskwaliteit en op de duurzaamheid van woningen in de nieuwbouw en in de bestaande woningvoorraad.
2. Levensloopgeschikt wonen; door meer levensloopgeschikte woningen aan de voorraad toe te voegen én bestaande woningen aan te passen of op te plussen, kunnen we mensen, gezond of beperkt, in verschillende levensfases van hun leven, een passende woonplek blijven bieden in Arnhem.
3. Aantrekkelijke woonstad; Arnhem heeft door zijn centrale ligging een bijzondere ruimtelijke en groene kwaliteit. Met de binnenstad, de Rijn en stadsparken in combinatie met wonen, leren, werken en verblijven maakt het de stad vitaler. Arnhem wil een aantrekkelijke woonstad zijn en blijven voor haar huidige inwoners, maar ook meer studenten en midden en hoge inkomens aan zich binden door het bieden van aantrekkelijke, levendige of bijzondere woonmilieus.
4. Wijken met identiteit; Elke wijk heeft zijn eigen herkenbare identiteit die recht doet aan de beleving van haar inwoners. Met deze variëteit wil de stad inzetten op een duurzame woon- en leefomgeving waar bewoners trots zijn op hun wijk, waar ze zich thuis en ook zelf verantwoordelijk voor voelen. Dat palet van eigen identiteit en karakters van wijken draagt bij aan de aantrekkingskracht van Arnhem als woonstad.

Deze vier pijlers van de woonprincipes zijn onlosmakelijk verbonden aan het overkoepelde thema Duurzaamheid. Tezamen vormen ze de ruggengraat van de Arnhemse Woonprincipes 2025.

Toetsing van het initiatief aan de Arnhemse Woonprincipes 2025
De ontwikkeling raakt aan de vier pijlers van de Arnhemse Woonprincipes. Er is een behoefte aan zowel grondgebonden woningen als aan appartementen en de woningen dragen bij aan een gevarieerd woningaanbod in Malburgen. Naast de meerwaarde voor de wijkidentiteit van Malburgen, biedt de ontwikkeling een aantrekkelijk en levendig woonmilieu voor hogere midden en hogere inkomens.

3.4 Verkeers- en mobiliteitsaspecten

3.4.1 Beleidsuitgangspunten

Gemeentelijk beleid
De gemeente Arnhem heeft haar verkeersbeleid op hoofdlijnen verwoord in de Structuurvisie Arnhem 2020-2040. Voor mobiliteit biedt de structuurvisie een ruimtelijk ontwikkelingsperspectief. Arnhem streeft naar een duurzame bereikbaarheid in een aantrekkelijke en veilige stad. Vooral in de bestaande stad geldt daarbij het principe: eerst de bestaande verkeersruimte beter benutten en pas daarna zoeken naar mogelijkheden tot uitbreiding van de (auto)verkeersruimte. De inzet van slim ruimtegebruik, voor versterking van fiets en openbaar vervoer, aangevuld met spitsmijdende maatregelen moet Arnhem de komende jaren bereikbaar houden.

Fiets
De 'Accentnota Fiets, Fietsambitie 2019-2024' (vastgesteld in januari 2020) bevat de Arnhemse fietsambitie voor de periode 2019-2024, met een doorkijk naar 2030. De nota is de start van een nieuwe aanpak waarin fietsvriendelijkheid centraal staat en meer tempo wordt gemaakt met uitvoering. Op basis van hoe de stad zich ontwikkelt en de betekenis van de fiets in de stad van de toekomst, wordt bepaald wat er nodig is om bewoners en forenzen te overtuigen om meer met de fiets te gaan. Daarin is de substantiële verbetering van de Arnhemse fietsinfrastructuur belangrijk, door de aanleg van meer stedelijke doorfietsroutes. De Accentnota sluit aan bij de uitgangspunten van de nieuwe regionale fietsambitie 'Samenwerkingsagenda fiets, regio Arnhem Nijmegen'.

De doelen van deze fietsambitie zijn:

- meer fietsgebruik;
- betere ontsluiting van stedelijke bestemmingen voor alle inwoners van de stad;
- de binnenstad beter bereikbaar en aantrekkelijker maken voor fiets;
- schone lucht en verminderen van CO2 uitstoot;
- inspelen op de trend van toenemende stedelijke verdichting en urbanisatie;
- het verduurzamen en toekomstvast maken van het stedelijk vervoersnetwerk;
- het beïnvloeden van duurzaam stedelijk verplaatsingsgedrag.

Openbaar vervoer
De Arnhemse beleidsnota openbaar vervoer 'De reiziger centraal' (2014) heeft als doel het in stand houden van betaalbaar en kwalitatief goed openbaar vervoer en het doorgroeien naar emissieloos openbaar vervoer. Het openbaar vervoer wordt toekomstvast door een kwaliteitsslag met als maatregelen:

- een hoogwaardig openbaar vervoernetwerk;
- de reiziger centraal stellen;
- een mobiliteit bieden voor iedereen;
- een emissieloos openbaar vervoer.

Parkeren
Voor het onderdeel parkeren gelden de regels van dit bestemmingsplan en daaraan gekoppelde regels, opgenomen in de 'Beleidsregels voor toepassing van artikel 2.5.30 van de Bouwverordening gemeente Arnhem 2003'. Hieronder wordt getoetst aan het beleid en daarbij behorende parkeernormen.

3.4.2 Toetsing aan verkeers- en mobiliteitsbeleid

Verkeersontsluiting
De nieuwe woningen langs de Whemedreef, 21 appartementen en 39 woningen, worden voor de auto indirect ontsloten via de Waterlelielaan en de Lisdoddelaan op de Huissensestraat. De Whemedreef heeft in noordelijke, oostelijke en westelijke richting een goede ontsluiting voor de fiets. De Openbaar Vervoer haltes liggen binnen 350 meter van het plan langs de Huissensestraat. Door de ontwikkeling zal het aantal verkeersbewegingen in de woonwijk Immerloo in beperkte mate toenemen. De omliggende wegen zijn in voldoende mate ingericht om deze beperkte verkeerstoename eenvoudig en veilig af te kunnen wikkelen. Vanuit verkeerskundig oogpunt zijn er geen bezwaren tegen de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling.

Parkeren
Voor de nieuw te bouwen 39 woningen wordt parkeergelegenheid binnen het plangebied gerealiseerd. Voor deze ontwikkeling geldt een parkeernorm van 1,5 parkeerplaats per woning (rijwoning). De 21 appartementen (tot 75 m^2) kennen een parkeernorm van 1,0 parkeerplaats per appartement. Ook deze parkeerplekken worden binnen het plangebied gerealiseerd. Het totale aantal parkeerplekken is conform het vigerend parkeerbeleid.

3.5 Welstandsaspecten

3.5.1 Welstandsnota 2015

De Arnhemse Welstandsnota is in 2015 vastgesteld. Arnhem is een aantrekkelijke stad om te wonen en te verblijven. Het uiterlijk van de stad draagt daar aan bij. De gemeente wil dat zo houden. Vanuit het oogpunt dat nieuwe bouwwerken in zijn algemeenheid moeten passen in hun omgeving vormt de bestaande stad het referentie- en inspiratiekader. Voor de meest voorkomende bouwwerken zijn in deze nota gebiedsgerichte criteria opgenomen. Deze criteria zijn per gebied ('géén toets', 'lichte toets' en 'zware toets') anders. Hierna is een kaart met de onderverdeling van de gebieden opgenomen en worden de gebieden nader toegelicht.

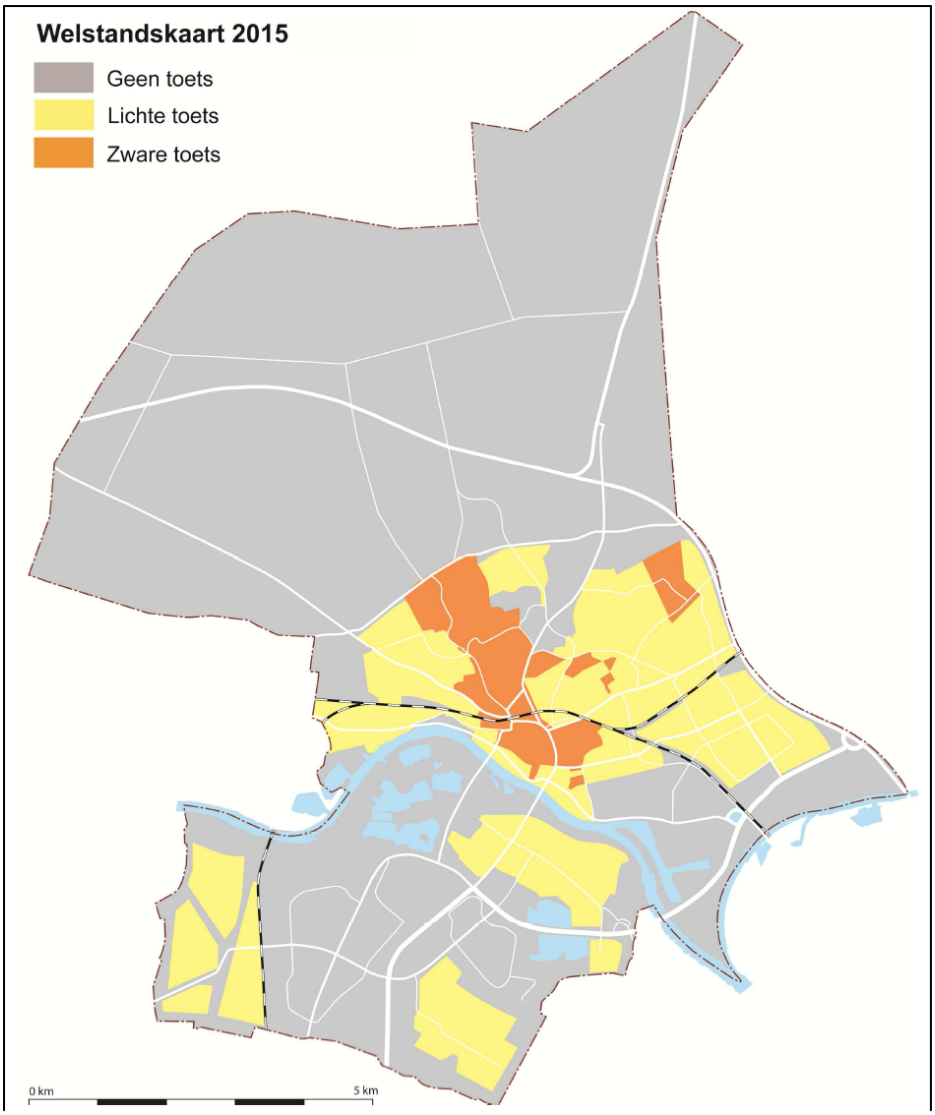

Afbeelding 3.2. Welstandskaart 2015; Bron: *Welstandsnota 2015*

Gebied met lichte welstandstoets
In gebieden die zich kenmerken door samenhang in het straatbeeld – bijvoorbeeld door een eenheid in dakvormen, architectuur of materiaalgebruik – is het van belang dat dit eigen karakter bewaard blijft. Welstandsregels voor dit niveau zijn beperkt en gaan alleen over het gevelbeeld en de daken die vanaf de straat zichtbaar zijn. Voor de achterkanten van gebouwen gelden geen regels, die zijn dus welstandsvrij. De regels zijn bedoeld om de kenmerken van het gevelbeeld in relatie tot het openbaar gebied op hoofdlijnen in stand te houden.

Gelet op de welstandskaart kent de locatie Whemedreef een lichte welstandstoets

3.6 Ladder voor duurzame verstedelijking

1. Algemeen
De Ladder voor Duurzame Verstedelijking is opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) van het Rijk en per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Bro in de artikelen 1.1.1 en 3.1.6, tweede lid, van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro).

De tekst uit het Bro luidt als volgt:

"De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, bevat een beschrijving van de behoefte aan die

ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien".

De 'Ladder voor duurzame verstedelijking' is van toepassing bij nieuwe stedelijke ontwikkelingen. Ingevolge artikel 1.1.1, eerste lid, onder i van het Bro is een stedelijke ontwikkeling: *"ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen."*

De ruimtevraag moet bij voorkeur worden opgevangen in het bestaand stedelijk gebied. Op basis van gebiedsspecifieke situatie dient bepaald te worden wat wordt ervaren als stedelijk gebied. In het Bro is in artikel 1.1.1 een definitie opgenomen voor bestaand stedelijk gebied. De provincie Gelderland hanteert in haar Omgevingsverordening dezelfde definitie. De betreffende definitie luidt: 'bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur'.

2. Toetsing initiatief aan de Ladder voor duurzame verstedelijking
Het bestemmingsplan 'Whemedreef' voorziet in mogelijkheden voor woonfuncties.
Aan de hand van een aantal vragen wordt de laddertoets voor dit initiatief doorlopen.

1. Voorziet het bestemmingsplan in een stedelijke ontwikkeling?
De voorziene ontwikkeling moet voldoende substantieel zijn om als stedelijke ontwikkeling te kunnen gelden. Voor woningen geldt ingevolge vaste jurisprudentie dat het voor woningbouwlocaties moet gaan om meer dan 11 woningen. Het bestemmingsplan 'Whemedreef' maakt ongeveer 60 woningen mogelijk.

Gelet op het bovenstaande is er sprake van een stedelijke ontwikkeling.

2. Is er sprake van nieuwe stedelijke ontwikkeling?
Een initiatief wordt pas getoetst aan de Ladder voor duurzame verstedelijking als de stedelijke ontwikkeling nieuw is. Bij het beantwoorden van de vraag of een stedelijke ontwikkeling nieuw is, moet worden gekeken in hoeverre het plan, in vergelijking met het voorgaande bestemmingsplan, voorziet in functiewijziging of een groter planologisch beslag op de ruimte in vergelijking met het vorige plan (ECLI:NL:RVS:2017:1724). Onbenutte planologische mogelijkheden mogen ook worden betrokken bij deze afweging. Bij bestaande gebruiksmogelijkheden is er dus geen sprake van een nieuwe stedelijke ontwikkeling.

Voor het plangebied is huidig planologisch kader het bestemmingsplan 'Malburgen - De Wheme'. Op grond van dit bestemmingsplan geldt voor deze locatie voor wat betreft bebouwingsmogelijkheden de bestemming 'Wonen-2'. Deze bestemming maakt de bouw van maximaal 120 woningen in zeven appartementengebouwen mogelijk. De bouwvlakken voor deze bestemming komen overeen met de oppervlakte aan bebouwing die het huidige bestemmingsplan op deze locatie mogelijk maakt. Er wordt dus geen groter beslag op de ruimte gelegd.
Aangezien er ook geen wijziging in functioneel gebruik plaatsvindt én het bestemmingsplan slechts maximaal 60 woningen mogelijk maakt, luidt de conclusie dat er geen sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling.

3. Conclusie
Aangezien er geen sprake is van nieuwe stedelijke ontwikkeling behoeft er geen toets aan de ladder voor duurzame verstedelijking plaats te vinden.

Hoofdstuk 4 Milieu- en omgevingsaspecten

4.1 Inleiding

Op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening moet in de toelichting op het bestemmingsplan een beschrijving worden opgenomen van de wijze waarop de milieukwaliteitseisen bij het plan zijn betrokken. Daarbij moet rekening gehouden worden met de geldende wet- en regelgeving en met de vastgestelde (boven)gemeentelijke beleidskaders. In dit hoofdstuk worden de verschillende milieu- en omgevingsaspecten onderbouwd.

4.2 Geluid

4.2.1 Algemeen

De Wet geluidhinder heeft tot doel de mens te beschermen tegen geluidhinder. Dit is in de wet uitgewerkt in een normenstelsel voor de toelaatbare geluidbelasting in de woonomgeving. Alleen planologisch nieuwe situaties worden getoetst aan de wet. Daarbij moet er akoestisch onderzoek plaatsvinden naar de gevolgen daarvan voor geluidgevoelige objecten. Naast woningen zijn er nog een aantal andere geluidgevoelige objecten aangewezen zoals scholen en zorginstellingen.
In de wet staan regels voor weg- en railverkeerslawaai en voor gezoneerde industrieterreinen. De wet werkt verder met zones: dit zijn aandachtsgebieden rond geluidbronnen waarbinnen regels en normen gelden om de negatieve gevolgen van geluidhinder te beperken.

Het wettelijk normenstelsel kent voorts voorkeurswaarden en grenswaarden. Als de geluidbelasting beneden de voorkeurswaarde blijft dan zijn er wettelijk geen belemmeringen voor nieuwe geluidgevoelige situaties. Bij een geluidbelasting tussen de voorkeurswaarde en de grenswaarde moet er een gemotiveerd besluit genomen worden om nieuwe geluidgevoelige ontwikkelingen mogelijk te maken (hogere waarde).

Voor het verlenen van een hogere waarde is de nota “uitvoeringsbeleid hogere grenswaarde” van de gemeente Arnhem van toepassing.

Beleidsplan Geluid
Het beleidsplan Geluid heeft tot doel geluidsnormen voor nieuwe situaties af te stemmen op de aard en de functie van een gebied. Hierdoor kan beter rekening gehouden worden met ontwikkelingen en verwachting van de gebruikers van een gebied. In het centrum en dichtbij goed openbaar vervoer wil de gemeente Arnhem veel functies mogelijk maken. Als gebieden intensiever gebruikt worden neemt de kans op geluidhinder ook toe. Andere gebieden zoals de parken worden juist gewaardeerd om hun relatieve rust. Deze uitgangspunten hebben geleid tot een gebiedsgerichte invulling van geluidskwaliteiten binnen Arnhem. Naarmate de geluidbelasting hoger is neemt het belang van een zorgvuldige invulling van de totale leefomgevingskwaliteit toe.

4.2.2 Situatie plangebied

In opdracht van Volkshuisvesting Arnhem is door Tauw een akoestisch onderzoek uitgevoerd voor de ontwikkeling van een woningbouwplan langs de Whemedreef te Arnhem, zie Bijlage 2 bij deze toelichting. De ontwikkeling betreft 39 grondgebonden woningen en 21 appartementen.
Het doel van het akoestisch onderzoek is om de geluidbelasting ten gevolge van de omliggende geluidbronnen inzichtelijk te maken.

Akoestisch onderzoek wegverkeer
Uit het akoestisch onderzoek volgt dat de geluidbelastingen ten gevolge van het verkeer op de provinciale weg N325 hoger is dan de voorkeurswaarde van 48 dB, maar lager dan de maximale toelaatbare waarden van 53 dB. Om het oprichten van woningbouw mogelijk te maken zijn het verkrijgen van hogere grenswaarden noodzakelijk.

Bij de uitwerking van de hogere waarden zullen de volgende aspecten in acht genomen moeten worden:

- indien mogelijk bronmaatregelen (bijvoorbeeld stillere asfalttypen) treffen;

- indien mogelijk de afstand tussen de geluidsbron en de nieuwe woning(en) vergroten;
- het stedenbouwkundig ontwerp vorm geven waarbij zoveel mogelijk afscherming voor het achterliggende gebied ontstaat;
- indien mogelijk in het overdrachtsgebied een afscherming realiseren;
- geluidsaspecten worden vanaf eerste ontwerpstadium bij de ontwikkeling betrokken;
- bij woningen/appartementen wordt er minimaal 1 geluidsluwe buitenruimte gecreëerd (tuin of balkon).

Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat bronmaatregelen, overdrachtsmaatregelen en maatregelen bij de ontvanger al benut zijn of geen significant effect hebben op het verminderen van de geluidbelasting.
In het kader van het Bouwbesluit zal vervolgens aangetoond moeten worden dat wordt voldaan aan de minimale vereiste gevelwering.
Om te voldoen aan het gemeentelijk akoestisch beleid zal een gemeenschappelijke geluidsluwe buitenruimte worden gerealiseerd.

Goede ruimtelijke ordening
In het kader van een goede ruimtelijke ordening zijn de relevante 30 km/uur wegen meegenomen in het akoestisch onderzoek. De geluidbelasting ten gevolge van het verkeer op de Fluitekruid en het Immerlooplein is met 25 dB lager dan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB. Gezien de lage geluidbelasting van beide wegen wordt hiermee voldaan aan een goede ruimtelijke ordening.

4.3 Luchtkwaliteit

4.3.1 Algemeen

De Europese richtlijnen voor luchtkwaliteit zijn geïmplementeerd in titel 5.2 van de Wet Milieubeheer. Het doel van deze wetgeving is het beschermen van mens en milieu tegen de negatieve effecten van luchtverontreiniging. De wet is primair gericht op het voorkomen van negatieve effecten op de gezondheid van de mens. Daarnaast zijn er voor de stoffen zwaveldioxide en stikstofoxiden ook normen opgenomen ter bescherming van ecosystemen.

Voor het toetsen van ruimtelijke plannen zijn de volgende grenswaarden het meest relevant:

- PM_{10} (fijnstof)
  1. de jaargemiddelde concentratie van 40 µg PM_{10}/m3 mag niet worden overschreden;
  2. de 24 uursgemiddelde concentratie van 50 µg PM_{10}/m^3 mag niet vaker dan 35 keer per jaar worden overschreden;
- NO_2 (stikstofdioxide)
  1. de jaargemiddelde concentratie van 40 µg NO_2/m^3 mag niet worden overschreden;
  2. de uurgemiddelde concentratie van 200 µg NO_2/m^3 mag niet vaker dan 18 keer per jaar worden overschreden.

Voor de overige stoffen worden in Nederland geen overschrijdingen gerapporteerd.

In de op de Wet milieubeheer gebaseerde algemene maatregel van bestuur 'Niet in betekenende mate' (Besluit NIBM) zijn regels vastgelegd waaronder projecten (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) die niet in betekenende mate bijdragen aan verslechtering van de luchtkwaliteit, zonder toetsing aan de grenswaarden voor het aspect luchtkwaliteit, toch doorgang kunnen vinden. De grens ligt bij een toename van maximaal 3%. Om te voorkomen dat in gebieden waar (nog) grenswaarden worden overschreden of dreigen overschreden te worden, een verslechtering van de luchtkwaliteit plaatsvindt, kunnen bij ministeriële regeling bepaalde gebieden en bepaalde broncategorieën worden aangewezen waarbinnen geen gebruik kan worden gemaakt van de NIBM-regeling.

4.3.2 Situatie plangebied

Het effect voor het project draagt minder dan 1,2 ìg/m3 bij aan de jaargemiddelde concentratie NO2 en PM10. Het effect van de voorgenomen ontwikkeling op de luchtkwaliteit wordt daarmee beschouwd als niet 'niet in betekende mate' en vanuit het oogpunt van luchtkwaliteit wettelijk inpasbaar op basis van artikel 5.16 lid 1c van de Wet milieubeheer.
Op basis van de NSL-monitoringstool wordt tevens geconcludeerd dat aan de grenswaarden vanuit de Wet luchtkwaliteit wordt voldaan. Zie hiervoor ook Bijlage 4 bij deze toelichting.

4.4 Hinder

4.4.1 Algemeen

Hinder door bedrijven

In het kader van bedrijven en milieuzonering dienen de effecten van inrichtingen op hun omgeving (gevoelige bestemmingen, waaronder eventueel nieuw te ontwikkelen woningen) in beeld gebracht te worden. Voorbeelden van hinder zijn geluid, geur, stof of gevaar. In de

VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering 2009' is een lijst van inrichtingen opgenomen waarbij de inrichtingen op grond van de hinder die zij veroorzaken, zijn opgedeeld in 6 categorieën. Hierbij wordt er vanuit gegaan dat een inrichting uit categorie 1 relatief weinig hinder veroorzaakt en een inrichting uit categorie 6 bijzonder veel hinder veroorzaakt.

Geur
Het beleidsplan Geur uit 2010 gaat in op geur afkomstig van industriële bedrijven waarvoor de gemeente Arnhem het bevoegde gezag is. Geur is een milieuaspect dat een belangrijke bijdrage levert aan de leefbaarheid. Het geurbeleid van de gemeente Arnhem sluit, voor zover dat mogelijk is, aan op het geurbeleid van de provincie Gelderland. Het doel van het geurbeleid is dat inwoners van Arnhem nu en in de toekomst niet worden blootgesteld aan geuroverlast door industriële bedrijven.

4.4.2 Situatie plangebied

Hinder
Op basis van de milieucategorie zoals genoemd in de VNG brochure bedrijven en milieuzonering geldt voor inrichtingen een richtafstand ten opzichte van woningen binnen het omgevingstype woongebied of gemengd gebied (gelegen aan de rand van een woonwijk/een drukke weg). Bij ontwikkelingen binnen de richtafstand kan gemotiveerd van deze richtafstand worden afgeweken.
Wanneer het gaat om een gemengd gebied, kan de richtafstand worden verkleind zonder dat dit ten koste gaat van het woon-en leefklimaat.
Binnen het plangebied is de bestemming naast groen en verkeer wonen.

In de directe omgeving van de locatie bevinden zich speelvelden van jeugdplein "De Hobbit".
In verband met mogelijk geluidsoverlast door spelende kinderen/jongeren is er in het kader van een goede ruimtelijke ordening een akoestisch onderzoek uitgevoerd. Uit het onderzoek "Akoestisch onderzoek ontwikkeling Whemedreef te Arnhem, TAUW, 20 februari 2020" volgt dat de geluidbelasting door spelende kinderen/jongeren bij de nieuw te bouwen woningen/appartementen beneden de 50 dB(A) etmaalwaarde ligt. Het maximale geluidniveau ligt ook beneden de 70 dB(A) etmaalwaarde.

Dit betekent dat er vanuit hinder geen belemmeringen voor dit bestemmingsplan zijn.

Geur
Binnen en in de directe omgeving van het plangebied zijn geen industriële bedrijven waarbij geur een rol speelt. Dit betekent dat er vanuit geur geen belemmeringen voor dit bestemmingsplan zijn.

4.5 Externe veiligheid

4.5.1 Algemeen

Externe veiligheid
Met externe veiligheid wordt bedoeld de kans op overlijden van mensen buiten de grenzen van een bedrijf of transportmedium, als rechtstreeks gevolg van een ongeval met (gevaarlijke) stoffen binnen de grenzen van het bedrijf dan wel het transportmedium. In de externe veiligheid worden twee risicobegrippen gehanteerd het PR (Plaatsgebonden Risico)[1] en het GR(Groepsrisico)[2].

Landelijk beleid
Voor bedrijven geldt het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). In het Bevi wordt een onderscheid gemaakt in kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten. De 10^{-6} PR contour geldt ten opzichte van kwetsbare objecten als grenswaarde en ten opzichte van beperkt kwetsbare objecten als richtwaarde. Het beoordelingskader voor het groepsrisico is een oriënterende waarde.

Voor ondergrondse (aardgas)leidingen is er het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en voor de transportroutes (weg, water, spoor) het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt). In het Bevi, Bevt en Bevb zijn de milieukwaliteitseisen vastgelegd die in de ruimtelijke planvorming moeten doorwerken.

Gemeentelijk beleid
Het beleidsplan externe veiligheid van de gemeente Arnhem beschrijft de mate van gewenste externe veiligheid in Arnhem. Uitgangspunt hierbij zijn de landelijke normen voor het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. In een groot gedeelte van de stad streven we naar het niet doen toenemen van de risico's. Op sommige plekken in de stad, op bedrijventerreinen voor zware industrie en de volgens het structuurplan stedelijke zone accepteren we een hoger risico dan op andere plaatsen. Wel moet daar extra aandacht zijn voor de beschikbare mogelijkheden voor rampenbestrijding, de zelfredzaamheid van mensen en de hulpverlening.

4.5.2 Situatie plangebied

De locatie ligt niet binnen het invloedsgebied van een risicovolle activiteit. Dit betekent dat er vanuit externe veiligheid geen belemmeringen voor dit bestemmingsplan zijn.

4.6 Groen en ecologie

4.6.1 Algemeen

Wet natuurbescherming (Regels ter bescherming van de natuur)
De Wet natuurbescherming (Wnb) vervangt sinds 2017 het wettelijke stelsel voor de natuurbescherming zoals dat was neergelegd in de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet, door één integraal en vereenvoudigd kader. De Wnb neemt de Europese regelgeving als uitgangspunt. Waar dat noodzakelijk is voor een adequate bescherming van natuurwaarden waarvoor geen specifieke bescherming is voorzien in Europese regelgeving worden aanvullende nationale beschermingsvoorschriften verankerd. De wet gaat over de bescherming van de kernnatuurwaarden en de houtopstanden, als onderdeel van een groter maatregelenpakket gericht op de bescherming van natuurwaarden en het tegengaan van biodiversiteitsverlies. De taken en verantwoordelijkheden worden zoveel mogelijk bij de provincies neergelegd.

Bescherming van gebieden
Voor de instandhouding van gebieden die zijn aangewezen ter uitvoering van de Vogelrichtlijn en de Habitat-richtlijn (Natura 2000-gebieden) stelt de Wnb specifieke kaders. De Natura 2000-gebieden in Arnhem zijn Veluwe en Rijntakken.

Het is verboden om zonder vergunning een project te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstelling voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen. Indien het project afzonderlijk

of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, dan moet een passende beoordeling worden gemaakt van de gevolgen voor het gebied, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen. Alleen indien daaruit met zekerheid blijkt dat het plan of project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet aantast, wordt de vergunning verleend. Als de zekerheid niet kan worden verkregen, dan kan een vergunning alleen worden verleend als er geen alternatieve oplossingen zijn, er sprake is van een dwingende reden van groot openbaar belang en de nodige compenserende maatregelen worden getroffen (de zgn. “ADC-toets“)

Op het moment dat een passende beoordeling nodig is, moet voor het kaderstellend plan (zoals een bestemmingsplan) een plan-MER worden gemaakt.

De beheerplannen – waarin de uitwerking in omvang, ruimte en tijd van de instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebieden plaatsvindt en waarin de voor die gebieden te treffen maatregelen in samenhang worden beschreven – zijn kaderstellende instrumenten. Ingeval overeenkomstig het beheerplan wordt gehandeld is verzekerd dat de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen niet in het geding is.

Bescherming van soorten
De Wnb sluit aan bij het specifieke beschermingsregime uit de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn en de natuurbeschermingsverdragen. Er wordt voorzien in concrete verboden ten aanzien van onder meer het vangen en doden van in die bronnen genoemde diersoorten, de verstoring van deze soorten en aantasting van hun rust- en voortplantingsplaatsen, alsmede in een verbod op het plukken en vernielen van bepaalde planten. Voorts wordt voorzien in limitatief opgesomde gronden voor ontheffing van deze verboden. Alleen opzettelijk verrichte handelingen zijn strafbaar. Bij vogels zijn bovendien verstoringen niet strafbaar als de staat van instandhouding van die vogelsoorten niet in gevaar komt. Gedeputeerde staten kunnen onder voorwaarden ontheffing verlenen van de verboden.

Daarnaast geldt als beschermingsregime voor (nationale) soorten:

a. een zorgplicht die van toepassing is op alle natuurwaarden in Nederland;
b. een verbod op het opzettelijk doden van de in de bijlage van de wet genoemde dieren, met een ontheffingsregime dat ruimer is dan dat voor internationaal en Europees beschermde soorten (zoogdieren, reptielen, amfibieën en thans op een rode lijst staande vissen, dagvlinders, libellen en kevers) (82 soorten);
c. een verbod op het vangen van dieren genoemd in de bijlage en het opzettelijk beschadigen van hun vaste voortplantings-plaatsen of rustplaatsen (zoals de dassenburcht); en
d. een verbod op het plukken of opzettelijk vernielen van in de bijlage genoemde vaatplanten (63 soorten, waaronder orchideeën).

Er wordt voorzien in ruimere ontheffingsmogelijkheden dan voor de strikt beschermde soorten gelden (artikel 3.10 lid 2).
Voorts wordt het aantal bejaagbare soorten uitgebreid, worden door gedeputeerde staten goedgekeurde faunabeheerplannen sturend bij de schadebestrijding, populatiebeheer en jacht en is de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het stelsel van soortenbescherming, met inbegrip van de taken van het (op te heffen) Faunafonds, bij de provincies komen te liggen.

Groenvisie 2017-2035
De Groenvisie gaat over het Groen-blauw raamwerk, de stedelijke hoofdgroenstructuur, vertaald in doelen, ambities en ontwikkelopgaven. Dit Groen-blauw raamwerk van de stad bepaalt het gezicht van de stad en de aantrekkelijkheid van uiteenlopende woon- en recreatiemilieus. Het gaat daarbij om de waarden vanuit landschap, cultuurhistorie, ecologie, water en recreatief gebruik op gemeente en op particuliere terreinen.

Aan groen worden de laatste jaren steeds meer waarden en kwaliteiten toegekend. Zo ook aan het Arnhemse groen. Daarbij valt te denken aan gezondheid, klimaat (verminderen van hitte en van wateroverlast), milieu (verbeteren luchtkwaliteit), stadslandbouw, dierenwelzijn, toerisme en sport en bewegen. Het groen biedt ruimte voor een gezonde, leefbare, aantrekkelijke en daarmee ook toekomstbestendige woon- en werkomgeving.
De Groenvisie legt niet alleen het Groen-blauw raamwerk vast, dus de stedelijke hoofdgroenstructuur, maar geeft ook richting aan het belang van groen in de wijken, zodat initiatieven de waarden van het

groen (landschap, biodiversiteit, gezondheid, waterbuffering, koelte) niet aantasten maar juist versterken.
Zij vormt daarmee een basis voor de vertaling naar de (planologische) bescherming van waardevolle gebieden en waardevolle bomen in de bestemmingsplannen.

De visie zorgt voor een actualisatie van de Arnhemse regels met betrekking tot groencompensatie.
In de Groenvisie zijn nu de actuele Arnhemse regels groencompensatie 2017 opgenomen. Uitgangspunt blijft dat de totale groenbalans in de stad neutraal moet blijven of toeneemt. Moet er toch groen verdwijnen, dan wordt dat gecompenseerd. Eerst kwantitatief, dan kwalitatief en als laatste financieel. Bij financiële compensatie wordt de waarde van het groen en de boomopstanden gestort in het Groenfonds.

Het provinciale beleid met betrekking tot groencompensatie heeft betrekking op bos binnen het Gelderse Natuurnetwerk. Daar waar de provinciale compensatieregels gelden treden de gemeentelijke terug.

4.6.2 Situatie plangebied

Wet Natuurbescherming - soorten
Op 20 maart 2019 heeft de provincie Gelderland ontheffing verleend Herontwikkeling Malburgen-woningonderhoud, sloop en nieuwbouw te Arnhem (zaaknummer 2017-016864). Ook voor dit plangebied. Er is ontheffing verleend voor het opzettelijk verstoren van huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis en opzettelijk vernielen van verblijfsplaatsen (Artikel 3.1 lid 2 en 4 en Artikel 3.5 lid 2 en 4), zie (Bijlage 5 bij deze toelichting) . In de ontheffing zijn voor de herontwikkeling van Malburgen voorschriften opgenomen ten aanzien van de bescherming van de soorten waarvoor ontheffing is verkregen.
De Groene Ruimte heeft een flora en fauna onderzoek verricht, zie Bijlage 6 bij deze toelichting. De ontwikkeling in dit plangebied verstoort geen beschermde natuurwaarden. Bij de ontwikkeling zal de zorgplicht worden gevolgd en in dat kader is een ecologisch werkprotocol opgesteld. In het inrichtingsplan zullen voorzieningen voor stadsnatuur in de gevels van de woningen worden aangegeven. Dit geeft invulling aan de voorwaarden uit de ontheffing Malburgen en aan het natuurinclusief bouwen, één van de ambities uit de groenvisie 2017, zie Bijlage 9 bij deze toelichting.

Wet Natuurbescherming - gebieden
Om te bepalen of er als gevolg van het realiseren en het gebruik van de geplande woonbebouwing signifcante negatieve effecten kunnen optreden vanwege stikstofdepositie op relevante Natura 2000-gebieden in de omgeving is een onderzoek uitgevoerd, zie Bijlage 4 bij deze toelichting.

Hieruit blijkt dat er geen rekenresultaten hoger zijn dan 0,00 mol/ha/jaar. Dat betekent dat er als gevolg van stikstofdepositie zich geen significant negatieve effecten zullen voordoen op Natura 2000-gebieden en er daarom geen sprake is van een vergunningplichtige situatie in het kader van de Wet Natuurbescherming. Hiermee vormt het aspect stikstof geen belemmering voor dit bestemmingsplan.

Groenvisie: Groenstructuur en Groencompensatie
In de herontwikkeling van Malburgen is hier bebouwing in een groene zone beoogd. Het huidige plan voorziet daarin. Het plan kent een duurzame openbare groenstructuur rondom de percelen, aansluitend op de De Wheme en de groenstructuur langs de Zeegsingel. Er is gekozen voor een natuurlijke inrichting van kruidenrijk grasland met bomen en een oeverzone met riet, elzen en wilgen. Zo sluit het groen in de woonbuurt zoveel mogelijk aan op het oeverlandschap. De bestaande natuurlijke biotopen worden op deze wijze ook vergroot. Dat verhoogt de biodiversiteit. Uitzonderingen: enkele notenbomen (verzoek van bewoners), enkele platanen (in aansluiting op bestaande) en de miscanthus. Als erfafscheidingen en aan de trottoirs voorlangs, worden hagen aangeplant. Hagen hebben een belangrijke functie voor vogels en kleine zoogdieren.

Natuurinclusief bouwen wordt eveneens meegenomen in het ontwerp.
Het gebied is van groot belang voor amfibieën en voor vleermuizen. Er is een vliegroute van vleermuizen westelijk van het appartementenblok. Om het leefgebied voor vleermuizen en andere dieren te beschermen worden de lichtmasten van de parkeerkoffers naar waterzijde afgeschermd.

In de gebouwen worden nestkasten opgenomen:

De kopgevels aan de oostzijde (ochtend zon) zijn geschikt voor mussen en zwaluwen. Daarbij zijn de kasten voor de zwaluwen hoger gelegen (bij dakrand) en die voor de mussen wat lager.
De kopgevels aan de westzijde (avond zon) zijn meer geschikt voor vleermuizen. Deze kasten worden wat hoger aangebracht. De optimale hoogte is ook afhankelijk van het soort vleermuizen.
Zie ook Bijlage 9 Duurzaamheid, natuurinclusiviteit en klimaat.

Voor de totale herstructurering van Malburgen is gekozen voor duidelijke en robuuste groene structuren door de wijk, die aansluiten op de grote groene gebieden in de omgeving: De Whemeplas/Immerlooplas en de dijkzone en de uiterwaarden. De groenbalans moet dus worden bezien over geheel Malburgen. Dit houdt in dat in een deelgebied de groenbalans qua oppervlak groen negatief is en dat deze in andere deelgebieden positief is. Daarbij komt wel dat er gekozen wordt voor een zo groen mogelijke inrichting, bijvoorbeeld door te kiezen voor meer bomen.

In het deelgebied Whemedreef is de groenbalans qua groenoppervlak negatief en voor de boombalans positief. De gehele zone was namelijk onbebouwd en had van oorsprong een groene inrichting van kruiden en struiken.

De groenbalans

- Groenoppervlak, inclusief water(berging): Bestaand bedraagt 18.966 m^2. Het nieuwe plan bevat 10.416 m^2. Het saldo is -8.550m^2 groen.
- Aantal bomen: Er stonden en staan 0 bomen. Er worden geen bomen gekapt en er worden 36 bomen terug geplant. Het saldo is +36 bomen.

Conclusie
Er zijn geen belemmeringen voor de uitvoering van dit bestemmingsplan:

- Een ontheffing Wet natuurbescherming - bescherming soorten is reeds verkregen. Er worden voorzieningen voor vogels en vleermuizen ingepast.
- Stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden vormt geen belemmering.
- Voor de herontwikkeling Malburgen is een groenstructuur bepaald. Het plangebied is conform deze afspraak en voorziet in woningen en woonpercelen die gelegen zijn in een natuurlijke groenstructuur met riet, kruidenrijk gras en bomen.
  Ook wordt invulling geveven aan natuurinclusief bouwen: inheemse bomen, struiken en kruiden, aangepaste verlichting, hagen als erfafscheiding en verblijven voor vogels en vleermuizen in gebouwen.

4.7 Water

4.7.1 Algemeen

Rijksbeleid
Het Rijksbeleid op het gebied van het waterbeheer is vastgelegd in het Nationaal Waterplan (NWP) 2016-2021 uit 2015. Het plan geeft op hoofdlijnen de ambities weer van het Rijk ten aanzien van het nationale waterbeleid en het daaraan gerelateerde ruimtelijke beleid. De belangrijkste ambities richten zich op waterveiligheid, zoetwater en waterkwaliteit. Maar ook de Deltabeslissingen en enkele waterafhankelijke thema's als natuur en duurzame energie hebben in het plan een plek gekregen.
Water is een onderwerp in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte uit 2012. Het gaat om de bescherming van de grondwaterkwaliteit en –kwantiteit, de bescherming en verbetering van de waterkwaliteit, een goede zoetwatervoorziening en voldoende ruimte voor waterveiligheid. Verder is klimaatbestendige (her)ontwikkelingen, met water als belangrijk aspect, een belangrijk onderwerp.
In april 2011 hebben Rijk, provincies, gemeente, waterschappen, en drinkwaterbedrijven afgesproken om gezamenlijk maatregelen te nemen voor een doelmatiger waterbeheer; het Bestuursakkoord Water. De inzet ligt bij mooi, veilig, schoon, gezond en duurzaam beheer van watersysteem en waterketen. De kwaliteit moet omhoog tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten.
In de Waterwet uit 2009 zijn onder meer de gemeentelijke watertaken opgenomen: de zorgplicht voor hemelwater indien de eigenaar van het terrein het hemelwater in alle redelijkheid niet op eigen terrein kan verwerken en de regierol van gemeenten bij de grondwaterzorgplicht.
In het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie is door de overheden afgesproken om vanaf 2020 ruimtelijke adaptatie een integraal onderdeel uit te laten maken van het beleid. Om uiteindelijk in 2050 een klimaatbestendige en waterrobuuste inrichting te hebben. De urgentie om onze leefomgeving klimaatadaptief en waterrobuust te maken is in het Bestuursakkoord Klimaatadaptatie (november 2018) nogmaals onderstreept.

Provinciaal en regionaal beleid
Op provinciaal niveau zijn alle beleidsplannen geïntegreerd in één plan: de Omgevingsvisie Gelderland uit 2014. Water is opgenomen in twee centrale doelstellingen, te weten het borgen van de kwaliteit en de veiligheid van de leefomgeving. Realisatie van deze doelstellingen betekent onder meer:

- ontwikkelen met kwaliteit met respect voor ruimtelijke, landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten;
- een robuust en toekomstbestendig water- en bodemsysteem voor alle functies; bij droogte, hitte en wateroverlast;
- een gezonde en veilige leefomgeving;
- een gezonde vrijetijdseconomie en aandacht voor beleving, bereikbaarheid en toegankelijkheid van cultuur, natuur en landschap.

Verder is de provincie het aanspreekpunt voor drie watergerelateerde zaken:

- onttrekkingen voor drinkwaterwinning;
- onttrekkingen ten behoeve van bodemenergiesystemen zoals koude- en warmte opslag (KWO);
- industriële onttrekkingen meer dan 150.000 m³ per jaar.

Beleid waterschap
De verantwoordelijkheid voor het stedelijk waterbeheer in Arnhem-Zuid, inclusief het in stand houden van de waterkering, ligt bij het Waterschap Rivierenland. Relevant beleid voor de gemeente Arnhem is het Waterbeheerprogramma 2016-2021 "Koers houden, kansen benutten" en de keur en de legger van het waterschap.

Beleid gemeente
Het waterbeleid van de gemeente Arnhem is vastgelegd in de volgende beleidsplannen:

- Gemeentelijk RioleringsPlan (2014-2018) november 2015; dit plan richt zich op een verbetering van de kwaliteit van het rioleringsstelsel, op de vermindering van de vuiluitworp naar het oppervlaktewater, de bodem en het grondwater, op het voorkomen van overlast en op het vasthouden van schoon hemelwater in stedelijk gebied;
- Waterplan Arnhem (2009-2015). Door de gemeente Arnhem en haar waterpartners is dit Tweede

Waterplan Arnhem opgesteld. De gemeenteraad heeft in 2009 het waterplan vastgesteld. Het waterplan is gebaseerd op 4 hoofddoelstellingen:
1. Arnhem aantrekkelijke waterstad;
2. Klimaatbestendig watersysteem en waterketen;
3. Goede kwaliteit water en waterbodem;
4. Bewustwording.

- Aanpak wateroverlast Arnhem-Noord (2015). Het plan heeft tot doel om Arnhem en vooral Arnhem-Noord, beter bestendig te maken tegen zware regenbuien. Hiervoor worden tijdens werkzaamheden in de openbare ruimte maatregelen genomen die wateroverlast verminderen dan wel beperken. Over alle plannen in de openbare ruimte wordt een waterscan gelegd.

Resumé
Uitgangspunt in het huidige beleid van gemeente, waterschap en provincie is dat planontwikkeling moet aansluiten bij een duurzaam integraal waterbeheer. Dit betekent dat:

- negatieve verstoring van de grondwaterstanden en –stromingen niet toegestaan zijn om grondwateroverlast en/of verdroging op de locatie en het boven- en benedenstrooms gelegen gebied te voorkomen;
- maatregelen getroffen moeten worden ter voorkoming van (grond)watervervuiling;
- bij nieuwbouw het regenwater binnen het plangebied afgekoppeld moet worden van de riolering en worden verwerkt op eigen terrein;
- voldoende oppervlaktewater aanwezig is en op de goede locatie;
- het verhard oppervlak zoveel mogelijk beperkt wordt;
- het gebruik van uitloogbare materialen en chemische bestrijdingsmiddelen niet is toegestaan;
- ontwikkelingen moeten bijdragen aan het verminderen of beperken van wateroverlast;

4.7.2 Situatie plangebied

Oppervlaktewater
De Whemedreef is, met uitzondering van de gelijknamige straat, een nieuwe ontwikkeling. Dat betekent dat alle verharding nieuw is en dat die op één of andere manier gecompenseerd moet worden. Gezien de ligging nabij een grondwaterbeschermingsgebied en de zeer sterk fluctuerende grondwaterstanden is gekozen om de toename aan verharding te compenseren door extra water te realiseren. Hiervoor wordt een bestaande watergang verbreed.

Grondwater
Het is in het plangebied niet toegestaan om warmte of koude in de bodem op te slaan.

Omdat het grondwater sterk fluctueert is voldoende aandacht nodig voor de ontwatering. Door de directe relatie met de rivier is het te adviseren om rekening te houden met de klimaatverandering, in dit geval met de verwachting dat de waterstanden op de rivier in de toekomst ook hoger kunnen worden. Verwacht mag wel worden dat de nabijheid van de plas De Wheme iets aan demping van de grondwaterstanden zal doen.

Voor het bouwpeil wordt normaal geen rekening gehouden met de meest extreme voorkomende grondwaterstand, maar moet geanticipeerd worden op meer frequent voorkomende hoge grondwaterstanden. In het plan wordt uitgegaan van een maximale grondwaterstand van 9,75 m.+N.A.P. Dat betekent, in geval van een kruipruimte, dat een ontwateringsdiepte van minimaal 70 cm. nodig is en dus een minimaal bouwpeil van 10,45 m.+N.A.P. Met een bouwpeil van 10,50 m.+N.A.P. voldoet de ontwikkeling aan de minimale ontwateringseis van 70 cm. Geadviseerd wordt om kruipruimteloos te bouwen. Dan volstaat een ontwateringsdiepte van minimaal 30 cm.

Riolering
Voor de nieuwbouw geldt dat alleen afvalwater via het rioolstelsel mag worden afgevoerd. Hemelwater moet bovengronds afgevoerd worden naar het oppervlaktewater. Daarbij mag het hemelwater dat afkomstig is van daken en voet- en fietspaden direct op het oppervlaktewater worden afgevoerd. Hemelwater afkomstig van wegen en parkeerplaatsen moet via de bodempassage worden afgevoerd. De afvoeren van het bestaande hemelwaterriool worden aangepast zodat het bestaande stelsel blijft functioneren.

Conclusie:

Binnen bestemming 'Groen - Landschap en Park is de voorgenomen verbreding van de watergang mogelijk. Deze bestemming laat namelijk watergangen en andere voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding toe.

4.8 Bodem

4.8.1 Algemeen

Voor deze ontwikkellocatie is getoetst of de bodemkwaliteit (inclusief grondwater) de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen toelaat. Ook is getoetst of een eventuele bodemverontreiniging gevolgen heeft voor de financiële uitvoerbaarheid van de ontwikkeling.

Als toetskader wordt gebruik gemaakt van de volgende bodemregelgeving:

- Wet Bodembescherming;
- Beleidsnota bodem 2012, Provincie Gelderland, gemeente Arnhem en gemeente Nijmegen, 1 december 2012;
- Besluit Bodemkwaliteit;
- Nota Bodembeheer, september 2011.

4.8.2 Situatie plangebied

Beschrijving bodemkwaliteit in het plangebied
Voor het bestemmingsplan Whemedreef is een inventarisatie uitgevoerd naar de bekende (mogelijke) gevallen van ernstige bodemverontreiniging in het betreffende plangebied. Daarnaast is een inventarisatie uitgevoerd naar alle beschikbare bodemkwaliteitgegevens en historische gegevens in het plangebied. Daarbij is gebruik gemaakt van het bodeminformatiesysteem van de gemeente Arnhem en zijn bodemrapporten/-documenten geraadpleegd. Zie Bijlage 8 bij deze toelichting.
Uit deze inventarisatie is gebleken dat in het bestemmingsplangebied geen gevallen van ernstige bodemverontreiniging aanwezig zijn. Evenmin liggen er grondwaterverontreinigingen in de directe omgeving die van invloed kunnen zijn op de planlocatie.

Voorts is op basis van bodemonderzoek en/of de bodemkwaliteitskaart licht tot matig verontreinigde grond (klasse wonen) te verwachten. Verdere informatie over de bodemkwaliteit in Arnhem is te vinden op www.arnhem.nl/bodem.

Bij functiewijziging of bij nieuwbouwplannen kan voor aanpassing van het bestemmingsplan aanvraag van een omgevingsvergunning om een recent bodemonderzoek worden gevraagd.

Conclusie
De geïnventariseerde en getoetste bodemgegevens geven voldoende inzicht in de bodemkwaliteit van het plangebied. Er zijn geen (mogelijke) gevallen van ernstige bodemverontreiniging aanwezig. Evenmin liggen er grondwaterverontreinigingen in de directe omgeving die van invloed kunnen zijn op de planlocatie. Voor de ontwikkeling van het terrein zijn geen sanerende maatregelen nodig.
De kwaliteit van de bodem (inclusief grondwater) is geschikt voor de aanwezige bestemmingen/functies in het ontwikkelgebied. De kwaliteit van de bodem (inclusief grondwater) vormt geen belemmering voor de planontwikkeling op de ontwikkellocatie en voor de financiële uitvoerbaarheid daarvan.

4.9 Cultuurhistorie & archeologie

4.9.1 Algemeen

Rijksbeleid

Erfgoedwet
Cultuurhistorische objecten die zeldzaam of schaars zijn en die voor mensen in hoge mate het beeld van Nederland bepalen, worden aangewezen als monumenten. In de Erfgoedwet (de opvolger van de Monumentenwet 1988) is vastgelegd hoe monumenten van bouwkunst en archeologie en stads- en dorpsgezichten moeten worden beschermd. Deze wet is het belangrijkste instrument voor de bescherming van het cultuurhistorisch erfgoed in Nederland.

Besluit ruimtelijke ordening
Cultuurhistorie moet op basis van de gewijzigde Bro (art 3.1.6) goed in bestemmingsplannen verankerd worden. Dit behelst niet alleen een beschrijving van de aanwezige en te verwachten cultuurhistorische waarden, maar ook een waardering ervan en een advies over toekomstige omgang ermee, gelet op de ruimtelijke opgave die in het bestemmingsplan aan de orde is. Aangegeven moet worden hoe met de cultuurhistorische waarden rekening is gehouden in het bestemmingsplan.

Verdrag van Valletta en de Wet op de archeologische monumentenzorg
De bescherming van het archeologische erfgoed in de bodem en de inbedding ervan in de ruimtelijke ontwikkeling is het onderwerp van het Europese Verdrag van Valletta (Malta). In 1992 ondertekenden twintig Europese staten, waaronder Nederland, dit verdrag. De belangrijkste uitgangspunten van het verdrag zijn:

- archeologische waarden dienen zoveel mogelijk (in situ) in de bodem bewaard te blijven en beheermaatregelen dienen genomen te worden om dit te bewerkstelligen;
- vroeg in de ruimtelijke ordening dient al rekening gehouden te worden met archeologie;
- bodemverstoorders betalen het archeologisch (voor)onderzoek wanneer behoud in situ niet mogelijk is.

De vertaling van het verdrag naar nationale wetgeving maakt thans deel uit van de Erfgoedwet.

Provinciaal beleid
'Beleef het mee!' (2017-2020)
In juli 2016 is het Beleidsprogramma Cultuur en Erfgoed 2017 - 2020 'Beleef het mee!' vastgesteld. In dit programma ligt het accent op de beleving van mensen. Daarnaast zoekt de provincie de balans tussen de maatschappelijke, economische en intrinsieke waarde van cultuur en erfgoed. Cultureel ondernemerschap blijft onverminderd van belang en komt terug in de economische waarde van cultuur en erfgoed. Voor wat betreft erfgoed krijgt vooral het functioneel gebruik ervan aandacht. Daarnaast zoekt de provincie nieuwe manieren van samenwerking waardoor de uitvoeringskwaliteit van restauraties en archeologie wordt vergroot

Gemeentelijk beleid
Erfgoednota 'Panorama Arnhem'
In de Erfgoednota 'Panorama Arnhem' wordt het accent verschoven van 'behoud door bescherming' naar 'behoud door ontwikkeling'. We gaan er vanuit dat de cultuurhistorie zo op een vroeg moment een actieve rol gaat spelen in veranderingsprocessen en ontwerpkeuzen. Het stadsbeeld van Arnhem verandert in hoog tempo. Het erfgoedbeleid wil de cultuurhistorische factor een zichtbare en samenhangende rol geven in deze stedelijke ontwikkelingen. Cultuurhistorie wordt ingezet als ontwikkelingskans en niet als belemmering.

Streven is om bij planontwikkelingen zo vroeg mogelijk onze kennis van de Arnhemse cultuurhistorie in te brengen. De kennis van het Arnhemse erfgoed moet goed toegankelijk zijn. Hiertoe worden nieuwe instrumenten ontwikkeld. De erfgoedkaart biedt een overzicht van alle cultuurhistorische elementen en structuren binnen de gemeente Arnhem. Daarnaast blijft het zichtbaar maken van de bouw- en ontwikkelgeschiedenis van onze stad uitgangspunt. De cultuurhistorische dimensie van de stad moet, waar mogelijk, worden versterkt en beleefbaar gemaakt.

Om de doelstellingen van het erfgoedbeleid te realiseren zetten we een aantal strategieën in:

- Behouden door ontwikkelen
- Behouden door beschermen
- Adviseren, stimuleren en verleiden
- Kennis verwerven en verspreiden

Archeologische verwachtingenkaart
Archeologie is een integraal onderdeel van het erfgoedbeleid en als zodanig opgenomen in de erfgoednota. In de nota wordt voortgeborduurd op de uitgangspunten van het Verdrag van Malta. Behoud van archeologische waarden is het uitgangspunt en als dat niet mogelijk is, volgt veiligstelling door archeologisch onderzoek. Om permanente aandacht voor deze vorm van erfgoed te krijgen, is ingezet op constante voorlichting en educatie. Sinds 2008 beschikt de gemeente over een archeologische verwachtingenkaart voor heel Arnhem. De verwachtingenkaart geeft al in een vroeg stadium van planvorming globaal inzicht in de mate waarin archeologische resten in een gebied aangetroffen kunnen

worden.

Conform de Erfgoedverordening geldt afhankelijk van de oppervlakte en diepte van grondroerende werkzaamheden archeologisch onderzoek uitgevoerd moet worden.
Gebieden die reeds onderzocht zijn en/of zijn vrijgegeven, zijn vrijgesteld van onderzoek. Aan het archeologische beleid dat in de verordening is verankerd, ligt de archeologische maatregelenkaart als basis.

Structuurvisie
De Structuurvisie Arnhem (2011) biedt een strategisch kader voor ruimtelijke planning op stedelijk niveau voor de lange termijn. Uitgangspunt is het voortbouwen op de karakteristieken van de historisch gegroeide stad. In de cultuurhistorische hoofdstructuur zijn de ruimtelijke, historische elementen weergegeven, die essentieel zijn voor Arnhem als geheel. Per landschappelijke karakteristiek zijn de ambities weergegeven. Vervolgens is een selectie gemaakt van die cultuurhistorische belangen en structuren die kansen bieden bij nieuwe gebiedsontwikkelingen in de stad: de 'Cultuurhistorische Kansenkaart'. De rijkdom van de Arnhemse cultuurhistorie is kader en inspiratiebron bij ruimtelijke ontwikkelingen in de stad.

4.9.2 Situatie plangebied

Cultuurhistorie
Vanuit cultuurhistorie gelden geen belemmeringen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkelingen in het plangebied.

Archeologie
Het plangebied ligt in het Oost-Nederlandse rivierengebied. Ter voorbereiding op planontwikkeling is in 2001 archeologisch onderzoek in de vorm van grondboringen uitgevoerd; de resultaten van dit onderzoek zijn in 2020 herijkt door middel van een archeologisch bureau- en verkennend booronderzoek (Bosman, E. en E. van der Kuijl, 2020: Bureauonderzoek en verkennend booronderzoek archeologie plangebied Whemedreef te Arnhem. Zelhem, projectnummer 202620), zie Bijlage 7 bij deze toelichting.
Uit het bureauonderzoek blijkt dat het plangebied ter hoogte van een stroomrug van de Neder-Rijn ligt, daterend van nog vóór de bedijkingen uit de volle middeleeuwen (circa 1100). Daarna kende het een functie als weidegebied, liggend tussen de bewoningskern Malburgen met een potentieel vroegmiddeleeuwse geschiedenis en de hoven De Koppel en Jermelo. Noordelijk van het plangebied lag tijdens de Tweede Wereldoorlog een FLAK-stelling met ten zuiden daarvan een loopgravenstelsel. Deze sporen zetten zich niet tot in het plangebied voort.

De grondboringen bevestigen de aanwezigheid van een stroomrug, afgedekt met komklei. Dit brengt een verwachting op archeologische resten vanaf de ijzertijd met zich mee, maar er is met betrekking tot het plangebied sprake van een nat en dynamisch milieu met bovendien vergravingen tot 320 cm-maaiveld. Ook gezien de afwezigheid van archeologische indicatoren zoals houtskool, dierlijk bot- en aardewerkfragmenten, is de kans de met de voorgenomen bodemingrepen archeologische waarden verloren gaan nihil.

Conclusie
Het plangebied is op grond van het bovengenoemde onderzoek rijgegeven voor verdere ontwikkeling. De plankaart behoeft vanwege deze situatie geen dubbelbestemming Waarde Archeologie te krijgen; in de regels van het bestemmingsplan hoeven ook geen verdere voorschriften met betrekking tot de archeologie opgenomen te worden.

4.10 Energie en duurzaam bouwen

4.10.1 Algemeen

Rijksbeleid

Het landelijk Klimaatakkoord is op 28 juni 2019 gepresenteerd door het kabinet. In het akkoord staan meer dan 600 afspraken om de uitstoot van broeikasgassen tegen te gaan. Voor de gebouwde omgeving betekent dit dat in 2050 7 miljoen bestaande woningen en 1 miljoen bestaande gebouwen van het aardgas af zijn. Als eerste stap moeten in 2030 de eerste 1,5 miljoen bestaande woningen verduurzaamd zijn.

Bij nieuwbouw zijn ten aanzien van energie de volgende eisen van belang:

- De wettelijke verplichting voor netbeheerders om nieuwbouw aan te sluiten op het aardgasnet is per 1 juli 2018 vervallen. Voor nieuwbouw van alle soort gebouwen geldt er nu een verbod voor het aansluiten op het aardgasnet.
- De energieprestatie waar een gebouw aan moet voldoen staat in het bouwbesluit. Deze wordt nu nog weergegeven met een EPC. Voor woningen is deze nu 0,4. De EPC wordt vervangen door zogenaamde BENG eisen.
- Bij oplevering van een gebouw moet een geldig energielabel overhandigd worden aan de koper of huurder. Voor utiliteitsbouw is dit een energielabel voor utiliteitsgebouwen.
- Bij een aanvraag om een omgevingsvergunning voor het bouwen van een gebouw met een gebruiksoppervlak groter dan 100 m2 moet een milieuprestatieberekening worden bijgevoegd.

Gemeentelijk beleid

De gemeente Arnhem heeft hoge ambities op het gebied van energie en duurzaamheid. De ambities, koers en actieprogramma zijn vastgesteld in het programma 'New Energy made in Arnhem 2020-2030' (NemiA 2020-2030, vastgesteld op 29 januari 2020).

De opgave is een klimaatneutraal en duurzaam Arnhem in 2050. Een stad met een schone economie die niet meer draait op kolen, olie en gas, maar op schone energiebronnen als zon en wind, dus onafhankelijk is van fossiele brandstoffen. De doelstelling voor 2030 is 61% CO2-reductie ten opzichte van 2017, met als tussendoelstelling 25% in 2023. De gemeente Arnhem werkt in vier thema's aan de CO2-reductie: Gebouwde omgeving, Duurzame mobiliteit, Bedrijven en industrie en Grootschalige opwekking. In de gebouwde omgeving was in 2017 de uitstoot 342 kT/jaar. De doelstelling voor de gebouwde omgeving is een CO2-reductie in 2030 van 23% tot 77 kT/jaar.

De Arnhemse aanpak van de wijkgerichte energietransitie

Arnhem neemt een actieve regierol in bij de warmtetransitie in de wijken. De uitgangspunten en aanpak zijn vastgesteld in 'De Arnhemse aanpak van de wijkgerichte energietransitie' (vastgesteld op 17 april 2019).

Binnen de gebouwde omgeving werkt de gemeente Arnhem samen met bewoners, initiatieven en stakeholders met een wijkgerichte aanpak aan het transitie gereed maken van woningen en gebouwen. Een belangrijk onderdeel is het opstellen van een Transitievisie warmte in 2021 en betrekken van de Arnhemse inwoners daarbij. In de visie wordt aangeven welke wijken voor 2030 op een duurzame wijze aardgasvrij kunnen worden, waarbij de energiebron en infrastructuur per wijk wordt aangeven. Voor deze wijken wordt samen met bewoners en stakeholders een uitvoeringsplan gemaakt.

Bij de Arnhemse aanpak van de wijkgerichte energietransitie zijn de volgende zeven uitgangspunten vastgesteld:

1. De Trias Energetica is leidend; eerst besparen.
2. De meest duurzame oplossing gaat voor. Minder duurzame bronnen zijn tijdelijk en decentrale bronnen hebben de voorkeur.
3. De aanpak is wijkgericht en samen met bewoners en overige gebruikers. Hierbij wordt aangesloten bij andere ontwikkelingen in de wijk.
4. Waar zelforganiserend vermogen onvoldoende ontstaat, neemt de gemeente samen met stedelijke

partners het voortouw, maar altijd in verbinding met de bewoners.
5. Ruimtelijke impact is niet te voorkomen. Ruimte wordt eerst gezocht in verhard stedelijk gebied.
6. Betaalbaarheid, betrouwbaarheid en zekerheid voor de eindgebruiker staan voorop.
7. De energietransitie mag niet leiden tot (verdere) energiearmoede en schuldenproblematiek en wordt bij voorkeur ingezet als instrument tegen energiearmoede.

Om inzicht te krijgen in de opgave en mogelijkheden voor duurzame warmte is in 2019 een warmteverkenning uitgevoerd en zijn energieverhalen voor alle Arnhemse wijken opgesteld. Deze zijn te vinden op www.arnhemaan.nl/voorbeelden.

Energie in ontwikkelingen in Arnhem
Arnhem verplicht ontwikkelaars tot het opstellen van een energievisie bij nieuwbouw van meer dan 50 woningequivalenten.

Er zijn vele opties voor duurzame energie. Vanwege de wetswijziging per 1 juli 2018 moeten al deze opties zonder aardgas worden gerealiseerd. In overleg met de ontwikkelende partij wil de gemeente Arnhem onderzoeken wat de meest aannemelijke energie oplossing is voor de betreffende ontwikkeling en de specifieke energievraag. De gemeente hanteert de volgende voorkeursvolgorde inzake de ambities voor nieuwbouw:

- Energieneutraal;
- Bijna energieneutraal (BENG).

De gemeente Arnhem vraagt de ontwikkelende partij om samen met andere eigenaren (bestaande en toekomstige) in het (aangrenzende) gebied te onderzoeken of een collectieve warmteoplossing tot de mogelijkheid behoort. Dit met als doel een deel van de omliggende bestaande gebouwen ook van het aardgas af te halen. Dit onderzoek gaat verder dan de eigen ontwikkellocatie, waarbij duurzame decentrale energiebronnen met restwarmte dienen te worden meegenomen. De ontwikkelende partij heeft de inspanningsverplichting om te komen tot een passende oplossing. De gemeente Arnhem zal waar nodig partijen faciliteren (procesmatig, onderzoeksmogelijkheden, subsidiemogelijkheden etc.).

De energietoepassing in een ontwikkeling kan een behoorlijke impact geven op het energienet. Bijvoorbeeld toepassing van warmtepompen en zonnepanelen, etc kan er voor zorgen dat verzwaring van het elektriciteitsnet nodig is. Ook kan het nodig zijn om extra (grote) trafo's te plaatsen waarvoor soms een flink ruimtebeslag nodig is. Deze trafo's dienen integraal opgenomen ingepast te worden in/aan de bebouwing en op het eigen terrein (niet in de openbare ruimte). De initiatiefnemer dient vroegtijdig af te stemmen met de netwerkbeheerder/energieleverancier om de impact op het energienet en het ruimtebeslag van de installaties, te bespreken en deze mee te nemen in de planvorming.

Arnhem circulair
In de meerjarenprogrammabegroting (hierna: MJPB) 2018-2021 is aangegeven dat Arnhem streeft naar efficiënt en maatschappelijk verantwoord omgaan met producten, materialen, hulpbronnen en het sluiten van kringlopen, binnen ecologische randvoorwaarden zodat ook toekomstige generaties toegang tot materiële welvaart behouden. Dat betekent ook: werken aan nieuwe innovatieve vormen van (lokale en regionale) duurzame voedselvoorziening gericht op gezonder leven.

4.10.2 Duurzaamheidsaspecten Whemedreef

De nieuwbouw in het plan Whemedreef moet aardgasvrij worden opgeleverd. De ontwikkelaar wordt gevraagd de kansen voor een collectief energiesysteem te onderzoeken in een gebied groter dan de eigen ontwikkellocatie.

Aangrenzend aan de Whemedreef bevinden zich woningen die vanaf 2005 gerealiseerd zijn in de wijk Malburgen-Oost. Het gebied waar deze woningen liggen wordt door de gemeente Arnhem als kansrijk gebied gezien die voor 2030 aardgasvrij kan worden. Bij het onderzoeken van deze kans kan gekeken worden naar samenhang met ontwikkelingen in het gebied, zoals in de Whemedreef.

Volgens de warmteverkenning en de energieverhalen is voor Malburgen-Oost, gezien het vastgoed in de wijk (dichtheid en ouderdom), een (lokaal) duurzaam warmtenet of een all electric energiesysteem de meest geschikte energieoplossing voor de wijk met de laagste maatschappelijke kosten.

Nabij de ontwikkellocatie Whemedreef loopt het stadswarmtenet van Vattenfall richting de flats in

Immerloo. Het voornemen is de ontwikkeling op de Whemedreef aan te sluiten op het stadswarmtenet.

Een duurzame wijk ontstaat niet alleen door het uitfaseren van aardgas. Andere thema's die daar een bijdrage aan kunnen leveren zijn onder andere: duurzame mobiliteit zoals elektrisch deelvervoer, groen, bomen en water in de wijk, schone lucht, klimaatbestendige oplossingen, zonnepanelen, afval recycling, circulair bouwen, circulaire oplossingen in de openbare ruimte, sociale cohesie in de wijk, duurzame wijkinitiatieven in de wijk, etc.

4.11 Stadsklimaat

4.11.1 Algemeen

In de Structuurvisie 2020-2040 is de gemeentelijke ambitie verwoord om Arnhem klimaatbestendig te maken onder alle weersomstandigheden. Voor nu en in de toekomst, onder invloed van de klimaatverandering, wordt tenminste gestreefd naar prettig toeven binnen- en buitenshuis en het vermijden van ongewenste gezondheidsrisico's. Voor hitte ligt de nadruk op de toename in de toekomst van het aantal zomerse en zelfs tropische dagen. In het realiseren van een prettig stadsklimaat wil de gemeente optimaal gebruik maken van de (huidige) gunstige uitgangssituatie van natuurlijke luchtstromen die van de hoger gelegen stadsranden en vanuit de rivierzone de stad in stromen en zorgen voor koeling en tevens een goede luchtkwaliteit. Ook het groene karakter van de stad draagt daaraan in grote mate bij.

De opwarming van de stad tijdens warme, tropische dagen doet zich voor in de dichtbebouwde stenige gebieden met veel gebouwvolume, verharding en weinig groen. In de Hittekaart van Arnhem is de gevoeligheid van de stad voor opwarming weergegeven. Bepaalde delen van de stad hebben een verhoogde kans op opwarming (stedelijke hitte-eilanden), wat ongewenste gevolgen voor het woon- en leefmilieu en het functioneren van deze gebieden kan hebben. De Arnhemse binnenstad en directe omgeving is zo'n gebied (zie klimaatkaart rode gebieden).

4.11.2 Situatie plangebied

De locatie ligt als behorend bij een woonwijk op de Hittekaart van Arnhem in deel van de stad nauwelijks opwarmt en 's nachts hitte gemakkelijk kwijtraakt (gele gebieden)

Dat komt:

- door de lage dichtheden en beperkte volumes aan gebouwen,
- door de aanwezigheid en nabijheid van (veel) groen en (grotere) waterpartijen; dus een goede verhouding tussen bebouwing en open gebieden,
- doordat verkoelende luchtstromen goed kunnen binnendringen.

Behoud van de bestaande situatie (voorkomen van verdere opwarming) is belangrijk.

4.12 M.e.r.-besluit

4.12.1 Algemeen

Het bestemmingsplan voorziet in het realiseren van vijf rijen met grondgebonden woningen (totaal 39 woningen) en één appartementengebouw van vier lagen met 21 appartementen. Een dergelijk bouwproject kan worden gezien als stedelijk ontwikkelingsproject zoals bedoeld in categorie D11.2 van het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.). De omvang van het project ligt echter ver onder de drempelwaarde van een oppervlakte van 100 hectare, waarbij er sprake is van m.e.r.-beoordelingsplicht.

Deze drempelwaarde is echter indicatief. Dit houdt concreet in dat het bevoegd gezag op grond van artikel 2, lid 5 van het Besluit m.e.r. dient na te gaan of de beoogde activiteit daadwerkelijk geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben. Indien dit niet kan worden uitgesloten, is het alsnog nodig een milieuffectrapport op te stellen.

De toets of er, ondanks het feit dat de omvang onder de drempelwaarde uit het Besluit m.e.r. blijft, sprake kan zijn van belangrijke nadelige milieugevolgen wordt aangeduid als een 'm.e.r.-beoordeling' of

m.e.r.-toets.

Op basis van deze beoordeling dient het bevoegd gezag, het college van burgemeester en wethouders of de gemeenteraad expliciet te besluiten of er al dan niet een m.e.r.-procedure wordt gevolgd.

De voorliggende paragraaf betreft deze m.e.r.-beoordeling.

Bij de m.e.r.-beoordeling worden getoetst aan de criteria van Bijlage III van de Europese richtlijn milieueffectbeoordeling (richtlijn 85/337/EEG).
Deze criteria hebben, samengevat, betrekking op:

- de kenmerken van het voornemen (onder meer omvang, kans op hinder, mogelijke cumulatie met effecten van andere activiteiten);
- de plaats (onder meer ligging ten opzichte van gevoelige gebieden);
- de kenmerken van de effecten, mede gelet op de aard van het voornemen en de plaats.

Criteria
De criteria in Bijlage III bij de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling zijn als uitgangspunt genomen. De hoofdcriteria zijn reeds genoemd. Hieronder volgt een overzicht van de criteria.

1. Kenmerken van de projecten
Bij de kenmerken van de projecten moet in het bijzonder in overweging worden genomen:
de omvang van het project;

- de cumulatie met andere projecten;
- het gebruik van natuurlijke hulpbronnen;
- de productie van afvalstoffen;
- verontreiniging en hinder;
- risico van ongevallen, met name gelet op de gebruikte stoffen of technologieën.

2. Plaats van de projecten
Bij de mate van kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden waarop de projecten van invloed kunnen zijn moet in het bijzonder in overweging worden genomen:

- het bestaande grondgebruik;
- de relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied;
- het opnamevermogen van het natuurlijke milieu, met in het bijzonder aandacht voor de volgende typen gebieden:
    1. wetlands,
    2. kustgebieden,
    3. berg- en bosgebieden,
    4. reservaten- en natuurparken,
    5. gebieden die in de wetgeving van lidstaten zijn aangeduid of door die wetgeving worden beschermd; speciale beschermingszonen door de lidstaten aangewezen op grond van de Vogel-en/of habitatrichtlijn,
    6. gebieden waarin de bij communautaire wetgeving vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden,
    7. gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid,
    8. landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang.

3. Kenmerken van het potentiële effect
Bij de potentiële aanzienlijke effecten van het project moeten in samenhang met de criteria van de punten 1 en 2 in het bijzonder in overweging worden genomen:

- het bereik van het effect (geografische zone en grootte van de getroffen bevolking);
- het grensoverschrijdende karakter van het effect;
- de orde van grootte en de complexiteit van het effect;
- de waarschijnlijkheid van het effect;
- de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect.

4.12.2 Situatie plangebied

Beoordeling
De vormvrije m.e.r.-beoordeling is gebaseerd op de beschrijving van het plan en de ten behoeve van de ontwikkeling uitgevoerde onderzoeken.

1. Kenmerken van het project
De omvang van het project is niet van zodanige aard dat reeds daarom sprake is van een bijzondere effecten op de omgeving. Ook zal er, gelet op de aard van de ontwikkeling geen bijzonder beroep gedaan worden op natuurlijke hulpbronnen, noch is het de verwachting dat er, in vergelijking met de omgeving, een disproportionele hoeveelheid afvalstoffen of verontreiniging ontstaan. Een bijzonder risico op ongevallen is eveneens niet aanwezig. De locatie maakt onderdeel uit van de bestaande wijk Malburgen.

2. Plaats van het project
De plaats van het project betreft een stedelijke omgeving in Malburgen. Het beoogde gebruik als locatie voor woningbouw is passend in de omgeving. Er zijn geen bijzonder relaties met gevoelige gebieden.

3. Effecten van het project
De te realiseren functie is geluidgevoelig van aard, waarbij inkomend geluid van de omgeving zoals wegverkeerslawaai wel van invloed is. Voor de te realiseren woningen dient een ontheffing van de voorkeurswaarde voor geluid te worden aangevraagd. Voorts wordt op basis van de beoogde functie geen belangrijke negatieve effecten op de omgeving (overige woon- en groengebieden) verwacht.

4. Luchtkwaliteit
Uit de uitgevoerde onderzoeken blijkt dat de normen voor luchtkwaliteit niet worden overschreden. Wel heeft de beoogde ontwikkeling verkeersaantrekkende werking, die van invloed kan zijn op de luchtkwaliteit. Uit de 'niet in betekenende mate-toets' blijkt dat de bijdrage van het project aan verslechtering van de luchtkwaliteit niet in betekende mate en dus zeer gering is. Vanuit dit aspect zijn er dus geen bijzonder nadelige gevolgen voor de omgeving te verwachten.

5. Bodem
De geïnventariseerde en getoetste bodemgegevens geven voldoende inzicht in de bodemkwaliteit van het plangebied. Er zijn geen gevallen van ernstige bodemverontreiniging aanwezig. Direct aangrenzend aan het plangebied liggen geen grondwaterverontreinigingen. Voor de ontwikkeling van het terrein zijn geen sanerende maatregelen nodig. De kwaliteit van de bodem (inclusief grondwater) vormt geen gevaar voor de volksgezondheid bij de aanwezige bestemmingen/functies in het ontwikkelgebied.

6. Water
Het plan voorziet in een toename van het verharde oppervlakte. Er wordt daartoe voorzien in uitbreiding van een bestaande watergang grenzend aan het plangebied.

7. Archeologie
Voor het plangebied gelden geen archeologische verwachtingen meer. Er wordt dan ook geen effect verwacht op eventuele archeologische waarden in de omgeving.

8. Natuur
Als gevolg van de ontwikkeling worden geen bijzondere gevolgen voor de omgeving verwacht.

Hoewel het plangebied op een afstand van minder dan twee kilometer van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied de Rijntakken ten oosten van het plangebied ligt, zijn er geen significante negatieve effecten op het Natura 2000-gebied vanwege stikstofdepositie te verwachten, gelet op de tussenliggende reeds verstorende elementen en omvang van de ingreep.

Conclusie
Op grond van het voorgaande kan worden geconcludeerd dat het plan op zich en in samenhang met andere plannen geen belangrijke negatieve gevolgen zal hebben voor de kenmerken van het gebied zelf, voor de directe omgeving en voor gevoelige gebieden in de omgeving. Het opstellen van een milieueffectrapport is niet noodzakelijk

Hoofdstuk 5 Planbeschrijving en -verantwoording

5.1 Inleiding

In de voorgaande hoofdstukken is ingegaan op de bestaande situatie, het relevante beleid en de milieu- en omgevingsaspecten. De informatie uit deze hoofdstukken is gebruikt om keuzes te maken bij het opstellen van het bestemmingsplan: de verbeelding (plankaart) en de regels. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de opzet van dit bestemmingsplan. Daarnaast worden de gemaakte keuzes op de verbeelding en in de regels verantwoord. Dat betekent dat er wordt aangegeven waarom bepaalde bestemmingen zijn aangewezen en waarom bepaalde bebouwing acceptabel is.

5.2 Opzet van de regels

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is de verplichting opgenomen om ruimtelijke plannen en besluiten digitaal vast te stellen. De Standaard voor vergelijkbare bestemmingsplannen 2012 (SVBP2012) is verplicht.

De Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen 2012 maakt het mogelijk bestemmingsplannen te maken die op vergelijkbare wijze zijn opgebouwd en op een zelfde manier worden verbeeld. Vergelijkbare bestemmingsplannen leiden tot een betere dienstverlening en tot een effectievere en efficiëntere overheid.

Het juridisch bindend gedeelte van het bestemmingsplan bestaat uit planregels en bijbehorende plankaart waarop de bestemmingen zijn aangegeven. Deze plankaart kan zowel digitaal als analoog worden verbeeld. De plankaart en de planregels dienen in samenhang te worden bekeken.

De regels zijn onderverdeeld in vier hoofdstukken:

1. Inleidende regels (begripsbepalingen en wijze van meten);
2. Bestemmingsregels;
3. Algemene regels (o.a. afwijkingen);
4. Overgangs- en slotregels.

5.2.1 Inleidende regels

Hoofdstuk 1 bevat de inleidende regels. Deze regels gelden voor het gehele plangebied en bevatten:

1. Artikel 1 Begrippen
   In dit artikel zijn definities van de in de regels gebruikte begrippen opgenomen, voor een eenduidige interpretatie van deze begrippen.
2. Artikel 2 Wijze van meten
   Dit artikel geeft onder meer bepalingen waar mag worden gebouwd en hoe voorkomende eisen betreffende de maatvoering begrepen moeten worden.

Op de plankaart zijn bouwhoogten en soms bebouwingspercentages aangegeven. Als er geen percentages zijn aangegeven, mag het hele bouwvlak worden bebouwd. De aangegeven bouwhoogte wordt gemeten vanaf peil tot het hoogste punt (exclusief elementen zoals een schoorsteen, liftopbouw en dergelijke). Uitgangspunt is dat alleen gebouwd mag worden binnen de bouwgrenzen.

5.2.2 Bestemmingsregels

Hoofdstuk 2 van de regels bevat de juridische vertaling van de verschillende bestemmingen die voorkomen in het plangebied. Voor ieder gebied op de plankaart is de bestemming aangegeven. Deze bestemmingen zijn in de regels onderverdeeld in o.a.:

1. Bestemmingsomschrijving: omschrijving van de activiteiten die zijn toegestaan (wonen, bedrijvigheid etc.);
2. Bouwregels: eisen waaraan de bebouwing moet voldoen (bebouwingshoogte, bebouwingspercentage etc.);

3. Afwijken van de gebruiks- en bouwregels: onder welke voorwaarde mag afgeweken worden van de aangegeven bestemmingen en bouwregels;
4. Verboden gebruik: welke vormen van gebruik zijn uitgesloten.

In paragraaf 5.3 worden de verschillende bestemmingen toegelicht en wordt ook per bestemming aangegeven waarom voor bepaalde gronden voor deze is gekozen. Daarnaast wordt, indien gekozen wordt af te wijken van de bestemming uit het geldende bestemmingsplan, aangeven waarom daarvoor is gekozen.

5.2.3 Algemene regels

Hoofdstuk 3 bevat de algemene regels. Deze regels gelden voor het gehele plangebied. Dit hoofdstuk is opgebouwd uit:

1. Artikel 8 Algemene afwijkingsregels
   In dit artikel worden de voorwaarden beschreven waaronder kan worden afgeweken van een bestemmingsregel. Deze afwijkingen kunnen worden toegepast op alle bestemmingen in het bestemmingsplan. De afwijkingen die uitsluitend gelden voor een bepaalde bestemming zijn in het betreffende artikel van die bestemming opgenomen.

2. Artikel 9 Algemene bouwregels
   Hierin zijn de algemene bouwregels opgenomen zoals de verplichting tot het bouwen binnen het bouwvlak en de uitleg van het bebouwingspercentage.

3. Artikel 10 Algemene gebruiksregels
   In dit artikel zijn algemene regels met betrekking tot het gebruik van de gronden en opstallen in het plangebied opgenomen. Hierin is aangegeven welke functies in ieder geval in strijd zijn met het bestemmingsplan.

4. Artikel 11 Anti-dubbeltelregel
   Deze regel bepaalt dat er niet twee keer voor eenzelfde locatie een bouwplan kan worden ingediend.

5. Artikel 12 Overige regels
   In dit artikel zijn regels opgenomen betreffende het aspect parkeren en laden- en lossen. In de regels wordt een link gelegd met de Arnhemse beleidsregels voor parkeren waarin wordt getoetst.

5.2.4 Overgangs- en slotbepalingen

In hoofdstuk 4 staan de overgangs- en slotbepalingen. In de overgangsbepalingen is aangegeven wat de juridische consequenties zijn van bestaande situaties die in strijd zijn met dit bestemmingsplan.

5.3 Verantwoording van de regels

5.3.1 Algemeen

Kenmerk van de Nederlandse ruimtelijke ordeningsregelgeving is dat er uitgegaan wordt van toelatingsplanologie. Een bestemmingsplan geeft aan welke functies waar zijn toegestaan en welke bebouwing opgericht mag worden. Bij het opstellen van dit bestemmingsplan zijn keuzes gemaakt over welke functies waar mogelijk worden gemaakt en is gekeken welke bebouwing stedenbouwkundig toegestaan kan worden. De bestaande situatie is hierbij het uitgangspunt.

Het is noodzakelijk dat het bestemmingsplan een compleet inzicht biedt in de bouw- en gebruiksmogelijkheden binnen het betreffende plangebied. Het bestemmingsplan is het juridische toetsingskader dat bindend is voor de burger en overheid en geeft aan wat de gewenste planologische situatie voor het plangebied is. Deze situatie kan gaandeweg de planperiode wijzigen, bijvoorbeeld door veranderd stedenbouwkundig inzicht, functiewijziging veranderingen in gebruik. Ook ruimtelijke ontwikkelingen en vernieuwing van o.a. ruimtelijk, economisch, verkeerskundig en milieubeleid dragen

bij aan de veroudering van geldende bestemmingsplannen.

Om recht te doen aan een goede ruimtelijke ordening binnen het plangebied wordt daarom aangegeven in welke situaties de bestemming wordt gekozen gelijk aan de oude bestemming (na strijdige situatie te hebben gewraakt) en in welke situaties een nieuwe bestemming wordt gegeven (positief bestemmen), waarmee de strijdige situatie wordt gelegaliseerd. Daarnaast wordt, indien van toepassing, aangegeven wanneer een strijdige situatie onder het overgangsrecht wordt gebracht.

In deze paragraaf worden de keuzes die zijn gemaakt nader onderbouwd. Hierbij zullen de bestemmingen in dezelfde volgorde als in de regels worden behandeld.

5.3.2 Afzonderlijke bestemmingen

In de volgende subparagrafen worden de afzonderlijke bestemmingen die voorkomen in het bestemmingsplan besproken. Er kan worden gekozen om bepaalde bestemmingen in één subparagraaf te behandelen zoals Groen en Groen - Landschap en Park en de verkeersbestemmingen.

Per bestemming wordt ingegaan op:

- welke gronden zijn zo bestemd;
- wat houdt de bestemming in;
- eventuele aanduidingen of andere bijzonderheden;
- vergelijking vigerend bestemmingsplan zowel qua functie als qua bebouwing;

5.3.3 Groen

In het plangebied is een aantal gebieden specifiek aanwezig voor groenvoorzieningen. Deze zijn bestemd als 'Groen' (artikel 3). De groenstroken zijn structuurbepalend op buurtniveau. Binnen deze bestemming is het toegestaan om groen in de breedste zin (grasvelden, struiken, speelvelden) aan te leggen en in stand te houden. Het aanleggen van voet- en fietspaden zijn eveneens toegestaan. Bebouwing binnen de groenbestemming is uitsluitend toegestaan indien dit binnen de bestemming past zoals speeltoestellen en verlichting. De maximum bouwhoogte van deze bouwwerken mag maximaal 5 meter bedragen. In deze bestemming is het tevens mogelijk gemaakt om aan de oostelijke zijden van de grondgebonden woningen balkons te realiseren tot een breedte van maximaal 1 meter.

5.3.4 Groen - Landschap en Park

De groengebieden die een landschappelijke, ecologische of recreatieve functie hebben, zijn bestemd als 'Groen-park'. Dit is een zwaardere bestemming dan 'Groen' omdat hieraan een omgevingsvergunningstelsel voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden is gekoppeld. Dat betekent dat binnen de bestemming een omgevingsvergunning noodzakelijk is om bepaalde werkzaamheden uit te voeren zoals het aanleggen van verharding en het kappen van bomen. In verband met het behoud van de belangrijke landschappelijke waarden van dit gebied bepaalt de bestemming uitdrukkelijk dat, voor zover bestemming valt over perceelsdelen die bij een woning horen, het gebruik van deze delen voor erf bij de woning in strijd met de bestemming is. Vergunningsvrij bouwen zoals bedoeld in het Besluit omgevinsgrecht is hierdoor niet mogelijk en toegelaten.
Andere vormen van bebouwing zijn alleen toegestaan in de vorm van een drietal vlonders ter plaatse van de aanduidingen 'specfieke bouwaanduiding-vlonders'. Overige bebouwing is niet toegestaan.

5.3.5 Verkeer-verblijfsgebied

De woningen worden ontsloten door de 30 km/u-weg Whemedreef. Deze krijgt in dit bestemmingsplan de bestemming 'Verkeer - Verblijfsgebied'. Deze bestemming wordt gemeentebreed gehanteerd voor woonerven en woonstraten waar een snelheidsregime van 30 km/uur geldt, parkeerplaatsen, voet- en fietspaden, speelplaatsen en buurtgroen.

Bebouwing binnen deze bestemming is uitsluitend toegestaan in de vorm van binnen de bestemming passende bouwwerken als straatmeubilair en speeltoestellen. De maximumbouwhoogte van deze bouwwerken mag maximaal 5 meter bedragen.

5.3.6 Water

De bestemming 'Water' is bedoeld voor een in het oostelijk deel van het plangebied aan te leggen verbinding met de watergang ten zuiden het plangebied.

5.3.7 Wonen

De nieuw te bouwen woningen in het plangebied zijn bestemd als 'Wonen'. Deze bestemming is bedoeld voor het wonen en groen- en speelvoorzieningen.
Qua bebouwingsmogelijkheden zijn binnen deze bestemming, met uitzondering van het appartementengebouw aan de westzijde van het plangebied, twee zones te onderscheiden. Te weten het bouwvlak en de zone waarbinnen een bouwaanduiding 'bijgebouwen' geldt. De woongebouwen moeten worden opgericht binnen het bouwvlak, dat principe volledig mag worden bebouwd. De maximaal toegestane bouwhoogte van de hoofdbebouwing wordt weergegeven op de verbeelding.

Ter plaatse van de aanduiding 'bijgebouwen' mogen bijbehorende bouwwerken worden gebouwd. Onder bijbehorende bouwwerken worden onder andere garages, schuren en beperkte uitbreidingen aan het woonhuis verstaan. De maximale bouwhoogte voor uitbreidingen aan het woonhuis is gelijk aan de hoogte van de begane-grondbouwlaag. De bouwhoogte voor andere bijbehorende bouwwerken is gelijk aan de goothoogte van de hoofdbebouwing.
Binnen de bestemming 'Wonen' zijn in principe beroepsmatige activiteiten toegestaan. Om hinder voor de directe omgeving te voorkomen is hieraan wel een aantal voorwaarden verbonden. In de eerste plaats mag slechts een gedeelte van de woning, inclusief de bijgebouwen (maximaal 1/3 van de totale vloeroppervlakte van de woning) worden gebruikt als praktijkruimte door de bewoner. Is er meer dan 1/3 van de woning in gebruik voor het uitoefenen van een beroep, dan is er geen sprake meer van een 'beroep aan huis' en derhalve strijd met het bestemmingsplan. Voorts mag door dit gebruik geen onevenredige aantasting van het woon- en leefklimaat (bijvoorbeeld beperkte reclamemogelijkheden) noch een onevenredige parkeerdruk ontstaan. Tot slot zijn er vormen van beroepsuitoefening expliciet uitgezonderd, omdat ze te veel overlast voor de omgeving veroorzaken (detailhandel, prostitutie, horeca-activiteiten en beroepen die milieuoverlast veroorzaken).
In de bestemming 'Wonen' zijn woonwagens en woonschepen niet inbegrepen.

5.4 Handhaving

Bestemmingsplannen zijn bindend voor overheid en burger. Enerzijds kan de gemeentelijke overheid naleving van bestemmingsplannen afdwingen (optreden tegen strijdig gebruik en/of bebouwing). Anderzijds vormt het bestemmingsplan ook het juridisch kader voor de burger waar deze uit af kan leiden wat zijn eigen bouw- en gebruiksmogelijkheden zijn, maar ook wat de mogelijkheden en onmogelijkheden zijn van zijn buren en directe omgeving. Het bestemmingsplan geeft immers de gewenste planologische situatie voor het betreffende gebied binnen de planperiode aan.

In de nota “beleidsuitgangspunten handhaving bestemmingsplannen” zijn de volgende uitgangspunten opgenomen:

- stringent beleid: als uitgangspunt geldt dat in principe elke overtreding wordt aangepakt;
- géén stilzwijgend gedogen;
- gewenste maar illegale ontwikkelingen zo mogelijk vooraf maar in ieder geval zo snel mogelijk legaliseren;
- gedogen van illegale gevallen alleen in uitzonderlijke gevallen, bij voorkeur alleen tijdelijk en met redenen omkleed.

Deze beleidsuitgangspunten zijn geëvalueerd in de nota "Handhavingsplan Fysieke Leefomgeving 2011-2014". De destijds geformuleerde uitgangspunten pretenderen dat alle overtredingen worden opgespoord en aangepakt. Deze ambitie blijkt met de beschikbare menskracht te ambitieus en daarom is in de nieuwe nota een prioriteitsstelling opgenomen waarin wordt aangegeven aan welke handhavingsonderwerpen op het gebied van bouwregelgeving en de gebouwde omgeving de komende periode met name aandacht wordt besteed. Dit houdt in dat het uitgangspunt dat in principe elke

overtreding wordt aangepakt afhankelijk wordt van de prioriteitsstelling uit het Handhavingsplan. De prioriteitsstelling is onder meer afhankelijk van het type overtreding en het type gebied (beschermd stadsgezicht, buitengebied, industrieterrein enz.) waar de overtreding wordt geconstateerd en zal op basis van politieke realiteit per looptijd van het Handhavingsplan worden geactualiseerd.
De grondslag voor een goed werkend handhavingsbeleid wordt gevormd door een inventarisatie van het feitelijke gebruik en de bestaande bebouwing zo kort mogelijk voor respectievelijk het in ontwerp ter visie leggen van casu quo het in werking van een bestemmingsplan. Als vervolg op deze inventarisatie zullen de verleende omgevingsvergunning voor het bouwen en gevolgde afwijkingsprocedures worden geregistreerd.
Handhavend optreden tegen overtredingen van bestemmingsplannen kan niet alleen plaatsvinden via publiekrechtelijke, maar ook via de strafrechtelijke weg. In de regels is daartoe de zogenaamde strafbepaling opgenomen, waarin overtredingen van de regels worden aangemerkt als een strafbaar feit als bedoeld in artikel 1a, aanhef en lid 2 van de Wet op de Economische Delicten. De bijbehorende strafmaat is hechtenis van ten hoogste zes maanden of een geldboete van de vierde categorie (maximaal € 19.500). Bij ernstige overtredingen zal handhaving ook via de strafrechtelijke weg plaatsvinden. De opsporingsambtenaren van de gemeente of politie zullen in die gevallen proces-verbaal van de overtreding maken. Het (reguliere) bestuursrechtelijke traject zal gelijktijdig worden ingezet.

5.5 Exploitatie

Artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening bepaalt dat de gemeenteraad gelijktijdig met de vaststelling van het bestemmingsplan moet besluiten om al dan niet een exploitatieplan vast te stellen. Hoofdregel is dat een exploitatieplan moet worden vastgesteld bij elk bestemmingsplan dat een in de wet aangewezen bouwplan mogelijk maakt. Er zijn echter uitzonderingen. Het is mogelijk dat de raad verklaart dat met betrekking tot een bestemmingsplan geen exploitatieplan wordt vastgesteld indien het verhaal van kosten van de grondexploitatie anderszins is verzekerd en het stellen van nadere eisen en regels niet noodzakelijk is.

Met initiatiefnemer Volkshuisvesting is een koop-/realisatieovereenkomst gesloten. Hierin is geregeld dat plankosten (voor de voorbereiding) van het bestemmingsplan voor rekening komen van de initiatiefnemers, evenals eventuele te verhalen planschade ex. artikel 6.4a Wro. Met het sluiten van deze overeenkomst is het kostenverhaal voor de gemeente dan ook anderszins verzekerd. Dit brengt met zich mee dat vaststelling van een exploitatieplan achterwege kan blijven.

Hoofdstuk 6 Procedure

6.1 Vooroverleg

Bewonersoverleg

In het kader van het vooroverleg is het concept-bestemmingsplan besproken met bewonersgroepen Malburgen.

Artikel 3.1.1 Bro overleg

In het kader van artikel 3.1.1 Bro is het concept-bestemmingsplan opgestuurd naar het waterschap Rivierenland.

Publicatie voornemen ontwikkeling

Volgens artikel 1.3.1 lid 1 van het Besluit ruimtelijke ordening moet het voornemen tot een op ontwikkeling gericht bestemmingsplan worden gepubliceerd.

Dit is gebeurd op 29 juni 2020 in het elektronisch gemeenteblad.

6.2 Terinzagelegging (ontwerp-bestemmingsplan)

Het bestemmingsplan heeft gedurende een termijn van zes weken ter inzage gelegen vanaf 2 oktober 2020 tot en met 12 november 2020. Tijdens de terinzagelegging zijn 29 zienswijzen ingediend waarvan 5 uniek.

Regels

van het bestemmingsplan

Whemedreef
(plannummer: NL.IMRO.0202.974-0201)

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan

Het bestemmingsplan Whemedreef met identificatienummer NL.IMRO.0202.974-0201 van de gemeente Arnhem.

1.2 bestemmingsplan

De geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels.

1.3 aanduiding

Een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik of het bebouwen van deze gronden.

1.4 aanduidingsgrens

De grens van een aanduiding indien het een vlak betreft.

1.5 bebouwing

Eén of meer gebouwen of bouwwerken geen gebouwen zijnde.

1.6 bebouwingspercentage

Een op de verbeelding of in de regels aangegeven percentage dat de grootte van een gedeelte van een bestemmingsvlak of gedeelte van een bouwvlak aangeeft dat ten hoogste mag worden bebouwd.

1.7 bed and breakfast

Overnachtingsaccomodatie gericht op het bieden van de mogelijkheid tot een kortdurend verblijf met het serveren van een ontbijt in een woning, gedreven door de bewoner van die woning.

1.8 bedrijf

Een onderneming of gedeelte van een onderneming, die een organisatorisch zelfstandige eenheid vormt en is gericht op de productie of de afzet van goederen of de verlening van diensten, hieronder begrepen ondernemingen of gedeelten van ondernemingen, die door of vanwege de overheid worden geleid.

1.9 beroep aan huis

Een (para)medisch, juridisch, administratief, therapeutisch, verzorgend, ontwerptechnisch, kunstzinnig of daarmee gelijk te stellen beroep of bedrijf dat in een woning wordt uitgeoefend.

1.10 bestemmingsvlak

Een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming.

1.11 bestemmingsgrens

De grens van een bestemmingsvlak.

1.12 bijbehorend bouwwerk

Uitbreiding van een hoofdgebouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aan gebouwd en met de aarde verbonden bouwwerk met een dak.

1.13 bijzondere woonvorm

Een woonvorm waar bewoners nagenoeg zelfstandig wonen met (voorzieningen voor) verzorging en begeleiding (ook 24-uurs begeleiding) en daar niet verblijven met het doel om therapeutisch behandeld te worden.

1.14 bouwen

Het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk.

1.15 bouwgrens

De grens van een bouwvlak.

1.16 bouwlaag

Een geheel van voor personen toegankelijke ruimten, waarbinnen de vloerhoogte niet meer dan 1,20 meter varieert, met uitsluiting van onderbouw en zolder of vliering casu quo kapruimte.

1.17 bouwvlak

Een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten.

1.18 bouwwerk

Een bouwkundige constructie van enige omvang die direct en duurzaam met de aarde is verbonden.

1.19 gebouw

Elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

1.20 hoofdgebouw

Eén of meer panden, of een gedeelte daarvan, dat noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de geldende of toekomstige bestemming van een perceel en, indien meer panden of bouwwerken op het perceel aanwezig zijn, gelet op die bestemming het belangrijkst is.

1.21 normaal onderhoud, gebruik en beheer

Gebruik gericht op het in zodanige conditie houden van objecten of de terreingesteldheid dat het voortbestaan van deze objecten of de terreingesteldheid op ten minste het bestaande kwaliteitsniveau wordt gehouden. Onder normaal onderhoud, gebruik en beheer wordt ook dunning van beplanting begrepen.

1.22 nutsbedrijven

Bedrijven die uitsluitend of in hoofdzaak zijn gericht op

a. de levering van elektriciteit, gas, water en warmte;
b. de verzorging van telecommunicatie;
c. de afvoer en verwerking van afvalstoffen.

1.23 peil

1. Voor een gebouw , waarvan de hoofdtoegang onmiddellijk aan een weg of pad grenst: de hoogte van die weg of dat pad ter plaatse van de hoofdtoegang;
2. voor een gebouw, waarvan de hoofdtoegang niet direct aan de weg grenst: de hoogte van het afgewerkte terrein ter plaatse van de hoofdtoegang bij voltooiing van de bouw;
3. voor een ander bouwwerk: de hoogte van het afgewerkte terrein ter plaatse bij voltooiing van de bouw;
4. voor zover als zodanig aangegeven in de bestemmingsregels: Normaal Amsterdams Peil (N.A.P.).

1.24 overig bouwwerk

Een bouwkundige constructie van enige omvang, geen pand zijnde, die direct en duurzaam met de aarde is verbonden.

1.25 prostitutie

Het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding.

1.26 prostitué(e)

Degene, die zich beschikbaar stelt tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding.

1.27 publiekgericht kantoor

Een ten behoeve van technische, administratieve of persoonlijke dienstverlening, (hieronder niet begrepen detailhandel of horeca-activiteiten), met een publiekaantrekkend karakter, dan wel met een baliefunctie.

1.28 raamprostitutie

Een vorm van prostitutie waarbij de werving van klanten geschiedt door een prostitué(e) die door houding, gebaren, kleding of anderszins, vanuit een vitrine de aandacht op zich vestigt en waarbij de seksuele handelingen in een voor het publiek besloten ruimte plaatsvinden.

1.29 seksinrichting

Een voor publiek toegankelijke, besloten ruimte (hieronder wordt mede begrepen een voer- of vaartuig) waarin bedrijfsmatig, of in omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van pornografische aard plaatsvinden.

Onder seksinrichtingen wordt in elk geval verstaan een (raam)prostitutiebedrijf, een seksclub, een privé-huis, een erotische massagesalon, een seksbioscoop, een seksautomatenhal, een sekstheater of parenclub, al dan niet in combinatie met elkaar.

1.30 standplaats

Een kavel, waarop nutsvoorzieningen aanwezig zijn, bestemd voor het plaatsen van een woonwagen.

1.31 straatmeubilair

Onverminderd het bepaalde in bijlage II van het Besluit omgevingsrecht wordt onder straatmeubilair voor de werking van dit bestemmingsplan mede verstaan: papier-, glas- en andere inzamelbakken, toegangsconstructies voor ondergrondse voorzieningen; kunstwerken, speeltoestellen en draagconstructies voor reclame, alsmede abri's en kleinschalige bouwwerken ten behoeve van (openbare) nutsvoorzieningen.

1.32 thuisprostitutie

Vorm van prostitutie waarbij de seksuele dienstverlening plaatsvindt op het woonadres van de prostituté(e) en waarbij ook alleen door deze prostitué(e) op dit adres gewerkt wordt als prostitué(e).

1.33 vestigingsbeleid

Het beleid neergelegd in de nota 'van Rood naar Groen' (vastgesteld 26 juni 2000).

1.34 werken, werkzaamheden van geringe omvang

Werken of werkzaamheden die geen wezenlijke verandering van de terreingesteldheid of van een inrichting tot gevolg hebben.

1.35 werkplek

Een plaats, waar één prostitué(e) zijn of haar werk verricht.

1.36 wijk

Wijk, zoals gehanteerd wordt in de indeling van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

1.37 wonen

Voor de werking van dit bestemmingsplan wordt onder wonen mede geval begrepen bijzondere woonvormen en bed and breakfast met ten hoogste vier slaapplaatsen;

1.38 woning

Een complex van ruimten, bedoeld voor de huisvesting van één huishouding, een bijzondere woonvorm of een kamerverhuurbedrijf.

1.39 woonwagen

Voor bewoning bestemd gebouw dat is geplaatst op een standplaats en in zijn geheel of in delen kan worden verplaatst.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten

2.1 de bouwhoogte van een bouwwerk

Vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een overig bouwwerk met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, liftopbouwen en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen.

2.2 de oppervlakte van een bouwwerk

Tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Groen

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Groen aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. groenvoorzieningen;
b. watergangen, waterpartijen, waterinfiltratievoorzieningen en andere voorzieningen voor de waterhuishouding;
c. fiets- en wandelpaden, straatmeubilair en speelvoorzieningen.

3.2 Bouwregels

a. Op deze gronden mogen uitsluitend in de gegeven bestemming passende bouwwerken worden gebouwd tot een hoogte van maximaal 5 meter.
b. Ter plaatse van de specifieke bouwaanduiding-1 (sba-1) mogen in afwijking van het bepaalde onder a. van dit lid uitbouwen, zoals balkons, aan de bebouwing van de aangrenzende bestemmingsvlakken met de bestemming "Wonen" worden gerealiseerd vanaf een hoogte van minimaal 2 meter boven peil en tot een breedte van maximaal 1 meter loodrecht op de gevel van deze bebouwing.

Artikel 4 Groen - Landschap en park

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Groen - Landschap en park aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. park- en groenvoorzieningen, waaronder recreatieve- en speel- en ontmoetingsvoorzieningen;
b. watergangen, waterpartijen, waterinfiltratievoorzieningen en andere voorzieningen voor de waterhuishouding;
c. het behoud of herstel van de op deze gronden voorkomende dan wel daaraan eigen landschappelijke-, cultuurhistorische, ecologische- en natuurwaarden.

4.2 Bouwregels

a. Op deze gronden mogen uitsluitend vlonders en vergelijkbare voorzieningen ter plaatse van de 'specifieke bouwaanduiding-2' (sba-2) worden gebouwd.
b. Voor het overige mag niet worden gebouwd.

4.3 Specifieke gebruiksregels

a. Onder gebruik van de gronden in strijd met de bestemming, wordt in ieder geval begrepen gebruik van gronden:
    1. als standplaats voor onderkomens en stacaravans of voor enige andere vorm van kamperen;
    2. voor het aanbrengen van afbeeldingen of tekens voor commerciële doeleinden;
    3. voor het opstellen, opslaan, lozen c.q. storten, al dan niet ten verkoop, van onbruikbare dan wel aan hun oorspronkelijk gebruik onttrokken voorwerpen, materialen, stoffen, producten, voer- of vaartuigen of machines.
    4. als erf behorende bij een woning.
b. De in dit lid onder a. genoemde gebruiksvormen zijn niet verboden, indien en voor zover deze onlosmakelijk verbonden zijn met werken en werkzaamheden, waarvoor een omgevingsvergunning is verleend.

4.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

Het is verboden om zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning van burgemeester en wethouders (omgevingsvergunning) de volgende werken of werkzaamheden uit te voeren:

a. het vellen, rooien en beschadigen van houtgewassen;
b. het aanbrengen van ondergrondse of bovengrondse leidingen, constructies, installaties of andere apparatuur;
c. het aanleggen of aanbrengen van beschoeiingen en puinstortingen;
d. het graven, dichten, verdiepen of verbreden van greppels, sloten, vijvers, beken en andere watergangen;
e. het verlagen van de bodem of het afgraven van gronden waarvoor geen ontgrondingsvergunning is vereist;
f. het ophogen van gronden;
g. het aanleggen, verbreden of verharden van voet- en rijwielpaden;
h. Het aanbrengen van oppervlakte verharding groter dan 25 $m^{2.}$

4.4.1 Uitzonderingen omgevingsvergunningsplicht

Het in lid 4.4 vervatte verbod geldt niet voor het uitvoeren van:

a. werken of werkzaamheden ter realisering van de bestemming, zoals aangegeven in lid 4.1;
b. werken of werkzaamheden, welke op het tijdstip waarop het plan rechtskracht verkrijgt, in uitvoering zijn;
c. werken of werkzaamheden die van geringe omvang zijn, dan wel het normale onderhoud betreffen.

4.4.2 Toelaatbaarheid van werken en werkzaamheden

Werken of werkzaamheden als bedoeld in lid 4.4 zijn slechts toelaatbaar, indien:

a. deze verband houden met de doeleinden, die aan de desbetreffende bestemming zijn toegekend;
b. hierdoor dan wel door daarvan hetzij direct, hetzij indirect te verwachten gevolgen de landschappelijke-, cultuurhistorische- en natuurwaarden en kwaliteiten van de gronden niet onevenredig worden of kunnen worden aangetast.

Artikel 5 Verkeer - Verblijfsgebied

5.1 Bestemmingsomschrijving

De als Verkeer - Verblijfsgebied aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. (woon)straten, buurtwegen, pleinen en trottoirs met een inrichting hoofdzakelijk gericht op bestemmingsverkeer en verblijfsfuncties;
b. parkeervoorzieningen;
c. groen- en watervoorzieningen;
d. wandelgebieden en speelgelegenheden;
e. terrassen;
f. nutsvoorzieningen;
g. onderdoorgangen, alsmede toegangen tot ondergrondse voorzieningen ten behoeve van direct aangrenzende bestemmingen.

5.2 Bouwregels

a. Op deze gronden mogen uitsluitend bouwwerken ten dienste van de genoemde bestemmingen worden gebouwd.
b. De hoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zoals entrees tot parkeergarages en straatmeubilair mag ten hoogste 5 meter bedragen.

Artikel 6 Water

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Water aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. waterlopen en waterpartijen;
b. waterberging;
c. bermen en beplanting;
d. oevers;

met daaraan ondergeschikt:

e. groenvoorzieningen;
f. nutsvoorzieningen;

6.2 Bouwregels

Op de in lid 6.1 genoemde gronden mogen uitsluitend in de bestemming passende bouwwerken, geen gebouw zijnde, worden gebouwd, zoals bruggen, dammen en duikers.

6.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 26.2 ten behoeve van bouwwerken van geringe omvang zoals steigers, mits de waterstaatkundige functie niet (onevenredig) wordt geschaad, gehoord de waterbeheerder.

6.4 specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend het gebruik van de gronden als ligplaats voor (woon)schepen.

Artikel 7 Wonen

7.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Wonen aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. het wonen, hieronder niet begrepen bewoning van woonwagens of woonschepen;
   en daaraan ondergeschikt voor:
b. groen- en speelvoorzieningen;
c. buurtwegen, woonstraten en andere voorzieningen ten behoeve van het verkeer;
d. verblijfsgebieden.

7.2 Bouwregels

a. Op de in lid 1 van dit artikel bedoelde gronden mogen, met inachtneming van de op de verbeelding aangegeven maximumbouwhoogten en het bepaalde onder b., uitsluitend de in de gegeven bestemming passende hoofdbebouwing, bijbehorende bouwwerken en andere binnen de bestemming passende bouwwerken worden gebouwd.
b. Op de in lid 1 van dit artikel bedoelde gronden, ter plaatse van de bouwaanduiding 'bijgebouwen' (analoog: 'bg') mogen:
   1. bijbehorende bouwwerken worden gebouwd, voor zover het betreft:
      a. uitbreiding van de hoofdbebouwing, tot een maximumbouwhoogte gelijk aan de hoogte van de begane-grondbouwlaag van de hoofdbebouwing, vermeerderd met maximaal 40 centimeter ten behoeve van isolatie of afschot;
      b. andere bijbehorende bouwwerken, met een maximumbouwhoogte gelijk aan de goothoogte van het hoofdgebouw, waarbij de goothoogte van vrijstaande bouwwerken niet meer mag bedragen dan de hoogte van de begane-grondbouwlaag van de hoofdbebouwing.

2. bouwwerken geen gebouwen zijnde worden gebouwd, passend binnen de bestemming, met een maximumbouwhoogte van 3 meter;

waarbij de oppervlakte van het totaal van deze bebouwing per bouwperceel de in onderstaand schema opgenomen maten niet overschrijdt.

oppervlakte gebied met de aanduiding 'bijgebouwen' per bouwperceel	**maximale oppervlakte bouwwerken**
< 90 m^2	50% van de oppervlakte van het gebied met de aanduiding 'bijgebouwen' per bouwperceel met een minimum van 20 m^2
90-150 m^2	45 m^2
150-300 m^2	55 m^2
300-500 m^2	65 m^2
500-1000 m^2	75 m^2

7.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in het in lid onder b. opgenomen schema ten behoeve van een verhoging van de maximale grootte van bouwwerken voor percelen waarbij de bebouwbare zone groter is dan 1000 m^2 met maximaal 25 m^2 mits:

1. dit vanuit stedenbouwkundig en landschappelijk oogpunt niet op bezwaren stuit en
2. de belangen van omwonenden met betrekking tot privacy, uitzicht en bezonning niet worden geschaad.

7.4 Specifieke gebruiksregels

a. Onder gebruik van de gronden en opstallen in strijd met de bestemming wordt in elk geval begrepen gebruik als beroeps- of bedrijfsmatige werk- of opslagruimte.
b. Het bepaalde in lid 7.4 onder a.is niet van toepassing op het gedeelte van een woning in gebruik ten behoeve van beroep aan huis, hieronder mede begrepen bed and breakfast, door de bewoner, mits dit gedeelte niet meer bedraagt dan 1/3 van de vloeroppervlakte van de woning. Voorts mag door dit gebruik geen onevenredige aantasting van het woon- en leefklimaat ter plaatse, noch een onevenredige parkeerdruk ontstaan en mag het geen detailhandel, internetverkoop hiervan uitgezonderd , prostitutie of horeca betreffen.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 8 Algemene afwijkingsregels

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van:

1. de in deze regels opgenomen bebouwingsregels, voor zover betreffende de maximum bouwhoogte, mits:
   a. de afwijking niet meer bedraagt dan 10% van de in de regels vastgelegde maten en;
   b. geen onevenredig afbreuk wordt gedaan aan het straat- en bebouwingsbeeld, de privacy van omwonenden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.
2. de verplichting tot het bouwen binnen het bouwvlak, zoals bedoeld in lid 9.1 mits:
   a. de overschrijding van het bouwvlak niet meer bedraagt dan twee meter, de bestemmingsgrens niet wordt overschreden en het de bouw betreft van erkers, luifels, balkons, keldergaten (koekoeken) of galerijen;
   b. het de bouw van volledig beneden peil gelegen bouwwerken betreft, mits:
      - een diepte van 6 meter niet wordt overschreden;
      - het maaiveld wordt afgewerkt op een wijze die past binnen de bestemming;
      - geen onevenredige toename van de parkeerdruk plaatsvindt;
3. de bestemmingsbepalingen voor het oprichten van:
   a. kunstobjecten en niet voor bewoning bestemde bouwwerken van openbaar nut, zoals transformatorstations, rioolgemalen, schakelhuisjes, telefooncellen voorzover met een inhoud groter dan 3 m3 , en haltes van vervoersdiensten, alle met een inhoud van maximaal 75 m3;
   b. sirenemasten met een hoogte van maximaal 18 meter;
   c. bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van (tele)communicatie:
      - voor zover vrijstaand, met een hoogte van maximaal 20 meter;
      - voor zover op of aan een ander bouwwerk te plaatsen, met een hoogte van maximaal 8 meter boven de aangegeven maximumbouwhoogte;
   d. geluidwerende voorzieningen voor zover deze noodzakelijk zijn ingevolge de bepalingen van de Wet geluidhinder.
4. de in deze regels opgenomen bepalingen omtrent de maximum bouwhoogte voor het oprichten van hekwerken ten behoeve van het gebruik van platte daken als dakterras tot een maximum van 1 meter boven de maximaal toegestane bouwhoogte mits:
   a. dit passend is in het bebouwingsbeeld van de omringende bebouwing en
   b. de belangen van omwonenden met betrekking tot privacy, uitzicht en bezonning niet onevenredig worden geschaad.
5. het bepaalde in artikel 10 voor de vestiging van maximaal één seksinrichting per wijk onder voorwaarde dat:
   a. het geen raamprostitutie betreft;
   b. de aanvraag past binnen de ruimtelijk relevante aspecten van het vestigingsbeleid prostitutie;
   c. het aantal seksinrichtingen, niet zijnde raamprostitutiebedrijven, op het grondgebied van de gemeente Arnhem na het afwijken van de regels niet meer dan acht zal bedragen;
   d. er in de wijk nog geen seksinrichting is;
   e. de seksinrichting niet in een appartementengebouw wordt gevestigd;
   f. het woon- en leefklimaat niet onevenredig wordt aangetast;
   g. er geen onevenredige vergroting van de parkeerdruk ontstaat;
   h. de afstand tot de dichtstbijzijnde seksinrichting hemelsbreed tenminste 250 meter bedraagt;
   i. de inrichting niet meer dan acht werkplekken bevat.

Artikel 9 Algemene bouwregels

9.1 Bouwen binnen bouwvlak

a. Indien binnen een bestemmingsvlak een bouwvlak is aangegeven mag, behoudens andersluidende bepalingen in deze regels, uitsluitend worden gebouwd binnen dit bouwvlak.

b. Indien in een bestemmingsvlak geen bouwvlak is aangegeven, mag uitsluitend worden gebouwd voor zover daartoe in de betreffende bestemmingsregel uitdrukkelijk mogelijkheden zijn opgenomen.

9.2 Bebouwingspercentage

a. Indien in een bouwvlak geen bebouwingspercentage is aangegeven, mag dit vlak geheel worden bebouwd.
b. Indien binnen een bestemmingsvlak een bouwvlak en een bebouwingspercentage zijn aangegeven is het bebouwingspercentage van toepassing op de gronden binnen het bouwvlak.
c. Indien in een bestemmingsvlak respectievelijk bouwvlak slechts één bebouwingspercentage is aangegeven geldt dit percentage voor het gehele bestemmingsvlak respectievelijk bouwvlak.
d. Indien in een bestemmingsvlak respectievelijk bouwvlak meerdere bebouwingspercentages zijn aangegeven, gelden deze percentages voor die delen van het bestemmingsvlak respectievelijk bouwvlak waarin ze zijn aangegeven.

Artikel 10 Algemene gebruiksregels

Onder gebruik van gronden in strijd met het bestemmingsplan wordt in ieder geval verstaan:

a. het gebruik van bijgebouwen als zelfstandige woning ;
b. het gebruik van de gronden ten behoeve van thuisprostitutie, raamprostitutie en seksinrichtingen.
c. het gebruik van gronden of bouwwerken waarbij niet wordt voorzien in voldoende parkeergelegenheid volgens de in de geldende Arnhemse beleidsregels voor parkeren opgenomen normen.

Artikel 11 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 12 Overige regels

12.1 Parkeren

a. Een omgevingsvergunning voor het bouwen van gebouwen wordt slechts verleend indien bij de aanvraag om een omgevingsvergunning wordt aangetoond dat gelet op de omvang of de bestemming van het gebouw in voldoende mate wordt voorzien in ruimte voor het parkeren of stallen van auto's in, op of onder het gebouw, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij dat gebouw behoort. Indien het wijzigen van het gebruik van gronden en/of bouwwerken - waarvoor een omgevingsvergunning is benodigd - daartoe aanleiding geeft, moet, voor wat betreft de toename in de parkeer- of stallingsbehoefte, in voldoende mate ruimte zijn aangebracht op die gronden of op de bij die bouwwerken behorende en daartoe bestemde gronden.
b. De onder a. bedoelde ruimte voor het parkeren van personenauto's moet afmetingen hebben die zijn afgestemd op gangbare personenauto's
c. Aan het bepaalde onder a. wordt geacht te zijn voldaan indien de ruimte voor parkeren of stallen voldoet aan de in de Beleidsregels Parkeren van de gemeente Arnhem daartoe opgenomen normen.

12.2 Laden of lossen

Indien de bestemming van een gebouw aanleiding geeft tot een te verwachten behoefte aan ruimte voor het laden en lossen van goederen, dient, onverminderd het bepaalde elders in de regels van dit plan, in deze behoefte in voldoende mate zijn voorzien aan, in, of onder het gebouw, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij dat gebouw behoort.

12.3 Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt in elk geval gerekend het gebruiken of laten gebruiken van gronden of bouwwerken waarbij niet in voldoende mate ruimte is aangebracht en in stand wordt gehouden op eigen terrein voor het genoemde in lid 3.1 overeenkomstig de beleidsregels als bedoeld in lid 3.6.

12.4 Afwijkingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in de leden 12.1 en 12.2:

a. indien het voldoen aan die bepalingen door bijzondere omstandigheden op overwegende bezwaren stuit, of
b. voor zover op andere wijze in de benodigde parkeer- of stallingsruimte, dan wel laad- of losruimte wordt voorzien.

12.5 Voorwaarden voor afwijken

Afwijken van de regels, als bedoeld in de leden 12.1 en 12.2 is slechts mogelijk, indien geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:

a. de parkeersituatie in de openbare ruimte;
b. de woon- en leefsituatie.

12.6 Beleidsregels

a. Burgemeester en wethouders passen deze bouwregels toe met inachtneming van de door hen vastgestelde beleidsregels met betrekking tot het parkeren, zoals die gelden op het tijdstip van indiening van de aanvraag om een omgevingsvergunning.
b. Indien deze beleidsregels gedurende de planperiode worden gewijzigd, wordt rekening gehouden met de wijziging.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 13 Overgangsrecht

13.1 Overgangsrecht bouwwerken

13.1.1 Overgangsbepaling

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

13.1.2 Afwijken

Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van sublid 13.1.1 een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in sublid 13.1.1 met maximaal 10%.

.

13.1.3 Uitzondering op het overgangsrecht bouwwerken

Het bepaalde in lid 13.1.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor

geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

13.2 Overgangsrecht gebruik

13.2.1 Overgangsbepaling

Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

13.2.2 Strijdig gebruik

Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in lid 13.2.1 te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

13.2.3 Verbod hervatten strijdig gebruik

Indien het gebruik, bedoeld in lid 13.2.1 na de inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

13.2.4 Uitzondering op het overgangsrecht gebruik

Het bepaalde in lid 13.2.1 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 14 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

Regels van het bestemmingsplan Whemedreef.

Eindnoten

1. Het PR (Plaatsgebonden Risico) is het risico op een bepaalde plaats. Het PR is de kans dat een persoon, die zich permanent en onbeschermd op die plaats zou bevinden, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met (gevaarlijke) stoffen. De norm voor het PR is de 10-6/jr PR contour.

2. Het GR (GroepsRisico) is de kans dat in een keer een groep mensen van tenminste een bepaalde grootte komt te overlijden als rechtstreeksgevolg van een ongeval met (gevaarlijke) stoffen. De norm voor het GR is een oriënterende waarde.

Plangebied

Plangebiedgrens

Bestemmingen

- G — Groen
- G-LP — Groen - Landschap en park
- V-VB — Verkeer - Verblijfsgebied
- WA — Water
- W — Wonen

Bouwvlak

- bouwvlak

Bouwaanduidingen

- [bg] — bijgebouwen
- [sba-1] — specifieke bouwaanduiding - 1
- [sba-2] — specifieke bouwaanduiding - 2

Maatvoeringaanduidingen

- maatvoeringsvlak
- (8) — maximum bouwhoogte (m)

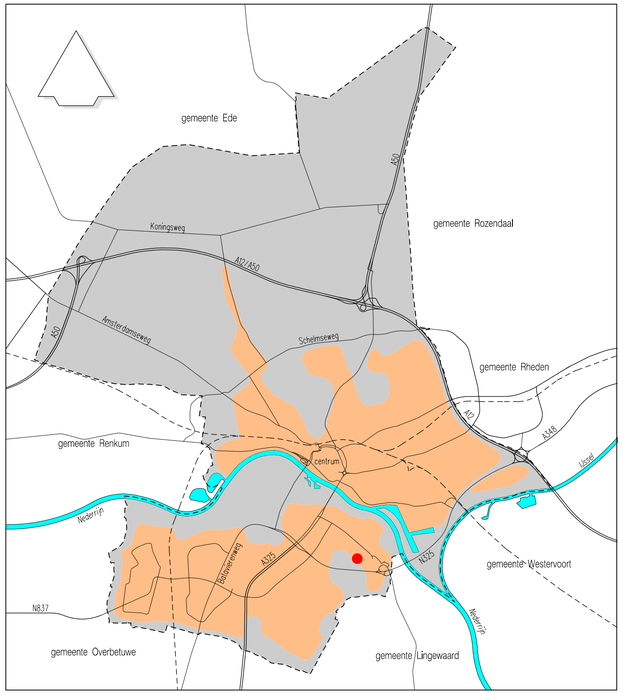

BESTEMMINGSPLAN WHEMEDREEF

planstatus	datum:	getekend:
● ontwerp	02-10-2020	JWe
● vast te stellen	jan 2021	PvO
○ vastgesteld		
○ in werking		
○ onherroepelijk		

schaal:	getekend:	tekeningnummer:
1:1000	JWe	NL.IMRO.0202.974-0301

© Nadruk verboden

Strategie, Beleid en Regie, beleidsdomein Fysiek

Eusebiusbuitensingel 53, Postbus 9029, 6800 EL ARNHEM
Tel.: 0900-1809, fax: 026-3774830, gemeente@arnhem.nl

GEMEENTE Arnhem

De Kijkers

Landschappelijk wonen in de Wheme

Stedenbouwkundig Plan, 20 maart 2020

Koopmans Bouwgroep
opZoom architecten
Rob Aben landschapsarchitectuur

koopmans | TBI

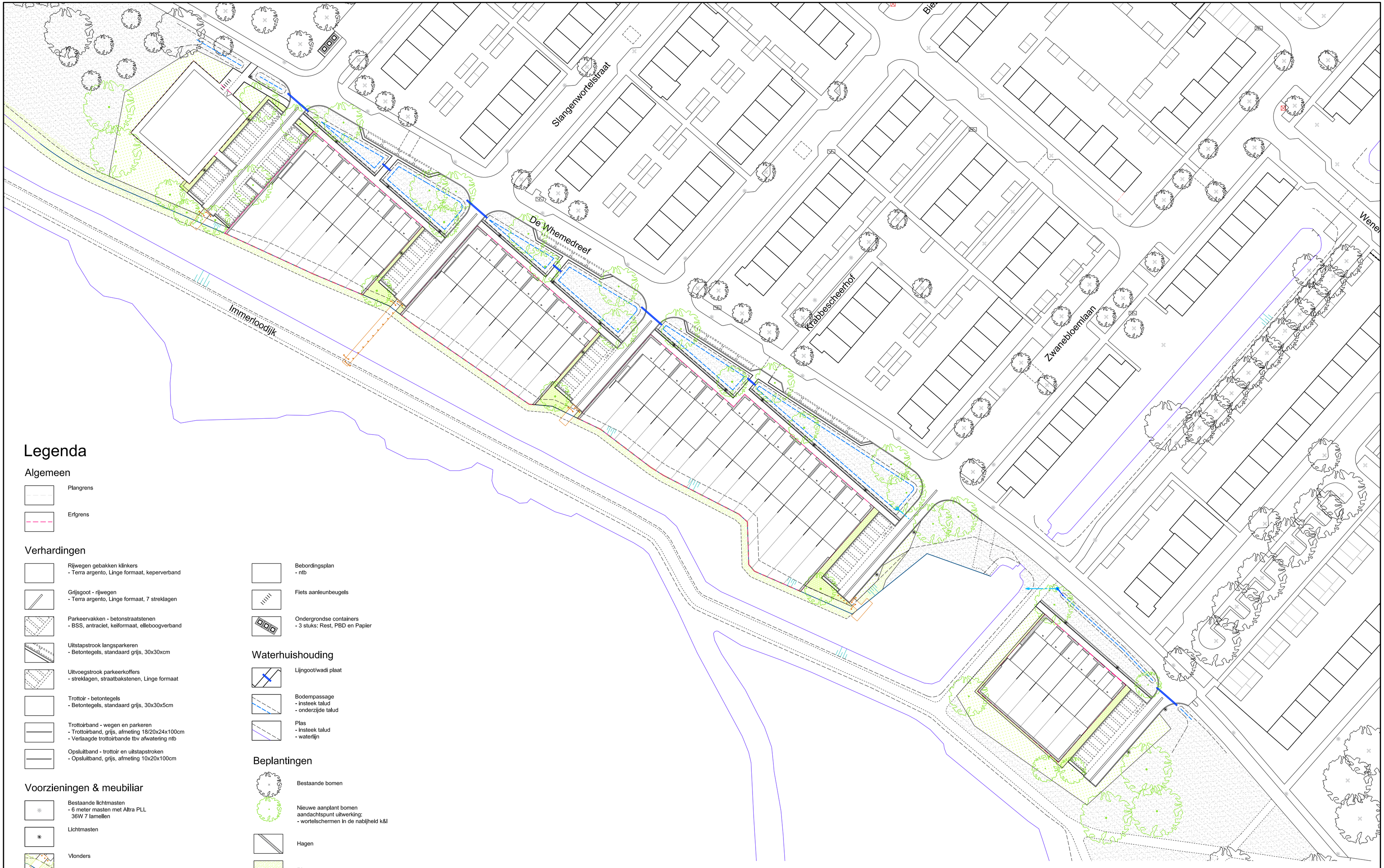

Legenda

Algemeen

- Plangrens
- Erfgrens

Verhardingen

- Rijwegen gebakken klinkers
  - Terra argento, Linge formaat, keperverband
- Grijsgoot - rijwegen
  - Terra argento, Linge formaat, 7 streklagen
- Parkeervakken - betonstraatstenen
  - BSS, antraciet, keiformaat, elleboogverband
- Uitstapstrook langsparkeren
  - Betontegels, standaard grijs, 30x30xcm
- Uitvoegstrook parkeerkoffers
  - streklagen, straatbakstenen, Linge formaat
- Trottoir - betontegels
  - Betontegels, standaard grijs, 30x30x5cm
- Trottoirband - wegen en parkeren
  - Trottoirband, grijs, afmeting 18/20x24x100cm
  - Verlaagde trottoirbande tbv afwatering ntb
- Opsluitband - trottoir en uitstapstroken
  - Opsluitband, grijs, afmeting 10x20x100cm

Voorzieningen & meubiliar

- Bestaande lichtmasten
  - 6 meter masten met Altra PLL 36W 7 lamellen
- Lichtmasten
- Vlonders
- Autowerende middelen
  - Houtenpaal, 25x25x120cm
- Erfscheidig: Schapen hekwerk
- Erfscheiding: Waterzijde
- Bebordingsplan
  - ntb
- Fiets aanleunbeugels
- Ondergrondse containers
  - 3 stuks: Rest, PBD en Papier

Waterhuishouding

- Lijngoot/wadi plaat
- Bodempassage
  - insteek talud
  - onderzijde talud
- Plas
  - insteek talud
  - waterlijn

Beplantingen

- Bestaande bomen
- Nieuwe aanplant bomen
  aandachtspunt uitwerking:
  - wortelschermen in de nabijheid k&l
- Hagen
- Rietoevers
- Siergrassen
- Bodembedekkende beplanting
  Carex morrowii
- Kruidenrijkgrasmengsels - bodempassage

Stedebouwkundig plan Whemedreef

Plankaart

Schaal: 1:500 | A1 | blad 1 van 3 | 20-03-2020

ROB ABEN landschapsarchitectuur

Rob Aben Landschapsarchitectuur
Bildersweg 20 6862 DB Oosterbeek
Bezoekadres: Amsterdamseweg 21, Arnhem (vlakbij Arnhem CS)
M 0646343444 www.robaben.com
i.s.m. Kim Kogelman Ruimtelijk Advies

Legenda

Algemeen

- Plangrens
- Erfgrens

Verhardingen

- Rijwegen gebakken klinkers
  - Terra argento, Linge formaat, keperverband
- Grijsgoot - rijwegen
  - Terra argento, Linge formaat, 7 streklagen
- Parkeervakken - betonstraatstenen
  - BSS, antraclet, kelformaat, elleboogverband
- Uitstapstrook langsparkeren
  - Betontegels, standaard grijs, 30x30xcm
- Uitvoegstrook parkeerkoffers
  - streklagen, straatbakstenen, Linge formaat
- Trottoir - betontegels
  - Betontegels, standaard grijs, 30x30x5cm
- Trottoirband - wegen en parkeren
  - Trottoirband, grijs, afmeting 18/20x24x100cm
  - Verlaagde trottoirbande tbv afwatering ntb
- Opsluitband - trottoir en uitstapstroken
  - Opsluitband, grijs, afmeting 10x20x100cm

Voorzieningen & meubiliar

- Bestaande lichtmasten
  - 6 meter masten met Altra PLL 36W 7 lamellen
- Lichtmasten
- Vlonders
- Autowerende middelen
  - Houtenpaal, 25x25x120cm
- Erfscheidig: Schapen hekwerk
- Erfscheiding: Waterzijde
- Bebordingsplan
  - ntb
- Fiets aanleunbeugels
- Ondergrondse contalners
  - 3 stuks: Rest, PBD en Papier

Waterhuishouding

- Lijngoot/wadi plaat
- Bodempassage
  - insteek talud
  - onderzijde talud
- Plas
  - insteek talud
  - waterlijn

Beplantingen

- Bestaande bomen
- Nieuwe aanplant bomen aandachtspunt uitwerking:
  - wortelschermen in de nabijheid k&l
- Hagen
- Rietoevers
- Siergrassen
- Bodembedekkende beplanting Carex morrowii
- Kruidenrijkgrasmengsels - bodempassage

Kabels en Leidingen

- Reservering kabel- en leidingenstrook huisaansluitingen nutsbedrijven, breedte 1.00m
- Data en telecom
- Data en telecom mantelbuizen
- Gas hoge druk
- Gas lage druk
- Warmte net
- Laagspanning
- Middenspanning
- Water

Riolering en afwatering

Bestaand systeem

- RWA leiding met stroomrichting (9.60)
- Locatie hwa woningen
- RWA ondergronds naar oppervlakte water
- RWA in goot bovengronds
- Uitstroomput
- Doorspultpunt met afvoerleiding naar greppel
- VWA met bob peilen en stroomrichting (9.06)

Nieuwe aanleg en aanpassingen

- RWA leiding met stroomrichting
- VWA leiding met stroomrichting

Stedebouwkundig plan Whemedreef

Plankaart inclusief riolering en kabels en leiding (klic)
Schaal: 1:500 | A1 | blad 2 van 3 | 20-03-2020

Rob Aben Landschapsarchitectuur
Bildersweg 20 6862 DB Oosterbeek
Bezoekadres: Amsterdamseweg 21, Arnhem (vlakbij Arnhem CS)
M 0646343444 www.robaben.com
i.s.m. Kim Kogelman Ruimtelijk Advies

Legenda

Algemeen

- Plangrens
- Erfgrens

Verhardingen

- Rijwegen gebakken klinkers
  - Terra argento, Linge formaat, keperverband
- Grijsgoot - rijwegen
  - Terra argento, Linge formaat, 7 streklagen
- Parkeervakken - betonstraatstenen
  - BSS, antraciet, kelformaat, elleboogverband
- Uitstapstrook langsparkeren
  - Betontegels, standaard grijs, 30x30xcm
- Uitvoegstrook parkeerkoffers
  - streklagen, straatbakstenen, Linge formaat
- Trottoir - betontegels
  - Betontegels, standaard grijs, 30x30x5cm
- Trottoirband - wegen en parkeren
  - Trottoirband, grijs, afmeting 18/20x24x100cm
  - Verlaagde trottoirbande tbv afwatering ntb
- Opsluitband - trottoir en uitstapstroken
  - Opsluitband, grijs, afmeting 10x20x100cm

Voorzieningen & meubiliar

- Bestaande lichtmasten
  - 6 meter masten met Altra PLL 36W 7 lamellen
- Lichtmasten
- Vlonders
- Autowerende middelen
  - Houtenpaal, 25x25x120cm
- Erfscheidig: Schapen hekwerk
- Erfscheiding: Waterzijde
- Bebordingsplan
  - ntb
- Fiets aanleunbeugels
- Ondergrondse containers
  - 3 stuks: Rest, PBD en Papier

Waterhuishouding

- Lijngoot/wadi plaat
- Bodempassage
  - insteek talud
  - onderzijde talud
- Plas
  - insteek talud
  - waterlijn

Beplantingen

- Bestaande bomen
- Nieuwe aanplant bomen aandachtspunt uitwerking:
  - wortelschermen in de nabijheid k&l
- Hagen
- Rietoevers
- Siergrassen
- Bodembedekkende beplanting Carex morrowii
- Kruidenrijkgrasmengsels - bodempassage

Kabels en Leidingen

Riolering en afwatering

Bestaand systeem

- RWA leiding met bob en stroomrichting, diameters en putnummers
- Locatie hwa woningen
- RWA ondergronds naar oppervlakte water
- RWA in goot bovengronds
- Uitstroomput
- Doorspuitpunt met afvoerleiding naar greppel
- VWA met bob pellen en stroomrichting, diameters en putnummers

Nieuwe aanleg en aanpassingen

- RWA leiding met stroomrichting
- VWA leiding met stroomrichting
- Reservering kabel- en leidingenstrook huisaansluitingen nutsbedrijven, breedte 1.00m

Stedebouwkundig plan Whemedreef

Plankaart inclusief riolering

Schaal: 1:500 | A1 | blad 3 van 3 | 20-03-2020

ROB ABEN Landschapsarchitectuur

Rob Aben Landschapsarchitectuur

Bildersweg 20 6862 DB Oosterbeek

Bezoekadres: Amsterdamseweg 21, Arnhem (vlakbij Arnhem CS)

M 0646343444 www.robaben.com

i.s.m. Kim Kogelman Ruimtelijk Advies

locatie

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING

2. STEDENBOUWKUNDIG PLAN
2.1 planconcept
2.2 plankaart
2.3 materialen
2.4 profielen
2.5 themakaarten:
- woningtypen
- erfafscheidingen
- parkeren
- ecologie
- groen
- langzaam verkeer routes
- riolering
- civiel
- afvalberging
- verlichting
- kabels en leidingen
- kunsttoepassing
- eigendommen

3. WATERPARAGRAAF

Colofon

Bijlagen
1. correspondentie met de Groene Ruimte
2. correspondentie over Verlichting
3. suggestievoorstel groter landschap

Bijlagen los
- plankaart (A0,dwg en pdf, los)
- plankaart met riolering (A0,dwg en pdf, los)
- plankaart met kabels en leidingen (A0,dwg en pdf, los)

< prachtig vergezicht op De Wheme vanaf de Immerloodijk.

1. INLEIDING

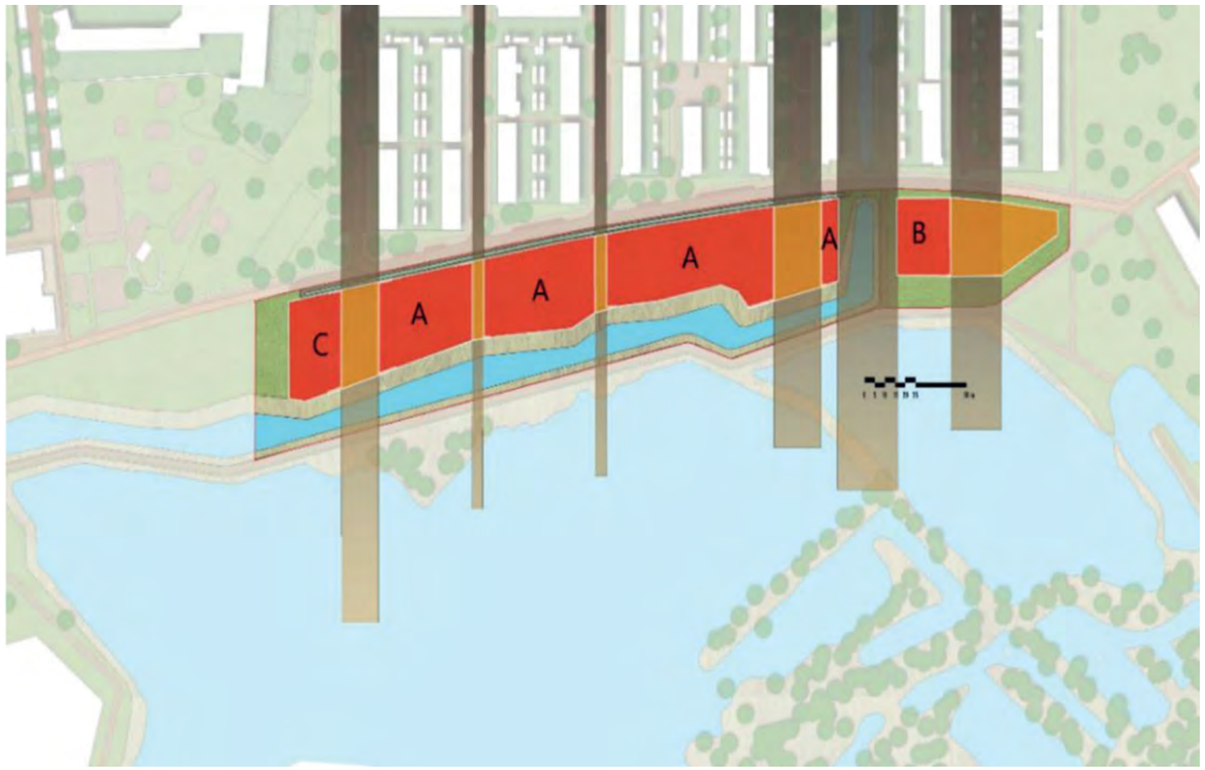

^ aangereikt stedenbouwkundig kader met bouwvelden (rood) en infra (oranje). De zichtlijnen (grijs) op De Wheme vanuit de straten structureren het plan.

< luchtfoto Google earth.

Dit Stedenbouwkundig Plan (SP) voor de Wheme is het vervolg op de door ons team gewonnen tenderinzending (12 september 2019), zoals uitgeschreven door Volkshuisvesting Arnhem.

Het concept SP is ambtelijk afgestemd in een workshop dd. 9 december 2019 en diverse bilaterale afstemmingen met gemeente en de Groene Ruimte. Er is nadere afstemming geweest met het Waterschap. Ons uitgangspunt wat betreft de Waterschapszone, is dat deze vier meter breed blijft. Waarvan twee meter plasdras (rietzone), waarbij het onderhoud ervan plaatsvindt vanuit het water. De andere twee meter wordt particulier/openbaar met een zogenaamed C-status (handhaving door het Waterschap). Zie ook pagina 28-29.

Dit plandocument is een toelichtend document op de AO plankaart voor de Wheme die als bijlage is toegevoegd evenals een AO plankaart met daarin de kabels en leidingen en een plankaart met de riolering

Nadat het Stedenbouwkundig Plan is goedgekeurd wordt het bestemmingsplan-wijzigingstraject gestart en het VO voor de woningen. De buitenruimte wordt door de gemeente uitgewerkt middels een VOIRP en DOIRP.

Arnhem, 20-03-2020

Kim Kogelman (K2 ruimtelijk advies) en Rob Aben (ROB ABEN LANDSCHAPSARCHITECTUUR)

locatie

2. STEDENBOUWKUNDIG PLAN

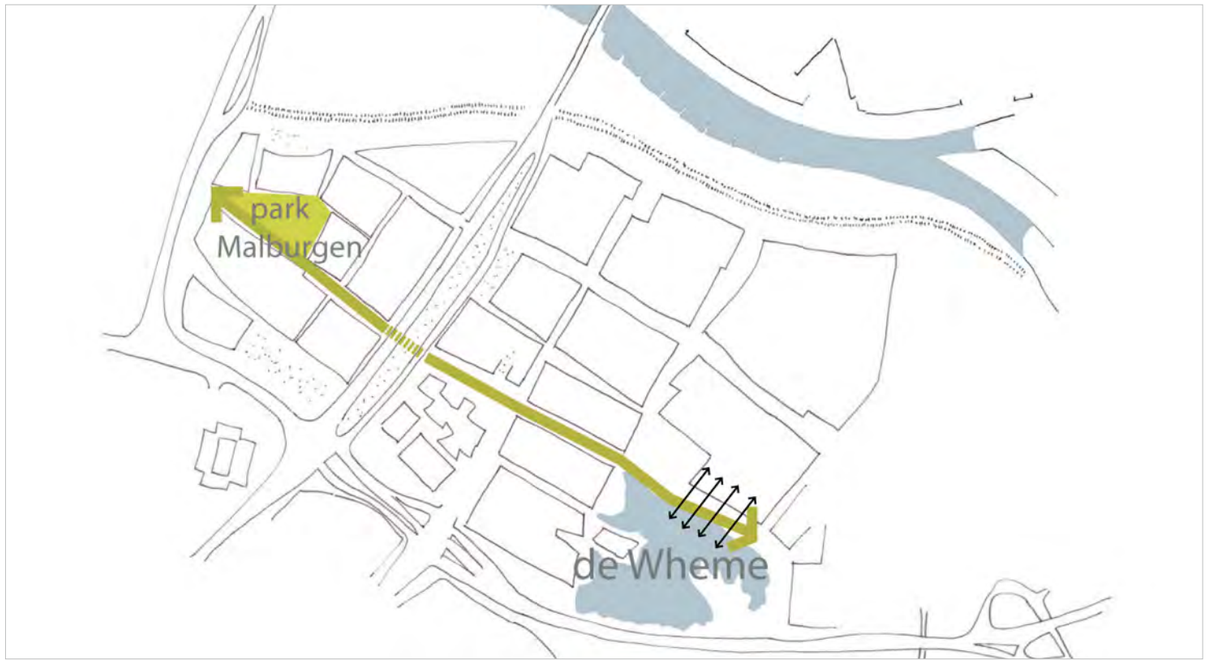

^ de locatie in Malburgen: onderdeel van de structuurdrager van de wijk en gelegen tussen een bestaande woonbuurt en De Wheme

^ plankaart uit de tenderinzending 12 sept

De tenderinzending (12 sept) was gebaseerd op een Schetsontwerp. Dit Stedenbouwkundig Plan is een uitwerking ervan. Het is slechts op enkele punten afwijkend. Op verzoek hebben we opnieuw gekeken naar verdiepingslagen en naar het parkeren aan de Whemedreef. Dit heeft voor twee rijwoningen blokjes geresulteerd in aangepaste bouwlagen (vier lagen). Het haaksparkeren uit de inzending is vervangen door langsparkeren. In de tenderfase speelde er de optie van een strandje aan de Wheme. Dit is in overleg vervallen.

De afbeeldingen op de komende pagina's en de hiervolgende tekst zijn afkomstig uit de tenderfase.

'*Stedenbouw gaat hier vooral over landschapsbouw, over aansluiting op de bestaande buurt en ….zoals altijd over parkeren. We zien de gehele zone als schakel tussen de bestaande buurt en de landschappelijke, grootse ruimte van De Wheme. Bovendien als schakel tussen de Singelzone het oostelijke deel van Malburgen. De kunst is wat ons betreft het verbeteren van die belangrijke relaties voor Malburgen en dat te combineren met een fraai, landschappelijk woonmilieu.*

LANDSCHAPPELIJK: VERWEVING
We zien de gehele nieuwbouwstrook vooral als onlosmakelijk onderdeel van De Wheme, met zijn ruige riet, spontane wilgen en elzen groei en zijn heerlijk weidse vergezichten over het water. Die sfeer en die zichten willen we zover mogelijk de aangrenzende woonbuurt in halen, tot over de Whemedreef! De zichtlijnen vanuit de straten haaks op de plas, (die ook meegegeven zijn) hebben we uiteraard gehonoreerd. We doen dit door hier de straten van de buurt als het ware door te zetten, ze worden beëindigd met een vlonder, dus met een openbare plek waar het water te zien en te bereiken is. Zo is en blijft het water (de tussengelegen watergang en verderop De Wheme) zichtbaar en goed bereikbaar vanuit de bestaande buurt. Het doortrekken van de straat (met dezelfde verhardingsmaterialen) en de vlonder zijn samen een garantie dat het ook echt open blijft. Zonder deze middelen zou het waarschijnlijk snel dichtgroeien met riet, wilgen en elzen, zoals we nu al zien aan de oevers van De Wheme. Het lijkt ons overigens goed als de huidige spontane opgroei(bomen, heesters) aan de oevers van de plas ter plekke van de beoogde zichtlijnen wordt gesnoeid. Dan is er weer zicht vanuit de straten op de plas.

Op inrichtingsniveau willen we het ruige oeverlandschap zoals gezegd zover mogelijk naar de bestaande woonbuurt, dus zelfs over de Whemedreef halen. We zetten qua beplanting in op riet (waar mogelijk) en op een ‘lookalike’ervan (waar het minder plas dras is: een relatief laagblijvende Miscanthus (olifantengras, sierriet). Beiden zijn zodenvormend en ogen weelderig en landschappelijk. Verder willen we elzen (evt. meerstammig) en wilgen toepassen. Als losgestrooide bomen en bij het parkeren aan de Whemedreef. Op de plek aan de oostzijde van het plangebied waar een haaks blokje mogelijk was willen we niet bouwen. Hier willen we de grond afgraven en zo het water naar de woonbuurt halen. De vrijkomende grond wordt gebruikt voor

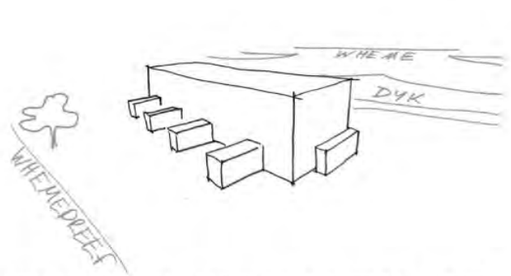

een rij van 8 woningen met berging aan de voorkant en erker aan de kopgevels

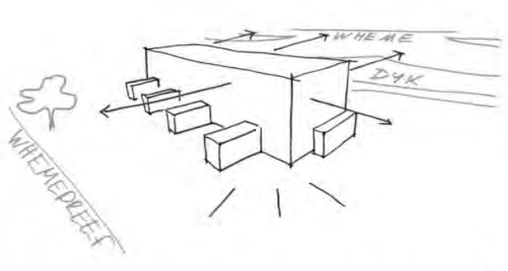

de woningen richten zich op de Wheme en de straat

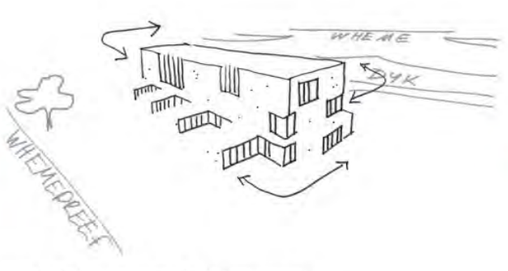

materialen overhoeks laten gaan, en kijkers introduceren

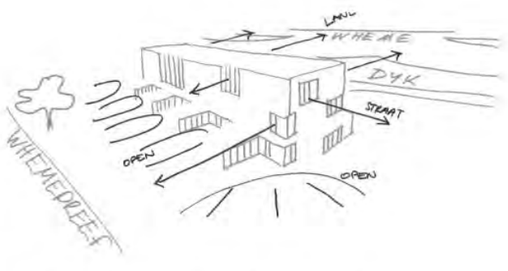

woningen die reageren op hun omgeving

^ plankaart accenten uit de tenderinzending 12 sept

het ophogen van de kavels (aansluiting op straatniveau van de driehoekige ruimtes en extra goed zicht vanuit de woning).

De nieuwbouwlocatie wordt zo opgenomen in de landschappelijke sfeer van De Wheme en zet deze landschappelijke sfeer door tot aan de bestaande woonbuurt. Bovendien wordt het water beter bereikbaar gemaakt door de vlonders en de brug. De brug is feitelijk een lange houten vlonder.

VERKAVELING
De nieuwbouw komt in korte rijen (en een appartementenblok) die in hetzelfde orthogonale patroon staan als de bestaande woningen. Daarmee zijn ze onderdeel van de bestaande wijk en zorgen ze ervoor dat de Whemedreef een gevarieerde, verspringende zuidwand krijgt. Met extra aandacht voor de kopwoningen. De bestaande driehoekige restruimte (grasveldjes) aan de noordzijde van de Whemedreef krijgen door onze verkavelingsopzet een contravorm aan de zuidzijde van de weg. Ook weer een middel om te verweven met het bestaande. Beide repeterende driehoekige ruimtes aan weerszijden van de weg worden wat ons betreft ingericht met kruidenrijk grasland. Zo wordt de ‘prettige ruigte’ van De Wheme verder de buurt in gehaald, wordt aansluiting gezocht met de heringerichte Singelzone in het westen en zijn de grasvelden ecologisch gezien veel waardevoller.

Geheel aan de westzijde van de nieuwbouwstrook, komt een vierlaags, alzijdig appartementenblok. Dit is het begin of het einde van de nieuwbouwlocatie; de blikvanger van de nieuwbouw. Het staat relatief los, en vrij in de (vooral landschappelijke) ruimte.'

< impressie rijwoningen en
doorzicht naar plas(opZoom architecten, tenderinzending)

< toelichting op rijwoningen
(opZoom architecten, tenderinzending)

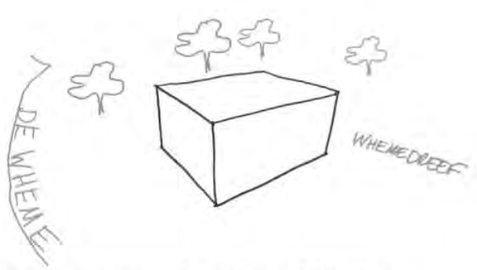

een compact woongebouw in een bijzondere landschappelijke setting: tussen water en groen

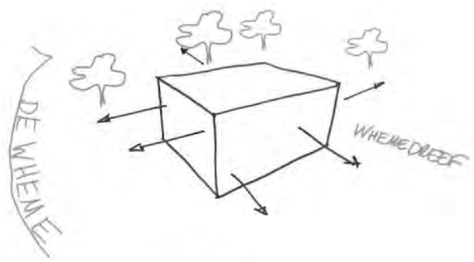

een alzijdig woongebouw

materialen overhoeks laten gaan, en kijkers introduceren

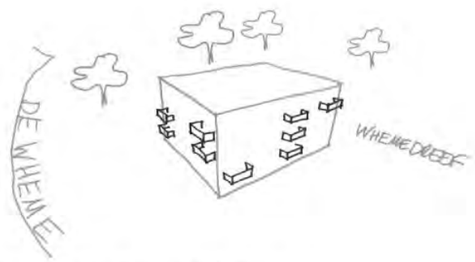

de speelse positie van de balkons

^ plankaart bouwlagen (aanvullend op tenderinzending)

< impressie alzijdig appartementenblok(opZoom architecten, tenderinzending)

< toelichting op appartementenblok (opZoom architecten, tenderinzending)

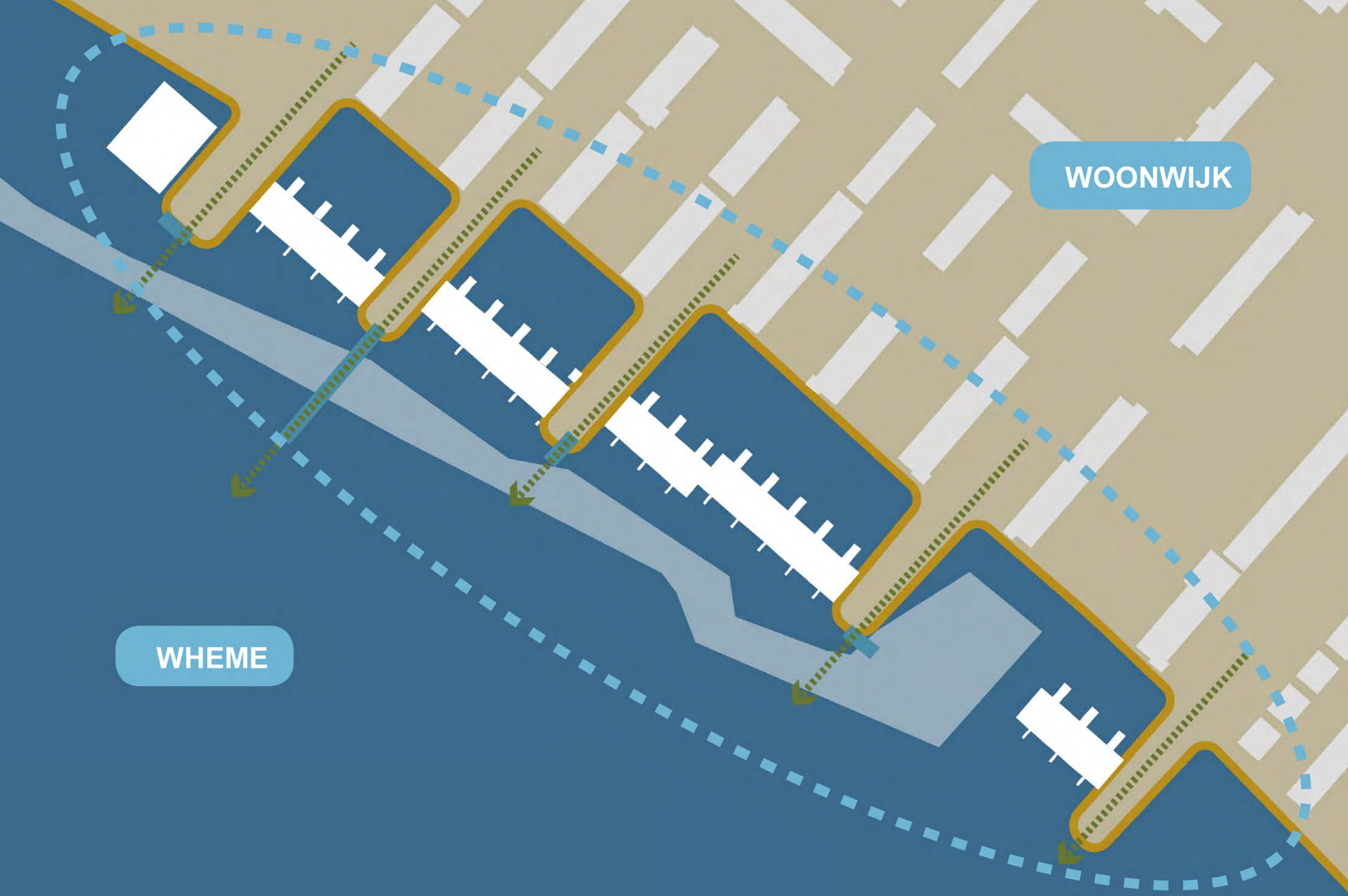
WOONWIJK
WHEME

2. 1 PLANCONCEPT

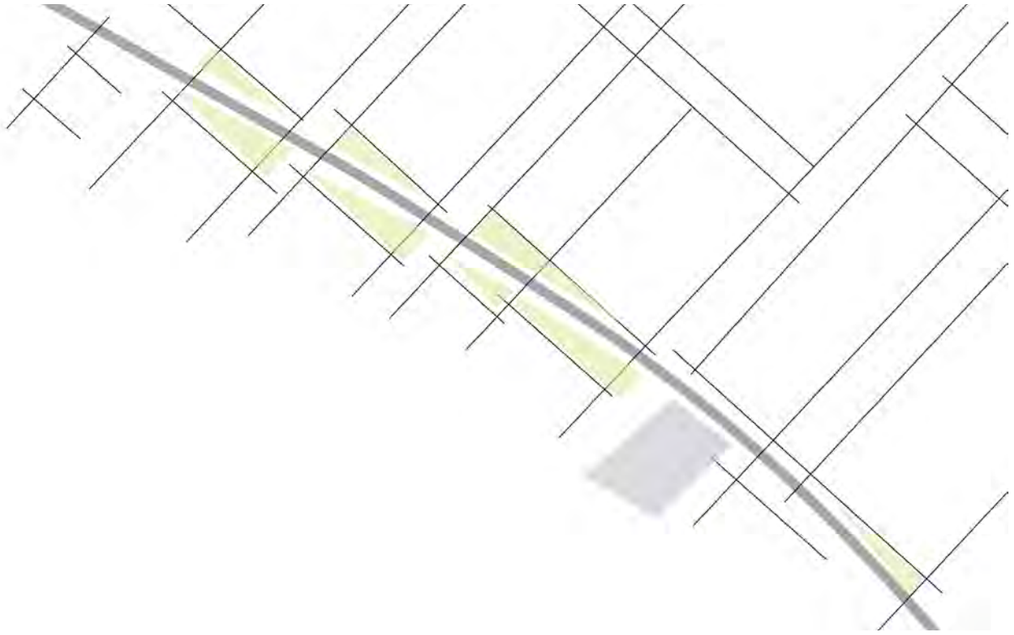

^de lange gebogen Whemedreef versus het orthogonale kavelpatroon

< concept: de wijk doortrekken naar De Wheme en vice versa: de landschappelijke kwalitieten van De Wheme lopen tot aan de gevels van de bestaande woningen.De straten lopen door tot tegen de plas waar ze eindigen in een uitzichtpunt (vlonder). De zichtlijnen lopen door.

^impressie 'plaszijde' rijwoningen en doorzicht naar straat (opZoom architecten, tenderinzending)

De huidige locatie is al bijzonder, we willen dat vooral behouden. Dat doen we door gebruik te maken van de beplantingen, verhardingen en vergezichten die er al zijn.

KIJKERS IN ARCHITECTUUR EN BUITENRUIMTE
De zichtlijnen uit de uitvraag zijn doorgezet tot aan de wateroevers. De haaks op De Wheme gelegen straten worden doorgezet tot tegen de 4m zone van het Waterschap. Aan het uiteinde van de straten komen vlonders (in de 4m zone) die daarmee voorkomen dat er opgaande beplanting in de zichtlijn gaat groeien. Dit worden zo openbare plekken aan het einde van de straten. Bij voorkeur wordt overigens de opgaande beplanting aan de Immerloodijk (plaszijde) op deze locaties gesnoeid (gemeente).

LANDSCHAPPELIJKE WHEMEDREEF
De Whemedreef is een prachtige, traag buigende lijn die als structuurdager fungeert voor dit deel van Malburgen. Het profiel is zo landschappelijk mogelijk ingericht onder andere door het symmetrisch te maken: aan de noordzijde van de weg liggen langsparkeervakken en driehoekige grasvelden tussen het orthogonale patroon van de straten en de Whemedreef. Dit herhalen we aan de zuidzijde. Samen geeft dit een rustig vanzelfsprekend profiel. Aan beide zijden willen we bovendien het gras inzaaien met een kruidenmengsel voor de biodiversiteit en om de relatief kleine grasvelden wat meer ruimtelijke impact te geven.

ZICHT VANAF IMMERLOODIJK
De Immerloodijk is een prachtige, vrij in het water gelegen, dijk met een openbaar pad erop. Het zicht vanaf de Immerloodijk naar de woningen dient zo landschappelijk mogelijk te worden en blijven. Ter voorkoming van verrommeling door particulieren zijn er al in de Tenderfase diverse middelen ingezet: er komt geen achterpad, er komen meeontworpen bergingskasten en korte schuttingen, er worden hagen geplant tussen de percelen, er komt een afscheiding (schapenhek) als erfafscheiding tussen de waterschapszone en de tuinen. En als laatste: de helft van de 4m zone van het Waterschap wordt een plasberm waar vanzelf riet zal groeien. De andere helft van de 4m zone wordt pariculiere grond met restricties die door het Waterschap gehandhaafd worden. Verder wordt deze zijde in het bestemmingsplan als geheel als 'Landschapszone' geduid (geen erf) en wordt het verbod op plaatsen van o.a. schuttingen en stallingen contractueel vastgelegd in de koopovereenkomst.

SIERRIET
0m de landschappelijke sfeer van De Wheme zoveel mogelijk de wijk in te halen kiezen we voor grote vakken sierriet (..... dat 1,5m hoog wordt). Dit geeft een landschappelijk beeld, een landschappelijke schaal, het zorgt voor een 'bufferzone tussen openbare delen en gebouwgevels.

2. 2 PLANKAART

Op de hiervolgende pagina's staat de 'ingekleurde' plattegrond van het geheel en van onderdelen. De lijnentekening (op A0) is separaat toegevoegd.

NOOT: de woningen worden nog verder uitgewerkt (hierna volgt een VO), kleine wijzigingen daarin kunnen leiden tot kleine aanpassingen van de buitenruimteinrichting. Ook speelt de mogelijkheid dat het appartementencomplex van 19 naar 21 woningen gaat. Met het aantal parkeerplaatsen spelen we daar al op in, nog niet met de terrassen op de begane grond omdat de positie ervan nog niet bekend is.

Slangenwortelstraat
De Whemedreef
Krabbescheephof
Zwanebloemlaan
Immerloodijk
Stedebouwkundig plan Whemedreef
Plankaart
Schaal: 1:500 | A1 | 20-03-2019
ROB ABEN
www.robaben.com

suggestie: profiel hier versmallen zoals westelijk deel (3.50m asfalt)

kruidenrijk grasland

3x ondergronds afvalberging

< deze pagina: zoom rond appartementenblok

<< pagina hiernaast: hoofdplankaart

bestaand grasland

verharde zone rondom: entrees en terrassen ntb

fietsnietjes

bodempassage

sierriet

lijngoot

fietsberging

private haag

bergingen

bodempassage

mogelijke erker

boom in Parkeerkoffer

riet

verlenging rijbaan ivm uitrijden

private hoge haag en hek

vlonder

lijngoot

De Whemedreef

middengoot

2.50

2.50

uitstapstrook

fietssluis

brug/vlonder

2.50

2.50

< deze pagina: zoom Wheme dreef met symmetrisch profiel
<< pagina hiernaast: parkeerkoffer tussen twee blokken met rijwoningen

doorgaande route

langsparkeren idem aan overzijde rijbaan

vuiltrek locatie (bestaand)
afgraving
steiger
bestaand pad
bestaande grasoevers
2.50
2.50

< deze pagina: zoom rond de meest oostelijke woningrij
<< pagina hiernaast: zoom rond afgraving (water aan Whemedreef!)

bodembedekker rand achterlangs ivm haagsnoei door bewoners

lage haag+ schapenhek

3x zoete kers

kruidenrijk gras

3x notenbomen

bestaand gras

materialen overeenkomstig woonwijk

^30x30 betontegels, rode gebakken klinkers lingeformaat, lichtmasten: alles zoals elders in de wijk

^middenmolgoot tbv afwatering straten

^schapenhek als (extra) afrastering) (onderhoud ligt geheel bij private eigenaren)

^parkeervakken in grijze bss

^ligusterhagen, op particuliere kavels door eigenaren te onderhouden

^lijngoot tpv kruisingen wadi's met verharding

2. 3 MATERIALEN

De materialenkeuzes en detailleringen zijn of afkomstig uit de bestaande woowijk of gebaseerd op de landschappelijke beplanting van De Wheme. De materialen zijn afgestemd op het 'gele boekje' en op de gids openbare ruimte (arnhem.nl/gidsopenbareruimte).

Voor de nadere uitwerking door de architecten geldt het treffen van voorzieningen aan de bebouwing, zoals de verblijfplaatsen van vleermuis, huismus en gierzwaluw die vanuit de eerdere ontheffingen Flora- en faunawet ook in deze zone zijn voorzien. Dit conform uitgangspunten natuurwetgeving.

VERHARDING
- betontegels donkergrijs 30 x 30 cm (trottoirs, entree appartementengebouw, uitstapstroken);
- BSS keiformaat, antraciet elleboogverband (parkeervakken);
- gebakken klinker Lingeformaat, kleur: Terra argento, keperverband (rijwegen) halfsteens (molgoot en tussen parkeervakken);
- lijngoot als verbinding tussen wadi's ter plekke van trottoirs en rijbanen)

BEPLANTING
- Ligustrum ovalifolium, ligusterhagen(60cm breed, aan voortuinen 1.20m hoog, achterzijdes 1.80m). het onderhoud op private kavels door pariculieren;
- kruidenrijk grasland (wadi's). Het mengsel dient afgestemd te worden op de waterbergende functie. Om een rijkbloeiend eindbeeld te verkrijgen zijn onderstaande punten van belang:
    - Welke bodemsoorten zijn er in de toplaag verwerkt: klei, zand of een mengsel?
    - Voedselrijkdom van de grond: schraal of voedselrijk?
    - Vochtigheid van de bodem: is de grond overwegend droog of nat?
    - Ligt de locatie in de zon, halfschaduw of schaduw?
    - Mee zaaien ten behoeve van kleureffect A6: akkerbloemmengsel (eerste jaarsbloeiers);

  Aandachtspunt bij de keuze van de toe te passen kruidenmengsels: deze dient pleksgewijs gezamenlijk met een heemspecialist/ leverancier bepaald te worden
- Sierriet (het cruciale detail..) . We stellen voor siergras toe te passen met een hoogte van 1,00-1,50m. Het moet lijken op riet. Dus grote, ruige, landschappelijke groepen. Zodevormend opdat er na circa twee jaar geen onkruid tussen groeit. Dus geen losse pollen en ook geen heesters, dat is geheel tegen het concept (aansluiten op landschap Wheme). Voor de grotere groepen willen we siergrassen die ca 1.50m hoog worden. Als soort suggereren we siergras Deschampsia cespitosa (eventueel in combinatie met: Calamagrostis x acutiflora 'Karl Foerster'). Voor de toepassing van deze plant is vereist dat de eerste twee jaar onderhoud door Koopmans en Volkshuisvesting is geborgd. Op smalle planstroken en daar waar het plantvak grenst aan een haag kiezen we voor bodembedekkers (voorstel: Zegge (Carex morrowi Variegata). Mede omdat deze ook een landschappelijke uitstraling heeft en zodevormend is.
- Riet (oevers Waterschap)
- Salix alba (schietwilg);
- Alnus glutinosa 'Laciniata'(fijnbladige els);
- Prunus avium (zoete kers);
- Juglans regia (notenboom, op verzoek van bewoners).

OVERIG
- vlonders, brug: eenvoudig, van duurzaam hout (duurzaamheidsklasse 1), steigers dienen ontworpen te worden op een levensduur van tenminste 40 jaar;
- schapenhekken (kastanjehout circa 1m hoogte, ingebonden met stalen draden) en een latafstand van 7/8cm. Het onderhoud ligt geheel bij private eigenaren;
- 6m lichtmasten (standaard volgens gids openbare ruimte en zoals ze al staan aan de Whemedreef, met mogelijkheid tot afschermen ivm ecologische wensen);

materialen overeenkomstig landschap

^ riet, wilgen, elzen...zoals aan de oevers van De Wheme

^eenvoudige houten steigers en dito brug

^kruidenrijk grasland ntb.

^schietwilg, els

^'sierriet': Als soort suggereren we Ruwe smele: Deschampsia cespitosa (eventueel in combinatie met: Calamagrostis x acutiflora 'Karl Foerster').

licht gemêleerd metselwerk

houten elementen

cementgrijs

bruinbeige

bleekgroen

beige grijs gemeleerd metselwerk, donkere voegen

principe peilen

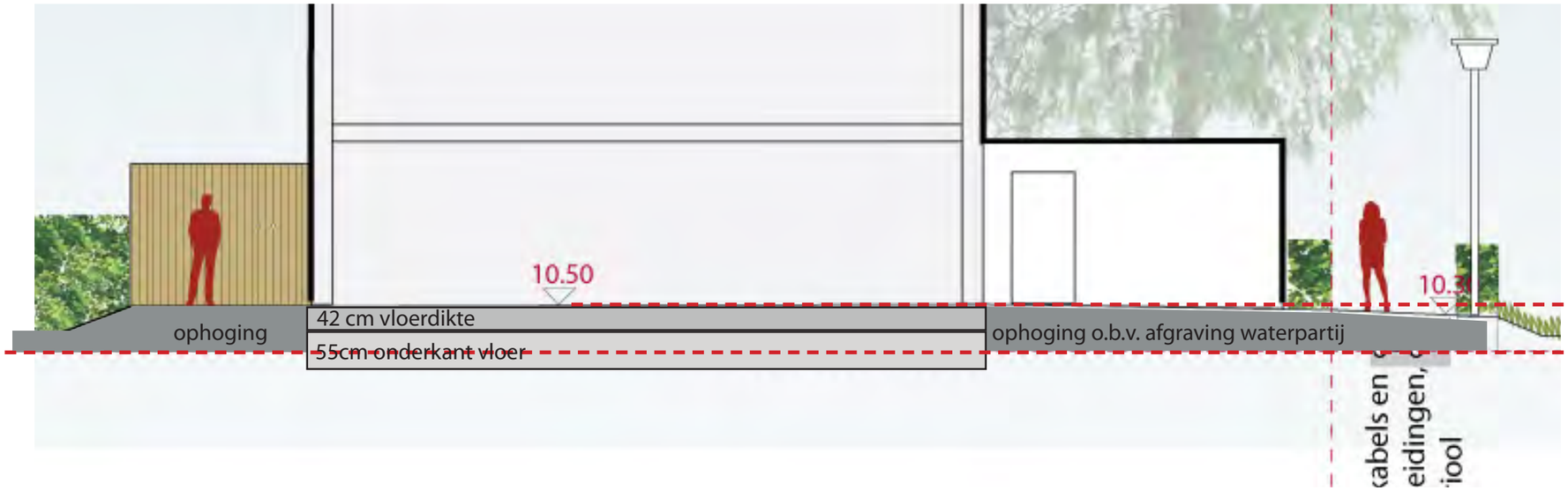

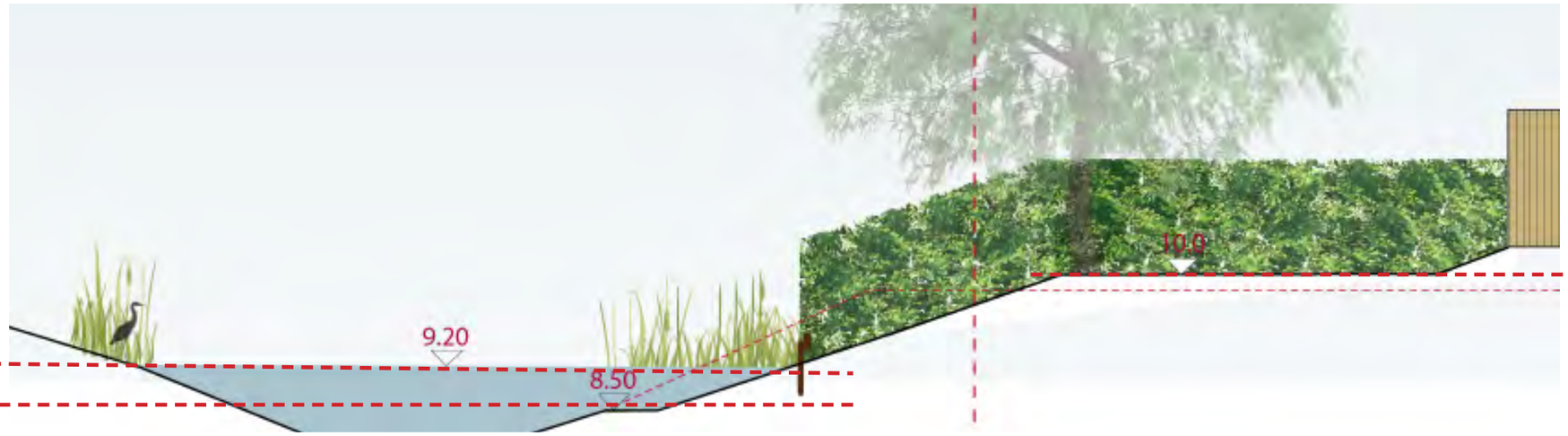

2.4 PROFIELEN

UITGANGSPUNTEN:
- Het streefpeil in de zomer ligt op 9.20m+NAP;
- In de winter ligt dat op 9,30m+NAP;
- Bij extreme buien T100 bui, wordt uitgegaan van een peilstijging van het zomerpeil met 1.00m à 10.20m+NAP

Voor de achtertuinen stellen we voor een peil van 10,0+ NAP. Dit biedt een veilige marge bij fluctuerend water en is gerelateerd aan extreme grondwaterschommelingen. NB. op pag. 52 en 53 staat aanvullende toelichting op de gekozen peilen.

De profielen zijn mede gebaseerd op de planhoogtekaart van TAUW (tekeningnummer 23, DI0SBP en D0-IRP van 0w1, 0w3, WHp1, WHw1 en WHw2, 23-6-2011). Uitgangspunt is een gesloten grondbalans. De vrijkomende grond uit de afgraving zal benut worrden voor het ophogen van de voortuinen, trottoirs en terrassen aan de achterzijdes van de woningen.

In de huidige situatie wordt de Whemedreef begeleid door een wadi. Deze is eerder aangelged vooruitlopend op woningen die niet gerealiseerd zijn. De wadi (bodempassage) wordt iets verlegd ten behoeve van langsparkeerplekken. Bovendien wordt de wadi (bodempassage) op diverse plekken vergroot tot waterbergingsvlakken.

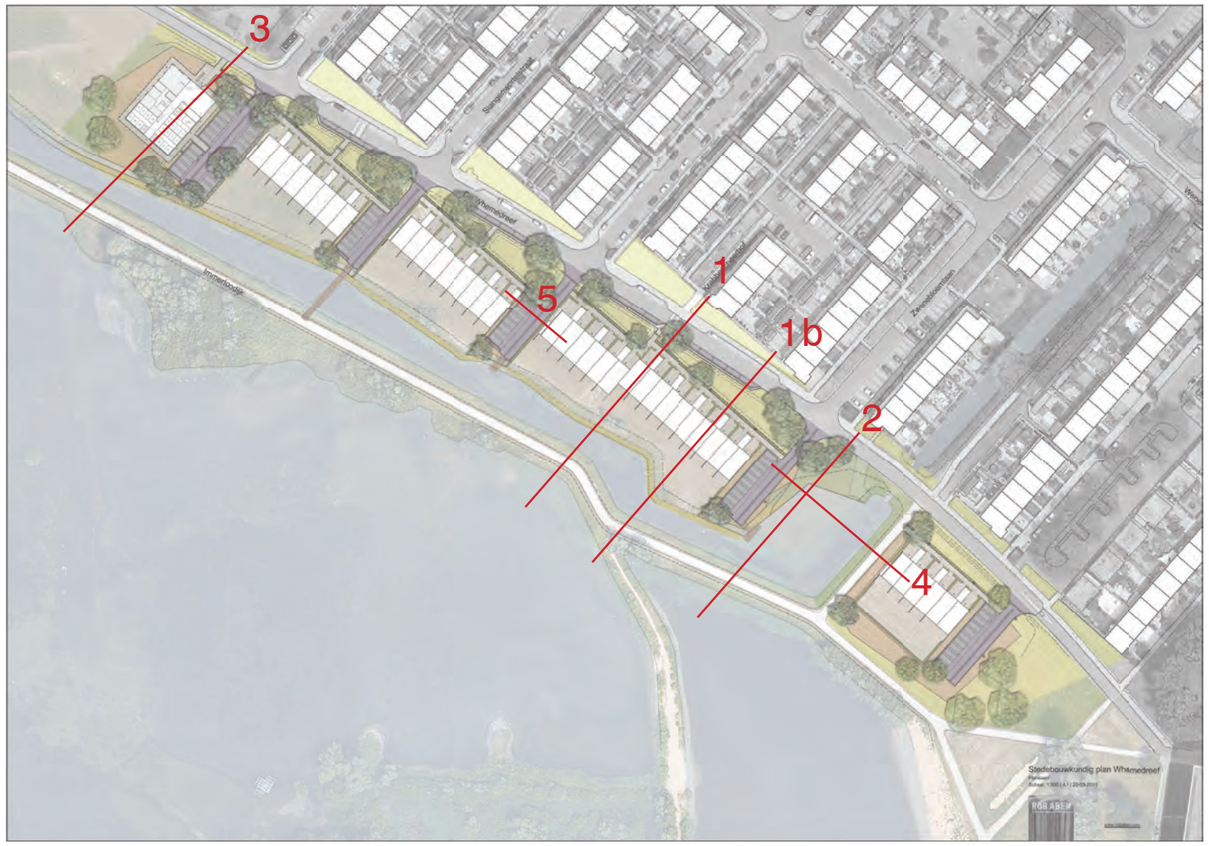

^ profiellocaties

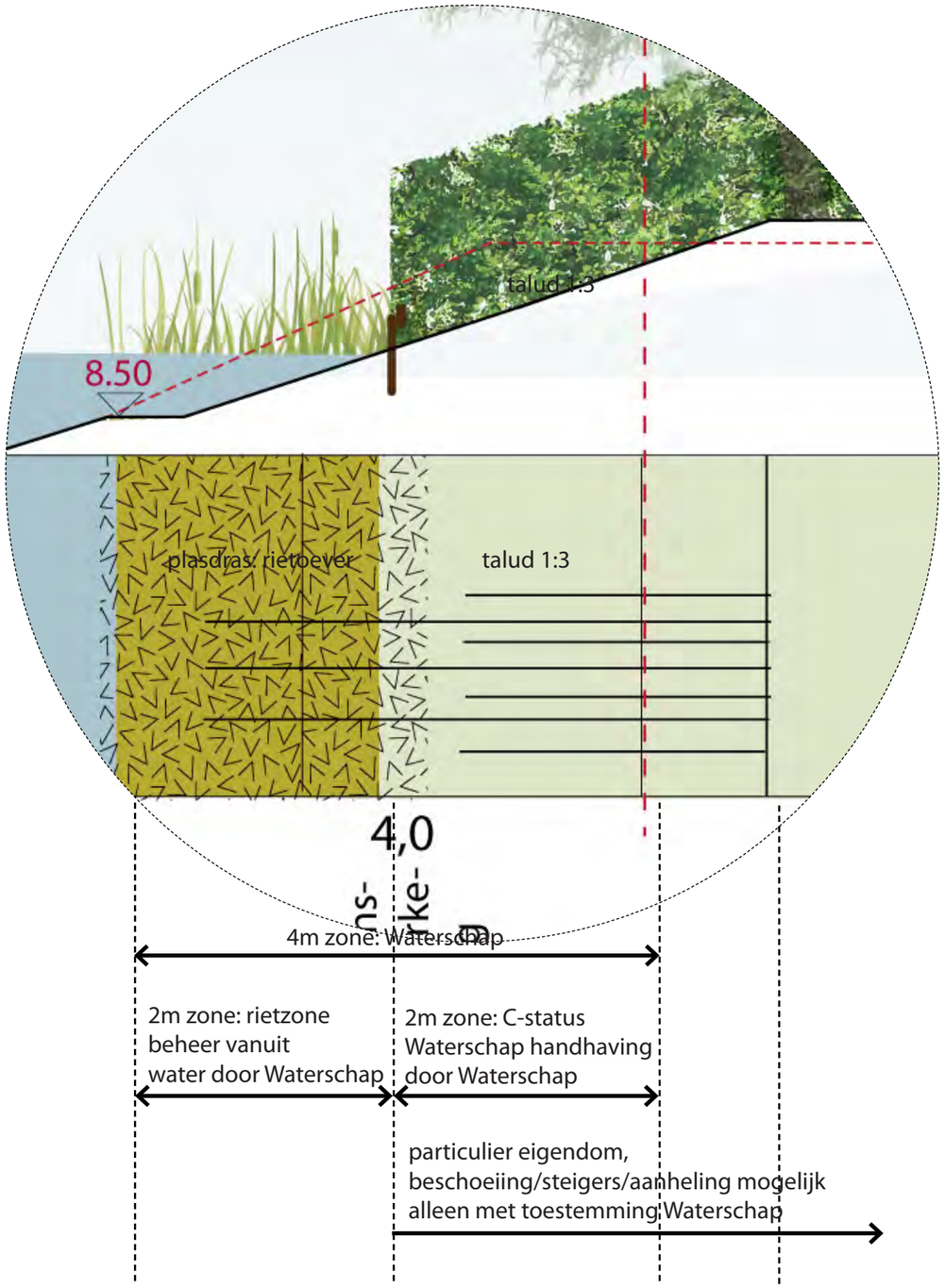

^ Principeprofiel waterschapszone grenzend aan particuliere tuinen; eigendom en beheer

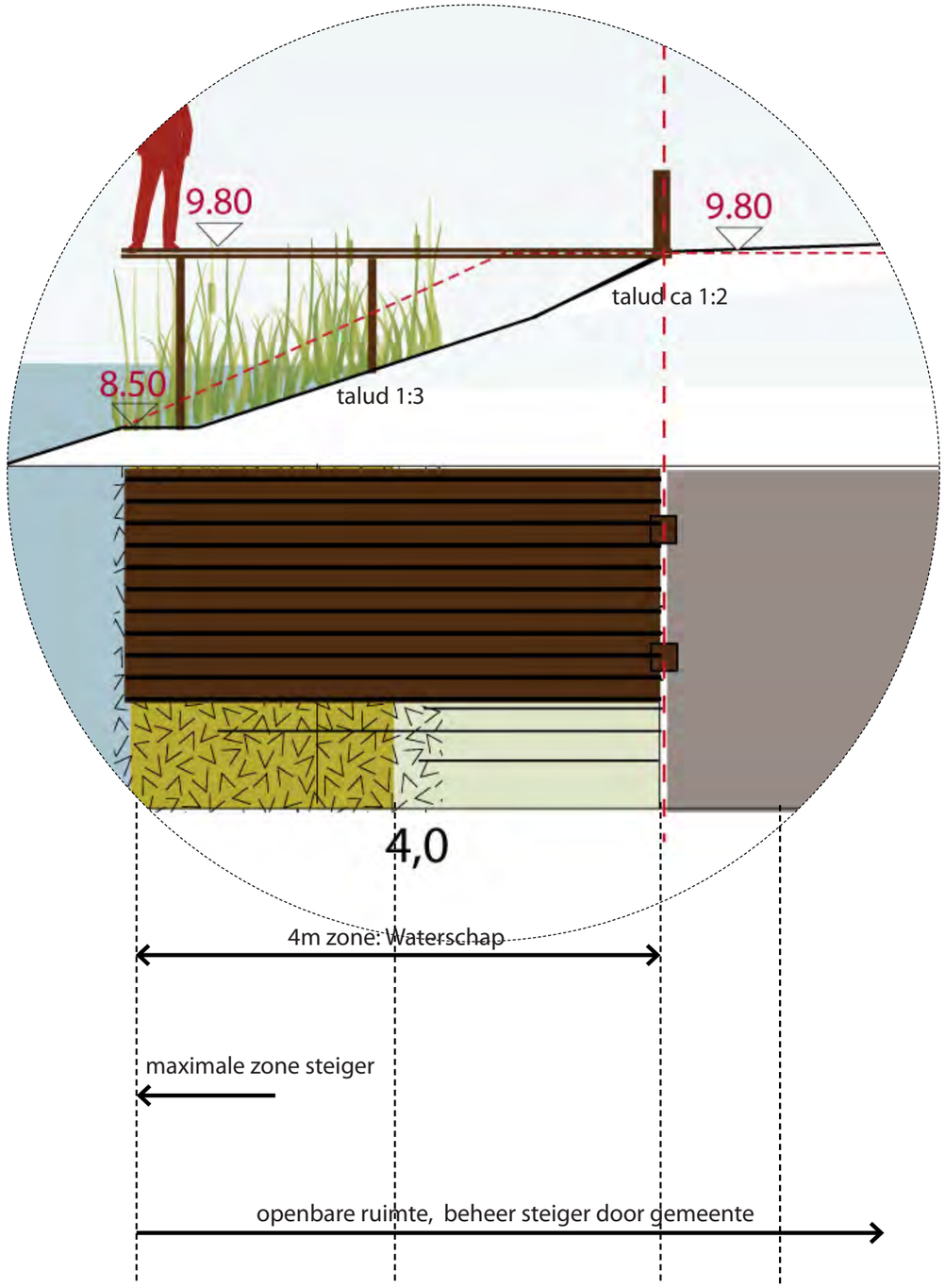

^ Principeprofiel waterschapszone bij steigers aan parkeerkoffers; eigendom en beheer

principeprofiel Waterschapszone

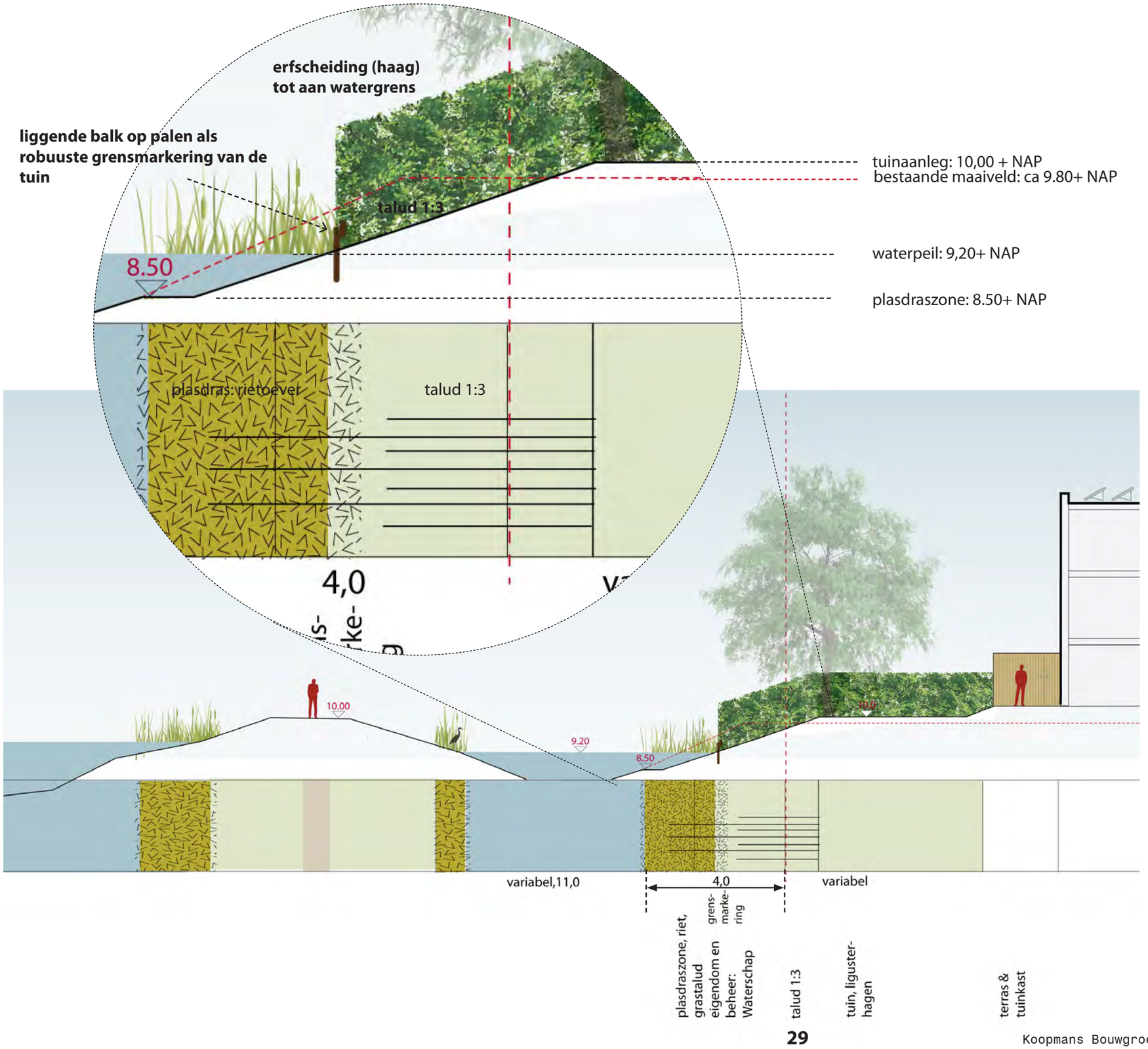

profiel 1, haaks op de Whemedreef

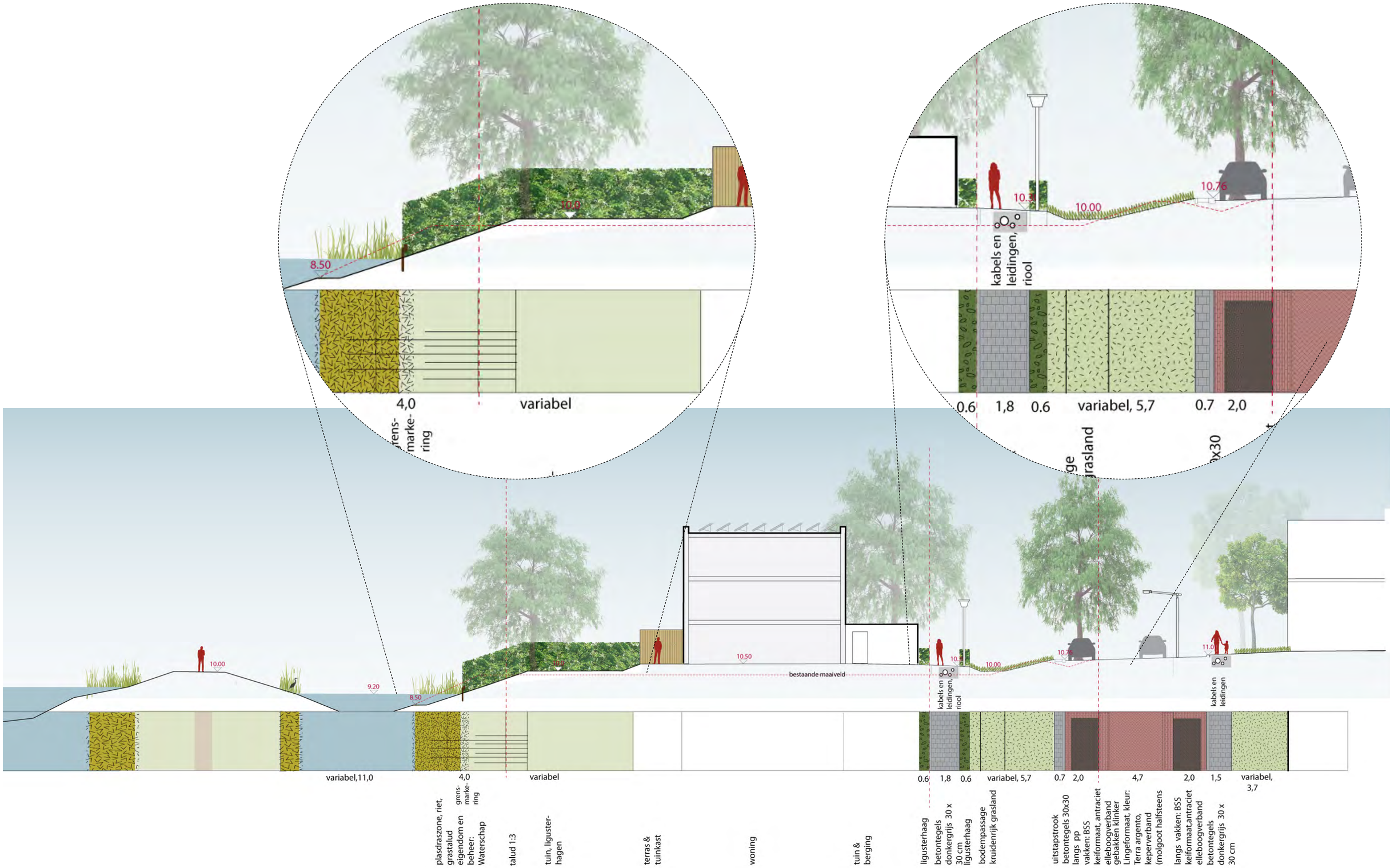

profiel 1b, haaks op de Whemedreef

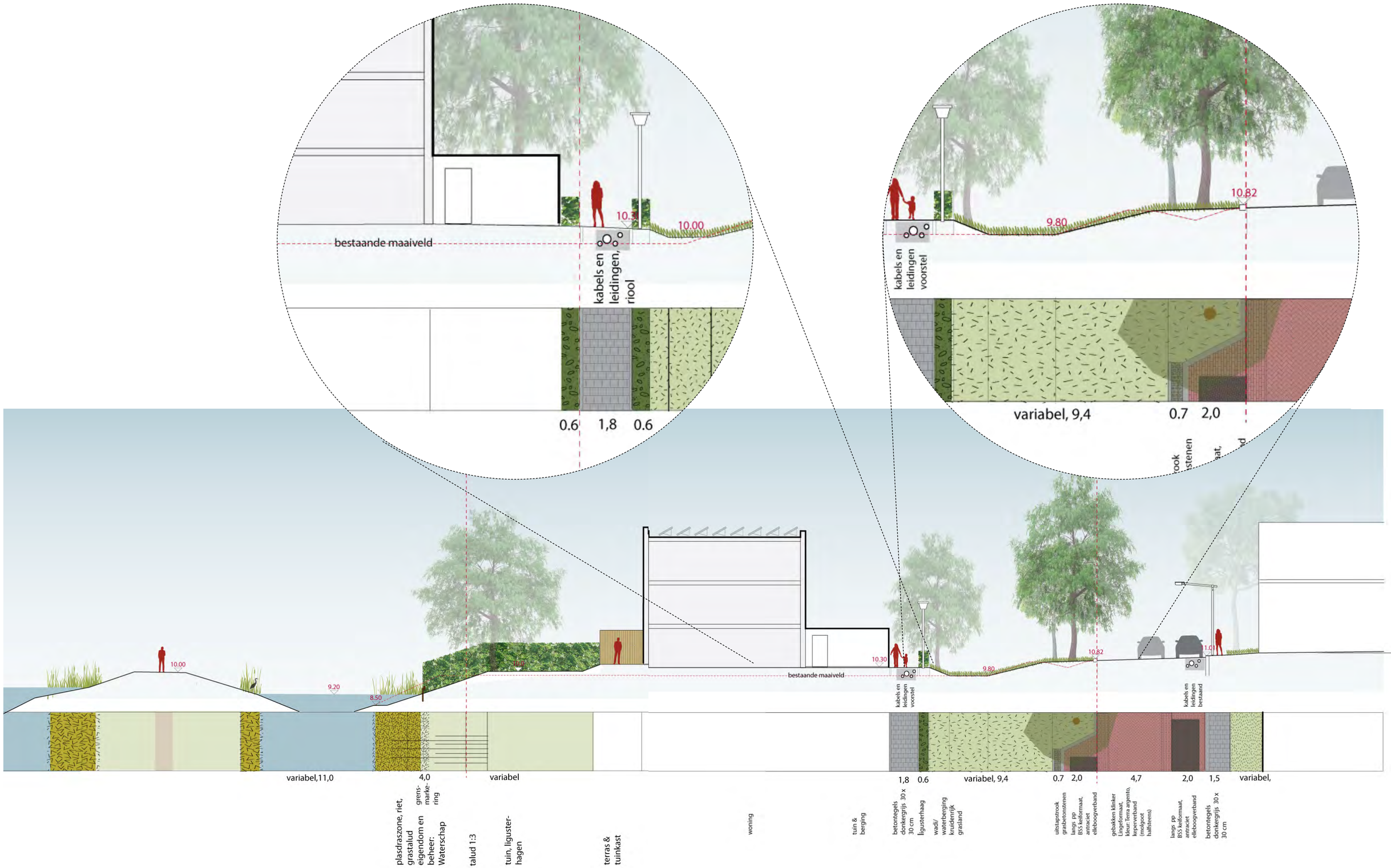

profiel 2, haaks op de Whemedreef tpv open water

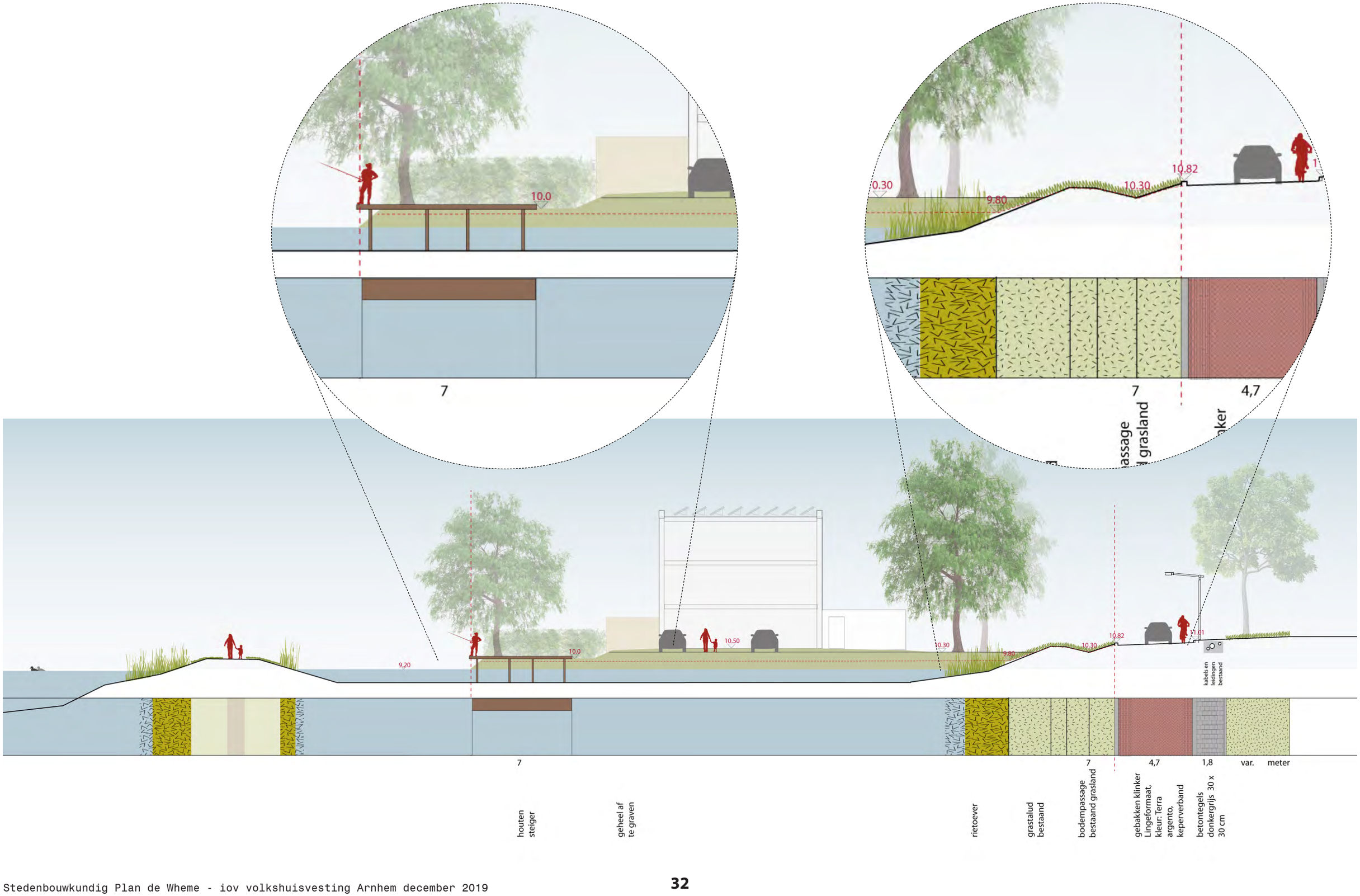

profiel 3, haaks op de Whemedreef tpv appartementenblok

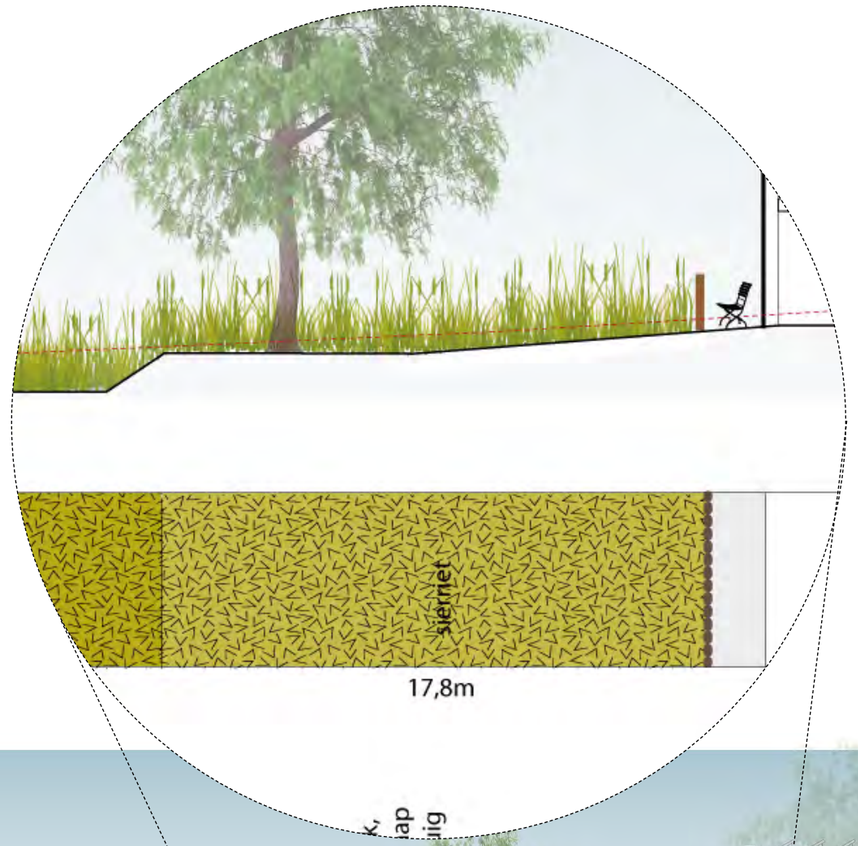

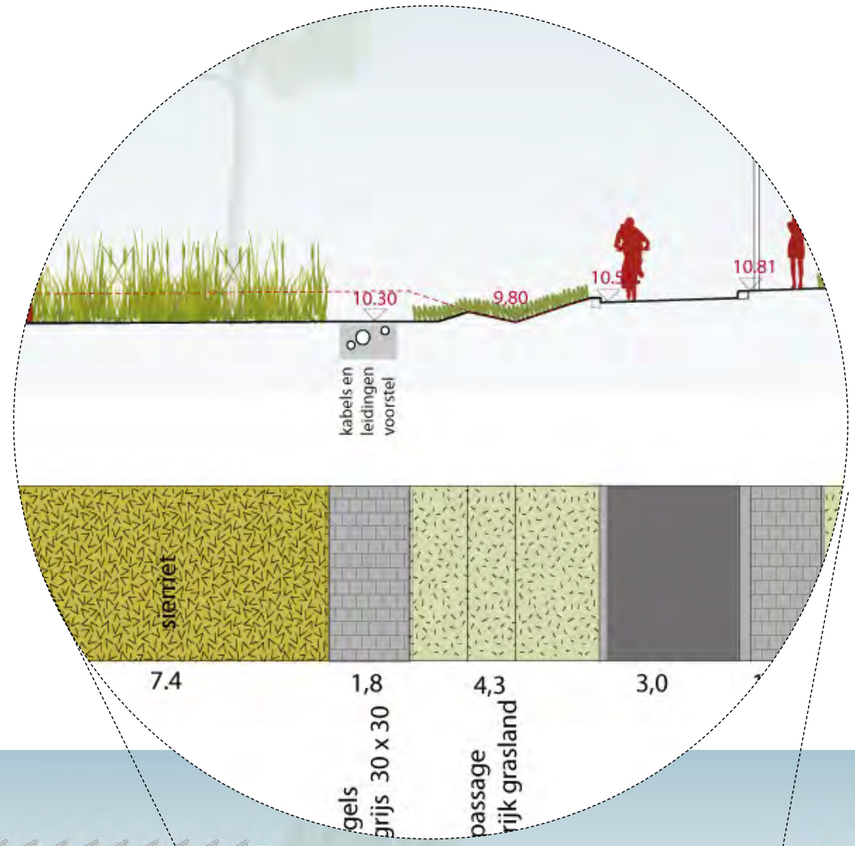

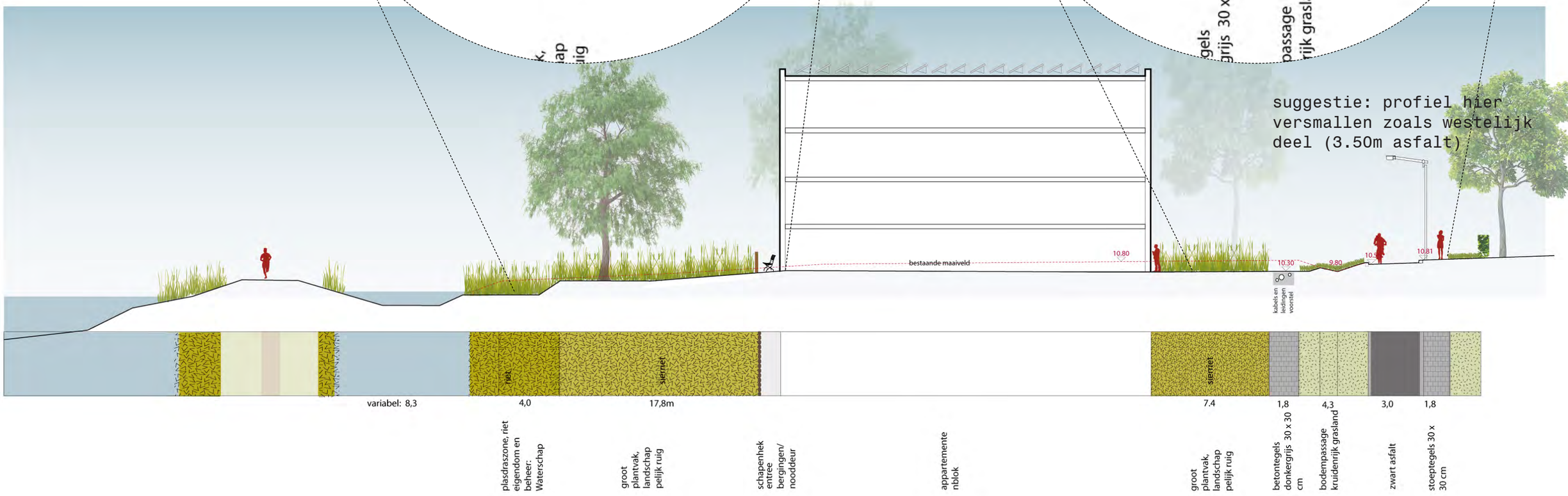

profiel 4, parallel aan Whemedreef tpv oostelijke woningrij

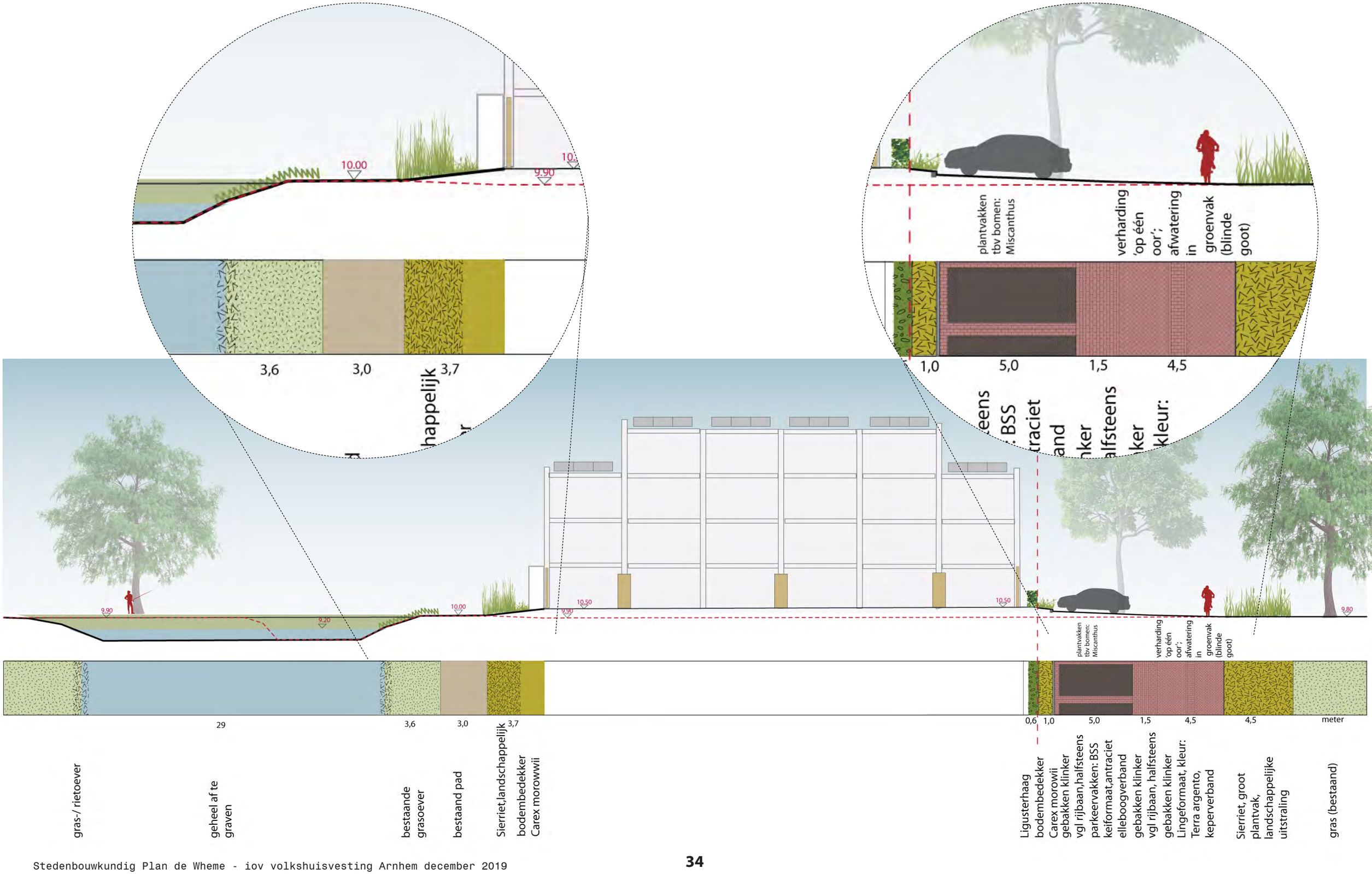

profiel 5, parkeerkoffers

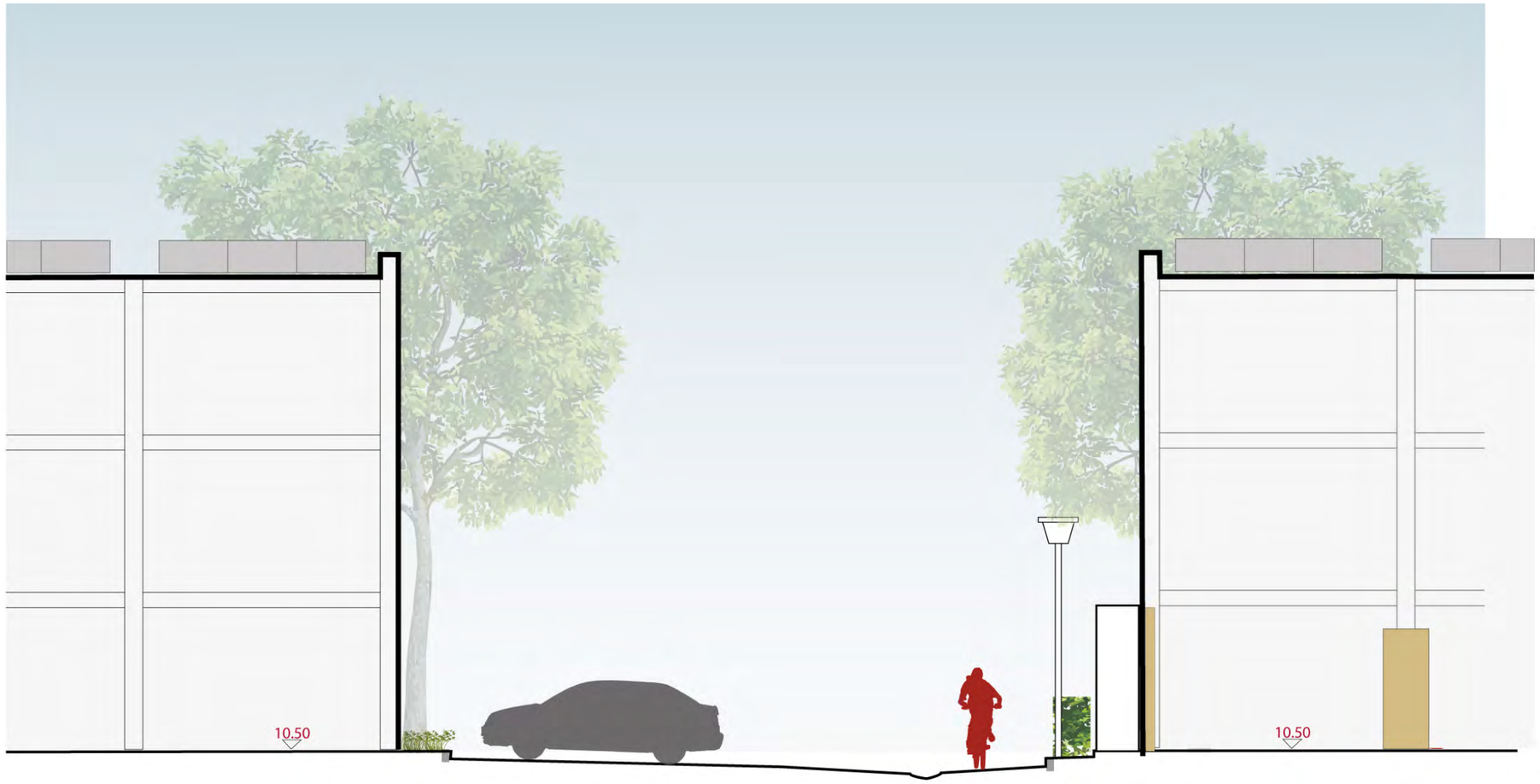

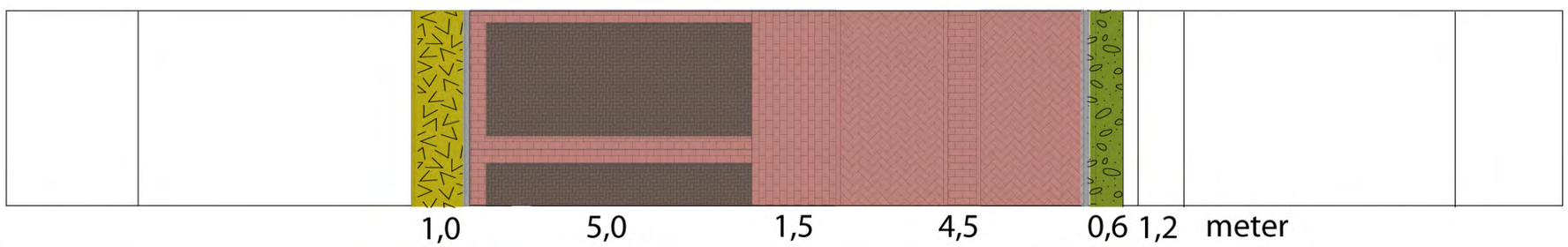

1,0 5,0 1,5 4,5 0,6 1,2 meter

bodembedekker: Carex Morowii

gebakken klinker vgl rijbaan, parkeervakken: BSS keiformaat, antraciet elleboogverband

gebakken klinker vgl rijbaan, halfsteens

gebakken klinker Lingeformaat, kleur: Terra argento, keperverband (molgoot halfsteens), randen: strekse lagen

ligusterhaag

thema: woningtypen

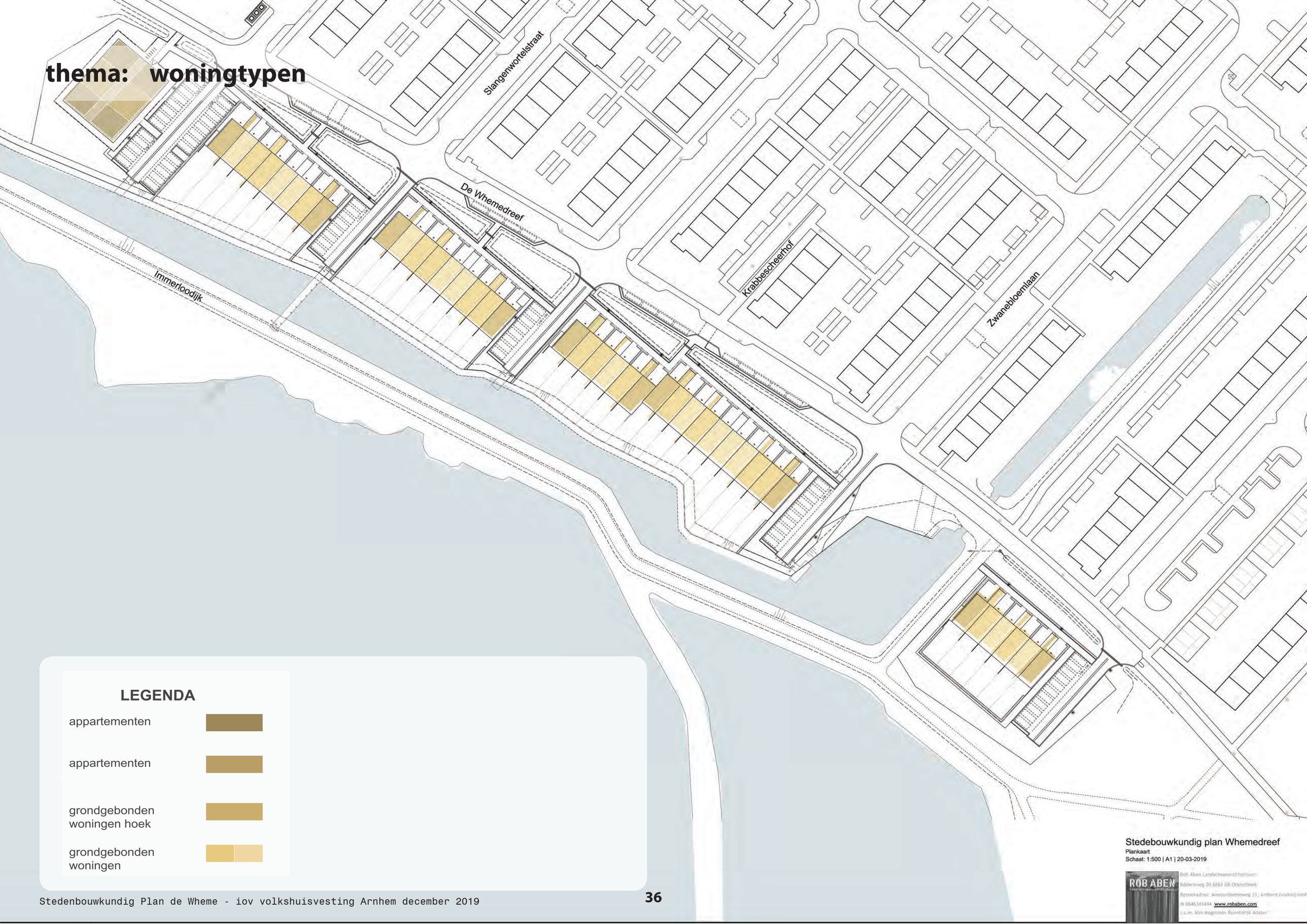

LEGENDA

- appartementen
- appartementen
- grondgebonden woningen hoek
- grondgebonden woningen

Stedebouwkundig plan Whemedreef
Plankaart
Schaal: 1:500 | A1 | 20-03-2019

ROB ABEN
Rob Aben Landschapsarchitectuur
Bilderswg 20 6862 DB Oosterbeek
Bezoekadres: Amsterdamseweg 21, Arnhem (viakkij) Arnh
M 0646343444 www.robaben.com
i.s.m. Kim Kogelman Ruimtelijk Advies

2. 5 THEMAKAARTEN

- woningtypen
- erfafscheidingen
- parkeren
- ecologie
- groen
- langzaam verkeer routes
- riolering
- civiel
- afvalberging
- verlichting
- kabels en leidingen
- kunsttoepassing
- eigendommen

thema: erfafscheidingen

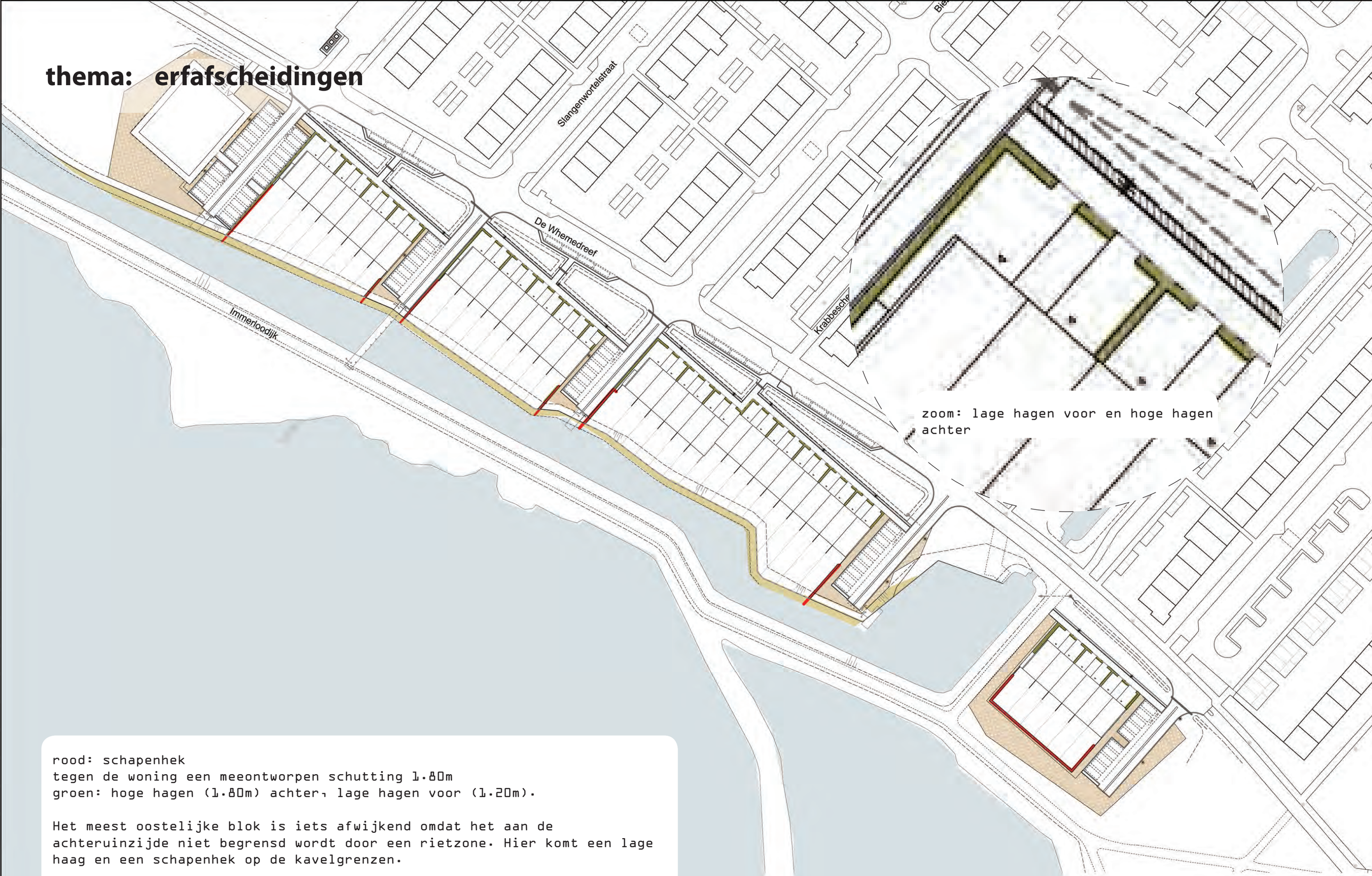

zoom: lage hagen voor en hoge hagen achter

rood: schapenhek
tegen de woning een meeontworpen schutting 1.80m
groen: hoge hagen (1.80m) achter, lage hagen voor (1.20m).

Het meest oostelijke blok is iets afwijkend omdat het aan de achteruinzijde niet begrensd wordt door een rietzone. Hier komt een lage haag en een schapenhek op de kavelgrenzen.

verder fungeren de rietzone en de sierrietzones als overgang/buffer tussen openbaar en prive.

Stedebouwkundig plan Whemedreef
Plankaart
Schaal: 1:500 | A1 | 20-03-2019

ROB ABEN
Rob Aben Landschapsarchitectuur
Bilderswg 20 &62 DB Oosterbeek
Bezoekadres: Amsterdamseweg 71, Arnhem (via Kadijk)
M 0646143444 www.robaben.com
i.s.m. Kim Kogelman Ruimtelijk advies

thema: parkeren

appartementen: 21 x 1,0 = 21,0 pp
woningen: 39 x 1,5 = 58,5 pp
nodig: 79,5 pp
gerealiseerd: 80,0 pp

waarvan 63 in parkeerkoffers en 17 aan de Whemedreef (langspp)

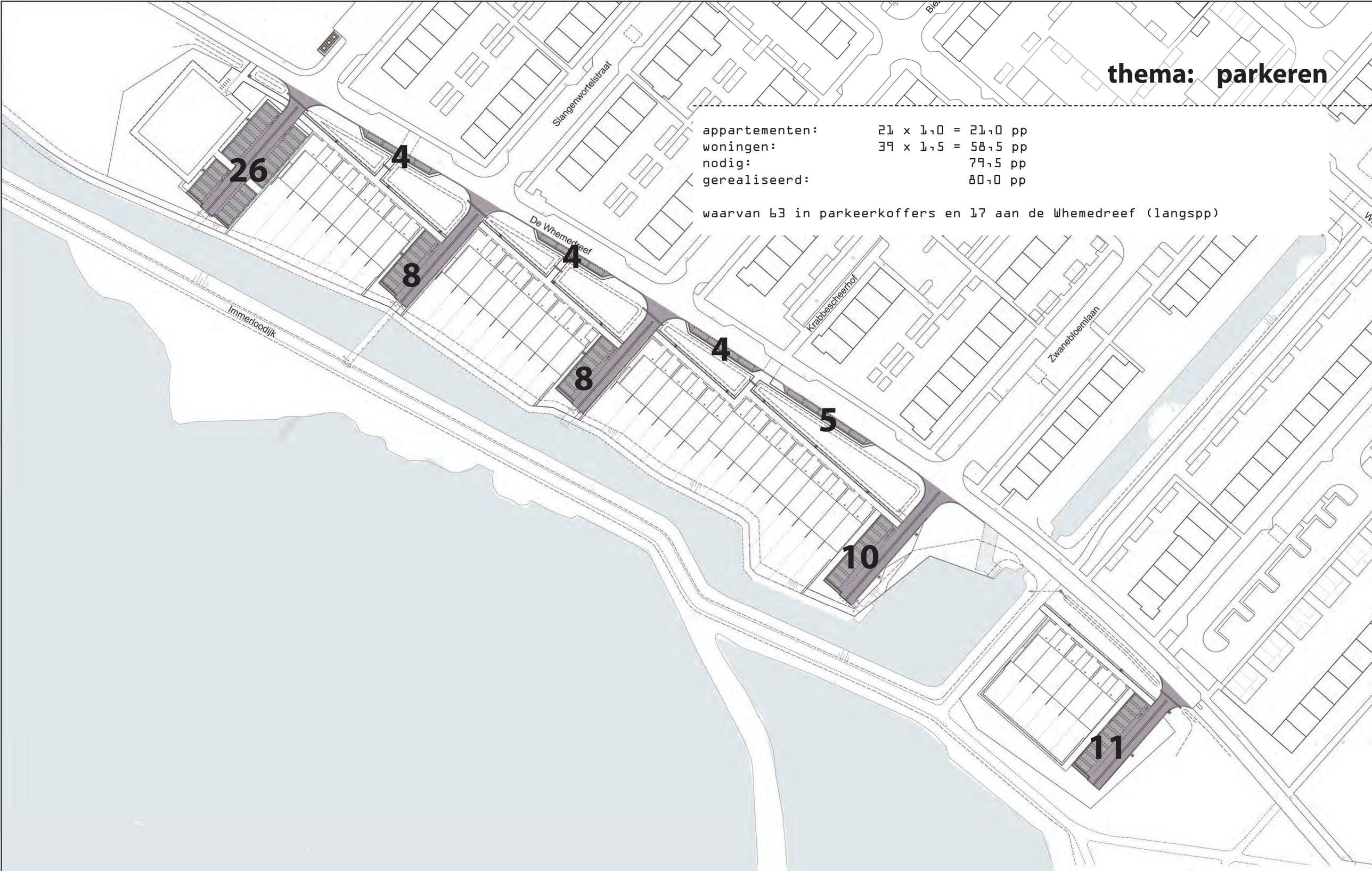

Stedebouwkundig plan Whemedreef
Plankaart
Schaal: 1:500 | A1 | 20-03-2019

thema: ecologie

De beplanting is geheel gebaseerd op de bestaande beplanting aan De Wheme. Uitzonderingen: notenbomen (verzoek bewoners) en het sierriet dat alleen qua beeld appaleert aan het bestaande. Volgens een ecologisch advies van De Groene Ruimte (zie bijlage). De Groene ruimte heeft een onderzoek uitgevoerd iov. Vhv (Natuurhistorische gegevens, ongedateerd) waaruit voor de gehele Wheme de Rietorchis als enige streng beschermde plantsoort naar voren komt. Het gebied is van groot belang voor amfibieen en voor vleermuizen. De hoofdroute van vleermuizen loopt westelijk van het appartementenblok (zie pijl met indicatie). Op lokaal niveau dienen de lichtmasten van de parkeerkoffers naar waterzijde te worden afgeschermd.

thema: groen

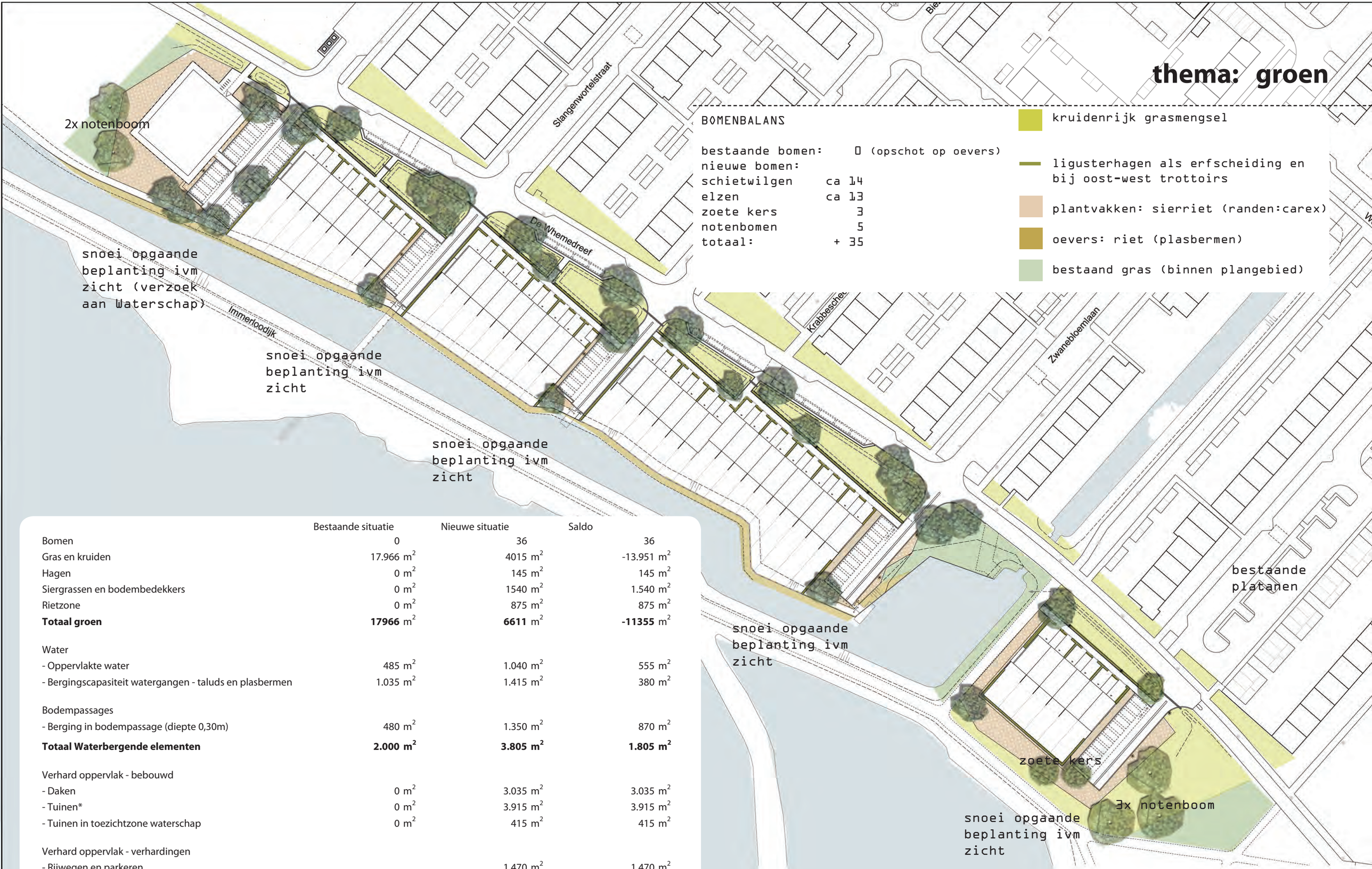

BOMENBALANS

bestaande bomen:	0 (opschot op oevers)
nieuwe bomen:	
schietwilgen	ca 14
elzen	ca 13
zoete kers	3
notenbomen	5
totaal:	+ 35

- kruidenrijk grasmengsel
- ligusterhagen als erfscheiding en bij oost-west trottoirs
- plantvakken: sierriet (randen:carex)
- oevers: riet (plasbermen)
- bestaand gras (binnen plangebied)

	Bestaande situatie	Nieuwe situatie	Saldo
Bomen	0	36	36
Gras en kruiden	17.966 m^2	4015 m^2	-13.951 m^2
Hagen	0 m^2	145 m^2	145 m^2
Siergrassen en bodembedekkers	0 m^2	1540 m^2	1.540 m^2
Rietzone	0 m^2	875 m^2	875 m^2
Totaal groen	**17966** m^2	**6611** m^2	**-11355** m^2
Water			
- Oppervlakte water	485 m^2	1.040 m^2	555 m^2
- Bergingscapasiteit watergangen - taluds en plasbermen	1.035 m^2	1.415 m^2	380 m^2
Bodempassages			
- Berging in bodempassage (diepte 0,30m)	480 m^2	1.350 m^2	870 m^2
Totaal Waterbergende elementen	**2.000 m^2**	**3.805 m^2**	**1.805 m^2**
Verhard oppervlak - bebouwd			
- Daken	0 m^2	3.035 m^2	3.035 m^2
- Tuinen*	0 m^2	3.915 m^2	3.915 m^2
- Tuinen in toezichtzone waterschap	0 m^2	415 m^2	415 m^2
Verhard oppervlak - verhardingen			
- Rijwegen en parkeren		1.470 m^2	1.470 m^2
- Voetpaden		715 m^2	715 m^2
Totaal verhard oppervlak	**0 m^2**	**9.550 m^2**	**9.550 m^2**

*N.b.: voor het oppervlak van de tuinen is gerekend met !00% verhardingsoppervlak.

Stedebouwkundig plan Whemedreef
Plankaart
Schaal: 1:500 | A1 | 20-03-2019

ROB ABEN
Rob Aben Landschapsarchitectuur
Bildersweg 20 6862 DB Oosterbeek
Bezoekadres: Amphiondomein 21, Arnhem (Vlakbij Arnhem)
www.robaben.com
i.s.m. Kim Kogelman Ruimtelijk Advies

thema: langzaam verkeersroutes

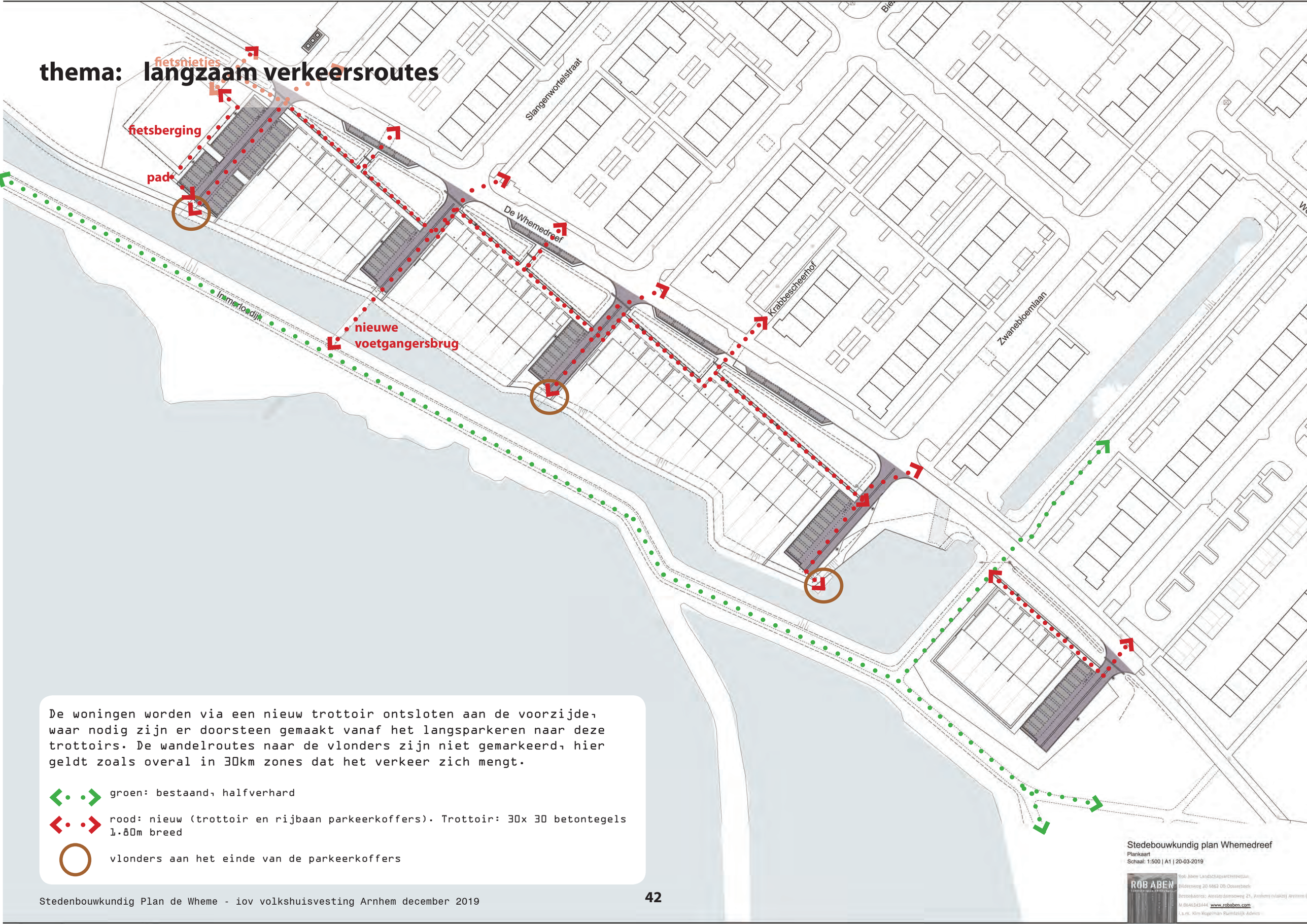

De woningen worden via een nieuw trottoir ontsloten aan de voorzijde, waar nodig zijn er doorsteen gemaakt vanaf het langsparkeren naar deze trottoirs. De wandelroutes naar de vlonders zijn niet gemarkeerd, hier geldt zoals overal in 30km zones dat het verkeer zich mengt.

groen: bestaand, halfverhard

rood: nieuw (trottoir en rijbaan parkeerkoffers). Trottoir: 30x 30 betontegels 1.80m breed

vlonders aan het einde van de parkeerkoffers

Stedebouwkundig plan Whemedreef
Plankaart
Schaal: 1:500 | A1 | 20-03-2019

ROB ABEN
Rob Aben Landschapsarchitectuur
Bilderswerg 20 6862 DB Oosterbeek
Bezoekadres: Amsterdamseweg 21, Arnhem (vlakbij) Arnhem C
M 0646343444 www.robaben.com
i.s.m. Kim Kogelman Ruimtelijk Advies

thema: riolering

zie ook bijgeleverde grote plankaart

Al het regenwater wordt bovengronds afgekoppeld, de bestaande regenwaterrioolleidingen worden niet belast met het water dat afgevoerd dient te worden vanaf de nieuwe verhardingen en woningen.

Om het bestaande regenwaterriool deugdelijk te laten werken, dienen door de ontwikkeling, twee aanpassingen aan het stelsel uitgevoerd te worden. Het betreffen huidige uitstroomvoorzieningen:
- ter hoogte van de Krabbescheerhof, deze dient aangepast te worden omdat er op deze locatie woningen geprojecteerd zijn. Het regenwaterstelsel zal op dit punt aangesloten dienen te worden op het stelsel aan de Biezenlaan, om vervolgens af te kunnen voeren naar de watersingel langs de Immerloodijk.
- ter hoogte van de Zwanenbloemlaan, hier dient de uitstroomvoorziening aangepast te worden in verband met de realisatie van parkeervakken. Hier zal het stelsel verlengd dienen te worden.

Het bovengronds afkoppelen van het regenwater betekent voor het vuilwaterrioolstelsel dat er uitsluitend vuilwater naar de riolering afgevoerd mag worden. Het systeem wordt onder vrijverval aangelegd en sluit aan op de bestaande uitleggers. Het gedetailleerde peilenplan behorende bij het stelsel dient in de vervolgfases van het project uitgewerkt te worden.

De riolering voor de rijwoningen komt onder het nieuwe trottoir 'voorlangs'te liggen, naast de kabels en leidingen.

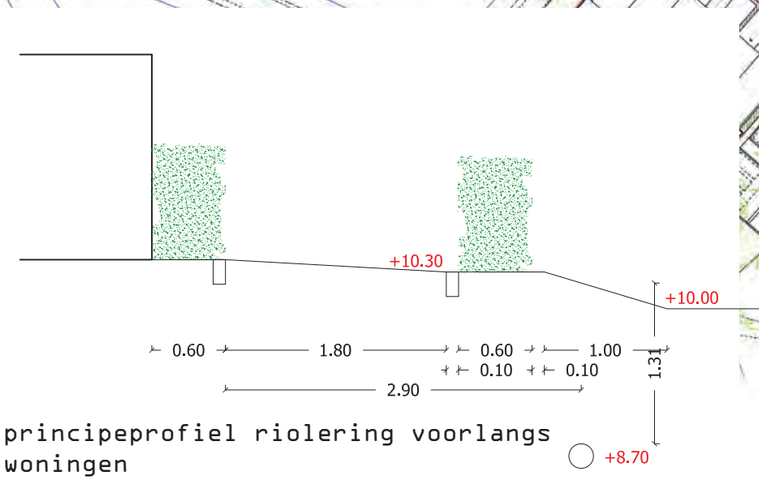

principeprofiel riolering voorlangs woningen

Stedebouwkundig plan Whemedreef
Plankaart inclusief riolering
Schaal: 1:500 | A1 | 19-12-2019

thema: civiel

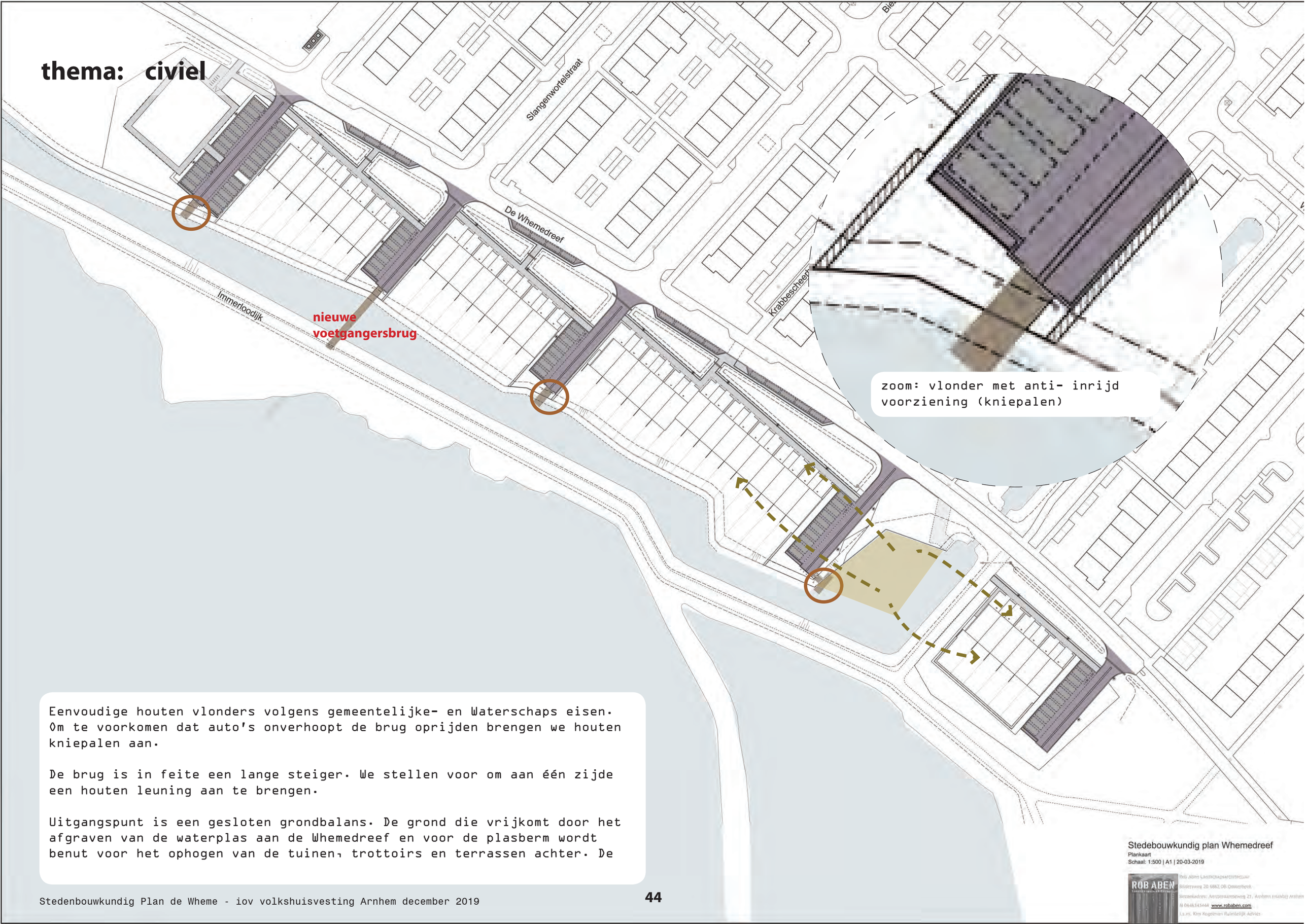

Eenvoudige houten vlonders volgens gemeentelijke- en Waterschaps eisen. Om te voorkomen dat auto's onverhoopt de brug oprijden brengen we houten kniepalen aan.

De brug is in feite een lange steiger. We stellen voor om aan één zijde een houten leuning aan te brengen.

Uitgangspunt is een gesloten grondbalans. De grond die vrijkomt door het afgraven van de waterplas aan de Whemedreef en voor de plasberm wordt benut voor het ophogen van de tuinen, trottoirs en terrassen achter. De

thema: afvalberging

Nabij de hoogbouw zijn 3 ondergrondse containers (OC) opgenomen. Ze zijn vanaf de Whemedreef bereikbaar voor vrachtwagens.

Het betreft voorzieningen voor afvalscheiding , zowel centraal voor de OC, als op particuliere percelen voor de afvalbakken. Standaard afspraken zijn:

Hoogbouw:	Rest 1st OC, PBD 1st OC en Papier 1st OC per 80 woningen
Laagbouw:	Rest 1 OC per 80 woningen,
	PBD 1st, Papier 1st en GFT 1st minicontainer per woning.

In de bergingen van de rijwoningen zijn hiervoor plekken gereserveerd. Dit wordt meegenomen in het vervolg van de architectonische uitwerkingen.

Er zijn diverse locaties bekeken op haalbaarheid. Diverse vielen af in verband met aanwezige kabels- en leidingenstroken. Verder zijn de nabijheid van het appartementencomplex van groot belang alsook de bereikbaarheid door vrachtwagens. Als laatste comlicerende factor geldt de bodempassage: deze watert hier af op het westelijk gelegen groenvlak en kan niet onderbroken worden. Dit leidde tot een keuze voor de getekende postitie aan de zuidzijde van de Watermuntstraat.

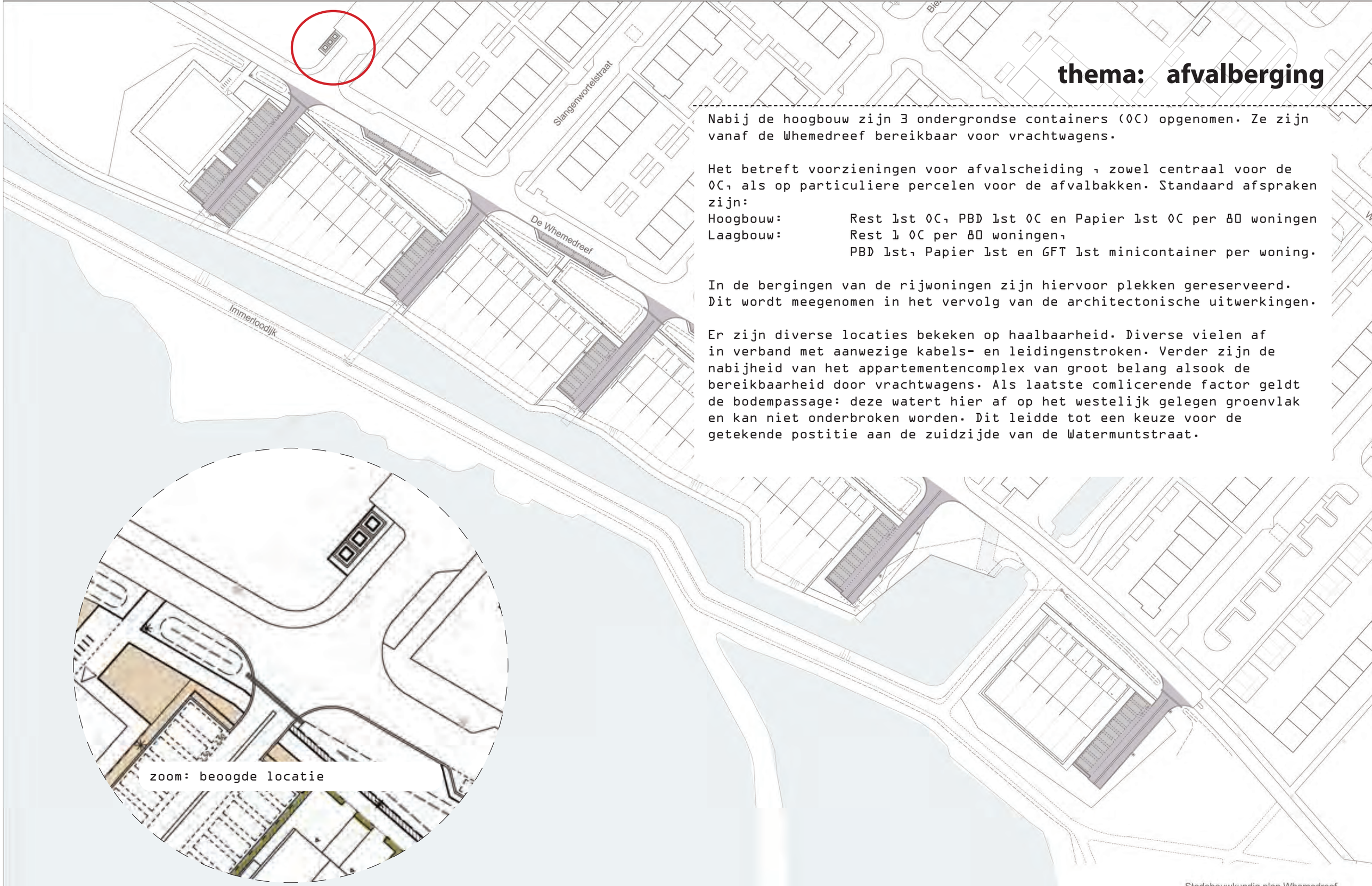

zoom: beoogde locatie

Stedebouwkundig plan Whemedreef
Plankaart
Schaal: 1:500 | A1 | 20-03-2019

thema: verlichting

NB in de bijlage (1) staat een advies over verlichting

Whemedreef: bestaande lichtmasten (6m)

lichtmasten (4 of 6m) aan voorzijde woningen

parkeerkoffers: lichtmasten 6m (standaard). Aaan de waterzijde dienen deze armaturen om ecologische redenen afgeschermd te worden.

Stedebouwkundig plan Whemedreef
Plankaart
Schaal: 1:500 | A1 | 20-03-2019

thema: kabels en leidingen

zie ook bijgeleverde grote plankaart

Kabels en leidingen: bij de plaatsing van bomen en ondergrondse afvalinzamelcontainers is rekening gehouden met de bestaande kabels en leidingen stroken.
Het idee is verder om nieuwe kabels en leidingen stroken aan te leggen onder de nieuwe trottoirs (zie ook profielen). Ten aanzien van het rioleringssysteem wordt verwezen naar de thema kaart rioleringen.
Aandachtspunt: in de Whemedreef ligt een tracé van warmtenet. De woningen en het appartementen complex kunnen aangesloten worden op het netwerk. Door de beheerder van het netwerk wordt berekend welke voorzieningen benodigd zijn om de rijwoningen en het appartementencomplex aan te kunnen sluiten op het netwerk.

nb. Daar waar bomen relatief dicht bij kabels en leidingen worden geplant worden ze voorzien van een wortelscherm. De soortkeuze is afgestemd op de geringe afstand en op een levensduur van 40 jaar.

Slangenworfelstraat

De Whemedreef

Immerloodijk

Legenda

Algemeen
- Plangrens
- Erfgrens

Verhardingen
- Rijwegen gebakken klinkers - Terra argento, Linge formaat, keperverband
- Grijsgoot - rijwegen - Terra argento, Linge formaat, 7 streklagen
- Parkeervakken - betonstraatstenen - BSS, antraciet, keiformaat, elleboogverband
- Uitstapstrook langsparkeren - Betontegels, standaard grijs, 30x30xcm
- Uitvoegstrook parkeerkoffers - streklagen, straatbakstenen, Linge formaat
- Trottoir - betontegels - Betontegels, standaard grijs, 30x30x5cm
- Trottoirband - wegen en parkeren - Trottoirband, grijs, afmeting 18/20x24x100cm - Verlaagde trottoirbande tbv afwatering ntb
- Opsluitband - trottoir en uitstapstroken - Opsluitband, grijs, afmeting 10x20x100cm

Voorzieningen & meubiliar
- Bestaande lichtmasten - 6 meter masten met Altra PLL 36W 7 lamellen
- Lichtmasten
- Wandlichten
- Vlonders
- Autowerende middelen - Houtenpaal, 25x25x120cm
- Schapen hekwerk op erfgrens
- Bebordingsplan - ntb
- Fiets aanleunbeugels
- Ondergrondse containers - 3 stuks: Rest, PBD en Papier

Waterhuishouding
- Lijngoot/wadi plaat
- Bodempassage - insteek talud - onderzijde talud
- Plas - insteek talud - waterlijn

Beplantingen
- Bestaande bomen
- Nieuwe aanplant bomen
- Hagen
- Rietoevers
- Siergrassen
- Kruidenrijkgrasmengsels - bodempassage

Kabels en Leidingen
- Reservering kabel- en leidingenstrook huisaansluitingen nutsbedrijven, breedte 1.00m
- Data en telecom
- Data en telecom mantelbuizen
- Gas hoge druk
- Gas lage druk
- Warmte net
- Laagspanning
- Middenspanning
- Water

Riolering en afwatering
Bestaand systeem
- RWA leiding met stroomrichting
- Locatie hwa woningen
- RWA ondergronds naar oppervlakte water
- RWA in goot bovengronds
- Uitstroomput
- Doorspuitpunt met afvoerleiding naar greppel
- VWA met bob peilen en stroomrichting

Nieuwe aanleg en aanpassingen
- RWA leiding met stroomrichting
- VWA leiding met stroomrichting

Stedebouwkundig plan Whemedreef
Plankaart inclusief riolering en kabels en leiding (klic)
Schaal: 1:500 | A1 | 19-12-2019

thema: kunsttoepassing

Kunsttoepassing Locatie 10 De Wheme
volgens projectplan 'Kunstroute Malburgen', juni 2005

Voor het gebied zijn destijds twee richtinggevende thema's benoemd:
- natuur en ruimtebeleving van De Wheme maximaal uitbuiten
- een gevelopbouw waarbij transparantie, spiegeling, water en lucht het leitmotiv vormen

Voor beide thema's zien we diverse mogelijkheden in het huidige ontwerp. In overkleg met VHV is gekozen voor toepassen op de gevel van het appartenmenetngebouw. Hier zijn wat ons betreft volop aanleidingen om tot een nadere uitwerking van een hierboven genoemd thema te komen. Een vervolgstap zou zijn het gezamenlijk benoemen van randvoorwaarden. Het is daarna aan de kunstenaar om zijn of haar invulling te geven aan de opgaven.

Door zijn positie in het meeste oostelijke deel van het park van de locatie fungeert het appartementencomplex als landmark. De landmark zal van veraf, zoals de Zeesingel en de Orionsingel, in de zichtlijn staan. In de uitwerking van de architectuur is de landmark als blikvanger ontworpen.
De entree van het appartementencomplex is gesitueerd op een stedenbouwkundig belangrijke plek. In de gebouwgevel kunnen bovengenoemde thema's een verrijking vormen voor de verankering van het gebouw aan haar plek.

thema: eigendommen

Het gehele gebied wordt eigendom van de gemeente. met uitzondering van:

- de nieuw uit te geven particuliere kavels (privaat)
- de zone van het Waterschap (open water en 2m oeverzone)
- het appartementengebouw. Dit wordt eigendom van Volkshuisvesting Arnhem. De verhardingszone van 1.8m breed ten behoeve van terassen, toegangen tot de nooddeur en de bergingen worden ook eigendom van Volkshuisvesting.

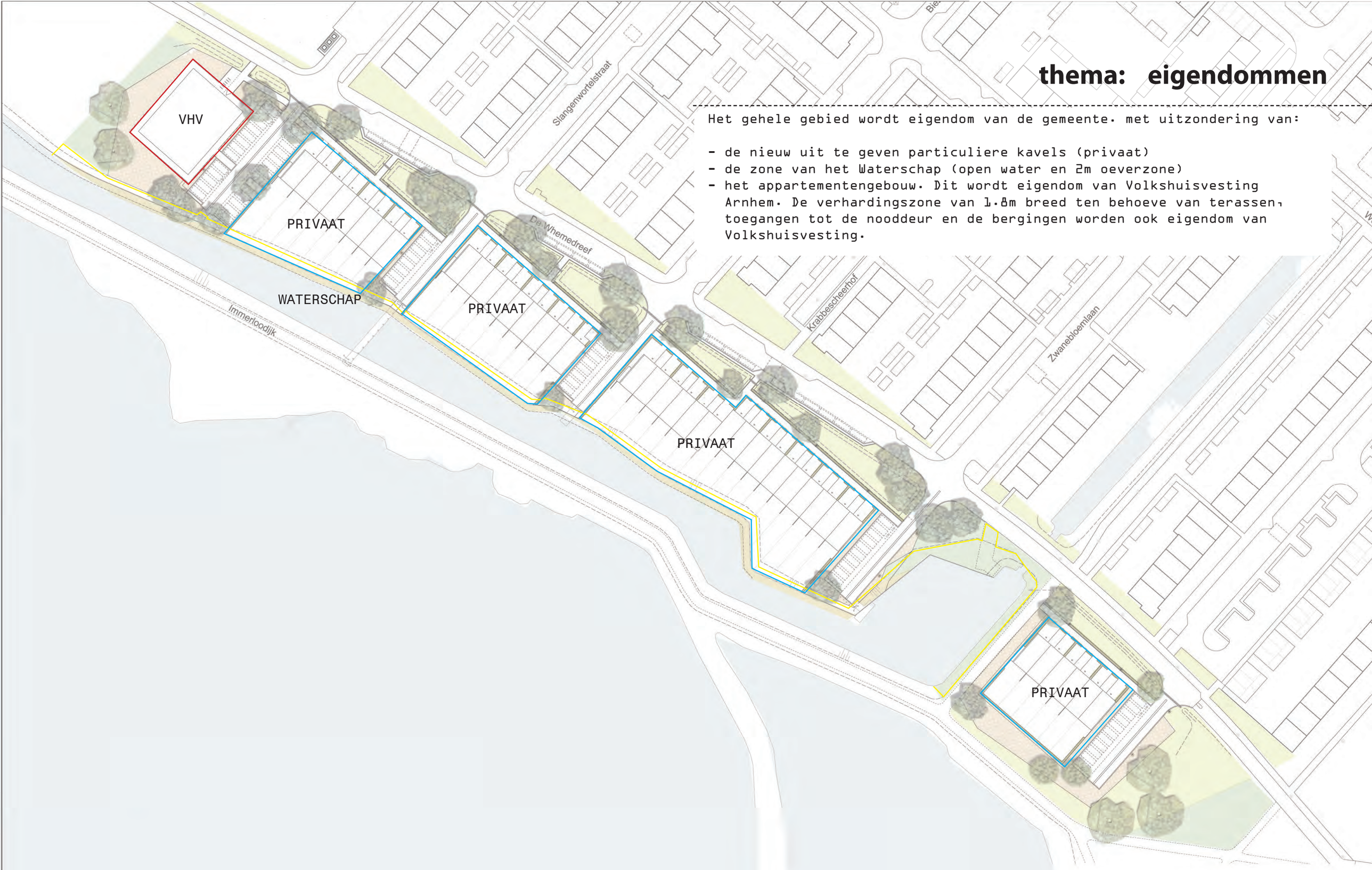

Stedebouwkundig plan Whemedreef
Plankaart
Schaal: 1:500 | A1 | 20-03-2019

waterberging; het systeem

Uitgangspunt is dat het regenwater oppervlakkig afgevoerd wordt naar De Wheme. De bestaande bodempassages (wadi's) worden deels verlegd, deels gehandhaafd.
- In blauw op de tekening zijn extra waterbergingsvakken aan de Whemedreef weergegeven. De bodempassages worden onderling verbonden met lijngoten.
- De grijze pijlen geven het regenwater aan dat in de bestaande wijk via de grijsgoten afgekoppeld wordt op de bodempassages.
- De groene pijlen geven de doorkoppeling aan van de grijsgoten in het midden van de nieuwe rijbanen. Het water wordt indirect afgekoppeld via een 4m brede bodem-/ oeverpassage (rietkraag) op de watergang.

Aanvullend: de 4m waterschapszone worden ingericht als plasbermen (riet). Dit wordt vanuit het water onderhouden. De bestaande vuiltreklocatie blijft gehandhaafd. Het regenwater van de woningen wordt bovengronds afgekoppeld naar de tuinen en waterbergingsvlakken.

Stedebouwkundig plan Whemedreef
Plankaart
Schaal: 1:500 | A1

waterberging; watercompensatie

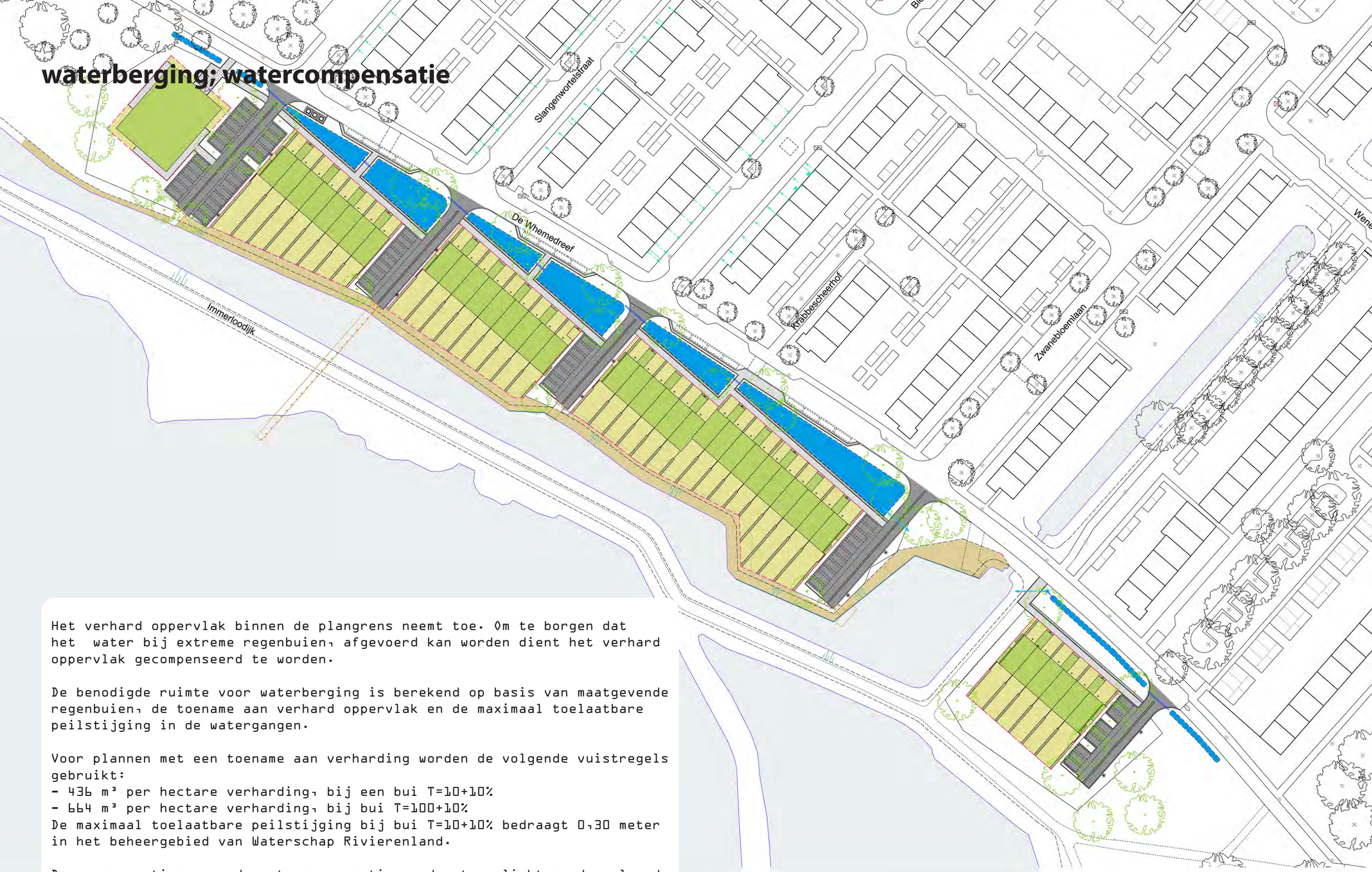

Het verhard oppervlak binnen de plangrens neemt toe. Om te borgen dat het water bij extreme regenbuien, afgevoerd kan worden dient het verhard oppervlak gecompenseerd te worden.

De benodigde ruimte voor waterberging is berekend op basis van maatgevende regenbuien, de toename aan verhard oppervlak en de maximaal toelaatbare peilstijging in de watergangen.

Voor plannen met een toename aan verharding worden de volgende vuistregels gebruikt:
- 436 m³ per hectare verharding, bij een bui T=10+10%
- 664 m³ per hectare verharding, bij bui T=100+10%

De maximaal toelaatbare peilstijging bij bui T=10+10% bedraagt 0,30 meter in het beheergebied van Waterschap Rivierenland.

De consequenties voor de watercompensatie worden toegelicht op de volgende pagina.

Stedebouwkundig plan Whemedreef
Plankaart
Schaal: 1:500 | A1

ROB ABEN
Rob Aben Landschapsarchitectuur
Bilderweg 20 6862 DB Oosterbeek
Bezoekadres: Amsterdamseweg 21, Arnhem (vlakbij) Arnhem CS
M 0646343444 www.robaben.com
i.s.m. Ellen Kogelman Ruimtelijk Advies

	Bestaande situatie	Nieuwe situatie	Saldo		TOTAAL OPPERVLAK
Water					
- Oppervlakte water	485 m^2	1.040 m^2	555 m^2	555 m^3	opp water
- Bergingscapasiteit watergangen - taluds en plasbermen	1.035 m^2	1.415 m^2	380 m^2	380 m^3	Berging
Bodempassages					
- Berging in bodempassage (diepte 0,30m)	480 m^2	1.350 m^2	870 m^2	261 m^3	Bodem
Totaal bergingscapaciteit	**2.000 m^2**	**3.805 m^2**	**1.805 m^2**	**1.196 m^3**	
Verhard oppervlak - bebouwd					
- Daken		3.035 m^2			Daken
- Tuinen*		3.915 m^2			Tuinen
- Tuinen in toezichtzone waterschap		415 m^2			
Verhard oppervlak - verhardingen					
- Rijwegen en parkeren		1.470 m^2			Rijwegen en P
- Voetpaden		715 m^2			Voetpaden
Totaal bergingscapaciteit	**0 m^2**	**9.550 m^2**	**9.550 m^2**		

Rekenfactor compensatie:
- T10+10%: bij een toename van 1 hectare verharding dient er 436m^3 water berging gecompenseerd te worden
- T100+10%: bij een toename van 1 hectare verharding dient er 664m^3 water berging gecompenseerd te worden

Bomen
gras
siergrassen en bodembedekk
Rietzone

Eisen maximaal toelaatbare peilstijging:
De maximaal toelaatbare peilstijging bij bui T=10+10% bedraagt **0,30** meter in het beheergebied van Waterschap Rivierenland.

Samenvattende toets bui T10+10%:

- Toename verhard oppervlak	0,955 ha
- Benodigde waterberging, 436m^3/ha	416 m^3
- Peilstijging in nieuw te realiseren bergingsoppervlak	0,11 m

Bij een T10+10% bui zal het peil in het systeem 10cm stijgen, het systeem voldoet hiermee aan de norm.

Samenvattende toets bui T100+10%:

- Toename verhard oppervlak	0,955 ha
- Benodigde waterberging, 664m^3/ha	634 m^3
- Peilstijging in nieuw te realiseren bergingsoppervlak	0,17 m

Bij een T100+10% bui zal het peil in het systeem 17cm stijgen, het systeem voldoet hiermee aan de norm.

grondwater in relatie tot te realiseren peilen

Het grondwater en de peilstijgingen in het gebied aan De Wheme en de omgeving van de Whemedreef staan onder invloed van de waterhoogtes in de rivier. Opmerkelijk is dat het tweede watervoerende pakket in sommige situaties boven het peil van het eerste watervoerende pakket uitstijgt.

De gegevens die de grondwaterstanden in het gebied inzichtelijk maken zijn verkregen vanaf de website van TNO: https://www.dinoloket.nl/ondergrondgegevens.

Ten behoeve van de drooglegging van de kruipruimtes en de drooglegging van het warmtenet dienen de grondwaterstanden inzichtelijk te worden gemaakt.

Regels zijn:
- Minimale afstand grondwater ten opzichte van vloerpeil: 70cm (met kruipruimte). Zonder kruipruimte is het 30 cm. Ook tuinen hebben een ontwateringsdiepte (50 cm).
In de nabijheid van het plan gebied staan twee peilbuizen. De gegevens en bevindingen staan hieronder omschreven.

Bevindingen eerste watervoerende pakket:
- Hoogste peilstijging +9.20m N.A.P.
- Minimaal vloerpeil op basis van richtlijn gemeente bouwen met kruipruimte: +9.90m N.A.P.
- Minimaal vloerpeil bouwen met kruipruimte op basis van gegevens ontwikkelaar: +10.20m N.A.P.
  Opbouw pakket 55cm kruipruimte en 42cm constructie vloer, afgerond 1.00m boven extreemste
  grondwaterstand.
- Te realiseren vloerpeil conform plan +10.50m N.A.P.

Bevindingen tweede watervoerende pakket:
- Hoogste peilstijging +9.75m N.A.P.
- Minimaal vloerpeil op basis van richtlijn gemeente bouwen met kruipruimte: +10,45m N.A.P.
Het plan voldoet bij deze rekenmethode net. In het overleg met de gemeente zijn extremen stijgingen, die incidenteel voorkomen, acceptabel. Vanwege het incidentele karakter van de grondwaterstijgingen mag om deze reden ook gerekend worden met een meer regulier voorkomende stijgingen, peilhoogte +9.50m N.A.P. (+70cm is v.p. +10.20), dan voldoet het gekozen vloerpeil ruim voldoende.
- Te realiseren vloerpeil conform plan +10.50m N.A.P.
- Het vloerpeil bouwen met kruipruimte op basis van wens bouwer, voldoet ten aanzien van de regulier voorkomende stijghoogtes net

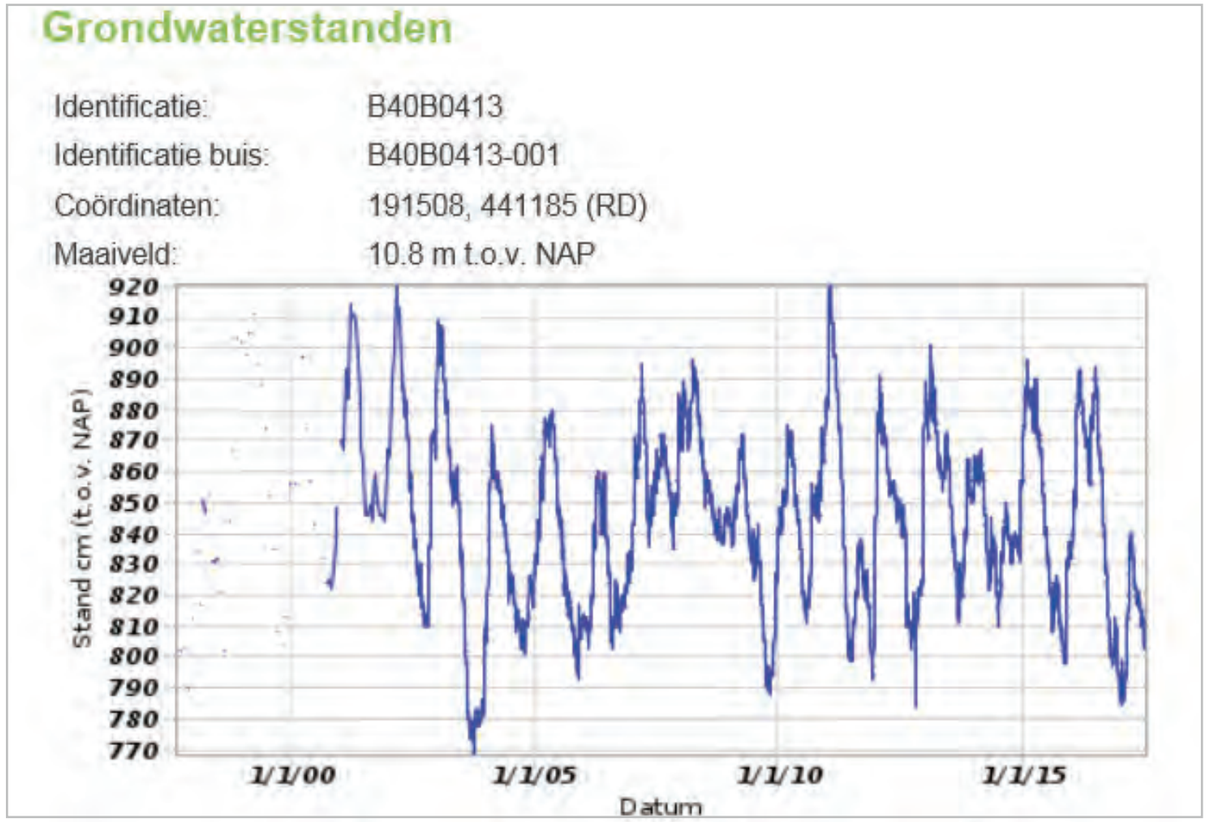

^ Bevindingen eerste watervoerende pakket

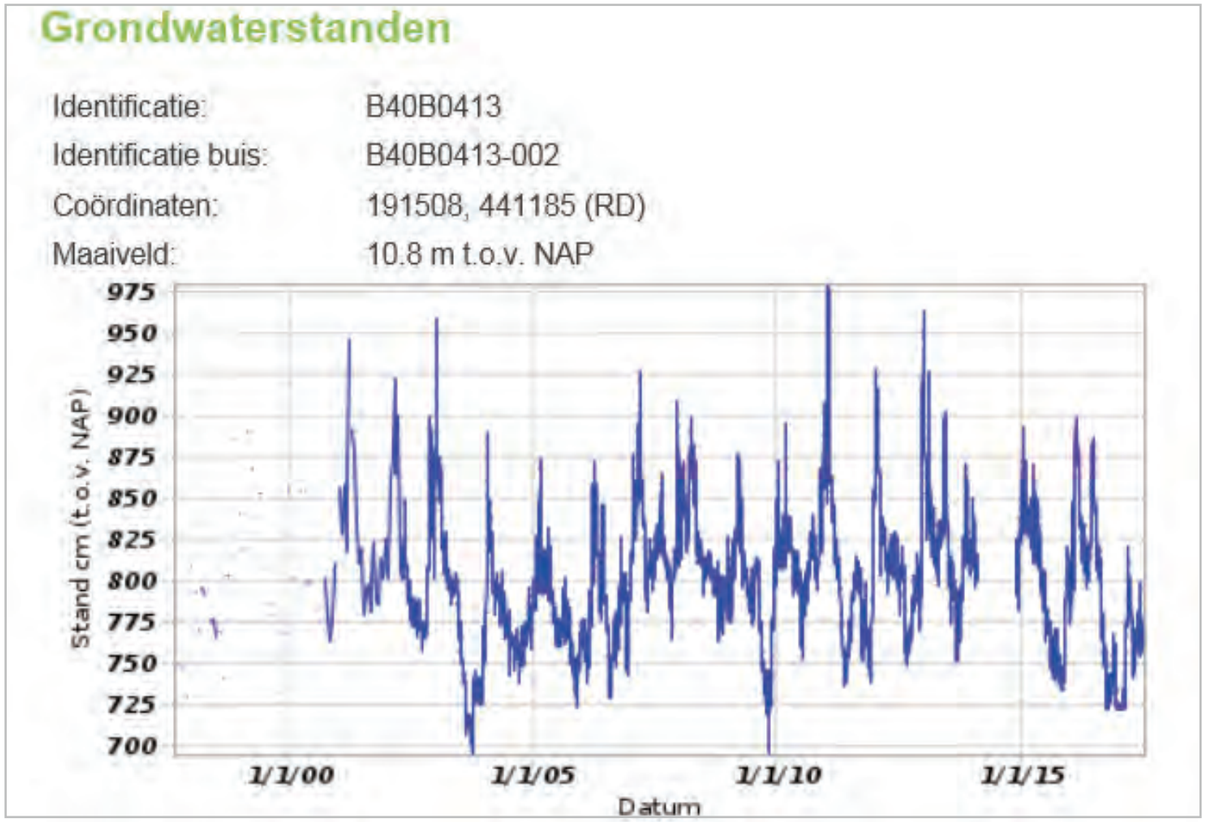

^ Bevindingen tweede watervoerende pakket

grondwater in relatie tot te realiseren peilen

Bevindingen eerste watervoerende pakket:
- Hoogste peilstijging +9.50m N.A.P.
- Minimaal vloerpeil op basis van richtlijn gemeente bouwen met kruipruimte: +10.20 m N.A.P.
- Minimaal vloerpeil bouwen met kruipruimte op basis van gegevens ontwikkelaar: +10.50m N.A.P.
  Opbouw pakket 55cm kruipruimte en 42cm constructie vloer, afgerond 1.00m boven extreemste
  grondwaterstand.
- Te realiseren vloerpeil conform plan +10.50m N.A.P.

Het plan voldoet bij deze rekenmethode net. In het overleg met de gemeente zijn extremen stijgingen, die incidenteel voorkomen, acceptabel. Vanwege het incidentele karakter van de grondwaterstijgingen mag om deze reden ook gerekend worden met een meer regulier voorkomende stijgingen, peilhoogte +9.40m N.A.P. (+100cm is v.p. +10.40), dan voldoet het gekozen vloerpeil.

Bevindingen tweede watervoerende pakket:
- geen meetgegevens bekend.

Put met onderzoeksgegevens DINO

Identificatie: B40B0422

Grondwaterstanden

Identificatie: B40B0422
Identificatie buis: B40B0422-001
Coördinaten: 190419, 441993 (RD)
Maaiveld: 10.16 m t.o.v. NAP

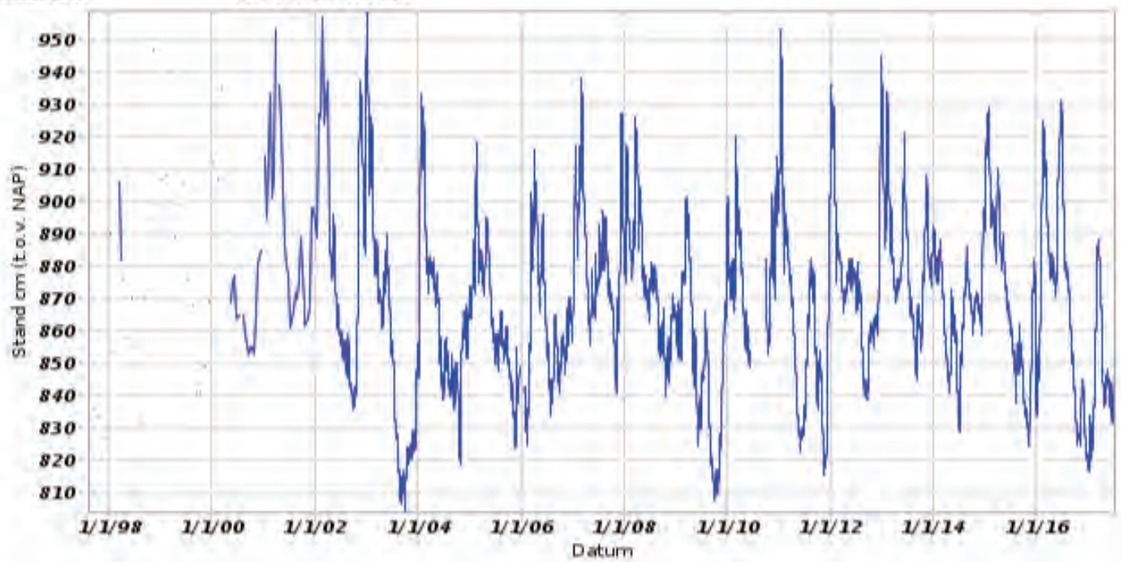

^ Bevindingen eerste watervoerende pakket

Grondwaterstanden

Identificatie: B40B0422
Identificatie buis: B40B0422-002
Coördinaten: 190419, 441993 (RD)
Maaiveld: 10.16 m t.o.v. NAP

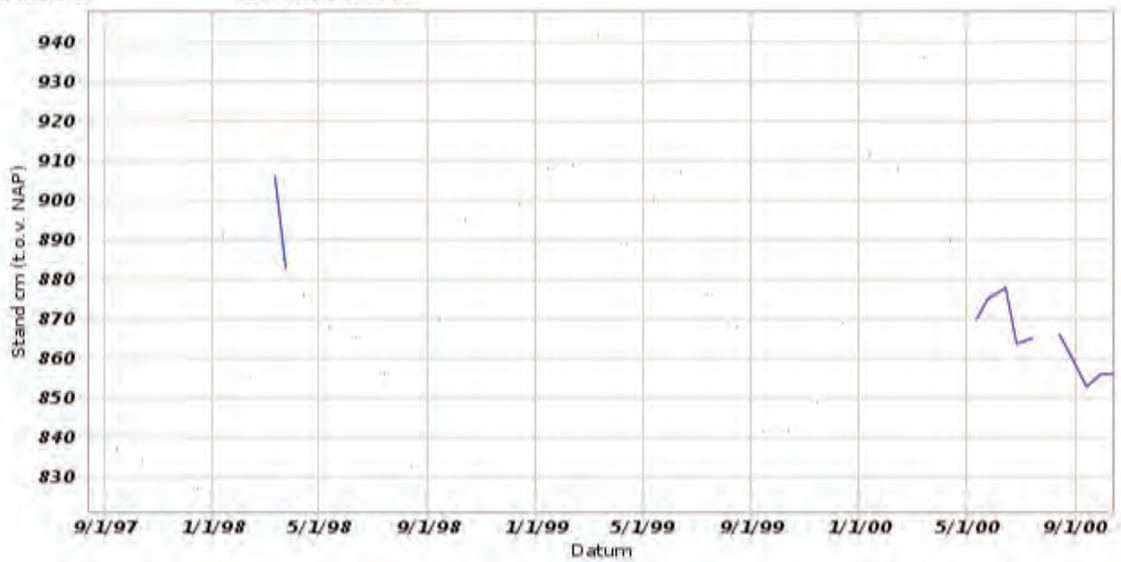

^ Bevindingen tweede watervoerende pakket

COLOFON

Het Stedenbouwkundig Plan is opgesteld door Rob Aben en Kim Kogelman i.s.m. Koopmans Bouwgroep BV en opZoom architecten.

FOTOVERANTWOORDING
Rob Aben Landschapsarchitectuur en opZoom architecten. Het plandocument is bedoeld voor intern (ambtelijk) gebruik: niet alle referentiebeelden zijn te verantwoorden.

BRONNEN:

Gids Openbare Ruimte gemeente Arnhem: http://geo1.arnhem.nl/gidsopenbareruimte/start/default.htm

Nota van Uitgangspunten en slectieWhemedreef versie 20 mei 2019. Inclusief alle bijlages.

Tenderinzending: Ontwerpboek De Kijkers, landschappelijk wonen aan de Wheme, 12 september 2019.

Natuurhistorische gegevens, ecologische rapportage, ongedateerd, de Groene Ruimte iov VhV

Website van TNO: https://www.dinoloket.nl/ondergrondgegevens

Kim Kogelman
ruimtelijk advies
K2

Kim Kogelman ruimtelijk advies
Christiaan de Wetstraat 4b
6861 DL Oosterbeek

E: mail@kimkogelman.nl
T: 06 55774596

Postadres:
Brouwerijweg 76
6814 EM Arnhem

ROB ABEN landschapsarchitectuur

postadres
Bildersweg 20
6862 DB Oosterbeek
bezoekadres
Amsterdamseweg 21
Arnhem
(vlakbij Arnhem CS)
e: rob@robaben.com
www.robaben.com

e-mail correspondentie met De Groene Ruimte dd. 12-12-19

Beste Rob Aben,
Ik heb de kaarten bekeken met het oog op ecologie en in het bijzonder met het oog op de lokaal aanwezige vleermuiswaarden.

- Vliegroutes vleermuizen: De plankaart conflicteert niet met de vliegroute van vleermuizen over het Wederikpad (-Wederikstraat en Lavendelstraat en verder). Ten westen van het appartementenblok staat geen verlichting en staan (grote) bomen geprojecteerd. Indien dit daadwerkelijk de inrichting wordt zijn beide gunstig voor de vliegroute. De vliegroute langs de Fluitekruidstraat valt buiten het gebied van jouw kaarten. Zoals telefonisch aangegeven is hier naar verwachting geen probleem indien het parkje ter plaatse (tussen Immerloodijk en woonwagenkampje) behouden blijft.
- Ik heb gekeken naar de verlichting op de plankaart en deze lijkt afgeschermd van het open water (mogelijk met uitzondering van de twee meest oostelijke straatlampen). Omdat de grote plassen essentieel jachtgebied voor vleermuizen uit de omgeving zijn mag dit gebied niet méér verlicht worden dan momenteel het geval is. Wanneer verlichting efficiënt wordt gericht op de te verlichten openbare ruimte en er zo min mogelijk uitstraling (naar boven) is wordt daar aan voldaan. De twee meest oostelijke straatlampen zouden aan de achterzijde afgeschermd kunnen worden zodat ze niet op de waterpartij erachter schijnen.
- Het ontwikkelen van natuurlijke vegetatie langs zuidzijde van de Immerloodijk met wilgen, broekbos en rietzomen is voor vleermuizen de meest wenselijke ontwikkeling. Het periodiek snoeien van bomen (bijvoorbeeld om de vijf jaar) is hierbij geen probleem, zolang de opgaande vegetatie aanwezig blijft. De bermen van de dijk zelf 2-3 x per jaar maaien en afvoeren.
- Langs de zuidzijde van de huizenrij lijkt een gemaaide rietzoom de meest voor de hand liggende vegetatie. Als dit maaisel wordt afgevoerd heb je kans dat deze zoom kruidenrijk wordt en dus ook insectendiversiteit oplevert. Hier en daar een wilg laten staan is gunstig voor algehele ecologie. Ik meen overigens dat we hierover en over de Immerloodijk al enige jaren geleden een advies hebben uitgebracht in het DIORP (2011?).
- Omdat het gebied zeer rijk is aan amfibieën het volgende: Opstaande stoepranden vormen een barrière voor amfibieën. De stoepranden daarom zoveel mogelijk met een hele flauwe helling aanbrengen waar mogelijk. Dit zou bijvoorbeeld rond de parkeerkoffers goed zijn. Straatkolken voorzien van kikkerstrips (zie Ravon.nl).
- Waterkwaliteit. De tuinen komen uit op de watergang. Waterkwaliteit verslechterd schrikbarend als mensen zeepwater, broden ed. in het water gooien. Dit is heel duidelijk aangetoond aan de Zeegsingel, toen daar de flats werden gesloopt en geen brood meer in het water kwam werd dit modderwater glashelder en nam de biodiversiteit enorm toe. Wellicht ligt dit buiten jullie focus, maar ik wilde het even noemen. Plaatsing van infobordjes is een optie.

Hopelijk kun je hier verder mee,

Met vriendelijke groet,
De Groene Ruimte bv,

Rienk Noordhuis.

Op vrijdagen ben ik afwezig.

De Groene Ruimte BV
Sportstraat 42, 6707 GH Wageningen
tel. : 0317-423969
website: www.dgr.nl

Memo

Datum : woensdag 8 januari 2020

Aan : Kim Kogelman

Van : Nico Roelofs

Betreft : Whemedreef advies openbare verlichting

Beste Kim,

Naar aanleiding van jullie vraag op 17 december 2019 m.b.t. de openbare verlichting voor het project Whemedreef heb ik een advies opgesteld.

Voor dit advies heb ik geen lichtberekeningen gemaakt. De aangegeven mastposities zijn op basis van ervaring. De lichtberekeningen zullen in de voorontwerpfase alsnog gemaakt moeten worden. Dan zal ook vastgesteld moeten worden welke lenzen en hoeveelheid lumen er toegepast moet worden.

Voetpaden

Vanuit beheer zijn er diverse bezwaren om wandarmaturen aan bergingen aan te brengen in woonwijken. De voornaamste is dat armaturen en de elektrische aansluitingen dan aan particuliere eigendommen zitten waar zij dan ook geen enkel zeggenschap over hebben.

Er zal daarom rekening gehouden moeten worden dat langs de voetpaden alsnog lagere lichtmasten geplaatst moeten worden. Een voorstel hiervoor heb ik uitgewerkt in de bijgevoegde bijlage. Het gaat dan om lichtmasten van circa 3,5 meter hoog met het Ariane armatuur van Innolumis. Waarbij de onderlinge mastafstand ongeveer 22 meter zal bedragen. In het voorstel ben ik er even vanuit gegaan dat de masten onder de boomkronen kunnen staan zonder dat ze in lichtspreiding worden gehinderd. Als boomkronen toch lager zijn dan 3,5 meter dan moeten de masten buiten de kronen worden geplaatst.

Mocht er toch draagvlak worden gevonden bij beheer voor wandarmaturen aan bergingen dan moet er wel rekening gehouden worden met de volgende punten:

- Armaturen moeten hoog genoeg kunnen hangen i.v.m. kwaliteit verlichting. Als deze te laag hangen zullen ze verblinden om aan de verlichtingseisen te voldoen. Kan dus betekenen dat er aan ieder paartje van twee schuren een armatuur moet komen. Bij schuurtjes met een plat dak zal hier zeker rekening mee gehouden moeten worden.
- Bij het woonblok tussen de Slangenwortelstraat en de Watermuntstraat zijn twee wandarmaturen onvoldoende ongeacht de hoogte.
- De hoogte is ook van belang om vandalisme tot een minimum te beperken. Ze zullen wel buiten handbereik moeten blijven.

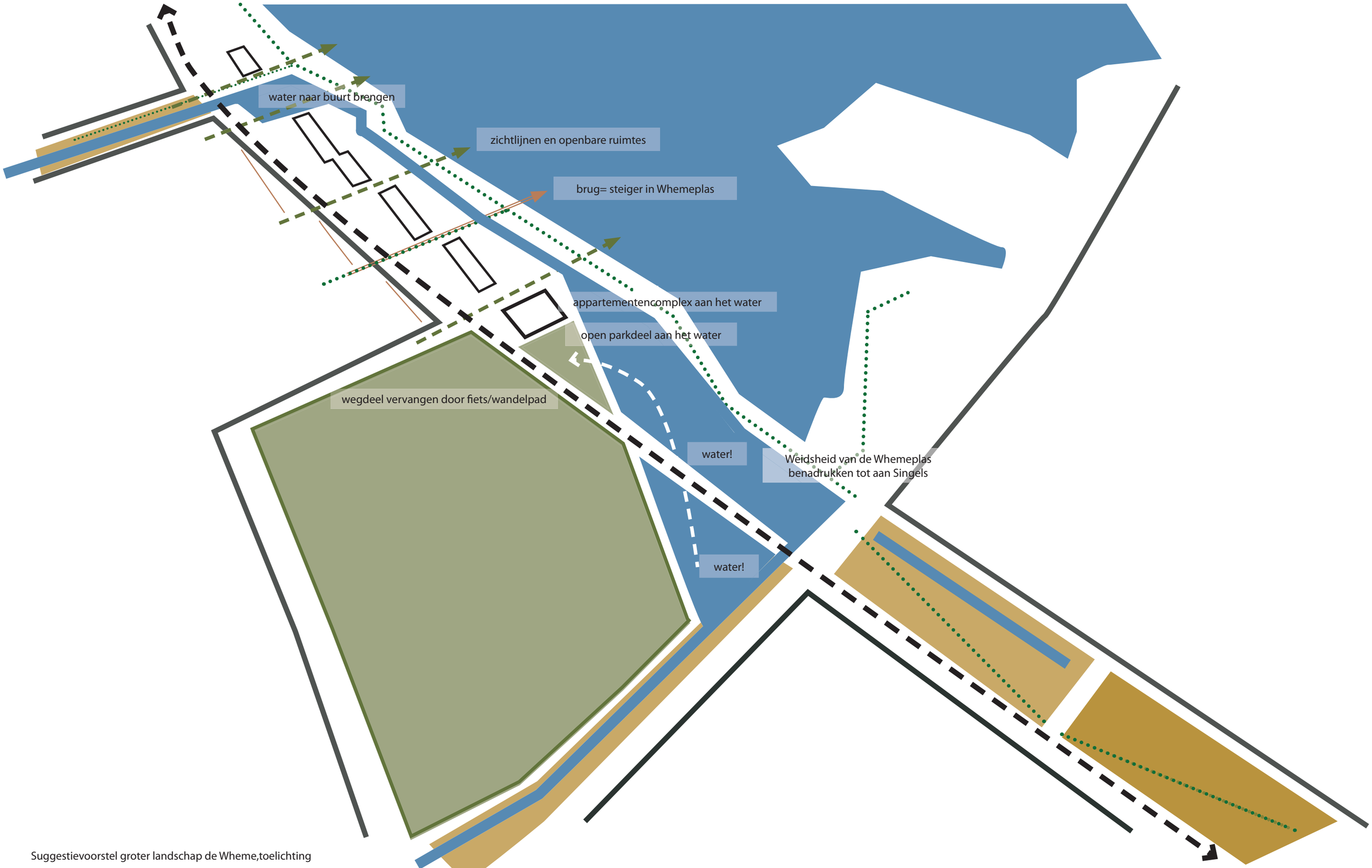
water naar buurt brengen
zichtlijnen en openbare ruimtes
brug= steiger in Whemeplas
appartementencomplex aan het water
open parkdeel aan het water
wegdeel vervangen door fiets/wandelpad
water!
Weidsheid van de Whemeplas
benadrukken tot aan Singels
water!

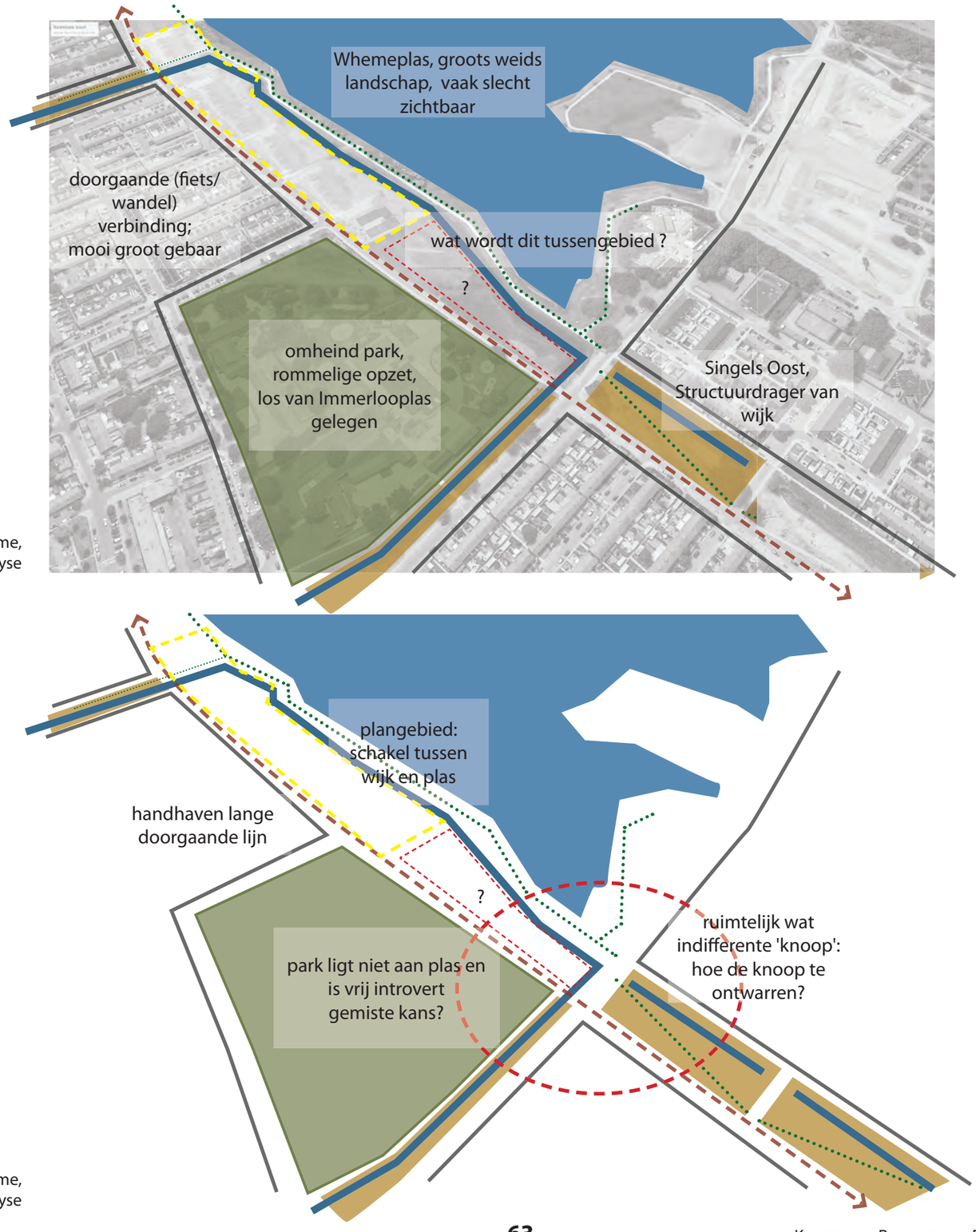

Suggestievoorstel groter landschap de Wheme, ruimtelijke analyse

Suggestievoorstel groter landschap de Wheme, ruimtelijke analyse

Suggestievoorstel groter landschap

Als we uitzoomen en de opgave in een iets groter verband bekijken zien we nog enkele extra kansen. Dit item valt buiten de gevraagde opgave maar we zien dit als een toegift om eventueel met elkaar in gesprek te komen over het grotere geheel.

Huidige situatie: onbestemd terrein en ruimtelijke knoop
De aanleiding voor deze schetsen vormt het terrein dat westelijk naast bouwveld C (het appartementenblokje) is gelegen. Het is de vraag waar het nu (en straks) bijhoort? Het ligt tussen het parkje (de Hobbit) en de Immerlooplas. Maar ook tussen het plangebied en Singels Oost. Daarmee ligt het parkje (omsloten met een haag) niet aan de Immerlooplas maar is het wat in zichzelf gekeerd.

Zoomen we nog iets verder uit dan zien we dat in de huidige situatie de Zeegsingel via een fiets/voetpad doorloopt in de Whemedreef. Dit is een mooi lang ruimtelijk gebaar dat wat ons betreft prima functioneert. Het verbindt ruimtelijk en functioneel. We constateren ook dat de 'Singels Oost' wat abrupt eindigen, in ieder geval geen optimale aansluiting hebben met de Immerlooplas. Indirect lopen de paden wel door (over het dijkje) maar ruimtelijk is het wat ons betreft een wat onopgeloste knoop.

Suggestievoorstel: vergroten landschap Immerlooplas
Ons voorstel is om aan het westelijke einde van Singels Oost het terrein verder af te graven (naast de bestaande watergangen), opdat hier de weidsheid en ruigheid (rietbermen, wilgen, elsen) van de Immerlooplas raken met de Singels, als een van de hoofdstructuurdragers van de wijk. Naast dat het ruimtelijk goed kan werken heeft het ook voordelen voor waterberging en ecologie.

Het tussengelegen terrein (naast Veld C) wordt dan deels bij het ruige landschap van de Immerlooplas betrokken en kan deels een parkfunctie krijgen, het zou het wat meer openbaar toegankelijke (zonder hagen eromheen) deel van het Hobbit park kunnen worden, dat zo ook gekoppeld wordt aan de Immerlooplas en wat minder op zichzelf staat.

Het zijn zoal beschreven slechts suggesties om deze ontwikkellocatie verder te verknopen met Malburgen en om de Immerlooplas net zo stevig te verankeren in Malburgen als zijn parkachtige evenknie in Malburgen West: Park Malburgen West.

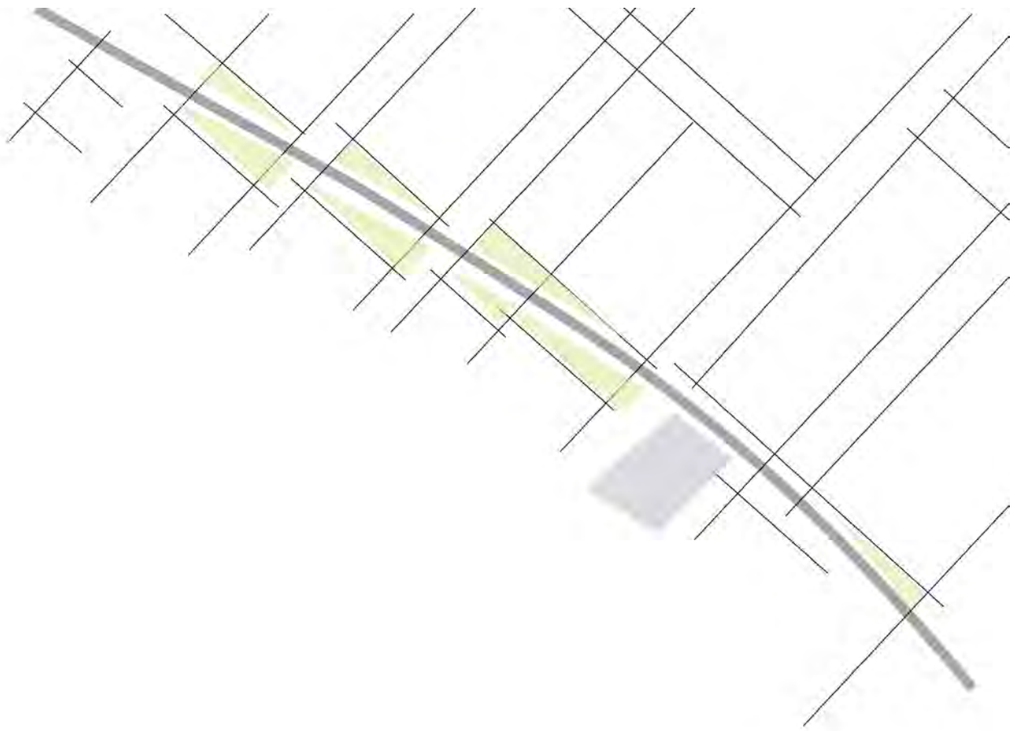

koopmans | TBI

Koopmans Bouwgroep
opZoom architecten
Rob Aben landschapsarchitectuur

Tauw

Akoestisch onderzoek ontwikkeling Whemedreef te Arnhem

20 februari 2020

Verantwoording

Titel	Akoestisch onderzoek ontwikkeling Whemedreef te Arnhem
Opdrachtgever	Stichting Volkshuisvesting Arnhem
Projectleider	Paul Lammers
Auteur(s)	Martijn Jongsma
Tweede lezer	Rob van Nijburg
Projectnummer	1274207
Aantal pagina's	24
Datum	20 februari 2020
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking.
	Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

Tauw bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
T +31 57 06 99 91 1
E info.deventer@tauw.com

Inhoud

1 Inleiding 5
1.1 Aanleiding en doel van het onderzoek 5
1.2 Omschrijving van de situatie 5
2 Uitgangspunten 7
2.1 Documenten en tekeningen 7
2.2 Rekenmethode 7
2.3 Beoordelingshoogten 7
2.4 Wegverkeerintensiteiten, wegdektype en snelheid 8
2.5 Gemeentelijk geluidbeleid 8
2.5.1 Gebiedstypen en ambitieniveaus voor de geluidkwaliteit 8
2.5.2 Hogere grenswaarde beleid 9
2.6 Grenswaarden en aftrek artikel 110g 10
2.7 Toetsing Geluidvoorschriften 10
3 Akoestisch representatieve bedrijfssituatie van Jeugdplein de Hobbit 11
3.1 Beschrijving en ligging terrein en activiteiten 11
3.2 Representatieve bedrijfssituatie 13
3.3 Verkeersaantrekkende werking activiteiten 13
3.4 Gehanteerde bronvermogens activiteiten 13
4 Resultaten en beschouwing 15
4.1 Fluitekruid (30 km/uur) 17
4.2 Immerlooplein (30 km/uur) 17
4.3 N325 17
4.4 Resultaten Jeugdplein de Hobbit 19
4.4.1 Langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus 19
4.4.2 Maximale geluidniveaus 20
4.4.3 Beschouwing resultaten Jeugdplein “De Hobbit” 20
4.5 Gecumuleerde geluidbelasting 20
4.6 Toetsing geluidbeleid gemeente Arnhem 21
4.7 Beschouwing maatregelen 22
4.7.1 Bronmaatregelen 22

4.7.2 Overdrachtsmaatregelen....22
4.7.3 Maatregelen bij de ontvanger....23
5 Conclusie....24

Bijlage 1 Wet geluidhinder
Bijlage 2 Invoergegevens en figuren rekenmodellen
Bijlage 3 Resultaten

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel van het onderzoek

In opdracht van Volkshuisvesting Arnhem is door Tauw een akoestisch onderzoek uitgevoerd voor de ontwikkeling langs de Whemedreef te Arnhem. De ontwikkeling betreft 39 grondgebonden woningen en 21 appartementen.

Het doel van het akoestisch onderzoek is om de geluidbelasting ten gevolge van de omliggende geluidbronnen inzichtelijk te maken.

De uitgangspunten voor de berekeningen zijn opgenomen in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 is de akoestisch representatieve situatie van de activiteiten bij Jeugdplein “De Hobbit” beschreven. De resultaten en beschouwing van het onderzoek staan weergegeven in hoofdstuk 4. Ten slotte wordt in hoofdstuk 5 de conclusie weergegeven.

1.2 Omschrijving van de situatie

Het projectgebied ligt ten zuiden van de Whemedreef. In figuur 1.1 is de situatie rondom het plangebied weergegeven.

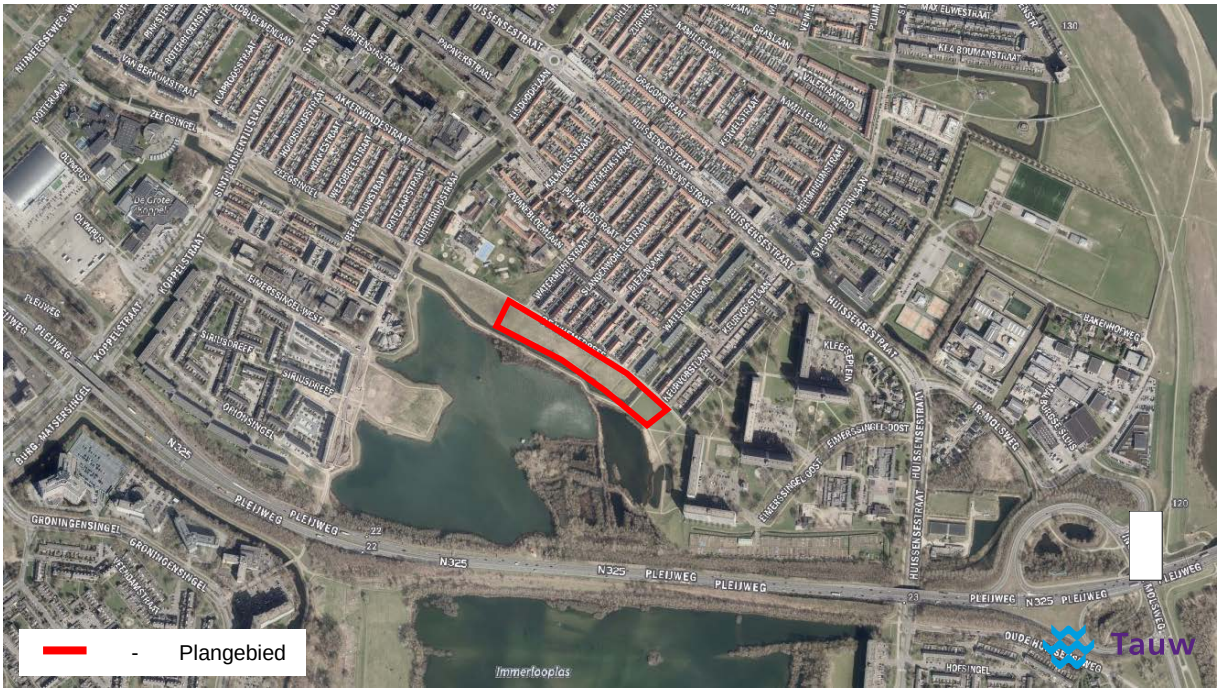

Figuur 1.1 Situatie plangebied (bron: Cyclomedia)

Het plangebied ligt binnen de geluidzone van de N325 Pleijweg. In het kader van de Wet geluidhinder wordt de geluidbelasting ten gevolge van deze geluidbronnen onderzocht. Een toelichting op de Wet geluidhinder is opgenomen in bijlage 1.

Daarnaast ligt het plan mogelijk binnen de invloedssfeer van een aantal 30 km/uur wegen. Deze wegen hebben in het kader van de Wet geluidhinder geen geluidzone maar worden wel bij het onderzoek betrokken in het kader van een goede ruimtelijke ordening. Het betreft de wegen:

- De Whemedreef
- Immerlooplein
- Fluitekruidstraat
- Watermuntstraat
- Slangenwortelstraat
- Biezenlaan
- Waterlelielaan

Naast bovenstaande geluidbronnen is het plangebied binnen de invloedsferen gesitueerd van een Jeugdplein “De Hobbit”. In het kader van een goede ruimtelijke ordening wordt de geluidbelasting ten gevolge van deze geluidbronnen onderzocht.

Het plan bestaat uit de ontwikkeling van 39 grondgebonden woningen en 21 appartementen. In figuur 1.2, is het betreffende woningbouwplan weergegeven. Er zijn bloknummers toegevoegd om goede verwijzingen te kunnen maken.

Figuur 1.2 Weergave bouwplan, bouwblokken toegevoegd voor verwijzing

2 Uitgangspunten

In dit hoofdstuk zijn de uitgangspunten omschreven voor het uitvoeren van het akoestisch onderzoek.

2.1 Documenten en tekeningen

Voor het onderzoek zijn de volgende gegevens toegepast:

- Verkeersgegevens van de provinciale weg N325 en de relevante lokale wegen voor zichtjaar 2028 verkregen van de omgevingsdienst regio Arnhem per mail op 20 januari 2020
- Ontwerpboek De Kijkers, Landschappelijk wonen aan de Wheme van 12 september 2019
- Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG) ten behoeve van gebouwen in de naaste omgeving
- TOP10NL Basisregistratie Topografie (BRT) ten behoeve van bodemgebieden in de naaste omgeving
- Nota uitvoeringsbeleid hogere grenswaarden gemeente Arnhem vastgesteld door het college van B&W op 27 maart 2007
- Beleidsplan geluid Arnhem deel I en II versie 2008

2.2 Rekenmethode

Bij de berekening van de geluidbelasting ten gevolge van weg- en railverkeer is gebruik gemaakt van Standaard Rekenmethode II (SRMII) conform de ministeriële Reken- en meetvoorschrift geluid 2012. Voor de berekening van de geluidbelasting is een akoestisch rekenmodel opgesteld in Geomilieu versie 5.21.

In het rekenmodel wegverkeerslawaai is uitgegaan van de volgende rekenparameters:

- Bodemfactor model (Bf): 0,5 (akoestisch half harde bodem)
- Bodemfactor wegen met wegdek 2 laags ZOAB (Bf): 0,5 (akoestisch half harde bodem)
- Bodemfactor overige bodemgebieden (Bf): 0 (akoestisch harde bodem)
- Zichthoek: 2 graden
- Maximaal aantal reflecties: 1
- Meteorologische correcties: standaard RMG2012 - SRM II
- Luchtdemping: standaard RMG2012 - SRM II

In het rekenmodel zijn alle gebouwen en bodemgebieden in de directe omgeving van het plangebied gemodelleerd. Invoergegevens en figuren van het rekenmodel zijn opgenomen in bijlage 2. Voor het rekenmodel voor het Jeugdplein “De Hobbit”, is uitgegaan van bodemfactor (Bf): 1,0 (akoestisch zachte bodem). Alle harde oppervlakten zijn toegevoegd als zijnde (Bf): 0 (akoestisch harde bodem).

2.3 Beoordelingshoogten

De geluidbelasting is bij bouwblokken berekend op 1½ meter hoogte ten behoeve van de begane grondverdieping en vervolgens is per verdieping een 3 meter hoger waarneempunt gemodelleerd.

2.4 Wegverkeerintensiteiten, wegdektype en snelheid

De verkeersintensiteiten van de omliggende stedelijke wegen zijn verkregen van de omgevingsdienst en zijn afkomstig uit het verkeersmodel RVMK april 2019. De verkregen verkeersintensiteiten zijn prognoses voor het jaar 2028. De verkeersintensiteiten zijn opgehoogd met 1 % autonome groei per jaar tot het zichtjaar 2030.

Van de 30 km/uur wegen in de directe nabijheid van het plangebied staan geen verkeersgegevens in het RVMK april 2019. Deze wegen zijn akoestisch gezien niet relevant. Het Immerlooplein en de Fluitekruidstraat zijn wel opgenomen in het verkeersmodel en zijn derhalve ook beschouwd.

2.5 Gemeentelijk geluidbeleid

In het document ‘Beleidsplan Geluid Arnhem’ is het geluidbeleid van de gemeente beschreven. In deze paragraaf worden de relevante onderdelen van het beleid kort belicht. Voor een uitgebreide toelichting het gemeentelijk geluidbeleid wordt verwezen naar het beleid zelf.

De doelstelling van het beleid is het behouden van de goede kwaliteit van de leefomgeving en het benutten van kansen om, daar waar het noodzakelijk is, de kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren. Een belangrijke subdoelstelling is het realiseren van een passende geluidkwaliteit in elk gebied.

2.5.1 Gebiedstypen en ambitieniveaus voor de geluidkwaliteit

Voor verschillende gebieden binnen de gemeente is de geambieerde geluidkwaliteit vastgesteld. Hiervoor is de gemeente ingedeeld in gebieden. Het gebied behorende bij de ontwikkeling is ingedeeld als zijnde ‘Stadswijk’. In tabel 2.1 staande ambitiewaarden en bovengrenzen volgens het geluidbeleid behorende bij de gebiedstypering Stadswijk weergegeven.

Tabel 2.1 Deelgebieden, gebiedstypering en van toepassing zijnde geluidklasses

Deelgebied	Gebiedstypering	Geluidklasse (ambitie)	Geluidklasse (bovengrens)	Geluidklasse (ambitie)	Geluidklasse (bovengrens)
		Wegverkeer		Bedrijven	
Ontwikkeling langs Whemedreef	Stadswijk	Rustig < 43 dB	Redelijk rustig < 48 dB	Redelijk rustig < 50	Onrustig < 55 dB(A)

De binnen de gemeente Arnhem te onderscheiden gebiedstypen met de daaraan gekoppelde ambities zijn in figuur 2.1 weergegeven.

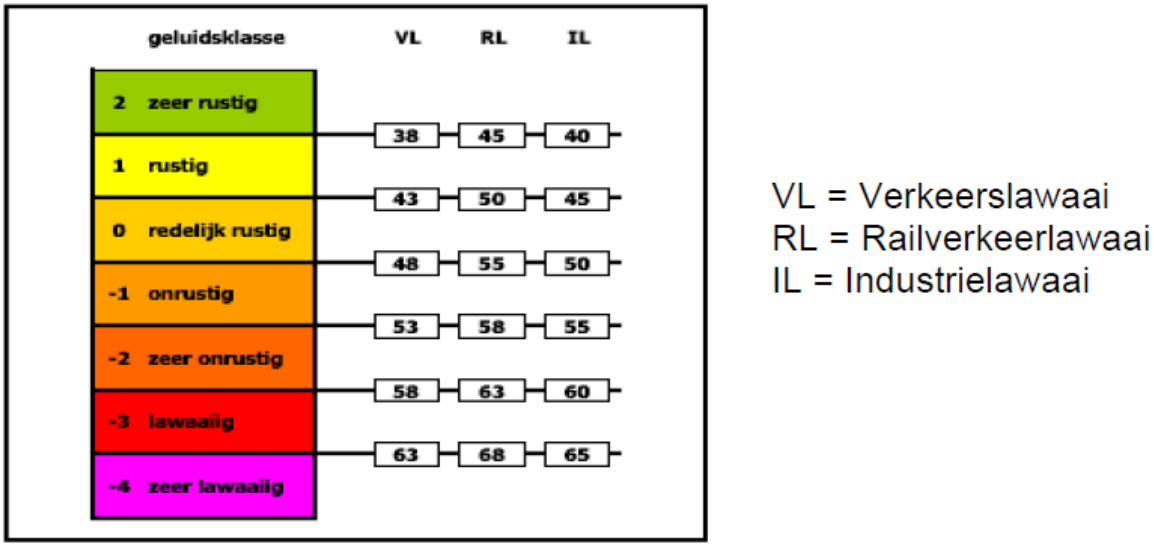

Figuur 2.1 Gemeentelijk geluidbeleid Arnhem: Geluidklasse (ambities)

2.5.2 Hogere grenswaarde beleid

In de Wet geluidhinder zijn voorwaarden gesteld voor het toekennen van hogere grenswaarden. Dit is nader toegelicht in bijlage 1 van dit rapport.

Naast deze ontheffingscriteria heeft de gemeente Arnhem een ontheffingenbeleid opgesteld in de “Nota uitvoeringsbeleid hogere grenswaarden gemeente Arnhem” van 16 februari 2007 die dit voor het Arnhemse grondgebied meer concreet ingevuld. In het gemeentelijk geluidbeleid zijn de volgende criteria voor het verlenen van hogere grenswaarden nader uitgewerkt:

- Locatie specifieke criteria
- Criteria op basis van de geluidklassen
  - Criteria voor het toekennen van een hogere waarde tot geluidklasse ‘onrustig’
  - Criteria voor het toekennen van een hogere waarde tot geluidklasse ‘zeer onrustig’ en lawaaiig
- Niet akoestische compensatie
- Overige criteria

Voor het toepassen van een dove gevel gelden aanvullende eisen in het gemeentelijke geluidbeleid. Bij het toepassen van een dove gevel moet de andere kant van de woning geluidluw zijn.

Indien het toekennen van hogere grenswaarden noodzakelijk blijkt te zijn om de woningbouw mogelijk te maken, dient rekening te worden gehouden met de ontheffingscriteria zoals gesteld in het gemeentelijk geluidbeleid. Hogere grenswaarden worden toegekend op woningniveau, dus voor individuele woningen binnen het plangebied.

2.6 Grenswaarden en aftrek artikel 110g

De normstelling in de Wet geluidhinder bestaat uit een voorkeursgrenswaarde en een maximale ontheffingswaarde. Als de berekende geluidbelasting lager is dan de voorkeursgrenswaarde dan vormt de bron geen belemmering voor het plangebied. Voor een berekende geluidbelasting die hoger is dan de voorkeursgrenswaarde maar lager dan de maximale ontheffingswaarde is nieuwbouw alleen mogelijk wanneer ontheffing wordt verleend door Burgemeesters en Wethouders van de gemeente. Hierbij dient rekening gehouden te worden met het geluidbeleid van de gemeente.

In het geval dat de maximale ontheffingswaarde wordt overschreden dient de betreffende gevel als een dove gevel te worden uitgevoerd. Een dergelijke gevel heeft geen te openen delen in geluidgevoelige ruimtes, waardoor toetsing aan de geluidnormen niet is vereist.

Op basis van artikel 110g Wet geluidhinder en artikel 3.4 van het Reken- en meetvoorschrift geluid 2012 mag er op de geluidbelasting vanwege een weg, op de gevel van woningen of andere geluidgevoelige bestemmingen, een aftrek worden toegepast in verband met het stiller worden van het verkeer in de toekomst.

Voor de verschillende geluidbronnen is de gehanteerde aftrek, voorkeursgrenswaarde en maximaal toelaatbare waarde per bron weergegeven in tabel 2.2. Voor het berekenen van de gecumuleerde geluidbelasting is de aftrek niet toegepast.

Tabel 2.2 Overzicht gehanteerde aftrek, voorkeursgrenswaarde en maximaal toelaatbare waarde per bron

Bron	Aftrek artikel 110g [dB]	Voorkeursgrenswaarde Wgh [dB]	Maximaal toelaatbare waarde Wgh [dB]
Fluitekruid	5	48	63
Immerlooplein	5	48	63
N325	2, 3, of 4	48	53

2.7 Toetsing Geluidvoorschriften

De geluidbelasting ten gevolge van de onderzochte wegen wordt in het kader van de Wet geluidhinder onderzocht en tevens getoetst aan het gemeentelijk beleid. Een korte samenvatting van de Wet geluidhinder is opgenomen in bijlage 1.

Voor het aspect industrielawaai heeft toetsing plaatsgevonden volgens het gemeentelijke geluidbeleid. De ambititewaarde voor industrielawaai volgens het gemeentelijke geluid voor een stadswijk betreft 50 dB(A), de grenswaarde bedraagt 55 dB(A). In het gemeentelijke geluidbeleid staan geen toetswaarden vermeld voor het maximale piekgeluid. Hiervoor is aansluiting gezocht bij de VNG publicatie bedrijven en milieuzonering. De ambitiewaarde voor een stadswijk is 65 dB(A) en de grenswaarde is 70 dB(A).

3 Akoestisch representatieve bedrijfssituatie van Jeugdplein de Hobbit

3.1 Beschrijving en ligging terrein en activiteiten

Ten noorden van de ontwikkeling zijn sportvelden en speelvoorzieningen gelegen welke deel uitmaken van Jeugdplein de Hobbit. Dit terrein is openbaar toegankelijk.

In figuur 2.1 staat een aanzicht van de voorzieningen in vogelvlucht. In figuur 2.2 staat een luchtfoto met daarin de locatie van de voorzieningen weergegeven.

Figuur 3.1 Weergave terrein van Jeugdplein de Hobbit

Figuur 3.2 Luchtfoto Jeugdplein de Hobbit met daarin de aanwezige voorzieningen

Jeugdplein de Hobbit organiseert van maandag t/m vrijdag elke middag van 13:00 tot 17:00 uur speluitleen activiteiten. Deze vinden hoofdzakelijk plaats op het omkooide sportveld (Krajicek Playground - sportplein) waar gemiddeld 30 á 50 jeugd en jongeren aan deel nemen.

Niet alle kinderen die het terrein bezoeken nemen deel aan de georganiseerde activiteiten maar spelen zelfstandig verspreid over het terrein.

De meeste kinderen spelen het liefst op het Krajicek Playground (het verharde en deels omkooide sportveld), waar het Jeugdplein “De Hobbit” ook de meeste activiteiten op organiseren en de uitleen containers staan.
Ook spelen de kinderen op een pannaveldje en in speelcirkel voor kleuters. Het gras voetbalveld wordt minder gebruikt.

Doordeweeks maken regelmatig ook de omliggende basisscholen gebruik van het terrein tussen 9:00 tot 14:00 uur, voor pauze sport & spel of voor gymles. Hierbij wordt af en toe gebruik gemaakt van een fluitje. De scholen komen meestal met 1 of 2 klassen tegelijkertijd met maximaal 60 kinderen. De kinderen van de Openbare Basisschool (OBS) Het Mozaïek spelen meestal op hun eigen schoolplein.

Het piekmoment van bezoek en/of gebruik doordeweeks, ligt tussen 14:30 tot 16:30 uur met bovengenoemd aantal kinderen.

In de zomerperiode (vanaf april) wordt het terrein drukker bezocht. Er kunnen dan circa 100 kinderen tegelijk spelen. Doordat het een groot speelterrein is spreid het bezoek zich wel uit over het terrein. Na 23:00 uur zijn er geen activiteiten meer.

3.2 Representatieve bedrijfssituatie

De representatieve bedrijfssituatie betreft de bedrijfssituatie die meer dan 12 keer per jaar voorkomt. Voor het aspect geluid zal de zomerperiode in de weekenden en de vakanties maatgevend zijn. Er spelen dan de meeste kinderen op het terrein en de langst mogelijke tijd. Op basis van de ontvangen informatie zijn de volgende aannamen gemaakt:

- Voor 8:30 zijn er geen kinderen aanwezig
- Tussen 08:30 en 17:00 uur spelen er maximaal 100 kinderen op het terrein. Circa 6 kinderen spelen op het onverharde voetbalveld, de overige 94 kinderen spelen op het overige terrein
- Tussen 17:00 en 21:00 uur spelen er maximaal 50 kinderen op het terrein. Circa 3 kinderen spelen op het onverharde voetbalveld, de overige 47 kinderen spelen op het overige terrein
- Tussen 21:00 en 23:00 uur spelen er maximaal 20 kinderen op het terrein. Er spelen geen kinderen op het onverharde voetbalveld
- Na 23:00 zijn er geen activiteiten meer op het terrein

3.3 Verkeersaantrekkende werking activiteiten

Het speelterrein heeft een sterk lokale functie. De bezoekers zijn grotendeels kinderen en komen lopend of met de fiets. Daarnaast blijkt uit het verkeersmodel dat er geen relevante hoeveelheid wegverkeer rijdt over de Whemedreef. Het aspect indirecte hinder ten gevolge van het wegverkeer afkomstig van de faciliteiten op de nieuwbouw is dan ook niet nader onderzocht.

3.4 Gehanteerde bronvermogens activiteiten

Voor de spelende kinderen op de speelplaats is het bronvermogen afgeleid uit de publicatie over het menselijke stemgeluid[1]. Het bronvermogen voor een spelend kind op een schoolplein bedraagt op basis hiervan 80 tot 87 dB(A). In dit onderzoek is een bronvermogen van 80 dB(A) gehanteerd omdat een schoolplein een kleiner oppervlak heeft en alle kinderen dicht op elkaar spelen. Voor een schreeuwend kind is uitgegaan van een maximaal bronvermogen van 105 dB(A). Het gebruik van een fluitje is incidenteel en vindt niet plaats in de nabijheid van het onverharde voetbalveldje. Het piekgeluid van schreeuwende kinderen in de nabijheid van de nieuwbouw zal maatgevend zijn. Het piekgeluid van een fluitje is derhalve niet meegenomen in de berekeningen.

In tabel 3.1 zijn de activiteiten die op het veld plaatsvinden, inclusief bedrijfsduren, samengevat.

[1] Publicatie 202 uit Journaal stemgeluid van 2009: Het menselijk stemgeluid, opgesteld door Martin Tennekes

Tabel 3.1 Bronvermogens oppervlaktebronnen

Bronnr.	Omschrijving	Bronvermogen (L_{wr}) [dB(A)] [2)]	Bedrijfsduur per etmaalperiode [uren]		
			Dagperiode (07.00-19.00)	Avondperiode (19.00-23.00)	Nachtperiode (23.00-07.00)
01a	94 kinderen hoofdterrein	100	8,5	-	-
01b	6 kinderen voetbalveld	88	8,5	-	-
02a	47 kinderen hoofdterrein	97	2,0	2,0	-
02b	3 kinderen voetbalveld	85	2,0	2,0	-
03a	20 kinderen hoofdterrein	93	-	2,0	-

1) Tauw-expertise / ervaringscijfer

2) Publicatie 202 uit Journaal stemgeluid van 2009: Het menselijk stemgeluid, opgesteld door Martin Tennekes. Bronvermogen één spelend kind op het speelterrein 80 dB(A). Totaal bronvermogen is 80 dB(A) + 10 log (aantal spelende kinderen). Piekgeluid schreeuwend kind bedraagt gemiddeld 105 dB(A)

- Niet van toepassing

4 Resultaten en beschouwing

In de navolgende paragrafen is de geluidbelasting per bron beschouwd. De resultaten op de aangehouden toetspunten zijn opgenomen in bijlage 3. In figuur 4.1, staat een 3d weergave van het gehanteerde rekenmodel, in figuur 4.22 en figuur 4.3.3 zijn tevens de toetspunten weergegeven.

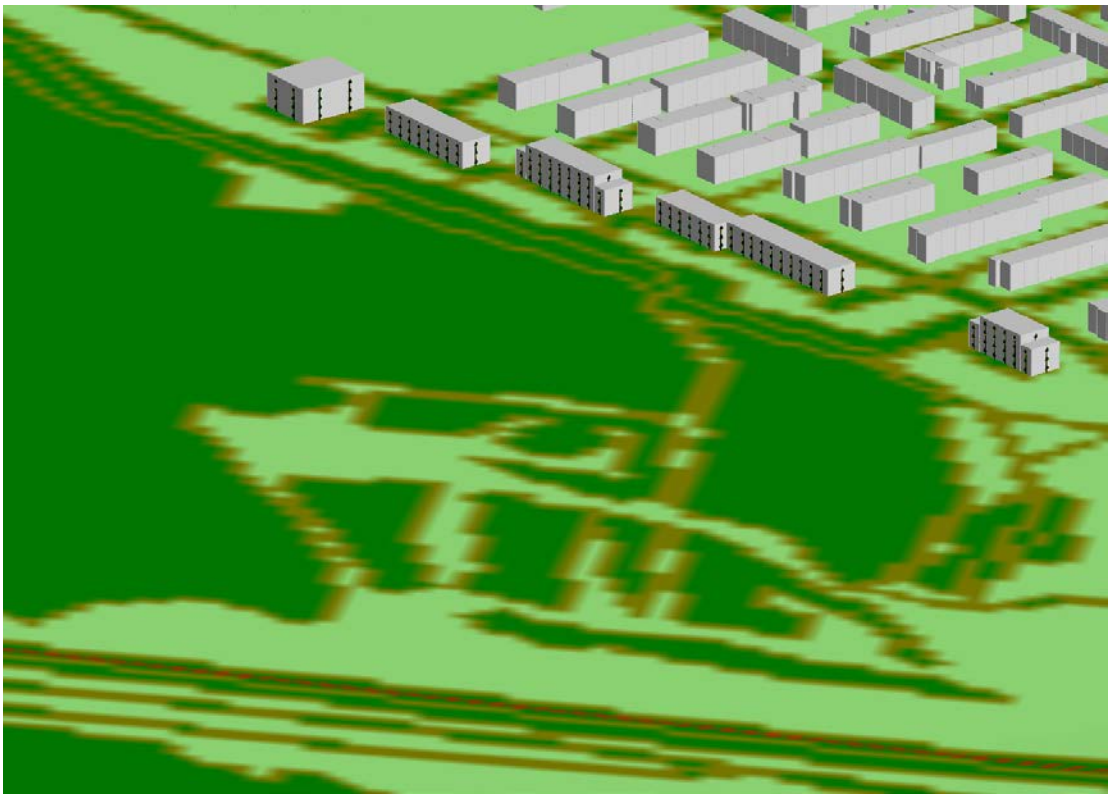

Figuur 4.1 3d knip uit het rekenmodel

Figuur 4.2 Toetspunten op blok A, blok B en blok C

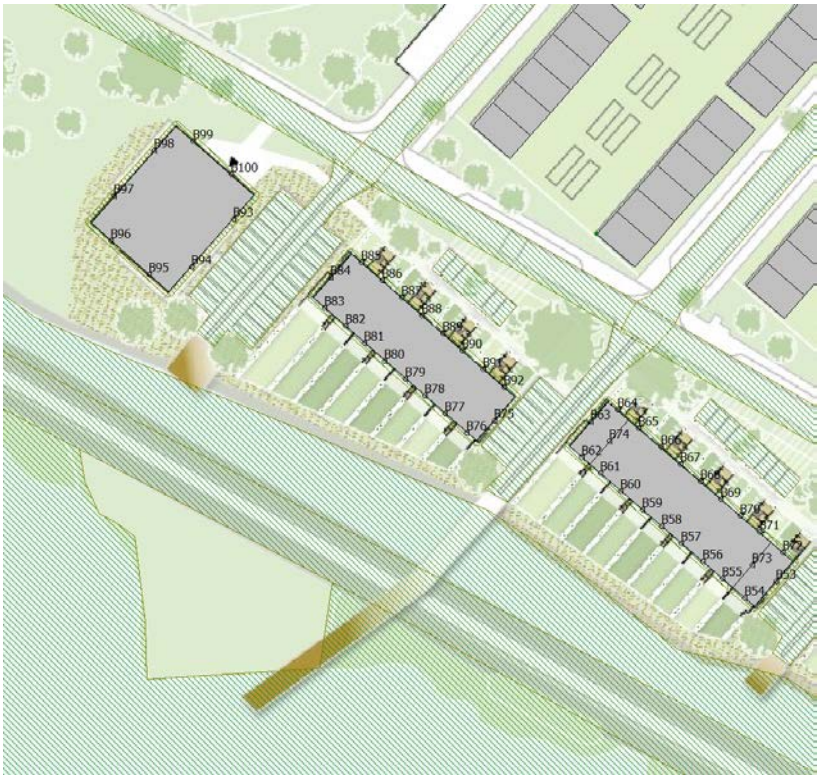

Figuur 4.3 Toetspunten op blok D, blok E en blok F

4.1 Fluitekruid (30 km/uur)

De geluidbelasting ten gevolge van het verkeer op de Fluitekruid is met 25 dB lager dan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB. De resultaten zijn opgenomen in bijlage 3.

4.2 Immerlooplein (30 km/uur)

De geluidbelasting ten gevolge van het verkeer op de Immerlooplein is met 25 dB lager dan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB. De resultaten zijn opgenomen in bijlage 3.

4.3 N325

De geluidbelasting ten gevolge van het verkeer op de Rijksweg A9 is met 51 dB hoger dan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB maar lager dan de maximale toelaatbare waarde van 53 dB. Als de voorkeursgrenswaarde wordt overschreden, moeten maatregelen onderzocht worden. In de figuren 4.3 tot 4.6 staan de rekenresultaten weergeven inclusief correctie artikel 110 g van de Wet geluidhinder. De resultaten zijn opgenomen in bijlage 3.

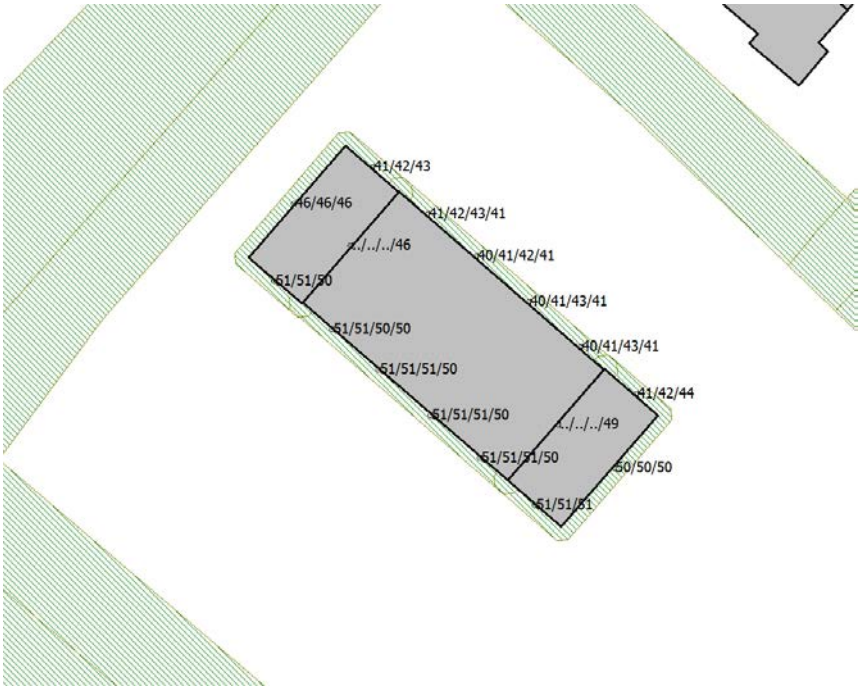

Figuur 4.4 Rekenresultaten blok A (N325 inclusief 2 dB correctie artikel 110g)

Figuur 4.5 Rekenresultaten blok B en C (N325 inclusief 2 dB correctie artikel 110g)

Figuur 4.6 Rekenresultaten blok D en E (N325 inclusief 2 dB correctie artikel 110g)

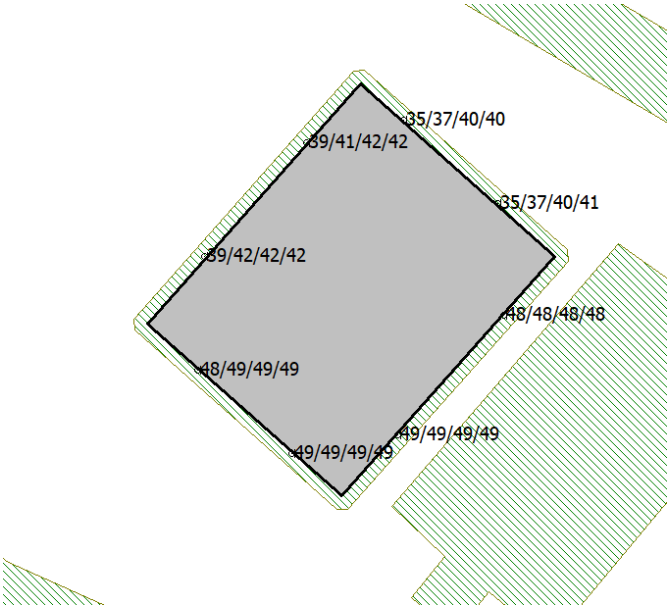

Figuur 4.7 Rekenresultaten blok F (N325 inclusief 2 dB correctie artikel 110g)

4.4 Resultaten Jeugdplein de Hobbit

4.4.1 Langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus

In tabel 4.1, zijn de hoogste berekende langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus ten gevolge van aangehouden activiteiten tijdens de representatieve bedrijfssituatie ter plaatse van de voorgenomen woningen samengevat. Een overzicht van de geluidbelasting op alle voorgenomen woningen is weergegeven in bijlage 3.

Tabel 4.1 Berekende langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus $L_{Ar,LT}$

		Berekende langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus ($L_{Ar,LT}$) [dB(A)]					
		Dagperiode (07.00-19.00 uur)		Avondperiode (19.00-23.00 uur)		Nachtperiode (23.00-07.00 uur)	
Beoordelingspunt	Omschrijving	Berekend	*Toetsing**	Berekend	*Toetsing**	Berekend	*Toetsing**
B97	Bouwblok F	47	*50/55*	43	*45/40*	-	*40/45*
B98	Bouwblok F	48	*50/55*	44	*45/40*	-	*40/45*
B99	Bouwblok F	49	*50/55*	45	*45/40*	-	*40/45*
B100	Bouwblok F	48	*50/55*	44	*45/40*	-	*40/45*

* Toetsing vind plaats aan de ambitie/grenswaarde stadswijk gemeentelijk geluidbeleid

Voor de representatieve bedrijfssituatie is de hoogste geluidbelasting 49 dB(A) in de dagperiode en 45 dB(A) in de avondperiode op bouwblok F (appartementen). Hiermee wordt voldaan aan de ambitiewaarde uit het gemeentelijke geluidbeleid.

4.4.2 Maximale geluidniveaus

In tabel 4.2 zijn de hoogste berekende piekgeluidniveaus ten gevolge van activiteiten tijdens de representatieve bedrijfssituatie ter plaatse van de voorgenomen woningen samengevat. Een overzicht van de geluidbelasting op alle woningen en appartementen is weergegeven in bijlage 3.

Tabel 4.2 Berekende maximale piekgeluidniveaus L_{Amax}

		Berekende maximale piekgeluidniveaus (L_{Amax}) [dB(A)]					
		Dagperiode (07.00-19.00 uur)		Avondperiode (19.00-23.00 uur)		Nachtperiode (23.00-07.00 uur)	
Beoordelingspunt	Omschrijving	Berekend	*Toetsing*	Berekend	*Toetsing*	Berekend	*Toetsing*
B98	Bouwblok F	65	*65/70*	65	*65/60*	-	*60/55*
B99	Bouwblok F	65	*65/70*	65	*65/60*	-	*60/55*
B100	Bouwblok F	65	*65/70*	65	*65/60*	-	*60/55*

* Toetsing vind plaats aan de ambitie/grenswaarde maximale geluidniveaus rustige woonwijk uit de VNG publicatie bedrijven en milieuzonering

De hoogst berekende piekgeluidbelasting is 65 dB(A) in de dag-, avondperiode, berekend op bouwblok F (appartementen). Overdag wordt voldaan aan de ambitiewaarde, in de avondperiode wordt er voldaan aan grenswaarde. Op bouwblok E bedraagt de hoogst berekende piekgeluidbelasting 63 dB(A) in de dag- en avondperiode. Vanaf bouwblok D wordt er ruimschoots voldaan aan de ambitiewaarden.

4.4.3 Beschouwing resultaten Jeugdplein “De Hobbit”

De speelvelden bij het Jeugdplein “De Hobbit” zijn openbaar terrein. Toetsing van de geluidniveaus heeft plaatsgevonden aan het gemeentelijke geluidbeleid.

Bij het rekenmodel is van een maximale bezetting tijdens de weekenden en vakanties in de zomerperiode uitgegaan bij de berekeningen. Het aantal kinderen dat in de herfst/winterperiode speelt en op doordeweekse dagen tijdens de schoolperiode, zal minder zijn.

Er wordt op alle appartementen en woningen voor zowel het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau en de piekgeluidniveaus voldaan aan de gestelde grenswaarden. Hieruit kan worden geconcludeerd dat er sprake is van een acceptabel woon- en leefklimaat.

4.5 Gecumuleerde geluidbelasting

Wanneer een geluidgevoelig gebouw een geluidbelasting ten gevolge van meerdere geluidbronnen ondervindt, worden bij het akoestisch onderzoek ook de effecten van de samenloop van de verschillende geluidbronnen onderzocht.

In de Wet geluidhinder is opgenomen dat de gecumuleerde geluidbelasting niet mag leiden tot een onaanvaardbare geluidbelasting.

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is het Jeugdplein “De Hobbit” meegenomen in de cumulatie, waarbij de activiteiten zijn opgeteld naar analogie van industrielawaai. De gecumuleerde geluidbelasting is maximaal 53 dB ten gevolge van de N325, Fluitekruid, Immerlooplein en de activiteiten bij het Jeugdplein “De Hobbit”.

Volgens het Bouwbesluit is de karakteristieke geluidwering van een gevel ten minste 20 dB. Met een gecumuleerd geluidniveau van 53 dB en een karakterieke geluidwering van ten minste 20 dB is het binnenniveau van 33 dB zoals gesteld in het Bouwbesluit gegarandeerd.

4.6 Toetsing geluidbeleid gemeente Arnhem

Het geluidbeleid van de gemeente Arnhem stelt eisen (zie paragraaf 2.7) bij een verzoek om een hogere grenswaarde.

De geluidbelasting ten gevolge van de provinciale weg N325 bedraagt 51 dB. Deze waarde overschrijdt de voorkeursgrenswaarde maar niet de maximaal te ontheffen grenswaarde van 53 dB. Om de woningen te realiseren zijn derhalve hogere grenswaarden noodzakelijk.

Bij toetsing aan de geluidklassen gedefinieerd in het gemeentelijke geluidbeleid blijkt dat er niet voldaan wordt aan de grenswaarde “redelijk rustig” van 48 dB voor een stadswijk. Met een berekende geluidbelasting ten gevolge van de N325 van 51 dB, valt het onderzochte plan in de geluidklasse “onrustig”. De reden hiervan is dat het betreffende plan aan de rand ligt van een stadswijk en zicht heeft over de plas naar de provinciale weg N325.

Voor het toekennen van hogere waarde tot de geluidklasse “onrustig” gelden de volgende aanvullende voorwaarden voor het verstrekken van een hogere grenswaarde.

- Onderzoek naar mogelijke bronmaatregelen
- Onderzoek naar de mogelijkheid om de afstand tot de bron te vergroten
- Het stedenbouwkundige plan een vorm geven dat deze zoveel mogelijk afscherming genereerd naar het achterliggende gebied
- Indien mogelijk in het overdrachtsgebied afscherming realiseren
- Bij een aanvraag voor een bouwvergunning voor een woning, scholen en kinderdagverblijven een akoestisch onderzoek voegen en toetsen of er voldaan wordt aan de binnenwaarde uit het Bouwbesluit

Wanneer voldoende duidelijk wordt dat de maatregel niet doeltreffend is of de uitvoering om redenen van stedenbouwkundige, landschappelijke of financiële aard niet aan de genoemde criteria kan worden voldaan, kan een hogere waarde worden toegekend.

De mogelijke maatregelen om te voldoen aan de voorkeursgrenswaarde uit de Wet geluidhinder en grenswaarde “redelijk rustig” voor een stadswijk uit het gemeentelijke geluidbeleid zijn beschouwd in paragraaf 4.7.

Het huidige stedenbouwkundige plan bestaat uit zes bouwblokken waarvan er 2 aan elkaar geschakeld zijn. Om zoveel mogelijk afscherming te genereren naar het achterliggende gebied zouden deze met elkaar verbonden moeten worden. Daarnaast en ten minste uit vier bouwlagen moeten bestaan. Gezien het type woningen en appartementen en de ligging langs de plas zal dit waarschijnlijk op stedenbouwkundige bezwaren leiden.

Voor het onderdeel industrielawaai wordt voldaan aan de ambitiewaarden uit het gemeentelijke geluidbeleid.

4.7 Beschouwing maatregelen

Om negatieve effecten te beperken is een onderscheid te maken in bron- en overdrachtsmaatregelen. Bij de keuze van akoestische maatregelen hebben bronmaatregelen de voorkeur. Dit zijn maatregelen om de geluiduitstraling bij de bron aan te pakken. Vervolgens kunnen overdrachtsmaatregelen worden overwogen. Hieronder zijn de eventuele bronmaatregelen en de overdrachtsmaatregelen apart behandeld.

4.7.1 Bronmaatregelen

Onder bronmaatregelen worden maatregelen verstaan die het geluid veroorzaakt door de bron zelf reduceren. Hierbij valt te denken aan het verminderen van de hoeveelheid verkeer, het verlagen van de rijsnelheid, het vergroten van de afstand tussen de bebouwing en de weg of het toepassen van geluid reducerend asfalt.

De N325 is reeds voorzien van een geluid reducerend wegdek, te weten 2-laags ZOAB. Een stiller wegdek is momenteel niet beschikbaar.

Om de N325 in te richten als 50 km/uur weg, zouden snelheidsbeperkende voorzieningen gerealiseerd moeten worden die de doorstroming van het verkeer juist zouden belemmeren. Het verlagen van de maximumsnelheid kan op bezwaar van verkeerskundige aard stuiten.

Het vergroten van de afstand tot de weg heeft gezien de huidige afstand tot de N325 geen relevante invloed.

4.7.2 Overdrachtsmaatregelen

Overdrachtsmaatregelen zijn maatregelen die voorkomen dat het geluid de ontvanger bereikt. Onder andere geluidwallen en -schermen zijn overdrachtsmaatregelen.

Geluidschermen

Het project ligt aan het water aan de rand van de bebouwde kom. De afstand tot de N325 is met 300 meter relatief groot waardoor een lang scherm noodzakelijk zal zijn om de benodigde geluidreductie te bewerkstellen. Uit indicatieve berekeningen blijkt dat een eventueel te plaatsen scherm met een lengte van circa 650 meter met een hoogte van circa 1,5 meter nodig zal zijn teneinde de minimaal benodigde reductie te realiseren. Nadere detaillering is nodig om de exacte lengte en hoogte van het benodigde scherm te bepalen. Het realiseren van het scherm kan tot stedenbouwkundige en financiële bezwaren leiden.

4.7.3 Maatregelen bij de ontvanger

Indien maatregelen aan de bron of in de overdracht redelijkerwijs niet mogelijk of onvoldoende doeltreffend zijn, kunnen in laatste instantie maatregelen aan de woningen worden getroffen. Uit de berekeningen blijk echter dat de binnenwaarde van 33 dB reeds gewaarborgd is.

5 Conclusie

In opdracht van Volkshuisvesting Arnhem is door Tauw een akoestisch onderzoek uitgevoerd voor de ontwikkeling van een woningbouwplan langs de Whemedreef te Arnhem. De ontwikkeling betreft 39 grondgebonden woningen en 21 appartementen.

Het doel van het akoestisch onderzoek is om de geluidbelasting ten gevolge van de omliggende geluidbronnen inzichtelijk te maken.

Wegverkeer
Hieruit volgt dat de geluidbelastingen ten gevolge van het verkeer op de provinciale weg N325 hoger is dan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB, maar lager dan de maximale toelaatbare waarden van 53 dB. Als de voorkeursgrenswaarde wordt overschreden zijn hogere waarden noodzakelijk.

Jeugdplein “De Hobbit”
Het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau op de geprojecteerde woongebouwen wordt voornamelijk bepaald door stemgeluid. Het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau is lager dan de voorkeursgrenswaarden uit het gemeentelijke geluidbeleid. Het maximale geluidniveau (piekgeluidniveau) op de geprojecteerde woongebouwen is in de dagperiode lager dan de voorkeursgrenswaarden en in de avondperiode lager dan de grenswaarden uit de VNG publicatie bedrijven en milieuzonering. Op basis van deze bevindingen kan geconcludeerd worden dat er sprake is van een acceptabel woon- en leefklimaat.

Cumulatie
In het kader van een goede ruimtelijke ordening is het Jeugdplein “De Hobbit” meegenomen in de cumulatie, waarbij de activiteiten zijn opgeteld naar analogie van industrielawaai. De gecumuleerde geluidbelasting is maximaal 53 dB ten gevolge van het wegverkeer en de activiteiten bij Jeugplein “De Hobbit”. Met een karakteristieke geluidwering van gevel van 20 dB is hiermee de binnenwaarde van 33 dB uit het Bouwbesluit gegarandeerd.

Gemeentelijk geluidbeleid
Bij toetsing aan de geluidklassen gedefinieerd in het gemeentelijke geluidbeleid voor het wegverkeerslawaai blijkt dat er niet voldaan wordt aan de grenswaarde “redelijk rustig” van 48 dB voor een stadswijk. Met een berekende geluidbelasting ten gevolge van de N325 van 51 dB dan valt deze in de geluidklasse “onrustig”. De reden hiervan is dat het plan aan de rand ligt van een stadswijk en zicht heeft over de plas naar de provinciale weg N325. Maatregelen om het geluid te reduceren zijn beschouwd. Het bevoegd gezag wordt verzocht af te wijken van het gemeentelijk geluidbeleid gezien de ligging van het plan en geluidklasse “onrustig” toe te staan. Voor het aspect industrielawaai wordt voldaan aan de voorkeurswaarde uit het gemeentelijk geluidbeleid.

Bijlage 1 Wet geluidhinder

In deze bijlage wordt een korte beschrijving gegeven van de Wet geluidhinder, de geluidzones, de geluidhindernormen en de ontheffingsmogelijkheden.

Wet geluidhinder
In de Wet geluidhinder zijn geluidhindernormen voor toelaatbare equivalente geluidniveaus opgenomen.

Daarin wordt onderscheid gemaakt in buitennormen (geluidbelasting op de gevel) en binnennormen (binnenwaarde). De geluidhindernormen gelden voor woningen en andere geluidgevoelige bestemmingen binnen de geluidzone van een (spoor)weg of gezoneerd industrieterrein. Een geluidzone is een aandachtsgebied aan weerszijden van een (spoor)weg en rondom een industrieterrein waarbinnen de geluidhindernormen van de Wet geluidhinder van toepassing zijn.

Geluidgevoelige bestemmingen
In de Wet geluidhinder zijn eisen en procedures beschreven ten aanzien van de maximaal toelaatbare geluidbelasting op de gevels van geluidgevoelige gebouwen. Onder geluidgevoelige gebouwen worden onder andere woningen, ziekenhuizen, scholen en standplaatsen voor woonwagens verstaan.

Geluidzone wegverkeerslawaai
De geluidhindernormen gelden voor woningen en andere geluidgevoelige bestemmingen binnen de geluidzone van een (spoor)weg of gezoneerd industrieterrein. Een geluidzone is een aandachtsgebied aan weerszijden van een (spoor)weg en rondom een industrieterrein waarbinnen de geluidhindernormen van de Wet geluidhinder van toepassing zijn.

De breedte van geluidzones langs wegen is afhankelijk van de aard van de weg en is vermeld in tabel b1.1.

Tabel b1.1 Breedte van geluidzones

Aantal rijstroken	Geluidzones buitenstedelijk gebied	Geluidzones stedelijk gebied
Weg met één of twee rijstroken	250 meter	200 meter
Weg met drie of vier rijstroken	400 meter	350 meter
Weg met vijf of meer rijstroken	600 meter	-

Bron: artikel 74 Wet geluidhinder

Wanneer een nieuw (of gewijzigd) bestemmingsplan het mogelijk maakt geluidgevoelige bestemmingen in de geluidzone van een weg te realiseren is een akoestisch onderzoek noodzakelijk. Bij de uitvoering van het akoestisch onderzoek wordt het ‘Reken- en meetvoorschrift geluid 2012’ gehanteerd.

Geluidzone spoorweglawaai

In het Besluit geluidhinder zijn de geluidzones langs spoorwegen opgenomen. In tabel b2.1 zijn de breedtes van de zones opgenomen.

Tabel b2.1 Geluidzone conform artikel 1.4a Besluit geluidhinder

Hoogte geluidproductieplafond [dB]	Breedte zone [m]
< 56	100
≥ 56; < 61	200
≥ 61; < 66	300
≥ 66; < 71	600
≥ 71; < 74	900
≥ 74	1200

Het geluidproductieplafond (GPP) van het spoor is te vinden op de website http://www.geluidregisterspoor.nl/geluidregisterspoor.html. Bij een akoestisch onderzoek naar de geluidbelasting ten gevolge van spoorweglawaai dienen tevens de gegevens van deze website te worden gehanteerd.

Geluidzone gezoneerd industrieterrein

De geluidzone van een gezoneerd industrieterrein is niet vastgelegd in de Wet geluidhinder, maar in een bestemmingsplan en is afhankelijk van het industrieterrein.

Dosismaat Lden

In de wet zijn grenswaarden gesteld aan de dosismaat L_{den}. Dit is een logaritmische optelling van de L_{day}, $L_{evening}$ en L_{night} waarbij de geluidniveaus in de avond- en de nachtperiode als hinderlijker ervaren dan het geluid in dagperiode. Daarom worden gemiddelde geluidniveaus in de avond- en nachtperiode bij de berekening van Lden verhoogd met een straffactor van respectievelijk 5 en 10 dB. De dosismaat Lden wordt berekend volgens de volgende formule:

$$L_{den} = 10 \cdot \log \frac{1}{24} \left(12 \cdot 10^{\frac{L_{day}}{10}} + 4 \cdot 10^{\frac{L_{evening}+5}{10}} + 8 \cdot 10^{\frac{L_{night}+10}{10}} \right) \text{[dB]}$$

Normstelling

De normstelling in de Wet geluidhinder bestaat uit een voorkeursgrenswaarde en een maximale ontheffingswaarde. Als de berekende geluidbelasting lager is dan de voorkeursgrenswaarde dan vormt de bron geen belemmering. Voor een berekende geluidbelasting die hoger is dan de voorkeursgrenswaarde maar lager dan de maximale ontheffingswaarde is nieuwbouw alleen mogelijk wanneer ontheffing wordt verleend door Burgemeesters en Wethouders van de gemeente. Hierbij dient rekening gehouden te worden met het geluidbeleid van de gemeente.

Voorwaarde voor de aanvraag van hogere grenswaarden is dat het toepassen van maatregelen gericht op het terugbrengen van de geluidbelasting onvoldoende doeltreffend is, of overwegende bezwaren van stedenbouwkundige, verkeerskundige, landschappelijke of financiële aard een rol spelen. Het onderzoeken en toepassen van maatregelen gebeurt in de volgende volgorde:

- Bronmaatregelen, zoals het toepassen van geluiddempers voor railverkeer, het reduceren van de hoeveelheid verkeer, het aanpassen van de rijsnelheid of het toepassen van geluidreducerend wegdek
- Overdrachtsmaatregelen, zoals geluidschermen of -wallen
- Ontvangermaatregelen, zoals het toepassen van gevelisolatie
- Het aanvragen van ontheffing

In het geval dat de maximale ontheffingswaarde wordt overschreden dient de betreffende gevel als een dove gevel te worden uitgevoerd. Een dergelijke gevel heeft geen te openen delen in geluidgevoelige ruimtes, waardoor toetsing aan de geluidnormen niet is vereist. In situaties, waarbij de maximale ontheffingswaarde wordt overschreden, kan een dove gevel worden toegepast om een geluidgevoelige bestemming toch mogelijk te maken.

In de wet zijn grenswaarden gesteld aan de dosismaat L_{den}. In tabel b1.3 is de grenswaarde voor weg- en spoorweglawaai opgenomen.

Tabel b1.3 Geluidnormen L_{den}

Geluidgevoelig gebouw	Voorkeursgrens-waarde [dB]	Maximale toelaatbare waarde [dB]	
		Buitenstedelijk gebied	Stedelijk
Woningen, bestaand en in aanbouw	48	58	63
Woningen, geprojecteerd (geplande nieuwbouw	48	53	63
Onderwijsgebouwen, ziekenhuizen, verpleeghuizen	48	53 / 58[2)]	63
Andere gezondheidszorggebowen[1)]	48	53	53
Geluidgevoelige terreinen; woonwagenstandplaatsen, ligplaatsen voor woonboten	48	53	53
Railverkeer	55	58	68

[1)] Verzorgingstehuizen, psychiatrische inrichtingen, medische centra, poliklinieken en kinderdagverblijven

[2)] Bij aanleg of wijziging van een weg

Aftrek

Op basis van artikel 110g Wet geluidhinder en artikel 3.4 van het Reken- en meetvoorschrift geluid 2012 mag er op de geluidbelasting vanwege een weg, op de gevel van woningen of andere geluidgevoelige bestemmingen, een aftrek worden toegepast in verband met het stiller worden van het verkeer in de toekomst.

Hierdoor bedraagt de aftrek voor wegen met een representatief te achten snelheid voor lichte motorvoertuigen van 70 km/h of meer:

Voor wegen met een representatief te achten rijsnelheid voor lichte motorvoertuigen van 70 km/uur of meer bedraagt de aftrek op de berekende geluidbelasting op een toetspunt:

- Bij een geluidbelasting van 56 dB bedraagt de aftrek 3 dB
- Bij een geluidbelasting van 57 dB bedraagt de aftrek 4 dB
- Bij een geluidbelasting anders dan 56 of 57 dB bedraagt de aftrek 2 dB

Voor wegen met een representatief te achten rijsnelheid voor lichte motorvoertuigen van minder dan 70 km/uur bedraagt de aftrek:

- 5 dB

De aftrek bedraagt 0 dB in het geval de geluidbelasting wordt gebruikt voor de bepaling van de gevelisolatie (Bouwbesluit) of het de binnenwaarde betreft.

Voor de 30 km/h-wegen is de aftrek van 5 dB toegepast. Hierdoor is het mogelijk om de berekende geluidbelasting te vergelijken met de grenswaarde voor 50 km/uur wegen. Tevens is de verwachting dat het stiller worden van het verkeer voor 30 en 50 km/uur vergelijkbaar is.

Cumulatie artikel 110f van de Wgh.
Bij het vaststellen van een hogere waarde voor meerdere geluidbronnen met een situering binnen meerdere zones van weg-, rail- en/of industrielawaai is inzicht vereist in de geluidbelasting als gevolg van alle geluidbronnen samen. De gecumuleerde geluidbelasting mag daarbij niet leiden tot een onaanvaardbare geluidbelasting. De vaststelling van de gecumuleerde geluidbelasting voor wegverkeersbronnen moet worden vastgesteld volgens hoofdstuk 2 van Bijlage I van het Rmg 2012. Bij de bepaling van de gecumuleerde geluidbelasting voor wegverkeersbronnen wordt de aftrek artikel 110g Wgh niet toegepast.

Geluidbelasting binnen gebouwen
In het bouwbesluit 2012 zijn eisen opgenomen ten aanzien van het binnenniveau en de minimale karakteristieke geluidwering van de gevel. Voor een verblijfsruimte dient een binnenniveau van 33 dB te worden gewaarborgd en dient de karakteristieke geluidwering van de uitwendige scheidingsconstructie minimaal 20 dB bedragen. Op de posities waar de geluidbelasting exclusief aftrek artikel 110g Wgh meer dan 53 dB bedraagt, dient bij de aanvraag van de bouwvergunning te worden aangetoond dat het binnenniveau van 33 dB wordt gewaarborgd voor weg- en railverkeer en 35 dB(A) voor industrielawaai.

Bijlage 2 Invoergegevens en figuren rekenmodellen

Wegen
Toetspunten
Bodemgebieden
Gebouwen
Afschermingen
dj
0 m
300 m
schaal = 1 : 8000
442000
441000
192000
191000
Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [versie van Gebied - Zichtjaar 2030 - Whemedreef Arnhem] , Geomilieu V5.21

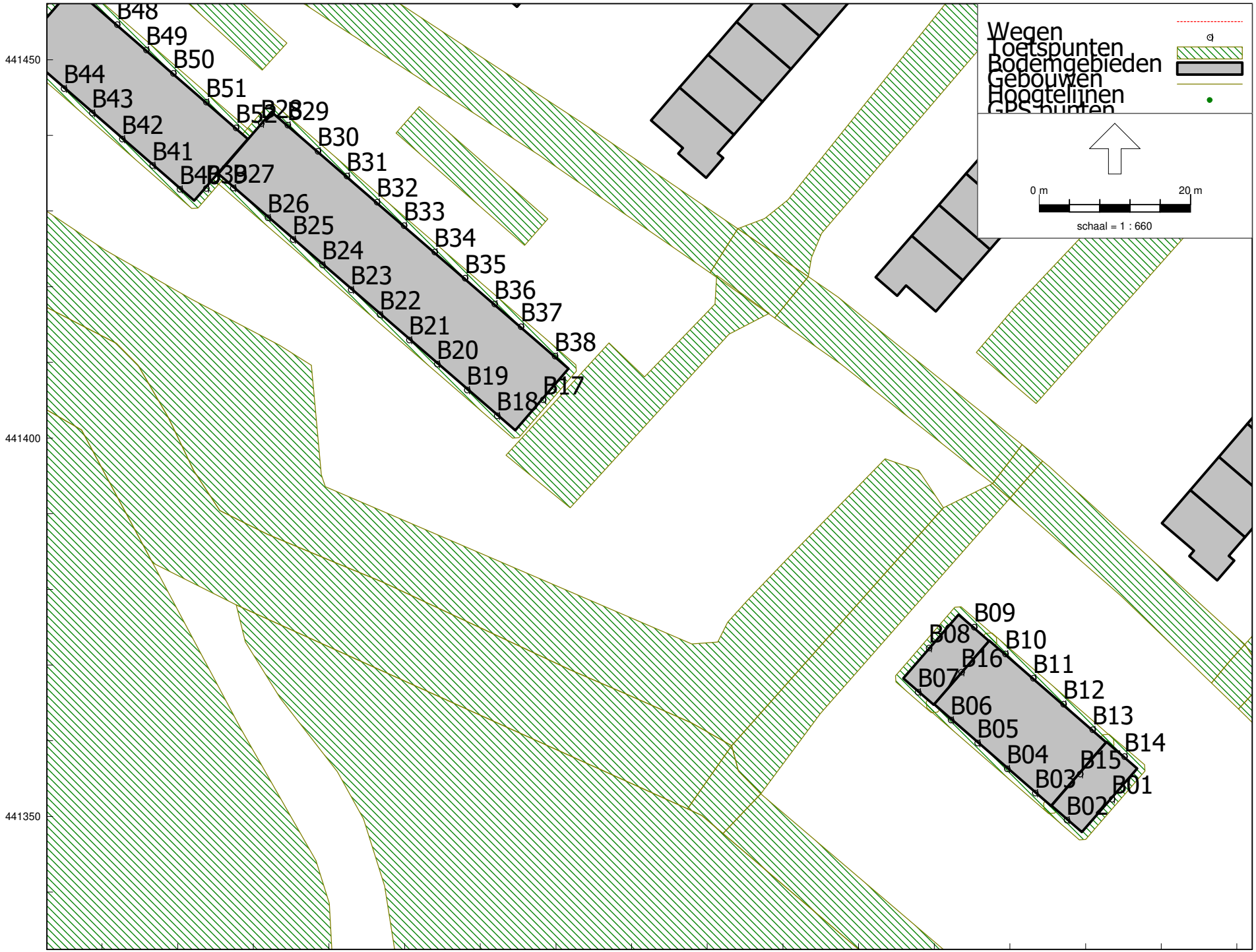

Whemedreef te Arnhem
Overzicht rekenmodel beoordelingspunten

Tauw BC
Bijlage

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [versie van Gebied - Zichtjaar 2030 - Whemedreef Arnhem] , Geomilieu V5.21

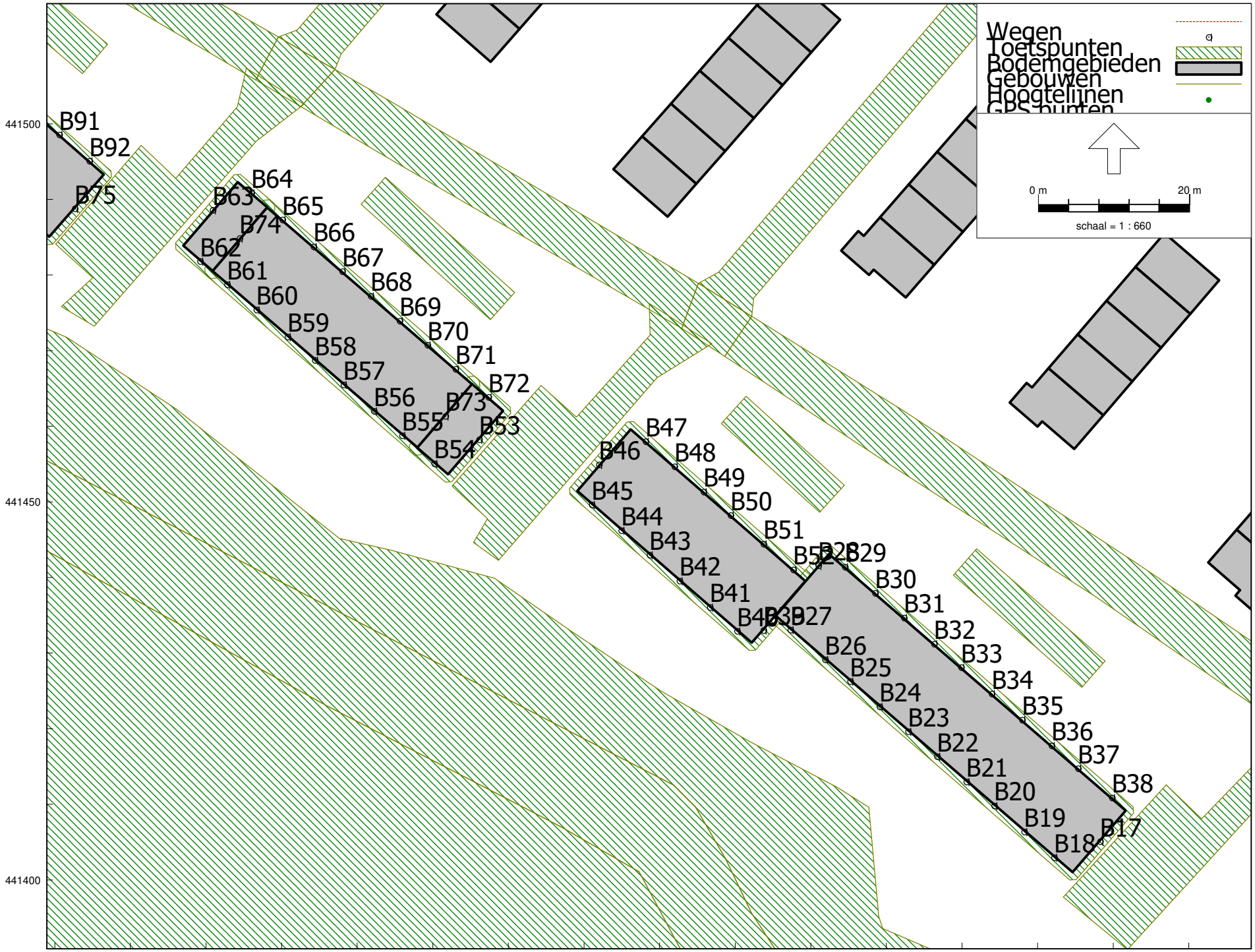

Whemedreef te Arnhem

Overzicht rekenmodel beoordelingspunten

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [versie van Gebied - Zichtjaar 2030 - Whemedreef Arnhem] , Geomilieu V5.21

Tauw BC

Bijlage

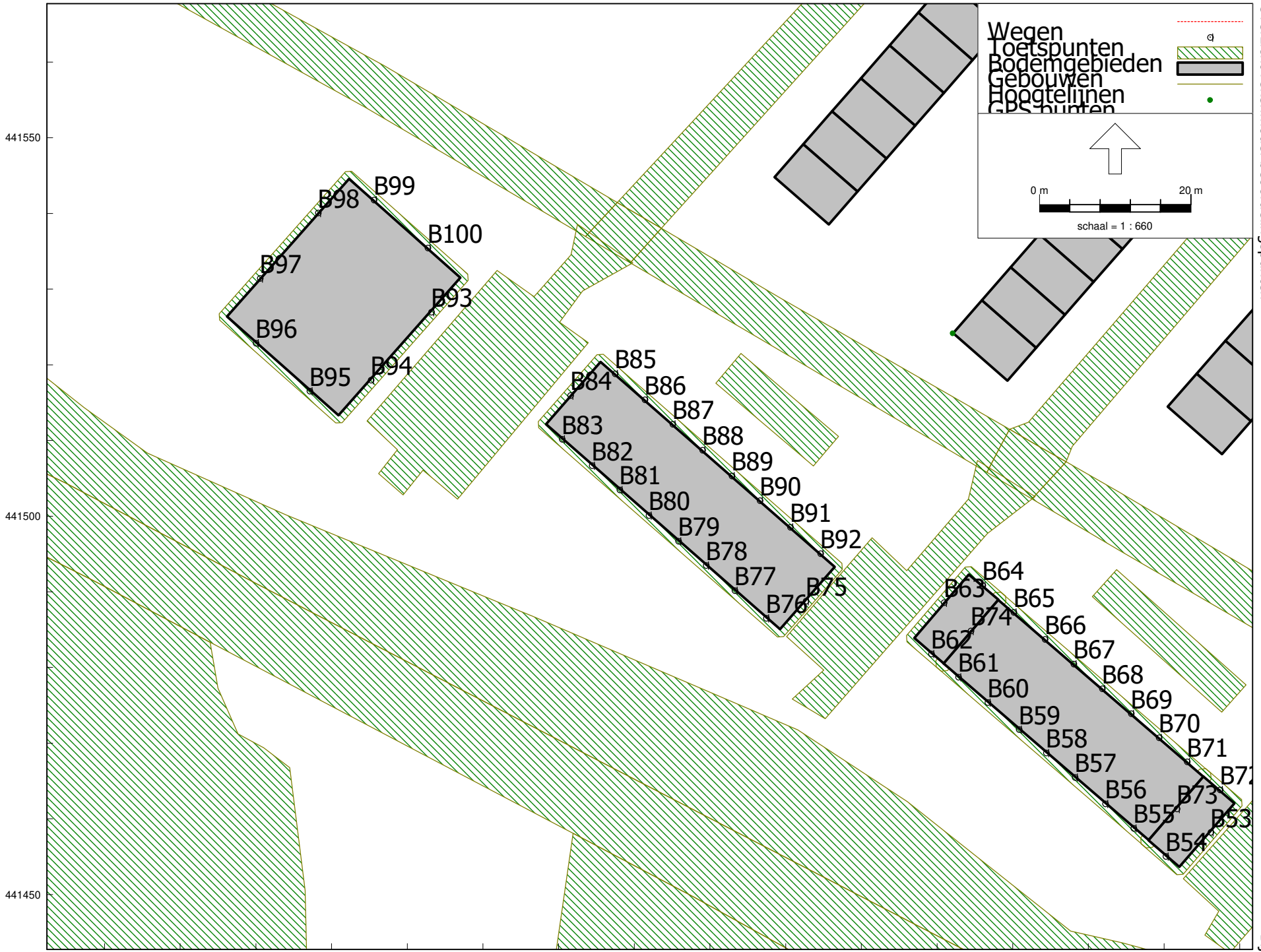

Whemedreef te Arnhem

Overzicht rekenmodel beoordelingspunten

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [versie van Gebied - Zichtjaar 2030 - Whemedreef Arnhem] , Geomilieu V5.21

Tauw BC

Bijlage

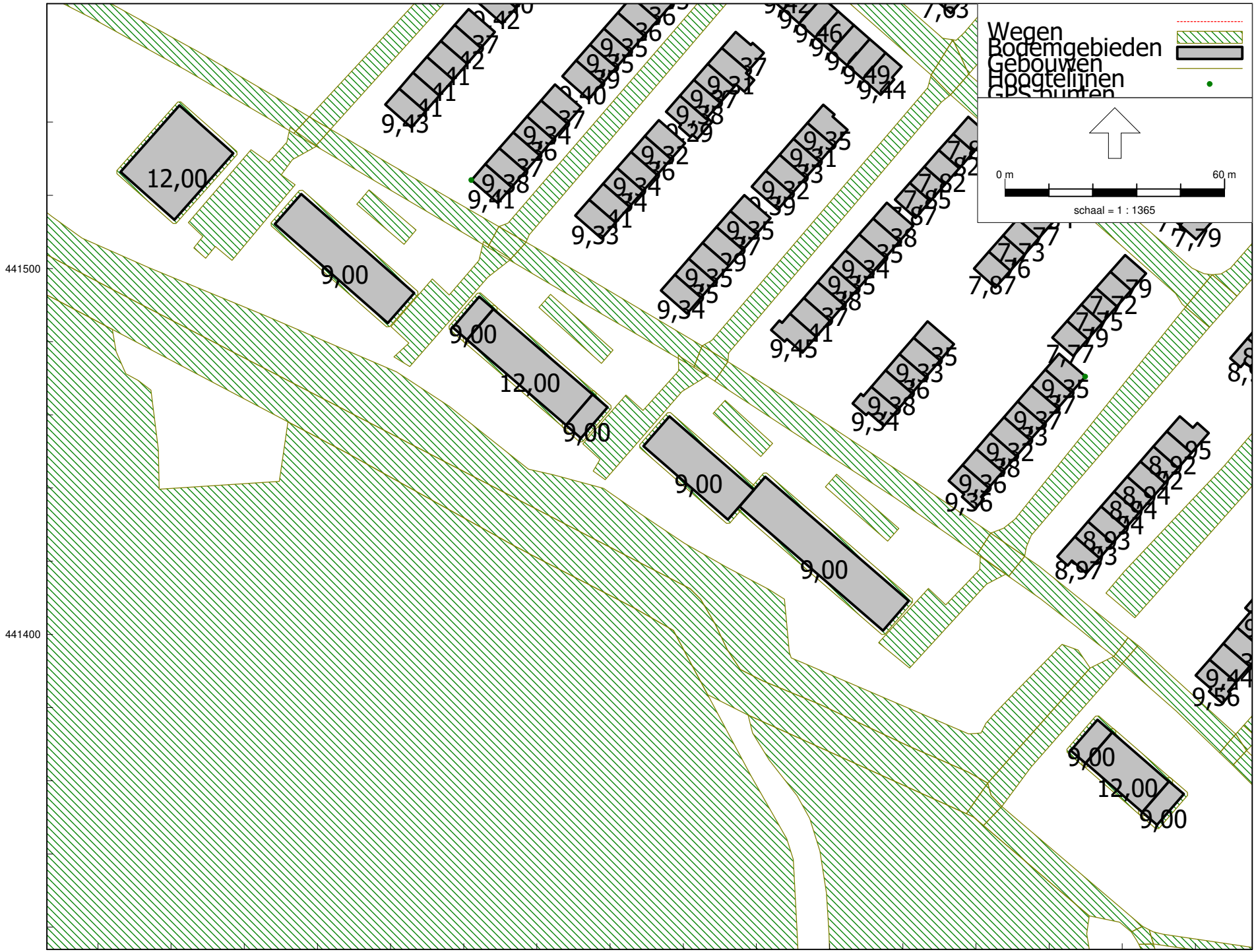

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [versie van Gebied - Zichtjaar 2030 - Whemedreef Arnhem] , Geomilieu V5.21

Whemedreef te Arnhem

Overzicht rekenmodel bodemfactor

Tauw BC

Bijlage

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [versie van Gebied - Zichtjaar 2030 - Whemedreef Arnhem] , Geomilieu V5.21

Whemedreef te Arnhem

Overzicht rekenmodel LAr,LT Jeugplein "de Hobbit"

Tauw bv

Bijlage

Oppervlaktebronnen
Toetspunten
Bodemgebieden
Gebouwen
GPS punten

0 m 40 m

schaal = 1 : 1000

02a

02b

B99
B98
B100
B97
B93
B96
B95
B94
B85
B84
B86
B87
B83
B88
B82
B89
B81

441600

191100

191200

Industrielawaai - IL, [versie van Gebied - LAr,LT] , Geomilieu V5.21

Whemedreef te Arnhem

Overzicht rekenmodel LAmax Jeugplein "de Hobbit"

Tauw bv

Bijlage

Industrielawaai - IL, [versie van Gebied - LAmax] , Geomilieu V5.21

Rapport: Lijst van model eigenschappen
Model: Zichtjaar 2030 - Whemedreef Arnhem

Model eigenschap	
Omschrijving	Zichtjaar 2030 - Whemedreef Arnhem
Verantwoordelijke	mjo
Rekenmethode	#2|Wegverkeerslawaai|RMW-2012|
Aangemaakt door	hcj op 21-7-2015
Laatst ingezien door	mjo op 11-2-2020
Model aangemaakt met	Geomilieu V3.00
Dagperiode	07:00 - 19:00
Avondperiode	19:00 - 23:00
Nachtperiode	23:00 - 07:00
Samengestelde periode	Lden
Waarde	Gem(Dag, Avond + 5, Nacht + 10)
Standaard maaiveldhoogte	0
Rekenhoogte contouren	4
Detailniveau toetspunt resultaten	Groepsresultaten
Detailniveau resultaten grids	Groepsresultaten
Rekenoptimalisatie aan	Ja
Zoekafstand [m]	1500
Zoekafstand [m]	1500
Max. reflectie afstand tot bron [m]	750,00
Max. reflectie afstand tot ontvanger [m]	750,00
Standaard bodemfactor	0,50
Zichthoek [grd]	2
Maximale reflectiediepte	1
Reflectie in woonwijkschermen	Ja
Geometrische uitbreiding	Volledige 3D analyse
Luchtdemping	Conform standaard
Luchtdemping [dB/km]	0,00; 0,00; 1,00; 2,00; 4,00; 10,00; 23,00; 58,00
Meteorologische correctie	Conform standaard
Waarde voor C0	3,50

Commentaar

Ontvangen verkeersgegevens zijn voor zichtjaar 2028, deze zijn opgehoogd met een autonome groei van 1% per jaar tot zichtjaar 2030

Model: Zichtjaar 2030 - Whemedreef Arnhem
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Groep	Naam	Omschr.	X	Y	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
--	B01	Bouwblok A	191453,47	441352,32	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B02	Bouwblok A	191447,49	441349,54	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B03	Bouwblok A	191443,32	441353,11	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja
--	B04	Bouwblok A	191439,61	441356,33	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja
--	B05	Bouwblok A	191435,70	441359,74	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja
--	B06	Bouwblok A	191432,19	441362,79	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja
--	B07	Bouwblok A	191427,83	441366,45	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B08	Bouwblok A	191429,28	441372,29	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B09	Bouwblok A	191435,24	441375,04	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B10	Bouwblok A	191439,39	441371,51	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja
--	B11	Bouwblok A	191443,07	441368,31	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja
--	B12	Bouwblok A	191447,04	441364,86	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja
--	B13	Bouwblok A	191450,90	441361,50	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja
--	B14	Bouwblok A	191455,12	441357,94	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B15	Bouwblok A	191449,25	441355,62	0,00	Relatief	--	--	--	10,50	--	--	Ja
--	B16	Bouwblok A	191433,57	441369,11	0,00	Relatief	--	--	--	10,50	--	--	Ja
--	B17	Bouwblok B	191378,27	441405,09	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B18	Bouwblok B	191372,20	441402,97	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B19	Bouwblok B	191368,24	441406,39	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B20	Bouwblok B	191364,27	441409,81	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B21	Bouwblok B	191360,58	441413,00	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B22	Bouwblok B	191356,72	441416,34	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B23	Bouwblok B	191352,90	441419,64	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B24	Bouwblok B	191349,10	441422,92	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B25	Bouwblok B	191345,21	441426,29	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B26	Bouwblok B	191341,91	441429,14	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B27	Bouwblok B	191337,33	441433,09	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B28	Bouwblok B	191341,00	441441,60	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B29	Bouwblok B	191344,52	441441,40	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B30	Bouwblok B	191348,52	441437,95	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B31	Bouwblok B	191352,32	441434,66	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B32	Bouwblok B	191356,32	441431,21	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B33	Bouwblok B	191359,89	441428,13	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B34	Bouwblok B	191363,93	441424,63	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B35	Bouwblok B	191367,96	441421,16	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B36	Bouwblok B	191371,88	441417,77	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B37	Bouwblok B	191375,36	441414,76	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B38	Bouwblok B	191379,85	441410,88	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B39	Bouwblok C	191333,76	441433,02	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja

Model: Zichtjaar 2030 - Whemedreef Arnhem
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Groep	Naam	Omschr.	X	Y	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
--	B40	Bouwblok C	191330,27	441432,93	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B41	Bouwblok C	191326,66	441436,06	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B42	Bouwblok C	191322,64	441439,56	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B43	Bouwblok C	191318,68	441443,00	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B44	Bouwblok C	191314,96	441446,24	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B45	Bouwblok C	191311,05	441449,63	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B46	Bouwblok C	191312,00	441454,92	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B47	Bouwblok C	191318,16	441457,99	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B48	Bouwblok C	191321,99	441454,67	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B49	Bouwblok C	191325,83	441451,33	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B50	Bouwblok C	191329,40	441448,23	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B51	Bouwblok C	191333,76	441444,44	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B52	Bouwblok C	191337,68	441441,03	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B53	Bouwblok D	191296,14	441458,26	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B54	Bouwblok D	191290,20	441455,08	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B55	Bouwblok D	191285,97	441458,79	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja
--	B56	Bouwblok D	191282,21	441462,03	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja
--	B57	Bouwblok D	191278,19	441465,49	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja
--	B58	Bouwblok D	191274,42	441468,74	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja
--	B59	Bouwblok D	191270,82	441471,84	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja
--	B60	Bouwblok D	191266,69	441475,40	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja
--	B61	Bouwblok D	191262,80	441478,75	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja
--	B62	Bouwblok D	191259,24	441481,83	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B63	Bouwblok D	191260,90	441488,60	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B64	Bouwblok D	191266,01	441490,87	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B65	Bouwblok D	191270,10	441487,31	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja
--	B66	Bouwblok D	191274,23	441483,75	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja
--	B67	Bouwblok D	191278,02	441480,49	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja
--	B68	Bouwblok D	191281,80	441477,23	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja
--	B69	Bouwblok D	191285,64	441473,93	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja
--	B70	Bouwblok D	191289,32	441470,75	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja
--	B71	Bouwblok D	191293,03	441467,56	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja
--	B72	Bouwblok D	191297,36	441463,85	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B73	Bouwblok D	191291,67	441461,35	0,00	Relatief	--	--	--	10,50	--	--	Ja
--	B74	Bouwblok D	191264,45	441484,87	0,00	Relatief	--	--	--	10,50	--	--	Ja
--	B75	Bouwblok E	191242,67	441488,80	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B76	Bouwblok E	191237,42	441486,54	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B77	Bouwblok E	191233,26	441490,19	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B78	Bouwblok E	191229,47	441493,51	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja

Model: Zichtjaar 2030 - Whemedreef Arnhem
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Groep	Naam	Omschr.	X	Y	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
--	B79	Bouwblok E	191225,81	441496,71	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B80	Bouwblok E	191221,90	441500,14	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B81	Bouwblok E	191218,06	441503,50	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B82	Bouwblok E	191214,40	441506,70	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B83	Bouwblok E	191210,43	441510,19	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B84	Bouwblok E	191211,56	441515,97	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B85	Bouwblok E	191217,43	441518,86	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B86	Bouwblok E	191221,36	441515,42	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B87	Bouwblok E	191225,05	441512,18	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B88	Bouwblok E	191228,99	441508,74	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B89	Bouwblok E	191232,86	441505,34	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B90	Bouwblok E	191236,58	441502,08	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B91	Bouwblok E	191240,59	441498,57	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B92	Bouwblok E	191244,57	441495,09	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
--	B93	Bouwblok F	191193,17	441527,00	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja
--	B94	Bouwblok F	191185,19	441518,00	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja
--	B95	Bouwblok F	191177,10	441516,57	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja
--	B96	Bouwblok F	191169,97	441522,89	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja
--	B97	Bouwblok F	191170,55	441531,46	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja
--	B98	Bouwblok F	191178,21	441540,10	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja
--	B99	Bouwblok F	191185,57	441541,80	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja
--	B100	Bouwblok F	191192,70	441535,47	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja

Model: Zichtjaar 2030 - Whemedreef Arnhem
versie van Gebied - Gebied
Groep: Netwerk 2028
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Groep	Naam	Omschr.	X-1	Y-1	X-n	Y-n	H-1	H-n	M-1	M-n
Fluitekruid	Fluitekrui	Fluitekruidstraat	191091,16	441790,38	191036,91	441691,44	0,00	0,00	0,00	0,00
Fluitekruid	Fluitekrui	Fluitekruidstraat	191036,91	441691,44	191013,52	441647,91	0,00	0,00	0,00	0,00
Fluitekruid	Fluitekrui	Fluitekruidstraat	191091,16	441790,38	191184,53	441878,19	0,00	0,00	0,00	0,00
Immerlooplein	Immerloopl	Immerlooplein	191013,52	441647,91	191001,61	441621,09	0,00	0,00	0,00	0,00
Immerlooplein	Immerloopl	Immerlooplein	191001,61	441621,09	190967,11	441555,19	0,00	0,00	0,00	0,00
Immerlooplein	Immerloopl	Immerlooplein	190967,11	441555,19	190919,62	441474,94	0,00	0,00	0,00	0,00
N325	N325 - Ple	N325 - Pleijweg	192159,36	441006,38	192321,64	441032,25	0,00	0,00	5,00	6,80
N325	N325 - Ple	N325 - Pleijweg	192159,36	441006,38	192035,36	441004,16	0,00	0,00	5,00	4,98
N325	N325 - ARN	N325 - ARNHEM	192159,36	441006,38	192122,50	441048,19	0,00	0,00	5,00	5,00
N325	N325 - ARN	N325 - ARNHEM	192321,64	441032,25	192269,62	441006,69	0,00	0,00	6,80	5,31
N325	N325 - Ple	N325 - Pleijweg	192035,36	441004,16	192003,66	441006,06	0,00	0,00	4,98	4,94
N325	N325 - Ple	N325 - Pleijweg	192003,66	441006,06	191965,16	441008,69	0,00	0,00	4,94	4,90
N325	N325 - Ple	N325 - Pleijweg	191965,16	441008,69	191907,80	441013,28	0,00	0,00	4,90	4,83
N325	N325 - Ple	N325 - Pleijweg	191907,80	441013,28	191580,89	441038,91	0,00	0,00	4,83	1,11
N325	N325 - Ple	N325 - Pleijweg	191580,89	441038,91	191111,77	441075,57	0,00	0,00	1,11	0,00
N325	N325 - ARN	N325 - ARNHEM	192035,36	441004,16	192100,19	440982,12	0,00	0,00	4,98	5,00
N325	N325 - ARN	N325 - ARNHEM	192035,36	441004,16	192077,38	441021,31	0,00	0,00	4,98	5,00
N325	N325 - ARN	N325 - ARNHEM	192311,78	441123,00	192122,94	441113,72	0,00	0,00	1,50	3,54
N325	N325 - ARN	N325 - ARNHEM	192122,94	441113,72	192122,50	441048,19	0,00	0,00	3,54	5,00
N325	N325 - ARN	N325 - ARNHEM	192122,94	441113,72	192077,38	441021,31	0,00	0,00	3,54	5,00
N325	N325 - Ple	N325 - Pleijweg	190706,34	441204,59	190815,79	441152,02	0,00	0,00	3,95	3,07
N325	N325 - Ple	N325 - Pleijweg	190706,34	441204,59	190448,17	441393,52	0,00	0,00	3,95	5,29
N325	N325 - ARN	N325 - ARNHEM	190706,34	441204,59	190644,00	441252,06	0,00	0,00	3,95	4,17
N325	N325 - Ple	N325 - Pleijweg	190712,17	441175,19	190817,94	441129,19	0,00	0,00	3,85	3,02
N325	N325 - Ple	N325 - Pleijweg	190712,17	441175,19	190457,97	441360,06	0,00	0,00	3,85	5,23
N325	N325 - ARN	N325 - ARNHEM	190712,17	441175,19	190624,97	441212,31	0,00	0,00	3,85	3,66
N325	N325 - ARN	N325 - ARNHEM	190394,33	441374,94	190624,97	441212,31	0,00	0,00	0,00	3,66
N325	N325 - ARN	N325 - ARNHEM	190449,97	441438,19	190644,00	441252,06	0,00	0,00	0,00	4,17
N325	N325 - Ple	N325 - Pleijweg	191109,72	441079,31	190816,43	441152,02	0,00	0,00	0,00	3,07
N325	N325 - Ple	N325 - Pleijweg	191110,83	441069,49	190817,94	441129,19	0,00	0,00	0,00	3,02
N325	N325 - ARN	N325 - ARNHEM	190199,48	441578,44	190359,09	441403,06	0,00	0,00	0,02	0,00
N325	N325 - ARN	N325 - ARNHEM	190359,09	441403,06	190360,88	441401,38	0,00	0,00	0,00	0,00
N325	N325 - Ple	N325 - Pleijweg	190199,48	441578,44	190375,34	441431,99	0,00	0,00	0,02	5,26
N325	N325 - Ple	N325 - Pleijweg	190375,43	441431,99	190435,05	441379,86	5,26	5,30	0,00	0,00
N325	N325 - Ple	N325 - Pleijweg	192477,73	441084,19	192464,59	441079,15	0,00	0,00	10,97	10,61
N325	N325 - ARN	N325 - ARNHEM	192277,81	440909,22	192282,83	440909,00	0,00	0,00	4,58	4,51
N325	N325 - ARN	N325 - ARNHEM	192282,83	440909,00	192377,00	440933,12	0,00	0,00	4,51	2,94
N325	N325 - ARN	N325 - ARNHEM	192277,81	440909,22	192277,38	440909,58	0,00	0,00	4,58	4,59
N325	N325 - ARN	N325 - ARNHEM	192277,38	440909,58	192269,62	441006,69	0,00	0,00	4,59	5,31

Model: Zichtjaar 2030 - Whemedreef Arnhem
versie van Gebied - Gebied
Groep: Netwerk 2028
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Groep	Wegdek	V(MR(D))	V(MR(A))	V(MR(N))	V(MR(P4))	V(LV(P4))	V(MV(P4))	V(ZV(P4))	Crow965	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)
Fluitekruid	Elementenverharding in keperverband	30	30	30	--	--	--	--	True	7,00	2,60	0,70
Fluitekruid	Elementenverharding in keperverband	30	30	30	--	--	--	--	True	7,00	2,60	0,70
Fluitekruid	Elementenverharding in keperverband	30	30	30	--	--	--	--	True	7,00	2,59	0,70
Immerlooplein	Elementenverharding in keperverband	30	30	30	--	--	--	--	True	7,00	2,60	0,70
Immerlooplein	Elementenverharding in keperverband	30	30	30	--	--	--	--	True	7,00	2,60	0,70
Immerlooplein	Elementenverharding in keperverband	30	30	30	--	--	--	--	True	7,00	2,59	0,71
N325	2-laags ZOAB	80	80	80	--	--	--	--	False	6,46	3,59	1,01
N325	2-laags ZOAB	80	80	80	--	--	--	--	False	6,46	3,59	1,01
N325	2-laags ZOAB	80	80	80	--	--	--	--	False	6,59	3,41	0,91
N325	2-laags ZOAB	80	80	80	--	--	--	--	False	6,59	3,41	0,91
N325	2-laags ZOAB	80	80	80	--	--	--	--	False	6,46	3,59	1,01
N325	2-laags ZOAB	80	80	80	--	--	--	--	False	6,46	3,59	1,01
N325	2-laags ZOAB	80	80	80	--	--	--	--	False	6,46	3,59	1,01
N325	2-laags ZOAB	80	80	80	--	--	--	--	False	6,46	3,59	1,01
N325	2-laags ZOAB	80	80	80	--	--	--	--	False	6,46	3,59	1,01
N325	2-laags ZOAB	80	80	80	--	--	--	--	False	6,59	3,41	0,91
N325	2-laags ZOAB	80	80	80	--	--	--	--	False	6,60	3,40	0,90
N325	Referentiewegdek	80	80	80	--	--	--	--	False	6,59	3,41	0,91
N325	Referentiewegdek	80	80	80	--	--	--	--	False	6,59	3,41	0,91
N325	Referentiewegdek	80	80	80	--	--	--	--	False	6,60	3,40	0,90
N325	2-laags ZOAB	70	70	70	--	--	--	--	False	6,47	3,58	1,01
N325	2-laags ZOAB	70	70	70	--	--	--	--	False	6,59	3,41	0,91
N325	2-laags ZOAB	70	70	70	--	--	--	--	False	6,60	3,40	0,90
N325	2-laags ZOAB	70	70	70	--	--	--	--	False	6,46	3,59	1,02
N325	2-laags ZOAB	70	70	70	--	--	--	--	False	6,58	3,42	0,92
N325	2-laags ZOAB	70	70	70	--	--	--	--	False	6,60	3,40	0,90
N325	Referentiewegdek	70	70	70	--	--	--	--	False	6,60	3,40	0,90
N325	Referentiewegdek	70	70	70	--	--	--	--	False	6,60	3,40	0,90
N325	2-laags ZOAB	80	80	80	--	--	--	--	False	6,47	3,58	1,01
N325	2-laags ZOAB	80	80	80	--	--	--	--	False	6,46	3,59	1,02
N325	Referentiewegdek	70	70	70	--	--	--	--	False	6,53	3,84	0,78
N325	SMA-NL8	70	70	70	--	--	--	--	False	6,53	3,84	0,78
N325	Referentiewegdek	70	70	70	--	--	--	--	False	6,58	3,42	0,92
N325	2-laags ZOAB	70	70	70	--	--	--	--	False	6,58	3,42	0,92
N325	2-laags ZOAB	80	80	80	--	--	--	--	False	6,46	3,59	1,01
N325	Referentiewegdek	80	80	80	--	--	--	--	False	6,59	3,41	0,91
N325	Referentiewegdek	80	80	80	--	--	--	--	False	6,59	3,41	0,91
N325	Referentiewegdek	80	80	80	--	--	--	--	False	6,59	3,41	0,91
N325	Referentiewegdek	80	80	80	--	--	--	--	False	6,59	3,41	0,91

Model: Zichtjaar 2030 - Whemedreef Arnhem
versie van Gebied - Gebied
Groep: Netwerk 2028
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Groep	%Int(P4)	%MR(D)	%MR(A)	%MR(N)	%MR(P4)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%LV(P4)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%MV(P4)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)	%ZV(P4)	MR(D)
Fluitekruid	--	--	--	--	--	99,46	99,57	99,22	--	0,48	0,38	0,61	--	0,06	0,05	0,17	--	--
Fluitekruid	--	--	--	--	--	99,46	99,57	99,22	--	0,48	0,38	0,61	--	0,06	0,05	0,17	--	--
Fluitekruid	--	--	--	--	--	99,07	99,26	98,49	--	0,72	0,58	0,92	--	0,21	0,17	0,59	--	--
Immerlooplein	--	--	--	--	--	99,05	99,24	98,52	--	0,78	0,62	0,99	--	0,17	0,14	0,49	--	--
Immerlooplein	--	--	--	--	--	99,05	99,24	98,52	--	0,78	0,62	0,99	--	0,17	0,14	0,49	--	--
Immerlooplein	--	--	--	--	--	98,01	98,41	96,86	--	1,59	1,27	2,01	--	0,40	0,32	1,13	--	--
N325	--	--	--	--	--	91,94	89,07	90,22	--	5,20	5,97	3,85	--	2,86	4,96	5,93	--	--
N325	--	--	--	--	--	91,95	89,06	90,16	--	5,13	5,89	3,80	--	2,92	5,06	6,04	--	--
N325	--	--	--	--	--	91,47	91,22	90,76	--	5,80	5,10	4,00	--	2,73	3,68	5,24	--	--
N325	--	--	--	--	--	89,96	89,58	88,92	--	6,63	5,83	4,56	--	3,41	4,59	6,51	--	--
N325	--	--	--	--	--	92,39	89,66	90,74	--	4,89	5,62	3,62	--	2,72	4,72	5,63	--	--
N325	--	--	--	--	--	92,39	89,66	90,74	--	4,89	5,62	3,62	--	2,72	4,72	5,63	--	--
N325	--	--	--	--	--	92,39	89,66	90,74	--	4,89	5,62	3,62	--	2,72	4,72	5,63	--	--
N325	--	--	--	--	--	92,39	89,66	90,74	--	4,89	5,62	3,62	--	2,72	4,72	5,63	--	--
N325	--	--	--	--	--	92,39	89,66	90,74	--	4,89	5,62	3,62	--	2,72	4,72	5,63	--	--
N325	--	--	--	--	--	93,38	93,17	92,79	--	4,47	3,94	3,09	--	2,15	2,89	4,12	--	--
N325	--	--	--	--	--	95,66	95,53	95,29	--	2,95	2,60	2,05	--	1,38	1,87	2,66	--	--
N325	--	--	--	--	--	92,83	92,61	92,22	--	4,88	4,29	3,37	--	2,29	3,09	4,41	--	--
N325	--	--	--	--	--	91,47	91,22	90,76	--	5,80	5,10	4,00	--	2,73	3,68	5,24	--	--
N325	--	--	--	--	--	95,66	95,53	95,29	--	2,95	2,60	2,05	--	1,38	1,87	2,66	--	--
N325	--	--	--	--	--	92,97	90,52	91,65	--	4,70	5,42	3,49	--	2,33	4,06	4,85	--	--
N325	--	--	--	--	--	91,90	91,51	90,83	--	5,15	4,52	3,53	--	2,95	3,97	5,64	--	--
N325	--	--	--	--	--	94,61	94,67	94,74	--	4,17	3,69	2,90	--	1,22	1,65	2,36	--	--
N325	--	--	--	--	--	91,85	88,86	89,89	--	5,07	5,81	3,75	--	3,08	5,33	6,36	--	--
N325	--	--	--	--	--	90,08	89,42	88,31	--	5,85	5,13	3,98	--	4,07	5,46	7,71	--	--
N325	--	--	--	--	--	94,95	94,94	94,92	--	3,79	3,34	2,63	--	1,27	1,71	2,45	--	--
N325	--	--	--	--	--	94,95	94,94	94,92	--	3,79	3,34	2,63	--	1,27	1,71	2,45	--	--
N325	--	--	--	--	--	94,61	94,67	94,74	--	4,17	3,69	2,90	--	1,22	1,65	2,36	--	--
N325	--	--	--	--	--	92,97	90,52	91,65	--	4,70	5,42	3,49	--	2,33	4,06	4,85	--	--
N325	--	--	--	--	--	91,85	88,86	89,89	--	5,07	5,81	3,75	--	3,08	5,33	6,36	--	--
N325	--	--	--	--	--	92,72	94,63	95,59	--	4,89	3,33	2,48	--	2,39	2,04	1,92	--	--
N325	--	--	--	--	--	92,72	94,63	95,59	--	4,89	3,33	2,48	--	2,39	2,04	1,92	--	--
N325	--	--	--	--	--	90,08	89,42	88,31	--	5,85	5,13	3,98	--	4,07	5,46	7,71	--	--
N325	--	--	--	--	--	90,08	89,42	88,31	--	5,85	5,13	3,98	--	4,07	5,46	7,71	--	--
N325	--	--	--	--	--	91,73	88,82	90,01	--	5,36	6,15	3,97	--	2,91	5,03	6,02	--	--
N325	--	--	--	--	--	91,22	90,91	90,35	--	5,83	5,13	4,02	--	2,94	3,96	5,63	--	--
N325	--	--	--	--	--	91,22	90,91	90,35	--	5,83	5,13	4,02	--	2,94	3,96	5,63	--	--
N325	--	--	--	--	--	89,96	89,58	88,92	--	6,63	5,83	4,56	--	3,41	4,59	6,51	--	--
N325	--	--	--	--	--	89,96	89,58	88,92	--	6,63	5,83	4,56	--	3,41	4,59	6,51	--	--

Model: Zichtjaar 2030 - Whemedreef Arnhem
versie van Gebied - Gebied
Groep: Netwerk 2028
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Groep	MR(A)	MR(N)	MR(P4)	LV(P4)	MV(P4)	ZV(P4)	LE (D) 63	LE (D) 125	LE (D) 250	LE (D) 500	LE (D) 1k	LE (D) 2k	LE (D) 4k	LE (D) 8k	LE (D) Totaal
Fluitekruid	--	--	--	--	--	--	76,68	80,33	85,38	89,45	93,09	86,16	80,95	72,50	95,99
Fluitekruid	--	--	--	--	--	--	76,68	80,33	85,38	89,45	93,09	86,16	80,95	72,50	95,99
Fluitekruid	--	--	--	--	--	--	84,23	88,08	93,88	96,88	100,46	93,57	88,38	80,52	103,51
Immerlooplein	--	--	--	--	--	--	77,61	81,44	87,28	90,23	93,82	86,93	81,74	73,88	96,87
Immerlooplein	--	--	--	--	--	--	77,61	81,44	87,28	90,23	93,82	86,93	81,74	73,88	96,87
Immerlooplein	--	--	--	--	--	--	78,00	82,19	89,19	90,29	93,77	86,99	81,84	75,07	97,16
N325	--	--	--	--	--	--	91,34	102,09	105,68	109,04	115,19	109,55	104,20	95,63	117,67
N325	--	--	--	--	--	--	90,65	101,38	104,96	108,34	114,48	108,84	103,49	94,92	116,96
N325	--	--	--	--	--	--	83,24	94,05	97,65	100,93	107,06	101,44	96,09	87,52	109,56
N325	--	--	--	--	--	--	83,82	94,49	98,17	101,36	107,28	101,70	96,36	87,80	109,84
N325	--	--	--	--	--	--	91,30	102,07	105,63	109,04	115,24	109,59	104,24	95,67	117,71
N325	--	--	--	--	--	--	91,30	102,07	105,63	109,04	115,24	109,59	104,24	95,67	117,71
N325	--	--	--	--	--	--	91,30	102,07	105,63	109,04	115,24	109,59	104,24	95,67	117,71
N325	--	--	--	--	--	--	91,30	102,07	105,63	109,04	115,24	109,59	104,24	95,67	117,71
N325	--	--	--	--	--	--	91,30	102,07	105,63	109,04	115,24	109,59	104,24	95,67	117,71
N325	--	--	--	--	--	--	80,66	91,57	95,07	98,53	104,90	99,22	93,86	85,29	107,32
N325	--	--	--	--	--	--	78,96	90,06	93,40	97,11	103,81	98,06	92,69	84,10	106,13
N325	--	--	--	--	--	--	83,10	92,88	98,12	105,24	112,14	108,34	101,47	90,40	114,61
N325	--	--	--	--	--	--	81,71	91,52	96,76	103,82	110,49	106,70	99,83	88,81	113,00
N325	--	--	--	--	--	--	77,47	87,21	92,41	99,69	107,14	103,34	96,45	85,26	109,53
N325	--	--	--	--	--	--	88,03	98,15	101,95	104,98	111,05	105,49	100,17	91,88	113,60
N325	--	--	--	--	--	--	87,13	97,12	101,02	103,94	109,84	104,33	99,01	90,75	112,45
N325	--	--	--	--	--	--	81,68	92,06	95,68	98,89	105,24	99,62	94,29	85,97	107,70
N325	--	--	--	--	--	--	88,68	98,65	102,55	105,48	111,36	105,85	100,53	92,27	113,97
N325	--	--	--	--	--	--	87,83	97,64	101,68	104,44	110,08	104,63	99,32	91,10	112,78
N325	--	--	--	--	--	--	82,17	92,53	96,12	99,41	105,78	100,15	94,81	86,49	108,22
N325	--	--	--	--	--	--	80,66	89,76	95,21	101,93	108,99	105,30	98,45	87,62	111,48
N325	--	--	--	--	--	--	80,16	89,32	94,79	101,43	108,46	104,77	97,93	87,12	110,96
N325	--	--	--	--	--	--	87,94	98,82	102,34	105,77	112,08	106,41	101,05	92,48	114,52
N325	--	--	--	--	--	--	88,61	99,30	102,89	106,28	112,39	106,75	101,40	92,83	114,88
N325	--	--	--	--	--	--	76,61	85,66	91,23	97,79	104,36	100,67	93,83	83,18	106,93
N325	--	--	--	--	--	--	76,81	85,69	91,26	97,76	103,82	99,65	93,22	82,65	106,37
N325	--	--	--	--	--	--	86,35	95,28	100,97	107,44	113,49	109,79	102,96	92,49	116,15
N325	--	--	--	--	--	--	87,83	97,64	101,68	104,44	110,08	104,63	99,32	91,10	112,78
N325	--	--	--	--	--	--	92,02	102,77	106,36	109,70	115,83	110,20	104,85	96,28	118,32
N325	--	--	--	--	--	--	83,99	93,76	99,02	106,09	112,70	108,90	102,03	91,03	115,22
N325	--	--	--	--	--	--	83,99	93,76	99,02	106,09	112,70	108,90	102,03	91,03	115,22
N325	--	--	--	--	--	--	82,27	92,04	97,31	104,34	110,75	106,95	100,09	89,13	113,30
N325	--	--	--	--	--	--	82,27	92,04	97,31	104,34	110,75	106,95	100,09	89,13	113,30

Model: Zichtjaar 2030 - Whemedreef Arnhem
versie van Gebied - Gebied
Groep: Netwerk 2028
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Groep	LE (A) 63	LE (A) 125	LE (A) 250	LE (A) 500	LE (A) 1k	LE (A) 2k	LE (A) 4k	LE (A) 8k	LE (A) Totaal	LE (N) 63	LE (N) 125	LE (N) 250	LE (N) 500
Fluitekruid	72,31	75,91	80,69	85,12	88,77	81,83	76,62	68,00	91,63	66,84	70,63	76,17	79,54
Fluitekruid	72,31	75,91	80,69	85,12	88,77	81,83	76,62	68,00	91,63	66,84	70,63	76,17	79,54
Fluitekruid	79,80	83,58	89,06	92,51	96,11	89,21	84,01	75,90	99,09	74,60	78,77	85,25	87,15
Immerlooplein	73,19	76,95	82,46	85,88	89,49	82,59	77,39	69,28	92,47	67,94	72,06	78,54	80,46
Immerlooplein	73,19	76,95	82,46	85,88	89,49	82,59	77,39	69,28	92,47	67,94	72,06	78,54	80,46
Immerlooplein	73,47	77,53	84,18	85,88	89,39	82,58	77,41	70,28	92,66	68,67	73,29	80,86	80,83
N325	89,71	100,02	103,77	107,06	112,72	107,17	101,82	93,26	115,34	84,32	94,33	98,07	101,62
N325	89,03	99,31	103,06	106,37	112,01	106,46	101,11	92,55	114,63	83,65	93,62	97,38	100,93
N325	80,69	91,23	94,87	98,26	104,24	98,62	93,27	84,70	106,76	75,43	85,57	89,28	92,81
N325	81,32	91,69	95,42	98,72	104,46	98,89	93,55	84,98	107,06	76,12	86,06	89,86	93,32
N325	89,65	99,98	103,71	107,04	112,77	107,20	101,85	93,28	115,37	84,25	94,30	98,02	101,59
N325	89,65	99,98	103,71	107,04	112,77	107,20	101,85	93,28	115,37	84,25	94,30	98,02	101,59
N325	89,65	99,98	103,71	107,04	112,77	107,20	101,85	93,28	115,37	84,25	94,30	98,02	101,59
N325	89,65	99,98	103,71	107,04	112,77	107,20	101,85	93,28	115,37	84,25	94,30	98,02	101,59
N325	89,65	99,98	103,71	107,04	112,77	107,20	101,85	93,28	115,37	84,25	94,30	98,02	101,59
N325	78,07	88,75	92,28	95,83	102,07	96,40	91,03	82,46	104,51	72,76	83,08	86,68	90,34
N325	76,29	87,21	90,58	94,35	100,95	95,20	89,83	81,24	103,28	70,84	81,49	84,90	88,75
N325	80,51	90,08	95,34	102,60	109,33	105,52	98,64	87,58	111,82	75,20	84,44	89,75	97,21
N325	79,15	88,71	93,99	101,21	107,69	103,88	97,00	86,00	110,22	73,88	83,08	88,41	95,85
N325	74,80	84,37	89,59	96,97	104,29	100,48	93,59	82,41	106,69	69,33	78,67	83,93	91,45
N325	86,24	96,03	100,05	102,87	108,55	103,08	97,77	89,54	111,23	80,79	90,36	94,32	97,43
N325	84,58	94,34	98,29	101,27	107,03	101,52	96,20	87,95	109,67	79,31	88,75	92,78	95,85
N325	78,93	89,18	92,81	96,09	102,38	96,76	91,43	83,10	104,85	73,36	83,40	87,04	90,45
N325	87,02	96,62	100,75	103,48	108,90	103,49	98,19	89,99	111,67	81,66	91,00	95,11	98,11
N325	85,38	94,92	99,03	101,85	107,30	101,87	96,56	88,35	110,05	80,25	89,42	93,63	96,54
N325	79,43	89,66	93,26	96,62	102,92	97,29	91,95	83,62	105,37	73,89	83,90	87,53	90,99
N325	77,92	86,89	92,35	99,18	106,14	102,43	95,59	84,77	108,64	72,39	81,14	86,63	93,62
N325	77,42	86,44	91,91	98,67	105,61	101,91	95,06	84,26	108,12	71,85	80,66	86,15	93,09
N325	86,21	96,67	100,35	103,70	109,58	103,98	98,63	90,06	112,13	80,79	90,98	94,65	98,25
N325	87,02	97,24	101,01	104,32	109,92	104,38	99,03	90,47	112,56	81,69	91,61	95,38	98,94
N325	73,90	82,81	88,29	95,14	101,98	98,28	91,43	80,64	104,50	66,77	75,58	81,02	88,04
N325	74,12	82,84	88,32	95,11	101,42	97,20	90,79	80,07	103,90	67,01	75,62	81,05	88,01
N325	83,91	92,62	98,34	104,97	110,75	107,03	100,20	89,79	113,44	78,78	87,18	92,97	99,80
N325	85,38	94,92	99,03	101,85	107,30	101,87	96,56	88,35	110,05	80,25	89,42	93,63	96,54
N325	90,39	100,69	104,45	107,72	113,36	107,81	102,47	93,91	115,99	85,00	95,00	98,75	102,29
N325	81,46	90,97	96,26	103,49	109,91	106,09	99,21	88,23	112,44	76,20	85,36	90,71	98,17
N325	81,46	90,97	96,26	103,49	109,91	106,09	99,21	88,23	112,44	76,20	85,36	90,71	98,17
N325	79,76	89,26	94,57	101,77	107,97	104,14	97,27	86,34	110,54	74,55	83,66	89,03	96,48
N325	79,76	89,26	94,57	101,77	107,97	104,14	97,27	86,34	110,54	74,55	83,66	89,03	96,48

Model: Zichtjaar 2030 - Whemedreef Arnhem
versie van Gebied - Gebied
Groep: Netwerk 2028
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Groep	LE (N) 1k	LE (N) 2k	LE (N) 4k	LE (N) 8k	LE (N) Totaal	LE (P4) 63	LE (P4) 125	LE (P4) 250	LE (P4) 500	LE (P4) 1k	LE (P4) 2k	LE (P4) 4k
Fluitekruid	83,14	76,24	71,04	62,97	86,13	--	--	--	--	--	--	--
Fluitekruid	83,14	76,24	71,04	62,97	86,13	--	--	--	--	--	--	--
Fluitekruid	90,59	83,77	78,62	71,50	93,85	--	--	--	--	--	--	--
Immerlooplein	83,93	77,11	71,95	64,77	87,18	--	--	--	--	--	--	--
Immerlooplein	83,93	77,11	71,95	64,77	87,18	--	--	--	--	--	--	--
Immerlooplein	84,08	77,41	72,32	66,48	87,81	--	--	--	--	--	--	--
N325	107,25	101,66	96,30	87,73	109,85	--	--	--	--	--	--	--
N325	106,55	100,96	95,59	87,02	109,15	--	--	--	--	--	--	--
N325	98,56	92,96	87,59	79,03	101,13	--	--	--	--	--	--	--
N325	98,80	93,25	87,89	79,32	101,45	--	--	--	--	--	--	--
N325	107,30	101,69	96,33	87,76	109,87	--	--	--	--	--	--	--
N325	107,30	101,69	96,33	87,76	109,87	--	--	--	--	--	--	--
N325	107,30	101,69	96,33	87,76	109,87	--	--	--	--	--	--	--
N325	107,30	101,69	96,33	87,76	109,87	--	--	--	--	--	--	--
N325	107,30	101,69	96,33	87,76	109,87	--	--	--	--	--	--	--
N325	96,39	90,72	85,35	76,77	98,86	--	--	--	--	--	--	--
N325	95,21	89,47	84,09	75,51	97,56	--	--	--	--	--	--	--
N325	103,68	99,84	92,95	81,92	106,19	--	--	--	--	--	--	--
N325	102,06	98,21	91,32	80,35	104,61	--	--	--	--	--	--	--
N325	98,57	94,74	87,85	76,69	100,99	--	--	--	--	--	--	--
N325	103,09	97,58	92,25	84,00	105,74	--	--	--	--	--	--	--
N325	101,36	95,88	90,56	82,32	104,05	--	--	--	--	--	--	--
N325	96,64	91,02	85,68	77,36	99,12	--	--	--	--	--	--	--
N325	103,48	98,03	92,72	84,50	106,22	--	--	--	--	--	--	--
N325	101,69	96,29	90,98	82,79	104,51	--	--	--	--	--	--	--
N325	97,18	91,55	86,21	77,88	99,65	--	--	--	--	--	--	--
N325	100,42	96,70	89,84	79,04	102,93	--	--	--	--	--	--	--
N325	99,88	96,17	89,31	78,52	102,40	--	--	--	--	--	--	--
N325	104,11	98,48	93,11	84,54	106,64	--	--	--	--	--	--	--
N325	104,50	98,92	93,56	84,99	107,11	--	--	--	--	--	--	--
N325	95,03	91,31	84,46	73,60	97,51	--	--	--	--	--	--	--
N325	94,45	90,21	83,80	73,00	96,90	--	--	--	--	--	--	--
N325	105,22	101,46	94,63	84,30	107,96	--	--	--	--	--	--	--
N325	101,69	96,29	90,98	82,79	104,51	--	--	--	--	--	--	--
N325	107,89	102,31	96,95	88,38	110,50	--	--	--	--	--	--	--
N325	104,28	100,42	93,54	82,59	106,85	--	--	--	--	--	--	--
N325	104,28	100,42	93,54	82,59	106,85	--	--	--	--	--	--	--
N325	102,35	98,49	91,61	80,71	104,96	--	--	--	--	--	--	--
N325	102,35	98,49	91,61	80,71	104,96	--	--	--	--	--	--	--

Model: Zichtjaar 2030 - Whemedreef Arnhem
versie van Gebied - Gebied
Groep: Netwerk 2028
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Groep	LE (P4) 8k	LE (P4) Totaal	ISO_H	ISO M.	Hdef.	Type	Cpl	Cpl_W	Hbron	Helling	Wegdek	V(LV(D))	V(LV(A))
Fluitekruid	--	--	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W9a	30	30
Fluitekruid	--	--	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W9a	30	30
Fluitekruid	--	--	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W9a	30	30
Immerlooplein	--	--	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W9a	30	30
Immerlooplein	--	--	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W9a	30	30
Immerlooplein	--	--	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W9a	30	30
N325	--	--	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W2	80	80
N325	--	--	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W2	80	80
N325	--	--	0,00	5,00	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W2	80	80
N325	--	--	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W2	80	80
N325	--	--	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W2	80	80
N325	--	--	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W2	80	80
N325	--	--	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W2	80	80
N325	--	--	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W2	80	80
N325	--	--	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W2	80	80
N325	--	--	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W2	80	80
N325	--	--	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W0	80	80
N325	--	--	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W0	80	80
N325	--	--	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W0	80	80
N325	--	--	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W2	70	70
N325	--	--	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W2	70	70
N325	--	--	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W2	70	70
N325	--	--	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W2	70	70
N325	--	--	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W2	70	70
N325	--	--	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W2	70	70
N325	--	--	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W0	70	70
N325	--	--	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W0	70	70
N325	--	--	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W2	80	80
N325	--	--	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W2	80	80
N325	--	--	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W0	70	70
N325	--	--	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W4b	70	70
N325	--	--	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W0	70	70
N325	--	--	--	0,00	Eigen waarde	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W2	70	70
N325	--	--	0,00	--	Relatief aan onderliggend item	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W2	80	80
N325	--	--	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W0	80	80
N325	--	--	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W0	80	80
N325	--	--	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W0	80	80
N325	--	--	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W0	80	80

Model: Zichtjaar 2030 - Whemedreef Arnhem
versie van Gebied - Gebied
Groep: Netwerk 2028
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Groep	V(LV(N))	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))	V(ZV(D))	V(ZV(A))	V(ZV(N))	Totaal aantal	LV(D)	LV(A)	LV(N)	MV(D)	MV(A)	MV(N)
Fluitekruid	30	30	30	30	30	30	30	571,00	39,75	14,78	3,97	0,19	0,06	0,02
Fluitekruid	30	30	30	30	30	30	30	571,00	39,75	14,78	3,97	0,19	0,06	0,02
Fluitekruid	30	30	30	30	30	30	30	3064,00	212,49	78,77	21,12	1,54	0,46	0,20
Immerlooplein	30	30	30	30	30	30	30	665,00	46,11	17,16	4,59	0,36	0,11	0,05
Immerlooplein	30	30	30	30	30	30	30	665,00	46,11	17,16	4,59	0,36	0,11	0,05
Immerlooplein	30	30	30	30	30	30	30	635,00	43,57	16,19	4,37	0,71	0,21	0,09
N325	80	80	80	80	80	80	80	66299,00	3937,71	2119,99	604,13	222,71	142,09	25,78
N325	80	80	80	80	80	80	80	56286,00	3343,37	1799,61	512,55	186,53	119,02	21,60
N325	80	80	80	80	80	80	80	10011,00	603,45	311,40	82,68	38,26	17,41	3,64
N325	80	80	80	80	80	80	80	10460,00	620,11	319,52	84,64	45,70	20,79	4,34
N325	80	80	80	80	80	80	80	67196,00	4010,52	2162,90	615,83	212,27	135,57	24,57
N325	80	80	80	80	80	80	80	67196,00	4010,52	2162,90	615,83	212,27	135,57	24,57
N325	80	80	80	80	80	80	80	67196,00	4010,52	2162,90	615,83	212,27	135,57	24,57
N325	80	80	80	80	80	80	80	67196,00	4010,52	2162,90	615,83	212,27	135,57	24,57
N325	80	80	80	80	80	80	80	67196,00	4010,52	2162,90	615,83	212,27	135,57	24,57
N325	80	80	80	80	80	80	80	6123,00	376,79	194,53	51,70	18,04	8,23	1,72
N325	80	80	80	80	80	80	80	4787,00	302,23	155,48	41,05	9,32	4,23	0,88
N325	80	80	80	80	80	80	80	14800,00	905,39	467,38	124,20	47,60	21,65	4,54
N325	80	80	80	80	80	80	80	10011,00	603,45	311,40	82,68	38,26	17,41	3,64
N325	80	80	80	80	80	80	80	4787,00	302,23	155,48	41,05	9,32	4,23	0,88
N325	70	70	70	70	70	70	70	32481,00	1953,78	1052,58	300,67	98,77	63,02	11,45
N325	70	70	70	70	70	70	70	24025,00	1455,00	749,70	198,58	81,54	37,03	7,72
N325	70	70	70	70	70	70	70	8456,00	528,01	272,18	72,10	23,27	10,61	2,21
N325	70	70	70	70	70	70	70	34715,00	2059,82	1107,43	318,29	113,70	72,41	13,28
N325	70	70	70	70	70	70	70	25150,00	1490,71	769,13	204,33	96,81	44,12	9,21
N325	70	70	70	70	70	70	70	9565,00	599,41	308,75	81,71	23,93	10,86	2,26
N325	70	70	70	70	70	70	70	9565,00	599,41	308,75	81,71	23,93	10,86	2,26
N325	70	70	70	70	70	70	70	8456,00	528,01	272,18	72,10	23,27	10,61	2,21
N325	80	80	80	80	80	80	80	32481,00	1953,78	1052,58	300,67	98,77	63,02	11,45
N325	80	80	80	80	80	80	80	34715,00	2059,82	1107,43	318,29	113,70	72,41	13,28
N325	70	70	70	70	70	70	70	3231,00	195,62	117,41	24,09	10,32	4,13	0,63
N325	70	70	70	70	70	70	70	3231,00	195,62	117,41	24,09	10,32	4,13	0,63
N325	70	70	70	70	70	70	70	25150,00	1490,71	769,13	204,33	96,81	44,12	9,21
N325	70	70	70	70	70	70	70	25150,00	1490,71	769,13	204,33	96,81	44,12	9,21
N325	80	80	80	80	80	80	80	76763,00	4548,79	2447,69	697,85	265,80	169,48	30,78
N325	80	80	80	80	80	80	80	16583,00	996,87	514,08	136,34	63,71	29,01	6,07
N325	80	80	80	80	80	80	80	16583,00	996,87	514,08	136,34	63,71	29,01	6,07
N325	80	80	80	80	80	80	80	10460,00	620,11	319,52	84,64	45,70	20,79	4,34
N325	80	80	80	80	80	80	80	10460,00	620,11	319,52	84,64	45,70	20,79	4,34

Model: Zichtjaar 2030 - Whemedreef Arnhem
versie van Gebied - Gebied
Groep: Netwerk 2028
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Groep	ZV(D)	ZV(A)	ZV(N)
Fluitekruid	0,02	0,01	0,01
Fluitekruid	0,02	0,01	0,01
Fluitekruid	0,45	0,13	0,13
Immerlooplein	0,08	0,02	0,02
Immerlooplein	0,08	0,02	0,02
Immerlooplein	0,18	0,05	0,05
N325	122,49	118,05	39,71
N325	106,17	102,25	34,34
N325	18,01	12,56	4,77
N325	23,51	16,37	6,20
N325	118,07	113,86	38,21
N325	118,07	113,86	38,21
N325	118,07	113,86	38,21
N325	118,07	113,86	38,21
N325	118,07	113,86	38,21
N325	8,68	6,03	2,30
N325	4,36	3,04	1,15
N325	22,33	15,59	5,94
N325	18,01	12,56	4,77
N325	4,36	3,04	1,15
N325	48,97	47,21	15,91
N325	46,71	32,52	12,33
N325	6,81	4,74	1,80
N325	69,07	66,43	22,52
N325	67,35	46,96	17,84
N325	8,02	5,56	2,11
N325	8,02	5,56	2,11
N325	6,81	4,74	1,80
N325	48,97	47,21	15,91
N325	69,07	66,43	22,52
N325	5,04	2,53	0,48
N325	5,04	2,53	0,48
N325	67,35	46,96	17,84
N325	67,35	46,96	17,84
N325	144,30	138,62	46,67
N325	32,13	22,39	8,50
N325	32,13	22,39	8,50
N325	23,51	16,37	6,20
N325	23,51	16,37	6,20

Model: Zichtjaar 2030 - Whemedreef Arnhem
versie van Gebied - Gebied
Groep: Netwerk 2028
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Groep	Naam	Omschr.	X-1	Y-1	X-n	Y-n	H-1	H-n	M-1	M-n
N325	N325 - ARN	N325 - ARNHEM	192277,81	440909,22	192277,31	440909,22	0,00	0,00	4,58	4,59
N325	N325 - ARN	N325 - ARNHEM	192277,31	440909,22	192100,19	440982,12	0,00	0,00	4,59	5,00
N325	N325 - Ir.	N325 - Ir. Molsweg	192341,32	441069,82	192311,78	441123,00	0,00	0,00	1,50	1,50
N325	N325 - Ple	N325 - Pleijweg	192464,59	441079,15	192375,02	441047,86	0,00	0,00	10,61	8,17
N325	N325 - Ple	N325 - Pleijweg	192375,02	441047,86	192330,38	441034,59	0,00	0,00	8,17	7,00
N325	N325 - Ple	N325 - Pleijweg	192330,38	441034,59	192321,64	441032,25	0,00	0,00	7,00	6,80
N325	N325 - Ple	N325 - Pleijweg	190448,17	441393,52	190385,73	441447,33	5,29	5,21	0,00	0,00
N325	N325 - Ple	N325 - Pleijweg	190385,73	441447,33	190216,41	441593,26	0,00	0,00	5,21	0,01
N325	N325 - Ple	N325 - Pleijweg	190435,05	441379,86	190457,97	441360,06	0,00	0,00	5,30	5,23

Model: Zichtjaar 2030 - Whemedreef Arnhem
versie van Gebied - Gebied
Groep: Netwerk 2028
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Groep	Wegdek	V(MR(D))	V(MR(A))	V(MR(N))	V(MR(P4))	V(LV(P4))	V(MV(P4))	V(ZV(P4))	Crow965	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)
N325	Referentiewegdek	80	80	80	--	--	--	--	False	6,59	3,41	0,91
N325	Referentiewegdek	80	80	80	--	--	--	--	False	6,59	3,41	0,91
N325	Referentiewegdek	80	80	80	--	--	--	--	False	6,60	3,40	0,90
N325	2-laags ZOAB	80	80	80	--	--	--	--	False	6,46	3,59	1,01
N325	2-laags ZOAB	80	80	80	--	--	--	--	False	6,46	3,59	1,01
N325	2-laags ZOAB	80	80	80	--	--	--	--	False	6,46	3,59	1,01
N325	2-laags ZOAB	70	70	70	--	--	--	--	False	6,59	3,41	0,91
N325	2-laags ZOAB	70	70	70	--	--	--	--	False	6,59	3,41	0,91
N325	2-laags ZOAB	70	70	70	--	--	--	--	False	6,58	3,42	0,92

Model: Zichtjaar 2030 - Whemedreef Arnhem
versie van Gebied - Gebied
Groep: Netwerk 2028
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Groep	%Int(P4)	%MR(D)	%MR(A)	%MR(N)	%MR(P4)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%LV(P4)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%MV(P4)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)	%ZV(P4)	MR(D)
N325	--	--	--	--	--	93,38	93,17	92,79	--	4,47	3,94	3,09	--	2,15	2,89	4,12	--	--
N325	--	--	--	--	--	93,38	93,17	92,79	--	4,47	3,94	3,09	--	2,15	2,89	4,12	--	--
N325	--	--	--	--	--	92,81	92,65	92,34	--	5,01	4,42	3,48	--	2,18	2,94	4,19	--	--
N325	--	--	--	--	--	91,73	88,82	90,01	--	5,36	6,15	3,97	--	2,91	5,03	6,02	--	--
N325	--	--	--	--	--	91,73	88,82	90,01	--	5,36	6,15	3,97	--	2,91	5,03	6,02	--	--
N325	--	--	--	--	--	91,73	88,82	90,01	--	5,36	6,15	3,97	--	2,91	5,03	6,02	--	--
N325	--	--	--	--	--	91,90	91,51	90,83	--	5,15	4,52	3,53	--	2,95	3,97	5,64	--	--
N325	--	--	--	--	--	91,90	91,51	90,83	--	5,15	4,52	3,53	--	2,95	3,97	5,64	--	--
N325	--	--	--	--	--	90,08	89,42	88,31	--	5,85	5,13	3,98	--	4,07	5,46	7,71	--	--

Model: Zichtjaar 2030 - Whemedreef Arnhem
versie van Gebied - Gebied
Groep: Netwerk 2028
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Groep	MR(A)	MR(N)	MR(P4)	LV(P4)	MV(P4)	ZV(P4)	LE (D) 63	LE (D) 125	LE (D) 250	LE (D) 500	LE (D) 1k	LE (D) 2k	LE (D) 4k	LE (D) 8k	LE (D) Totaal
N325	--	--	--	--	--	--	79,14	88,91	94,14	101,29	108,29	104,49	97,61	86,52	110,74
N325	--	--	--	--	--	--	79,14	88,91	94,14	101,29	108,29	104,49	97,61	86,52	110,74
N325	--	--	--	--	--	--	83,78	93,61	98,84	105,93	112,85	109,06	102,19	91,11	115,32
N325	--	--	--	--	--	--	92,02	102,77	106,36	109,70	115,83	110,20	104,85	96,28	118,32
N325	--	--	--	--	--	--	92,02	102,77	106,36	109,70	115,83	110,20	104,85	96,28	118,32
N325	--	--	--	--	--	--	92,02	102,77	106,36	109,70	115,83	110,20	104,85	96,28	118,32
N325	--	--	--	--	--	--	87,13	97,12	101,02	103,94	109,84	104,33	99,01	90,75	112,45
N325	--	--	--	--	--	--	87,13	97,12	101,02	103,94	109,84	104,33	99,01	90,75	112,45
N325	--	--	--	--	--	--	87,83	97,64	101,68	104,44	110,08	104,63	99,32	91,10	112,78

Model: Zichtjaar 2030 - Whemedreef Arnhem
versie van Gebied - Gebied
Groep: Netwerk 2028
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Groep	LE (A) 63	LE (A) 125	LE (A) 250	LE (A) 500	LE (A) 1k	LE (A) 2k	LE (A) 4k	LE (A) 8k	LE (A) Totaal	LE (N) 63	LE (N) 125	LE (N) 250	LE (N) 500
N325	76,55	86,10	91,36	98,65	105,48	101,66	94,78	83,70	107,95	71,22	80,46	85,77	93,25
N325	76,55	86,10	91,36	98,65	105,48	101,66	94,78	83,70	107,95	71,22	80,46	85,77	93,25
N325	81,16	90,77	96,03	103,26	110,02	106,21	99,33	88,27	112,50	75,79	85,07	90,38	97,81
N325	90,39	100,69	104,45	107,72	113,36	107,81	102,47	93,91	115,99	85,00	95,00	98,75	102,29
N325	90,39	100,69	104,45	107,72	113,36	107,81	102,47	93,91	115,99	85,00	95,00	98,75	102,29
N325	90,39	100,69	104,45	107,72	113,36	107,81	102,47	93,91	115,99	85,00	95,00	98,75	102,29
N325	84,58	94,34	98,29	101,27	107,03	101,52	96,20	87,95	109,67	79,31	88,75	92,78	95,85
N325	84,58	94,34	98,29	101,27	107,03	101,52	96,20	87,95	109,67	79,31	88,75	92,78	95,85
N325	85,38	94,92	99,03	101,85	107,30	101,87	96,56	88,35	110,05	80,25	89,42	93,63	96,54

Model: Zichtjaar 2030 - Whemedreef Arnhem
versie van Gebied - Gebied
Groep: Netwerk 2028
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Groep	LE (N) 1k	LE (N) 2k	LE (N) 4k	LE (N) 8k	LE (N) Totaal	LE (P4) 63	LE (P4) 125	LE (P4) 250	LE (P4) 500	LE (P4) 1k	LE (P4) 2k	LE (P4) 4k
N325	99,82	95,98	89,09	78,04	102,32	--	--	--	--	--	--	--
N325	99,82	95,98	89,09	78,04	102,32	--	--	--	--	--	--	--
N325	104,33	100,49	93,61	82,57	106,84	--	--	--	--	--	--	--
N325	107,89	102,31	96,95	88,38	110,50	--	--	--	--	--	--	--
N325	107,89	102,31	96,95	88,38	110,50	--	--	--	--	--	--	--
N325	107,89	102,31	96,95	88,38	110,50	--	--	--	--	--	--	--
N325	101,36	95,88	90,56	82,32	104,05	--	--	--	--	--	--	--
N325	101,36	95,88	90,56	82,32	104,05	--	--	--	--	--	--	--
N325	101,69	96,29	90,98	82,79	104,51	--	--	--	--	--	--	--

Model: Zichtjaar 2030 - Whemedreef Arnhem
versie van Gebied - Gebied
Groep: Netwerk 2028
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Groep	LE (P4) 8k	LE (P4) Totaal	ISO_H	ISO M.	Hdef.	Type	Cpl	Cpl_W	Hbron	Helling	Wegdek	V(LV(D))	V(LV(A))
N325	--	--	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W0	80	80
N325	--	--	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W0	80	80
N325	--	--	0,00	1,50	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W0	80	80
N325	--	--	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W2	80	80
N325	--	--	0,00	--	Relatief aan onderliggend item	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W2	80	80
N325	--	--	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W2	80	80
N325	--	--	--	0,00	Eigen waarde	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W2	70	70
N325	--	--	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W2	70	70
N325	--	--	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W2	70	70

Model: Zichtjaar 2030 - Whemedreef Arnhem
versie van Gebied - Gebied
Groep: Netwerk 2028
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Groep	V(LV(N))	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))	V(ZV(D))	V(ZV(A))	V(ZV(N))	Totaal aantal	LV(D)	LV(A)	LV(N)	MV(D)	MV(A)	MV(N)
N325	80	80	80	80	80	80	80	6123,00	376,79	194,53	51,70	18,04	8,23	1,72
N325	80	80	80	80	80	80	80	6123,00	376,79	194,53	51,70	18,04	8,23	1,72
N325	80	80	80	80	80	80	80	17436,00	1068,04	549,25	144,90	57,65	26,20	5,46
N325	80	80	80	80	80	80	80	76763,00	4548,79	2447,69	697,85	265,80	169,48	30,78
N325	80	80	80	80	80	80	80	76763,00	4548,79	2447,69	697,85	265,80	169,48	30,78
N325	80	80	80	80	80	80	80	76763,00	4548,79	2447,69	697,85	265,80	169,48	30,78
N325	70	70	70	70	70	70	70	24025,00	1455,00	749,70	198,58	81,54	37,03	7,72
N325	70	70	70	70	70	70	70	24025,00	1455,00	749,70	198,58	81,54	37,03	7,72
N325	70	70	70	70	70	70	70	25150,00	1490,71	769,13	204,33	96,81	44,12	9,21

Model: Zichtjaar 2030 - Whemedreef Arnhem
versie van Gebied - Gebied
Groep: Netwerk 2028
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Groep	ZV(D)	ZV(A)	ZV(N)
N325	8,68	6,03	2,30
N325	8,68	6,03	2,30
N325	25,09	17,43	6,58
N325	144,30	138,62	46,67
N325	144,30	138,62	46,67
N325	144,30	138,62	46,67
N325	46,71	32,52	12,33
N325	46,71	32,52	12,33
N325	67,35	46,96	17,84

Rapport: Lijst van model eigenschappen
Model: LAr,LT

Model eigenschap	
Omschrijving	LAr,LT
Verantwoordelijke	mjo
Rekenmethode	#2|Industrielawaai|IL|
Aangemaakt door	mjo op 30-1-2020
Laatst ingezien door	mjo op 11-2-2020
Model aangemaakt met	Geomilieu V5.21
Dagperiode	07:00 - 19:00
Avondperiode	19:00 - 23:00
Nachtperiode	23:00 - 07:00
Samengestelde periode	Etmaalwaarde
Waarde	Max(Dag, Avond + 5, Nacht + 10)
Standaard maaiveldhoogte	0
Rekenhoogte contouren	4
Detailniveau toetspunt resultaten	Bronresultaten
Detailniveau resultaten grids	Groepsresultaten
Meteorologische correctie	Toepassen standaard, 5,0
Standaard bodemfactor	1,0
Absorptiestandaarden	HMRI-II.8
Dynamische foutmarge	--
Clusteren gebouwen	Ja
Verwijderen binnenwanden	Ja

Commentaar

Model: LAr,LT
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Oppervlaktebronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Groep	Naam	Omschr.	X-1	Y-1	Hoogte	Rel.H	Maaiveld	Hdef.	TypeLw	Cb(u)(D)	Cb(u)(A)	Cb(u)(N)	DeltaL	DeltaH
--	01a	94 kinderen hoofdterrein	191123,19	441637,78	1,20	1,20	0,00	Relatief	True	8,495	--	--	10,0	10,0
--	01b	6 kinderen voetbalveld	191193,95	441567,65	1,20	1,20	0,00	Relatief	True	8,495	--	--	10,0	10,0
--	02a	47 kinderen hoofdterrein	191123,04	441637,81	1,20	1,20	0,00	Relatief	True	2,001	2,000	--	10,0	10,0
--	02b	3 kinderen voetbalveld	191193,80	441567,68	1,20	1,20	0,00	Relatief	True	2,001	2,000	--	10,0	10,0
--	03a	20 kinderen hoofdterrein	191123,01	441637,96	1,20	1,20	0,00	Relatief	True	2,001	2,000	--	10,0	10,0

Model: LAr,LT
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Oppervlaktebronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Groep	Negeer obj.	LwM2 Totaal	Lw Totaal	Red 1k	LwrM2 31	LwrM2 63	LwrM2 125	LwrM2 250	LwrM2 500	LwrM2 1k	LwrM2 2k	LwrM2 4k	LwrM2 8k	LwrM2 Totaal	Lwr 31
--	Ja	60,41	99,63	0,00	--	36,48	34,48	44,48	52,48	56,48	55,48	49,48	--	60,41	--
--	Ja	57,79	87,73	0,00	--	33,86	31,86	41,86	49,86	53,86	52,86	46,86	--	57,79	--
--	Ja	57,41	96,63	0,00	--	33,48	31,48	41,48	49,48	53,48	52,48	46,48	--	57,41	--
--	Ja	54,79	84,73	0,00	--	30,86	28,86	38,86	46,86	50,86	49,86	43,86	--	54,79	--
--	Ja	53,71	92,93	0,00	--	29,78	27,78	37,78	45,78	49,78	48,78	42,78	--	53,71	--

Model: LAr,LT
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Oppervlaktebronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Groep	Lwr 63	Lwr 125	Lwr 250	Lwr 500	Lwr 1k	Lwr 2k	Lwr 4k	Lwr 8k	Lwr Totaal
--	75,70	73,70	83,70	91,70	95,70	94,70	88,70	--	99,63
--	63,80	61,80	71,80	79,80	83,80	82,80	76,80	--	87,73
--	72,70	70,70	80,70	88,70	92,70	91,70	85,70	--	96,63
--	60,80	58,80	68,80	76,80	80,80	79,80	73,80	--	84,73
--	69,00	67,00	77,00	85,00	89,00	88,00	82,00	--	92,93

Model: LAmax
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Groep	Naam	Omschr.	X	Y	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Type	Richt.	Hoek	GeenDemping
--	01	Schreeuwende kinderen LAmax 105 dB(A)	191212,51	441554,91	1,20	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	Nee
--	02	Schreeuwende kinderen LAmax 105 dB(A)	191204,16	441561,02	1,20	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	Nee
--	03	Schreeuwende kinderen LAmax 105 dB(A)	191194,90	441567,88	1,20	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	Nee
--	04	Schreeuwende kinderen LAmax 105 dB(A)	191176,55	441601,71	1,20	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	Nee
--	05	Schreeuwende kinderen LAmax 105 dB(A)	191159,22	441597,54	1,20	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	Nee
--	06	Schreeuwende kinderen LAmax 105 dB(A)	191139,66	441592,81	1,20	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	Nee
--	07	Schreeuwende kinderen LAmax 105 dB(A)	191125,30	441600,13	1,20	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	Nee

Model: LAmax
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Groep	Cb(u)(D)	Cb(u)(A)	Cb(u)(N)	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)	GeenRefl.	Lw Totaal	Red 31	Red 63	Red 125	Red 250	Red 500	Red 1k	Red 2k	Red 4k	Red 8k
--	12,000	4,000	--	0,00	0,00	--	Nee	104,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
--	12,000	4,000	--	0,00	0,00	--	Nee	104,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
--	12,000	4,000	--	0,00	0,00	--	Nee	104,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
--	12,000	4,000	--	0,00	0,00	--	Nee	104,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
--	12,000	4,000	--	0,00	0,00	--	Nee	104,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
--	12,000	4,000	--	0,00	0,00	--	Nee	104,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
--	12,000	4,000	--	0,00	0,00	--	Nee	104,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Model: LAmax
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Groep	Lwr 63	Lwr 125	Lwr 250	Lwr 500	Lwr 1k	Lwr 2k	Lwr 4k	Lwr 8k	Lwr Totaal
--	71,00	81,00	86,00	93,00	100,00	102,00	92,00	--	104,77
--	71,00	81,00	86,00	93,00	100,00	102,00	92,00	--	104,77
--	71,00	81,00	86,00	93,00	100,00	102,00	92,00	--	104,77
--	71,00	81,00	86,00	93,00	100,00	102,00	92,00	--	104,77
--	71,00	81,00	86,00	93,00	100,00	102,00	92,00	--	104,77
--	71,00	81,00	86,00	93,00	100,00	102,00	92,00	--	104,77
--	71,00	81,00	86,00	93,00	100,00	102,00	92,00	--	104,77

Bijlage 3 Resultaten

Totaal overzicht geluidbelasting

Type bestemming			Nieuwbouw							
Type weg			Buitenstedelijk	Binnenstedelijk	Binnenstedelijk					
Voorkeurswaarde			48	48	48	50				
Maximale ontheffingswaarde			53	63	63	55				
			Geluidbelasting Lden inclusief aftrek artikel 110g [dB]			Geluidbelasting Lden exclusief aftrek artikel 110g [dB]				
Naam	Omschrijving	Hoogte [m]	N325	Fluitekruid	Immerlooplein	Jeugdplein "De Hobbit"	Gecumuleerde geluidbelasting	Hoogste geluidbelasting op het toetspunt	Geluidluw	Dove gevel
B01_A	Bouwblok A	1,5	49,71	0,21	0,00	13,04	51,71	49,71	Nee	Nee
B01_B	Bouwblok A	4,5	49,87	2,84	0,10	16,05	51,87	49,87	Nee	Nee
B01_C	Bouwblok A	7,5	49,81	3,97	5,50	20,87	51,81	49,81	Nee	Nee
B02_A	Bouwblok A	1,5	50,84	0,00	15,67	21,16	52,85	50,84	Nee	Nee
B02_B	Bouwblok A	4,5	50,89	0,00	15,92	22,84	52,90	50,89	Nee	Nee
B02_C	Bouwblok A	7,5	50,65	4,34	15,76	27,54	52,67	50,65	Nee	Nee
B03_A	Bouwblok A	1,5	50,75	0,00	15,60	21,63	52,76	50,75	Nee	Nee
B03_B	Bouwblok A	4,5	50,77	0,00	15,81	22,90	52,78	50,77	Nee	Nee
B03_C	Bouwblok A	7,5	50,53	4,01	15,64	27,62	52,55	50,53	Nee	Nee
B03_D	Bouwblok A	10,5	50,37	6,66	15,43	28,21	52,39	50,37	Nee	Nee
B04_A	Bouwblok A	1,5	50,75	0,00	15,30	22,05	52,76	50,75	Nee	Nee
B04_B	Bouwblok A	4,5	50,77	0,00	15,49	23,01	52,78	50,77	Nee	Nee
B04_C	Bouwblok A	7,5	50,53	3,56	15,33	27,87	52,55	50,53	Nee	Nee
B04_D	Bouwblok A	10,5	50,36	6,64	15,17	28,44	52,39	50,36	Nee	Nee
B05_A	Bouwblok A	1,5	50,81	0,00	15,30	22,11	52,82	50,81	Nee	Nee
B05_B	Bouwblok A	4,5	50,81	0,00	15,48	23,02	52,82	50,81	Nee	Nee
B05_C	Bouwblok A	7,5	50,57	2,60	15,32	28,05	52,59	50,57	Nee	Nee
B05_D	Bouwblok A	10,5	50,40	6,61	15,16	28,81	52,43	50,40	Nee	Nee
B06_A	Bouwblok A	1,5	50,73	0,00	15,33	22,02	52,74	50,73	Nee	Nee
B06_B	Bouwblok A	4,5	50,71	0,00	15,53	23,01	52,72	50,71	Nee	Nee
B06_C	Bouwblok A	7,5	50,48	2,19	15,38	28,06	52,50	50,48	Nee	Nee
B06_D	Bouwblok A	10,5	50,29	6,58	15,25	29,68	52,32	50,29	Nee	Nee
B07_A	Bouwblok A	1,5	50,72	0,00	15,76	23,43	52,73	50,72	Nee	Nee
B07_B	Bouwblok A	4,5	50,68	0,00	15,96	24,24	52,69	50,68	Nee	Nee
B07_C	Bouwblok A	7,5	50,45	2,12	15,79	29,47	52,48	50,45	Nee	Nee
B08_A	Bouwblok A	1,5	45,85	9,69	15,23	27,35	47,91	45,85	Ja	Nee
B08_B	Bouwblok A	4,5	45,91	11,31	15,56	28,31	47,98	45,91	Ja	Nee
B08_C	Bouwblok A	7,5	46,09	13,20	15,44	30,33	48,19	46,09	Ja	Nee
B09_A	Bouwblok A	1,5	41,31	8,33	0,00	27,95	43,47	41,31	Ja	Nee
B09_B	Bouwblok A	4,5	42,22	10,28	2,06	29,19	44,39	42,22	Ja	Nee
B09_C	Bouwblok A	7,5	43,18	13,30	6,62	29,97	45,35	43,18	Ja	Nee
B10_A	Bouwblok A	1,5	40,67	8,91	0,52	26,29	42,80	40,67	Ja	Nee
B10_B	Bouwblok A	4,5	41,77	10,61	3,04	27,83	43,91	41,77	Ja	Nee
B10_C	Bouwblok A	7,5	42,71	13,21	8,00	28,77	44,86	42,71	Ja	Nee
B10_D	Bouwblok A	10,5	41,00	15,94	6,30	30,19	43,31	41,00	Ja	Nee
B100_A	Bouwblok F	1,5	34,26	20,53	17,38	45,97	47,37	45,97	Ja	Nee
B100_B	Bouwblok F	4,5	36,47	21,99	18,82	47,57	49,02	47,57	Ja	Nee
B100_C	Bouwblok F	7,5	39,61	23,02	18,80	48,47	50,17	48,47	Ja	Nee
B100_D	Bouwblok F	10,5	40,93	24,09	8,95	48,92	50,74	48,92	Ja	Nee
B11_A	Bouwblok A	1,5	39,78	8,81	0,08	25,96	41,93	39,78	Ja	Nee
B11_B	Bouwblok A	4,5	40,84	10,62	2,79	27,53	43,01	40,84	Ja	Nee
B11_C	Bouwblok A	7,5	42,29	12,82	7,96	28,59	44,45	42,29	Ja	Nee
B11_D	Bouwblok A	10,5	40,85	15,87	7,11	29,44	43,12	40,85	Ja	Nee
B12_A	Bouwblok A	1,5	39,74	8,58	0,52	25,61	41,88	39,74	Ja	Nee
B12_B	Bouwblok A	4,5	40,76	10,46	3,10	27,22	42,92	40,76	Ja	Nee
B12_C	Bouwblok A	7,5	42,61	12,73	8,61	28,43	44,75	42,61	Ja	Nee
B12_D	Bouwblok A	10,5	40,73	15,66	6,93	29,08	42,99	40,73	Ja	Nee
B13_A	Bouwblok A	1,5	40,00	8,33	0,22	25,07	42,12	40,00	Ja	Nee
B13_B	Bouwblok A	4,5	41,12	10,28	2,89	26,76	43,25	41,12	Ja	Nee
B13_C	Bouwblok A	7,5	42,91	12,71	8,34	28,18	45,04	42,91	Ja	Nee
B13_D	Bouwblok A	10,5	40,76	15,39	7,00	28,79	43,00	40,76	Ja	Nee

Naam	Omschrijving	Hoogte [m]	Geluidbelasting Lden inclusief aftrek artikel 110g [dB]			Geluidbelasting Lden exclusief aftrek artikel 110g [dB]		Hoogste geluidbelasting op het toetspunt	Geluidluw	Dove gevel
			N325	Fluitekruid	Immerlooplein	Jeugdplein "De Hobbit"	Gecumuleerde geluidbelasting			
B14_A	Bouwblok A	1,5	41,44	8,10	0,00	24,34	43,51	41,44	Ja	Nee
B14_B	Bouwblok A	4,5	42,22	10,25	0,00	25,96	44,31	42,22	Ja	Nee
B14_C	Bouwblok A	7,5	43,82	12,87	5,59	27,77	45,91	43,82	Ja	Nee
B15_D	Bouwblok A	10,5	49,08	4,98	6,78	21,66	51,09	49,08	Nee	Nee
B16_D	Bouwblok A	10,5	45,51	15,58	15,06	30,91	47,64	45,51	Ja	Nee
B17_A	Bouwblok B	1,5	49,41	6,20	0,00	19,21	51,41	49,41	Nee	Nee
B17_B	Bouwblok B	4,5	49,31	8,02	0,00	20,46	51,32	49,31	Nee	Nee
B17_C	Bouwblok B	7,5	49,17	9,47	4,40	20,60	51,18	49,17	Nee	Nee
B18_A	Bouwblok B	1,5	50,54	0,00	16,99	20,24	52,55	50,54	Nee	Nee
B18_B	Bouwblok B	4,5	50,47	0,00	17,15	20,63	52,48	50,47	Nee	Nee
B18_C	Bouwblok B	7,5	50,24	0,38	16,95	26,35	52,26	50,24	Nee	Nee
B19_A	Bouwblok B	1,5	50,42	0,00	16,88	20,48	52,43	50,42	Nee	Nee
B19_B	Bouwblok B	4,5	50,37	0,00	17,09	20,82	52,38	50,37	Nee	Nee
B19_C	Bouwblok B	7,5	50,14	0,34	16,92	25,84	52,16	50,14	Nee	Nee
B20_A	Bouwblok B	1,5	50,41	0,00	16,85	20,78	52,42	50,41	Nee	Nee
B20_B	Bouwblok B	4,5	50,35	0,00	17,11	21,10	52,36	50,35	Nee	Nee
B20_C	Bouwblok B	7,5	50,12	0,31	17,01	25,35	52,14	50,12	Nee	Nee
B21_A	Bouwblok B	1,5	50,37	0,00	17,25	20,88	52,38	50,37	Nee	Nee
B21_B	Bouwblok B	4,5	50,30	0,00	17,50	21,23	52,31	50,30	Nee	Nee
B21_C	Bouwblok B	7,5	50,07	0,26	17,34	24,96	52,09	50,07	Nee	Nee
B22_A	Bouwblok B	1,5	50,32	0,00	17,59	21,00	52,33	50,32	Nee	Nee
B22_B	Bouwblok B	4,5	50,25	0,00	17,89	21,36	52,26	50,25	Nee	Nee
B22_C	Bouwblok B	7,5	50,03	0,22	17,73	24,49	52,04	50,03	Nee	Nee
B23_A	Bouwblok B	1,5	50,33	0,00	17,71	20,80	52,34	50,33	Nee	Nee
B23_B	Bouwblok B	4,5	50,26	0,00	18,00	21,22	52,27	50,26	Nee	Nee
B23_C	Bouwblok B	7,5	50,02	0,23	17,84	24,30	52,03	50,02	Nee	Nee
B24_A	Bouwblok B	1,5	50,25	0,00	17,07	20,28	52,26	50,25	Nee	Nee
B24_B	Bouwblok B	4,5	50,18	0,00	17,32	20,75	52,19	50,18	Nee	Nee
B24_C	Bouwblok B	7,5	49,94	0,10	17,18	24,10	51,95	49,94	Nee	Nee
B25_A	Bouwblok B	1,5	50,27	0,00	15,46	19,40	52,28	50,27	Nee	Nee
B25_B	Bouwblok B	4,5	50,19	0,00	15,75	19,88	52,20	50,19	Nee	Nee
B25_C	Bouwblok B	7,5	49,96	0,00	15,84	23,54	51,97	49,96	Nee	Nee
B26_A	Bouwblok B	1,5	50,47	0,00	12,41	18,47	52,47	50,47	Nee	Nee
B26_B	Bouwblok B	4,5	50,39	0,00	12,67	18,89	52,39	50,39	Nee	Nee
B26_C	Bouwblok B	7,5	50,16	0,00	13,24	22,59	52,17	50,16	Nee	Nee
B27_A	Bouwblok B	1,5	51,15	0,00	0,00	17,11	53,15	51,15	Nee	Nee
B27_B	Bouwblok B	4,5	51,05	0,00	0,19	17,16	53,05	51,05	Nee	Nee
B27_C	Bouwblok B	7,5	50,80	0,00	6,21	19,86	52,80	50,80	Nee	Nee
B28_A	Bouwblok B	1,5	31,79	14,23	1,88	32,82	36,89	32,82	Ja	Nee
B28_B	Bouwblok B	4,5	34,26	15,73	4,40	33,67	38,62	34,26	Ja	Nee
B28_C	Bouwblok B	7,5	38,01	17,20	8,48	34,18	41,31	38,01	Ja	Nee
B29_A	Bouwblok B	1,5	38,51	10,13	6,61	31,90	41,22	38,51	Ja	Nee
B29_B	Bouwblok B	4,5	39,84	12,16	7,45	32,49	42,45	39,84	Ja	Nee
B29_C	Bouwblok B	7,5	41,82	14,14	9,17	33,07	44,27	41,82	Ja	Nee
B30_A	Bouwblok B	1,5	38,61	10,48	5,75	31,14	41,20	38,61	Ja	Nee
B30_B	Bouwblok B	4,5	39,66	12,63	6,83	31,53	42,18	39,66	Ja	Nee
B30_C	Bouwblok B	7,5	41,75	14,73	8,62	32,15	44,13	41,75	Ja	Nee
B31_A	Bouwblok B	1,5	40,06	10,43	7,65	30,83	42,47	40,06	Ja	Nee
B31_B	Bouwblok B	4,5	41,16	13,16	8,39	31,20	43,51	41,16	Ja	Nee
B31_C	Bouwblok B	7,5	43,43	15,04	9,50	31,80	45,68	43,43	Ja	Nee
B32_A	Bouwblok B	1,5	40,24	10,72	9,38	30,72	42,62	40,24	Ja	Nee
B32_B	Bouwblok B	4,5	41,51	12,89	10,00	30,84	43,81	41,51	Ja	Nee
B32_C	Bouwblok B	7,5	43,84	14,48	10,73	31,44	46,05	43,84	Ja	Nee
B33_A	Bouwblok B	1,5	40,46	10,24	2,46	30,60	42,81	40,46	Ja	Nee
B33_B	Bouwblok B	4,5	41,75	12,36	4,75	30,60	44,02	41,75	Ja	Nee
B33_C	Bouwblok B	7,5	43,98	14,49	8,09	31,20	46,17	43,98	Ja	Nee
B34_A	Bouwblok B	1,5	40,43	10,34	0,00	30,49	42,77	40,43	Ja	Nee
B34_B	Bouwblok B	4,5	41,89	12,48	2,17	30,40	44,14	41,89	Ja	Nee
B34_C	Bouwblok B	7,5	43,85	14,46	5,59	30,98	46,04	43,85	Ja	Nee

Naam	Omschrijving	Hoogte [m]	Geluidbelasting Lden inclusief aftrek artikel 110g [dB]			Geluidbelasting Lden exclusief aftrek artikel 110g [dB]		Hoogtste geluidbelasting op het toetspunt	Geluidluw	Dove gevel
			N325	Fluitekruid	Immerlooplein	Jeugdplein "De Hobbit"	Gecumuleerde geluidbelasting			
B35_A	Bouwblok B	1,5	39,76	10,11	0,86	30,36	42,15	39,76	Ja	Nee
B35_B	Bouwblok B	4,5	41,34	12,00	3,11	30,17	43,61	41,34	Ja	Nee
B35_C	Bouwblok B	7,5	43,30	13,97	6,43	30,74	45,50	43,30	Ja	Nee
B36_A	Bouwblok B	1,5	38,79	10,51	0,00	30,22	41,26	38,79	Ja	Nee
B36_B	Bouwblok B	4,5	40,69	12,40	1,11	29,92	42,98	40,69	Ja	Nee
B36_C	Bouwblok B	7,5	42,79	14,60	3,56	30,53	45,00	42,79	Ja	Nee
B37_A	Bouwblok B	1,5	37,75	10,68	0,00	30,08	40,32	37,75	Ja	Nee
B37_B	Bouwblok B	4,5	40,02	12,64	1,89	30,73	42,42	40,02	Ja	Nee
B37_C	Bouwblok B	7,5	42,08	14,88	5,71	30,31	44,32	42,08	Ja	Nee
B38_A	Bouwblok B	1,5	37,70	10,10	0,20	29,95	40,26	37,70	Ja	Nee
B38_B	Bouwblok B	4,5	39,07	11,93	2,29	30,79	41,57	39,07	Ja	Nee
B38_C	Bouwblok B	7,5	41,80	14,29	6,11	31,24	44,11	41,80	Ja	Nee
B39_A	Bouwblok C	1,5	51,16	0,00	0,00	16,91	53,16	51,16	Nee	Nee
B39_B	Bouwblok C	4,5	51,05	0,00	0,00	16,76	53,05	51,05	Nee	Nee
B39_C	Bouwblok C	7,5	50,81	5,43	0,00	17,58	52,81	50,81	Nee	Nee
B40_A	Bouwblok C	1,5	50,34	0,00	18,07	24,96	52,36	50,34	Nee	Nee
B40_B	Bouwblok C	4,5	50,24	0,00	18,29	24,73	52,26	50,24	Nee	Nee
B40_C	Bouwblok C	7,5	50,01	0,00	18,10	25,28	52,03	50,01	Nee	Nee
B41_A	Bouwblok C	1,5	50,32	0,00	17,70	25,25	52,34	50,32	Nee	Nee
B41_B	Bouwblok C	4,5	50,22	0,00	17,93	25,12	52,24	50,22	Nee	Nee
B41_C	Bouwblok C	7,5	50,01	0,00	17,74	25,68	52,03	50,01	Nee	Nee
B42_A	Bouwblok C	1,5	50,20	0,00	17,59	25,74	52,22	50,20	Nee	Nee
B42_B	Bouwblok C	4,5	50,11	0,00	17,80	25,59	52,13	50,11	Nee	Nee
B42_C	Bouwblok C	7,5	49,90	0,00	17,64	26,15	51,92	49,90	Nee	Nee
B43_A	Bouwblok C	1,5	50,36	0,00	16,88	26,34	52,38	50,36	Nee	Nee
B43_B	Bouwblok C	4,5	50,28	0,00	17,07	26,29	52,30	50,28	Nee	Nee
B43_C	Bouwblok C	7,5	50,07	0,00	16,98	26,90	52,09	50,07	Nee	Nee
B44_A	Bouwblok C	1,5	50,37	0,00	16,00	26,89	52,39	50,37	Nee	Nee
B44_B	Bouwblok C	4,5	50,29	0,00	16,15	26,88	52,31	50,29	Nee	Nee
B44_C	Bouwblok C	7,5	50,08	0,00	16,15	27,69	52,10	50,08	Nee	Nee
B45_A	Bouwblok C	1,5	50,46	0,00	14,53	28,13	52,48	50,46	Nee	Nee
B45_B	Bouwblok C	4,5	50,36	0,00	14,70	28,20	52,38	50,36	Nee	Nee
B45_C	Bouwblok C	7,5	50,17	0,00	15,05	29,09	52,20	50,17	Nee	Nee
B46_A	Bouwblok C	1,5	46,62	13,07	9,04	34,97	48,85	46,62	Ja	Nee
B46_B	Bouwblok C	4,5	46,60	14,28	9,60	35,59	48,87	46,60	Ja	Nee
B46_C	Bouwblok C	7,5	46,69	15,45	10,82	36,15	48,99	46,69	Ja	Nee
B47_A	Bouwblok C	1,5	33,09	11,20	1,60	34,99	38,60	34,99	Ja	Nee
B47_B	Bouwblok C	4,5	36,28	13,19	3,98	35,36	40,46	36,28	Ja	Nee
B47_C	Bouwblok C	7,5	41,46	15,32	7,83	34,95	44,19	41,46	Ja	Nee
B48_A	Bouwblok C	1,5	33,20	11,51	3,08	34,42	38,35	34,42	Ja	Nee
B48_B	Bouwblok C	4,5	36,35	13,47	5,45	34,77	40,29	36,35	Ja	Nee
B48_C	Bouwblok C	7,5	41,86	15,53	9,07	35,41	44,60	41,86	Ja	Nee
B49_A	Bouwblok C	1,5	36,63	11,18	3,26	34,06	40,23	36,63	Ja	Nee
B49_B	Bouwblok C	4,5	38,57	13,10	5,55	34,41	41,75	38,57	Ja	Nee
B49_C	Bouwblok C	7,5	42,54	15,15	9,16	35,09	45,14	42,54	Ja	Nee
B50_A	Bouwblok C	1,5	36,57	11,48	3,77	33,88	40,14	36,57	Ja	Nee
B50_B	Bouwblok C	4,5	38,40	13,67	5,99	34,24	41,58	38,40	Ja	Nee
B50_C	Bouwblok C	7,5	41,89	15,45	9,19	34,90	44,55	41,89	Ja	Nee
B51_A	Bouwblok C	1,5	36,78	12,21	0,60	33,74	40,25	36,78	Ja	Nee
B51_B	Bouwblok C	4,5	38,81	14,37	2,66	34,08	41,86	38,81	Ja	Nee
B51_C	Bouwblok C	7,5	42,03	16,38	5,73	34,73	44,65	42,03	Ja	Nee
B52_A	Bouwblok C	1,5	34,01	11,95	0,00	33,58	38,40	34,01	Ja	Nee
B52_B	Bouwblok C	4,5	36,97	14,27	1,47	33,90	40,44	36,97	Ja	Nee
B52_C	Bouwblok C	7,5	40,54	16,43	4,29	34,55	43,36	40,54	Ja	Nee
B53_A	Bouwblok D	1,5	48,89	9,30	0,00	21,50	50,90	48,89	Nee	Nee
B53_B	Bouwblok D	4,5	48,81	11,23	0,00	21,80	50,82	48,81	Nee	Nee
B53_C	Bouwblok D	7,5	48,81	13,76	0,00	23,18	50,82	48,81	Nee	Nee
B54_A	Bouwblok D	1,5	50,22	0,00	19,39	25,41	52,24	50,22	Nee	Nee
B54_B	Bouwblok D	4,5	50,12	0,00	19,51	25,29	52,14	50,12	Nee	Nee

Naam	Omschrijving	Hoogte [m]	Geluidbelasting Lden inclusief aftrek artikel 110g [dB]			Geluidbelasting Lden exclusief aftrek artikel 110g [dB]		Hoogtste geluidbelasting op het toetspunt	Geluidluw	Dove gevel
			N325	Fluitekruid	Immerlooplein	Jeugdplein "De Hobbit"	Gecumuleerde geluidbelasting			
B54_C	Bouwblok D	7,5	49,92	1,34	19,29	26,89	51,94	49,92	Nee	Nee
B55_A	Bouwblok D	1,5	50,15	0,00	19,33	26,19	52,17	50,15	Nee	Nee
B55_B	Bouwblok D	4,5	50,08	0,00	19,43	26,03	52,10	50,08	Nee	Nee
B55_C	Bouwblok D	7,5	49,91	1,36	19,18	27,17	51,94	49,91	Nee	Nee
B55_D	Bouwblok D	10,5	49,68	6,30	18,89	28,94	51,72	49,68	Nee	Nee
B56_A	Bouwblok D	1,5	50,06	0,00	19,41	26,23	52,08	50,06	Nee	Nee
B56_B	Bouwblok D	4,5	50,01	0,00	19,51	26,07	52,03	50,01	Nee	Nee
B56_C	Bouwblok D	7,5	49,84	1,40	19,26	27,09	51,87	49,84	Nee	Nee
B56_D	Bouwblok D	10,5	49,61	6,35	19,00	29,36	51,65	49,61	Nee	Nee
B57_A	Bouwblok D	1,5	50,04	0,00	19,69	26,50	52,06	50,04	Nee	Nee
B57_B	Bouwblok D	4,5	50,00	0,00	19,80	26,39	52,02	50,00	Nee	Nee
B57_C	Bouwblok D	7,5	49,81	1,40	19,54	27,49	51,84	49,81	Nee	Nee
B57_D	Bouwblok D	10,5	49,57	6,40	19,33	29,82	51,61	49,57	Nee	Nee
B58_A	Bouwblok D	1,5	49,97	0,00	19,61	26,78	51,99	49,97	Nee	Nee
B58_B	Bouwblok D	4,5	49,95	0,00	19,72	26,71	51,97	49,95	Nee	Nee
B58_C	Bouwblok D	7,5	49,77	1,37	19,47	27,81	51,80	49,77	Nee	Nee
B58_D	Bouwblok D	10,5	49,51	6,47	19,28	30,30	51,56	49,51	Nee	Nee
B59_A	Bouwblok D	1,5	49,94	0,00	19,33	27,26	51,97	49,94	Nee	Nee
B59_B	Bouwblok D	4,5	49,93	0,00	19,44	27,23	51,96	49,93	Nee	Nee
B59_C	Bouwblok D	7,5	49,77	1,38	19,23	28,28	51,80	49,77	Nee	Nee
B59_D	Bouwblok D	10,5	49,44	6,57	19,27	30,99	51,50	49,44	Nee	Nee
B60_A	Bouwblok D	1,5	49,98	0,00	18,80	28,06	52,01	49,98	Nee	Nee
B60_B	Bouwblok D	4,5	49,98	0,00	18,93	28,07	52,01	49,98	Nee	Nee
B60_C	Bouwblok D	7,5	49,82	1,35	18,77	29,07	51,86	49,82	Nee	Nee
B60_D	Bouwblok D	10,5	49,46	6,76	19,05	31,98	51,53	49,46	Nee	Nee
B61_A	Bouwblok D	1,5	50,04	0,00	18,24	28,95	52,07	50,04	Nee	Nee
B61_B	Bouwblok D	4,5	50,06	0,00	18,37	29,05	52,09	50,06	Nee	Nee
B61_C	Bouwblok D	7,5	49,88	1,28	18,29	30,03	51,92	49,88	Nee	Nee
B61_D	Bouwblok D	10,5	49,39	7,02	19,14	34,28	51,50	49,39	Nee	Nee
B62_A	Bouwblok D	1,5	50,10	0,00	16,55	31,37	52,15	50,10	Nee	Nee
B62_B	Bouwblok D	4,5	50,14	0,00	16,70	31,56	52,19	50,14	Nee	Nee
B62_C	Bouwblok D	7,5	49,96	1,11	16,86	32,55	52,03	49,96	Nee	Nee
B63_A	Bouwblok D	1,5	45,28	17,01	13,11	40,37	48,29	45,28	Ja	Nee
B63_B	Bouwblok D	4,5	45,63	18,09	13,86	41,23	48,75	45,63	Ja	Nee
B63_C	Bouwblok D	7,5	45,93	19,14	15,13	41,78	49,11	45,93	Ja	Nee
B64_A	Bouwblok D	1,5	32,25	14,77	11,94	39,18	41,21	39,18	Ja	Nee
B64_B	Bouwblok D	4,5	35,83	16,15	12,53	39,95	42,72	39,95	Ja	Nee
B64_C	Bouwblok D	7,5	40,47	17,92	13,12	40,32	44,98	40,47	Ja	Nee
B65_A	Bouwblok D	1,5	32,55	14,32	10,46	38,47	40,73	38,47	Ja	Nee
B65_B	Bouwblok D	4,5	36,16	15,79	11,06	39,19	42,34	39,19	Ja	Nee
B65_C	Bouwblok D	7,5	40,96	17,61	12,02	39,43	44,92	40,96	Ja	Nee
B65_D	Bouwblok D	10,5	41,54	20,83	13,26	40,87	45,85	41,54	Ja	Nee
B66_A	Bouwblok D	1,5	34,85	13,82	9,80	38,09	41,16	38,09	Ja	Nee
B66_B	Bouwblok D	4,5	37,09	15,33	10,29	38,76	42,48	38,76	Ja	Nee
B66_C	Bouwblok D	7,5	41,19	17,22	10,92	38,87	44,88	41,19	Ja	Nee
B66_D	Bouwblok D	10,5	41,82	20,15	12,82	40,23	45,77	41,82	Ja	Nee
B67_A	Bouwblok D	1,5	36,78	13,69	6,04	37,75	41,80	37,75	Ja	Nee
B67_B	Bouwblok D	4,5	38,38	15,29	6,89	38,40	42,95	38,40	Ja	Nee
B67_C	Bouwblok D	7,5	41,73	16,92	8,36	38,38	45,11	41,73	Ja	Nee
B67_D	Bouwblok D	10,5	42,37	19,77	11,81	39,76	45,98	42,37	Ja	Nee
B68_A	Bouwblok D	1,5	37,27	13,46	8,65	37,51	41,94	37,51	Ja	Nee
B68_B	Bouwblok D	4,5	38,63	15,01	9,55	38,12	42,98	38,63	Ja	Nee
B68_C	Bouwblok D	7,5	41,84	16,69	10,71	37,95	45,08	41,84	Ja	Nee
B68_D	Bouwblok D	10,5	42,10	19,53	13,49	39,35	45,67	42,10	Ja	Nee
B69_A	Bouwblok D	1,5	39,02	13,48	6,24	37,28	42,89	39,02	Ja	Nee
B69_B	Bouwblok D	4,5	39,89	15,06	7,30	37,84	43,66	39,89	Ja	Nee
B69_C	Bouwblok D	7,5	42,13	16,81	9,06	37,50	45,20	42,13	Ja	Nee
B69_D	Bouwblok D	10,5	42,19	19,21	12,69	38,85	45,59	42,19	Ja	Nee
B70_A	Bouwblok D	1,5	38,46	13,77	9,89	37,14	42,49	38,46	Ja	Nee

Naam	Omschrijving	Hoogte [m]	Geluidbelasting Lden inclusief aftrek artikel 110g [dB]			Geluidbelasting Lden exclusief aftrek artikel 110g [dB]		Hoogtste geluidbelasting op het toetspunt	Geluidluw	Dove gevel
			N325	Fluitekruid	Immerlooplein	Jeugdplein "De Hobbit"	Gecumuleerde geluidbelasting			
B70_B	Bouwblok D	4,5	39,37	15,33	10,63	37,66	43,26	39,37	Ja	Nee
B70_C	Bouwblok D	7,5	42,10	16,94	11,43	37,16	45,11	42,10	Ja	Nee
B70_D	Bouwblok D	10,5	41,66	19,23	13,39	38,47	45,11	41,66	Ja	Nee
B71_A	Bouwblok D	1,5	38,02	13,95	9,98	36,98	42,16	38,02	Ja	Nee
B71_B	Bouwblok D	4,5	39,03	15,41	10,75	37,47	42,98	39,03	Ja	Nee
B71_C	Bouwblok D	7,5	41,91	17,15	11,59	38,10	45,18	41,91	Ja	Nee
B71_D	Bouwblok D	10,5	41,19	18,84	13,33	38,07	44,66	41,19	Ja	Nee
B72_A	Bouwblok D	1,5	36,17	14,44	10,36	36,95	41,11	36,95	Ja	Nee
B72_B	Bouwblok D	4,5	38,22	16,10	11,09	37,47	42,48	38,22	Ja	Nee
B72_C	Bouwblok D	7,5	41,32	18,08	12,22	38,07	44,74	41,32	Ja	Nee
B73_D	Bouwblok D	10,5	48,55	3,68	4,02	20,85	50,56	48,55	Nee	Nee
B74_D	Bouwblok D	10,5	44,41	20,75	19,10	41,46	47,92	44,41	Ja	Nee
B75_A	Bouwblok E	1,5	49,07	11,51	0,00	32,73	51,15	49,07	Nee	Nee
B75_B	Bouwblok E	4,5	48,98	13,28	0,00	33,46	51,08	48,98	Nee	Nee
B75_C	Bouwblok E	7,5	48,89	15,96	0,00	34,79	51,03	48,89	Nee	Nee
B76_A	Bouwblok E	1,5	49,68	0,00	21,10	23,40	51,70	49,68	Nee	Nee
B76_B	Bouwblok E	4,5	49,78	0,00	21,15	23,64	51,80	49,78	Nee	Nee
B76_C	Bouwblok E	7,5	49,59	0,00	20,82	24,96	51,61	49,59	Nee	Nee
B77_A	Bouwblok E	1,5	49,62	0,00	21,02	24,14	51,64	49,62	Nee	Nee
B77_B	Bouwblok E	4,5	49,80	0,00	21,05	24,35	51,82	49,80	Nee	Nee
B77_C	Bouwblok E	7,5	49,67	0,00	20,67	25,47	51,69	49,67	Nee	Nee
B78_A	Bouwblok E	1,5	49,46	0,00	21,08	24,47	51,48	49,46	Nee	Nee
B78_B	Bouwblok E	4,5	49,65	0,00	21,11	24,81	51,67	49,65	Nee	Nee
B78_C	Bouwblok E	7,5	49,48	0,00	20,72	25,98	51,51	49,48	Nee	Nee
B79_A	Bouwblok E	1,5	49,41	0,00	21,04	24,91	51,43	49,41	Nee	Nee
B79_B	Bouwblok E	4,5	49,65	0,00	21,06	25,30	51,67	49,65	Nee	Nee
B79_C	Bouwblok E	7,5	49,51	0,00	20,66	26,48	51,54	49,51	Nee	Nee
B80_A	Bouwblok E	1,5	49,44	0,00	20,63	25,21	51,46	49,44	Nee	Nee
B80_B	Bouwblok E	4,5	49,71	0,00	20,64	25,72	51,73	49,71	Nee	Nee
B80_C	Bouwblok E	7,5	49,60	0,00	20,26	26,94	51,63	49,60	Nee	Nee
B81_A	Bouwblok E	1,5	49,33	0,00	20,74	25,62	51,36	49,33	Nee	Nee
B81_B	Bouwblok E	4,5	49,66	0,00	20,71	26,21	51,69	49,66	Nee	Nee
B81_C	Bouwblok E	7,5	49,54	0,00	20,31	27,48	51,57	49,54	Nee	Nee
B82_A	Bouwblok E	1,5	49,43	0,00	20,09	26,20	51,46	49,43	Nee	Nee
B82_B	Bouwblok E	4,5	49,75	0,00	20,02	26,89	51,78	49,75	Nee	Nee
B82_C	Bouwblok E	7,5	49,62	0,00	19,64	28,36	51,65	49,62	Nee	Nee
B83_A	Bouwblok E	1,5	49,28	0,00	19,36	28,44	51,32	49,28	Nee	Nee
B83_B	Bouwblok E	4,5	49,66	0,00	19,26	29,26	51,70	49,66	Nee	Nee
B83_C	Bouwblok E	7,5	49,57	0,00	18,91	30,77	51,62	49,57	Nee	Nee
B84_A	Bouwblok E	1,5	44,09	18,63	17,23	43,00	48,21	44,09	Ja	Nee
B84_B	Bouwblok E	4,5	44,95	20,99	19,00	44,46	49,31	44,95	Ja	Nee
B84_C	Bouwblok E	7,5	44,91	22,43	19,60	45,48	49,75	45,48	Ja	Nee
B85_A	Bouwblok E	1,5	35,28	18,85	13,76	43,62	45,40	43,62	Ja	Nee
B85_B	Bouwblok E	4,5	36,86	20,10	16,95	45,14	46,93	45,14	Ja	Nee
B85_C	Bouwblok E	7,5	40,22	21,32	17,94	45,90	48,21	45,90	Ja	Nee
B86_A	Bouwblok E	1,5	36,39	19,25	14,10	43,15	45,22	43,15	Ja	Nee
B86_B	Bouwblok E	4,5	38,28	20,77	17,03	44,62	46,78	44,62	Ja	Nee
B86_C	Bouwblok E	7,5	41,09	22,13	17,79	45,33	48,06	45,33	Ja	Nee
B87_A	Bouwblok E	1,5	36,81	18,61	12,59	42,81	45,04	42,81	Ja	Nee
B87_B	Bouwblok E	4,5	39,10	19,73	15,98	44,21	46,67	44,21	Ja	Nee
B87_C	Bouwblok E	7,5	41,98	21,41	16,85	44,85	48,07	44,85	Ja	Nee
B88_A	Bouwblok E	1,5	37,94	19,06	9,57	42,50	45,12	42,50	Ja	Nee
B88_B	Bouwblok E	4,5	39,62	20,88	13,42	43,81	46,56	43,81	Ja	Nee
B88_C	Bouwblok E	7,5	42,03	22,42	14,83	44,38	47,81	44,38	Ja	Nee
B89_A	Bouwblok E	1,5	38,50	18,80	7,26	42,27	45,15	42,27	Ja	Nee
B89_B	Bouwblok E	4,5	40,04	20,45	11,14	43,48	46,48	43,48	Ja	Nee
B89_C	Bouwblok E	7,5	42,24	21,92	13,13	43,95	47,66	43,95	Ja	Nee
B90_A	Bouwblok E	1,5	38,55	18,89	7,34	42,11	45,06	42,11	Ja	Nee
B90_B	Bouwblok E	4,5	40,18	20,34	10,52	43,24	46,38	43,24	Ja	Nee

Naam	Omschrijving	Hoogte [m]	Geluidbelasting Lden inclusief aftrek artikel 110g [dB]			Geluidbelasting Lden exclusief aftrek artikel 110g [dB]		Hoogtste geluidbelasting op het toetspunt	Geluidluw	Dove gevel
			N325	Fluitekruid	Immerlooplein	Jeugdplein "De Hobbit"	Gecumuleerde geluidbelasting			
B90_C	Bouwblok E	7,5	42,19	21,75	12,11	43,56	47,43	43,56	Ja	Nee
B91_A	Bouwblok E	1,5	38,29	18,97	3,40	41,96	44,87	41,96	Ja	Nee
B91_B	Bouwblok E	4,5	39,86	20,04	5,42	43,00	46,11	43,00	Ja	Nee
B91_C	Bouwblok E	7,5	42,12	21,62	8,87	44,05	47,66	44,05	Ja	Nee
B92_A	Bouwblok E	1,5	35,61	18,70	2,18	41,79	43,98	41,79	Ja	Nee
B92_B	Bouwblok E	4,5	37,05	19,84	4,16	42,76	45,07	42,76	Ja	Nee
B92_C	Bouwblok E	7,5	40,78	21,55	7,53	43,84	46,98	43,84	Ja	Nee
B93_A	Bouwblok F	1,5	47,81	6,74	0,00	36,89	50,08	47,81	Ja	Nee
B93_B	Bouwblok F	4,5	48,00	8,06	0,00	37,87	50,32	48,00	Ja	Nee
B93_C	Bouwblok F	7,5	48,25	9,96	0,33	39,17	50,66	48,25	Ja	Nee
B93_D	Bouwblok F	10,5	48,47	7,19	1,35	37,48	50,74	48,47	Ja	Nee
B94_A	Bouwblok F	1,5	48,73	13,57	0,00	37,07	50,96	48,73	Nee	Nee
B94_B	Bouwblok F	4,5	48,88	14,91	0,00	38,22	51,17	48,88	Nee	Nee
B94_C	Bouwblok F	7,5	48,97	17,77	0,00	38,12	51,25	48,97	Nee	Nee
B94_D	Bouwblok F	10,5	48,74	10,86	0,00	39,14	51,10	48,74	Nee	Nee
B95_A	Bouwblok F	1,5	48,49	9,55	25,27	27,51	50,56	48,49	Ja	Nee
B95_B	Bouwblok F	4,5	48,91	9,86	25,13	28,34	50,98	48,91	Nee	Nee
B95_C	Bouwblok F	7,5	48,86	10,02	24,96	29,33	50,93	48,86	Nee	Nee
B95_D	Bouwblok F	10,5	48,68	10,53	25,41	30,49	50,77	48,68	Nee	Nee
B96_A	Bouwblok F	1,5	48,38	11,74	25,62	29,18	50,47	48,38	Ja	Nee
B96_B	Bouwblok F	4,5	48,91	11,98	25,48	30,19	51,00	48,91	Nee	Nee
B96_C	Bouwblok F	7,5	48,91	12,04	25,40	31,35	51,01	48,91	Nee	Nee
B96_D	Bouwblok F	10,5	48,75	12,35	25,88	32,63	50,88	48,75	Nee	Nee
B97_A	Bouwblok F	1,5	38,43	21,54	25,74	44,56	46,87	44,56	Ja	Nee
B97_B	Bouwblok F	4,5	41,46	22,94	25,83	46,43	49,00	46,43	Ja	Nee
B97_C	Bouwblok F	7,5	41,81	23,82	25,88	47,73	50,03	47,73	Ja	Nee
B97_D	Bouwblok F	10,5	42,07	24,95	25,64	48,29	50,52	48,29	Ja	Nee
B98_A	Bouwblok F	1,5	38,38	21,29	25,41	45,58	47,63	45,58	Ja	Nee
B98_B	Bouwblok F	4,5	41,14	22,69	25,66	47,52	49,71	47,52	Ja	Nee
B98_C	Bouwblok F	7,5	41,53	23,44	25,64	48,69	50,70	48,69	Ja	Nee
B98_D	Bouwblok F	10,5	41,89	24,77	25,42	49,12	51,12	49,12	Ja	Nee
B99_A	Bouwblok F	1,5	35,13	20,67	16,43	46,64	48,04	46,64	Ja	Nee
B99_B	Bouwblok F	4,5	37,04	22,20	17,96	48,37	49,79	48,37	Ja	Nee
B99_C	Bouwblok F	7,5	39,40	23,16	17,98	49,26	50,82	49,26	Ja	Nee
B99_D	Bouwblok F	10,5	40,04	24,74	7,85	49,61	51,21	49,61	Ja	Nee

Rapport: Resultatentabel
Model: LAmax
LAmax totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
B01_A	Bouwblok A	191453,47	441352,32	1,50	18,86	18,86	--
B01_B	Bouwblok A	191453,47	441352,32	4,50	19,01	19,01	--
B01_C	Bouwblok A	191453,47	441352,32	7,50	21,85	21,85	--
B02_A	Bouwblok A	191447,49	441349,54	1,50	31,59	31,59	--
B02_B	Bouwblok A	191447,49	441349,54	4,50	31,80	31,80	--
B02_C	Bouwblok A	191447,49	441349,54	7,50	38,09	38,09	--
B03_A	Bouwblok A	191443,32	441353,11	1,50	32,02	32,02	--
B03_B	Bouwblok A	191443,32	441353,11	4,50	31,73	31,73	--
B03_C	Bouwblok A	191443,32	441353,11	7,50	38,27	38,27	--
B03_D	Bouwblok A	191443,32	441353,11	10,50	39,37	39,37	--
B04_A	Bouwblok A	191439,61	441356,33	1,50	32,22	32,22	--
B04_B	Bouwblok A	191439,61	441356,33	4,50	32,06	32,06	--
B04_C	Bouwblok A	191439,61	441356,33	7,50	38,41	38,41	--
B04_D	Bouwblok A	191439,61	441356,33	10,50	39,57	39,57	--
B05_A	Bouwblok A	191435,70	441359,74	1,50	32,47	32,47	--
B05_B	Bouwblok A	191435,70	441359,74	4,50	32,38	32,38	--
B05_C	Bouwblok A	191435,70	441359,74	7,50	38,56	38,56	--
B05_D	Bouwblok A	191435,70	441359,74	10,50	39,77	39,77	--
B06_A	Bouwblok A	191432,19	441362,79	1,50	32,79	32,79	--
B06_B	Bouwblok A	191432,19	441362,79	4,50	32,73	32,73	--
B06_C	Bouwblok A	191432,19	441362,79	7,50	38,69	38,69	--
B06_D	Bouwblok A	191432,19	441362,79	10,50	39,95	39,95	--
B07_A	Bouwblok A	191427,83	441366,45	1,50	33,60	33,60	--
B07_B	Bouwblok A	191427,83	441366,45	4,50	33,64	33,64	--
B07_C	Bouwblok A	191427,83	441366,45	7,50	39,30	39,30	--
B08_A	Bouwblok A	191429,28	441372,29	1,50	39,01	39,01	--
B08_B	Bouwblok A	191429,28	441372,29	4,50	39,43	39,43	--
B08_C	Bouwblok A	191429,28	441372,29	7,50	39,63	39,63	--
B09_A	Bouwblok A	191435,24	441375,04	1,50	40,21	40,21	--
B09_B	Bouwblok A	191435,24	441375,04	4,50	40,51	40,51	--
B09_C	Bouwblok A	191435,24	441375,04	7,50	40,23	40,23	--
B10_A	Bouwblok A	191439,39	441371,51	1,50	35,90	35,90	--
B10_B	Bouwblok A	191439,39	441371,51	4,50	35,95	35,95	--
B10_C	Bouwblok A	191439,39	441371,51	7,50	34,81	34,81	--
B10_D	Bouwblok A	191439,39	441371,51	10,50	39,80	39,80	--
B100_A	Bouwblok F	191192,70	441535,47	1,50	64,70	64,70	--
B100_B	Bouwblok F	191192,70	441535,47	4,50	64,91	64,91	--
B100_C	Bouwblok F	191192,70	441535,47	7,50	64,76	64,76	--
B100_D	Bouwblok F	191192,70	441535,47	10,50	64,51	64,51	--
B11_A	Bouwblok A	191443,07	441368,31	1,50	35,56	35,56	--
B11_B	Bouwblok A	191443,07	441368,31	4,50	35,57	35,57	--
B11_C	Bouwblok A	191443,07	441368,31	7,50	35,86	35,86	--
B11_D	Bouwblok A	191443,07	441368,31	10,50	34,74	34,74	--
B12_A	Bouwblok A	191447,04	441364,86	1,50	35,26	35,26	--
B12_B	Bouwblok A	191447,04	441364,86	4,50	35,22	35,22	--
B12_C	Bouwblok A	191447,04	441364,86	7,50	35,53	35,53	--
B12_D	Bouwblok A	191447,04	441364,86	10,50	34,06	34,06	--
B13_A	Bouwblok A	191450,90	441361,50	1,50	35,06	35,06	--
B13_B	Bouwblok A	191450,90	441361,50	4,50	34,99	34,99	--
B13_C	Bouwblok A	191450,90	441361,50	7,50	35,38	35,38	--
B13_D	Bouwblok A	191450,90	441361,50	10,50	33,46	33,46	--
B14_A	Bouwblok A	191455,12	441357,94	1,50	32,53	32,53	--
B14_B	Bouwblok A	191455,12	441357,94	4,50	32,42	32,42	--
B14_C	Bouwblok A	191455,12	441357,94	7,50	33,01	33,01	--
B15_D	Bouwblok A	191449,25	441355,62	10,50	24,06	24,06	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: LAmax
LAmax totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
B16_D	Bouwblok A	191433,57	441369,11	10,50	39,83	39,83	--
B17_A	Bouwblok B	191378,27	441405,09	1,50	23,58	23,58	--
B17_B	Bouwblok B	191378,27	441405,09	4,50	23,14	23,14	--
B17_C	Bouwblok B	191378,27	441405,09	7,50	23,50	23,50	--
B18_A	Bouwblok B	191372,20	441402,97	1,50	26,75	26,75	--
B18_B	Bouwblok B	191372,20	441402,97	4,50	27,45	27,45	--
B18_C	Bouwblok B	191372,20	441402,97	7,50	35,25	35,25	--
B19_A	Bouwblok B	191368,24	441406,39	1,50	26,58	26,58	--
B19_B	Bouwblok B	191368,24	441406,39	4,50	27,18	27,18	--
B19_C	Bouwblok B	191368,24	441406,39	7,50	32,63	32,63	--
B20_A	Bouwblok B	191364,27	441409,81	1,50	26,41	26,41	--
B20_B	Bouwblok B	191364,27	441409,81	4,50	26,85	26,85	--
B20_C	Bouwblok B	191364,27	441409,81	7,50	33,05	33,05	--
B21_A	Bouwblok B	191360,58	441413,00	1,50	26,18	26,18	--
B21_B	Bouwblok B	191360,58	441413,00	4,50	26,51	26,51	--
B21_C	Bouwblok B	191360,58	441413,00	7,50	32,37	32,37	--
B22_A	Bouwblok B	191356,72	441416,34	1,50	25,81	25,81	--
B22_B	Bouwblok B	191356,72	441416,34	4,50	26,04	26,04	--
B22_C	Bouwblok B	191356,72	441416,34	7,50	30,73	30,73	--
B23_A	Bouwblok B	191352,90	441419,64	1,50	25,90	25,90	--
B23_B	Bouwblok B	191352,90	441419,64	4,50	26,56	26,56	--
B23_C	Bouwblok B	191352,90	441419,64	7,50	31,02	31,02	--
B24_A	Bouwblok B	191349,10	441422,92	1,50	25,85	25,85	--
B24_B	Bouwblok B	191349,10	441422,92	4,50	26,62	26,62	--
B24_C	Bouwblok B	191349,10	441422,92	7,50	30,76	30,76	--
B25_A	Bouwblok B	191345,21	441426,29	1,50	26,43	26,43	--
B25_B	Bouwblok B	191345,21	441426,29	4,50	27,32	27,32	--
B25_C	Bouwblok B	191345,21	441426,29	7,50	30,07	30,07	--
B26_A	Bouwblok B	191341,91	441429,14	1,50	26,40	26,40	--
B26_B	Bouwblok B	191341,91	441429,14	4,50	26,95	26,95	--
B26_C	Bouwblok B	191341,91	441429,14	7,50	31,38	31,38	--
B27_A	Bouwblok B	191337,33	441433,09	1,50	25,28	25,28	--
B27_B	Bouwblok B	191337,33	441433,09	4,50	25,26	25,26	--
B27_C	Bouwblok B	191337,33	441433,09	7,50	28,92	28,92	--
B28_A	Bouwblok B	191341,00	441441,60	1,50	44,34	44,34	--
B28_B	Bouwblok B	191341,00	441441,60	4,50	44,81	44,81	--
B28_C	Bouwblok B	191341,00	441441,60	7,50	45,63	45,63	--
B29_A	Bouwblok B	191344,52	441441,40	1,50	44,09	44,09	--
B29_B	Bouwblok B	191344,52	441441,40	4,50	44,57	44,57	--
B29_C	Bouwblok B	191344,52	441441,40	7,50	45,33	45,33	--
B30_A	Bouwblok B	191348,52	441437,95	1,50	43,94	43,94	--
B30_B	Bouwblok B	191348,52	441437,95	4,50	44,28	44,28	--
B30_C	Bouwblok B	191348,52	441437,95	7,50	44,97	44,97	--
B31_A	Bouwblok B	191352,32	441434,66	1,50	43,76	43,76	--
B31_B	Bouwblok B	191352,32	441434,66	4,50	44,03	44,03	--
B31_C	Bouwblok B	191352,32	441434,66	7,50	44,66	44,66	--
B32_A	Bouwblok B	191356,32	441431,21	1,50	43,91	43,91	--
B32_B	Bouwblok B	191356,32	441431,21	4,50	43,80	43,80	--
B32_C	Bouwblok B	191356,32	441431,21	7,50	44,34	44,34	--
B33_A	Bouwblok B	191359,89	441428,13	1,50	43,82	43,82	--
B33_B	Bouwblok B	191359,89	441428,13	4,50	43,62	43,62	--
B33_C	Bouwblok B	191359,89	441428,13	7,50	44,07	44,07	--
B34_A	Bouwblok B	191363,93	441424,63	1,50	43,63	43,63	--
B34_B	Bouwblok B	191363,93	441424,63	4,50	43,43	43,43	--
B34_C	Bouwblok B	191363,93	441424,63	7,50	43,76	43,76	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: LAmax
LAmax totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
B35_A	Bouwblok B	191367,96	441421,16	1,50	43,54	43,54	--
B35_B	Bouwblok B	191367,96	441421,16	4,50	43,27	43,27	--
B35_C	Bouwblok B	191367,96	441421,16	7,50	43,46	43,46	--
B36_A	Bouwblok B	191371,88	441417,77	1,50	43,32	43,32	--
B36_B	Bouwblok B	191371,88	441417,77	4,50	42,95	42,95	--
B36_C	Bouwblok B	191371,88	441417,77	7,50	43,18	43,18	--
B37_A	Bouwblok B	191375,36	441414,76	1,50	43,23	43,23	--
B37_B	Bouwblok B	191375,36	441414,76	4,50	43,30	43,30	--
B37_C	Bouwblok B	191375,36	441414,76	7,50	42,92	42,92	--
B38_A	Bouwblok B	191379,85	441410,88	1,50	43,04	43,04	--
B38_B	Bouwblok B	191379,85	441410,88	4,50	43,09	43,09	--
B38_C	Bouwblok B	191379,85	441410,88	7,50	43,71	43,71	--
B39_A	Bouwblok C	191333,76	441433,02	1,50	25,21	25,21	--
B39_B	Bouwblok C	191333,76	441433,02	4,50	25,20	25,20	--
B39_C	Bouwblok C	191333,76	441433,02	7,50	26,55	26,55	--
B40_A	Bouwblok C	191330,27	441432,93	1,50	32,72	32,72	--
B40_B	Bouwblok C	191330,27	441432,93	4,50	32,77	32,77	--
B40_C	Bouwblok C	191330,27	441432,93	7,50	33,97	33,97	--
B41_A	Bouwblok C	191326,66	441436,06	1,50	33,43	33,43	--
B41_B	Bouwblok C	191326,66	441436,06	4,50	33,52	33,52	--
B41_C	Bouwblok C	191326,66	441436,06	7,50	34,79	34,79	--
B42_A	Bouwblok C	191322,64	441439,56	1,50	34,48	34,48	--
B42_B	Bouwblok C	191322,64	441439,56	4,50	34,63	34,63	--
B42_C	Bouwblok C	191322,64	441439,56	7,50	35,90	35,90	--
B43_A	Bouwblok C	191318,68	441443,00	1,50	35,76	35,76	--
B43_B	Bouwblok C	191318,68	441443,00	4,50	36,06	36,06	--
B43_C	Bouwblok C	191318,68	441443,00	7,50	37,29	37,29	--
B44_A	Bouwblok C	191314,96	441446,24	1,50	37,54	37,54	--
B44_B	Bouwblok C	191314,96	441446,24	4,50	37,96	37,96	--
B44_C	Bouwblok C	191314,96	441446,24	7,50	39,11	39,11	--
B45_A	Bouwblok C	191311,05	441449,63	1,50	40,67	40,67	--
B45_B	Bouwblok C	191311,05	441449,63	4,50	41,14	41,14	--
B45_C	Bouwblok C	191311,05	441449,63	7,50	42,23	42,23	--
B46_A	Bouwblok C	191312,00	441454,92	1,50	48,99	48,99	--
B46_B	Bouwblok C	191312,00	441454,92	4,50	49,66	49,66	--
B46_C	Bouwblok C	191312,00	441454,92	7,50	50,69	50,69	--
B47_A	Bouwblok C	191318,16	441457,99	1,50	48,61	48,61	--
B47_B	Bouwblok C	191318,16	441457,99	4,50	48,88	48,88	--
B47_C	Bouwblok C	191318,16	441457,99	7,50	48,56	48,56	--
B48_A	Bouwblok C	191321,99	441454,67	1,50	48,27	48,27	--
B48_B	Bouwblok C	191321,99	441454,67	4,50	48,43	48,43	--
B48_C	Bouwblok C	191321,99	441454,67	7,50	49,32	49,32	--
B49_A	Bouwblok C	191325,83	441451,33	1,50	48,01	48,01	--
B49_B	Bouwblok C	191325,83	441451,33	4,50	48,05	48,05	--
B49_C	Bouwblok C	191325,83	441451,33	7,50	48,90	48,90	--
B50_A	Bouwblok C	191329,40	441448,23	1,50	47,93	47,93	--
B50_B	Bouwblok C	191329,40	441448,23	4,50	47,90	47,90	--
B50_C	Bouwblok C	191329,40	441448,23	7,50	48,74	48,74	--
B51_A	Bouwblok C	191333,76	441444,44	1,50	47,88	47,88	--
B51_B	Bouwblok C	191333,76	441444,44	4,50	47,75	47,75	--
B51_C	Bouwblok C	191333,76	441444,44	7,50	48,56	48,56	--
B52_A	Bouwblok C	191337,68	441441,03	1,50	47,82	47,82	--
B52_B	Bouwblok C	191337,68	441441,03	4,50	47,64	47,64	--
B52_C	Bouwblok C	191337,68	441441,03	7,50	48,42	48,42	--
B53_A	Bouwblok D	191296,14	441458,26	1,50	28,68	28,68	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: LAmax
LAmax totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
B53_B	Bouwblok D	191296,14	441458,26	4,50	29,14	29,14	--
B53_C	Bouwblok D	191296,14	441458,26	7,50	30,18	30,18	--
B54_A	Bouwblok D	191290,20	441455,08	1,50	38,58	38,58	--
B54_B	Bouwblok D	191290,20	441455,08	4,50	38,16	38,16	--
B54_C	Bouwblok D	191290,20	441455,08	7,50	38,86	38,86	--
B55_A	Bouwblok D	191285,97	441458,79	1,50	38,67	38,67	--
B55_B	Bouwblok D	191285,97	441458,79	4,50	38,55	38,55	--
B55_C	Bouwblok D	191285,97	441458,79	7,50	39,37	39,37	--
B55_D	Bouwblok D	191285,97	441458,79	10,50	39,47	39,47	--
B56_A	Bouwblok D	191282,21	441462,03	1,50	41,19	41,19	--
B56_B	Bouwblok D	191282,21	441462,03	4,50	40,81	40,81	--
B56_C	Bouwblok D	191282,21	441462,03	7,50	41,46	41,46	--
B56_D	Bouwblok D	191282,21	441462,03	10,50	39,81	39,81	--
B57_A	Bouwblok D	191278,19	441465,49	1,50	39,19	39,19	--
B57_B	Bouwblok D	191278,19	441465,49	4,50	38,86	38,86	--
B57_C	Bouwblok D	191278,19	441465,49	7,50	39,55	39,55	--
B57_D	Bouwblok D	191278,19	441465,49	10,50	40,16	40,16	--
B58_A	Bouwblok D	191274,42	441468,74	1,50	39,46	39,46	--
B58_B	Bouwblok D	191274,42	441468,74	4,50	39,16	39,16	--
B58_C	Bouwblok D	191274,42	441468,74	7,50	39,87	39,87	--
B58_D	Bouwblok D	191274,42	441468,74	10,50	40,50	40,50	--
B59_A	Bouwblok D	191270,82	441471,84	1,50	39,72	39,72	--
B59_B	Bouwblok D	191270,82	441471,84	4,50	39,46	39,46	--
B59_C	Bouwblok D	191270,82	441471,84	7,50	40,18	40,18	--
B59_D	Bouwblok D	191270,82	441471,84	10,50	40,84	40,84	--
B60_A	Bouwblok D	191266,69	441475,40	1,50	39,95	39,95	--
B60_B	Bouwblok D	191266,69	441475,40	4,50	39,70	39,70	--
B60_C	Bouwblok D	191266,69	441475,40	7,50	40,46	40,46	--
B60_D	Bouwblok D	191266,69	441475,40	10,50	45,48	45,48	--
B61_A	Bouwblok D	191262,80	441478,75	1,50	40,44	40,44	--
B61_B	Bouwblok D	191262,80	441478,75	4,50	40,19	40,19	--
B61_C	Bouwblok D	191262,80	441478,75	7,50	41,12	41,12	--
B61_D	Bouwblok D	191262,80	441478,75	10,50	46,92	46,92	--
B62_A	Bouwblok D	191259,24	441481,83	1,50	40,89	40,89	--
B62_B	Bouwblok D	191259,24	441481,83	4,50	42,44	42,44	--
B62_C	Bouwblok D	191259,24	441481,83	7,50	44,36	44,36	--
B63_A	Bouwblok D	191260,90	441488,60	1,50	54,48	54,48	--
B63_B	Bouwblok D	191260,90	441488,60	4,50	56,52	56,52	--
B63_C	Bouwblok D	191260,90	441488,60	7,50	58,03	58,03	--
B64_A	Bouwblok D	191266,01	441490,87	1,50	52,42	52,42	--
B64_B	Bouwblok D	191266,01	441490,87	4,50	54,35	54,35	--
B64_C	Bouwblok D	191266,01	441490,87	7,50	55,47	55,47	--
B65_A	Bouwblok D	191270,10	441487,31	1,50	51,85	51,85	--
B65_B	Bouwblok D	191270,10	441487,31	4,50	53,54	53,54	--
B65_C	Bouwblok D	191270,10	441487,31	7,50	54,67	54,67	--
B65_D	Bouwblok D	191270,10	441487,31	10,50	54,84	54,84	--
B66_A	Bouwblok D	191274,23	441483,75	1,50	53,24	53,24	--
B66_B	Bouwblok D	191274,23	441483,75	4,50	54,78	54,78	--
B66_C	Bouwblok D	191274,23	441483,75	7,50	55,94	55,94	--
B66_D	Bouwblok D	191274,23	441483,75	10,50	56,31	56,31	--
B67_A	Bouwblok D	191278,02	441480,49	1,50	52,77	52,77	--
B67_B	Bouwblok D	191278,02	441480,49	4,50	54,18	54,18	--
B67_C	Bouwblok D	191278,02	441480,49	7,50	55,19	55,19	--
B67_D	Bouwblok D	191278,02	441480,49	10,50	55,78	55,78	--
B68_A	Bouwblok D	191281,80	441477,23	1,50	50,53	50,53	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: LAmax
LAmax totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
B68_B	Bouwblok D	191281,80	441477,23	4,50	51,79	51,79	--
B68_C	Bouwblok D	191281,80	441477,23	7,50	52,28	52,28	--
B68_D	Bouwblok D	191281,80	441477,23	10,50	53,09	53,09	--
B69_A	Bouwblok D	191285,64	441473,93	1,50	50,20	50,20	--
B69_B	Bouwblok D	191285,64	441473,93	4,50	51,33	51,33	--
B69_C	Bouwblok D	191285,64	441473,93	7,50	51,62	51,62	--
B69_D	Bouwblok D	191285,64	441473,93	10,50	52,61	52,61	--
B70_A	Bouwblok D	191289,32	441470,75	1,50	49,91	49,91	--
B70_B	Bouwblok D	191289,32	441470,75	4,50	50,94	50,94	--
B70_C	Bouwblok D	191289,32	441470,75	7,50	51,01	51,01	--
B70_D	Bouwblok D	191289,32	441470,75	10,50	52,17	52,17	--
B71_A	Bouwblok D	191293,03	441467,56	1,50	49,65	49,65	--
B71_B	Bouwblok D	191293,03	441467,56	4,50	50,63	50,63	--
B71_C	Bouwblok D	191293,03	441467,56	7,50	51,84	51,84	--
B71_D	Bouwblok D	191293,03	441467,56	10,50	51,67	51,67	--
B72_A	Bouwblok D	191297,36	441463,85	1,50	49,31	49,31	--
B72_B	Bouwblok D	191297,36	441463,85	4,50	50,25	50,25	--
B72_C	Bouwblok D	191297,36	441463,85	7,50	51,45	51,45	--
B73_D	Bouwblok D	191291,67	441461,35	10,50	31,69	31,69	--
B74_D	Bouwblok D	191264,45	441484,87	10,50	55,17	55,17	--
B75_A	Bouwblok E	191242,67	441488,80	1,50	33,86	33,86	--
B75_B	Bouwblok E	191242,67	441488,80	4,50	35,91	35,91	--
B75_C	Bouwblok E	191242,67	441488,80	7,50	37,25	37,25	--
B76_A	Bouwblok E	191237,42	441486,54	1,50	33,81	33,81	--
B76_B	Bouwblok E	191237,42	441486,54	4,50	35,72	35,72	--
B76_C	Bouwblok E	191237,42	441486,54	7,50	36,45	36,45	--
B77_A	Bouwblok E	191233,26	441490,19	1,50	34,53	34,53	--
B77_B	Bouwblok E	191233,26	441490,19	4,50	36,61	36,61	--
B77_C	Bouwblok E	191233,26	441490,19	7,50	37,09	37,09	--
B78_A	Bouwblok E	191229,47	441493,51	1,50	35,32	35,32	--
B78_B	Bouwblok E	191229,47	441493,51	4,50	37,53	37,53	--
B78_C	Bouwblok E	191229,47	441493,51	7,50	37,75	37,75	--
B79_A	Bouwblok E	191225,81	441496,71	1,50	36,98	36,98	--
B79_B	Bouwblok E	191225,81	441496,71	4,50	39,18	39,18	--
B79_C	Bouwblok E	191225,81	441496,71	7,50	39,13	39,13	--
B80_A	Bouwblok E	191221,90	441500,14	1,50	38,39	38,39	--
B80_B	Bouwblok E	191221,90	441500,14	4,50	40,61	40,61	--
B80_C	Bouwblok E	191221,90	441500,14	7,50	40,52	40,52	--
B81_A	Bouwblok E	191218,06	441503,50	1,50	39,05	39,05	--
B81_B	Bouwblok E	191218,06	441503,50	4,50	41,11	41,11	--
B81_C	Bouwblok E	191218,06	441503,50	7,50	40,89	40,89	--
B82_A	Bouwblok E	191214,40	441506,70	1,50	39,63	39,63	--
B82_B	Bouwblok E	191214,40	441506,70	4,50	41,56	41,56	--
B82_C	Bouwblok E	191214,40	441506,70	7,50	41,37	41,37	--
B83_A	Bouwblok E	191210,43	441510,19	1,50	40,78	40,78	--
B83_B	Bouwblok E	191210,43	441510,19	4,50	42,74	42,74	--
B83_C	Bouwblok E	191210,43	441510,19	7,50	43,30	43,30	--
B84_A	Bouwblok E	191211,56	441515,97	1,50	60,96	60,96	--
B84_B	Bouwblok E	191211,56	441515,97	4,50	62,57	62,57	--
B84_C	Bouwblok E	191211,56	441515,97	7,50	62,49	62,49	--
B85_A	Bouwblok E	191217,43	441518,86	1,50	61,61	61,61	--
B85_B	Bouwblok E	191217,43	441518,86	4,50	63,00	63,00	--
B85_C	Bouwblok E	191217,43	441518,86	7,50	62,92	62,92	--
B86_A	Bouwblok E	191221,36	441515,42	1,50	60,18	60,18	--
B86_B	Bouwblok E	191221,36	441515,42	4,50	61,95	61,95	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: LAmax
LAmax totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
B86_C	Bouwblok E	191221,36	441515,42	7,50	61,89	61,89	--
B87_A	Bouwblok E	191225,05	441512,18	1,50	58,99	58,99	--
B87_B	Bouwblok E	191225,05	441512,18	4,50	61,09	61,09	--
B87_C	Bouwblok E	191225,05	441512,18	7,50	61,05	61,05	--
B88_A	Bouwblok E	191228,99	441508,74	1,50	57,95	57,95	--
B88_B	Bouwblok E	191228,99	441508,74	4,50	60,31	60,31	--
B88_C	Bouwblok E	191228,99	441508,74	7,50	60,28	60,28	--
B89_A	Bouwblok E	191232,86	441505,34	1,50	57,16	57,16	--
B89_B	Bouwblok E	191232,86	441505,34	4,50	59,72	59,72	--
B89_C	Bouwblok E	191232,86	441505,34	7,50	59,70	59,70	--
B90_A	Bouwblok E	191236,58	441502,08	1,50	56,53	56,53	--
B90_B	Bouwblok E	191236,58	441502,08	4,50	59,16	59,16	--
B90_C	Bouwblok E	191236,58	441502,08	7,50	59,24	59,24	--
B91_A	Bouwblok E	191240,59	441498,57	1,50	55,89	55,89	--
B91_B	Bouwblok E	191240,59	441498,57	4,50	58,38	58,38	--
B91_C	Bouwblok E	191240,59	441498,57	7,50	58,85	58,85	--
B92_A	Bouwblok E	191244,57	441495,09	1,50	55,43	55,43	--
B92_B	Bouwblok E	191244,57	441495,09	4,50	57,78	57,78	--
B92_C	Bouwblok E	191244,57	441495,09	7,50	58,60	58,60	--
B93_A	Bouwblok F	191193,17	441527,00	1,50	53,52	53,52	--
B93_B	Bouwblok F	191193,17	441527,00	4,50	54,48	54,48	--
B93_C	Bouwblok F	191193,17	441527,00	7,50	54,43	54,43	--
B93_D	Bouwblok F	191193,17	441527,00	10,50	55,38	55,38	--
B94_A	Bouwblok F	191185,19	441518,00	1,50	54,93	54,93	--
B94_B	Bouwblok F	191185,19	441518,00	4,50	57,03	57,03	--
B94_C	Bouwblok F	191185,19	441518,00	7,50	57,06	57,06	--
B94_D	Bouwblok F	191185,19	441518,00	10,50	57,58	57,58	--
B95_A	Bouwblok F	191177,10	441516,57	1,50	39,31	39,31	--
B95_B	Bouwblok F	191177,10	441516,57	4,50	41,60	41,60	--
B95_C	Bouwblok F	191177,10	441516,57	7,50	41,56	41,56	--
B95_D	Bouwblok F	191177,10	441516,57	10,50	41,54	41,54	--
B96_A	Bouwblok F	191169,97	441522,89	1,50	39,15	39,15	--
B96_B	Bouwblok F	191169,97	441522,89	4,50	41,35	41,35	--
B96_C	Bouwblok F	191169,97	441522,89	7,50	41,28	41,28	--
B96_D	Bouwblok F	191169,97	441522,89	10,50	40,96	40,96	--
B97_A	Bouwblok F	191170,55	441531,46	1,50	58,67	58,67	--
B97_B	Bouwblok F	191170,55	441531,46	4,50	60,71	60,71	--
B97_C	Bouwblok F	191170,55	441531,46	7,50	60,65	60,65	--
B97_D	Bouwblok F	191170,55	441531,46	10,50	60,55	60,55	--
B98_A	Bouwblok F	191178,21	441540,10	1,50	62,80	62,80	--
B98_B	Bouwblok F	191178,21	441540,10	4,50	63,72	63,72	--
B98_C	Bouwblok F	191178,21	441540,10	7,50	63,60	63,60	--
B98_D	Bouwblok F	191178,21	441540,10	10,50	63,42	63,42	--
B99_A	Bouwblok F	191185,57	441541,80	1,50	65,26	65,26	--
B99_B	Bouwblok F	191185,57	441541,80	4,50	65,32	65,32	--
B99_C	Bouwblok F	191185,57	441541,80	7,50	65,16	65,16	--
B99_D	Bouwblok F	191185,57	441541,80	10,50	64,91	64,91	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Tauw

Stikstofdepositie-onderzoek Whemedreef - Malburgen

18 februari 2020

Verantwoording

Titel	Stikstofdepositie-onderzoek Whemedreef - Malburgen
Opdrachtgever	Stichting Volkshuisvesting Arnhem
Projectleider	Paul Lammers
Auteur(s)	Nadine van Geersdaele
Tweede lezer	Albert Brouwer
Projectnummer	1274207
Aantal pagina's	11
Datum	18 februari 2020
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking.
	Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

Tauw bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
T +31 57 06 99 91 1
E info.deventer@tauw.com

Inhoud

1 Inleiding 4
2 Wettelijk kader 5
3 Opzet onderzoek 6
4 Uitgangspunten aanlegfase 7
4.1 Mobiele werktuigen 7
4.2 Verkeersgeneratie 8
5 Uitgangspunten gebruiksfase 10
5.1 Beoogde situatie 10
5.1.1 Woningen 10
5.1.2 Verkeersgeneratie 10
6 Resultaten en conclusie 11

Bijlage 1 AERIUS berekening aanlegfase
Bijlage 2 AERIUS berekening gebruiksfase

1 Inleiding

Stichting Volkshuisvesting Arnhem heeft ingenieursbureau Tauw gevraagd het stikstofdepositie-onderzoek uit te voeren voor het bestemmingsplan Whemedreef. Het gaat hierbij om de ontwikkeling en realisatie van 39 grondgebonden koopwoningen en 21 sociale huurappartementen. Koopmans is de beoogde aannemer voor de realisatie van het bestemmingsplan.

Wanneer blijkt dat het plan meer dan 0,00 mol/ha/jaar bijdraagt aan de stikstofdepositie op overbelaste stikstofgevoelige natuur in Natura 2000-gebieden is er sprake van een in potentie significant effect en kan het plan niet zonder passende beoordeling worden vastgesteld.

Onderstaande figuur toont de ligging van plangebied en de Natura 2000-gebieden in de directe omgeving. De meest nabije stikstofgevoelige habitats of leefgebieden van soorten zijn gelegen op 970 m van het plangebied in Natura 2000-gebied Rijntakken.

Figuur 1.1 Planlocatie en omliggende Natura 2000-gebieden (groen en blauw) en stikstofgevoelige habitats en leefgebieden (licht en donkerpaars)

Hoofdstukken 2 en 3 beschrijven kort het wettelijk kader en de onderzoeksopzet. In hoofdstuk 4 en 5 worden alle emissieberekeningen en uitgangspunten voor modellering gegeven, voor de aanlegfase en de gebruiksfase. Hoofdstuk 6 tot slot geeft de resultaten en de conclusie.

2 Wettelijk kader

In Nederland zijn ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen, dit zijn gebieden met een Europese beschermingsstatus. Veel van die gebieden zijn gevoelig voor stikstofdepositie en overbelast door een teveel aan stikstof.

Een bestuursorgaan stelt een plan dat significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, uitsluitend vast na een passende beoordeling waaruit blijkt dat de zekerheid is verkregen dat het plan de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten.

Daarom dient voor nieuwe of gewijzigde plannen onderzocht te worden of er sprake kan zijn van een significante depositie van stikstof op relevante Natura 2000-gebieden. Een plan dat meer dan 0,00 mol/ha/jaar bijdraagt aan de stikstofdepositie op een overbelast stikstofgevoelig habitattype of leefgebied heeft in potentie een significant effect.

Een plan kan alleen worden vastgesteld als de stikstofdepositie op geen enkele relevante en voor stikstof gevoelige hexagonen toeneemt. Bij (wijziging van) plannen wordt het projecteffect bepaald ten opzichte van de referentiesituatie. De referentiesituatie bij plannen is de feitelijke bestaande planologisch legale situatie ten tijde van vaststelling van het plan.

Wanneer er sprake is van een toename in stikstofdepositie kan in een ecologische voortoets of passende beoordeling onderzocht worden of effecten daadwerkelijk op gaan treden als gevolg van het plan en of deze de natuurlijke kenmerken van het gebied aantasten.

3 Opzet onderzoek

Voor het berekenen van de stikstofdepositie is gebruik gemaakt van de vigerende versie van het rekenmodel AERIUS Calculator, versie 2019A.

In de berekeningen wordt onderscheid gemaakt tussen de aanlegfase en de gebruiksfase. In de berekeningen zijn de emissies van NO_x en NH_3 van de relevante bronnen meegenomen. Het gaat hierbij om:

- Vrachtwagens en mobiele werktuigen in de aanlegfase
- Verkeersbewegingen van en naar de locatie in de aanlegfase
- Verkeersbewegingen van en naar de locatie in de gebruiksfase

Zowel de woningen als de huurappartementen worden gasloos en zullen daarom geen rol spelen in de stikstofberekening.

Er zijn in dit onderzoek twee berekeningen uitgevoerd om de stikstofdepositiebijdrage van het plan op de Natura 2000-gebieden in kaart te brengen:

1. Berekening van de stikstofdepositie ten gevolge van de aanlegfase
2. Berekening van de stikstofdepositie ten gevolge van de gebruiksfase

4 Uitgangspunten aanlegfase

De werkzaamheden in de aanlegfase bestaan uit:

- Bouw van nieuwe woningen en appartementen. Het gaat hierbij om 39 grondgebonden woningen (5852 GBO[1]) en 21 sociale huurappartementen (1218 GBO)

De periode van aanlegfase van de woningen wordt geschat op 10 maanden. Voor de appartementen wordt uitgegaan van een periode van één jaar. De verwachting is dat eind 2021 zowel de woningen als de appartementen opgeleverd worden.

4.1 Mobiele werktuigen

Tabel 4.1 geeft de diesel-, benzine of lpg aangedreven (mobiele) werktuigen welke in de aanlegfase worden ingezet en de bijbehorende kentallen en emissie. De informatie over het type werktuigen, het vermogen en het aantal bedrijfsuren is aangeleverd door de opdrachtgever.
Er is uitgegaan van STAGE klasse IV (bouwjaar vanaf 2014) werktuigen.

Tabel 4.1 Inzet (mobiele) werktuigen en bijbehorende NOx emissies

Werktuig	Bedrijfstijd [uur/jaar]	Vermogen [kW]	Deellastfactor [%]	Emissiefactor [g NOx/kWh]	Emissie[2] [kg NOx/jaar]
Woningen					
Kraan	489	240	60	0	0,0
Heistelling	78	200	60	0,36	3,4
Dieplevel (grondwerk)	78	150	60	0,36	2,5
Appartementen					
Kraan	126	240	60	0,0	0,0
Heistelling	24	200	60	0,36	1,0
Dieplevel (grondwerk)	24	150	60	0,36	0,8
Totaal					**7,7**

De verantwoording van de rekenmethode die in tabel 4.1 wordt gevolgd is opgesteld door TNO[3].

De mobiele werktuigen zullen actief zijn op de bouwlocatie en daar rondrijden. Daarom zijn de emissies gemodelleerd als vlakbron gelijk aan de planlocatie. Daarbij is gekozen voor de sector ‘Mobiele werktuigen’, subsector ‘Bouw en Industrie’. De emissiehoogte is 4 meter, 4 meter spreiding en 0 MW warmte-inhoud. Dit zijn de default waarden in AERIUS voor mobiele werktuigen.

[1] Gebruiksoppervlakte
[2] De emissie wordt berekend als bedrijfsuren*vermogen*(deellastfactor/100)*(emissiefactor/1000)
[3] J.H.J. Hulskotte, R.P. Verbeek, Emissiemodel Mobiele Machines gebaseerd op machineverkopen in combinatie met brandstof afzet (EMMA), TNO, 2009

4.2 Verkeersgeneratie

Het aantal benodigde ritten met personenauto's, bestelbussen en vrachtwagens is opgegeven door de opdrachtgever. Dit is weergegeven in Tabel 4.2.

Tabel 4.2 overzicht verkeersbewegingen aanlegfase

Verkeergeneratie	Aantal verkeerbewegingen
Licht verkeer	
Aannemer	350
Personeel woningen	588
Personeel appartementen	216
Totaal	*1.154*
Zwaar verkeer	
Ten behoeve van woningen	814
Ten behoeve van appartementen	328
Totaal	*1.143*

Het totaal aantal voertuigbewegingen[4] bedraagt:

- Personenauto's en bestelbussen (personeel): 1.154 bewegingen
- Vrachtwagens voor aan en afvoer: 1.143 bewegingen

Modellering wegverkeer

De emissies afkomstig van verkeer worden door AERIUS zelf berekend. Deze emissie is afhankelijk van het voertuigtype (personenauto's, middelzwaar of zwaar vrachtverkeer), het aantal bewegingen per etmaal, het wegtype, de rijafstand en de mate van stagnatie. De vrachtwagenbewegingen in de aanlegfase zijn in AERIUS gemodelleerd als 'zwaar vrachtverkeer'. Vervoer van personeel van en naar de locatie vindt plaats met bestelbusjes en/of personenauto's. Deze bewegingen zijn in AERIUS gemodelleerd als 'licht verkeer'. Voor het wegtype is in de modellering aanhouden: 'binnen bebouwde kom'.

De instructie gegevensinvoer voor AERIUS Calculator (BIJ12, oktober 2019) geeft aan dat verkeer van en naar inrichtingen meegenomen dient te worden totdat het verkeer is opgenomen in het heersend verkeersbeeld. Dit is het geval op het moment dat het aan- en afvoerende verkeer zich door zijn snelheid en rij- en stopgedrag niet meer onderscheidt van het overige verkeer dat zich op de betrokken weg bevindt. Hierbij weegt ook mee hoe de verhouding is tussen de hoeveelheid verkeer dat door de voorgenomen ontwikkeling wordt aangetrokken en het reeds op de weg aanwezige verkeer. Hier van uit gaande is het verkeer vanaf de projectlocatie meegenomen tot aan Pleijweg. Dit is weergegeven in Figuur 4.1.

[4] Het aantal voertuigbewegingen is het aantal ritten maal twee; een voertuig rijdt heen en terug naar de locatie

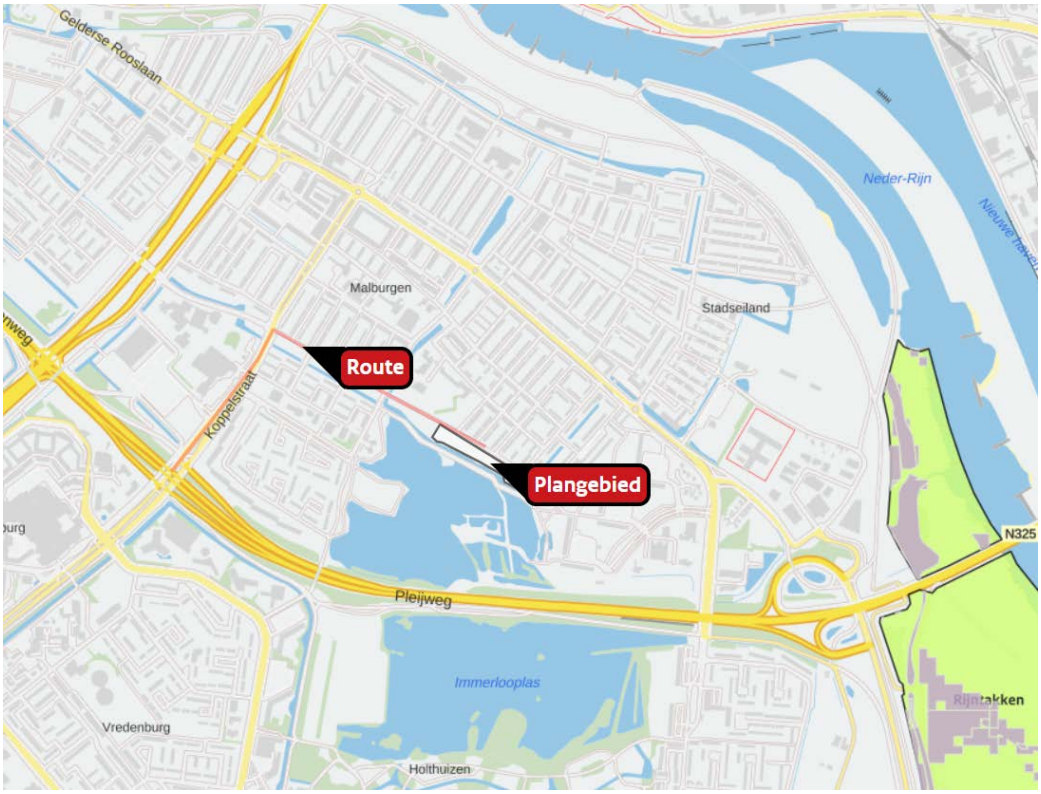

Figuur 4.1 Rijroute aanlegfase

5 Uitgangspunten gebruiksfase

5.1 Beoogde situatie

De beoogde situatie is in AERIUS berekend voor het jaar 2022. Dit is het eerste volledige kalenderjaar na realisatie van het plan.

5.1.1 Woningen

De te realiseren nieuwbouw wordt niet op het gasnet aangesloten. Er is daarom geen sprake van NOx emissies door gasstook voor verwarming en warmwater voorziening.

5.1.2 Verkeersgeneratie

Op basis van publicatie 381 van het CROW (‘Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie, 2018) is de verkeersgeneratie bepaald. Hiervoor is woonmilieutype, de mate van stedelijkheid en type woning van belang; waarvoor de volgende keuzes zijn gemaakt:

- Woonmilieutype: rest bebouwde kom
- mate van stedelijkheid: sterk stedelijk
- type woning: koop, tussen/hoek
- type appartement: huurhuis, sociale huur

De bijbehorende verkeersgeneratie bedraagt gemiddeld 7,1 bewegingen van personenauto’s per gemiddeld etmaal per woning. De verkeersgeneratie voor een appartement is 4,95 bewegingen per personenauto per gemiddeld etmaal. Dit maakt in totaal 381 bewegingen per gemiddeld etmaal.

CROW-publicatie 381 geeft daarnaast 0,02 vrachtwagenbewegingen per woning of appartement per gemiddeld etmaal. Dit geeft voor de beoogde situatie in totaal 1,2 vrachtwagenbewegingen per gemiddeld etmaal.

Modellering wegverkeer

De emissies afkomstig van verkeer worden door AERIUS zelf berekend. Deze emissie is afhankelijk van het voertuigtype[5] (personenauto’s, middelzwaar of zwaar vrachtverkeer), het aantal bewegingen per etmaal, het wegtype, de rijafstand en de mate van stagnatie.
De vrachtwagenbewegingen in de beoogde situatie zijn in AERIUS gemodelleerd als ‘zwaar vrachtverkeer’. Voor het wegtype is in de modellering aanhouden: ‘binnen bebouwde kom’.
De instructie gegevensinvoer voor AERIUS Calculator (BIJ12, oktober 2019) geeft aan dat verkeer van en naar inrichtingen meegenomen dient te worden totdat het verkeer is opgenomen in het heersend verkeersbeeld. Dit is het geval op het moment dat het aan- en afvoerende verkeer zich door zijn snelheid en rij- en stopgedrag niet meer onderscheidt van het overige verkeer dat zich op de betrokken weg bevindt. Hierbij weegt ook mee hoe de verhouding is tussen de hoeveelheid verkeer dat door de voorgenomen ontwikkeling wordt aangetrokken en het reeds op de weg aanwezige verkeer. Hier van uit gaande is het verkeer vanaf de projectlocatie meegenomen voor 50 % tot aan de Huissensestraat en voor 50 % tot aan de Koppelsstraat.

[5] In AERIUS zijn steeds de meest recente emissiekentallen voor wegverkeer geïmplementeerd, voor de zichtjaren 2014 tot en met 2030

6 Resultaten en conclusie

De verspreiding van emissies en de bijdrage aan de stikstofdepositie ten gevolge van het plan Whemedreef is berekend met het rekenmodel AERIUS Calculator (versie 2019A). Bij deze rapportage worden de AERIUS pdf uitvoerfiles geleverd. Deze zijn als bijlage toegevoegd en zijn tevens als losse bestanden bij de rapportage bijgeleverd.

Met het rekenmodel AERIUS is de volgende maximale bijdrage aan de stikstofdepositie berekend:

- 0,00 mol/ha/jaar voor de aanlegfase bij gebruik van STAGE IV klasse werktuigen en een elektrische kraan op het nabijgelegen Natura 2000-gebied Rijntakken
- 0,00 mol/ha/jaar voor de gebruiksfase op het nabijgelegen Natura 2000-gebied Rijntakken

Voor de zowel de aanleg- als gebruiksfase is de maximale bijdrage minder dan 0,01 mo/ha/jaar (AERIUS uitvoer: ‘Er zijn geen rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/jaar’). Daarmee kan geconcludeerd worden dat er geen negatieve effecten te verwachten zijn op stikstofgevoelige natuur in Natura 2000-gebieden ten gevolge van zowel de aanleg- als gebruiksfase van het plan. Het plan kan hiermee worden vastgesteld.

Bijlage 1 AERIUS berekening aanlegfase

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en/of stikstofoxide (NOx).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening Aanlegfase_Whemedreef

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Volkshuisvesting	Whemedreef, . Arnhem

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
Whemedreef	RhYB2YjSRhYj

Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
18 februari 2020, 16:33	2020	Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	13,75 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Resultaten

Hectare met hoogste bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied
Uw berekening heeft geen depositieresultaten opgeleverd boven 0,00 mol/ha/jr.

Toelichting

Aanlegfase 2020 Whemedreef

Locatie

Aanlegfase_Whemedreef

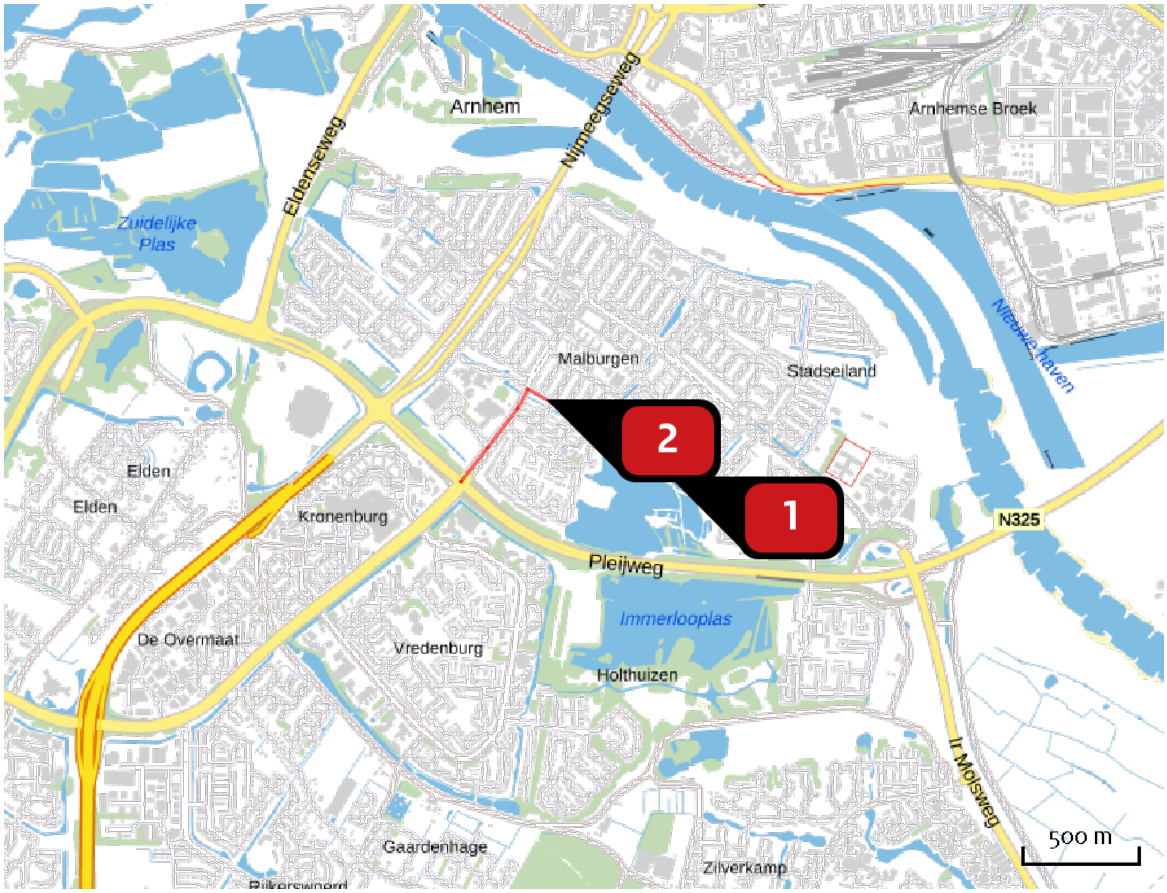

Emissie

Aanlegfase_Whemedreef

Bron Sector			Emissie NH3	Emissie NOx
1		Plangebied Mobiele werktuigen | Bouw en Industrie	-	7,70 kg/j
2		Rijroute Wegverkeer | Binnen bebouwde kom	< 1 kg/j	6,05 kg/j

Emissie (per bron)

Aanlegfase_Whemedreef

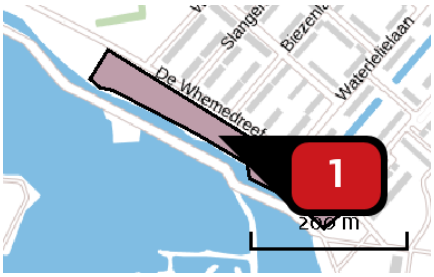

Naam: Plangebied
Locatie (X,Y): 191311, 441449
NOx: 7,70 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Uitstoot hoogte (m)	Spreiding (m)	Warmte inhoud (MW)	Stof	Emissie
AFW	Bouwfase		4,0	4,0	0,0	NOx	7,70 kg/j

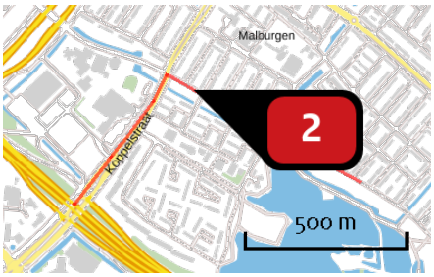

Naam: Rijroute
Locatie (X,Y): 190779, 441781
NOx: 6,05 kg/j
NH3: < 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	1.154,0 / jaar	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	1.143,0 / jaar	NOx NH3	5,60 kg/j < 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS	versie 2019A_20200211_3b24c29c22
Database	versie 2019A_20200212_3b24c29c22

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2019A

Bijlage 2 AERIUS berekening gebruiksfase

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en/of stikstofoxide (NO_x).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening Gebruiksfase_Whemedreef

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Volkshuisvesting	Whemedreef, . Arnhem

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
Whemedreef	S228D6KK8C60

Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
15 februari 2020, 02:18	2022	Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	28,01 kg/j
NH3	1,60 kg/j

Resultaten

Hectare met hoogste bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied
Uw berekening heeft geen depositieresultaten opgeleverd boven 0,00 mol/ha/jr.

Toelichting

Gebruiksfase 2023 Whemedreef

Locatie

Gebruiksfase_Whe medreef

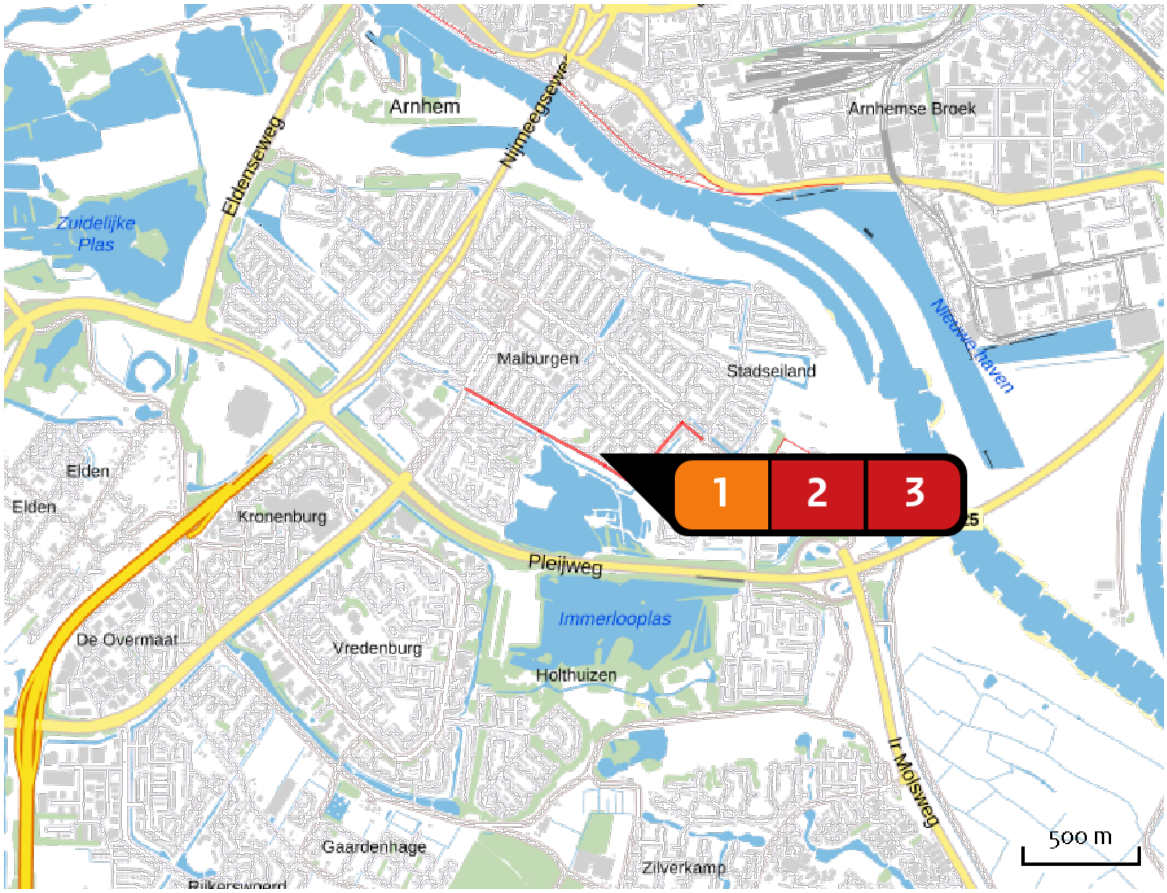

Emissie

Gebruiksfase_Whe medreef

Bron Sector			Emissie NH3	Emissie NOx
1		Plangebied Wonen en Werken | Woningen	-	-
2		Route Koppelstraat Wegverkeer | Binnen bebouwde kom	< 1 kg/j	15,10 kg/j
3		Route Huissensestraat Wegverkeer | Binnen bebouwde kom	< 1 kg/j	12,90 kg/j

Emissie (per bron)

Gebruiksfase_Whemedreef

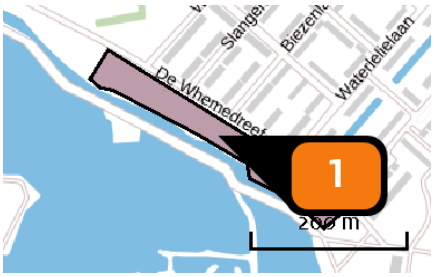

Naam	Plangebied
Locatie (X,Y)	191311, 441449
Uitstoothoogte	1,0 m
Oppervlakte	1,3 ha
Spreiding	0,5 m
Warmteinhoud	0,000 MW
Temporele variatie	Continue emissie

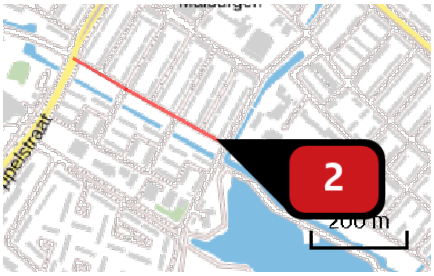

Naam	Route Koppelstraat
Locatie (X,Y)	190993, 441659
NOx	15,10 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	190,0 / etmaal	NOx	13,90 kg/j
			NH3	< 1 kg/j
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	1,2 / etmaal	NOx	1,20 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Route Huissensestraat
Locatie (X,Y)	191512, 441545
NOx	12,90 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	190,0 / etmaal	NOx	11,87 kg/j
			NH3	< 1 kg/j
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	1,2 / etmaal	NOx	1,03 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS	versie 2019A_20200211_3b24c29c22
Database	versie 2019A_20200212_3b24c29c22

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2019A

Notitie

Contactpersoon	Suzanne Swenne
Datum	4 februari 2020
Kenmerk	N001-1274207EZM-V02-pws-NL

Luchtkwaliteit Whemedreef Arnhem

1 Aanleiding

Volkshuisvesting Arnhem is voornemens om circa 70 woningen te bouwen in de wijk Malburgen. Het plan gaat uit van 39 grondgebonden woningen en 21 appartementen. Om deze ontwikkeling mogelijk te maken is een bestemmingsplanwijziging nodig.

De planlocatie voor de woningbouw ligt aan de Whemedreef in Arnhem Zuid / Malburgen. De locatie is circa twee hectare groot en wordt aan de zuidkant begrensd door de noordelijke Immerlooplas. In onderstaande afbeelding is de planlocatie geel omcirkeld weergegeven.

Figuur 1.1 Plangebied woningbouwontwikkeling Whemedreef

De voorgenomen ontwikkeling wordt in verschillende deelgebieden verdeeld:
A. Circa 39 grondgebonden woningen, rij of hoek, bedoeld voor vrije sector koop
B. Circa 21 appartementen voor sociale huur

Om te bepalen wat het effect is van de nieuwe woningen op de luchtkwaliteit is een ‘niet in betekende mate’ toets uitgevoerd. Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de Wet luchtkwaliteit. In bijlage 1 is het wettelijk kader opgenomen.

2 Werkwijze

De effecten op de luchtkwaliteit worden inzichtelijk gemaakt met de NIBM-tool (‘niet in betekenende mate’) en de NSL-monitoringstool. Met de NIBM-tool, versie maart 2019, wordt een ‘worstcase’ berekening gedaan van het extra effect van de verkeersaantrekkende werking op de concentraties NO2 en PM10 (voor luchtkwaliteit relevante componenten) door de beoogde ontwikkeling. Met de NSL-monitoringstool 2018 ontstaat inzicht in de luchtkwaliteit in de nabijheid van het plangebied voor verschillende referentiejaren. Daarbij wordt inzicht gegeven in de ‘achtergrondconcentraties’ en het effect van het bestaande verkeer. Voor NO2 en PM10 geldt een grenswaarde van 40 µg/m^3. Per 1 januari 2015 moet ook voldaan worden aan de PM2.5 grenswaarde van 25 µg/m^3 jaargemiddeld. Door deze werkwijze te hanteren kan worden vastgesteld of wordt voldaan aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit. Tevens wordt inzicht gegeven of er sprake is van een niet in betekende mate bijdrage door de ontwikkeling.

De verkeersaantrekkende werking is vastgesteld met behulp van de CROW publicatie 381: ‘Toekomstbestendig parkeren; van parkeerkencijfers naar parkeernormen’ (december 2018). De eerste stap is het bepalen van de stedelijkheidsgraad van de betreffende locatie.

Op grond van de omgevingsadressendichtheid kan aan een regio een stedelijkheidsgraad worden toegekend (CROW publicatie 381). De volgende klassenindeling is gehanteerd:
1. Zeer sterk stedelijk > 2.500 adressen per km²
2. Sterk stedelijk 1.500 – 2.500 adressen per km²
3. Matig stedelijk 1.000 – 1.500 adressen per km²
4. Weinig stedelijk 500 – 1.000 adressen per km²
5. Niet stedelijk < 500 adressen per km²

De omgevingsadressendichtheid van de gemeente Arnhem is 2.168 adressen per km^2 (bron: Statline, CBS, 2019). Dit betekent dat deze gemeente wordt ingedeeld in stedelijkheidsgraad 2. In de tweede stap van het vaststellen van de extra verkeersaantrekkende werking van het plan wordt aan het woonmilieutype een gemiddeld aantal motorvoertuigbewegingen per woning per weekdagetmaal gekoppeld. In het plangebied worden circa 39 grondgebonden koopwoningen en 21 sociale huurappartementen gerealiseerd. Om de verkeersbewegingen per type woning te bepalen is uitgegaan van het worst-case scenario. Hieruit zijn de volgende gegevens afgeleid:
- Grondgebonden woningen, koop, schil centrum, sterk stedelijk: 7,2 motorvoertuigbewegingen per woning per weekdagetmaal

- Appartementen, (sociale) huur, schil centrum, sterk stedelijk: 3,6 motorvoertuigbewegingen per woning per weekdagetmaal

Koop, huis, tussen/hoek									
	Parkeerkencijfers (per woning)								
	Centrum		Schil centrum		Rest bebouwde kom		Buitengebied		Aandeel oplaadpunten
	min.	max.	min.	max.	min.	max.	min.	max.	
Zeer sterk stedelijk	0,9	1,7	1,1	1,9	1,3	2,1	1,5	2,3	
Sterk stedelijk	1,0	1,8	1,2	2,0	1,4	2,2	1,6	2,4	
Matig stedelijk	1,1	1,9	1,3	2,1	1,5	2,3	1,6	2,4	
Weinig stedelijk	1,1	1,9	1,4	2,2	1,6	2,4	1,6	2,4	0,3 - 0,5% per woning
Niet stedelijk	1,1	1,9	1,4	2,2	1,6	2,4	1,6	2,4	
Opmerking Aandeel bezoekers: 0,3 pp per woning									
	Verkeersgeneratie (per woning)								
	Centrum		Schil centrum		Rest bebouwde kom		Buitengebied		
	min.	max.	min.	max.	min.	max.	min.	max.	
Zeer sterk stedelijk	4,5	5,3	5,4	6,2	6,4	7,2	7,0	7,8	
Sterk stedelijk	5,4	6,2	6,4	7,2	6,7	7,5	7,0	7,8	
Matig stedelijk	6,4	7,2	6,5	7,3	6,7	7,5	7,0	7,8	
Weinig stedelijk	6,8	7,6	6,9	7,7	7,0	7,8	7,0	7,8	
Niet stedelijk	6,8	7,6	6,9	7,7	7,0	7,8	7,0	7,8	

Huur, appartement, midden/goedkoop (incl. sociale huur)									
	Parkeerkencijfers (per woning)								
	Centrum		Schil centrum		Rest bebouwde kom		Buitengebied		Aandeel oplaadpunten
	min.	max.	min.	max.	min.	max.	min.	max.	
Zeer sterk stedelijk	0,5	1,3	0,6	1,4	0,7	1,5	0,9	1,7	
Sterk stedelijk	0,6	1,4	0,7	1,5	0,9	1,7	1,0	1,8	
Matig stedelijk	0,7	1,5	0,8	1,6	1,0	1,8	1,0	1,8	
Weinig stedelijk	0,7	1,5	0,8	1,6	1,0	1,8	1,0	1,8	0,3 - 0,5% per woning
Niet stedelijk	0,7	1,5	0,8	1,6	1,0	1,8	1,0	1,8	
Opmerking Aandeel bezoekers: 0,3 pp per woning									
	Verkeersgeneratie (per woning)								
	Centrum		Schil centrum		Rest bebouwde kom		Buitengebied		
	min.	max.	min.	max.	min.	max.	min.	max.	
Zeer sterk stedelijk	0,8	1,6	1,8	2,6	2,8	3,6	3,7	4,5	
Sterk stedelijk	1,8	2,6	2,8	3,6	3,2	4,0	3,7	4,5	
Matig stedelijk	2,8	3,6	3,0	3,8	3,2	4,0	3,7	4,5	
Weinig stedelijk	3,7	4,5	3,7	4,5	3,7	4,5	3,7	4,5	
Niet stedelijk	3,7	4,5	3,7	4,5	3,7	4,5	3,7	4,5	

In het plan worden diverse typen woningen gerealiseerd. Voor de invoer van de NIBM-tool wordt daarom het volgende aantal motorvoertuigbewegingen per weekdag aangehouden met een aandeel van 0 % vrachtwagens:

- Grondgebonden koopwoningen: (39*7,2)= 280,2
- (sociale) huurappartementen: (21*3,6)= 75,6

Dit betekent dat voor het gehele plan wordt uitgegaan van een verkeersaantrekkende werking van 356,4 motorvoertuigbewegingen per weekdag met een aandeel van 0 % vrachtwagens.

3 Resultaten

De bijdrage aan de luchtkwaliteit ten gevolge van het project zijn doorgerekend in de NIBM-tool versie maart 2019. De uitkomst is berekend voor jaartal 2020 met worstcase rekenparameters. Uit de tool is berekend dat de bijdrage aan de NO2 en PM10 concentraties niet in betekenende mate bijdragen (niet meer dan 1,2 µg/m3 voor NO2 en PM10) aan de luchtkwaliteit. De berekening laat zien dat het extra verkeer maximaal 0,29 µg/m^3 bijdraagt aan de jaargemiddelde concentratie NO2. Voor de concentratie PM10 zal het verkeer maximaal 0,05 µg/m^3 bijdragen.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit

	Jaar van planrealisatie	2020
Extra verkeer als gevolg van het plan		
	Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	356,4
	Aandeel vrachtverkeer	0,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO_2 in µg/m^3	0,29
	PM_{10} in µg/m^3	0,05
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m^3		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig		

Figuur 3.1 Resultaat NIBM-tool 2019

Om te beschouwen of de gecumuleerde concentraties voldoen aan de grenswaarden uit de Wet luchtkwaliteit wordt het planeffect opgeteld bij de heersende concentraties. Dit is inzichtelijk gemaakt door middel van de NSL-monitoringstool 2019. Het beschouwde rekenpunt is 15468151 en geeft de totale concentraties in de nabije omgeving van het plangebied. In figuur 3.2 wordt de ligging van het rekenpunt in de NSL-monitoringstool weergegeven. Voor het jaartal 2018 bedraagt de totale concentratie NO2 27,3 µg/m^3 en voor PM10 20,5 µg/m^3. Wanneer het planeffect hier bovenop komt worden de totale concentraties voor NO2 en PM10 respectievelijk 27,6 µg/m^3 en 20,6 µg/m^3. De concentraties voldoen aan de grenswaarden van 40 µg/m^3 voor zowel NO2 als PM10.

De NIBM-tool rekent met de voor luchtkwaliteit relevante stoffen NO2 en PM10. Per 1 januari 2015 moet ook voldaan worden aan de PM2.5 grenswaarde van 25 µg/m^3 jaargemiddeld. De totale concentratie PM2.5 die is opgenomen in de NSL-monitoringstool is 12,8 µg/m^3. Gezien de PM10 bijdrage (waar de fractie PM2.5 in is opgenomen) ten gevolge van het plan 0,05 µg/m^3 bedraagt is te verwachten dat de PM2.5 niet hoger zal zijn dan 13,0 µg/m^3. De concentratie PM2.5 voldoet aan de grenswaarde van 25 µg/m^3.

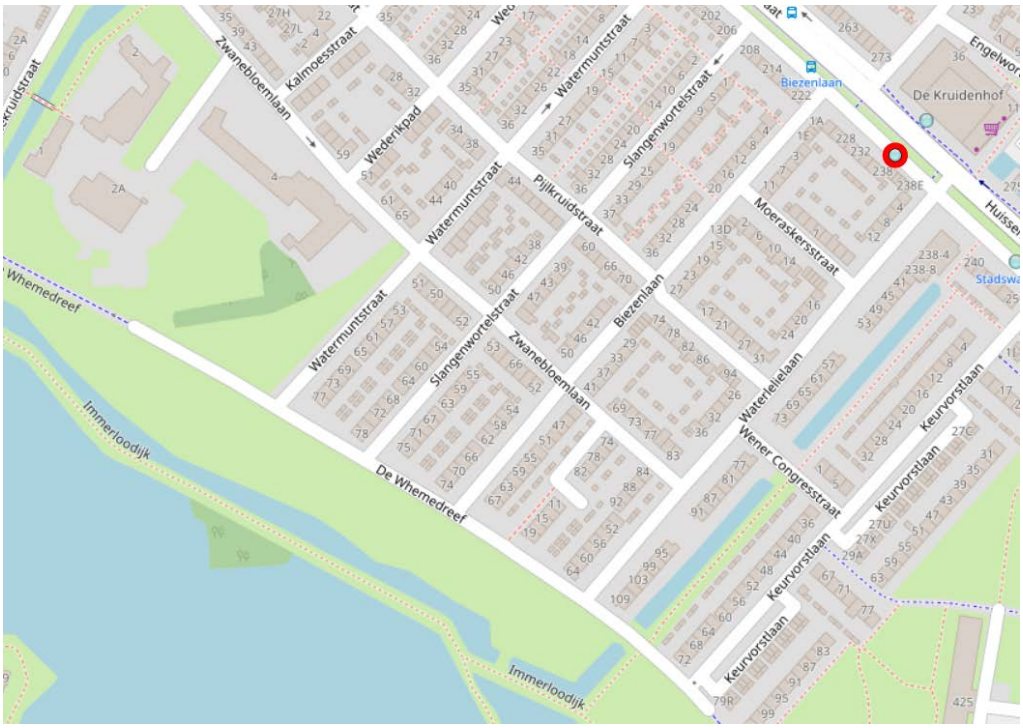

Figuur 3.2 NSL-monitoringstool (rood omcirkeld betreft het beschouwde rekenpunt (15468151)

4 Conclusie

Het effect voor het project draagt minder dan 1,2 µg/m^3 bij aan de jaargemiddelde concentratie NO2 en PM10. Het effect van de voorgenomen ontwikkeling op de luchtkwaliteit wordt daarmee beschouwd als niet ‘niet in betekende mate’ en vanuit het oogpunt van luchtkwaliteit wettelijk inpasbaar op basis van artikel 5.16 lid 1c van de Wet milieubeheer. Op basis van de NSL-monitoringstool wordt tevens geconcludeerd dat aan de grenswaarden vanuit de Wet luchtkwaliteit wordt voldaan.

Bijlage 1 Wettelijk kader

Bestuursorganen nemen bij de uitoefening van bevoegdheden die gevolgen voor de luchtkwaliteit kunnen hebben, de regelgeving omtrent luchtkwaliteit in acht. Vanaf 15 november 2007 is de 'Wet van 11 oktober 2007 tot wijziging van de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen)' van kracht, in dit stuk verder de 'wet luchtkwaliteit' genoemd. Uit de wet luchtkwaliteit volgt dat een voorgenomen ontwikkeling vanuit het oogpunt van luchtkwaliteit inpasbaar is, indien in ieder geval aan één van de volgende voorwaarden wordt voldaan:

1. Er worden geen grenswaarden voor de luchtkwaliteit overschreden
2. Er treedt geen verslechtering van de luchtkwaliteit op, of er vindt per saldo een verbetering van de luchtkwaliteit plaats door compenserende maatregelen
3. De voorgenomen ontwikkeling draagt niet in betekenende mate bij aan de luchtverontreiniging
4. De voorgenomen ontwikkeling is onderdeel van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL)

De ontwikkeling is niet opgenomen in het NSL, waardoor alleen de eerste drie voorwaarden gronden zijn waarop een bestuursorgaan kan besluiten dat de voorgenomen ontwikkeling inpasbaar is vanuit het oogpunt van luchtkwaliteit.

Ad 1. Geen overschrijding van grenswaarden

Een voornemen is inpasbaar vanuit het oogpunt van luchtkwaliteit indien in de situatie met planontwikkeling nu en in de toekomst geen grenswaarden voor de luchtkwaliteit worden overschreden. Daarbij wordt ook rekening gehouden met onlosmakelijk met het plan verbonden maatregelen.

Onderstaande tabel vat de meest relevante grenswaarden voor de luchtkwaliteit samen. Het betreft grenswaarden voor de concentraties van stikstofdioxide (NO2) en fijn stof (PM10 en PM2,5).

Stof	Criterium	Grenswaarde
NO_2	Jaargemiddelde concentratie	40 µg/m^3
	Aantal overschrijdingen van uurgemiddelde grenswaarde van 200 µg/m^3	18 keer per jaar
PM10	Jaargemiddelde concentratie	40 µg/m^3
	Aantal overschrijdingen van daggemiddelde grenswaarde van 50 µg/m^3	35 keer per jaar
PM2.5	Jaargemiddelde concentratie	25 µg/m^3

Tabel B1.1 Meest relevante grenswaarden uit de Wet van 11 oktober 2007 tot wijziging van de Wet milieubeheer

Ad 2. De luchtkwaliteit verslechtert niet

Indien de ontwikkeling van een project, inclusief de daarmee samenhangende maatregelen, nergens leidt tot een verslechtering van de luchtkwaliteit, of de luchtkwaliteit verbetert ten gevolge van de planontwikkeling, is de voorgenomen ontwikkeling inpasbaar vanuit het oogpunt van luchtkwaliteit. Dit geldt ook in gebieden waar grenswaarden worden overschreden.

Daarnaast is het toegestaan een geringe verslechtering van de luchtkwaliteit te compenseren met behulp van compenserende maatregelen (saldobenadering), zodat de luchtkwaliteit per saldo niet verslechtert. Ook in dat geval is de voorgenomen ontwikkeling inpasbaar vanuit het oogpunt van luchtkwaliteit. In de Regeling projectsaldering is vastgelegd op welke wijze saldering plaats dient te vinden.

Ad 3. Projecten die niet in betekenende mate bijdragen
Projecten die niet ‘in betekenende mate’ (NIBM) een bijdrage leveren aan de luchtverontreiniging, hoeven op grond van artikel 5.16 van de Wet milieubeheer niet individueel getoetst te worden aan de genoemde grenswaarden. Het is in dat geval voldoende om aan te tonen dat een voorgenomen ontwikkeling ‘niet in betekenende mate’ is.

provincie GELDERLAND

ONTWERPBESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND

Wet natuurbescherming hoofdstuk 3, ontheffing soorten

Datum besluit	: 25 januari 2019
Onderwerp	: Wet natuurbescherming - 2017-016864 - gemeente Arnhem
Activiteit	: Herontwikkeling Malburgen- woningonderhoud, sloop en nieuwbouw te Arnhem
Verlenen/weigeren	: Verlenen ontheffing
Aanvrager	: Volkshuisvesting Arnhem te Arnhem
Zaaknummer	: 2017-016864

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Volkshuisvesting Arnhem, Postbus 5229, 6802EE te Arnhem, hierna te noemen de aanvrager, van 7 december 2017, om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:
- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje '*beoordeling'* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met enkele algemene bepalingen en een toelichting op het verdere procesverloop ('*overige verplichtingen' en 'zienswijzen'*).

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 7 december 2017 ontvingen wij een aanvraag van Volkshuisvesting Arnhem te Arnhem voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.1 lid 2 en 4 en artikel 3.5 lid 2 en 4 voor resp. het storen van en vernielen en beschadigen van rustplaatsen of voortplantingsplaatsen van de huismus en de gierzwaluw en het verstoren van en het vernielen en beschadigen van rustplaatsen of voortplantingsplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van het in de wet genoemde belang: de volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing. De genoemde documentnummers in de voetnoot op pagina 1, zijn gebruikt bij de beoordeling van de aanvraag.

Er zijn voor het projectgebied Malburgen, Arnhem-Zuid al eerder ontheffingen aangevraagd en verleend via RVO. Het gaat om de volgende ontheffingen:
- Ontheffing 1 FEF 27b/2002/063a periode 26-07-2002 tot en met 31-12-2007;
- Ontheffing 1-1 FF 75C/2006/0130 periode 01-09-2006 tot en met 30-04-2007. Aanvulling 31-08-2006 voor vleermuizen;
- Ontheffing 1-2 FF 75C/2007/0130A periode 18-09-2006 tot en met 31-12-2007. Aanvulling 18 september 2006: aanpassing geldigheid ontheffing tot 31-12-2007;
- Ontheffing 2 FF 75C/ 2007/ 0325 periode 08-01-2008 tot en met 31-12-2012;
- Ontheffing 2-1 FF 75C/ 2007/0325A periode 25-05-2009 tot en met 31-12-2012;
- Ontheffing 2-3 FF 75C/2009/0037B positieve afwijzing;
- Ontheffing 3 FF 75C/ 2012/ 0231 periode 23-04-2013 tot en met 31-12-2017;
- Ontheffing 3-1 FF 75C/2012/0231A periode 04-11-2014 tot en met 31-12-2017;
- Ontheffing 3-2 FF 75C/2012/0231B periode 06-01 2016 tot en met 31-12-2017.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op artikel 3.3 lid 1 en lid 4 (Vogelrichtlijnsoorten) en artikel 3.8 lid 1 en lid 5 (Habitatrichtlijnsoorten), van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Volkshuisvesting Arnhem te Arnhem,

voor de soorten, verbodsbepalingen en wettelijke belangen zoals weergegeven in tabel 1.

Tabel 1 Soorten, verboden en belangen

Soort	Verbod		Belang
huismus *(Passer domesticus)*	Artikel 3.1 lid 2 en 4	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten Het opzettelijk storen	A
gierzwaluw *(Apus apus)*	Artikel 3.1 lid 2 en 4	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten Het opzettelijk storen	A
gewone dwergvleermuis *(Pipistrellus pipistrellus)*	Artikel 3.5 lid 2 en 4	Het opzettelijk verstoren Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	B
ruige dwergvleermuis *(Pipistrellus nathusii)*	Artikel 3.5 lid 2 en 4	Het opzettelijk verstoren Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	B

Belang:
A. Artikel 3.3 lid 4b onder 1 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.
B. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor het projectgebied zoals aangegeven in figuur 1 en 2 van Bijlage 1.

2. De geldigheidsduur van de ontheffing eindigt op 31 december 2023.

3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soorten, verboden en de belangen, zoals weergegeven in tabel 1.

4. De ontheffinghouder dient contact op te nemen met de Provincie Gelderland, indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-016864.

5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.

7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.

8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-016864.

9. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-016864.

10. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige[1] op het gebied van de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

11. De deskundige op het gebied van de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis houdt alle bevindingen bij in een logboek en heeft deze beschikbaar op het project. Daarnaast wordt het logboek uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden verstrekt aan de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-016864. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en (indien van toepassing) hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke soorten op welke locatie zijn waargenomen.

Soortspecifieke voorschriften

12. Alle mitigerende maatregelen, zoals samengevat in tabel 4 onder het kopje ‘In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen’, de toelichting op de mitigerende maatregelen per woning zoals uiteengezet in Bijlage 2 en opgenomen in het toelichtende rapport “Aanvulling ontheffing Malburgen - werkpakketten definitief van De Groene Ruimte te Wageningen, december 2018” dienen te worden uitgevoerd.

13. De deskundige begeleidt in elk geval het plaatsen of aanbrengen van mitigerende maatregelen en het ongeschikt maken van verblijfplaatsen. De volgende afspraken over ecologische begeleiding gelden:

[1] De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:
- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:
- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

- Er is overleg met de deskundige vooraf bij het bepalen van planning en uitvoering van de werkzaamheden;
- Het aanbrengen van permanente verblijfplaatsen en keuring van de voorzieningen gebeurt onder begeleiding van de deskundige;
- Het verwijderen van tijdelijke verblijfplaatsen gebeurt onder begeleiding van de deskundige;
- Bij verandering van de planning en bij calamiteiten wordt meteen contact opgenomen met de deskundige.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG

Project

Volkshuisvesting Arnhem is bezig met het renoveren en vernieuwen van haar woningbestand in de Arnhemse wijk Malburgen. De wijk Malburgen is na de Tweede Wereldoorlog ontstaan en veel woningen voldoen niet meer aan de eisen van deze tijd. Vandaar dat voor de hele wijk een herontwikkeling plaatsvindt, die varieert van sloop en nieuwbouw, dakvervanging en gevelisolatie tot verduurzamingsaanpassingen. De begrenzing van de wijk Malburgen wordt gevormd door de volgende wegen: Eldenseweg - Batavierenweg/Pleijweg - Malburgse Bandijk (zie bijgevoegde figuur 1 in Bijlage 1). In tabel 2 is een overzicht gegeven van de werkzaamheden die gepland zijn voor de delen van de wijk, waarvoor nu een ontheffing wordt aangevraagd. De ligging van het projectgebied met de delen van de woningen waarvoor nu een ontheffing wordt aangevraagd, is aangegeven in figuur 1 en 2 van Bijlage 1.

Met name het vervangen van bestaande daken, gevelisolatie en sloop gevolgd door nieuwbouw heeft een grote impact op de functie van nest- en verblijfslocaties van beschermde, gebouwbewonende soorten. Daardoor kunnen nestlocaties en verblijfplaatsen van de huismus, gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis verdwijnen.
De start van de werkzaamheden, waarvoor de voorliggende ontheffing betrekking op heeft, is gepland in de loop van 2019. De planning van de werkzaamheden zal zodanig worden ingericht, dat aanwezige (beschermde) flora en fauna hiervan zo min mogelijk schade ondervinden.

Tabel 2: Overzicht van de gebiedsdelen, waar sloop (sl), nieuwbouw (nb) of onderhoud (oh) aan de orde is in de fase 2018 tot en met 2022.

Projecten: fasering 2018-2022		**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
WHw1 - Wheme: Immerloo (nb)		X			
Whw2 - Wheme: Eimersweide (nb)		X			
Bw3 - Charley Bosveldhof (nb)		X			
WW4 - Bouwterrein (nb)		X			
WW11 - Gelderse Rooslaan (nb)			X	X	
WHw3 - Wheme: Eimerseiland (nb)		X			
Ov1	Hobbit (sl/nb)		X		
	gymzaal (sl/nb)		X		
TECH 1142 - Morgensterstr			X		
TECH 1144 - Ereprijslaan (oh)					X
TECH 1170 - Kamilleplein (oh)			X		
TECH 1184-02 - Keurvorstlaan (oh)			X		
TECH 1163 - Kamillehof (oh)			X		
TECH 1181 - Pijlkruidstraat e.o. (oh)			X		
TECH 1183-01 - Biezenlaan e.o. (oh)			X		

Projecten: fasering 2018-2022		2018	2019	2020	2021
MW3 - Veerpolderstraat-Barbeelstraat (nb)		X	X		
MW7 - Distellaan (nb)		X	X		
TECH1141 - Hazelaarstraat			(X)		
TECH 1167 - Kleefkruidstraat e.o. (oh)			X	X	
TECH 1145-01 - Heermoesstraat-01 (oh)			X		
TECH 1145-02 - Heermoesstraat-02 (oh)				X	
TECH 1147 - Madelievenstraat (oh)			X		
WW3 - bosperceel/ watergang /braak (nb)			X	X	
TECH 1199-01/04 - Flats Immerloo (oh)			X		
Dw1 - Gelderse Rooslaan / Vlierstraat (oh)			X	X	
Nijmeegseweg - midden- en zijbermen (nb)			X	X	X
Rijnhalcomplex	Kavel C (nb)		X	X	X
	Kavel B (nb)			X	X

Onderzoek

In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek

In 2016, 2017 en 2018 zijn de volgende soorten(groepen) geïnventariseerd:

- vleermuizen;
- jaarrond beschermde nesten: huismus, gierzwaluw en overige soorten;
- rugstreeppad;
- grote modderkruiper;
- beschermde planten.

Andere beschermde soorten zijn in de onderzochte deelgebieden uitgesloten op basis van het ontbreken van geschikt habitat en op basis van gegevens over het voorkomen van soorten, zoals de NDFF.

De inventarisaties hebben plaatsgevonden volgens het Vleermuisprotocol van het Netwerk Groene Bureaus (2017) en volgens de methoden beschreven in de Kennisdocumenten huismus en gierzwaluw van BIJ12. Een uitgebreide omschrijving van de werkwijze en resultaten van de inventarisaties is opgenomen in "*Flora- en faunaonderzoek 2016-2017 Malburgen (Arnhem). De Groene Ruimte, Wageningen. Projectnummer 16723, eindrapport, november 2017*".

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

Tijdens het onderzoek zijn in het plangebied nestlocaties van de huismus en gierzwaluw en verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis aangetroffen. Een overzicht van het aantal aanwezige nestlocaties of verblijfplaatsen, is te vinden in tabel 3.

Tabel 3: Overzicht van aangetroffen nestlocaties en verblijfplaatsen van resp. huismus, gierzwaluw en gewone en ruige dwergvleermuis.

Projecten: waargenomen aantallen		Aantal nesten	Aantal nesten	Aantal verblijfplaatsen (betreft zomer- en paarverblijven, die ook dienst kunnen doen als winterverblijf)		Overige aangetroffen te beschermen onderdelen
		huismus	gierzwaluw	gewone dwerg-vleermuis	ruige dwerg-vleermuis	
TECH 1142 - Morgensterstraat		4	2	2	0	
TECH 1144 - Ereprijslaan		11	0	7-9		
TECH 1145-01 - Heermoesstraat01		45	2	12		
TECH 1145-02 - Heermoesstraat02		0	0	4		
TECH 1147 - Madelievenstraat		10	0	7		
TECH 1170 - Kamilleplein		0	0	0		
TECH 1184-02 - Keurvorstlaan		32	0	3	0	
WW3 - bosperceel/ watergang /braak		0	0	0	0	watergangen van belang als foerageergebied
WW4 - Bouwterrein		0	0	0	0	
WW11-Dw1 - Gelderse Rooslaan / Vlierpad		0	0	0	0	directe omgeving van belang als foerageergebied
MW3 – Veerpolderstraat Barbeelstraat		0	0	0	0	in nabijheid: essentiële vliegroute (kwelsloot) en jachtgebieden (Dijkzone)
MW7 - Distellaan		0	0	0	0	
WHw1 - Wheme: Immerloo		0	0	0	0	aangrenzende plas van groot belang als vliegroute en foerageergebied
Whw2 - Wheme: Eimersweide		0	0	0	0	
WHw3 - Wheme: Eimerseiland		0	0	0	0	aangrenzende plas van groot belang als vliegroute en foerageergebied
Bw3 - Charley Bosveldhof		0	0	0	0	in uitvoering
Nijmeegseweg - midden- en zijbermen		0	0	0	0	Middenberm: boomvalk: nest; gewone dwergvleermuis: vliegroute/foerageergebied
Rijnhalcomplex	Kavel C	0	0	0	0	complex als geheel is foerageergebied muv Rijnhal
	Kavel B	0	0	0	0	
Ov1	Hobbit	0	0	0	0	
	gymzaal	0	0	0	0	vliegroute langs gymzaal
TECH 1141 - Hazelaarstraat		0	0	3	0	
TECH 1163 - Kamillehof		0	2	1	0	
TECH 1199-01/04 - Flats Immerloo		0	0	6	1	
TECH 1181 - Pijlkruidstraat e.o.		6	0	0	0	
TECH 1183-01 - Biezenlaan e.o.		15	6	8	2	
TECH 1167 - Kleefkruidstraat e.o.		39	9	8	1	

Resumerend komen we in de onderzochte deelgebieden tot de volgende aantallen nesten en verblijfplaatsen.

Gewone dwergvleermuis
- In de geïnventariseerde deelgebieden zijn in totaal 62 à 64 vaste verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis aangetroffen. Dit zijn paarverblijfplaatsen en of zomerverblijfplaatsen die jaarrond in gebruik kunnen zijn. Deze verblijfplaatsen kunnen dus ook als winterverblijfplaats in gebruik zijn. In het plangebied zijn geen kolonie- of kraamverblijfplaatsen vastgesteld.
- Op basis van de 64 in de onderzochte deelgebieden vastgestelde verblijfplaatsen, wordt het totale aantal in Malburgen geschat op ca. 250.

Ruige dwergvleermuis
- In de onderzochte deelgebieden plangebied zijn vier vaste verblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis aangetroffen.
- Het aantal in Malburgen jagende ruige dwergvleermuizen varieert naar schatting van enkele tientallen tot meer dan honderd individuen.

Huismus
- In de onderzochte deelgebieden zijn in 2017/2018 in totaal 162 nestlocaties van huismus aangetroffen. Vrijwel alle nesten bevinden zich onder dakpannen met als uitzondering nestplaatsen in nissen tussen betonnen balken bij Tech-1199-01/04 (Keurvorstlaan).
- In Malburgen komt een omvangrijke populatie huismussen voor. Naar schatting zijn in Malburgen 450 à 500 nesten aanwezig.

Gierzwaluw
- In de onderzochte deelgebieden zijn in 2017/2018 21 nestlocaties van gierzwaluw aangetroffen. De populatie bestaat uit verschillende deelpopulaties nabij de deelgebieden.
- In Malburgen wordt het totaal aantal gierzwaluwnesten geschat op circa 90.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden
In onderstaande tabel 4 zijn de aangetroffen beschermde soorten, met broedgelegenheden, danwel verblijfplaatsen aangegeven en de effecten van de werkzaamheden op de aangetroffen beschermde soorten.

Tabel 4: Overzicht van aangetroffen soorten in het plangebied en de effecten van de werkzaamheden op de aangetroffen soorten.

Beschermde soorten	Aangetroffen in plangebied	Verstorende werkzaamheden	Planning start werkzaamheden
Huismus	162 nesten	• dakwerkzaamheden; • gevelwerkzaamheden.	Vanaf voorjaar 2019
Gierzwaluw	21 nesten	• dakwerkzaamheden; • gevelwerkzaamheden.	Vanaf voorjaar 2019
Vleermuizen	In totaal 68 verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis	• dakwerkzaamheden; • gevelwerkzaamheden; • kozijnen vervangen.	Vanaf voorjaar 2019
Overig	Geen	Geen	N.v.t.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden
Door de renovatiewerkzaamheden worden, als gevolg van het uitvoeren van dak- en gevelwerkzaamheden en het vervangen van kozijnen:
- 162 nesten van de huismus mogelijk vernietigd;
- 21 nestlocaties van de gierzwaluw mogelijk vernietigd;
- 64 verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vernietigd;
- 4 verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis vernietigd.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

- Er zal voor de woningen met nesten en verblijfplaatsen, zoveel mogelijk gewerkt worden buiten de kwetsbare periode van de aanwezige beschermde soorten. Dat betekent dat er in het algemeen gewerkt kan worden vanaf begin november tot eind februari, mits vooraf de nestplaatsen en verblijfplaatsen ongeschikt zijn gemaakt en er voldoende vervangende nest- en verblijflocaties zijn aangeboden. De periode van begin november tot eind februari ligt buiten het broedseizoen, waardoor verstoring van broedende vogels (ook de soorten zonder jaarrond beschermde nesten) wordt voorkomen;
- Indien wel in het broedseizoen wordt gewerkt, dienen de nestlocaties en verblijfplaatsen van tevoren ongeschikt te worden gemaakt;
- Aantasting van foerageergebied of vliegroutes van vleermuizen wordt voorkomen door niet in schemer of 's nachts te werken of door met aangepaste (amberkleurige) verlichting te werken, die niet uitstraalt naar foerageerplekken.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.
Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, onvoldoende in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Beschreven mitigerende maatregelen om negatieve effecten van de renovatiewerkzaamheden op de aanwezige nesten en verblijfplaatsen van de huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis te voorkomen, kunnen worden onderverdeeld in:

1. Het nemen van tijdelijke mitigerende maatregelen;
2. Het ongeschikt maken van verblijfplaatsen of verjagen ruim vóór de ingreep;
3. Het vermijden van gevoelige perioden en verjagen tijdens ingreep;
4. Het creëren van permanente alternatieve nest- en verblijfplaatsen na de ingreep in te renoveren woningen.

De mitigerende maatregelen zijn opgenomen in de volgende tabel 5.

Tabel 5. Overzicht van de mitigerende maatregelen.

Aangevraagde soorten	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken of verjagen vóór de ingreep	Vermijden gevoelige perioden	Permanente mitigatie
Huismus	De maatregelen ten aanzien van tijdelijke nesten opgesomd in maatregelenpakketten D2, D4, D6 en D7, te vinden in Bijlage 2 en aantallen genoemd in tabel 6.	De maatregelen ten aanzien van het ongeschikt maken opgesomd in maatregelenpakketten D2, D4, D6 en D7, te vinden in Bijlage 2.	De maatregelen ten aanzien van vermijden gevoelige perioden opgesomd in maatregelenpakketten D2, D4, D6 en D7, te vinden in Bijlage 2.	De maatregelen ten aanzien van permanente nesten opgesomd in maatregelenpakketten D2, D4, D6 en D7, te vinden in Bijlage 2 en aantallen genoemd in tabel 6.
Gierzwaluw	De maatregelen ten aanzien van tijdelijke nesten opgesomd in maatregelenpakketten D3, D5, D6, D7, G2 en G3, te vinden in Bijlage 2 en aantallen genoemd in tabel 6.	De maatregelen ten aanzien van het ongeschikt maken opgesomd in maatregelenpakketten D3, D5, D6, D7, G2 en G3, te vinden in Bijlage 2.	De maatregelen ten aanzien van vermijden gevoelige perioden opgesomd in maatregelenpakketten D3, D5, D6, D7, G2 en G3, te vinden in Bijlage 2.	De maatregelen ten aanzien van permanente nesten opgesomd in maatregelenpakketten D3, D5, D6, D7, G2 en G3, te vinden in Bijlage 2 en aantallen genoemd in tabel 6..
Gewone dwergvleermuis	De maatregelen ten aanzien van tijdelijke verblijfplaatsen	De maatregelen ten aanzien van het ongeschikt maken van	De maatregelen ten aanzien van het vermijden van	De maatregelen ten aanzien van permanente

Aangevraagde soorten	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken of verjagen vóór de ingreep	Vermijden gevoelige perioden	Permanente mitigatie
en ruige dwergvleermuis	opgesomd in maatregelenpakketten D1, D4, D5, D7, G1, G3, G4 en K1, te vinden in Bijlage 2 en in tabel 6 en aantallen genoemd in tabel 6.	verblijfplaatsen opgesomd in maatregelenpakketten D1, D4, D5, D7, G1, G3, G4 en K1, te vinden in Bijlage 2.	gevoelige perioden opgesomd in maatregelenpakketten D1, D4, D5, D7, G1, G3, G4 en K1, te vinden in Bijlage 2.	verblijfplaatsen opgesomd in maatregelenpakketten D1, D4, D5, D7, G1, G3, G4 en K1, te vinden in Bijlage 2 en aantallen genoemd in tabel 6.

Voor de aantallen voorzieningen die moeten worden aangebracht is de volgende tabel van toepassing.

Tabel 6. Overzicht van de aantallen van te nemen mitigerende maatregelen in de vorm van tijdelijke en permanente voorzieningen.

Projecten: te compenseren aantallen nesten en verblijfplaatsen (compensatiefactoren: huismus x2; gierzwaluw x 5 en gewone en ruige dwergvleermuis x 4, t.o.v. aangetroffen aantallen)	Aantallen te compenseren nesten en verblijfplaatsen, zowel tijdelijke als permanente voorzieningen				Overige maatregelen
	huismus	gierzwaluw	gewone dwergvleermuis	ruige dwergvleermuis	
TECH 1142 - Morgensterstraat	8	10	8	0	
TECH 1144 - Ereprijslaan	22	0	36	0	
TECH 1145-01 - Heermoesstraat01	90	4	48	0	
TECH 1145-02 - Heermoesstraat02	0	0	16	0	
TECH 1147 - Madelievenstraat	20	0	28	0	
TECH 1170 - Kamilleplein	0	0	0	0	
TECH 1184-02 - Keurvorstlaan	64	0	12	0	
WW3 - bosperceel/ watergang /braak	0	0	0	0	watergangen van belang als foerageergebied => in stand houden
WW4 - bouwterrein	0	0	0	0	
WW11-Dw1 - Gelderse Rooslaan / Vlierpad	0	0	0	0	directe omgeving van belang als foerageergebied => in stand houden
MW3 - VeerpolderstraatBarbeelstraat	0	0	0	0	in nabijheid: essentiële vliegroute (kwelsloot) en jachtgebieden (Dijkzone) => in stand houden
MW7 - Distellaan	0	0	0	0	
WHw1 - Wheme: Immerloo	0	0	0	0	aangrenzende plas van groot belang als vliegroute en foerageergebied => in stand houden
Whw2 - Wheme: Eimersweide	0	0	0	0	
WHw3 - Wheme: Eimerseiland	0	0	0	0	aangrenzende plas van groot belang als vliegroute en foerageergebied => in stand houden
Bw3 - Charley Bosveldhof	0	0	0	0	in uitvoering
Nijmeegseweg - midden- en zijbermen	0	0	0	0	Middenberm: boomvalk: nest; gewone dwergvleermuis:

						vliegroute/foerageergebied => in stand houden
Rijnhalcomplex	Kavel C	0	0	0	0	complex als geheel is foerageergebied m.u.v. Rijnhal => in stand houden
	Kavel B	0	0	0	0	
Ov1	Hobbit	0	0	0	0	
	gymzaal	0	0	8	0	vliegroute langs gymzaal => in stand houden
TECH 1141 - Hazelaarstraat		0	0	4	0	
TECH 1163 - Kamillehof		0	10	4	0	
TECH 1199-01/04 - Flats Immerloo		0	0	24	4	
TECH 1181 - Pijlkruidstraat e.o.		12	0	0	0	
TECH 1183-01 - Biezenlaan e.o.		30	30	32	8	
TECH 1167 - Kleefkruidstraat e.o.		78	45	32	4	

In de aanvraag beschreven overtreding van verbodsbepalingen
Aan de hand van het voorgaande is in de aanvraag bepaald welke verbodsbepalingen worden overtreden. Dit is aangegeven in het aanvraagformulier. Er is ontheffing aangevraagd voor artikel 3.1 lid 2 en 4 en artikel 3.5 lid 2 en 4 voor resp. het opzettelijk storen van en vernielen en beschadigen van rustplaatsen of voortplantingsplaatsen van de huismus en gierzwaluw en het verstoren en het vernielen en beschadigen van rustplaatsen of voortplantingsplaatsen van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Ontheffing wordt verleend voor de soorten, verboden en belangen, zoals opgenomen in tabel 1.

Beoordeling door het bevoegde gezag
Beoordeling van de resultaten van het ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen
Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij zijn van mening dat het onderzoek op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is. De voorgestelde mitigerende maatregelen zijn voldoende. Aanvullend dient er zorgvuldig gehandeld te worden door in de meest gunstige periode de nesten en verblijfplaatsen voor de huismus, gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis onbruikbaar te maken. De werkwijze is opgenomen in Bijlage 2 en wordt vastgesteld in overleg met de ecoloog.

Het is niet uit te sluiten, dat door de werkzaamheden aan de gevels en daken nestlocaties van de huismus en gierzwaluw en verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis verloren gaan.
Na de renovatiewerkzaamheden zijn er extra permanente nesten en verblijfplaatsen voor de huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis aangebracht. Tijdens de werkzaamheden zijn voldoende tijdelijke verblijven in de directe omgeving aangeboden, terwijl er ook nog alternatieven zijn in vergelijkbare woningen in de omgeving. Hoewel er pas 3 maanden voorafgaande aan de werkzaamheden tijdelijke nestkasten voor de huismus zijn aangebracht, blijven op deze manier voldoende nestlocaties beschikbaar. De functionaliteit van de verblijfplaatsen voor de populaties van de huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis blijft tijdens en na de werkzaamheden gegarandeerd.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke aangevraagde soorten welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soorten en verboden wordt de ontheffing verleend.

Andere bevredigende oplossing
In de aanvraag beschreven andere bevredigende oplossingen

Het vernieuwen en renoveren van het woningbestand in Malburgen is een grootschalige operatie, gericht op het gewenste niveau brengen van het woongenot, wooncomfort en energielabeling. Deze operatie is locatiegebonden. Het renoveren is een werkwijze waarbij in plaats van sloop, de levensverwachting van de woningen wordt verlengd en gezondheidsrisico's worden verminderd. Door renovatie en het aanbieden van tijdelijke en permanente alternatieven, blijven met de huidige werkwijze de huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis behouden in het plangebied. In veel woningen worden permanente alternatieven aangebracht.

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen
Nietsdoen zou op termijn ook tot het verdwijnen van de verblijfplaats(en) leiden, omdat het woningbestand gedateerd is en zonder maatregelen tot sociaal ongewenste situaties zal leiden.

Conclusie
Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.

Belang
In de aanvraag beschreven belang(en)
In de aanvraag is bepaald welk wettelijk belang op het project van toepassing is. Dit is aangegeven in tabel 1.

Er is aangevraagd op grond "Volksgezondheid en openbare veiligheid, met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten". De woningen zijn toe aan een grondige opknapbeurt of in sommige delen van Malburgen zelfs toe aan sloop en nieuwbouw.
Door de verouderde staat van de woningen bestaat het risico dat de woningen steeds minder gewild zijn bij huurders en dreigt er op den duur leegstand. Renovatie en sloop/nieuwbouw is gewenst om de wijk leefbaar te houden. Door de renovatie kan de levensduur van de woningen met enkele decennia verlengd worden. Naast verduurzaming en levensverlenging verbeteren de woningen ook van energielabel. Aanvrager geeft aan dat het een groot openbaar belang is om de doelen van het energieconvenant te behalen en daarmee bij te dragen aan het tegengaan van klimaatverandering. Het tegengaan van verdere klimaatverandering en het bijdragen aan het energieconvenant wordt niet alleen gezien als openbaar belang, maar ook als van belang voor de volksgezondheid en openbare veiligheid. Tevens werken de maatregelen in het voordeel van de volksgezondheid (tegengaan van bijvoorbeeld vochtproblemen en gevolgen van blootstelling aan asbest).

Beoordeling van belang(en)
Wij kunnen instemmen met het in de aanvraag beschreven belang. Het betreft het belang dat is weergegeven in tabel 1.

Gunstige staat van instandhouding
In de aanvraag beschreven effect op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten
Door het aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen voor de huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis aan kopgevels en onder dakoverstekken op vergelijkbare plekken als de huidige verblijfplaats(en) en door het aanwezig zijn én aanbieden van alternatieven tijdens de werkzaamheden, blijft de functionaliteit van het projectgebied voor de genoemde soorten als geheel vergelijkbaar met de uitgangssituatie.
Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de genoemde soorten.

Conclusie
Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

ZIENSWIJZEN

Gedurende de periode van terinzagelegging kan eenieder schriftelijk of mondeling zienswijzen over het ontwerpbesluit naar voren brengen. Ingediende zienswijzen worden met het uiteindelijke besluit en de bijbehorende stukken ter inzage gelegd.
Schriftelijke zienswijzen kunnen worden gericht aan Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem, of aan post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer dat op de eerste bladzijde van het ontwerpbesluit staat vermeld. Voor een mondelinge zienswijze of toelichting over het ontwerpbesluit kan contact worden opgenomen met het Provincieloket (telefoonnummer (026) 359 99 99).

Wij maken u erop attent dat alleen beroep tegen het uiteindelijke besluit kan worden ingediend als de indiener ook een zienswijze heeft ingebracht tegen het ontwerpbesluit en men belanghebbende is.

De periode van terinzagelegging is te vinden onder de technische informatie van de kennisgeving. Deze kennisgeving is in te zien op de website van Overheid.nl.

Bijlagen:
- Bijlage 1: Kaart ligging plangebied
- Bijlage 2: Overzicht van te nemen maatregelen in de vorm van maatregelenpakketten.

BIJLAGE 1: LIGGING PLANGEBIED MALBURGEN TE ARNHEM-ZUID.

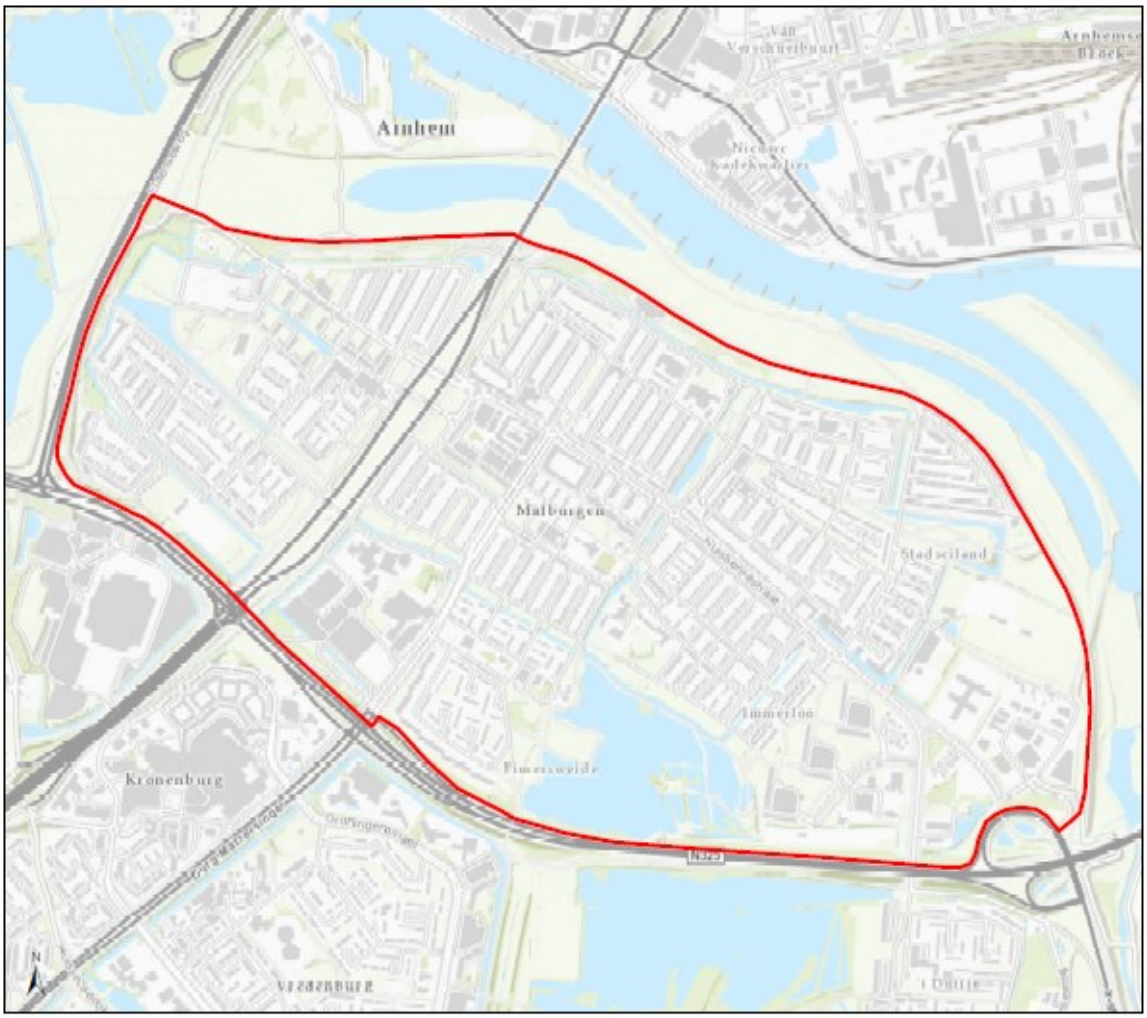

Figuur 1: Ligging van het totale plangebied Malburgen in Arnhem-Zuid.

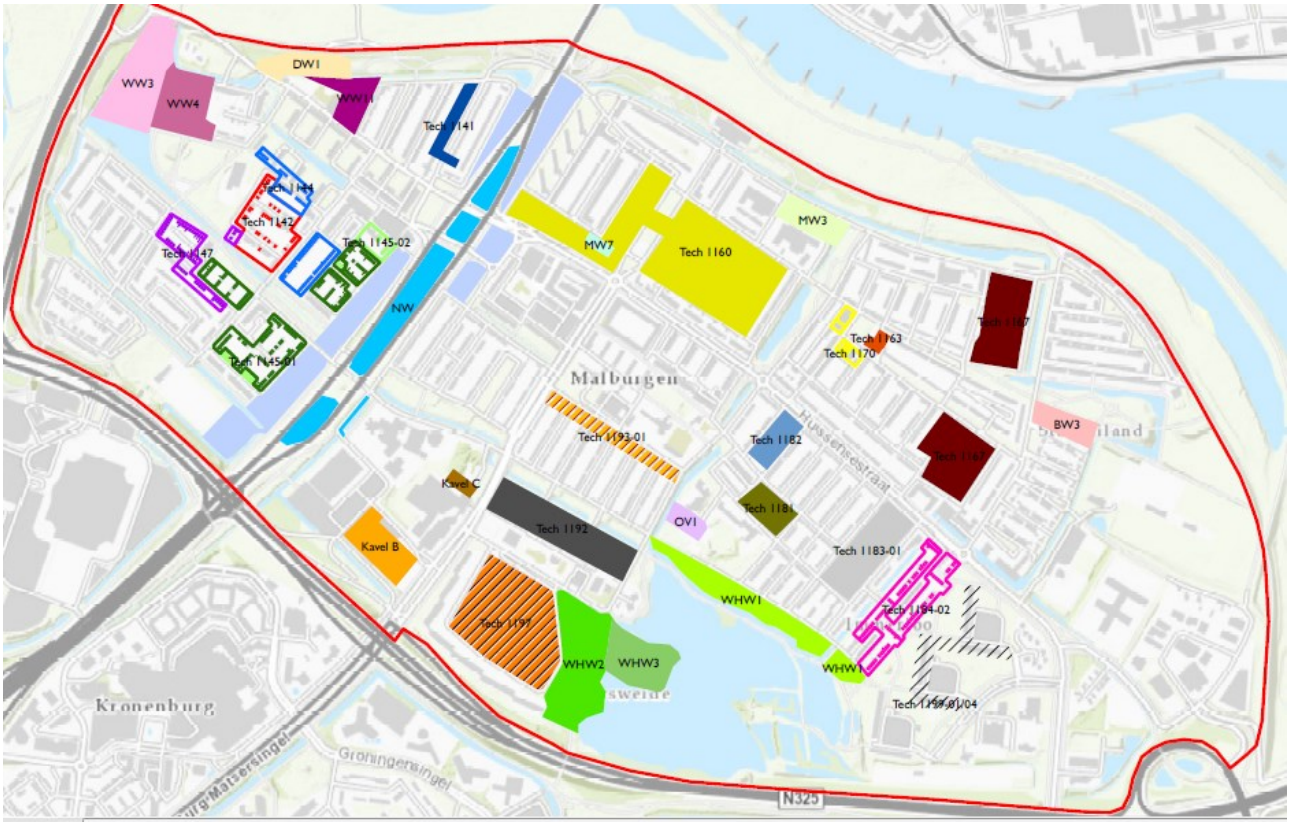

Legenda

- Bw3 - Charley Bosveldhof
- Dw1 - Gelderse Rooslaan / Vllerstraat
- Mw3 - Veerpolderstraat / Barbeelstraat
- Mw7 - Distellaan
- Nijmeegseweg - parkachtige herinrichting
- Nijmeegseweg - zijbermen
- Ov1 - Gymzaal en Hobbit
- Rijnhalcomplex - Kavel B
- Rijnhalcomplex - Kavel C
- WHw1 - Wheme: Immerloo
- WHw2 - Wheme: Elmerswelde
- WHw3 - Wheme: Elmerseiland
- WW3 - bosperceel / watergang / braak
- WW4 - bouwterrein
- WW11 - Gelderse Rooslaan (in uitvoering)
- Tech 1141 - Hazelaarstraat
- Tech 1142 - Morgensterstraat
- Tech 1144 - Ereprijslaan
- Tech 1145-01 - Heermoesstraat 01
- Tech 1145-02 - Heermoesstraat 02
- Tech 1147 - Madelievenstraat
- Tech 1160 - Vissenbuurt
- Tech 1163 - Kamillehof
- Tech 1167 - Kleefkruidstraat
- Tech 1170 - Kamilleplein
- Tech 1181 - Pijlkruidstraat
- Tech 1182 - Kroospad
- Tech 1183-01 - Biezenlaan e.o.
- Tech 1184-02 - Keurvorstlaan
- Tech 1192 - Wikkestraat e.o.
- Tech 1193-01 - Akkerwindestraat
- Tech 1197 - Siriusdreef e.o.
- Tech 1199-01/04 - Flats Immerloo

Figuur 2: Ligging van de deelgebieden in Malburgen te Arnhem-Zuid, waarvoor nu ontheffing wordt aangevraagd.

BIJLAGE 2 UITWERKING VAN WERKPAKKETTEN EN SCENARIO'S.

WERKPAKKETTEN EN SCENARIO'S: MOGELIJKE EFFECTEN

De te nemen tijdelijke en permanente maatregelen zijn naar aard en aantal afhankelijk van de aantallen vastgestelde vaste verblijfplaatsen/jaarrond beschermde nesten en afhankelijk van de uit te voeren werkzaamheden. Er worden drie mogelijke werkpakketten voorzien, met per werkpakket een aantal scenario's (dakwerkzaamheden: 7 scenario's; gevelwerkzaamheden: 4 scenario's; kozijnen vervangen: 1 scenario). Welk scenario van toepassing is, wordt per woonblok afgeleid uit de combinatie van werkpakket en veldonderzoek. Voor een aantal scenario's is verstoring op voorhand uitgesloten; dat is met '☞' aangegeven. Scenario's waar verstoring niet is uit te sluiten en dus mitigerende maatregelen zijn vereist, zijn met '☞' aangegeven.

- **Dakwerkzaamheden**, incl. hemelwaterafvoeren (geheel vervangen en/of vanaf buitenzijde isoleren):
  - ☞ effect op enkel vaste verblijfplaatsen van vleermuizen D1
  - ☞ effect op enkel jaarrond beschermde nesten van huismus..... D2
  - ☞ effect op enkel jaarrond beschermde nesten van gierzwaluw D3
  - ☞ effect op vaste verblijfplaatsen van vleermuizen enx op jaarrond beschermde nesten van huismus D4
  - ☞ effect op vaste verblijfplaatsen van vleermuizen en op jaarrond beschermde nesten van gierzwaluw..... D5
  - ☞ effect op jaarrond beschermde nesten van gierzwaluw en op jaarrond beschermde nesten van huismus D6
  - ☞ effect op vaste verblijfplaatsen van vleermuizen, op jaarrond beschermde nesten van gierzwaluw en op jaarrond beschermde nesten van huismus……. D7

- **Gevelwerkzaamheden** (buitenschil plaatsen/spouwmuurisolatie):
  - Kopgevel:
    - ☞ effect op enkel vaste verblijfplaatsen van vleermuizen G1
    - ☞ effect op enkel jaarrond beschermde nesten gierzwaluw G2
    - ☞ effect op vaste verblijfplaatsen van vleermuizen en op jaarrond beschermde nesten van gierzwaluw..... G3
    - ☞ geen effect op jaarrond beschermde nesten huismus.
  - Voor- en achtergevel:
    - ☞ enkel effect op enkel vaste verblijfplaatsen van vleermuizen G4
    - ☞ geen effect op jaarrond beschermde nesten huismus;
    - ☞ geen effect op jaarrond beschermde nesten gierzwaluw.

- **Kozijnen vervangen**:
  - Geen spouwlatten aanwezig maar wel kieren tussen kozijn-muur:
    - ☞ enkel effect op enkel vaste verblijfplaatsen van vleermuizen K1
    - ☞ geen effect op jaarrond beschermde nesten huismus;
    - ☞ geen effect op jaarrond beschermde nesten gierzwaluw.
  - Wel spouwlatten aanwezig:
    - ☞ geen effect op vaste verblijfplaatsen van vleermuizen;
    - ☞ geen effect op jaarrond beschermde nesten huismus;
    - ☞ geen effect op jaarrond beschermde nesten gierzwaluw.
  - Geen spouwlatten aanwezig maar ook geen kieren tussen kozijn-muur:
    - ☞ geen effect op vaste verblijfplaatsen van vleermuizen;
    - ☞ geen effect op jaarrond beschermde nesten huismus;

- ☞ geen effect op jaarrond beschermde nesten gierzwaluw.

MITIGATIE DOOR ECOLOGISCHE FASERING VAN WERKZAAMHEDEN.

Vleermuizen
In verschillende scenario's is sprake van 'actieve vleermuistijd'. Dat is van belang omdat vleermuizen een gewenningsperiode nodig hebben voor aangebrachte voorzieningen. De 'actieve vleermuistijd' loopt van 1 april t/m 31 oktober; de andere vijf maanden zijn vleermuizen over het algemeen niet actief; deze niet-actieve periode mag daarom niet worden geteld als gewenningsperiode. In de volgende tabel is aangegeven wanneer mitigerende voorzieningen aangebracht moeten worden bij start van de verstorende werkzaamheden in een bepaalde maand van 2019. Voor de volgende jaren geldt deze tabel ook, uiteraard met aanpassing van jaartallen.

Vleermuizen

Vleermuizen	Niet actief			Actieve periode vleermuizen							Niet actief	
start	jan '19	feb '19	mrt '19	apr '19	mei '19	juni '19	juli '19	aug '19	sep '19	okt '19	nov '19	dec '19
mitigatie	mei '18	mei '18	mei '18	mei '18	juni '18	juli '18	aug '18	sep '18	okt '18	apr '19	mei '19	mei '19

Gierzwaluw
In verschillende scenario's is sprake van 'ruim voor aanvang werkzaamheden'.
Daarbij worden twee situaties onderscheiden:
A. Werkzaamheden waarbij maximaal 10 nesten verloren gaan.
   De mitigerende maatregelen (voorzieningen en ongeschikt maken bestaande nestlocaties) moeten uiterlijk 1 april van het jaar waarin werkzaamheden starten uitgevoerd zijn.
B. Werkzaamheden waarbij een kolonie (> 10 paartjes) of > 10 nesten verloren gaan.
   De mitigerende voorzieningen zijn bij voorkeur één volledig broedseizoen voordat de werkzaamheden start van de werkzaamheden al aanwezig; ontoegankelijk maken van potentiële nestlocaties dient uiterlijk 1 april (direct voor het broedseizoen) gerealiseerd te zijn.

In de volgende tabellen is aangegeven wanneer mitigerende voorzieningen aangebracht moeten worden bij start van de verstorende werkzaamheden in een bepaalde maand van 2019. Voor de volgende jaren gelden deze tabel ook, uiteraard met aanpassing van jaartallen.

A. Werkzaamheden waarbij maximaal 10 nesten van de gierzwaluw verloren gaan.

A	Afwezig			Aanwezig							Afwezig	
start	jan '19	feb '19	mrt '19	apr '19	mei '19	juni '19	juli '19	aug '19	sep '19	okt '19	nov '19	dec '19
mitigatie	apr '19	apr '19	apr '19	apr '19	apr '19	apr '19	apr '19	apr '19	apr '19	apr '19	apr '20	apr '20

B. Werkzaamheden waarbij kolonies of > 10 nesten van de gierzwaluw verloren gaan.

B	Afwezig			Aanwezig							Afwezig	
start	jan '19	feb '19	mrt '19	apr '19	mei '19	juni '19	juli '19	aug '19	sep '19	okt '19	nov '19	dec '19
voorzie-ningen	apr '18	apr '18	apr '18	apr '18	apr '18	apr '18	apr '18	apr '18	apr '18	apr '18	apr '19	apr '19
ongeschikt maken	apr '19	apr '19	apr '19	apr '19	apr '19	apr '19	apr '19	apr '19	apr '19	apr '19	apr '20	apr '20

Voor alle werkpakketten geldt dat de werkplanning in overleg met een ecoloog wordt opgesteld.

D1 – Uitsluitend vleermuizen: verblijfplaatsen (geen kraamkolonie)

Zie ook tabel bij mitigatie bij werkzaamheden.

Tijdelijke voorzieningen per verstoorde verblijfplaats:
- een half jaar actieve vleermuistijd voor start werkzaamheden:
  - gewone dwergvleermuis: 4 kasten type Beaumaris Maxi (Vivara) per verstoorde verblijfplaats **óf** 2 kasten type Beaumaris Maxi plus 2 keramische Tichelaar-kasten (ook geschikt voor ruige dwergvleermuis) per verstoorde verblijfplaats;
  - ruige dwergvleermuis: 4 keramische Tichelaar-kasten per verstoorde verblijfplaats;
  - aan (blinde) gevels van naburige woonblokken;
  - binnen een straal van 200m van de oorspronkelijke verblijfplaatsen;
  - buiten de invloedssfeer van de handeling;
  - geen verlichting op de kasten.

Ongeschikt maken:
- week vóór aanvang werkzaamheden: bij minimaal drie avonden met een avondtemperatuur > 10℃:
  - daken met vleermuisverblijfplaatsen overspannen met netten:
  - na drie dagen check op vleermuisactiviteit:
    - geen vleermuisactiviteit: werkzaamheden kunnen aanvangen;
    - nog wel vleermuisactiviteit: voorzieningen controleren, waar nodig aanpassen en na opnieuw drie dagen nogmaals controleren.

Permanente voorzieningen per verstoorde verblijfplaats:
- vleermuizen: minimaal vier permanente geïntegreerde voorzieningen per verstoorde verblijfplaats:
  - gewone dwergvleermuis: 4 kasten type IBVL01 (Vivara) per verstoorde verblijfplaats (tijdelijke voorziening) **óf** 2 kasten type IBVL01 plus 2 keramische Tichelaar-kasten (ook geschikt voor ruige dwergvleermuis) per verstoorde verblijfplaats;
  - ruige dwergvleermuis: 4 keramische Tichelaar-kasten per verstoorde verblijfplaats;
  - in plaats van het toepassen van bovengenoemde kant-en-klare voorzieningen kan ook tot inbouwmaatwerk worden besloten in overleg met de ecoloog.

D2: uitsluitend huismus.

Tijdelijke huismusvoorzieningen per verstoorde nestlocatie:
- uiterlijk drie maanden voor aanvang werkzaamheden:
  - 2 nestkasten (NK GZ 08 (Vivara-pro)) per verstoorde nestlocatie, binnen 200m;

- uiterlijk 1 week voorafgaand aan werkzaamheden, buiten de broedperiode van huismussen (half februari - half september):
  - ongeschikt maken voor huismus: onderste drie rijen pannen verwijderen én ruimte onder hoger gelegen pannen ontoegankelijk maken via tijdelijke (pan)latten. Weersomstandigheden: droog en temperatuur boven vriespunt.

Permanente huismusvoorzieningen per verstoorde nestlocatie:
- bij voorkeur:
  - geen vogelschroot toepassen zodat huismus onder de dakpannen kan komen **óf**
  - vogelschroot onder de 3e rij dakpannen plaatsen;
- alternatief:
  - minimaal 2 geïntegreerde voorzieningen (IB GZ03 of IB GZ 04, beide Vivara Pro).

D3: uitsluitend gierzwaluw.

Zie ook tabellen bij mitigatie bij werkzaamheden.

Tijdelijke gierzwaluwvoorzieningen per verstoorde nestlocatie:
- ruim voor aanvang van de werkzaamheden:
  - 5 nestkasten (NK GZ 08) per verstoorde nestlocatie gierzwaluw;
- (uiterlijk) april in jaar aanvang werkzaamheden:
  - (potentiële) nestlocaties gierzwaluw elk afzonderlijk ontoegankelijk maken door invliegopeningen af te dichten/timmeren en, bij openingen over langere lengtes onder bijv. dakranden, afdichten m.b.v. (vijver)folie.

Permanente gierzwaluwvoorzieningen per verstoorde nestlocatie:
- minimaal vijf permanente geïntegreerde voorzieningen: IB GZ03 of IB GZ 04, (beide Vivara Pro).

D4: zowel vleermuizen als huismus, geen gierzwaluw

Zie ook tabellen bij mitigatie bij werkzaamheden.

D4 - Vleermuizen: wel verblijfplaatsen, geen kraamkolonie; nestlocatie(s) huismus

Tijdelijke voorzieningen per verstoorde verblijfplaats:
- een half jaar actieve vleermuistijd voor start werkzaamheden:
  - gewone dwergvleermuis: 4 kasten type Beaumaris Maxi (Vivara) per verstoorde verblijfplaats **óf** 2 kasten type Beaumaris Maxi plus 2 keramische Tichelaar-kasten (ook geschikt voor ruige dwergvleermuis) per verstoorde verblijfplaats;
  - ruige dwergvleermuis: 4 keramische Tichelaar-kasten per verstoorde verblijfplaats;
  - aan (blinde) gevels van naburige woonblokken;
  - binnen een straal van 200m van de oorspronkelijke verblijfplaatsen;
  - buiten de invloedssfeer van de handeling;
  - geen verlichting op de kasten.
- uiterlijk drie maanden voor aanvang werkzaamheden:
  - tijdelijke voorzieningen t.b.v. huismus: binnen 200m, 2 voorzieningen per verstoorde verblijfplaats van het type NK GZ 08 (Vivara).

Ongeschikt maken:
- minimaal week voorafgaand aan werkzaamheden, waarvan drie avonden (avondtemperatuur > 10℃): **én** in de periode medio september tot uiterlijk medio februari (na afloop oude broedseizoen en voor aanvang nieuwe broedseizoen huismus) **én** met in achtneming voldoende gewenningstijd:

- ongeschikt maken voor huismus: onderste drie rijen pannen verwijderen én ruimte onder hoger gelegen pannen ontoegankelijk maken via tijdelijke (pan)latten.
- 3 dagen daarna: ongeschikt maken voor vleermuizen: daken overspannen met netten;
- na drie dagen (na ongeschikt maken voor vleermuizen): check op vleermuisactiviteit:
    - geen vleermuisactiviteit: werkzaamheden kunnen aanvangen;
    - nog wel vleermuisactiviteit: voorzieningen controleren, waar nodig aanpassen en na opnieuw drie dagen nogmaals controleren.

Permanente voorzieningen per verstoorde verblijfplaats:
- vleermuizen: minimaal vier permanente geïntegreerde voorzieningen per verstoorde verblijfplaats:
    - gewone dwergvleermuis: 4 kasten type IBVL01 (Vivara) per verstoorde verblijfplaats (tijdelijke voorziening) **óf** 2 kasten type IBVL01 plus 2 keramische Tichelaar-kasten (ook geschikt voor ruige dwergvleermuis) per verstoorde verblijfplaats;
    - ruige dwergvleermuis: 4 keramische Tichelaar-kasten per verstoorde verblijfplaats;
    - in plaats van het toepassen van bovengenoemde kant-en-klare voorzieningen kan ook tot inbouwmaatwerk worden besloten in overleg met de ecoloog.

Permanente huismusvoorzieningen per verstoorde verblijfplaats:
- bij voorkeur:
    - geen vogelschroot toepassen zodat huismus onder de dakpannen kan komen **óf**
    - vogelschroot onder de 3e rij dakpannen plaatsen;
- alternatief:
    - minimaal 2 geïntegreerde voorzieningen (IB GZ03 of IB GZ 04, beide Vivara Pro).

D5: zowel vleermuizen als gierzwaluw, geen huismus

Zie ook tabellen bij mitigatie bij werkzaamheden.

D5 - Vleermuizen: verblijfplaatsen, geen kraamkolonie; nestlocatie(s) gierzwaluw

Tijdelijke voorzieningen per verstoorde verblijfplaats:
- een half jaar actieve vleermuistijd voor start werkzaamheden:
    - gewone dwergvleermuis: 4 kasten type Beaumaris Maxi (Vivara) per verstoorde verblijfplaats **óf** 2 kasten type Beaumaris Maxi plus 2 keramische Tichelaar-kasten (ook geschikt voor ruige dwergvleermuis) per verstoorde verblijfplaats;
    - ruige dwergvleermuis: 4 keramische Tichelaar-kasten per verstoorde verblijfplaats;
    - aan (blinde) gevels van naburige woonblokken;
    - binnen een straal van 200m van de oorspronkelijke verblijfplaatsen;
    - buiten de invloedssfeer van de handeling;
    - geen verlichting op de kasten.

Tijdelijke gierzwaluwvoorzieningen per verstoorde nestlocatie gierzwaluw:
- ruim voor aanvang van de werkzaamheden per verstoorde nestlocatie gierzwaluw:
    - 5 nestkasten (NK GZ 08 Nestkast gierzwaluw) per verstoorde nestlocatie;
- minimaal week voorafgaand aan werkzaamheden, waarvan drie avonden (avondtemperatuur > 10℃): **én** in de periode medio augustus tot uiterlijk april februari (na afloop oude broedseizoen en voor aanvang nieuwe broedseizoen gierzwaluw) **én** met in achtneming voldoende gewenningstijd vleermuizen:
    - ongeschikt maken (vleermuizen, gierzwaluw): daken overspannen met gladde folie;
    - na drie dagen na ongeschikt maken: check op vleermuis- en gierzwaluwsactiviteit:
        - geen activiteit: werkzaamheden kunnen aanvangen;

- nog wel activiteit: voorzieningen controleren, waar nodig aanpassen en na opnieuw drie dagen nogmaals controleren.

Permanente voorzieningen per verstoorde verblijfplaats:
- vleermuizen: minimaal vier permanente geïntegreerde voorzieningen per verstoorde verblijfplaats:
  - gewone dwergvleermuis: 4 kasten type IBVL01 (Vivara) per verstoorde verblijfplaats (tijdelijke voorziening) **óf** 2 kasten type IBVL01 plus 2 keramische Tichelaar-kasten (ook geschikt voor ruige dwergvleermuis) per verstoorde verblijfplaats;
  - ruige dwergvleermuis: 4 keramische Tichelaar-kasten per verstoorde verblijfplaats;
  - in plaats van het toepassen van bovengenoemde kant-en-klare voorzieningen kan ook tot inbouwmaatwerk worden besloten in overleg met de ecoloog.

Permanente gierzwaluwvoorzieningen per verstoorde verblijfplaats:
- minimaal vijf permanente geïntegreerde voorzieningen: IB GZ03 of IB GZ 04, (beide Vivara Pro).

D6: zowel huismus als gierzwaluw, maar geen vleermuizen.

Zie ook tabellen bij mitigatie bij werkzaamheden.

Tijdelijke voorzieningen per verstoorde nestlocatie:
- ruim voor de aanvang van de werkzaamheden:
  - tijdelijke voorzieningen voor gierzwaluw: 5 nestkasten (NK GZ 08 Nestkast gierzwaluw) per verstoorde nestlocatie;
- uiterlijk drie maanden voor aanvang werkzaamheden (droog, temperatuur boven vriespunt);
  - tijdelijke voorzieningen t.b.v. huismus: binnen 200m, 2 voorzieningen per verstoorde nestlocatie, type NK GZ 08;
- minimaal 1 week voorafgaand aan werkzaamheden
  én in de periode medio september tot uiterlijk medio februari (na afloop oude broedseizoen en voor aanvang nieuwe broedseizoen huismus en gierzwaluw)
  én met in achtneming voldoende gewenningstijd:
  - ongeschikt maken voor huismus: onderste drie rijen pannen verwijderen én ruimte onder hoger gelegen pannen ontoegankelijk maken via tijdelijke (pan)latten.
  - 3 dagen daarna: ongeschikt maken (gierzwaluw) daken overspannen met gladde folie.

óf:
- (potentiële) nestlocaties huismus en gierzwaluw elk afzonderlijk ongeschikt maken.

Permanente voorzieningen per verstoorde nestlocatie:
- huismus: per verstoorde nestlocatie:
  - voorkeur:
    - geen vogelschroot toepassen zodat huismus onder de dakpannen kan komen **óf**
    - vogelschroot onder de 3e rij dakpannen plaatsen;
  - alternatief:
    - minimaal 2 geïntegreerde voorzieningen (IB GZ03 of IB GZ 04, beide Vivara Pro).
- gierzwaluw: per verstoorde nestlocatie
  - minimaal vijf permanente geïntegreerde voorzieningen: IB GZ03 of IB GZ 04, (beide Vivara Pro).

D7: zowel vleermuizen als huismus als gierzwaluw

Zie ook tabellen bij mitigatie bij werkzaamheden.

D7 - Vleermuizen: verblijfplaatsen, geen kraamkolonie; nestlocaties van huismus en gierzwaluw

Tijdelijke voorzieningen per verstoorde nestlocatie/verblijfplaats:
- ruim voor de aanvang van de werkzaamheden:
  - 5 nestkasten (NK GZ 08) per verstoorde nestlocatie van gierzwaluw;
- een half jaar actieve vleermuistijd voor start werkzaamheden per verstoorde verblijfplaats:
  - gewone dwergvleermuis: 4 kasten type Beaumaris Maxi (Vivara) per verstoorde verblijfplaats **óf** 2 kasten type Beaumaris Maxi plus 2 keramische Tichelaar-kasten (ook geschikt voor ruige dwergvleermuis) per verstoorde verblijfplaats;
  - ruige dwergvleermuis: 4 keramische Tichelaar-kasten per verstoorde verblijfplaats;
  - aan (blinde) gevels van naburige woonblokken;
  - binnen een straal van 200m van de oorspronkelijke verblijfplaatsen;
  - buiten de invloedssfeer van de handeling;
  - geen verlichting op de kasten.

Ongeschikt maken:
- (uiterlijk) april in jaar aanvang werkzaamheden:
  - (potentiële) nestlocaties gierzwaluw elk afzonderlijk ontoegankelijk maken door invliegopeningen af te dichten/timmeren en, bij openingen over langere lengtes onder bijv. dakranden, afdichten m.b.v. (vijver)folie.
- uiterlijk drie maanden voor aanvang werkzaamheden;
  - tijdelijke voorzieningen t.b.v. huismus: binnen 200m, 2 voorzieningen per verstoorde nestlocatie, nestkasten van het type NK GZ 08;
- minimaal week voorafgaand aan werkzaamheden, waarvan drie avonden (avondtemperatuur > 10℃):
  én in de periode medio september tot uiterlijk medio februari (na afloop oude broedseizoen en voor aanvang nieuwe broedseizoen huismus en gierzwaluw)
  én met in achtneming voldoende gewenningstijd:
  - ongeschikt maken voor huismus: onderste drie rijen pannen verwijderen én ruimte onder hoger gelegen pannen ontoegankelijk maken via tijdelijke (pan)latten.
  - 3 dagen daarna: ongeschikt maken (vleermuizen, gierzwaluw): daken overspannen met gladde folie;
  - na drie dagen na ongeschikt maken voor vleermuizen: check op vleermuisactiviteit:
    - geen activiteit: werkzaamheden kunnen aanvangen;
    - nog wel activiteit: voorzieningen controleren, waar nodig aanpassen en na opnieuw drie dagen nogmaals controleren.

Permanente voorzieningen per verstoorde nestlocatie/verblijfplaats:
- vleermuizen: minimaal vier permanente geïntegreerde voorzieningen per verstoorde verblijfplaats:
  - gewone dwergvleermuis: 4 kasten type IBVL01 (Vivara) per verstoorde verblijfplaats (tijdelijke voorziening) **óf** 2 kasten type IBVL01 plus 2 keramische Tichelaar-kasten (ook geschikt voor ruige dwergvleermuis) per verstoorde verblijfplaats;
  - ruige dwergvleermuis: 4 keramische Tichelaar-kasten per verstoorde verblijfplaats;
  - in plaats van het toepassen van bovengenoemde kant-en-klare voorzieningen kan ook tot inbouwmaatwerk worden besloten;
- huismus - per verstoorde nestlocatie:
  - voorkeur:
    - geen vogelschroot toepassen zodat huismus onder de dakpannen kan komen óf
    - vogelschroot onder de 3e rij dakpannen plaatsen;
  - alternatief:
    - minimaal 2 geïntegreerde voorzieningen (IB GZ03 of IB GZ 04, beide Vivara Pro).
- gierzwaluw:
  - minimaal vijf permanente geïntegreerde voorzieningen: IB GZ03 of IB GZ 04, (beide Vivara Pro).

GEVELWERKZAAMHEDEN (buitenschil of spouwmuurisolatie)

Voor werkzaamheden aan de kopgevel zijn drie scenario's (G1 t/m G3) mogelijk; voor werkzaamheden aan voor- of achtergevel is één scenario (G4) mogelijk.

G1 (kopgevel): uitsluitend vleermuizen

Zie ook tabellen bij mitigatie bij werkzaamheden.

G1 - Vleermuizen: geen kraamkolonie

Tijdelijke vleermuisvoorzieningen per verstoorde verblijfplaats:
- een half jaar actieve vleermuistijd voor start werkzaamheden:
  - gewone dwergvleermuis: 4 kasten type Beaumaris Maxi (Vivara) per verstoorde verblijfplaats **óf** 2 kasten type Beaumaris Maxi plus 2 keramische Tichelaar-kasten (ook geschikt voor ruige dwergvleermuis) per verstoorde verblijfplaats;
  - ruige dwergvleermuis: 4 keramische Tichelaar-kasten per verstoorde verblijfplaats;
  - aan (blinde) gevels van naburige woonblokken;
  - binnen een straal van 200m van de oorspronkelijke verblijfplaatsen;
  - buiten de invloedssfeer van de handeling;
  - geen verlichting op de kasten.

Ongeschikt maken van verblijfplaatsen:
- minimaal drie avonden (avondtemperatuur > 10℃):
  - (potentiële) in/uitvliegopeningen vleermuizen afflappen.
  - drie dagen na afflappen: check op vleermuissactiviteit:
    - geen activiteit: werkzaamheden kunnen aanvangen;
    - nog wel activiteit: voorzieningen controleren, waar nodig aanpassen en na opnieuw drie dagen nogmaals controleren.

Permanente voorzieningen per verstoorde verblijfplaats:
- vleermuizen: minimaal vier permanente geïntegreerde voorzieningen per verstoorde verblijfplaats:
  - gewone dwergvleermuis: 4 kasten type IBVL01 (Vivara) per verstoorde verblijfplaats (tijdelijke voorziening) **óf** 2 kasten type IBVL01 plus 2 keramische Tichelaar-kasten (ook geschikt voor ruige dwergvleermuis) per verstoorde verblijfplaats;
  - ruige dwergvleermuis: 4 keramische Tichelaar-kasten per verstoorde verblijfplaats;
  - in plaats van het toepassen van bovengenoemde kant-en-klare voorzieningen kan ook tot inbouwmaatwerk worden besloten in samenwerking met ecoloog.

G2 (kopgevel): uitsluitend gierzwaluw.

Zie ook tabellen bij mitigatie bij werkzaamheden.

Tijdelijke voorzieningen per verstoorde nestlocatie:
- één seizoen voor de aanvang van de werkzaamheden:
  - 5 nestkasten (NK GZ 08) per verstoorde nestlocatie;
- (uiterlijk) april in jaar aanvang werkzaamheden:
  - (potentiële) nestlocaties gierzwaluw elk afzonderlijk ontoegankelijk maken door invliegopeningen af te dichten/timmeren en, bij openingen over langere lengtes onder bijv. dakranden, afdichten m.b.v. (vijver)folie.

Permanente voorzieningen per verstoorde nestlocatie:

- gierzwaluw:
  - minimaal vijf permanente geïntegreerde voorzieningen: IB GZ03 of IB GZ 04, (beide Vivara Pro).

G3 (kopgevel): zowel vleermuizen als gierzwaluw, geen huismus

Zie ook tabellen bij mitigatie bij werkzaamheden.

G3 - Vleermuizen: verblijfplaatsen, geen kraamkolonie; nestlocatie(s) gierzwaluw

Tijdelijke voorzieningen per verstoorde verblijfplaats:
- een half jaar actieve vleermuistijd voor start werkzaamheden:
  - gewone dwergvleermuis: 4 kasten type Beaumaris Maxi (Vivara) per verstoorde verblijfplaats **óf** 2 kasten type Beaumaris Maxi plus 2 keramische Tichelaar-kasten (ook geschikt voor ruige dwergvleermuis) per verstoorde verblijfplaats;
  - ruige dwergvleermuis: 4 keramische Tichelaar-kasten per verstoorde verblijfplaats;
  - aan (blinde) gevels van naburige woonblokken;
  - binnen een straal van 200m van de oorspronkelijke verblijfplaatsen;
  - buiten de invloedssfeer van de handeling;
  - geen verlichting op de kasten.

Tijdelijke gierzwaluwvoorzieningen per verstoorde nestlocatie:
- ruim voor aanvang van de werkzaamheden:
  - 5 nestkasten (NK GZ 08) per verstoorde nestlocatie gierzwaluw;
- (uiterlijk) april in jaar aanvang werkzaamheden:
  - (potentiële) nestlocaties gierzwaluw elk afzonderlijk ontoegankelijk maken door invliegopeningen af te dichten/timmeren en, bij openingen over langere lengtes onder bijv. dakranden, afdichten m.b.v. (vijver)folie.

Ongeschikt maken:
- minimaal drie avonden (avondtemperatuur > 10℃):
  - (potentiële) in/uitvliegopeningen vleermuizen afflappen.
  - drie dagen na afflappen: check op vleermuissactiviteit:
    - geen activiteit: werkzaamheden kunnen aanvangen;
    - nog wel activiteit: voorzieningen controleren, waar nodig aanpassen en na opnieuw drie dagen nogmaals controleren.

Permanente voorzieningen per verstoorde verblijfplaats:
- vleermuizen: minimaal vier permanente geïntegreerde voorzieningen per verstoorde verblijfplaats:

Permanente gierzwaluwvoorzieningen per verstoorde nestlocatie:
- minimaal vijf permanente geïntegreerde voorzieningen: IB GZ03 of IB GZ 04, (beide Vivara Pro).

G4 (voor/achtergevel): uitsluitend vleermuizen

Zie ook tabellen bij mitigatie bij werkzaamheden.

G4 - Vleermuizen: verblijfplaatsen, geen kraamkolonie

Tijdelijke voorzieningen per verstoorde verblijfplaats:
- een half jaar actieve vleermuistijd voor start werkzaamheden:

- gewone dwergvleermuis: 4 kasten type Beaumaris Maxi (Vivara) per verstoorde verblijfplaats **óf** 2 kasten type Beaumaris Maxi plus 2 keramische Tichelaar-kasten (ook geschikt voor ruige dwergvleermuis) per verstoorde verblijfplaats;
- ruige dwergvleermuis: 4 keramische Tichelaar-kasten per verstoorde verblijfplaats;
- aan (blinde) gevels van naburige woonblokken;
- binnen een straal van 200m van de oorspronkelijke verblijfplaatsen;
- buiten de invloedssfeer van de handeling;
- geen verlichting op de kasten.

Ongeschikt maken:
- week vóór aanvang werkzaamheden: bij minimaal drie avonden met een avondtemperatuur > 10℃:
  - daken met vleermuisverblijfplaatsen overspannen met netten:
  - na drie dagen check op vleermuisactiviteit:
    - geen vleermuisactiviteit: werkzaamheden kunnen aanvangen;
    - nog wel vleermuisactiviteit: voorzieningen controleren, waar nodig aanpassen en na opnieuw drie dagen nogmaals controleren.

Permanente voorzieningen per verstoorde verblijfplaats:
- vleermuizen: minimaal vier permanente geïntegreerde voorzieningen per verstoorde verblijfplaats:
  - gewone dwergvleermuis: 4 kasten type IBVL01 (Vivara) per verstoorde verblijfplaats (tijdelijke voorziening) **óf** 2 kasten type IBVL01 plus 2 keramische Tichelaar-kasten (ook geschikt voor ruige dwergvleermuis) per verstoorde verblijfplaats;
  - ruige dwergvleermuis: 4 keramische Tichelaar-kasten per verstoorde verblijfplaats;
  - in plaats van het toepassen van bovengenoemde kant-en-klare voorzieningen kan ook tot inbouwmaatwerk worden besloten in overleg met de ecoloog.

KOZIJNEN VERVANGEN (geen spouwlatten, maar wel kieren tussen kozijn-muur)

Het vervangen van kozijnen is alleen bij voor- en achtergevels aan de orde; alleen als er géén spouwlatten en wél kieren zijn, is er een mogelijk effect op vleermuizen.

K1: uitsluitend vleermuizen

K1 - Vleermuizen: verblijfplaatsen, geen kraamkolonie

Zie ook tabellen bij mitigatie bij werkzaamheden.

Tijdelijke voorzieningen per verstoorde verblijfplaats:
- een half jaar actieve vleermuistijd voor start werkzaamheden:
  - gewone dwergvleermuis: 4 kasten type Beaumaris Maxi (Vivara) per verstoorde verblijfplaats **óf** 2 kasten type Beaumaris Maxi plus 2 keramische Tichelaar-kasten (ook geschikt voor ruige dwergvleermuis) per verstoorde verblijfplaats;
  - ruige dwergvleermuis: 4 keramische Tichelaar-kasten per verstoorde verblijfplaats;
  - aan (blinde) gevels van naburige woonblokken;
  - binnen een straal van 200m van de oorspronkelijke verblijfplaatsen;
  - buiten de invloedssfeer van de handeling;
  - geen verlichting op de kasten.

Ongeschikt maken:
- week vóór aanvang werkzaamheden: bij minimaal drie avonden met een avondtemperatuur > 10℃:
  - daken met vleermuisverblijfplaatsen overspannen met netten:
  - na drie dagen check op vleermuisactiviteit:

- geen vleermuisactiviteit: werkzaamheden kunnen aanvangen;
- nog wel vleermuisactiviteit: voorzieningen controleren, waar nodig aanpassen en na opnieuw drie dagen nogmaals controleren.

Permanente voorzieningen per verstoorde verblijfplaats:

- vleermuizen: minimaal vier permanente geïntegreerde voorzieningen per verstoorde verblijfplaats:
  - gewone dwergvleermuis: 4 kasten type IBVL01 (Vivara) per verstoorde verblijfplaats (tijdelijke voorziening) **óf** 2 kasten type IBVL01 plus 2 keramische Tichelaar-kasten (ook geschikt voor ruige dwergvleermuis) per verstoorde verblijfplaats;
  - ruige dwergvleermuis: 4 keramische Tichelaar-kasten per verstoorde verblijfplaats;
  - in plaats van het toepassen van bovengenoemde kant-en-klare voorzieningen kan ook tot inbouwmaatwerk worden besloten in overleg met de ecoloog.

NATUURHISTORISCHE GEGEVENS VAN DE WHEME

Inleiding

Ten behoeve van de geplande herontwikkeling van het gebied de Wheme heeft De Groene Ruimte BV een overzicht gemaakt van de tot dusver verzamelde natuurgegevens van het gebied uit het recente verleden. De gegevens zijn afkomstig van de gemeente Arnhem. De verzamelde gegevens zijn afkomstig van RAVON; KNNV; VZZ; derden en (in 2005 en 2006) met name van De Groene Ruimte in opdracht van de gemeente. Het overzicht is niet volledig voor alle soortengroepen. Wel kan worden gesteld dat het op het gebied van beschermde soorten redelijk volledig is.
Doel van dit overzicht is om een indruk te krijgen met welke natuurwaarden bij toekomstige ontwikkelingen in de Wheme rekening gehouden moet worden.
Op basis van het overzicht kan voor 2007 een plan worden gemaakt waarmee de hiaten in kennis ten aanzien van de natuurwaarden kunnen worden aangevuld. Hierbij moet gericht worden gezocht naar kennis die behulpzaam kan zijn bij het beter beschermen van de aanwezige natuurwaarden.

De Wheme bestaat uit plassen die ontstaan zijn door kleiwinning. Aan het bodemoppervlak van het gebied ligt met name zand dat ooit door de Nederrijn is afgezet. Het gebied is in eigendom van de gemeente Arnhem. Er wordt al enige tijd geen beheer uitgevoerd. In warme zomers kan de helft van de kleinere plassen droogvallen.
In het bestemmingsplan is de Wheme aangewezen onderdeel van de EHS. Binnen de EHS heeft het de bestemming natuur.
In het Groenplan Arnhem is de Wheme aangewezen als deels natuurkern (in een strook van ongeveer 150 m langs de Pleijweg) en voor het overige als natuurzone. In de natuurzone sprake zijn van natuurvriendelijke oevers en moet het beheer zijn gericht op Grote karekiet en Kamsalamander. In de natuurkern moet volgens het Groenplan naast de natuurwaarden uit de natuurzone sprake zijn van open water overgaand in moeraszone. Hier moet soorten als Ringslang, Rietzanger en Watergentiaan een plek vinden. In het hele gebied moet de Kleine karekiet zich thuisvoelen.

Plangebied (foto Google-Earth)

Flora

In de Wheme (ook wel Immerloo-noord genoemd) zijn verschillende beschermde planten gevonden. Natuurloket meldt vier soorten van tabel 1 en één soort van tabel 2. Tijdens de flora-inventarisatie in 2006 zijn van deze vijf soorten er vier aangetroffen: Rietorchis, Grote kaardenbol, Zwanenbloem en Brede wespenorchis.
De Rietorchis is de enige streng beschermde soort (tabel 2) die in het gebied is gevonden. Van deze soort is slechts één exemplaar aangetroffen in het noordoosten van het gebied, langs de oever van een plas in het noordwesten.
De Grote kaardenbol, Zwanenbloem en Brede wespenorchis staan in tabel 1 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten geldt een automatische ontheffing.
De Grote kaardenbol is op een tweetal locaties in het westelijk deel van de Wheme aangetroffen. De Zwanenbloem komt op een aantal plaatsen voor langs de sloot die ten noorden van de Wheme ligt. De Brede wespenorchis is talrijk aangetroffen in de groenstrook langs de Pleijweg. Langs de Pleijweg is de vegetatie plaatselijk ondoordringbaar door een weelderige groei van Bosrank.

In de Wheme komen uiteenlopende types vegetaties voor maar nergens komt een zeldzaam vegetatietype voor. Tussen de kleinere meertjes is op een enkele plek een vochtige schrale graslandvegetatie aanwezig met Echte koekoeksbloem en de eerder genoemde Rietorchis. Mogelijk is deze vegetatie zich nog aan het ontwikkelen. Ook is op een locatie aan de noordoostzijde van et de grote plas een droge graslandvegetatie met Goudhaver en Kamgras aangetroffen. Langs de oevers van de watertjes komt voornamelijk een monotone rietvegetatie voor, maar ook hier ontwikkelen zicht plaatselijk meer gevarieerde vegetaties. In 2004 heeft de KNNV hier Slijkgroen en Klein vlooienkruid gevonden, deze zijn in 2006 niet teruggevonden. De waterplantenvegetatie is weinig bijzonder of gevarieerd. In enkele van de kleinere plassen komen kranswiervelden voor met onder andere Gewoon kransblad (*Chara vulgaris*). De grote plas heeft aanleg voor een sterke groei van blauwalgen.

Tussen de wateren in het oostelijk gedeelte nabij de Orionsingel zijn droge zandige stukken met een heel schrale vegetatie. Een bijzonder voorbeeld hiervan is een vetplantenvegetatie in het westen van het gebied op een strandje. Hier staan Wit vetkruid, Tripmadam en Muurpeper en tussen de vetplanten staat hier en daar ook Zeepkruid. In 2004 heeft de KNNV in een schrale droge vegetatie Goudhaver gevonden.

Van mossen, korstmossen en paddestoelen zijn geen gegevens bekend. Deze soortengroepen bevatten geen beschermde soorten, maar wellicht komen er Rode lijstsoorten uit deze groepen in de Wheme voor.

Zoogdieren

Vleermuizen

De Wheme vormt voor vleermuizen een belangrijk jachtgebied. De Gewone dwergvleermuis is hierbij de algemeenste soort. Er loopt een vliegroute van Gewone dwergvleermuis en mogelijk andere soorten als Laatvlieger vanaf het noorden van Malburgen (via Wederikstraat en Wederikpad over het schoolterrein) naar de Wheme. De dieren vliegen 's avonds aan en 's ochtends weer terug. Waarschijnlijk jaagt een deel van deze dieren ook ten zuiden van de Pleijweg.
In de flats aan de Orionsingel is in 2006 een kraamkolonie van de Gewone dwergvleermuis gevonden met ten minste 20 dieren. In de flats aan de Eimersingel-Oost (met name Brandenburgse plein) huizen ook Gewone dwergvleermuizen, mogelijk is hier ook een kraamkolonie van tientallen dieren.
Naast Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger zijn jagend waargenomen: Rosse vleermuis, Ruige dwergvleermuis en Watervleermuis. Meervleermuizen worden hier ook jagend verwacht, maar zijn nog niet vastgesteld; de soort werd in 2006 wel regelmatig boven de Rijn waargenomen. Daarnaast zou in het gebied ook de Gewone grootoorvleermuis, Gewone baardvleermuis en de Franjestaart

voor kunnen komen, maar deze zijn (nog) niet vastgesteld. Gewone grootoorvleermuis en Franjestaart stellen weer enigszins andere eisen aan het jachtbiotoop dan de al waargenomen soorten en hun aanwezigheid kan dus van belang zijn bij de her-inrichting van het gebied.

In de Wheme zijn tot dusver weinig voor boombewonende vleermuizen geschikte holtes gevonden. De bomen zijn hiervoor over het algemeen te jong. In sommige wilgen zouden deze holtes wel aanwezig kunnen zijn. Langs het fietspad aan de noord-oostrand van de Wheme zijn enkele oude lindebomen mogelijk geschikt. Hier zijn tot dusver geen vleermuizen in aangetroffen. Aangezien wilgen het snelst door spechten worden gebruikt als nestplaats zijn wilgen en bomen met loshangende schors de meest voor de hand liggende kandidaten voor boombewonende vleermuizen. In 2007 zal nader worden gezocht naar verblijfplaatsen van vleermuizen in bomen.

Overige streng beschermde zoogdieren

De Waterspitsmuis komt in de streek voor, maar wordt in Malburgen in principe niet verwacht. De plassen in de Wheme horen niet tot de optimum biotoopomstandigheden voor deze soort.

Overige minder beschermde zoogdieren.

In alle zandige gebieden rond de Wheme komen Konijnen voor. Er zijn tenminste 40 volwassen Konijnen in het gebied aanwezig.
De Haas komt mogelijk incidenteel in het gebied voor. Bij de Ir. Molsweg (nabij waterzuivering) is in 2006 de dichtbijzijnde Haas waargenomen.
De Egel komt in de omgeving voor en is in 2006 aan de noodwestzijde van de Wheme door de beheerder waargenomen (gegevens VZZ). De soort is in 2006 bij het tunneltje aan de Ir. Molsweg aangetroffen en een dood dier werd op de Pleijweg ter hoogte van de Wheme gezien in hetzelfde jaar.

De Bosmuis en Mol zijn in de Wheme waargenomen. De Veldmuis komt waarschijnlijk voor langs de Pleijweg, de Orionsingel en rond de volkstuinen. Langs de Pleijweg zou ook de Aardmuis voor kunnen komen; de ruige grasvegetaties zijn geschikt voor deze soort. De soort is van braakbalgegevens uit het Immerloopark bekend (Vlerk).
In de groenstrook zijn aanwijzingen gevonden dat hier Rosse woelmuis voorkomt. De Rosse woelmuis is inderdaad gevonden in braakballen van de Ransuil in het Immerloopark (Vlerk).
De Dwergmuis wordt ook in de Wheme verwacht; de soort is in Malburgen bij de Stadsblokken in 2006 aangetroffen en is uit het Immerloopark bekend (DGR, Vlerk). en nabij de grangen 3
De Gewone bosspitsmuis die in Malburgen voorkomt wordt ook in de Wheme verwacht. De Dwegspitsmuis wordt ook verwacht en de Huisspitsmuis komt voor in Malburgen en zeker ook in de Wheme.
De Woelrat wordt met name verwacht in de sloten rond de Wheme; de soort is bekend uit het Immerloopark (vlerk 1996). Ook de Bruine rat en de Muskusrat zullen zeker voorkomen (beiden niet beschermd).

De Vos komt in het oosten van Malburgen, met name in de uiterwaarden onregelmatig voor. Rond de Wheme worden zeker Wezel en Hermelijn verwacht. Bunzingen komen voor in het westen van Malburgen en worden ook in de Wheme verwacht.

Vogels

In de Wheme broeden tussen de dertig en veertig vogelsoorten.
In 2006 en waarschijnlijk ook in 2005 heeft in de Wheme de Buidelmees gebroed. Er zijn twee nesten gevonden waarvan er één niet afgemaakt is, in de tweede is gebroed.

De volgende Rode lijstsoorten maken in het broedseizoen van het gebied gebruik: Groene specht, Koekoek, Ransuil, Matkop. Het is niet zeker of de eerste drie soorten in het gebied broeden; mogelijk broeden ze in de buurt bijvoorbeeld ten zuiden van de Pleijweg. De Ransuil is bijvoorbeeld vooral bekend uit het Immerloopark ten zuiden van de Pleijweg (bron: VWG Arnhem). In dit park is ook een roestplaats van Ransuilen (Vlerk). De IJsvogel is in de Wheme waargenomen, maar er zijn hier geen broedgevallen bekend.

Opvallend is het grote aantal Grauwe ganzen en Kleine karekieten dat in het gebied broedt. Verder broedden er Rietgors, Grote lijster en mogelijk Fuut, Tafeleend en Kuifeend. Het broedsucces van de Fuut is waarschijnlijk matig op de plassen.
De Knobbelzwaan heeft er ook gebroed. De Sperwer jaagt veel in het gebied. De horsten bevinden zich verder van de Wheme af. Dat geldt ook voor Buizerd.
Gierzwaluwen uit de wijk komen boven de grote plas jagen. Ook is er een slaapplaats voor Spreeuwen.
Grote karekiet en Rietzanger zijn in de Wheme niet als broedvogel waargenomen. Wel is de Rietzanger in Meinerswijk als broedvogel bekend.

Er zijn tot dusver geen spechtenholtes in bomen in de Wheme ontdekt. Deze worden wel verwacht omdat er tenminste twee territoria van de Grote bonte specht aan weerszijden van de Wheme zijn gevonden in 2006. Een nadere inspectie van bomen met spechtenholtes is noodzakelijk.

Amfibieën en reptielen

De Wheme is een belangrijk voortplantingsgebied voor amfibieën. Er is een grote amfibieënpoel en ook de oevers van het grote meer en de kleinere meren en de sloot ten noorden van de Wheme zijn in trek bij amfibieën.
In de Wheme zijn zes soorten amfibieën aangetroffen te weten Gewone pad, Bruine kikker, Kleine watersalamander, Middelste groene kikker, Kamsalamander en Rugstreeppad. De Rugstreeppad is er in 1999 aangetroffen, maar de laatste jaren niet meer. Het gebied is momenteel mogelijk te weinig dynamisch voor de soort. De eerste drie soorten komen talrijk voor ook in de sloten rond het gebied. De Middelste groene kikker is vooral talrijk in de kleinere plassen, met name in een ondiepe poel in het midden van het plassengebied waarin ook de twee salamandersoorten paaien.
De Kleine watersalamander en Kamsalamander paaien beide veelvuldig in de genoemde ondiepe poel nabij de grote plas. Omdat volwassen Kamsalamanders nog niet zijn aangetroffen buiten deze poel is niet duidelijk waar het landbiotoop is. Naar verwachting zijn dit de groenstrook langs de Pleijweg of in vochtige wilgenstruwelen rond de plassen.
De Kamsalamander is een streng beschermde soort uit tabel 3 van de FF-wet. De Gemeente Arnhem heeft voor deze soort een ontheffing tot 2011. Het verwijderen van deze populatie zou het einde kunnen betekenen voor de Kamsalamder in de hele wijk Malburgen. De populatie in de Bakenhof is door de ruimtelijke ontwikkelingen waarschijnlijk volledig verloren gegaan.
De Gewone pad paait in de kleinere plassen en er werden in vijf van die plassen enorme aantallen kikkervisjes van de soort aangetroffen in 2005. De Bruine kikker paait in mindere mate in het gebied. De Middelste groene kikker of Bastaardkikker paait met name in de amfibieënpoel. In alle wateren leven groene kikkers, mogelijk zijn er in de grotere plassen ook zuivere Meerkikkers aanwezig.

In de Wheme zou naast de Middelste groene kikker komt waarschijnlijk ook de Meerkikker voor in de grotere plassen en in de sloten ten noorden van het gebied. Er zijn kikkers gezien die kenmerken van deze soort hadden.

Op ongeveer een kilometer afstand van de Wheme is tussen de woonwijken Vredenburg en Rijkerswoerd in 2005 de Vroedmeesterpad aangetroffen. Deze zeldzame soort is niet bekend uit het plangebied en er is hier mogelijk sprake van een enkel al dan niet opzettelijk geïntroduceerd dier. Op

dezelfde locatie komt ook de Kamsalamander voor (gegevens RAVON). De Vroedmeesterpad is op de genoemde locatie in 2006 niet meer aangetroffen.

Er zijn in Malburgen geen wilde reptielen aangetroffen. In één van de vijvers is een verwilderde Roodwangschildpad aangetroffen. De Ringslang wordt in de Wheme niet verwacht. De soort komt bij Arnhem niet ten zuiden van de Rijn voor.

Vissen

Volgens het natuurloket is het betreffende kilometerhok redelijk op vissoorten onderzocht. Er werden geen beschermde of Rode lijst soorten onder vissen aangetroffen.
In Malburgen -West zijn in de sloten bij het leegpompen de volgende soorten gevonden: Blankvoorn, Rietvoorn, Alver, Zeelt, Karper, Kroeskarper, Baars en Snoek. Brasems zijn nog niet aangetroffen bij deze sloten.
In de Wheme worden geen beschermde vissoorten verwacht, maar ze zijn niet geheel uit te sluiten. Voor modderkruipers lijkt het gebied ongeschikt. Ten zuiden van Malburgen komen Kleine en Grote modderkruiper wel voor. Dat geldt ook voor de Bittervoorn, maar ook deze soort wordt niet verwacht door het ontbreken van de mosselen Unionidae.
Veel van de kleinere plassen wekken de indruk erg arm aan vissoorten te zijn. Wel is hier Baars waargenomen. Ook de grote plas lijkt niet rijk aan vis.

Dagvlinders

In de Wheme zijn geen beschermde soorten aangetroffen. De volgende (algemene) soorten zijn aangetroffen:
Icarus blauwtje, Boomblauwtje, Atalanta, Dagpauwoog, Groot koolwitje, Kleine vos, Distelvlinder, Gehakkelde aurelia, Zwartsprietdikkopje, Landkaartje, Citroenvlinder, Oranjetipje. In de omgeving komt de Rode lijstsoort het Bruin blauwtje voor.

Nabij stadblokken is ook de Rode lijstsoort Sleedoornpage aangetroffen. Door het ontbreken van Sleedoorns in het plangebied wordt deze soort niet verwacht.
De Konninginnepage zou in het plangebied als passant voor kunnen komen, de soort wordt immers jaarlijks gezien in de omgeving. Van een zich voortplantende populatie is geen sprake. Hetzelfde geldt voor de Rouwmantel in jaren dat deze soort veel ons land binnentrekt.

Libellen

Het gebied is geschikt voor een aantal algemene libellensoorten. Het is redelijk onderzocht op libellen. Er is één Rode lijstsoort (kwetsbaar) aangetroffen, mogelijk de Glassnijder of Vroege glazenmaker.
De Gewone oeverlibel en Kleine glazenmaker zijn talrijk waargenomen. De Grote keizerlibel wordt in Malburgen veel waargenomen en plant er zich voort.
In de uiterwaarden van Malburgen is in 2006 de Vuurlibel waargenomen.
Er zijn geen beschermde libellensoorten aangetroffen en deze worden ook niet verwacht.

Waterkevers

Aangezien in Meinerswijk de Gestreepte waterroofkever is waargenomen bestaat er een kans dat deze soort ook in de Wheme voorkomt. Daartoe is nader onderzoek nodig.

Overige diersoorten

Er zijn geen gegevens bekend. Er worden geen Rode lijstsoorten van sprinkhanen en krekels verwacht. Wellicht komen er enkele Rode lijstsoorten uit de volgende groepen voor: kokerjuffers, bijen, haften, land- en zoetwaterweekdieren, platwormen.

Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

In het gebied komt de Rietorchis voor als enige streng beschermde plantensoort.

De Wheme is van groot belang als voedselgebied voor vleermuizen. Bij ontwikkelingen in het gebied moet erop worden toegezien dat deze functie in stand blijft.

De Wheme is van groot belang voor amfibieën. Ten minste vijf soorten planten er zich voort. De Kamsalamander plant zich voort in een belangrijke poel in het zuiden van het gebied. Dit is mogelijk de laatste populatie in de wijk Malburgen. Daarom moet deze populatie worden behouden. Dit kan alleen als bij de ruimtelijke ontwikkelingen in het gebied de huidige poel wordt behouden en verbinding houdt met de groenstucturen in het gebied. Een eventuele nieuwe poel kan worden gevormd worden maar dit moet in langzame overgang met de bestaande poel gebeuren.
Het is een belangrijk paaigebied voor de Gewone pad, Middelste groene kikker, Kleine watersalamander en Bruine kikker.

Het gebied is een belangrijk broedgebied voor vogels. Een bijzondere soort is hierbij de Buidelmees, die wordt aangetrokken door het wilgenstruweel in een waterrijke omgeving.

De aquatische flora van met name de grote plas is weinig bijzonder.

Aanbevelingen

- Er moet nog specifiek worden onderzocht hoe de verspreiding van de Kamsalamander in het gebied is. Hierbij is het van belang te weten waar de salamanders zich buiten het voortplantingsseizoen zich ophouden.

- Ten aanzien van vleermuizen zijn ongeveer een vijftal bezoeken nodig (zo mogelijk met twee vleermuiswerkers) om vast te stellen waar de vliegroutes precies gelokaliseerd zijn. Daarnaast moeten bomen met geschikte holtes worden gecontroleerd op aanwezigheid van boombewomende soorten. Daartoe is een (holle)bomencheck nodig in de winter of het vroege voorjaar. Ook zal worden gezocht of Meervleermuis en andere niet eerder aangetroffen soorten in het gebied jagen.

- Vissoorten zijn onvoldoende onderzocht, daarom zullen enkele rondes worden besteed aan het zoeken naar beschermde vissoorten.

- In combinatie met vissen kan worden gezocht naar de beschermde Gestreepte waterroofkever.

- In mei/juni kan een ronde worden besteed aan het zoeken naar streng beschermde plantensoorten, als Rietorchis.

Literatuur

N. Kwint, J. Schoppers. 1995. Voedsel van de Ransuil op twee slaapplaatsen bij Arnhem in het voorjaar van 1995. Vlerk, Vogelwerkgroep Arnhem.

J. Schoppers 1996. Broedvogels van Malburgen en Immerloo in 1996. Vogelwerkgroep Arnhem rapport 96-1. VWG Arnhem en omstreken, Arnhem.

Bronnen

RAVON
gemeente Arnhem
VZZ
De Groene Ruimte BV
KNNV

Bijlage 1: broedvogels, zoogdieren, amfibieën, vissen. Gegevens uit de Wheme (plangebied zie boven).

Lijst broedvogels uit 2006:

Boomkruiper
Buizerd (broedde in nabijheid)
Buidelmees
Ekster
Heggenmus
Houtduif
Fazant
Fitis
Fuut
Grauwe gans
Grasmus
Groene specht (broedde in nabijheid)
Grote bonte specht
Grote lijster
Kleine karekiet
Knobbelzwaan
Koolmees
Koekoek
Meerkoet
Merel
Pimpelmees
Rietgors
Roodborst
Scholekster
Soepeend
Staartmees
Tjiftjaf
Tuinfluiter
Vlaamse gaai
Waterhoen
Wilde eend
Winterkoning
Zanglijster
Zwartkop
Zwarte kraai

Zoogdieren

Egel
Mol
Huisspitsmuis
Gewone dwergvleermuis
Ruige dwergvleermuis
Rosse vleermuis
Watervleermuis
Laatvlieger
Konijn
Haas
Rosse woelmuis

Woelrat
Veldmuis
Bosmuis

Amfibieën

Gewone pad
Bruine kikker
Middelste groene kikker
Kleine watersalamander
Kamsalamander

Vissen

Blankvoorn
Rietvoorn
Zeelt
Alver
Karper
Kroeskarper
Baars
Snoek

Bijlage 2.: Locatie amfibieënpoel waarin diverse soorten waaronder de Kamsalamander paaien.

Bureauonderzoek en Verkennend Booronderzoek Archeologie

Plangebied Whemedreef te Arnhem, gemeente Arnhem

Opdrachtgever
Volkshuisvesting Arnhem
T.a.v. dhr. G.J. Maas
Projectleider Vastgoedontwikkeling
Postbus 5229
6802 EE Arnhem

Projectnummer
202620

Kenmerk
EBM/ALG/HAMA/202620

Eindredactie/kwaliteitscontrole	Paraaf	Datum
Drs. E.E.A. van der Kuijl		06-02-2020

Hamaland Advies Vof, Ambachtsweg 9b, 7021 BT Zelhem, t. 06-51873933

Colofon

Opdrachtgever	Volkshuisvesting Arnhem
Project	Bureauonderzoek en verkennend booronderzoek Archeologie Plangebied Whemedreef te Arnhem
Projectnummer	202620
Titel	Bureauonderzoek en verkennend booronderzoek Archeologie Plangebied Whemedreef te Arnhem, gemeente Arnhem
Datum en versie	06-02-2020, Versie 1.2 (concept)
Auteurs	Mw.. E. Bosman MA en drs. E.E.A. van der Kuijl
Eindredactie	Drs. E.E.A. van der Kuijl (senior KNA archeoloog / senior KNA prospector)
Afbeelding voorzijde:	*luchtfoto van het plangebied Bron: maps.google.nl*

Inhoud

0. Samenvatting 4
1. Inleiding 6
1.1 Inleiding en onderzoekskader 6
1.2 Doel en vraagstelling van het bureauonderzoek 7
1.3 Werkwijze Bureauonderzoek 8
1.4 Beleidskaders 8
1.5 Administratieve gegevens 11
2 Bureauonderzoek en verwachtingsmodel 12
2.1 Landschapsgenese 12
2.2 Historische ontwikkeling van Arnhem en het plangebied 18
2.3 Archeologische waarden 25
2.5 Archeologisch verwachtingsmodel 26
3. Booronderzoek 29
3.1 Werkwijze Booronderzoek 29
3.2 Resultaten 29
4 Conclusie en aanbeveling 33
4.1 Conclusie 33
4.2 Selectieadvies 34
4.3 Voorbehoud 34
Gebruikte literatuur 35
BIJLAGEN 37

0. Samenvatting

Inleiding
Hamaland Advies heeft in opdracht van Volkshuisvesting Arnhem een archeologisch bureauonderzoek en een verkennend booronderzoek verricht voor het plangebied Whemedreef in Arnhem (zie Afbeelding 1). Aanleiding voor het onderzoek is de geplande bouw van 39 grondgebonden woningen en 21 appartementen. Het plangebied is langwerpig van vorm en ligt in de bebouwde kom van Arnhem. Het plangebied wordt ten noorden begrensd door De Whemedreef, ten zuiden door de Eimersweide, ten westen door het Immerlooplein en ten oosten door Immerloo II. De oppervlakte bedraagt na berekening ca. 2,8 ha.

Het plangebied heeft een middelhoge archeologische verwachtingswaarde op de archeologische maatregelenkaart van gemeente Arnhem. Archeologisch vooronderzoek is noodzakelijk bij een verstoringsoppervlakte groter dan 500 m^2 en dieper dan 40 cm-mv. Het uitgevoerde onderzoek bestaat uit een KNA conform bureauonderzoek (SIKB BRL protocol 4002) en een inventariserend veldonderzoek (verkennende fase) middels boringen (verkennende fase, SIKB BRL protocol 4003) om de mate van intactheid van de bodem en de samenstelling van de bodem te toetsen.

Conclusie Bureauonderzoek
Op grond van de bestudeerde bronnen blijkt dat het plangebied is gelegen op een stroomrug van de Neder-Rijn van vóór de bedijking. Ten noorden van het plangebied is sprake van stroomgordelafzettingen van de Oude IJssel (overloop van de Rijn) In deze stroomrugafzettingen heeft zich vermoedelijk een kalkhoudende poldervaaggrond of een kalkhoudende ooivaaggrond ontwikkeld. Wel moet worden bestudeerd in hoeverre deze nog intact is, aangezien het plangebied bij de aanleg van de woonwijk door afgraven verlaagd is. Dit bleek ook uit de eerdere onderzoeken in de directe omgeving van het plangebied waar de bodem verstoord bleek te zijn tot minimaal 1.5 m-mv en tot maximaal 1.30 m-mv. Daarnaast bleek uit de onderzoeken dat de ondergrond in het plangebied gevormd is in een nat en dynamisch milieu, dat mogelijk te nat was voor bewoning. Indien in de ondergrond oever- en beddingafzettingen aanwezig zijn van de Neder-Rijnstroomgordel, dan zijn er archeologische resten van de IJzertijd tot Nieuw Tijd te verwachten. Indien sprake is van komafzettingen, dan geldt een lage archeologische verwachting voor deze periode. Er is een middelhoge verwachting voor archeologische waarden uit de middeleeuwen na de bedijking in de 13^e eeuw. Daarnaast bevind het plangebied zich in de zone waar tijdens de Tweede Wereldoorlog operatie Market Garden heeft plaatsgevonden. Hierdoor is de verwachting hoog dat er resten uit de Tweede Wereldoorlog aangetroffen kunnen worden. Hierbij moet worden vermeld dat voorafgaand aan gravend onderzoek een explosievenonderzoek conform de WSCS-OCE noodzakelijk is om het plangebied vrij te geven van explosieven, aangezien de CE-kaart van de gemeente Arnhem de zone aanmerkt als verhoogde kans op het aantreffen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog. Het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek is echter wel mogelijk zonder aanvullend onderzoek naar CE.

In overleg met de gemeentelijk archeoloog is afgesproken om verspreid over het plangebied 5 verkennende controleboringen te zetten om de onderzoeksresultaten van het booronderzoek uit 2001 te kunnen verifiëren. De maximale boordiepte bedraagt 4 m-mv. Voorafgaand aan het booronderzoek is een Plan van Aanpak opgesteld, dat op 28 januari 2020 getoetst en akkoord bevonden is door dhr. M. Defilet (gemeentelijk archeoloog)[1].

1 Bosman en Van der Kuijl 2020.

Conclusie booronderzoek
Uit de resultaten van de verkennende boringen blijkt dat in alle boringen onder de graszode subrecent geroerde lagen met bouwpuin en plastic aanwezig zijn. Onder die lagen komen drie typen bodemprofielen voor, namelijk:

- Kom- op oeverafzettingen
- Oever- op bedding- op oeverafzettingen
- Oeverafzettingen op geulafzettingen

De minimale vastgestelde verstoringsdiepte bedraagt 90 cm-mv en de maximale verstoringsdiepte bedraagt 320 cm-mv. Deze verstoring is ontstaan bij de sloop van de voormalige bebouwing in het plangebied. In boring 2 en 3 zijn komafzettingen op oeverafzettingen aangetroffen op een minimale diepte van 235 cm-mv en de laagovergangen zijn geleidelijk. De komafzettingen bestaan uit ongerijpte en matig gerijpte klei met schelpresten welke behoren tot de Formatie van Echteld. De oeverafzettingen bestaan uit grijze matig gerijpte zandige klei met schelpresten. Deze behoren eveneens tot de Formatie van Echteld. In boring 1 en 4 zijn eveneens oeverafzettingen aangetroffen, maar de komafzettingen ontbreken hier.

In boring 1 zijn onder de oeverafzettingen op een diepte van 320 cm-mv beddingafzettingen aangetroffen. De beddingafzettingen worden gekenmerkt door een afwisseling van dunne laagjes ongerijpte klei en fijn siltig zand, in dikte variërend tussen 4 en 8 mm. Onder deze beddingafzettingen zijn weer oeverafzettingen aanwezig. In boring 4 bestaat de basis van het bodemprofiel uit grof rivierzand (zandmediaan 450 µm) met grind, die als geulafzettingen van de Formatie van Kreftenheye zijn geïnterpreteerd. Deze afzettingen ontbreken in de overige boringen.

Selectieadvies
Vervolgonderzoek wordt niet noodzakelijk geacht. Behalve dat er in het plangebied sprake is van een diepe bodemverstoring is onder deze verstoring sprake van een natuurlijk profielverloop met sedimenten die binnen een kronkelwaardsysteem zijn gevormd. Als gevolg van een nat en dynamisch milieu was het plangebied in het verleden daardoor waarschijnlijk niet erg aantrekkelijk voor permanente bewoning. De kans dat met de voorgenomen bodemingrepen archeologische vindplaatsen verloren gaan is nihil.

Voorbehoud
Wij wijzen erop dat het selectiebesluit van het bevoegd gezag af kan wijken van het selectieadvies.

Het uitgevoerde onderzoek is op zorgvuldige wijze verricht volgens de algemeen gebruikelijke inzichten en methoden. Het archeologisch onderzoek is erop gericht om de kans op het aantreffen dan wel vernietigen van archeologische waarden bij bouwwerkzaamheden in het plangebied te verkleinen.

Verder dient te allen tijde bij het afgeven van een omgevingsvergunning de wettelijke meldingsplicht (ex artikel 5.10 en 5.11 van de Erfgoedwet) kenbaar te worden gemaakt, om het documenteren van toevalsvondsten te garanderen: '*Degene die anders dan bij het doen van opgravingen een zaak vindt waarvan hij weet dan wel redelijkerwijs moet vermoeden dat het een monument is (in roerende of onroerende zin), meldt die zaak zo spoedig mogelijk bij onze minister*'. Deze aangifte dient te gebeuren bij de gemeentelijk archeoloog van Arnhem (e-mail: martijn.defilet@arnhem.nl).

1. Inleiding

1.1 Inleiding en onderzoekskader

Hamaland Advies heeft in opdracht van Volkshuisvesting Arnhem een archeologisch bureauonderzoek en een verkennend booronderzoek verricht voor het plangebied Whemedreef in Arnhem (afbeelding 1). Aanleiding voor het onderzoek is de geplande bouw van 39 grondgebonden woningen en 21 appartementen door Volkshuisvesting Arnhem. Het plangebied is langwerpig van vorm en ligt in de bebouwde kom van Arnhem. Het plangebied wordt ten noorden begrensd door De Whemedreef, ten zuiden door de Eimersweide, ten westen door Immerlooplein en ten oosten door Immerloo II. De oppervlakte bedraagt na berekening ca. 28.080 m^2.

Het plangebied heeft een middelhoge archeologische verwachtingswaarde op de archeologische maatregelenkaart van gemeente Arnhem. Archeologisch vooronderzoek is noodzakelijk bij een verstoringsoppervlakte groter dan 500 m^2 en dieper dan 40 cm-mv. Het uitgevoerde onderzoek bestaat uit een KNA conform bureauonderzoek (SIKB BRL protocol 4002) en een inventariserend veldonderzoek (verkennende fase) middels boringen (verkennende fase) (SIKB BRL protocol 4003) om de mate van intactheid van de bodem en de samenstelling van de bodem te toetsen. Het onderzoek is tevens uitgevoerd conform het Handboek Archeologie voor de Regio Arnhem.

De resultaten en aanbevelingen uit deze rapportage zullen getoetst worden door het bevoegd gezag, gemeente Arnhem, en diens adviseur, dhr. M. Defilet (gemeentelijk archeoloog) getoetst.

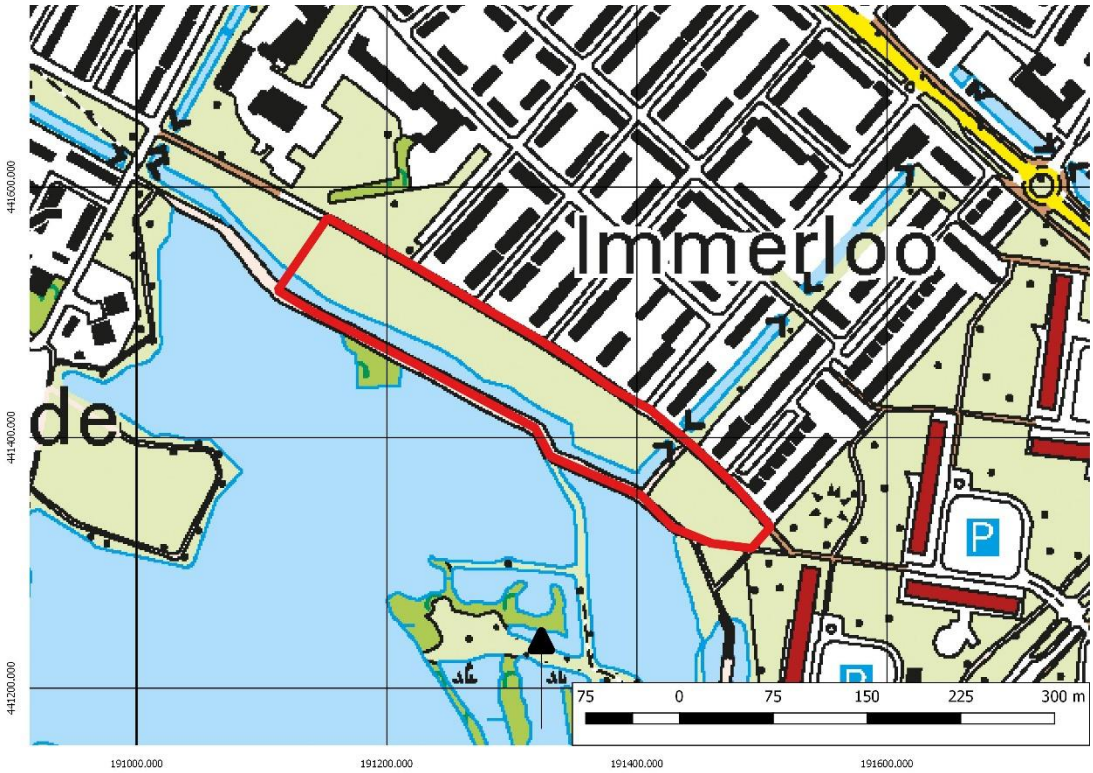

Afbeelding 1: Uitsnede uit de topografische kaart met het plangebied in het rode kader (bron: Pdok)

1.2 Doel en vraagstelling van het bureauonderzoek

Het doel van het bureauonderzoek is het verkrijgen van inzicht in de bekende en te verwachten archeologische waarden in- en om het plangebied. Op basis van de verworven informatie wordt een archeologisch verwachtingsmodel voor de onderzoekslocatie opgesteld. Om deze doelstelling te realiseren, zijn de volgende onderzoeksvragen opgesteld[2]:

Bureauonderzoek
1. Wat is de aard (ontstaanswijze en classificatie), diepteligging, genese en gaafheid van natuurlijke bodemhorizonten en natuurlijke afzettingen in het omringende (binnen een afstand tot ca. 200 m van de onderzoekslocatie) gebied?
2. Wat is de aard (ontstaanswijze), diepteligging, genese, gaafheid, dikte, en omvang van eventueel in het omringende gebied voorkomende afdekkende lagen en de (geschatte) ouderdom daarvan (plaggendek, stuifzandlaag, colluvium, kleidek, afvallaag, ophogingslaag)?
3. Wat is het historisch landgebruik van de onderzoekslocatie en het omringende gebied geweest.
4. Welke gegevens met betrekking tot archeologische complexen ('waarnemingen' inclusief uitkomsten historisch kaartonderzoek) zijn reeds binnen het onderzoeksgebied en/of binnen de landschappelijke eenheden rondom de onderzoekslocatie bekend? Vermeld per vondst- en/of spoorcomplex minimaal:
a) bronvermelding (onderzoeksrapportages, ARCHIS-gegevens)
b) de materiaalcategorie
c) ouderdom
d) ruimtelijke (geografische) verspreiding
e) stratigrafische verspreiding (diepteligging en/of dikte vondstlaag)
f) fragmentatie
5. Welke natuurlijke formatieprocessen (sedimentatie, erosie, laterale verplaatsing, bodemvorming, degradatie e.d.) hebben een rol gespeeld in het onderzoeksgebied?
6. Met welke culturele formatieprocessen (grondbewerking, bemesting, ophoging, betreding, percelering, [de-]constructie, materiaaltypen, materiaalgebruik en materiaaldepositie e.d.) hebben een rol gespeeld in het onderzoeksgebied?
7. Welke formatieprocessen kunnen een rol hebben gespeeld bij de totstandkoming van eventuele aanwezige vondstspreidingen, de vondstdichtheid, vondst- en spoorniveaus en de fysieke kwaliteit van eventueel aanwezige archeologische resten?
8. Wat is de aard (mobilia [materiaalsoorten, fragmentatie, dichtheden], immobilia, ruimtelijke en stratigrafische spreiding, etc.) van (mogelijk) aanwezige vondst- en/of spoorcomplexen?
9. Hoe manifesteren deze zich tijdens prospectieonderzoek (prospectiekenmerken, geografisch en stratigrafisch)?
10. Met de inzet van welke zoekmethoden (detectie- en waarnemingsvorm, monsterbehandeling en zoekstrategie) kunnen vondst- en/of spoorcomplexen systematisch opgespoord worden (zoeksleuven, booronderzoek, veldkartering, geofysisch etc.). Licht beargumenteerd toe met verwijzing naar de verschillende KNA-leidraden.

Het antwoord op deze vragen zal worden verwerkt in een archeologisch verwachtingsmodel voor het plangebied, wat zal worden getoetst en aangevuld door middel van verkennende boringen. Waarna zal worden aangegeven of vervolgonderzoek in de vorm van karterende boringen of gravend onderzoek nodig zal zijn.

Verkennend Booronderzoek
Het doel van het verkennend booronderzoek is het toetsen van het archeologisch verwachtingsmodel en het verkrijgen van inzicht in de bodemopbouw en intactheid van de bodem in het plangebied. Om deze doelstelling te realiseren, zijn de volgende onderzoeksvragen opgesteld[3]:

2 Habraken, 2014.
3 Habraken, 2014.

11. Wat is de aard (ontstaanswijze, textuur, kleur), diepteligging en ouderdom van de relevante natuurlijke afzettingen in de ondergrond ter plaatse van het onderzoeksgebied?
12. Wat is de aard (kleur, textuur, samenstelling), diepteligging, genese en gaafheid van natuurlijke en eventueel antropogene bodemhorizonten (akkerlagen en overige 'verstoringslagen', bemestingslagen e.d.), ter plaatse van het onderzoeksgebied?
13. Wat is de aard, dikte en omvang van eventueel ter plaatse van het onderzoeksgebied voorkomende afdekkende lagen en de (geschatte) ouderdom daarvan (plaggendek, stuifzandlaag, kleidek, afvallaag, ophogingslaag)?
14. Indien er afdekkende lagen voorkomen; wat is de aard (ontstaanswijze, kleur, textuur, samenstelling), gaafheid en dikte van het onderliggende afgedekte bodemprofiel (natuurlijke en antropogene bodemhorizonten zoals oude akkerlagen) en/of afzettingen?
15. Wat is de diepte tot waarop artefacten van recente ouderdom ('modern' afvalmateriaal) in het bodemprofiel voorkomen
16. Tot welke diepte in het bodemprofiel is sprake van een 'recente' bodemverstoring en wat is de ouderdom van deze verstoring?

1.3 Werkwijze Bureauonderzoek

Het bureauonderzoek is uitgevoerd conform de eisen van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA 4.0 SIKB BRL protocol 4002) en bestaat uit de volgende onderdelen:

1. beschrijving van de huidige situatie en de toekomstige situatie (KNA LSO2);
2. beschrijving van de historische situatie en de landschappelijke ontwikkeling (KNA LSO3);
3. beschrijving van de bekende archeologische waarden (KNA LSO4);
4. het opstellen van een archeologisch verwachtingsmodel (KNA LSO5).

Om tot een gefundeerd archeologisch verwachtingsmodel te komen is voor het onderzoek relevant bronnenmateriaal geraadpleegd. Door informatie uit verschillende invalshoeken samen te voegen ontstaat de mogelijkheid dwarsverbanden te leggen tussen de diverse brontypen en aan de hand hiervan een geïntegreerd archeologisch verwachtingsmodel op te stellen. De gegevens voor het bureauonderzoek zijn conform uitvoeringsvoorwaarden voor een bureauonderzoek van de gemeente Arnhem ontleend aan:

- Archis, het geautomatiseerde archeologische informatiesysteem voor Nederland;
- geomorfologisch, geologische, bodemkundig, topografisch en historisch kaartmateriaal;
- Archeologische verwachtingskaart en beleidsadviezen gemeente Arnhem;
- Relevante archeologische rapporten en publicaties;
- Overleg met dhr. M. Defilet (gemeentelijk archeoloog) over de onderzoeksmethodiek.

1.4 Beleidskaders

Rijksbeleid

In 1992 werd in Valetta door de Ministers van Cultuur van de bij de Raad van Europa aangesloten landen het 'Europees Verdrag inzake de bescherming van het Archeologisch Erfgoed', beter bekend onder de naam 'Verdrag van Malta', ondertekend. De Wet op de Archeologische Monumentenzorg is op 1 september 2007 in werking getreden. De nieuwe wet heeft zijn beslag gekregen via een wijziging van de Monumentenwet 1988, aanpassingen in de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO) en enkele andere wetten en met de invoering van de Wabo (2010). Met de nieuwe Wet op de Archeologische Monumentenzorg is het accent komen te liggen op het streven naar het behoud en beheer van archeologische waarden in de bodem (in situ) en het beperken van (de noodzaak van) archeologische opgravingen. Uitgangspunt van het nieuwe beleid is tevens het principe 'de verstoorder betaalt'. Bij het voorbereiden van werkzaamheden die het bodemarchief kunnen verstoren (zoals de aanleg van een weg, een nieuwe woonwijk, een bedrijventerrein), dient onderzocht te worden of daardoor archeologische resten verstoord kunnen worden. Als uit het onderzoek blijkt dat er archeologische waarden aanwezig zijn en deze niet ter plaatse behouden kunnen blijven, dan

dient de initiatiefnemer van het werk de kosten te dragen die gepaard gaan met het opgraven en conserveren van de plaats. Met de introductie van de nieuwe wet zijn de kerntaken en bestuurlijke verantwoordelijkheden van gemeenten veranderd. Eén van de belangrijkste consequenties is, dat gemeenten een centrale rol is toegekend in de bescherming van archeologisch erfgoed. In de wet is bepaald, dat gemeenten door inzet van een planologisch instrumentarium het archeologisch belang dienen te waarborgen.

Bescherming van het archeologisch erfgoed kan onder meer vorm krijgen door in bestemmingsplannen regels ter bescherming van bekende en te verwachten archeologische waarden op te nemen. In de regelgeving is vastgelegd dat in het kader van een omgevingsvergunning van de aanvrager geëist kan worden dat hij een rapport overlegt waarin de archeologische waarde van het te verstoren terrein voldoende is vastgesteld. Voor de toetsing van archeologische waarden is een archeologisch bestel ontwikkeld, waarmee de archeologische waarde van een terrein bepaald kan worden door middel van een getrapt systeem van onderzoek. In het kader van het vrijstellingsbesluit volstaat in eerste instantie een bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek (IVO-O).

Per 1 juli 2016 is de Erfgoedwet van toepassing. De Erfgoedwet harmoniseert bestaande wet- en regelgeving, schrapt overbodige regels en legt de verantwoordelijkheid voor de bescherming van het cultureel erfgoed zoveel mogelijk bij het erfgoedveld zelf: musea, collectiebeheerders, archeologen, eigenaren en overheden. Bepaalde onderdelen van de wettelijke bescherming van het cultureel erfgoed verhuizen naar de nieuwe Omgevingswet. De vuistregel hierbij is: duiding van erfgoed in de Erfgoedwet, omgang met erfgoed in de fysieke leefomgeving in de Omgevingswet.

Provinciaal Beleid
Het provinciaal beleid van Gelderland t.a.v. cultuurhistorie en archeologische monumentenzorg is vastgelegd in het Cultuur- en erfgoedprogramma[4]. Zij wil bewerkstelligen:

- Versterken van de functionaliteit van erfgoed
- Verbeteren van de uitvoeringskwaliteit door samenwerking in het erfgoednetwerk
- Stimuleren van innovatie en nieuwe ontwikkelingen
- Verankeren van de geschiedenis van Gelderland in de identiteit van de Gelderse regio's
- Versterken van de maatschappelijke rol van musea
- Versterken van de presentatie van collecties beeldende kunst die verbonden zijn met onze provincie, de 'Gelderse school'
- Stimuleren van kwalitatief hoogwaardig cultuuronderwijs op basisscholen. Cultuureducatie heeft een vaste plek in het lesaanbod binnen het basisonderwijs
- Stimuleren van cultuur- en erfgoedparticipatie

In de programmaperiode 2017-2020 gaat de provincie aan de slag met:

- Klimaat en duurzaamheid met betrekking tot onderhoud van erfgoed in de provincie;
- Samenwerking met kennis- en onderwijsinstellingen zoals Universiteiten en Hogescholen over instandhoudingstechnologie (innovaties van materialen, methoden en technieken)
- Archeologische en cultuurhistorische Beleidsadvieskaarten van gemeenten toegankelijk maken voor een breder publiek;
- Actualisatie Kennisagenda Archeologie van Gelderland en samen met gemeenten implementatie van de Erfgoedwet;
- Het actief omgaan met nieuwe opgaven zoals het (laten) verrichten van onderzoek leegstand van monumentaal vastgoed;
- Inventarisaties groen, haalbaarheidsonderzoeken of strategische beheervisies, gemeentelijke visies;
- Bescherming erfgoedwaarden door inzet deskundigheid en maatwerk in de regelgeving. Voor de Limes voorbereiding van de aanwijzing als Werelderfgoed;

4 www.gelderland.nl

- Instandhouding en beleefbaar maken door afsprakenkaders met gemeenten, restauratie fysieke projecten, functieverandering en duurzaamheidsbevordering;
- Programmatische samenwerking door een netwerk van alle relevante partijen;
- De uitvoering van projecten als de Vliegende startprojecten, Kennisagenda archeologie, Landgoederen en buitenplaatsen, Landgoed Sevenaer.

Provinciale kennisagenda Rivierenland[5]
Deze agenda heeft de volgende thema's:

- De Romeinse Limes in Gelderland: Locatie van de limesweg en de bijbehorende castella met hun bewoners. Focus op het verdedigingsmechanisme van het Romeinse rijk en de rol van bruggen, wachttorens en vici6 hierin.
- Het militaire verleden vanaf de Middeleeuwen: In de Liemers en Beuningen en ommelanden lag tot 1813 het grensgebied tussen de Nederlanden en het Pruisische rijk. De burcht in Beuningen speelde een belangrijke rol in de strijd tussen Gelre en Kleef. De Oude en Nieuwe Hollandse Waterlinie waren in gebruik in respectievelijk de 17e en 18e eeuw en van 1815 tot 1940.
- Het rituele landschap: Sporen van rituelen zijn gevonden in kommetjes, moerasbossen, restgeulen en rivierbeddingen. Het grafritueel in de vroege prehistorie, Romeinse tijd en vroege middeleeuwen is nog niet goed in beeld gebracht.
- Het rivierenlandschap als bron van economische ontwikkeling: Al vanaf de prehistorie worden goederen in het rivierengebied geïmporteerd en geëxporteerd, waarbij de rivieren als verbindingswegen een grote rol speelden. Om welke grondstoffen en producten gaat het? Waar bevonden zich de winlocaties en productiecentra?

Gemeentelijk beleid
Met de invoering van de Wet op de archeologische monumentenzorg in 2007 (thans Erfgoedwet) is de verantwoordelijkheid voor het bodemarchief gedelegeerd aan gemeenten. Gemeente Arnhem beschikt daarom over eigen archeologiebeleid, een gemeentelijk archeoloog en treedt op als bevoegd gezag. De gemeente heeft haar archeologiebeleid neergelegd in de Archeologische Verwachtingskaart. Deze verwachtingskaart geeft inzicht in de mate waarin archeologische resten in een gebied aangetroffen kunnen worden. In de erfgoedverordening is opgenomen waar en vanaf welke verstoringsoppervlakten en -diepten archeologisch onderzoek geldt. Dit is ook naar een kaartbeeld vertaald: de Maatregelenkaart[7]. Tevens zijn de archeologie richtlijnen opgenomen in de bestemmingsplannen.

5 zie hoofdstuk 3; Kennisagenda Archeologie Rivierengebied; Bruning L. 2012
6 Burgerlijke nederzetting bij een militair fort.
7 Archis3

1.5 Administratieve gegevens

Tabel 1: Gegevens projectgebied

Opdrachtgever			Volkshuisvesting Arnhem				
Projectnaam			Plangebied Whemedreef Arnhem				
Uitvoerder, Beheer en plaats documentatie			Hamaland Advies, Ambachtsweg 9b, 7021 BT Zelhem				
Bevoegd gezag			Gemeente Arnhem				
Provincie, Gemeente, Plaats			Gelderland, Arnhem, Arnhem				
Adres en Toponiem			Whemedreef				
Kaartblad			40B				
x, y coördinaten[8]							
NW	191.150 / 441.574	NO	191.506 / 441.331	Z	191.485 / 441.305	W	191.103 / 441.515
Hoogte plangebied[6]			9.90 – 10.20 m+NAP				
CMA/AMK Status en nr.[6]			n.v.t.				
Kadastrale gegevens[6]			Gemeente Arnhem, Sectie W deel van perceel 4707				
Archis Onderzoekmeldingsnummer[6]			4769284100				
Oppervlakte plangebied			28.080 m^2				
Huidig grondgebruik[6]			Braakliggend				
Toekomstig grondgebruik[6]			Bebouwing				
Geomorfologie[6] extrapolatie			3N94 Laagte door afgraving				
Bodemtype[6] extrapolatie			Bebouwing				
Grondwatertrap[6] extrapolatie			Nader te bepalen tijdens het verkennend bodemonderzoek				
Geologie[9]			Formatie van Echteld en Formatie en de Formatie van Nieuwkoop				
Periode			IJzertijd t/m Nieuwe tijd				

8 Archis3
9 Geologische kaart 1:50.000

2 Bureauonderzoek en verwachtingsmodel

2.1 Landschapsgenese

Inleiding
Het plangebied ligt ten zuiden van de historische kom van Arnhem, in de Malburgse polder.[10] Landschappelijk gezien is het plangebied gelegen in het rivierengebied, binnen de invloedssfeer van de Neder-Rijn.[11]

Geologie en Geomorfologie
Het rivierengebied wordt gekenmerkt door diverse stroomruggen waarvan vele geulen inmiddels behoren tot het fossiele rivierlandlandschap. Door de verplaatsing van geulen is sprake van een complexe landschappelijke situatie, waarbij eventuele archeologische vindplaatsen geërodeerd kunnen zijn of juist afgedekt kunnen zijn door de aanwezigheid van jongere rivierafzettingen. Van oorsprong bevinden zich afzettingen van de Rijn in de nabijheid van het plangebied. De afzettingen die zowel in het huidige Rijndal in het Weichselien zijn afgezet behoren tot de Formatie van Kreftenheye. De fluviatiele afzettingen in de bovengrond zijn tijdens het Laat-Weichselien en Holoceen afgezet en worden tot de Formatie van Echteld gerekend.[12]

Vanaf het Holoceen wordt het klimaat warmer en vochtiger, wat tot resultaat heeft dat rivieren een meanderende vorm aannemen. Meanderende rivieren bestaan uit stroomgordelafzettingen, waarbij een onderverdeling gemaakt kan worden tussen beddingafzettingen, waarbij doorgaans alleen de zwaarste (grofzandige) sedimenten worden afgezet; oeverafzettingen, waarbij de stroomsnelheid minder is en waardoor ook lichtere deeltjes, zoals fijn zand en zandige klei wordt afgezet; en komafzettingen, waarbij de lichtste (klei)deeltjes worden afgezet. In periodes van rust, waarbij geen sprake is van overstromingen, kan zich lokaal ook veen ontwikkelen. Wanneer dit proces gelijkmatig verloopt, als bijvoorbeeld een rivierbedding langzaam dichtslibt, wordt dit proces ook wel aangeduid als een *"fining upward sequence"*.

Volgens Mulder *et al.* (2004) is er sprake van vier stroomgordelsystemen in de Malburgse polder. Dit zijn: A) Bronstijd systeem, Afzettingen van Gendt 0; B) Pré-Romeins systeem, Afzettingen van Gendt I; C; thans Formatie van Echteld) Middeleeuws systeem, Afzettingen van Gendt II en III en D) Uiterwaard systeem, Afzettingen van Gendt III. Het Bronstijd systeem bevindt zich in het midden van de Malburgse polder en bestaat uit kalkrijk zeer fijn tot matig fijn zand. De top van de afzettingen begint op ca. 1,5m-mv tot 3m-mv. Deze stroomrugafzettingen zijn deels afgedekt door latere kom- en oeverafzettingen, en deels opgeruimd door jongere rivieren. Het Pré-Romeinse systeem komt voor in het zuiden van de Malburgse polder, langs de lijn Huissen, Holthuizen en Elden. Dit systeem is opgebouwd uit zandbanken, bestaande uit matig fijn tot matig grof zand, die zijn afgedekt met zavel en klei. Tijdens hoge waterstanden is door dit systeem zware klei over het Bronstijd systeem afgezet. De middeleeuwse Rijnloop heeft het noordelijke deel van de pré-Romeinse afzettingen opgeruimd, waardoor deze in het plangebied niet meer worden verwacht, dit geldt ook voor de oudere Bronstijd afzettingen. Het Middeleeuwse systeem (Afzetting van Gendt II) bestaat in hoofdzaak uit matig fijne tot grove zanden, afgedekt door een laag kalkrijke zavel- en klei. Over de oudere afzettingen zetten de rivieren binnen dit systeem aanvankelijk kalkrijke, lichte tot matig zware klei af, met daarin relatief veel schelpmateriaal en zoetwaterslakken. Tot aan de bedijking werd hierover ook een laag kalkrijke zavel afgezet. Jongere Rijnlopen (Neder-Rijn) hebben echter ook een aanzienlijk deel van dit systeem opgeruimd. De Afzettingen van Gendt (III) betreffen een uiterwaard systeem, met daarin overwegend kalkrijke, grove zanden

10 Mulder et al. 2004.
11 Cohen et al. 2009, 68-72; Berendsen 2005, 3, fig. 1.2.
12 Berendsen 1997, 87.

van de Formatie van Kreftenheye, afgedekt met een laag zavel. Deze uiterwaarden hadden als functie het afvoeren van overtollig kwel- en regenwater.[13]

Op de Geologische kaart[14] ligt het zuidoostelijke deel van het plangebied in een zone waar rivierklei op rivierzand van de Formatie van Echteld voorkomt (Ec1). De rest van het plangebied ligt in een zone waar ook rivierklei op rivierzand voorkomt, maar dan met inschakelingen van veen van de Formatie van Echteld en de Formatie van Nieuwkoop (Ec2).

Op de Paleogeografische kaart[15] ligt het plangebied in twee stroomgordels. Dit zijn de stroomgordels van de Malburgen (nr. 262) en de Neder-Rijn (nr. 116) (afbeelding 2). De Nederrijn-stroomgordel is rond 500 v. Chr. begonnen met sedimenteren. Door de aanleg van het Pannerdens kanaal in 1707 werd de Oude Rijn ingedamd, waarna diens loop overgaat in de Neder-Rijn. De Neder-Rijn is gestopt met sedimenteren rond 1100 n. Chr., wanneer de eerste dijken worden aangelegd. De oudste archeologische sporen in de stroomgordel van de Neder-Rijn dateren uit de Vroege Middeleeuwen[14]. De uiterwaarden langs de Neder-Rijn worden gekenmerkt door het voorkomen van kronkelwaardruggen en -geulen/strangen. De strangen langs de Neder-Rijn zijn gemiddeld 2-4 meter diep.[16] De stroomgordel van Malburgen is rond 100 v.Chr. begonnen met sedimenteren en in de loop van de 7e eeuw gestopt met sedimenteren.[14] Op de zanddieptekaart is het plangebied niet gekarteerd wegens aanwezige bebouwing. Interpolatie is in deze situatie niet zinvol, gezien de lokale dynamiek van het riviersysteem in de regio Arnhem.[17]

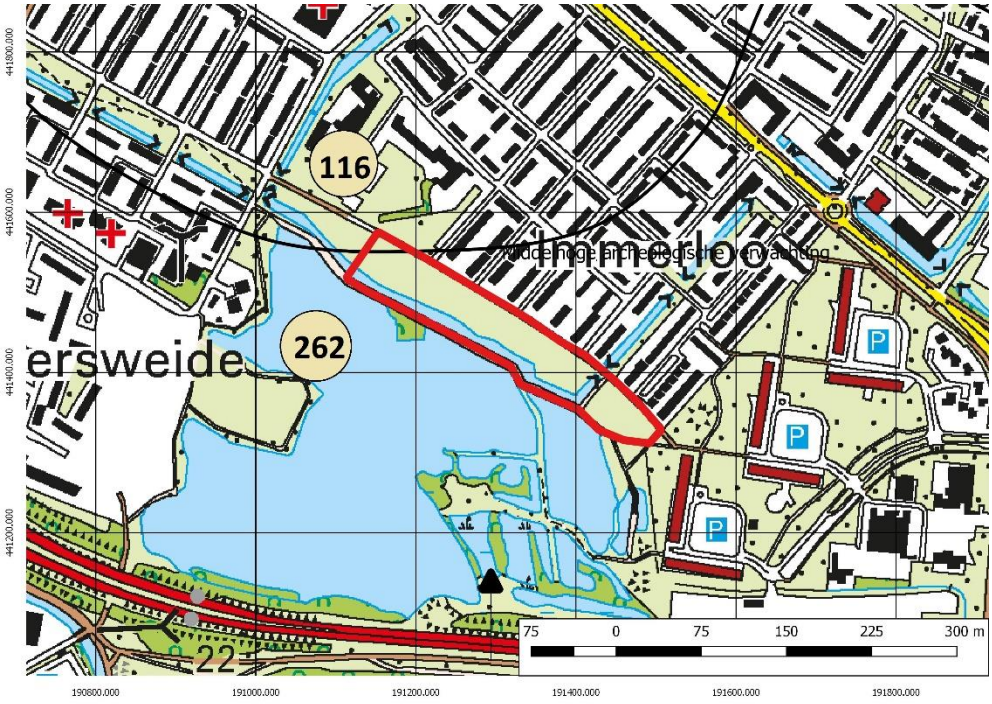

Afbeelding 2: Paleogeografische kaart van Cohen en Stouthamer met het plangebied binnen het rode kader. Nummer 116 ten noorden van de zwarte lijn is de Nederrijn-stroomgordel en nummer 262 ten zuiden van de zwarte lijn Is de Malburgenstroomgordel.

13 *Mulder et al. 2004, 21-27.*
14 https://www.grondwatertools.nl/
15 Cohen & Stouthamer, 2012
16 Cohen et al. 2009, 71-72.
17 http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/thema_zandbanen

Geomorfologie

Het over grote deel van het plangebied is op de geomorfologische kaart (afbeelding 3) gekarteerd als een laagte ontstaan door afgraving (3N94). De uiterste noordwestelijke punt en de uiterste zuidoosterlijke punt zijn gekarteerd als stroomrug (3B44). Dit komt overeen met de ligging van het plangebied op een stroomgordel van de Nederrijn (zie hierboven).

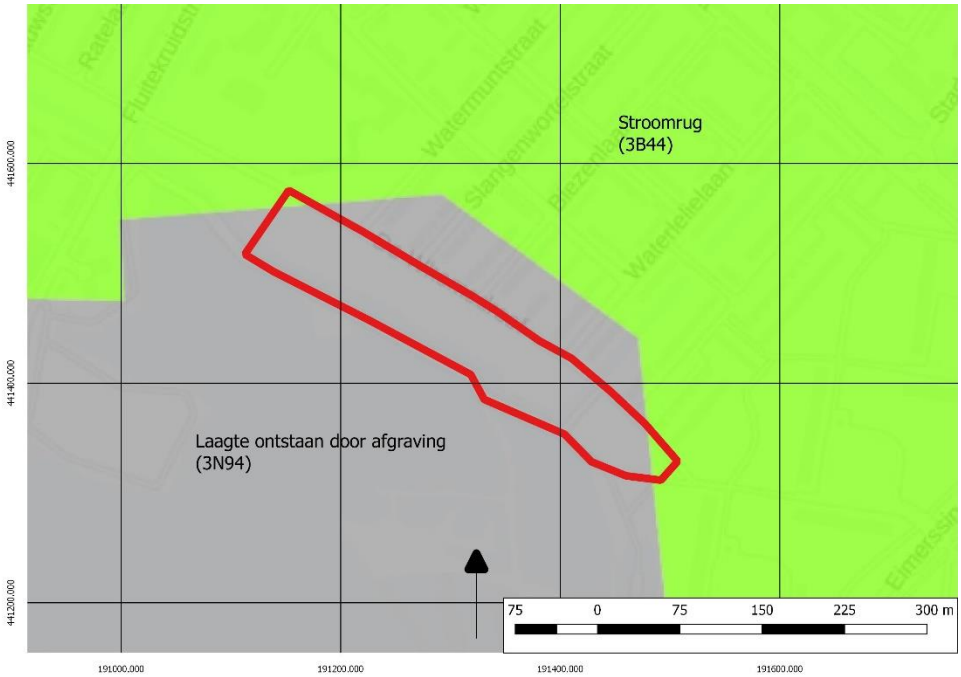

Afbeelding 3: Geomorfologische kaart met de situering van het plangebied in het rode kader (bron: Archis3)

Bodem
De bodem is op de bodemkaart als gevolg van de ligging in de bebouwde kom niet gekarteerd (afbeelding 4). Extrapolatie van de gegevens grenzend aan de bebouwde kom geven aan dat in het onderzoeksgebied rivierkleigronden bestaande uit kalkhoudende ooivaaggronden; zware zavel en lichtklei aanwezig zijn (Rd90A) en kalkhoudende poldervaaggronden in lichte zavel (Rn15A)

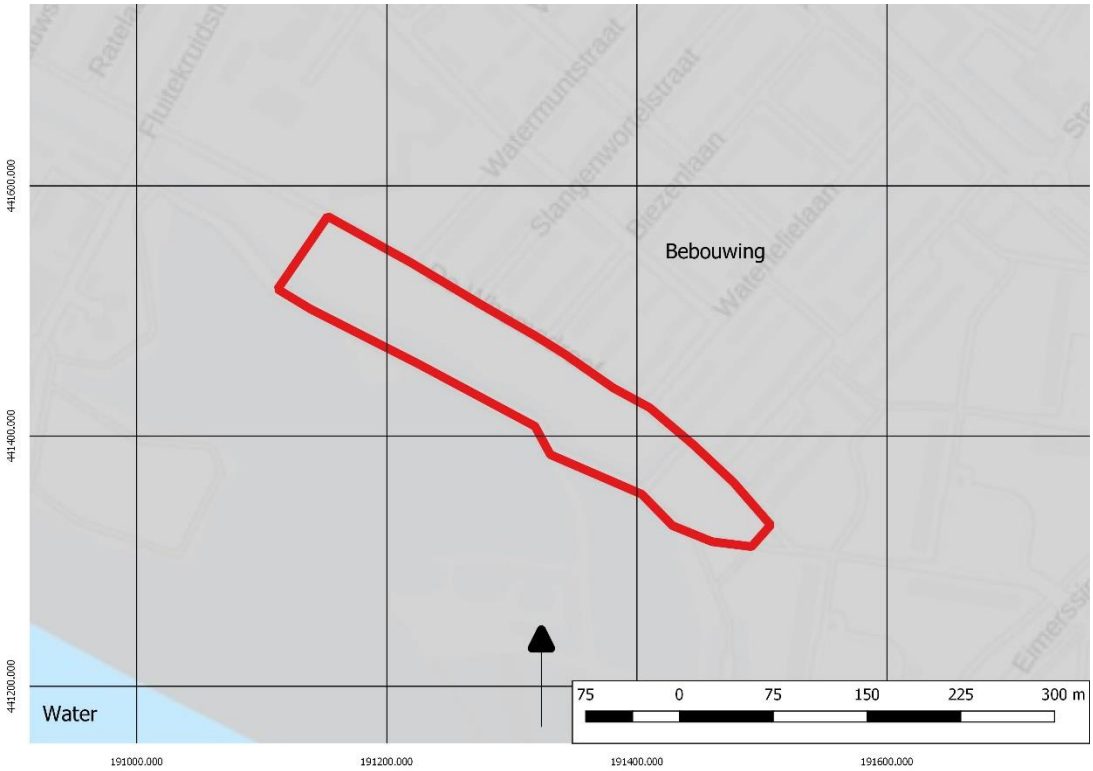

Afbeelding 4: Bodemkaart met de situering van het plangebied binnen het rode kader (bron: Archis3)

Grondwater
De grondwatertrap is vanwege de ligging in de bebouwde kom niet gekarteerd.[18]

18 http://maps.bodemdata.nl/bodemdatanl/index.jsp

Hoogte
De maaiveldhoogte[19] in het plangebied varieert rond 10.20 m+NAP in het overgrote deel van het plangebied en 9.90 m+NAP in het deel van het plangebied dat aan het water grenst (afbeelding 5). De hoogte van het plangebied komt overeen met die van het maaiveld in de directe omgeving.

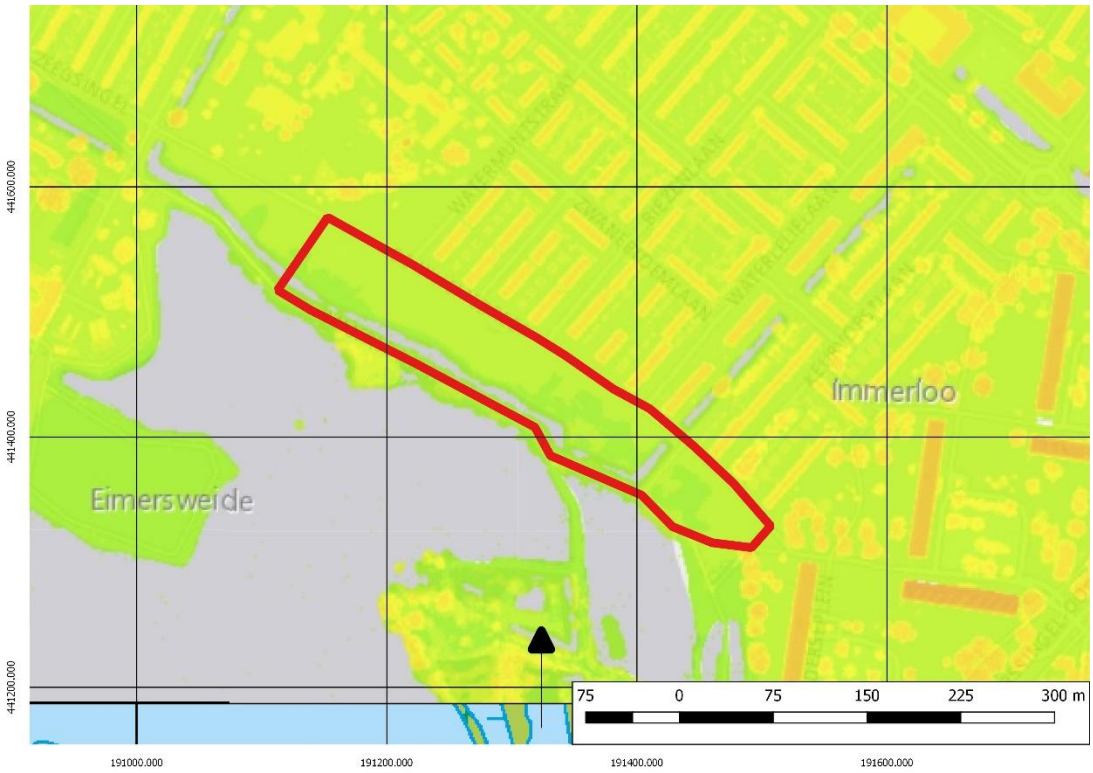

Afbeelding 5: Uitsnede uit het Actueel Hoogtebestand Nederland met het plangebied binnen het rode kader (bron: AHN3).

Milieu- en Geotechnisch onderzoek
Omdat de geplande ontwikkeling nog in de aanvraagfase voor de omgevingsvergunning zit zijn nog geen actuele milieurapporten beschikbaar bij de opdrachtgever. Op de kaart Bodeminformatie van de gemeente Arnhem wordt wel aangegeven dat het plangebied onderdeel is van een stortplaats industrieel- en bedrijfsafval op land.

Er zijn bij het Dinoloket geen boringen bekend in het plangebied. Op basis van de geologische boringen bekend bij het Dinoloket (afbeelding 6) wordt een drietal boringen beschreven die representatief zijn voor de bodemopbouw van het plangebied.

Boring B40B890 geeft een gedetailleerd beeld van de bodemopbouw tot een diepte van 3.60 m-mv. Vanaf maaiveld tot 0.60 m-mv bestaat de bodem uit zandige klei/leem of fijn zand die overgaat in klei tot 1.60 m-mv allemaal zwak siltig. Van 1.60 tot 2.20 m-mv bestaan de bodem uit matig grof zand en vanaf 2.20 tot einde boring bestaat de bodem uit grof zand wat bij 3 m-mv uiterst grond en grindig wordt. Alle lagen behoren tot de Formatie van Echteld, maar vanaf 1.60 tot einde boring tot geulafzettingen generatie C van deze formatie.

Boring B40B0883 geeft een gedetailleerd beeld van de bodemopbouw tot een diepte van 4,60 m-mv. Vanaf maaiveld tot 2,80 m-mv bestaat de bodem uit zwak siltige klei die vervolgens overgaat in matig humeuze klei tot 3,0 m-mv. Vanaf 3,0 tot 3,2 m-mv bestaat de bodem uit kleiig veen dat vervolgens overgaat in sterk humeuze klei tot 3,3 m-mv. Hieronder volgt tot 4,4

19 AHN3

m-mv zwak siltige klei die overgaat in zwak siltige, zandige klei tot einde boring. Alle kleilagen behoren tot de Formatie van Echteld en het veen behoort tot de Formatie van Nieuwkoop.

Boring B40B0259 geeft een gedetailleerd beeld van de bodemopbouw tot een diepte van 13 m-mv. Vanaf het maaiveld tot 0.25 m-mv bestaat de bodem uit fijn zand en van 0.25 tot 2.70 m-mv bestaat de bodem uit klei waarvan de eerste 25 cm zwak siltig is. Vervolgens bestaat de bodem van 2.70 tot 4.20 m-mv uit grof zand en van 4.20 tot 6 m-mv uit grindig zand. Daarna bestaat de bodem van 6 tot 10.8 m-mv uit grof, gindig zand en van 10.80 tot 11.70 m-mv uit zeer grof, zeer grindig zand. Daaronder bestaat de bodem uit klei van 11.70 tot 12.35 m-mv en van 12.35 tot 12.50 m-mv uit veen. Tot slot bestaat de bodem van 12.50 m-mv tot einde boring uit zandig veen. De lagen van maaiveld tot 11.70 m behoren tot de Formatie van Echteld, maar van 2.70 tot 11.70 m-mv tot geulafzettingen generatie C van deze formatie. De lagen vanaf 11.70 tot einde boring behoren tot de Formatie van Kreftenheye.

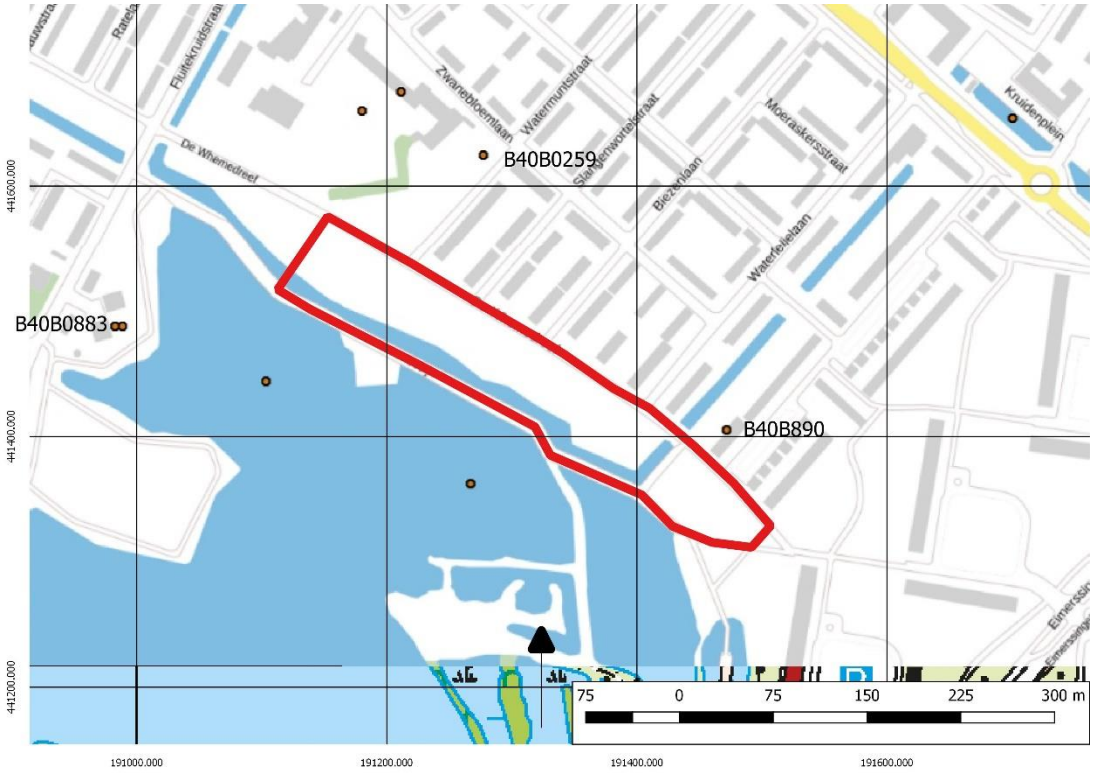

Afbeelding 6: Uitsnede uit de kaart met ondergrondse gegevens met het plangebied in het rode kader (bron: Dinoloket)

2.2 Historische ontwikkeling van Arnhem en het plangebied

Arnhem
De naam Arnhem, is afgeleid van '*Arneym*', en dat weer is afgeleid van Arn of Aro - van het Germaanse arnu (arend) - en heem (thuis). De naam Arneym wordt voor het eerst genoemd in 893 in een goederenregister van de abdij Prüm.

Arnhem is oorspronkelijk niet gebouwd op de oevers van de Rijn, maar op het hoger gelegen deel langs de Sint-Jansbeek. Arnhem ontstond op de plek waar de weg tussen Nijmegen en Utrecht/Zutphen zich splitste. Zeven sprengbeken voorzagen de stad van water en pas toen de loop van de Rijn in 1530 door de Arnhemmers verlegd werd, kwam Arnhem aan de rivier te liggen. De nederzetting kreeg op 13 juli 1233 stadsrechten van graaf Otto II van Gelre, de graaf van Zutphen. De stad werd in 1579 het eerst de Gelderse hoofdstad, toen het zich als hoofdstad van het Kwartier van Veluwe in het Hertogdom Gelre bij de Unie van Utrecht voegde. In 1585 voegde Arnhem zich, als hoofdstad van het gewest Gelre, bij de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden en in 1817 werd Arnhem hoofdstad van de provincie Gelderland in het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden. Tijdens de 2e helft van de 19e en van de 20e eeuw is Arnhem sterk uitgebreid.

Malburgen[20]
Het plangebied ligt in de buurt Immerloo in wijk Malburgen-Oost (zuid), welke onderdeel uitmaakt van Malburgen. De geschiedenis van Malburgen gaat eeuwen terug. Malburgen wordt voor het eerst genoemd in de twaalfde eeuw. De naam is waarschijnlijk terug te voeren tot het Germaanse 'Mathla', wat volksvergadering of gerechtsplaats betekent, samengevoegd met 'berg' in de betekenis van 'hoogte, heuvel'. Oorspronkelijk is het dus de heuvel waar rechtspraak plaatsvond. De bewoning van Malburgen concentreerde zich op de stroomruggen van Rijn en IJssel van het Middeleeuwse systeem (zie paragraaf 2.1). Het verkavelingspatroon varieert van blok- tot strookvormig. Heggen en sloten vormden vrijwel zeker de perceelsscheidingen. De mensen woonden in boerderijen die veelal langs dode rivierarmen en langs de Rijn stonden. De boerderijen Jermelo en de Koppel in de Malburgse Polder ontwikkelden zich op de stroomrug van de Oude Rijn (nu Malburgse Wetering); de nederzetting Malburgen (met kerk en kasteel) en de latere boerderij de Bakenhof op die van de IJssel (de Gemeinte c.q. Malburgse Straat c.q. Huissense Straat). Beide stroomruggen behoorden tot het Middeleeuwse systeem.[21] Verder was sprake van een hof te Malburgen. In 1219 verpachtte het kapittel van Sint Marie de tol van Smithuizen samen met de hoven Slijk-Ewijk en Malburgen voor "42 pond en 200 malder tarwe". De locatie van de hof van Malburgen is niet bekend. Boerderij Groot-Holthuizen ligt buiten het gebied aan de overzijde van de Oude Rijn op de pré-Romeinse stroomrug van de Gelderse IJssel.

Na de vijftiende eeuw liep de bewoning van Malburgen terug. De kerk werd in de Tachtigjarige Oorlog verwoest en niet meer opgebouwd, het kasteel werd in de zestiende eeuw verlaten en verdween langzaam maar zeker in de Rijn door afslag van de Rijnoever. Een kaart uit 1586 toont een kerk en een kasteel (de Malenberg) met een paar huizen daar omheen. Vermoedelijk lag het oude kerkdorpje met kasteel in de buurt van de huidige Veerpolderstraat, ten oosten van het huidige plangebied. Uiteindelijk verlieten ook de laatste bewoners Malburgen.[22]

Jermelo[23]
De naam Jamerlo komt al vroeg voor. Al in 1326 wordt een zekere Otto de Jamerlo genoemd, die de erfgenaam was van Theodericus de Jamerlo. Uit de eerste eeuwen van Jamerlo (of Jermelo of Immerlo, zoals het later werd genoemd) is weinig bekend. In de eeuwen na het ontstaan wordt het landgoed opgesplitst in Groot en Klein Jermelo. De oorspronkelijke boerderij lag op een terp en fungeerde tevens als lichtbaken voor de schepen die hierlangs

20 http://www.malburgen.com/historie
21 Mulder et al., 2004, 29.
22 http://nl.wikipedia.org
23 http://www2.alterra.wur.nl/Webdocs/PDFFiles/Alterrarapporten/AlterraRapport405.pdf

voeren. In 1530 liet Karel van Gelre de Rijn verleggen, langs Arnhem, ten behoeve van de handel[24].

In 1632 was Groot Jermelo eigendom van een zekere J. Schrastein Zijn bezittingen lagen onder meer ten zuidwesten van het erf, ten zuiden van de oost-west lopende straat (zie afbeelding 7). Groot Jermelo was in 1735 eigendom van de erven Engelberts. Het bestond uit een T-boerderij met een kleinere, vrijstaande schuur. Het lijkt er wel op dat Groot Jermelo tussen 1632 en 1735 in grootte bijna is verdriedubbeld.

In 1632 was Klein Jermelo eigendom van J. Gadem. Klein Jermelo bestond in 1735 uit een boerderij met een rechthoekige plattegrond en een kleinere schuur die iets gedraaid stond ten opzichte van de boerderij.

De Koppel[25]
De Koppel was in 1632 eigendom van een zekere J. Rutenberg (zie afbeelding 7). In 1735 bestond De Koppel uit een huis, schuur en hof met landbouwgrond. De grootte is sinds 1632 niet wezenlijk veranderd. Eigenaresse in 1735 was Maria A.A.Th. van Wittenhorst, vrouwe van Horst, en weduwe van Anton Ulrik, graaf van Frezin en Arberg. De erven Von Wittenhorst-Sonsfeld bezaten het tot 1761. In dat jaar kocht Peter Walraven Engelbertz, eigenaar van Groot en Klein Jermelo, boerderij De Koppel met bijbehorende landerijen.

Jermelo en de Koppel verenigd[26]
In 1832 was de Gravinne van Wassenaar, rentenierster te Diepenheim, eigenaresse van de hoeven 'Groot en 'Klein Jermelo' en omliggende gronden. Ook bezat zij 'de Koppel' met bijbehorende gronden (zie afbeelding 7). Al in 1835 liet de Gravinne de boerderij Groot Jermelo slopen en de schuur staan.

Sara Agatha barones van Heeckeren (1801-1862), vrouwe van de Wiersse, werd kort na 1832 de nieuwe eigenaresse. Na de dood van Sara Agatha in 1862 vond er in 1868 een boedeldeling plaats. De boerderijen De Koppel en Klein Jermelo, alsmede de schuur van het afgebroken Groot Jermelo, gingen naar haar zus Jacoba Ch.J. van Heeckeren tot Kell. Zij liet zowel de schuur (het laatste restant van Groot Jermelo) als de complete boerderij Klein Jermelo in 1869 afbreken. De Koppel liet zij bestaan, en de oude landbouwgronden van de beide Jermelo's werden vermoedelijk bij het bedrijf van De Koppel gevoegd.

Na haar dood in 1882 verdeelden haar kinderen in 1883 de boedel. De broers hadden na de dood van hun moeder bijna 169 hectare grond in Huissen in eigendom, met daarbij slechts één huis: boerderij de Koppel.

In 1905 had er een boedelverdeling plaats. De bezittingen rond De Koppel kwamen terecht bij Carel M. baron Brantsen van Wielbergen, op dat moment wonend in De Steeg, gemeente Rheden. Hij bezat in 1906 een areaal van bijna 78 hectare. Daaronder hoorden boerderij De Koppel en ook de percelen "uiterwaard" waar voorheen de boerderijen Groot en Klein Jermelo stonden en waar het kolkje lag. In 1910 werden al zijn bezittingen te Huissen verkocht aan Willem Jiskoot, wonend te Baarn. In 1940 schonk hij al zijn bezittingen aan Gerrit H. Jiskoot en consorten, particulieren, wonend te Amsterdam. Na hem nam zijn weduwe Margaretha Jongejan de zaken waar. De bezittingen werden ondergebracht in de "Maatschap Grondbezit Jiskoot", gevestigd te Amsterdam. Daaronder vielen het huis en erf. In 1951 werd er een schuur bij gebouwd.

In 1959 werd boerderij De Koppel getroffen door een brand. De restanten werden gesloopt. Er bleven wel één of meerdere schuren staan en ten zuidwesten van het oude erf, bouwde de Maatschap in 1959 een houten noodwoning met pannen (zie afbeelding 7). Na 1967 zijn de

24 www.arnhem.nl/ommetjes.
25 http://www2.alterra.wur.nl/Webdocs/PDFFiles/Alterrarapporten/AlterraRapport405.pdf
26 http://www2.alterra.wur.nl/Webdocs/PDFFiles/Alterrarapporten/AlterraRapport405.pdf

schuren en de noodwoning van De Koppel gesloopt. Nu herinneren nog de naam van een zwembad en een industrieterrein aan de voormalige boerderij.

Historisch gebruik
Op historische kaarten met het plangebied is weinig variatie in gebruikt te constateren. Het gebied is consistent als weiland in gebruik geweest. Op de kadastrale kaart van 1811-1832 is het plangebied zichtbaar op blad 2 sectie a op de percelen 54 en 55 (afbeelding 7). De beschrijving geeft aan de deze percelen in gebruik zijn als weiland. Het plangebied loopt een stuk door op blad 1 als perceel 21, tevens in gebruik als weiland. Op de bonnenbladen uit 1894 blad 491 is te zien dat het gebied nog steeds in gebruik is als weiland (afbeelding 8) en dit is nog steeds het geval rond 1940 (afbeelding 9). De eerste bebouwing in de directe omgeving van het plangebied kwam alverwege de twintigste eeuw van de vorige eeuw bij de uitbreiding van de eerder genoemde wijk Malburgen (afbeelding 10).[27]

Op de provinciaal-cultuurhistorische atlas van de provincie Gelderland is op het moment niet beschikbaar. Uit eerder onderzoek in de directe omgeving van het plangebied is echter op te maken dat er geen objecten van cultuurhistorische waarde in de nabijheid van het plangebied bekend zijn.[28] Tot slot is het plangebied afgebeeld als inundatiegebied binnen de IJssellinie. De IJssellinie is in het begin van de jaren ’50 van de vorige eeuw opgezet, om een eventuele opmars van de vijand, destijds de Russische troepen, te hinderen. In 1957 is de linie opgeheven.[29]

Afbeelding 7 Kadastrale kaart 1811-1832: minuutplan Huissen, Gelderland, sectie A, blad 02 (MIN05092A02). Plangebied bevind zich in de rode cirkel (https://beeldbank.cultureelerfgoed.nl).

27 https://nl.wikipedia.org/wiki/Malburgen-Oost_(Zuid)
28 Anker en Van der Kuijl, 20 2018.
29 http://www.coehoorn.nl/om-te-lezen/artikelen/279-ijssellinie-plannen-c-en-d

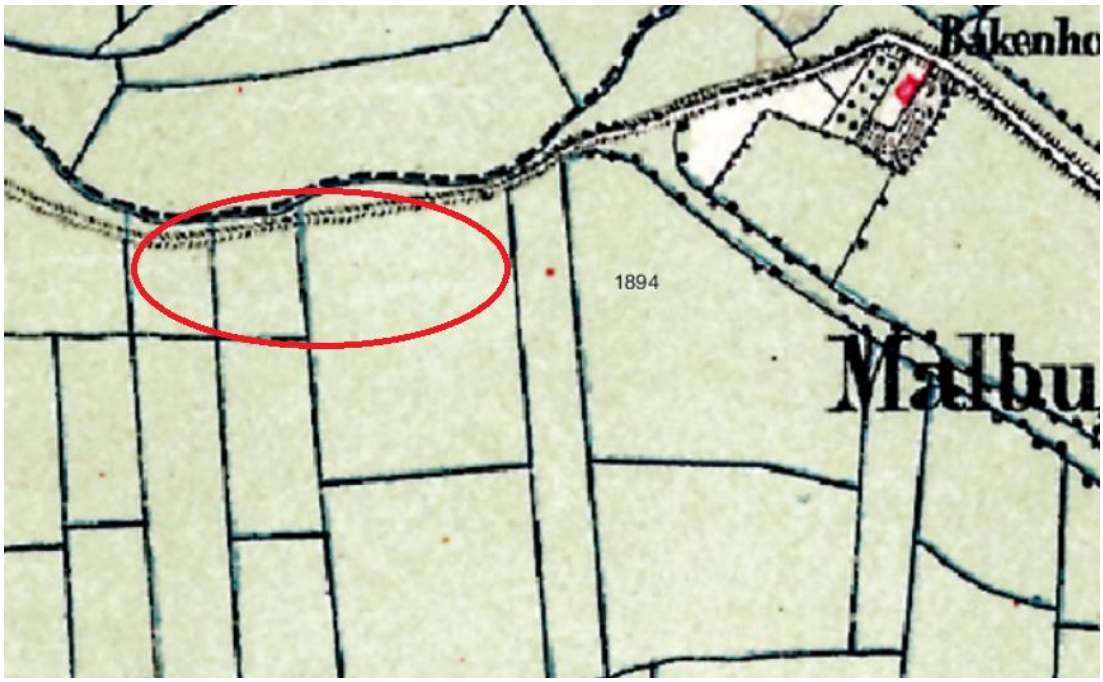

Afbeelding 8 Bonnebladen 1894 blad 491. Het plangebied bevindt zich binnen de rode cirkel (https://beeldbank.cultureelerfgoed.nl).

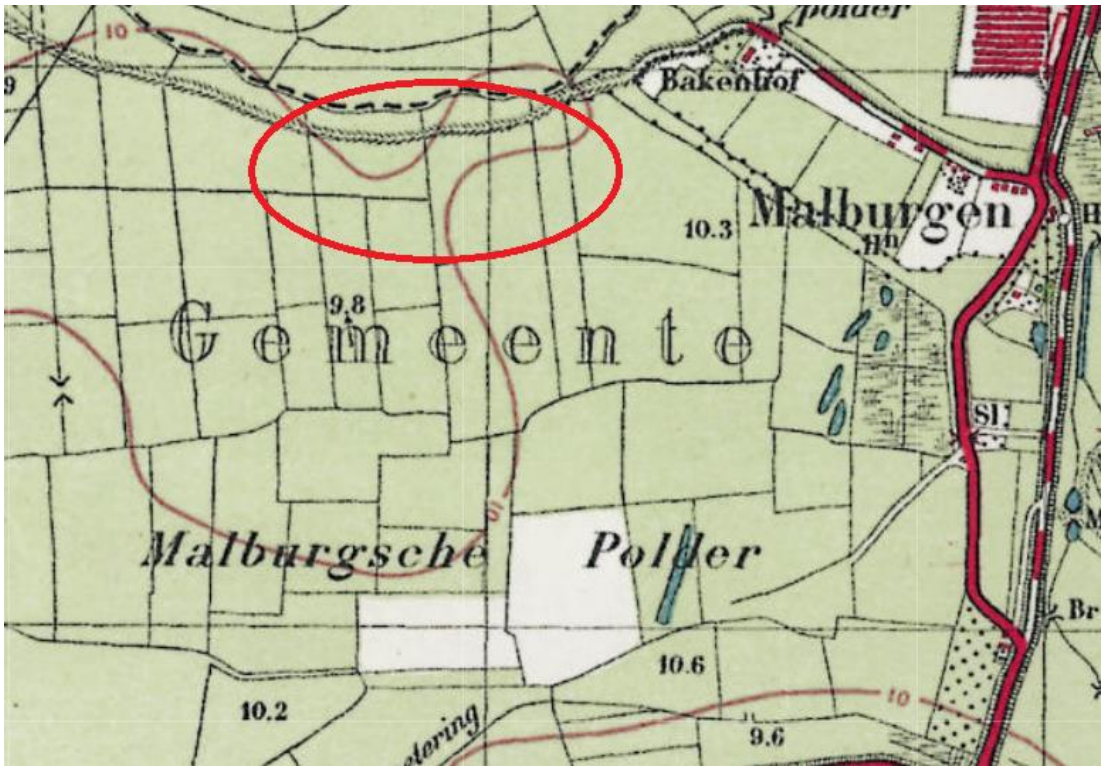

Afbeelding 9 Topografische kaart Arnhem ca. 1940 (Topotijdreis.nl). Het plangebied bevindt zich binnen de rode cirkel.

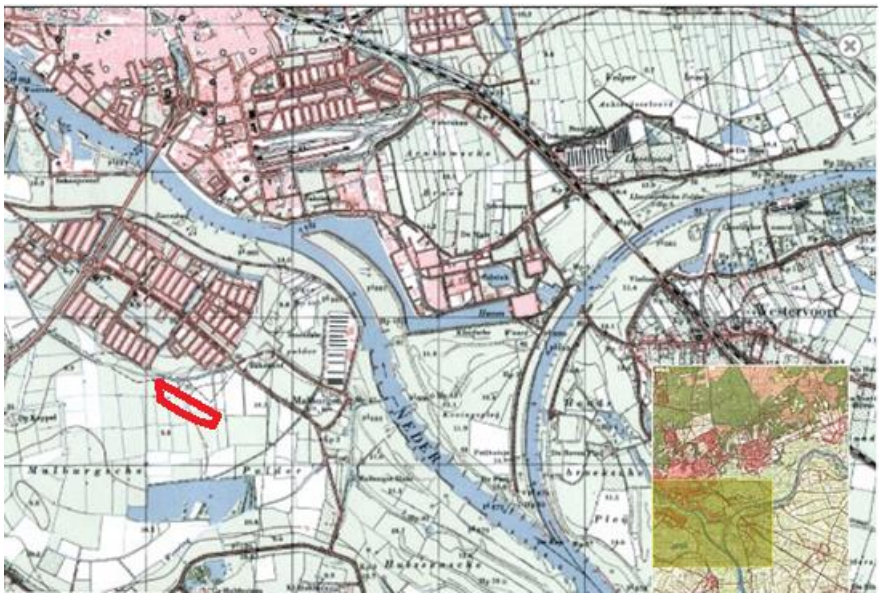

Afbeelding 10 Uitsnede van de topografische kaart van 1958 met het plangebied in het rode kader (bron: Topografische kaart 40B, 1958).

Plangebied tijdens en na WOII[30]
Vanwege gebrek aan bouwlocaties in de overige delen van de stad, zocht Arnhem tijdens en na het einde van de Tweede Wereldoorlog ruimte voor woningbouw aan de zuidzijde van de Rijn. De wijk Malburgen is voor de Tweede Wereldoorlog als tuindorp ontworpen door architect Grandpré Moliére. Malburgen zou de eerste en enige uitbreidingswijk van Arnhem worden aan de zuidzijde van de Rijn. Een tuindorp met veel groen, eengezinshuizen en beneden- en bovenwoningen.

De oorspronkelijke plannen zijn niet uitgevoerd als gevolg van de Tweede Wereldoorlog en de grote woningnood daarna. Omdat alle vooroorlogse bebouwing tijdens de oorlog was verwoest, moesten in hoog tempo veel goedkope woningen worden gebouwd.

Tweede Wereldoorlog (1940-1945)
Tijdens Operatie Marketgarden lag het plangebied in de frontlinie vanwege de Rijnbrug, welke zich circa 550 meter ten noordoosten van het plangebied bevindt. De Rijnbrug werd gebouwd tussen 1932 en 1935 en verbond de Arnhemse binnenstad met de nieuwe uitbreiding van Arnhem, de wijk Malburgen in Arnhem-Zuid.

Tijdens Operatie Market Garden moesten de luchtlandingstroepen de brug vanuit het noorden bezetten, terwijl het geallieerde leger vanuit het zuiden optrok. Als enige eenheid van de gelande Britse troepen slaagde het bataljon van John Frost erin de noordzijde van de brug te veroveren. Hierna kwamen zij van twee kanten onder Duits vuur te liggen: van de Duitsers die de zuidzijde van de brug in handen hadden en van de Duitsers die vanaf het noorden het centrum van Arnhem heroverden.[31] De Nederlandse kapitein Jacobus Groenewoud sneuvelde op 18 september toen hij contact wilde maken met de rest van de divisie. Hij kreeg postuum de Militaire Willems-Orde. Een Poolse brigade onder leiding van Stanisław Sosabowski landde later bij Driel (ten zuiden van de Rijn) om verlichting te brengen. Uiteindelijk kwamen de geallieerden uit het zuiden te laat om de brug in handen te nemen. Om te voorkomen dat Duitsers hun posities in de Betuwe weer in zouden nemen, is de brug vernietigd door de RAF en de USAAF. Ook de in aanbouw zijnde wijk Malburgen met zo'n 400 woningen werd vernietigd tijdens de bombardementen. Malburgen was bezaaid met bomkraters die na de oorlog weer gedicht zijn. Uiteindelijk bleef Malburgen niet de enige wijk aan de overkant van de Rijn. Vanaf de jaren '70 van de vorige eeuw verrezen nieuwe uitbreidingswijken: Het Duifje,

30 http://www.malburgen.com/historie
31 www.wikipedia.org

Eimersweide, Vredenburg, Kronenburg, Elderveld, De Laar, Immerloo (waar het plangebied zich bevind) en Rijkerswoerd.

Op de Indicatieve Kaart voor Militair Erfgoed (IKME) ligt het plangebied in twee zones (afbeelding 11). Dit betreft de Duitse linie uit de Tweede wereldoorlog, waarbij door de Duitsers aan de Rijn een verdedigingslinie is aangelegd om een eventuele vijand, oprukkend uit het zuiden, op te vangen. De tweede militaire zone betreft het operatieterrein Market-Garden.
Ten noorden van het plangebied is sprake van de Duitse verdediging Meinerswijk, dat een verdediging rondom bruggen betrof. De betreffende brug is de Rijnbrug (John Frostbrug).

In het plangebied zijn op voorhand nog geen directe aanwijzingen voor explosieve resten, maar kan dit ook niet uitgesloten worden. Op de CE-Kaart van de gemeente Arnhem ligt het plangebied in een zone met een verhoogde kans op het aantreffen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog (afbeelding 12). Daarom is voorafgaand aan gravend onderzoek een explosievenonderzoek conform de WSCS-OCE noodzakelijk om het plangebied vrij te geven van explosieven.

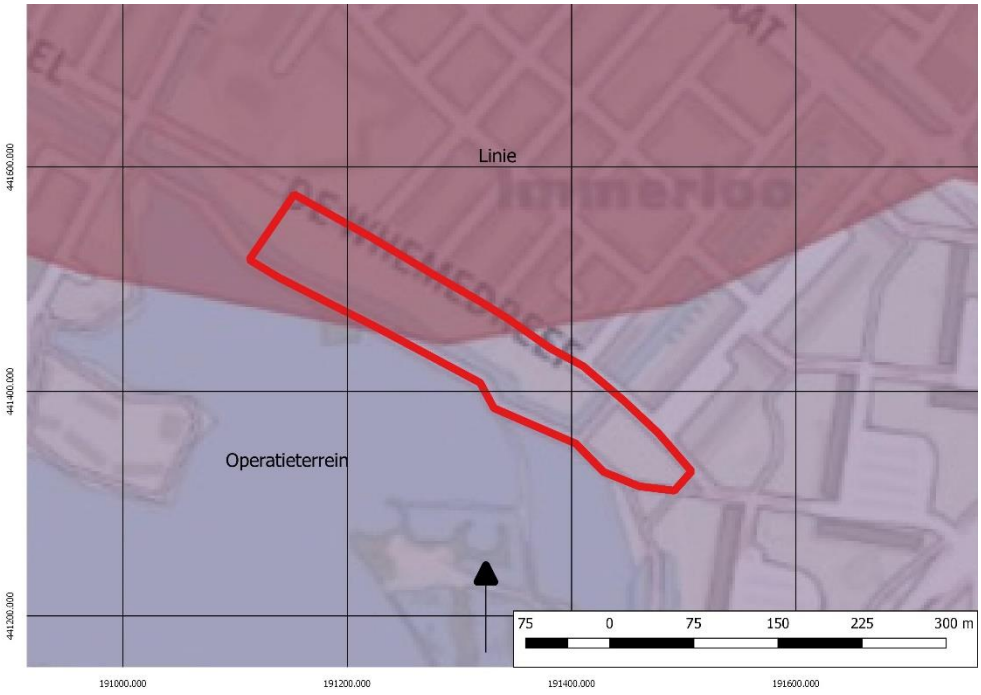

Afbeelding 11 Uitsnede IKME met daarop in het roodbruine vlak de Duitse verdedigingslinie en het blauwe vlak het operatieterrein van Market Garden (vlakken overlappen). Het plangebied ligt in het rode kader (bron: IKME.nl).

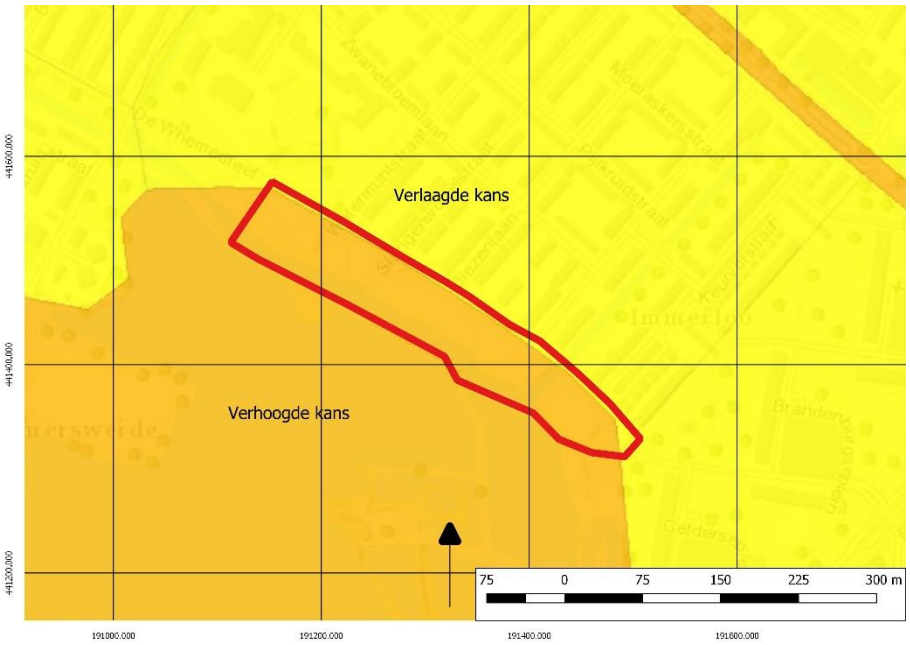

Afbeelding 12 CE-kaart van de Gemeente Arnhem, het plangebied ligt in het rode kader (arnhem.maps.arcgis.com).

2.3 Archeologische waarden

In het plangebied zelf heeft al eerder archeologisch onderzoek plaatsgevonden en er zijn geen vondstmeldingen gedaan in de omgeving. In de omgeving van de plangebied zijn ook een aantal onderzoeken uitgevoerd (afbeelding 13).[32] Van deze onderzoeken staan de resultaten hieronder beschreven.

Het onderzoek wat heeft plaats gevonden in het plangebied is uitgevoerd door Paul Beekhuysen in 2001. Tijdens dit onderzoek zijn 14 boringen gezet waarbij geen archeologische indicatoren zijn aangetroffen. Tijdens het onderzoek is geconcludeerd dat het grondwater erg hoog staat en dan er komgrondafzettingen aanwezig zijn in het plangebied.[33]

2349935100
Dit onderzoek betreft een bureauonderzoek en een verkennend veldonderzoek door RAAP uit 2012. Uit het onderzoek blijkt dat gebied altijd erg nat is geweest en er zijn geen aanwijzingen gevonden voor archeologische vindplaatsen. Op grond van deze informatie is besloten geen vervolgonderzoek aan te bevelen.[34]

2462735100
Dit onderzoek betreft een bureauonderzoek en verkennend booronderzoek door Hamaland Advies uit 2014. Uit de resultaten blijkt dat de bodem verstoord is tot een diepte van minimaal 150 cm-mv. Daaronder bevinden zich natuurlijke rivierafzettingen die tot de Formatie van Echteld gerekend kunnen worden. Dit geldt ook voor de onbebouwde delen van het plangebied. Daarnaast zijn er ook geen niveaus, horizonten of bodemlagen aangetroffen die een indicatie geven voor menselijke bewoning in het verleden. Daarvoor was het gebied vermoedelijk te nat. Op grond van deze informatie is geadviseerd om het plangebied vrij te geven voor de geplande ontwikkeling.[35]

4599962100
Dit onderzoek betreft een bureauonderzoek en een verkennend booronderzoek door Hamaland Advies uit 2018. Uit de resultaten blijkt dat de bodemopbouw verstoord is tot een diepte van maximaal 130 cm-mv en dat cultuurlagen en archeologische indicatoren afwezig zijn. Op grond van deze informatie is besloten geen vervolgonderzoek aan te bevelen.[36]

32 Archis3
33 Beekhuyzen 2001, 1.
34 Boshoven 2012, 9.
35 Van der Kuijl en Rohling 2014.
36 Anker en Van der Kuijl 2018.

.

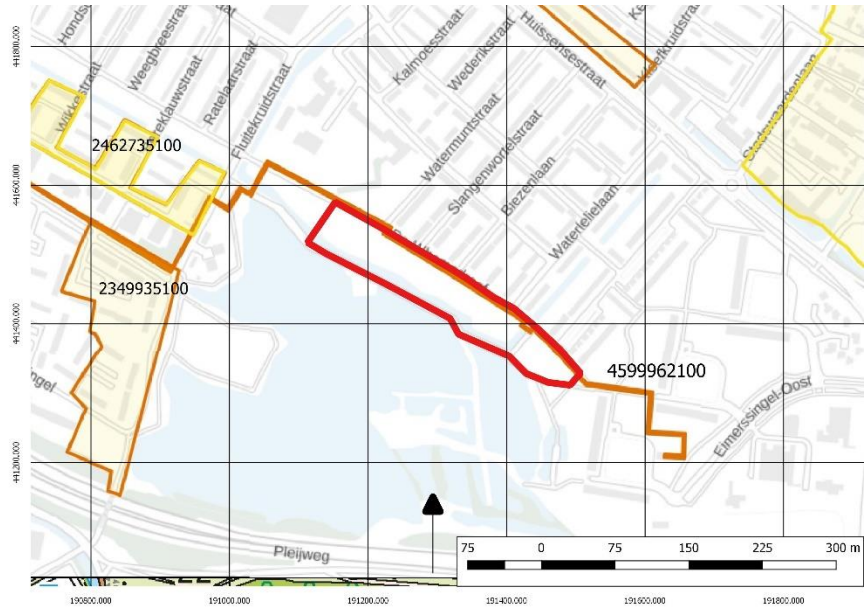

Afbeelding 13: Archismeldingen in de omgeving van het plangebied, met het plangebied in het rode kader (bron: Archis3).

2.5 Archeologisch verwachtingsmodel

Op grond van de bekende geologische, landschappelijke, aardkundige, archeologische en historische gegevens in en rond het plangebied kan de archeologische verwachting worden bepaald. Op de maatregelenkaart van de gemeente Arnhem (zie Afbeelding 14) is het plangebied gelegen in water en voor een klein deel in een terrein met een middelhoge archeologische verwachting. Hierdoor is archeologisch onderzoek noodzakelijk vanaf een oppervlak groter dan 500m^2 en een diepte vanaf 40 cm-mv.

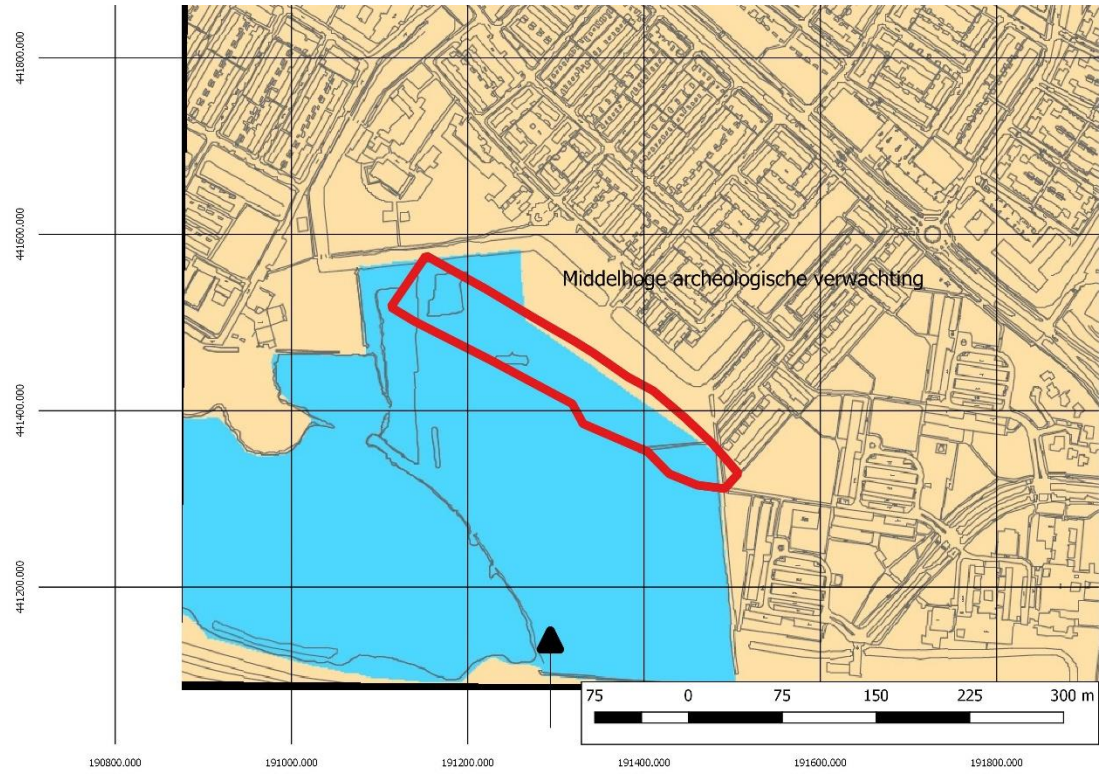

Afbeelding 14: Archeologische beleidskaart van gemeente Arnhem met het plangebied binnen het rode kader (bron: Boshoven et al. 2008

Tabel 2: Archeologische verwachting plangebied

Periode	**Verwachting**	**Vindplaatstypen**	**Verwachte grondlaag (diepte)**
Tweede Wereldoorlog (1940-1945)	Hoog	Dichtgeschoven bomkraters, veldgraven	Direct onder de bouwvoor
Nieuwe Tijd	Laag	Oude akkers, sloten, ontginningssporen	Direct onder de bouwvoor
Middeleeuwen	Middelhoog	Nederzettingsterreinen, begravingen	In de bedding- en kronkelwaardafzettingen van het stroomgordelsysteem
Bronstijd – IJzertijd-Romeinse Tijd	Laag	Nederzettingsterreinen, urnenvelden, resten van smeedhaarden, meilers	In de bedding- en kronkelwaardafzettingen van het stroomgordelsysteem
Paleolithicum – Mesolithicum - Neolithicum	Laag	Vuursteenstrooiingen, jachtkampjes, resten van haardvuren	In de top van de pleistocene afzettingen

Het plangebied ligt in het Nederlands rivierengebied. Op basis van de geomorfologische kaart is het plangebied gelegen op een stroomrug, waarin een kalkhoudende ooivaaggrond of een kalkhoudende poldervaaggrond ontwikkeld is. Uit de stroomgordelkaart blijkt dat in het plangebied sprake is van de stroomrug van de Neder-Rijn, met een oorsprong in de IJzertijd.

Op basis van de Paleogeografische kaart zijn de eerste archeologische vindplaatsen op de stroomrug van de Neder-Rijn te verwachten vanaf de Vroege Middeleeuwen. In deze perioden ontstaan ook de eerste dorpen in de omgeving van het plangebied, Arnhem, Jamerlo en Meinerswijk. Vanaf de Late Middeleeuwen wordt het plangebied echter pas actief ontgonnen en gecultiveerd. In de 11e eeuw n. Chr. wordt aangevangen met de bedijking van de rivieren,

een proces dat in de 13e eeuw n. Chr. vrijwel volledig is voltooid. In deze periode ontstaat ook het dorpje Malburgen, dat omstreeks de 16e eeuw wordt verlaten.

Op basis van de geraadpleegde bronnen is voor de Nieuwe Tijd een lage archeologische verwachting opgesteld. Op historische kaarten is tot 1958 geen bebouwing zichtbaar en is het gebied gebruikt voor agrarische doeleinden. Voor de periode Vroege- en Late Middeleeuwen wordt een middelhoge verwachting opgesteld, vanwege de actieve ontginning van het cultuurlandschap, wanneer de Neder-Rijn wordt ingedamd en het ontstaan van het dorp in de nabijheid van het plangebied.

De diepte (stratigrafische ligging) van eventuele vindplaatsen varieert en zal op basis van booronderzoek vastgesteld moeten worden. Vanwege bebouwing is het plangebied op de zanddieptekaart van Cohen (2009) niet gekarteerd. De geologische gegevens in de omgeving van het plangebied uit het DINO-loket tonen aan dat zand dat vermoedelijk door stroomgordelsystemen is afgezet tussen 1.60 en 2.70 m-mv aanwezig is. Wel moet worden opgemerkt dat de bodem door afgraven is verlaagd dus dat er moet worde gekeken in hoeverre de bodem nog intact is. Derhalve zijn vindplaatsen uit de IJzertijd-Romeinse Tijd te verwachten op een diepte tussen 1.60 tot 2.70 m-mv. Hierbij is waarschijnlijk stratigrafisch onderscheid te maken tussen de verschillende periodes. Bij vindplaatsen uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd bevinden afzettingen zich in- of onder een oude akkerlaag, op beddingafzettingen van de Neder-Rijn. Vindplaatsen uit de Vroege Middeleeuwen zijn naar verwachting aanwezig direct onder oude akkerlagen, ook op de beddingafzettingen van de Neder-Rijn. Door de aanleg van de wijk Malburgen is de bodem in het plangebied mogelijk verstoord geraakt tot onbekende diepte. Op basis van het bureauonderzoek wordt een toetsend verkennend veldonderzoek (IVO-O) noodzakelijk geacht. Het belangrijkste argument hiervoor is dat er zich mogelijke archeologische vindplaatsen in het plangebied bevinden. Een tweede argument is dat de mate van intactheid van de bodemopbouw nog onvoldoende bekend is. Uit de gegevens van de eerdere booronderzoeken om het plangebied blijk dat de bodem in de omgeving van het plangebied verstoord is. Uit het onderzoek door P. Beekhuizen uit 2001 blijkt dat de ondergrond in het plangebied bestaat uit gronden die in een nat en dynamisch milieu zijn onstaan. De andere onderzoeken in de nabijheid van het plangebied bevestigen dit voor de omgeving van het plangebied.

Onderzoeksvoorstel
In overleg met de gemeentelijk archeoloog is afgesproken om verspreid over het plangebied 5 verkennende controleboringen te zetten om de onderzoeksresultaten van het booronderzoek uit 2001 te kunnen verifiëren. De maximale boordiepte bedraagt 4 m-mv. Voorafgaand aan het booronderzoek is een Plan van Aanpak opgesteld, dat op 28 januari 2020 getoetst en akkoord bevonden is door dhr. M. Defilet (gemeentelijk archeoloog)[37].

37 Bosman en Van der Kuijl 2020.

3. Booronderzoek

3.1 Werkwijze Booronderzoek

Op 31 januari 2020 zijn door E.E.A. van der Kuijl (senior KNA-archeoloog) en R. de Graaf (veldmedewerker) in het plangebied in totaal vijf (5) verkennende (controle)boringen gezet tot een maximale diepte van 400 cm-mv. Boring 5 is tot driemaal toe verplaatst binnen een straal van 5 meter en telkens voortijdig op beton gestuit. De geplande boordiepte kon daardoor ter plaatse van boring 5 niet worden bereikt. Het booronderzoek is uitgevoerd conform de eisen van de KNA-versie 4.1, BRL protocol 4003 en het vooraf door het bevoegd gezag geaccordeerde Plan van Aanpak.

Het verkennende booronderzoek had als doel om de bodemopbouw en de mate van intactheid van de bodem in kaart te brengen en de resultaten van het eerder uitgevoerde booronderzoek uit 2001 te verifiëren. De boringen zijn tot een diepte van 2,0 m-mv gezet met een edelmanboor met een boordiameter van 7 cm. Vanaf 2,0 m-mv is gebruik gemaakt van een steekguts met een boordiameter van 3 cm. De boringen zijn, met uitzondering van boring 5, tot minimaal 25 centimeter in de natuurlijke bodem doorgezet en tot maximaal 4.00 meter onder maaiveld doorgezet. Ten tijde van het booronderzoek bevond de grondwaterspiegel zich op circa 2,5 m-mv. Boring 5 is op ca. 0.90 m-mv gestuit op beton. De vervangende boringen zijn tevens voortijdig op beton gestuit, waarna verdere pogingen gestaakt zijn. De boorpunten zijn uitgezet met een meetwiel en een meetlint en de exacte boorlocaties zijn ingemeten met een GPS. Van alle boringen is de maaiveldhoogte afgeleid van het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN3). Het opgeboorde sediment is door E. van der Kuijl in het veld bodemkundig beschreven conform de NEN 5104 en de bodemclassificatie volgens De Bakker en Schelling (1989). Alle afzonderlijke bodemlagen zijn door R. de Graaf (veldmedewerker) verbrokkeld en versneden geïnspecteerd op de aanwezigheid van archeologische indicatoren zoals fragmenten vuursteen, aardewerk, houtskool, verbrande leem, bot etc. Het kalkgehalte van de afzonderlijke sedimenten is gemeten met behulp van HCl.

3.2 Resultaten

De resultaten van de boringen (de boorbeschrijvingen) zijn opgenomen in bijlage 4. Voor de ligging van de boorpunten wordt verwezen naar bijlage 3. De boorstaten zijn opgenomen in bijlage 4. De verstoringsdieptekaart en top-C kaart zijn opgenomen in bijlage 5. Een doorlopend bodemprofiel (noordwest-zuidoost georiënteerd) van de ondergrond van het plangebied is weergegeven in bijlage 6.

Op basis van de boringen kan de bodemopbouw in 3 hoofdtypen worden onderverdeeld, te weten: Oever- op beddingafzettingen, komafzettingen op oeverafzettingen en oeverafzettingen op geulafzettingen.

De hoofdlijn van de boringen met oever- op beddingafzettingen (boring 1) kan als volgt worden weergegeven:

Tabel 3 Algemene bodemopbouw t.p.v. Oever- op bedding- op oeverafzettingen (boring 1).

Diepte (cm-mv)	Samenstelling	Interpretatie
Vanaf maaiveld tot 10 cm	Graszode	
Vanaf 10 cm tot 45 cm	Bruingrijs gevlekt fijn siltig zand met matig puin en grind	Ap1 Geroerde laag
Vanaf 45 cm tot 290 cm	Geel matig fijn siltig zand, homogeen	Ap2 Geroerde laag
Vanaf 290 cm tot 320 cm	Grijze ongerijpte zandige klei met fijn schelpgruis	C1 Oeverafzettingen, Formatie van Echteld

Vanaf 320 cm tot 380 cm	Afwisselend fijn zand en siltige klei, laagjes 4-8 mm dik	C2 Beddingafzettingen, Formatie van Echteld
Vanaf 380 cm tot 400 cm	Grijze sterk zandige klei met schelpgruis	C3 Oeverafzettingen, Formatie van Echteld

De hoofdlijn van de boringen met komafzettingen op oeverafzettingen (boring 2) kan als volgt worden weergegeven:

Tabel 4 Algemene bodemopbouw t.p.v. komklei op oeverafzettingen (boring 2).

Diepte (cm-mv)	Samenstelling	Interpretatie
Vanaf maaiveld tot 10 cm	Graszode	
Vanaf 10 cm tot 50 cm	Bruingrijs grof zand met kleibrokken en matig puin	Ap1 Geroerde laag
Vanaf 50 cm tot 100 cm	Grijze gerijpte iets zandige klei met humeuze vlekken, puinbrokken en kiezels	Ap2 Geroerde laag
Vanaf 100 cm tot 235 cm	Geel matig fijn siltig zand	Ap3 Geroerde laag
Vanaf 235 cm tot 352 cm	Grijze matige gerijpte klei met schelpresten	C1 Komklei, Formatie van Echteld
Vanaf 352 cm tot 380 cm	Gijze sterk zandige klei met schelpgruis	C2 Oeverafzettingen, Formatie van Echteld

De hoofdlijn van de boringen met oeverafzettingen op geulafzettingen (boring 4) kan als volgt worden weergegeven:

Tabel 5 Algemene bodemopbouw t.p.v. oeverafzettingen (boring 4).

Diepte (cm-mv)	Samenstelling	Interpretatie
Vanaf maaiveld tot 10 cm	Graszode	
Vanaf 10 cm tot 70 cm	Bruingrijs gevlekte zandige klei met matig puin, plastic en grindjes	Ap1 Geroerde laag
Vanaf 70 cm tot 100 cm	Wit matig fijn zwak siltig zand	Ap 2 Geroerde laag
Vanaf 100 cm tot 190 cm	Geel grof, zwak siltig zand met grind	Ap 3 Geroerde laag
Vanaf 190 cm tot 260 cm	Grijze matig gerijpte zandige klei	C1 Oeverafzettingen. Formatie van Echteld.
Vanaf 260 cm tot 290 cm	Grijs grof, zwak siltig grindig zand (450 µm).	C2 Geulafzettingen, Formatie van Kreftenheye

Interpretatie

De verwachtte oeverafzettingen van de Nederrijnstroomgordel zijn in vier van de vijf boringen (boring 1, 2, 3 en 4) aangetroffen. In twee van de boringen zijn tevens komafzettingen aangetroffen (boring 2 en 3). Boring 5 is driemaal voortijdig gestuit op beton, minimaal op 90 cm-mv en maximaal op 140 cm-mv. De natuurlijke bodemhorizonten waren op deze diepte nog niet bereikt. Vermoedelijk zijn in dit deel van het plangebied in de diepere ondergrond nog de funderingen van de voormalige, inmiddels gesloopte, bebouwing aanwezig.

Beantwoording onderzoeksvragen

Op grond van de onderzoeksresultaten van het uitgevoerde booronderzoek kunnen de onderzoeksvragen uit het Plan van Aanpak als volgt beantwoord worden:

1. *Wat is de bodemopbouw binnen het plangebied?*

Binnen het plangebied zijn in alle boringen onder de graszode subrecent geroerde lagen met bouwpuin en plastic aangetroffen. Onder die lagen komen drie typen bodemprofielen voor, namelijk:

- Kom- op oeverafzettingen
- Oever- op bedding- op oeverafzettingen
- Oeverafzettingen of geulafzettingen

De minimale vastgestelde verstoringsdiepte bedraagt 90 cm-mv en de maximale verstoringsdiepte bedraagt 320 cm-mv. Deze verstoring is ontstaan bij de sloop van de voormalige bebouwing in het plangebied. In boring 2 en 3 zijn komafzettingen op oeverafzettingen aangetroffen op een minimale diepte van 235 cm-mv en de laagovergangen zijn geleidelijk. De komafzettingen bestaan uit ongerijpte en matig gerijpte klei met fijne schelpresten welke behoren tot de Formatie van Echteld. De oeverafzettingen bestaan uit grijze matig gerijpte zandige klei met fijne schelpresten. Deze behoren eveneens tot de Formatie van Echteld. In boring 1 en 4 zijn eveneens oeverafzettingen aangetroffen, maar de komafzettingen ontbreken hier.

In boring 1 zijn onder de oeverafzettingen op een diepte van 320 cm-mv beddingafzettingen aangetroffen. De beddingafzettingen worden gekenmerkt door een afwisseling van dunne laagjes ongerijpte klei en fijn siltig zand, in dikte variërend tussen 4 en 8 mm. Onder deze beddingafzettingen zijn weer oeverafzettingen aanwezig. In boring 4 bestaat de basis van het bodemprofiel uit grof rivierzand (zandmediaan 450 µm) met grind, die als geulafzettingen van de Formatie van Kreftenheye zijn geïnterpreteerd. Deze afzettingen ontbreken in de overige boringen.

2. *Wat is de intactheid van het bodemprofiel binnen het plangebied?*

De profielen bestaan tot maximaal 320 cm-mv uit subrecente geroerde opgebrachte grondlagen met bouwpuin en plastic. Boring 5 is driemaal gestuit op beton (op 90 cm-mv, 130 cm-mv en 140 cm-mv) en de aangetroffen lagen daarboven zijn recentelijk geroerd (zie bijlage 5). Onder de subrecent verstoorde bodemlagen is bij boring 1, 2, 3 en 4 sprake van een intact bodemprofiel met een natuurlijk profielverloop.

3. *Zijn, daar waar de bodem intact is, archeologische indicatoren aangetroffen die kunnen wijzen op de aanwezigheid van een archeologische vindplaats in het onderzoeksgebied? Zo ja, wat is de aard en diepteligging ervan?*

In geen van de boringen zijn cultuurlagen, vegetatiehorizonten of ontkalkte bodems aangetroffen die een indicatie vormen voor menselijke bewoning in het verleden. Het opsporen van archeologische indicatoren was overigens niet het primaire doel van het uitgevoerde verkennend bodemonderzoek. Deze zijn dan ook niet aangetroffen.

4. *Zijn er archeologische lagen aangetroffen (cultuur- en afvallagen c.q. ophogingslagen)? Zo ja, wat is de aard, diepteligging en minimale en maximale dikte ervan?*

Zie het antwoord op vraag 3.

5. *In welke mate stemmen de resultaten overeen met de verwachtingen?*

De verwachting uit het bureauonderzoek was dat de bodem mogelijk verstoord zou zijn door sloop van de bebouwing van de voormalige woonwijk. Dit is bevestigd met het verkennend booronderzoek. De bodem is tot minimaal 90 cm-mv en maximaal 320 cm-mv geroerd. Daaronder is sprake van een intact bodemprofiel met een natuurlijk profielverloop. In de ondergrond zijn komafzettingen, oeverafzettingen, beddingafzettingen en geulafzettingen aangetroffen van de Nederrijnstroomgordel. De afzettingen zijn gevormd in een overwegend nat en dynamisch milieu. De grote variatie in bodemprofielen of relatief korte afstand van elkaar wijst op de ligging in een voormalig kronkelwaardsysteem.

De resultaten van het booronderzoek komen deels overeen met de resultaten van het booronderzoek in 2001. Aan de noordzijde van het plangebied was volgens de onderzoeker in 2001 tot een diepte van 3 m-mv sprake van zware komklei, waarna de klei wat zandiger werd, overgaand in een pakket waarbij sprake is van een snelle afwisseling van zeer dunne klei en zandlaagjes[38]. De interpretatie van destijds dat het gaat om afzettingen ‘achter’ een overwal oftewel komafzettingen blijkt niet helemaal juist te zijn. Het afdekkend pakket bestaat weliswaar uit komafzettingen, maar het gaat hier verder om oeverafzettingen op beddingafzettingen die deel uitmaken van de stroomgordel van de Nederrijn. De oeverafzettingen zijn in alle 4 boringen (boring 1 t/m 4) uit 2020 aanwezig onder een dun pakket komafzettingen die al worden aangetroffen vanaf een diepte van 190 cm-mv (boring 2). Mogelijk waren de oeverafzettingen oorspronkelijk nog hoger gelegen, aangezien dit pakket in boring 2 afgetopt is door latere (subrecente) graafwerkzaamheden. Mogelijk zijn daarbij ook aanwezige archeologisch relevante cultuurlagen en sporen vergraven, hetgeen niet meer te controleren valt, aangezien de top van dit pakket verdwenen is. De top van de dieper gelegen oeverafzettingen worden afgedekt door komafzettingen en beddingafzettingen. De in boring 4 op 380 cm-mv aangetroffen geulafzettingen lijken in zijn geheel te ontbreken in de boringen die in 2001 gezet zijn of zijn destijds niet als dusdanig herkend.

6. *Is er vervolgonderzoek noodzakelijk? Zo ja, welke methode is hiervoor het meest geschikt?*

Vervolgonderzoek wordt niet noodzakelijk geacht. Behalve dat in het plangebied sprake is van een grootschalige bodemverstoring met subrecent opgebrachte bodemlagen met puin en plastic is er in de diepere ondergrond sprake van een natuurlijk profielverloop met sedimenten die binnen een kronkelwaardsysteem zijn gevormd. Als gevolg van een nat en dynamisch milieu was het plangebied in het verleden daardoor waarschijnlijk niet erg aantrekkelijk voor permanente bewoning. De kans dat met de voorgenomen bodemingrepen archeologische vindplaatsen verloren gaan is derhalve nihil.

[38] Beekhuizen, 2001.

4 Conclusie en aanbeveling

4.1 Conclusie

Op grond van de bestudeerde bronnen blijkt dat het plangebied gelegen is op een stroomrug van de Neder-Rijn van vóór de bedijking. Ten noorden van het plangebied is sprake van stroomgordelafzettingen van de Oude IJssel (overloop van de Rijn) In deze stroomrugafzettingen heeft zich vermoedelijk een kalkhoudende poldervaaggrond of een kalkhoudende ooivaaggrond ontwikkeld. Wel moet worden gekeken hoeverre deze nog intact is aangezien het plangebied bij de aanleg van de woonwijk door afgraven verlaagd is. Dit bleek ook uit de eerdere onderzoeken in de directe omgeving van het plangebied waar de bodem verstoord bleek te zijn tot minimaal 1.5 m-mv en tot maximaal 1.30 m-mv. Daarnaast bleek uit de onderzoeken dat de ondergrond in het plangebied gevormd is in een nat en dynamisch milieu, dat mogelijk te nat was voor bewoning.

Indien in de ondergrond oever- en beddingafzettingen aanwezig zijn van de Neder-Rijnstroomgordel, dan zijn er archeologische resten van de IJzertijd tot Nieuw Tijd te verwachten. Indien sprake is van komafzettingen, dan geldt een lage archeologische verwachting voor deze periode. Er is een middelhoge verwachting voor archeologische waarden uit de middeleeuwen na de bedijking in de 13e eeuw. Daarnaast bevind het plangebied zich in de zone waar tijdens de Tweede Wereldoorlog operatie Market Garden heeft plaatsgevonden. Hierdoor is de verwachting hoog dat er resten uit de Tweede Wereldoorlog aangetroffen kunnen worden. Hierbij moet worden vermeld dat voorafgaand aan gravend onderzoek een explosievenonderzoek conform de WSCS-OCE noodzakelijk om het plangebied vrij te geven van explosieven, aangezien de CE-kaart van de gemeente Arnhem de zone aanmerkt als verhoogde kans op het aantreffen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog. Het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek is echter wel mogelijk zonder aanvullend onderzoek naar CE.

In overleg met de gemeentelijk archeoloog is afgesproken om verspreid over het plangebied 5 verkennende controleboringen te zetten om de onderzoeksresultaten van het booronderzoek uit 2001 te kunnen verifiëren. De maximale boordiepte bedraagt 4 m-mv. Voorafgaand aan het booronderzoek is een Plan van Aanpak opgesteld, dat op 28 januari 2020 getoetst en akkoord bevonden is door dhr. M. Defilet (gemeentelijk archeoloog)[39].

Conclusie booronderzoek

Uit de resultaten van de verkennende boringen blijkt dat in alle boringen onder de graszode subrecent geroerde lagen met bouwpuin en plastic aanwezig zijn. Onder die lagen komen drie typen bodemprofielen voor, namelijk:

- Kom- op oeverafzettingen
- Oever- op bedding- op oeverafzettingen
- Oeverafzettingen of geulafzettingen

De minimale vastgestelde verstoringsdiepte bedraagt 90 cm-mv en de maximale verstoringsdiepte bedraagt 320 cm-mv. Deze verstoring is ontstaan bij de sloop van de voormalige bebouwing in het plangebied. In boring 2 en 3 zijn komafzettingen op oeverafzettingen aangetroffen op een minimale diepte van 235 cm-mv en de laagovergangen zijn geleidelijk. De komafzettingen bestaan uit ongerijpte en matig gerijpte klei met schelpresten welke behoren tot de Formatie van Echteld. De oeverafzettingen bestaan uit grijze matig gerijpte zandige klei met schelpresten. Deze behoren eveneens tot de Formatie van Echteld. In boring 1 en 4 zijn eveneens oeverafzettingen aangetroffen, maar de komafzettingen ontbreken hier.

39 Bosman en Van der Kuijl 2020.

In boring 1 zijn onder de oeverafzettingen op een diepte van 320 cm-mv beddingafzettingen aangetroffen. De beddingafzettingen worden gekenmerkt door een afwisseling van dunne laagjes ongerijpte klei en fijn siltig zand, in dikte variërend tussen 4 en 8 mm. Onder deze beddingafzettingen zijn weer oeverafzettingen aanwezig. In boring 4 bestaat de basis van het bodemprofiel uit grof rivierzand (zandmediaan 450 µm) met grind, die als geulafzettingen van de Formatie van Kreftenheye zijn geïnterpreteerd. Deze afzettingen ontbreken in de overige boringen.

4.2 Selectieadvies

Vervolgonderzoek wordt niet noodzakelijk geacht. Behalve dat er in het plangebied sprake is van een diepe bodemverstoring is onder deze verstoring sprake van een natuurlijk profielverloop met sedimenten die binnen een kronkelwaardsysteem zijn gevormd. Als gevolg van een nat en dynamisch milieu was het plangebied in het verleden daardoor waarschijnlijk niet erg aantrekkelijk voor permanente bewoning. De kans dat met de voorgenomen bodemingrepen archeologische vindplaatsen verloren gaan is nihil.

4.3 Voorbehoud

Wij wijzen erop dat het selectiebesluit van het bevoegd gezag af kan wijken van het selectieadvies. Het uitgevoerde onderzoek is op zorgvuldige wijze verricht volgens de algemeen gebruikelijke inzichten en methoden. Het archeologisch onderzoek is erop gericht om de kans op het aantreffen dan wel vernietigen van archeologische waarden bij bouwwerkzaamheden in het plangebied te verkleinen.

Verder dient te allen tijde bij het afgeven van een omgevingsvergunning de wettelijke meldingsplicht (ex artikel 5.10 en 5.11 van de Erfgoedwet) kenbaar te worden gemaakt, om het documenteren van toevalsvondsten te garanderen: '*Degene die anders dan bij het doen van opgravingen een zaak vindt waarvan hij weet dan wel redelijkerwijs moet vermoeden dat het een monument is (in roerende of onroerende zin), meldt die zaak zo spoedig mogelijk bij onze minister*'. Deze aangifte dient te gebeuren bij gemeentelijk archeoloog van Arnhem (e-mail: martijn.defilet@arnhem.nl).

Gebruikte literatuur

Anker, E.F.A. en E.E.A. Van der Kuijl, 2019. *Bureauonderzoek en Verkennend Booronderzoek Archeologie Plangebied Warmwaterleiding NUON Immerloo Arnhem, gemeente Arnhem*. Hamaland Advies project 181845. Zelhem.

Bakker, H. de & J. Schelling, 1989. *Systeem van bodemclassificatie voor Nederland; de hogere niveaus*. Wageningen.

Beekhuyzen, P., 2001. *Archeologisch vooronderzoek Wheme, juli 2001.*

Berendsen, H.J.A., 2008; *De vorming van het land, inleiding in de geologie en de geomorfologie.* Assen (Fysische geografie van Nederland).

Berendsen, H.J.A., 2005. *Landschappelijk Nederland*. De fysisch-geografische regio's. Assen.

Berendsen, H.J.A., 2004. *De vorming van het land*. Assen (Fysische geografie van Nederland).

Borman, R., 1981. *Archeologie in Gelderland*. Zutphen.

Boshoven, ir. E.H. (RAAP Archeologisch Adviesbureau) (2012): *Plangebied Eimersweide, gemeente Arnhem; archeologisch vooronderzoek: een bureau- en inventariserend veldonderzoek.* DANS. https://doi.org/10.17026/dans-xx2-yqr7

Bosman, E. en E.E.A Van der Kuijl, 2020. *Plan van Aanpak Inventariserend verkennend booronderzoek Plangebied Whemerdreef Arnhem*. Zelhem.

Busschers, F.S.; 2008: *Unravelling the Rhine - Response of a fluvial system to climate change, sea-level oscillation and glaciation*. Ph.D. dissertation, Department of Paleoclimatology and Geomorphology, Faculty of Earth and Life Sciences, Vrije Universiteit Amsterdam. Amsterdam

Cohen, K.M., E. Stouthamer, W.Z. Hoek, H.J.A. Berendsen & H.F.J. Kempen; 2009: *Zand in Banen*. Provincie Gelderland en Universiteit Utrecht. Arnhem/Utrecht.

Geudeke, P.W., K. Zandvliet & L. Balk, 1990. *Grote Historische Atlas van Nederland 1:50.000, 3 Oost-Nederland 1830–1855*. Groningen.

Groenewoudt, B.J. 1994. *Prospectie, waardering en selectie van archeologische vindplaatsen:een beleidsgerichte verkenning van middelen en mogelijkheden*. NAR 17, ROB. Amersfoort.

Groenewoud, M. en D. Laning, 2007; *De IJssel levende rivier*. Zwolle.

Kuijl, E.E.A. van der en J.F.M. Rohling, 2014; *Bureauonderzoek en verkennend booronderzoek Archeologie Plangebied Singel Oost Malburgen, gemeente Arnhem*. Hamaland Advies 2014806. Zelhem.

Kuipers S.F., 1991; *Bodemkunde*, Culemborg.

Mulder, J.R., L.J. Keunen en A.J.M. Zwart, 2004; *In de ban van de Betuwse dijken. Deel 5. Malburgen. Een bodemkundig, archeologisch en historisch onderzoek naar de opbouw en ouderdom van de Rijndijk te Malburgen/Bakenhof, Arnhem*. Wageningen, Alterra, Research Instituut voor de Groene Ruimte. Alterra - rapport 405.

Mulder, E.F.J. de et al., 2003. *De ondergrond van Nederland*. Groningen/Houten.

Putten, M.J. van, E.A.M. de Boer, J.M.J. Willems en N. Wamerdam, 2018. *Arnhem plangebied Stadsblokken-Meinerswijk. Archeologisch bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek (verkennende fase)*. BAAC Rapport V-17.0243.

Steegh, A., 1985; *Monumenten Atlas van Nederland*. Zutphen.

Thanos, C.S.I., 1998. *Malburgen-West, gemeente Arnhem; een archeologische kartering.* RAAP-rapport 376.

Tol, drs. A., 2006; *Leidraad inventariserend veldonderzoek Deel: verkennend booronderzoek*, 30 maart 2006 vastgesteld door het CCvD Archeologie, Gouda.

Verhagen J.G.M. et al, 2007; *Opgegraven verleden van Gelderland*. Utrecht.

Geraadpleegde websites:

https://zoeken.cultureelerfgoed.nl/
Topotijdrieis.nl
www.dans.easy.nl
www.ikme.nl
www.arneym.nl
www.gemeentearnhem.nl
http://www.geo.arnhem.nl/gisviewer/
http://www2.alterra.wur.nl
http://www.malburgen.com/historie/
https://www.pdok.nl/
www.gelderland.nl
https://www.grondwatertools.nl/
http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/thema_zandbanen
http://maps.bodemdata.nl/bodemdatanl/index.jsp
http://nl.wikipedia.org
http://www2.alterra.wur.nl/Webdocs/PDFFiles/Alterrarapporten/AlterraRapport405.pdf
www.arnhem.nl/ommetjes.
http://www2.alterra.wur.nl/Webdocs/PDFFiles/Alterrarapporten/AlterraRapport405.pdf
http://www.coehoorn.nl/om-te-lezen/artikelen/279-ijssellinie-plannen-c-en-d
https://nl.wikipedia.org/wiki/Malburgen-Oost_(Zuid
https://beeldbank.cultureelerfgoed.nl
arnhem.maps.arcgis.com

BIJLAGEN

Bijlage 1: Plangebied (rode kader)

© Hamaland Advies, Ambachtsweg 9b, 7021 BT Zelhem

Project : BO en IVO Plangebied Whemedreef Arnhem
Kenmerk : EBM/ALG/HAMA/202620

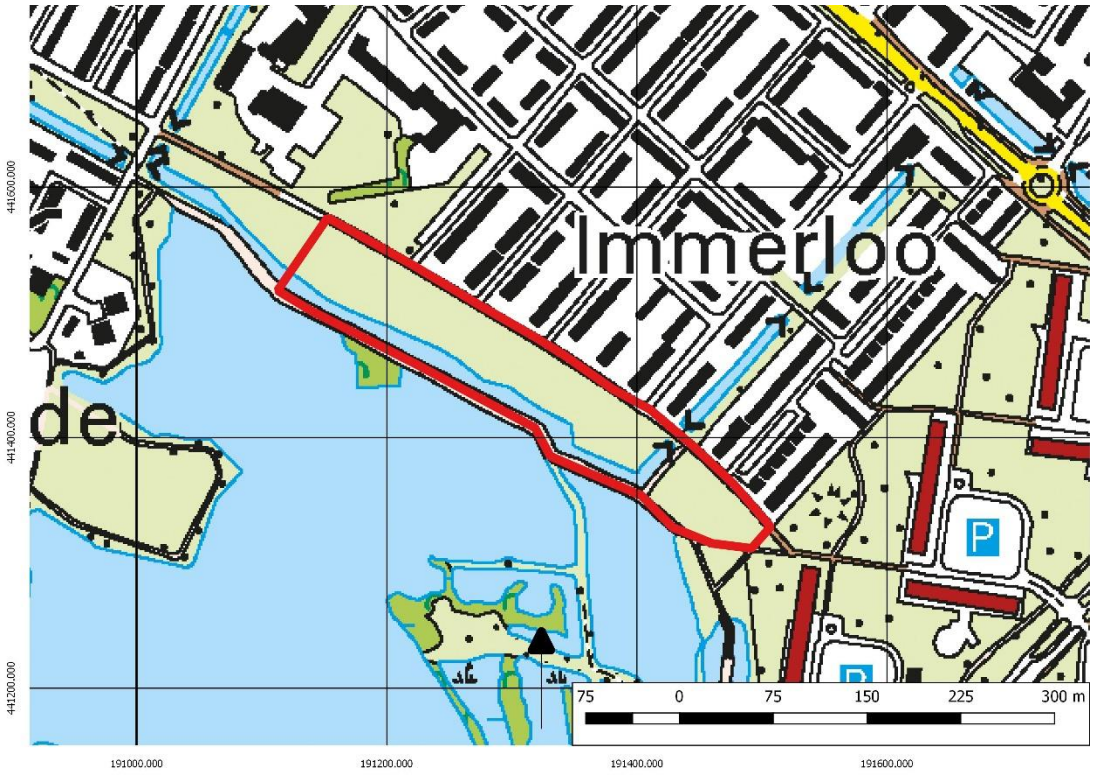

© Hamaland Advies, Ambachtsweg 9b, 7021 BT Zelhem

Bijlage 2: Overzicht van archeologische en geologische perioden

© Hamaland Advies, Ambachtsweg 9b, 7021 BT Zelhem

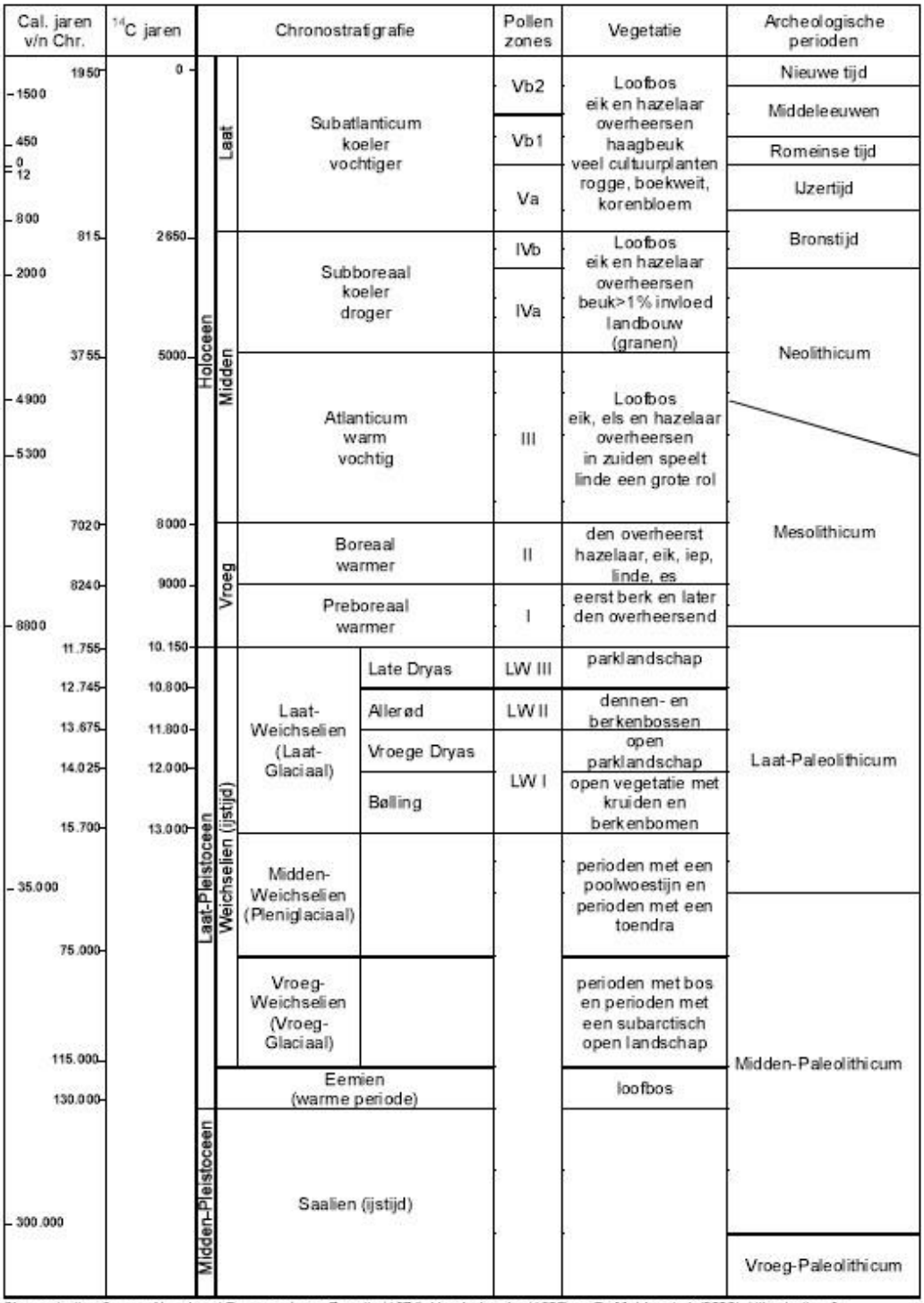

Chronostratigrafie voor Noordwest-Europa volgens Zagwijn (1974), Vandenberghe (1985) en De Mulder *et al.* (2003). Lithostratigrafie volgens De Mulder *et al.* (2003). Mariene isotoop stadium (MIS) volgens Bassinot *et al.* (1994). Atmosferische data volgens Stuiver *et al.* (1998). Zuurstofisotoop calibratie (OxCal) versie 3.9 Bronk Ramsey (2003), toegepast op het Laat-Weichselien en het Holoceen. Archeologische periode-indeling en ouderdom volgens de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB). Vegetatie bewerkt volgens Berendsen (2000). Pollenzones volgens P. Vos & P. Kiden (2005).

© Hamaland Advies, Ambachtsweg 9b, 7021 BT Zelhem

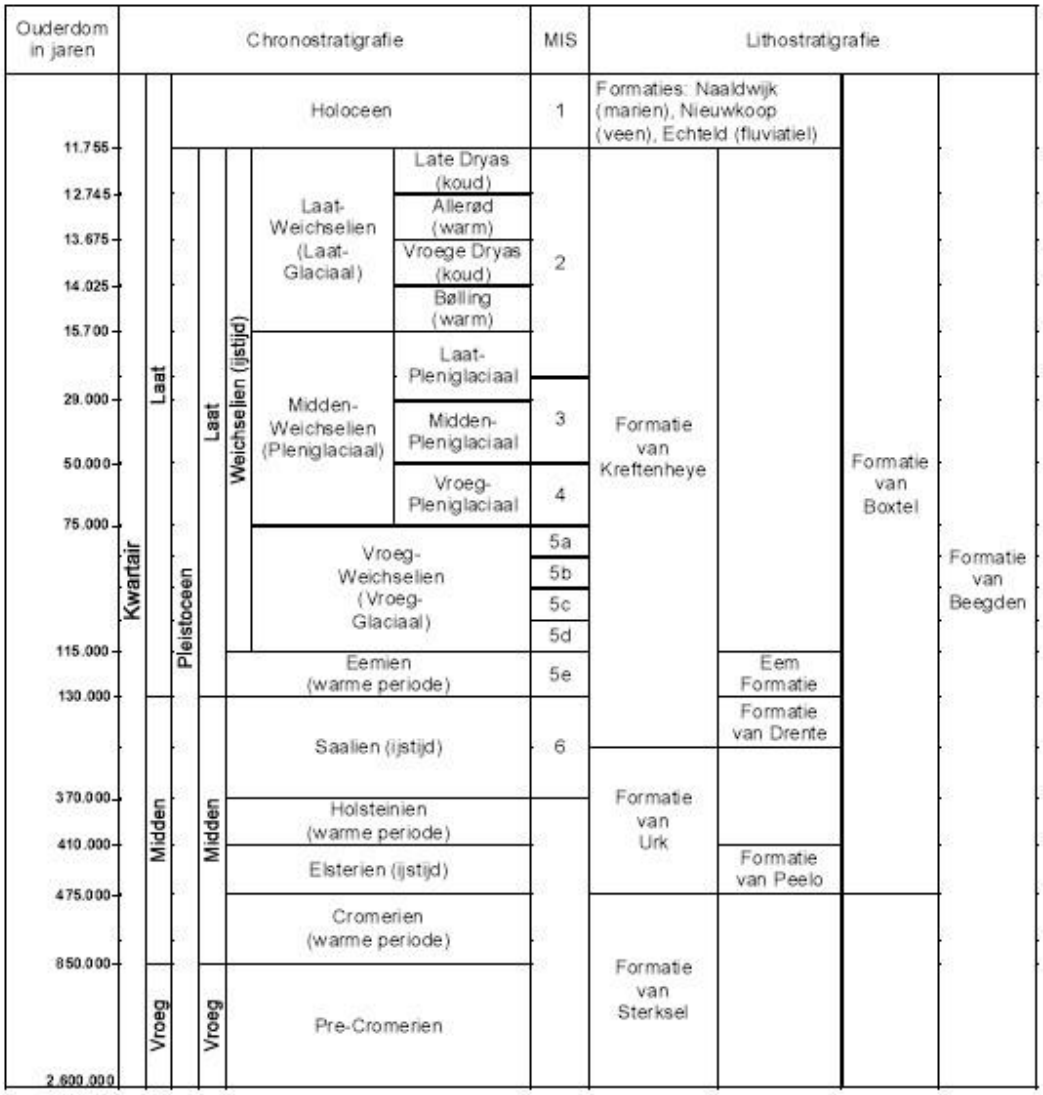

© Hamaland Advies, Ambachtsweg 9b, 7021 BT Zelhem

Bijlage 3: Boorpuntenkaart en tabel met x-, y- en z-waarden van de boorpunten

© Hamaland Advies, Ambachtsweg 9b, 7021 BT Zelhem

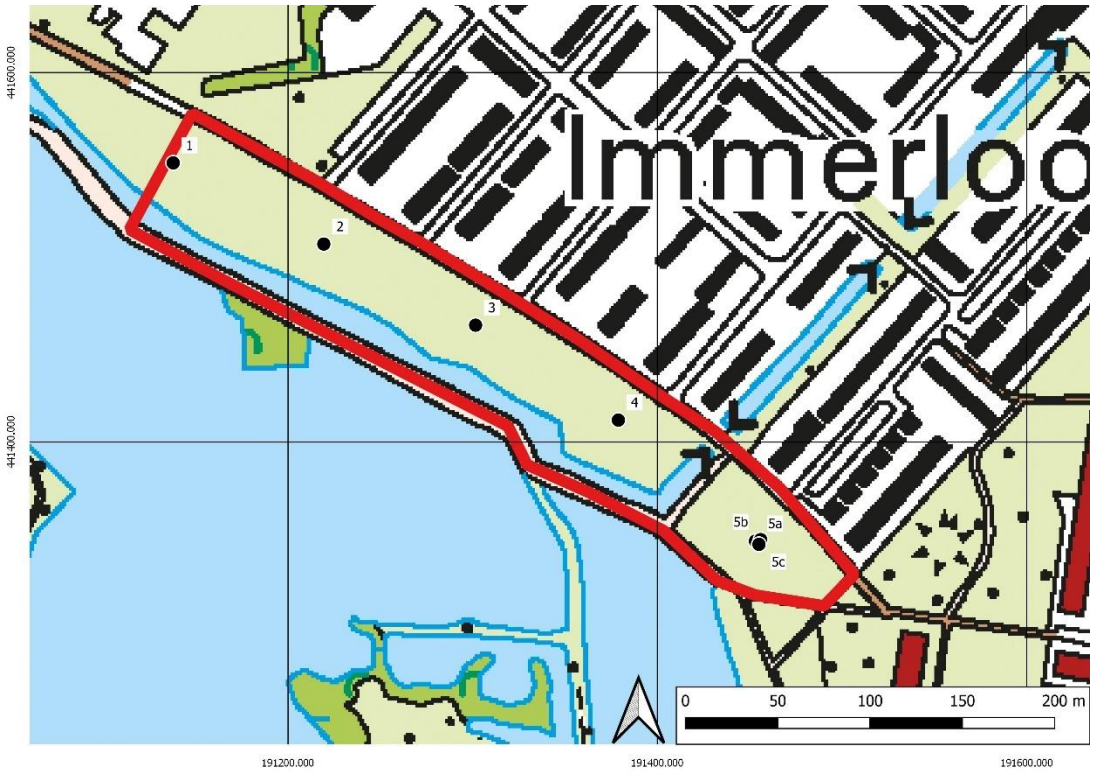

Afbeelding 15; Boorpuntenkaart met het plangebied in het rode kader en de boorpunten als zwarte punten.

Boorpunt	RD-coördinaten	Z-coördinaat (hoogte m+NAP)
1	191.137 / 441.551	10,08
2	191.219 / 441.507	10,29
3	191.301 / 441.463	10,28
4	191.379 / 441.441	10,89
5a	191.453 / 441.346	9,96
5b	191.455 / 441.347	9,98
5c	191.455 / 441.344	10,04

© Hamaland Advies, Ambachtsweg 9b, 7021 BT Zelhem

Bijlage 4: Boorlegenda en boorstaten (separaat bijgevoegd)

© Hamaland Advies, Ambachtsweg 9b, 7021 BT Zelhem

Project : BO en IVO Plangebied Whemedreef Arnhem
Kenmerk : EBM/ALG/HAMA/202620

SMART

Boorstatenlegenda

Classificaties volgens de (Lutum+Silt)-Zand-Grind-driehoek

Grind

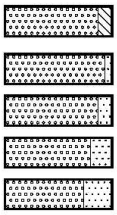

Grind als toevoeging

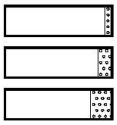

Classificaties volgens de OS-Lutum-(Silt+Zand)-driehoek

Veen

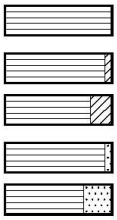

Veen als toevoeging

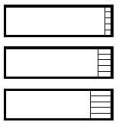

Laagaanduidingen

Peilbuizen

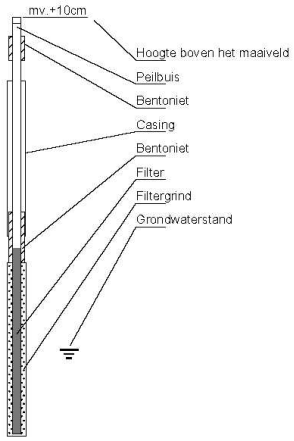

Classificaties volgens de Lutum-Silt-Zand-driehoek

Klei

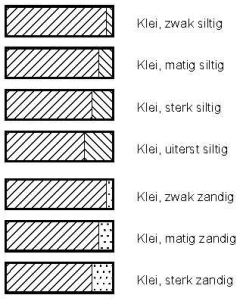

Zand

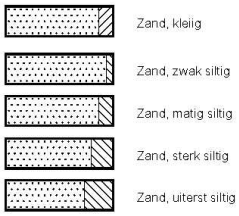

Leem

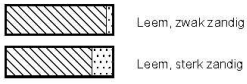

Bijzondere lagen

Monsters

Detectie

Olie/water-reactie

1 = zwak
2 = matig
3 = sterk
4 = uiterst

PID waarden

< 0,2 ppm
0,2 - 1,0 ppm
1,0 – 2,0 ppm
2,0 - 10 ppm
> 10 ppm

getekend volgens NEN 5104

© Hamaland Advies, Ambachtsweg 9b, 7021 BT Zelhem

Bijlage 5: Verstoringsdieptekaart (in cm-mv) en top C-horizont kaart

© Hamaland Advies, Ambachtsweg 9b, 7021 BT Zelhem

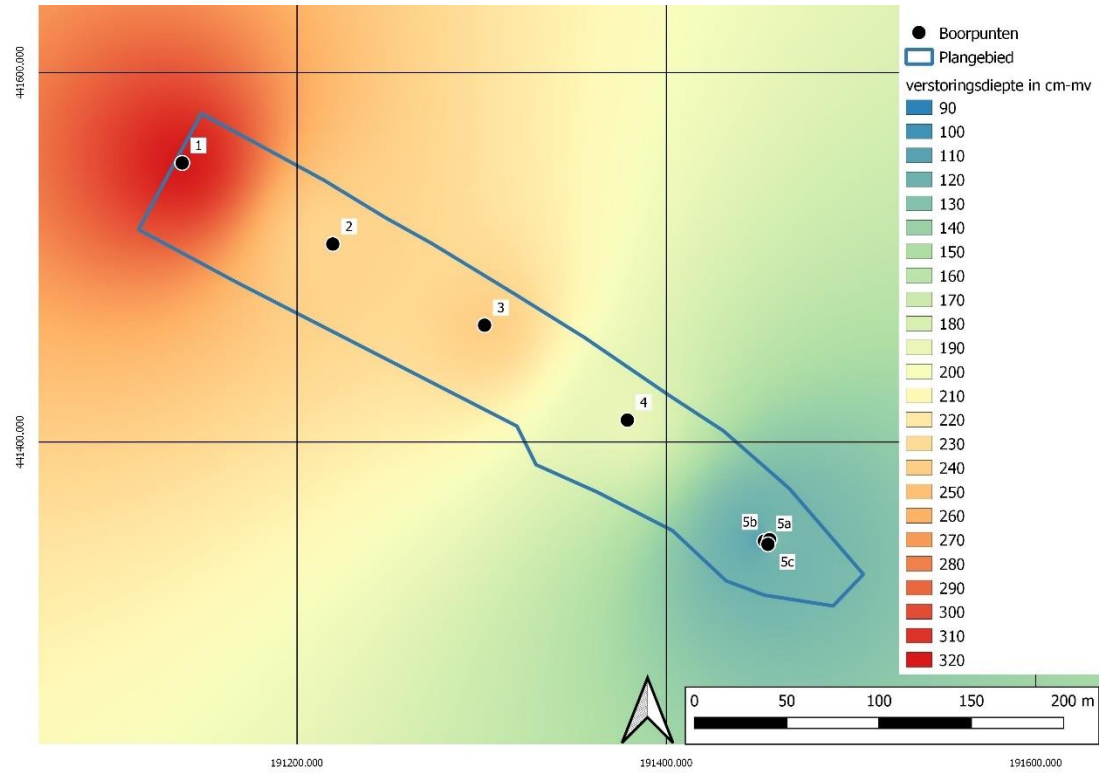

Afbeelding 16 Verstoringsdiepte kaart met het plangebied in het blauwe kader en de boorpunten als zwarte punten.

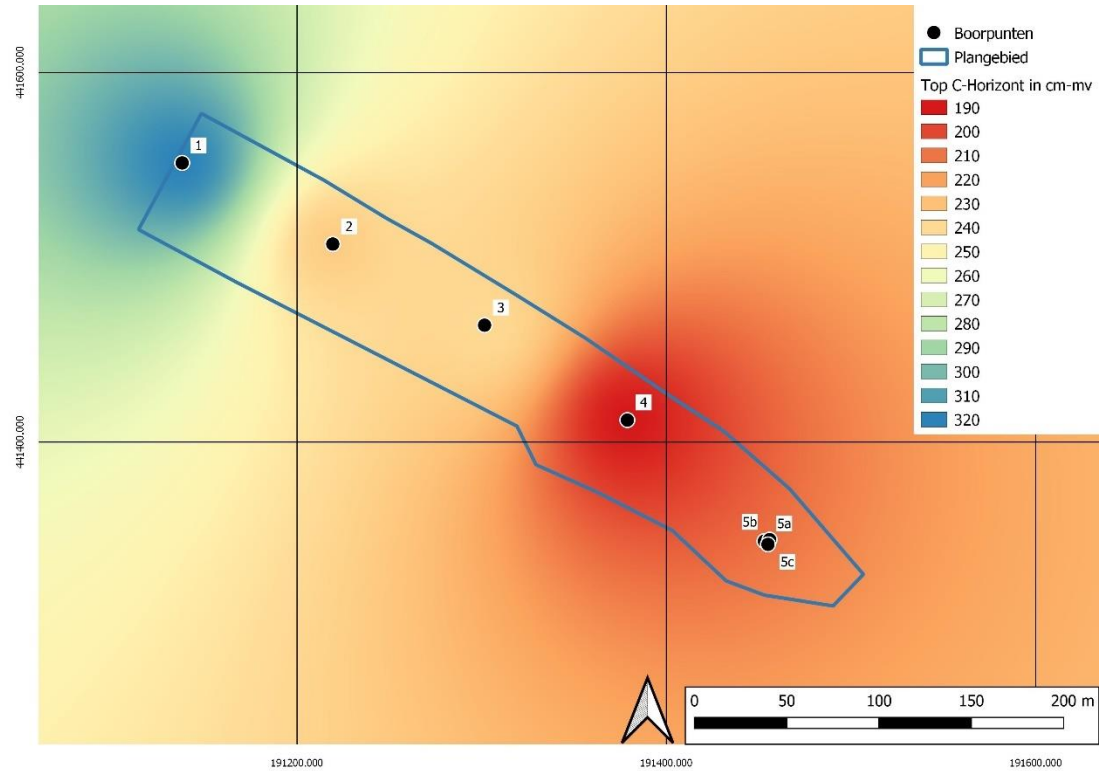

Afbeelding 17 Top C-horizont kaart met het plangebied in het blauwe kader en de boorpunten als zwarte punten.

© Hamaland Advies, Ambachtsweg 9b, 7021 BT Zelhem

Bijlage 6: Doorsnede van de bodemopbouw in het plangebied

© Hamaland Advies, Ambachtsweg 9b, 7021 BT Zelhem

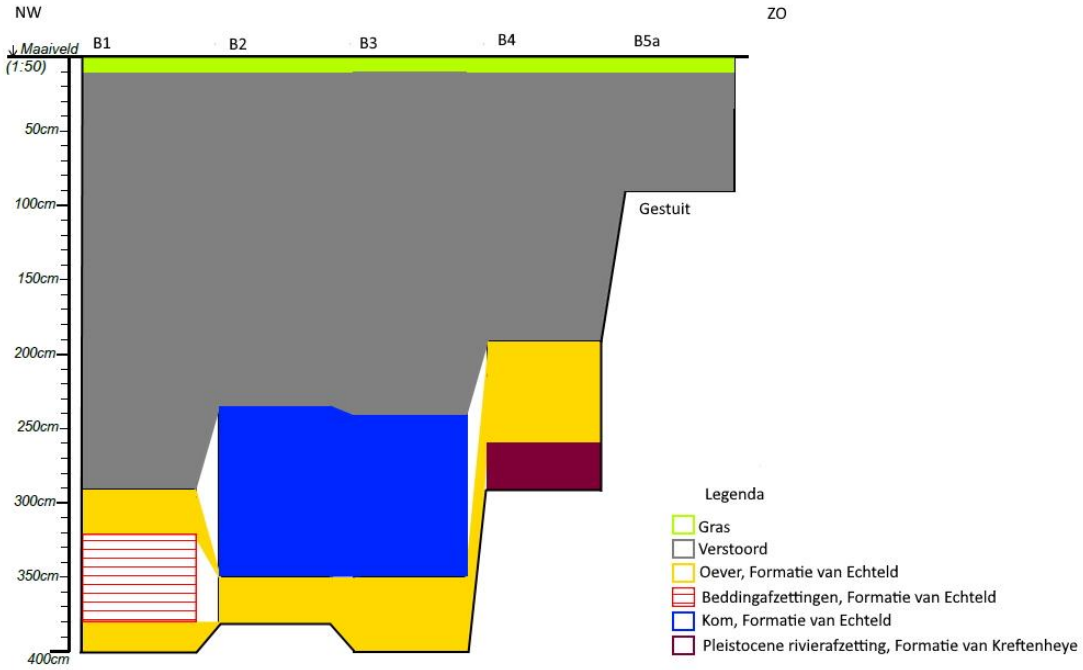

Afbeelding 18 Doorsnede van bodemopbouw in het plangebied (vanuit noordwestelijke richting in zuidoostelijke richting).

© Hamaland Advies, Ambachtsweg 9b, 7021 BT Zelhem

Boring Boring 1 coördinaten 191137/441551 (400cm)

datum: 05-02-2020

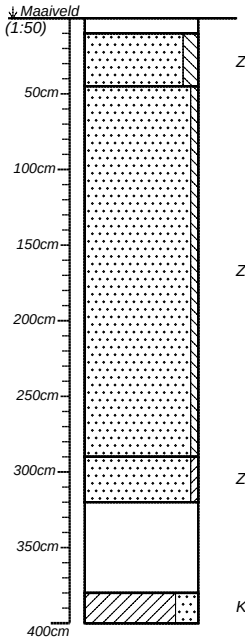

Zs2	Gras. Edelmanboor. Zand, matig siltig. Bruin-grijs. Gevlekt, grind Ap1-horizont. Laagovergang scherp. Edelmanboor.	-- Puin matig.
Zs1	Zand, zwak siltig. Geel. Homogeen Ap2-horizont. Laagovergang scherp. Edelmanboor.	--
Zk	Zand, kleiig. Grijs. Schelpen zwak. Kalkrijk C1-horizont. Ongerijpt Laagovergang geleidelijk. Guts.	--
	Afwisselend zand met schelpgruis en klei laagjes van 4-8 mm. C2-horizont. Laagovergang geleidelijk. Guts.	--
Kz3	Klei, sterk zandig. Grijs. Schelpgruis C3-horizont.. Guts.	--

Boormeester: Evelien

Boring Boring 2 coördinaten 191219/441507 (380cm)

datum: 05-02-2020

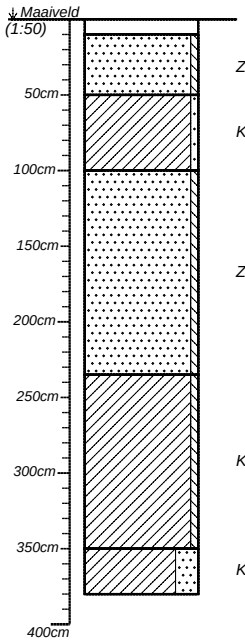

Zs1	Gras. Edelmanboor. Zand, zwak siltig. Bruin-grijs. Kleibrokken. Ap1-horizont Overgang: Scherp. Edelmanboor.	-- Puin matig.
Kz1	Klei, zwak zandig. Grijs. Gerijpt, humeuze stukken, puin stukken, kiezels Ap2-horizont Overgang: Scherp. Edelmanboor.	--
Zs1	Zand, zwak siltig. Geel. Ap3-horizont Overgang: Scherp. Edelmanboor.	--
Ks1	Klei, zwak siltig. Grijs. Schelpen zwak. matig gerijpt C1-horizont Overgang:geleidelijk. Guts.	--
Kz3	Klei, sterk zandig. Grijs. Schelpgruis C2-horizont . Guts.	--

Boormeester: Evelien

projectnummer *202620*	blad *1/3*	locatieadres *Whemedreef*	
locatie *Whemedreef*			
opdrachtgever *Volkshuisvesting Arnhem*		postcode / plaats *Arnhem*	
bureau *Hamaland Advies*		land *Nederland*	

Hamaland Advies
Adviezen op het gebied van Archeologie
Milieu & Ruimtelijke Ordening

getekend volgens NEN 5104

Boring Boring 3 coördinaten 191301/441463 (400cm)

datum: 05-02-2020

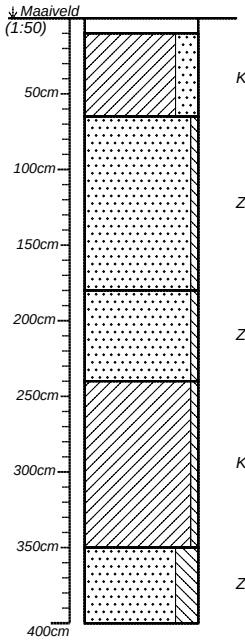

	Gras. Edelmanboor.	--
Kz3	Klei, sterk zandig. Bruin-grijs. Gevlekt, kiezels Ap-1 horizont Overgang: Scherp. Edelmanboor.	Puin matig.
Zs1	Zand, zwak siltig. Geel. Ap-2 horizont Overgang: Scherp Grondwater begint op 1,80 m. Edelmanboor.	--
Zs1	Zand, zwak siltig. Grijs. Iets schelpgruis Ap-3 horizont Overgang: Scherp. Edelmanboor.	--
Ks1	Klei, zwak siltig. Grijs. Matig gerijpt, schelpresten C-1 horizont Overgang: geleidelijk. Guts.	--
Zs3	Zand, sterk siltig. Grijs. Kleiig, fijn schelpgruis C-2 horizont Overgang: geleidelijk. Guts.	--

Boormeester: Evelien

Boring Boring 4 coördinaten 191379/441441 (290cm)

datum: 05-02-2020

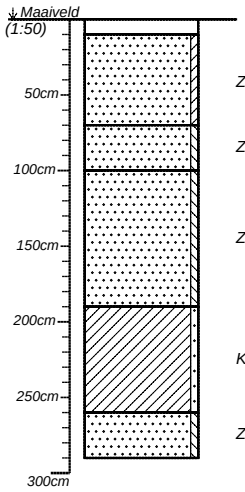

	Gras. Edelmanboor.	--
Zk	Zand, kleiig. Bruin-grijs. Gevlekt Grindjes Ap-1 Horizont Overgang: Scherp. Edelmanboor.	Puin matig.
Zs1	Zand, zwak siltig. Wit. Ap-2 Horizont Overgang: Scherp. Edelmanboor.	--
Zs1	Zand, zwak siltig. Geel. Grind Ap-3 Horizont Overgang: Scherp Grondwaterstand 180 cm-mv.. Edelmanboor.	--
Kz1	Klei, zwak zandig. Grijs. Matig gerijpt C-1 Horizont Overgang: geleidelijk. Guts.	--
Zs1	Zand, zwak siltig. Grijs. Grindjes Geul C-2 Horizont Overgang: Geleidelijk. Guts.	--

Boormeester: Evelien

projectnummer *202620*	blad *2/3*	locatieadres *Whemedreef*	
locatie *Whemedreef*			
opdrachtgever *Volkshuisvesting Arnhem*		postcode / plaats *Arnhem*	
bureau *Hamaland Advies*		land *Nederland*	

Hamaland Advies
Adviezen op het gebied van Archeologie
Milieu & Ruimtelijke Ordening

getekend volgens NEN 5104

Boring Boring 5a coördinaten 191453/441346 (90cm)

datum: 05-02-2020

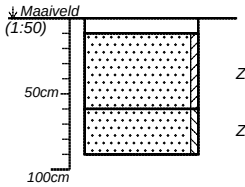

Gras. Edelmanboor.	--
Zand, kleiig. Grijs-bruin. Gevlekt	
Kiezels	
Ap-1 Horizont	Puin matig.
Overgang:	
Scherp. Edelmanboor.	
Zand, zwak siltig. Wit. Ap-2 Horizont	--
Overgang:	
Scherp	
Op 0,90 m-mv gestuit op beton. Edelmanboor.	

Boormeester: Evelien

Boring Boring 5b coördinaten 191455/441347 (140cm)

datum: 05-02-2020

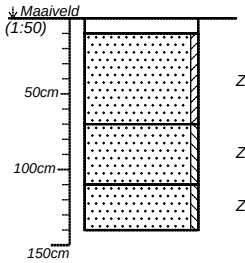

Gras. Edelmanboor.	--
Zand, kleiig. Grijs-bruin. Gevlekt	
Iets kiezels	
Ap-1 Horizont	Puin zwak.
Overgang:	
Scherp. Edelmanboor.	
Zand, zwak siltig. Geel. Kiezels	
Ap-2 Horizont	--
Overgang:	
Scherp. Edelmanboor.	
Zand, zwak siltig. Wit. Kiezels	--
Ap-3 Horizont	
Overgang:	
Scherp	
Bij 140 cm-mv gestuit op beton. Edelmanboor.	

Boormeester: Evelien

Boring Boring 5c coördinaten 191455/441344 (130cm)

datum: 05-02-2020

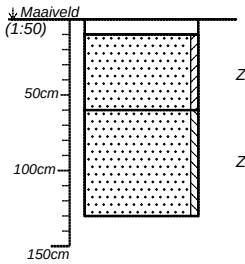

Gras. Edelmanboor.	--
Zand, kleiig. Bruin-grijs. Gevlekt	
Ap-1 Horizont	
Overgang:	Puin zwak.
Scherp. Edelmanboor.	
Zand, zwak siltig. Geel. Iets grindig	
Ap-2 Horizont	
Overgang:	--
Scherp	
Gestuit op beton op 1.30 m-mv. Edelmanboor.	

Boormeester: Evelien

projectnummer *202620*	blad *3/3*	locatieadres *Whemedreef*	
locatie *Whemedreef*			
opdrachtgever *Volkshuisvesting Arnhem*		postcode / plaats *Arnhem*	
bureau *Hamaland Advies*		land *Nederland*	

Hamaland Advies
Adviezen op het gebied van Archeologie
Milieu & Ruimtelijke Ordening

getekend volgens NEN 5104

Tauw

Verkennend bodem- en asbestonderzoek Whemedreef Malburgen te Arnhem

28 februari 2020

Verantwoording

Titel	Verkennend bodem- en asbestonderzoek Whemedreef Malburgen te Arnhem
Opdrachtgever	Stichting Volkshuisvesting Arnhem
Projectleider	Erik Vonkeman
Auteur(s)	Marloes Cruijsen
Uitvoering meet- en inspectiewerk	Sialtech: Bert (B.) Benjamins en Luc (L.) Alt (certificaat VB-059) Tauw: Henk (H.W.) Onstenk (certificaat K54913)
Projectnummer	1274726
Aantal pagina's	13
Datum	28 februari 2020
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

Tauw bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
T +31 57 06 99 91 1
E info.deventer@tauw.com

Inhoud

1 Inleiding 4
2 Vooronderzoek 4
2.1 Algemeen 4
2.2 Regionale bodemopbouw en geohydrologie 5
2.3 Geraadpleegde informatiebronnen verdachte deellocaties 6
2.4 Overzicht verdachte deellocaties 6
2.5 Asbestverdachtheid van de bodem 6
2.6 PFAS-verdachtheid van de bodem 7
2.7 Uitgevoerde bodemonderzoeken en verontreinigingssituatie 7
2.8 Terreinverkenning 8
2.9 Conclusie vooronderzoek 8
3 Onderzoeksstrategie en uitgevoerde werkzaamheden 8
3.1 Onderzoeksstrategie 8
3.2 Uitgevoerde werkzaamheden 8
3.3 Veiligheid en kwaliteit 9
4 Resultaten 9
4.1 Zintuiglijke waarnemingen en veldmetingen 9
4.2 Resultaten grond en grondwater 10
5 Conclusies 12

Bijlage 1 Regionale ligging onderzoekslocatie
Bijlage 2 Kaart situering monsterpunten
Bijlage 3 Veiligheid en kwaliteit
Bijlage 4 Boorprofielen
Bijlage 5 Toetsingskader
Bijlage 6 Getoetste omgerekende analyseresultaten
Bijlage 7 Analysecertificaten
Bijlage 8 Veldverslag asbest
Bijlage 9 Foto’s veldwerk
Bijlage 10 Nulsituatie bodemonderzoek depotterrein

1 Inleiding

In opdracht van Stichting Volkshuisvesting Arnhem heeft Tauw een verkennend bodemonderzoek volgens NEN 5740[1], inclusief asbest volgens NEN 5707[2] uitgevoerd op een nieuwbouwlocatie aan De Whemedreef in Arnhem.

De aanleiding voor het onderzoek is de voorgenomen herontwikkeling van het gebied. Hiervoor dient een bestemmingsplan te worden opgesteld. Het voornemen is om 39 grondgebonden woningen en 21 appartementen te bouwen. Hiervoor dient een Omgevingsvergunning (activiteit bouw) aangevraagd te worden.

Het doel van het onderzoek is het verkrijgen van een beeld van de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem. Op basis hiervan kan uitspraak worden gedaan over de volgende onderwerpen:

- De te volgen procedure in het kader van de Wet bodembescherming (Wbb)
- De te hanteren veiligheidsklasse conform de CROW 400

2 Vooronderzoek

2.1 Algemeen

Er is een vooronderzoek conform de NEN 5725[3] uitgevoerd. Gezien de aanleiding van het onderzoek is gekozen om de onderzoeksvragen te beantwoorden behorend bij aanleiding A uit de NEN 5725. De onderzoeksvragen uit de NEN 5725 zijn als uitgangspunt genomen en zijn beantwoord in dit hoofdstuk. Een kaart met de regionale ligging van de onderzoekslocatie en een kaart met de ligging van de monsternemingspunten zijn opgenomen in bijlage 1 en 2.

[1] NEN 5740:2009+A1:2016: Bodem – Onderzoeksstrategie bij verkennend onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van bodem en grond, januari 2009/A1:2016
[2] NEN 5707+C2:2017: Bodem – Inspectie en monsterneming van asbest in bodem en partijen grond, december 2017
[3] NEN 5725: Bodem – Strategie bij het uitvoeren van milieuhygiënisch vooronderzoek, oktober 2017

Tabel 2.1 Algemene gegevens onderzoekslocatie

Adres	Gelegen tussen De Whemedreef en Immerloodijk te Arnhem
Kadastrale gegevens (www.kadaster.nl)	Gemeente Arnhem, sectie E, perceel 4707, 4581, 4845 en 5477
Publiekrechtelijke beperking	Onbekend
RD-coördinaten (X/Y)	X: 191.236, Y: 441.499
Oppervlakte (m^2)	Circa 20.000
Verharding	Onverhard
Bebouwing	Onbebouwd
Voormalig gebruik	Landbouw/ natuur, deels wateropslag/-plas
Huidig gebruik	Braakliggend
Toekomstig gebruik	Wonen
Bodemfunctieklasse*	Wonen
Bodemkwaliteitsklasse*	Boven- en ondergrond: Wonen

(*) Bron: Toelichting actualisatie bodembeleid regio MRA, 109993/18-013.498, d.d. september 2018

2.2 Regionale bodemopbouw en geohydrologie

In tabel 2.2. zijn de regionale geohydrologische gegevens en bodemopbouw weergegeven. Lokale omstandigheden zoals waterlopen, drainagesystemen, (lekke) rioleringen en dergelijke kunnen de regionale stromingsrichting van het freatisch grondwater beïnvloeden.

Tabel 2.2 Regionale geohydrologische gegevens en bodemopbouw

Naam	Waarde
Fysisch Geografische Regio *1)	Rivierengebied
Woonplaats *2)	Arnhem
Bodemgebruik Hoofdgroep *3)	Semi-bebouwd
Bodemgebruik deeltype *3)	Bouwterrein
Maaiveld Hoogte *4)	10,37 m tov NAP
GHG (1998 - 2006) *5)	0,6 m tov MV
GLG (1998 - 2006) *6)	0,8 m tov MV
GVG (1998 - 2006) *7)	0,69 m tov MV

*1) Nationaal Geo Register *2) Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG).

*3) CBS Bestand Bodemgebruik 2012 *4) Esri Nederland Hoogtebestand AHN2

*5) Nederlands Hydrologisch Instrumentarium - GHG van de periode 1998 - 2006

*6) Nederlands Hydrologisch Instrumentarium - GLG van de periode 1998 - 2006

*7) Nederlands Hydrologisch Instrumentarium - GVG van de periode 1998 - 2006

2.3 Geraadpleegde informatiebronnen verdachte deellocaties

Voor het inventariseren van de verdachte deellocaties (voormalige of huidige bedrijfsactiviteiten, dempingen, tanks, incidenten et cetera) zijn de volgende informatiebronnen geraadpleegd:

- Provincie Gelderland, afdeling kaarten en cijfers
- Milieu atlas Arnhem
- Door de opdrachtgever aangeleverde informatie
- BAG-gegevens (kadaster)
- Historische topografische kaarten van Topotijdreis
- Luchtfoto's van Cyclomedia Streetsmart
- Straatfoto's van Cyclomedia Streetsmart
- Diverse GIS bronnen

2.4 Overzicht verdachte deellocaties

Op basis van historische kaarten van Topotijdreis tot omstreeks 1965 in gebruik geweest ten behoeve van landbouw/ natuur. Over de locatie liepen diverse (kavel)sloten. Omstreeks 1958 is de woonwijk ten noorden van de onderzoekslocatie zichtbaar op de locatie.

Vanaf 1966 is de woonwijk ten westen van de onderzoekslocatie ontwikkeld en is er een grotere watergang zichtbaar aan de westzijde van de locatie. De ontwikkeling van de omliggende woonwijk is sindsdien in verschillende jaartallen zichtbaar op topografische kaarten. Omstreeks 1995 is de Immerlooplas uitgebreid tot op de huidige onderzoekslocatie. In 2011 is de plas gedeeltelijk gedempt en sindsdien is het terrein braakliggend.

Aan de noordwestelijke zijde van de Immerlooplas ligt een voormalige stortplaats, dit deel is in de jaren 70, nadat klei is gewonnen, volgestort met afval. De voormalige stort ligt niet ter plaatse van de onderhavige onderzoekslocatie. Op de onderzoekslocatie is tot op heden nooit bebouwing aanwezig geweest. Voor zover bekend zijn er op of nabij de onderzoekslocatie geen potentiële bronnen van bodemverontreiniging aanwezig (geweest). Door de ontgraving en het grondverzet in het verleden wordt gesteld dat de voormalige watergangen (>1995) niet meer traceerbaar zijn in het veld.

2.5 Asbestverdachtheid van de bodem

Tijdens uitgevoerde bodemonderzoeken op de locatie is puin waargenomen in de grond (zie paragraaf 2.7). De aanwezigheid van puin maakt de locatie verdacht op de aanwezigheid van asbest in de grond. De puinhoudende grond nabij de Whemedreef is onderzocht op asbest, er is destijds geen asbest aangetoond in de grond. Echter is het overige terrein voor zover bekend niet onderzocht op asbest. Hoewel de kans op het voorkomen van asbest in de grond klein wordt geschat, kan de aanwezigheid van asbest niet worden uitgesloten op basis van de voorinformatie.

2.6 PFAS-verdachtheid van de bodem

In het handelingskader PFAS wordt aangegeven dat de gehele bovengrond in Nederland als gevolg van atmosferische depositie verdacht is op het voorkomen van PFAS[4]. Op/nabij de onderzoekslocatie zijn geen activiteiten of historische activiteiten bekend die de bodem verdacht maken voor PFAS verbindingen[5]. Op basis van het handelingskader PFAS wordt de kans op het vrijkomen van PFAS in het milieu beperkt geacht. De locatie ligt niet in een gebied met specifiek beleid voor PFAS.

2.7 Uitgevoerde bodemonderzoeken en verontreinigingssituatie

Op de onderzoekslocatie zijn een aantal onderzoeken uitgevoerd, deze zijn omschreven in tabel 2.3. In 2005 is er tevens een onderzoek uitgevoerd op de onderzoekslocatie. Het is niet bekend waar het onderzoek exact is uitgevoerd ten opzichte van de onderhavige onderzoekslocatie. Tijdens het onderzoek zijn maximaal lichte verontreinigingen gemeten in grond en grondwater.

Tabel 2.3 Uitgevoerde bodemonderzoeken en samenvatting

Naam onderzoek	Korte samenvatting	Kenmerk
Milieuhygiënisch onderzoek De Wheme te Arnhem	Tijdens het onderzoek zijn op een aantal deellocaties de waterbodem- en landbodemkwaliteit onderzocht. Een aantal deelgebieden vallen binnen de onderhavige onderzoekslocatie. Zintuiglijk is in één watergang een bijmenging aan puin waargenomen. In de grond op de onderzoekslocatie zijn geen verhoogde gehalten aangetoond ten opzichte van de achtergrondwaarde. In het grondwater zijn maximaal licht verhoogde concentraties gemeten. Het slib van de waterplas is beoordeeld als Vrij Toepasbaar. Voor één van de watergangen geldt klasse Industrie	Tauw, R001-4580561WDO-evp-V01-NL, d.d. oktober 2008
Diverse onderzoeken en adviezen tracé Immerloo in Arnhem	Het bodemonderzoek is uitgevoerd op een tracé nabij De Whemedreef. Zintuiglijk is puin waargenomen in de grond. Analytisch zijn maximaal licht verhoogde gehalten gemeten nabij de onderhavige onderzoekslocatie. In de puinhoudende grond is geen asbest aangetoond. Het grondwater is maximaal licht verontreinigd met barium en naftaleen. De waterbodem aan de zuidzijde van de onderzoekslocatie is beoordeeld als Altijd Toepasbaar.	Ortego, 208330-10, d.d. maart 2018
Nulsituatie bodemonderzoek Biezenlaan en	Het onderzoek is uitgevoerd op een deel van de onderhavige onderzoekslocatie. Deze deellocatie wordt tijdens de bouw van de woningen ingericht als depotterrein. Zintuiglijk zijn bijmengingen aangetroffen	Milon, projectnummer 20191949, d.d. september 2019

[4] Kamerbrief bij Handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie, Ministerie van Verkeer en Waterstaat, 8 juli 2019
[5] Op basis van tabel 1 handelingskader PFAS, handelingskader PFAS, 25 juni 2018

Naam onderzoek	Korte samenvatting	Kenmerk
Waterlelielaan te Arnhem	aan baksteen en beton. De bijmengingen zijn als niet asbestverdacht beschouwd op basis van visuele waarnemingen. Volgens IL&T is bij het aantreffen van puin met onbekende herkomst, niet mogelijk de aanwezigheid van asbest uit te sluiten op basis van visuele waarnemingen. Analytisch is een licht verhoogd gehalte aan nikkel gemeten in de bovengrond. De ondergrond is niet verontreinigd.	

2.8 Terreinverkenning

De terreinverkenning is uitgevoerd voorafgaand aan de veldwerkzaamheden. Met de terreinverkenning is het vooronderzoek formeel afgerond. Voor de resultaten van de terreinverkenning wordt verwezen naar paragraaf 4.1.

2.9 Conclusie vooronderzoek

Op basis van het vooronderzoek is de bodem onverdacht op het voorkomen van (sterke) verontreinigingen. Tijdens bodemonderzoeken in het verleden zijn maximaal licht verhoogde gehalten aangetoond.
Op basis van het vooronderzoek wordt de kans op asbest in de grond klein geacht, echter kan op basis van het vooronderzoek niet worden uitgesloten dat er asbest voorkomt in de grond (in verband met aanwezigheid van puinbijmengingen).

3 Onderzoeksstrategie en uitgevoerde werkzaamheden

3.1 Onderzoeksstrategie

Op basis van de voorinformatie is de volgende onderzoeksstrategie uit de NEN 5740 en NEN 5707 gehanteerd: Strategie voor een onverdachte locatie (ONV).

3.2 Uitgevoerde werkzaamheden

De procesonderdelen(BRL 2000), uitvoering veldwerk, monstername en overdracht monsters aan een erkend laboratorium (of overdracht aan Tauw locatie/koerier) zijn uitbesteed aan bedrijf Sialtech bv en uitgevoerd op 10, 11 en 12 februari 2020. Het veldwerk is uitgevoerd door de heer B. Benjamins en L. Alt. De veldmedewerker(s) zijn erkend en geregistreerd bij Rijkswaterstaat Leefomgeving (certificaatnummer VB-059).

De procesonderdelen, opstellen monsternemingsplan, aansturing monsternemer, controle veldwerkverslag en rapportage zijn uitgevoerd door Tauw bv. Tauw bv is voor deze werkzaamheden gecertificeerd door KIWA (certificaatnummer K54913). Het grondwater is bemonsterd op 26 februari 2020 door H.W. Onstenk (Tauw). In tabel 3.1 is een overzicht weergegeven van de uitgevoerde veld- en analysewerkzaamheden.

Tabel 3.1 Overzicht uitgevoerde veld- en analysewerkzaamheden

	Bodemonderzoek	Asbestonderzoek
Omschrijving	NEN 5740	NEN 5707
Oppervlakte onderzoekslocatie in m^2	Circa 20.000	Circa 20.000
Veldwerk		
Boring tot 0,5 m -mv	21	-
Boring tot 2,0 m -mv	6	-
Boring met peilbuis tot circa 3,0 m -mv	3	-
Asbestgat 30 x 30 x 50 cm -mv	-	21
Boring tot 2,0 m -mv	-	9
Chemische analyses		
Standaardpakket grond [1)]	8	-
Standaardpakket grondwater [2)]	3	-
Asbestanalyse	-	6

[1)] Lutum en organische stof, metalen (barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel en zink), PCB's (7), PAK (10), minerale olie (GC) en droge stof

[2)] Metalen (barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel en zink), BTEXN, VOCl en minerale olie (GC)

3.3 Veiligheid en kwaliteit

Voor een overzicht van de veiligheids- en kwaliteitsaspecten wordt verwezen naar bijlage 3. Er is niet afgeweken van de vigerende protocollen.

4 Resultaten

4.1 Zintuiglijke waarnemingen en veldmetingen

Maaiveldinspectie

Er is gestart met een visuele inspectie van het maaiveld conform protocol 2018. Tijdens de maaiveldinspectie is op één plek asbestverdacht materiaal waargenomen. Het materiaal is wel verzameld maar in overleg met de opdrachtgever niet ingezet ter analyse. Het materiaal op het maaiveld behoort formeel niet tot de bodem. Wel kan het een aanduiding zijn voor een asbestverontreiniging in de grond.

Terreinverkenning

Tijdens de terreinverkenning bleek het depotterrein (zie nulsituatie bodemonderzoek paragraaf 2.7) niet toegankelijk voor veldwerk (bouwhekken en toegangsverbod onbevoegden). De asbestgaten zijn zo dicht mogelijk op de hekken geplaatst. Gesteld wordt dat het nulsituatie bodemonderzoek in combinatie met het onderhavige onderzoek, voldoende inzicht geeft in de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem.

Veldwerkzaamheden
De bodem is opgebouwd uit zandig klei en kleiig zand. Hoewel het aandeel zand/ klei per boorpunt verschilt, is de bovengrond door de veldwerker als de gelijke bodemlaag beoordeeld. Zintuigelijk is tijdens de veldwerkzaamheden in de bovengrond op het gehele terrein een bijmenging aan baksteen(achtig) en aardewerk(achtig) materiaal waargenomen. De bijmenging bevinden zich over het algemeen enkel in de bovengrond, de ondergrond (vanaf 0,5 m -mv) is visueel schoon. Een uitzondering hierop betreft monsternamepunt 29, hier is zowel in de boven- als ondergrond een lichte bijmenging aan puin waargenomen.

Op basis van de visuele waarnemingen van de veldwerker kon niet worden uitgesloten dat de bijmengingen asbestverdacht zijn, van de bovengrond zijn zes mengmonsters samengesteld ter analyse op asbest. Voor details wordt verwezen naar de boorprofielen in bijlage 4.

Veldmetingen
De veldmetingen zijn weergegeven in tabel 4.1.

Tabel 4.1 Veldmetingen

Peilbuis	Filterdiepte (m -mv)		Datum	GWS (m -mv)	pH (-)	EC (µS/cm)	Troebelheid (ntu)
3	2,00	3,00	26.02.2020	1,20	7,31	777	48
13	2,00	3,00	26.02.2020	1,21	7,42	1634	43
26	2,00	3,00	26.02.2020	0,78	7,66	945	47

De gemeten waarden voor pH en EC worden als normaal beschouwd. De gemeten waarde voor troebelheid is verhoogd (> 10 ntu). Dit kan een overschatting opleveren van (met name) de organische parameters. Uit de analyseresultaten blijkt dat enkel barium is verhoogd ten opzichte van de streefwaarde. De verhoogde troebelheid heeft derhalve geen invloed op de analyseresultaten.

4.2 Resultaten grond en grondwater

In de tabellen 4.2 en 4.3 is een samenvatting opgenomen van de onderzoeksresultaten. Het toetsingskader is opgenomen in bijlage 5. Voor een volledig naar standaardbodem omgerekend toetsingsoverzicht wordt verwezen naar bijlage 6 en de analysecertificaten zijn opgenomen in bijlage 7.

Tabel 4.2 Mengmonstersamenstelling en toetsingsresultaten grond

(Meng)-monster	Deelmonster	Diepte (m -mv)	Textuur en bijzonderheden ##	> AW	> T	> I	BBK#	Veiligheids-klasse
BG 1 t/m 10	1-1, 2-1, 3-1, 4-1, 5-1, 6-1, 8-1, 9-1, 10-1	0-0,5	Klei, baksteen 2, aardewerk 2	Ni, PAK	-	-	AT	Geen
BG (11 t/m 20)	11-1, 12-1, 13-1, 14-1, 16-1, 17-1, 19-1, 20-1	0-0,5	Klei, aardewerk 2, baksteen 2, baksteen 1, houtskool 1	-	-	-	AT	Geen
BG-1	22-1, 23-1, 24-2, 25-1, 27-1, 28-1, 30-1	0-0,5	Klei, baksteen 2, aardewerk 2	-	-	-	AT	Geen
BG 29	29-1	0-0,5	Klei, puin 2, aardewerk 2	Co, Cu, Pb, Ni, Zn	-	-	IND	Geen
BG zand	7-1, 15-1, 18-1, 24-1	0-0,5	Fijn zand, baksteen 2, aardewerk 2	PCB	-	-	AT	Geen
OG 1, 3, 6, 10, 13	1-2, 1-4, 3-2, 3-3, 6-2, 6-4, 10-2, 10-3, 13-4, 13-5	0,5-2	Fijn zand	-	-	-	AT	Geen
OG (13, 16, 21, 26)	13-3, 16-4, 21-2, 21-3, 26-2, 26-3, 26-4	0,5-2	Klei	Ni	-	-	AT	Geen
OG 29	29-2, 29-4	0,5-2	Klei, puin 2	Ni	-	-	AT	Geen

\# Indicatieve toetsing op het Besluit bodemkwaliteit, waarbij AT= Altijd Toepasbaar en IND= Klasse Industrie

De mate van bijmenging is als volgt weergegeven; zeer licht (1), licht (2)

\- Geen overschrijdingen van geanalyseerde parameters

Tabel 4.3 Toetsingsresultaten grondwater

Peilbuis	Filterstelling (cm-mv)	> S	> T	> I	Veiligheidsklasse
Pb 3	200-300	Ba	-	-	Geen Klasse
Pb 13	200-300	Ba	-	-	Geen Klasse
Pb 26	200-300	Ba	-	-	Geen Klasse

\- Geen overschrijdingen van geanalyseerde parameters

Voor het toetsen van het asbestgehalte in de bodem is het gehalte serpentijn asbest vermeerderd met 10 x het gehalte aan amfibool asbest. Het gehalte aan asbest is niet omgerekend, omdat er geen asbest is aangetoond in de mengmonsters.

De veldformulieren behorend bij de monstername voor asbest in grond zijn opgenomen in bijlage 8. Foto's van de onderzoekslocatie zijn opgenomen in bijlage 9.

In tabel 4.4 is een samenvatting opgenomen van de analyseresultaten van het asbestonderzoek.

Tabel 4.4 Overzicht resultaten asbest

Monstercode	Deelmonsters	Traject (m -mv)	Indicatief gehalte asbest (mg/kg d.s.)	Toetsing norm
MM1A	1 t/m 5	0,0-0,5	<0,4	-
MM2A	6 t/m 10	0,0-0,5	<0,7	-
MM3A	11 t/m 15	0,0-0,5	<0,7	-
MM4A	16 t/m 20	0,0-0,5	<0,9	-
MM5A	21 t/m 25	0,0-0,5	<0,8	-
MM6A	26 t/m 30	0,0-0,5	<0,5	-

*- 0,5 * Interventiewaarde wordt niet overschreden*

5 Conclusies

Met het onderzoek is de bodemkwaliteit ter plaatse van de onderzoekslocatie in voldoende mate vastgesteld. Op basis van het onderzoek wordt het volgende geconcludeerd:

- De bodem is opgebouwd uit zandig klei en kleiig zand. Zintuiglijk wordt in de bovengrond op het gehele terrein een bijmenging aan baksteen(achtig), aardewerk(achtig) materiaal en puin waargenomen
- Analytisch zijn slechts licht verhoogde gehalten gemeten in de grond. De grond is het kader van het Besluit bodemkwaliteit indicatief beoordeeld als Altijd Toepasbaar. Een uitzondering hierop vormt de grond ter plaatse van boring 29, hier is puin waargenomen in de grond, de grond is indicatief beoordeeld als klasse Industrie
- Analytisch is in de grond geen asbest gemeten boven de rapportagegrens
- In het grondwater zijn slechts licht verhoogde concentraties gemeten ten opzichte van de streefwaarde

De gemeten gehalten in de grond en de gemeten concentraties in het grondwater geven geen aanleiding tot het uitvoeren van een nader bodemonderzoek.

Op basis van de onderzoeksresultaten zijn er met oog op de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem geen belemmeringen voor de beoogde herontwikkeling en de aanvraag van de Omgevingsvergunning.

Werkzaamheden op de locatie kunnen conform de CROW 400 worden uitgevoerd onder basishygiëne[6]. Er zijn geen maatregelen noodzakelijk in het kader van de Wet bodembescherming.

Opmerking
Een deel van de onderzoekslocatie was ten tijde van het onderzoek ingericht als depotterrein en niet toegankelijk voor veldwerk (bouwhekken en toegangsverbod onbevoegden). De asbestgaten zijn zo dicht mogelijk op de hekken geplaatst.

Op de locatie van het depotterrein is recent een nulsituatie bodemonderzoek uitgevoerd. Gezien de gelijke bodemopbouw op de gehele onderzoekslocatie, het gelijke gebruik de afgelopen jaren en de vergelijkbare onderzoeksresultaten van de twee onderzoeken, wordt gesteld dat de twee bodemonderzoeken voldoende inzicht geeft in de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem.

[6] De veiligheidsklassen in dit rapport zijn gebaseerd op de CROW 400, tweede gewijzigde druk, 20 december 2017. De veiligheidsklassen zijn gebaseerd op de SRC-waarden zoals deze golden op donderdag 27 februari 2020.

Bijlage 1 Regionale ligging onderzoekslocatie

Regionale ligging van de onderzoekslocatie

N

0 300 600 900 1.200 m

Opdrachtgever: Stichting Volkshuisvesting Arnhem	Schaal: 1:25000	Status: Definitief
Project: Arnhem Whemedreef Malburgen	Formaat: A4	Projectnummer: 1274726
Onderdeel: Regionale ligging van de onderzoekslocatie	Datum: 27-2-2020 Get.: TDA Gec. #	Tekeningnummer: 1

Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

Bijlage 2 Kaart situering monsterpunten

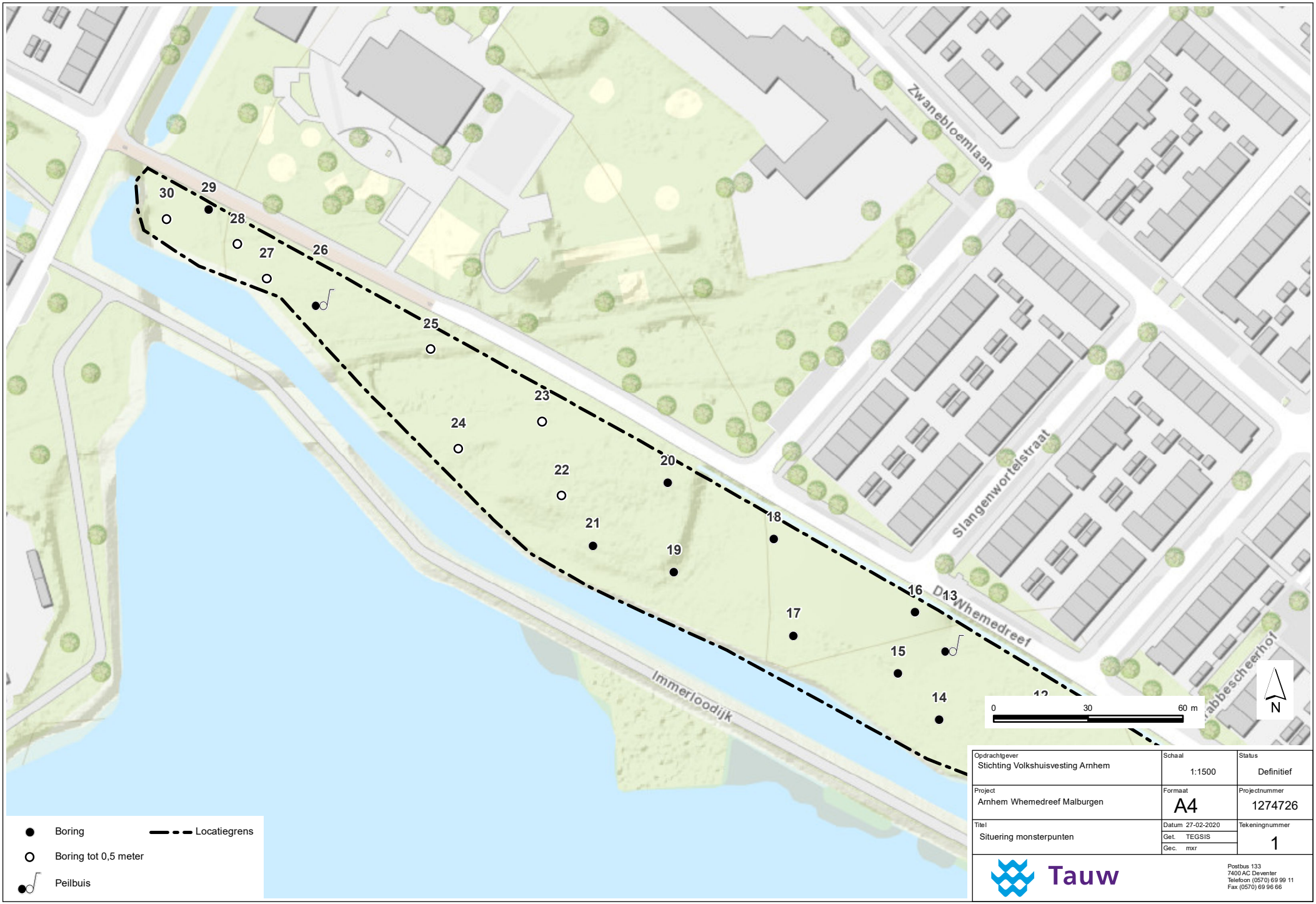

Opdrachtgever: Stichting Volkshuisvesting Arnhem	Schaal: 1:1500	Status: Definitief
Project: Arnhem Whemedreef Malburgen	Formaat: A4	Projectnummer: 1274726
Titel: Situering monsterpunten	Datum: 27-02-2020 Get.: TEGSIS Gec.: mxr	Tekeningnummer: 1

Tauw
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

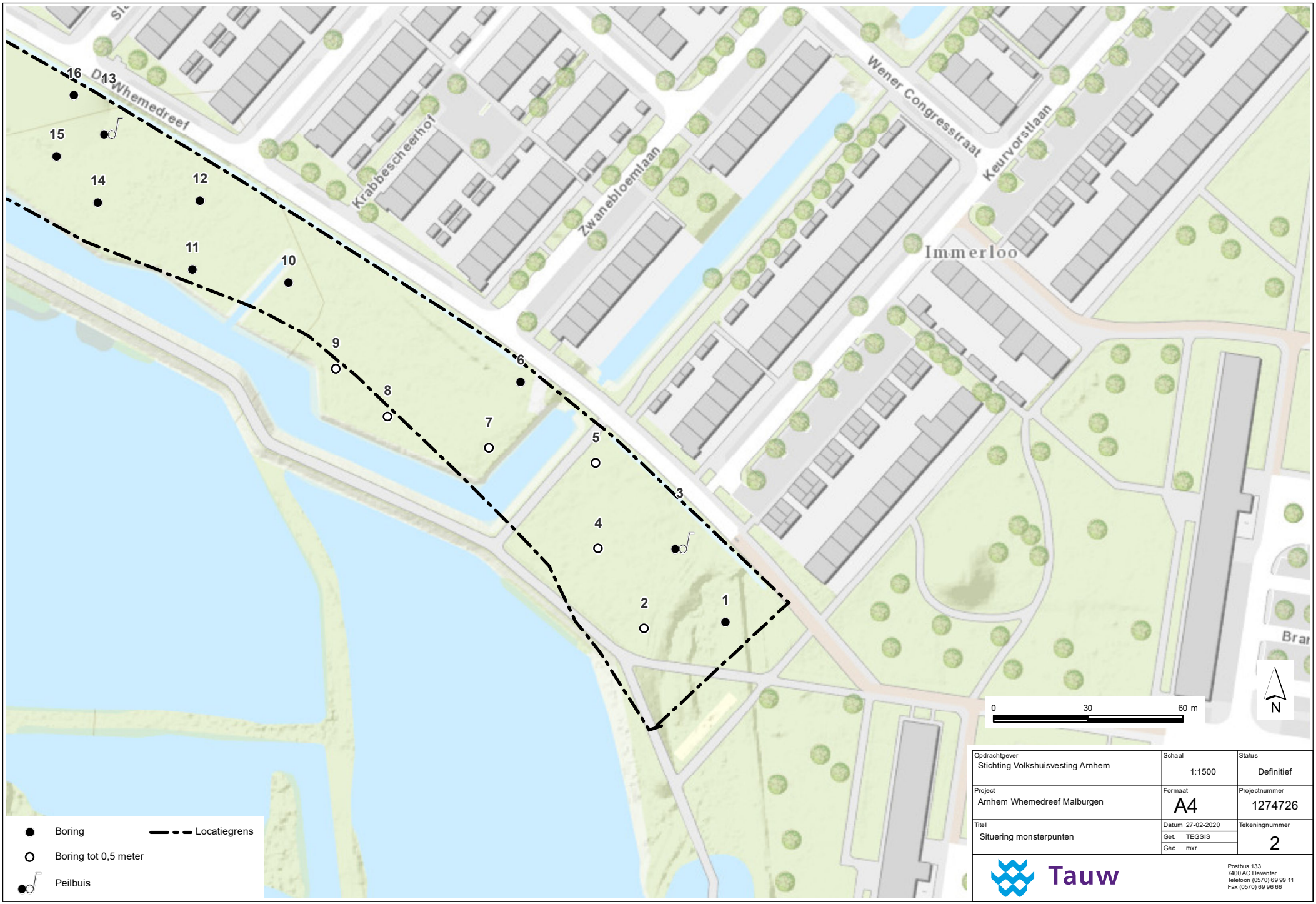

Opdrachtgever: Stichting Volkshuisvesting Arnhem	Schaal: 1:1500	Status: Definitief
Project: Arnhem Whemedreef Malburgen	Formaat: A4	Projectnummer: 1274726
Titel: Situering monsterpunten	Datum: 27-02-2020 Get.: TEGSIS Gec.: mxr	Tekeningnummer: 2

Tauw

Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

Bijlage 3 Veiligheid en kwaliteit

Het keurmerk ‘kwaliteitswaarborg Bodembeheer’ geeft aan dat de activiteiten in het kader bodembeheer, waaronder veldwerk bij milieuhygiënisch bodem- en waterbodemonderzoek goed en betrouwbaar volgens door de overheid opgestelde protocollen en programma’s zijn uitgevoerd. Tauw bv is erkend voor het uitvoeren van veldwerk bij milieuhygiënisch bodem- en waterbodemonderzoek conform de protocollen 2001, 2002, 2003 en 2018. Tauw bv verklaart dat het veldwerk onafhankelijk van de opdrachtgever is uitgevoerd conform de eisen van BRL SIKB 2000. Bij interne opdrachtverlening is gebruik gemaakt van interne functiescheiding onder de voorwaarden die het Besluit bodemkwaliteit hieraan stelt.

De werkzaamheden zijn uitgevoerd conform BRL SIKB 2000: Beoordelingsrichtlijn voor het SIKB procescertificaat Veldwerk bij milieuhygiënisch bodem- en waterbodemonderzoek:

- Protocol 2001: Plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen
- Protocol 2002: Het nemen van grondwatermonsters
- Protocol 2018: Maaiveldinspectie en monsterneming van asbest in bodem

Tauw verklaart hierbij dat het een onafhankelijke positie heeft (en kan behouden) ten opzichte van de opdrachtgever. Dat wil zeggen dat er geen organisatorische relatie bestaat met de opdrachtgever (zuster- of moederbedrijf) of diens eigenaar.

De analyses zijn uitgevoerd bij een geaccrediteerd milieulaboratorium. De aanwezigheid en ligging van kabels en leidingen is bepaald door het doen van een KLIC-melding.

Bijlage 4 Boorprofielen

Legenda boorprofielen

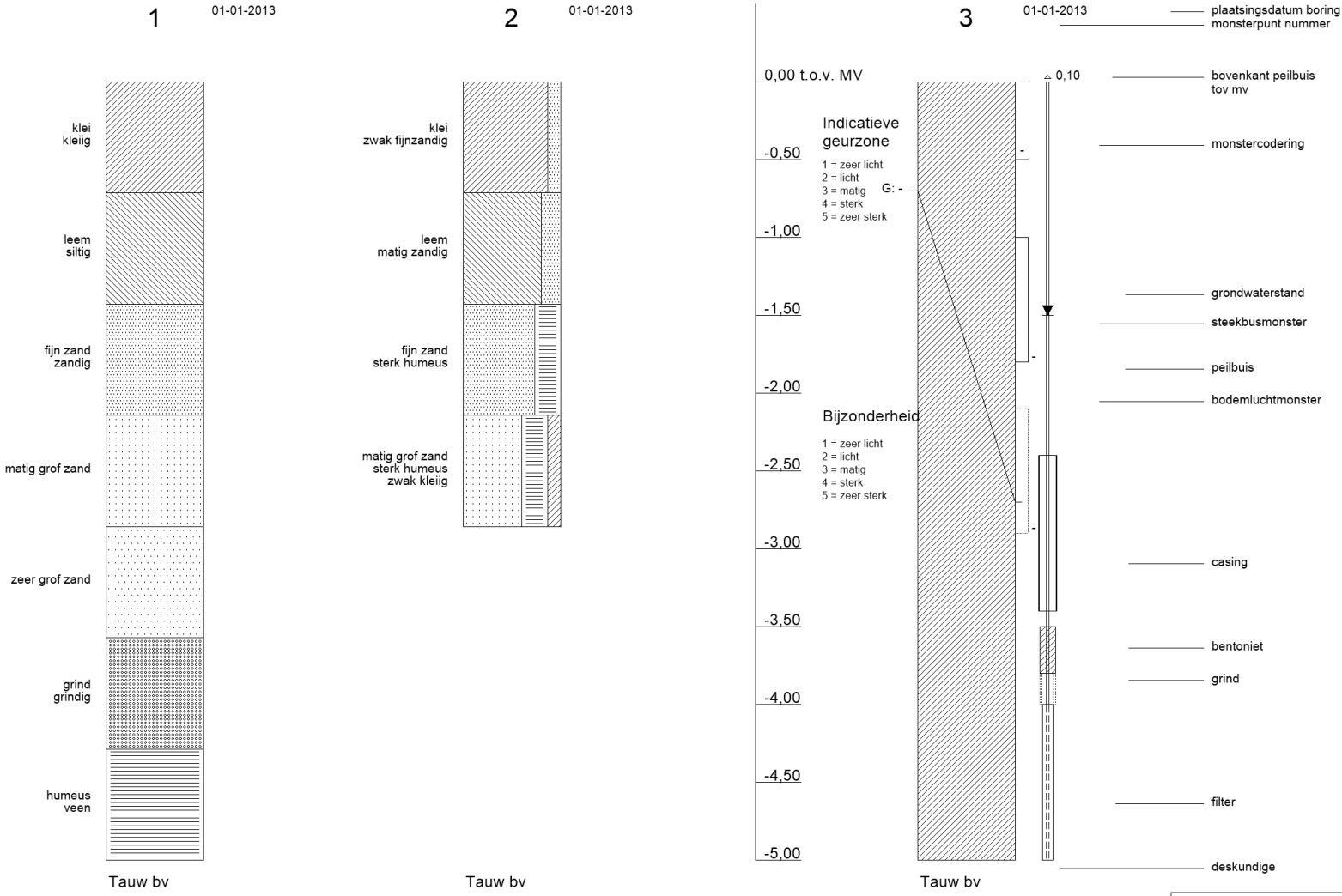

arcering conform NEN 5104

Tauw

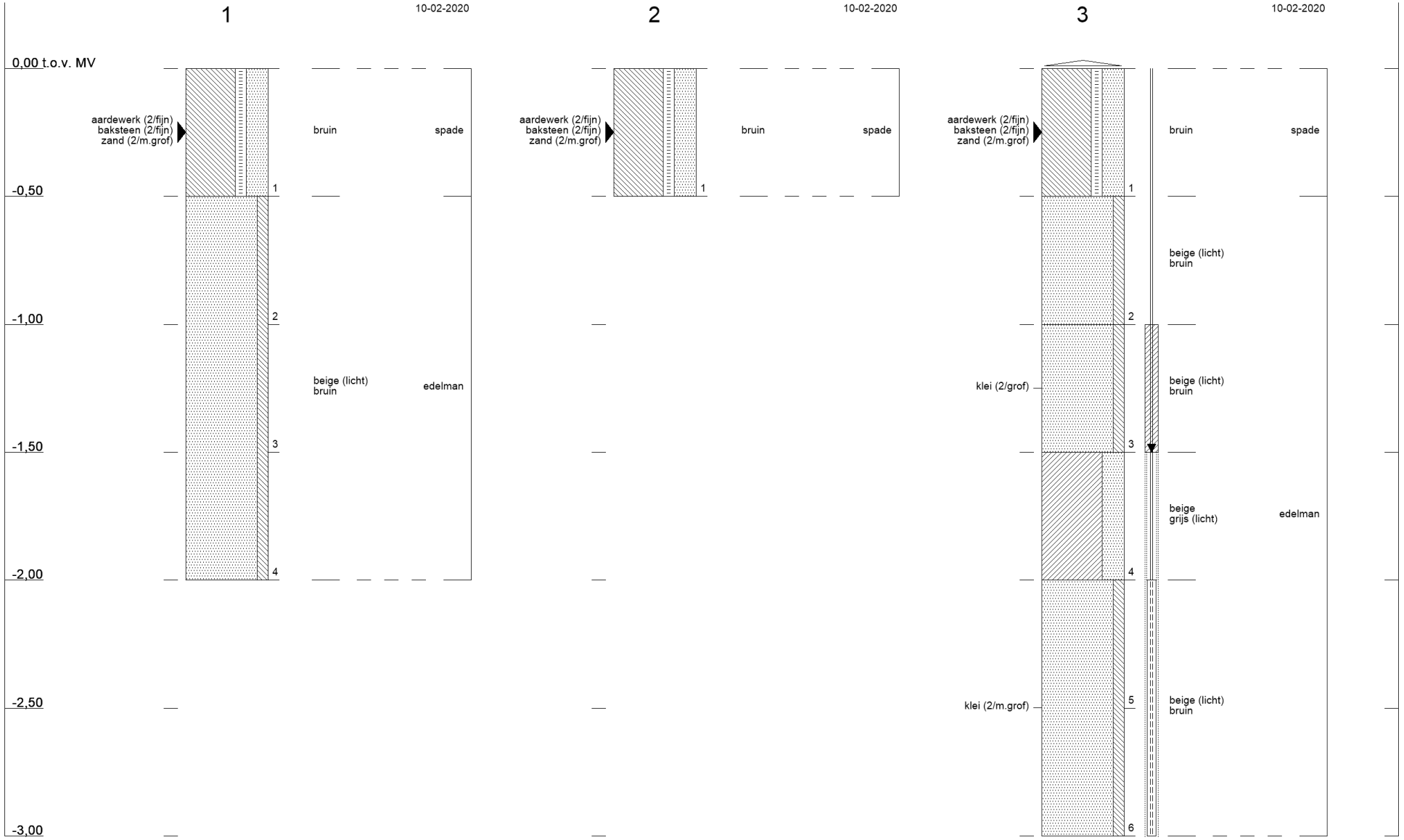
1
10-02-2020
0,00 t.o.v. MV
aardewerk (2/fijn)
baksteen (2/fijn)
zand (2/m.grof)
bruin
spade
-0,50
1
beige (licht)
bruin
edelman
-1,00
2
-1,50
3
-2,00
4
-2,50
-3,00
2
10-02-2020
aardewerk (2/fijn)
baksteen (2/fijn)
zand (2/m.grof)
bruin
spade
1
3
10-02-2020
aardewerk (2/fijn)
baksteen (2/fijn)
zand (2/m.grof)
bruin
spade
1
beige (licht)
bruin
2
klei (2/grof)
beige (licht)
bruin
3
beige
grijs (licht)
edelman
4
klei (2/m.grof)
5
beige (licht)
bruin
6

Tauw

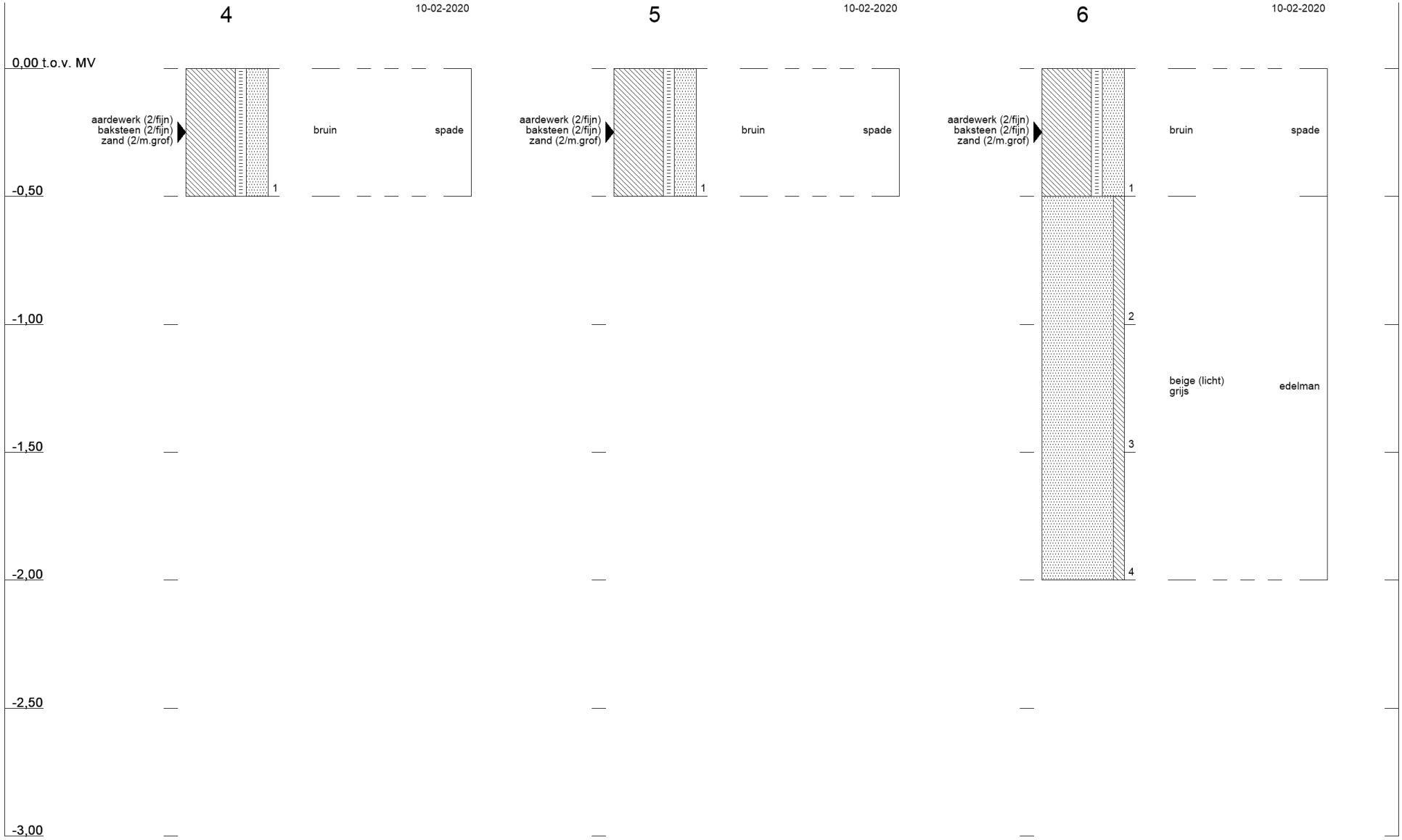
4
10-02-2020
0,00 t.o.v. MV
aardewerk (2/fijn)
baksteen (2/fijn)
zand (2/m.grof)
1
bruin
spade
-0,50
-1,00
-1,50
-2,00
-2,50
-3,00
5
10-02-2020
aardewerk (2/fijn)
baksteen (2/fijn)
zand (2/m.grof)
1
bruin
spade
6
10-02-2020
aardewerk (2/fijn)
baksteen (2/fijn)
zand (2/m.grof)
1
bruin
spade
2
beige (licht)
grijs
edelman
3
4

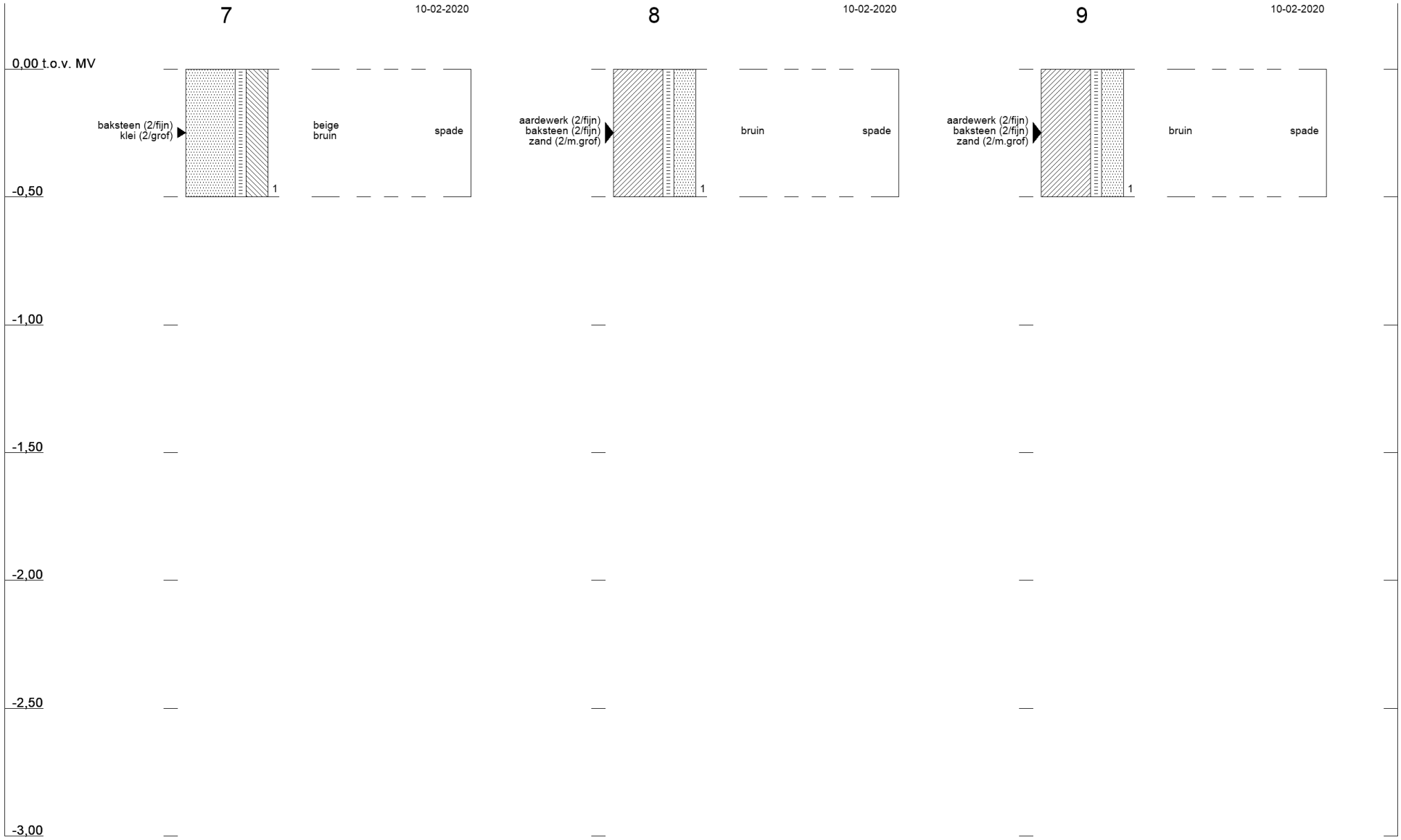
7
10-02-2020
8
10-02-2020
9
10-02-2020
0,00 t.o.v. MV
baksteen (2/fijn)
klei (2/grof)
beige
bruin
spade
1
aardewerk (2/fijn)
baksteen (2/fijn)
zand (2/m.grof)
bruin
spade
1
aardewerk (2/fijn)
baksteen (2/fijn)
zand (2/m.grof)
bruin
spade
1
-0,50
-1,00
-1,50
-2,00
-2,50
-3,00

Tauw

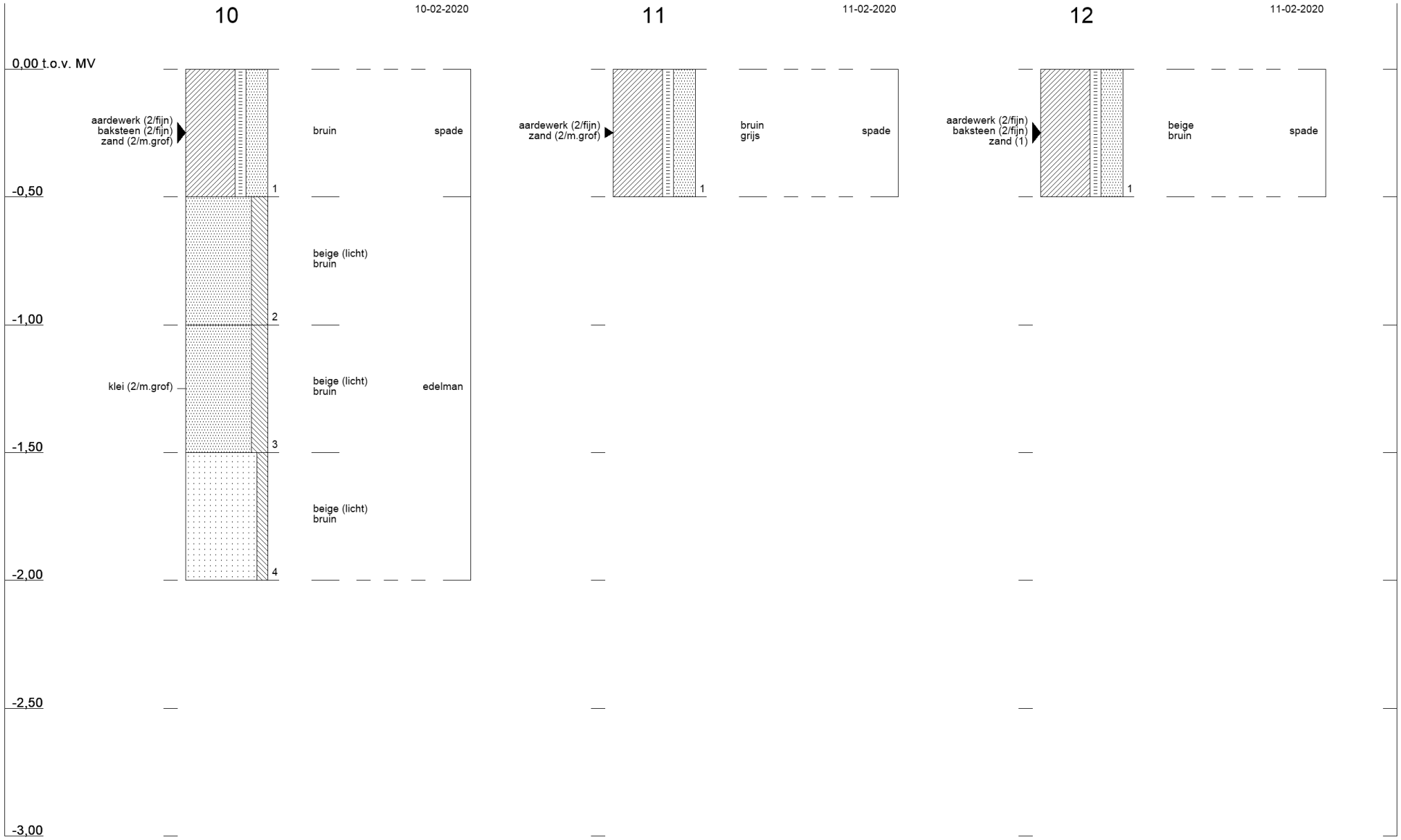

Profielen conform NEN 5104

1274726 : Arnhem Whemedreef Malburgen

Tauw

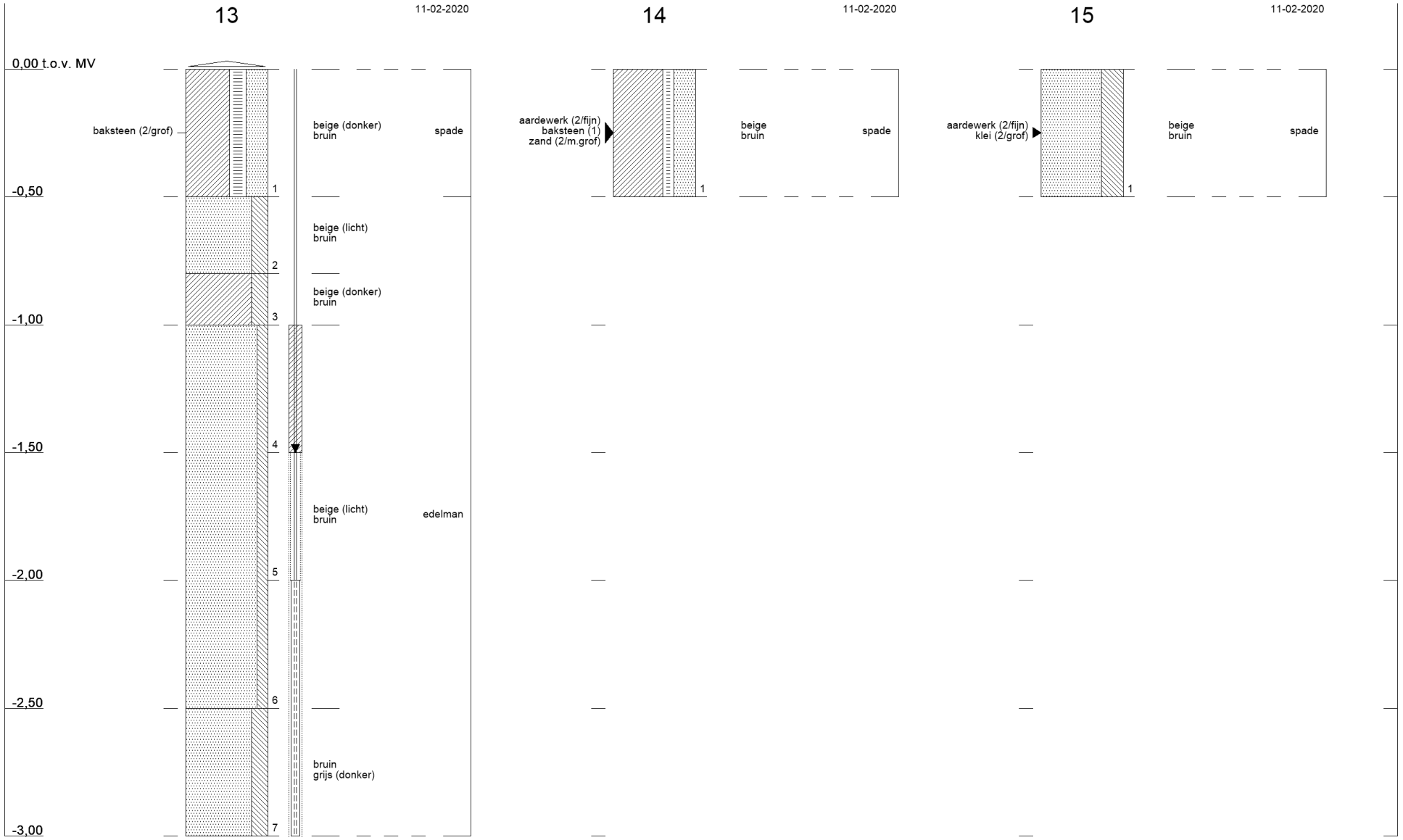
13
11-02-2020
0,00 t.o.v. MV
baksteen (2/grof)
beige (donker)
bruin
spade
1
-0,50
beige (licht)
bruin
2
beige (donker)
bruin
3
-1,00
4
-1,50
beige (licht)
bruin
edelman
5
-2,00
6
-2,50
bruin
grijs (donker)
7
-3,00
14
11-02-2020
aardewerk (2/fijn)
baksteen (1)
zand (2/m.grof)
beige
bruin
spade
1
15
11-02-2020
aardewerk (2/fijn)
klei (2/grof)
beige
bruin
spade
1

Tauw

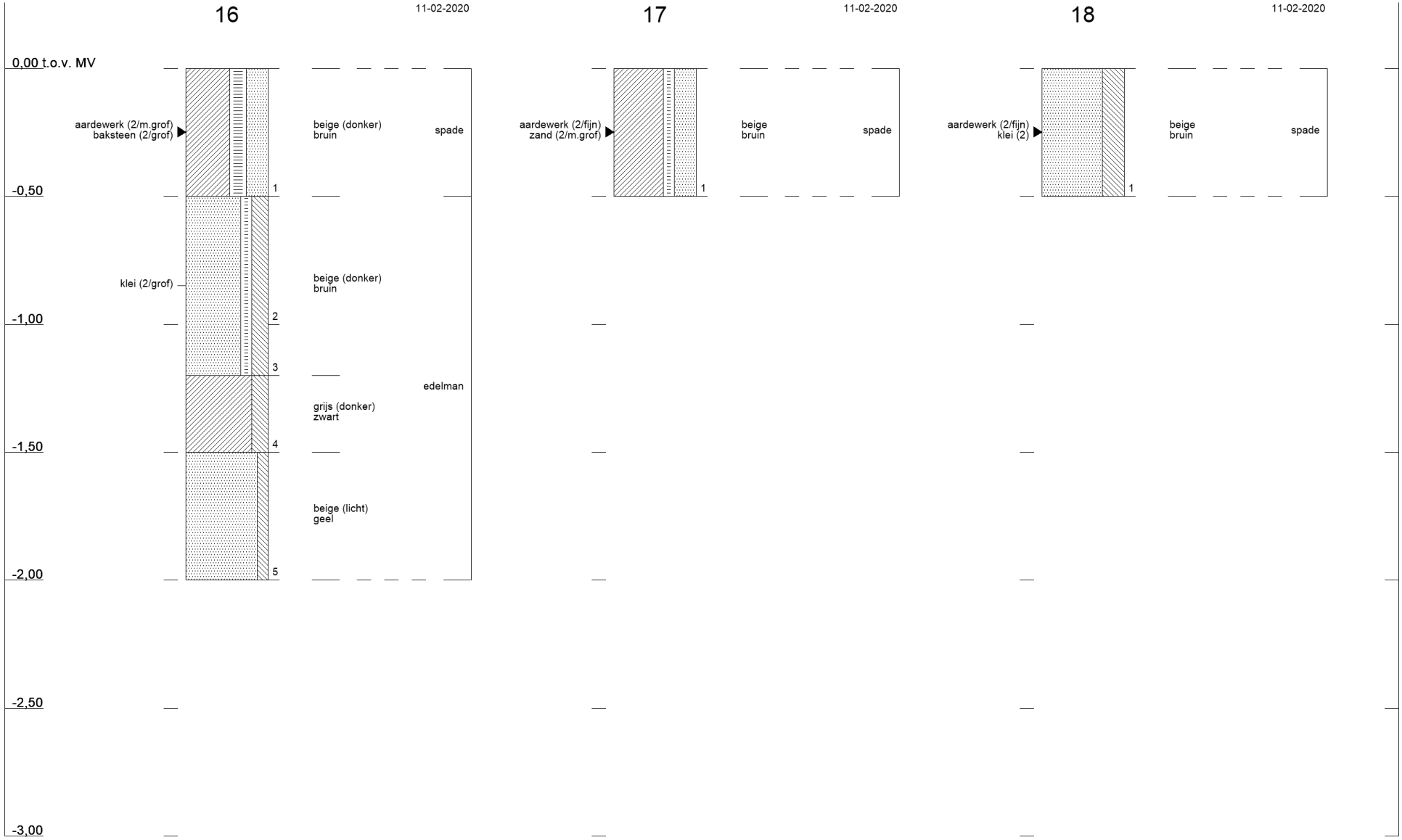
16
11-02-2020
17
11-02-2020
18
11-02-2020
0,00 t.o.v. MV
aardewerk (2/m.grof)
baksteen (2/grof)
beige (donker)
bruin
spade
1
-0,50
klei (2/grof)
beige (donker)
bruin
2
-1,00
3
edelman
grijs (donker)
zwart
4
-1,50
beige (licht)
geel
5
-2,00
-2,50
-3,00
aardewerk (2/fijn)
zand (2/m.grof)
beige
bruin
spade
1
aardewerk (2/fijn)
klei (2)
beige
bruin
spade
1

Tauw

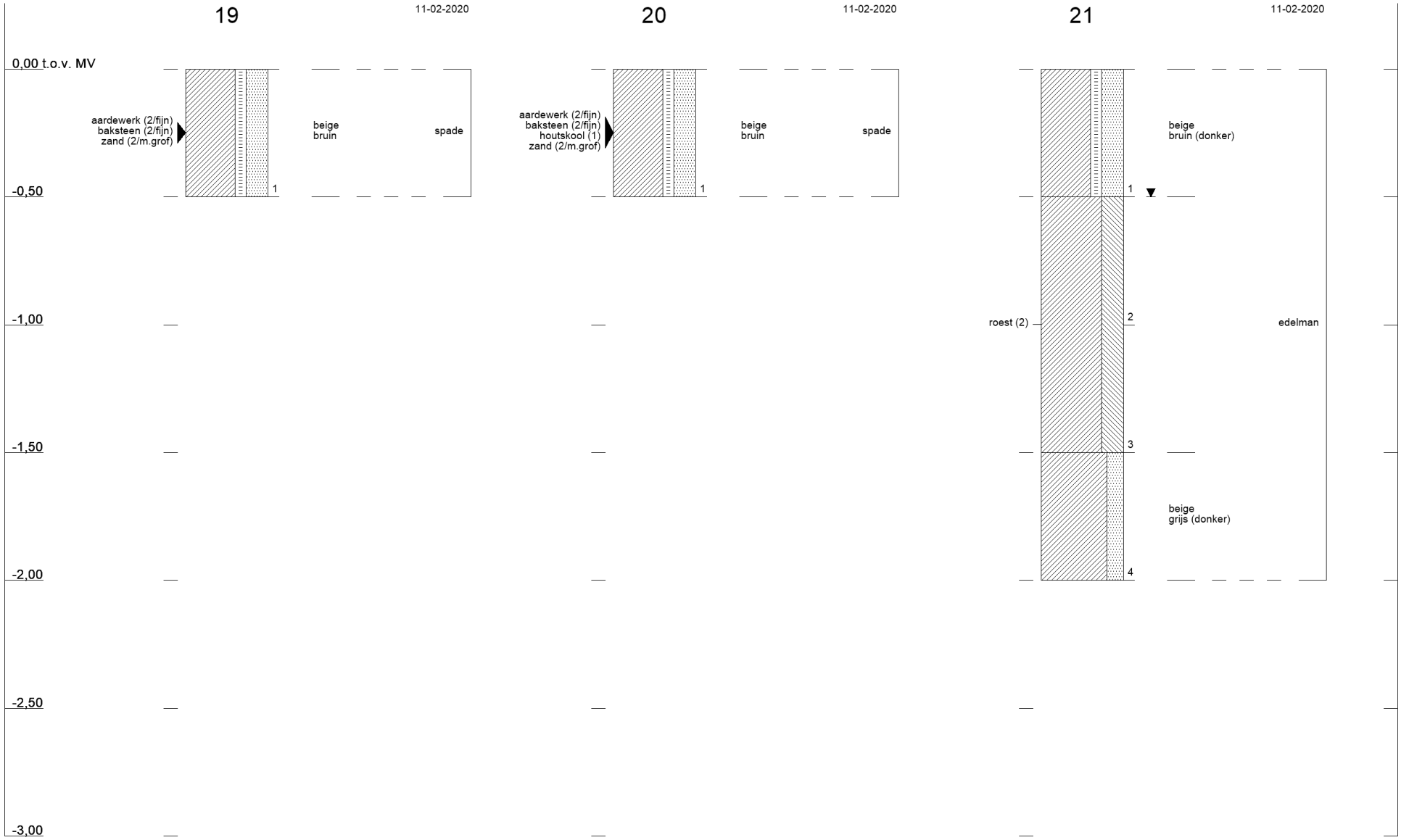
19
11-02-2020
0,00 t.o.v. MV
aardewerk (2/fijn)
baksteen (2/fijn)
zand (2/m.grof)
beige
bruin
spade
1
-0,50
-1,00
-1,50
-2,00
-2,50
-3,00
20
11-02-2020
aardewerk (2/fijn)
baksteen (2/fijn)
houtskool (1)
zand (2/m.grof)
beige
bruin
spade
1
21
11-02-2020
beige
bruin (donker)
1
roest (2)
2
edelman
3
beige
grijs (donker)
4

Tauw

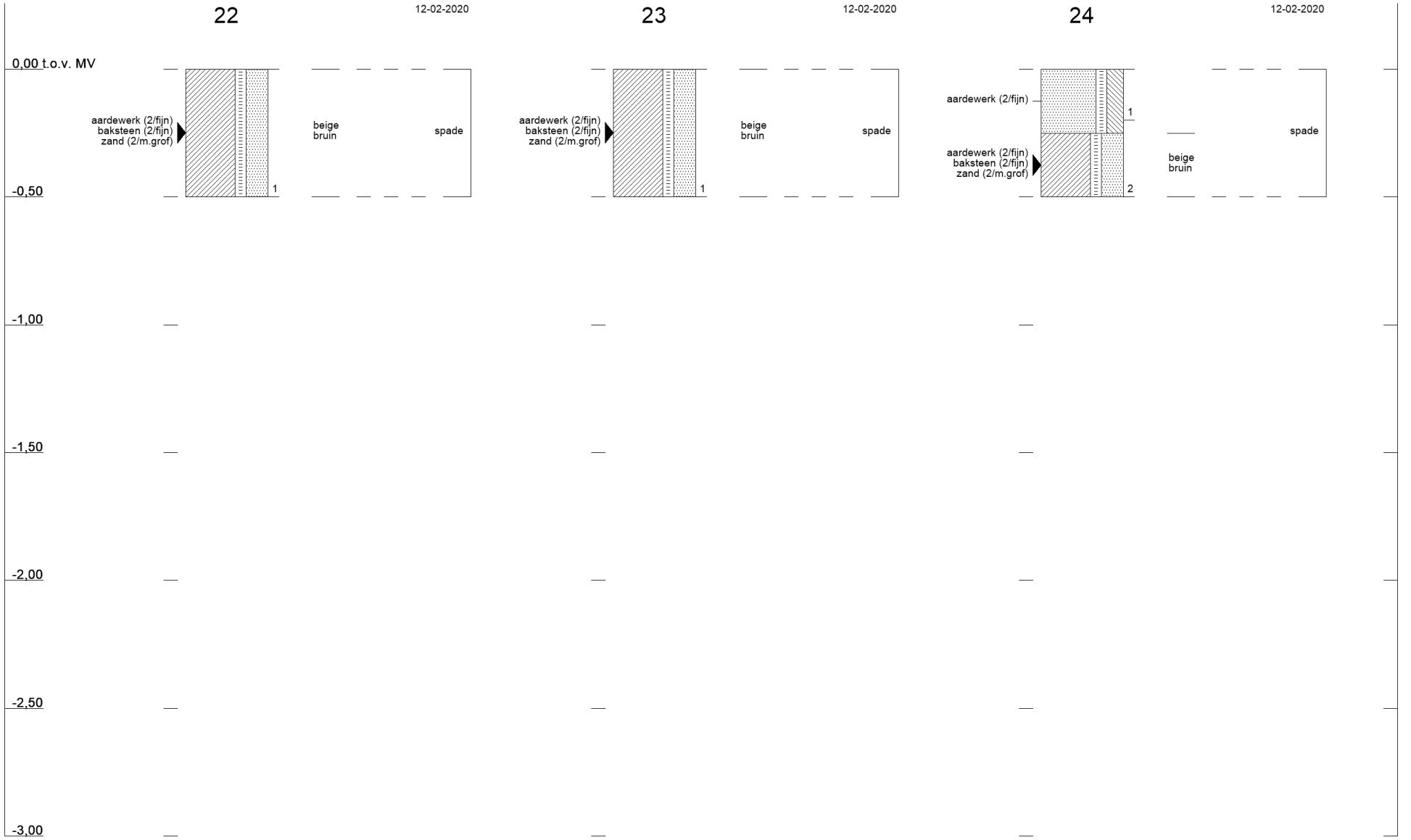
22
12-02-2020
0,00 t.o.v. MV
aardewerk (2/fijn)
baksteen (2/fijn)
zand (2/m.grof)
1
beige
bruin
spade
23
12-02-2020
aardewerk (2/fijn)
baksteen (2/fijn)
zand (2/m.grof)
1
beige
bruin
spade
24
12-02-2020
aardewerk (2/fijn)
1
aardewerk (2/fijn)
baksteen (2/fijn)
zand (2/m.grof)
2
beige
bruin
spade
-0,50
-1,00
-1,50
-2,00
-2,50
-3,00

Tauw

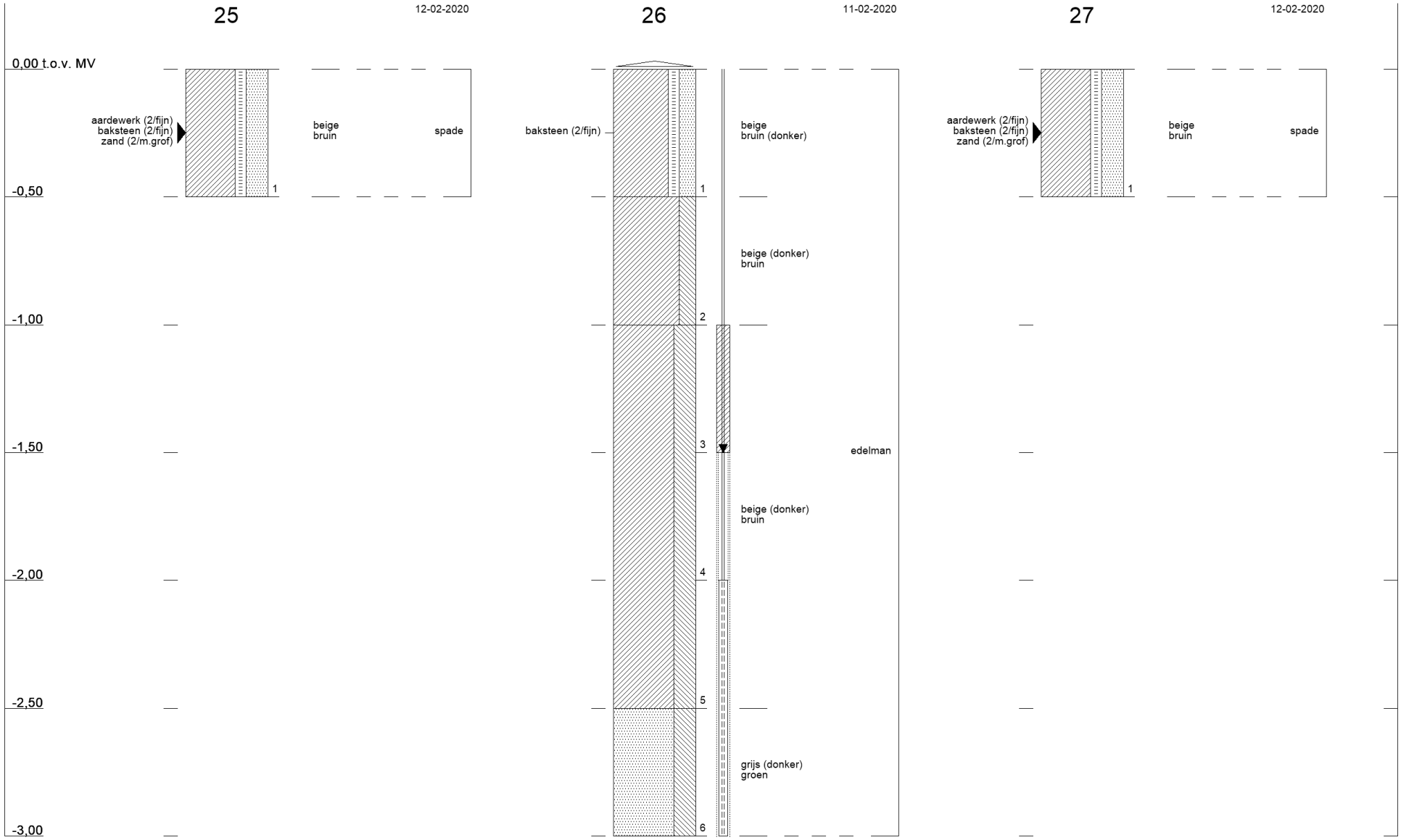
25
12-02-2020
0,00 t.o.v. MV
aardewerk (2/fijn)
baksteen (2/fijn)
zand (2/m.grof)
beige
bruin
spade
1
-0,50
-1,00
-1,50
-2,00
-2,50
-3,00
26
11-02-2020
baksteen (2/fijn)
beige
bruin (donker)
beige (donker)
bruin
beige (donker)
bruin
grijs (donker)
groen
edelman
1
2
3
4
5
6
27
12-02-2020
aardewerk (2/fijn)
baksteen (2/fijn)
zand (2/m.grof)
beige
bruin
spade
1

Tauw

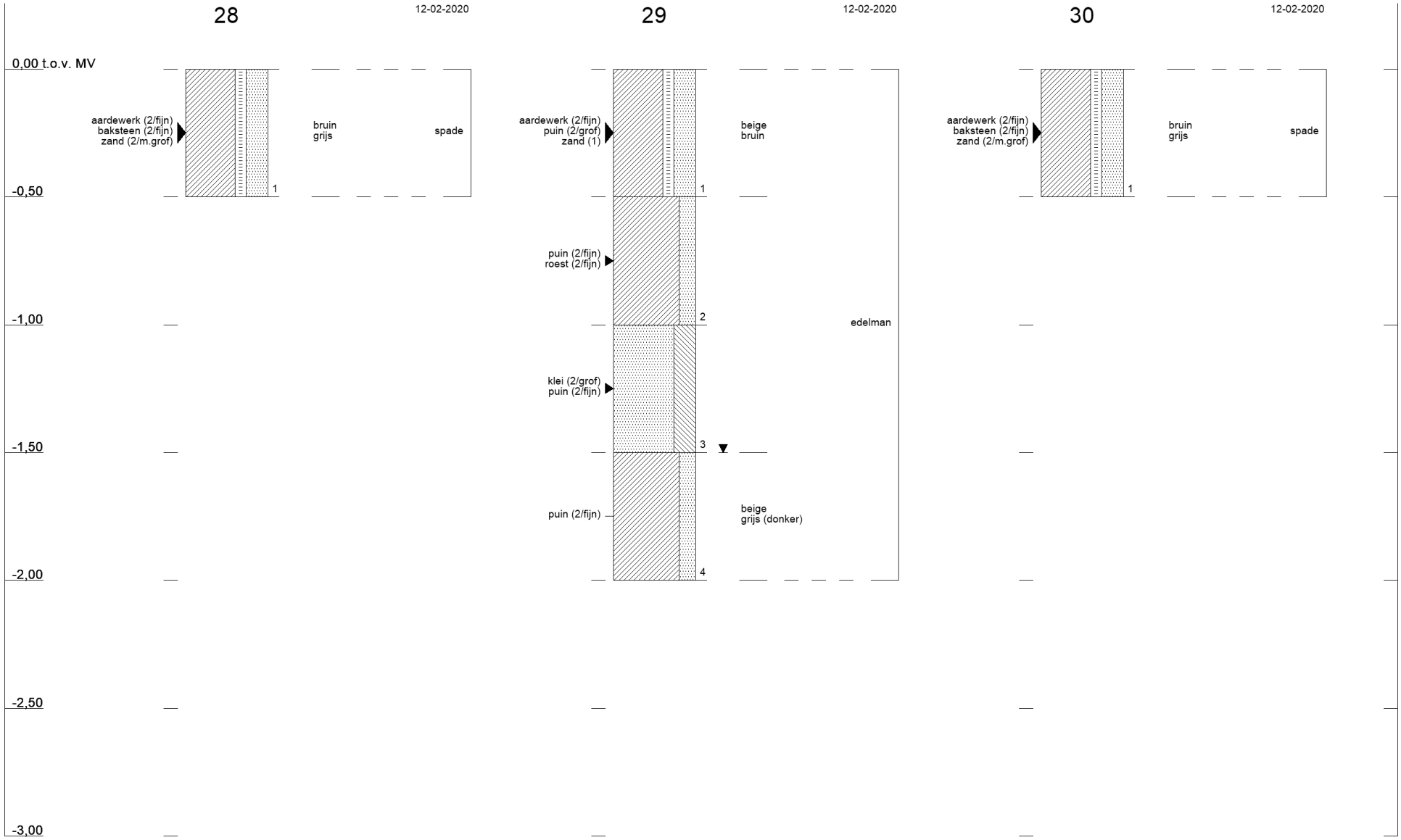

Profielen conform NEN 5104

1274726 : Arnhem Whemedreef Malburgen

Tauw

50
10-02-2020
103
11-02-2020
104
12-02-2020
0,00 t.o.v. MV
asbest (5)
1
edelman
1
1
-0,50
-1,00
-1,50
-2,00
-2,50
-3,00

Tauw

105
12-02-2020
106
12-02-2020
1011
10-02-2020
0,00 t.o.v. MV
-0,50
-1,00
-1,50
-2,00
-2,50
-3,00
1
1
1

Tauw

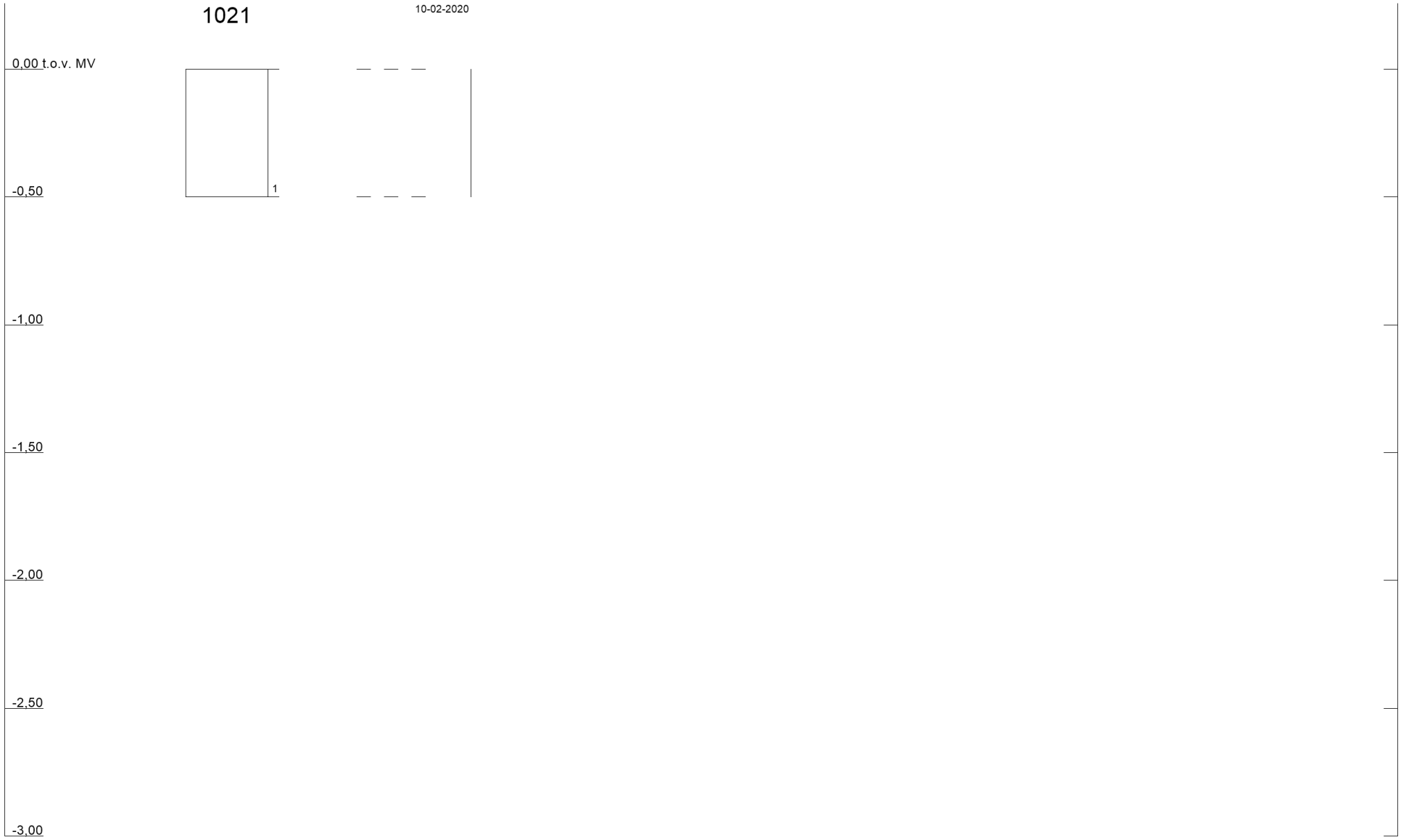

Bijlage 5 Toetsingskader

B5.1 Toetsingskader circulaire bodemsanering 2013

De analyseresultaten zijn getoetst aan de volgende, in landelijk beleid opgenomen, toetsingswaarden (normen):

- De Streefwaarden (voor grondwater) en/of Interventiewaarden (voor grond en grondwater) uit de Circulaire Bodemsanering[7]
- De Achtergrondwaarden (voor grond) uit bijlage B van de Regeling bodemkwaliteit[8]

Daarnaast is voor grond en grondwater ook getoetst aan de **T**ussenwaarden. Deze waarde is niet opgenomen in de Circulaire Bodemsanering en/of Regeling Bodemkwaliteit maar wel in de Regeling Uniforme Saneringen (RUS). De Tussenwaarde is gedefinieerd als **T** = ½(**AW + I**) voor grond en **T** = ½(**S + I**) voor grondwater.

In tabel B5.1 is vermeld op welke wijze de toetsingsresultaten zijn weergegeven in toetsingstabellen en tekstueel aangeduid in de rapportage.

Tabel B5.1 Overzicht toetsingskader

Concentratieniveau voor een stof	Weergave in tabellen	Omschrijving in de tekst
≤ AW/S-waarde (of < rapportagegrens)	-	-
> AW/S-waarde ≤ T-waarde	+	Licht verhoogd/verontreinigd
> T-waarde ≤ I-waarde	++	Matig verhoogd/verontreinigd
> I-waarde	+++	Sterk verhoogd/verontreinigd

Bodemtypecorrectie voor grond

Op basis van de (gewijzigde) bijlage G[9] onderdeel III van de Regeling bodemkwaliteit wordt vanaf 1 november 2013 bij de beoordeling van de kwaliteit van de bodem het analyseresultaat omgerekend naar het gehalte voor standaardbodem en vervolgens getoetst aan de toetsingswaarde voor standaardbodem. Voor de omrekening naar standaardbodem wordt gebruik gemaakt van locatiespecifieke waarden voor organische stof en lutum.

Gevalideerde bodemtoetsing: BoToVa

De toetsing van analyseresultaten vindt plaats in een geautomatiseerde toetsingsmodule. Deze toetsingsmodule maakt gebruik van de landelijke BoToVa[10]-service voor de validatie van de toetsingsresultaten. Op deze wijze is de kwaliteit van de toetsing aan de geldende normen geborgd.

[7] (gewijzigde) Circulaire Bodemsanering die op 1 juli 2013 in werking is getreden (Staatscourant 16675, d.d. 27 juni 2013
[8] (gewijzigde) Regeling bodemkwaliteit die op 1 januari 2014 in werking is getreden (laatste wijzigingen zijn opgenomen in Staatscourant 31950, d.d. 15 november 2013)
[9] Deze gewijzigde bijlage van de Regeling bodemkwaliteit is voor het eerst gepubliceerd in Staatscourant 22335, d.d. 2 november 2012
[10] BoToVa: Bodem Toets- en Validatieservice. Voor meer informatie zie www.botova-service.nl

Toetsingskader asbest

De toetsing van asbest voor grond is beschreven in bijlage 3 van de circulaire bodemsanering per 1 juli 2013. Voor niet-vormgegeven bouwstof is de toepassingsnorm weergegeven in de Regeling bodemkwaliteit. Er is sprake van een bodemverontreiniging met asbest, indien asbest aanwezig is in een gehalte boven de interventiewaarde van 100 mg/kg d.s. gewogen (gehalte serpentijn asbest + 10x gehalte amfibool asbest). Indien deze norm op een plaats wordt overschreden, dan is sprake van een geval van ernstige asbestverontreiniging. In het verkennend onderzoek is het analyseresultaat indicatief. Wanneer het indicatieve gehalte lager is van 0,5 * de interventiewaarde (50 mg/kg d.s.) is het niet zinvol om een nader onderzoek naar asbest uit te voeren om het daadwerkelijke gehalte vast te stellen.

B5.2 Toetsingswaarden

Toetsingswaarden grond (mg/kg) Lutum: 25 % Organisch stof :10 %	SRC gr	gAW	T	I
Metalen				
Barium (Ba)	4050	-	463	920
Cadmium (Cd)	101	0,6	6,8	13
Kobalt (Co)	285	15	103	190
Koper (Cu)	28500	40	115	190
Kwik (Hg)	405	0,15	18,1	36
Lood (Pb)	735	50	290	530
Molybdeen (Mo)	2030	1,5	96	190
Nikkel (Ni)	10100	35	68	100
Zink (Zn)	101489	140	430	720
Polycyclische aromatische koolwaterstoffen				
PAK (10 van VROM)	-	1,5	20,8	40
Fenantreen	8030	-	-	-
Antraceen	8030	-	-	-
Fluorantheen	10000	-	-	-
Chryseen	10000	-	-	-
Benzo(a)antraceen	1000	-	-	-
Benzo(a)pyreen	100	-	-	-
Benzo(k)fluorantheen	1000	-	-	-
Indeno(1,2,3cd)pyreen	1000	-	-	-
Benzo(ghi)peryleen	6030	-	-	-
Gechloreerde koolwaterstoffen				
PCB (som 7)	-	0,02	1	1
PCB-28	2,3	-	-	-
PCB-52	2,3	-	-	-
PCB-101	2,3	-	-	-
PCB-118	2,3	-	-	-
PCB-138	2,3	-	-	-

Toetsingswaarden grond (mg/kg) Lutum: 25 % Organisch stof :10 %	SRC gr	gAW	T	I
PCB-153	2,3	-	-	-
PCB-180	2,3	-	-	-
Overige stoffen				
Minerale olie (C10-C40)	-	190	2595	5000

SRC gr Serious Risk Concentration voor grond
gAW: Achtergrondwaarden [mg/kg ds]
T: Tussenwaarden grond [mg/kg ds]
I: Interventiewaarden grond [mg/kg ds]

Toetsingswaarden grondwater (ug/l)	SRC gw	So	To	Io
Metalen				
Barium (Ba)	4050000	50	337,5	625
Cadmium (Cd)	101000	0,4	3,2	6
Kobalt (Co)	285000	20	60	100
Koper (Cu)	28500000	15	45	75
Kwik (Hg)	405000	0,05	0,18	0,3
Lood (Pb)	735000	15	45	75
Molybdeen (Mo)	2030000	5	153	300
Nikkel (Ni)	10100000	15	45	75
Zink (Zn)	101489000	65	432,5	800
Aromatische verbindingen				
Benzeen	-	0,2	15,1	30
Ethylbenzeen	-	4	77	150
Tolueen	-	7	504	1000
Xylenen (som)	-	0,2	35,1	70
Styreen (vinylbenzeen)	-	6	153	300
Polycyclische aromatische koolwaterstoffen				
Naftaleen	-	0,01	35,01	70
Fenantreen	8030000	0,003	2,502	5
Antraceen	8030000	0,0007	2,5004	5
Fluorantheen	10000000	0,003	0,501	1
Chryseen	10000000	0,003	0,102	0,2
Benzo(a)antraceen	1000000	0,0001	0,2501	0,5
Benzo(a)pyreen	100000	0,0005	0,0253	0,05
Benzo(k)fluorantheen	1000000	0,0004	0,0252	0,05
Indeno(1,2,3cd)pyreen	1000000	0,0004	0,0252	0,05
Benzo(ghi)peryleen	6030000	0,0003	0,0252	0,05
Gechloreerde koolwaterstoffen				
Vinylchloride	-	0,01	2,51	5

Toetsingswaarden grondwater (ug/l)	SRC gw	So	To	Io
Dichloormethaan	-	0,01	500,01	1000
1,1-dichloorethaan	-	7	454	900
1,2-dichloorethaan	-	7	204	400
1,1-dichlooretheen	-	0,01	5,01	10
Dichloorethenen (som)	-	0,01	10,01	20
Dichloorpropanen (som)	-	0,8	40,4	80
Trichloormethaan (chloroform)	-	6	203	400
1,1,1-trichloorethaan	-	0,01	150,01	300
1,1,2-trichloorethaan	-	0,01	65,01	130
Trichlooretheen (tri)	-	24	262	500
Tetrachloormethaan (tetra)	-	0,01	5,01	10
Tetrachlooretheen (per)	-	0,01	20,01	40
Overige stoffen				
Minerale olie (C10-C40)	-	50	325	600
Tribroommethaan (bromoform)	-	-	315	630

SRC gw: Serious Risk Concentration voor grondwater
So: Streefwaardenwaarden grondwater [ug/l]
To: Tussenwaarden grondwater [ug/l]
Io: Interventie grondwater [ug/l]

Streefwaarden grondwater en Interventiewaarden bodemsanering uit de Circulaire Bodemsanering per 1 juli 2013 (Staatscourant 27 juni 2013, 16675)
Achtergrondwaarden uit Toepassen van grond en baggerspecie in oppervlaktewater conform Staatscourant 2007, 247

Bijlage 6 Getoetste omgerekende analyseresultaten

B6.1 Grond

Monsteromschrijving	BG 1 t/m 10		BG		BG-1		BG 29		BG zand	
Diepte (m -mv)	**0-0,5**		**0-0,5**		**0-0,5**		**0-0,5**		**0-0,5**	
Lutum (%)	**25**		**25**		**25**		**25**		**25**	
Organisch stof (%)	**10**		**10**		**10**		**10**		**10**	
Eenheid	**mg/kg Ds**		**mg/kg Ds**		**mg/kg Ds**		**mg/kg Ds**		**mg/kg Ds**	
METALEN										
barium (Ba)	166		142		121		218		66,3	
cadmium (Cd)	< 0,199	-	< 0,204	-	< 0,202	-	0,453	-	< 0,215	-
kobalt (Co)	14,7	-	13,5	-	13,3	-	18,4	+	9,05	-
koper (Cu)	20	-	16,3	-	16,2	-	59,8	+	8,94	-
kwik (Hg)	< 0,0417	-	0,0606	-	< 0,0424	-	0,0714	-	< 0,0446	-
lood (Pb)	25,4	-	26	-	23,3	-	130	+	17,9	-
molybdeen (Mo)	< 1,05	-	< 1,05	-	< 1,05	-	< 1,05	-	< 1,05	-
nikkel (Ni)	40	+	34,4	-	33,2	-	37	+	19,3	-
zink (Zn)	83,6	-	78	-	73,5	-	295	+	44	-
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN										
PAK (10 van VROM)	2,83	+	0,561	-	0,373	-	1,05	-	0,53	-
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB (som 7)	<0,0204	-	<0,0233	-	< 0,0196	-	< 0,0245	-	0,0335	+
OVERIGE STOFFEN										
minerale olie (C10-C40)	< 102	-	< 117	-	< 98	-	< 123	-	< 123	-
Conclusie Bbk partijkeuring indicatief (BoToVa)	**Altijd toepasbaar**		**Altijd toepasbaar**		**Altijd toepasbaar**		**Toepasbaar als klasse Industrie**		**Altijd toepasbaar**	

Monsteromschrijving	OG 1, 3, 6, 10, 13		OG		OG 29	
Diepte (m -mv)	**0,5-2**		**0,5-2**		**0,5-2**	
Lutum (%)	**25**		**25**		**25**	
Organisch stof (%)	**10**		**10**		**10**	
Eenheid	**mg/kg Ds**		**mg/kg Ds**		**mg/kg Ds**	
METALEN						
barium (Ba)	88,1		151		135	
cadmium (Cd)	< 0,238	-	0,256	-	0,371	-
kobalt (Co)	12,6	-	12,3	-	13,5	-
koper (Cu)	< 7,05	-	22	-	23,7	-
kwik (Hg)	< 0,0496	-	< 0,0357	-	0,0921	-
lood (Pb)	< 10,9	-	25,7	-	40,9	-
molybdeen (Mo)	< 1,05	-	< 1,05	-	< 1,05	-
nikkel (Ni)	26	-	37,9	+	37,3	+
zink (Zn)	< 31,9	-	83,2	-	98,2	-
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN						
PAK (10 van VROM)	< 0,35	-	< 0,35	-	< 0,35	-
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN						
PCB (som 7)	< 0,0245	-	< 0,0188	-	< 0,0104	-
OVERIGE STOFFEN						
minerale olie (C10-C40)	< 123	-	< 94,2	-	< 52,1	-
Conclusie Bbk partijkeuring indicatief (BoToVa)	**Altijd toepasbaar**		**Altijd toepasbaar**		**Altijd toepasbaar**	

B6.2 Grondwater

Peilbuis	Pb 3		Pb 13		Pb 26	
Filterdiepte (m -mv)	**2,0-3,0**		**2,0-3,0**		**2,0-3,0**	
Eenheid	**ug/l**		**ug/l**		**ug/l**	
METALEN						
barium (Ba)	67	+	160	+	89	+
cadmium (Cd)	< 0,2	-	< 0,2	-	< 0,2	-
kobalt (Co)	< 2	-	5,3	-	< 2	-
koper (Cu)	< 2	-	< 2	-	< 2	-
kwik (Hg)	< 0,05	-	< 0,05	-	< 0,05	-
lood (Pb)	< 2	-	< 2	-	< 2	-
molybdeen (Mo)	< 2	-	< 2	-	< 2	-
nikkel (Ni)	< 3	-	6,9	-	< 3	-
zink (Zn)	< 10	-	< 10	-	< 10	-
AROMATISCHE VERBINDINGEN						
benzeen	< 0,2	-	< 0,2	-	< 0,2	-
ethylbenzeen	< 0,2	-	< 0,2	-	< 0,2	-
tolueen	< 0,2	-	< 0,2	-	< 0,2	-
xylenen (som)	< 0,21	-	< 0,21	-	< 0,21	-
styreen (vinylbenzeen)	< 0,2	-	< 0,2	-	< 0,2	-
naftaleen	< 0,02	-	< 0,02	-	< 0,02	-
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN						
vinylchloride	< 0,1	-	< 0,1	-	< 0,1	-
dichloormethaan	< 0,2	-	< 0,2	-	< 0,2	-
1,1-dichloorethaan	< 0,2	-	< 0,2	-	< 0,2	-
1,2-dichloorethaan	< 0,2	-	< 0,2	-	< 0,2	-
1,1-dichlooretheen	< 0,1	-	< 0,1	-	< 0,1	-
1,2-dichl.etheen (c+t)	< 0,14	-	< 0,14	-	< 0,14	-
dichloorpropanen (som)	0,42	-	0,42	-	0,42	-
trichloormethaan (chloroform)	< 0,2	-	< 0,2	-	< 0,2	-
1,1,1-trichloorethaan	< 0,1	-	< 0,1	-	< 0,1	-
1,1,2-trichloorethaan	< 0,1	-	< 0,1	-	< 0,1	-
trichlooretheen (tri)	< 0,2	-	< 0,2	-	< 0,2	-
tetrachloormethaan (tetra)	< 0,1	-	< 0,1	-	< 0,1	-
Tetrachlooretheen (per)	< 0,1	-	< 0,1	-	< 0,1	-
OVERIGE STOFFEN						
minerale olie (C10-C40)	< 50	-	< 50	-	< 50	-
tribroommethaan (bromoform)	< 0,2	(14)	< 0,2	(14)	< 0,2	(14)

(14): Streefwaarde ontbreekt

Bijlage 7 Analysecertificaten

TAUW B.V.
T.a.v. Marloes Cruijsen
Postbus 133
7400 AC DEVENTER

Analysecertificaat

Datum: 14-Feb-2020

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2020022014/1
Uw project/verslagnummer	1274726
Uw projectnaam	Arnhem Whemedreef Malburgen
Uw ordernummer	423829
Monster(s) ontvangen	10-Feb-2020

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	1274726	Certificaatnummer/Versie	2020022014/1
Uw projectnaam	Arnhem Whemedreef Malburgen	Startdatum	12-Feb-2020
Uw ordernummer	423829	Rapportagedatum	14-Feb-2020/15:40
		Bijlage	A,B,C
Monsternemer		Pagina	1/2
Monstermatrix	Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2
	Voorbehandeling			
	Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses			
S	Droge stof	% (m/m)	84.5	90.9
S	Organische stof	% (m/m) ds	2.4	<0.7
	Gloeirest	% (m/m) ds	96.5	99.3
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	14.5	2.8
	Metalen			
S	Barium (Ba)	mg/kg ds	110	25
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0.20	<0.20
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds	9.9	3.9
S	Koper (Cu)	mg/kg ds	14	<5.0
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds	28	9.5
S	Lood (Pb)	mg/kg ds	20	<10
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	58	<20
	Minerale olie			
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0	<3.0
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	<11
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	7.4	<5.0
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0	<6.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	<35
	Polychloorbifenylen, PCB			
S	PCB 28	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 52	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 101	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 118	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
1	BG 1 t/m 10	10-Feb-2020 00:00	11197366
2	OG 1, 3, 6, 10, 13	10-Feb-2020 00:00	11197367

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.
Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL
Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl
BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	1274726	Certificaatnummer/Versie	2020022014/1
Uw projectnaam	Arnhem Whemedreef Malburgen	Startdatum	12-Feb-2020
Uw ordernummer	423829	Rapportagedatum	14-Feb-2020/15:40
		Bijlage	A,B,C
Monsternemer		Pagina	2/2
Monstermatrix	Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2
S	PCB 138	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 153	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 180	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049 [1)]	0.0049 [1)]
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK			
S	Naftaleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Fenanthreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Anthraceen	mg/kg ds	0.088	<0.050
S	Fluorantheen	mg/kg ds	0.80	<0.050
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0.54	<0.050
S	Chryseen	mg/kg ds	0.49	<0.050
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0.19	<0.050
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0.30	<0.050
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0.15	<0.050
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0.20	<0.050
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	2.8	0.35 [1)]

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
1	BG 1 t/m 10	10-Feb-2020 00:00	11197366
2	OG 1, 3, 6, 10, 13	10-Feb-2020 00:00	11197367

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.
VA

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2020022014/1

Monster nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monstername ID/Monsteromsch.
11197366	DM1 - 1	1 (0,0-0,5)	0	50	3058686AA	BG 1 t/m 10
11197366	DM2 - 2	2 (0,0-0,5)	0	50	3058676AA	BG 1 t/m 10
11197366	DM3 - 3	3 (0,0-0,5)	0	50	3058688AA	BG 1 t/m 10
11197366	DM4 - 4	4 (0,0-0,5)	0	50	3058687AA	BG 1 t/m 10
11197366	DM5 - 5	5 (0,0-0,5)	0	50	3058682AA	BG 1 t/m 10
11197366	DM6 - 6	6 (0,0-0,5)	0	50	3058684AA	BG 1 t/m 10
11197366	DM7 - 7	8 (0,0-0,5)	0	50	3058649AA	BG 1 t/m 10
11197366	DM8 - 8	9 (0,0-0,5)	0	50	3058648AA	BG 1 t/m 10
11197366	DM9 - 9	10 (0,0-0,5)	0	50	3058638AA	BG 1 t/m 10
11197367	DM1 - 1	1 (0,5-1,0)	50	100	0790064013	OG 1, 3, 6, 10, 13
11197367	DM10 - 10	13 (1,5-2,0)	150	200	0790064006	OG 1, 3, 6, 10, 13
11197367	DM2 - 2	1 (1,5-2,0)	150	200	0790063995	OG 1, 3, 6, 10, 13
11197367	DM3 - 3	3 (0,5-1,0)	50	100	3058685AA	OG 1, 3, 6, 10, 13
11197367	DM4 - 4	3 (1,0-1,5)	100	150	3058681AA	OG 1, 3, 6, 10, 13
11197367	DM5 - 5	6 (0,5-1,0)	50	100	3058670AA	OG 1, 3, 6, 10, 13
11197367	DM6 - 6	6 (1,5-2,0)	150	200	3058675AA	OG 1, 3, 6, 10, 13
11197367	DM7 - 7	10 (0,5-1,0)	50	100	3058640AA	OG 1, 3, 6, 10, 13
11197367	DM8 - 8	10 (1,0-1,5)	100	150	3058639AA	OG 1, 3, 6, 10, 13
11197367	DM9 - 9	13 (1,0-1,5)	100	150	0790064010	OG 1, 3, 6, 10, 13

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2020022014/1

Opmerking 1)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2020022014/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Voorbehandeling			
Cryogeen malen	W0106	Voorbehandeling	Cf. AS3000
Bodemkundige analyses			
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	Cf. pb 3010-2 en gw. NEN-EN 15934
Organische stof (gloeiverlies)	W0109	Gravimetrie	Cf. pb 3010-3 en cf. NEN 5754
Korrelgrootte < 2 µm (lutum)	W0171	Sedimentatie	Cf. pb 3010-4 en gw. NEN 5753
Metalen			
Barium (Ba)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale olie			
Minerale Olie (C10-C40)	W0202	GC-FID	Cf. pb 3010-7 en gw. NEN-EN-ISO 16703
Polychloorbifenylen, PCB			
PCB (7)	W0271	GC-MS	Cf. pb 3010-8 en gw. NEN 6980
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK			
PAK (10) (VROM)	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2019.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TAUW B.V.
T.a.v. Marloes Cruijsen
Postbus 133
7400 AC DEVENTER

Analysecertificaat

Datum: 17-Feb-2020

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2020022505/1
Uw project/verslagnummer	1274726
Uw projectnaam	Arnhem Whemedreef Malburgen
Uw ordernummer	423890
Monster(s) ontvangen	11-Feb-2020

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	1274726	Certificaatnummer/Versie	2020022505/1
Uw projectnaam	Arnhem Whemedreef Malburgen	Startdatum	12-Feb-2020
Uw ordernummer	423890	Rapportagedatum	17-Feb-2020/22:54
		Bijlage	A,B,C
Monsternemer		Pagina	1/2
Monstermatrix	Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2
	Voorbehandeling			
	Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses			
S	Droge stof	% (m/m)	86.3	74.6
S	Organische stof	% (m/m) ds	2.1	2.6
	Gloeirest	% (m/m) ds	96.9	95.5
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	13.4	26.9
	Metalen			
S	Barium (Ba)	mg/kg ds	89	160
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0.20	0.21
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds	8.6	13
S	Koper (Cu)	mg/kg ds	11	20
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds	0.050	<0.050
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds	23	40
S	Lood (Pb)	mg/kg ds	20	24
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	52	80
	Minerale olie			
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0	<3.0
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	<11
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0	<6.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	<35
	Polychloorbifenylen, PCB			
S	PCB 28	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 52	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 101	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 118	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
1	BG (11 t/m 20)	11-Feb-2020 00:00	11198889
2	OG (13, 16, 21, 26)	11-Feb-2020 00:00	11198890

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.
Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL
Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl
BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	1274726	Certificaatnummer/Versie	2020022505/1
Uw projectnaam	Arnhem Whemedreef Malburgen	Startdatum	12-Feb-2020
Uw ordernummer	423890	Rapportagedatum	17-Feb-2020/22:54
		Bijlage	A,B,C
Monsternemer		Pagina	2/2
Monstermatrix	Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2
S	PCB 138	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 153	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 180	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049 [1)]	0.0049 [1)]
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK			
S	Naftaleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Fenanthreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Fluorantheen	mg/kg ds	0.083	<0.050
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0.060	<0.050
S	Chryseen	mg/kg ds	0.075	<0.050
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0.061	<0.050
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0.070	<0.050
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0.072	<0.050
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.56	0.35 [1)]

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
1	BG (11 t/m 20)	11-Feb-2020 00:00	11198889
2	OG (13, 16, 21, 26)	11-Feb-2020 00:00	11198890

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.
VA

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2020022505/1

Monster nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monstername ID/Monsteromsch.
11198889	DM1 - 1	11 (0,0-0,5)	0	50	0790064003	BG (11 t/m 20)
11198889	DM2 - 2	12 (0,0-0,5)	0	50	3058642AA	BG (11 t/m 20)
11198889	DM3 - 3	13 (0,0-0,5)	0	50	3058644AA	BG (11 t/m 20)
11198889	DM4 - 4	14 (0,0-0,5)	0	50	0790064012	BG (11 t/m 20)
11198889	DM5 - 5	16 (0,0-0,5)	0	50	3058828AA	BG (11 t/m 20)
11198889					3058552AA	BG (11 t/m 20)
11198889					3058530AA	BG (11 t/m 20)
11198889					3058550AA	BG (11 t/m 20)
11198890	DM1 - 1	13 (0,8-1,0)	80	100	0790064014	OG (13, 16, 21, 26)
11198890	DM2 - 2	16 (1,2-1,5)	120	150	3058571AA	OG (13, 16, 21, 26)
11198890	DM3 - 3	21 (0,5-1,0)	50	100	3058579AA	OG (13, 16, 21, 26)
11198890	DM4 - 4	21 (1,0-1,5)	100	150	3058583AA	OG (13, 16, 21, 26)
11198890	DM5 - 5	26 (0,5-1,0)	50	100	3058760AA	OG (13, 16, 21, 26)
11198890	DM6 - 6	26 (1,0-1,5)	100	150	3058593AA	OG (13, 16, 21, 26)
11198890	DM7 - 7	26 (1,5-2,0)	150	200	3058574AA	OG (13, 16, 21, 26)

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2020022505/1

Opmerking 1)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2020022505/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Voorbehandeling			
Cryogeen malen	W0106	Voorbehandeling	Cf. AS3000
Bodemkundige analyses			
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	Cf. pb 3010-2 en gw. NEN-EN 15934
Organische stof (gloeiverlies)	W0109	Gravimetrie	Cf. pb 3010-3 en cf. NEN 5754
Korrelgrootte < 2 µm (lutum)	W0171	Sedimentatie	Cf. pb 3010-4 en gw. NEN 5753
Metalen			
Barium (Ba)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale olie			
Minerale Olie (C10-C40)	W0202	GC-FID	Cf. pb 3010-7 en gw. NEN-EN-ISO 16703
Polychloorbifenylen, PCB			
PCB (7)	W0271	GC-MS	Cf. pb 3010-8 en gw. NEN 6980
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK			
PAK (10) (VROM)	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2019.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

TAUW B.V.
T.a.v. Marloes Cruijsen
Postbus 133
7400 AC DEVENTER

Analysecertificaat

Datum: 18-Feb-2020

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2020023405/1
Uw project/verslagnummer	1274726
Uw projectnaam	Arnhem Whemedreef Malburgen
Uw ordernummer	423972
Monster(s) ontvangen	12-Feb-2020

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	1274726	Certificaatnummer/Versie	2020023405/1
Uw projectnaam	Arnhem Whemedreef Malburgen	Startdatum	13-Feb-2020
Uw ordernummer	423972	Rapportagedatum	18-Feb-2020/15:03
		Bijlage	A,B,C,D
Monsternemer		Pagina	1/2
Monstermatrix	Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3
	Voorbehandeling				
	Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses				
S	Droge stof	% (m/m)	84.9	86.7	77.1
S	Organische stof	% (m/m) ds	2.5	1.9	4.7
	Gloeirest	% (m/m) ds	96.5	97.7	93.3
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	13.2	6.1	28.5
	Metalen				
S	Barium (Ba)	mg/kg ds	75	85	150
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0.20	0.28	0.33
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds	8.4	7.6	15
S	Koper (Cu)	mg/kg ds	11	33	23
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0.050	0.053	0.093
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5	<1.5
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds	22	17	41
S	Lood (Pb)	mg/kg ds	18	89	40
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	49	150	100
	Minerale olie				
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0	<3.0	<3.0
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	<11	<11
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5.0	6.5	<5.0
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0	<6.0	<6.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	<35	<35
	Polychloorbifenylen, PCB				
S	PCB 28	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 52	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 101	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 118	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
1	BG-1	12-Feb-2020 00:00	11201819
2	BG 29	12-Feb-2020 00:00	11201820
3	OG 29	12-Feb-2020 00:00	11201821

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	1274726	Certificaatnummer/Versie	2020023405/1
Uw projectnaam	Arnhem Whemedreef Malburgen	Startdatum	13-Feb-2020
Uw ordernummer	423972	Rapportagedatum	18-Feb-2020/15:03
		Bijlage	A,B,C,D
Monsternemer		Pagina	2/2
Monstermatrix	Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3
S	PCB 138	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 153	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 180	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049 [1)]	0.0049 [1)]	0.0049 [1)]
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK				
S	Naftaleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Fenanthreen	mg/kg ds	<0.050	0.11	<0.050
S	Anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Fluorantheen	mg/kg ds	0.058	0.23	<0.050
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0.050	0.15	<0.050
S	Chryseen	mg/kg ds	<0.050	0.16	<0.050
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	0.071	<0.050
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0.050	0.095	<0.050
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0.050	0.088	<0.050
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0.050	0.073	<0.050
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.37	1.0	0.35 [1)]

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
1	BG-1	12-Feb-2020 00:00	11201819
2	BG 29	12-Feb-2020 00:00	11201820
3	OG 29	12-Feb-2020 00:00	11201821

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.
VA

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.
Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL
Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl
BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2020023405/1

Monster nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monstername ID/Monsteromsch.
11201819	DM1 - 1	22 (0,0-0,5)	0	50	0537509765	BG-1
11201819	DM2 - 2	23 (0,0-0,5)	0	50	0537509772	BG-1
11201819	DM3 - 3	24 (0,2-0,5)	20	50	0537509761	BG-1
11201819	DM4 - 4	25 (0,0-0,5)	0	50	0537509763	BG-1
11201819	DM5 - 5	27 (0,0-0,5)	0	50	0537509774	BG-1
11201819	DM6 - 6	28 (0,0-0,5)	0	50	0537509730	BG-1
11201819	DM7 - 7	30 (0,0-0,5)	0	50	0537509771	BG-1
11201820	DM1		0	50	0537509767	BG 29
11201821	DM1 - 1	29 (0,5-1,0)	50	100	0537509734	OG 29
11201821	DM2 - 2	29 (1,5-2,0)	150	200	0537509756	OG 29

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2020023405/1

Opmerking 1)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2020023405/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Voorbehandeling			
Cryogeen malen	W0106	Voorbehandeling	Cf. AS3000
Bodemkundige analyses			
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	Cf. pb 3010-2 en gw. NEN-EN 15934
Organische stof (gloeiverlies)	W0109	Gravimetrie	Cf. pb 3010-3 en cf. NEN 5754
Korrelgrootte < 2 µm (lutum)	W0171	Sedimentatie	Cf. pb 3010-4 en gw. NEN 5753
Metalen			
Barium (Ba)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale olie			
Minerale Olie (C10-C40)	W0202	GC-FID	Cf. pb 3010-7 en gw. NEN-EN-ISO 16703
Polychloorbifenylen, PCB			
PCB (7)	W0271	GC-MS	Cf. pb 3010-8 en gw. NEN 6980
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK			
PAK (10) (VROM)	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2019.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (D) opmerkingen aangaande de monstername en conserveringstermijn 2020023405/1

Er zijn verschillen met de richtlijnen geconstateerd die de betrouwbaarheid van de resultaten van onderstaande monsters of analyses mogelijk hebben beinvloed.

Analyse	Monster nr.
Mengmonster samengesteld uit verschillende typen monstermateriaal.	
Mengmonster 7 monsters	11201819

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TAUW B.V.
T.a.v. Marloes Cruijsen
Postbus 133
7400 AC DEVENTER

Analysecertificaat

Datum: 18-Feb-2020

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2020023407/1
Uw project/verslagnummer	1274726
Uw projectnaam	Arnhem Whemedreef Malburgen
Uw ordernummer	423973
Monster(s) ontvangen	12-Feb-2020

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

eurofins — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	1274726	Certificaatnummer/Versie	2020023407/1
Uw projectnaam	Arnhem Whemedreef Malburgen	Startdatum	13-Feb-2020
Uw ordernummer	423973	Rapportagedatum	18-Feb-2020/13:45
		Bijlage	A,B,C
Monsternemer		Pagina	1/2
Monstermatrix	Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1
	Voorbehandeling		
	Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses		
S	Droge stof	% (m/m)	91.3
S	Organische stof	% (m/m) ds	0.8
	Gloeirest	% (m/m) ds	98.5
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	9.9
	Metalen		
S	Barium (Ba)	mg/kg ds	34
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0.20
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds	4.8
S	Koper (Cu)	mg/kg ds	5.5
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0.050
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds	11
S	Lood (Pb)	mg/kg ds	13
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	26
	Minerale olie		
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5.0
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5.0
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35
	Polychloorbifenylen, PCB		
S	PCB 28	mg/kg ds	0.0010 [1)]
S	PCB 52	mg/kg ds	<0.0010
S	PCB 101	mg/kg ds	<0.0010
S	PCB 118	mg/kg ds	0.0010

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
1	BG zand	10-Feb-2020 00:00	11201822

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.
Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL
Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl
BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	1274726	Certificaatnummer/Versie	2020023407/1
Uw projectnaam	Arnhem Whemedreef Malburgen	Startdatum	13-Feb-2020
Uw ordernummer	423973	Rapportagedatum	18-Feb-2020/13:45
		Bijlage	A,B,C
Monsternemer		Pagina	2/2
Monstermatrix	Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1
S	PCB 138	mg/kg ds	0.0012 [2)]
S	PCB 153	mg/kg ds	0.0010
S	PCB 180	mg/kg ds	0.0011
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0067
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK		
S	Naftaleen	mg/kg ds	<0.050
S	Fenanthreen	mg/kg ds	0.054
S	Anthraceen	mg/kg ds	<0.050
S	Fluorantheen	mg/kg ds	0.11
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0.063
S	Chryseen	mg/kg ds	0.073
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0.050
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0.055
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0.050
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0.050
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.53

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
1	BG zand	10-Feb-2020 00:00	11201822

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.
VA

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2020023407/1

Monster nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monstername ID/Monsteromsch.
11201822	DM1 - 1	15 (0,0-0,5)	0	50	0790064011	BG zand
11201822	DM4 - 4	24 (0,0-0,2)	0	20	0537509758	BG zand
11201822					3058661AA	BG zand
11201822					3058539AA	BG zand

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2020023407/1

Opmerking 1)

PCB 28 kan positief beïnvloed worden door PCB 31.

Opmerking 2)

PCB 138 kan positief beïnvloed worden door PCB 163.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2020023407/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Voorbehandeling			
Cryogeen malen	W0106	Voorbehandeling	Cf. AS3000
Bodemkundige analyses			
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	Cf. pb 3010-2 en gw. NEN-EN 15934
Organische stof (gloeiverlies)	W0109	Gravimetrie	Cf. pb 3010-3 en cf. NEN 5754
Korrelgrootte < 2 µm (lutum)	W0171	Sedimentatie	Cf. pb 3010-4 en gw. NEN 5753
Metalen			
Barium (Ba)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale olie			
Minerale Olie (C10-C40)	W0202	GC-FID	Cf. pb 3010-7 en gw. NEN-EN-ISO 16703
Polychloorbifenylen, PCB			
PCB (7)	W0271	GC-MS	Cf. pb 3010-8 en gw. NEN 6980
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK			
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287
PAK (10) (VROM)	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2019.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

TAUW BV
T.a.v. Marloes Cruijsen
Postbus 133
7400 AC DEVENTER
NETHERLANDS

Analysecertificaat

Datum: 25-Feb-2020

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2020023779/2
Uw project/verslagnummer	1274726
Uw projectnaam	Arnhem Whemedreef Malburgen
Uw ordernummer	424003
Monster(s) ontvangen	12-Feb-2020

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	1274726	Certificaatnummer/Versie	2020023779/2
Uw projectnaam	Arnhem Whemedreef Malburgen	Startdatum	21-Feb-2020
Uw ordernummer	424003	Rapportagedatum	25-Feb-2020/10:01
		Bijlage	A,B,C
Monsternemer		Pagina	1/2
Monstermatrix	Grond (AS3000)		

Analyse	Eenheid	1	2	3	4	5
Bodemkundige analyses						
Droge stof (Extern)	% (m/m)	91.8 1)	89.9 1)	90.5 1)	85.7 1)	87.7 1)
Extern / Overig onderzoek						
In behandeling genomen hoeveelheid	kg	13.2 2)	12.4 2)	13.9 2)	12.7 2)	13.5 2)
Asbest fractie 0,5-1mm	mg	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)
Asbest fractie 1-2mm	mg	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)
Asbest fractie 2-4mm	mg	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)
Asbest fractie 4-8mm	mg	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)
Asbest fractie 8-20mm	mg	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)
Asbest fractie >20mm	mg	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)
Asbest (som)	mg	<8.3 2)	<9.3 2)	<9.3 2)	<4.9 2)	<4.2 2)
Asbest in grond	mg/kg ds	<0.7 2)	<0.9 2)	<0.8 2)	<0.5 2)	<0.4 2)
Gemeten Asbestconcentratie	mg/kg ds	<0.7 2)	<0.9 2)	<0.8 2)	<0.5 2)	<0.4 2)
Gemeten concentratie Chrysotiel	mg/kg ds	<0.7 2)	<0.9 2)	<0.8 2)	<0.5 2)	<0.4 2)
Gemeten concentratie Amfibool	mg/kg ds	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)
Totaal asbest hechtgebonden	mg/kg ds	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)
Totaal asbest niet hechtgebonden	mg/kg ds	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
1	MM3A	11-Feb-2020 00:00	11203086
2	MM4A	11-Feb-2020 00:00	11203087
3	MM5A	12-Feb-2020 00:00	11203088
4	MM6A	12-Feb-2020 00:00	11203089
5	MM1A	10-Feb-2020 00:00	11203090

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	1274726	Certificaatnummer/Versie	2020023779/2
Uw projectnaam	Arnhem Whemedreef Malburgen	Startdatum	21-Feb-2020
Uw ordernummer	424003	Rapportagedatum	25-Feb-2020/10:01
		Bijlage	A,B,C
Monsternemer		Pagina	2/2
Monstermatrix	Grond (AS3000)		

Analyse	Eenheid	6
Bodemkundige analyses		
Droge stof (Extern)	% (m/m)	82.5 1)
Extern / Overig onderzoek		
In behandeling genomen hoeveelheid	kg	13.6 2)
Asbest fractie 0,5-1mm	mg	0.0 2)
Asbest fractie 1-2mm	mg	0.0 2)
Asbest fractie 2-4mm	mg	0.0 2)
Asbest fractie 4-8mm	mg	0.0 2)
Asbest fractie 8-20mm	mg	0.0 2)
Asbest fractie >20mm	mg	0.0 2)
Asbest (som)	mg	<7.4 2)
Asbest in grond	mg/kg ds	<0.7 2)
Gemeten Asbestconcentratie	mg/kg ds	<0.7 2)
Gemeten concentratie Chrysotiel	mg/kg ds	<0.7 2)
Gemeten concentratie Amfibool	mg/kg ds	0.0 2)
Totaal asbest hechtgebonden	mg/kg ds	0.0 2)
Totaal asbest niet hechtgebonden	mg/kg ds	0.0 2)

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
6	MM2A	10-Feb-2020 00:00	11203091

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.
DM

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2020023779/2

Monster nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monstername ID/Monsteromsch.
11203086	DM1		0	50	R009113798	MM3A
11203087	DM1		0	50	R009113799	MM4A
11203088	DM1		0	50	R009113800	MM5A
11203089	DM1		0	50	R009113801	MM6A
11203090	DM1		0	50	R009113796	MM1A
11203091	DM1		0	50	R009113797	MM2A

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2020023779/2

Algemene opmerking behorende bij analysecertificaat

Herziene versie i.v.m. correctie bemonsteringsdatum in monster 11203087. d.d. 25-02

Dit analysecertificaat vervangt eerder uitgegeven certifica(a)t(en) met een lager versienummer

Opmerking 1)

Deze bepaling is uitgevoerd bij Eurofins Omegam (L086).

Opmerking 2)

Deze bepaling is uitbesteed bij L086.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2020023779/2

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Bodemkundige analyses			
Droge stof (uitbesteed)	W0004	Extern	Uitbesteding
Extern / Overig onderzoek			
Asbest Grond NEN5898 2016	W0004	Microscopie	Cf pb. 3070-1 NEN 5898

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2019.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

ANALYSECERTIFICAAT

Project code : **1002420**
Project omschrijving : **2020023779-1274726**
Opdrachtgever : **Eurofins Analytico B.V.**

Monstercode : **6243756**
Uw referentie : **MM3A**
Opgegeven bemonsteringsdatum : **11/02/2020**

Asbestonderzoek

Initialen analist : B.M.
Datum geanalyseerd : 24-02-2020

Analyse is uitgevoerd conform NEN 5898 (**S**).

Massa aangeleverde monster : 13200 g
Droge massa aangeleverde monster : 12118 g
Percentage droogrest : **91,8** **m/m %**
Type zeving : nat

zeeffractie (mm)	massa zeeffractie (gram)	percentage zeeffractie (m/m %)	massa onderzocht (gram)	percentage onderzocht (m/m %)	aantal asbest (deeltjes)	massa asbest-houdend materiaal (mg)
<0,5 mm	7439,4	62,7	0,0	0,00	n.v.t.	n.v.t.
0,5-1 mm	453,6	3,8	59,2	13,05	0	0,0
1-2 mm	747,8	6,3	184,4	24,66	0	0,0
2-4 mm	521,0	4,4	521,0	100,00	0	0,0
4-8 mm	635,4	5,4	635,4	100,00	0	0,0
8-20 mm	1059,2	8,9	1059,2	100,00	0	0,0
>20 mm	1004,2	8,5	1004,2	100,00	0	0,0
Totaal	**11860,6**	**100,0**	**3463,4**		**0**	**0,0**

	asbest totaal			serpentijn asbest			amfibool asbest		
zeeffractie (mm)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)
<0,5 mm	-								
0,5-1 mm	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0
1-2 mm	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0
2-4 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4-8 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8-20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	**<0,7**	**0,0**	**0,7**	**<0,7**	**0,0**	**0,7**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

Aangetroffen type asbest : Geen
Bijzonderheden waargenomen : Geen

Serpentijn asbest is chrysotiel.
Amfibool asbest is amosiet, crocidoliet, actinoliet, anthophylliet en tremoliet.

De bepalingsgrens is bepaald voor de zeeffracties kleiner dan 4 mm. De totale bepalingsgrens is verkregen door de bepalingsgrenzen van de afzonderlijke zeeffracties te sommeren.
Het materiaal is middels polarisatiemicroscopie onderzocht, de analyse is uitgevoerd conform NEN 5896.

gebondenheid	serpentijn asbest	amfibool asbest	totaal afgerond
hecht	0,0	0,0	0,0
niet hecht	0,0	0,0	0,0
totaal afgerond	0,0	0,0	

Gewogen concentratie (serpentijnasbestconcentratie vermeerderd met 10 maal de amfiboolasbestconcentratie) is: **<0,7 mg/kg ds**

De gewogen asbestconcentratie wordt berekend uit de niet-afgeronde gehalten aan serpentijn en amfibool asbest. De weergegeven resultaten zijn afgerond.

Verklaring kwalitatief onderzoek zeeffractie <0,5 mm:
- : geen asbest waargenomen

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

ANALYSECERTIFICAAT

Project code : **1002420**
Project omschrijving : **2020023779-1274726**
Opdrachtgever : **Eurofins Analytico B.V.**

Monstercode : **6243757**
Uw referentie : **MM4A**
Opgegeven bemonsteringsdatum : **12/02/2020**

Asbestonderzoek

Initialen analist : N.A.
Datum geanalyseerd : 24-02-2020

Analyse is uitgevoerd conform NEN 5898 (**S**).

Massa aangeleverde monster : 12390 g
Droge massa aangeleverde monster : 11139 g
Percentage droogrest : **89,9** **m/m %**
Type zeving : nat

zeeffractie (mm)	massa zeeffractie (gram)	percentage zeeffractie (m/m %)	massa onderzocht (gram)	percentage onderzocht (m/m %)	aantal asbest (deeltjes)	massa asbest-houdend materiaal (mg)
<0,5 mm	9858,7	90,4	12,6	0,13	n.v.t.	n.v.t.
0,5-1 mm	218,2	2,0	31,4	14,39	0	0,0
1-2 mm	335,9	3,1	70,5	20,99	0	0,0
2-4 mm	132,5	1,2	132,5	100,00	0	0,0
4-8 mm	193,7	1,8	193,7	100,00	0	0,0
8-20 mm	165,9	1,5	165,9	100,00	0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	100,00	0	0,0
Totaal	**10904,9**	**100,0**	**606,6**		**0**	**0,0**

	asbest totaal			serpentijn asbest			amfibool asbest		
zeeffractie (mm)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)
<0,5 mm	-								
0,5-1 mm	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0
1-2 mm	0,0	0,0	0,6	0,0	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0
2-4 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4-8 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8-20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	**<0,9**	**0,0**	**0,9**	**<0,9**	**0,0**	**0,9**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

Aangetroffen type asbest : Geen
Bijzonderheden waargenomen : Geen

Serpentijn asbest is chrysotiel.
Amfibool asbest is amosiet, crocidoliet, actinoliet, anthophylliet en tremoliet.

De bepalingsgrens is bepaald voor de zeeffracties kleiner dan 4 mm. De totale bepalingsgrens is verkregen door de bepalingsgrenzen van de afzonderlijke zeeffracties te sommeren.
Het materiaal is middels polarisatiemicroscopie onderzocht, de analyse is uitgevoerd conform NEN 5896.

gebondenheid	serpentijn asbest	amfibool asbest	totaal afgerond
hecht	0,0	0,0	0,0
niet hecht	0,0	0,0	0,0
totaal afgerond	0,0	0,0	

Gewogen concentratie (serpentijnasbestconcentratie vermeerderd met 10 maal de amfiboolasbestconcentratie) is: **<0,9 mg/kg ds**

De gewogen asbestconcentratie wordt berekend uit de niet-afgeronde gehalten aan serpentijn en amfibool asbest. De weergegeven resultaten zijn afgerond.

Verklaring kwalitatief onderzoek zeeffractie <0,5 mm:
- : geen asbest waargenomen

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

ANALYSECERTIFICAAT

Project code : **1002420**
Project omschrijving : **2020023779-1274726**
Opdrachtgever : **Eurofins Analytico B.V.**

Monstercode : **6243758**
Uw referentie : **MM5A**
Opgegeven bemonsteringsdatum : **12/02/2020**

Asbestonderzoek

Initialen analist : J.T.M.D.S
Datum geanalyseerd : 24-02-2020

Analyse is uitgevoerd conform NEN 5898 (**S**).

Massa aangeleverde monster : 13920 g
Droge massa aangeleverde monster : 12598 g
Percentage droogrest : **90,5** **m/m %**
Type zeving : nat

zeeffractie (mm)	massa zeeffractie (gram)	percentage zeeffractie (m/m %)	massa onderzocht (gram)	percentage onderzocht (m/m %)	aantal asbest (deeltjes)	massa asbest-houdend materiaal (mg)
<0,5 mm	10542,4	85,7	13,4	0,13	n.v.t.	n.v.t.
0,5-1 mm	451,2	3,7	34,6	7,67	0	0,0
1-2 mm	404,8	3,3	115,2	28,46	0	0,0
2-4 mm	271,0	2,2	271,0	100,00	0	0,0
4-8 mm	297,8	2,4	297,8	100,00	0	0,0
8-20 mm	340,8	2,8	340,8	100,00	0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	100,00	0	0,0
Totaal	**12308,0**	**100,0**	**1072,8**		**0**	**0,0**

	asbest totaal			serpentijn asbest			amfibool asbest		
zeeffractie (mm)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)
<0,5 mm	-								
0,5-1 mm	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0
1-2 mm	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0
2-4 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4-8 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8-20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	**<0,8**	**0,0**	**0,7**	**<0,8**	**0,0**	**0,7**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

Aangetroffen type asbest : Geen
Bijzonderheden waargenomen : Geen

Serpentijn asbest is chrysotiel.
Amfibool asbest is amosiet, crocidoliet, actinoliet, anthophylliet en tremoliet.

De bepalingsgrens is bepaald voor de zeeffracties kleiner dan 4 mm. De totale bepalingsgrens is verkregen door de bepalingsgrenzen van de afzonderlijke zeeffracties te sommeren.
Het materiaal is middels polarisatiemicroscopie onderzocht, de analyse is uitgevoerd conform NEN 5896.

gebondenheid	serpentijn asbest	amfibool asbest	totaal afgerond
hecht	0,0	0,0	0,0
niet hecht	0,0	0,0	0,0
totaal afgerond	0,0	0,0	

Gewogen concentratie (serpentijnasbestconcentratie vermeerderd met 10 maal de amfiboolasbestconcentratie) is: **<0,8 mg/kg ds**

De gewogen asbestconcentratie wordt berekend uit de niet-afgeronde gehalten aan serpentijn en amfibool asbest. De weergegeven resultaten zijn afgerond.

Verklaring kwalitatief onderzoek zeeffractie <0,5 mm:
- : geen asbest waargenomen

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

ANALYSECERTIFICAAT

Project code : **1002420**
Project omschrijving : **2020023779-1274726**
Opdrachtgever : **Eurofins Analytico B.V.**

Monstercode : **6243759**
Uw referentie : **MM6A**
Opgegeven bemonsteringsdatum : **12/02/2020**

Asbestonderzoek

Initialen analist : J.T.M.D.S
Datum geanalyseerd : 24-02-2020

Analyse is uitgevoerd conform NEN 5898 (**S**).

Massa aangeleverde monster : 12710 g
Droge massa aangeleverde monster : 10892 g
Percentage droogrest : **85,7** **m/m %**
Type zeving : nat

zeeffractie (mm)	massa zeeffractie (gram)	percentage zeeffractie (m/m %)	massa onderzocht (gram)	percentage onderzocht (m/m %)	aantal asbest (deeltjes)	massa asbest-houdend materiaal (mg)
<0,5 mm	10320,5	97,0	13,4	0,13	n.v.t.	n.v.t.
0,5-1 mm	68,8	0,6	14,4	20,93	0	0,0
1-2 mm	70,8	0,7	25,2	35,59	0	0,0
2-4 mm	33,6	0,3	33,6	100,00	0	0,0
4-8 mm	55,6	0,5	55,6	100,00	0	0,0
8-20 mm	94,6	0,9	94,6	100,00	0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	100,00	0	0,0
Totaal	**10643,9**	**100,0**	**236,8**		**0**	**0,0**

	asbest totaal			serpentijn asbest			amfibool asbest		
zeeffractie (mm)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)
<0,5 mm	-								
0,5-1 mm	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
1-2 mm	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0
2-4 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4-8 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8-20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	**<0,5**	**0,0**	**0,5**	**<0,5**	**0,0**	**0,5**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

Aangetroffen type asbest : Geen
Bijzonderheden waargenomen : Geen

Serpentijn asbest is chrysotiel.
Amfibool asbest is amosiet, crocidoliet, actinoliet, anthophylliet en tremoliet.

De bepalingsgrens is bepaald voor de zeeffracties kleiner dan 4 mm. De totale bepalingsgrens is verkregen door de bepalingsgrenzen van de afzonderlijke zeeffracties te sommeren.
Het materiaal is middels polarisatiemicroscopie onderzocht, de analyse is uitgevoerd conform NEN 5896.

gebondenheid	serpentijn asbest	amfibool asbest	totaal afgerond
hecht	0,0	0,0	0,0
niet hecht	0,0	0,0	0,0
totaal afgerond	0,0	0,0	

Gewogen concentratie (serpentijnasbestconcentratie vermeerderd met 10 maal de amfiboolasbestconcentratie) is: **<0,5 mg/kg ds**

De gewogen asbestconcentratie wordt berekend uit de niet-afgeronde gehalten aan serpentijn en amfibool asbest. De weergegeven resultaten zijn afgerond.

Verklaring kwalitatief onderzoek zeeffractie <0,5 mm:
- : geen asbest waargenomen

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

ANALYSECERTIFICAAT

Project code : **1002420**
Project omschrijving : **2020023779-1274726**
Opdrachtgever : **Eurofins Analytico B.V.**

Monstercode : **6243760**
Uw referentie : **MM1A**
Opgegeven bemonsteringsdatum : **10/02/2020**

Asbestonderzoek

Initialen analist : N.A.
Datum geanalyseerd : 24-02-2020

Analyse is uitgevoerd conform NEN 5898 (**S**).

Massa aangeleverde monster : 13480 g
Droge massa aangeleverde monster : 11822 g
Percentage droogrest : **87,7** **m/m %**
Type zeving : nat

zeeffractie (mm)	massa zeeffractie (gram)	percentage zeeffractie (m/m %)	massa onderzocht (gram)	percentage onderzocht (m/m %)	aantal asbest (deeltjes)	massa asbest-houdend materiaal (mg)
<0,5 mm	8813,6	76,1	12,6	0,14	n.v.t.	n.v.t.
0,5-1 mm	763,4	6,6	190,8	24,99	0	0,0
1-2 mm	587,2	5,1	224,0	38,15	0	0,0
2-4 mm	290,6	2,5	290,6	100,00	0	0,0
4-8 mm	374,4	3,2	374,4	100,00	0	0,0
8-20 mm	510,4	4,4	510,4	100,00	0	0,0
>20 mm	245,6	2,1	245,6	100,00	0	0,0
Totaal	**11585,2**	**100,0**	**1848,4**		**0**	**0,0**

	asbest totaal			serpentijn asbest			amfibool asbest		
zeeffractie (mm)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)
<0,5 mm	-								
0,5-1 mm	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
1-2 mm	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0
2-4 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4-8 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8-20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	**<0,4**	**0,0**	**0,4**	**<0,4**	**0,0**	**0,4**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

Aangetroffen type asbest : Geen
Bijzonderheden waargenomen : Geen

Serpentijn asbest is chrysotiel.
Amfibool asbest is amosiet, crocidoliet, actinoliet, anthophylliet en tremoliet.

De bepalingsgrens is bepaald voor de zeeffracties kleiner dan 4 mm. De totale bepalingsgrens is verkregen door de bepalingsgrenzen van de afzonderlijke zeeffracties te sommeren.
Het materiaal is middels polarisatiemicroscopie onderzocht, de analyse is uitgevoerd conform NEN 5896.

gebondenheid	serpentijn asbest	amfibool asbest	totaal afgerond
hecht	0,0	0,0	0,0
niet hecht	0,0	0,0	0,0
totaal afgerond	0,0	0,0	

Gewogen concentratie (serpentijnasbestconcentratie vermeerderd met 10 maal de amfiboolasbestconcentratie) is: **<0,4 mg/kg ds**

De gewogen asbestconcentratie wordt berekend uit de niet-afgeronde gehalten aan serpentijn en amfibool asbest. De weergegeven resultaten zijn afgerond.

Verklaring kwalitatief onderzoek zeeffractie <0,5 mm:
- : geen asbest waargenomen

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Project code	:	**1002420**
Project omschrijving	:	**2020023779-1274726**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Monstercode	:	**6243761**
Uw referentie	:	**MM2A**
Opgegeven bemonsteringsdatum	:	**10/02/2020**

Asbestonderzoek

Initialen analist	:	A.M.
Datum geanalyseerd	:	24-02-2020

Analyse is uitgevoerd conform NEN 5898 (**S**).

Massa aangeleverde monster	:	13550	g
Droge massa aangeleverde monster	:	11179	g
Percentage droogrest	:	**82,5**	**m/m %**
Type zeving	:	nat	

zeeffractie (mm)	massa zeeffractie (gram)	percentage zeeffractie (m/m %)	massa onderzocht (gram)	percentage onderzocht (m/m %)	aantal asbest (deeltjes)	massa asbest-houdend materiaal (mg)
<0,5 mm	8911,6	81,1	13,0	0,15	n.v.t.	n.v.t.
0,5-1 mm	464,4	4,2	109,2	23,51	0	0,0
1-2 mm	695,0	6,3	162,2	23,34	0	0,0
2-4 mm	338,2	3,1	338,2	100,00	0	0,0
4-8 mm	341,8	3,1	341,8	100,00	0	0,0
8-20 mm	238,0	2,2	238,0	100,00	0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	100,00	0	0,0
Totaal	**10989,0**	**100,0**	**1202,4**		**0**	**0,0**

	asbest totaal			serpentijn asbest			amfibool asbest		
zeeffractie (mm)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)
<0,5 mm	-								
0,5-1 mm	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
1-2 mm	0,0	0,0	0,6	0,0	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0
2-4 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4-8 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8-20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	**<0,7**	**0,0**	**0,7**	**<0,7**	**0,0**	**0,7**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

Aangetroffen type asbest	:	Geen
Bijzonderheden waargenomen	:	Geen

Serpentijn asbest is chrysotiel.
Amfibool asbest is amosiet, crocidoliet, actinoliet, anthophylliet en tremoliet.

De bepalingsgrens is bepaald voor de zeeffracties kleiner dan 4 mm. De totale bepalingsgrens is verkregen door de bepalingsgrenzen van de afzonderlijke zeeffracties te sommeren.
Het materiaal is middels polarisatiemicroscopie onderzocht, de analyse is uitgevoerd conform NEN 5896.

gebondenheid	serpentijn asbest	amfibool asbest	totaal afgerond
hecht	0,0	0,0	0,0
niet hecht	0,0	0,0	0,0
totaal afgerond	0,0	0,0	

Gewogen concentratie (serpentijnasbestconcentratie vermeerderd met 10 maal de amfiboolasbestconcentratie) is: **<0,7 mg/kg ds**

De gewogen asbestconcentratie wordt berekend uit de niet-afgeronde gehalten aan serpentijn en amfibool asbest. De weergegeven resultaten zijn afgerond.

Verklaring kwalitatief onderzoek zeeffractie <0,5 mm:
- : geen asbest waargenomen

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Project code	:	**1002420**
Project omschrijving	:	**2020023779-1274726**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Opmerkingen m.b.t. analyses

Opmerking(en) algemeen

Asbest
Individuele monsters van dit project zijn als asbest verdacht gekwalificeerd. De analysedeelmonsters zijn met beschermende maatregelen in het laboratorium in behandeling genomen.

Opmerking bij project:	- Eurofins Omegam heeft het asbestonderzoek in dit/deze monster(s) uitgevoerd volgens de NEN 5898, en zoals beschreven in een aparte bijlage als onderdeel van dit analysecertificaat. Voor de analyseresultaten van het asbestonderzoek geldt dat Eurofins Omegam de analyse heeft uitgevoerd in de monsters die de opdrachtgever, zoals deze staan vermeld in de koptekst van dit analysecertificaat, zelf heeft genomen of laten nemen en aan Eurofins Omegam heeft aangeboden. Eurofins Omegam draagt geen verantwoordelijkheid inzake de herkomst en representativiteit alsmede de veiligheid tijdens de monsterneming.

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Project code	:	**1002420**
Project omschrijving	:	**2020023779-1274726**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Barcodeschema's

Monstercode	*Uw referentie*	*monster*	*diepte*	*barcode*
6243756	MM3A	DM1	0-.5	R009113798
6243757	MM4A	DM1	0-.5	R009113799
6243758	MM5A	DM1	0-.5	R009113800
6243759	MM6A	DM1	0-.5	R009113801
6243760	MM1A	DM1	0-.5	R009113796
6243761	MM2A	DM1	0-.5	R009113797

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Project code	:	**1002420**
Project omschrijving	:	**2020023779-1274726**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Analysemethoden in Grond (AS3000)

AS3000
In dit analysecertificaat zijn de met 'S' gemerkte analyses uitgevoerd volgens de analysemethoden beschreven in het "Accreditatieschema Laboratoriumanalyses voor grond-, waterbodem- en grondwateronderzoek (AS SIKB 3000)". Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd volgens de onderstaande analysemethoden. Deze analyses zijn vastgelegd in het geldende accreditatie-certificaat met bijbehorende verrichtingenlijst L086 van Eurofins Omegam BV.

Asbestonderzoek	:	Conform AS3070 prestatieblad 1 en NEN 5898

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

TAUW B.V.
T.a.v. Cruijsen, Marloes
Postbus 133
7400 AC DEVENTER

Analysecertificaat

Datum: 27-Feb-2020

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2020030790/1
Uw project/verslagnummer	1274726
Uw projectnaam	Arnhem Whemedreef Malburgen
Uw ordernummer	424437
Monster(s) ontvangen	26-Feb-2020

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	1274726	Certificaatnummer/Versie	2020030790/1
Uw projectnaam	Arnhem Whemedreef Malburgen	Startdatum	26-Feb-2020
Uw ordernummer	424437	Rapportagedatum	27-Feb-2020/09:42
		Bijlage	A,B,C
Monsternemer		Pagina	1/2
Monstermatrix	Water (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3
	Metalen				
S	Barium (Ba)	µg/L	67	160	89
S	Cadmium (Cd)	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S	Kobalt (Co)	µg/L	<2.0	5.3	<2.0
S	Koper (Cu)	µg/L	<2.0	<2.0	<2.0
S	Kwik (Hg)	µg/L	<0.050	<0.050	<0.050
S	Molybdeen (Mo)	µg/L	<2.0	<2.0	<2.0
S	Nikkel (Ni)	µg/L	<3.0	6.9	<3.0
S	Lood (Pb)	µg/L	<2.0	<2.0	<2.0
S	Zink (Zn)	µg/L	<10	<10	<10
	Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen				
S	Benzeen	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S	Tolueen	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S	Ethylbenzeen	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S	o-Xyleen	µg/L	<0.10	<0.10	<0.10
S	m,p-Xyleen	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S	Xylenen (som) factor 0,7	µg/L	0.21 [1)]	0.21 [1)]	0.21 [1)]
	BTEX (som)	µg/L	<0.90	<0.90	<0.90
S	Naftaleen	µg/L	<0.020	<0.020	<0.020
S	Styreen	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
	Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen				
S	Dichloormethaan	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S	Trichloormethaan	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S	Tetrachloormethaan	µg/L	<0.10	<0.10	<0.10
S	Trichlooretheen	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S	Tetrachlooretheen	µg/L	<0.10	<0.10	<0.10
S	1,1-Dichloorethaan	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S	1,2-Dichloorethaan	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S	1,1,1-Trichloorethaan	µg/L	<0.10	<0.10	<0.10
S	1,1,2-Trichloorethaan	µg/L	<0.10	<0.10	<0.10
S	cis 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0.10	<0.10	<0.10

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
1	Pb 3 F(2,0-3,0)	26-Feb-2020 00:00	11226359
2	Pb 13 F(2,0-3,0)	26-Feb-2020 00:00	11226360
3	Pb 26 F(2,0-3,0)	26-Feb-2020 00:00	11226361

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	1274726	Certificaatnummer/Versie	2020030790/1
Uw projectnaam	Arnhem Whemedreef Malburgen	Startdatum	26-Feb-2020
Uw ordernummer	424437	Rapportagedatum	27-Feb-2020/09:42
		Bijlage	A,B,C
Monsternemer		Pagina	2/2
Monstermatrix	Water (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3
S	trans 1,2-Dichlooretheen	µg/l	<0.10	<0.10	<0.10
	CKW (som)	µg/l	<1.6	<1.6	<1.6
S	Tribroommethaan	µg/l	<0.20	<0.20	<0.20
S	Vinylchloride	µg/l	<0.10	<0.10	<0.10
S	1,1-Dichlooretheen	µg/l	<0.10	<0.10	<0.10
S	1,2-Dichloorethenen (Som) factor 0,7	µg/l	0.14 [1)]	0.14 [1)]	0.14 [1)]
S	1,1-Dichloorpropaan	µg/l	<0.20	<0.20	<0.20
S	1,2-Dichloorpropaan	µg/l	<0.20	<0.20	<0.20
S	1,3-Dichloorpropaan	µg/l	<0.20	<0.20	<0.20
S	Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/l	0.42	0.42	0.42
	Minerale olie				
	Minerale olie (C10-C12)	µg/l	<10	<10	<10
	Minerale olie (C12-C16)	µg/l	<10	<10	<10
	Minerale olie (C16-C21)	µg/l	<10	<10	<10
	Minerale olie (C21-C30)	µg/l	<15	<15	<15
	Minerale olie (C30-C35)	µg/l	<10	<10	<10
	Minerale olie (C35-C40)	µg/l	<10	<10	<10
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/l	<50	<50	<50

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
1	Pb 3 F(2,0-3,0)	26-Feb-2020 00:00	11226359
2	Pb 13 F(2,0-3,0)	26-Feb-2020 00:00	11226360
3	Pb 26 F(2,0-3,0)	26-Feb-2020 00:00	11226361

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.
VA

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2020030790/1

Monster nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monstername ID/Monsteromsch.
11226359	DM1		0	0	0800848262	Pb 3 F(2,0-3,0)
11226359	DM2		0	0	0670337289	Pb 3 F(2,0-3,0)
11226359	DM3		0	0	0680431565	Pb 3 F(2,0-3,0)
11226360	DM1		0	0	0680431572	Pb 13 F(2,0-3,0)
11226360	DM2		0	0	0670337286	Pb 13 F(2,0-3,0)
11226360	DM3		0	0	0800848225	Pb 13 F(2,0-3,0)
11226361	DM1		0	0	0670337288	Pb 26 F(2,0-3,0)
11226361	DM2		0	0	0800848034	Pb 26 F(2,0-3,0)
11226361	DM3		0	0	0680431571	Pb 26 F(2,0-3,0)

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2020030790/1

Opmerking 1)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2020030790/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Metalen			
Barium (Ba)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen			
Aromaten (BTEXN)	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
Xylenen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
Styreen	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen			
VOCl (11)	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
Tribroommethaan (Bromoform)	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
Vinylchloride	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
1,1-Dichlooretheen	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
DiClEtheen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
1,1-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
1,2-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
1,3-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
DiChlprop. som AS3000	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
Minerale olie			
Minerale olie (C10-C40)	W0215	GC-FID	Cf. pb 3110-5

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2019.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage 8 Veldverslag asbest

20.0176

Gat-/sleuvenstaat

Paraaf Projectleider Sialtech	
Paraaf Monsternemer Sialtech	

Projectnummer Sialtech:			Projectnr. Opdrachtgever: 1274726				Locatie: 0														
Gat/sleuf			Vochtgehalte	Grond/puinmonsters (<20mm)			Grond/puinmonsters (>20mm)			Asbest (>20mm) in bodem				Asbest (>20mm) op maaiveld						
nr.	Lengte x Breedte (m)	Traject (m-mv)		Monstercode	Massa (kg)	Barcode	Monstercode	Massa (kg)	Barcode	Monstercode	Massa (g)	Aantal stukjes	Barcode	Monstercode	Massa (g)	Aantal stukken	Omschrijving	Barcode			
01	0,3x0,3	0,5	19		12,4		0,64	kg		R009113796											
02	" "	"	19		12,7		0,2	kg		mm1A											
03	" "	"	"		12,4		1,13	kg						MM154		1	plat				
04	" "	"	20		12,3		0,91	kg													
05	" "	"	20		12,1		0,37	kg													
06	0,3x0,3	0,5	20		12,1		0,43	kg													
07	" "	"	19		12,7		0,19	kg		R009113797											
08	" "	"	19		12,2		0,2	kg		mm2A											
09	" "	"	20		12,7		0,31	kg													
10	" "	"	19		12,4		0,42	kg													
11	0,3x0,3	0,5	20		13,0		0,09	kg		R009113798											
12	" "	"	20		12,4		0,24	kg		mm3A											
13	" "	"	20		12,1		0,17	kg													
14	" "	"	20		12,7		1,13	kg													
15	" "	"	20		12,4		0,91	kg													
16	0,3x0,3	0,5	19		12,9		0,83	kg		R009113799											
17	" "	"	19		12,3		0,13	kg		mm4A											
18	" "	"	20		12,3		0,2	kg													
19	" "	"	19		12,7		0,21	kg													
20	" "	"	19		12,3		0,18	kg													
21	0,3x0,3	0,5	19		12,3		0,21	kg		R009113800											
22	0,3x0,3	"	18		12,4		0,19	kg		mm5A											
23	0,3x0,3	"	19		12,1		0,3	kg													
24	0,3x0,3	"	19		12,7		0,24	kg													
25	0,3x0,3	"	19		12,5		0,26	kg													
26	0,3x0,3	0,5	19		11,9		0,49	kg		R009113801											
27	" "	"	19		12,4		0,73	kg		mm6A											
28	" "	"	19		13,-		0,81	kg													
29	" "	"	19		12,4		0,41	kg													
30	" "	"	19		12,3		0,32	kg													

20.0176

ASBESTOPDRACHT

Projectnummer Sialtech: 0 | Projectnr. Opdrachtgever: 0 | Locatie: 0

VELDVERSLAG ASBEST

Datum visuele inspectie	10/11/12-02-2020
Tijdstip	gehele dag
Bodemvocht > 10%?	☒ Ja ☐ Nee
Neerslag	☐ geen ☒ regen ☒ hagel ☐ sneeuw ☒ <10 mm/uur ☐ >10 mm/uur
Zicht	☒ >50m ☐ <50m
Vrij zichtbaar maaiveldbedekking (verharding, water, vegetatie etc..)	☐ >25% ☒ <25%
Vegetatie verwijderen	☐ Ja ☒ Nee
Vrij zichtbaar maaiveldbedekking na verwijderen	☐ >25% ☐ <25% nvt
Inspectie efficiëntie	☐ 90-100% ☐ 70-90% ☐ 50-70% ☒ < 50%

Is het onderzoek volgens aangeven protocollen uitgevoerd? ☒ Ja ☐ Nee

Indien Nee:

Wat is aard van de afwijking	
Waarom is er afgeweken	
Wat zijn de condequenties van de afwijking	
Wat zijn risico's	

Datum overdracht monsters aan laboratorium	10/11/12-02-2020

Opmerkingen/bijzonderheden

Bijlage 9 Foto’s veldwerk

Foto’s terreinverkenning en veldwerk

Foto 1.

Foto 2.

Foto 3.

Foto 4.

Foto 5.

Foto 6.

Foto’s terreinverkenning en veldwerk

Foto 7.

Foto 8.

Foto 9.

Foto 10.

Foto 11.

Foto 12.

Foto’s terreinverkenning en veldwerk

Foto 13.

Foto 14.

Foto 15.

Foto 16.

Foto 17.

Foto 18.

Foto’s terreinverkenning en veldwerk

Foto 19.

Foto 20.

Foto 21.

Foto 22.

Foto 23.

Bijlage 10 Nulsituatie bodemonderzoek depotterrein

nulsituatie bodemonderzoek

Biezenlaan en Waterlelielaan te Arnhem

Kadastrale gegevens: Gemeente Arnhem, sectie W, nummer 4707

Projectnummer: 20191949
Datum: 9 september 2019

zuiver in advies & onderzoek

Rembrandtlaan 4
5462 CH Veghel
Telefoon 073 - 547 72 53
E-mail info@milon.nl
Internet www.milon.nl

nulsituatie bodemonderzoek

Biezenlaan en Waterlelielaan te Arnhem

Kadastrale gegevens: Gemeente Arnhem, sectie W nummer, 4707

Opdrachtgever

Hendriks Bouw en Ontwikkeling
de heer T. Bakker
Postbus 179
5340 AD Oss

Adviesbureau

MILON bv
Rembrandtlaan 4
5462 CH Veghel
info@milon.nl / www.milon.nl
073 - 5477253

Status definitief

Versie 1

Datum
9 september 2019

Projectnummer
20191949

Normec
BRL SIKB 2000

Projectleider en kwaliteitscontrole
ing. Bregje van Lieshout

Auteur
Shana Coomans MSc

zuiver in advies & onderzoek

Rembrandtlaan 4
5462 CH Veghel
Telefoon 073 - 547 72 53
E-mail info@milon.nl
Internet www.milon.nl

Inhoudsopgave

1 Inleiding 3
1.1 Algemeen 3
1.2 Aanleiding en doel 3
1.3 Opbouw van het rapport 3
1.4 Betrouwbaarheid en onafhankelijkheid 3
2 Milieuhygiënisch vooronderzoek 4
2.1 Algemeen 4
2.2 Afbakening en locatiegegevens 4
2.3 Gebruik, potentiële bronnen en uitgevoerde onderzoeken 6
2.4 Bodemkwaliteitskaart, bodemopbouw en geohydrologie 7
2.5 Hypothese 7
3 Uitvoering verkennend bodemonderzoek 8
3.1 Onderzoeksstrategie 8
3.2 Veldwerkzaamheden 8
3.3 Zintuiglijke waarnemingen 9
3.4 Laboratoriumwerkzaamheden 9
3.5 Analyseresultaten 10
3.6 Bespreking van de resultaten 11
4 Samenvatting en conclusies 11

Bijlagen

1. Topografische overzichtskaart
2. Situatietekening
3. Profielbeschrijvingen
4. Analysecertificaten
5. Toetsing analyseresultaten

Rembrandtlaan 4
5462 CH Veghel
Telefoon 073 - 547 72 53
E-mail info@milon.nl
Internet www.milon.nl

1 Inleiding

1.1 Algemeen

MILON bv te Veghel heeft in opdracht van de heer T. Bakker namens Hendriks Bouw en Ontwikkeling te Oss een nulsituatie bodemonderzoek uitgevoerd ter plaatse van Biezenlaan en Waterlelielaan te Arnhem. Het onderzoek is uitgevoerd volgens de Nederlandse Norm NEN 5740.

1.2 Aanleiding en doel

Het nulsituatie bodemonderzoek is uitgevoerd in verband met de voorgenomen gebruik van de locatie als gronddepot tijdens het bouwen van een aantal woningen. Het doel van het nulsituatie bodemonderzoek is het verkrijgen van inzicht in de bodemopbouw en de actuele milieuhygiënische kwaliteit van de grond. Met het onderzoek dient een toetsingsgrondslag te worden verkregen met het oog op mogelijk toekomstige bodemverontreiniging voortvloeiend uit de geplande activiteiten op de locatie.

1.3 Opbouw van het rapport

In onderhavige rapportage komen de volgende aspecten aan de orde:

- de resultaten van het nulsituatie bodemonderzoek (hoofdstuk 2);
- de conclusies en aanbevelingen (hoofdstuk 3).

De bijbehorende tekening(en), boorprofielen, analysecertificaten en toetsingstabellen zijn als bijlagen in deze rapportage opgenomen.

1.4 Betrouwbaarheid en onafhankelijkheid

De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd onder de BRL SIKB 2000 “Veldwerk bij milieuhygiënisch bodem- en waterbodemonderzoek”, protocol 2001 “Plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen”. MILON bv is gecertificeerd volgens dit procescertificaat.

Het onderzoek is geheel onafhankelijk uitgevoerd. MILON bv is geen eigenaar van de onderzoekslocatie en is financieel niet gelieerd aan de opdrachtgever.

Het onderzoek is met de grootst mogelijke nauwkeurigheid en conform de daarvoor opgestelde normen en richtlijnen uitgevoerd. Hierbij wordt opgemerkt dat een bodemonderzoek slechts bestaat uit een steekproef waarbij een relatief gering aantal boringen en analyses worden uitgevoerd. Daarom kan niet geheel uitgesloten worden dat op de locatie een verontreiniging aanwezig is die bij dit onderzoek niet is aangetroffen. MILON bv acht zich niet aansprakelijk voor eventueel hieruit voortvloeiende (financiële) schade.

Rembrandtlaan 4
5462 CH Veghel
Telefoon 073 - 547 72 53
E-mail info@milon.nl
Internet www.milon.nl

2 Milieuhygiënisch vooronderzoek

2.1 Algemeen

Het vooronderzoek is uitgevoerd conform de NEN 5725:2017 nl Bodem - Landbodem – Strategie voor het uitvoeren van milieuhygiënisch vooronderzoek

Het doel van het vooronderzoek is inzicht krijgen in de mogelijke aanwezigheid van verontreinigingen ter plaatse van de onderzoekslocatie. Hierbij wordt een inschatting gemaakt van de aard, mate, oorzaak en ligging van mogelijke verontreinigingen. Ook kunnen de resultaten van het vooronderzoek worden gebruikt bij de interpretatie van de resultaten van het bodemonderzoek. Om dit doel te bereiken wordt relevante informatie over de onderzoekslocatie en eventueel de beïnvloeding vanuit de directe omgeving verzameld, geanalyseerd en geïnterpreteerd.

Uiteindelijk dienen in het vooronderzoek de onderzoeksvragen uit de NEN 5725 "Opstellen hypothese over de bodemkwaliteit ten behoeve van uit te voeren bodemonderzoek" beantwoord te worden. Ten behoeve van het vooronderzoek zijn de volgende bronnen geraadpleegd:

- Informatie opdrachtgever en eigenaar;
- Informatie overheid inzake bodemonderzoeken, ophooglagen, vergunningen, (voormalige) brandstoftanks en andere mogelijke relevante informatie;
- Website Bodemloket;
- Historisch topografisch kaartmateriaal, website topotijdreis;
- Actuele luchtfoto's (Google Earth en Bing Kaarten);
- Grondwaterkaart van Nederland/DINOloket;
- Kadaster.

Voorafgaand aan de uitvoering van het veldwerk is een terreininspectie uitgevoerd. De resultaten van deze inspectie zijn opgenomen in onderhavig hoofdstuk.

2.2 Afbakening en locatiegegevens

Het onderzoeksgebied voor het vooronderzoek is geografisch afgebakend tot de onderzoekslocatie en de aangrenzende percelen tot 25 meter vanaf de grens van de onderzoekslocatie. In verticale richting is de locatie afgebakend tot 10 meter beneden maaiveld. Gezien de ligging en het gebruik van de locatie in relatie tot het doel van het onderzoek wordt deze afbakening voldoende geacht.

De onderzoekslocatie een braakliggend perceel ten zuiden van de Whemedreef tussen de Biezenlaan en Waterlelielaan. In tabel 1 zijn de locatiegegevens weergegeven.

zuiver in advies & onderzoek

Rembrandtlaan 4
5462 CH Veghel
Telefoon 073 - 547 72 53
E-mail info@milon.nl
Internet www.milon.nl

Tabel 1: Overzicht locatiegegevens

Adres locatie	Biezenlaan en Waterlelielaan	
Kadastrale gegevens locatie	gemeente Arnhem, sectie W, perceelnummer(s) 4707 (ged.)	www.planviewer.nl/kaart
Coördinaten Rijksdriehoekstelsel	x: 191342 y: 441433	https://pdokviewer.pdok.nl
Oppervlakte locatie (in m^2)	circa 1.500	www.planviewer.nl/kaart
Oppervlakte bebouwd (in m^2)	niet bebouwd	www.planviewer.nl/kaart
Huidig gebruik	braakliggend	
Verhardingen	geen	

De regionale ligging van de onderzoekslocatie is weergegeven op de topografische overzichtskaart in bijlage 1 en de luchtfoto in figuur 1. De onderzoeklocatie ligt binnen de bebouwde kom. De directe omgeving bestaat hoofdzakelijk uit woonbebouwing en een waterplas. Voor een indruk van de onderzoekslocatie wordt verwezen naar figuur 2 en de situatietekening in bijlage 2.

Figuur 1: luchtfoto met globale ligging onderzoekslocatie (rood omrand) bron: Google Maps

Rembrandtlaan 4
5462 CH Veghel
Telefoon 073 - 547 72 53
E-mail info@milon.nl
Internet www.milon.nl

Figuur 2: huidige situatie (4 foto's) **bron: locatie-inspectie MILON bv**

2.3 Gebruik, potentiële bronnen en uitgevoerde onderzoeken

Gebruik en potentiële bronnen
Volgens historisch topografisch kaartmateriaal is de onderzoekslocatie in 1900 in gebruik als agrarisch gebied. Omstreeks 1950 is de woonwijk ten noorden van de onderzoekslocatie gerealiseerd. Op de onderzoekslocatie is tot op heden nooit bebouwing aanwezig geweest.

Voor zover bekend zijn op of nabij de onderzoekslocatie geen verdachte locaties aanwezig of aanwezig geweest en zijn geen potentieel bodembelastende activiteiten uitgevoerd. In de huidige situatie vinden binnen de onderzoekslocatie geen bodembedreigende (bedrijfs-) activiteiten plaats. Tijdens de inspectie van de locatie zijn er geen waarnemingen gedaan die wijzen op een mogelijke bodemverontreiniging. Het voornemen bestaat om de locatie te gebruiken als gronddepot tijdens de realisatie van een aantal woningen.

Rembrandtlaan 4
5462 CH Veghel
Telefoon 073 - 547 72 53
E-mail info@milon.nl
Internet www.milon.nl

Uitgevoerde bodemonderzoeken
Binnen de onderzoekslocatie en in de directe omgeving zijn tot op heden geen bodemonderzoeken uitgevoerd.

2.4 Bodemkwaliteitskaart, bodemopbouw en geohydrologie

De onderzoekslocatie heeft een globale hoogteligging van circa 9,9 m+NAP. De gegevens van de bodemopbouw tot 25 m-mv zijn verkregen van DINOloket (uitgifte portaal van TNO, Geologische Dienst Nederland).

Vanaf maaiveld tot circa 4,8 m-mv bestaat de bodem uit Holocene afzettingen (complexe eenheid, bestaande uit een afwisseling van zandige klei, midden en fijn zand, klei en veen en weinig grof zand). Hieronder is de formatie van Kreftenheye (zandige eenheid, hoofdzakelijke bestaande uit midden en grof zand, met weinig zandige klei, fijn zand en grind en een spoor klei en veen) aanwezig. Volgens opgave van de provincie Noord-Brabant ligt het onderzoeksgebied niet in een waterwingebied, grondwaterbeschermingsgebied of boringvrije zone. Het aanwezig zijn van ongeregistreerde onttrekkingen in de directe omgeving is niet bekend en wordt derhalve niet uitgesloten. Voor zover bekend wordt binnen het onderzoeksgebied geen grondwater onttrokken.

Uit de bodemkwaliteitskaart van de Milieusamenwerking regio Arnhem blijkt dat de onderzoeklocatie is gelegen in een gebied waarin de bodemkwaliteit op onbelaste percelen naar verwachting voldoet aan de bodemkwaliteitsklasse ‘Wonen’. Op de onderzoeklocatie geldt de bodemfunctieklasse ‘Wonen’ als kwaliteitseis voor hergebruik van grond en bagger afkomstig uit de regio Arnhem zelf.

2.5 Hypothese

Op basis van de verkregen informatie uit het vooronderzoek is er voldoende inzicht verkregen in de mogelijke (geplande) bodembedreigende activiteiten op de locatie waar de milieuhygiënische bodemkwaliteit vastgesteld dient te worden.

Op basis van het vooronderzoek en het toekomstige gebruik is de hypothese ‘toekomstige bodembelasting’ opgesteld.

Binnen de onderzoekslocatie worden geen andere stoffen verwacht dan de parameters uit het standaardpakket grond. In overleg met de opdrachtgever is ook afgesproken vooralsnog geen onderzoek uit te voeren naar PFAS. Indien blijkt dat de opgeslagen grond verdacht is op PFAS, kan alsnog een onderzoek uitgevoerd worden, aangezien de monster voor PFAS onderzoek wel worden genomen.

Rembrandtlaan 4
5462 CH Veghel
Telefoon 073 - 547 72 53
E-mail info@milon.nl
Internet www.milon.nl

3 Uitvoering nulsituatie bodemonderzoek

3.1 Onderzoeksstrategie

Het nulsituatie bodemonderzoek is uitgevoerd volgens de NEN 5740:2009+A1:2016 nl bodem - Landbodem - Strategie voor het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek – Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van bodem en grond.
Op basis van de verkregen informatie uit het vooronderzoek en gestelde hypothese wordt het bodemonderzoek uitgevoerd conform de onderzoeksstrategie voor een 'toekomstige bodembelasting' (NUL). Hierbij beperkt het onderzoek zich tot de boven en ondergrond. Gelet op de aard van de activiteiten (grondopslag) wordt geen grondwateronderzoek verricht. De veldwerkzaamheden en de te analyseren grondmonsters zijn vastgesteld op basis van de totale oppervlakte van de onderzoekslocatie en zijn weergegeven in tabel 2.

Tabel 2: Veldwerkzaamheden en analyses

Locatie	opp. (m^2)	Boringen en peilbuizen		Laboratorium (analyses)* grond
		tot 0,5 m-mv	tot 2,0 m-mv	
Gehele terrein	1.500 m^2	7	2	3x standaardpakket

*het standaardpakket voor grond bestaat uit barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel, zink, PAK, PCB, minerale olie, lutum en organisch stof.

3.2 Veldwerkzaamheden

De veldwerkzaamheden zijn onder certificaat uitgevoerd door MILON bv, conform de vigerende versie van de BRL SIKB 2000 en protocol 2001. MILON bv is voor deze werkzaamheden gecertificeerd door Normec Certification (nummer EC-SIK-20269) en is erkend door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

Op 29 augustus 2019 zijn de veldwerkzaamheden uitgevoerd door de heer R.P.W.M. (Ruud) van Galen, erkend en ervaren veldwerker en medewerker van MILON bv. Veldwerkers van MILON bv zijn opgeleid voor het herkennen van asbesthoudende materialen. Tijdens de veldwerkzaamheden zijn de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- het verrichten van handboringen conform tabel 2;
- het zintuiglijk beoordelen, beschrijven en het bemonsteren van de grond per 0,5 meter of gelijkwaardige laag.

Rembrandtlaan 4
5462 CH Veghel
Telefoon 073 - 547 72 53
E-mail info@milon.nl
Internet www.milon.nl

3.3 Zintuiglijke waarnemingen

Ter plaatse van de onderzoekslocatie is geen verharding aanwezig De bovengrond bestaat overwegend uit kleiig, zwak grindig, matig grof zand. De ondergrond bestaat hoofdzakelijk zwak grindig, zwak siltig, matig grof zand. Zintuiglijk zijn bij diverse boringen in de boven- en/of ondergrond bijmengingen aangetroffen met bakstenen en beton. Voor het overige zijn geen bijmengingen waargenomen of waarnemingen gedaan die kunnen duiden op een bodemverontreiniging. Specifiek wordt vermeld dat geen asbestverdacht materiaal is aangetroffen.

Voor meer informatie betreffende de bodemopbouw en de zintuiglijke waarnemingen wordt verwezen naar de boorbeschrijvingen in bijlage 3. Voor de ligging van de boorpunten wordt verwezen naar de situatietekening in bijlage 2.

3.4 Laboratoriumwerkzaamheden

De grondmonsters zijn ter analyse aangeboden aan SYNLAB Analytics & Services B.V. te Rotterdam. SYNLAB Analytics & Services B.V. is door de Raad voor Accreditatie (RvA) geaccrediteerd conform NEN-EN-ISO/IEC 17025:2005 (onder nummer L028) en erkend door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat voor de 'Analyse milieuhygiënisch bodemonderzoek' (AS3000).

Van de in het veld genomen en separaat verpakte grondmonsters zijn, in opdracht van de projectleider van MILON bv, in het laboratorium mengmonsters samengesteld. In tabel 3 zijn per mengmonster de individuele grondmonsters en de zintuiglijke waarnemingen weergegeven. Het analysecertificaat is opgenomen in bijlage 4.

Tabel 3: Monstersamenstelling en zintuiglijke waarnemingen

Analyse-monster	Monstertraject (m -mv)	Deelmonsters	Zintuiglijke waarnemingen	Aangevraagde analyses
MB01	0,00 - 0,50	01 (0,00 - 0,50) 02 (0,00 - 0,50) 03 (0,00 - 0,50) 04 (0,00 - 0,50) 05 (0,00 - 0,50) 06 (0,00 - 0,50)	resten beton, resten baksteen, sporen beton, sporen baksteen	Standaardpakket
MB02	0,00 - 0,50	07 (0,00 - 0,50) 08 (0,00 - 0,50) 09 (0,00 - 0,50)	-	Standaardpakket
MO01	0,50 - 0,70	01 (0,50 - 0,70)	resten beton, resten baksteen	Standaardpakket

- : geen bijzonderheden waargenomen;
sporen/resten: <1% antropogene bijmenging;
zwak: 1%-5% antropogene bijmenging;
matig: 5%-15% antropogene bijmenging;
sterk: 15%-50% antropogene bijmenging.

Rembrandtlaan 4
5462 CH Veghel
Telefoon 073 - 547 72 53
E-mail info@milon.nl
Internet www.milon.nl

3.5 Analyseresultaten

Toetsingskader Wet bodembescherming (Wbb)
Voor de bepaling of (en in welke mate) bodemverontreiniging aanwezig is, zijn toetsingswaarden opgenomen in de Regeling bodemkwaliteit en de Circulaire bodemsanering. In deze beleidstukken wordt onderscheid gemaakt in twee verschillende toetsingsniveaus:

- het toetsingsniveau waarbij sprake is van een duurzame en goede bodemkwaliteit waarbij geen noemenswaardige risico's bestaan voor het ecosysteem en er geen sprake is van belasting door lokale verontreinigingsbronnen. Getalsmatig wordt dit voor grond ingevuld door de achtergrondwaarde (AW);
- het toetsingsniveau dat aangeeft waarboven ernstige vermindering of dreigende vermindering optreedt van de functionele eigenschappen die de bodem heeft voor mens, dier en plant. Getalsmatig wordt dit voor grond ingevuld door de interventiewaarde (I).

Voor de toetsing van de analyseresultaten is gebruik gemaakt van BOTOVA-gevalideerde software. De analyseresultaten van de grond zijn getoetst aan testcode T12 (Beoordeling kwaliteit van grond volgens Wbb). Voordat de meetwaarden van grond kunnen worden getoetst aan de achtergrond- en interventiewaarden dienen deze op basis van het lutum- en/of organisch stofgehalte van de bodem gecorrigeerd te worden naar gestandaardiseerde meetwaarden (GSSD). Om de mate van verontreiniging aan te geven wordt een indexwaarde berekend (Index grond = (GSSD - AW) / (I - AW). In tabel 4 is weergegeven wat deze indexwaarde betekend, welke termen worden gehanteerd en hoe overschrijdingen worden weergeven in de toetsingstabellen. In de tabel wordt de indexwaarde tussenhaakjes achter de verhoogde parameter weergegeven.

Tabel 4: Mate van bodemverontreiniging en weergave in tabellen

indexwaarde	betekenis	weergave in tabellen
<0	niet verontreinigd / niet verhoogd Een negatieve waarde voor de index houdt in dat de gestandaardiseerde waarde lager is dan achtergrond- of streefwaarde. Er is sprake van een goede bodemkwaliteit en geen sprake van een verontreiniging.	-
>0 <0,5	licht verontreinigd / licht verhoogd Een indexwaarde tussen de 0 en 0,5 betekend dat de gestandaardiseerde meetwaarde hoger is dan de achtergrond- of streefwaarde, maar (ver) onder de interventiewaarde ligt. Ondanks de lichte verhoging kan voor de parameter uitgegaan worden van verwaarloosbare risico's.	>AW
>0,5 <1,0	matig verontreinigd / matig verhoogd. Een indexwaarde tussen de 0,5 en 1,0 betekend dat de gestandaardiseerde meetwaarde (dicht) bij de interventiewaarde ligt. Mogelijk is sprake van een ernstige verontreiniging. Afhankelijk van de specifieke situatie geeft deze waarde aanleiding voor het uitsplitsen van een mengmonster en/of het uitvoeren van een aanvullend of nader onderzoek.	> index
>1,0	ernstig verontreinigd / sterk verhoogd. Bij een indexwaarde boven de 1 ligt de gestandaardiseerde meetwaarde boven de interventiewaarde. Voor de parameter is sprake van een ernstige vermindering of dreigende vermindering van de functionele eigenschappen die de bodem heeft voor mens, plant of dier.	>I

Rembrandtlaan 4
5462 CH Veghel
Telefoon 073 - 547 72 53
E-mail info@milon.nl
Internet www.milon.nl

Toetsing van de analyseresultaten
De toetsing van de analyseresultaten voor de (boven- en onder)grond is weergegeven in bijlage 5. Een samenvatting van de toetsing is weergegeven in tabel 5. In deze tabellen zijn uitsluitend de verhoogde parameters en de bijbehorende indexwaarde weergegeven.

Tabel 5: Toetsing van de analyseresultaten

Analyse-monster	Monstertraject (m -mv)	Deelmonsters	Zintuiglijke waarnemingen	> AW en <= I	Index >0,5	> I
MB01	0,00 - 0,50	01 (0,00 - 0,50) 02 (0,00 - 0,50) 03 (0,00 - 0,50) 04 (0,00 - 0,50) 05 (0,00 - 0,50) 06 (0,00 - 0,50)	resten beton, resten baksteen, sporen beton, sporen baksteen	-	-	-
MB02	0,00 - 0,50	07 (0,00 - 0,50) 08 (0,00 - 0,50) 09 (0,00 - 0,50)	/	nikkel (0,05)	-	-
MO01	0,50 - 0,70	01 (0,50 - 0,70)	resten beton, resten baksteen	-	-	-

/: zintuiglijk geen bijmengingen waargenomen.
-: het gehalte is lager of gelijk aan de betreffende toetsingswaarde;
>AW: het gehalte is hoger dan de achtergrondwaarde, maar de indexwaarde is maximaal gelijk aan 0,5 (licht verontreinigd);
Index >0,5: het gehalte is hoger dan de achtergrondwaarde en de indexwaarde is hoger dan 0,5, maar maximaal gelijk aan 1 (matig verontreinigd);
>I: het gehalte is hoger dan de interventiewaarde (ernstig verontreinigd);

3.6 Bespreking van de resultaten

Grond
Tijdens de veldwerkzaamheden zijn in de boven- en ondergrond zintuiglijk bijmengingen waargenomen met bakstenen en beton. Voor het overige zijn geen bijzonderheden waargenomen die duiden op een mogelijke verontreiniging van de bodem. Asbestverdacht materiaal is zintuiglijk niet aangetroffen. Analytisch is in de bovengrond lokaal een licht verhoogd gehalte aan nikkel gemeten. Een oorzaak voor dit licht verhoogde nikkelgehalte is niet bekend. Het verhoogde gehalte aan nikkel is niet te relateren aan de aangetroffen bodemvreemde bijmengingen.

Toetsing hypothese
Op basis van de onderzoeksresultaten is de nulsituatie bij een toekomstige bodembelasting afdoende vastgesteld. Er zijn ten hoogste licht verhoogde waarden in de grond aangetroffen.

zuiver in advies & onderzoek

Rembrandtlaan 4
5462 CH Veghel
Telefoon 073 - 547 72 53
E-mail info@milon.nl
Internet www.milon.nl

4 Samenvatting en conclusies

Door MILON bv te Veghel is, in opdracht van de heer T. Bakker, namens Hendriks Bouw en Ontwikkeling te Oss, een nulsituatie bodemonderzoek verricht volgens de onderzoeksprotocollen NEN 5725 en NEN 5740. De onderzoekslocatie betreft het perceel Biezenlaan en Waterlelielaan te Arnhem. Het onderzoek is uitgevoerd in verband met de gebruik van de locatie als gronddepot tijdens het bouwen van een aantal woningen.

Vooronderzoek
Volgens historisch topografisch kaartmateriaal is de onderzoekslocatie in 1900 in gebruik als agrarisch gebied. Omstreeks 1950 is de woonwijk ten noorden van de onderzoekslocatie gerealiseerd. Op de onderzoekslocatie is tot op heden nooit bebouwing aanwezig geweest. Voor zover bekend zijn op of nabij de onderzoekslocatie geen verdachte locaties aanwezig of aanwezig geweest en zijn geen potentieel bodembelastende activiteiten uitgevoerd. In de huidige situatie vinden binnen de onderzoekslocatie geen bodembedreigende (bedrijfs-) activiteiten plaats. Tijdens de inspectie van de locatie zijn er geen waarnemingen gedaan die wijzen op een mogelijke bodemverontreiniging. Het voornemen bestaat om de locatie te gebruiken als gronddepot tijdens de realisatie van een aantal woningen.
Binnen de onderzoekslocatie en in de directe omgeving ervan zijn tot op heden geen bodemonderzoeken uitgevoerd.

Op basis van het vooronderzoek en het toekomstige gebruik wordt uitgegaan van een verdachte locatie en is de hypothese 'toekomstige bodembelasting' opgesteld.

Nulsituatie bodemonderzoek
Tijdens de veldwerkzaamheden zijn in de boven- en ondergrond bijmengingen waargenomen aan bakstenen en beton. Voor het overige zijn geen bijzonderheden waargenomen die duiden op een mogelijke verontreiniging van de bodem. Asbestverdacht materiaal is niet aangetroffen. In tabel 6 zijn de analyseresultaten samengevat.

Tabel 6: Onderzoeksresultaten grond

Bodemlaag	Parameter*	Toetsing
bovengrond	nikkel	licht verhoogd
ondergrond	-	niet verhoogd

*: uitsluitend de verhoogde parameters zijn weergeven

Conclusies en aanbevelingen
Het onderzoek heeft geleid tot een goed beeld van de actuele bodemkwaliteit ter plaatse van de onderzoekslocatie. Een noemenswaardige verontreiniging is niet aangetroffen. Ter plaatse zijn ten hoogste licht verhoogde gehaltes aangetoond. Vervolgonderzoek naar de licht verhoogde waarden wordt niet zinvol geacht. De nulsituatie is afdoende vastgesteld.

Algemeen wordt opgemerkt dat dit verkennend bodemonderzoek geen bewijsmiddel is zoals bedoeld in het Besluit bodemkwaliteit. Afhankelijk van de bestemming en toepassing bij afvoer van de grond kan een partijkeuring (AP04) noodzakelijk zijn.

Bijlagen

Bijlage 1

Sacrum
6828
Arnhemse Broek
Provinciehuis
Het Broek
WESTERVOORTSEDIJK
Bandijk
Immorij
Kleefsche Waard
De Bakenhof (Natuurres.)
6827
6833
Malburgen
Stadseiland
NIEUWE HAVENWEG
Rijnhal
6832
Immerloo
Eimersweide
PLEIJWEG
6834
Groote of
Malburgse Sluis
Het Duifje
HET LENDAAN
6835
Immerloopark
Holthuizen
Groot Holthuyzen
De Korenmaat
MELKWEG
Gem. L
Topografische overzichtskaart met ligging onderzoekslocatie
Deze kaart is noordgericht
Ligging onderzoekslocatie
MILON

Bijlage 2

DETAIL

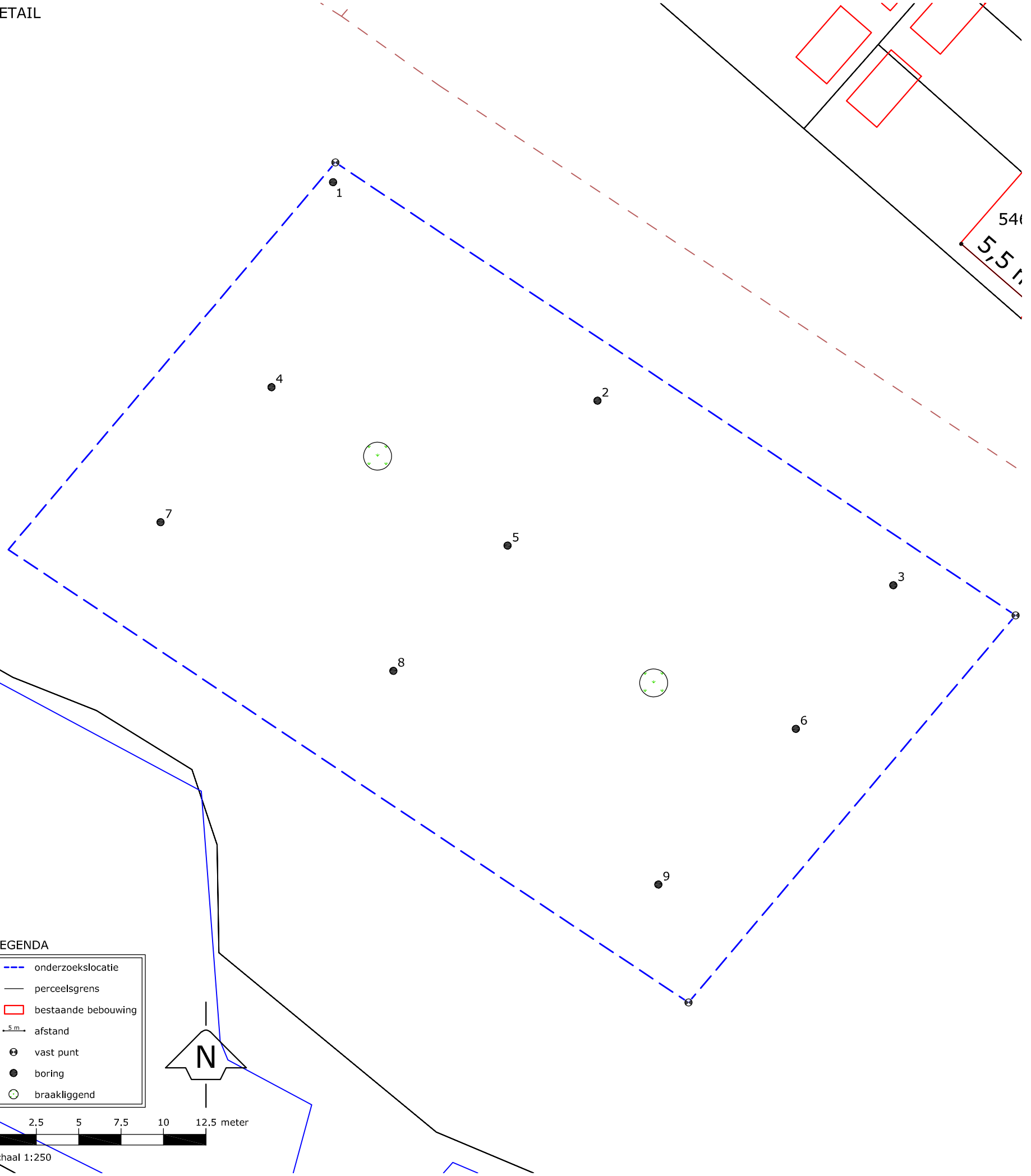

OVERZICHT

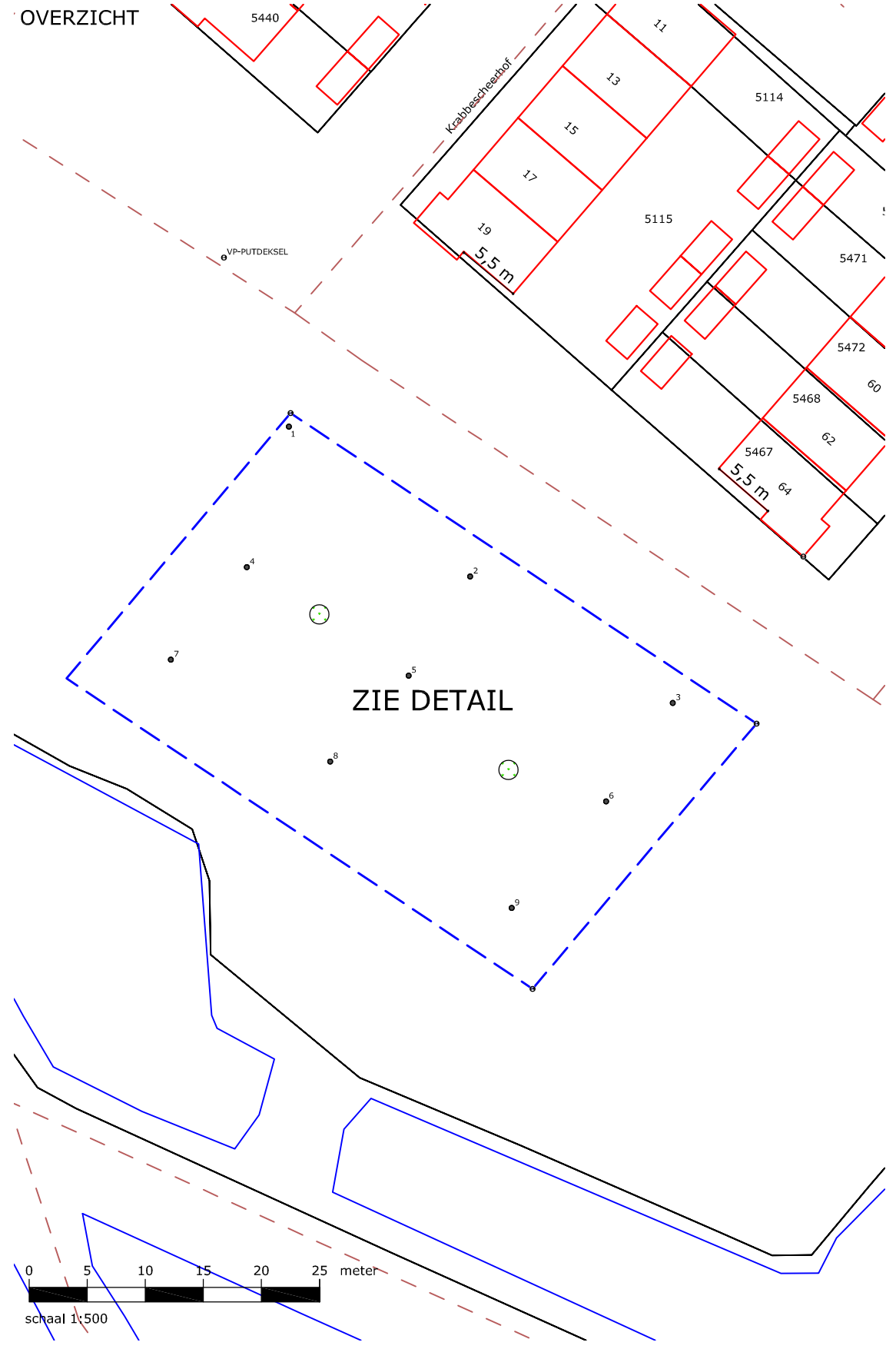

Betreft	Verkennend bodemonderzoek
Locatie	Biezenlaan-Waterlelielaan
Plaats	Arnhem
Figuur	Ligging onderzoekslocatie met boorpunten
Bestand	P:\PROJECTEN\Arnhem\biezenlaan waterlelielaan\Biezenlaan-Waterlelielaan.dwg

Bijlage	2	Versie	1	Formaat	A3
Project	20191949	Datum	28-08-2019	Schaal	1:500
Getekend	TvE	Gewijzigd			1:250

MILON
zuiver in advies & onderzoek
Rembrandtlaan 4, 5462 CH Veghel
T 073-5477253 - E info@milon.nl
AAN DEZE TEKENING KUNNEN GEEN RECHTEN WORDEN ONTLEEND

Bijlage 3

Legenda (conform NEN 5104)

grind

- Grind, siltig
- Grind, zwak zandig
- Grind, matig zandig
- Grind, sterk zandig
- Grind, uiterst zandig

zand

- Zand, kleïig
- Zand, zwak siltig
- Zand, matig siltig
- Zand, sterk siltig
- Zand, uiterst siltig

veen

- Veen, mineraalarm
- Veen, zwak kleïig
- Veen, sterk kleïig
- Veen, zwak zandig
- Veen, sterk zandig

klei

- Klei, zwak siltig
- Klei, matig siltig
- Klei, sterk siltig
- Klei, uiterst siltig
- Klei, zwak zandig
- Klei, matig zandig
- Klei, sterk zandig

leem

- Leem, zwak zandig
- Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

- zwak humeus
- matig humeus
- sterk humeus
- zwak grindig
- matig grindig
- sterk grindig

geur

- geen geur
- zwakke geur
- matige geur
- sterke geur
- uiterste geur

olie

- geen olie-water reactie
- zwakke olie-water reactie
- matige olie-water reactie
- sterke olie-water reactie
- uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

- >0
- >1
- >10
- >100
- >1000
- >10000

monsters

- geroerd monster
- ongeroerd monster
- volumering

overig

- bijzonder bestanddeel
- Gemiddeld hoogste grondwaterstand
- grondwaterstand
- Gemiddeld laagste grondwaterstand
- slib
- water

peilbuis

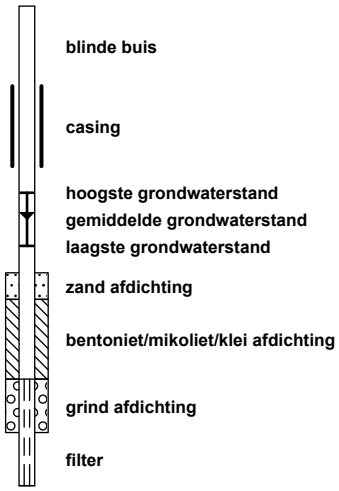

MILON
zuiver in advies & onderzoek

Rembrandtlaan 4
5462 CH Veghel
Telefoon 073 - 547 72 53
E-mail info@milon.nl
Internet www.milon.nl

Projectnaam: Biezenlaan-Waterlelielan
Plaatsnaam: Arnhem
Projectcode: 20191949
Projectleider: Bregje van Lieshout

Boring 01
Datum: 29-8-2019
Veldwerker: Ruud van Galen

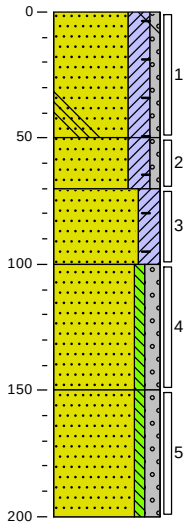

0 braak
Zand, matig grof, kleïg, zwak grindig, resten beton, resten baksteen, neutraal beigebruin, Edelmanboor
50
Zand, matig grof, kleïg, zwak grindig, resten beton, resten baksteen, neutraal beigebruin, Edelmanboor
70
Zand, matig grof, kleïg, sporen baksteen, donker beigegrijs, Edelmanboor
100
Zand, matig grof, zwak siltig, matig grindig, licht grijsbeige, Edelmanboor
150
Zand, matig grof, zwak siltig, matig grindig, licht grijsbeige, Edelmanboor
200

Boring 02
Datum: 29-8-2019
Veldwerker: Ruud van Galen

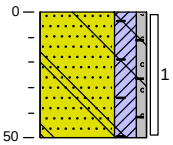

0 braak
Zand, matig fijn, kleïg, zwak grindig, sporen beton, sporen baksteen, neutraal beigebruin, Edelmanboor
50

Boring 03
Datum: 29-8-2019
Veldwerker: Ruud van Galen

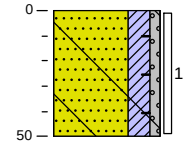

0 braak
Zand, matig fijn, kleïg, zwak grindig, sporen beton, sporen baksteen, neutraal beigebruin, Edelmanboor
50

Boring 04
Datum: 29-8-2019
Veldwerker: Ruud van Galen

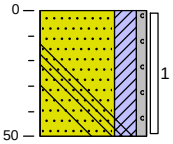

0 braak
Zand, matig fijn, kleïg, zwak grindig, sporen beton, neutraal beigebruin, Edelmanboor
50

Boring 05
Datum: 29-8-2019
Veldwerker: Ruud van Galen

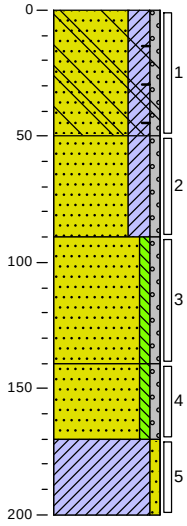

0 braak
Zand, matig fijn, kleïg, zwak grindig, sporen beton, sporen baksteen, neutraal beigebruin, Edelmanboor
50
Zand, matig fijn, kleïg, zwak grindig, neutraal beigebruin, Edelmanboor
90
Zand, matig grof, zwak siltig, zwak grindig, licht grijsbeige, Edelmanboor
140
Zand, matig grof, zwak siltig, zwak grindig, licht grijsbeige, Edelmanboor
170
Klei, zwak zandig, neutraal bruingrijs, Edelmanboor
200

Boring 06
Datum: 29-8-2019
Veldwerker: Ruud van Galen

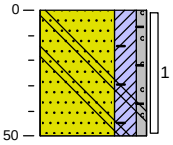

0 braak
Zand, matig fijn, kleïg, zwak grindig, sporen beton, resten baksteen, neutraal beigebruin, Edelmanboor
50

zuiver in advies & onderzoek

Rembrandtlaan 4
5462 CH Veghel
Telefoon 073 - 547 72 53
E-mail info@milon.nl
Internet www.milon.nl

Projectnaam:	Biezenlaan-Waterlelielan
Plaatsnaam:	Arnhem
Projectcode:	20191949
Projectleider:	Bregje van Lieshout
Pagina:	2 van 2

Boring 07

Datum: 29-8-2019

Veldwerker: Ruud van Galen

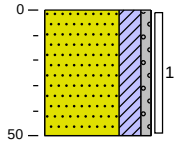

0 braak

Zand, matig fijn, kleïg,
zwak grindig, neutraal
beigebruin, Edelmanboor

50

Boring 08

Datum: 29-8-2019

Veldwerker: Ruud van Galen

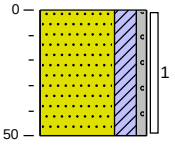

0 braak

Zand, matig fijn, kleïg,
zwak grindig, neutraal
beigebruin, Edelmanboor

50

Boring 09

Datum: 29-8-2019

Veldwerker: Ruud van Galen

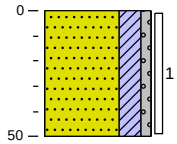

0 braak

Zand, matig fijn, kleïg,
zwak grindig, neutraal
beigebruin, Edelmanboor

50

Bijlage 4

SYNLAB Analytics & Services B.V.
Correspondentieadres
Steenhouwerstraat 15 · 3194 AG Rotterdam
Tel.: +31 (0)10 231 47 00 · Fax: +31 (0)10 416 30 34
www.synlab.nl

Analyserapport

MILON bv
Bregje van Lieshout
Rembrandtlaan 4
5462 CH VEGHEL

Uw projectnaam	: Biezenlaan-Waterlelielan
Uw projectnummer	: 20191949
SYNLAB rapportnummer	: 13097790, versienummer: 1
Rapport-verificatienummer	: 1Z343YR5

Rotterdam, 05-09-2019

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyse resultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw project 20191949. Het onderzoek werd uitgevoerd conform uw opdracht. De gerapporteerde resultaten hebben uitsluitend betrekking op de geteste monsters. De door u aangegeven omschrijvingen voor de monsters en het project zijn overgenomen in dit analyserapport.

Het onderzoek is uitgevoerd door SYNLAB Analytics & Services B.V., gevestigd aan de Steenhouwerstraat 15 in Rotterdam (NL). Indien het onderzoek is uitgevoerd door derden of het SYNLAB laboratorium in Frankrijk (99-101 Avenue Louis Roche, Gennevilliers) is dit in het rapport aangegeven.

Dit analyserapport bestaat inclusief bijlagen uit 8 pagina's. In geval van een versienummer van '2' of hoger vervallen de voorgaande versies. Alle bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rapport. Alleen vermenigvuldiging van het hele rapport is toegestaan.

Mocht u vragen en/of opmerkingen hebben naar aanleiding van dit rapport, bijvoorbeeld als u nadere informatie nodig heeft over de meetonzekerheid van de analyseresultaten in dit rapport, dan verzoeken wij u vriendelijk contact op te nemen met de afdeling Customer Support.

Wij vertrouwen er op u met deze informatie van dienst te zijn.

Hoogachtend,

Jaap-Willem Hutter
Technical Director

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

MILON bv
Bregje van Lieshout

Analyserapport

Projectnaam	Biezenlaan-Waterlelielan	Orderdatum	04-09-2019
Projectnummer	20191949	Startdatum	04-09-2019
Rapportnummer	13097790 - 1	Rapportagedatum	05-09-2019

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grond (AS3000)	MB01 01(1) 02(1) 03(1) 04(1) 05(1) 06(1)
002	Grond (AS3000)	MB02 07(1) 08(1) 09(1)
003	Grond (AS3000)	MO01 01(2)

Analyse	Eenheid	Q	001	002	003
droge stof	gew.-%	S	92.4	89.2	94.9
gewicht artefacten	g	S	<1	<1	<1
aard van de artefacten	-	S	geen	geen	geen
organische stof (gloeiverlies)	% vd DS	S	1.3	2.2	0.8
KORRELGROOTTEVERDELING					
lutum (bodem)	% vd DS	S	9.4	15	4.4
METALEN					
barium	mg/kgds	S	55	110	55
cadmium	mg/kgds	S	<0.2	<0.2	<0.2
kobalt	mg/kgds	S	5.0	8.3	4.5
koper	mg/kgds	S	7.8	13	<5
kwik	mg/kgds	S	<0.05	<0.05	<0.05
lood	mg/kgds	S	16	16	<10
molybdeen	mg/kgds	S	<0.5	<0.5	<0.5
nikkel	mg/kgds	S	15	27	14
zink	mg/kgds	S	39	52	24
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN					
naftaleen	mg/kgds	S	<0.01	<0.01	<0.01
fenantreen	mg/kgds	S	0.03	0.01	0.08
antraceen	mg/kgds	S	0.01	<0.01	0.02
fluoranteen	mg/kgds	S	0.10	0.03	0.15
benzo(a)antraceen	mg/kgds	S	0.05	0.01	0.07
chryseen	mg/kgds	S	0.05	0.01	0.06
benzo(k)fluoranteen	mg/kgds	S	0.03	0.01	0.04
benzo(a)pyreen	mg/kgds	S	0.05	0.02	0.06
benzo(ghi)peryleen	mg/kgds	S	0.03	0.01	0.04
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kgds	S	0.03	0.01	0.04
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kgds	S	0.387 [1)]	0.124 [1)]	0.567 [1)]
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)					
PCB 28	µg/kgds	S	<1	<1	<1
PCB 52	µg/kgds	S	<1	<1	<1
PCB 101	µg/kgds	S	<1	<1	<1
PCB 118	µg/kgds	S	<1	<1	<1
PCB 138	µg/kgds	S	<1	<1	<1
PCB 153	µg/kgds	S	<1	<1	<1
PCB 180	µg/kgds	S	<1	<1	<1
som PCB (7) (0.7 factor)	µg/kgds	S	4.9 [1)]	4.9 [1)]	4.9 [1)]

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf :

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

MILON bv
Bregje van Lieshout

Analyserapport

Projectnaam	Biezenlaan-Waterlelielan	Orderdatum	04-09-2019
Projectnummer	20191949	Startdatum	04-09-2019
Rapportnummer	13097790 - 1	Rapportagedatum	05-09-2019

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grond (AS3000)	MB01 01(1) 02(1) 03(1) 04(1) 05(1) 06(1)
002	Grond (AS3000)	MB02 07(1) 08(1) 09(1)
003	Grond (AS3000)	MO01 01(2)

Analyse	Eenheid	Q	001	002	003
MINERALE OLIE					
fractie C10-C12	mg/kgds		<5	<5	<5
fractie C12-C22	mg/kgds		<5	<5	<5
fractie C22-C30	mg/kgds		6	6	<5
fractie C30-C40	mg/kgds		5	<5	<5
totaal olie C10 - C40	mg/kgds	S	<20	<20	<20

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf :

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

Analyserapport

Projectnaam	Biezenlaan-Waterlelielan	Orderdatum	04-09-2019
Projectnummer	20191949	Startdatum	04-09-2019
Rapportnummer	13097790 - 1	Rapportagedatum	05-09-2019

Monster beschrijvingen

001	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
002	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
003	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.

Voetnoten

1	De sommatie na verrekening van de 0.7 factor voor <-waarden volgens BoToVa.

Paraaf :

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

Analyserapport

Projectnaam	Biezenlaan-Waterlelielan	Orderdatum	04-09-2019
Projectnummer	20191949	Startdatum	04-09-2019
Rapportnummer	13097790 - 1	Rapportagedatum	05-09-2019

Analyse	Monstersoort	Relatie tot norm
droge stof	Grond (AS3000)	Grond: Gelijkwaardig aan ISO 11465 en gelijkwaardig aan NEN-EN 15934 (monstervoorbehandeling conform NEN-EN 16179). Grond (AS3000): conform AS3010-2 en gelijkwaardig aan NEN-EN 15934
gewicht artefacten	Grond (AS3000)	Conform AS3000 en conform NEN-EN 16179
aard van de artefacten	Grond (AS3000)	Idem
organische stof (gloeiverlies)	Grond (AS3000)	Grond: gelijkwaardig aan NEN 5754. Grond (AS3000): conform AS3010-3
lutum (bodem)	Grond (AS3000)	Grond: eigen methode. Grond (AS3000): conform AS3010-4
barium	Grond (AS3000)	Conform AS3010-5 en conform NEN 6950 (ontsluiting conform NEN 6961, meting conform NEN-EN-ISO 17294-2)
cadmium	Grond (AS3000)	Idem
kobalt	Grond (AS3000)	Idem
koper	Grond (AS3000)	Idem
kwik	Grond (AS3000)	Idem
lood	Grond (AS3000)	Idem
molybdeen	Grond (AS3000)	Idem
nikkel	Grond (AS3000)	Idem
zink	Grond (AS3000)	Idem
naftaleen	Grond (AS3000)	Conform AS3010-6
fenantreen	Grond (AS3000)	Idem
antraceen	Grond (AS3000)	Idem
fluoranteen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(a)antraceen	Grond (AS3000)	Idem
chryseen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(k)fluoranteen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(a)pyreen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(ghi)peryleen	Grond (AS3000)	Idem
indeno(1,2,3-cd)pyreen	Grond (AS3000)	Idem
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Idem
PCB 28	Grond (AS3000)	Conform AS3010-8
PCB 52	Grond (AS3000)	Idem
PCB 101	Grond (AS3000)	Idem
PCB 118	Grond (AS3000)	Idem
PCB 138	Grond (AS3000)	Idem
PCB 153	Grond (AS3000)	Idem
PCB 180	Grond (AS3000)	Idem
som PCB (7) (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Idem
totaal olie C10 - C40	Grond (AS3000)	Conform AS3010-7 en conform NEN-EN-ISO 16703

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	Y7879744	29-08-2019	29-08-2019	ALC201
001	Y7879771	29-08-2019	29-08-2019	ALC201
001	Y7879766	29-08-2019	29-08-2019	ALC201
001	Y7879763	29-08-2019	29-08-2019	ALC201
001	Y7879783	29-08-2019	29-08-2019	ALC201

Paraaf :

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

MILON bv
Bregje van Lieshout

Analyserapport

Projectnaam	Biezenlaan-Waterlelielan	Orderdatum	04-09-2019
Projectnummer	20191949	Startdatum	04-09-2019
Rapportnummer	13097790 - 1	Rapportagedatum	05-09-2019

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	Y7879772	29-08-2019	29-08-2019	ALC201
002	Y7879786	29-08-2019	29-08-2019	ALC201
002	Y7879775	29-08-2019	29-08-2019	ALC201
002	Y7879754	29-08-2019	29-08-2019	ALC201
003	Y7879773	29-08-2019	29-08-2019	ALC201

Paraaf :

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

Analyserapport

Projectnaam	Biezenlaan-Waterlelielan	Orderdatum	04-09-2019
Projectnummer	20191949	Startdatum	04-09-2019
Rapportnummer	13097790 - 1	Rapportagedatum	05-09-2019

Monsternummer:	001
Monster beschrijvingen	MB0101(1) 02(1) 03(1) 04(1) 05(1) 06(1)

Karakterisering naar alkaantraject

benzine	C9-C14
kerosine en petroleum	C10-C16
diesel en gasolie	C10-C28
motorolie	C20-C36
stookolie	C10-C36

De C10 en C40 pieken zijn toegevoegd door het laboratorium en worden gebruikt als interne standaard.

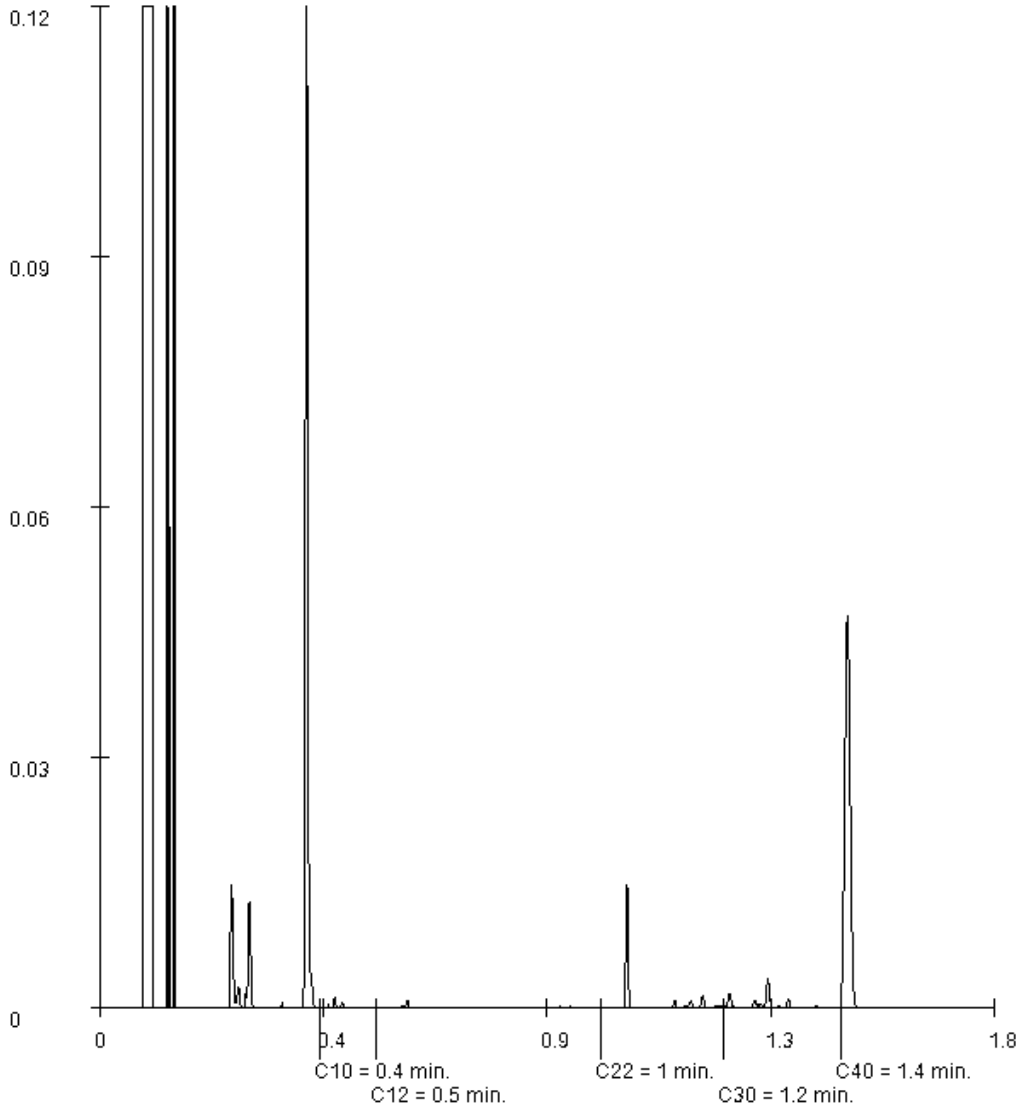

Paraaf :

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

MILON bv
Bregje van Lieshout

Analyserapport

Projectnaam	Biezenlaan-Waterlelielan	Orderdatum	04-09-2019
Projectnummer	20191949	Startdatum	04-09-2019
Rapportnummer	13097790 - 1	Rapportagedatum	05-09-2019

Monsternummer:	002
Monster beschrijvingen	MB0207(1) 08(1) 09(1)

Karakterisering naar alkaantraject

benzine	C9-C14
kerosine en petroleum	C10-C16
diesel en gasolie	C10-C28
motorolie	C20-C36
stookolie	C10-C36

De C10 en C40 pieken zijn toegevoegd door het laboratorium en worden gebruikt als interne standaard.

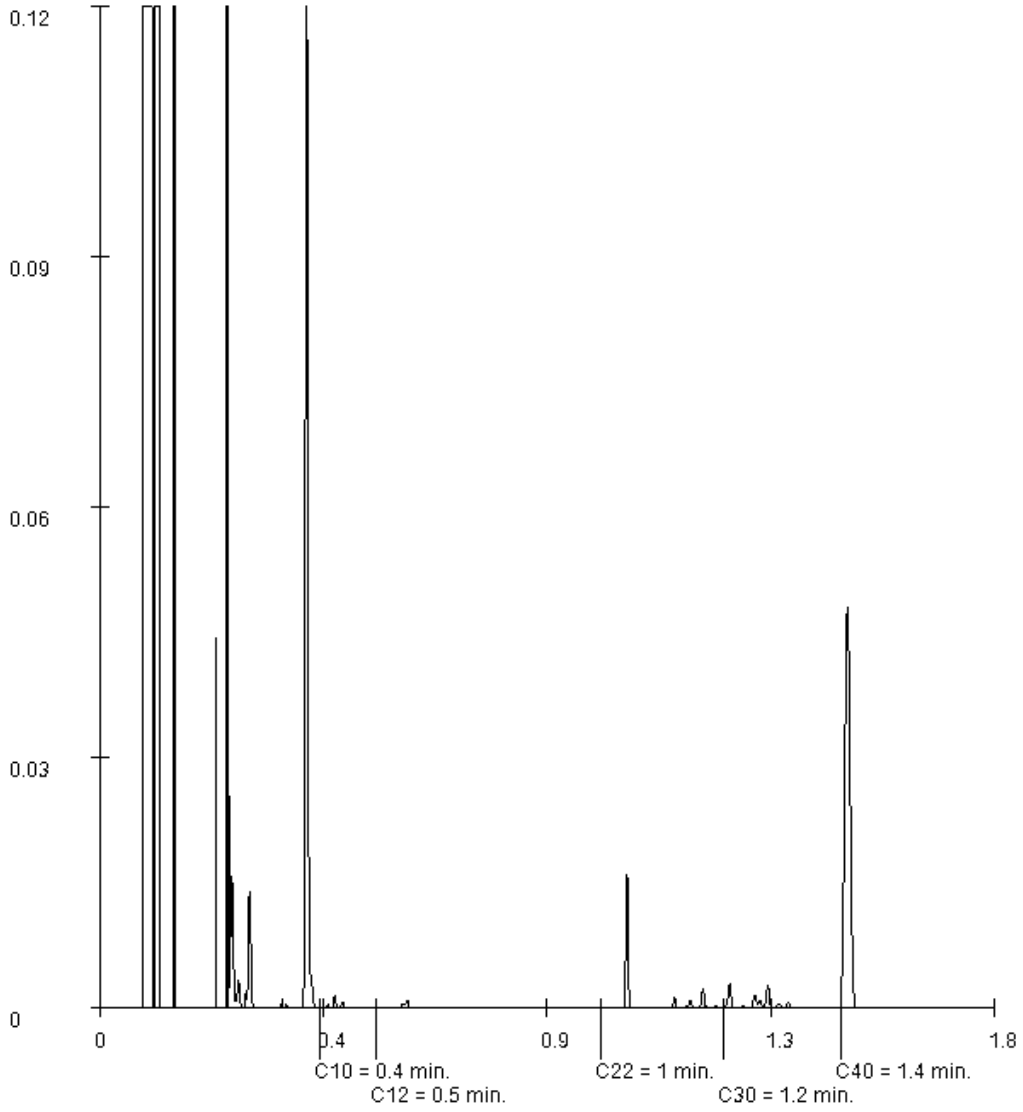

Paraaf :

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

Bijlage 5

MILON
zuiver in advies & onderzoek

Rembrandtlaan 4
5462 CH Veghel
Telefoon 073 - 547 72 53
E-mail info@milon.nl
Internet www.milon.nl

Tabel 1: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Grondmonster		MB01			MB02			MO01		
Certificaatcode		13097790			13097790			13097790		
Deelmonsters		01, 02, 03, 04, 05, 06			07, 08, 09			01		
Monstertraject (m -mv)		0,00 - 0,50			0,00 - 0,50			0,50 - 0,70		
Humus	% ds	1,30			2,20			0,80		
Lutum	% ds	9,40			15,00			4,40		
Datum van toetsing		9-9-2019			9-9-2019			9-9-2019		
Monsterconclusie		Voldoet aan Achtergrondwaarde			Voldoet aan Achtergrondwaarde			Voldoet aan Achtergrondwaarde		
Monstermelding 1										
Monstermelding 2										
Monstermelding 3										
		Meetw =0,5	**GSSD**	**Index**	**Meetw =0,5**	**GSSD**	**Index**	**Meetw =0,5**	**GSSD**	**Index**
OVERIG										
Droge stof	% w/w	92,4	92,0 (6)		89,2	89,0 (6)		94,9	95,0 (6)	
Lutum	%	9,4			15			4,4		
Organische stof (humus)	%	1,3			2,2			0,8		
Artefacten	g	<1			<1			<1		
Aard artefacten	-	0			0			0		
METALEN										
barium	mg/kg ds	55	111 (6)		110	162 (6)		55	164 (6)	
cadmium	mg/kg ds	<0,2	<0,2	-0,03	<0,2	<0,2	-0,03	<0,2	<0,2	-0,03
kobalt	mg/kg ds	5,0	9,7	-0,03	8,3	12,0	-0,02	4,5	12,5	-0,01
koper	mg/kg ds	7,8	12,9	-0,18	13	18	-0,15	<5	<7	-0,22
kwik	mg/kg ds	<0,05	<0,04	-0	<0,05	<0,04	-0	<0,05	<0,05	-0
molybdeen	mg/kg ds	<0,5	<0,4	-0,01	<0,5	<0,4	-0,01	<0,5	<0,4	-0,01
nikkel	mg/kg ds	15	27	-0,12	*27*	*38*	*0,05*	14	34	-0,02
lood	mg/kg ds	16	22	-0,06	16	20	-0,06	<10	<11	-0,08
zink	mg/kg ds	39	67	-0,13	52	74	-0,11	24	51	-0,15
MINERALE OLIE										
Minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	<5	18 (6)		<5	16 (6)		<5	18 (6)	
Minerale olie C30 - C40	mg/kg ds	5	25 (6)		<5	16 (6)		<5	18 (6)	
Minerale olie C22 - C30	mg/kg ds	6	30 (6)		6	27 (6)		<5	18 (6)	
Minerale olie C12 - C22	mg/kg ds	<5	18 (6)		<5	16 (6)		<5	18 (6)	
minerale olie	mg/kg ds	<20	<70	-0,02	<20	<64	-0,03	<20	<70	-0,02
PAK										
naftaleen	mg/kg ds	<0,01	<0,01		<0,01	<0,01		<0,01	<0,01	
fenanthreen	mg/kg ds	0,03	0,03		0,01	0,01		0,08	0,08	
anthraceen	mg/kg ds	0,01	0,01		<0,01	<0,01		0,02	0,02	
fluorantheen	mg/kg ds	0,10	0,10		0,03	0,03		0,15	0,15	
benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,05	0,05		0,01	0,01		0,07	0,07	
chryseen	mg/kg ds	0,05	0,05		0,01	0,01		0,06	0,06	
benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,03	0,03		0,01	0,01		0,04	0,04	
benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,05	0,05		0,02	0,02		0,06	0,06	
benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	0,03	0,03		0,01	0,01		0,04	0,04	
indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	0,03	0,03		0,01	0,01		0,04	0,04	
PAK	mg/kg ds		0,39	-0,03		0,12	-0,04		0,57	-0,02
PCB`S										
PCB 28	µg/kg ds	<1	<4		<1	<3		<1	<4	
PCB 52	µg/kg ds	<1	<4		<1	<3		<1	<4	
PCB 101	µg/kg ds	<1	<4		<1	<3		<1	<4	

MILON
zuiver in advies & onderzoek

Rembrandtlaan 4
5462 CH Veghel
Telefoon 073 - 547 72 53
E-mail info@milon.nl
Internet www.milon.nl

Grondmonster		MB01	MB02	MO01
Certificaatcode		13097790	13097790	13097790
Deelmonsters		01, 02, 03, 04, 05, 06	07, 08, 09	01
Monstertraject (m -mv)		0,00 - 0,50	0,00 - 0,50	0,50 - 0,70
Humus	% ds	1,30	2,20	0,80
Lutum	% ds	9,40	15,00	4,40
Datum van toetsing		9-9-2019	9-9-2019	9-9-2019
Monsterconclusie		Voldoet aan Achtergrondwaarde	Voldoet aan Achtergrondwaarde	Voldoet aan Achtergrondwaarde
PCB 118	µg/kg ds	<1 <4	<1 <3	<1 <4
PCB 138	µg/kg ds	<1 <4	<1 <3	<1 <4
PCB 153	µg/kg ds	<1 <4	<1 <3	<1 <4
PCB 180	µg/kg ds	<1 <4	<1 <3	<1 <4
PCB (som 7)	µg/kg ds	<25,0 0,01	<22,0 0	<25,0 0,01

-----	: Geen toetsnorm aanwezig
<	: kleiner dan de detectielimiet
8,88	: <= Achtergrondwaarde
<=T	: Kleiner of gelijk aan Tussenwaarde
8,88	: <= Interventiewaarde
8,88	: > Interventiewaarde
6	: Heeft geen normwaarde
#	: verhoogde rapportagegrens
GSSD	: Gestandaardiseerde meetwaarde
Index	: (GSSD - AW) / (I - AW)

- Getoetst via de BoToVa service, versie 3.0.0 -

Tabel 2: Normwaarden conform de Wet Bodembescherming

		AW	WO	IND	I
METALEN					
cadmium	mg/kg ds	0,6	1,2	4,3	13
kobalt	mg/kg ds	15	35	190	190
koper	mg/kg ds	40	54	190	190
kwik	mg/kg ds	0,15	0,83	4,8	36
molybdeen	mg/kg ds	1,5	88	190	190
nikkel	mg/kg ds	35	39	100	100
lood	mg/kg ds	50	210	530	530
zink	mg/kg ds	140	200	720	720
MINERALE OLIE					
minerale olie	mg/kg ds	190	190	500	5000
PAK					
PAK	mg/kg ds	1,5	6,8	40	40
PCB`S					
PCB (som 7)	mg/kg ds	0,02	0,04	0,5	1

14-02-2020

Toelichting bestemmingsplanonderzoek m.b.t. duurzaamheid, natuurinclusiviteit en klimaat.

In dit document wordt een toelichting gegeven op welke aspecten duurzaamheid, natuurinclusiviteit en klimaat zijn ingebed in de openbare ruimte en in het woningontwerp.

OPENBARE RUIMTE:

GROEN: Algemeen: inzetten van lokale middelen
We zien de gehele nieuwbouwstrook als onlosmakelijk onderdeel van de Whemeplas, met zijn grastaluds, ruige riet en spontane Wilgen- en Elsengroei. Op inrichtingsniveau willen we het ruige oeverlandschap zover mogelijk naar de bestaande woonbuurt, dus zelfs over de Whemedreef halen. We zetten qua beplanting in op riet (waar mogelijk) en op een 'lookalike' ervan (waar het niet plasdras is: een relatief laagblijvende miscanthus. Beiden zijn zodenvormend en ogen weelderig en landschappelijk. Verder willen we Elsen (Alnus glutinosa, evt. meerstammig) en Wilgen (Salix alba) toepassen. Als losgestrooide bomen en in kleine clusters aan de Whemedreef.

Bomen: zoveel mogelijk
Bomen helpen tegen hittestress, vangen regenwater op, zorgen voor biodiversiteit en schaduw. Waar mogelijk (rekening houdend met oa. ondergrondse kabels- en leidingen, zicht vanuit woningen en zonnepanelen op daken) komen er bomen te staan. In totaal voegen we 36 bomen toe.

ECOLOGIE:
Het inzetten van de lokale (beplantings-) middelen is ons inziens de beste wijze om ecologische meerwaarde te krijgen. De bestaande natuurlijke biotopen worden op deze wijze vergroot. Dat verhoogt de duurzaamheid en natuurinclusiviteit van het plan. Uitzonderingen: enkele notenbomen (verzoek bewoners), enkele platanen (in aansluiting op bestaande) en de miscanthus dat alleen qua beeld appelleert aan het bestaande.

De Groene Ruimte heeft een onderzoek uitgevoerd iov. Vhv (Natuurhistorische gegevens, ongedateerd) waaruit voor de gehele Wheme de Rietorchis als enige streng beschermde plantsoort naar voren komt. Het gebied is van groot belang voor amfibieën en voor vleermuizen. De hoofdroute van vleermuizen loopt westelijk van het appartementenblok. Op lokaal niveau worden de lichtmasten van de parkeerkoffers naar waterzijde afgeschermd.

WATER: vasthouden, bovengronds afkoppelen en extra waterberging
Op de plek aan de oostzijde van het plangebied waar een haaks blokje mogelijk was willen we niet bouwen. Hier willen we de grond afgraven en zo het water naar de woonbuurt halen en extra waterbergingsoppervlak creëren. De vrijkomende grond wordt lokaal gebruikt voor het ophogen van de kavels (aansluiting op straatniveau van de driehoekige ruimtes en extra goed zicht vanuit de woning).

Al het regenwater wordt bovengronds afgekoppeld, de bestaande regenwaterrioolleidingen worden niet belast met het water dat afgevoerd dient te worden vanaf de nieuwe verhardingen en woningen. Uitgangspunt is verder dat het regenwater oppervlakkig wordt afgevoerd. Regenwater van straten wordt afgevoerd naar de wadi's en regenwater van de daken wordt afgevoerd naar de watersingel langs de Immerloodijk. De bestaande bodempassages (wadi's) worden deels verlegd, deels gehandhaafd. Het oppervlak van de waterbergingsvakken wordt aanzienlijk vergroot t.o.v. de bestaande wadi's.

Watercompensatie

Het verhard oppervlak binnen de plangrens neemt toe. Om te borgen dat het water bij extreme regenbuien afgevoerd kan worden is het verhard oppervlak gecompenseerd. De berekeningen hiervoor zijn opgenomen in het concept Stedenbouwkundig Plan van dec 2019.
De benodigde ruimte voor waterberging is berekend op basis van maatgevende regenbuien, de toename aan verhard oppervlak en de maximaal toelaatbare peilstijging in de watergangen.

VERHARDING: zo min mogelijk

De verharding die we toepassen is puur functioneel en zo minimaal mogelijk. Minder is volgens CROW en gemeentelijke normen niet mogelijk. Zo eist de gemeente bijvoorbeeld een minimale trottoirbreedte van 1.80m, dit is ook ons uitgangspunt. Toepassen van halfverharding voor bijvoorbeeld parkeerplaatsen is onderzocht en hier vanwege de hoge parkeerdruk niet mogelijk, waterpasserende klinkers/bss zijn om onderhoudsredenen hier niet gewenst.

Inrichtingselementen: duurzaam

Alle terreininrichtingselementen zijn gebaseerd op duurzaamheid: in de zin van maximale houdbaarheid en in de zin van materiaalafkomst. Beplantingkeuzes zijn gebaseerd op lokale afkomst en op het optimaal verhogen van de biodiversiteit.

Siergras

Om de landschappelijke sfeer van de Whemeplas zoveel mogelijk de wijk in te halen kiezen we ervoor om de smallere vakken te vullen met stroken siergras met een hoogte van 1,00-1,50m. Het siergras wat toegepast gaat worden lijkt op riet. Dit betekent grote, ruige, landschappelijke groepen. Voor de grotere groepen willen we siergrassen die ca 1.50m hoog worden. Als mogelijke alternatieve soorten voor de Chinese Miscanthus stellen we voor: Molinia arundinacea of Calamagrostis caerulea.

Kruidenrijk grasland

De driehoekige ruimte aan weerszijden van de Whemedreef worden ingericht als kruidenrijk grasland. Ter referentie: het eerder toegepaste grasmengsel bij Eimersweide. Wel vindt er t.o.v. het toegepaste grasmengsel bij Eimersweide een verbeterslag plaats zodoende dat er in dit project een dichtere kruidendekking wordt bereikt dan bij het project Eimersweide.

Hagen
Als erfafscheidingen en aan de trottoirs voorlangs, hebben we gekozen voor Ligustrum ovalifolium (ligusterhagen) . Hagen hebben een belangrijke functie voor veel (kleine) dieren.

Vlonders, bruggen, steigers
Eenvoudig, van duurzaam hout (duurzaamheidsklasse 1) allen worden ontworpen op een levensduur van tenminste 40 jaar;

Hekken
Ten behoeve van tuinmarkering en veiligheid worden soms hekken toegepast. Dit zijn zogemaamde schapenhekken (kastanjehout circa 1m hoogte, ingebonden met stalendraden) en een latafstand van 7/8cm;

WONINGONTWERP

De volgende 3 zaken zijn meegenomen in het ontwerp van de woningen en de appartementen:

Nestkasten opgenomen in het plan.
- De kopgevels aan de oostzijde (ochtend zon) zijn geschikt voor mussen en zwaluwen. Waarbij de kasten voor de zwaluwen hoger zijn gelegen (bij dakrand) en die van de mussen wat lager.
- De kopgevels aan de westzijde (avond zon) zijn meer geschikt voor vleermuizen. Deze kasten worden wat hoger aangebracht. De optimale hoogte is ook afhankelijk van het soort vleermuizen.
  Later ondezoek moet dit uitwijzen, waarbij de uitkomsten in het voorontwerp worden meegenomen.

De woningen worden zeer energiezuinig en gasloos gerealiseerd.
Bij het ontwerp van de woningen en appartementen is rekening gehouden met de denkrichting van trias energetica: de energievraag wordt beperkt en de energie die gebruikt wordt, wordt duurzaam opgewekt.
De energievraag wordt beperkt door de grotere glasvlakken op het zuidwesten te orienteren. Op deze manier wordt de directe zonne-energie goed benut.
De gevels gelegen op het noord-oosten zijn meer gesloten waardoor er weinig verlies van warmte is.
De woningen en de appartementen in het project worden allen gasloos gerealiseerd, de woningen en appartementen worden aangesloten op stadsverwarming.
De gebruikte energie wordt grotendeel duurzaam opgewekt door het toepassen van PV-panelen. In de markt wordt gevraagd, middels een enquete, hoe duurzaam de geinterseerden in het project de woning opgeleverd willen hebben. Aan de hand van deze uitkomst wordt de EPC-eis opgesteld en het aantal PV-panelen bepaald.

Materialen
In het ontwerp wordt gebruik gemaakt van zeer duurzame materialen waaronder baksteen. Verder wordt in de vervolgfase, wanneer het SO wordt uitgewerkt tot een VO, rekening gehouden met materialen die weinig tot geen onderhoud nodig hebben. In de uitwerking naar een VO wordt hier nadere invulling aan gegeven.

Participatie- en communicatietraject project Whemedreef – Malburgen-Oost-zuid

Juli 2017	inloop voor buurtbewoners op uitnodiging van VHV: schetsontwerp plan Whemedreef (en eerste schets buurthuis/gymzaal). 5 buurtbewoners hebben een reactieformulier ingevuld.
28 september 2017	schriftelijke reactie van VHV naar 5 buurtbewoners
21 februari 2018	presentatie nieuw stedenbouwkundig schetsontwerp aan Overleggroep Malburgen-oost-zuid*, in aanwezigheid van enkele toehoorders uit de omgeving Waterlelielaan
26 september 2018	bijpraten Overleggroep Malburgen-Oost-zuid over 'het in de markt zetten' van het project Whemedreef
12 december 2018	idem stand van zaken
17 april 2019	Nota van uitgangspunten tbv marktpartijen met de Overleggroep besproken en verzoek aan Overleggroep om een afvaardiging te regelen tbv het selectietraject
14 mei 2019	Stand van zaken besproken met Overleggroep Malburgen-Oost-zuid.
11 juli 2019	Presentatie door marktpartijen aan bewonersafvaardiging, gemeente en VHV, gevolgd door gezamenlijke selectie.
27 september 2019	Brief van VHV aan alle buurtbewoners: op termijn bouwen, marktpartij zoeken, "Hoe het plan er precies uit komt te zien is nog niet bekend. De verwachting is dat er vooral koopeengezinswoningen worden gebouwd en ook een aantal appartementen. Een deel van de appartementen wordt via Volkshuisvesting verhuurd." "Zodra bekend is welke partij de plannen verder uitwerkt, wordt in samenspraak met de bewonersoverleggroep vastgesteld hoe het betrekken van de buurt wordt vormgegeven."
Oktober 2019	Artikel in wijkkrant/-website Malburger.nl met bovenstaande informatie.
11 december 2019	Presentatie van het concept stedenbouwkundig plan aan de Overleggroep. Voornemen van marktpartij om begin 2020 twee trajecten te starten: een bewonersoverleg (met een grotere groep) en workshops met potentiele kopers.
4 maart 2020	Stand van zaken besproken met Overleggroep: er wordt nog gewerkt aan het ontwerp-bestemmingsplan.
Vanaf maart 2020	de coronacrisis heeft alle (voorgenomen) buurtoverleg stilgelegd.
29 juni 2020	Digitale presentatie aan de Overleggroep middels een filmpje. Een fysieke vergadering is vanwege de Coronacrisis niet doorgegaan.
30 juni 2020	Brief van Koopmans aan alle buurtbewoners (ter vervanging van een inloop die vanwege Corona niet mogelijk is) over de plannen. Verwijzing naar digitale film. Vooraankondiging dat aan het ontwerp bestemmingsplan wordt gewerkt en een nieuw bestemmingsplan in juli ter inzage ligt.

*Ten behoeve van het Ontwikkelingsplan Malburgen is een overlegstructuur opgezet, die de hele wijk bestrijkt. Voor het gebied ten zuid-oosten van de Huissensestraat/Nijmeegseweg is er een Overleggroep van bewoners ingesteld, die gedurende de afgelopen jaren volgens de Malburgse Manier haar inbreng heeft gehad in de plannen. Per project zijn steeds afspraken gemaakt over de momenten en wijze waarop de buurtbewoners bij het project worden betrokken.

20200908
Rwe - Volkshuisvesting

Geachte heer Paping, beste Ronald

In het kader van de besluitvorming inzake het bestemmingsplan Whemedreef, en de aanstaande bestuurlijke behandeling daarvan, bereikte ons een schrijven van een bezorgde buurtbewoner.
In dit schrijven wordt een pleidooi gegeven voor bouwen conform het vigerende bestemmingsplan, en worden vraagtekens gezet bij de noodzaak om het bestemmingsplan te herzien.
Wij hebben behoefte om op dit nieuwe geluid in het planproces te reageren. Hierbij gaan wij niet in op de vermeende onzorgvuldige participatie, uit de stukken blijkt volgens ons voldoende dat hier een gezamenlijk traject is gelopen met gemeente, buurtvertegenwoordiging en volkshuisvesting, voorzien van alle ruimte voor inspraak en conform alle wettelijke normen en in lijn met de afgesproken werkwijze in de "Malburgse manier "

Wij richten ons in dit schrijven op de vraag waarom appartementen zoals die in het vigerende bestemmingsplan zijn opgenomen niet haalbaar zijn.

De hoofdreden waarom dit niet haalbaar is, is dat de realisatiekosten van de appartementen conform het vigerende plan hoger zijn dan de opbrengsten.

Dit wordt veroorzaakt door:

1. <u>Hoge bouwkosten.</u>
   De beperkte en dwingende ruimte van de bouwvlekken resulteert in een duur bouwplan.
   - Binnen de bestemmingsvlakken van 24 x 24 meter kunnen per laag 3 of 4 appartementen worden gemaakt. Voor deze appartementen moet een lift en trappenhuis worden gebouwd. Weinig appartementen per laag geeft zo een onvoordelige bruto/netto verhouding en relatief veel buitengevel. Met als resultaat dat de bouwkosten per appartement bovengemiddeld hoog zullen zijn. Los daarvan is de algemene trend dat bouwkosten van specifiek ontworpen appartementen de afgelopen jaren enorm zijn gestegen.

2. <u>Gebouwd parkeren</u>
   Bovenop de al hoge bouwkosten komt de verplichting tot gebouwd parkeren
   - het vigerende bestemmingsplan gaat uit van parkeren binnen het bouwblok. Buiten de bouwblokken is in de overige bestemmingen (groen/park) parkeren niet toegestaan. Dit houdt in dat onder de appartementen in een kelder, of op maaiveld onder het appartementen een gebouwde parkeervoorziening moet worden geplaatst.

3. <u>Lage opbrengsten</u>
   In dit deel van de stad Arnhem is de opbrengstcapaciteit van appartementen bescheiden
   - Niet op alle plekken in de stad maken hoge kosten direct een financieel onhaalbaar plan. Ten noorden van de rivier en in het centrum zijn de opbrengsten per vierkante meter woonruimte hoog. In Malburgen oost zuid is dit echter anders. Bij de aanbesteding die Volkshuisvesting in 2019 heeft gedaan voor de ontwikkeling

Whemedreef hebben twee van de betrokken marktpartijen een voorstel gedaan om commerciële appartementen te maken. De waarde per vierkante meter in deze aanbiedingen ligt beduidend onder het gemiddelde in de stad als geheel.

De financiële problematiek van het maken van appartementen op deze locatie slaat neer in de residuele grondwaarde die onder te realiseren appartementen te halen is.
Ook hier hebben de in de aanbesteding meedingende Marktpartijen hun visie op gegeven. Uit de aanbesteding is gebleken dat de residuele grondwaarde onder appartementen zo laag is, dat indien hier kosten van een gebouwde parkeervoorziening van worden afgetrokken, de grondwaarde negatief wordt. In de recent gerealiseerde appartemententoren op Eimerseiland waren de condities gunstiger om te komen tot een financieel haalbaar plan. De Eimerseiland toren is significant groter (efficiënter), het parkeren is aldaar opgelost op maaiveld, en het financiële draagvlak van het plan wordt grotendeels gegeven door de grondgebonden woningen uit dit project.

Rest dan de vraag of het haalbaar is om conform het vigerende bestemmingsplan te ontwikkelen en bouwen, of wat daar de consequenties van zijn.

- Het vigerende bestemmingsplan gaat uit van maximaal 120 appartementen (niet de door buurtbewoner genoemde 168);
- Het bestemmingsplan knelt, en maakt duur bouwen en gebouwd parkeren noodzakelijk;
- Ook zonder een knellend bestemmingsplan met gebouwd parkeren zijn commerciële appartementen alhier nauwelijks financieel rendabel te maken blijkt uit de aanbesteding van 2019;
- Als uitvloeisel uit de samenwerkingsovereenkomst Gemeente-Volkshuisvesting, heeft Volkshuisvesting inkomsten geraamd uit grondverkoop van de Whemedreef, deze inkomsten zijn noodzakelijk als vergoeding voor de gemaakte investering in het ontwikkelingsplan Malburgen (sloop/nieuwbouw).
- Het ontwikkelen en bouwen conform vigerend bestemmingsplan geeft een groot risico op een verliesgevende exploitatie en is daarom niet als uitgangspunt voor de aanbesteding / selectie van het nu voorliggende bestemmingsplan opgenomen.

Wij hopen met deze nadere toelichting inzicht te hebben gegeven in de keuze die is gemaakt om geen koop appartementen te realiseren binnen het plangebied Whemedreef. Om de zo gewenste koopwoningen in dit deel van de wijk Malburgen toe te voegen is naar mening van Volkshuisvesting, en blijkend uit de gevoerde aanbesteding met Marktpartijen, een grondgebonden programma noodzakelijk.

Vanzelfsprekend bereid tot een nadere toelichting
Met vriendelijke groet

Haiko ter Heide
Manager Vastgoed Ontwikkeling
Volkshuisvesting Arnhem

4a Zienswijzennota behorende bij het raadsvoorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan “Whemedreef"

Woningbouwcorporatie Volkshuisvesting is voornemens om de herontwikkeling van het gebied De Wheme in Arnhem Zuid af te ronden met de realisatie van het woningbouwproject Whemedreef aan de noordelijke oever van de Whemeplas.
Deze ontwikkellocatie is gelegen in het plangebied van het geldende bestemmingsplan 'Malburgen - De Wheme'. Dit bestemmingsplan uit 2011 laat hier 7 appartementsgebouwen toe. Oorspronkelijk waren koopappartementen met een ondergrondse parkeergarage gepland. Deze ontwikkeling is financieel niet haalbaar gebleken.
Volkshuisvesting heeft samen met gemeente en omwonenden een alternatief woonprogramma opgesteld op basis van de woningbouwbehoefte. De gewenste invulling past niet in het geldend bestemmingsplan. Daarom moet een nieuw bestemmingsplan worden opgesteld.
Het nieuwe plan bestaat uit vijf blokken met grondgebonden woningen (totaal 39 woningen) en één gebouw van vier lagen met 21 sociale huurappartementen met parkeren op maaiveld.

Het bestemmingsplan 'Whemedreef' heeft in ontwerp ter inzage gelegen van 2 oktober 2020 tot en met 12 november 2020. Gedurende deze termijn zijn 5 zienswijzen op het ontwerpbestemmingsplan ingediend, waarvan één namens 24 anderen en één door twee personen.
In het onderstaand onderdeel A is een overzicht opgenomen met naam- en adresgegevens van de indieners van zienswijzen met daaraan gekoppeld een volgnummer.
In onderdeel B. worden de zienswijzen aan de hand van de volgnummers samengevat, waarna de gemeentelijke reactie op de zienswijze en een conclusie volgen.

A. Overzicht indieners zienswijzen

Nr.				
1	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
2	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
3	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
4	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
5	Vitens	[redacted]	[redacted]	[redacted]

B. Beantwoording zienswijzen

In dit onderdeel zijn de zienswijzen op het ontwerpbestemmingsplan samengevat en van een reactie voorzien. In die gevallen dat een zienswijze gegrond wordt verklaard en dit leidt tot aanpassing van het bestemmingsplan wordt dit expliciet aangegeven.
Dat deze zienswijzen samengevat zijn weergegeven, betekent niet dat bepaalde zienswijzen niet of niet volledig betrokken zijn in de (belangen)afweging. Alle ingediende zienswijzen inclusief eventuele bijlagen zijn in de (belangen)afweging betrokken

Nr.	Inhoud	Beantwoording
Zienswijze 1	1) Indieners zijn van mening dat het participatieproces onvoldoende is geweest. Nu ligt er 1.5 jaar na de laatste bewonersavond een totaal ander plan waarover geen enkele informatie heeft plaatsgevonden. Men is nooit voor participatiebijeenkomsten uitgenodigd. Daarom is er sprake van schijnparticipatie.	1) Ten behoeve van het Ontwikkelingsplan Malburgen heeft het wijkplatform een overlegstructuur opgezet van verschillende overleggroepen, die de hele wijk bestrijkt. Voor het gebied ten zuidoosten van de Huissensestraat/Nijmeegseweg is er een Overleggroep van bewoners ingesteld, die gedurende de afgelopen jaren volgens de Malburgse Manier haar inbreng heeft gehad in de plannen. Per project zijn steeds afspraken gemaakt over de momenten en wijze waarop de overige buurtbewoners bij het project worden betrokken. Volkshuisvesting is sinds 2017 over deze ontwikkeling in gesprek met de buurt, vertegenwoordigd door de overleggroep Malburgen oost-zuid Overige bewoners zijn door Volkshuisvesting via de wijkkrant/wijk-website op de hoogte gehouden. De overleggroep is enthousiast over dit plan, zie de zienswijze van de heren [redacted] . De wensen van de groep zijn zoveel mogelijk in het plan verwerkt. Zo is op verzoek van de overleggroep het westelijk gelegen appartementengebouw zo gepositioneerd dat dit bijdraagt aan de sociale veiligheid van Jeugdplein De Hobbit. Participatie- en communicatietraject project Whemedreef – Malburgen-Oost-zuid: • Juli 2017 inloop voor buurtbewoners op uitnodiging van VHV: schetsontwerp plan Whemedreef (en eerste schets buurthuis/gymzaal). • 5 buurtbewoners hebben een reactieformulier ingevuld. • 28 september 2017 schriftelijke reactie van VHV naar 5 buurtbewoners • 21 februari 2018 presentatie nieuw stedenbouwkundig schetsontwerp aan Overleggroep Malburgen-oost-zuid, in aanwezigheid van enkele toehoorders uit de omgeving Waterlelielaan • 26 september 2018 bijpraten Overleggroep Malburgen-Oost-zuid over ‘het in de markt zetten’ van het project Whemedreef • 12 december 2018 idem stand van zaken

		• 17 april 2019 Nota van uitgangspunten tbv marktpartijen met de Overleggroep besproken en verzoek aan Overleggroep om een afvaardiging te regelen tbv het selectietraject • 14 mei 2019 Stand van zaken besproken met Overleggroep Malburgen-Oost-zuid. • 11 juli 2019 Presentatie door marktpartijen aan bewonersafvaardiging, gemeente en VHV, gevolgd door gezamenlijke selectie. • 27 september 2019 Brief van VHV aan alle buurtbewoners: op termijn bouwen, marktpartij zoeken, “Hoe het plan er precies uit komt te zien is nog niet bekend. De verwachting is dat er vooral koop/eengezinswoningen worden gebouwd en ook een aantal appartementen. Een deel van de appartementen wordt via Volkshuisvesting verhuurd.” “Zodra bekend is welke partij de plannen verder uitwerkt, wordt in samenspraak met de bewonersoverleggroep vastgesteld hoe het betrekken van de buurt wordt vormgegeven.” • Oktober 2019 Artikel in wijkkrant/-website Malburger.nl met bovenstaande informatie. • 11 december 2019 Presentatie van het concept stedenbouwkundig plan aan de Overleggroep. Voornemen van marktpartij om begin 2020 twee trajecten te starten: een bewonersoverleg (met een grotere groep) en workshops met potentiele kopers. • 4 maart 2020 Stand van zaken besproken met Overleggroep: er wordt nog gewerkt aan het ontwerp-bestemmingsplan. Vanaf maart 2020 heeft vanwege COVID-19 alle (voorgenomen) buurtoverleg niet plaats kunnen vinden. In plaats daarvan: • 29 juni 2020 Digitale presentatie aan de Overleggroep middels een filmpje. Een fysieke vergadering is vanwege COVID-19 niet doorgegaan. • 30 juni 2020 Brief van Koopmans aan alle buurtbewoners (ter vervanging van een inloop die vanwege COVID-19 niet mogelijk is) over de plannen. Verwijzing naar digitale film. Vooraankondiging dat aan het ontwerp bestemmingsplan wordt gewerkt en een nieuw bestemmingsplan in juli ter inzage ligt.
	2) Indiener eist ter voorkoming van bedreiging van directe woonkwaliteit voor het gebied vanaf de Keurvorstlaan tot voorbij de Krabbescheerhof de volgende aanpassingen aan het stedenbouwkundig ontwerp:	2a) Uitgangspunten bij de planontwikkeling zijn o.a.

	a) Geen 4 laags bebouwing met rijwoningen, maar levensloopbestendige patiowoningen, twee-onder-een- kappers of urban villa’s	• een gedifferentieerd woning aanbod in Malburgen • een sluitende exploitatie opzet • betaalbare woningen en woningen in het hogere segment waarvoor in Malburgen nog een markt is • segregatie tegengaan. • efficiënt ruimtegebruik • de woonkwaliteit van de bestaande bewoners niet aantasten In Arnhem is grote behoefte aan nieuwbouwwoningen. In Malburgen is meer behoefte aan rijwoningen dan aan patio- of half vrijstaande woningen. Ook kunnen binnen hetzelfde oppervlak voor woondoeleinden meer woningen worden gerealiseerd Patiowoningen en half vrijstaande woningen hebben meer gevellengte en zijn daardoor duurder dan rijwoningen. Urban villa's op deze locatie zijn ook geen alternatief. Ze zijn duurder om te bouwen en parkeren kan om financiële redenen alleen op maaiveld plaatsvinden, waardoor het oorspronkelijke beeld van torens in het groen teniet gaat. Dit was dan ook onder andere aanleiding om het oorspronkelijk stedenbouwkundige concept opnieuw tegen het licht te houden. Met de huidige markt is de financiële haalbaarheid en de exploitatieopzet bij alleen urban villa's minder dan de combinatie van een appartementengebouw met de rijwoningen zoals deze nu in het plan zijn opgenomen. Bij urban villa's zijn de bouwkosten per appartement bovengemiddeld hoog door het beperkte aantal appartementen dat ontworpen kan worden binnen de bouwvlakken van het bestemmingplan; zowel per bouwlaag als in hoogte. De bouwkosten van een parkeerplaats zijn tevens hoog omdat de parkeerplaatsen binnen de bouwvlakken van het bestemmingsplan gerealiseerd dienen te worden. Dat betekent bebouwd parkeren onder de appartementen waardoor de bouwkosten hoog zijn. Los daarvan is de algemene trend dat bouwkosten van specifiek ontworpen appartementen de afgelopen jaren enorm zijn gestegen. In relatie tot de opbrengst van een appartement op deze locatie betekent het dat de residuele grondwaarde zelfs negatief is. Met andere woorden de bouwkosten zijn hoger dan de marktwaarde, dus een negatieve grondopbrengst. Aan de westzijde van Malburgen zullen op niet al te lange termijn een aantal patiowoningen worden gerealiseerd. Voor deze doelgroep wordt daarmee voldoende gebouwd de komende tijd. Het plan en de woningtypologieën is in goed overleg met de bewonersvertegenwoordiging en de woningcorporatie tot stand gekomen. De keuze voor vier lagen was een uitdrukkelijke wens van onder andere de vertegenwoordigende bewoners in de tenderfase.

	b) Behoud van de bestaande zichtlijnen uit het geldende bestemmingsplan. c) Geen zicht op auto's vanuit de bestaande omgeving, maar een groen aanzicht gedurende het gehele jaar. 3) Geëist wordt ontwerpbestemmingsplan aan te passen op de volgende punten: a) Woonbestemming qua oppervlak maximaal gelijk aan huidig plan. b) Geen aaneengeschakelde woonbestemming, maar in breedtes van maximaal 16 meter	Het voordeel van 3 en 4 lagen is dat er een gedifferentieerde prijsklasse ontstaat waaruit toekomstige bewoners kunnen kiezen. Hierdoor komen er tevens nieuwe bewoners die meer te besteden hebben en die bij kunnen dragen aan het op diverse wijze ondersteunen van buurtactiviteiten en het mogelijk begeleid van buurtbewoners. Momenteel hebben zich al circa 200 gegadigden gemeld voor de rijtjeswoningen. Stedenbouwkundig zorgt een afwisseling van 3 en 4 lagen voor een afwisselend silhouet en een afwisselend ruimtelijk beeld. 2 b) Behoud van bestaande zichtlijnen levert minder woningen op. Dit is financieel en vanwege het grote tekort aan woningen niet verdedigbaar. De zichtlijnen van het huidige plan zijn zodanig geënsceneerd, dat ze gezien vanuit de woonstraten een doorzicht geven richting de plas. Aan de oostzijde van de locatie is aan de waterkant een groot gebied vrij gehouden van bebouwing. Hier wordt het water als het ware de wijk in gehaald, waardoor het contact met het water optimaal is en de beleving van de plas groot is. 2 c) Het landschap is de drager van het plan geweest. De inspiratie voor de landschappelijke inrichting komt uit het bestaande landschap. De seizoensbeleving die daarbij hoort is zeker niet treurig. In het plan komen grote vlakken sierriet, deze hebben ook in de winter een fraaie aanblik. Ten zuiden van de bestaande woningen is een robuuste groenstructuur geprojecteerd, waardoor de nieuwbouw op ruime afstand van bestaande woning komen te staan. Het parkeren is in parkeerkoffers geprojecteerd en in een beperkt deel in de groenzone, waarbij het groen het beeld bepaalt en niet het parkeren. De grote afstand van de woningen tot de bestaande woningen en de groene bufferzorgen zorgen ervoor dat het woongenot van de bestaande bewoners niet wordt aangetast. 3 a) en 3 b) Het voorstel genoemd in 3 a en b betekent een exploitatietekort. 3 a) Voor het voorstel van appellant, waarbij hij uitgaat van het behoud van de huidige woonvlek en de groenbestemmingen, betekent dit dat er minder woningen gerealiseerd kunnen worden. 3 b) Het realiseren van half vrijstaande en/of patiowoningen betekent dat er minder woningen gebouwd kunnen worden. Een maximale breedte van 16 meter resulteert in minder woningen en duurdere woningen omdat er meer kopgevels gerealiseerd moeten worden. Binnen een stramienmaat van 16 meter kunnen circa 3 rijwoningen en maximaal 2 patiowoningen danwel vrijstaande woningen worden gerealiseerd.

	c) Verkeersbestemming verdwijnt en parkeren in woningen of op eigen terrein d) Of anders geen bestemmingswijziging, maar uitvoering conform geldend bestemmingsplan. 4) Ruimtelijk plan Het voorstel om in plaats van urban villa's in het groen 39 rijwoningen met de achterkant naar de bestaande omgeving en sociale appartementen te realiseren heeft niet de kwaliteit van het huidige bestemmingsplan. Er wordt niet uit maar in het zicht geparkeerd. Er ontstaat een stedenbouwkundige muur in strijd met het eigen uitgangspunt van de gemeente Arnhem.	Beide voorstellen leveren minder woningen op. Gezien de woningbehoefte en in verband met de planexploitatie en de prijs van de woningen is dit niet verdedigbaar. Temeer daar het voorliggende plan stedenbouwkundig goed verdedigbaar is en het woongenot van de bestaande bewoners niet wordt aangetast 3 c)Parkeren op het eigen terrein zoals appellant voorstelt betekent dat uitgaande van het huidige stedenbouwkundige plan, er meer parkeerplaatsen gerealiseerd moeten worden per woning. Zodra parkeerplaatsen worden toegewezen per woning (zoals op eigen terrein), zijn de parkeerplaatsen niet meer tussen gebruikers uitwisselbaar, waardoor er meer parkeerplaatsen nodig zijn. In dit geval moeten er dan per woning 2 parkeerplaatsen worden gerealiseerd in plaats van 1,5. Voor het huidige plan betekent dit het vergroten van de woonbestemming en vermindering van het groen. Het straatbeeld wijzigt doordat 2 geparkeerde auto's op eigen erf voor de woningen het straatbeeld gaan overheersen De parkeerkoffers, gelegen tussen de woningen in dit plan, betekenen minder ruimtebeslag en er kan op die manier meer groen worden gerealiseerd De parkeerkoffers en de huidige parkeervoorzieningen zoals weergegeven in het plan zijn het meest efficiënt. 3 d) Het geldende bestemmingsplan gaat uit van appartementengebouwen van maximaal 20 meter hoog, met een inpandige parkeergarage bestemd voor zowel bewoners als bezoekers. Dit plan dateert nog van voor de economische crisis. Op dit moment is een gebouwde parkeergarage op deze locatie exploitatietechnisch niet meer haalbaar. Parkeren zou in dat geval op het bestaande maaiveld plaats moeten vinden waardoor het beeld van het groen aangetast zou worden. De gedachte die aan het ontwerp ten grondslag lag, namelijk appartementengebouwen in het groen, ruim uit elkaar gelegen is dan niet meer realistisch. Dit aspect, de gewijzigde woningmarkt en het exploitatietekort op het huidige bestemmingsplan zijn aanleiding geweest om een nieuw stedenbouwkundig ontwerp op te stellen waarbij er een balans is gezocht in woningtypologie, het groen en het aantal parkeerplaatsen. Randvoorwaarde was tevens dat de woonkwaliteit van de bestaande woningen niet zou wordt aangetast. Voor de visie achter het plan verwijzen we naar de toelichting in het bestemmingsplan 4) Bij de visie voor dit gebied wordt ingespeeld op de landschappelijke kwaliteiten. Het landschap vormt de drager voor dit ontwerp. De voorzijde vormt een groene buffer tussen bestaande- en nieuwbouwwoningen. De achtertuinen zijn vrij van bijgebouwen. De overgang tussen tuin en de waterplas is vormgegeven door een

	Hoewel het plan een afronding van de wijk moet vormen met groene verbindingen, is het een aftreksel daarvan met verharding, uitgeefbaar en bebouwbaar oppervlak. Uit illustraties blijkt een aanzienlijke verslechtering van de zichtlijnen. Uit de toelichting bij het plan blijkt dat de gemeente en ontwikkelaar alleen oog hebben voor een muur van woningen. Er is geen enkele relatie met reeds bestaande woningen. Het realiseren van 3- en 4-laagse bebouwing ziet men als vrijheidsberoving en onverkoopbaarheid van bestaande woningen. Men wil het bestaande uitzicht uit het geldend bestemmingsplan behouden. Er wordt duidelijk niet nagedacht over het realiseren van levensloopbestendige patiowoningen of twee- of driekappers. Als woning aantallen gehaald moeten worden zijn urban villa's meer voor de hand liggend.	rietzone. De woningen staan met hun voorzijde naar de Whemedreef, waardoor de sociale controle gewaarborgd wordt. De verharding is geminimaliseerd en alleen voor verkeersfuncties, er is overal waar mogelijk beplanting toegepast. Het plan is zeker geen 'muur aan de Whemedreef' maar biedt aan het uiteinde van elke straat volop zicht op de plas. De bestaande bebouwing grenst met haar zijtuinen en zijgevels aan de Whemedreef. Er komt aldus voor geen enkele bestaande woning een nieuwe woning te staan. Vanaf de zijgevels van de bestaande kopwoningen is er door de gekozen opzet steeds zicht op de grote open ruimtes door naar de plas. De bestaande kopwoningen aan de Keurvorstlaan (westelijke rij) en Waterlelielaan krijgen zelfs zicht op een uitbreiding van de plas. Ten zuiden van de bestaande woningen is een robuuste groenstructuur geprojecteerd, waardoor de nieuwbouw op ruime afstand van bestaande woningen komen te staan. De grote afstand zorgt ervoor dat woongenot niet wordt aangetast door de nieuwbouw. De nieuwe woningen zijn gezien vanuit de bestaande woningen overhoeks waarneembaar. Ook dit maakt dat het uitzicht vanuit de bestaande woningen niet essentieel wordt aangetast De groene voorruimte voor de woningen en het parkeren in parkeerkoffers zorgt ervoor dat het parkeren niet het ruimtelijk beeld domineert en niet de woonkwaliteit aantast. Ten aanzien het versterken van de relatie van het bestaande woongebied met de Wheme merken we het volgende op: Bij het oorspronkelijke stedenbouwkundige plan was sprake van een sterke relatie met de Whemedreef. Zoals eerder is aangegeven is dit plan om meerdere redenen niet meer opportuun. In het voorliggende plan zijn doorzichten vanuit de bestaande straat gecreëerd, is een brug naar de plas opgenomen; is het water aan de oostzijde vergroot en is hier een plek aan het water in de vorm van vlonders ontworpen. Aan de oostzijde is een grotere groenzone ontstaan doordat 1 woontoren die in het oorspronkelijke plan zat is vervallen. We onderkennen dat de relatie met de waterkant minder is, maar zijn van mening dat in het huidige plan voldoende aandacht is besteed aan de relatie. Het plan leidt in ieder geval niet tot een essentiële aantasting van de relatie van het bestaande woongebied met de Wheme. De zeer ruime grondgebonden woningen liggen aan de plas de Wheme en bestaan uit drie of vier bouwlagen. De vierde bouwlagen is tijdens de selectie procedure geïntroduceerd op verzoek van de buurtbewoners. De motivatie vanuit de bewoners om grote grondgebonden woningen te realiseren is tweeledig. Enerzijds om de doorstroom van woningen binnen de wijk mogelijk te maken en anderzijds om aan de vraag vanuit de wijk aan grote grondgebonden woningen te voldoen. Er zijn

		verschillende woningtypes mogelijk, bewoners kunnen zelf kiezen hoe ze willen wonen. Aan de hand van de gehouden workshops zijn gezamenlijk met geïnteresseerden de verschillende plattegrondtypen bedacht. Zij kunnen bijvoorbeeld kiezen voor een indeling met het woongedeelte (keuken en woonkamer) op de begane grond of een indeling waarbij de keuken op de begane grond is gevestigd en het woongedeelte op de eerste verdieping (keuken aan de tuin en woonkamer op de eerste verdieping). Daarnaast bestaat er een indeling voor werken op de begane grond en de keuken en woonkamer op de eerste verdieping. Bij dit laatste type ontstaat de ruimte om woonwerk woningen te realiseren voor mensen die bijvoorbeeld een praktijk aan huis hebben. Dit is tevens een sterke wens geweest van de buurtbewoners. Dit type komt momenteel nog niet voor in Malburgen. De entrees van de woningen liggen aan de straat. Op zorgvuldige en architectonisch verantwoorde wijze zijn de berging en containerruimte geïntegreerd in de fraaie hedendaagse architectuur. De achtertuinen van de woningen worden niet begrensd door schuttingen, zodat de plas als het ware je achtertuin is. Met aandacht is er een groene zone aan de plas ontworpen met een haag en riet tussen het water en de tuin. Dit zorgt voor voldoende privacy in de achtertuin. De woningen worden gerealiseerd in natuurlijke en duurzame materialen. In de baksteenarchitectuur is aandacht voor verfijning. Baksteen wordt gecombineerd met houten elementen. De kleuren gaan over in de kleuren van het landschap. De woonkwaliteit wordt niet essentieel aangetast. Zichtlijnen, groene inpassing en de groene buffer alsmede de ruime afstand van de nieuwbouw tot de bestaande woningen zorgen voor een andere, maar ook goede woonkwaliteit.
	5) Programma Het programma uit het bestemmingsplan biedt geen enkele maatschappelijke meerwaarde. Sociale appartementen kunnen ook in het huidige plan gerealiseerd worden. Eventueel zou daarvoor een aparte bestemmingsplanwijziging voor gestart kunnen worden. De overige duurdere woningen voegen maatschappelijk ook niets toe t.o.v. het huidige plan. Mocht de ontwikkelaar toch verder met het plan willen dan moet hij in gesprek gaan met indieners over een haalbaar plan. Er bestaat namelijk al een gemêleerde wijk ter plaatse. Het ontbreekt echter nog aan levensloopbestendige woningen. Meer van hetzelfde is dus vanuit maatschappelijk oogpunt niet nodig. De woningen met de achterkanten aan de straat zorgen voor een sociaal onveilige en onwenselijke omgeving.	5) Het programma speelt in op maatschappelijke trends en de Arnhemse woonbehoefte. Malburgen is een jonge wijk met zeer veel 65-minners. In dat licht bezien is er niet enkel vraag naar de in de zienswijze genoemde woontypologieën. Het voorgenomen woningbouwprogramma biedt veel maatschappelijke meerwaarde. In 2019 heeft onderzoeksbureau Companen voor de gemeente Arnhem een woonbehoefteonderzoek uitgevoerd. Hieruit blijkt dat er de komende 10 jaar nog duizenden woningen bijgebouwd dienen te worden. Qua grondgebonden koopwoningen bestaat de grootste behoefte uit woningen van boven de €300.000;

	Uit de toelichting blijkt dat er een maatschappelijke noodzaak is om veel passende woningen te bouwen. Het geldende bestemmingsplan speelt met middeldure en dure appartementen dus juist in op de noodzaak naar diversiteit in wooncategorieën. Grondgebonden middeldure en dure rijwoningen zijn er al.	berekend is dat er een groot tekort is aan woningen binnen dit segment. Ook op wijkniveau draagt de bouw van grondgebonden woningen met een groot vloeroppervlak juist bij aan de variatie in de wijk. Ook de appartementen in het sociale segment spelen juist in op maatschappelijke trends en woonbehoeften. Uit het bovengenoemde woonbehoefteonderzoek blijkt dat de doelgroep voor sociale huurwoningen steeds meer bestaat uit kleinere huishoudens met een behoefte aan appartementen. Omdat Arnhem met name grondgebonden sociale huurwoningen kent, speelt de bouw van appartementen juist in op demografische ontwikkelingen. Deze appartementen konden niet in het huidige bestemmingsplan worden gerealiseerd. De woningen zijn met hun voorkanten naar de straat gesitueerd hetgeen de sociale veiligheid bevordert. Ruim 270. Daarnaast hebben 100 geïnteresseerden al een voorkeur voor een bepaald bouwnummer doorgegeven. Hieruit blijkt dat er voldoende markt is voor dit type woningen op deze plek.
	6) Duurzaamheid De gemeente geeft hoog op met haar ambities om minder verharding te realiseren, maar doet met dit plan juist het tegenovergestelde. Het nieuwe plan voegt significant meer verharding (2% meer bebouwing, 5% meer bestrating 3% meer potentieel verharde tuinen) toe dan het geldend bestemmingsplan tegenover veel minder woningen. Ook wordt er geen duurzame parkeeroplossingen bedacht. Hoewel het wateroppervlak flink wordt vergroot wijzen studies uit dat water zonder schaduw juist meer hittestress met zicht meebrengt. Dus moet er meer groen komen en geen verharde parkeerkoffers.	6) Het plan voldoet aan de eisen om zo min mogelijk verharding toe te passen. Verharding is puur functioneel en zo min mogelijk. Het grote verschil zit in het (niet haalbare) ondergronds parkeren bij de appartementencomplexen in het oude bestemmingsplan en maaiveld parkeren bij het huidige plan. Er worden juist zeer duurzame verhardingen (gebakken klinkers) toegepast. Dit alles volgens de bestaande standaarden voor Malburgen. Halfverharding of open verhardingen zijn niet mogelijk vanwege te hoge parkeerdruk. Hittestress wordt o.a. bestreden door op elke mogelijke plek een boom te plaatsen. Het extra wateroppervlak geeft wel degelijk verkoeling (o.a. via wind).
	7) Samenhang bestaande architectuur en ruimtelijke kwaliteit. Het voorgestelde bestemmingsplan is een verslechtering van de ruimtelijke- en woonkwaliteit uit het bestaande plan. Daarnaast strookt niet met de (bestuurlijk) beloofde ambities. Indieners gaan niet akkoord met minder groene kwaliteit, minder uitzicht en minder sociale veiligheid. Dit plan is een grote stap terug in de door de gemeente beloofde ambities. Zij stellen voor om de door hen ingebrachte eisen te integreren in een duurzaam plan geënt op Arnhemse woonpijlers.	7) Het plan is gebaseerd op de bestaande landschappelijke kwaliteit. Mede door het vergroten van de waterplas en door het toevoegen van veel (inheemse) beplanting, een wandelbrug en vlonders wordt ruimtelijke kwaliteit aan de bestaande wijk toegevoegd. De huidige openheid wordt op de belangrijkste punten (bestaande straten) geborgd door ‘vensters’ op het water. Zichtlijnen zorgen voor doorzichten naar de omgeving. De sociale veiligheid wordt door de oriëntatie van de eengezinswoningen groter dan in het oorspronkelijke plan. Al deze aspecten zorgen ervoor dat de bestaande woonkwaliteit niet verslechtert en dat het plan goed aansluit op de omgeving.

Zienswijze 2	Indiener beschrijft de huidige ontsluitingssituatie van het plangebied. Hij verwijst daarbij naar de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan. Hierin wordt beschreven dat de ontsluiting via de bestaande woonstraten loopt (waarbij de Pijlkruidstraat overigens niet wordt benoemd). Als gevolg van de ontwikkeling zullen de verkeersbewegingen in de wijk richting de Huissensestraat toenemen. Deze straat is echter al aan haar grenzen en heeft geen behoefte aan verdere toename van de verkeersdruk. Daarom pleit indiener er voor om de Whemedreef die aan beide uiteinden voor autoverkeer is gesloten, aan de westelijke kant richting het Immerlooplein/Fluitekruidstraat voor autoverkeer te openen. De verkeersafwikkeling kan dan Koppelstraat/Zeegsingel plaats vinden. Hierdoor wordt de Huissensestraat niet verder belast met ontsluitingsverkeer vanuit de wijk. Tevens zal dit ook voor de wijk zelf verlichting geven in verband met gevaar en geluid. Indiener wijst er verder op dat er recent regelmatig al autoverkeer via het fietspad heeft plaatsgevonden vanwege ruimte naast de afzetpaal. Deze route is goed geschikt te maken voor autoverkeer. Het is niet aanvaardbaar dat een wijk deels 'dichtgetimmerd' wordt en een aanpassing van het verkeersplan is daarom ook nodig ter voorkoming van verdere verkeersoverlast.	Het nieuwbouwplan aan de Whemedreef omvat 21 appartementen en 39 woningen. Deze ontwikkeling zal leiden tot een beperkte stijging van het aantal verkeersbewegingen in de wijk. De Pijlkruidstraat zal hiervoor ook deels worden gebruikt, maar ook andere aanwezige wijkstraten. De exacte route naar de Whemedreef is niet nader benoemd, aangezien de routekeuze afhankelijk is van het reisdoel. Ook kent de wijk een fijn verdeeld stratenraster, waarover het extra verkeer zich zal verdelen. Een deel van het wijkverkeer zal kiezen voor aansluiting van de nieuwe rotonde ter hoogte van de Lisdoddelaan. Deze rotonde is gerealiseerd in samenwerking met Volkshuisvesting ten behoeve van alle beoogde nieuwbouw in het plangebied de Wheme. De rotonde zorgt voor een vlotte doorstroming en een verkeersveilige aansluiting op de Huissensestraat. De Huissensestraat kent momenten op de dag dat de verkeersbelasting groot is. Hierin vormt de Huissensestraat geen uitzondering op andere routes in de stad. De drukte op de Huissensestraat treedt enkel op tijdens een korte periode in de reguliere ochtend- en/of avondspits. Het ontsluiten van de Whemedreef richting de Fluitekruidstraat is geen optie. De Whemedreef wordt veelvuldig gebruikt door fietsverkeer, waaronder veel scholieren vanuit de wijk en/of Huissen richting o.a. het Olympus. De Whemedreef is mede daarom ter hoogte van de Hobbit ingericht als verplicht fietspad. Het openstellen van de Whemedreef leidt tot een nieuwe route voor het autoverkeer, voor de Whemedreef en de wijk, richting de Zeegsingel. Dit is onwenselijk aangezien de Whemedreef en de Zeegsingel hierop niet ingericht zijn. De huidige wegen in de wijk hebben voldoende ruimte om het extra verkeer, die deze ontwikkeling veroorzaakt, te kunnen verwerken.
Zienswijze 3	1. Indiener is, op een belangrijk punt na, tevreden met het voorgestelde plan. Hij is van mening dat er al te veel sociale huurwoningen in Malburgen Oost zijn. Het zou daarom beter zijn om de 21 sociale huurappartementen om te zetten naar sociale of duurdere koopappartementen, waaraan nog veel behoefte is. De verdere uitvoering van het plan is akkoord, te meer omdat een duurder koopsegment aan de wijk wordt toegevoegd. 2. Hij kan zich ook vinden in de overwegingen over duurzaamheid, natuurinclusiviteit en klimaat, maar er zal wel naar de situering van de nieuwe bomen gekeken moeten worden en ook naar vogelaantrekkende boomsoorten, gelet op wat in bijlage 10	1) De appartementen in het sociale segment spelen juist in op maatschappelijke trends en woonbehoeften. Uit het woonbehoefteonderzoek blijkt dat de doelgroep voor sociale huurwoningen steeds meer bestaat uit kleinere huishoudens met een behoefte aan appartementen. Omdat Arnhem met name grondgebonden sociale huurwoningen kent, speelt de bouw van appartementen juist in op demografische ontwikkelingen. Deze appartementen konden niet in het huidige bestemmingsplan worden gerealiseerd. 2) Boomsoorten en de exacte locatie is niet iets wat we in een bestemmingsplan regelen, maar bij het opstellen van het inrichtingsplan houden we zeker rekening met biodiversiteit en vogel aantrekkende werking van de beplanting.

	(Buurtoverleg) van de toelichting bij 11-12-19 wordt vermeld. 3. Verder is hij van mening dat de gemeente het onderhoud van de groenzones in eigen beheer moet nemen om te voorkomen dat nieuwe aanplant door gebrek aan onderhoud van de ontwikkelaar in korte tijd al weer afsterft.	3) Het onderhoud en beheer komt inderdaad bij de gemeente te liggen.
Zienswijze 4	Indieners (bewoners betrokken bij de overleggroep Malburgen Oost-Zuid) beschrijven het proces van implementatie van het Ontwikkelingsplan Malburgen door de jaren heen vanaf eind jaren 90. Dit heeft geleid tot fantastische resultaten: Malburgen is in allerlei opzichten gegroeid, ook gelet op de leefbaarheidscijfers. Als kers op de taart beschouwen zij het voorliggende plan voor woningen aan de Whemedreef. Dit plan is volledig op de Malburgse Manier tot stand gekomen, waar zij trots op zijn. Het bouwen van woningen in het duurdere segment is van levensbelang voor de wijk gelet op de bevolkingssamenstelling van de wijk. Er is goed nagedacht over het behoud van groen en invulling daarvan in het plan. Wijkbewoners blijven de mogelijkheid houden om langs de plas te lopen en van de natuur te genieten. Het is verstandig dat is afgeweken van het oorspronkelijke plan met 7 appartementencomplexen, dat niet haalbaar is gebleken en lang niet zo'n goede afronding van de wijk vormt als de grondgebonden woningen en het appartementencomplex uit het voorliggende plan. Ook uit navraag bij bewoners blijkt dat er geen draagvlak bestaat voor bebouwing met 7 appartementencomplexen. Het bewonersoverleg bestaat uit een tiental bewoners die betrokken zijn bij het Ontwikkelingsplan. Zij bespreken de plannen ook met andere bewoners uit de buurt. Hierbij kunnen zij echter niet alle bewoners bereiken. Tot slot verzoeken zij de gemeenteraad om geld beschikbaar te stellen voor het plan voor een nieuwe gymzaal en buurtcentrum (terrein Hobbit en gymzaal Mozaïekschool). Het wijkdeel heeft deze impuls meer dan hard nodig.	Behoeft geen reactie.
Zienswijze 5	Het plangebied ligt in diverse zones met betrekking tot bescherming van de drinkwatervoorziening uit de provinciale Omgevingsverordening. Indiener verzoekt daarom kruipruimteloos bouwen zowel in de toelichting van het plan en in de regels als randvoorwaarde voor het bouwen in te stellen. In dit kader verzoeken zij tevens om de diverse zones: koude- en warmteopslag vrije zone, boringsvrije zone en intrekgebied, zowel op de verbeelding als in de regels op te nemen.	Het plangebied valt buiten het grondwater beschermingsgebied. De grens van de beschermingszone blijkt een keer verlegd te zijn naar de (noordelijke) insteek van de huidige watergang van het waterschap. Dus dat valt net buiten het plangebied. Bij de vaststelling van het bestemmingsplan wordt daarom voorgesteld om de gemeentelijke beschermingsregels met betrekking tot het grondwaterbeschermingsgebied te schrappen. Kruipruimteloos bouwen is nooit een verplichting maar een keus van de bouwer, ruimtelijk niet relevant en geen mogelijke bedreiging van het grondwaterbeschermingsgebied. Kruipruimteloos bouwen nemen we daarom niet op in de regels of de toelichting.

		Voor een boringsvrije zone en een kwo-vrije zone gelden geen instructieregels op het gebied van ruimtelijke ordening. Daarom hoeven ze niet op een bestemmingsplankaart opgenomen te worden. Overigens is het niet verplicht om waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden op te nemen op de kaart omdat die al in de Omgevingsverordening staan.

Voorstel college:

De zienswijzen geven geen aanleiding om het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen.

4b Gebundelde zienswijzen bestemmingsplan 'Whemedreef'

Geanonimiseerd

Zaaknummer: 532961

#1

06 NOV. 2020

Zienswijze Wheumedreef

RAAd ARnhem
Pb 9029
6800 EL ARnhem

Datum:
Arnhem 2 November 2020

Onderwerp:

Collectieve zienswijze wijziging tegen het ontwerpbestemmingsplan 'Whemedreef'

Geachte Heer/Mevrouw,

Bij deze ontvangt u een collectieve zienswijze, van de direct aangrenzende woonblokken van de Whemedreef ter hoogte van de Keurvorstlaan, Waterlelielaan en het Krabbescheerhof, tegen het ontwerpbestemmingsplan 'Whemedreef'.

Deze zienswijze omvat twee delen: 1. Zienswijzen omtrent zaken die onze directe woonkwaliteit bedreigen 2. Algehele reflectie en zienwijze/vragen omtrent gehele bestemmingplan.

1. Zienswijzen omtrent zaken die onze directe woonkwaliteit bedreigen

Wij willen laten weten dat wij als bewoners zeer verontwaardigt zijn dat wij 1,5 jaar na de laatste bewonersavond een totaal ander plan zien zonder dat wij in de tussentijd meegenomen noch geïnformeerd zijn. Het betreurt ons ten zeerste dat wij al die tijd zijn genegeerd door Volkshuisvesting, ontwikkelende partijen en de Gemeente Arnhem. Wij zijn ervan overtuigd dat er in overleg met ons een goed plan had (dit

kan nog steeds) kunnen liggen welk vruchtbaar is voor alle partijen. Helaas zijn wij nooit voor participatiebijeenkomsten uitgenodigd waardoor deze niks meer zijn dan een schijnparticipatie onder leiding van Volkshuisvesting.

Concreet eisen wij een tal van wijzigingen in het ontwerp bestemmingsplan die natuurlijk invloed hebben op het stedenbouwkundig ontwerp getekend door OpZoom Architecten.

- Geen 4 laags rijbebouwing vanaf de kop van de Keurvorstlaan, Waterlelielaan tot voorbij het Krabbescheerhof
- Geen rijwoningen maar levensloopbestendige patiowoningen, twee-onder-een- kappers of urban villa's aan de Whemedreef vanaf de kop van de Keurvorstlaan, Waterlelielaan tot voorbij het Krabbescheerhof
- Precies dezelfde zichtlijnen vanuit de bestaande bebouwing met behoud van uitzicht die het huidige bestemmingsplan waarborgt,
- Geen blik(auto's) in het uitzicht aan de Whemedreef vanaf de kop van de Keurvorstlaan, Waterlelielaan tot voorbij het Krabbescheerhof
- Een groen aanzicht door het jaar heen, dus geen treurig beeld zodra de herfst en winter intreden.
- Kortom een bestemmingsplan die rechtdoet aan de politieke eisen, woonpeilers en een gemêleerde buurt.

Voor het ontwerp bestemmingsplan betekend dat de volgende aanpassingen:

- De veerkeersbestemming verdwijnt, parkeren wordt opgelost in de woningen of op eigen terrein opgelost;
- Woonbestemming maximaal hetzelfde oppervlakte is als huidig bestemmingsplan;
- Woonbestemming niet aan-een-geschakeld meer verdeeld in breedtes van max 16 meter;
- Maximale bouwhoogtes en axcenten van 9 meter;
- Of geen bestemmingplan wijziging en een uitvoering van luxe urban villa appartementen binnen huidig bestemmingplan.

2. Algehele reflectie en zienwijze/vragen omtrent gehele bestemmingplan

Op 9 september 2020 is er een rapportage ingediend bij de raad en wethouders https://ris2.ibabs.eu/Reports/ViewListEntry/Arnhem/a3900a67-0fd8-40d3-aac1-1c06928a09a4 . In deze rapportage is destijds al het ongenoegen geuit over het slechte participatoieproces, de slechte ontwerpkeuzes en het niet waarmaken van bestuurlijke beloftes. Onderstaand een verdere onderbouwing aan de hand van het ontwerp bestemmingplan.

Ruimtelijk plan – geen oog voor de omgeving

In hoofdstuk 3.2.2 wordt gesproken over; *'Uitgangspunt bij het plan is de het versterken van de relatie van het bestaande woongebied met de Wheme'.*

De gemeente Arnhem stelt voor om in plaats van urban villa's in het groen met parkeren uitzicht, 39 rijwoningen met hun achterkant met bergingen naar de bestaande woonwijk te bouwen met méér verharding, méér uitgeefbaargebied en parkeren in het zicht. Ook de voorgestelde socialeappartementen

hebben niet de kwaliteit die in het huidige bestemmingsplan is gewaarborgd, er wort niet meer uit maar in het zicht geparkeerd. Er wordt een stedenbouwkundige muur voorgesteld langs de Whemedreef in plaats van het leggen van fysieke en visuele verbindingen, de Gemeente Arnhem voldoet hier dus niet aan haar eigen uitgangspunt.

Het plan is gepresenteerd als een afronding van de wijk met ruimte voor fysieke groene verbindingen. Echter zijn de groene verbinding niet toegevoegd maar slechts een aftreksel van verharding, uitgeefbaar en bebouwd oppervlak. In figuur 1a / 1b is een analyse te zien tussen het contact met de bestaande wijk bij bestaand bestemmingsplan en voorgestelde bestemmingplanwijziging.

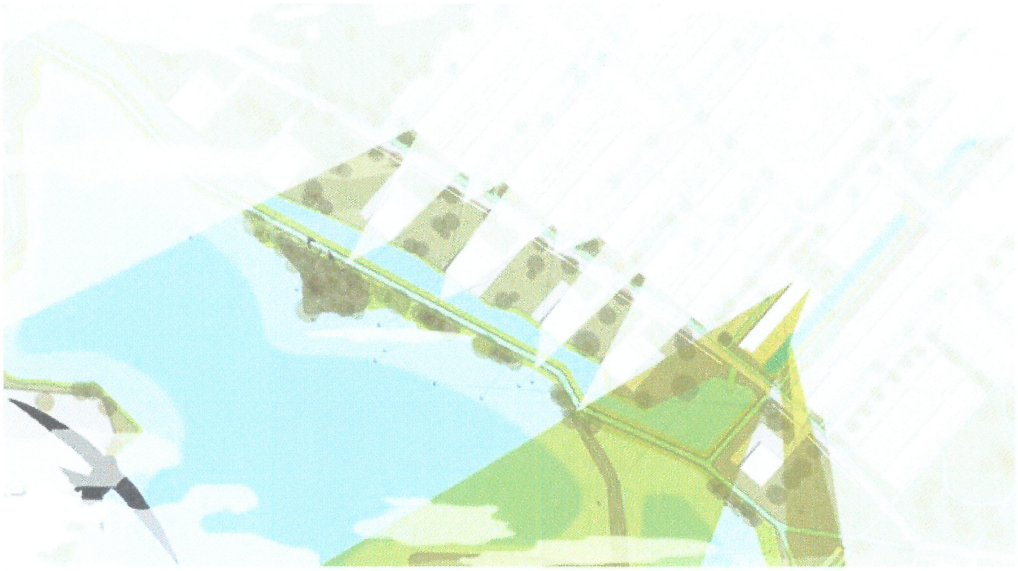

Figuur 1a. Zichtlijnen en contact met groen Bestaand bestemmingplan

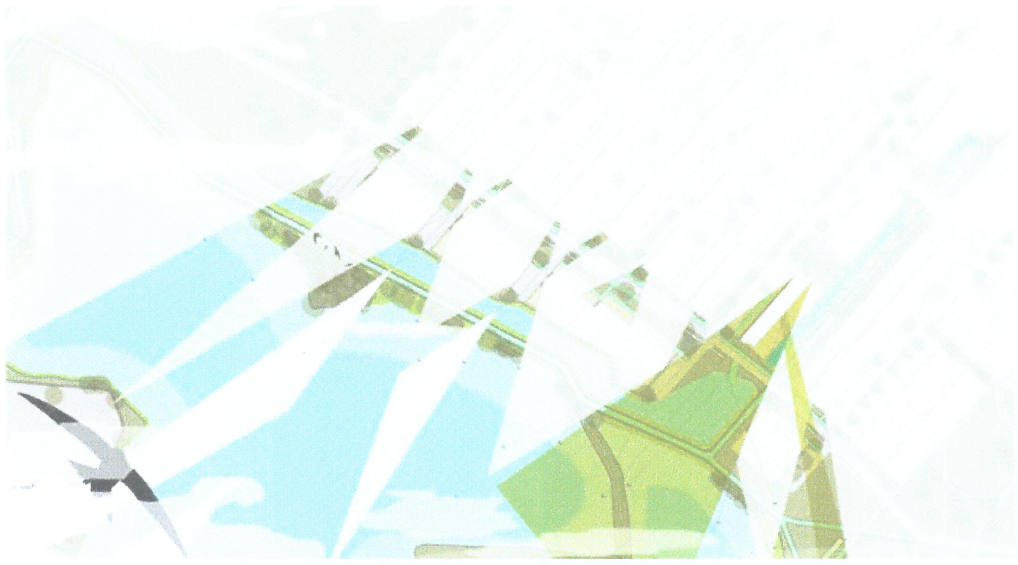

Figuur 1a. Voorgestelde bestemmingsplan wijziging.

Duidelijk is te zien dat het aantal zichtlijnen uit bestaande woningen significant verslechterd.

In Hoofdstuk 3.3 wordt de verschijningsvorm van het project als volgt omschreven *'Binnen het gebied zijn naast de eengezinswoningen in drie lagen ook nog eens twee blokken in vier lagen geprojecteerd. De hoeken worden hier geaccentueerd door drielaagse bebouwing, waardoor een interessant en afwisselden gevelbeeld kan ontstaan'*. Uit deze omschrijving blijkt dat de Gemeente Arnhem en ontwikkelende partijen

enkel kijken naar de muur van woningen die zij langs de Whemedreef voorstellen. Het maken van 4-laags woningen heeft geen enkele relatie met de reeds bestaande woningen. Sterker nog het maken van 4-laags woningen stuwt de muurvorming van het plan. De bestaande bewoners aan de oneven zijde van de Waterlelielaan hebben opentuinen met vlonders aan het water. Contractueel is vastgelegd dat de tuinen open erfafscheidingen moeten hebben. De ontwikkelende partij van deze woningen was Volkshuisvesting, dezelfde partij die betrokken is bij de Whemedreef . Het situeren van 3- en 4-laags woningen wordt door ons beschouwd als beroving van onze vrijheid en het gevolg van onverkoopbare woningen. Naast de woningen aan de Waterlelielaan geld dit ook voor de kopwoningen van de overige straten waar juist architectonisch gekozen is voor openzichtlijnen naar het Malburgs landschap. Als bewoners willen wij ons uitzicht behouden zoals gewaarborgd is het bestaande bestemmingsplan. Het is overduidelijk dat de Gemeente Arnhem de gedachte van de ontwikkelende partijen kopieert en dat de ambtenaar in functie niet zelfkritisch nadenkt om levensloopbestendige patiowoningen te bouwen of twee-driekappers in dezelfde prijscategorie. Als woning aantallen gehaald moeten worden zijn urban villa's meer voor de hand liggend.

Programma i.r.t. noodzaak maatschappelijke meerwaarde

In de bestemmingplanwijziging wordt een totaal ander woning programma voorgesteld. Dit programma zorgt voor een ruimtelijk een onwenselijke situatie door de muurvorming van de grondgebonden woningen. Er is geen enkele maatschappelijke meerwaarde om de bestemmingsplanwijziging door te voeren. De sociale appartementen zouden prima in het bestaande bestemmingsplan kunnen. Als deze vanuit maatschappelijk oogpunt nodig zijn dat kan er ook een bestemmingplanwijziging worden aangevraagd voor enkel de sociale appartementen. De overige woningen zitten in de categorie dure koop en voegen maatschappelijk niks extra toe dan het programma in het huidige bestemmingsplan. Dat de ontwikkelaar liever veel geld met grondgebonden woningen verdiend is voor ons als bestaande bewoners geen argument. Wil de ontwikkelaar toch verder dan zou deze met ons in gesprek moeten over een vruchtbaar plan voor beide partijen.

Met de verkoop van de bestaande en reeds gebouwde grondgebonden woningen is er namelijk al een gemêleerde wijk ontstaan met sociale huur, middelde huur, goedkope-, middel- en dure grondgebonden koopwoningen in wij vorm. Het ontbreekt in de wijk aan levensloopbestendige woningen, zo zijn er nergens in de buurt patiowoningen te vinden. Er is maatschappelijk dus geen noodzaak om meer van dezelfde type woningen toe te voegen. Als bewoners zien wij geen noodzaak om akkoord te gaan met de bestemmingsplan wijziging. Ook zorgt de plaatsing van de woningen, achterkanten naar de straat met omzoming van bomen, voor een sociaal onveilige en onwenselijke omgeving.

In hoofdstuk 3.2.1.2 staat*; ' Nederland krijgt in de toekomst te maken met twee belangrijke demografische ontwikkelingen die met elkaar samenhangen: vergrijzing en bevolkingskrimp. De regionale verschillen in bevolkingsopbouw zullen binnen Nederland groter worden.*

In Arnhem is voor de komende periode nog groei voorzien. De feitelijke realisatie van nieuwbouwwoningen in de komende jaren hangt af van de afzetkansen op de markt. Vanaf 2030 is de verwachting dat de groei zal afvlakken en mogelijk zal omslaan naar een daling van de bevolking in Arnhem. Nieuwbouwprogramma's zullen dan vooral bestaan uit vervangende nieuwbouw.

De woningbouwontwikkeling in het plangebied maakt onderdeel uit van het thema "Woonlandschappen - Malburgen Oost en West" en wordt expliciet genoemd als een te ontwikkelen woonbuurt. Dit bestemmingsplan voorziet in de stedenbouwkundige invulling van dit gebied'.

De maatschappelijke noodzaak is dus om veel passende woningen te bouwen. In Malburgen-Oost zijn voornamelijk grondgebonden rijwoningen te vinden en sociale huur appartementen. Het bestaande bestemmingsplan speelt met middel dure- en dure appartementen dus juist in op de noodzaak naar diversiteit in wooncategoriën. Grondgebonden middel dure en duren rijwoningen zijn er al.

Daarnaast wordt in hoofdstuk 3.3.1 de vier woonpeilers van Arnhem aangehaald; '*De onderstaande vier pijlers vormen de hoofddoelen van de Woonprincipes:*

1. *Duurzaam betaalbaar; hierbij zorgen we dat er voor elk inkomen voldoende passende sociale en betaalbare woningen beschikbaar zijn. Daarbij sturen we niet alleen op aantallen, maar streven we ook naar een goede prijskwaliteit en op de duurzaamheid van woningen in de nieuwbouw en in de bestaande woningvoorraad.*
2. *Levensloopgeschikt wonen; door meer levensloopgeschikte woningen aan de voorraad toe te voegen én bestaande woningen aan te passen of op te plussen, kunnen we mensen, gezond of beperkt, in verschillende levensfases van hun leven, een passende woonplek blijven bieden in Arnhem.*
3. *Aantrekkelijke woonstad; Arnhem heeft door zijn centrale ligging een bijzondere ruimtelijke en groene kwaliteit. Met de binnenstad, de Rijn en stadsparken in combinatie met wonen, leren, werken en verblijven maakt het de stad vitaler. Arnhem wil een aantrekkelijke woonstad zijn en blijven voor haar huidige inwoners, maar ook meer studenten en midden en hoge inkomens aan zich binden door het bieden van aantrekkelijke, levendige of bijzondere woonmilieus.*
4. *Wijken met identiteit; Elke wijk heeft zijn eigen herkenbare identiteit die recht doet aan de beleving van haar inwoners. Met deze variëteit wil de stad inzetten op een duurzame woon- en leefomgeving waar bewoners trots zijn op hun wijk, waar ze zich thuis en ook zelf verantwoordelijk voor voelen. Dat palet van eigen identiteit en karakters van wijken draagt bij aan de aantrekkingskracht van Arnhem als woonstad.*

Deze vier pijlers van de woonprincipes zijn onlosmakelijk verbonden aan het overkoepelde thema Duurzaamheid. Tezamen vormen ze de ruggengraat van de Arnhemse Woonprincipes 2025.'

3-4 laags Woningen zijn niet levensloopbestendig, urban villa's en patiowoningen wel. De identiteit van Malburgen is een tuin-stad met wonen in het groen. De voorgestelde rijwoningen uit het bestemmingsplan schermen groen en blauw juist af. De reden van de bestemmingsplanwijziging wordt weggezet onder: De marktvraag van woningen is anders. Echter is de vaag naar levensloopbestendige woningen groter dan de vraag naar dure rijwoningen in Malburgen-Oost.

Gezien de processen van afgelopen jaren en de tegenstrijdigheden in het ontwerpbestemmingsplan is voor ons als bewoners één groot raadsel waarom de Gemeente Arnhem deze bestemmingsplan wijziging voorstelt. Zowel de ruimtelijke kwaliteit als de programmatische noodzaak zitten niet in het voorgestelde plan en bestemmingsplan wijziging. Wij vragen ons af of de Gemeente Arnhem zichzelf wel serieus neemt met alle tegenstrijdigheden die de ambtenaren voorstellen tegenover het vastgestelde bestuurlijke beleid.

Duurzaamheid

In bijlage /b_NL.IMRO.0202.974-0201_9.pdf staat: *VERHARDING: zo min mogelijk De verharding die we toepassen is puur functioneel en zo minimaal mogelijk. Minder is volgens CROW en gemeentelijke normen niet mogelijk. Zo eist de gemeente bijvoorbeeld een minimale trottoirbreedte van 1.80m, dit is ook ons*

uitgangspunt. Naast de bijlage heeft Gemeente Arnhem aangegeven in haar Klimaatplan 2030 niet méér maar 10% minder verharding te willen. De Gemeente Arnhem pronkt nationaal en internationaal met haar ambities:

- https://www.nrc.nl/nieuws/2020/07/29/arnhem-minder-asfalt-meer-bomen-schaduwroutes-en-koelteplekken-a4007276
- https://www.stadindex.nl/arnhem/2565558-ondergelopen-straten-worden-definitief-verleden-tijd-in-arnhem
- https://www.theguardian.com/world/2020/jul/29/dutch-city-arnhem-redraws-layout-prepare-global-heating-effects
- https://globalshakers.com/cathelijne-bouwkamp-and-the-plan-to-protect-arnhem-from-global-heating/
-

Maar doet met dit plan het tegenovergestelde, we zijn benieuwd wat de pers en de wethouder daarvan vind. In onderstaande figuur 2a en 2b zijn de verschillen in verharding inzichtelijk gemaakt.

Figuur 2a. Verhard versus onverhard bestaand bestemmingplan

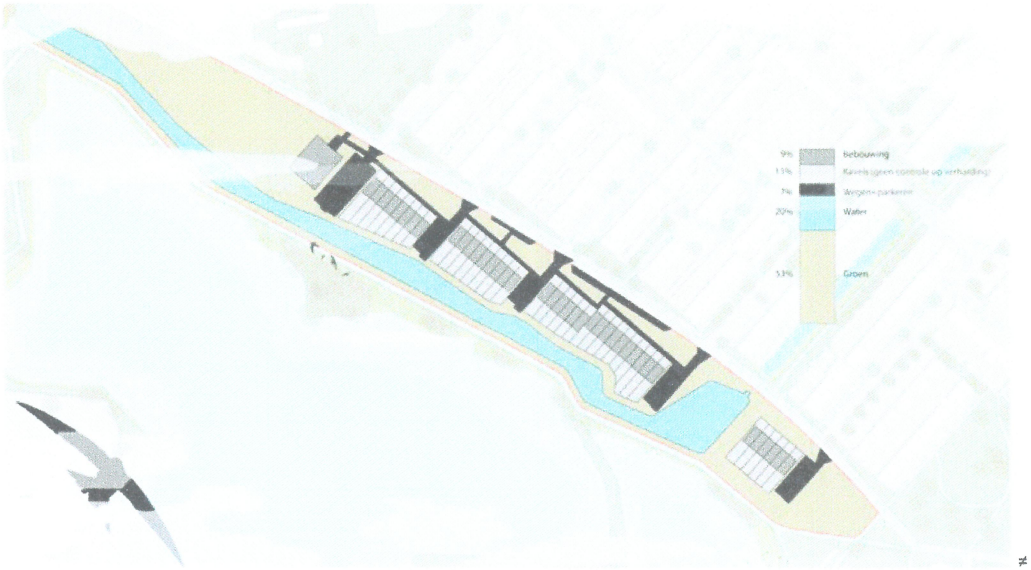

Figuur 2b. Voorgestelde bestemmingsplan wijziging.

Het nieuwe plan voegt significant meer verharding (2% meer bebouwing, 5% meer bestrating 3% meer potentieel verharde tuinen) toe dan bestaand bestemmingsplan tegenover veel minder woningen. Om beheer redenen worden duurzame bestatingsmaterialen niet toegepast. De verhouding verharding per ontwikkelbare woning gaat dus flink omhoog i.p.v. omlaag. Ook worden er geen duurzame parkeeroplossingen bedacht zoals in het bestaande bestemmingsplan wel gewaarborgd is. Daarnaast wordt het wateroppervlak flink vergroot, echter wijzen recente studies van onder andere TNO uit dat oppervlaktewater zonder schaduw meer hittestress met zich meebrengt. Meer water is dus best prima, als daarbij meer dan genoeg groen wordt toegevoegd en geen verharde parkeerkoffers, dat zou helemaal stroken met de Arnhemse beloftes.

Samenhang bestaande architectuur en ruimtelijke kwaliteit

Het bestaande vastgestelde bestemmingplan is als een contract met de Gemeente en haar bewoners over toekomstige planontwikkelingen. Het voorgestelde bestemmingsplan van de Gemeente Arnhem is in onze opzichten een verslechtering van de ruimtelijke- en woonkwaliteit. Daarnaast strookt, zoals boven genoemd, het plan niet met de (bestuurlijk) beloofde ambities van de Gemeente Arnhem. De Gemeente Arnhem vraagt met deze bestemmingplanwijziging de bewoners akkoord te gaan met minder groene kwaliteit, minder uitzicht en minder sociale veiligheid, wij als bewoners gaan hier logischerwijs niet mee akkoord. De voorgestelde bestemmingsplan wijziging is één grote stap achteruit in de Gemeentelijke (beloofde) ambities. Wij stelen voor dat de gemeente de voorgestelde punten aan het begin van de brief in het bestemmingsplan integreert voor een duurzaam plan geënt op Arnhemse woonpeilers.

Mocht de Gemeente toch verder willen gaan met het wijzigen van huidig bestemmingsplan op basis van het voorliggende stuk dan met het moet zich af vragen of het waard is om een proces aan te gaan voor 16 woningen (het aantal getekende woningen vanaf de kap van de Keurvorstlaan tot haar het Krabbescheerhof) gezinnen tegenover 24 ontevreden bestaande bewoners en gezinnen

Wij zien de opgenomen eisen en een constructief gesprek tegemoet.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

en alle ondergetekenden.

Wij zijn tegen de voorgestelde nieuwbouw langs de Whemedreef en steunen de zienswijze tegen de bestemmingsplanwijziging.

Naam: [redacted]

Adres:

Datum: 2/11/2020

Handtekening: [redacted]

Wij zijn tegen de voorgestelde nieuwbouw langs de Whemedreef en steunen de zienswijze tegen de bestemmingsplanwijziging.

Naam: [redacted]

Adres:

Datum: 2/11/220

Handtekening:

Wij zijn tegen de voorgestelde nieuwbouw langs de Whemedreef en steunen de zienswijze tegen de bestemmingsplanwijzigin[redacted]

Naam:

Adres:

Datum: 2-11-2020

Handtekening: [redacted]

Wij zijn tegen de voorgestelde nieuwbouw langs de Whemedreef en steunen de zienswijze tegen de bestemmingsplanwijziging.

Naam:

Adres:

Datum: 2-11-20

Handtekening:

Wij zijn tegen de voorgestelde nieuwbouw langs de Whemedreef en steunen de zienswijze tegen de bestemmingsplanwijziging.

Naam:

Adres:

Datum: 2-11-20

Handtekening:

Wij zijn tegen de voorgestelde nieuwbouw langs de Whemedreef en steunen de zienswijze tegen de bestemmingsplanwijziging.

Naam:

Adres:

Datum: 2/11/2020

Handtekening:

Wij zijn tegen de voorgestelde nieuwbouw langs de Whemedreef en steunen de zienswijze tegen de bestemmingsplanwijziging.

Naam:

Adres:

Datum:

Handtekening:

Wij zijn tegen de voorgestelde nieuwbouw langs de Whemedreef en steunen de zienswijze tegen de bestemmingsplanwijziging.

Naam:

Adres:

Datum: 02-11-2020

Handtekening:

Wij zijn tegen de voorgestelde nieuwbouw langs de Whemedreef en steunen de zienswijze tegen de bestemmingsplanwijziging.

Naam:

Adres:

Datum: 02-11-2020

Handtekening:

Wij zijn tegen de voorgestelde nieuwbouw langs de Whemedreef en steunen de zienswijze tegen de bestemmingsplanwijziging.

Naam: [redacted]

Adres:

Datum: 2-11-2020

Handtekening: [redacted]

Wij zijn tegen de voorgestelde nieuwbouw langs de Whemedreef en steunen de zienswijze tegen de bestemmingsplanwijziging.

Naam: [redacted]

Adres:

Datum: 2-11-2020

Handtekening: [redacted]

Wij zijn tegen de voorgestelde nieuwbouw langs de Whemedreef en steunen de zienswijze tegen de bestemmingsplanwijziging.

Naam: [redacted]

Adres:

Datum: 2/11/2020

Handtekening: [redacted]

Wij zijn tegen de voorgestelde nieuwbouw langs de Whemedreef en steunen de zienswijze tegen de bestemmingsplanwijziging.

Naam:

Adres:

Datum: 2-11-20

Handtekening:

Wij zijn tegen de voorgestelde nieuwbouw langs de Whemedreef en steunen de zienswijze tegen de bestemmingsplanwijziging.

Naam:

Adres:

Datum: 02-11-'20

Handtekening:

Wij zijn tegen de voorgestelde nieuwbouw langs de Whemedreef en steunen de zienswijze tegen de bestemmingsplanwijziging.

Naam:

Adres:

Datum: 2-11-20

Handtekenin

Wij zijn tegen de voorgestelde nieuwbouw langs de Whemedreef en steunen de zienswijze tegen de bestemmingsplanwijziging.

Naam:

Adres:

Datum: 04 - 11 - 20

Handtekening:

Wij zijn tegen de voorgestelde nieuwbouw langs de Whemedreef en steunen de zienswijze tegen de bestemmingsplanwijziging.

Naam:

Adres:

Datum: 2020.11.04

Handtekening:

Wij zijn tegen de voorgestelde nieuwbouw langs de Whemedreef en steunen de zienswijze tegen de bestemmingsplanwijziging.

Naam:

Adres:

Datum: 4-11-2020

Handtekening:

Wij zijn tegen de voorgestelde nieuwbouw langs de Whemedreef en steunen de zienswijze tegen de bestemmingsplanwijziging.

Naam [redacted]

Adres: [redacted]

Datum: 04-11-2020

Handtekening [redacted]

Wij zijn tegen de voorgestelde nieuwbouw langs de Whemedreef en steunen de zienswijze tegen de bestemmingsplanwijziging.

Naam: [redacted]

Adres: [redacted]

Datum: 04-11-2020.

Handtekening: [redacted]

Wij zijn tegen de voorgestelde nieuwbouw langs de Whemedreef en steunen de zienswijze tegen de bestemmingsplanwijziging.

Naam: [redacted]

Adres: [redacted]

Datum: 4-11-2020

Handtekening: [redacted]

Wij zijn tegen de voorgestelde nieuwbouw langs de Whemedreef en steunen de zienswijze tegen de bestemmingsplanwijziging.

Naam: [redacted]

Adres:

Datum: 04 NOV 2020

Handtekening: [redacted]

Wij zijn tegen de voorgestelde nieuwbouw langs de Whemedreef en steunen de zienswijze tegen de bestemmingsplanwijziging.

Naam: [redacted]

Adres:

Datum: 04 - 11 - 2020

Handtekening: [redacted]

Wij zijn tegen de voorgestelde nieuwbouw langs de Whemedreef en steunen de zienswijze tegen de bestemmingsplanwijziging.

Naam: [redacted]

Adres:

Datum: 4-11-20

Handtekening: [redacted]

2

2020-1019463E

Aan: Raad Gemeente Arnhem/ Zienswijze

Postbus 9029 Eusebiusbuitensingel 53

6800 EL Arnhem

Van: [redacted]

[redacted]

[redacted]

Arnhem, 11 november 2020

Onderwerp: Zienswijze bestemmingsplan 200201007

NL.IMRO.0202.974-0201 ontw. 22-9-2020

Goeden Dag,

Hiermee wil ik U mijn zienswijze aanreiken betreffende het hier boven genoemde bestemmingsplan.

Mijn zienswijze betreft de afwikkeling van het verkeer vanaf de nieuwe bouwlokatie De Whemedreef in het wijkgedeelte Malburgen-oost.

In het concept- ontwerp Hoofdstuk 2: Beschrijving van de bestaande situatie op bladzijde 9, wordt gesteld dat het plangebied via de wijk Immerloo, ontsloten wordt op de hoofdstructuur de Huissensestraat.

De ontsluiting loopt via de bestaande woonstraten, de Waterlelielaan (ook via de Pijlkruidstraat, niet genoemd in concept-ontwerp) of de Lisdoddelaan naar de Huissenstraat.

De Huissensestraat vormt met de Koppelstraat, de Sint Laurentiuslaan, het Sint Gangulpusplein en de Zeegsingel de belangrijkste ontsluiting van Malburgen- oost, richting de Nijmeegseweg (enz).

De verkeersbewegingen zullen in de Waterlelielaan en de Lisdoddelaan, zoals reeds is opgemerkt in het concept- ontwerp, toenemen. Over de Pijlkruidstraat wordt niets vermeld.

Verder is het verkeersaanbod op de Huissensestraat vaak een bron van ergenis omdat de afwikkeling naar de hoofdaders van b.v. de Nijmeegseweg te wensen overlaat.

De Huissensestraat is vaak duidelijk aan zijn grenzen en behoeft geen verdere toename van de verkeersdruk.

De Whemedreef.

De Whemedreef loopt vanaf de Eimersingel-oost naar het Immerlooplein/Fluitekruidstraat en wordt aan de beide einden van deze weg voor autoverkeer gesloten en gaat over in een fietspad.

Om de Huissenstraat niet verder te belasten met nog meer deelnemers met een motorvoertuig zou de Whemedreef geopend moeten worden aan de kant van het Immerlooplein/Fluitekruidstraat. Hiertoe zou het fietspad verbreed moeten worden naar de standaard wegbreedte van 4,20 meter en dat slechts met een lengte van ongeveer 67 meter.

Het voordeel is, dat de afwikkeling van gemotoriseerde verkeersdeelnemers in de Waterlelielaan en de Lisdoddelaan naar en vervolgens op de Huissensestraat niet gaat plaatsvinden of duidelijk een vermindering van het verkeersaanbod kan geven.

De bewoners aan de beide zijden van dit woongebied/straten zijn aldus gevrijwaard van gevaar en geluid.

Terugkomend naar het door mij voorgestelde aansluitpunt Immerlooplein/Fluitekruidstraat kan de verdere verkeersafwikkeling over de Zeegsingel plaatsvinden.

De Zeegsingel heeft aan een zijde een invulling met groen (plantsoen) en een waterpartij en aan de andere zijde is de zijgevel van de woningen van de Fluitekruidstraat tot aan de Sint Laurentiuslaan met vrijwel overal afsluiting van de achterliggende tuinen met heggen.

Volop openheid naar alle zijden en is niemand tot last.

In het jongste verleden heeft er geregeld autoverkeer op het punt Immerlooplein/Fluitekruidstraat plaatsgevonden, aangezien er voldoende ruimte over was naast de afsluitpaal.

Hiertoe was de noodzakelijkheid duidelijk aangetoond en ook in gesprekken met bewoners uit de direkte omgeving was te horen dat het fietspad vervangen zou moeten worden door een inrichting voor motorvoertuigen.

Verder biedt het verdere kruispunt Koppelstraat en Zeegsingel zich aan om in alle richtingen de geplande rijroute van verkeersdeelnemers af te wikkelen.

Ook in de nabijheid van het kruispunt Koppelstraat/Zeegsingel is een bushalte in beide rijrichtingen aanwezig. Buslijn 2 en 4 en 11.

In het concept heb ik niet kunnen vaststellen dat er andere mogelijkheden van de verkeersafwikkeling zijn genoemd noch onderzocht.

Naar mijn mening is het niet aanvaardbaar dat een wijkdeel deels "dichtgetimmerd" wordt en dit vraagt dan ook om een ombuiging van het verkeersplan, dat geen belasting mag

vormen voor overige bewoners.

Ik verzoek U om Uw beoordeling van mijn zienswijze en ben gaarne bereid om op de geschilderde lokatie een uitleg te geven.

Hoogachtend,

3

INGEKOMEN 12 NOV. 2020

[redacted]

2020-10195266

De Gemeenteraad van Arnhem
Postbus 9029
6800 EL Arnhem

Arnhem, 11 november 2020

Betreft: zienswijze ontwerpbestemmingsplan 'Whemedreef' +m.e.r.-beoordelingsbesluit.

Geachte leden van de gemeenteraad van Arnhem,

Nadat het oorspronkelijke plan uit 2011 onuitvoerbaar bleek te zijn, zijn er diverse varianten aan de wijk voorgelegd waarbij ik met huidige plan wat nu voorligt -op een belangrijk punt na- het meest content mee ben.

Voor mij is het belangrijkste twistpunt dat er weer meer sociale huurappartementen aan de wijk Malburgen Oost worden toegevoegd terwijl in de onmiddellijke omgeving van dit bestemmingsplangebied er al een overmaat aan sociale huurwoningen en appartementen aanwezig is. Vandaar dat ik u wil verzoeken of u er voor wil gaan zorgen dat in dit bestemmingsplangebied de toevoeging van nog meer sociale huurappartementen onmogelijk wordt gemaakt.
Naar mijn mening zou het beter zijn dit blok van 21 sociale huur appartementen om te zetten naar (sociale en of nog wat duurdere) koop appartementen waar op dit moment veel behoefte aan is.

Over de verdere uitvoering van het stedenbouwkundig plan in bijlage 1 ben ik wel tevreden daar de planontwikkelaar geluisterd heeft naar de wens van bewoners van de wijk om er nog een extra bouwlaag mogelijk te maken (van 3 naar 4 bouwlagen) zodat een nog duurder koopsegment aan de wijk Malburgen Oost kan worden toegevoegd.

Ook is bij de planontwikkeling voldaan aan de wens van bewoners om van het groen gemeentegroen te maken en het niet te laten doorsnijden met parkeer opritten wat in eerdere planversies wel bedacht was.

In hetgeen staat in bijlage 9 Duurzaamheid, natuurinclusiviteit en klimaat kan ik mij wel redelijk in vinden al zal er nog nader naar de situering van de nieuwe bomen gekeken moeten worden en naar de toevoeging van andere en meer vogelaantrekkende boomsoorten gelet op hetgeen in bijlage 10 staat bij 11-12-19 1e vetgedrukte stukje tekst.

En als u het college ook zou willen opdragen bij de verdere planontwikkeling de nieuwe bomen aan te laten planten door/in opdracht van de gemeente Arnhem zelf en het beheer van de groenzones direct in beheer van de gemeente Arnhem zelf te nemen, zou het helemaal mooi zijn, want anders kan het weer -zoals elders in de wijk Malburgen Oost vele voorbeelden van te zien zijn- een jarenlange narigheid worden met ieder jaar steeds maar weer doodgaande jonge aanplant die ieder jaar door de projectontwikkelaar aan zijn lot wordt overgelaten inclusief andere onverzorgde begroeiing en zolang het niet in orde is wil de gemeente Arnhem deze groenzones dan niet overnemen en in eigen beheer nemen.

Hoogachtend,

[redacted]

12 NOV. 2020

De Gemeenteraad van Arnhem
Postbus 9029
6800 EL Arnhem

Afgiftebewijs

Gemeente Arnhem

Naam: [redacted]

Adres:

Woonplaats:

Afgegeven documenten:

Datum van afgifte: 1/5, 46

Document/kenmerk: [redacted]

In ontvangst genomen door:

Handtekening baliemedewerker:

In ontvangst genomen door DIV/Naam en paraaf:

Datum en tijd in ontvangstname: 13/11/2020

Arnhem GEMEENTE

4

Aan de gemeenteraad van Arnhem

Postbus 9029

6800 EL ARNHEM

Van: bewoners uit de overleggroep Ontwikkelingsplan Malburgen Oost-Zuid

Onderwerp: zienswijze betreffende het ontwerpbestemmingsplan Whemedreef

Geachte leden van de gemeenteraad Arnhem,

Eind jaren 90 is gestart met het Ontwikkelingsplan Malburgen. Gedurende twee decennia is er op de Malburgse Manier, door de gemeente Arnhem, corporatie Volkshuisvesting en bewonersgroepen samengewerkt aan de ontwikkeling van Malburgen. Dit heeft tot fantastische resultaten geleid. Malburgen is in allerlei opzichten "gegroeid". Ook de leefbaarheidscijfers tonen dit aan.

Het Ontwikkelingsplan kende een bepaalde route. Er werd gestart in Malburgen-West, waarna er veel werd gedaan Malburgen Oost-Noord. De wijk Stadseiland is een prachtig voorbeeld. In Malburgen Oost-Zuid moesten nog relatief veel projecten worden gerealiseerd. Als kers op de taart komen er geweldige woningen langs de Whemedreef. Daarvoor moet nu het bestemmingsplan worden gewijzigd.

De bewoners van de overleggroep Malburgen Oost-Zuid vragen u de bouw van dit, voor de wijk geweldige plan, mogelijk te maken en het bestemmingsplan aan te passen. Het plan is volledig op de Malburgse Manier tot stand gekomen. Bewoners, corporatie en gemeente hebben samen om tafel gezeten. Bewoners hebben zelfs deel genomen aan de architectenselectie. We zijn trots op wat er tot stand is gekomen.

In Malburgen Oost-Zuid wonen relatief veel mensen met een uitkering. Een van de doelstellingen uit het Ontwikkelingsplan Malburgen is de wijk meer in balans te brengen door woningen te bouwen in het duurdere segment. Daar voldoet dit plan aan en daarom is het van levensbelang voor dit wijkdeel. De magische mix van verschillende bewonersgroepen heeft de afgelopen jaren zijn nut in Malburgen meer dan bewezen.

Ook is er in het voor liggende plan goed en voldoende nagedacht over het behoud van groen. Het plan voorziet, vooral aan de achterzijde van de woningen, voor een geweldig groen aangezicht en andere wijkbewoners blijven de mogelijkheid houden om langs de plas te lopen en van de natuur te genieten.

Daarnaast vinden de bewoners van de Overleggroep Malburgen Oost-Zuid het heel erg verstandig dat er is afgeweken van het oorspronkelijke plan met 7 appartementencomplexen. Dit plan was en is financieel niet haalbaar en sluit de wijk bij lange na niet zo mooi af als de grondgebonden woningen en het appartementencomplex waarvan nu het plan is dat ze gebouwd gaan worden.

Ook navraag bij een aanzienlijk aantal mensen dat in de buurt van het plangebied woont, leerde de bewoners van de Overleggroep Oost-Zuid dat er geen draagvlak is voor de bouw van de zeven appartementencomplexen. De bevraagde bewoners hebben unaniem de voorkeur voor het plan zoals dat nu voor u ligt.

De overleggroep Malburgen Oost-Zuid bestaat uit een tiental bewoners die samen met de medewerkers van de gemeente Arnhem en corporatie Volkshuisvesting vorm geven aan het Ontwikkelingsplan Malburgen. De bewoners uit deze groep wonen allemaal in dit wijkdeel en spreken hun buurtbewoners aan over de voorliggende plannen. Dat is ook in dit geval gebeurd. Zij kunnen veel bewoners bereiken maar uiteraard niet allemaal.

Natuurlijk willen wij graag onze zienswijze mondeling toelichten in uw gemeenteraad. Mocht deze zienswijze nog vragen bij u oproepen dan zijn wij altijd bereid deze te beantwoorden.

Tot slot willen wij u er beleefd op wijzen dat de Overleggroep Oost-Zuid al bijna 15 jaar bezig is met zich hard te maken voor een nieuwe gymzaal en buurtcentrum grenzend aan het plan Whemedreef. (Terrein Hobbit en gymzaal Mozaïekschool). We willen de gemeenteraad vragen om geld beschikbaar te stellen voor het prachtige plan dat hiervoor is ontworpen. Dit wijkdeel heeft deze impuls echt meer dan hard nodig.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Namens de bewoners uit de overleggroep Malburgen Oost-Zuid,

[redacted] (bewoners lid Overleggroep Oost-Zuid)

en

[redacted] (bewonersondersteuner Ontwikkelingsplan Malburgen)

5

INGEKOMEN 11 NOV. 2020

Vitens
LAAT WATER VOOR JE WERKEN

2020-10193888

Aan de Gemeenteraad van Arnhem
Postbus 9029
6800 EL ARNHEM

Behandeld door	[redacted]	Datum	9 november 2020
Doorkiesnummer	[redacted]	Email	[redacted]@vitens.nl
Ons kenmerk	2020/054 AM-OM/[redacted]	Uw kenmerk	
Onderwerp	Zienswijze ontwerpbestemmingsplan Whemedreef		

Geachte Gemeenteraad,

We hebben kennis genomen van het ontwerpbestemmingsplan Whemedreef. Graag willen we middels een zienswijze op het ontwerpplan reageren. Het plan voorziet in een gewijzigd woningbouwproject aan de noordelijke oever van de Whemeplas met 1 appartementen-gebouw met 21 woningen en 39 grondgebonden woningen.

De locatie is gelegen in grondwaterbeschermingsgebied en een koude- en warmteopslag vrije zone en een boringsvrije zone alsmede intrekgebied. In de toelichting van het plan stelt u dat het plan ten opzichte van het vigerend plan geen verslechtering betekent voor het onderdeel water. Daarbij wordt ook geadviseerd om kruipruimteloos te bouwen zodat de ontwateringsdiepte kan worden beperkt.

Wij vinden het belangrijk dat bij bestemmingsplannen de bescherming van drinkwater-belangen goed wordt geborgd. We willen u dan ook verzoeken om kruipruimteloos bouwen als randvoorwaarde te stellen in de toelichting en in de planregels. Daarnaast vragen wij u om naast de algemene aanduiding grondwaterbeschermingsgebied ook de koude- en warmteopslag vrije zone, de boringsvrije zone en het intrekgebied zowel op de verbeelding als in de planregels op te nemen met verwijzing daarbij naar de provinciale omgevings-verordening. In de bijlage vindt u een voorbeeld tekst hiertoe.

Wij hopen onze zienswijze hiermee helder te hebben toegelicht en wensen u succes met de verdere besluitvorming.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]
Omgevingsmanager

Oude Veerweg 1, 8019 BE Zwolle. Postbus 1205, 8001 BE Zwolle
T 088-884 88 88 **F** 088-884 67 99 **KvK** Zwolle 050.69.581

www.vitens.nl

BIJLAGE 1: Aanvullend tekstvoorstel milieuzone beschermingsgebied grondwater

Artikel xxx – milieuzone – beschermingsgebied grondwater

De gronden ter plaatse van de aanduiding 'milieuzone – beschermingsgebied grondwater' zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor de bescherming van de kwaliteit van het grondwater ten behoeve van de drinkwatervoorziening. Hier gelden vanwege het ter plaatse aanwezige grondwaterbeschermingsgebied, de boringsvrije zone, de koude- en warmteopslag vrije zone en het intrekgebied, naast de regels van dit plan, de regels die zijn opgenomen in de Omgevingsverordening Gelderland.

Vitens
LAAT WATER VOOR JE WERKEN

Postbus 1205, 8001 BE Zwolle

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas
postnl

[redacted]

INGEKOMEN 11 NOV. 2020

Z14CC #X900X0X#00#0000#

Datum:
Arnhem 18 maart 2021

Onderwerp:

Schriftelijk betoog tegen het raadsvoorstel 'Vaststelling bestemmingsplan Whemedreef' 24 maart 2021

Beste voorzitter, beste raadsleden.

Fijn om als bewoner eindelijk eens te mogen spreken over de langverwachte ontwikkelingen aan de Whemedreef. Een plek met een fungerend bestemmingsplan waarin de waarden en ambities van hedendaagse planontwikkelingen goed in behartigd worden. Woningen in het openbaar groen met duurzame parkeeroplossingen. De bouwobjecten beëindigen de wijk Immerloo I en betrekken met een ingenieus spel van massa en ruimte de bestaande rijwoningen bij de plas. Het ruimtelijke spel vertaalt zich in zichtlijnen en routes vanuit openbaar en privé gebied die langs torens en groene plekken van koelte de plas benaderen. Resultaat van een harmonieuze ontwikkeling die uw ambtenaren, woningbouwvereniging Volkshuisvesting en het zelf benoemde groepje 'Bewonersgroep groep Malburgen Oost' (lees 3 bewoners) teniet willen doen met een alom desastreuze ontwikkeling die enkel goed is voor het vullen van zakken door maximalisering van uitgeefbare grond en op geen enkele wijze aanhaakt bij de duurzame ambities van de gemeente Arnhem, de morfologie van de wijk en de intentie voor een inclusieve gezonde wijkaanpak.

U leest het goed, een ontwikkeling die in het geheel niet wordt gedragen door de direct aanwonenden, zij die grotendeels het gevolg van uw besluit zullen ondervinden! Uw ambtenaren en de woningbouwvereniging hebben ervoor gekozen om willens en wetens kritiek van direct omwonenden te negeren. Gedurende een periode van twee jaar, waar omwonenden meerdere malen geprobeerd hebben om in gesprek te komen, heeft Volkshuisvesting gekozen om enkel met de bewonersgroep Malburgen Oost te communiceren en een participatiefictie op te zetten om het voorliggende plan er doorheen te drukken. De eigen agenda en het negeren van zij die daadwerkelijk het gevolg van de besluiten mede ondervinden, heeft een plan opgeleverd dat grof afwijkt van het plan 'Het Nieuwe Zuid' en de leef kwaliteit van direct aanwonende bewoners fors beperkt. Als het de bedoeling is om bewoners te bevestigen in hun woede en achterdocht tav de gemeente dan is dat u volledig gelukt!

U zult zich afvragen waarom deze zaken niet in de zienswijzenota zijn vermeld? Dat heeft m.i. er mee te maken dat uw ambtenaren onder de hoede van de wethouder de participatie in Arnhem volledig aan hun laars lappen. Het heeft de schijn van een regentesk bewind waarin de democratische inbreng van bewoners zoveel mogelijk weggepoetst wordt om belangen van ontwikkelaars te behartigen. Ook in de zienswijzenota worden alle kritische geluiden weggelaten en enkel geluisterd naar de 'bewonersgroep Malburgen Oost' (bestaande uit 3 personen) die geen enkele binding met omwonenden van het project heeft. Want feit is dat

de 24 indieners van een reactie omwonenden zijn en zich niet vertegenwoordigd voelen! 4 laags woningen is niet op verzoek van deze bewoners! Ook vinden zij dat het woongenot wel degelijk wordt aangetast doordat in 'het groen' geparkeerd gaat worden. Verder verdwijnt het uitzicht volledig . De gemeente schetst een keuze van 'of/of', terwijl middenwegen mogelijk zijn. Doordat inbreng van omwonenden wordt weggepoetst lijkt dat de gemeente zijn eigen plan wil doordrukken. Blijkbaar is aan inspraak niet zo'n behoefte!

Wat willen wij als direct aanwonenden zien in de plannen: hoofdzakelijk een inclusieve woonwijk! Een plek voor dure maar ook goedkope koopwoningen, een plek voor levensloopbestendige woningen, woningtypes die er nog niet zijn in Immerloo I, bijv. patiowoningen, urban villa's, laagbouw appartementen, een plek voor iedereen waar tussen bebouwing nog ruimte is voor kinderen en jongeren om te spelen en rond te hangen en waar biodiversiteit haar bestaan behoud in de oorspronkelijke ondergrond. Dit betekent een gedifferentieerder woningaanbod met méér dan 60 woningen. Wilt u de woningopgaaf vervullen voor iedereen zoals het rijk eist, of enkel de rijken bedienen?

Voor ons als bewoners is het volgende belangrijk:

- Geen 4 laags rijbebouwing vanaf de kop van de Keurvorstlaan, Waterlelielaan tot voorbij het Krabbescheerhof.
- Geen rijtjeswoningen maar levensloopbestendige patiowoningen, twee-onder-een-kappers of urban villa's aan de Whemedreef vanaf de kop van de Keurvorstlaan, Waterlelielaan tot voorbij het Krabbescheerhof.
- Precies dezelfde zichtlijnen vanuit de bestaande bebouwing met behoud van uitzicht dat het huidige bestemmingsplan waarborgt.
- Geen blik(auto's) in het zicht op de Whemedreef vanaf de kop van de Keurvorstlaan, Waterlelielaan tot voorbij het Krabbescheerhof.
- Een groen aanzicht door het jaar heen, dus geen treurig beeld zodra de herfst en winter intreden.

Voor het ontwerp bestemmingsplan betekent dat de volgende aanpassingen:

- De verkeersbestemming verdwijnt: parkeren wordt opgelost in de woningen of op eigen terrein, volledig afgeschermd met groen en onder pergola's.
- Woonbestemming maximaal dezelfde oppervlakte als in het huidig bestemmingsplan. Niet meer woonbestemming en minder groen!
- Woonbestemming niet aan-een-geschakeld meer verdeeld in breedtes van max 16 meter.
- Maximale bouwhoogtes en accenten van 9 meter.

Alternatief is het bestemmingplan niet te wijzigen en betaalbare urban villa's en appartementen binnen huidig bestemmingplan te bouwen. Zodanig dat er nog groene ruime overblijft.

Het draagvlak tegen de plannen van hen die de gevolgen ondervinden is groter dan van hen die geen gevolgen ondervinden. De tot nu toe gedemonstreerde onkunde eindigt volgens de

bestemmingsplanwijziging in een 13m hoge muur, de muur van ‘Malburgen’, met enkel verharde gaten gevuld met auto’s waarmee de wijk afgesloten wordt van de omgeving en het uitzicht. Geen kers op de taart zoals de bewonersgroep Malburgen Oost stelt, maar een rotte appel voor de directe omgeving.

Naast dit betoog stuur ik u de volgende bijlagen toe:

Bijlage 1 - Werkelijke gang van burgerparticipatie,
Bijlage 2 - Ruimtelijke analyse tussen bestaand en voorgesteld bestemmingsplan
Bijlage 3 – Ingediende zienswijze.

Wij ontmoeten elkaar, en ik kijk er naar uit, op woensdag avond 24 maart.

Met vriendelijke groet,

Wander Hendriks

Bijlage 1 – Werkelijke gang van burgerparticipatie

Arnhem, 28 februari 2021

Acties die direct aanwonenden ondernomen hebben om aan te mogen haken bij de burgerparticipatie. Genegeerd door uw ambtenaren en woningbouwvereniging Volkshuisvesting .

- Op 13 februari 2018 worden direct omwonenden uitgenodigd voor een werkgroep overleg op 21 februari. In dezelfde uitnodiging word aangegeven dat ' Zodra de bestemmingsplanprocedure start, heeft u, na publicatie, gelegenheid om een zienswijze in te dienen.'
- Op 21 februari 2018 zijn bewoners van de Waterlelielaan XXX en XXX bij de werkgroep. Met 150 handtekeningen hebben zij aan XXX laten weten tegen de plannen te zijn die destijds op tafel lagen. Er is mede feedback gegeven over hoe de woontorens ontwikkeld zouden moeten worden. Ook is aangegeven dat de direct omwonenden mee willen denken over de verdere planontwikkeling. Een uitnodiging voor verder overleg is tot op de dag van vandaag er niet geweest!
- Medio 2019 wordt er door Volkshuisvesting en de ontwikkelaars een nieuwe ontwerp uitvraag gedaan voor ontwerpbureaus om een nieuw plan te maken. Eind 2019 wordt Opzoom Architecten gekozen tot winnaar van de uitvraag. Dit volledig nieuwe plan is nooit onder aandacht gebracht bij de bewoners en er is nooit gepeild of dit een plan is waar direct aanwonenden zich grotendeels in konden vinden.
- Pas in juni 2020 wordt er door Koopmans BV. een brief naar bewoners gestuurd, met de informatie dat het plan rond is. Naar aanleiding van deze brief van Koopmans heb ik namens de bewoners een gesprek gevraagd dat op 28-08-2020 heeft plaatsgevonden met Koopmans BV. , Opzoom Architecten en mijzelf. Gedurende dit gesprek zijn er beloftes gedaan over het opschuiven van woningen en het toesturen van de contact gegevens van de bewonersgroep Malburgen Oost.
- Als 4 weken later geen bericht is ontvangen met de afspraken op papier en de stand van zaken stuur ik namens de omliggende bewoners als laatste wanhoopsschreeuw onze ergernis op naar de wethouder en de raad.
- Een dag later volgt een boze intimiderende mail van Koopmans BV. Dat wij als bewoners niet 'netjes' handelen. Telefonisch wordt vervolgens uitgelegd dat Koopmans geen contact meer wil met bewoners.
- Vervolgens wordt de zienswijze, waaronder wij als bewoners als enigen echte handtekeningen zetten, op alle vlakken genegeerd en een participatiefictie opgetuigd om deze te ontkrachten. Verder worden kritische vragen genegeerd en zijn alle antwoorden te herleiden naar beloften naar de ontwikkelaar omtrent exploitatie kosten.

Bijlage 2
Ruimtelijke analyse tussen bestaand en voorgesteld bestemmingsplan

Bestemmingsplannen

Volgens huidig bestemmingsplan

Plek voor iedereen met diversiteit aan woning prijzen en groen

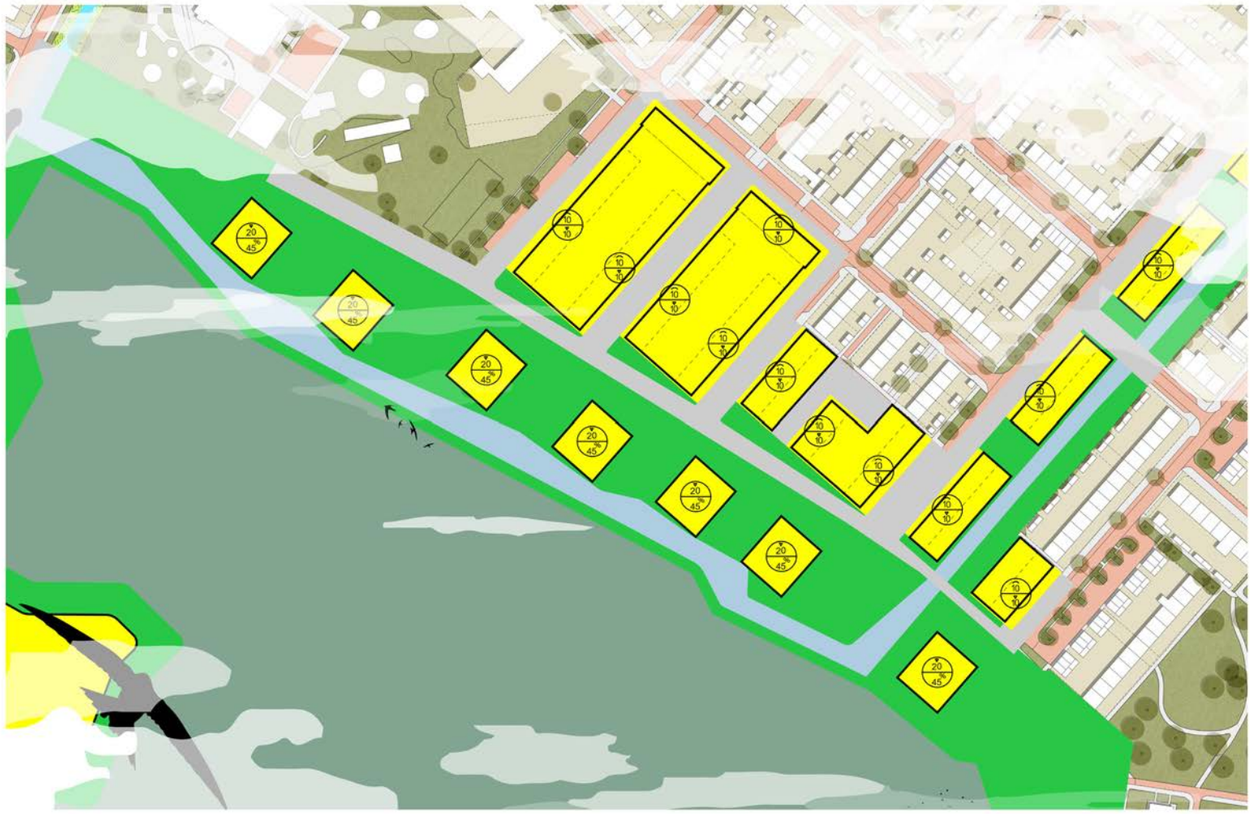

In het huidige bestemmingplan worden torens /urban villa's in een landschap ontwikkeld. Het landschap werkt hier als een soort printplaat waar tussen de bebouwing meer dan voldoende ruimte is voor een diversiteit aan groen met ecologie die reeds aanwezig is.
Door voldoende groen tussen bouwvlakken te situeren is gevel begroeiing en retentie een natuurlijk gevolg van eventuele ontwikkeling.

Ontwikkelingsmogelijkheden:
7 gebouwen, 6 bouwlagen + halfverdiept parkeren = ca 168 appartementen
Sociaal, dure koop, tot goedkope koop

Voorstel de bestemmingsplan wijziging

Plek voor de Elite en Volkshuisvesting met minimale groenvoorziening

In de voorgestelde bestemmingsplan wijziging worden rijwoningen met privé tuinen, parkeren en benodigde in de groenzone ingepast. In het bestemmingplan is duidelijk zichtbaar dat de groene ondergrond verdwijnt. Hierdoor ontstaat ook meer verharding. Architectonisch worden gevels wel groen aangekleed, maar hiervoor wordt eerst alle groene en ecologische kwaliteit vernietigt.

Ontwikkeling:
21 appartementen en 39 grond gebonden woningen
Sociaal en dure koop

Landschappelijk en natuurinclusief ontwerp

Volgens huidig bestemmingsplan

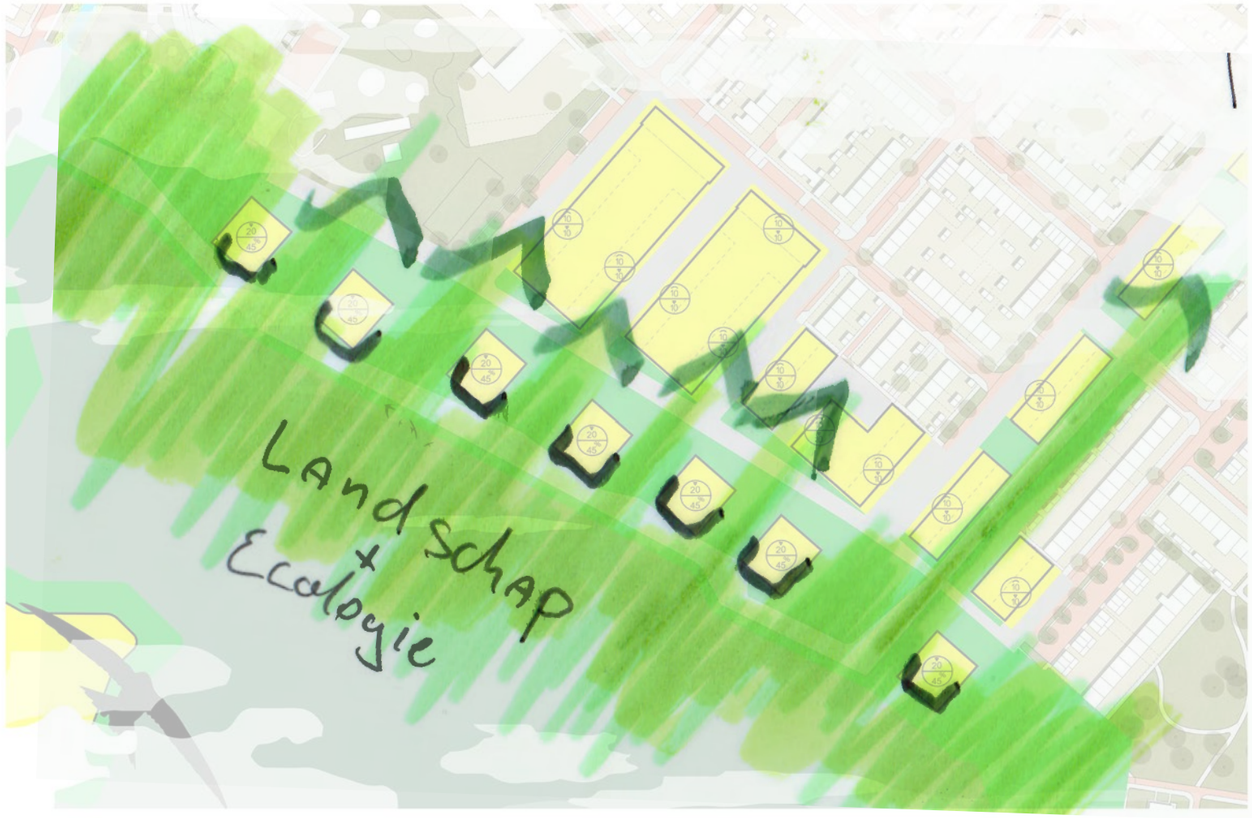

Een landschappelijk ecologisch netwerk van hoogwaardig groen met biodiversiteit rijkt met haar groene vingers door het plangebied de wijk in. Bewoners profiteren van een groen aanzicht en een gezonde leefomgeving.

Voorstel de bestemmingsplan wijziging

Het waardevolle landschap wordt afgebroken door een langgerekte muur van baksteen en verharde parkeer koffers. Biodiversiteit sterft grotendeels af en een ongezondere leefomgeving ontstaat.

Woning diversiteit

Volgens huidig bestemmingsplan

Diverse bouwvelden met een uiteenlopende mogelijkheid van typologieën. Patiowoningen, laagbouw appartementen, grondgebonden woningen, torens en urban villa’s.

Voorstel de bestemmingsplan wijziging

Een enkel appartementenblok en een doorzetting van een eentonige typologie van rijwoningen waar veel van terug te vinden zijn in de omgeving.

Robuuste groenplekken voor ontmoeten, gezonheid en ecologie

Volgens huidig bestemmingsplan

Aaneenschakeling van groene ruimtes tussen een veelzijdigheid in woondifferentiatie creëert kansen voor sociaal veilige ontmoetingsplekken, veilige speelplekken voor kinderen en een broedplaats aan biodiversiteit.

Voorstel de bestemmingsplan wijziging

Waardevol groen wordt ingewisseld voor verharding en gras met alleenstaande bomen. Een vernietiging van de waardevolle biodiverse ondergrond, een gat in het ecologisch systeem met geen ruimte voor sociale activiteiten. Een neergang van de fysieke en mentale gezondheid.

Morfologie van de openbare ruimte

Volgens huidig bestemmingsplan

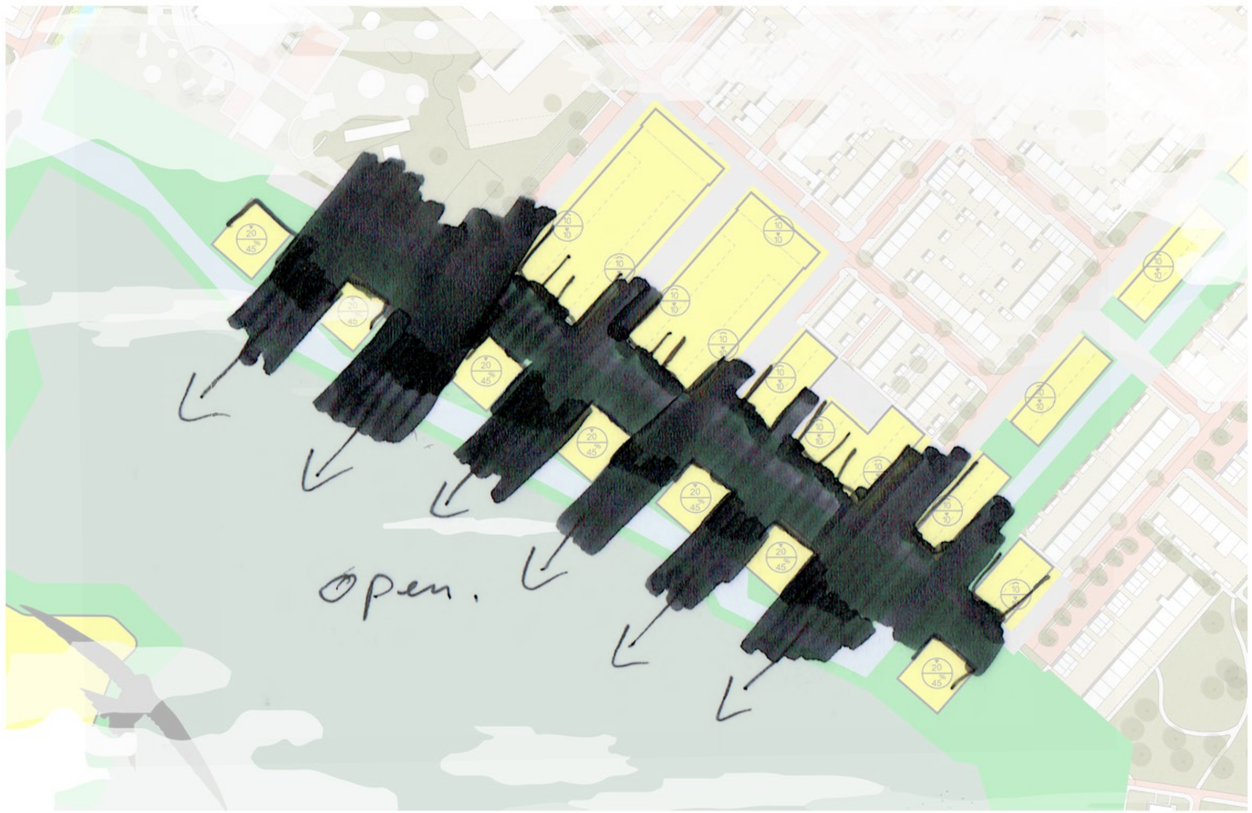

Het open stedenbouwkundig massa- ruimtemodel creëert ruimte voor openbare plekken aan het water voor de hele wijk. De zichtlijnen zijn goed voor de geestelijke gesteldheid en het betrekt het ontwikkelgebied fysiek bij de wijk en het water.

Voorstel de bestemmingsplan wijziging

De muur van Malburgen scheidt het groen van de bestaande bewoners en breekt de wijk in tweeën. De elite klas aan het water de rest van het volk achter een muur van steen.

Verhard versus onverhard

De bestemmingsplan wijziging brengt een ontwikkeling met **minder woningen** dan oorspronkelijk beoogt, maar wel **meer** verharding.

Volgens huidig bestemmingsplan

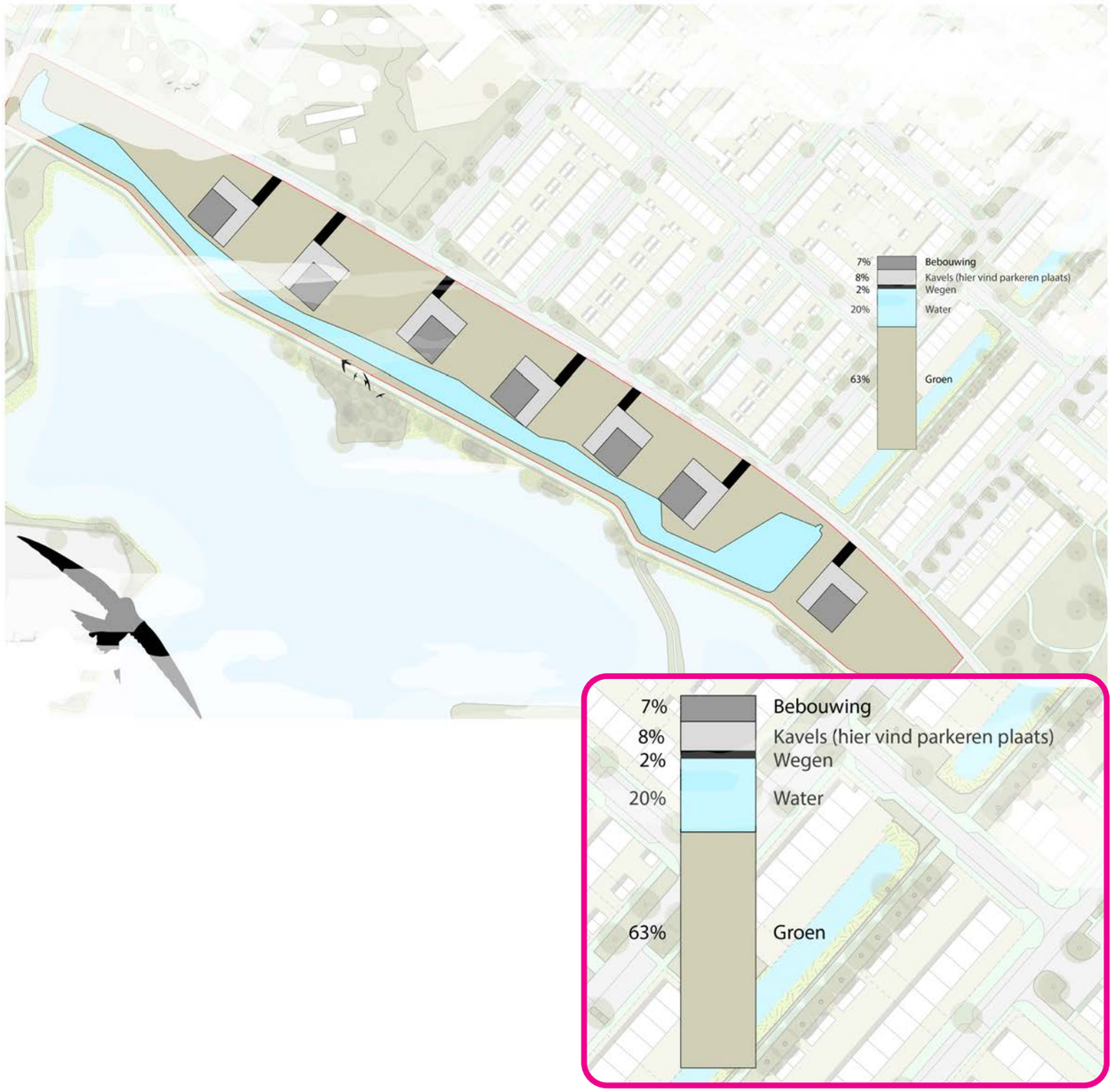

Voorstel de bestemmingsplan wijziging

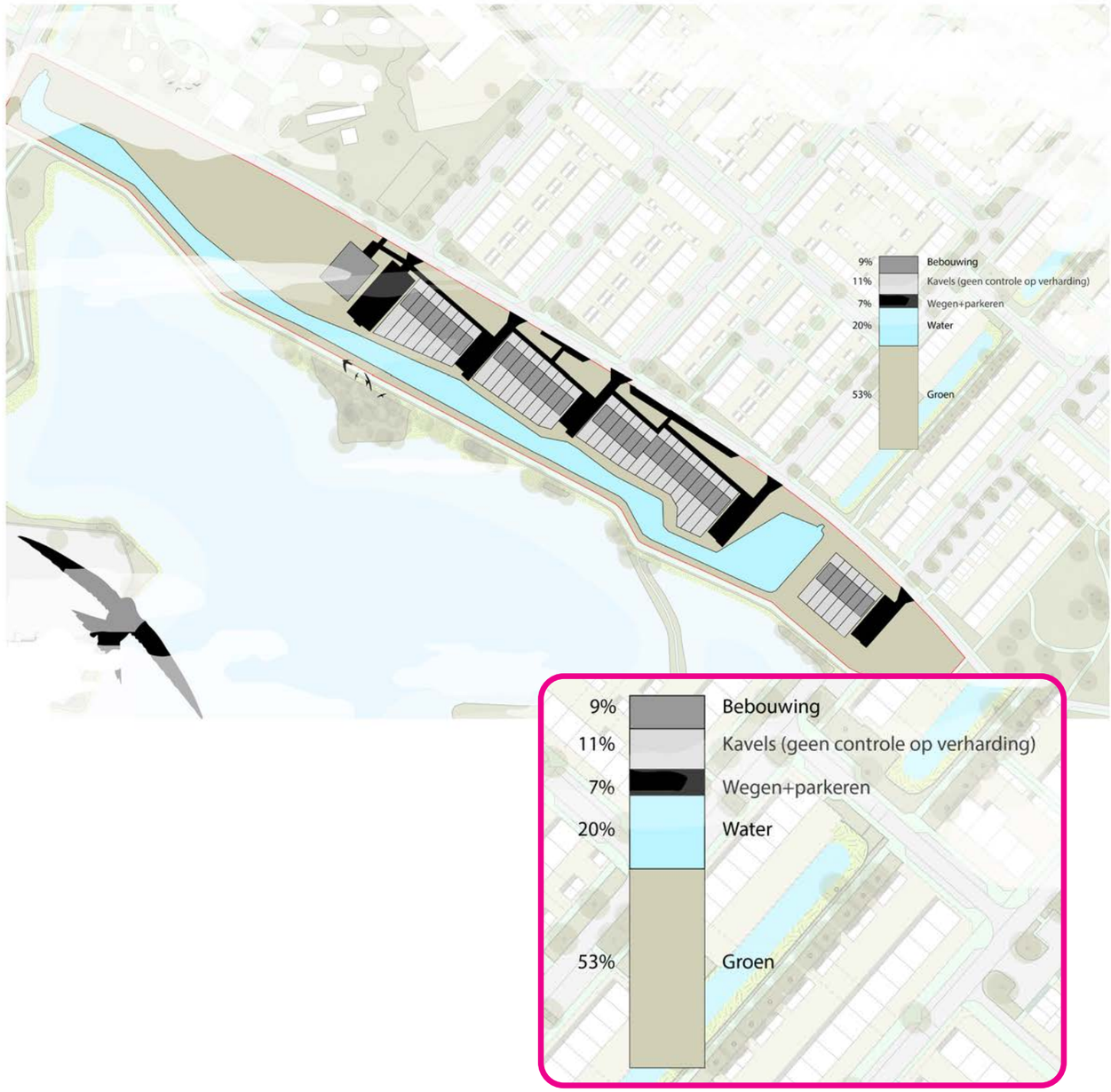

Zichtlijnen vanaf bestaande woningen

De bestemmingsplan wijziging zorgt duidelijk voor minder zichtlijnen vanuit bestaande woningen. De langgerekte rijwoningen zorgen met hun 3 tot 4 bouwlagen voor een muur effect. De Kijkers scheiden de bestaande wijk door een rug langs de Whemedreef te maken. Bestaande woning dalen helaas in woonwaarde. Met name voor de woningen langs de Waterlelielaan die geen erfafscheiding mogen maken en volop in de kijker staan. De torens uit het huidige bestemmingsplan creëren wel bouwmassa, maar zijn slank genoeg om langs te kijken.

Volgens huidig bestemmingsplan

Voorstel de bestemmingsplan wijziging

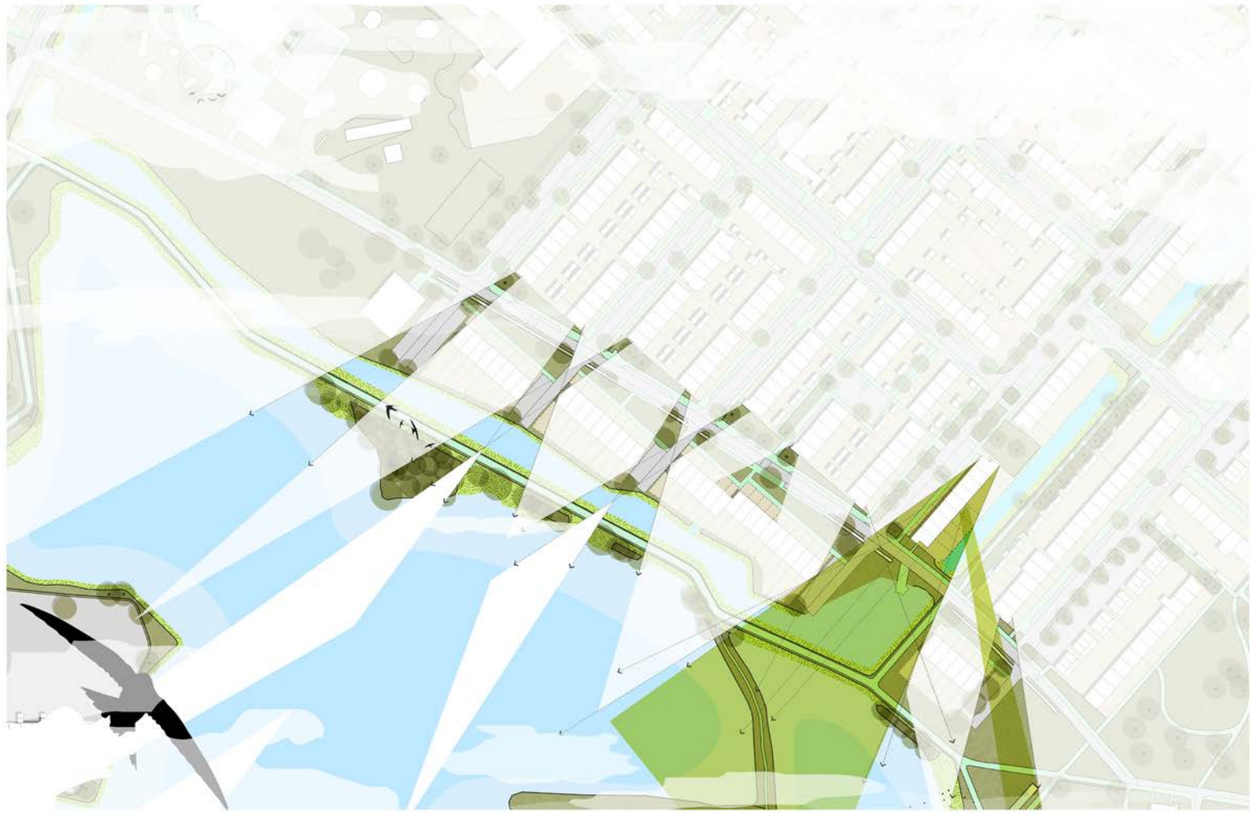

Zicht vanuit kopwoningen

Zicht vanuit open achtertuinen Waterlelielaan

Vewoners Krabbescheerhof, Waterlelielaan en Keurvorstlaan

Wij zijn allemaal tegen de muurvorming die de bestemmingsplan wijziging met zich mee brengt

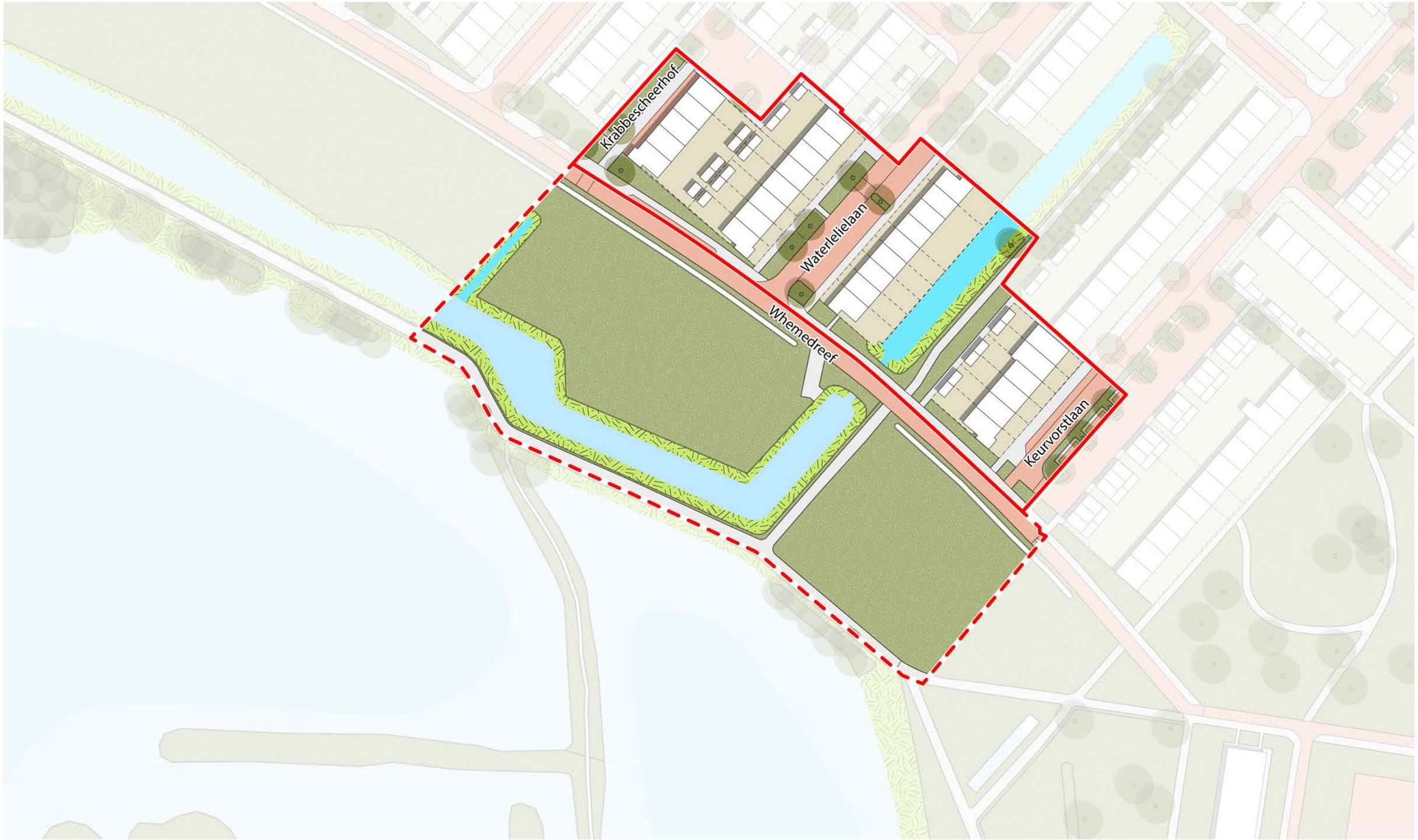

Minder groen, minder woningen en minder verbinding met de plas

Breng de leefkwaliteit van Immerloo I niet in het geding, géén muren van 4 laags rijwoningen maar een diversiteit aan wooncluster met groen voor de hele wijk!

Volgens huidig bestemmingsplan

Openbare groene koelte plekken voor iedereen

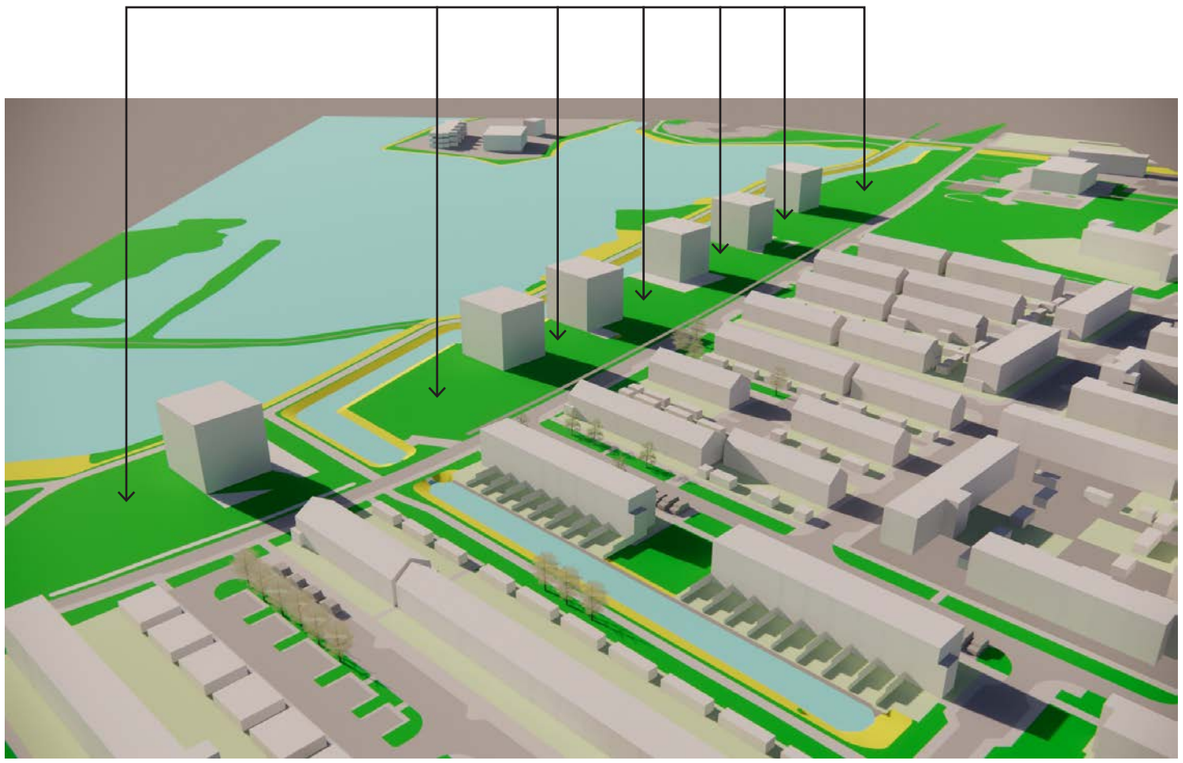

Voorstel Bestemmingsplan wijziging

Openbare plekken staat vol met auto’s, goen is vergaan

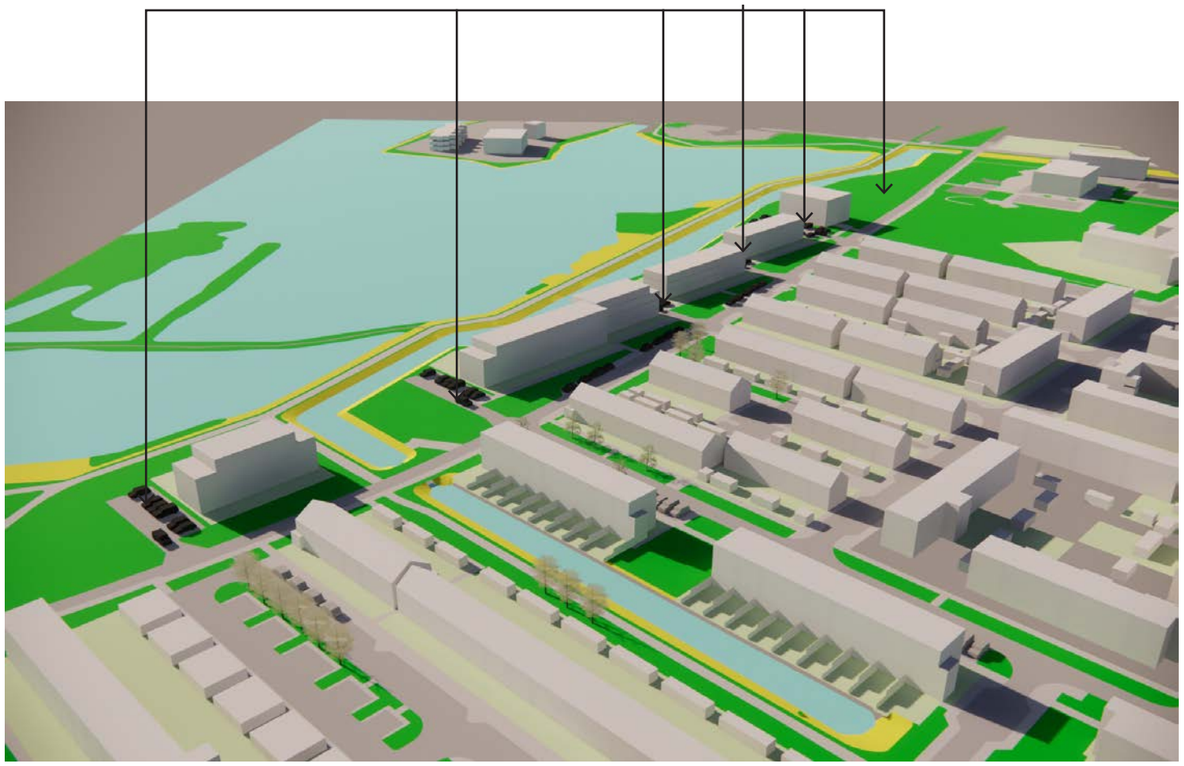

Een openstructuur of een Muur van Malburgen

Volgens huidig bestemmingsplan

Voorstel bestemmingsplan wijziging

Krabbescheerhof

Keurvorstlaan

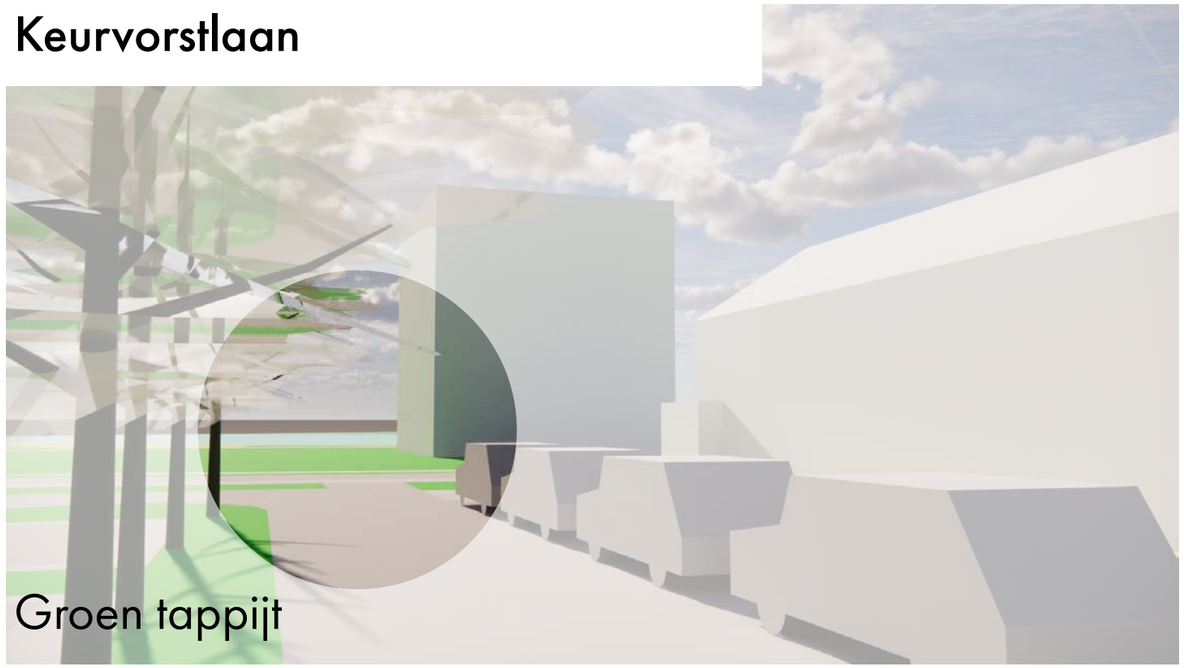

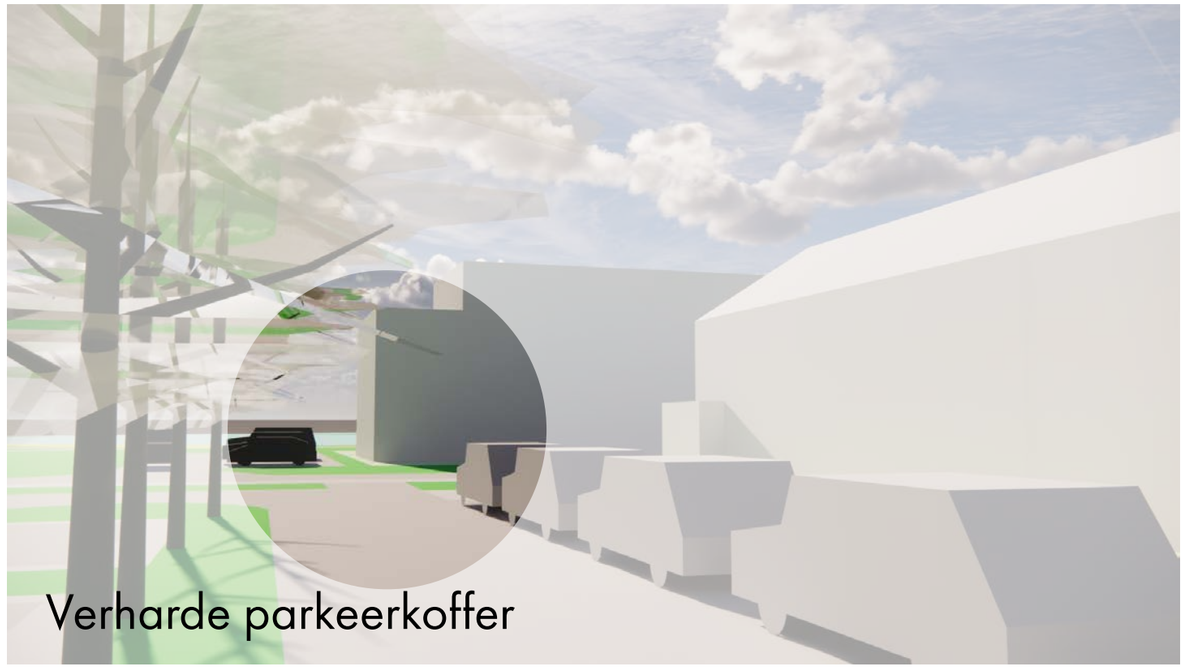

Volgens huidig bestemmingsplan

Waterlelielaan maaiveld

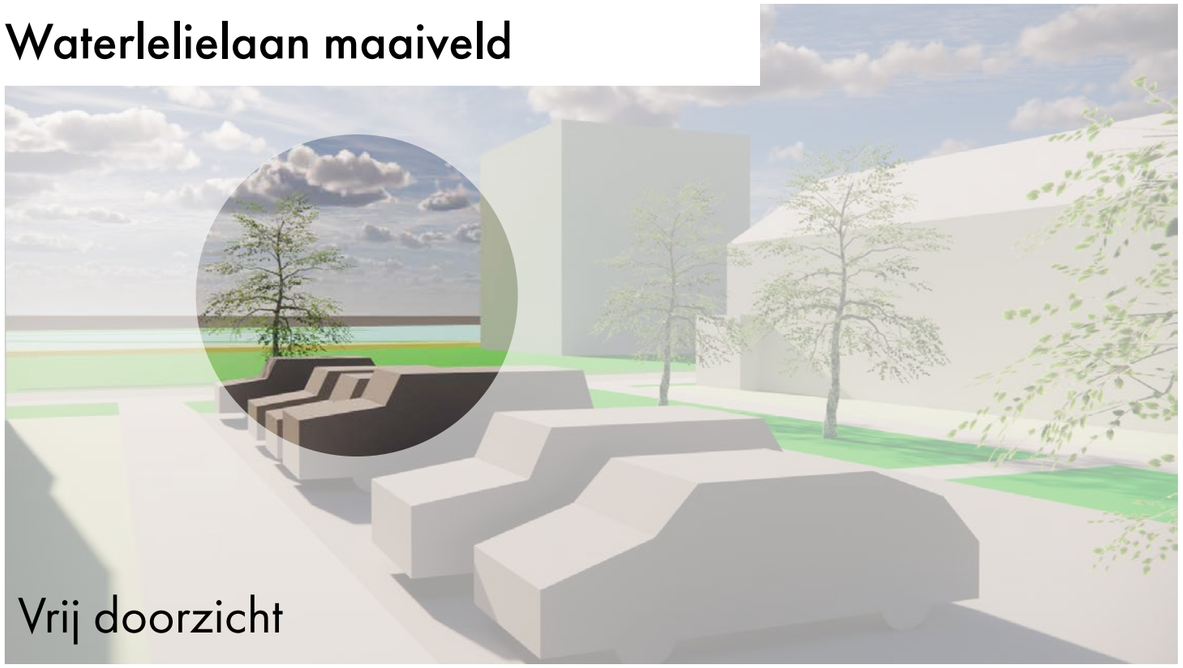

Vrij doorzicht

Waterlelielaan vanuit woonkamer

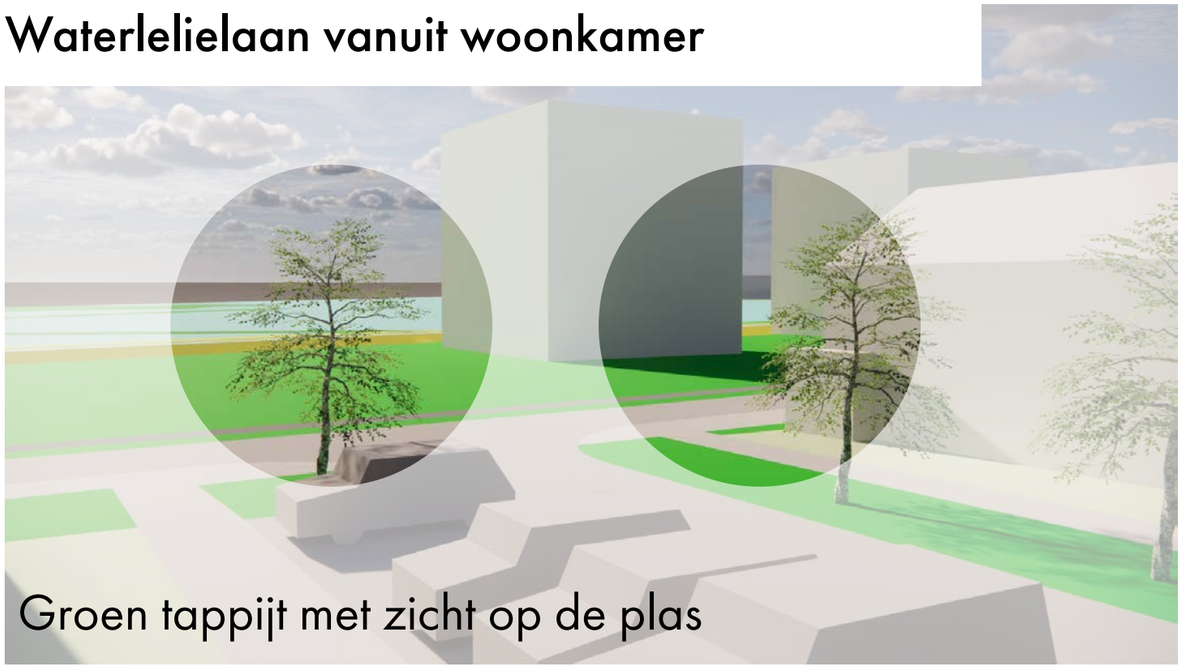

Groen tappijt met zicht op de plas

Voorstel Bestemmingsplan wijziging

Verharde parkeerkoffer en muur

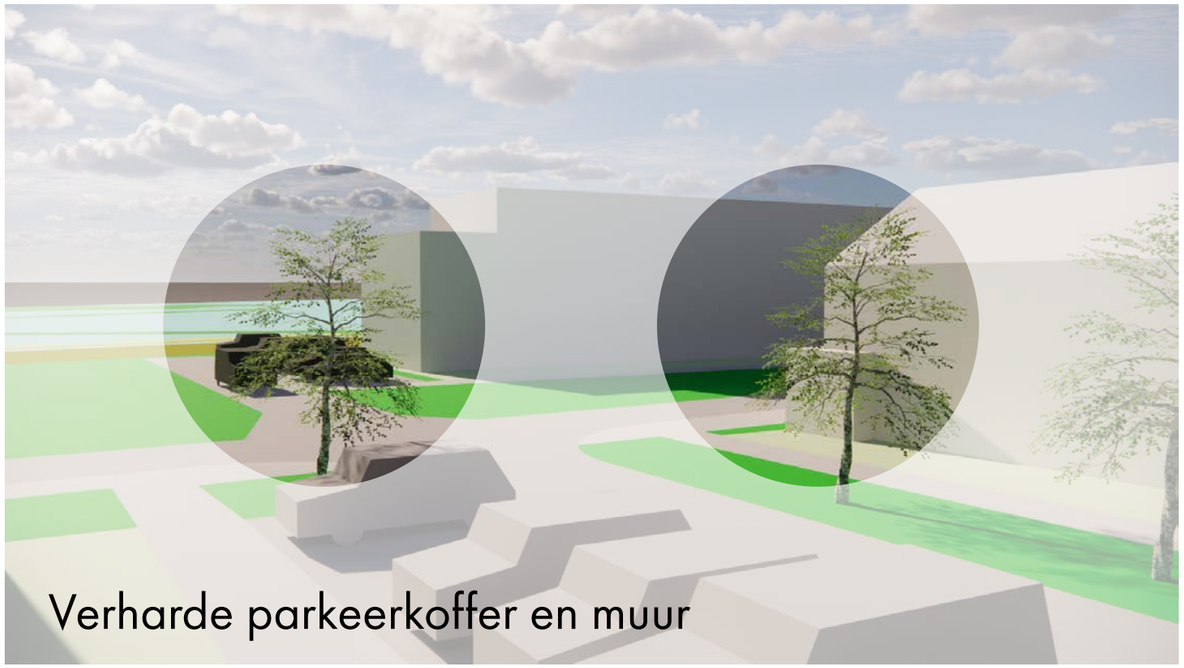

Verharde parkeerkoffer en muur

Volgens huidig bestemmingsplan

Voorstel Bestemmingsplan wijziging

Waterlelielaan achtertuin maaiveld

Toren als element

Woningen als blokkade

Waterlelielaan achtertuin vanuit woonkamer

Toren met zicht op de plas

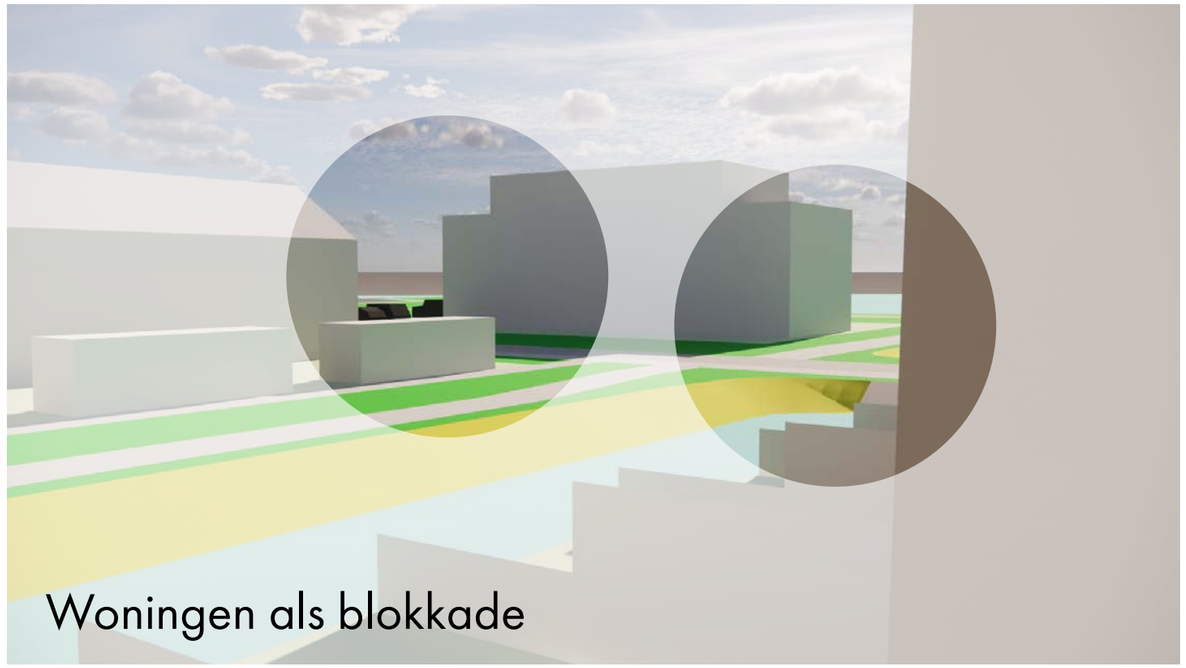

Woningen als blokkade

Datum:
Arnhem 2 November 2020

Onderwerp:

Collectieve zienswijze wijziging tegen het ontwerpbestemmingsplan 'Whemedreef'

Geachte Heer/Mevrouw,

Bij deze ontvangt u een collectieve zienswijze, van de direct aangrenzende bewoners van de Whemedreef ter hoogte van de Keurvorstlaan, Waterlelielaan en het Krabbescheerhof, tegen het ontwerpbestemmingsplan 'Whemedreef'.

Deze zienswijze omvat twee delen: 1. Zienswijze omtrent zaken die onze directe woonkwaliteit bedreigen 2. Algehele reflectie en zienwijze/vragen omtrent gehele bestemmingplan.

1. Zienswijze omtrent zaken die onze directe woonkwaliteit bedreigen

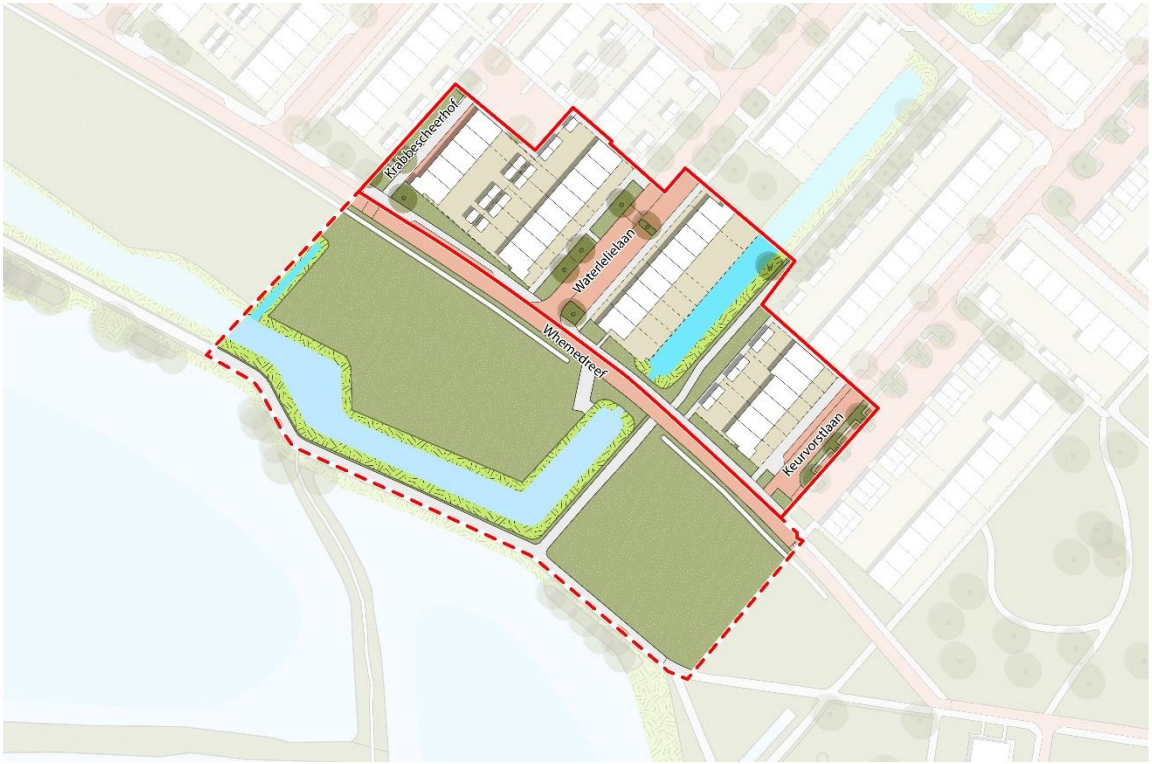

Wij willen laten weten dat wij als bewoners zeer verontwaardigt zijn dat wij 2 jaar na de laatste bewonersavond een totaal ander plan zien zonder dat wij in de tussentijd meegenomen noch geïnformeerd zijn. Het betreurt ons ten zeerste dat wij al die tijd zijn genegeerd door Volkshuisvesting, ontwikkelende partijen en de Gemeente Arnhem. Wij zijn ervan overtuigd dat er in overleg met ons een goed plan had (dit

kan nog steeds) kunnen liggen welk vruchtbaar is voor alle partijen. Helaas zijn wij nooit voor participatiebijeenkomsten uitgenodigd waardoor deze niks meer waard zijn dan een participatiefictie onder leiding van gemeentelijke ambtenaren en Volkshuisvesting.

Concreet eisen wij een tal van wijzigingen in het ontwerp bestemmingsplan die natuurlijk invloed hebben op het stedenbouwkundig ontwerp getekend door OpZoom Architecten.

- Geen 4 laags rijbebouwing vanaf de kop van de Keurvorstlaan, Waterlelielaan tot voorbij het Krabbescheerhof.
- Geen rijtjeswoningen maar levensloopbestendige patiowoningen, twee-onder-een- kappers of urban villa's aan de Whemedreef vanaf de kop van de Keurvorstlaan, Waterlelielaan tot voorbij het Krabbescheerhof.
- Precies dezelfde zichtlijnen vanuit de bestaande bebouwing met behoud van uitzicht dat het huidige bestemmingsplan waarborgt.
- Geen blik(auto's) in het zicht op de Whemedreef vanaf de kop van de Keurvorstlaan, Waterlelielaan tot voorbij het Krabbescheerhof.
- Een groen aanzicht door het jaar heen, dus geen treurig beeld zodra de herfst en winter intreden.

Voor het ontwerp bestemmingsplan betekent dat de volgende aanpassingen:

- De verkeersbestemming verdwijnt: parkeren wordt opgelost in de woningen of op eigen terrein, volledig afgeschermd met groen en onder pergola's.
- Woonbestemming maximaal dezelfde oppervlakte als in het huidig bestemmingsplan. Niet meer woonbestemming en minder groen!
- Woonbestemming niet aan-een-geschakeld meer verdeeld in breedtes van max 16 meter.
- Maximale bouwhoogtes en accenten van 9 meter.

Alternatief is het bestemmingplan niet te wijzigen en betaalbare urban villa's en appartementen binnen huidig bestemmingplan te bouwen. Zodanig dat er nog groene ruime overblijft.

2. Algehele reflectie en zienwijze/vragen omtrent gehele bestemmingplan

Op 9 september 2020 is er een rapportage ingediend bij de raad en wethouders https://ris2.ibabs.eu/Reports/ViewListEntry/Arnhem/a3900a67-0fd8-40d3-aac1-1c06928a09a4 . In deze rapportage is destijds al het ongenoegen geuit over het slechte participatieproces, de slechte ontwerpkeuzes en het niet waarmaken van bestuurlijke beloftes. Onderstaand een verdere onderbouwing aan de hand van het ontwerp bestemmingplan.

Ruimtelijk plan – geen oog voor de omgeving

In hoofdstuk 3.2.2 wordt gesproken over; *'Uitgangspunt bij het plan is de het versterken van de relatie van het bestaande woongebied met de Wheme'.*

De gemeente Arnhem stelt voor om in plaats van urban villa's in het groen met parkeren uitzicht, 39 rijwoningen met hun achterkant met bergingen naar de bestaande woonwijk te bouwen met méér verharding, méér uitgeefbaar gebied en parkeren in het zicht. Ook de voorgestelde sociale

huurappartementen hebben niet de kwaliteit die in het huidige bestemmingsplan is gewaarborgd, er wort niet meer uit maar in het zicht geparkeerd. Er wordt een stedenbouwkundige muur voorgesteld langs de Whemedreef in plaats van het leggen van fysieke en visuele verbindingen, de Gemeente Arnhem voldoet hier dus niet aan haar eigen uitgangspunt.

Het plan is gepresenteerd als een afronding van de wijk met ruimte voor fysieke groene verbindingen. Echter zijn de groene verbinding niet toegevoegd maar slechts een aftreksel van verharding, uitgeefbaar en bebouwd oppervlak. In figuur 1a / 1b is een analyse te zien tussen het contact met de bestaande wijk bij bestaand bestemmingsplan en voorgestelde bestemmingplanwijziging.

Figuur 1a. Zichtlijnen en contact met groen Bestaand bestemmingplan

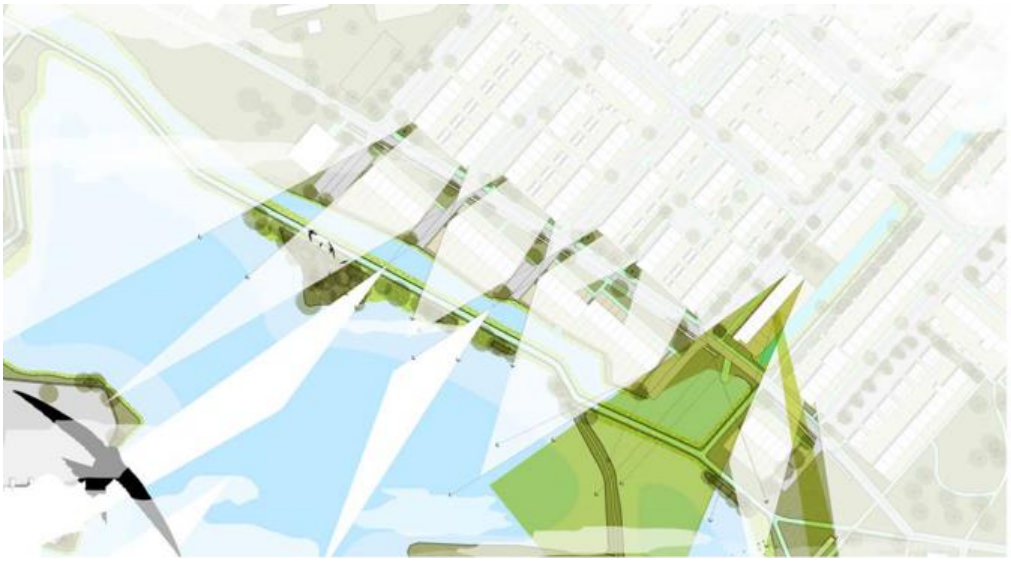

Figuur 1a. Voorgestelde bestemmingsplan wijziging.

Duidelijk is te zien dat het aantal zichtlijnen uit bestaande woningen significant verslechterd.

In Hoofdstuk 3.3 wordt de verschijningsvorm van het project als volgt omschreven *'Binnen het gebied zijn naast de eengezinswoningen in drie lagen ook nog eens twee blokken in vier lagen geprojecteerd. De hoeken worden hier geaccentueerd door drielaagse bebouwing, waardoor een interessant en afwisselden gevelbeeld kan ontstaan'*. Uit deze omschrijving blijkt dat de Gemeente Arnhem en ontwikkelende partijen

enkel kijken naar de muur van woningen die zij langs de Whemedreef voorstellen. Het maken van 4-laags woningen heeft geen enkele relatie met de reeds bestaande woningen. Sterker nog het maken van 4-laags woningen stuwt de muurvorming van het plan. De bestaande bewoners aan de oneven zijde van de Waterlelielaan hebben opentuinen met vlonders aan het water. Contractueel is vastgelegd dat de tuinen open erfafscheidingen moeten hebben. De ontwikkelende partij van deze woningen was Volkshuisvesting, dezelfde partij die betrokken is bij de Whemedreef . Het situeren van 3- en 4-laags woningen wordt door ons beschouwd als beroving van onze vrijheid en het gevolg van onverkoopbare woningen. Naast de woningen aan de Waterlelielaan geld dit ook voor de kopwoningen van de overige straten waar juist architectonisch gekozen is voor openzichtlijnen naar het Malburgs landschap. Als bewoners willen wij ons uitzicht behouden zoals gewaarborgd is het bestaande bestemmingsplan. Het is overduidelijk dat de Gemeente Arnhem de gedachte van de ontwikkelende partijen kopieert en dat de ambtenaar in functie niet zelfkritisch nadenkt om levensloopbestendige patiowoningen te bouwen of twee-driekappers in dezelfde prijscategorie. Als woning aantallen gehaald moeten worden zijn urban villa's meer voor de hand liggend.

Programma i.r.t. noodzaak maatschappelijke meerwaarde

In de bestemmingplanwijziging wordt een totaal ander woning programma voorgesteld. Dit programma zorgt voor een ruimtelijk een onwenselijke situatie door de muurvorming van de grondgebonden woningen. Er is geen enkele maatschappelijke meerwaarde om de bestemmingsplanwijziging door te voeren. De sociale appartementen zouden prima in het bestaande bestemmingsplan kunnen. Als deze vanuit maatschappelijk oogpunt nodig zijn dat kan er ook een bestemmingplanwijziging worden aangevraagd voor enkel de sociale appartementen. De overige woningen zitten in de categorie dure koop en voegen maatschappelijk niks extra toe dan het programma in het huidige bestemmingsplan. Dat de ontwikkelaar liever veel geld met grondgebonden woningen verdiend is voor ons als bestaande bewoners geen argument. Wil de ontwikkelaar toch verder dan zou deze met ons in gesprek moeten over een vruchtbaar plan voor beide partijen.

Met de verkoop van de bestaande en reeds gebouwde grondgebonden woningen is er namelijk al een gemêleerde wijk ontstaan met sociale huur, middelde huur, goedkope-, middel- en dure grondgebonden koopwoningen in wij vorm. Het ontbreekt in de wijk aan levensloopbestendige woningen, zo zijn er nergens in de buurt patiowoningen te vinden. Er is maatschappelijk dus geen noodzaak om meer van dezelfde type woningen toe te voegen. Als bewoners zien wij geen noodzaak om akkoord te gaan met de bestemmingsplan wijziging. Ook zorgt de plaatsing van de woningen, achterkanten naar de straat met omzoming van bomen, voor een sociaal onveilige en onwenselijke omgeving.

In hoofdstuk 3.2.1.2 staat; *' Nederland krijgt in de toekomst te maken met twee belangrijke demografische ontwikkelingen die met elkaar samenhangen: vergrijzing en bevolkingskrimp. De regionale verschillen in bevolkingsopbouw zullen binnen Nederland groter worden.*

In Arnhem is voor de komende periode nog groei voorzien. De feitelijke realisatie van nieuwbouwwoningen in de komende jaren hangt af van de afzetkansen op de markt. Vanaf 2030 is de verwachting dat de groei zal afvlakken en mogelijk zal omslaan naar een daling van de bevolking in Arnhem. Nieuwbouwprogramma's zullen dan vooral bestaan uit vervangende nieuwbouw.

De woningbouwontwikkeling in het plangebied maakt onderdeel uit van het thema "Woonlandschappen - Malburgen Oost en West" en wordt expliciet genoemd als een te ontwikkelen woonbuurt. Dit bestemmingsplan voorziet in de stedenbouwkundige invulling van dit gebied'.

De maatschappelijke noodzaak is dus om veel passende woningen te bouwen. In Malburgen-Oost zijn voornamelijk grondgebonden rijwoningen te vinden en sociale huur appartementen. Het bestaande bestemmingsplan speelt met middel dure- en dure appartementen dus juist in op de noodzaak naar diversiteit in wooncategoriën. Grondgebonden middel dure en duren rijwoningen zijn er al.

Daarnaast wordt in hoofdstuk 3.3.1 de vier woonpeilers van Arnhem aangehaald; '*De onderstaande vier pijlers vormen de hoofddoelen van de Woonprincipes:*

1. *Duurzaam betaalbaar; hierbij zorgen we dat er voor elk inkomen voldoende passende sociale en betaalbare woningen beschikbaar zijn. Daarbij sturen we niet alleen op aantallen, maar streven we ook naar een goede prijskwaliteit en op de duurzaamheid van woningen in de nieuwbouw en in de bestaande woningvoorraad.*
2. *Levensloopgeschikt wonen; door meer levensloopgeschikte woningen aan de voorraad toe te voegen én bestaande woningen aan te passen of op te plussen, kunnen we mensen, gezond of beperkt, in verschillende levensfases van hun leven, een passende woonplek blijven bieden in Arnhem.*
3. *Aantrekkelijke woonstad; Arnhem heeft door zijn centrale ligging een bijzondere ruimtelijke en groene kwaliteit. Met de binnenstad, de Rijn en stadsparken in combinatie met wonen, leren, werken en verblijven maakt het de stad vitaler. Arnhem wil een aantrekkelijke woonstad zijn en blijven voor haar huidige inwoners, maar ook meer studenten en midden en hoge inkomens aan zich binden door het bieden van aantrekkelijke, levendige of bijzondere woonmilieus.*
4. *Wijken met identiteit; Elke wijk heeft zijn eigen herkenbare identiteit die recht doet aan de beleving van haar inwoners. Met deze variëteit wil de stad inzetten op een duurzame woon- en leefomgeving waar bewoners trots zijn op hun wijk, waar ze zich thuis en ook zelf verantwoordelijk voor voelen. Dat palet van eigen identiteit en karakters van wijken draagt bij aan de aantrekkingskracht van Arnhem als woonstad.*

Deze vier pijlers van de woonprincipes zijn onlosmakelijk verbonden aan het overkoepelde thema Duurzaamheid. Tezamen vormen ze de ruggengraat van de Arnhemse Woonprincipes 2025.'

3-4 laags Woningen zijn niet levensloopbestendig, urban villa's en patiowoningen wel. De identiteit van Malburgen is een tuin-stad met wonen in het groen. De voorgestelde rijwoningen uit het bestemmingsplan schermen groen en blauw juist af. De reden van de bestemmingsplanwijziging wordt weggezet onder: De marktvraag van woningen is anders. Echter is de vaag naar levensloopbestendige woningen groter dan de vraag naar dure rijwoningen in Malburgen-Oost.

Gezien de processen van afgelopen jaren en de tegenstrijdigheden in het ontwerpbestemmingsplan is voor ons als bewoners één groot raadsel waarom de Gemeente Arnhem deze bestemmingsplan wijziging voorstelt. Zowel de ruimtelijke kwaliteit als de programmatische noodzaak zitten niet in het voorgestelde plan en bestemmingsplan wijziging. Wij vragen ons af of de Gemeente Arnhem zichzelf wel serieus neemt met alle tegenstrijdigheden die de ambtenaren voorstellen tegenover het vastgestelde bestuurlijke beleid.

Duurzaamheid

In bijlage /b_NL.IMRO.0202.974-0201_9.pdf staat: *VERHARDING: zo min mogelijk De verharding die we toepassen is puur functioneel en zo minimaal mogelijk. Minder is volgens CROW en gemeentelijke normen niet mogelijk. Zo eist de gemeente bijvoorbeeld een minimale trottoirbreedte van 1.80m, dit is ook ons*

uitgangspunt. Naast de bijlage heeft Gemeente Arnhem aangegeven in haar Klimaatplan 2030 niet méér maar 10% minder verharding te willen. De Gemeente Arnhem pronkt nationaal en internationaal met haar ambities:

- https://www.nrc.nl/nieuws/2020/07/29/arnhem-minder-asfalt-meer-bomen-schaduwroutes-en-koelteplekken-a4007276
- https://www.stadindex.nl/arnhem/2565558-ondergelopen-straten-worden-definitief-verleden-tijd-in-arnhem
- https://www.theguardian.com/world/2020/jul/29/dutch-city-arnhem-redraws-layout-prepare-global-heating-effects
- https://globalshakers.com/cathelijne-bouwkamp-and-the-plan-to-protect-arnhem-from-global-heating/
-

Maar doet met dit plan het tegenovergestelde, we zijn benieuwd wat de pers en de wethouder daarvan vind. In onderstaande figuur 2a en 2b zijn de verschillen in verharding inzichtelijk gemaakt.

Figuur 2a. Verhard versus onverhard bestaand bestemmingplan

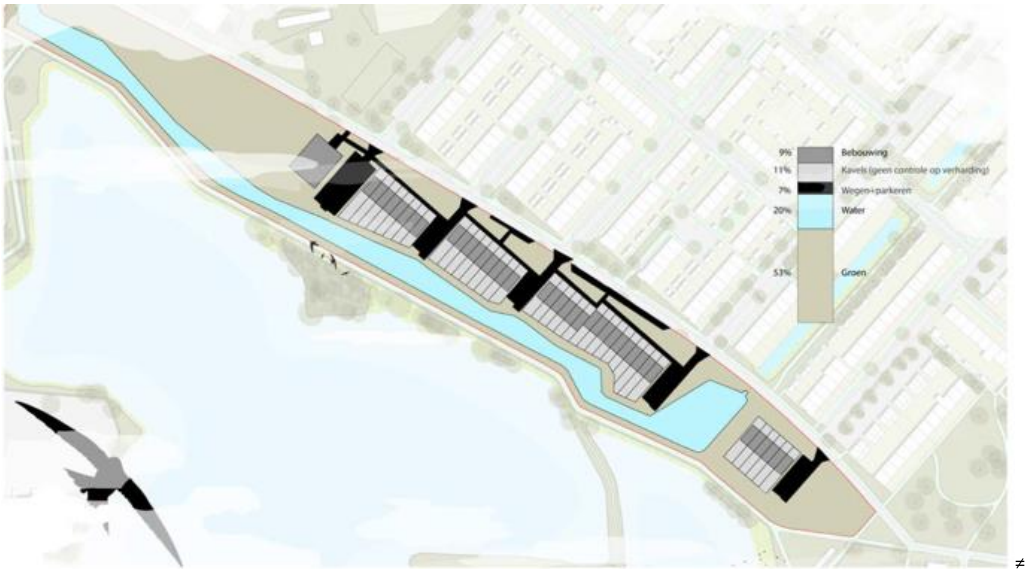

≠

Figuur 2b. Voorgestelde bestemmingsplan wijziging.

Het nieuwe plan voegt significant meer verharding (2% meer bebouwing, 5% meer bestrating 3% meer potentieel verharde tuinen) toe dan bestaand bestemmingsplan tegenover veel minder woningen. Om beheer redenen worden duurzame bestatingsmaterialen niet toegepast. De verhouding verharding per ontwikkelbare woning gaat dus flink omhoog i.p.v. omlaag. Ook worden er geen duurzame parkeeroplossingen bedacht zoals in het bestaande bestemmingsplan wel gewaarborgd is. Daarnaast wordt het wateroppervlak flink vergroot, echter wijzen recente studies van onder andere TNO uit dat oppervlaktewater zonder schaduw meer hittestress met zich meebrengt. Meer water is dus best prima, als daarbij meer dan genoeg groen wordt toegevoegd en geen verharde parkeerkoffers, dat zou helemaal stroken met de Arnhemse beloftes.

Samenhang bestaande architectuur en ruimtelijke kwaliteit

Het bestaande vastgestelde bestemmingplan is als een contract met de Gemeente en haar bewoners over toekomstige planontwikkelingen. Het voorgestelde bestemmingsplan van de Gemeente Arnhem is in onze opzichten een verslechtering van de ruimtelijke- en woonkwaliteit. Daarnaast strookt, zoals boven genoemd, het plan niet met de (bestuurlijk) beloofde ambities van de Gemeente Arnhem. De Gemeente Arnhem vraagt met deze bestemmingplanwijziging de bewoners akkoord te gaan met minder groene kwaliteit, minder uitzicht en minder sociale veiligheid, wij als bewoners gaan hier logischerwijs niet mee akkoord. De voorgestelde bestemmingsplan wijziging is één grote stap achteruit in de Gemeentelijke (beloofde) ambities. Wij stelen voor dat de gemeente de voorgestelde punten aan het begin van de brief in het bestemmingsplan integreert voor een duurzaam plan geënt op Arnhemse woonpeilers.

Mocht de Gemeente toch verder willen gaan met het wijzigen van huidig bestemmingsplan op basis van het voorliggende stuk dan met het moet zich af vragen of het waard is om een proces aan te gaan voor 16 woningen (het aantal getekende woningen vanaf de kap van de Keurvorstlaan tot haar het Krabbescheerhof) gezinnen tegenover 24 ontevreden bestaande bewoners en gezinnen

Wij zien de opgenomen eisen en een constructief gesprek tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Wander Hendriks en alle ondergetekenden.

Aan de gemeenteraad van Arnhem

Postbus 9029

6800 EL ARNHEM

Van: bewoners uit de overleggroep Ontwikkelingsplan Malburgen Oost-Zuid

Onderwerp: zienswijze betreffende het ontwerpbestemmingsplan Whemedreef

Geachte leden van de gemeenteraad Arnhem,

Eind jaren 90 is gestart met het Ontwikkelingsplan Malburgen. Gedurende twee decennia is er op de Malburgse Manier, door de gemeente Arnhem, corporatie Volkshuisvesting en bewonersgroepen samengewerkt aan de ontwikkeling van Malburgen. Dit heeft tot fantastische resultaten geleid. Malburgen is in allerlei opzichten “gegroeid”. Ook de leefbaarheidscijfers tonen dit aan.

Het Ontwikkelingsplan kende een bepaalde route. Er werd gestart in Malburgen-West, waarna er veel werd gedaan in Malburgen Oost-Noord. De wijk Stadseiland is een prachtig voorbeeld. In Malburgen Oost-Zuid moesten nog relatief veel projecten worden gerealiseerd. Als kers op de taart komen er geweldige woningen langs de Whemedreef. Daarvoor moet nu het bestemmingsplan worden gewijzigd. Dit deel van de wijk Malburgen is een van de kwetsbaarste delen van Arnhem. Er wonen veel mensen met een uitkering en deze nieuwbouw is juist daar heel erg nodig.

De bewoners van de overleggroep Malburgen Oost-Zuid vragen u de bouw van dit, voor de wijk geweldige plan, mogelijk te maken en het bestemmingsplan aan te passen. Het plan is volledig op de Malburgse Manier tot stand gekomen. Bewoners, corporatie en gemeente hebben samen om tafel gezeten. Bewoners hebben zelfs deel genomen aan de architectenselectie. We zijn trots op wat er tot stand is gekomen.

In Malburgen Oost-Zuid wonen relatief veel mensen met een uitkering. Een van de doelstellingen uit het Ontwikkelingsplan Malburgen is de wijk meer in balans te brengen door woningen te bouwen in het duurdere segment. Daar voldoet dit plan aan en daarom is het van levensbelang voor dit wijkdeel. De magische mix van verschillende bewonersgroepen heeft de afgelopen jaren zijn nut in Malburgen meer dan bewezen. Wij willen ook met klem benadrukken dat een optionele vierde laag op de woningen behouden moet blijven. Dat draagt bij aan de broodnodige balans in bewonerssamenstelling in dit deel van Malburgen.

Ook is er in het voorliggende plan goed en voldoende nagedacht over het behoud van groen. Het plan voorziet, vooral aan de achterzijde van de woningen, in een geweldig groen aangezicht en andere wijkbewoners blijven de mogelijkheid houden om langs de plas te lopen en van de natuur te genieten.

Daarnaast vinden de bewoners van de Overleggroep Malburgen Oost-Zuid het heel erg verstandig dat er is afgeweken van het oorspronkelijke plan met 7 appartementencomplexen. Dit plan was en is

financieel niet haalbaar en sluit de wijk bij lange na niet zo mooi af als de grondgebonden woningen en het appartementencomplex waarvan nu het plan is dat ze gebouwd gaan worden.

Ook navraag bij een aanzienlijk aantal mensen dat in de buurt van het plangebied woont, leerde de bewoners van de Overleggroep Oost-Zuid dat er geen draagvlak is voor de bouw van de zeven appartementencomplexen. De bevraagde bewoners hebben unaniem de voorkeur voor het plan zoals dat nu voor u ligt.

De overleggroep Malburgen Oost-Zuid bestaat uit een tiental bewoners die samen met de medewerkers van de gemeente Arnhem en corporatie Volkshuisvesting vorm geven aan het Ontwikkelingsplan Malburgen. De bewoners uit deze groep wonen allemaal in dit wijkdeel en spreken hun buurtbewoners aan over de voorliggende plannen. Dat is ook in dit geval gebeurd. Zij kunnen veel bewoners bereiken maar uiteraard niet allemaal. Maar ook daar is in voorzien; als de overleggroep klaar is worden standaard alle omwonenden uitgenodigd voor een informatieavond. Tijdens zo'n informatieavond zijn alle leden van de overleggroep aanwezig (bewoners, medewerkers van de gemeente, corporatie, architectenbureau en het aannemersbedrijf). De gemeente Arnhem heeft in dit geval 900 brieven aan omwonenden verstuurd. Vanwege corona is er geen inloopavond geweest maar konden burgers de plannen online bekijken.

Natuurlijk willen wij graag onze zienswijze mondeling toelichten in uw gemeenteraad. Mocht deze zienswijze nog vragen bij u oproepen dan zijn wij altijd bereid deze te beantwoorden.

Tot slot willen wij u er beleefd op wijzen dat de Overleggroep Oost-Zuid al bijna 15 jaar bezig is met zich hard te maken voor een nieuwe gymzaal en buurtcentrum grenzend aan het plan Whemedreef. (Terrein Hobbit en gymzaal Mozaïekschool). We willen de gemeenteraad vragen om geld beschikbaar te stellen voor het prachtige plan dat hiervoor is ontworpen. Dit wijkdeel heeft deze impuls echt meer dan hard nodig.

Met vriendelijke groet,

Namens de bewoners uit de overleggroep Malburgen Oost-Zuid,

Sjef Hamer (bewoners lid Overleggroep Oost-Zuid)

en

Walter Klein Nienhuis (bewonersondersteuner Ontwikkelingsplan Malburgen)

Koopmans Projecten b.v.

Marssteden 66
7547 TD Enschede
Postbus 461
7500 AL Enschede
Telefoon 053 - 460 06 00
Fax 053 - 460 06 22
info@koopmans.nl
www.koopmans.nl

IBAN NL61ABNA0468151532
BIC ABNANL2A

KvK 06051197
BTW NL006540703B01

Schriftelijk betoog Koopmans voor het raadsvoorstel 'vaststelling bestemmingsplan Whemedreef'

Beste voorzitter, beste raadsleden,

Wat fijn om te mogen inspreken bij deze raadsvergadering. Als ontwikkelaar zijn wij sinds de selectie al betrokken bij de ontwikkeling van dit mooie project.
De ontwikkeling conform het huidige bestemmingsplan blijkt voor Volkshuisvesting en de gemeente Arnhem financieel niet haalbaar. Onderstaand vindt u een uiteenzetting waarom het bestemmingsplan Whemedreef moet worden vastgesteld zodat de ontwikkeling op deze locatie doorgang vindt.

<u>Stedenbouwkundig plan:</u>
Voor deze ontwikkeling is een nieuw stedenbouwkundig plan gemaakt waarbij een samenwerking is gezocht met landschapsarchitectuurbureau Rob Aben en het architectenbureau opZoom, beiden gevestigd in Arnhem. In dit nieuwe stedenbouwkundige plan wordt de groene hoogwaardige landschappelijke structuur versterkt. Er wordt namelijk veel groen, tientallen inheemse boomsoorten en bloemrijke grasstroken geïntroduceerd. Ook wordt de nieuwbouw omgeven door een groene zoom van riet. De auto's worden 'verzameld' in landschappelijk ingerichte parkeerkoffers in de dwarsstraatjes. Het parkeren is landschappelijk ingepast.

We versterken de fysieke en visuele verbindingen tussen de wijk en de plas. Hiervoor herstellen we de zichtlijnen en richten we de nieuwe bouwblokken op het water. Er is een zitmogelijkheid bij het appartementencomplex gecreëerd. Er worden dwarsstraatjes aangelegd tussen de Whemedreef en de plas. In de plas worden steigers aangelegd en zelfs een brug naar de dijk. De wijk en het water worden met elkaar in verbinding gebracht.

Qua stedenbouwkundige structuur past het plan goed in de wijk. Dit ziet men terug in de bouwmassa (beperkte bouwhoogte, kleinschalige en menselijke schaal) en korrelgrootte (korte en lange rijen). Dit plan oogt minder massief dan het huidige bestemmingsplan waarin 7 appartementencomplexen van 7 bouwlagen/20 meter hoog zijn opgenomen.

<u>Woningtypes en doelgroep:</u>
Bij de selectie hebben wij een marktonderzoek gedaan naar de vraag en haalbaarheid van verschillende woningtypen. Het uitgangspunt van het huidige bestemmingsplan met duurdere appartementen met parkeren op eigen terrein (dus ondergronds) is niet haalbaar. Er is veel vraag naar huurwoningen en naar grotere eengezinswoningen die voor meerdere doelgroepen betaalbaar is. Daarom hebben wij hierop ingestoken. Dit is financieel wel haalbaar.

Op de locatie worden een drielaags appartementencomplex van 21 appartementen (sociale huur) en 39 betaalbare grondgebonden koopwoningen gerealiseerd. Het appartementencomplex is gelegen in de noord-oost hoek van de locatie en staat vrij in het landschap. De ruime twee- en driekamerappartementen zijn toegankelijk met rollator en rolstoel en zijn dus levensloopbestendig. Alle woonruimten zijn georiënteerd op de openbare ruimte. Hierbij worden de sociale veiligheid en leefbaarheid van de wijk versterkt.

De zeer ruime grondgebonden woningen liggen aan de plas de Wheme en bestaan uit drie (150m² woonoppervlak) of vier bouwlagen (200m²

Datum
23 maart 2021
Referentie
2103.007515
Versie
0.1
Behandeld door
K. Makkinga
Blad

Project
Arnhem, Ontwikkeling 'De Kijkers' Whemedreef, Malburgen (5199)

woonoppervlak). Het betreffen zeer ruime woningen, het woonoppervlak van 200m², komt normaliter alleen voor bij vrijstaande woningen en is nu bereikbaar voor bredere doelgroepen. De vierde bouwlaag is tijdens de selectieprocedure geïntroduceerd op nadrukkelijke wens tijdens het participatietraject vanuit omwonenden. De motivatie vanuit de bewoners om grote grondgebonden woningen te realiseren is tweeledig. Enerzijds om de doorstroom van starterswoningen naar volwaardige gezinswoningen mogelijk te maken en anderzijds om aan de vraag vanuit de wijk aan grote grondgebonden woningen te voldoen. Er zijn verschillende woningtypes mogelijk, zo kunnen bewoners zelf kiezen hoe ze willen wonen. Het is bijvoorbeeld mogelijk om wonen met goede thuiswerkplek te combineren. Daarnaast is het ook mogelijk om bij dit soort grote woningen (later) een kangoeroewoning of mantelzorgwoning op de begane grond te combineren met een gezinswoning op de verdieping.

Dat er veel vraag is naar deze woningtypes blijkt wel uit het aantal inschrijvingen wat momenteel is binnengekomen. Momenteel hebben meer dan (400!) geïnteresseerden (grotendeels uit de wijk Malburgen) zich gemeld voor deze woningen, zonder hier nog actieve marketingcampagnes aan te koppelen. Meerdere keren per week worden wij gebeld en gemaild wanneer de verkoop van deze woningen start en waar mensen zich kunnen inschrijven om in aanmerking te komen voor een sociaal huurappartement.

Gelet op de huidige woningnood vinden wij het onvoorstelbaar om zoveel mensen in de wacht te zetten. Er is behoefte aan 60 woningen, waarvan 21 sociale huurappartementen, hier moet naar onze mening gehoor aan gegeven worden ook in maatschappelijke en sociale context.

Kortom:

- De markt laat zien dat er veel behoefte is voor deze woningtypes;
- Woningtypes die voortkomen uit de behoefte vanuit de buurt;
- een goed stedenbouwkundigplan met oog voor natuur en respect voor de bestaande buurt;
- Een financieel haalbaar plan.

Wij vragen u dan ook om het bestemmingsplan vast te stellen zodat er weer 60 mensen blij gemaakt kunnen worden met een nieuwe woning waar zij al lange tijd op wachten.

Wij ontmoeten elkaar op woensdagavond 24 maart, tot dan.

Met vriendelijke groet,

Kristian Makkinga

Memo

Aan:	Gemeente Arnhem
Van:	Haiko ter Heide, Vastgoedontwikkelaar Volkshuisvesting Arnhem
CC:	
Datum:	23 maart 2021
Betreft:	Bestemmingsplan Whemedreef

Geachte leden van de raad, geachte voorzitter.

Graag maakt Volkshuisvesting Arnhem van de gelegenheid gebruik om kort haar zienswijze onder uw aandacht te brengen inzake de behandeling van het bestemmingsplan Whemedreef.

Wij richten ons daarbij op een tweetal punten die kennelijk in de behandeling een belangrijke rol spelen.

Ten eerste benadrukken wij hierbij dat uitvoering geven aan het vigerende bestemmingsplan geen realistische optie is. Op verzoek van Wethouder Paping hebben wij hem een uitgebreide toelichting doen toekomen die tevens aan uw stukken is toegevoegd. Kort en goed komt het er op neer dat appartementen zoals die in het vigerende plan zijn toegestaan economisch niet maakbaar zijn. Enerzijds komt dat door de inefficiënte vorm en het gebouwd parkeren. Anderzijds door de relatief beperkte opbrengstcapaciteit voor koopappartementen in dit deel van de stad. Het door ons doorlopen aanbestedingstraject ondersteunt deze stelling.

Ten tweede voelen wij de behoefte om te reageren op de vermeende onzorgvuldige participatie. Dit omdat wij hierop, net zoals het college, worden aangesproken.
In uw stukken is een lijst opgenomen van het door ons samen met de gemeente doorlopen participatie- en communicatietraject. Dit is gedaan volgens de op meerdere plekken toegepaste Malburgse Manier, met zowel een ingestelde Overleggroep als met brede informatieverschaffing naar alle belanghebbenden.
Naar onze overtuiging hebben alle buurtbewoners meermaals de gelegenheid gehad om kennis te nemen van de voorgenomen planwijzigingen, en daar hun mening over te geven.
In juli 2017 is door middel van een inloopavond aan de buurt het voornemen gepresenteerd om een alternatief stedenbouwkundig plan te maken. Na verdere uitwerking en het verwerken van reacties uit de buurt is in februari 2018 het nieuwe stedenbouwkundige kader gepresenteerd. Van een afwijzing door de buurt hiervan is ons niets bekend. In de (extern opgestelde) notulen van het overleg is een constructieve dialoog tussen gemeente, buurt en volkshuisvesting terug te lezen. Vanuit dat kader zijn de plannen verder uitgewerkt. Dat er in de jaren daarna nieuwe bewoners in de wijk zijn gaan wonen die niet aangesloten zijn geweest bij dit traject is helaas onvermijdelijk.

Wij hopen u hiermee voldoende informatie te hebben gegeven zodat een voorspoedige realisatie van dit plan kan plaatsvinden.

Vanzelfsprekend zijn wij bereid een verdere toelichting te verzorgen.

Van: J. Heijenga
Verzonden: dinsdag 25 mei 2021 11:32
Aan: Raadsleden Arnhem <raadsleden@arnhem.nl>; Fractievolgers Arnhem <fractievolgers@arnhem.nl>; griffie <griffie@arnhem.nl>
Onderwerp: URGENT gemis aan klimaatbestendige- en biodiverserandvoorwaarden vaststelling bestemmingsplan Whemedreef

Geachte leden van de gemeenteraad en raadsfracties,

Vanavond bent u, de gemeenteraad van Arnhem, voornemens het bestemmingsplan voor de op de Whemedreef in Malburgen-Oost geplande grondgebonden woningen en appartemententoren vast te leggen. Er wordt in dit plan natuurinclusief gebouwd door rekening te houden met de zwaluwen en vleermuizen in dit gebied. Dit krijgt o.a. vorm door het aanbrengen van nest- en vleermuiskasten. **Waar echter in de plannen geen rekening mee gehouden is, zijn de geplande verstening van de grote oppervlakten aan parkeerterreinen die nu gepland staan in het kruidenrijke maaiveld**. Op dit moment is het kruidenrijke maaiveld een ware snackbar voor vele insecten en vogels en een goede afwatering van de aansluitende straten op de Whemedreef. Natuurlijk snap ik de woningopgave maar al te goed, en is het voor de wijk van sociaal-economisch belang, dat er huizen van een hoger segment gerealiseerd worden.

Echter, blijven de plannen met betrekking tot de parkeerplaatsen versteend. En, is het gemis van wettelijke voorwaarden **ter voorkoming van de volledige verstening van de achtererven**, in de huidige plannen voor mij een doorn in het oog. Ook het kappen van de reeds bestaande schietwilgen aan de rietrijke waterrand vind ik zeer verontrustend voor de huidige diversiteit van vogels die er momenteel in grote getalen zijn (kleine karekiet, koekoeken, rietgorzen en de vele mezen).

Ik wil u als lid van de gemeenteraad dan ook dringend adviseren om vanuit de bovengenoemde zaken te kijken naar een toevoeging van randvoorwaarden die zich richten op:

1. Halfverharding of een alternatief op tegels voor de geplande parkeerterreinen op de maaivelden. (klimaatadaptief)
2. Wettelijke voorwaarden ter voorkoming van het volledig bestraten van de achtererven van de grondgebonden woningen.
3. Verkenning van het behoud van de schietwilgen in de rietrijke waterranden ter bevordering van de biodiversiteit en versterking van het bestaande natuurgebied.
4. Toevoeging van groenstrook rondom de geplande parkeerterreinen in de vorm van gemengde hagen bestaande uit bijvoorbeeld meidoorn, haagliguster, vogelkers en veldesdoorn. Ter bevordering van de biodiversiteit voor vogels en insecten.

In vertrouwen schrijf ik u.
Met vriendelijke groet,

J. Heijenga
bewoner Keurvorstlaan
en met mij veel bewoners die deze toevoegingen van wezenlijk belang vinden voor de biodiversiteit en de klimaatbestendigheid van het gebied.

Arnhem, 25 mei 2021

Blik op Malburgen

Sinds 1998 woon ik in Malburgen. Oorspronkelijk kom ik uit een Brabants dorp. Aan Malburgen heb ik mijn hart verpand. Het is een dorp in de stad. Natuurlijk is er rommel, rijdt de politie regelmatig af en aan en zijn er buren die elkaar het leven behoorlijk zuur maken. Maar het is er net zo goed gezellig, gemoedelijk, prachtig groen en divers. Mensen zijn rap van tong. Maar sluit een Malburger je eenmaal in zijn of haar hart, dan gaat ie voor je door het vuur.

'Over de brug' geldt Malburgen als een achterstandswijk. Daar wil je niet wonen. Op zijn gekst parkeer je je fiets óp de Frostbrug, daal je daar rechtstreeks de trap af en drink je een wijntje bij Strand Zuid. Het uiterwaardenpark inlijven om er hip te recreëren; dat kan nog wel. Maar verder schijnt Malburgen een plek te zijn die toch al gedoemd lijkt om in het slop te zitten of daarin terug te geraken. Een sociale huurflat meer of minder, ach, bij die hele kolonie van flats in Immerloo, wat zou het?

En daar gaat het mis. Zoveel geld, tijd, moeite en energie is er in de wijk gepompt. De wijkdelen waar mensen gemengd wonen, zijn fijne plekken. Een Somalische en een Turkse buurvrouw zamelen samen kleding in voor vluchtelingen, een vanwege kanker arbeidsongeschikte hoogopgeleide man mantelzorgt voor zijn bejaarde buurvrouw tijdens corona. In de duurdere koopwoningen komen mensen met hogere inkomens. Eenmaal gesetteld sturen ze hun kinderen in de wijk naar school, gaan boodschappen doen bij de plaatselijke toko's en komen samen in de buurtspeeltuin. Langzaam vloeien ogenschijnlijk verschillende huishoudens in elkaar over. Dat is de enige manier waarop een wijk stapje voor stapje verbetert. Elke huizenrij die wat luxer en duurder is, draagt bij aan verbetering van de leefomgeving. En elke flat die weer honderd huishoudens huisvest, zorgt voor meer druk op diezelfde leefomgeving. Veel mensen dicht op elkaar, veel auto's, parkeerellende, verkeersdrukte, meer verdwenen groen (echt waar, zeven torenflats zonder ondergronds parkeren slokken meer groen op dan het laagbouwplan 'De Kijkers').

Ik woon in de wijk en ik werk in de wijk. Al járen. Elke dag zie ik de knelpunten groeien en zie ik welke aanpak juist lucht geeft aan Malburgen. Ik begrijp raadsleden die '#wonenwonenwonen' hoog in het vaandel hebben. Er is woningnood. Maar er zijn heel, heel veel andere plekken in Arnhem waar gebouwd kan worden. De balans is minstens scheef of beter gezegd zoek. Blijf niet ongebreideld woonkolonies bouwen in Malburgen. Dan stikt de wijk. En dat kan niemands bedoeling zijn.

Dit is niet alleen mijn blik op Malburgen. Maar die van honderden ondervraagde bewoners. En nog veel meer mensen delen deze mening; de reacties op het plan Whemedreef komen massaal binnen. Ik snap #wonnenwonenwonen. Maar niet meer in deze wijk. Daarom: #Malburgen verdient beter. Kom op.

Vaststelling bestemmingsplan Whemedreef

Zaaknummer:	532961
Portefeuillehouder:	R. Paping

Resultaat van bespreking:

Aanwezig
De raadsleden/fractievolgers Kraaijenbrinck (AC), Visser (PvdA), Maref (VVD), De Groot (PvdD), Henzen (PVV), Prinsen (GL), Van Ommen (D66), Van Dillen (CDA) en Van Plateringen (AOP).
De fracties van de ChristenUnie en SP waren niet bij de beraadslaging aanwezig.

Bespreking
De beraadslaging bestond uit vier insprekers. De vier insperkers hebben na elkaar de gemeenteraad toegesproken, waar na iedere inspreker de raadskamer vragen heeft gesteld.

Toezegging
1. Wethouder Paping zegt toe in gesprek te gaan met inspreker de heer Hendriks, Overleggroep Malburgen en ontwikkelaar Koopmans.
2. Wethouder Paping zegt toe aan de raad technische informatie te doen toekomen over de niet-haalbaarheid van de oude plannen op deze locatie, inclusief de bijbehorende financiële gegevens.

Conclusie
Aan het einde van de bespreking heeft de voorzitter geconcludeerd dat de informatieve behandeling nog niet is afgerond. Een vervolgbehandeling zal worden ingepland. Die zal starten met het vervolg van de informatieve fase. Daarbij dient wel eerst de technische informatie te zijn geleverd.

De raadsadviseur,

W. Lammers

De voorzitter,

J. van der Loo

Arnhem, 2 April 2021

Onderwerp: technische bijlage kosten parkeervoorziening Whemedreef

Beste voorzitter, beste raadsladen,

In de raadsvergadering van 24 maart 2021 is geconcludeerd dat de technische informatie voor de financiële onhaalbaarheid van het huidige bestemmingsplan ontbreekt. De ontwikkelende partijen zullen hier meer inzicht in geven. Het blijft echter op deze manier voor de direct aanwonenden onduidelijk welke keuzes bij de berekening zijn gemaakt. Hoogstwaarschijnlijk worden kosten als groencompensatie, zorgkosten door het verdwijnen van groen, planschade, extra plankosten en andere factoren **niet** meegenomen. Wel meegenomen zullen worden zijn hogere bouwkosten die gestuwd worden door kosten voor het afdekken van risico's (kosten die niet altijd volledig gemaakt worden). Om de besluitvorming voor iedereen helder te houden heb ik onderstaand drie opties uitgewerkt op basis van het Fakton model dat gemeenten in de regel gebruiken voor hun GREX-kostenraming.

Optie 1 Huidig bestemmingplan uitvoeren en 120 wooneenheden realiseren
Het maken van 120 eenheden met een eigen parkeervoorziening zorgt dat een parkeerplaats half verdiept ca. 21.300 euro kost. Deze kosten kunnen in de VON (vrij op naam prijzen) tussen de 18.000 en de 23.000 meegenomen worden. De kans bestaat dus inderdaad dat hier een onrendabele top ontstaat. Echter zorgt deze variant er wel voor dat de gemeente voldoet aan de grote woningvraag, het niet toevoegen van verharding en het behouden van de groenstructuur. Ook zullen deze parkeerplaatsen privé toegekend worden. Hierdoor beland dus de last bij de nieuwe bewoners en niet bij de bestaande direct aanwonenden. Ook zullen hier geen groencompensatie en planschade kosten aan verbonden zijn, waardoor de onrendabele top verdwijnt. Voordeel voor de gebruikers is dat ze altijd over een parkeerplaats kunnen beschikken, en bestaande bewoners niet tegen blik aankijken.

Optie 2 Huidig bestemmingplan behouden en in dit plan 60-70 woningen realiseren
Om een eventuele onrendabele top te vermijden en de ontwikkelaars tegemoet te komen, kan overwogen worden om een andere parkeeroplossing te vinden door het aantal woningen te verkleinen. Het huidige bestemmingsplan staat namelijk meer dan alleen torens toe. Daarin zijn 7 woonvlakken bestemd waarvan in één vlak de 21 sociale appartementen van Volkshuisvesting kunnen worden gerealiseerd. In de overgebleven woonvlakken kunnen wooneenheden met parkeerplaatsen onder vlonders op het maaiveld ingepast worden. Deze parkeervoorziening kost ca. tussen de 5.000 en 7.500 euro maar kan door het dubbele grondgebruik, tuin op de vlonder, binnen de VON volledig terugverdient worden. Afhankelijk van de woning-groottes kunnen hier 8-10 grondgebonden woningen per vlak gerealiseerd worden. 8 Woningen van 150-200 m² BVO of 10 woningen 115-160 m² BVO. Dit resulteert in 6*8= 48 koopwoningen en 21 sociale woningen. De tuinen van deze woningen zijn kleiner maar het openbaar groen is groter, waardoor meer mensen hier gebruik en plezier van hebben. In de bijlage zijn enkele voorbeelden toegevoegd. Dit past helemaal binnen het streven naar inclusieve en levensloopbestendige woningen. Dit plan kan in het huidige bestemmingsplan ontwikkeld worden, tast de huidige bestemde groenstructuur niet aan en heeft geen gevolgen voor de direct aanwonenden en resulteert dus niet in eventuele planschade.

Optie 3 Bestemmingsplan wijzigen volgens aanvraag ontwikkelende partijen
In de voorgestelde bestemmingplanwijziging wordt het parkeren in de openbare ruimte gesitueerd. Dit betekent dat de maatschappij opdraait voor de kosten en de ontwikkelende partijen maximaal profiteren van de winstmarges. Het lijkt mij dat er dan ook tegemoet gekomen moet worden aan de eisen die de direct aanwonenden stellen over de te behouden leef en woonkwaliteit. Gezien de groene ambities en de kosten voor aanleg van de parkeerplekken (grondkosten, grondwerkzaamheden, nutsvoorziening, waterafvoer, verlichting, beheer, aankleding) komen de kosten tussen de 3.500 en 5.000 euro per parkeerplaats uit. De kavels én de verharde grond voor het parkeren neemt fors toe. Dit resulteert in hoge kosten voor groencompensatie waar de natuur en de

maatschappij de dupe van zijn. Volgens de TEEB Stadtool van de Rijksoverheid is ecologisch stadsgroen gewaardeerd op 213 euro de m²! De verschillen berekening tussen de bestemmingsplannen toon aan dat minimaal 3.500 m² aan groen verloren gaat met het voorstel tot wijzigen, twv 750.000€. Naast deze kosten komen sociale- en zorgkosten, door de goede impact van groen op sociaal verhouden en gezondheid. Kosten die juist voor de bewoners van Malburgen hoog zijn!
Deze conclusie komt bovenop de eerdere ingediende stukken waarin ik u namens de 24 indieners geïnformeerd heb over de gevolgen en grote ontevredenheid over de ontwikkeling. En de nadrukkelijke vraag om de bestemmingplan wijziging te heroverwegen, dan wel ons tegemoet te komen. Met name door het verlies aan uitzicht en groen verliezen wij leef kwaliteit en woonwaarde. Wat resulteert in planschade die gezien de huidige woningprijzen ook snel zal oplopen.

Conclusie matrix:

	Optie 1	**Optie 2**	**Optie 3**
Kosten parkeervoorziening	18.000 -23.000€	5.000 - 7.500€	3.500 – 5.000 €
Verantwoordelijke kosten	Ontwikkelaar / koper	Ontwikkelaar / koper	Maatschappij
Kosten groen compensatie	Nee	Nee	213€ m²
Planschade omwonenden	Nee	Nee	Ja
Maatschappelijke kosten impact planontwikkeling	Nee	Nee	Ja / Groot
Voldoen aan dure/middel dure koopwoningen	Goed	Goed	Matig
Voldoen aan de klimaat ambitie	Goed	Goed	Matig
Voldoen aan woningvraag	Goed	Voldoende	Matig

Gesprek met ambtenaar gemeente, Volkshuisvesting, Koopmans en Bewonersgroep Malburgen op aanvraag wethouder
Dit gesprek heeft plaatsgevonden en was zeer constructief. Constructief over de intenties van de bewonersgroep, die programmatisch stroken met de ambities van de bewoners. Een inclusieve wijk waar meer woningen en plek moet zijn voor kapitaalkrachtige bewoners. Een gezonde mix van sociaal en koop om een echte stadswijk te creëren. De ruimtelijke vertaling blijft echter het punt van discussie hierover is geen overeenstemming bereikt.
Geconcludeerd is dat wegens Corona een cruciale participatie bijeenkomst niet heeft plaats gevonden. Namelijk die waarin met de aanwonenden zou moeten worden gecommuniceerd dat de torens zijn ingewisseld voor een muur van grondgebonden woningen met 4 laags woonaccenten. De betrokken ambtenaar geeft aan dat door Corona de communicatieve middelen binnen de gemeente zeer beperkt waren/zijn en dat gehoopt werd dat in het huidige plan alle belangen behartigt zouden zijn. Een gok die je mogelijk in een casino zou verwachten, maar die door de inbreng van onze zienswijze geloochenstraft wordt. De 900 brieven zijn pas uitgedeeld nadat het plan bij het college lag.

Corona heeft ons het afgelopen jaar al van veel vrijheid beroofd, maar door de manier van handelen hebben de gemeente en de ontwikkelende partijen ons ook van onze democratische rechten beroofd!

Met vriendelijke groet,

W. Hendriks

Bijlage 1 – voorbeelden betaalbare parkeeroplossingen

Dekwoningen in Groningen; 2 en 3 laags grondgebonden woningen zowel koop als sociale huur. Parkeren op maaiveld on der een vlonder met tuin. https://onix.nl/project/dekwoningen/

Kazerneterrein Nijmegen; Parkeren onder een vlonder, voorkant in het groen.

Nieuw Terbregge Rotterdam; Parkeren onder een vlonder wonen aan water en groen.

Notitie

Opdrachtgever	:	**Volkshuisvesting Arnhem**
Project	:	Plan Malburg – De Wheme
Onderwerp	:	Residuele doorrekening woontorens
Projectnummer	:	N. xxx - xxx - xxx
Datum	:	**6 april 2021**

1 Inleiding

In opdracht van Volkshuisvesting Arnhem is het VO uit 2008 voor het project Malburg – De Wheme, onder gewijzigde uitgangspunten, residueel doorgerekend. Deze notitie dient als toelichting op de gehanteerde werkwijze, de berekening en de daarin gehanteerde uitgangspunten.

Vraagstelling

Het huidige bestemmingsplan Malburg- De Wheme uit 2008 voorziet in de bouw van 8 woontorens met in totaal 96 appartementen. Bij doorrekeningen bleek dat het voorziene plan niet haalbaar was. Hierop is een andere invulling van het plan uitgewerkt. Hierin is uitgegaan van een wooncomplex en grondgebonden woningen. Daarnaast wordt er ook gedacht aan een driespanner met kleinere woningen in plaats van een tweespanner. De gemeenteraad vraagt zich af waarom de bouwmogelijkheden conform het vigerende bestemmingsplan niet benut worden.

Aan PAS bv is gevraagd om het bouwplan op basis van het vigerende bestemmingsplan residueel door te rekenen.

2 Uitgangspunten

In het kader van de residuele doorrekening zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De torens zijn allen identiek aan elkaar.
- Vanwege de geldende parkeernormen is het niet mogelijk om 5 woon lagen te realiseren.
- Qua woningdifferentiatie is er sprake van 2 woningtypes, namelijk één van 70 m² GO (middenduur) en één van 110 m² GO (duur).
- Elke toren bestaat uit 5 woonlagen (13 woningen) en een halfverdiepte parkeergarage met:
    - woonlagen met 3 middendure appartementen;

    - 2 woonlagen met 2 dure appartementen.
- De halfverdiepte parkeergarage biedt ruimte aan 18 parkeerplaatsen.
- De oppervlakte van de parkeergarage is bepaald aan de hand van pagina 6 van het VO uit 2008.
- De opbrengsten van de parkeerplaatsen zijn verdisconteerd in de V.O.N. prijzen van de woningen.

2.1 Gebruikte stukken

Voor de residuele berekening hebben wij ons gebaseerd op de volgende stukken:

- Het VO van het project Malburg- De Wheme d.d. 17-01-2008.
- Het bestemmingsplan Malburgen – De Wheme, vastgesteld op 30-05-2011.
- E-mail Rien Maters d.d. 31-03-2021.

2.2 Werkwijze

Aan de hand van een Quickscan hebben wij de marktwaarde per m² GO bepaald voor appartementen op de desbetreffende projectlocatie. Zowel de bouwkosten als de bijkomende kosten inclusief winst en risico zijn normatief ingeschat. Vervolgens is de residuele grondwaarde van de woningen (per toren) bepaald. Tot slot zijn de investeringskosten van de halfverdiepte parkeergarage hierop in mindering gebracht.

3 Marktwaarde

Op basis van een quickscan is een marktonderzoek gedaan naar nieuwbouw- appartementen in Arnhem en bestaande bouw in de omgeving Malburg (bijlage quickscan). Op basis van deze quickscan zijn de opbrengsten als volgt:

- de gemiddelde opbrengst per m² GO voor de middendure appartementen op ca. € 3.750,-- per m² GO.
- de gemiddelde opbrengst per m² GO voor de dure appartementen op ca. € 3.650,-- per m² GO.

Hierbij is het gemiddelde genomen van de nieuwbouw referenties en de referenties van de bestaande bouw in de omgeving van Malburgen. De reden hiervoor is dat het gros van de nieuwbouw referenties bestaat uit appartementen op (veel) aantrekkelijkere locaties. Daarnaast zijn de prijzen van bestaande bouw niet vergelijkbaar met de huidige nieuwbouw gezien de eisen met betrekking tot duurzaamheid (gasloos, BENG e.d.). Door het gemiddelde te nemen van nieuwbouw en bestaande bouw is er wel rekening gehouden met de meerwaarde van de nieuwbouw.

4 Bouwkosten

De bouwkosten zijn normatief ingeschat. Hiervoor is gebruik gemaakt van onder andere de bouwkostenkompas. Wat betreft het type nieuwbouw is aangesloten bij het type 'portiekwoning vanaf 4 bouwlagen'. Uitgaande van een basiskwaliteit en architectuur, en een gemiddelde verdiepingshoogte van 3,05m schatten wij de bouwkosten in op ca. € 475,-- per m³.

Voor de parkeergarage gaan we uit van een half verdiepte parkeergarage tot 750 m² bvo en eenzelfde basiskwaliteit. Dit resulteert in bouwkosten van ca. € 770,-- per m² bvo.

4.1 Bijkomende kosten

Onder bijkomende kosten wordt onder andere verstaan de honoraria van architect en adviseurs (bouwfysisch, constructeur, geluid etc.), ontwikkelkosten, makelaars- en representatiekosten, leges en aansluitkosten en notariskosten. Ook is hierin een percentage opgenomen voor onvoorziene kosten. De bijkomende kosten zijn voor dit project normatief ingeschat op 25,5% over de bouwkosten. Hierin is ook rekening gehouden met de algemene kosten (AK) van de ontwikkelaar. Voor de parkeer laag ligt dit percentage iets lager, namelijk 20%.

4.2 Winst en risico (W&R)

Het winst en risico marge is een vergoeding voor de ontwikkelaar inzake het gelopen risico plus een aanvaardbaar percentage winst. Op basis van ervaringscijfers binnen onze dagelijkse adviespraktijk gaan wij uit van een winst en risico marge van 7,5% over de bouwkosten. Voor de parkeer laag gaan we uit van een W&R marge van 4%. In feite hangt het percentage W&R nauw samen met de rendementseis van de ontwikkelaar.

5 Residuele grondwaarde

De uitkomst van de berekening is opgenomen in bijlage 1. Op basis van de gehanteerde uitgangspunten geldt een residuele grondwaarde voor de middendure en dure appartementen van respectievelijk € 33.000,-- en € 43.000,--.

Type	Middenduur	Duur	Totaal
m² GO	70	110	
Aantal	9	4	13
V.O.N. excl. btw	€ 218.200	€ 333.100	€ 3.296.200
Bouwkosten p. won.	€ 139.100	€ 218.300	€ 2.125.100
Bijkomende kosten (inc. ak) p. won.	€ 35.500	€ 55.700	€ 542.300
Winst en risico p. won.	€ 10.400	€ 16.400	€ 159.200
Stichtingskosten excl. Btw	**€ 185.000**	**€ 290.400**	**€ 2.826.600**
Grondopbrengst woningen	€ 33.000	€ 43.000	€ 469.000
Investeringskosten parkeerlaag			€ -582.000
Residuele grondwaarde per toren			**€ -113.000**

Per toren bedraagt de grondopbrengst over alle woningen ca. € 469.000,--. De investeringskosten van de halfverdiepte parkeergarage bedragen ca. € 582.000,--. De residuele grondwaarde na verrekening hiervan bedraagt € 113.000,-- negatief, per toren.

6 Conclusie

De residuele berekening laat een negatief resultaat per toren zien. Dit houdt in dat een plan welke voorziet in het maximaal toegestane bouwvolume conform bestemmingsplan niet haalbaar is onder genoemde woningdifferentiatie en uitgangspunten. Beperkende factoren hierin zijn in eerste instantie de parkeernorm. Daarnaast ligt de opbrengstpotentie in dit deel van Arnhem beduidend lager.

Verder geldt nog dat de bouwkosten hoger kunnen uitvallen afhankelijk van het beoogde kwaliteitsniveau en de architectuur. Er is uitgegaan van een degelijke kwaliteit. Gezien de referentiebeelden uit het VO van 2008, de ligging van het plangebied aan het water en het feit dat de woontorens een ‘landmark’ vormen is het niet ondenkbaar dat een hogere kwaliteit en architectuur wenselijk is. De bouwkosten kunnen hierdoor toenemen wat een verder nadelig effect heeft op het resultaat.

Bijlagen

1. Residuele grondwaardeberekening
2. Parkeerexploitatie
3. Quickscan opbrengsten appartementen

RESIDUELE GRONDWAARDEBEREKENING WONINGEN (1 toren)

Opdrachtgever	Woningstichting Volkshuisvesting	Bruto Aanvangs Rendement (BAR) huurwoningen	0,00%
Project	Malburgen - de Wheme	Percentage bouwrente per jaar	0,00%
Projectnummer	XXXX		
Prijspeildatum	1 januari 2021	**CONCEPT**	

woning	woningtype	MGW (70m2) middenduur	MGW (110m2) duur	**totaal**
	huur of koop	koop	koop	
	kaveloppervlak in m²	-	-	
bruto inhoud per woning	m² BVO per bouwlaag (exclusief toeslag)	96	151	200
	bruto hoogte in m¹	3,05	3,05	
		n.v.t.	n.v.t.	
	aantal woonlagen	1,0	1,0	
	totaal m² BVO (exclusief toeslag) (1)	96	151	
	NVO/BVO factor	0,73	0,73	
	totaal m² NVO (exclusief toeslag)	70	110	
	toeslag (hor./vert. verkeer, bergingen of garage) (2)	0,00%	0,00%	
	totaal m² BVO (evt. inclusief toeslag)	96	151	
	bruto inhoud in m³ (evt. inclusief toeslag) (3)	**293**	**460**	
investerings-kosten woning	bouwkosten per m³	€ 475	€ 475	
	bijkomende kosten	25,50%	25,50%	
	bouwrente (4)	0,00%	0,00%	
	winst en risico	7,50%	7,50%	
	investeringskosten woning excl. BTW	**184.976**	**290.345**	
totaal	**investeringskosten woning**	**184.976**	**290.345**	
waarde per woning	BAR	n.v.t.	n.v.t.	
	huur per maand	€ -	€ -	
	huur per jaar	€ -	€ -	
	v.o.n. incl. BTW	€ 264.000	€ 403.000	
	waarde per m² NVO	€ 3.767	€ 3.664	
	waarde per woning excl. BTW	**€ 218.182**	**€ 333.058**	
residuele grondwaarde excl. BTW	per woning	€ 33.000	€ 43.000	
	toevoegen grondkosten (alleen bij onrendabele top) (5)	€ -	€ -	
	totaal grondwaarde inclusief grondkosten	**€ 33.000**	**€ 43.000**	
	per m² NVO exclusief toeslag	**€ 470,89**	**€ 390,91**	
	per m² BVO inclusief toeslag	**€ 343,75**	**€ 285,36**	
	grondquote	**15,13%**	**12,91%**	
totaal	aantal woningen	9	4	13
	totale grondopbrengst	**297.000**	**172.000**	**469.000**
	onrendabele deel parkeren			**582.000-**
	resultaat			**113.000-**

Opmerkingen:

(1) BVO exclusief gemeenschappelijke ruimten en bergingen en conform NEN 2580.

(2) Toeslag voor gemeenschappelijke ruimten en bergingen (geldt alleen voor appartementen) of voor garage (geldt alleen voor ggb woningen).

(3) Bruto inhoud is bruto vloeroppervlak (BVO) maal de bruto hoogte.

(4) bij voldoende voorverkoop is er nauwelijks sprake van bouwrente.

(5) Indien de vastgoedontwikkeling een negatieve waarde laat zien, dan is sprake van een onrendabele top op de vastgoedontwikkeling. Hierbij moeten de grondkosten ook nog worden opgeteld.

RESIDUELE GRONDWAARDEBEREKENING Parkeergarage (1 toren)

Opdrachtgever	Woningstichting Volkshuisvesting
Project	Malburgen - de Wheme
Projectnummer	XXXX
Prijspeildatum	1 januari 2021

		half verdiept
investerings-kosten garage	oppervlakte in m2	610
	bouwkosten per m2 BVO	770
	bijkomende kosten	20,00%
	bouwrente (4)	0,00%
	winst en risico	4,00%
	investeringskosten garage excl. BTW	**582.428**
	investeringskosten garage per parkeerplaats	32.357

opbrengsten garage	opbrengsten per parkeerplaats incl. BTW	-
	opbrengsten garage totaal exl. BTW	**-**

saldo parkeergarage	582.428-

Nieuwbo **MGW**

adres	plaats	type	bouwjaar	locatie	go	bvo	perceel	kamers	Parkeerplaats incl.	bijz	v.o.n. ex btw	v.o.n. incl. btw	correctie	prijs kk	per m2 go excl. btw	Categorie
Nieuwe plein	Arnhem	Galerijflat/appartement	2023	centrum (stationsgebi	93	122		3	ja	inc. 25k voor	€ 318.182	€ 385.000	nvt	nvt	€ 3.421	*Middenduur*
Nieuwe plein	Arnhem	Galerijflat/appartement	2023	centrum (stationsgebi	125	164		3	ja	inc. 25k voor	€ 413.223	€ 500.000	nvt	nvt	€ 3.306	*Duur*
Lovinklaan	Arnhem	Portiekflat/Appartement	2020	Sonsbeek-Noord	115	151		3	ja		€ 392.562	€ 475.000	nvt	nvt	€ 3.414	*Duur*
Rijnkade	Arnhem	Portiekflat/Appartement	2021	Weverstraat	98	129		3	ja		€ 371.901	€ 450.000	nvt	nvt	€ 3.795	*Duur*
Rijnkade	Arnhem	Portiekflat/Appartement	2021	Weverstraat	92	121		3	ja		€ 363.636	€ 440.000	nvt	nvt	€ 3.953	*Middenduur*
Rijnkade	Arnhem	Portiekflat/Appartement	2021	Weverstraat	67	88		3	ja		€ 237.603	€ 287.500	nvt	nvt	€ 3.546	*Middenduur*
Rijnkade	Arnhem	Portiekflat/Appartement	2021	Weverstraat	62	82		3	ja		€ 239.669	€ 290.000	nvt	nvt	€ 3.866	*Middenduur*
Rijnkade	Arnhem	Portiekflat/Appartement	2021	Weverstraat	80	105		3	ja		€ 276.860	€ 335.000	nvt	nvt	€ 3.461	*Middenduur*
Velperweg 47 1006	Arnhem	Portiekflat/Appartement	2021	Velperweg-Noord	65	86		2	ja		€ 227.273	€ 275.000	nvt	€ 275.000	€ 3.497	*Middenduur*
6842 De tuin van Elden	Arnhem	Portiekflat/Appartement	2020	Elden	120	158		4	ja		€ 454.545	€ 550.000	nvt	nvt	€ 3.788	*Duur*
															€ 3.605	*excl btw.*
Bestaand															€ 4.361	*inc. Btw*
MGW																
Blaasjeskruidstraat 13	Arnhem	Portiekflat/Appartement	2010	Malburg-West	107	155		4	ja		€ 291.431	€ 352.632	1,0	€ 335.000	€ 2.724	*Duur*
Nachtschade 174	Arnhem	Portiekflat/Appartement	2008	Malburg-West	113	164		3	ja		€ 304.480	€ 368.421	1,0	€ 350.000	€ 2.695	*Duur*
Blaasjeskruidstraat 17	Arnhem	Portiekflat/Appartement	2010	Malburg-West	109	158		4	ja	*Prijs is bieden*	€ 230.535	€ 278.947	1,0	€ 265.000	€ 2.115	*Duur*
Nachtschade 130	Arnhem	Portiekflat/Appartement	2005	Malburg-West	70	101		2	ja		€ 188.778	€ 228.421	1,0	€ 217.000	€ 2.697	*Middenduur*
Nachtschade 164	Arnhem	Portiekflat/Appartement	2005	Malburg-West	115	167		3	ja		€ 287.081	€ 347.368	1,0	€ 330.000	€ 2.496	*Duur*
Veenwortelstraat 73	Arnhem	Galerijflat/Appartement	2004	Malburg-West	134	194		4	ja		€ 300.130	€ 363.158	1,0	€ 345.000	€ 2.240	*Duur*
Veenwortelstraat 133	Arnhem	Galerijflat/Appartement	2004	Malburg-West	101	146		4	ja		€ 239.234	€ 289.474	1,0	€ 275.000	€ 2.369	*Duur*
Rietgrachtstraat 41 15	Arnhem	Galerijflat/Appartement	2002	Boulevardwijk	96	139		3	ja	*loopafstand v*	€ 256.633	€ 310.526	1,0	€ 295.000	€ 2.673	*Duur*
Kruidenplein 14	Arnhem	Galerijflat/Appartement	2007	Kamillehof	73	106		2	ja		€ 217.486	€ 263.158	1,0	€ 250.000	€ 2.979	*Middenduur*
Bakenhof 126	Arnhem	Galerijflat/Appartement	2008	Bakenhof	113	164		3	ja		€ 347.977	€ 421.053	1,0	€ 400.000	€ 3.079	*Duur*
															€ 2.607	*excl btw.*
															€ 3.154	*incl. btw.*

overall gemiddelde excl btw.	€	3.114
overall gemiddelde incl btw.	€	3.768

Verslag

Notulen van	**:**	overleg bewonersgroep Malburgen oost-zuid, Volkshuisvesting, Koopmans en bewoner dhr. Hendriks.
Gehouden op	**:**	31 maart 2021
Plaats	**:**	Bruishuis, Akkerwindestraat
Voorzitter	**:**	Floor Riethorst
Genotuleerd door	**:**	Rien Maters
In afschrift aan	**:**	aanwezigen, M. Knaapen, R. Paping

Verder aanwezig	**Fractie/Afdeling**
Wander Hendriks	Bewoner
Sjoerd Hesselink	Koopmans
Joost Reijman	Bewoner, lid overleggroep
Sjef Hamer	Bewoner, lid overleggroep
Walter Klein Nienhuis	Bewonersondersteuning

Verslag tekst:	**Naam**

Onderwerp: Proces bewonersparticipatie Whemedreef naar aanleiding van zienswijze Wander Hendriks mede namens 24 bewoners. Dit overleg vindt plaats naar aanleiding van de toezegging aan de raad: Wethouder Paping zegt toe in gesprek te gaan met inspreker de heer Hendriks, Overleggroep Malburgen en ontwikkelaar Koopmans.

Na een korte voorstel ronde geeft Floor Riethorst het kader aan voor dit overleg. Het bestemmingsplan zoals het nu voorligt, zal niet gewijzigd kunnen worden door deze bespreking. Het is aan de gemeenteraad om het plan, al dan niet gewijzigd, vast te stellen, of niet.

Walter Klein Nienhuis geeft een toelichting op de wijze waarop de bewonersparticipatie in Malburgen is georganiseerd. Rondom de communicatie van het ontwikkelingsplan Malburgen is Walter betrokken als opbouwwerker, coördinator van de bewoners. Bewoners uit de wijk hadden deze behoefte.
De "Malburgse Manier" van samenwerken is om de bouwplannen gezamenlijk met bewoners, gemeente en Volkshuisvesting te beoordelen. Alle ruimtelijke plannen worden besproken in de verschillende overleggroepen. De leden van de overleggroep bespreken op hun beurt de plannen met hun achterban, de bewoners uit de wijk. Zo ook dit plan.
Het bouwplan van de Whemedreef is besproken in de bewonersoverleggroep Malburgen Oost-zuid. De andere twee overleggroepen zijn Malburgen West en Malburgen Oost-noord. Iedere bewonersoverleg- groep bestaat uit ca. 10 tot 12 bewoners uit de wijk.

In 2017 hebben al verschillende overleggen plaats gevonden over het nieuwe plan voor de Whemedreef, waarin duidelijk werd dat de meest oostelijke toren niet wenselijk was.
Uit de besprekingen met bewoners is ook naar voren gekomen dat laagbouw, zoals langs de gehele groene zone van Malburgen Oost naar West, het meest wenselijk is. De overleggroep wilde geen torens, zoals in het huidige bestemmingsplan staat. Laagbouw geeft veel meer balans tussen Malburgen west en oost. Mensen met hoge inkomens die

binnen de wijk willen doorstromen, hebben behoefte aan een grotere, grondgebonden woning. Als het even kan met een vierde bouwlaag.
Wander Hendriks geeft aan dat hij sinds 2,5 jaar in de wijk woont. Hij geeft aan dat hij het idee van een veranderende doelgroep en de strategie om meer kapitaal de wijk in te brengen, volledig begrijpt en ondersteunt. Hij vraagt zich echter wel af of deze ruimtelijke vertaling nu de beste optie is, daarom zitten we immers bij elkaar.
De eerste kennismaking met de bouwplannen van Wander Hendriks was een brief van Koopmans in juni 2020. In deze brief stond de uitnodiging om het bouwplan online te bekijken dat Koopmans heeft uitgewerkt na een selectietraject.
Hierop heeft Wander namens de mede-ondertekenaars van het bezwaar contact gehad met Koopmans.

Koopmans heeft een selectieprocedure voor een marktpartij gewonnen. Door het coronavirus is het bouwplan middels een video opname door de architect van het plan toegelicht.

Wander Hendriks geeft aan dat bij de aankoop van zijn huis, van Volkshuisvesting, kenbaar is gemaakt dat een bestemmingsplan van torens aan de Whemedreef vigerend is en er verder niet gebouwd zou worden.
Rien Maters zegt dat binnen Volkshuisvesting verschillende interne partijen betrokken zijn bij planontwikkeling, ook de afdeling verkoop. Helaas is niet iedereen binnen de afdeling bereikt over dit plan.

Floor Riethorst geeft aan dat door het coronavirus geen inloop voor het bestemmingsplan heeft kunnen plaatsvinden, zoals te doen gebruikelijk. In het begin van de eerste lockdown beschikte de gemeente overigens nog niet over de digitale instrumenten die er nu wel zijn. In onderlinge afstemming met Koopmans, de gemeente en Volkshuisvesting is gekozen om bewoners in de wijk middels de brief en de video op de hoogte te brengen van het nieuwe plan en de bestemmingsplanwijziging.
Wander geeft aan dat de brieven ontvangen zijn en vooral van informatieve aard waren. Hij heeft contact gehad met Koopmans om in overleg te gaan, maar inspraak was niet meer mogelijk, omdat het nieuwe bestemmingsplan al bij het college lag.

In het nieuwe bouwplan gaat volgens Wander te veel groen verloren. Walter Klein Nienhuis geeft aan dat in het nieuwe plan veel aandacht is voor kwalitatief groen tussen woningen en de plas. Aan het einde van de tuinen komt een rietzone. Walter geeft nogmaals aan dat de woontorens, vanuit de bewoners uit de overleggroep én vanuit de bewoners die zij hebben gesproken, niet wenselijk zijn. Het is jammer dat door coronavirus tijdelijk geen fysiek overleg heeft plaats kunnen vinden.

Sjoerd Hesselink geeft aan dat bij het rondbrengen van de brief over het bouwplan veel positieve geluiden te hebben ontvangen van bewoners.
Rien Maters geeft aan dat voorafgaand op de brief met uitleg van Koopmans over het bouwplan, een jaar eerder de discussie met de overleggroep over de uitgangspunten van het plan al heeft plaatsgevonden. Walter zegt dat na overleg met de achterban bleek dat heel veel bewoners (50+) de meest oostelijke toren niet zagen zitten.

Wander vraagt waarom het nieuwe plan wel met de bewonersgroep is besproken en niet

met direct omwonenden. Floor Riethorst vraagt zich af of in de toekomst het contact tussen de bewonersgroep en direct aanwonenden wellicht nog beter kan plaatsvinden. Walter geeft aan leden van de overleggroep wel degelijk met direct aanwonenden hebben gesproken en dat de bewonersoverleg groep altijd open staat voor nieuwe bewoners. Bijvoorbeeld bij de plannen van de Nijmeegseweg van de gemeente ook vooraf over de uitgangspunten van een nieuw te maken plan is gesproken. Deze plannen moeten nog verder worden uitgewerkt en daarvoor wordt een bewonersgroep geformeerd. Rien Maters geeft aan dat de planvorming van een nieuw buurthuis en een bestemmingsplan wijziging voor dit nieuwe buurthuis nog worden besproken in de overleggroep. Sjoerd Hesselink vraagt hoe het nu verder zal gaan met de zienswijze van de bewoners. Wander Hendriks wacht af hoe de gemeenteraad om gaat met zijn zienswijze. Wat hem betreft staan de opties van beroep en een gang naar de Raad van State nog open. Floor Riethorst geeft aan dat op korte termijn de informatieve ronde in de gemeenteraad nog een vervolg krijgt. Op dit moment is nog niet bekend wanneer dat zal zijn.	